REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM STATSBUDGETEN FÖR 2018

HELSINGFORS 2017

ISSN 0785-7659

Edita Prima Oy, Helsingfors 2017

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås,

att Riksdagen måtte besluta godkänna bifogande förslag till statsbudgeten för 2018.

Helsingfors den 19 september 2017

Statsminister

JUHA SIPILÄ

Finansminister *Petteri Orpo*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING . . . . . **A 7**
1. Sammandrag . . . . . A 7
2. Ekonomiska utsikter . . . . . A 12
2.1 Konjunkturutsikter . . . . . A 12
2.2 Utsikterna för den offentliga ekonomin . . . . . A 13
3. Regeringens finanspolitik . . . . . A 16
3.1 Den finanspolitiska linjen . . . . . A 16
3.2 Finanspolitiska åtgärder . . . . . A 17
4. Budgetpropositionens inkomstposter . . . . . A 18
4.1 Centrala ändringar i skattegrunderna . . . . . A 20
4.2 Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen . . . . . A 22
4.3 Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna . . . . . A 23
4.4 Skatteutgifter . . . . . A 24
4.5 Övriga inkomstposter . . . . . A 25
5. Anslagen i budgetpropositionen . . . . . A 26
5.1 Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna . . . . . A 27
5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde . . . . . A 29
5.3 Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken . . . . . A 53
5.4 Regionutveckling och strukturfonder . . . . . A 56
6. Utveckling av förvaltningen . . . . . A 58
6.1 Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen . . . . . A 58
6.2 Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen . . . . . A 61
6.3 Statens arbetsgivar- och personalpolitik . . . . . A 62
7. Den kommunala ekonomin . . . . . A 64
7.1 Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar av beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna . . . . . A 64
7.2 Statsbidrag till kommunerna . . . . . A 66
7.3 Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin . . . . . A 70
8. Statsfinanserna utanför budgeten . . . . . A 73
8.1 Statliga fonder utanför budgeten . . . . . A 73
8.2 Affärsverken . . . . . A 79
8.3 Statens ägarpolitik . . . . . A 80
8.4 Saldot för de offentliga samfunden och fördelningen av deras skulder . . . . A 81
9. Statens intäkts- och kostnadskalkyl samt balansräkning . . . . . A 82
9.1 Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1.—30.6.2017 . . . . . A 82
9.2 Statens totala balansräkning den 30 juni 2017 . . . . . A 85
9.3 Det eftersatta underhållet av trafikleder . . . . . A 90
9.4 Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten . . . . . A 91
9.5 Statens negativa egna kapital . . . . . A 92

STATSBUDGETEN FÖR 2018 . . . . . **1**
Sifferstat 1

DETALJMOTIVERING 27
Allmänna föreskrifter 27

Inkomstposter 1 36
11. Skatter och inkomster av skattenatur 1 36
12. Inkomster av blandad natur 2 63
13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst 4 93
15. Lån 5 97

Anslag 6 100
21. Riksdagen 6 100
22. Republikens president 6 110
23. Statsrådets kansli 7 115
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde 8 130
25. Justitieministeriets förvaltningsområde 9 158
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde 10 200
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde 11 259
28. Finansministeriets förvaltningsområde 11 284
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde 14 364
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde 16 479
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde 18 570
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde 19 634
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde 22 731
35. Miljöministeriets förvaltningsområde 25 839
36. Räntor på statsskulden 26 886

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

1. Sammandrag

Ekonomiska utsikter

Världshandeln har utvecklats positivt sedan slutet av förra året. Handeln har särskilt stimulerats av tillväxtekonomierna, men i framtiden kommer den positiva utvecklingen i euroområdet att få större betydelse. Förenta staternas goda ekonomiska utveckling fortsätter och centralbankens penningpolitik normaliseras. Världshandeln förväntas öka med 3,5 % 2017 och med 3,8 % 2018.

Finlands ekonomi är inne i en snabb tillväxtfas. Det förutspås att Finlands BNP kommer att växa med 2,9 % år 2017, dvs. klart snabbare än år 2016. Den privata konsumtionen fortsätter att öka tack vare den förbättrade sysselsättningen. Tyngdpunkten inom de privata investeringarna håller på att förflyttas från byggande mot produktionsmässiga investeringar inom industrin. Tillväxtförutsättningarna förbättras inom exporten, eftersom exportefterfrågan växer och företagens kostnadskonkurrenskraft förbättras. Utrikeshandeln börjar stödja tillväxten av BNP efter en negativ period som varat i flera år.

År 2018 är den ekonomiska tillväxten fortsatt stark, även om BNP-tillväxten avtar till 2,1 %. Att tillväxten avtar beror i stor utsträckning på den privata konsumtionsefterfrågan, eftersom köpkraften ökar långsammare än 2017. Att inflationen ökar till 1,5 % minskar löntagarnas köpkraft, även om den förbättrade sysselsättningen stöder dess tillväxt. Investeringarna ökar snabbare än år 2017 tack vare maskin- och anordningsupphandlingar. Att tillväxten i bruttonationalprodukten förblir relativt snabb förbättrar sysselsättningen, men antalet arbetslösa minskar ändå långsamt. Arbetslöshetsgraden beräknas sjunka till 8,1 % år 2018.

Den ekonomisk-politiska linjen

Statsminister Juha Sipiläs regering har som mål att lyfta in Finlands ekonomi på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samt att säkerställa finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten. Skuldsättningen i förhållande till bruttonationalprodukten bryts före utgången av valperioden, och från och med 2021 ska vi inte längre leva på kredit. Regeringen förbinder sig att under regeringsperioden fatta de beslut om besparingar och strukturella reformer som behövs för att täcka hållbarhetsunderskottet på 10 miljarder euro i den offentliga ekonomin. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter. Det totala skatteuttaget stiger inte under valperioden. I enlighet med regeringsprogrammet har man omedelbart inlett balanserandet av den offentliga ekonomin.

Anslag

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 55,7 miljarder euro, vilket är ca 0,2 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Med beaktande av höjningen av prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen minskar anslagen under förvaltningsområdena med 0,3 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2017.

Anslagsnivån höjs bl.a. av de ökande satsningarna på spetsprojekt samt de stigande pensionsutgifterna. Anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet samt de minskande utgifterna för invandring och utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa sänker däremot anslagsnivån.

Inkomstposter

År 2018 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettoupplåning till 52,7 miljarder euro. Andelen för skatterna och avgifterna av skattenatur är 44,0 miljarder euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2017 uppskattas skatteinkomsterna öka med ca 2,3 miljarder euro och inkomsterna utan upplåning med 2,8 miljarder euro. I den första tilläggsbudgeten för 2017 höjdes nettobeloppet av de ordinarie inkomsterna med sammanlagt 482 miljoner euro. Det här berodde delvis på att den ekonomiska aktiviteten hade utvecklats i positivare riktning än förväntat.

Balansen inom statsfinanserna och statsskulden

Budgetpropositionen för 2018 uppvisar ett underskott på 3,0 miljarder euro, vilket kommer att finansieras genom ökad skuldsättning. Underskottet minskar klart jämfört med det beräknade underskottet för 2017. Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas underskottet inom statsfinanserna 2018 uppgå till ca 2,0 % i förhållande till bruttonationalprodukten.

Statsskulden (inklusive skulden inom fondekonomin) beräknas uppgå till ca 110 miljarder euro i slutet av 2018, vilket är ca 47 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas till ca 1,2 miljarder euro, vilket är knappt 100 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017.

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2016 bokslut	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.	Ändring, % 2017—2018
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	9 382	9 029	9 511	5
Samfundsskatt	3 268	3 567	4 194	18
Mervärdesskatt	17 107	17 131	17 911	5
Övriga skatter	12 030	11 936	12 381	4
Övriga inkomster	7 750	8 243	8 705	6
Sammanlagt	49 538	49 906	52 702	6
Nettoupplåning och skuldhantering[1)]	2 474	5 586	2 973	-47
Inkomstposter sammanlagt	52 012	55 492	55 675	0
Konsumtionsutgifter	14 839	14 861	15 273	3
Överföringsutgifter	36 689	38 019	38 072	0
Investeringsutgifter	1 291	1 235	1 038	-16

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2016 bokslut	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.	Ändring, % 2017—2018
Övriga utgifter	1 600	1 377	1 292	-6
Anslag sammanlagt	54 419	55 492	55 675	0
Bokslutsunderskott (inkl. föregående år)	-6 945			

[1)] Inbegriper skuldhanteringsutgifter på 245 miljoner euro 2016, -50 miljoner euro 2017 och -50 miljoner euro 2018, redovisat som netto.

Sysselsättningen

För att öka sysselsättningen och förkorta arbetslöshetens längd införs en aktiveringsmodell med självriskdagar. Reformen beräknas minska behovet av anslag för utkomstskyddet för arbetslösa med 9,5 miljoner euro år 2018. Sysselsättningsanslagen ökas med 25 miljoner euro för genomförande av aktiveringsmodellen. Det blir möjligt att använda utkomstskyddet för arbetslösa till inledande av företagsverksamhet och till kortvariga studier, och därför anvisas ett tillägg på sammanlagt 13,5 miljoner euro för anslaget för utkomstskyddet för arbetslösa.

För att avhjälpa ungdomsarbetslösheten och svara på kompetensbehoven ökas utbudet av yrkesutbildning med 1 000 studerandeår, för vilket det föreslås ett tilläggsanslag på 9,4 miljoner euro. För etablerande av Navigator-verksamheten och ett servicepaket med psykosocialt stöd föreslås ett anslag på 8 miljoner euro. Unga med tydligt nedsatt funktionsförmåga kan i fortsättningen utan diagnos få yrkesinriktad rehabilitering, och därför föreslås ett tillägg på 4 miljoner euro till utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen. Lönesubventionen för personer under 30 år ökas. De unga hänvisas från arbets- och näringsbyråer exempelvis till tjänster som tillhandahålls av privata tjänsteproducenter. Tjänsteproducenterna får betalt enligt resultat, dvs. för de unga som övergår till utbildning eller arbete, för vilket det reserveras 15 miljoner euro.

Ojämlikhet

Minimibeloppen av sjukdagpenningen, föräldradagpenningen och rehabiliteringspenningen höjs så att dagpenningen i netto i alla situationer är tillräckligt stor, för att stödmottagaren inte ska behöva söka grundläggande utkomststöd. På det här sättet tillgodoses det att grundtryggheten är det primära i förhållande till utkomststödet. Höjningen av minimidagpenningarna ökar statens utgifter med 8 miljoner euro 2018. För höjning av garantipensionen med uppskattningsvis ca 15 euro i månaden anvisas 18 miljoner euro. Barnbidragets ensamförsörjartillägg höjs med ca 5 euro per månad, vilket inverkar på anslaget med ca 9,5 miljoner euro.

Kompetens

För åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen föreslås ett tilläggsanslag på 25 miljoner euro. Genomförandet av reformen av yrkesutbildningen stöds med tilläggsfinansiering på 15 miljoner euro.

Säkerhet

För polisens och skyddspolisens omkostnader föreslås tillägg för tryggande av kärnfunktionerna och förebyggande av terrorism. För den höjning av beredskapen som den förändrade säkerhetspolitiska omgivningen kräver föreslås ett tilläggsanslag på 50 miljoner euro för försvarsmaktens omkostnader.

Utgifter för invandringen

De beräknade utgifterna för asylsökande minskar med 132 miljoner euro jämfört med vad som budgeterats för 2017. Antalet asylsökande väntas uppgå till 7 000 sökande åren 2017 och 2018. Andelen asylsökande som beviljas asyl uppskattas vara 41 %.

Åtgärder för anpassning av statsfinanserna 2018

I anslagen har de anpassningsåtgärder som det beslutats om i regeringsprogrammet inklusive senare ändringar av dem beaktats. Spareffekten av flera åtgärder såsom t.ex. i fråga om studiestödet och omkostnaderna ökar 2018. De anpassningsåtgärder som redovisas i bilaga 6 till regeringsprogrammet sänker statens utgifter med ca 0,3 miljarder euro från och med 2017.

Ändringar i beskattningsgrunderna

Grunderna för beskattningen av förvärvsinkomster lindras 2018 så att de motsvarar förändringen i konsumentprisindexet. Dessutom lindras beskattningen av arbete med sammanlagt 300 miljoner euro. Giltighetstiden för den temporära sänkningen av den nedre gränsen för solidaritetsskatten förlängs.

Höjningarna av tobaksskatten fortsätter i överensstämmelse med regeringsprogrammet åren 2018—2019. Höjningarna genomförs stegvis för att dämpa effekterna på beteendet. År 2018 höjs tobaksskatten två gånger, den 1 januari 2018 och den 1 juli 2018. Bilskatten lindras i överensstämmelse med regeringsprogrammet och tidigare lagstiftning med sammanlagt 182 miljoner euro åren 2016—2019. Alkoholskatten höjs med 100 miljoner euro och skatterna för uppvärmnings-, arbetsmaskin- och kraftverksbränslen med ett nettobelopp på 45 miljoner euro år 2018. Slopandet av banskatten och halveringen av farledsavgifterna är i kraft till utgången av 2018.

Kommunerna kompenseras via samfundsskatten med 60 miljoner euro för konsekvenserna av de sänkta avgifterna för den småbarnspedagogik som kommunerna ordnar. Kompensationen genomförs genom att kommunernas utdelning av samfundsskatten höjs och statens utdelning minskas i motsvarande grad.

Ram för valperioden och ofördelad reserv

Ramen för valperioden för 2018 är 44 453 miljoner euro. De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 44 043 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2018 uppgår således till 110 miljoner euro utöver tilläggsbudgetreserveringen på 300 miljoner euro.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP

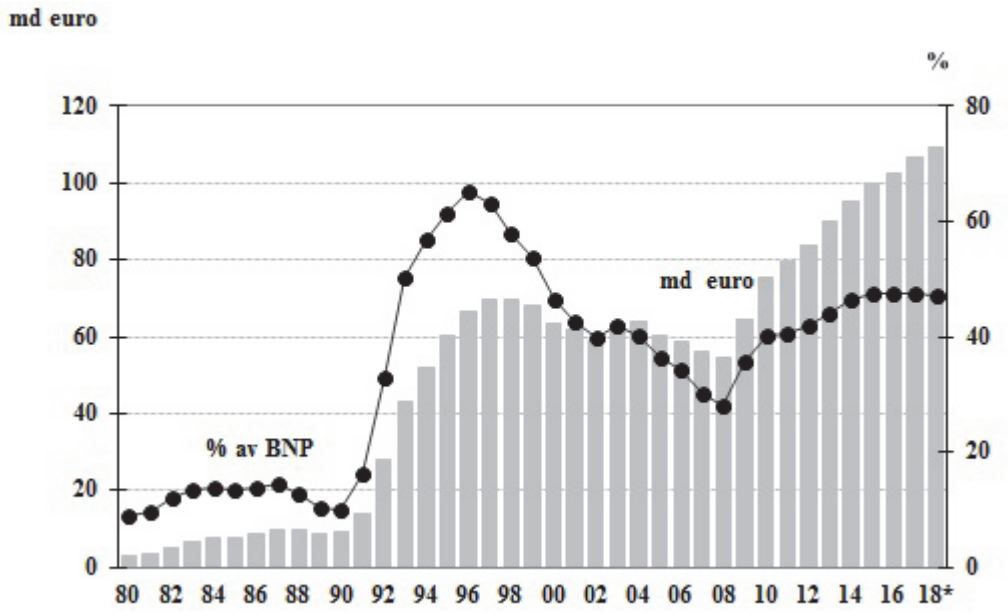

Den kommunala ekonomin

För statsbidrag till kommunerna anvisas sammanlagt 10,6 miljarder euro 2018, och dessa stiger jämfört med vad som budgeterats för 2017 med ca 0,1 %. För de kalkylerade statsandelarna föreslås sammanlagt 9,4 miljarder euro, vilket är 1,4 % mindre än vad som budgeterats för 2017. Flera faktorer inverkar på minskningen av statsbidragen, och de viktigaste är den minskning i statsandelen som hänför sig till konkurrenskraftsavtalet och en justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, vilket också minskar statsandelen. De åtgärder för att minska kommunernas uppgifter som avses i regeringsprogrammet minskar såväl kommunernas utgifter som deras statsandel. Den sammanlagda effekten av de statliga åtgärderna försvagar kommunernas ekonomi med ca 129 miljoner euro 2018. Den kommunala ekonomin påverkas 2018 i hög grad även av andra faktorer än statens beslut, såsom av konkurrenskraftsavtalet, som minskar kommunernas arbetskraftskostnader. Den kommunala ekonomin uppvisar ett litet underskott enligt nationalräkenskaperna år 2018, i och med att underskottet ökar något jämfört med 2017.

Den offentliga ekonomin

Det stora underskottet i den offentliga ekonomin har minskat stegvis under de senaste åren. Den offentliga ekonomin har stärkts av de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om samt av den begynnande ekonomiska tillväxten förra året. Trots det positiva konjunkturläget uppvisar den offentliga ekonomin dock fortfarande ett underskott. Problemen i den offentliga ekonomin är strukturella. Dessutom kommer det på grund av den åldrande befolkningen på lång sikt att finnas en betydande obalans mellan inkomster och utgifter inom den offentliga ekonomin.

Enligt finansministeriets prognos från september uppgår underskottet i den offentliga ekonomin 2017 till 1,2 % och ökar något och beräknas 2018 uppgå till 1,4 % av BNP. Således uppfyller Finland det kriterium som gäller underskott enligt EU-lagstiftningen.

Till följd av konjunkturuppgången bedöms det att regeringens mål att skuldkvoten upphör att öka 2019 kommer att nås. Statsförvaltningen och lokalförvaltningen uppvisar dock fortfarande ett underskott 2021, dvs. vi fortsätter att leva på kredit.

2. Ekonomiska utsikter

2.1. Konjunkturutsikter

Världshandeln har utvecklats positivt sedan slutet av förra året. Handeln har särskilt stimulerats av tillväxtekonomierna, men i framtiden kommer den positiva utvecklingen i euroområdet att få större betydelse. Skuldkrisen i euroområdet står inte längre i fokus i och med att de flesta krisländerna har lämnat de ekonomiska anpassningsprogrammen och även Grekland har fått fart på tillväxten. Förenta staternas goda ekonomiska utveckling fortsätter och centralbankens penningpolitik normaliseras. Världshandeln förväntas öka med 3,5 % 2017 och med 3,8 % 2018.

Det förutspås att Finlands BNP kommer att växa med 2,9 % år 2017. Den privata konsumtionen fortsätter att öka tack vare den förbättrade sysselsättningen. Tyngdpunkten inom de privata investeringarna håller på att förflyttas från byggande mot produktionsmässiga investeringar inom industrin. Tillväxtförutsättningarna förbättras inom exporten, eftersom exportefterfrågan växer och företagens kostnadskonkurrenskraft förbättras. Utrikeshandeln börjar stödja tillväxten av BNP efter en negativ period som varat i flera år.

År 2018 är den ekonomiska tillväxten fortsatt stark, även om BNP-tillväxten avtar till 2,1 %. Att tillväxten avtar beror i stor utsträckning på den privata konsumtionsefterfrågan, eftersom köpkraften ökar långsammare än i år. Att inflationen ökar till 1,5 % minskar löntagarnas köpkraft, även om den förbättrade sysselsättningen stöder dess tillväxt. Investeringarna ökar snabbare än i år tack vare maskin- och anordningsupphandlingar. Även bygginvesteringarna fortsätter att öka snabbt, även om ökningen av investeringarna i bostadsbyggande avtar.

Inom exporten upphör förlusten av marknadsandelar och exporten ökar i jämn takt tack vare tillväxten inom världshandeln. Största delen av exporttillväxten står varuexporten för, vilket även ökar importen av insatsvaror. Tillväxten i bruttonationalprodukten förbättrar sysselsättningen och antalet arbetslösa minskar långsamt. Arbetslöshetsgraden förväntas sjunka till 8,1 % och sysselsättningsgraden stiga till 70 % år 2018.

Åren 2017—2019 är den ekonomiska tillväxten som helhet mer positiv än under de föregående åren. I de ekonomiska strukturerna har det dock inte inträffat några sådana förändringar till följd av vilka ekonomins tillväxtpotential skulle ha ökat. Den ekonomiska tillväxten, som grundar sig på att arbetets produktivitet ökat kraftigt, medför att sysselsättningsläget förbättras måttligt.

Samhällsekonomins utveckling

	2015*	2016*	2017**	2018**
BNP:s värde, md euro	209,6	215,6	223,9	232,2
BNP, volymförändring, %	0,0	1,9	2,9	2,1
Arbetslöshetsgrad, %	9,4	8,8	8,6	8,1
Sysselsättningsgrad, %	68,1	68,7	69,4	70,1
Konsumentprisindex, förändrings-%	-0,2	0,4	0,9	1,5
Lång ränta, 10 år, %	0,7	0,4	0,5	0,9

Figur 2. BNP och arbetslöshetsgraden 1990—2018

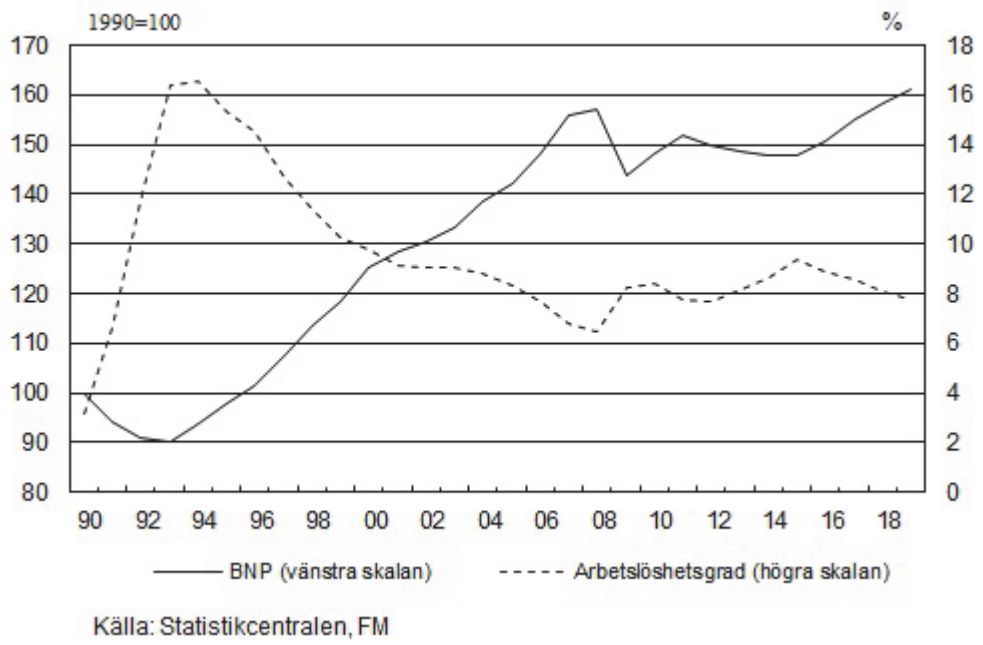

Källa: Statistikcentralen, FM

2.2. Utsikterna för den offentliga ekonomin

Det stora underskottet i den offentliga ekonomin har minskat gradvis under de senaste åren. Den offentliga ekonomin har stärkts av de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om samt av den begynnande ekonomiska tillväxten förra året. Den offentliga skulden har ökat betydligt under de senaste åtta åren. Under de närmaste åren avtar skuldsättningstakten, och skulden i förhållande till BNP minskar.

Problemen i den offentliga ekonomin är strukturella. Trots det positiva konjunkturläget uppvisar den offentliga ekonomin dock fortfarande ett underskott. Dessutom kommer det på grund av den åldrande befolkningen på lång sikt att finnas en betydande obalans mellan inkomster och utgifter inom den offentliga ekonomin. För att den offentliga ekonomin på lång sikt ska vila på en hållbar grund och för att ökningen av utgifterna för pensioner och för vård och omsorg ska kunna finansieras utan åtgärder som stärker den offentliga ekonomin eller ytterligare skuldsättning måste saldot i början av nästa årtionde uppvisa ett klart överskott.

Den offentliga ekonomin i Finland består av staten, lokalförvaltningen och socialskyddsfonderna, som ytterligare indelas i arbetspensionsanstalter och i övriga socialskyddsfonder. Från ingången av 2020 förändras den offentliga ekonomins struktur när de nya landskapen inleder sin verksamhet. Statistikcentralen beslutar först senare om sektorklassificeringen av landskapsförvaltningen i nationalräkenskaperna. I den av finansministeriet hösten 2017 gjorda prognos för den offentliga ekonomin och bedömning på medellång sikt är landskapsförvaltningen en självständig sektor under statsförvaltningen.

Underskottet i statsfinanserna minskade 2016. Inkomsterna inom statsfinanserna ökade särskilt till följd av att skatteinkomsterna ökade mycket. Samtidigt var utgiftsutvecklingen måttfull. Motsvarande utveckling fortsätter även under de närmaste åren inom statsfinanserna. Även underskottet i lokalförvaltningen minskade 2016 och fortsätter att förbättras 2017. Under 2018 börjar saldot i lokalförvaltningen dock åter försämras på grund av att efterfrågan på social- och hälsovårdstjänsterna till följd av den åldrande befolkningen ökar. I och med social- och hälsovårds- och landskapsreformen kommer utgiftstrycket inom social- och hälsovårdstjänsterna att riktas till landskapen, vilket underlättar ekonomin för lokalförvaltningen från och med 2020. Det sammanräknade underskottet i statsförvaltningen, lokalförvaltningen och senare i landskapsförvaltningen beräknas vara betydande i början av nästa årtionde.

Arbetspensionsanstalternas överskott har minskat under de senaste åren till följd av de ökade pensionsutgifterna och den låga räntenivån. Överskottet fortsätter att minska under prognosperioden, eftersom den förväntade räntehöjningen inte är tillräcklig för att täcka de ökande pensionsutgifterna. Saldot för övriga socialskyddsfonder började uppvisa ett överskott förra året till följd av höjningen av arbetslöshetsförsäkringspremien. Under prognosperioden förbättrar de minskade arbetslöshetsutgifterna saldot för övriga socialskyddsfonder.

Utgiftsgraden, dvs. utgifterna i förhållande till BNP, steg 2014 till sin högsta nivå under detta årtusende. Sedan dess har den sjunkit i jämnt takt bl.a. till följd av anpassningsåtgärder. Skattegraden, dvs. skatter och avgifter av skattenatur i förhållande till BNP, sjunker under detta år bl.a. till följd av de ändringar i avgiftsgrunderna och de skattelättnader som konkurrenskraftsavtalet medför. Under de kommande åren sjunker skattegraden något även av den orsaken att en del av skattebaserna växer långsammare än BNP.

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2015	2016*	2017**	2018**
Skatter och socialskyddsavgifter	44,0	44,1	43,2	42,2
Offentliga samfunds utgifter	56,9	55,8	54,1	53,1

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2015	2016*	2017**	2018**
Offentliga samfunds nettokreditgivning	-2,7	-1,8	-1,2	-1,4
— Statsförvaltningen	-3,0	-2,7	-2,3	-2,0
— Lokalförvaltningen	-0,6	-0,4	-0,1	-0,3
— Arbetspensionsanstalterna	1,3	1,1	0,8	0,7
— Övriga socialskyddsfonder	-0,4	0,2	0,3	0,2
Primärt saldo	-2,5	-1,5	-1,0	-1,4
Strukturellt saldo	-0,8	-0,4	-0,8	-1,3
Offentliga samfunds bruttoskuld	63,6	63,1	62,5	61,9
Statsskulden[1)]	47,6	47,5	47,7	47,5

[1)] FM:s ekonomiska avdelnings bedömning av statsskulden avviker från den bedömning som gjorts i anslutning till budgeteringen, bl.a. på grund av uppdaterade inkomstprognoser.

Centrala förändringar i förhållande till vårens plan för de offentliga finanserna

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2017[1)]

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2017	2018
Saldo i de offentliga finanserna, våren 2017	**-2,3**	**-2,0**
Staten:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,3	0,6
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	-0,2
Effekten av andra faktorer	0,0	-0,1
Lokalförvaltningen:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,1	0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,2	0,3
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	-0,1
Effekten av andra faktorer	0,2	-0,1
Arbetspensionsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av andra faktorer	0,0	0,0
Övriga socialskyddsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,1	0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	-0,1
Effekten av andra faktorer	0,1	0,0
Saldo i de offentliga finanserna, hösten 2017	**-1,2**	**-1,4**

[1)] På grund av avrundningar stämmer slutsummorna nödvändigtvis inte vid addering.

3. Regeringens finanspolitik

3.1. Den finanspolitiska linjen

Statsminister Sipiläs regering har ställt som mål att den offentliga ekonomins skuldsättning i förhållande till BNP bryts före utgången av valperioden, och att vi från och med 2021 inte längre ska leva på kredit. Vid sidan av och för att konkretisera målet i fråga om skuldsättningen har regeringen för saldot i de offentliga finanserna ställt upp mål som gäller å ena sidan saldot för staten, lokalförvaltningen och socialskyddsfonderna under regeringsperioden och å andra sidan det sammanlagda strukturella saldot för de offentliga samfunden på medellång sikt. Om målen nås borde saldot för de offentliga samfunden så gott som balanseras under regeringsperioden.

Utöver de finanspolitiska målen har regeringen ställt som mål att sysselsättningsgraden stiger till 72 % och antalet sysselsatta ökar med 110 000 personer under regeringsperioden. Åtgärder som syftar till att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten främjar tillväxten och stärker den offentliga ekonomin.

Målen för finanspolitiken
Regeringen har fattat beslut om följande nominella mål för saldot under valperioden:

— underskottet i statsfinanserna högst ½ % i förhållande till BNP

— underskottet i den kommunala ekonomin högst ½ % i förhållande till BNP

— arbetspensionsfondernas överskott ca 1 % i förhållande till BNP

— saldot för övriga socialskyddsfonder ca 0 % i förhållande till BNP.

EU-lagstiftningen uppställer tre finanspolitiska regler för skötseln av de offentliga finanserna. Underskottet i de offentliga finanserna får vara högst 3 % och skuldens andel högst 60 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Dessutom uppställs ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna (MTO).

Det medelfristiga mål som sattes i stabilitetsprogrammet våren 2013 och fastställdes våren 2016 för det strukturella saldot, dvs. -0,5 % i förhållande till BNP, kvarstår. Regeringen strävar efter att nå MTO senast 2019. I en central ställning är konkurrenskraftsavtalet och sysselsättningsfrämjande åtgärder samt de åtgärder som eventuellt vidtas för att komplettera dessa och som ska säkerställa att regeringens åtgärder för att stärka den offentliga ekonomin genomförs enligt målsättningen i regeringsprogrammet. Dessutom förbättras läget för de offentliga finanserna genom reformerna av skötseln av de offentliga finanserna.

Finland beviljades våren 2017 flexibilitet på sammanlagt 0,6 % i förhållande till BNP i enlighet med strukturreforms- och investeringsklausulerna i stabilitets- och tillväxtpakten för genomförande av reformer som bidrar till hållbara offentliga finanser och av EU:s samfinansierade investeringsprojekt. Finland har redan tidigare beviljats flexibilitet på grund av de ökade kostnaderna för invandring. Mot bakgrund av kommissionens prognos våren 2017 och med beaktande av den flexibilitet som beviljats kan det strukturella saldot för Finland försämras med 0,5 % i förhållande

till bruttonationalprodukten 2017. År 2018 bör Finland uppnå det medelfristiga målet med beaktande av den flexibilitet som redan beviljats Finland.

3.2. Finanspolitiska åtgärder

Åtgärder i syfte att nå de finanspolitiska målen

Den pågående konjunkturuppgången bidrar till uppnåendet av de finanspolitiska målen. Skatteinkomsterna ökar och den minskande arbetslösheten sänker arbetslöshetsutgifterna. Det förbättrade konjunkturläget hindrar dock inte den strukturella ökning av de åldersrelaterade utgifterna som försvagar den offentliga ekonomin. Den åldrande befolkningen medför att utgifterna för pensioner och vård och omsorg ökar och att förbättringen av de offentliga finanserna bromsas upp. Även under konjunkturuppgången är utgifterna inom den offentliga ekonomin klart högre än inkomsterna.

De extra inkomster som följer av konjunkturuppgången är dessutom tillfälliga. Utan åtgärder som förbättrar förutsättningarna för ekonomisk tillväxt kommer den ekonomiska tillväxten att bli 1—1,5 % på medellång och lång sikt. Till följd av den åldrande befolkningen minskar befolkningen i arbetsför ålder och den ekonomiska tillväxten blir beroende av produktivitetstillväxten. Produktivitetstillväxten har däremot bromsats upp av ekonomins tjänstefiering.

Att varaktigt skapa snabbare ekonomisk tillväxt förutsätter en reform av samhällsstrukturerna så att dessa bättre än tidigare stöder en ökning av ekonomins produktionspotential, sysselsättningen och produktiviteten. En högre produktionspotential skapar utrymme för snabbare ekonomisk tillväxt utan att pris- och kostnadstrycket ökar.

En hörnsten i den ekonomiska politik som fastställts i regeringsprogrammet är att hållbarhetsunderskottet ska fås att minska. Hållbarhetsunderskottet beräknades uppgå till ca 10 miljarder euro i början av regeringsperioden. Hållbarheten i de offentliga finanserna stärks genom åtgärder som direkt förbättrar de offentliga finanserna, åtgärder som stöder tillväxt och sysselsättning samt genom reformer som stärker de offentliga finanserna.

De omedelbara anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet har tagits in i ramarna för statsfinanserna och de ingår för år 2018 i budgetpropositionen. I och med de omedelbara anpassningsåtgärderna har man i fråga om åtgärdshelheten på 10 miljarder euro uppnått ca 4 miljarder euro, men osäkerhetsfaktorer ingår i fråga om effekterna av åtgärder som är beroende av kommunernas beslut samt konsekvensbedömningarna av vissa åtgärder. Regeringen har beslutat att fortsätta beredningen av social- och hälsovårds- och landskapsreformen så att reformen träder i kraft vid ingången av 2020. Social- och hälsovårds- och landskapsreformen samt de övriga åtgärderna för att reformera den offentliga förvaltningen kan, om de är framgångsrika, stärka de offentliga finanserna med 4 miljarder euro på lång sikt.

Konkurrenskraftsavtalet och den därmed sammanhängande lindringen av beskattningen stöder sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten. Staten stöder tillväxten också med investeringar och garantier. De offentliga investeringarna ligger på en hög nivå och den offentliga sektorns garantier har ökat mycket snabbt under de senaste åren. Det ser dock ut som om att de mål som

ställts upp för sysselsättningsgraden och antalet sysselsatta inte kommer att nås och att saldot i de offentliga finanserna inte kommer att öka som planerat utan ytterligare åtgärder.

I budgetpropositionen ingår nya åtgärder för att främja sysselsättningen utöver de åtgärder som det redan beslutats om. Regeringen stöder sysselsättningen bl.a. genom att undanröja flitfällor, fortsätta utveckla arbetskraftsservicen och utkomstskyddet för arbetslösa samt genom att säkerställa att beskattningen inte skärps för löntagare.

Utsikterna för att nå de finanspolitiska målen

Underskottet i de offentliga finanserna var 1,8 % av BNP 2016. Enligt finansministeriets prognos från september uppgår underskottet 2017 till 1,2 % och 2018 till 1,4 % av BNP. Således uppfyller Finland det kriterium som gäller underskottet, såsom Europeiska kommissionen bedömde i maj 2017.

Kommissionen konstaterade samtidigt att Finland också uppfyller skuldkriteriet, trots att skuldsättningen inom den offentliga sektorn översteg gränsen 60 %. Motiveringen till att skuldkriteriet uppfylldes var å ena sidan att den s.k. konjunkturjusterade skulden fortfarande hålls något under gränsen 60 % och å andra sidan iakttagandet av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Enligt finansministeriets prognos minskar skuldförhållandet 2017 till 62,5 % och 2018 till 61,9 %.

Finland uppfyllde kraven i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del 2016.

Enligt finansministeriets prognos finns det under de närmaste åren en risk för att Finland avviker från kraven i stabilitets- och tillväxtpakten, men avvikelsen väntas inte bli betydande. Ärendet behandlas närmare i det utkast till budgetplan för 2018 som ska godkännas i oktober och lämnas till EU.

Till följd av konjunkturuppgången bedöms det att regeringens mål att skuldkvoten upphör att öka 2019 kommer att nås. Statsförvaltningen och lokalförvaltningen uppvisar dock fortfarande ett underskott 2021, dvs. vi fortsätter att leva på kredit.

När det gäller de mål för undersektorerna som regeringen sätter i fråga om saldot i de offentliga finanserna 2019 kommer statsfinanserna enligt finansministeriets prognos inte att nå sina mål. Socialskyddsfonderna är på väg att inte riktigt uppnå sitt mål. Målet för saldot för lokalförvaltningen ser ut att nås.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

År 2018 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettoupplåning till 52,7 miljarder euro. Andelen för skatterna och avgifterna av skattenatur är ca 44,0 miljarder euro (83 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 4,4 % år 2018, dvs. med 1,8 miljarder euro jämfört med vad som har budgeterats för 2017 (budgeten inklusive tilläggsbudgeten).

Inkomstposterna avdelningsvis åren 2016—2018[1)]

Kod	Avdelning	År 2016 bokslut mn €	År 2017 ordinarie budget mn €	År 2018 budgetprop. mn €	Förändring 2017—2018 mn €	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	41 787	41 663	43 997	2 334	6
12.	Inkomster av blandad natur	5 615	5 298	5 522	224	4
13.	Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	1 638	2 485	2 769	284	11
15.	Lån, exkl. nettoupplåning och skuldhantering	498	459	413	-46	-10
	Sammanlagt	**49 538**	**49 906**	**52 702**	**2 796**	**6**
15.03.01	Nettoupplåning och skuldhantering	2 474	5 586	2 973	-2 613	-47
	Sammanlagt	**52 012**	**55 492**	**55 675**	**183**	**0**

[1)] Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Efter en långvarig svag ekonomisk utveckling började samhällsekonomins totalproduktion växa 2015. Konjunkturuppgången beräknas vara som kraftigast under 2017, då den ekonomiska tillväxten väntas nå upp till 2,9 %. Tillväxten stimuleras såväl av den inhemska efterfrågan som av återhämtningen av exporten. Utvecklingen av den inhemska efterfrågan stöds av ett fortsatt starkt förtroende hos konsumenterna, medan utsikterna i fråga om exporten förbättras av en starkare konkurrenskraft.

Jämfört med den ordinarie budgeten för 2017 uppskattas skatteinkomsterna öka med ca 2,3 miljarder euro och inkomsterna utan upplåning med 2,8 miljarder euro. Behovet av upplåning i budgetpropositionen är ca 3,0 miljarder euro. I den första tilläggsbudgeten för 2017 höjdes nettobeloppet av de ordinarie inkomsterna med sammanlagt 482 miljoner euro. Det här berodde delvis på att den ekonomiska aktiviteten hade utvecklats i positivare riktning än förväntat.

Av figuren nedan framgår utvecklingen av statens skatteinkomster enligt skatteslag 2004—2018. Till följd av finanskrisen minskade totalproduktionen med mer än 8 % 2009. I och med ekonomins omstrukturering har återhämtningen inom totalproduktionen varit relativt anspråkslös. I syfte att stävja statens skuldsättning har beskattningen skärpts. Höjningar har särskilt riktats mot indirekta skatter såsom mervärdes- och energiskatter. En anspråkslös utveckling i skattebasen har dämpat de effekter ändringarna i grunderna för energiskatterna har på inkomsterna.

När det gäller beskattningen har avsikten varit att motverka en skärpning av beskattningen av arbete. I anknytning till detta har man årligen gjort indexjusteringar i beskattningen för att den inte ska skärpas till följd av en höjning av den allmänna inkomstnivån. Intäkterna från skatten på förvärvs- och kapitalinkomster minskar under regeringsperioden till följd av skattelättnaden för låg- och medelinkomsttagare 2016 samt den skattelättnad som överenskommits i konkurrenskraftsavtalet och som genomförts 2017. Under de senaste åren har intäkterna från skatten på förvärvs- och kapitalinkomster ökat endast lite.

Samfundsskatten är den mest konjunkturkänsliga delen av skatteinkomsterna. På lång sikt har intäkterna av samfundsskatten minskat delvis därför att samfundsskattesatsen har sänkts på grund av skattekonkurrens, eftersom målet har varit att säkerställa att Finland förblir ett konkurrenskraftigt investeringsobjekt. Under prognosperioden ökar intäkterna från samfundsskatten till följd av att företagens lönsamhet höjs och den ekonomiska tillväxten återhämtar sig.

Figur 3. Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2004—2018 (mn euro)

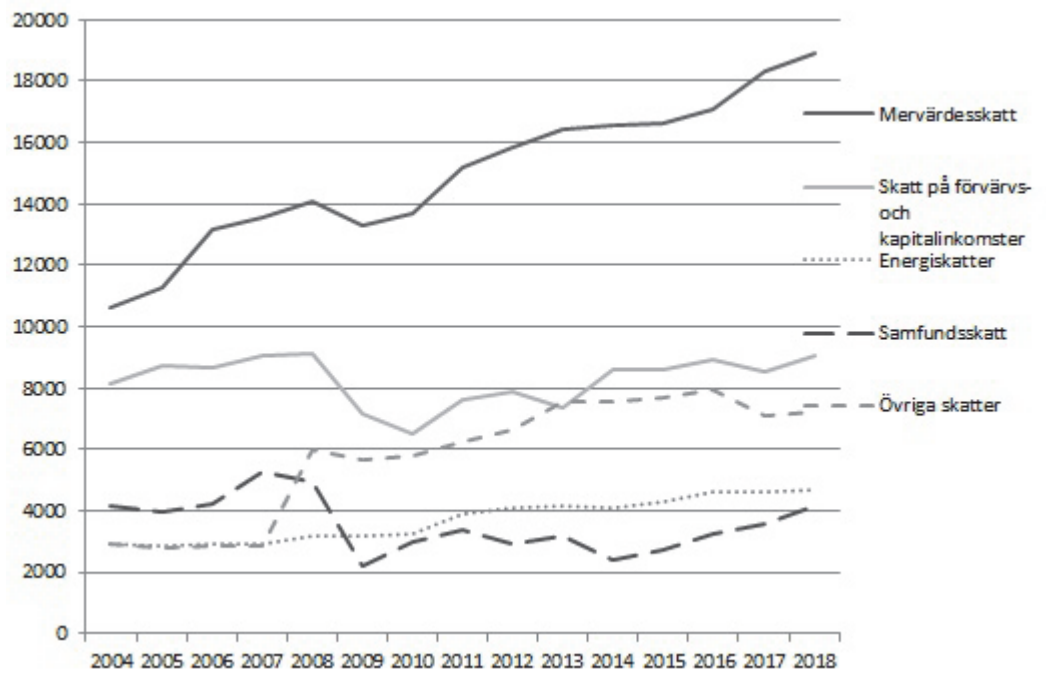

4.1. Centrala ändringar i skattegrunderna

Enligt statsminister Sipiläs regeringsprogram är målsättningen med skattepolitiken att öka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet är valperiodens viktigaste mål inom beskattningen följande:

— Beskattningen sporrar till att arbeta, vara företagare, sysselsätta, ta risker, äga, investera och placera i Finland. Det totala skatteuttaget stiger inte under valperioden.

— Beskattningen är förutsägbar och konsekvent. Den allmänna linjen för beskattningen slås fast i början av valperioden, och linjeändringar som medför osäkerhet ska undvikas under valperioden.

— Skattelättnaderna fokuserar på låg- och medelinkomsttagare. Bidragsfällorna ska åtgärdas. Beskattningen av löneinkomster skärps inte på någon inkomstnivå.

— Beskattningen utvecklas så att företagande, ägande och investeringar lönar sig bättre än för närvarande. Beskattningsstrukturen stöder Finlands konkurrenskraft och regeringens viktigaste mål. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter.

— Den grundläggande principen inom beskattningen är en bred skattebas och låga skattesatser. Finland arbetar aktivt för att förhindra internationell skatteflykt.

— Beskattningsförfarandena är kundorienterade och beaktar att beskattningen ska vara konsekvent, förutsägbar och trygga rättssäkerheten och tillgången till information.

Förändringar 2018

En ansenlig del av skattegrundsändringarna enligt regeringsprogrammet genomfördes redan 2016 och 2017. År 2018 fortsätter regeringen lindra beskattningen av arbete för att kompensera höjningarna av löntagaravgifterna. I syfte att finansiera skattelättnaden skärps beskattningen av alkohol samt uppvärmnings-, arbetsmaskin- och kraftverksbränslen.

Grunderna för beskattningen av förvärvsinkomster lindras 2018 så att de motsvarar förändringen i konsumentprisindexet. Dessutom lindras beskattningen av arbete med sammanlagt 300 miljoner euro. Giltighetstiden för den temporära sänkningen av den nedre gränsen för solidaritetsskatten förlängs. I enlighet med den parlamentariska arbetsgruppens förslag omstruktureras rundradioskatten så att de som har de lägsta inkomsterna befrias från skatten. Begränsningen av rätten att dra av ränta på bostadslån fortsätter i överensstämmelse med regeringsprogrammet. Det tidsbegränsade barnavdraget upphör att gälla vid utgången av 2017.

Höjningarna av tobaksskatten fortsätter i överensstämmelse med regeringsprogrammet åren 2018—2019. Höjningarna genomförs stegvis för att dämpa effekterna på beteendet. År 2018 höjs tobaksskatten två gånger, den 1 januari 2018 och den 1 juli 2018. Bilskatten lindras i överensstämmelse med regeringsprogrammet och tidigare lagstiftning med sammanlagt ca 182 miljoner euro åren 2016—2019. Alkoholskatten höjs med 100 miljoner euro och skatterna för uppvärmnings-, arbetsmaskin- och kraftverksbränslen med ett nettobelopp på 45 miljoner euro år 2018. Slopandet av banskatten och halveringen av farledsavgifterna är i kraft till utgången av 2018. I enlighet med regeringsprogrammet slopas överlåtelseskatten i samband med vissa ändringar av bolagsformen.

Kommunerna kompenseras via samfundsbeskattningen med 60 miljoner euro för konsekvenserna av de sänkta avgifterna för den småbarnspedagogik som kommunerna ordnar. Kompensationen genomförs genom att kommunernas utdelning av samfundsskatten höjs och statens utdelning minskas i motsvarande grad.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för de effekter regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna.

Figur 4. Offentliga samfunds skatteinkomster sektorsvis i förhållande till totalproduktionen 1980—2018 (total skattegrad)

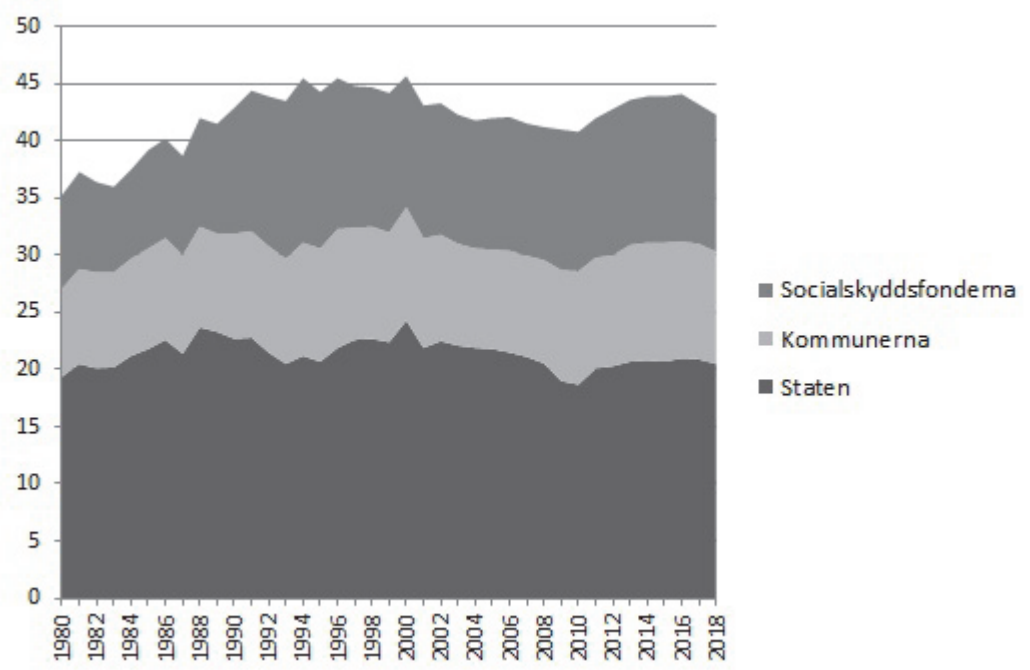

4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen

Förutom av ändringarna i beskattningsgrunderna, påverkas skatteutfallet även av skattebasens utveckling, som i sin tur är beroende av hur samhällsekonomin och dess olika delar utvecklas. De bedömningar av skattebasens utveckling som använts som grund för inkomstposterna (vidstående tablå) har härletts ur prognoserna i den Ekonomiska översikt som är bilaga till budgetpropositionen.

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2015	2016	2017	2018
	förändring per år, %			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	1,8	1,6	2,3	2,4
— löneinkomster	1,1	1,5	1,8	2,2
— pensioner och andra sociala förmåner	3,1	1,7	1,2	2,0
— kapitalinkomster	4,9	1,5	7,6	4,1
Inkomstnivåindex	1,4	1,1	0,3	1,4
Rörelseöverskott	6,3	5,3	10,7	9,1
Skattebasen för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	0,2	1,8	2,9	2,4
Mervärdesskattebasen	0,5	2,8	3,1	2,8
Bensinförbrukning	-1,4	-0,2	-2,7	-2,4
Förbrukning av dieselolja	1,6	4,8	0,3	0,9
Elförbrukning	-0,9	2,0	1,5	0,4
Konsumtion av skattebelagd alkohol	-3,6	0,1	-0,8	1,9
Nya beskattningsbara personbilar (st.)	105 700	115 300	118 000	122 000
Konsumentprisindex	-0,2	0,4	0,9	1,5

4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna

Den uppskattade skatteinkomsten i budgetpropositionen grundar sig på finansministeriets ekonomiska prognos och på bedömning av utvecklingen av skattebaserna enligt prognosen. Om den ekonomiska utvecklingen avviker från prognosen är konsekvenserna av detta för skatteintäkterna beroende av vilka faktorer avvikelsen grundar sig på. Ju mer prognosavvikelsen vad gäller makroutvecklingen har sitt ursprung i den inhemska efterfrågan jämfört med förändringar som sker via den yttre efterfrågan, desto större blir konsekvenserna. På basis av den utveckling som skett bedöms det att om den ekonomiska tillväxten avtar med en procentenhet försämras statens finansiella ställning med ca 0,3 procentenheter i förhållande till totalproduktionen. Detta beror till största delen på att skatteinkomsterna minskar. I förhållande till totalproduktionen 2018 påverkar en förändring på en procentenhet i den ekonomiska tillväxten statens finansiella ställning med 0,7 miljarder euro.

I vidstående tablå anges en uppskattning av i vilken mån intäkterna från vissa skatteslag påverkas av förändringar i skattebasen.

Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria av den 28 september 2015 Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet (www.vm.fi).

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn euro
Skatt på förvärvsinkomster	Löneinkomster	1 procentenhet	385 (inkl. avgifter), varav staten 126
	Pensionsinkomster	1 procentenhet	122, varav staten 31
Skatt på kapitalinkomster	Kapitalinkomster	1 procentenhet	11
Samfundsskatt	Rörelseöverskott	1 procentenhet	45, varav staten 31
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1 procentenhet	120
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	7
Energiskatt	Förbrukning av el i elklass I	1 %	9
	Bensinförbrukning	1 %	13
	Dieselförbrukning	1 %	14
Punktskatt på alkoholdrycker	Alkoholkonsumtion	1 %	14
Punktskatt på tobak	Cigarettkonsumtion	1 %	9

4.4. Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller skattskyldighetsgrupp stöds.

För närvarande har över 180 olika skatteutgifter definierats. För ungefär en tredjedel av dessa kan inte någon beräkning i eurobelopp läggas fram och för en del kan endast en uppskattning av storleksklassen göras. Skatteutgifternas totalbelopp 2018 uppskattas till ca 26,8 miljarder euro, varav 17,5 miljarder euro hänför sig till statens skatteinkomster. Vid granskning av skatteutgifterna bör det beaktas att slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av stöden är överlappande, vilket innebär att de påverkar varandras storlek. Skatteutgifterna och deras inverkan på skatteintäkterna har behandlats enligt skatteslag i förklaringsdelen till inkomstmomenten.

År 2018 minskar begränsningen av rätten att dra av räntan på bostadslån beloppet av skatteutgifterna. Den skattefrihet i fråga om utbildning som arbetsgivarna erbjuder är en ny skatteutgift, men det går inte att uppskatta beloppet i euro. Av de tidsbegränsade skatteutgifterna upphör barnavdraget och den skattefria införseln av bilar som förs in i landet som flyttgods vid utgången av 2017.

4.5. Övriga inkomstposter

	2016 bokslut	2017 uppskattning	2018 budgetprop.	2017—2018 förändr., %
Inkomster av blandad natur, mn euro	5 615	5 298	5 522	4
— överföring från statens pensionsfond	1 790	1 827	1 866	2
— inkomster från EU	1 168	1 079	1 081	0
— Avkastning av penningspelsverksamhet (SHM)	543	552	565	2
— Avkastning av penningspelsverksamhet (UKM)	427	455	467	3
— överföring från statens bostadsfond	47	27	12	-55
— övriga	1 640	1 357	1 532	13

	2016 bokslut	2017 uppskattning	2018 budgetprop.	2017—2018 förändr., %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	1 638	2 478	2 769	12
— ränteinkomster	109	96	95	-1
— utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 194	2 110	2 404	14
— andel i Finlands Banks vinst	98	91	90	-1
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	237	181	180	-1

Statens inkomster av blandad natur 2018 beräknas uppgå till 5 522 miljoner euro, dvs. ca 226 miljoner euro mer än vad som har budgeterats för 2017. Inkomsterna från EU beräknas förbli oförändrade. Av inkomsterna från Europeiska unionen består de viktigaste posterna av utvecklingsstöd för lantbruket och landsbygden samt av strukturpolitiska stöd. Från statens pensionsfond intäktsförs enligt uppskattning 1 866 miljoner euro i statens budgetekonomi. Inkomsterna av blandad natur i budgetpropositionen ökar till följd av att de återtaganden av överförda anslag som gjorts på basis av de senaste årens genomsnittliga utveckling antas uppgå till 300 miljoner euro, vilket är klart mer än vad som har budgeterats för 2017.

Ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till ett belopp av 2 769 miljoner euro, vilket är ca 291 miljoner euro mer än vad som har budgeterats för 2017. I ränteinkomster beräknas det inflyta 95 miljoner euro, vilket påverkas av den exceptionellt låga räntenivån i euroområdet. Statens ränteinkomster inflyter av räntor på långfristiga lån som staten har beviljat samt på investeringar av kassareserver som överskrider det dagliga behovet. På grund av den låga räntenivån blir avkastningen av statens kassareserv liten.

Utdelningsinkomsterna och inkomsterna av försäljning av aktier beräknas vara 2 404 miljoner euro. Den intäktsföring som baserar sig på utdelning och inkomster av försäljning beräknas jämfört med 2017 öka med 294 miljoner euro till följd av de engångsåtgärder som ökar intäktsföring-

en och som det fattats beslut om som en del av finansieringen av regeringens spetsprojekt. Enligt lagen om Finlands Bank intäktsför Finlands Bank 50 % av sitt resultat från föregående år till staten. Bankfullmäktige kan dock bestämma att en större andel än så ska intäktsföras. För 2018 antas intäktsföringen uppgå till 90 miljoner euro, vilket på grund av den exceptionellt låga räntenivån är mindre än intäktsföringen under de senaste åren. Intäktsföringen av de statliga affärsverkens vinst beräknas uppgå till 180 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel är 95 miljoner euro och Senatfastigheters andel 85 miljoner euro.

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 55,7 miljarder euro, vilket är 0,2 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. I jämförelse med de budgeterade anslagen för 2017 (inklusive tilläggsbudgeten) sjunker nivån med ca 0,1 miljarder euro. Med beaktande av höjningen av prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen minskar anslagen under förvaltningsområdena med 0,3 % jämfört med budgeten för 2017 och med 0,8 % jämfört med de budgeterade medlen för 2017 tilläggsbudgeten inräknad, eftersom anslagen utökats i den.

En faktor som höjer utgiftsnivån är bl.a. de utökade anslagen för spetsprojekten, som höjts med ca 250 miljoner euro jämfört med 2017. Det finns också vissa utgiftsökningar som sker per automatik, såsom ökningen av de åldersrelaterade statliga pensionsutgifterna. Däremot sjunker utgiftsnivå tack vare de anpassningsåtgärder som redovisas i bilaga 6, vilka sänker statens utgifter med 0,3 miljarder euro 2017. De utgifter som används för invandring sjunker med drygt 100 miljoner euro jämfört med de budgeterade medlen för innevarande år, och effekten av de utgifter konkurrenskraftspaketet medför minskar. Tack vare det förbättrade sysselsättningsläget minskar utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa.

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2016—2018[1)]

Kod	Huvudtitel	År 2016 bokslut mn €	År 2017 ordinarie budget mn €	År 2018 budgetprop. mn €	Förändring 2017—2018 mn €	%
21.	Riksdagen	160	180	125	-55	-31
22.	Republikens president	11	14	19	5	39
23.	Statsrådets kansli	205	211	210	-1	-0
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	1 055	1 079	1 092	13	1
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	924	917	941	24	3
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	1 974	1 520	1 464	-56	-4
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	2 801	2 830	2 872	42	1
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	17 373	17 026	17 195	169	1
29.	Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	6 709	6 759	6 585	-175	-3

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2016—2018[1)]

30.	Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	2 535	2 584	2 595	10	0
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	2 963	3 228	3 363	135	4
32.	Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	2 974	3 050	2 842	-209	-7
33.	Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	13 011	14 599	14 961	361	2
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	203	187	181	-6	-3
36.	Räntor på statsskulden	1 521	1 308	1 232	-76	-6
	Sammanlagt	**54 419**	**55 492**	**55 675**	**183**	**0**

[1)] Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

I regeringsprogrammet ingår en utgiftsregel som styr budgetekonomins utgiftsutveckling under hela valperioden. Utgiftsregeln sätter ett maximibelopp för huvuddelen, ungefär fyra femtedelar, av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och de utgiftsramar för statsfinanserna som fastställs på basis av den lämnas bl.a. utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, ränteutgifterna för statsskulden samt finansinvesteringarna.

I rambeslutet till planen för den offentliga ekonomin justerades ramarna våren 2017 för perioden 2018—2021 enligt 2018 års pris- och kostnadsnivå. Efter detta har den beräknade pris- och kostnadsnivån preciserats, och därför sänks priskorrigeringen av ramutgifterna med ett nettobelopp på sammanlagt 247 miljoner euro.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2018	2019
Justering av ramnivån jämfört med rambeslutet våren 2017:		
Enligt lagstiftningen indexbundna utgifter (pensioner, kommunernas statsandelar och övriga enligt lagstiftningen indexbundna statsbidrag, EU-medlemsavgiften)	-10,9	-10,5
Avtalsbaserade indexerade utgifter (korrigering av föregripande prisjustering, FSM)	-15,2	-15,2
Övriga utgifter inom ramen	-0,6	-0,9
Sammanlagt	**-26,7**	**-26,6**

I ramnivån för 2018 beaktas dessutom de strukturella ändringar i ramen som sänker ramnivån med ca 0,4 miljoner euro. De strukturella ändringarna har specificerats närmare i följande tabell.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2018	2019
Olika moment	Precisering av effekterna av konkurrenskraftsavtalet	2,2	1,2
24.30.66	Samprojekt inom utvecklingssamarbetet. Genomgångspost, motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.24.99.	2,0	
33.10.54 och 60, 33.20.50, 51 och 52	Aktiveringsmodellen minskar utgifterna utanför ramen i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidraget och utkomstskyddet.	8,9	8,9
33.20.50, 51, 52	Utkomstskyddet för arbetslösa får användas för att inleda företagsverksamhet: utgifterna utanför ramen ökar i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa	-10,0	-10,0
33.20.50, 51, 52	Frivilliga studier får i högre grad bekostas hjälp av utkomstskydd för arbetslösa: utgifterna utanför ramen ökar i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa	-3,5	-3,5
	Sammanlagt	**-0,4**	**-3,4**

Ofördelad reserv

Med beaktande av alla de nämnda justeringar ligger ramnivån för 2018 på 44 453 miljoner euro, inklusive en tilläggsbudgetreservering på 300 miljoner euro.

De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 44 043 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2018 uppgår således till 110 miljoner euro. Dessutom har 300 miljoner euro avdelats för tilläggsbudgetarna i ramen för 2018.

Utgifter utanför ramen

Utanför ramarna för statsfinanserna står framför allt utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, såsom utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, lönegarantin, bostadsbidraget och det grundläggande utkomststödet. De nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramarna när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem. Utanför ramarna lämnas dessutom bl.a. ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansinvesteringarna och de utgifter där staten fungerar som teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Som utgifter utanför ramen förslås 11,6 miljarder euro, vilket är ca 610 miljoner euro mer än vad som budgeterats för 2017 (inklusive tilläggsbudgetpropositionen). Utgiftsökningen beror dock företrädesvis på en teknisk ändring genom vilken överföringen till statens televisions- och radiofond på förslag av en parlamentarisk arbetsgrupp blir en utgift utanför ramen. Detta ökar utgifterna utanför ramen med ett belopp på 508 miljoner euro. Utan ändringen i fråga om överföringen till Rundradion ökar utgifterna utanför ramen med cirka 100 miljoner euro från och med 2017.

De konjunkturrelaterade utgifterna uppskattas till ca 4,9 miljarder euro 2018 och nettoökningen uppgår till ca 89 miljarder euro jämfört med 2017. Det förbättrade sysselsättningsläget inverkar sänkande på utgifterna, liksom införandet av aktiveringsmodellen. Utgifterna för utkomstskyddet

för arbetslösa ökar däremot på grund av de ändringar som gäller inledande av företagsverksamhet under arbetslöshetstiden och möjligheten till kortvariga studier utan att det inverkar på arbetslöshetsförmånen. Den strukturella ändring som innebär att studerande börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget höjer utgifterna för bostadsbidraget. Utgifterna för bostadsbidraget sjunker däremot på grund av att boendeutgifterna binds till levnadskostnadsindex istället för till hyresindex och av frysningen av de maximala boendekostnaderna för 2018 och införandet av principen om bostadsbidrag för del av en bostad.

Kompensationerna till kommunerna för ändringarna av beskattningsgrunderna ökar till över 100 miljoner euro jämfört med 2017 på grund av de senaste lättnaderna i arbetsbeskattningen.

Utgifterna för finansinvesteringar minskar med 80 miljoner euro jämfört med 2017 och stannar på 0,5 miljarder euro på grund av att en minskning av engångsnatur i medlen för universitetens kapitalplaceringar.

Ränteutgifterna för statsskulden uppgår till uppskattningsvis 1,2 miljarder euro och blir därmed med drygt 120 miljoner euro mindre än vad som budgeterats för 2017.

Mervärdesskatteutgifterna ökar inom flera förvaltningsområden, vilket höjer totalnivån för mervärdesskatteutgifter till 1,3 miljarder euro.

Anslag utanför ramen, mn euro

	2018 budgetprop.
Utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidrag och lönegarantin	4 927
Kompensation till kommunerna för skattelättnader	788
Utgifter motsvarande inkomster som erhålls från EU	1 108
Utgifter motsvarande Veikkaus Ab:s intäkter	999
Ränteutgifter	1 232
Finansiella placeringar	512
Tekniska genomgångsposter	275
Mervärdesskatteanslag	1 283
Överföring till statens televisions- och radiofond	508
Sammanlagt	**11 632**

5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde

Konkurrenskraftsavtalet

Syftet med konkurrenskraftsavtalet är att förbättra de finländska företagens priskonkurrenskraft och på så sätt öka exporten och sysselsättningen. Avtalet förlänger den årliga arbetstiden med 24 timmar, minskar semesterpengen inom den offentliga sektorn samt sänker arbetsgivarens socialskyddsavgifter och överför dem delvis på löntagarna. Konkurrenskraftsavtalets effekt på statens budgetekonomi 2018 är räknat i nettobelopp i samma storleksklass som 2017. Statsandelarna till kommunerna minskas i och med de besparingar som förlängningen av arbetstiden ger. Behovet

av anslag ökar den statliga finansieringen till Folkpensionsanstalten på grund av ändringen av socialförsäkringsavgiften för den privata sektorn.

Besparingar som gäller omkostnaderna

Utöver den inverkan konkurrenskraftsavtalet har på samtliga omkostnadsmoment inom statsförvaltningen påverkas också omkostnaderna av ett flertal inbesparingar. Omkostnadsbesparingen enligt regeringsprogrammet ökar med 30 miljoner euro 2018. Andra omkostnadsbesparingar som den nuvarande regeringen fattat beslut om är effektiviseringen av upphandlingsprocessen i syfte att spara ytterligare 5 miljoner euro 2018. Som ett arv från den föregående valperioden görs dessutom en årlig produktivitetsbesparing 0,5 procent i omkostnaderna som ökar inbesparingarna med ca 20 miljoner euro 2018.

Utgifter som anknyter till asylsökande

Anslagen för de årliga utgifterna för asylsökande minskar med 132 miljoner euro jämfört med anslagen för 2017 på grund av den förändrade flyktingsituationen. Antalet asylsökande väntas uppgå till 7 000 sökande åren 2017 och 2018. Andelen asylsökande som beviljas asyl uppskattas vara 41 procent. Antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten berökas vara i genomsnitt 9 500 personer. Minskandet av anhopningen av asylansökningen fortsätter i rättsinstanserna under 2018 och för detta ändamål anvisas 1,9 miljoner euro i tilläggsfinansiering för justitieministeriets förvaltningsområde. För ersättning för kostnader som uppstår för brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet anvisas 5,3 miljoner euro för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

Under huvudtiteln för statsrådets kansli föreslås anslag på sammanlagt 210,3 miljoner euro, vilket är ca 1 miljon euro mindre än i budgeten för 2017.

Spetsprojektet ”Införande av en försökskultur” i regeringsprogrammet hör till statsrådets kanslis ansvar. Statsrådets kansli ska också genomföra grundläggande projekt för hållbar utveckling och regeringens framtidsarbete.

Finland är ordförande i Europeiska unionen 1.7—31.12.2019. Statsrådets kansli leder förberedelserna inför ordförandeskapsperioden och sköter samordningen av de ärenden som gäller planeringen och genomförandet. För detta ändamål föreslås ett anslag på 6,8 miljoner euro för 2018. För de totala utgifterna för EU-ordförandeskapsperioden finns det beredskap för sammanlagt 70 miljoner euro 2018—2020. Utöver detta finns det under inrikesministeriets huvudtitel ett tillägg till anslaget för säkerhetsutgifter under ordförandeskapsperioden.

Ett anslagstillägg av engångsnatur på 1,4 miljoner euro reserveras för totalrenovering av statsrådets festvåning, som förvaltas av statsrådets kansli.

År 2018 fortsätter statsrådets kansli att genomföra statsrådets gemensamma utvecklingsprojekt, där man övergår från ministeriers egna informationssystem till statsrådets gemensamma system och samtidigt effektiviserar de gemensamma förfarandena och processerna. För projekten före-

slås ett anslag på 4,2 miljoner euro för 2018. Dessutom föreslås det ett anslag på 0,7 miljoner euro för utveckling av den elektroniska distributionen av säkerhetklassificerade EU-handlingar. Övergången från ett förfarande med pappersbaserad distribution till elektronisk distribution av handlingar förbättrar Finlands möjligheter att påverka inom EU.

För Finlands finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot föreslås ett anslag på 0,8 miljoner euro. Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot inrättades 2017 och dess syfte är att stödja medlemsländernas strävanden att effektivisera sin beredskap och motståndskraft i fråga om hybridhot.

För utgifterna på grund av firandet av 100-årsjubileet av Finlands självständighet reserveras ytterligare 0,2 miljoner euro för 2018. Dessutom föreslås ett anslag på 0,6 miljoner euro för ordnandet av minnesåret för händelserna 1918.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

Ett anslag på 1,1 miljarder euro föreslås för förvaltningsområdet, vilket motsvarar anslagsnivån i den ordinarie budgeten för 2017. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för utrikesförvaltningen 22 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbetet 63 % andelen för krishantering 6 % och andelen för övriga utgifter 9 %.

Utrikesförvaltningen

För utrikesförvaltningens omkostnader föreslås ett anslag på 218,6 miljoner euro. Utrikesförvaltningens resurser riktas huvudsakligen till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse för Finland växer. Strukturerna och tillvägagångssätten i Finlands utrikesrepresentation utvecklas också med beaktande av samarbetsmöjligheterna med de nordiska länderna, de baltiska länderna och med EU:s utrikestjänst samt verksamhetsmodellen Team Finland Representationernas roll vid främjandet av att exporten stärks i nära samarbete med den framtida Business Finland-organisationen. För kostnaderna på grund av att Finlands ständiga representation vid FN och generalkonsulatet i New York byter fastigheter föreslås en anslagsökning på 2,5 miljoner euro, varav 1 miljon euro utgör en överföring från andra moment under huvudtiteln. Finland är ordförande i Arktiska rådet 2017—2019 och i Europarådet 2018—2019.

Krishantering

Den andel för utgifterna för underhållet av de finländska krishanteringsstyrkorna som faller inom utrikesministeriets förvaltningsområde utgör 52,6 miljoner euro, vilket är 2,8 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. För civil krishantering föreslås ett anslag på 15,4 miljoner euro. I anslaget ingår en andel på 0,5 miljoner euro för fredsförmedling. Enligt uppskattning kommer det att finnas högst ca 520 avlönade anställda i militära krishanteringsinsatser 2018. Enligt uppskattning anställs 2018 ca 120 sakkunniga för civil krishantering.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås sammanlagt 0,9 miljarder euro. Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete uppskattas år 2018 vara 0,38 % i förhållande till bruttonationalin-

komsten. För egentligt utvecklingssamarbete föreslås anslag på 546,3 miljoner euro samt fullmakter att ingå förbindelser till ett värde av 411,5 miljoner euro så, att utgifterna för dem infaller efter 2018. För en höjning av Finnfunds kapital föreslås 10 miljoner euro och för finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet 130 miljoner euro.

Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

För medlemsavgifterna till internationella organisationer och finansieringsunderstöd föreslås 90 miljoner euro och för samarbetet med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen 1,8 miljoner euro. Verksamhetens fokus ligger i första hand på policyn för den nordliga dimensionen, multilateralt samarbete i de nordliga regionala råden och genomförandet av regeringens Rysslandspolitik samt projekt som stöder Finlands ordförandeskap i Arktiska rådet.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås ett anslag på 941 miljoner euro. Om man bortser från valutgifterna, som varierar från år till år, är anslaget för förvaltningsområdet ca 13 miljoner euro mindre än anslagsnivån 2017. Minskningen beror bl.a. på att tilläggsfinansiering avsedd för IKT-projekt minskar, att den beräknade tidpunkten för utbetalningarna av ersättningar i anslutning till WinCapita-fallet i huvudsak kommer att infalla 2019 och på att besparingarna ökar. Av anslagen under huvudtiteln anslås 13 % för ministeriet och förvaltningen, 44 % för domstolarna och rättshjälpen, 11 % för utsökningsväsendet och konkursbevakningen, 5 % för åklagarna, 23 % för verkställighet av straff och 5 % för valutgifter.

Rättssäkerhet

Effektmålet är att rättssystemet bildar en ändamålsenlig helhet som stöder förutsebarheten och likabehandlingen och att rättssäkerheten omsätts i praktiken. Rättsskyddet ska utvecklas utifrån reformprogrammet för rättsvården, som utarbetades 2013 och gäller åren 2013—2025, och utifrån uppdateringar av programmet. Åtgärder ska garantera medborgarnas rättssäkerhet, göra det möjligt för sektorerna inom rättsvården att koncentrera sig på sina kärnuppgifter, minska brottsligheten och utveckla påföljdssystemet samt påverka de rättsliga samarbetet inom EU.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) och av ändring av körkortslagen (386/2011). Inbesparingarna i anslagen för 2018 i fråga om domstolarna och åklagarväsendet på grund av den utvidgade tillämpningen av bötesförfarande uppgår till sammanlagt 2,2 miljoner euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning. Avsikten är att uppgifterna i samband med ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning ska överföras från regionförvaltningsverken och kommunerna till rättshjälpsbyråerna i rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten 2019. År 2018 bereds överföringen av dessa uppgifter till rättshjälpsbyråerna, och för det ändamålet föreslås ett anslag på 4 miljoner euro.

För domstolarna föreslås ett tillägg på 2,5 miljoner euro i anslagen för asylsökandes rättssäkerhet, för att domstolarna ska kunna minska anhopningen av besvär som gäller asylsökande.

I samband med den strukturella reformen av utsökningsväsendet genomförs planmässiga ändringar i datasystemen, arbetsförloppen, organisationen och lagstiftningen. Enligt de mål som ställts upp av justitieministeriet ska projektet vara slutfört 2018.

Bekämpning av brottsligheten

Effektmålet är att det straffrättsliga ansvaret ska realiseras effektivt, att brottsligheten och dess negativa följder ska minska och att säkerheten och känslan av säkerhet ska öka.

Organisationsstrukturen inom åklagarväsendet ändras med målet att en ny lag ska träda i kraft 2018. Åklagarmyndighetens verksamhetsmöjligheter ska förbättras när det gäller bekämpning av terroristbrott och utkrävande av straffrättsligt ansvar vid sådana brott.

Vid verkställigheten av straff ska samarbetet med de aktörer utanför fängelset som producerar tjänster utökas, särskilt i fråga om aktörerna inom social- och hälsovården, arbetskraftsmyndigheterna och utbildningsanordnare. Som en del av regeringens åtgärdsprogram för förebyggande av långtidsbostadslöshet ska boendekunskaperna hos brottspåföljdsklienter stärkas och deras boendesituation efter frigivningen förbättras. Alkohol- och drogarbetet, mentalvårdsarbetet och det sociala arbetet under verkställigheten av straff och kontinuiteten för tjänsterna vid återintegreringen i samhället ska utvecklas. Våldsbejakande radikalisering och extremiströrelsers verksamhet ska förebyggas i fängelserna.

Valutgifter

I anslaget för valutgifter föreslås ett tillägg på 15,9 miljoner euro för beredskap inför landskapsval.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

För inrikesministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 1,5 miljarder euro, vilket är ca 56 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Anslagsändringen är till största delen en följd av att de förslagsanslag som behövs för mottagandet av flyktingar och asylsökande har minskat i förhållande till året innan. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för polisväsendet 52 %, andelen för Gränsbevakningsväsendet 17 %, andelen för räddningsväsendet och Nödcentralsverket 5 % och andelen för invandringen 16 %. Servicenivån inom de kärnfunktioner som sköts av aktörerna inom den inre säkerheten bibehålls 2018. Finlands inre säkerhet påverkas av säkerhetsläget i de andra EU-medlemsstaterna och grannländerna. Centrala teman är migrationen, gränssäkerheten, cybersäkerheten, brottsbekämpningen och bekämpningen av terrorism. De internationella förpliktelserna ställer krav på verksamheten. Det föreslås att anslaget för nationell beredskap inom den civila krishanteringen höjs.

Polisväsendet

Anslaget för polisväsendets omkostnader föreslås bli höjt till 721 miljoner euro. Höjningen föranleds bl.a. av tillägg som gjorts i syfte att förbättra prestationsförmågan. Det är möjligt att bibehålla polisens operativa verksamhet och antalet poliser på nuvarande nivå också 2018. Antalet poliser är således omkring 7 200 (exklusive Skyddspolisen). Antalet nybörjarplatser inom polisutbildningen kommer fortfarande att vara 400 för att antalet poliser som utbildas ska motsvara behoven enligt det rådande säkerhetsläget också under de kommande åren. För att bevara servicenivån och trygga den operativa verksamhetens kapacitet görs nödvändiga investeringar i materiel. Bland annat genom tekniska lösningar ökas dels synligheten för polisens uppgifter när det gäller upprätthållandet av säkerheten, dels tillgången till polistjänster. Samtidigt säkerställs att polisens kapacitet att bemöta behovet av brådskande hjälp förblir på nuvarande nivå. Målet är att upprätthålla en god aktionsberedskapstid.

När det gäller polisväsendet kommer verksamheten att koncentreras på tillhandahållandet av nödvändig service i enlighet med såväl redogörelsen och strategin för den inre säkerheten som det operativa programmet för strategin, så att det råder jämvikt mellan prestationsförmågan och de förväntningar som ställs på polisens verksamhet. Åtgärderna för att bekämpa terrorism stärks.

För att den nationella säkerheten ska kunna garanteras i en verksamhetsmiljö som är stadd i ständig förändring krävs det att Skyddspolisens verksamhetsförutsättningar säkerställs och kapaciteten utvecklas genom såväl ökade personalresurser som större teknisk beredskap. När den nya underrättelselagstiftningen träder i kraft kommer den att öka förutsättningarna för att lagstiftningsvägen svara på de nya kraven. Skyddspolisens centrala mål är att förbättra säkerheten i samhället genom att för statsledningens och myndigheternas räkning inhämta föregripande och viktig information i syfte att förhindra sådana gärningar och förehavanden som kan utgöra hot mot den nationella säkerheten.

Gränsbevakningsväsendet

För utgifterna för Gränsbevakningsväsendet föreslås ca 247 miljoner euro, vilket är 7 miljoner euro mer än året innan. Prioriteringarna i fråga om Gränsbevakningsväsendets uppgifter grundar sig på redogörelsen för den inre säkerheten och på de krav som säkerheten i vår omvärld ställer. Gränsbevakningsväsendet koncentrerar sig på att sörja för tillsynen över den grundläggande säkerheten vid östgränsen, säkerheten vid gränsövergångarna och ledningen av sjöräddningen. Dessutom sköter Gränsbevakningsväsendet sina åligganden inom det militära försvaret fullt ut. De ökade EU-förpliktelserna och verksamheten för att garantera smidigheten i den snabbt växande utrikestrafiken till och från Helsingfors-Vanda flygplats kräver resurser.

Vid förnyandet av kustbevakningens båtar är syftet att skaffa en kostnadseffektiv båttyp som utöver kapacitet att fungera som såväl menföres-, räddnings- och släckningsbåt som bogserbåt också ska ha oljebekämpningsberedskap.

Räddningsväsendet och nödcentralerna

Som anslag för inrikesministeriets omkostnader för räddningsväsendet och nödcentralerna föreslås 67 miljoner euro. Enligt regeringsprogrammet ska den riksomfattande ledningen, planering-

en, styrningen, övervakningen och samordningen av räddningsväsendet och beredskapen stärkas och förbättras. År 2018 fortsätter inrikesministeriets projekt för beredningen av den reform av räddningsväsendet som ska träda i kraft i början av 2020. För räddningsväsendets informationssystem avsätts tilläggsfinansiering på 3 miljoner euro, och systemen ska utvecklas i samarbete med finansministeriet så att de är kompatibla med de informationssystem som införs i samband med social- och hälsovårds- och landskapsreformen. Genom reformen överförs räddningsväsendets uppgifter från kommunerna till 18 landskap. År 2018 förbereder sig inrikesministeriet inför uppgiften att samordna den gemensamma regionala beredskapen på centralförvaltningsnivå, som ändrar karaktär från och med 2020 i samband med landskapsreformen.

Verksamheten vid nödcentralerna och hos de myndigheter som utnyttjar nödcentralstjänster förenhetligas på riksnivå vad gäller larmtjänsterna. Syftet är att förbättra nödcentralernas verksamhet och myndighetssamarbetet och därigenom säkerhetstjänsterna för allmänheten. Nödcentralsverksamheten och datasystemen förnyas under 2018 så att nödcentralernas nätverk kan stödja varandra vid arbetstoppar och störningar.

Invandring

Som anslag för inrikesministeriets omkostnader för invandring föreslås 252 miljoner euro. I anslaget ingår också medlen till EU:s asyl-, migrations- och integrationsfond, för vilken preliminärt reserveras drygt 12 miljoner euro för olika åtgärder 2018. Dessutom föranleder migrationen också utgifter för bl.a. polisen. Anslagen för 2018 har dimensionerats för 7 000 nya asylsökande, och därutöver avhjälper Migrationsverket anhopningen av tidigare ärenden. Behovet av anslag för mottagning av flyktingar och asylsökanden påverkas till största delen av antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten, vilket varierar på grund av antalet nyanlända sökanden och det antal som inte längre omfattas av verksamheten. Kalkylerna över anslagsbehovet grundar sig dessutom på antaganden om det genomsnittliga antalet personer inom mottagningsverksamheten 2018 och på det beräknade genomsnittliga riktpriset för ett inkvarteringsdygn.

Mottagningspenning beviljas för att trygga den oundgängliga försörjning som en person behöver för ett människovärdigt liv samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning genom förvärvsarbete, andra inkomster eller tillgångar.

Flyktingkvoten för 2018 är 750 personer.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2,9 miljarder euro, vilket är ca 42 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Ökningen beror främst på den höjning av beredskapen som den förändrade säkerhetspolitiska omgivningen kräver.

I utgifterna för försvarsmaktens omkostnader (exkl. löneutgifter), anskaffningen av försvarsmateriel samt utgifterna för den militära krishanteringen har det gjorts en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % i enlighet med etablerad praxis. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för det militära försvaret 84 %, varav de utgifter som hänför sig till den materiella beredskapen uppgår till 39 %. Andelen för militär krishantering är 2 %.

Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter enligt budgetpropositionen för 2018 och de tidigare beviljade beställningsfullmakterna föranleder utgifter på sammanlagt 642 miljoner euro år 2018 och på sammanlagt 2 388 miljoner euro åren efter budgetåret.

Militärt försvar

För försvarsministeriets omkostnader föreslås anslag på sammanlagt 1,9 miljarder euro, vilket är ca 27 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Omkostnadsanslagen ökar på grund av ett tillägg för den höjning av beredskapen som den förändrade säkerhetspolitiska omgivningen kräver och ett tillägg för anställning av avtalsbundna soldater.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås anslag till ett belopp av 478 miljoner euro, vilket är 3 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. I anslaget har som tillägg beaktats den förändring av försvarsbudgetens nivå som grundar sig på regeringsprogrammet. Som avdrag har beaktats den effekt ändringar i tidsplanen för tidigare gjorda beställningsfullmakter har på utgifterna under 2018.

Budgetpropositionen innehåller två nya beställningsfullmakter. Utgifterna för anskaffningarna av försvarsmateriel enligt den beställningsfullmakt på 1,6 miljarder euro som föreslås för materiell utveckling av försvarsmakten 2018 infaller åren 2018—2027. Jämfört med de beställningsfullmakter som under de senaste åren beviljats under momentet är beställningsfullmaktens maximibelopp relativt stort. Detta beror på att projektet för utvecklande av den strategiska kapaciteten, Flottilj 2020, till övervägande del ingår i beställningsfullmakten. Övriga större projekt som ingår i beställningsfullmakten är bl.a. MLU-projektet inom Flottilj 2000, robotsystemet för ytbekämpning 2020, försvarets logistik, målidentifieringsstödet för den militära spaningen och utrustande av flygvapnets luftbaser. För Försvarsmaktens omkostnader föreslås en beställningsfullmakt på 166 miljoner euro för anskaffningar inom ramen för utvecklingsprogrammen och för anskaffning av reservdelar och underhållstjänster för materielen. Utgifterna för beställningsfullmakten infaller åren 2018—2022.

Militär krishantering

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 57,0 miljoner euro för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringen, vilket innebär en ökning med 5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. Ökningen föranleds i huvudsak av den fortsatta utbildningsoperationen i Irak. Krishanteringen behandlas även i den allmänna motiveringen till utrikesministeriets förvaltningsområde under rubriken krishantering.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 17,2 miljarder euro, vilket är ca 169 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Av förvaltningsområdets anslag är andelen för stöd till kommunerna 49 %, andelen för pensioner och ersättningar som staten betalar 29 % och andelen för EU-avgifter 12 %. Andelen för ämbetsverkens omkostnader är 5 %. Den enskilda faktor som ökar anslagen är det anslag på 180,5 miljoner euro som anvisats för beredningen av social- och hälsovårds- och landskapsreformen samt utgifterna för stödet för genomförandet och styrningen av reformen.

Beskattningen och tullväsendet

För Skatteförvaltningens omkostnader föreslås anslag på 369 miljoner euro, vilket är 37 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Av avdraget föranleds 24 miljoner euro av att finansieringsperioden för projektet Valmis har löpt ut. Skatteförvaltningen fortsätter det stegvisa införandet av informationssystemet enligt projektet Valmis och ibruktagandet av ett nationellt inkomstregister.

För Tullens omkostnader föreslås anslag på 163 miljoner euro, vilket är 3 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Ökningen föranleds huvudsakligen av tillägg som syftar till att trygga Tullens tullklareringsuppgifter och uppgifter för att skydda samhället.

Statens pensionsutgifter

För pensioner som betalas av staten föreslås anslag på 4,95 miljarder euro, vilket är 117 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Ökningen beror i huvudsak på att pensionsvolymen har ökat och på indexjusteringar av pensionerna.

Stöd till kommunerna

För statsandelen för kommunal basservice föreslås anslag på 8,5 miljarder euro, vilket är ca 140 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017.

Statsandelen minskar på grund av ett avdrag på 119 miljoner euro i samband med konkurrenskraftsavtalet och en justering av kostnadsfördelningen mellan kommunerna och staten på 177 miljoner euro. Statsandelen ökar på grund av en kompensering på 25 miljoner euro i anslutning till de sänkta avgifterna för småbarnspedagogik. Kommunerna kompenseras för minskade skatteinkomster genom ett tillägg på 131 miljoner euro i statsandelen för kommunal basservice. Vid dimensioneringen av anslaget för statsandelen beaktas också regeringsprogrammet och andra åtgärder som inverkar på kommunernas utgifter. Kommunernas utgifter minskar bl.a. på grund av effektiviseringen av ordnandet av regional specialiserad sjukvård och den besparing som uppstår vid utvecklandet av familje- och närståendevården. Ett tillägg anvisas för utvecklande av familjevård och för ändringen av lagen om elev- och studerandevård som ett led i reformen av den yrkesinriktade utbildningen.

Den kommunala ekonomin, det statliga stödet till kommunerna samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas i avsnitt 7, Den kommunala ekonomin.

Social- och hälsovårds- och landskapsreformen

För beredningen av social- och hälsovårds- och landskapsreformen föreslås ett anslag på 180,5 miljoner euro, varav cirka 40 % fördelas på kommunerna och samkommunerna. Finansieringen anvisas för kostnaderna för de förberedande åtgärderna, förändringsledarskapet, utvecklande av informationssystem och informationsförvaltning och programändringar samt för inrättandet av landskapens gemensamma servicecenter.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

För undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 6,6 miljarder euro, vilket är 175 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Anslagsnivån sänks på grund av i synnerhet en minskning av engångsnatur i medlen för universitetens kapitalplaceringar och av att studerandena börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget.

Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet

För den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten föreslås ett anslag på 943 miljoner euro, vilket är 1 miljon euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Beredningen av lagen om småbarnspedagogik fortsätter. Klientavgifterna inom småbarnspedagogiken sänks för familjer med små och medelstora inkomster samt för familjer som har fler än ett barn som deltar i småbarnspedagogisk verksamhet. Dessutom inleds ett försök med avgiftsfri småbarnspedagogik för femåringar. Från och med 2018 kommer den förberedande undervisningen för den grundläggande utbildningen att gälla endast dem som omfattas av läroplikten. Den grundläggande utbildningen för dem som inte längre omfattas av läroplikten förändras i och med att läs- och skrivundervisningen samt den förberedande undervisningen för den grundläggande utbildningen sammanslås. Reformen av gymnasieutbildningen inleds. Den utbildning inom det fria bildningsarbetet som är avsedd för invandrare utvecklas.

Yrkesutbildning

För omkostnaderna för yrkesutbildning föreslås anslag på 808 miljoner euro, vilket är 45 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Den examensinriktade arbetskraftsutbildningen och en del av den arbetskraftsutbildning som inte leder till examen flyttas över till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Av denna anledning ökas anslagen för yrkesutbildning med 50,7 miljoner euro. Anslaget minskar med 20 miljoner euro på grund av att kompetensprogrammet för unga vuxna stegvis avslutas. Utbildningsutbudet ökas med 1 000 studerandeår för att minska ungdomsarbetslösheten och svara på kompetensbehoven.

Reformen av yrkesutbildningen träder i kraft vid ingången av 2018 i enlighet med riktlinjerna för den reform av yrkesutbildningen på andra stadiet som är ett av regeringens spetsprojekt. Samtidigt med de innehållsmässiga, operativa och strukturella reformerna ses också systemen för reglering, finansiering och styrning av yrkesutbildningen över. Genomförandet av reformen stöds med tilläggsfinansiering på 15 miljoner euro.

Högskoleundervisning och forskning

För högskoleundervisning och forskning föreslås anslag på 3 303 miljoner euro, vilket är 21 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Största delen av minskningen föranleds av en minskning av engångsnatur i medlen för universitetens kapitalplaceringar. Anslagsökningarna gäller i synnerhet forskningsanslagen för Finlands Akademi och gemensamma utgifter inom högskoväsendet och på vetenskapens område.

Högskolorna fortsätter att utveckla den operativa och strukturella verksamheten i enlighet med regeringsprogrammet. Samtidigt profilerar högskolorna sig och förtydligar och effektiviserar

samarbetet och arbetsfördelningen sinsemellan och tillsammans med forskningsinstituten. Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att de förnyar utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, inlärningsmiljöerna och lärarnas kunnande samt ökar samarbetet. De möjligheter digitaliseringen för med sig utnyttjas fullt ut. Högskolorna utvecklar antagningen av studerande, flexibla studiemöjligheter, förfarandena för tillgodoräkning av tidigare förvärvad kompetens samt examina i syfte att öka den nationella och internationella rörligheten och förlänga tiden i arbetslivet.

Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och forskningsinfrastrukturen samt forskning och innovationsverksamhet som stöder och genererar nationellt starka sidor.

Studiestöd

För studiestödet föreslås anslag på 589 miljoner euro, vilket är 193 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Minskningen föranleds av att studerandena överförs till att i huvudsak omfattas av det allmänna bostadsbidraget.

Studiestödsreformen i enlighet med regeringsprogrammet och de årliga besparingar den medför genomförs till fullt belopp. En försörjarförhöjning för studerande som försörjer barn under 18 år fogas till studiestödet. Försörjarförhöjningen medför ett behov av tilläggsanslag på 10,0 miljoner euro.

Konst och kultur

För konst och kultur föreslås anslag på 457 miljoner euro, vilket är 7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Förfarandena för statsunderstödspolitiken och statsandelssystemen inom kultursektorn utvecklas för att bli mer strategiska. Den lagstiftning och de program som styr kulturarvspolitiken utvecklas till att svara mot den förändrade verksamhetsmiljön. Den digitala åtkomsten till och långtidsförvaringen av kulturarvsmaterial utökas. Genom utvidgningen av procentprincipen för konst utnyttjas de effekter för välbefinnandet som konst och kultur och tillgängligheten till konst och kultur har i vård- och klientarbetet inom social- och hälsovården. Barns och ungas aktivitet inom konst och kultur stöds genom att fritidsverksamhet ordnas i anslutning till skoldagen.

I anslutning till att Finland och Estland firar 100-årsjubileum föreslås det att det beviljas ett anslag för höjning av Finsk-estniska kulturstiftelsens kapital med 6 miljoner euro. Finsk-estniska kulturstiftelsen ska främja nätverkande och samarbete inom kultur och konst i Finland och Estland, ömsesidiga språkkunskaper och ekonomiska aktiviteter med direkt anknytning till kulturverksamhet.

Idrottsverksamhet

För idrottsverksamheten föreslås anslag på 166 miljoner euro, vilket är 4 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Målet för verksamheten är att främja en motionsinriktad livsstil hos hela befolkningen, öka delaktigheten samt förbättra befolkningens välbefinnande och hälsa. Medborgarverksamhet, samhällsansvar och framgångsrik elitidrott, studier och träningsmöjligheter för idrottare och projektet för totalrenovering av Olympiastadion stöds. Stödet för program-

met Skolan i rörelse utvidgas till att omfatta småbarnspedagogiken samt i försökssyfte även läroanstalter på andra stadiet.

Ungdomsarbete

För ungdomsarbetet föreslås anslag på 76 miljoner euro, vilket är 2 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Målet för verksamheten med ungdomsverkstäder och det uppsökande ungdomsarbetet är att förbättra de ungas livskompetens och minska ungdomsarbetslösheten, förebygga utslagning bland unga och utveckla befintliga processer för att stödja unga.

Användning av vinstmedel av penningspelsverksamhet

Den andel av vinstmedlen av penningspelsverksamhet som används inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde beräknas uppgå till 537,2 miljoner euro och därutöver avser man använda 27,3 miljoner euro av outdelade vinstmedel som fonderats. Av vinstmedlen används minst 25 % till att främja idrott och fysisk fostran, 9 % till att främja ungdomsarbete, 17,5 % till att främja vetenskap och 38,5 % till att främja konst. Av utgifterna för vetenskap finansieras 21 % av avkastningen av penningspelsverksamheten och av utgifterna för konst, kultur, idrottsväsendet och ungdomsarbetet sammanlagt 65 %.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområdet (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2,6 miljarder euro, vilket är 10 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. De beräknade inkomsterna för 2018 är 853 miljoner euro, vilket är 82 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för utveckling av landsbygden 16 %, andelen för jordbruket och livsmedelsekonomin 69 %, andelen för naturresursekonomin 8 % och andelen för lantmäteriverksamhet och datalager 2 %.

Förvaltning och forskning

Anslagen för förvaltning och forskning ökar med 5 miljoner euro, vilket delvis beror på finansiering som reserverats för projekt som ökar förvaltningsområdets produktivitet (5 miljoner euro) och på besparingar i omkostnaderna för ämbetsverk och inrättningar.

Utveckling av landsbygden

Anslagen för utveckling av landsbygden ökar med 41 miljoner euro, främst på grund av att genomförandet av landsbygdsprogrammet fortskrider, samt på ökade anslag för räntestödsutgifter. Målet är att utnyttja landsbygdsområdenas potential och öka livskraften på ett hållbart sätt. Målen för utveckling av landsbygden stöds genom bl.a. företagsstöd för landbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt samt rådgivning till landsbygden. De centrala instrumenten är programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (landsbygdsprogrammet) och det arbete som bedrivs i landsbygdspolitiska rådet och skärgårdsdelegationen.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

Anslagen minskar med 39 miljoner euro, vilket i huvudsak beror på ökade besparingar i enlighet med regeringsprogrammet under momentet för kompensationsersättningar (33 miljoner euro) och på att landsbygdsprogrammet framskider i enlighet med planen. Genom anslagen under kapitlet främjas en konkurrenskraftig tillväxt för affärsverksamhet som bygger på bioekonomi och livsmedel och säkerställs hälsan, välbefinnandet och säkerheten för människor, djur och växter genom ansvarsfull verksamhet. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom i form av spetsprojektfinansiering beaktats det strategiska insatsområdet Bioekonomi och ren teknik enligt regeringsprogrammets handlingsplan som en överföring på 49 miljoner euro till Gårdsbrukets utvecklingsfond och 1,5 miljoner euro för åtgärder som främjar export och användning av inhemska livsmedel i syfte att förbättra handelsbalansen.

Naturresursekonomi

Anslagen ökar med 4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. De viktigaste ökningarna gäller finansieringen av Metso-handlingsplanen och främjandet av fiskerihushållningen. Däremot minskar anslagen för bl.a. den verksamhet vid Finlands skogscentral som finansieras med statsbidrag och för genomförandet av spetsprojektet Bioekonomi och ren teknik.

Målet för naturresursekonomin är en hållbar skötsel och användning av förnybara naturtillgångar och hantering av risker i anslutning till dem. Genom förvaltningens åtgärder skapas förutsättningar för en konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser, samordnas de behov som gäller nyttjandet och skyddet av naturresurser skapas välmående genom användningen av naturen för rekreation.

Lantmäteri och datalager

Anslagen minskar med 2 miljoner euro på grund av inbesparingar. Fastighets- och terrängdatasystemet bidrar till att trygga grunden för det enskilda markägandet och det nationella garantisystemet och tillgången till information om fastigheter och terräng. Öppnandet av datalager fortsätter i enlighet med planerna.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

För kommunikationsministeriets förvaltningsområde anvisas anslag på sammanlagt 3,4 miljarder euro, vilket är 135 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Av anslagen under huvudtiteln används 60 % för upprätthållande och utvecklande av trafiknätet, 2 % för myndighetstjänster för trafiken, 6 % för stöd till trafiken och köp av tjänster för trafiken, 16 % för kommunikationstjänster och kommunikationsnät och 1 % för väder-, havs- och klimattjänsterna.

Trafiknätet

För omkostnaderna för Trafikverket, som ansvarar för upprätthållandet av servicenivån för trafiken på de trafikleder som förvaltas av staten och som i samarbete med andra aktörer ansvarar för att trafiksystemet fungerar, anvisas 73 miljoner euro. Utgifterna för bastrafikledshållningen beräknas uppgå till 1 451 miljoner euro, varav 1 398 miljoner euro finansieras med anslag. För åt-

gärder för att minska eftersättningen av underhållet används 453 miljoner euro, varav 300 miljoner euro är tilläggsfinansiering och 143 miljoner euro en överföring från momentet för utveckling av trafikledsprojekt. För trafikinvesteringar, inklusive livscykelsfinansieringsprojekt, föreslås det 447 miljoner euro. År 2018 inleds projekt som gäller Ring I i Bredvik (20 miljoner euro), arrangemangen för anslutande trafik till utbyggnaden av västmetron (7 miljoner euro), havsfarleden till Karleby (45 miljoner euro, varav statens andel 35 miljoner euro) och havsfarleden till Nordsjö (12,5 miljoner euro).

Myndighetstjänster för trafiken

Trafiksäkerhetsverket ansvarar för de myndighetstjänster för trafiken som gäller trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknaden. Utgifterna för verket beräknas uppgå till 133 miljoner euro, varav 86 miljoner euro finansieras med avgiftsintäkter och 47 miljoner euro med anslag. För åtgärder som främjar säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken anvisas det ett anslag på 9,1 miljoner euro. En motsvarande inkomst har beaktats i inkomstposten. För att förnya personbilsbeståndet så att det medför mindre utsläpp och blir säkrare anvisas 8 miljoner euro för en premie för skrotning av fordon. För att främja målen för den nationella energi- och klimatstrategin anvisas 6 miljoner euro till stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar.

Stöd till trafiken och köp av tjänster

För stöd till trafiken och köp av tjänster för trafiken anvisas det 214 miljoner euro, varav 101 miljoner euro anvisas för att främja sjöfarten och den övriga sjötrafiken, 90 miljoner euro för köp och utvecklande av tjänster inom kollektivtrafiken samt 18 miljoner euro för upprätthållande av förbindelsefartygstrafiken i skärgården och för köp och avtal om köp inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården. Av anslaget för köp och utvecklande av tjänster inom kollektivtrafiken är 5,5 miljoner euro ett tillägg för främjande av energi- och klimatstrategins mål.

Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation

När det gäller kommunikationsnäten satsar man på att utbudet av trådlösa och fasta kommunikationsförbindelser som behövs för nya digitala tjänster och tjänster som utnyttjar automatisering utökas samt att den kommersiella tillgången till snabba bredband förbättras.

Kommunikationsverket, som sköter administrativa uppgifter, har omkostnader på 34,5 miljoner euro som i huvudsak finansieras med inkomsterna av de avgifter som Kommunikationsverket tar ut. Anslagsfinansieringens andel är 13,2 miljoner euro. Det riksomfattande projektet för bredband till glesbygdsområden genomförs med anslag som överförts från tidigare år. Till statens televisions- och radiofond överförs 508 miljoner euro i syfte att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Det görs inte någon indexhöjning för 2018 av finansieringen av Rundradion Ab.

För säkerställande av mångfald inom nyhetsverksamheten och alternativa nyhetskällor i linjär tv som når samtliga medborgare samt för förbättrande av konkurrenskraften och täckningen hos nyhets- och aktualitetsverksamheten vid de kanaler som betjänar allmänintresset och utvecklande av deras verksamhetsmodeller för produktionen av medieinnehåll anvisas 2 miljoner euro.

Väder-, havs- och klimattjänster

Meteorologiska institutets utgifter beräknas uppgå till 72 miljoner euro, varav 26 miljoner euro finansieras med inkomster och 46 miljoner euro med anslag. För finansieringen av reparationsinvesteringar i väderradarnätet anvisas det 1 miljon euro. Meteorologiska institutets omkostnadsanslag minskas av överföringar som hänför sig till reformen av statens forskningsstruktur.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag för sammanlagt 2,8 miljarder euro, vilket innebär en minskning med 209 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. Av anslagen under huvudtiteln används 10 % för förvaltning, 32 % för närings- och innovationspolitik, 17 % för sysselsättnings- och företagsamhetspolitik, 3 % för företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet, 14 % för regionutveckling och strukturfondspolitik, 16 % för energipolitik och 9 % för integration.

Förvaltningen

För förvaltningen föreslås anslag på 270,3 miljoner euro, vilket är 101,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Avdraget föranleds till största delen av att det anslag på 100 miljoner euro som reserverats för aktieförvärv bortfaller. För stödjande av ägarväxlingar i företag föreslås ett tilläggsanslag på 0,4 miljoner euro.

Närings- och innovationspolitik

För närings- och innovationspolitiken föreslås anslag på 895,9 miljoner euro, vilket är 27 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2017. Tillägget föranleds bland annat av att funktionerna för främjande av innovationsverksamhet, internationalisering, utländska investeringar samt turism sammanförs under aktören Business Finland. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland. Vid reformen slås Innovationsfinansieringsverket Tekes och Finpros verksamheter samman till en helhet som ska bestå av ett ämbetsverk och ett bolag som tillhandahåller tjänster till bolaget.

Business Finlands biståndsfullmakt föreslås bli 270,5 miljoner euro, vilket är 30 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Tilläggsfullmakten riktas till samarbete mellan forskning och företag, innovativa anskaffningar samt stöd för innovationer och internationalisering.

Den maximala fullmakten för krediter som har beviljats för Finnvera Abp:s medelsanskaffning föreslås bli höjd från en nivå på 500 miljoner euro till 1 miljard euro.

Som anslag för kapitalisering av Finlands Industriinvestering Ab föreslås 35 miljoner euro. Avsikten är att anslaget används för att inrätta Fonden för tillväxtfonder III enligt regeringens spetsprojekt. Fonden för tillväxtfonder III gör marknadsbaserade investeringar i sådana kapitalinvesteringsfonder som investerar i finländska tillväxtföretag.

För genomförandet av spetsprojektet Turism 4.0 föreslås en tilläggsfinansiering på sammanlagt 8 miljoner euro, varav 5,4 miljoner euro anvisas under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. Tilläggsfinansieringen ska riktas till turismmarknadsföring, förbättring av resebolagens digikompetens och utvecklandet av tjänster som kan tillhandahållas året runt. För investeringar i kretsloppsekonomi, utveckling av tillväxtekosystem och främjandet av innovativa upphandlingar föreslås sammanlagt 7 miljoner euro.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

För sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken föreslås anslag på 489,6 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 107,3 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. Ändringen föranleds huvudsakligen av en minskning i anslagen för offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

För offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreslås ett anslag på 327 miljoner euro, vilket är 96,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Minskningarna av anslaget under momentet föranleds av en anslagsöverföring på 59 miljoner euro till undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel i anslutning till reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet och av en anslagsöverföring på 13,4 miljoner euro till undervisnings- och kulturministeriets och social- och hälsovårdsministeriets huvudtitlar i anslutning till minskandet av ungdomsarbetslösheten. Minskningen av anslagen för integrationsutbildning med 23 miljoner euro beror på att antalet asylsökande minskar. Anslaget under momentet ökas med 25 miljoner euro för genomförandet av den aktiveringsmodell som ska tas i bruk. De arbetssökandes roll vid arbetssökandet utökas. För att arbetslöshetsförmån ska beviljas krävs det av personer som är arbetslösa eller deltidsanställda att de aktivare och i enlighet med rapporteringsskyldigheten söker arbete på eget initiativ.

De privata arbetskraftstjänsternas roll utökas. Regelbundna intervjuer med arbetslösa genomförs oftare än tidigare ansikte mot ansikte, och de som behöver effektivare tjänster styrs till de tjänster som externa tjänsteproducenter erbjuder. De arbetslösas regionala rörlighet stöds genom arbetserbjudanden inom ett allt större område. Tillämpningsområdet för rörlighetsunderstöden utvidgas. Sanssi- och duuni-korten slås samman till ett lönesubventionskort.

De ungas etablering på arbetsmarknaden stöds genom ungdomsgarantin. Inom ramen för ungdomsgarantin utarbetas genom att etablera Navigator-verksamheten och vidareutveckla verksamheten en modell utan trösklar där unga får stöd i enlighet med sitt servicebehov. För etablerande av Navigator-verksamheten och för ett servicepaket med psykosocialt stöd föreslås ett tillägg på 8 miljoner euro i arbets- och näringsbyråernas omkostnadsanslag.

Regeringen bereder en överföring av ansvaret för ordnande av arbets- och näringstjänster till landskapen från och med ingången av 2020. I samband med reformen slås de nuvarande arbets- och näringstjänsterna och NTM-centralernas företagstjänster samman till en tillväxttjänst. Inom tillväxttjänsten samordnas målen och åtgärderna för en kompetent arbetskraft och utveckling av företagsamheten och företagen till en kundorienterad servicehelhet. Vid ordnandet av tillväxttjänsten ska modellen anordnare-producent utnyttjas. Som en del av landskapsreformen kommer anslagen för sysselsättnings- och företagsamhetspolitik år 2020 att överföras till den allmänna finansieringen av landskapen.

Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet

För företagens omvärld, marknadsreglering och arbetsliv föreslås anslag på 79,7 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 3,3 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. För Konkurrens- och konsumentverkets resurser föreslås en anslagsökning med 280 000 euro för den tillfälliga tillsynen över företagsköp i anslutning till social- och hälsovårds- och landskapsreformen.

Regeringen överlämnar i samband med budgetpropositionen till riksdagen de lagförslag som möjliggör betalning av hemtransporter av och ersättning till resenärer i händelse av att leverantörer av kombinerade resetjänster blir insolventa. Hos researrangörerna tas det ut en avgift av skattenatur omfattande 0,024 % som grundar sig på omsättningen av försäljningen av kombinerade resetjänster. Staten bereder sig även på att betala sådana eventuella hemtransporter som ska skötas med kort varsel, och för detta reserveras ett anslag på 1 miljon euro i budgeten.

Företagens tillväxtförutsättningar stärks enligt regeringsprogrammet genom att regleringen avvecklas. Konkurrensen inom ekonomin utökas och förutsättningarna för affärsverksamhet på marknadsvillkor förbättras. Handelsregistret och den lagstiftning som gäller det ses över. En totalreform av varumärkeslagen och det nationella genomförandet av direktivet om skydd av företagshemligheter bereds. Förutsättningarna för lokala avtal förbättras. Genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena försöker man lätta på arbetsgivarnas administrativa börda.

Regionutveckling och strukturfondspolitik

För regionutveckling och strukturfondspolitik föreslås anslag på 390,4 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 47,5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. Avdraget föranleds främst av att statsunderstödet till Finpros verksamhet överförs till Business Finland som inleder sin verksamhet den 1 januari 2018, av de anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin som riktas till företags utvecklingsprojekt, av minskade utbetalningar. För det regionala transportstödet föreslås 5 miljoner euro.

Energipolitik

För energipolitiken föreslås anslag på 467 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 2,5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. Fullmakten för energistöd ökar med 20 miljoner euro. De anslag som reserverats för produktionsstödet för förnybar energi ökar med 40,7 miljoner euro. För främjande av infrasturkturen för eltrafik anvisas 3 miljoner euro och för främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi ett tillägg på 1 miljon euro. Regeringen bereder en proposition om förbud mot energianvändning av stenkol.

De anslag som reserverats för utbetalningarna av investeringsstöd för LNG-terminaler minskar med 13,5 miljoner euro, och anslagen för kompensationsstöd för indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter minskar med 16 miljoner euro.

Integration

För integrationen föreslås anslag på 248,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 14,7 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. Tillägget föranleds av att andelen positiva asylbeslut ökat från 36 % till 41 %.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

För social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 15,0 miljarder euro, vilket är 0,36 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. De största anslagstilläggen föranleds av försöken med valfrihet och av konkurrenskraftsavtalet samt av att studerande ska börja omfattas av det allmänna bostadsbidraget. Dessutom förändras behovet av anslag på grund av justeringarna av behovskalkylerna för socialförsäkringsförmåner och förmåner i samband med utkomstskydd.

Av förvaltningsområdets anslag används 31 % för pensionsutgifter, 29 % för utjämning av familje- och boendekostnader och för grundläggande utkomststöd, 18 % för utkomstskydd för arbetslösa, 1 % för avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare, 14 % för sjukförsäkring, 2 % för understöd för främjande av hälsa och social välfärd, 1 % för stöd för veteraner, 2 % för den social- och hälsovård som kommunerna ordnar, 1 % för forskning och utveckling samt 1 % för förvaltning och tillsyn.

Som ett led i utvecklandet av hälsovårdssektorns forsknings- och innovationsverksamhet föreslås ett anslag på 1,8 miljoner euro för inrättande av en ny tillståndsmyndighet för administrering av användningen av social- och hälsovårdsuppgifter. De nationellt och internationellt värdefulla informationsresurserna på social- och hälsovårdsområdet har utnyttjats i liten omfattning i förhållande till den nytta som de erbjuder. Den nya tillståndsmyndigheten möjliggör tillstånd för utnyttjande av uppgifter enligt principen om en lucka för alla ärenden och ett bättre utnyttjande av uppgifter vid informationsledningen och användningen av uppgifter inom ramen för den kommande social- och hälsovårdsreformen. För att utveckla vården i livets slutskede föreslås ett anslag på 1,0 miljoner euro för att utarbeta enhetliga grunder för vår inom den palliativa vården och vården i livets slutskede oberoende av patientens bostadsort.

Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

För utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd och vissa tjänster föreslås anslag på 4,3 miljarder euro, vilket är cirka 200 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Tillägget föranleds i huvudsak av att de studerande börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget och av att effekten av den årliga nivån på det allmänna bostadsbidraget beaktas.

Inom bostadsbidraget har man beaktat att boendeutgifterna binds till levnadskostnadsindex istället för till hyresindex och av frysningen av de maximala boendekostnaderna för 2018 och införandet av principen om bostadsbidrag för del av en bostad. Reformerna minskar bostadsstödsutgifterna med sammanlagt 28 miljoner euro 2018 och 46,7 miljoner euro från och med 2019. Reformerna minskar utgifterna för grundläggande utkomststöd med sammanlagt 11,6 miljoner euro

2018 och 18,7 miljoner euro från och med 2019. Den frysning av de maximala boendeutgifterna till 5 % som trädde i kraft 2017 minskar dessutom behovet av anslag för bostadsbidraget med 21,6 miljoner euro 2018.

För en höjning av barnbidraget för ensamförsörjare anvisas 9,5 miljoner euro, vilket innebär en ökning på cirka 5 euro i månaden. För uppdatering av moderskapsbidraget ökas anslaget med 1,65 miljoner euro på årsnivå. Med detta kan bl.a. innehållet i moderskapsförpackningen utvecklas.

Sysselsättningsfrämjande åtgärder

För utkomstskydd för arbetslösa föreslås anslag på 2,7 miljarder euro, vilket är 168 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Avdraget föranleds i huvudsak av att arbetslöshetsgraden har minskat enligt förväntningarna.

För att öka sysselsättningen och förkorta arbetslöshetens längd införs en aktiveringsmodell med självriskdagar. Arbetslösa uppmuntras till att arbeta och delta i sysselsättningsfrämjande tjänster även om det är fråga om en kort tid. Antalet självriskdagar i början av arbetslösheten minskar från sju dagar till fem dagar. Granskningsperioden för arbetslösheten är tre månader och utkomstskyddet för arbetslösa ska under varje granskningsmånad innefatta en månatlig självriskdag som kan undvikas genom att vara aktiv. Kravet på aktivitet uppfylls om man i en vecka har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller har varit i arbete sammanlagt 18 timmar under granskningsperioden eller har deltagit i sysselsättningsfrämjande service under sammanlagt fem dagar. Reformen beräknas minska behovet av anslag under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel med 9,5 miljoner euro år 2018.

För att främja sysselsättningen underlättas inledandet av företagsverksamhet under arbetslöshetstiden samt främjas studier som förbättrar yrkeskunskaperna och studier som stöder inledande av företagsverksamhet genom en möjlighet att kortvarigt bedriva studier utan att det inverkar på arbetslöshetsförmånen. Ändringarna ökar anslagsbehovet med 13,5 miljoner euro år 2018. Dessutom har det reserverats 4,0 miljoner euro för utvecklande av den yrkesinriktade rehabiliteringen och förnyande av kriterierna för den.

För lönesubventioner föreslås ett tilläggsanslag på 14,1 miljoner euro för 2018.

Socialförsäkringsavgifter

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2015	2016	2017	2018
Arbetsgivare:				
Sjukförsäkring				
Alla arbetsgivare	2,08	2,12	1,08	0,87
Arbetslöshetsförsäkring[1)]				
lägre avgift	0,80	1,00	0,80	0,70

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2015	2016	2017	2018
högre avgift	3,15	3,90	3,30	2,75
Arbetspensionsförsäkring[2)]				
Arbetsgivarnas genomsnittliga ArPL-avgift	18,00	18,00	18,00	17,80
De försäkrade:				
Sjukförsäkring				
Sjukvårdsförsäkring				
— Sjukvårdspremie				
Förmånstagare (pensioner och inkomster av förmåner)	1,49	1,47	1,45	1,53
Löntagare och företagare	1,32	1,30	0,00	0,00
Arbetsinkomstförsäkring				
— Dagpenningspremie				
Löntagare	0,78	0,82	1,58	1,54
Av årsinkomster under 14 000 euro			0,00	0,00
Företagare	0,91	0,91	1,64	1,79
Av årsinkomster under 14 000 euro			0,06	0,25
Arbetslöshetsförsäkring	0,65	1,15	1,60	1,90
Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år	5,70	5,70	6,15	6,35
personer över 53 år	7,20	7,20	7,65	7,85
Företagare och lantbruksföretagare:				
Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år	23,7	23,6	24,1	24,1
personer över 53 år	25,2	25,1	25,6	25,6

[1)] Arbetsgivares lägre premie betalas upp till en viss gräns för lönesumman. År 2016 är gränsen 2 044 500 euro och år 2017 är den 2 059 500 euro. För lönebelopp som överstiger detta betalas den högre premien.

[2)] I arbetspensionsförsäkringsavgifterna har beaktats den tillfälliga sänkning på 0,4 procentenheter som genomfördes 2016 och som riktades till såväl arbetstagarna som till de små arbetsgivarna.

Sjukförsäkring

För finansieringen av sjukförsäkringen föreslås anslag på 2,1 miljarder euro, vilket är 169 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Tillägget föranleds huvudsakligen av effekterna av konkurrenskraftsavtalet. Sänkningen av arbetsgivares socialskyddsavgift och lindringen av avgiftsbelastningen på de löntagare som har de lägsta inkomsterna ökar behovet av anslag med 136 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017.

Minimibeloppen av sjukdagpenningen, föräldradagpenningen och rehabiliteringspenningen höjs så att dagpenningen i netto i alla situationer är tillräckligt stor, för att stödmottagarna inte ska behöva söka grundläggande utkomststöd. På det här sättet tillgodoses att grundtryggheten är det primära i förhållande till utkomstskyddet. Höjningen av minimidagpenningarna ökar statens utgifter med 8 miljoner euro 2018.

Reseersättningarna och förmedlingen av resor reformeras till följd av att taxitrafiken öppnas för konkurrens från och med den 1 juli 2018. För detta har det reserverats ett tilläggsanslag på 2 miljoner euro.

Pensioner

För pensionerna föreslås anslag på 4,6 miljarder euro, vilket är 73 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017.

För en höjning av garantipensionen reserveras 18 miljoner euro. Garantipensionen höjs med uppskattningsvis 15 euro per månad. På motsvarande sätt höjer man i syfte att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra även rehabiliteringspenningen för unga och minimibeloppet av den rehabiliteringspenning som betalas ut för yrkesinriktad rehabilitering. Höjningen av garantipensionen påverkar också utgifterna för pensionstagares bostadsbidrag, pensionsstödet och utkomststödet. Grunddelen av vårdbidraget för pensionstagare höjs till ca 70 euro per månad. Stödet hjälper personer med en funktionsnedsättning eller en allvarlig sjukdom att klara av sitt dagliga liv. Höjningen av grunddelen av vårdbidraget för pensionstagare ökar statens utgifter med 10 miljoner euro 2018.

Förändringar i index och lönekoefficienten

I enlighet med regeringens tidigare beslut görs det förutom av utkomststödet inga indexförhöjningar år 2018 av de förmåner som är bundna till folkpensionslagen och konsumentprisindex.

	2015	2016	2017	2018
Arbetspensionsindex	2 519	2 519	2 534	2 551
FPL-index	1 637	1 631	1 617	1 617
Konsumentprisindex, %	-0,2	0,4	0,9	1,5
Lönekoefficient	1,363	1,373	1,389	1,390

Veteranerna

För stödet för veteraner föreslås dryga 181 miljoner euro, vilket är knappt 46 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Av anslaget anvisas 88,0 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 40,0 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 12,6 miljoner euro för fronttillägg och 32,7 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner. För rehabilitering för makar till dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst, för rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig och för frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontsoldater föreslås sammanlagt 6,7 miljoner euro och som statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen 1,3 miljoner euro.

I fråga om frontunderstödet till vissa utländska frivilliga frontmän föreslås att man ska beakta det att frontunderstödet till estniska frivilliga frontmän höjdes från 590 euro till 2 000 euro, vilket ökar behovet av anslag med 50 000 euro.

Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

För den social- och hälsovård som kommunerna ordnar föreslås anslag på 287 miljoner euro, vilket är 105 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2017. Ökningen beror huvudsakligen på det anslag på 100 miljoner euro som föreslagits för pilotförsök med valfrihet.

För genomförandet av regeringens spetsprojekt för välfärd och hälsa anvisas det 51 miljoner euro år 2018, vilket innebär en ökning med 0,8 miljoner euro. Spetsprojekten omfattar bl.a. försök med servicesedlar och basinkomst och utvärdering av en bosättningsbaserad fördelning av den sociala tryggheten. Dessutom anvisas det 1,5 miljoner euro år 2018 för en översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården för unga i enlighet med ungdomsgarantin.

För att öka antalet platser på skyddshem föreslås för finansiering av sådan verksamhet ett anslag på sammanlagt 17,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 4,0 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. För vården av drogmissbrukande mödrar föreslås ett anslag på 3 miljoner euro. Den statliga finansieringen för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten föreslås förbli på samma nivå som året innan, dvs. 29 miljoner euro.

Finansieringen för att bereda och stödja servicestrukturreformen inom social- och hälsovården koncentreras från och med 2017 till det gemensamma momentet 28.70.05 under finansministeriets huvudtitel. Anslaget under momentet uppgår till ca 180,5 miljoner euro 2018.

För 2018 föreslås en ny statlig ersättning till kommunerna för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig olagligt i landet. För detta ändamål föreslås det ett anslag på 5,3 miljoner euro.

Den kommunala ekonomin, statsbidrag till kommunerna samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas närmare i avsnitt 7 i den allmänna motiveringen.

Hälsa och funktionsförmåga främjas

För främjande av hälsa och funktionsförmåga föreslås ett anslag på dryga 35 miljoner euro. För att trygga utvecklingen inom det sociala området inom ramen för social- och hälsovårdsreformen föreslås en höjning av finansieringen för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området på 1,0 miljoner euro.

Avbytarverksamhet och vikariehjälp

Utgifterna för avbytarverksamheten för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare minskar med 15 miljoner euro jämfört med nivån 2017, och uppgår till 163 miljoner euro. Minskningen föranleds av en ändring i behovskalkylen. För förvaltningsutgifterna för avbytarservicen föreslås ett anslag på 16,1 miljoner euro, vilket omfattar 1 miljon euro för projektverksamhet för att stödja lantbruksföretagare så att de orkar med sitt arbete. Dessutom anvisas 1 miljon euro för en partiell avgiftssänkning inom lantbruksavbytarservicens vikariehjälp.

Ämbetsverk och inrättningar

Under omkostnadsmomenten för ämbetsverken och inrättningarna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås 182 miljoner euro, i vilket har beaktats sparåtgärder till ett belopp av sammanlagt 3 miljoner euro. Besvärsnämnden för social trygghet och besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden slås samman till en besvärsnämnd för social trygghet.

Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

För understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd föreslås ett anslag på 358 miljoner euro. Att anslaget ökar med 40 miljoner euro föranleds av en precisering av intäktskalkylen och av minskade behov av anslag under de övriga moment som finansieras med Veikkaus Ab:s avkastning.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt ca 181,2 miljoner euro, vilket är 5,6 miljoner euro mindre än 2017. Avdraget föranleds av att EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt faller bort och av att anslagen för Finlands miljöcentrals omkostnader minskar. Av anslagen under huvudtiteln används 32 % för miljöförvaltningens omkostnader, 55 % för miljö- och naturvård samt 13 % för samhällen, byggande och boende.

Miljö- och naturvård

Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) samt genomförandet av nätverket Natura 2000 och naturskyddsprogram som man beslutat om tidigare fortsätter. För Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter föreslås under miljöministeriets huvudtitel sammanlagt ca 31 miljoner euro.

Förbättrandet av Östersjöns och insjöarnas tillstånd fortsätter genom att vattenvårds- och havsvårdsåtgärder i internationellt och nationellt samarbete stöds gemensamt av olika förvaltningsområden, den privata sektorn och organisationer i syfte att skyddsåtgärderna ska ha så god effekt och vara så kostnadseffektiva som möjligt. Finlands ordförandeskap i Arktiska rådet är av stor vikt med tanke på miljöpolitikens genomslagskraft.

Samhällen, byggande och boende

För att öka den statsunderstödda produktionen av hyresbostäder kan de kommuner i Helsingforsregionen som har ingått avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtal) beviljas tidsbundna startbidrag till ett belopp av högst 20 miljoner euro. I de områden som omfattas av MBT-avtal främjas dessutom bostadsproduktionen genom understöd för byggande av kommunalteknik, som beviljas till ett belopp av högst 15 miljoner euro. Som räntestödsfullmakter för den statsunderstödda sociala bostadsproduktionen fördelas 1 410 miljoner euro, som borgenslånefullmakter 285 miljoner euro och som statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag 100 miljoner euro. Merparten av den statsunderstödda bostadsproduktionen hänför sig till de största tillväxtcentrumen och då särskilt Helsingforsregionen. Av statens bostadsfonds medel används dessut-

om 180 miljoner euro till betalning av understöd och räntestöd för bostäder. Från statens bostadsfond intäktsförs 12 miljoner euro i budgeten.

Byggandet och reparationen av bostäder för grupper med särskilda behov stöds utöver räntestödslån även genom investeringsunderstöd till ett belopp av 105 miljoner euro. Understöden riktas primärt till åtgärder för att främja bostadsproduktionen för de svagaste grupperna. För reparationsunderstöd har det reserverats sammanlagt 35,5 miljoner euro, varav 20 miljoner euro av statens bostadsfonds medel. Reparationsunderstöden riktas huvudsakligen till stöd för installation av hissar i efterhand och till reparation av bostäder för äldre och för personer med funktionsnedsättning. I och med reformen av bostadsrättssystemet överförs registret över ordningsnummer för dem som bor i bostadsrättsbostad och tillsynsuppgifterna i fråga om valet av boende i bostadsrättsbostäder, maximipriserna och boendeförvaltningen till Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet. Centralen får också i uppgift att förebygga ekonomiska problem bland hyresgäster och främja bostadsbyggnaders infrastruktur för eltrafik.

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2016—2018[1)]

Kod	Utgiftsart	År 2016 bokslut mn €	År 2017 ordinarie budget mn €	År 2018 budgetprop. mn €	Förändring 2017—2018 mn €	%
01-14	Omkostnader	6 550	6 417	6 558	141	2
15-17	Pensioner	4 505	4 601	4 697	96	2
18-19	Anskaffning av försvarsmateriel	562	480	483	3	1
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	2 097	2 136	2 252	117	5
29	Mervärdesskatteutgifter	1 124	1 228	1 283	54	4
01-29	**Konsumtionsutgifter**	**14 839**	**14 861**	**15 273**	**411**	**3**
30-39	Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.	11 327	11 085	11 045	-40	-0
40-49	Statsbidrag till näringslivet	3 576	3 718	3 630	-88	-2
50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	12 878	13 288	13 169	-119	-1
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	5 576	6 423	6 531	108	2
61-65	EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet	745	931	1 015	84	9
66-69	Överföringar till EU och utlandet	2 587	2 574	2 682	108	4
30-69	**Överföringsutgifter**	**36 689**	**38 019**	**38 072**	**53**	**0**
70-73	Anskaffning av inventarier	22	20	20	-1	-3
74-75	Husbyggen	54	61	24	-37	-61
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	23	35	35	0	0

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2016—2018[1)]

77-79	Jord- och vattenbyggen	515	434	447	13	3
70-79	*Realinvesteringar*	613	551	526	-25	-5
80-86	Lån som beviljas av statens medel	240	222	262	40	18
87-89	Övriga finansinvesteringar	438	461	250	-211	-46
80-89	*Lån och övriga finansinvesteringar*	677	684	512	-171	-25
70-89	**Investeringsutgifter**	**1 291**	**1 235**	**1 038**	**-197**	**-16**
90-92	Räntor på statsskulden	1 513	1 296	1 221	-75	-6
93-94	Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering[2)]	0	0	0	0	—
95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	87	81	71	-10	-12
90-99	**Övriga utgifter**	**1 600**	**1 377**	**1 292**	**-85**	**-6**
	Sammanlagt	**54 419**	**55 492**	**55 675**	**183**	**0**

[1)] Utgifterna har samlats i grupper enligt sin ekonomisk art på basis av momentets nummerkod. Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperatio-nerna stämmer därför inte till alla delar.

[2)] Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.3. Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken

Syftet med vetenskaps- och innovationspolitiken är att förbättra forsknings- och utvecklingsverksamhetens (FoU) kvalitet och effektivitet, att reformera strukturerna och verksamheten inom offentlig forskning samt att få till stånd en mångsidigare näringsstruktur. Genom detta kan produktiviteten och sysselsättningen förbättras och Finlands internationella konkurrenskraft inom produktion med högt förädlingsvärde stärkas.

Politikåtgärderna styrs av regeringsprogrammet och spetsprojekten i regeringsprogrammet (2015—2019) samt av forsknings- och innovationsrådets riktlinjer (2015—2020). I planen för de offentliga finanserna 2018—2021 har regeringen bestämt om reformer av innovationssystemet och om satsningar på främjande av FoU-investeringar. Finansieringen riktas till de objekt som är viktigast ur ekonomins synvinkel och som stöder reformer och tillväxt. Regeringens spetsprojekt inom forsknings- och innovationspolitiken har framskridit enligt planen.

På grund av den minskade finansieringen till såväl den offentliga sektorn som den privata sektorn sjönk Finlands FoU-intensitet (FoU-utgifter/bnp) till 2,8 % år 2016. År 2017 beräknas den sjunka ytterligare till 2,6 %, vilket redan är det åttonde året i följd med en sjunkande FoU-intensitet (jfr. 3,8 % år 2009). Under de närmaste följande åren kommer FoU-intensiteten att vara stabil. Den statliga FoU-finansieringens förhållande till bruttonationalprodukten var år 2015 fortfarande 1 %, men sjunker till 0,8 % år 2017. Trots att statens FoU-finansiering ökar något 2018, kommer intensiteten att förbli på 2017-års nivå i och med att Bnp ökar snabbare.

OECD:s bedömning av Finlands innovationssystem och av utvecklingsbehoven gällande det publicerades i juni 2017. Rapporten är en del av styrningen av de följande årens utvecklande av vetenskaps- och innovationspolitiken. Politikens riktlinjer på lång sikt är under beredning, samar-

betet mellan de offentliga forskningsorganisationerna och näringslivet stärks och FoU-finansieringen inom tillämpad forskning, produktutveckling och innovationsverksamhet ökas.

År 2017 godkände det nya forsknings- och innovationsrådet sin första verksamhetsplan. Rådet har inlett ett omfattande arbete när det gäller visioner och färdplaner. I den vision som blev klar hösten 2017 fastställs på en allmän nivå åtgärder för utveckling av vetenskaps- och innovationspolitiken på kort och lång sikt. Visionen byggs upp av fyra huvudteman: säkerställande av en kunskapsgrund, strategista val som främjar reformer, utveckling av lärandeplattformar och tillväxtekosystem, internationalisering som förutsättning för kvalitet och genomslagskraft.

Under ledning av arbets- och näringsministeriet skapas en ny samarbetsmodell som bygger på partnerskap mellan privata och offentliga aktörer (public-private-partnership, PPP). Infrastrukturer och utvecklingsmiljöer stöds särskilt på områdena för cleantech och bioekonomi samt andra områden som regeringen prioriterar. Tillväxtstrategin och färdplanen för forskning och innovation inom hälsobranschen (2016—2018) genomförs som ett samarbete mellan flera olika förvaltningsområden samt privata och offentliga aktörer. För närvarande utarbetas ett program för artificiell intelligens i syfte att öka Finlands utnyttjande av artificiell intelligens och robotik och att öka innovationsverksamheten i anslutning till detta. Den öppna åtkomsten till och utnyttjandet av offentliga datalager och av forskningsmaterial, forskningsmetoder och forskningsresultat förbättras systematiskt. Regeringen har förbundit sig att genomföra utvecklingsprogrammet för databaserad forskning (2017—2021) och anvisar resurser för att höja infrastrukturen till en internationell nivå.

Våren 2017 anvisades Tekes i planen för de offentliga finanserna en tilläggsfinansiering på 20 miljoner euro för 2018 och 2019 för ”tillväxtmotorer” som bygger på PPP-partnerskap. Till Finlands Akademi anvisades sammanlagt 50 miljoner euro för 2018—2019 för genomförandet av de flaggskepp i anslutning till universiteten och forskningsinstituten vars mål är att samla det kunnande på hög nivå som finns i universiteten och forskningsinstituten till konkurrenskraftiga forskningskluster. Inför kapitaliseringen av både Tekes och Finlands Akademi reserverades dessutom 60 miljoner euro, och den fortsatta beredningen av detta har inletts.

Inom finansieringen av spetsprojekten riktas 30 miljoner euro till Finlands Akademis spetsforskning och stärkande av forskningsresultatens samhälleliga verkningsfullhet. Akademin fortsätter finansiera universitetens profilering enligt strategierna. För att främja forskningsinfrastrukturen och finansieringen av denna görs det en bedömning av färdplanen för infrastrukturen (2014—2020) som blir färdig vid ingången av 2018. Rådet för strategisk forskning vid Finlands Akademi finansierar forskning som producerar lösningar för samhälleliga utmaningar samt främjar reformer för näringslivet och för utvecklandet av arbetslivet och den offentliga sektorn. Rådet erbjuder nationell medfinansiering till de projekt som har beviljats Horisont 2020-finansiering.

De avtal om målen för verksamheten som ingicks mellan undervisnings- och kulturministeriet och högskolorna år 2016 gäller fram till 2020. Vid förhandlingarna kom man överens om de gemensamma målen, de högskolespecifika åtgärderna, de centrala områdena för verksamheten, målen för examina samt anslagen. Högskolornas finansieringsmodeller reformerades 2017 i syfte att stärka verksamhetens resultat, kvalitet och effekter. Utvecklandet av samarbetet och arbetsfördelningen mellan högskolor och forskningsinstitut fortsätter på basis av den bedömning som gjordes 2017.

Undervisnings- och kulturministeriet har godkänt de riktlinjer för främjandet av internationaliseringen inom högskoleutbildningen och forskningen som fastställts för 2017—2025. Finlands Akademi har å sin sida godkänt de riktlinjer för 2017—2021 som gäller främjandet av kvalitet, genomslagskraft och reformer inom det internationella samarbetet. Riktlinjerna utarbetas som en del av statsrådets gemensamma Talent Boost-program, som bl.a. har som mål att locka internationella sakkunniga till Finland. Tjänsterna inom Team Finland-nätverket utvecklas för att få fart på exporten, internationalisera sektorn för små och medelstora företag och öka de utländska investeringarna i Finland. Tekes främjar företagens tillväxt genom att samordna flera finansieringstjänster, många av dem nya, till ett nytt tillväxtpaket för internationalisering. Team Finland Knowledge-nätverket upprättas för att i vissa utvalda länder stödja samarbetet mellan den finländska högskoleutbildningen och forskningen. Även om den andel av EU:s FoU-finansiering som beviljas till Finland är större än vår relativa EU-andel, är målet att skaffa mer EU-finansiering än tidigare.

Sammanslagningen av Tekes och Finpro är en omfattande reform av innovationssystemets strukturer och verksamhet. FoU-verksamheten, innovationsverksamheten, internationaliseringen, de utländska investeringarna och åtgärderna för att främja turism sammanslås från och med den 1 januari 2018 till organisationen Business Finland.

Av finansieringen för spetsprojekten har 59 miljoner euro riktats till Tekes instrument som stöder kommersialiseringen av FoU- resultat samt lösningar för samhälleliga utmaningar. Försöket med innovationssedlar som startade 2016 har visat sig vara framgångsrikt. Sedlarna har främjat uppkomsten av många nya företag inom FoU-verksamheten och innovationsverksamheten. Tekes bereder dessutom en innovationsbank som blir färdig under 2017. Målet är att sätta fart på tillämpningen och kommersialiseringen av forskningsresultat och patenter genom att föra forskningsorganisationer, ägare av immateriella rättigheter och användare av nya lösningar samman i en gemensam digital plattform.

Förutsättningarna för ny kunskapsbaserad affärsverksamhet förbättras genom att skapa tillväxtmiljöer och innovations- och utvecklingsplattformer för affärsverksamhet och genom att utnyttja öppen information samt datalager. Man strävar efter att öka sådana anskaffningar som utgör incitament för innovationsverksamhet. Som stöd för detta bildas det ett nätverksbaserat kompetenscenter för offentlig upphandling. Ett mångsidigare näringsliv samt företagsamhet stärks genom att kanalisera offentlig finansiering till kapitalmarknaden.

Under ledning av undervisnings- och kulturministeriet har man utarbetat en vision för högskoleutbildningen och forskningen 2030 som blir färdig under hösten 2017. I visionen fastställer man målbilden för högskoleutbildningen och forskningen samt utvecklingsförutsättningarna för 2030. Visionen har utarbetats i samarbete mellan högskolor och intressentgrupper. Målet är att Finlands högskolesystem även i fortsättningen ska uppehålla en hög kvalitet och ha en bra image internationellt.

Utveckling av de centrala anslagen för forskning och utveckling, mn. euro[1)]

	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.	2017—2018 förändring	2017—2018 förändr., %
Universitet[2)]	587	578	-9	-2
Statliga forskningsinstitut	195	194	-1	-1
— varav[3)]	74	75	2	2
Forskningsorganisationernas forsknings-anslag, sammanlagt	782	772	-10	-1
Finlands Akademi	450	444	-6	-1
— varav strategisk forskning	56	56	0	0
Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	494	532	+38	8
— varav FoU-finansiering[4)]	322	347	+25	8
Finansieringsorganisationer sammanlagt	944	976	+32	3
Statsrådets utrednings- och forsknings-verksamhet	11	11	0	0
Statlig ersättning till hälso- och sjukvårds-enheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård	15	15	0	0
Sammanlagt	1 752	1 774	+22	1
— endast FoU-finansiering, sammanlagt	1 580	1 589	+9	1
Uppskattning av statens totala FoU-finansiering	1 798	1 828	+30	2

[1)] På grund av metodologiska förändringar och andra förändringar är siffrorna för FoU-finansieringen för 2017 och 2018 inte direkt jämförbara med uppgifterna från tidigare år.

[2)] För att få större jämförbarhet när det gäller utvecklingen av FoU-finansieringen har i kalkylen för den statliga finansieringen till universiteten inte inkluderats arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie eller mervärdesskattekompensation. Andelen statlig finansiering som anvisas för forskning har fr.o.m. 2017 höjts med tre procentenheter. Detta gör uppgifterna i tabellen mer jämförbara med uppgifterna i Statistikcentralens FoU-budgetanalys.

[3)] VTT:s FoU-finansiering är en uppskattning som utöver uppgifterna i budgetpropositionen baserar sig på VTT:s och Statistikcentralens material. Talet preciseras i februari 2018 vid Statistikcentralens budgetanalys.

[4)] En del av finansieringen för Tekes riktas till annan än sådan FoU-verksamhet som uppfyller internationella statistiska kriterier, som t.ex. innovations- och kapitalinvesteringsverksamhet. I tabellen anges endast FoU-finansieringen separat.

5.4. Regionutveckling och strukturfonder

Utveckling av regionerna

Regionutvecklingen sköts av staten, kommunerna och landskapsförbunden i egenskap av regionutvecklingsmyndigheter. Målet är att skapa ett system för utveckling av regionerna som utgår från växelverkan mellan myndigheterna och de övriga centrala aktörerna inom regionutvecklingen och från de olika parternas arbetsfördelning och gemensamma mål och som skapar förutsätt-

ningar för tillväxt och förnyelse som utgår från regionerna och som baserar sig på hållbar utveckling samt för välfärd och social integration.

Riktlinjerna för regionutvecklingen och de viktigaste åtgärderna fastställs i regeringsprogrammet och i statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen. Regionutvecklingsarbetet genomförs med såväl nationella som EU-delfinansierade program och åtgärder. Den nationella regionalpolitiken och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitik samordnas till ett fungerande system.

Verksamhetssystemet för regionutveckling och åtgärderna för att nå de nationella prioriteringarna i regionutvecklingen behandlas närmare i kapitel 32.50 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel.

EU:s strukturfonders verksamhet i Finland och strukturfondsmedlen i budgetpropositionen för 2018

Finlands strukturfondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020, som utarbetats för programperioden 2014—-2020, har som mål att skapa ny och mångsidig näringslivsstruktur i regionerna och att främja sysselsättningen, förbättra små och medelstora företags tillväxtmöjligheter, öka andelen förnybar energi och förbättra energieffektiviteten, minska den strukturella arbetslösheten och utveckla arbetslivets kvalitet, nyttiggöra kunnande och ny kunskap för att stärka konkurrenskraften, säkerställa att det finns kunnig arbetskraft som motsvarar behoven på arbetsmarknaden och i näringslivet, stödja livslångt lärande och främja social delaktighet. Med strukturfondsprogrammet genomförs Europa 2020-strategin och det anknytande nationella programmet.

Med åtgärder inom ramen för målet Europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds utbyte av erfarenheter, samarbete och skapande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena.

Strukturfondsmedel väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt 240 miljoner euro 2018. Här ingår inkomsterna från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden för programperioden 2007—2013 samt inkomsterna för programperioden 2014—2020.

EU:s strukturfondsprogram 2014—2020 och den finansiering som föreslås i budgetpropositionen 2018 (EU-finansieringen och den statliga finansieringen sammanlagt) miljoner euro

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2014—2020	Bevillningsfullmakt 2018
Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)	1 376,9	215,4
Europeiska socialfonden (ESF)	897,2	141,3

EU:s strukturfondsprogram 2014—2020 och den finansiering som föreslås i budgetpropositionen 2018 (EU-finansieringen och den statliga finansieringen sammanlagt) miljoner euro

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2014—2020	Bevillningsfullmakt 2018
Europeiskt territoriellt samarbete (ETS)	51,0	4,3
Delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC)	70,0	17,0
Fonden för europeiskt bistånd (Fead)	26,5	3,9
Sammanlagt	2 421,6	381,9

6. Utveckling av förvaltningen

Målet med de förvaltningspolitiska åtgärderna är att säkerställa kvaliteten på de offentliga tjänsterna samt öka produktiviteten inom den offentliga förvaltningen och därigenom bidra till hållbara offentliga finanser.

Medborgarnas rätt till god förvaltning tryggas i hela landet. En öppen förvaltning främjas inom statsförvaltningen genom att man genomför den tvååriga handlingsplanen för öppen förvaltning som har begriplighet, öppna landskap och offentlighet som tema. Bakom temana finns sju åtaganden, som ska följas upp och bedömas både under periodens lopp och när den avslutas. Ledarskapets kvalitet inom den offentliga förvaltningen förbättras genom en modernisering av ledarskapet som omfattar två åtgärdshelheter för regeringsperioden. Den första åtgärdshelheten gäller ett enhetligare statsråd och en enhetligare statsförvaltning, den andra nya verksamhetssätt för styrning och verkställighet. Genom dessa helheter samordnas statsrådets och statsförvaltningens styrningsprocesser med det strategiska regeringsarbetet och stärks en förvaltningsövergripande och kunskapsbaserad styrning och verkställighet. Åtgärderna kommer att ha genomförts före utgången av 2018.

6.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen

Statens centralförvaltning

Ett mål för utvecklingen är en centralförvaltning vars struktur, styrning och ledningssystem är tydliga. Centralförvaltningen ska ha förmåga till förändring och hantering av risker och dess tjänster ska vara kundorienterade och först och främst elektroniska. Ett mål är också att hantera helheten över förvaltningsgränserna. Reformen fokuserar på helheter som är av strategisk vikt med tanke på genomförandet av regeringsprogrammet. Till spetsområden har våren 2017 valts verkställandet av en styrmodell för digitaliseringen, av förslagen från Tiitinens arbetsgrupp som utrett utvecklingen av statsrådet och av det nya verket Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet samt skapandet av en förvaltningsövergripande styrmodell för landskapen. Reformen av centralförvaltningen drivs framåt som en del av spetsprojekten för bättre styrning och verkställighet och digitalisering av offentliga tjänster samt av social- och hälsovårds- och landskapsreformen.

Den reviderade lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen trädde i kraft den 1 juni 2017. Lagen för med sig en ny verksamhetsmodell till kundserviceställena som betonar elektroniska tjänster och stöd för sådana samt tillhandahållande av tjänster på distans. Kunderna ska i främsta hand använda e-tjänsterna. Målet med den nya verksamhetsmodellen är att klienten kan få den service han eller hon behöver vid ett serviceställe på fyra olika sätt: som elektroniska tjänster vid en kunddator, som distansservice genom videokontakt med en myndighet, av en kundrådgivare eller genom att en expert från en myndighet tar sig till servicepunkten. Man övergår till den nya verksamhetsmodellen 2018.

När det gäller utvecklandet av ledarskapet genomförs flera åtgärder. Riktlinjerna för förslagen från Tiitinens arbetsgrupp som utrett utvecklingen av statsrådet verkställs och samordnas med andra åtgärder på statsrådsnivå. Den strategiska styrningen av personalledningen stärks. En reviderad ledningsavtalsmodell införs allmänt på kanslichefs- och ämbetsverkschefsnivå, och det nya förfarandet utvärderas. Ministeriets ledningsgruppsutbildningar färdigställs och ämbetsverken erbjuds motsvarande utbildningar. Arbete 2.0-projektet fortsätter att reformera arbetssätten och verksamhetskulturen. Även de pågående ledningsförsöken och ledningsutbildningarna slutförs och resultaten av dem utvärderas.

Utveckling av statens ekonomi- och personalförvaltning

Staten har en gemensam verksamhetsmodell för ekonomi- och personalförvaltningen som omfattar processerna, datastrukturen och en enhetlig användning av servicen vid servicecentren samt ett övergripande informationssystem som stöder dessa funktioner. Vid ingången av 2017 överfördes ägandet av det övergripande informationssystemet från Statskontoret till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. När det gäller utvecklingen och livscykelhanteringen av systemet tar man i bruk en förvaltningsmodell med hjälp av vilken verksamhetssättets och systemets enhetlighet upprätthålls och användarna ges möjlighet att delta i utvecklingen.

Produktiviteten inom statens ekonomi- och personalförvaltning utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet genom att ytterligare uppgifter inom bokföring och uppgörande av bokslut vid bokföringsenheterna överförs till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning och genom att processen för anskaffningar och utgiftshantering centraliseras, förenklas och görs elektronisk. Ministerierna styr för egen del överföringen av uppgifterna inom ekonomi- och personalförvaltningen i det egna förvaltningsområdet till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. Införandet av en ny lösning för elektronisk beställning och fakturahantering inleds hösten 2018. Utvecklingen och införandet av robotteknik för ekonomi- och personalförvaltningens program fortsätter vid Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning.

En effektivare användning av statens lokaler

Användningen av lokaler effektiviseras i enlighet med statens nya lokalstrategi så att den motsvarar de uppställda målen, de förändrade arbetssätten och medborgarnas ökade användning av elektroniska tjänster. Genom att effektivisera användningen av lokaler strävar man efter bättre arbetsprestationer och lägre hyreskostnader. Tillämpningen av lokalstrategin utvecklas till att omfatta lokaler som är bundna till användningen, såsom fängelser och polisstationer. Ämbetsverken och inrättningarna har i samarbete med Senatfastigheter gjort upp planer för genomförande av lokal-

strategin, i vilka målsättningen är en besparing på över 10 miljoner euro i utgifterna för lokaler 2018.

En extern utredning om hur väl det nya hyressystemet fungerar färdigställs 2018.

Utveckling av statens upphandling

Genomförandet av programmet för digitalisering av statens upphandlingsfunktion (s.k. Handi) fortsätter. När det gäller utvecklingen och digitaliseringen av statens upphandling koncentrerar man sig på att utveckla processerna och organiseringen inom hela upphandlingsverksamheten samt på att göra informationssystemen kompatibla med allt från planering av upphandling till avtalsförvaltning och leverantörshantering och till konkurrensutsättning och beställning. Under 2018 ska införandet av det elektroniska systemet för konkurrensutsättning vara genomfört i statliga ämbetsverk och inrättningar och införandet av en ny lösning för beställning och fakturahantering inledas.

Social- och hälsovårds- och landskapsreformen

Regeringen bereder och genomför social- och hälsovårds- och landskapsreformen, som reviderar servicestrukturen för social- och hälsovården och samlar uppgifter från flera förvaltningsområden till att skötas av de landskap som inrättas. I den regeringsproposition som gäller inrättande av landskap och en reform av ordnandet av social- och hälsovården (RP 15/2017 rd) och som lämnades till riksdagen i mars 2017 ingår förslag bl.a. till landskapslag, genom vilken det föreskrivs om ordnande av landskapens förvaltning och ekonomi och om landskapens uppgiftsområden, till lag om landskapens finansiering, till lag som gäller statsandel för kommunal basservice, behövliga ändringar av skattelagstiftningen, lagstiftningen om kommunernas personal och vallagstiftningen samt till införandelag.

Syftet med landskapsreformen är att samordna den statliga regionförvaltningen och landskapsförvaltningen samt förenkla organiseringen av den offentliga regionförvaltningen (staten, regionerna och kommunerna). Genomförandet av landskapsreformen kommer att förutsätta ett stort antal ändringar i den gällande lagstiftningen. Regeringen strävar efter att lämna de propositioner med förslag till lagstiftning som landskapsreformen förutsätter, bl.a. ändringarna av de lagar som gäller de uppgifter som överförs till landskapen, våren 2018. Avsikten är att den lagstiftningshelhet som gäller inrättandet av landskap ska träda i kraft den 1 juni 2018 och att ansvaret för ordnandet av tjänster ska övergå till landskapen vid ingången av 2020.

Under 2018 framskrider genomförandet av social- och hälsovårds- och landskapsreformen fram till ikraftträdandet av landskapslagen och reformens införandelag med en förberedelsefas inom ministerierna och andra myndigheter, och från och med lagarnas ikraftträdande sommaren 2018 med förberedelser inom landskapens temporära beredningsorgan, som inrättas genom införandelagen. De här organens verksamhetsperiod avslutas den 31 december 2018 när landskapsfullmäktige inleder sin verksamhet senast vid ingången av 2019 efter det att resultaten från det första landskapsvalet, som hålls i oktober 2018, fastställts. Vid sidan av förberedelserna inom områdena fortsätter ministerierna samtidigt att bereda reformen för sitt eget förvaltningsområdes del. Åren 2018—2019 bereder landskapen alla förvaltningsstrukturer som gäller förvaltning, ekonomi och

beslutsfattande samt organisering av tjänster så att de är klara när landskapen tar över organiseringsansvaret för uppgifterna den 1 januari 2020.

För genomförandet av social- och hälsovårds- och landskapsreformen har staten 2017 grundat tre nationella servicecenter för landskapen. År 2018 förbereder sig servicecentren för att inleda serviceproduktion för landskapen. Dessutom har utvecklingsbolaget SoteDigi bildats, som har i uppgift att utveckla nya nationella digitala tjänster inom social- och hälsovården.

Inrättande av Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet

I samband med landskapsreformen inrättas Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet till vilken koncentreras uppgifter från regionförvaltningsverken, närings-, trafik- och miljöcentralerna samt Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Ämbetsverken i fråga läggs ned. Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet är en statlig förvaltningsmyndighet med riksomfattande behörighet som genom sin verksamhet i regionerna ska trygga de grundläggande rättigheterna och rättssäkerheten samt bevaka allmänintresset genom att sköta uppgifter i samband med verkställande och styrning samt tillsyn över efterlevnaden av lagstiftningen. Genom den föreslagna koncentreringen av uppgifter och den riksomfattande behörigheten eftersträvas en ämbetsverksstruktur som möjliggör ett mer effektivt, kundorienterat, enhetligt och kostnadseffektivt genomförande och i vilken arbetsfördelningen mellan myndigheterna är tydlig och överlappande uppgifter kan elimineras. Ämbetsverket bereds 2018 i ett genomförandeprojekt som är gemensamt för ministerierna och andra ämbetsverk. Avsikten är att ämbetsverket ska inleda sin verksamhet vid ingången av 2019 eller 2020.

Omkostnadsbesparing i förvaltningsutgifterna

I enlighet med regeringsprogrammet sparas sammanlagt 120 miljoner euro i förvaltningsutgifterna under ramperioden 2016—2019. Besparingarna som ökar med 30 miljoner euro årligen genomförs bl.a. genom avveckling av uppgifter och skyldigheter, minskade personalutgifter genom utnyttjande av pensionsavgångar, ökad digitalisering samt revidering av strukturerna. Sparkraven gäller alla förvaltningsområden. I budgetpropositionen riktas besparingarna 2018 i enlighet med ministeriernas förslag direkt mot omkostnadsmomenten.

6.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen

Ett mål för regeringsperioden är användarorienterade, produktivitetshöjande och resultatgivande digitala offentliga tjänster över en disk. År 2018 fortsätter projekten för att främja digitaliseringen av förvaltningen samt genomförs tillsammans med kommunerna kundorienterade digikommunförsök som möjliggör nya former av tjänster och kostnadsbesparingar. Utnyttjandegraden för den information som den offentliga förvaltningen tar fram höjs. Målet är att informationsflödet mellan myndigheterna ska vara smidigt och att informationen utnyttjas i stor utsträckning i samhället. År 2018 lämnas en regeringsproposition om en lag som förenhetligar användningen och utbytet av myndighetsdata till riksdagen, och införs och tas det i bruk gemensamma informationsspecifikationer för den offentliga förvaltningen.

Målet med styrningen av den informations- och kommunikationstekniska verksamheten inom den offentliga förvaltningen är att för statsförvaltningen, kommunalförvaltningen och den land-

skapsförvaltning som är under beredning åstadkomma sådana offentliga tjänster och en sådan informationshantering som är kundinriktade, i första hand digitala, interoperabla, kostnadseffektiva och informationssäkra. Styrningsstrukturerna och investeringsmodellen utvecklas 2018.

År 2018 fortskrider främjandet av prioriteringen av e-tjänster genom både elektronisk förmedling av meddelanden och tjänster som i första hand tillhandahålls digitalt. Finansministeriet har inlett en utredning om en revidering av finländska personbeteckningar och identitetshantering garanterad av staten. Syftet med utredningen är att före utgången av 2019 lägga fram ett förslag om en nationell verksamhetsmodell, som sträcker sig över decennier, för personidentifiering i Finland och att beskriva myndigheternas roll vid hanteringen av grundläggande personuppgifter.

Genom programmet för utveckling av kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, statistikföring och informationsförsörjning förbättras produktionen av och de automatiska processerna för sådan ekonomisk information som gäller kommuner och samkommuner och som ska ingå i planen för de offentliga finanserna och kommunekonomiprogrammet och som behövs för kommunernas eget beslutsfattande. Även tillgången till och kompatibiliteten hos uppgifterna förbättras. De resultat som kommuninformationsprogrammet ger och programmets verksamhetsmodeller tas i bruk i de processer och uppgiftspecifikationer som gäller planeringen av de offentliga finanserna i de nya landskapen och ett nytt landskapsinformationsprogram verkställs.

Informations- och cybersäkerheten blir allt viktigare i takt med att digitaliseringen av samhället och den offentliga förvaltningen framskrider. Ledningen av och normerna för informations- och cybersäkerheten inom den offentliga förvaltningen görs klarare. År 2018 skapas en ny ram för ledningen av cybersäkerheten inom statsförvaltningen, stöds genomförandet av de föreslagna lagstiftningsändringarna om informationssäkerheten inom den offentliga förvaltningen, skapas en helhetsbild av datasäkerheten inom den offentliga förvaltningen, utarbetas centrala strategiska riktlinjer för informations- och cybersäkerheten och förbättras kompetensen i och medvetenheten om frågor som gäller säkerheten inom den offentliga förvaltningen.

6.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik

Inom statens budgetekonomi arbetar 2018 ca 71 100 personer, och arbetskraftskostnaderna uppgår till ca 4,1 miljarder euro.

Statens tjänste- och arbetskollektivavtal överensstämmer med konkurrenskraftsavtalet. I avtalet ingår en sänkning av semesterpenningen med 30 % för viss tid under 2017—2019 samt en förlängning av den årliga arbetstiden med 24 timmar genom förlängning av den ordinarie arbetstiden. I avtalet ingår inga justeringar av löner. Till konkurrenskraftsavtalet hänför sig som regeringens åtgärder en sänkning av arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift och pensionsavgift. Jämfört med 2017 gör förlängningen av arbetstiden och sänkningen av sjukförsäkrings- och pensionsavgifterna att ämbetsverkens utgifter 2018 minskar med sammanlagt 11 miljoner euro, vilket har beaktats som avdrag i ämbetsverkens omkostnader. Avtalsperioden för statens tjänste- och arbetskollektivavtal löper ut den 31 januari 2018. Effekterna av den därpå följande avtalsperioden har inte förutsetts i denna budget. De beaktas från och med tilläggsbudgeten för 2018.

Enligt planen för de offentliga finanserna från våren 2014 och statsrådets beslut av den 28 maj 2014 ska statens löneglidning begränsas till den genomsnittliga nivån på de andra arbetsmarkna-

derna. Beslutet och riktlinjerna för ramarna gäller 2018, så ämbetsverkens budgetfinansierade anslag har 2018 minskats med sammanlagt 6 miljoner euro.

Finansministeriet förutser kraftiga förändringar i verksamhetsmiljön genom sin strategi för staten som en god arbetsgivare 2025 (”Valtio hyvä työnantaja 2025 - työtä kansalaisten hyväksi”) som har följande primära mål: 1) staten är en enhetlig och konkurrenskraftig arbetsgivare, 2) personalen är en gemensam resurs, och 3) statens tjänster leds och reformeras modigt och ansvarsfullt. Strategin är förknippad med en verkställighetsplan för 2017—2019 samt med stärkandet av den strategiska personalledningen utifrån slutsatserna av Statskontorets utredning om personalledningen. Åtgärderna omfattar även en omorganisering av funktionerna och ett intensifierat samarbete mellan ministerier, ämbetsverk och koncernaktörer.

Allmänna utgångspunkter när det gäller utvecklandet av ledarskapet inom statsförvaltningen är sektorsövergripande verksamhet, professionellt och resultatgivande ledarskap samt produktiv förvaltning och hållbar utveckling. Som en del av genomförandet av regeringens spetsprojekt stärks en förvaltningsövergripande och kunskapsbaserad styrning och verkställighet samt personalrotation i statsförvaltningen. Det viktigaste när det gäller ledningen och myndigheternas verksamhet är hög etik och upprätthållandet och stärkandet av ett stort förtroende för förvaltningens verksamhet.

Statstjänstemannalagen har ändrats så att personalen kan användas på ett mer flexibelt sätt än för närvarande. Personalrotation samt utnyttjande av sakkunskap och statens personalresurser mellan förvaltningsområdena och statens ämbetsverk utvecklas och främjas. De ändringar av statstjänstemannalagen som avses träda i kraft vid ingången av 2018 gäller specificeringen av sådana tjänster som endast finska medborgare kan utnämnas till, och vid utnämningsprövningen till vilka det ska säkerställas att den som föreslås bli vald är oförvitlig och inte har sådana bindningar som kan äventyra skötseln av tjänsteuppgifterna. Enligt propositionen ska begränsad besvärsrätt införas även i fråga om utnämning till en statlig tjänst eller ett statligt tjänsteförhållande. För 2018 bereds även ändringar i syfte att förenhetliga statstjänstemannalagen och arbetsavtalslagen när det gäller tiden för skyldigheten att återanställa, förlängning av prövotiden samt grunderna för arbetsavtal för viss tid när avtal ingås med en person som är långtidsarbetslös för ett arbetsavtal för viss tid för högst ett år. Man strävar efter ett längre arbetsliv genom att 2018 bereda en möjlighet att fortsätta ett tjänsteförhållande för viss tid efter det att avgångsåldern uppnåtts.

Arbetslivets kvalitet, arbetsproduktiviteten samt personalens välbefinnande i arbetet och kompetens utvecklas i samarbete med de övriga arbetsmarknadsaktörerna. Den ålder vid vilken de anställda går i pension har under de senaste åren stigit och välbefinnandet i arbetet har hållits på en god nivå sett till de mått som beskriver arbetstillfredsställelsen och utvecklingen av sjukfrånvaron. Staten förbättrar den gemensamma personalutbildningens effektivitet med hjälp av nätbaserat lärande som grundar sig på mångfald och målinriktning. Det tvååriga projektet stärker samtidigt ställningen för Haus Kehittämiskeskus Oy som en central aktör inom statskoncernen och Haus kan bättre än för närvarande stödja statsförvaltningen i att reformera verksamheten samt stärka sin ställning som en central aktör i fråga om kompetensutveckling.

För staten som arbetsgivare är det viktigt att kunna rekrytera, utveckla och sporra kompetenta chefer även i framtiden. Detta stöds genom en ändamålsenlig tjänste- och uppgiftsstruktur för den högsta ledningen, genom ledningsuppgifter för viss tid och genom en målmedveten ledarskaps-

utveckling. Finansministeriet stärker fortsatt sådan stödverksamhet som syftar till att bereda nya ledningsmodeller, utveckla rekryteringen när det gäller ledningen, hantera anställningsförhållanden och främja chefernas karriär- och utvecklingsvägar. Åtgärderna består i praktiken av bl.a. information om lediga tjänster, stödjande av övergång från en uppgift till en annan, införande av en reviderad ledningsavtalsmodell samt samordning av gemensam utbildning och nätverk.

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2015—2018

Nyckeltal	2015	2016	2017[1)]	2018
Antal anställda	73 700	73 000	72 000	71 100
Förändring från föregående år, %	-6,5	-0,9	-1,4	-1,3
Antalet årsverken	73 100	72 000	71 100	70 200
Förändring från föregående år, %	-7,0	-1,5	-1,3	-1,3
Lönesumma, mn euro	3 520	3 519	3 440	3 373
Arbetskraftskostnader, mn euro	4 389	4 304	4 154	4 074
Genomsnittlig totalinkomst euro/mån./ person	3 900	3 903	3 919	3 945
Lönebikostnader, %	60,0	55,4	50,9	50,9
Alla statens pensionsutgifter, mn euro	4 431	4 497	4 594	4 720
Kvinnornas andel, %	48,8	48,9	49,0	49,0
De anställdas genomsnittsålder, år	46,4	46,3	46,3	46,3

[1)] Uppgifterna för 2017 och 2018 är uppskattningar. I dem har man beaktat minskningen av antalet statsanställda till följd av förbättrad produktivitet, löneglidningsbesparingarna samt de minskade kostnader som statens avtalsuppgörelse om konkurrenskraftsavtalet medför.

7. Den kommunala ekonomin

7.1. Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar i beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna

Kommunalskatt

I skattegrunderna för förvärvsinkomster görs 2018 i överensstämmelse med regeringsprogrammet en indexjustering som motsvarar ändringen i konsumentprisindex. Beskattningen av arbete lindras med sammanlagt 300 miljoner euro, av vilket kommunernas andel är 105 miljoner euro. Till inkomstskattelagen fogas en bestämmelse enligt vilken det inte uppstår någon skattepliktig inkomst för arbetstagaren för utbildning som bekostas av en arbetsgivare och som ligger i arbetsgivarens intresse. Åtgärden bedöms inte ha några betydande konsekvenser för inflödet av förvärvsinkomstskatt. Den tvååriga tidsfristen för betalning av skattefria resekostnadsersättningar förlängs till tre år, och åtgärden bedöms inte ha några betydande konsekvenser för inflödet av förvärvsinkomstskatt. Den avdragsgilla delen av räntorna på bostadslån minskas fortsatt i enlighet med regeringsprogrammet, så att 35 % av räntorna på bostadslån är avdragsgilla 2018. Det tidsbegränsade barnavdraget upphör att gälla vid utgången av 2017. Dessa ändringar uppskattas 2018 minska intäkterna från kommunalskatten med sammanlagt 26 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunernas förluster av skatteinkomster fullt ut.

Fastighetsskatt

I enlighet med regeringsprogrammet höjs fastighetsskatten årligen under regeringsperioden så att intäkten av fastighetsskatt ökar med sammanlagt 100 miljoner euro, vilket är ca 25 miljoner euro per år. Utöver denna programenliga höjning har regeringen genom ett separat beslut höjt skatten med 50 miljoner euro 2017. Från och med 2018 får kommunen dessutom på en vindkraftspark som består av flera kraftverk tillämpa fastighetsskatteprocentsatsen för kraftverk, om parkens totala nominella effekt är minst 10 megavoltampere. Detta uppskattas öka intäkterna från kommunalskatten med ca 5 miljoner euro. Fastighetsskatten höjs utöver de tidigare besluten med ytterligare 25 miljoner euro år 2018 för att kompensera för konsekvenserna av de sänkta klientavgifterna för småbarnspedagogiken. År 2018 är höjningarna således sammanlagt 55 miljoner euro.

Samfundsskatt

Kommunernas andel av intäkterna av samfundsskatten höjs med 60 miljoner euro enligt nivån 2018 genom att utdelningen höjs med 1,03 procentenheter från och med 2018. Höjningen av utdelningen kompenserar för sin del kommunerna för inkomstbortfallet till följd av de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken. Överlåtelseskatten slopas i samband med vissa ändringar av bolagsformen, vilket beräknas öka kommunernas intäkter av samfundsskatten med ca 1 miljon euro år 2018.

Effekterna på kommunernas skatteinkomster 2018 av de ändringar av beskattningsgrunderna som hänför sig till budgetpropositionen (mn euro)

Indexjustering i beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster	-77
Lindring av beskattningen av arbete	-105
Begränsning av ränteavdraget för bostadslån	13
Barnavdraget upphör att gälla	38
Fastighetsskatten höjs i enlighet med regeringsprogrammet	25
Höjningen av fastighetsskatten som kompensation för sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogiken	25
Fastighetsskatt på vindkraftsparker	5
Slopande av överlåtelseskatten i samband med vissa ändringar av bolagsformen	1
Höjning av kommunernas utdelning av samfundsskatten (kompensation för avgiften för småbarnspedagogiken)	60
Sammanlagt	**15**

Ändringar i avgiftsgrunderna

Avgifterna för småbarnspedagogiken för familjer med små och medelstora inkomster samt för familjer som har fler än ett barn sänks från och med 2018 i enlighet med den regeringsproposition som lämnas hösten 2017.

Regeringen har beslutat att kompensera kommunerna för de negativa konsekvenser som de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken har för kommunernas ekonomi genom att höja statsandelen för basservice med 25 miljoner euro samt genom att höja kommunernas utdelning av intäkten av samfundsskatten med 60 miljoner euro och fastighetsskatten med 25 miljoner euro.

Regeringen stärker den kommunala ekonomin genom att ge kommunerna möjlighet att höja avgiftsinkomsterna. År 2017 överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av avfallslagen och miljöskyddslagen, och propositionen beräknas öka kommunernas avgiftsinkomster med ca 5 miljoner euro per år från och med 2018.

7.2. Statsbidrag till kommunerna

Statsbidrag till kommuner och samkommuner 2016—2018 (mn euro) och förändring 2017—2018 (%)

		2016	2017	2018	Förändring % 2017 vs 2018
Moment	**Kalkylerade statsandelar**	9 955	9 526	9 391	-1,4 %
28.90.30	**FM**	9 028	8 607	8 458	-1,7 %
flera moment	**UKM**	928	919	933	1,5 %
	därav samkommuner	1 041	904	929	2,8 %
	Övriga statsbidrag				
25.50.20	JM, valutgifter	0	0	30	
	JM sammanlagt	0	0	30	
Brandskydds-fonden	Understöd till kommunerna	5	5	5	
	IM sammanlagt	5	5	5	
28.70.05	Stöd och handledning i samband med beredningen och genomförandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen.		21	72	
28.90.31	FM, understöd för kommunsammanslagningar	26	27	8	
28.90.34	FM, finansiering av lokala försök i kommunerna	1			
	FM sammanlagt	26	48	80	
flera moment	UKM, understöd enligt prövning	222	253	276	
	varav samkommunernas andel	18	34	38	
	UKM sammanlagt	222	253	276	
30.20.03	Landsbygdsverkets omkostnader: ersättningar till kommunerna inom landskapet Åland för handhavande av verkställighetsuppgifter beträffande lantbruksstödet	0,05	0,05	0,05	
30.20.20	Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare: ersättning för den tillsyn över djurs hälsa och välbefinnande som kommunerna ordnar	4	4	4	
30.20.41	EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd: systemet med utdelning i skolan	1	1	1	
	JSM sammanlagt	5	5	6	
31.10.41	Statsbidrag för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser	1	1	1	
31.30.63	Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster	34	34	34	
31.30.42	Statsunderstöd för utbildning	1	1	1	
	KM sammanlagt	36	36	36	
32.30.51	Offentlig arbetskrafts- och företagsservice/ betalning av lönesubvention till kommunerna	62	24	26	

		2016	2017	2018	Förändring % 2017 vs 2018
32.70.30	Statens ersättningar till kommunerna för ordnande av tjänster för personer som får internationellt skydd	131	232	247	
	ANM sammanlagt	193	256	273	
33.03.31	Främjande av hälsa och välfärd	12	22	19	
33.20.31	Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	32	27	27	
33.20.50, 51 och 52	Lönesubvention till kommunerna	0	62	74	
33.50.51	Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst	34	33	31	
33.50.56 och 33.50.57	Utgifter för rehabilitering av frontveteraner och statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner	25	40	32	
33.60.30	Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården	1	1	1	
33.60.31	Understöd till kommunerna för servicestrukturreformen inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter	1	0	0	
33.60.32	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå	18	20	15	
33.60.33	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för utgifterna för läkar- och tandläkarutbildning	93	94	95	
33.60.34	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar	15	15	15	
33.60.35	Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet	315	25	0	
33.60.36	Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska	0,5	0,5	0,5	
30.60.37	Ersättningar till kommunerna för kostnader för brådskande socialvård	0	0	5	
33.60.38	Statsunderstöd för kostnader för pilotprojekt med valfrihet	0	19	99	
33.60.40	Statlig ersättning för läkarhelikopterverksamheten	29	29	29	
33.60.63	Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området	3	3	3	
33.60.64	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott	6	6	6	
33.80.50	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare	15	17	16	
	SHM sammanlagt	599	414	468	
Lag om oljeskyddsfonden 1406/2004	Ersättningar till de lokala räddningsväsendena för kostnaderna för förvärv och upprätthållande av oljebekämpningsberedskapen	14	14	6	
Statens bostadsfond	Fullmakt att bevilja understöd för byggande av kommunalteknik i avsiktsförklaringskommuner	15	15	15	
Statens bostadsfond	Områdesspecifikt understöd	4	0	0	
Statens bostadsfond	Understöd till boenderådgivning	1	1	1	
35.10.61	Främjande av vatten- och miljövård	1	1	1	

		2016	2017	2018	Förändring % 2017 vs 2018
35.20.30	Förebyggande av ekonomiska problem bland hyresgäster	0	0	1	
	MM sammanlagt	34	30	23	
	Övriga statsbidrag sammanlagt, mn euro	1 120	1 047	1 196	14,2 %
	Statsbidrag sammanlagt, mn euro	11 075	10 573	10 587	0,1 %

Statsbidragen till kommunerna och samkommunerna uppgår 2018 till sammanlagt 10,59 miljarder euro, och de ökar med ca 0,1 % jämfört med året innan.

Finansministeriets förvaltningsområde

För statsandelen för kommunal basservice föreslås anslag på ca 8 458 miljoner euro, vilket är ca 140 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2017. Minskningen av statsandelen beror främst på en ökad minskning i anslutning till konkurrenskraftsavtalet på 119 miljoner euro och på en justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna som minskar statsandelen med ca 177 miljoner euro. Minskandet av kommunernas uppgifter i enlighet med regeringsprogrammet beräknas minska kommunernas utgifter med närmare 182 miljoner euro. Den största enskilda åtgärden är den regionala centraliseringen av den specialiserade sjukvården. Åtgärderna för att minska kommunernas uppgifter minskar statsandelen med ca 46 miljoner euro. I överensstämmelse med regeringsprogrammet görs det inte någon indexhöjning av statsandelen för kommunal basservice för 2018.

Jämfört med 2017 års nivå höjs statsandelen mest av kompensationen för kommunernas minskade skatteinkomster, av förändringarna i invånarantal och beräkningsfaktorer samt av kompensationen för sänkta avgifter för småbarnspedagogiken. Som ökade uppgifter som följer av regeringsprogrammet har beaktats utvecklingen av elev- och studerandevården samt utvecklingen av familjevården.

Statsandelsprocentsatsen för 2018 är 25,34, och det är en ökning med 0,11 procentenheter jämfört med 2017 års nivå.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Social- och hälsovårdsministeriet och Finlands Kommunförbund gav i juni 2017 en ny kvalitetsrekommendation för att trygga ett bra åldrande och förbättra servicen. I kvalitetsrekommendationen går man bl.a. in för att harmonisera personaldimensioneringen så att offentliga och privata serviceproducenter omfattas av samma krav, att räkna in den personal som medverkar i vården och omsorgen av äldre i personaldimensioneringen på flexiblare grunder och att bättre än för närvarande utnyttja tekniska lösningar. Kommunernas utgifter beräknas minska med 16,5 miljoner euro, och i statsandelen för basservice görs på motsvarande sätt en minskning på 4,2 miljoner euro.

Den ändring av hälso- och sjukvårdslagen som gällde en reform av joursystemet och en regional centralisering av specialiserad sjukvård trädde i kraft den 1 januari 2017. Med stöd av den utfärdades den 24 augusti 2017 förordningar (i) om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden (den s.k. jourförordningen), (ii) om arbetsfördelning och centralisering av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården (den s.k. centraliseringsförordningen) samt (iii) om prehospital akutsjukvård. Förordningarna träder i kraft den 1 januari 2018, dock så att den s.k. centraliseringsförordningen har en övergångsperiod fram till den 1 juli 2018. Till stöd för verkställigheten utarbetas enhetliga grunder för vård i fråga om de åtgärder som ska centraliseras och föreskrivs för sjukvårdsdistrikten en skyldighet att två gånger per år rapportera om hur arbetsfördelningen fungerar och hur besparingseffekterna har uppnåtts. Till följd av ändringarna beräknas kommunernas utgifter minska med 125 miljoner euro år 2018, och i anslutning till detta görs i statsandelen för basservice en minskning på 31,7 miljoner euro.

Lagen om elev- och studerandevård ändras med anledning av reformen av yrkesutbildningen. Lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning upphävs och man övergår till ett enda sätt att avlägga en examen, om vilket det föreskrivs i den nya lagen. Efter reformen kan de som har rätt till elev- och studerandevård inte längre särskiljas på samma sätt som för närvarande, varvid antalet personer som är berättigade till tjänsterna ökar avsevärt. För ordnandet av de nya psykolog- och kuratorstjänsterna ökas statsandelen för basservice med 5,63 miljoner euro.

I enlighet med regeringsprogrammet anvisas det till utvecklingen av familjevården främst inom äldrevården en ökning av statsandelen på 5 miljoner euro år 2018.

I överensstämmelse med det tidigare rambeslutet har giltighetstiden för recept från och med 2017 förlängts från ett år till två år genom en ändring av en förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Åtgärden minskar från och med ingången av 2018 det antal läkar- och sjuksköterskemottagningar som föranleds av förnyande av recept samt den arbetstid som går åt till att uppdatera patientuppgifter. Kommunernas utgifter beräknas minska med 3 miljoner euro per år, av vilket följer en minskning av statsandelen med 0,76 miljoner euro.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Från och med 2018 kommer den förberedande undervisningen för den grundläggande utbildningen att gälla endast dem som omfattas av läroplikten. Kommunerna kan ordna förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen för vilken beviljas statsunderstöd till fullt belopp. Den grundläggande utbildningen för personer som passerat läropliktsåldern förändras 2018 i och med att läs- och skrivundervisningen samt den förberedande undervisningen för den grundläggande utbildningen sammanslås med den. Samtidigt betalas statsandelen för grundläggande utbildning för vuxna till fullt belopp med undantag för ämnesundervisningen.

Som en del av åtgärdsprogrammet för att minska kommunernas uppgifter är gymnasiestudier i vare sig konst- och färdighetsämnen eller hälsokunskap inte längre obligatoriska för de studerande som inleder gymnasieutbildning enligt lärokursen för vuxna innan de uppnått myndighetsåldern. Från och med 2018 fastställs finansieringen utifrån om gymnasieutbildningen avläggs enligt lärokursen för ungdomar eller enligt lärokursen för vuxna, och de studerandes ålder påverkar

inte längre finansieringen. Till följd av att dessa fyra obligatoriska kurser slopas minskar de faktiska kostnaderna efter hand, till följd av vilket totalfinansieringen minskas så att besparingen är 0,26 miljoner euro år 2018.

Den finansiering som reserverats för stödjande av sådan undervisning i modersmål och i finska eller svenska som andra språk som ges elever med främmande språk som modersmål samt för stödjande av annan undervisning för dessa elever ökas med 2 miljoner euro när undervisningsbehovet ökar. Statsunderstödet ökas för åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen, för utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt i anknytning till detta för minskande av undervisningsgruppernas storlek och anställning av skolgångsbiträden.

Finansieringssystemet för yrkesutbildningen omformas till en enhetlig helhet, vilket genomförs som ett av regeringens spetsprojekt i enlighet med riktlinjerna för reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet. Den statliga finansiering som anvisas för yrkesutbildningen blir budgetbaserad. Kommunernas självfinansiering i yrkesutbildningen kvarstår, men i fortsättningen fördelas kommunernas finansieringsansvar inte längre mellan den grundläggande utbildningen och tilläggsutbildningen. Kommunernas finansieringsandel fastställs som en relativ andel av anslaget i budgeten genom en lagstadgad koefficient, så att den är högst på 2017 års nivå.

I finansieringssystemet tas också in finansieringen av examensinriktad arbetskraftsutbildning och en del av finansieringen ar arbetskraftsutbildning som inte leder till examen, av vilken uppskattningsvis ca 35 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin. Genomförandet av reformen stöds dessutom med tilläggsfinansiering, av vilken uppskattningsvis ca 10 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin.

För att minska ungdomsarbetslösheten och svara på kompetensbehoven utökas utbudet av yrkesutbildning med 9,4 miljoner euro, varav en del riktas till kommunerna. Till följd av att den tidsbundna tilläggsfinansieringen för inlärning på arbetsplatsen och läroavtalsutbildning faller bort leder det till en minskning i den kommunala ekonomin på uppskattningsvis ca 12 miljoner euro. Till följd av att kompetensprogrammet för unga vuxna stegvis avslutas minskas den finansiering som riktas till den kommunala ekonomin med uppskattningsvis 13 miljoner euro.

7.3. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

I vidstående tabell ingår alla de statliga åtgärder som tas upp i budgetpropositionen och som har effekter på den kommunala ekonomin. Statens åtgärder försvagar kommunernas ekonomi med ca 129 miljoner euro netto 2018. Regeringsprogrammet innehåller många åtgärder som har som mål att minska kommunernas utgifter. Till dessa hör bl.a. effektiviseringen av ordnandet av specialiserad sjukvård och utvecklingen av närstående- och familjevården. Kommunerna kan dock genom sina egna beslut i hög grad påverka hur effekterna av dessa åtgärder realiseras.

Den kommunala ekonomin påverkas 2018 i hög grad även av andra faktorer än statens beslut, såsom av konkurrenskraftsavtalet, som minskar kommunernas arbetskraftskostnader. Av effekterna av konkurrenskraftsavtalet ingår i tabellen endast minskningen av statsandelen, ca 119 miljoner euro, med hjälp av vilken man fördelar den av avtalet följande kostnadsbelastningen för den offentliga ekonomin mellan staten och kommunerna.

Effekterna av statens åtgärder på kommunernas och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2017—2018[1)]

	Utgifter	Inkomster	Netto
1. Ändringar i verksamheten och budgetbeslut			
FM, statsandelen för basservice			
Utvidgning av tjänsterna inom elev- och studerandevården i anslutning till reformen av yrkesutbildningen	6	6	0
Minskning till följd av konkurrenskraftsavtalet	0	-119	-119
Besparing till följd av utvecklingen av närstående- och familjevården	-35	-9	26
Utveckling av familjevården	5	5	0
Överföring av beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA, avdrag i kommunernas förvaltningsutgifter	-8	-4	4
Pensionsstöd till långtidsarbetslösa	-24	-30	-6
Reform av jouren och den specialiserade sjukvården	-125	-32	93
Förlängd giltighetstid för recept	-3	-1	2
Justering av kvalitetsrekommendationen för äldreomsorgen	-17	-4	12
Ändring av personaldimensioneringen inom den småbarnspedagogiska verksamheten	-2	-1	1
Kompensation för de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken:			
Höjning av statsandelen [2)]	0	25	25
Produktivitetsbesparing till följd av VATI-projektet	-1	0	1
FM sammanlagt	**-203**	**-163**	**40**
Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde			
Stöd till verkställandet av reformen av yrkesutbildningen	10	10	0
Utökande av utbudet av yrkesutbildning med 1 000 studerandeår	6	6	0
Understöd för åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen	13	13	0
Stödjande av klubbverksamhet och utveckling av kvaliteten på den grundläggande utbildningen	-3	-3	0
Avveckling av reserven av outbildade genom yrkesinriktad tilläggs- och läroavtalsutbildning	-7	-7	0
Minskning av kommunernas uppgifter (gymnasieutbildning)	-0,2	-0,2	0
Kompensation för ändringen av systemet för finansiering av den förberedande undervisning som ordnas för invandrare	-8	-8	0
Stegvis avslutande av kompetensprogrammet för unga vuxna	-13	-13	0
Bortfall av tilläggsfinansiering för läroavtalsutbildning	-10	-10	0
Spetsprojekt inom kompetens och utbildning	2	2	0
Bekämpning av regional ojämlikhet i den grundläggande utbildningen	10	10	0
Tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde	0,1	0,1	0
Överföring från utvecklandet av den allmänbildande utbildningen till hyran för Kotkaniemi museum och hyran för tälttak i Olofsborg	-0,05	-0,05	0
Bortfall av tilläggsfinansiering för inlärning på arbetsplatsen och utbildningslösningar som kombinerar olika sätt att anordna utbildning	-3	-3	0

Effekterna av statens åtgärder på kommunernas och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2017—2018[1)]

	Utgifter	Inkomster	Netto
Stegvis överföring av den yrkesutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning till UKM:s förvaltningsområde	33	33	0
Försök med avgiftsfri småbarnspedagogik	5	5	0
Stödjande av undervisning för elever med främmande modersmål	2	2	0
Innovativa inlärningsmiljöer inom den allmänbildande utbildningen, digitala utbildningsmolntjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och utnyttjande av sådan teknik	1	1	0
UKM sammanlagt	**38**	**37**	**0**
Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde			
Spetsprojekt: Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster	-7	-2	5
Spetsprojekt: Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra, pilotprojekt i kommunerna	-1	-1	0
Specialstatsandelsersättningar för utbildning	1	1	0
Pilotprojekt med valfrihet	80	80	0
Statlig ersättning till kommuner och samkommuner för brådskande socialvård för personer som vistas olagligt i landet	5	5	0
SHM sammanlagt	**78**	**83**	**5**
Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde			
Spetsprojekt: Införande av regionala innovationer och försök	-1	-1	0
Etablering av Navigator-verksamheten	5	5	0
Lönesubvention till kommuner och ett tidsbestämt försök med att minska långtidsarbetslösheten	-3	-3	0
ANM sammanlagt	**1**	**1**	**0**
Miljöministeriets förvaltningsområde			
Ändring av avfallslagen så att tillsynsmyndigheterna kan ta ut tillsynsavgifter för de inspektioner som utförs och den tillsyn som utövas med stöd av den lagen.	0	2	2
Ändring av 205 § i miljöskyddslagen så att kommuner får ta ut avgifter också för inspektion vid olyckor, olägenheter och överträdelser.	0	1	1
MM sammanlagt	**0**	**4**	**4**
2. Ändringar i beskattning och avgifter			
Höjning av fastighetsskatten i enlighet med regeringsprogrammet	0	25	25
Fastighetsskatt på vindkraftsparker	0	5	5
Bortfall av skatteintäkter till följd av ändringar i inkomstskattegrunderna (-131 mn euro) och kompensation i form av statsandelar	0	0	0
Sänkta avgifter för småbarnspedagogiken	0	-91	-91
Kompensation för de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken: Ändring i utdelningen av samfundsskatten	0	60	60

Effekterna av statens åtgärder på kommunernas och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2017—2018[1)]

	Utgifter	Inkomster	Netto
Kompensation för de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken:			
Höjning av fastighetsskatten	0	25	25
Ändringar i beskattning och avgifter sammanlagt	**0**	**24**	**24**
3. Justering av kostnadsfördelningen			
FM	0	-177	-177
UKM	0	-3	-3
Justering av kostnadsfördelningen sammanlagt	**0**	**-180**	**-180**
4. Indexfrysningar			
Frysning av statsandelsindexet			
— FM	0	-42	-42
— UKM	0	-4	-4
Frysning av FP-index och ytterligare minskning i de indexbundna utgifterna			
— Effekten på kommunernas andel av förmånsutgifterna	-8	0	8
— Effekten på kommunernas skatteinkomster	0	17	17
Indexfrysningar sammanlagt	**-8**	**-29**	**-21**
Effekterna av statens åtgärder sammanlagt	**-94**	**-223**	**-129**

[1)] Statsbudgeten har även sådan indirekt effekt på den kommunala ekonomin som inte har beaktats i denna tabell. I tabellen har beloppen avrundats till närmaste hela miljon euro, och på grund av detta stämmer slutsummorna nödvändigtvis inte vid addering.

[2)] Kommunerna kompenseras fullt ut för inkomstbortfallen till följd av de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken.

8. Statsfinanserna utanför budgeten

8.1. Statliga fonder utanför budgeten

Staten har för närvarande elva fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas 2018 uppgå till ca 4,7 miljarder euro och utgifterna till ca 5,1 miljarder euro. Fondekonomins nettounderskott uppgår till ca 406 miljoner euro 2018. Inkomsterna från fondekonomin har minskat jämfört med året innan. Exempelvis inkomsterna för stabilitetsfonden minskade med 50 miljoner euro i och med att Nordea Bank blev en filial i Finland 2017. Inkomsterna för statens pensionsfond minskar i och med att antalet anställda inom statens pensionssystem minskar. Den exceptionellt låga räntenivån märks som minskade ränteinkomster och intäktsföringar av vinst för statens bostadsfond och statens pensionsfond. Den försämrade sammanlagda finansiella ställningen för fonderna påverkas också av att de återbetalningar av lån som kärnavfallshanteringsfonden beviljat är mindre än vanligt år 2018. Intäktsföringarna från fondekonomin till budgetekonomin växer något jämfört med året innan. Det föreslås att sammanlagt ca 1,8 miljarder euro från fonderna intäktsförs i statsbudgeten och att ca 0,6 miljarder euro överförs till fonderna år 2018. Enligt nationalräkenskaperna inräknas statens pensionsfond i sektorn för arbetspensionsanstalter, medan övriga fonder utanför statsbudgeten ingår i statsförvaltningssektorn.

Nettounderskottet för fonderna utanför budgetekonomin uppgår till ca -160 miljoner euro, utan beaktande av statens pensionsfond.

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

	2016	2017**	2018**
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	230	245	175
Inkomster av blandad natur	192	154	127
Pensionsavgifter	1 471	1 376	1 358
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	780	368	359
Överföringar från budgeten	522	541	560
Inkomster exkl. finansoperationer	3 194	2 685	2 579
Återbetalning av beviljade lån	2 762	2 433	2 080
Inkomster sammanlagt	5 956	5 118	4 659
Konsumtionsutgifter	101	102	111
Överföringsutgifter	929	907	847
Ränteutgifter	1	1	2
Överföringar till budgeten	1 902	1 854	1 878
Övriga utgifter	13	20	20
Utgifter exkl. finansoperationer	2 946	2 884	2 858
Beviljade lån samt övriga finansinvesteringar	2 094	2 108	2 207
Utgifter sammanlagt	5 041	4 992	5 065
Nettofinansieringsöverskott/ nettofinansieringsunderskott	916	125	-406

Statens bostadsfond (SBF)

Med stöd av den fullmakt som godkänts i statsbudgeten betalas av bostadsfondens medel de lån, räntestöd och understöd som beviljas för social bostadsproduktion och de utgifter som föranleds av statsborgen för bostadslån. Utgifterna för eventuella skulder betalas också ur fondens medel.

Fonden får sina medel av räntor och amorteringar på aravalån samt av borgensavgifter i anslutning till statsborgen. Finansiering för fonden kan även tas som en del av statens upplåning. Vid ingången av budgetåret är fonden dock skuldfri och det finns inte något behov av medelsanskaffning. Kapitalbeloppet för statens bostadsfonds bostadslånefordringar beräknas vara ca 4,9 miljarder euro i början av 2018 (bokslut 2016: 5,2 miljarder euro) och den lånestock som omfattas av räntestöd som betalas ur fonden beräknas vara ca 14,5 miljarder euro. Fondens borgensansvar beräknas vara ca 12 miljarder euro i fråga om räntestödslån, ca 2,1 miljarder euro i fråga om borgen för delar av ägarbostadslån, ca 0,05 miljarder euro i fråga om primärlån i aravalån och ca 0,3 miljarder euro i fråga om konverteringsborgen för gamla aravalån. Dessutom beräknas fondens borgensansvar för lån för byggande av hyreshus uppgå till ca 0,5 miljarder euro. Borgensansvaret fortsätter att öka under de närmaste åren, då produktionsstöden ändrats till räntestödslån och olika modeller för borgen blir allmännare.

År 2018 uppskattas fondens inkomster från bostadslån och borgensavgifter uppgå till ca 460 miljoner euro. Av detta belopp hänför sig 450 miljoner euro till återbetalningar av aravalån. För när-

varande återbetalas det årligen aravalån till ett belopp av ca 400 miljoner euro, vilket leder till att bostadsfondens likvida medel år 2018 ökar till ca 1,7 miljarder euro. Fondens inkomstkällor sinar dock när de gamla aravalånen har betalats tillbaka. Samtidigt betalas det med medlen understöd och räntestöd vars belopp till följd av de låga räntorna tillsvidare varit låga. Med stigande räntor ökar också det räntestöd som betalas från fonden. Det föreslås att fullmakten för nya räntestödslån som beviljas är 1 410 miljoner euro, borgensfullmakten för byggnadslån för hyresbostäder är 285 miljoner euro och att borgensfullmakten för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag är 100 miljoner euro. Det föreslås att fullmakten för understöd, ackord och utvecklingspengar som betalas ur fonden är sammanlagt 171,2 miljoner euro. Det föreslås att 12 miljoner euro överförs från fonden till statsbudgeten 2018, vilket motsvarar den räntekostnad för fondens eget kapital som det ska finnas täckning för i statsbudgeten.

Det föreslås att de borgensförbindelser som är i kraft för ägarbostäder i slutet av 2018 får uppgå till sammanlagt högst 2,6 miljarder euro i fråga om fritt finansierade lån och bsp-lån, vilket motsvarar en lånestock på ca 143,1 miljarder euro.

Statens pensionsfond (SPF)

Med hjälp av statens pensionsfond bereder man sig på att betala framtida pensioner inom statens pensionssystem, samtidigt som man strävar efter att jämna ut pensionsutgifterna under kommande år. År 2018 insamlas det till fonden uppskattningsvis 998 miljoner euro i arbetsgivarens pensionsavgifter. Till fonden insamlas i arbetstagarens pensionsavgifter och arbetslöshetsförsäkringspremier uppskattningsvis sammanlagt 411 miljoner euro. Till fonden redovisas utöver dessa sammanlagt 21 miljoner euro i överföringsavgifter.

Värdet på statens pensionsfonds investeringstillgångar var vid utgången av mars 2017 19,2 miljarder euro, vilket motsvarar 21 % av statens pensionsansvar i slutet av 2016. Värdet på placeringsportföljen steg med 0,5 miljarder euro jämfört med samma tidpunkt året innan. Fonden har ett fonderingsmål som föreskrivs i lagen om statens pensionsfond. Enligt lagen får fonden växa tills dess värde motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. Enligt den strategi som fondens styrelse har godkänt är syftet att nå målet senast 2033. I slutet av 2016 var statens pensionsansvar 93 miljarder euro.

Av fondens inkomster överförs årligen 40 % av statens årliga pensionsutgifter till statsbudgeten. Överföringen till budgeten är 1,9 miljarder euro 2018.

Enligt det strategiska resultatmål som finansministeriet har ställt upp ska statens pensionsfonds placeringsverksamhet på lång sikt ge större avkastning än ett ur statens synvinkel riskfritt placeringsalternativ, med vilket man avser kostnaden för statens nettoskuld. Resultatmålet för verksamheten är att uppnå en riskjusterad avkastning på placeringarna som är större än avkastningen på det jämförelseindex som fastställts i fondens investeringsplan.

Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA)

Enligt 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (1966/657) får utvecklingsfondens medel användas för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklande av dessa åtgärder.

År 2018 uppgår utvecklingsfondens disponibla medel till ca 137,9 miljoner euro, när de poster som bedöms bli överförda från 2017 har beaktats. Ett användningsområde är de nationellt finansierade investeringsbidrag som fonden har beviljat. Vid dimensioneringen av anslaget 2018 har i form av spetsprojektfinansiering enligt det strategiska insatsområdet Bioekonomi och ren teknik i regeringsprogrammets genomförandeplan beaktats en överföring på 49 miljoner euro (30 miljoner euro år 2017) till gårdsbrukets utvecklingsfond. Med de extra medlen tryggas finansieringen av investeringar som förbättrar produktionsstrukturen, minskar kostnaderna samt stöder införandet av ny teknik och nya processer och satsas det särskilt på finansieringen av investeringar som främjar miljöns tillstånd, djurens välbefinnande och användningen av förnybar energi. Det beräknas att 44,5 miljoner euro beviljas i understöd.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond består av reserveringsfonden, kärnsäkerhetsforskningsfonden och kärnavfallsforskningsfonden. Kapitalet i reserveringsfonden består av avgifter för kärnavfallshantering och vinst av fondens utlåning. Målet med fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshanteringen finns till förfogande. Avgifter för kärnavfallshantering ska betalas av dem som bedriver verksamhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Industrins Kraft Abp och Fortum Power and Heat Oy samt Statens tekniska forskningscentral, som förfogar över en FiR-1-forskningsreaktor. Reserveringsfondens balansräkning är enligt bokslutet för 2016 ca 2,5 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt som hänför sig till kärnsäkerhet och kärnavfallshantering. De avgifter som samlas in hos innehavarna av kärnkraftverk år 2017 uppgår till sammanlagt ca 8,8 miljoner euro, och de avgifter som samlas in hos de avfallshanteringsskyldiga till sammanlagt ca 3,4 miljoner euro. Man är medveten om att en del av de medel som är avsedda för forskningsprojekt som hänför sig till kärnavfallshantering blir oanvända och medlen återbetalas till de avfallshanteringsskyldiga i proportion till avgiften. År 2017 används således 3,3 miljoner euro för kärnavfallsforskning. De avgifter som samlas in hos innehavarna av kärnkraftverk och avfallshanteringsskyldiga 2018 beräknas ligga på ungefär samma nivå som 2017 och alltså uppgå till sammanlagt ca 12,2 miljoner euro.

Försörjningsberedskapsfonden

Till den försörjningsberedskapsfond som sköts av Försörjningsberedskapscentralen intäktsförs den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med punktskatten på bränslen och el. Till följd av den minskade elförbrukningen och förbrukningen av trafikbränslen på grund av den ekonomiska recessionen har avkastningen av avgiften sjunkit med ca 10 % och har stabiliserats på en nivå av knappt 45 miljoner euro per år.

Med fondens medel säkerställs för medborgarna, näringslivet och försvaret nödvändiga ekonomiska funktioner vid allvarliga störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden. De viktigaste finansieringsobjekten är statens säkerhetsupplag och olika tekniska reservarrangemang, tryggande av kritisk infrastruktur samt beredskapsplanering för de mest centrala verksamhetställena inom försörjningsberedskapen.

Säkerhetsupplagen roteras genom handelstransaktioner vars avkastning varierar mycket. Inom säkerhetsupplagringen av olja pågår ett omfattande program för omsättning av lagret på grund av att miljöbestämmelserna ändras. Programmet fortsätter åtminstone till utgången av 2017.

I bokslutet för 2014 och 2015 var man tvungen att skriva ned värdet på oljelagren med sammanlagt 442 miljoner euro till följd av den kraftiga nedgången i världsmarknadspriserna på olja. Under den senaste räkenskapsperioden steg prisnivån, vilket ledde till att nedskrivningarna från tidigare räkenskapsperioder korrigerades med uppskrivningar på 337 miljoner euro.

På grund av att omsättningstillgångarnas värde ökade uppgick räkenskapsperiodens resultat till det rekordhöga 384 miljoner euro. Till följd av resultatet steg fondens balansomslutning med 312 miljoner euro till 1 919 miljoner euro.

Efter statsrådets sänkning av målet för säkerhetsupplagringen av olja och spannmål intäktsförde fonden 65 miljoner euro i statsbudgeten som intäkter av realiseringarna 2015. Sänkningen av lagernivåerna fortsätter och därför intäktsförs det 2018 och 2019 uppskattningsvis 100 miljoner euro till staten. Den summa som ska intäktsföras är på ett avgörande sätt beroende av världsmarknadspriset på olja och på förändringar i dollarns kurs mot euron.

Statsgarantifonden

Syftet med statsgarantifonden är att säkerställa att de exportgarantier, borgensförbindelser och andra i 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998) avsedda förbindelser som ges av Finnvera Abp uppfylls. Fondens medel används också till garantier, borgensförbindelser och andra ansvarsförbindelser som getts av den tidigare Statsgaranticentralen och av Exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten som föregick centralen.

Den exportgaranti- och specialborgensstock som Finnvera Abp har och som statsgarantifonden ansvarar för uppgick i slutet av 2016 till ca 18,4 miljarder euro. Ansvarsstocken växte från slutet av föregående år med ca 1 miljard euro. Beräknat branschvis var i slutet av 2016 varvens och rederiernas andel 49 %, medan telesektorn stod för 24 %. Den kraftiga ansvarsökningen berodde främst på att varvens och rederiernas ansvar fördubblades under 2015 och att de också ökade i någon mån 2016. De största ansvarsländerna är USA, Tyskland, Brasilien, Ryssland och Spanien. I slutet av 2016 fanns det i statsgarantifonden tillgångar på ca 666 miljoner euro. Till fonden flyter det årligen in inkomster huvudsakligen genom inkomster från återkravsfordringar till ett belopp av ca 5 miljoner euro.

Stora riskkoncentrationer och enskilda andra riskansvar för Finnvera Abp håller risknivån på en hög nivå, och även om de förväntade förlusterna på kort sikt är små så kan koncentrationerna leda till ökade kreditförluster under de följande åren. Under 2017 förväntas fondens totalansvar öka och det är möjligt att ansvarsstocken utvecklas i en mer riskfylld riktning i framtiden, med beaktande av inte bara andra aktörer utan också en ökning av den specialrisktagning som avses i 6 § i lagen om statliga exportgarantier samt de riktlinjer om en betydlig ökning av Finnveras fullmakter för finansiering av export- och fartygskrediter samt fullmakter för exportgarantier som riksdagen har godkänt i början av 2016. Under våren 2016 höjdes fullmakterna från 17 miljarder euro till 19 miljarder euro, och i slutet av 2016 från 19 miljarder euro till 27 miljarder euro. De stora

branschspecifika riskkoncentrationerna och den instabila internationella ekonomin ökar behovet av att bibehålla fondens likvida medel på en nivå där likviditeten motsvarar riskpositionen.

Fonden för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet som grundades 2015 förvaltar fonden för finansiell stabilitet, som står utanför statsbudgeten. Fonden består av resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter och insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter.

Kreditinstitutens stabilitetsavgifter redovisas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond. År 2018 beräknas det inflyta sammanlagt 55 miljoner euro i stabilitetsavgifter. Medel ur den gemensamma resolutionsfonden ska användas när ägar- och investeraransvaret inte är tillräckligt för att täcka ett instituts förluster.

Med hjälp av insättningsgarantiavgifter byggs insättningsgarantifonden upp under tio år till den miniminivå som insättningsgarantidirektivet förutsätter. Det beräknas inflyta 45 miljoner euro i insättningsgarantiavgifter per år. Verket för finansiell stabilitet fattar beslut om betalning av ersättningar och ansvarar för utbetalningen av ersättningar till insättare, om det för att skydda insättarna behöver betalas ut ersättningar ur insättningsgarantifonden.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond förvaltas av Kommunikationsverket. Sedan 2013 har det funnits en rundradioskatt för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten täcks genom en överföring till statens televisions- och radiofond. Överföringen uppgår år 2018 till 508 miljoner euro. Finansieringen står numera utanför ramarna för statsfinanserna i enlighet med det förslag som den parlamentariska arbetsgrupp som utvärderade Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet och finansieringen av bolaget lade fram. Det görs inte för 2018 någon indexhöjning av finansieringen av Rundradion Ab.

Interventionsfonden för jordbruket

Ur interventionsfonden för jordbruket finansieras av Europeiska kommissionen reglerad interventionsverksamhet inom jordbruket. Det bedöms att marknadspriserna på spannmål kommer att vara tillräckligt höga, så att det inte finns intresse för interventionslagring. Det fluktuerande marknadsläget inom mjölksektorn kan leda till att kommissionen tidvis fortsätter att öppna interventionslagringen av fettfritt mjölkpulver.

Med överföringar från statsbudgeten till interventionsfonden täcks sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket. År 2018 beräknas de utgifter som staten ska svara för uppgå till 0,23 miljoner euro, vilket närmast utgörs av utgifter för interventionslagring. Av beloppet täcks 0,20 miljoner euro genom en överföring från statsbudgeten och resten täcks av fondens eget kapital.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska det för att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala brandskyddsavgift.

Inflödet av brandskyddsavgifter 2018 beräknas uppgå till ca 11,6 miljoner euro.

Brandskyddsfondens viktigaste understödsobjekt är upplysnings- och utbildningsverksamhet för organisationer inom räddningsbranschen, forsknings- och utvecklingsverksamhet inom räddningsbranschen samt brandstations- och materielprojekt för räddningsområden och för kommuner och avtalsbrandkårer. Fonden spelar en viktig roll som finansiär av utvecklingsprojekt, brandstationer och materielanskaffning inom räddningsväsendet.

Oljeskyddsfonden

Ur oljeskyddsfondens medel ersätts kostnader för oljeskador, bekämpning av oljeskador, återställande av miljön, anskaffning av oljebekämpningsmateriel samt upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Oljeskyddsfonden får sina medel från den oljeskyddsavgift som tas ut för olja som importeras till eller transporteras via Finland. För iståndsättning av oljeförorenad mark överförs dessutom sådana inkomster i statsbudgeten som influtit i form av oljeavfallsavgifter. Det föreslås att 3,0 miljoner euro överförs från statsbudgeten till fonden år 2018. De ökande oljetransporterna på Finska viken medför en ökning av statens och de lokala räddningsväsendenas anskaffningar av bekämpningsmateriel och därav föranledda ersättningsbehov. År 2016 betalades det nästan 14 miljoner euro i ersättningar ur fonden. Oljeskyddsavgiften uppgår till 0,50 euro per ton olja.

8.2. Affärsverken

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. På Senatfastigheter tillämpas lagen om statliga affärsverk (1062/2010). Forststyrelsen ombildades till ett statligt affärsverk den 15 april 2016 (lagen om Forststyrelsen 234/2016, lagen om statens skogsbruksaktiebolag 235/2016) vars verksamhet inte längre baserar sig på den tidigare lagen om statens affärsverk (1185/2002). Inte heller den gällande lagen om statliga affärsverk (1062/2010) ska tillämpas på Forststyrelsen.

Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet och sköter lagstadgade offentliga förvaltningsuppgifter med budgetmedel. Forststyrelsen bedriver skogsbruk och annan affärsverksamhet som sker på marknadsvillkor genom de dotterbolag som den äger. Senatfastigheter är ett statligt affärsverk vars uppgift är att tillhandahålla lokalservice och andra tjänster i omedelbar anknytning till den för statliga ämbetsverk och inrättningar. Senatfastigheter kan tillhandahålla tjänster också för sådana sammanslutningar vars verksamhet främst finansieras med anslag som tagits in i statsbudgeten.

Intäktsföringen av Forststyrelsens vinst har i statsbudgeten budgeterats till 94,9 miljoner euro och intäktsföringen av Senatfastigheters vinst till 85 miljoner euro.

De statliga affärsverkens verksamhet år 2018

Affärsverk (koncern)	Omsättning		Räkenskaps-periodens resultat		Avkast-ning på investerat kapital	Soliditets-grad	Investe-rings-utgifter	Personal i genom-snitt
	mn €	förändr., %	mn €	% av om-sätt-ningen	(%)	(%)	mn €	antal
Senatfastigheter	657,6	5,6	75,9	11,5	2,7	62,6	250	330
(koncern)	662,5	5,5	82,3	12,4	2,7	62,2		332
Forststyrelsen	101,5	1,7	98,8	97,3	3,4	98,0	20	147
(koncern)	346,2	3,0	111,1	32,0	4,4	98,0		730
Sammanlagt	**759,1**		**174,7**				**270**	**477**

Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk år 2018 (mn euro)

Affärsverk	Senatfastigheter	Forststyrelsen	Sammanlagt
Intäktsföringar i budgeten			
— borgensavgifter	4,0	-	4,0
— räntor	6,4	-	6,4
— intäktsföring av vinst	85,0	94,9	179,9
— återbetalning av lån	21,0	-	21,0
Sammanlagt	116,4	94,9	211,3
Anslag för särskilda uppgifter	-	36,7	36,7

8.3. Statens ägarpolitik

Utgångspunkten för statens ägarpolitik är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Målet är att förstärka och stabilisera det inhemska ägandet i nationellt viktiga bolag och staten förbinder sig att långsiktigt öka ägarvärdet i de statsägda företagen. Statens bolagsinnehav utvecklas för att stödja tillväxt och sysselsättning. Innehavet används på ett effektivt sätt både till att aktivt utveckla det nuvarande ägandet och till att skapa ny företagsverksamhet.

I sin ägarstyrning fördelar staten uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare i enlighet med aktiebolagslagen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande fullmakter som riksdagen beviljat. Den statliga ägaren förutsätter att alla bolag ska fortsätta utveckla företagsansvaret som ett styrande tema för hela affärsverksamheten, som en del av strategin, riskbedömningarna och arbetet i styrelser och ledningsgrupper samt ställa upp mätbara mål för det.

8.4. Saldot för de offentliga samfunden och fördelningen av deras skulder

Saldot för de offentliga samfunden och deras skulder enligt saldot och skulderna för de centrala sektorerna och enheterna utanför sektorerna[1)]

En förteckning enligt undersektor över alla de enheter som har klassificerats som offentliga samfund i nationalräkenskaperna finns på Statistikcentralens webbplats på adress

http://www.stat.fi/meta/luokitukset/_linkki/julkisyhteisot.html

Saldot för de offentliga samfunden uppvisar ett underskott 2016—2018 under hela granskningsperioden 2015—2021.

Största delen av underskottet är det underskott som statens centrala sektor, dvs. budgetekonomin, uppvisar, men också lokalförvaltningens centrala sektor, dvs. kommunerna och samkommunerna, uppvisar ett underskott. Socialskyddsfonderna uppvisar ett överskott. Det sammanräknade underskottet för enheterna utanför de centrala sektorerna är ca 0,5 % i förhållande till BNP.

De offentliga samfundens skulder i förhållande till BNP uppvisar en sjunkande trend. Skuldförhållandet minskar till under 60 procent 2018. Största delen av skulden utgörs av skulden inom statens budgetekonomi. Också kommunerna och samkommunerna har avsevärda skulder. Av enheterna utanför de centrala sektorerna har främst fastighetsbolagen skulder. Det beräknas inte att saldot för enheterna utanför de centrala sektorerna eller deras skulder ändras nämnvärt under granskningsperioden.

Saldot för de offentliga samfunden och deras skulder i förhållande till BNP enligt centrala sektorer och enheter utanför de centrala sektorerna

	2015	2016	2017	2018
Offentliga samfund sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-2,7	-1,8	-1,2	-1,3
Skulder i förhållande till BNP	63,6	63,1	62,5	61,9
Centrala sektorer sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-2,1	-1,5	-0,7	-0,8
Skulder i förhållande till BNP	61,4	60,7	60,3	59,6
Utomstående enheter sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-0,7	-0,3	-0,5	-0,5
Skulder i förhållande till BNP	2,2	2,4	2,3	2,2

[1)] Enligt artikel 14.1 i direktivet om budgetramverk ska medlemsstaterna inom ramen för de årliga budgetförfarandena identifiera och presentera den offentliga sektorns alla organ och medel som inte ingår i de ordinarie budgetarna på undersektorsnivå. Inverkan på den offentliga sektorns saldon och skulder av dessa organ inom den offentliga sektorn ska presenteras inom ramen för de årliga budgetförfarandena och budgetplanerna på medellång sikt.

9. Statens intäkts- och kostnadskalkyl samt balansräkning

Kapitlet innehåller statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2017 som består av intäkts- och kostnadskalkylerna samt balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgetekonomin (11 st) samt de statliga affärsverken (Forststyrelsen och Senatfastigheter), och den totala balansräkningen 30.6.2017. Syftet med de totala kalkylerna är att de ska ge en översiktlig helhetsbild av den del av statsfinanserna som direkt styrs av riksdagen och statsrådet (staten som juridisk person).

9.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1.—30.6.2017

Staten, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken upprättar inte något officiellt mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Verksamhetens underskott enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen för tidsperioden 1.1.—30.6.2017 är således inte direkt jämförbart med skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna under hela året. Exempelvis vissa utgifter som ska betalas i slutet av året har inte periodiserats som kostnader för början av året.

Den ekonomiska utvecklingen för budgetekonomin, fonderna och affärsverken har svängt till det bättre i början av 2017. Enligt statens totala intäkts- och kostnadskalkyl uppgick verksamhetens underskott 1.1—30.6.2017 till 1 063 miljoner euro (1 848 miljoner euro år 2016). Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna har minskat med 785 miljoner euro. Enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen är underskottet på grund av de elimineringar som görs i den totala kalkylen dock 711 miljoner euro (698 miljoner år 2016) större än det direkt sammanräknade underskottet för statens budgetekonomis, fondernas och affärsverkens separata rapportering.

Verksamhetens totala överskott och underskott under granskningsperioderna 1.1—30.6.2016 och 1.1— 30.6.2017, mn euro

	Verksamhetens underskott i budgetekonomin	Fondernas överskott	Vinsten från de statliga affärsverken	Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna
1—6/2016	-2 005	726	129	-1 848
1—6/2017	-1 391	874	165	-1 063

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	1.1–30.6.2017	1.1–30.6.2016
INTÄKTER AV VERKSAMHETEN						
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	389 484	49 001	152 189	644	590 030	620 037
Hyror och serviceintäkter	20 104	1 794	321 745	273 862	69 781	72 582
Övriga intäkter av verksamheten	118 040	932 548	56 223	286 918	819 894	798 632

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	1.1–30.6.2017	1.1–30.6.2016
KOSTNADER AV VERKSAMHETEN						
Material, förnödenheter och varor						
Inköp under räkenskapsperioden	234 268	7 398	28 735		270 401	311 938
Ökning (-) eller minskning (+) av lager	340	8	154		502	-340
Personalkostnader	2 190 689	3 122	40 720	244 958	1 989 573	2 091 341
Hyror	355 991	1 890	42 181	273 862	126 200	129 299
Köp av tjänster	1 182 699	11 119	110 909	977	1 303 749	1 495 646
Övriga kostnader	295 262	2 955	53 802	7 608	344 411	346 016
Ökning (-) eller minskning (+) av produktlager	199				199	-276
Tillverkning för eget bruk	-44 702				-44 702	-13 741
Avskrivningar	527 296	6 668	98 984		632 948	610 445
ÅTERSTOD I	-4 214 405	950 174	154 672		-3 143 577	-3 479 077
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Finansiella intäkter	1 352 900	469 621	8 757	146 500	1 684 777	1 473 499
Finansiella kostnader	-574 430	-126 351	-16 181		-716 962	-588 335
EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Extraordinära intäkter	3 638				3 638	4 376
Extraordinära kostnader	-3 132				-3 132	-2 972
ÅTERSTOD II	-3 435 430	1 293 444	147 248		-2 175 256	-2 592 509
ÖVERFÖRINGS-EKONOMINS INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Intäkter						
Från lokalförvaltningen	71 797				71 797	74 795
Från Europeiska unionens institutioner och andra organ	684 641	31			684 672	664 259
Överföringsekonomins övriga intäkter	961 348	23 625	17 752	931 548	71 177	71 130
Kostnader						

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	1.1–30.6.2017	1.1–30.6.2016
För lokalförvaltningen	5 320 650	12 681			5 333 330	5 652 420
För socialskydds-fonderna	7 020 545				7 020 545	6 440 508
För näringslivet	1 950 970	18 770		17 752	1 951 988	2 020 315
För icke-vinstsyftande samfund	1 347 682	49 505			1 397 187	1 389 286
För hushållen	2 141 132	940			2 142 073	2 110 884
Till Europeiska unionens institutioner och andra organ	1 040 683	121 897			1 162 579	953 315
För utlandet	332 008				332 008	350 545
Överföringsekonomins övriga kostnader (inkl. universiteten)	2 676 595	277 516		338 146	2 615 966	2 602 374
ÅTERSTOD III	-23 547 907	835 791	165 000		-23 303 285	-23 301 972
INTÄKTER AV SKATTER OCH OBLIGATORISKA AVGIFTER						
Skatter och avgifter av skattenatur	21 989 646	38 001		-44 743	22 072 390	21 353 925
Övriga obligatoriska avgifter	167 581				167 581	99 822
MINORITETS-ANDELAR			43		43	15
RÄKENSKAPS-PERIODENS ÖVERSKOTT/ UNDERSKOTT	-1 390 680	873 792	165 043	711 424	-1 063 270	-1 848 209

Den positiva utvecklingen i början av året syntes i form av något ökade intäkter och en kostnadskontroll. De viktigaste förändringarna i posterna i statens totala intäkts- och kostnadskalkyl när man jämför början av 2017 med början av 2016 var

— Intäkterna av skatter och obligatoriska avgifter ökade med 786 miljoner euro och uppgick till 22 240 miljoner euro

— Överföringsekonomins intäkter ökade med 17 miljoner euro jämfört med året innan och uppgick till 828 miljoner euro

— De finansiella intäkterna ökade med 211 miljoner euro och uppgick till 1 685 miljoner euro

— Verksamhetens intäkter minskade med 12 miljoner euro och uppgick till 1 480 miljoner euro

— Med undantag av avskrivningarna minskade verksamhetens alla kostnadsposter med sammanlagt 347 miljoner euro jämfört med året innan och uppgick till 4 623 miljoner euro. Beräknad i euro var kostnadsminskningen störst i fråga om inköp av tjänster (Migrationsverkets andel 201 miljoner euro) och personalkostnader (en minskning på sammanlagt 102 miljoner euro)

— Överföringsekonomins kostnader ökade med 436 miljoner euro jämfört med året innan och uppgick till 21 956 miljoner euro Av överföringsekonomins kostnader ökade avgifterna till socialskyddsfonderna (580 miljoner euro) och till Europeiska unionen (209 miljoner euro) mest

— De finansiella kostnaderna minskade med 129 miljoner euro och uppgick till 717 miljoner euro.

9.2. Statens totala balansräkning den 30 juni 2017

Mellan 30.6.2016 och 30.6.2017 har statens totala balansräkning ökat med 500 miljoner euro, vilket syns genom en ökning av främmande kapital och exempelvis finansieringstillgångarna. Satsningarna på trafikledsprojekt syns i den totala balansräkningen som en ökning av anläggningsposten på 224 miljoner euro i början av 2017.

Den totala balansräkningens egendomsstruktur avviker från egendomsstrukturen i balansräkningen för statens budgetekonomi. Affärsverkens tillgångsposter, såsom byggnader och jordområden, syns i balansräkningen för statens budgetekonomi som placeringar i affärsverkens grundkapital. I den totala balansräkningen rapporteras de däremot enligt tillgångspostens karaktär.

Statens totala balansräkning 30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	30.6.2017	30.6.2016
AKTIVA						
NATIONAL-FÖRMÖGENHET						
Mark- och vatten-områden	53 402		941 794		995 196	983 671
Byggnadsmark och vattenområden	16 124		34 018		50 143	54 427
Byggnader	308 579		213 162		521 741	515 619
Övrig national-förmögenhet	48 878				48 878	46 748
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	107 616				107 616	50 612
ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNG-FRISTIGA PLACE-RINGAR						

Statens totala balansräkning 30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	30.6.2017	30.6.2016
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR						
Immateriella rättigheter	39 682	1 541	840		42 063	45 473
Övriga utgifter med lång verkningstid	482 149		8 408		490 557	391 649
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	232 717		344		233 061	206 699
MATERIELLA TILLGÅNGAR						
Mark- och vatten-områden	14 804	1 182	2 886 023		2 902 009	2 894 121
Byggnadsmark och vattenområden	1 077 815		484 911		1 562 726	1 584 235
Byggnader och konstruktioner	216 724		3 050 381		3 267 105	3 340 439
Anläggningar	17 837 498		28 153		17 865 651	17 641 878
Maskiner och anord-ningar och inventarier	575 394	20 273	5 742		601 410	546 779
Övriga materiella tillgångar	12 006	16 320	103 741		132 067	134 156
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	951 410		268 857	23 516	1 196 751	1 390 478
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna	20 993 329	497 484	290 116	6 007 891	15 773 037	15 720 240
Placeringar i euro	1 864 146	16 093 265			17 957 411	18 351 024
Placeringar i utländsk valuta		3 256 226			3 256 226	3 474 683
ANLÄGGNINGS-TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNG-FRISTIGA PLACERINGAR SAMMANLAGT	44 297 674	19 886 292	7 127 516		65 280 074	65 721 856

Statens totala balansräkning 30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	30.6.2017	30.6.2016
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIE-RINGSTILLGÅNG-AR						
OMSÄTTNINGS-TILLGÅNGAR						
Material och förnöden-heter	433 867	6 225			440 092	428 982
Halvfärdig produktion	4 905				4 905	13 936
Färdiga produkter/Varor	37 721	1 306 477	16 268		1 360 466	1 054 755
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR						
Långfristiga fordringar	6 136 776	30 136	90 603	1 383 974	4 873 540	5 632 431
KORTFRISTIGA FORDRINGAR						
Kundfordringar	74 284	57 479	59 648	39 675	151 735	126 917
Lånefordringar	249 570	1 578 676		188 011	1 640 235	2 111 286
Resultatregleringar	51 390	76 630	3 383	436	130 967	195 076
Övriga kortfristiga fordringar	264 463	104 887	25 371	443	394 279	351 208
Förskottsbetalningar	881 227	591			881 818	882 093
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I FINANSIERINGS-TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA PLACERINGAR						
Köp av obligationslån i euro		686 708			686 708	682 417
Övriga placeringar i euro	750 000				750 000	579 998
Köp av obligationslån i utländsk valuta		500 054			500 054	100 030
KASSA, BANKTILL-GODOHAVANDEN OCH ANDRA FINAN-SIERINGSMEDEL	2 608 431	3 235 495	78 015	2 757 035	3 164 906	1 951 504

Statens totala balansräkning 30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	30.6.2017	30.6.2016
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIE-RINGSTILLGÅNG-AR SAMMANLAGT	11 492 633	7 583 359	273 289		14 979 705	14 110 632
AKTIVA SAMMANLAGT	56 324 905	27 469 650	8 589 779		81 983 352	81 483 565
PASSIVA						
EGET KAPITAL						
Statens kapital 1.1.1998	-30 048 198				-30 048 198	-30 048 198
Kapital för statliga fonder utanför stats-budgeten		-16 159 263			-16 159 263	-14 870 283
Överföringar till budgetekonomin / affärsverkens kapital			6 008 187	6 007 891	295	85 222
Budgetöverföringar		-611 300		-611 300		
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskaps-perioder	-28 943 545	43 187 559	655 412	-146 500	15 045 927	17 142 709
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-1 390 680	873 792	165 043		-1 063 270	-1 848 239
MINORITETS-ANDELAR						
Minoritetsandelar			5 629		5 629	5 791
FONDKAPITAL						
Övriga statliga fonder och donerade medel	8 804				8 804	7 914
RESERVER						
Reserver			4 493		4 493	3 806
FRÄMMANDE KAPITAL						
LÅNGFRISTIGT						
Upptagna lån i euro	93 633 502		1 411 789	1 383 974	93 661 316	95 232 531
Upptagna lån i utländsk valuta	1 194 031		7 000		1 201 031	1 492 980

Statens totala balansräkning 30.6.2017 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverken	Elimineringar	30.6.2017	30.6.2016
Långfristiga resultat-regleringar	57 592				57 592	67 110
Övriga långfristiga skulder	406 855		871		407 725	488 165
KORTFRISTIGT						
Samlingskonton för statliga fonder utanför statsbudgeten	2 757 035			2 757 035		
Amorteringar som betalas under följande räkenskapsperiod	6 693 272				6 693 272	241 958
Kortfristiga lån	3 074 347	5 000	219 844	188 011	3 111 179	4 386 574
Främmande medel som förvaltas av staten	428 291				428 291	241 203
Erhållna förskott	663 406		35 214	23 516	675 104	238 694
Leverantörsskulder	242 910	1 790	10 921	39 675	215 946	220 303
Resultatregleringar	1 629 728	24 155	40 781		1 694 665	1 782 387
Övriga kortfristiga skulder	5 917 555	147 917	24 596	47 254	6 042 814	6 612 937
FRÄMMANDE KAPITAL SAMMANLAGT	116 698 525	178 863	1 751 015		114 188 935	111 004 843
PASSIVA SAMMANLAGT	56 324 905	27 469 650	8 589 779		81 983 352	81 483 565

Utomstående totalansvar för balansräkningarna för budgetekonomin, fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken var enligt statsbokslutet 2016 sammanlagt 175,4 miljarder euro. Statens pensionsansvar, dvs. ca 93 miljarder euro, utgjorde det största enskilda ansvaret.

Gällande statliga borgensförbindelser och statsgarantier som belastar staten uppgick 30.6.2017 till 47,5 miljarder euro. Tillväxten under början av året var 1,5 miljarder euro. Det maximibelopp som är disponibelt för statsborgen och statsgarantier uppgick 30.6.2017 till sammanlagt 71,1 miljarder euro.

Gällande borgensförbindelser och statsgarantier samt det disponibla maximibeloppet 30.6.2017, md euro

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I kraft 30.6.2016	Disponibelt maximibelopp
Finnvera	12,8	14,0	14,8	14,6	17,5	22,6	22,6	23,8	35,6
Studielån	1,4	1,4	1,5	1,6	1,8	2,0	2,3	2,5	3,0
EFSF[1)]	0,0	2,1	5,1	6,2	6,6	6,2	6,3	7,0	7,7
Finlands Bank[2)]	..	..	..	..	0,6	0,5	0,6	0,5	8,1
Statliga fonder	7,9	9,2	10,2	11,2	11,8	12,3	13,1	13,1	15,5
Övriga	0,3	0,6	0,8	0,5	0,9	0,6	1,1	0,6	1,3
Sammanlagt	22,3	27,3	32,5	34,0	39,2	44,2	46,0	47,5	71,1

[1)] Europeiska finansiella stabilitetsfaciliteten

[2)] uppgifter saknas för 2010—2013

9.3. Det eftersatta underhållet av trafikleder

Det på anskaffningskostnaderna baserade balansvärdet för infrastrukturen i anslutning till trafikleder uppgick till ca 19,8 miljarder euro 31.12.2016. Trafiklederna utgjorde 44,4 % av statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, som tillsammans utgjorde 44,7 miljarder euro.

Anläggningstillgångar som ingår i statens budgetekonomi och övriga långfristiga placeringar, md euro

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Trafikledskonstruktioner och mark	17,9	17,8	18,2	18,6	18,8	18,9	19,0	19,1	19,6	19,6	19,8
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar	17,3	17,1	20,0	20,4	20,7	21,6	22,7	22,0	22,5	22,7	23,1
Övriga anläggningstillgångar	1,9	1,8	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar sammanlagt	37,0	36,7	39,7	40,6	41,0	42,2	43,3	42,9	43,8	44,1	44,7

Åren 2000—2016 har det investerats ca 14,4 miljarder euro i trafikledskonstruktioner och mark i anslutning till dem. Avskrivningarna har under motsvarande tidpunkt uppgått till ca 12,5 miljarder euro. Balansvärdet byggt på anskaffningskostnaderna för trafikledsegendomen har därmed ökat med ca 1,9 miljarder euro under perioden i fråga.

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2016, mn euro

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investeringar	Avskrivningar	Förändring	Investeringar	Avskrivningar	Förändring	Investeringar	Avskrivningar	Förändring	Investeringar	Avskrivningar	Förändring
2000	291	399	-107	282	203	78	5	15	-10	578	617	-38
2001	224	399	-175	143	211	-68	6	16	-10	372	626	-253
2002	591	488	103	250	224	26	15	14	1	857	726	131
2003	398	508	-110	290	229	61	8	14	-6	696	751	-55
2004	628	555	73	348	137	211	1	14	-12	977	706	271
2005	420	582	-161	303	148	155	6	12	-6	729	742	-13
2006	425	609	-184	255	141	115	11	12	0	692	761	-69
2007	455	633	-178	256	153	103	9	11	-2	721	797	-77
2008	642	484	158	363	162	202	6	12	-6	1 011	658	353
2009	753	507	245	357	179	178	5	12	-7	1 115	699	416
2010	542	515	27	381	239	142	29	10	19	951	764	188
2011	619	536	83	320	243	76	5	10	-5	944	789	155
2012	504	560	-56	372	246	126	0	10	-9	877	816	61
2013	481	562	-81	412	160	252	8	10	-2	901	732	169
2014	729	579	149	427	162	266	8	10	-2	1 164	751	413
2015	559	596	-38	259	174	85	6	11	-5	824	781	42
2016	629	610	20	315	187	127	19	9	9	963	807	156
Tot.	8 891	9 123	-232	5 334	3 198	2 135	148	201	-53	14 372	12 522	1 850

Investeringarna i trafikledsegendom innehåller både nyinvesteringar och ersättnings- och reparationsinvesteringar. Trots att det på anskaffningskostnaderna för hela trafikledsegendomen baserade balansvärdet ökat är trafiklederna föremål för eftersatt underhåll. Avskrivningarna för vägtrafiklederna har under granskningsperioden varit ca 232 miljoner euro större än investeringarna, och i fråga om vattenlederna är motsvarande summa ca 53 miljoner euro. Skillnaden mellan investeringarna i och avskrivningarna för trafiklederna kan vid en granskning som baserar sig på anskaffningskostnaderna anses som det lägsta eftersatta underhåll som uppkom på 2000-talet. Investeringarna i banleder har i sin tur varit ca 2,1 miljarder euro större än avskrivningarna på 2000-talet.

9.4. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten

I anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna ingår sådana offentligt noterade aktier i Finnair Abp, Fortum Abp och Neste Abp som omfattas direkt av budgetekonomin. Deras bokföringsvärde uppgick den 31 december 2016 till ca 5,7 miljarder euro och deras marknadsvärde till 11,5 miljarder euro. Aktiernas marknadsvärde uppgick den 1 augusti 2017 till ca 11,6 miljarder euro.

Utvecklingen för värdet på offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten åren 2007—2017, md euro

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	1.8.2017
Marknadsvärdet på offentligt noterade aktier	28,0	8,8	10,4	12,1	8,6	7,8	9,5	10,9	10,2	11,5	11,6
Bokföringsvärdet på offentligt noterade aktier	8,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Skillnaden mellan marknadsvärdet och bokföringsvärdet	19,3	2,9	4,8	6,4	3,0	2,2	3,9	5,2	4,6	5,9	5,9

9.5. Statens negativa egna kapital

Statens eget kapital är negativt såväl enligt balansräkningen för statens budgetekonomi som enligt statens totala balansräkning. Det negativa egna kapital som statens totala balansräkning visar 30.6.2017 (-32,2 miljarder euro) är på grund av fondernas och affärsverkens positiva egna kapital väsentligt mindre än budgetekonomins negativa egna kapital (-60,2 miljarder euro).

Utvecklingen för statens eget kapital 2007—30.06.2017, md euro

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	30.6.2017
Budgetekonomins eget kapital	-11,9	-8,1	-15,8	-24,9	-30,4	-37,1	-44,2	-50,3	-55,1	-59,0	-60,4
Fondernas eget kapital[1)]								26,7	26,5	27,0	27,3
Affärsverkens eget kapital								6,8	6,7	6,8	6,8
Den totala balansräkningens eget kapital								-22,7	-27,7	-31,5	-32,2

[1)] Fondernas och affärsverkens eget kapital har presenterats endast för de år statens totala balansräkning har upprättats.

Det egna kapitalet enligt den ingående balansen för statens budgetekonomi den 1 januari 1998 var ca 30 miljarder euro negativt. Situationen var en följd av såväl statens svåra skuldsättning i början av 1990-talet som av de avgöranden som hade fattats i samband med att den ingående balansen upprättades. En del av nationalförmögenheten lämnades utanför balansräkningen och statens bolagsförmögenhet fastställdes enligt en synnerligen försiktig uppskattning.

Åren 1998—2008 var statens intäkts- och kostnadskalkyler i regel positiva. Detta stärkte statens ekonomiska ställning och 2008 var statens eget kapital inom budgetekonomin bara 8,1 miljarder euro negativt.

Boksluten över statens budgetekonomi har uppvisat förlust sedan 2009. Detta har försvagat statens ekonomiska ställning och lett till att statens negativa egna kapital ökat. Sedan 2012 har statens ekonomiska ställning till det nominella värdet varit sämre än i den ingående balansen för

1998. Statens tillgångar har inte ökat i samma förhållande som det främmande kapitalet, vilket innebär att även löpande kostnader har finansierats med lån.

Statsbudgeten för 2018

INKOMSTPOSTER

	Avdelning 11	€
11.	**SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR**	**43 996 981 000**
01.	**Skatter på grund av inkomst och förmögenhet**	**14 498 000 000**
01.	Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	9 511 000 000
02.	Samfundsskatt	4 194 000 000
03.	Källskatt på ränteinkomster	73 000 000
04.	Skatt på arv och gåva	720 000 000
04.	**Skatter och avgifter på grund av omsättning**	**18 895 700 000**
01.	Mervärdesskatt	17 911 000 000
02.	Skatt på vissa försäkringspremier	813 000 000
03.	Apoteksavgifter	171 700 000
08.	**Punktskatter**	**7 378 000 000**
01.	Punktskatt på tobak	1 042 000 000
04.	Punktskatt på alkoholdrycker	1 487 000 000
05.	Punktskatt på läskedrycker	151 000 000
07.	Energiskatter	4 683 000 000
08.	Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	15 000 000

Avdelning 12

10. Övriga skatter	**3 107 000 000**
03. Bilskatt	896 000 000
05. Överlåtelseskatt	786 000 000
06. Lotteriskatt	235 000 000
07. Fordonsskatt	1 174 000 000
08. Avfallsskatt	16 000 000
19. Övriga inkomster av skattenatur	**118 281 000**
03. Banskatt	4 870 000
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	20 369 000
05. Vissa avgifter för trafiken	28 900 000
06. Farledsavgifter	47 400 000
08. Oljeavfallsavgift	4 000 000
09. Övriga skatteinkomster	6 000 000
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	3 795 000
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	2 947 000

Avdelning 12

12. INKOMSTER AV BLANDAD NATUR	**5 522 448 000**
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	**34 907 000**
20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter	982 000
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	33 925 000
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	**146 860 000**
10. Domstolarnas inkomster	46 110 000
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	25 000 000
20. Utsökningsavgifter	73 000 000
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 750 000
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	**27 654 000**
98. Inkomster från EU	25 704 000
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	1 950 000
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	**4 526 000**
01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster	8 000
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	18 000
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	4 500 000
28. Finansministeriets förvaltningsområde	**2 338 961 000**
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	129 073 000
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	24 606 000

13.	Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	14 245 000
20.	Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	9 974 000
25.	Inkomster av metallmynt	10 000 000
50.	Överföring från statens pensionsfond	1 865 863 000
51.	Gottgörelser för pensionsutgifter som betalts på andra pensionsanstalters vägnar	217 200 000
52.	Avgifter som motsvarar försäkringspremier	16 680 000
60.	Premie för främjande av arbetarskydd	850 000
92.	Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	35 800 000
93.	Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter	1 500 000
99.	Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	13 170 000
29.	**Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde**	**586 800 000**
70.	Inkomster från studiestödsverksamheten	18 300 000
88.	Undervisnings- och kulturministeriets andel av penningspelsverksamhetens vinstmedel	564 500 000
99.	Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30.	**Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde**	**853 323 000**
01.	Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	536 733 000
02.	Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	230 000 000
03.	Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	10 000 000
04.	Andra inkomster från EU	495 000
20.	Andel av penningspelsverksamhetens avkastning som används för främjande av hästuppfödning och hästsport	40 500 000
40.	Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	3 000 000
41.	Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	500 000
42.	Avgifter för jakt på hjortdjur	4 575 000
44.	Fiskevårdsavgifter	10 100 000
45.	Jaktvårdsavgifter	11 920 000
99.	Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	5 500 000
31.	**Kommunikationsministeriets förvaltningsområde**	**5 550 000**
10.	Trafikverkets inkomster	4 700 000
99.	Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	850 000
32.	**Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde**	**391 779 000**
20.	Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	2 869 000
31.	Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	31 810 000
50.	Inkomster från EU:s strukturfonder och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	240 000 000
99.	Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	117 100 000

Avdelning 13

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	**567 738 000**
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 600 000
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	300 000
90. Avkastning av penningspelsverksamhet	467 313 000
98. Återbäringar av statsunderstöd	97 200 000
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	1 325 000
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	**14 650 000**
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	1 650 000
20. Överföring från statens bostadsfond	12 000 000
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	1 000 000
39. Övriga inkomster av blandad natur	**549 700 000**
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	172 200 000
02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	75 000 000
04. Återtagande av överförda anslag	300 000 000
10. Övriga inkomster av blandad natur	2 500 000

Avdelning 13

13. RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	**2 769 190 000**
01. Ränteinkomster	**95 290 000**
04. Räntor på statens lån till affärsverken	6 400 000
05. Räntor på övriga lån	70 393 000
07. Räntor på depositioner	1 000 000
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	17 497 000
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	**2 404 000 000**
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	2 404 000 000
04. Andel i statens penninginstituts vinst	**90 000 000**
01. Andel i Finlands Banks vinst	90 000 000
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	**179 900 000**
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	179 900 000

Avdelning 15

15. LÅN	**3 386 088 000**
01. Lån som återbetalas till staten	**413 218 000**
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	21 000 000
04. Amorteringar på övriga lån	392 218 000
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	**2 972 870 000**
01. Nettoupplåning och skuldhantering	2 972 870 000

Inkomstposternas totalbelopp:

55 674 707 000

ANSLAG

Huvudtitel 21

	€
21. RIKSDAGEN	**124 743 000**
01. Riksdagsledamöterna	**21 247 000**
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 247 000
10. Riksdagens kansli	**74 207 000**
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	53 394 000
02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)	2 482 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	6 800 000
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	3 531 000
70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 000 000
74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	4 000 000
20. Riksdagens justitieombudsman	**6 061 000**
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	6 061 000
30. Utrikespolitiska institutet	**3 618 000**
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 398 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	220 000
40. Statens revisionsverk	**15 527 000**
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)	14 937 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	590 000
90. Riksdagens övriga utgifter	**4 083 000**
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 083 000

Huvudtitel 22

22.	**REPUBLIKENS PRESIDENT**	**19 030 000**
01.	**Republikens president**	**2 875 000**
01.	Arvodet till republikens president (fast anslag)	126 000
02.	Omkostnader för republikens president (reservationsanslag 2 år)	199 000
20.	Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	2 550 000
02.	**Republikens presidents kansli**	**16 155 000**
01.	Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	8 055 000
02.	Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)	600 000
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	2 500 000
75.	Ombyggnad (reservationsanslag 3 år)	5 000 000

Huvudtitel 23

23.	**STATSRÅDETS KANSLI**	**210 267 000**
01.	**Förvaltning**	**169 257 000**
01.	Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	123 223 000
02.	Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	6 510 000
03.	Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
04.	Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (reservationsanslag 2 år)	867 000
22.	Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	11 400 000
24.	Finlands EU-ordförandeskap (reservationsanslag 2 år)	6 800 000
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	19 457 000
10.	**Ägarstyrningen**	**5 700 000**
88.	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 700 000
20.	**Understödjande av politisk verksamhet**	**29 635 000**
50.	Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	29 635 000
30.	**Justitiekanslersämbetet**	**3 405 000**
01.	Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 405 000

90. Övriga utgifter	**2 270 000**
21. Ordnar (förslagsanslag)	700 000
26. Finland 100 (reservationsanslag 3 år)	800 000
61. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	770 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**1 091 905 000**
01. Utrikesförvaltningen	**243 384 000**
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	218 638 000
20. Utgifter från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	982 000
21. Produktivitetsanslag för utrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 155 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	16 059 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	6 550 000
10. Krishantering	**67 923 000**
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (reservationsanslag 2 år)	52 563 000
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (fast anslag)	15 360 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete	**686 266 000**
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	546 266 000
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)	130 000 000
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	**94 332 000**
50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 341 000
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	45 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	90 046 000
67. Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)	100 000
68. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	1 800 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	1 000 000

Huvudtitel 25

25.	**JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**940 743 000**
01.	**Ministeriet och förvaltningen**	**122 788 000**
01.	Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 068 000
03.	Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	7 661 000
05.	Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 058 000
20.	Särskilda utgifter (förslagsanslag)	12 032 000
21.	Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	115 000
22.	Harmonisering av kontors- och kommunikationssystem (reservationsanslag 3 år)	2 590 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	43 902 000
50.	Understöd (fast anslag)	8 362 000
51.	Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	19 000 000
10.	**Domstolar och rättshjälp**	**413 409 000**
01.	Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 544 000
02.	Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 447 000
03.	Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	250 147 000
04.	Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	65 071 000
50.	Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	76 200 000
20.	**Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning**	**100 522 000**
01.	Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	100 522 000
30.	**Åklagarna**	**44 205 000**
01.	Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	44 205 000
40.	**Verkställighet av straff**	**214 709 000**
01.	Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	210 009 000
74.	Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	4 700 000
50.	**Valutgifter**	**45 110 000**
20.	Valutgifter (förslagsanslag)	45 110 000

Huvudtitel 26

26.	**INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**1 463 996 000**
01.	**Förvaltning**	**147 949 000**
01.	Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 987 000
04.	Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)	1 739 000
20.	Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	8 017 000
24.	EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservationsanslag 3 år)	22 555 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	100 409 000
50.	Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	225 000
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	1 017 000
10.	**Polisväsendet**	**760 991 000**
01.	Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	720 682 000
02.	Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 141 000
20.	Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)	9 168 000
21.	Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
20.	**Gränsbevakningsväsendet**	**247 492 000**
01.	Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	235 292 000
70.	Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 3 år)	12 200 000
30.	**Räddningsväsendet och nödcentralerna**	**67 191 000**
01.	Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 997 000
02.	Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 788 000
20.	Särskilda utgifter (förslagsanslag)	2 406 000
40.	**Invandring**	**240 373 000**
01.	Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	49 395 000
21.	Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	137 594 000
22.	Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	6 800 000
63.	Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	46 584 000

Huvudtitel 27

27.	**FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**2 871 971 000**
01.	**Försvarspolitik och förvaltning**	**388 977 000**
01.	Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 085 000
21.	Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	372 017 000
10.	**Militärt försvar**	**2 425 960 000**
01.	Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 941 231 000
18.	Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)	478 100 000
19.	Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)	4 600 000
50.	Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)	2 029 000
30.	**Militär krishantering**	**57 034 000**
20.	Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	57 024 000
95.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28.	**FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**17 194 849 000**
01.	**Förvaltningen**	**168 081 000**
01.	Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 748 000
20.	Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)	245 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	124 088 000
69.	Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (fast anslag)	13 000 000
10.	**Beskattningen och Tullen**	**577 946 000**
01.	Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	368 601 000
02.	Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	163 018 000
20.	Utgifter för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)	1 727 000
63.	Återbetalda skatter (förslagsanslag)	15 900 000
95.	Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	22 700 000
97.	Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	6 000 000

20.	**Tjänster för statssamfundet**	**39 881 000**
01.	Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 721 000
02.	Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	50 000
06.	Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)	110 000
07.	Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
09.	Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	3 000 000
10.	Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	10 000 000
88.	Senatfastigheter	—
30.	**Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen**	**75 162 000**
01.	Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 014 000
02.	Statens ekonomiska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 312 000
03.	Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 836 000
40.	**Statens regional- och lokalförvaltning**	**79 846 000**
01.	Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	50 345 000
02.	Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 399 000
03.	Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	2 102 000
50.	**Pensioner och ersättningar**	**4 953 587 000**
15.	Pensioner (förslagsanslag)	4 673 697 000
16.	Extra pensioner (förslagsanslag)	2 050 000
17.	Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	2 643 000
50.	Skadestånd (förslagsanslag)	40 500 000
63.	Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	217 200 000
95.	Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	17 497 000
60.	**Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen**	**15 865 000**
02.	Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)	15 000
10.	Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	850 000
12.	Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)	15 000 000
70.	**Utvecklande av statsförvaltningen**	**259 575 000**
01.	Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)	4 900 000
02.	Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	5 000 000

05.	Stöd och handledning i samband med beredningen och genomförandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen (reservationsanslag 3 år)	180 530 000
20.	Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	30 268 000
21.	Inrättande av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)	15 663 000
22.	Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)	15 114 000
40.	Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	8 100 000
80.	**Överföringar till landskapet Åland**	**265 158 000**
30.	Avräkning till Åland (förslagsanslag)	237 158 000
31.	Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	15 000 000
33.	Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	13 000 000
90.	**Stöd till kommunerna**	**8 469 121 000**
20.	Utveckling av den offentliga sektorns gemensamma informationsförvaltning och informationshantering (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
22.	Utveckling av och stöd till förvaltnings- och servicestrukturerna (reservationsanslag 3 år)	200 000
30.	Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	8 457 931 000
31.	Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	7 990 000
91.	**Stöd för sysselsättningen och näringslivet**	**261 000 000**
41.	Energiskattestöd (förslagsanslag)	261 000 000
92.	**EU och internationella organisationer**	**2 011 777 000**
03.	Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	2 947 000
20.	Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 500 000
40.	Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	11 550 000
67.	Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	170 000
69.	Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 984 000 000
87.	Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)	11 610 000
99.	**Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen**	**17 850 000**
95.	Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	300 000
96.	Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
97.	Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	150 000
98.	Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	12 400 000

Huvudtitel 29

29.	**UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**6 584 861 000**
01.	**Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet**	**243 800 000**
01.	Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 264 000
02.	Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	58 458 000
03.	Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	7 453 000
21.	Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	3 058 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	28 601 000
50.	Vissa understöd (fast anslag)	1 337 000
51.	Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 313 000
52.	Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	114 000 000
53.	Vissa understöd som föranleds av asylsökande och invandrare (reservationsanslag 2 år)	8 090 000
66.	Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 226 000
10.	**Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet**	**942 525 000**
01.	Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	40 854 000
20.	Gemensamma utgifter för allmänbildande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	38 407 000
30.	Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	703 168 000
31.	Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	152 833 000
51.	(29.10.51 och 52) Statsunderstöd för organisationer (fast anslag)	7 263 000
20.	**Yrkesutbildning**	**807 986 000**
01.	Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	7 930 000
21.	Gemensamma utgifter för yrkesutbildningen (reservationsanslag 3 år)	26 737 000
30.	Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	768 271 000
33.	Kompetensprogrammet för unga vuxna (fast anslag)	5 048 000
40.	**Högskoleundervisning och forskning**	**3 302 782 000**
01.	Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 605 000
02.	Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 031 000
03.	Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	1 113 000
04.	Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 648 000

20.	Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	141 821 000
22.	Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 500 000
50.	Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 767 428 000
51.	Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	276 665 000
53.	Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	106 497 000
54.	Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	54 379 000
55.	Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	826 250 000
66.	Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	19 845 000
86.	Statlig finansiering för yrkeshögskolornas kapital (fast anslag)	24 000 000
89.	Statlig finansiering för universitetens kapitalplaceringar (fast anslag)	46 000 000
70.	**Studiestöd**	**588 895 000**
01.	Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	613 000
52.	Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	54 200 000
55.	Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	449 326 000
57.	Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)	31 456 000
59.	Stöd för skolresor för studerande inom gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	53 300 000
80.	**Konst och kultur**	**456 612 000**
01.	Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	3 966 000
03.	Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 277 000
04.	Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	19 316 000
05.	Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	4 866 000
06.	Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	5 969 000
16.	Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	18 960 000
20.	Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	15 686 000
30.	Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	3 700 000
31.	Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för teatrar, orkestrar och muséer (förslagsanslag)	46 615 000
35.	Statsunderstöd för anläggningskostnader inom huvudprojektet för 100-årsjubileet av Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)	8 000 000
40.	Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	252 000
41.	Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	26 648 000
50.	Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	7 350 000
51.	Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	14 615 000

52. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av konst (förslagsanslag)	238 294 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	27 671 000
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	1 950 000
72. Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)	739 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	3 688 000
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	50 000
96. Donation till Finsk-estniska kulturstiftelsens kapital (reservationsanslag 2 år)	6 000 000
90. Idrottsverksamhet	**166 468 000**
30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)	7 000 000
50. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)	158 939 000
52. Statsandel för idrottsutbildningscenter samt finansiering för kostnader för utvärdering av idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)	529 000
91. Ungdomsarbete	**75 793 000**
50. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	54 770 000
51. Verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	19 523 000
52. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	1 500 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**2 594 529 000**
01. Förvaltning och forskning	**132 162 000**
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 010 000
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	69 804 000
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 343 000
23. Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)	5 120 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	27 532 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	4 353 000
10. Utveckling av landsbygden	**413 879 000**
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	75 276 000
41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	25 000 000

42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	58 330 000
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år) ..	67 767 000
50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	3 466 000
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 843 000
54. Främjande av hästhushållningen med den avkastning av penningspelsverksamhet som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport (reservationsanslag 2 år)	40 092 000
55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 305 000
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)	136 800 000
20. Jordbruk och livsmedelsekonomi	**1 796 020 000**
02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	38 125 000
03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 178 000
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	5 948 000
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	325 400 000
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	531 130 000
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	290 710 000
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	518 738 000
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	5 705 000
47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	3 169 000
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	200 000
61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)	49 000 000
62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	5 717 000
40. Naturresursekonomi	**198 877 000**
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	13 520 000
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	14 880 000
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 486 000
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 745 000
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	4 575 000
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	8 450 000
44. Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	56 230 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	5 027 000
46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	39 400 000
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 2 år)	11 920 000
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	10 100 000
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 132 000

62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	20 362 000
83. Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	50 000
64. Forststyrelsen	**6 454 000**
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	6 454 000
70. Lantmäteri och datalager	**47 137 000**
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	43 137 000
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	4 000 000

Huvudtitel 31

31. KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**3 362 555 000**
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	**495 221 000**
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 281 000
21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 660 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	479 280 000
10. Trafiknätet	**2 014 311 000**
01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	73 014 000
20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)	1 398 000 000
35. Statsunderstöd för byggandet av västmetron (reservationsanslag 3 år)	31 500 000
36. Statsunderstöd för spårvägsprojekt (reservationsanslag 3 år)	16 100 000
41. Statsbidrag för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	13 000 000
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	34 997 000
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	323 700 000
79. Livscykelsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	123 000 000
20. Myndighetstjänster för trafiken	**69 953 000**
01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 853 000
40. Skrotningspremie för fordon (reservationsanslag 2 år)	8 000 000

41. Främjande av säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken (reservationsanslag 2 år)	9 100 000
42. Stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar (reservationsanslag 3 år)	6 000 000
30. Stöd till trafiken och köp av tjänster	**214 421 000**
42. Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)	841 000
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	101 420 000
51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200 000
63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	89 974 000
64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	12 683 000
66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)	5 303 000
40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation	**523 104 000**
01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 156 000
45. Stöd till nyhets- och aktualitetsverksamhet vid tv-kanaler som betjänar allmänintresset (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)	—
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)	507 948 000
50. Väder-, havs- och klimattjänster	**45 545 000**
01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	45 545 000

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**2 841 524 000**
01. Förvaltning	**270 324 000**
01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 054 000
02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	168 025 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	4 939 000
21. Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 3 år)	2 056 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	36 072 000
40. Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)	17 651 000

60.	Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	20 000
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	8 507 000
20.	**Närings- och innovationspolitik**	**895 861 000**
01.	Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 714 000
06.	Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	82 671 000
28.	Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	400 000
40.	Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	250 900 000
41.	Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	1 500 000
42.	Utvecklande av tillväxtekosystem och innovativ offentlig upphandling (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
43.	Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)	49 000 000
44.	Investerings- och utvecklingsstöd för den cirkulära ekonomin (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
47.	Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	56 159 000
48.	Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	42 300 000
49.	Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	89 303 000
50.	Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
51.	Ett innovationspris för kvinnor (reservationsanslag 2 år)	118 000
80.	Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)	96 986 000
82.	Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	10 000
83.	Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag) ...	141 000 000
88.	Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	35 000 000
89.	Kapitalinvestering i Tekes Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)	11 800 000
30.	**Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik**	**489 626 000**
01.	Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	162 576 000
51.	Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	327 050 000
40.	**Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet**	**79 731 000**
01.	Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 188 000
03.	Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	8 297 000
05.	Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 071 000

31.	Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	4 731 000
50.	Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	822 000
51.	Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	2 572 000
52.	Lönegaranti (förslagsanslag)	32 000 000
53.	Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
95.	Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	50 000
50.	**Regionutveckling och strukturfondspolitik**	**390 449 000**
40.	Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
42.	Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	12 171 000
43.	Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)	100 000
44.	Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
64.	EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	361 478 000
65.	Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	1 700 000
60.	**Energipolitik**	**466 977 000**
01.	Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 513 000
20.	Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	3 500 000
40.	Energistöd (förslagsanslag)	57 694 000
41.	Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)	14 950 000
43.	Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	220 000
44.	Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	314 100 000
45.	Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservationsanslag 3 år)	40 000 000
46.	Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)	27 000 000
47.	Främjande av infrastrukturen för eltrafik och användning av biogas i trafiken (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
70.	**Integration**	**248 556 000**
03.	Främjande av invandrares integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)	1 631 000
30.	Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	246 925 000

Huvudtitel 33

33.	**SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**14 960 670 000**
01.	**Förvaltning**	**90 459 000**
01.	Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 929 000
04.	Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)	550 000
05.	Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 106 000
06.	Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	16 278 000
07.	Besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	7 992 000
25.	Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	11 000 000
29.	Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	18 729 000
66.	Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 875 000
02.	**Tillsyn**	**66 017 000**
03.	Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 213 000
05.	Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	10 636 000
06.	Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 811 000
07.	Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	24 072 000
08.	Omkostnader för en tillståndsmyndighet för administrering av användningen av social- och hälsovårdsuppgifter (reservationsanslag 2 år)	1 800 000
20.	Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	12 485 000
03.	**Forskning och utveckling**	**135 965 000**
04.	Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	48 541 000
25.	Ett nationellt genomcentrum och ett nationellt cancercentrum (reservationsanslag 2 år)	7 400 000
31.	Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	50 500 000
50.	Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	23 222 000
63.	Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	6 302 000
10.	**Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster**	**4 286 750 000**
50.	Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	11 750 000
51.	Barnbidrag (förslagsanslag)	1 369 900 000

52.	Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag) .	3 800 000
53.	Militärunderstöd (förslagsanslag)	17 600 000
54.	Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 478 800 000
55.	Underhållsstöd (förslagsanslag)	214 600 000
56.	Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	49 400 000
57.	Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	820 900 000
60.	Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	320 000 000
20.	**Utkomstskydd för arbetslösa**	**2 652 070 000**
31.	Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	26 840 000
50.	Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)	1 010 000 000
51.	Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)	30 000 000
52.	Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	1 555 400 000
55.	Statsandel till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	3 730 000
56.	Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)	26 100 000
30.	**Sjukförsäkring**	**2 119 700 000**
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	2 119 700 000
40.	**Pensioner**	**4 584 800 000**
50.	Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	61 000 000
51.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	685 300 000
52.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	233 000 000
53.	Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	10 000 000
54.	Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	15 000 000
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 580 500 000
50.	**Stöd till veteraner**	**181 246 000**
30.	Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)	1 250 000
50.	Fronttillägg (förslagsanslag)	12 600 000
51.	Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	88 000 000
52.	Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	40 000 000
53.	Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	3 100 000
54.	Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	100 000
55.	Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500 000
56.	Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	32 688 000

57.	Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	8 000
60.	**Av kommunerna anordnad social- och hälsovård**	**287 466 000**
30.	Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	500 000
31.	Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	400 000
32.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)	15 000 000
33.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	94 700 000
34.	Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	15 200 000
36.	Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	480 000
37.	Statlig ersättning till kommunerna för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet (förslagsanslag)	5 346 000
38.	Statsunderstöd för kostnader för pilotprojekt med valfrihet (reservationsanslag 2 år)	100 000 000
40.	Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)	28 990 000
52.	Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	17 550 000
63.	Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 000 000
64.	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 300 000
70.	**Hälsa och funktionsförmåga främjas**	**35 248 000**
20.	Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	27 990 000
21.	Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	680 000
22.	Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	550 000
50.	Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 200 000
51.	Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900 000
52.	Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)	928 000
80.	**Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare**	**162 974 000**
40.	Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	144 534 000
41.	Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	2 050 000

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	250 000
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	16 140 000
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	**357 975 000**
50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (reservationsanslag 3 år)	357 975 000

Huvudtitel 35

35. MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**181 154 000**
01. Miljöförvaltningens omkostnader	**57 258 000**
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 456 000
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 637 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	6 435 000
65. Understöd till organisationer och miljövård (reservationsanslag 3 år)	1 730 000
10. Miljö- och naturvård	**100 305 000**
20. Bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	6 900 000
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	2 440 000
22. Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)	16 025 000
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	30 906 000
60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
61. Främjande av vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)	8 592 000
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	26 630 000
65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 812 000
70. Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
20. Samhällen, byggande och boende	**23 591 000**
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	4 741 000
30. Förebyggande av ekonomiska problem bland hyresgäster (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
52. Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	15 500 000

60. Överföring till statens bostadsfond	—
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	850 000

Huvudtitel 36

36. RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN	**1 231 910 000**
01. Ränta på statsskulden	**1 221 000 000**
90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	1 221 000 000
09. Övriga utgifter för statsskulden	**10 910 000**
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	10 910 000

Anslagens totalbelopp:

55 674 707 000

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslånens kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslånens kapital,

2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,

3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,

4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,

5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,

6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten.

Som inkomster av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet kan följande inkomster nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i motiveringen till momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det:

1) de i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll angivna sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården,

2) försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket eller inrättningen,

3) ersättningar till ämbetsverket eller inrättningen för användning av personalrestauranger,

4) ämbetsverkets eller inrättningens inkomster av att dess lokaler tillfälligt upplåts till utomstående för enstaka tillställningar,

5) ersättningar som betalas till ämbetsverket eller inrättningen för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare,

6) försäljningsintäkter från sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet har upptagits som en inkomstpost till nettobelopp under inkomstmomentet, ska alla inkomster av ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutsdelen i momentmotiveringen nettobudgeteras. Inkomster och utgifter som ska nettobudgeteras är då bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller motsvarande speciallagar,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättningens ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättningens sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) statens interna serviceavgifter (t.ex. avgifter till servicecentralerna).

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutsdelen i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har i beslutsdelen i motiveringen till momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett nettobudgeterat inkomstmoment innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet, har på motsvarande sätt i beslutsdelen i motiveringen till inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter och återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till

en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp samt statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter och inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier och anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet och försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i kapitel- eller momentmotiveringen.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Anslag som har budgeterats enligt uppgift är ämbetsverkens omkostnadsanslag, som behandlas nedan, samt vissa projektartade anslag som hänför sig till konsumtionsutgifterna. Ett anslag som har budgeterats enligt uppgift får användas för alla regelmässiga utgifter för uppgiften i fråga, om inte något annat följer av budgeten.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som ska användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,

2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,

3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och

4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovan nämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i motiveringen till momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag kan göras om saken nämns i motiveringen till momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnadsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutsdelen i motiveringen till momentet ingår ett omnämnande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem. I de fall då ett ämbetsverk betalar arbetstagaren lön för sjuk- eller moderskapsledighetstiden, sjukpensionstiden eller rehabiliteringspenningsperioden får under ett anslag som används för löner nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar, den sjukpension och den rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i egenskap av arbetsgivare men som beviljats arbetstagaren.

Anslaget under momentet får även användas för betalning av förhandsavgifter i anslutning till den normala verksamheten.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutsdelen i motiveringen till momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförts till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har fastställts sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i momentmotiveringen. Standardinnehållet för ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgetering har budgeterats helt eller delvis på inkomstsidan som en del av en nettoinkomstpost.

Då anslagen används går momentmotiveringen före det fastställda standardinnehållet. Det innebär att man i momentmotiveringen kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. För att uttrycka att användningsändamålen med standardinnehåll har kompletterats används ordet ”även”.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan att någon fullmakt särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna ska kunna fullgöras, ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under följande finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar, utgifter för anskaffning av aktier och andelar, utgifter i samband med långivning och andra finansinvesteringsutgifter samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier har budgeterats som separata anslag enligt utgifternas art. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet, t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets ansvarsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i projekterbjudandena i fråga.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, i enlighet med vad som nämns i avsnittet ”Brutto- och nettobudgetering”, ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättningar för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket, ämbetsverkets inkomster av tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar samt ersättningar som betalats till ett ämbetsverk för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänför sig till statens verksamhet och som inte ska hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

a) omkostnadsmoment (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutsdel, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnadsmoment.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Under momentet kan dessutom som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket fått i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i momentmotiveringen.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 Riksdagen och huvudtitel 22 Republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättningars köp av varor och tjänster inom statsrådets och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift, där den anslutande mervärdesskatten betalas från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter, fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), intäktsförs den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under moment 12.39.10 Övriga inkomster av blandad natur. Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättningars prestationer belagda med mervärdesskatt intäktförs likväl under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till folk-

pensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om anslaget gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidrag till kommuner och samkommuner samt överföringar till landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.dyl. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU-fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen och den motsvarande statliga finansieringen har antecknats under moment 32.50.64.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingssamarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar och andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar till staten vilka uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt anges under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momentet har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av sådana nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader hos staten vilka nämnts i motiveringen till momenten. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet ska kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och andra utgifter i enlighet med motiveringen till momenten, vilka föranleds av statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av landsvägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrläggningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flottningsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får användas även till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)

80—86. Lån som beviljas av statens medel

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och andra värdepapper samt investeringar i form av eget kapital i aktiebolag och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momenten har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

I N K O M S T P O S T E R

Avdelning 11
SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

F ö r k l a r i n g : I skatteinkomster beräknas till staten inflyta ca 44,0 miljarder euro 2018. Skatteinkomsterna uppskattas växa med ca 4,4 % jämfört med vad som budgeterats för 2017 (budgeten inklusive tilläggsbudgeten). På skatteintäkterna inverkar skattebasernas utveckling och ändringarna i skattegrunderna. Bedömningar av hur de viktigaste skattebasposterna kommer att utvecklas 2018 anges i förklaringarna till inkomstmomenten. Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria av den 28 september 2015 *Budjettitalouden tuloarvioiden laadintamenettelyt valtiovarainministeriössä* (www.vm.fi).

Regeringens skattepolitik och de viktigaste ändringarna i skattegrunderna
Enligt statsminister Sipiläs regeringsprogram är målsättningen med skattepolitiken att öka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet är valperiodens viktigaste mål inom beskattningen följande:

— Beskattningen sporrar till att arbeta, vara företagare, sysselsätta, ta risker, äga, investera och placera i Finland. Det totala skatteuttaget stiger inte under valperioden.

— Beskattningen är förutsägbar och konsekvent. Den allmänna linjen för beskattningen slås fast i början av valperioden, och ändringar som medför osäkerhet ska undvikas under valperioden.

— Skattelättnaderna fokuserar på låg- och medelinkomsttagare. Bidragsfällorna ska åtgärdas. Beskattningen av löneinkomster skärps inte på någon inkomstnivå.

— Beskattningen utvecklas så att företagande, ägande och investeringar lönar sig bättre än för närvarande. Beskattningsstrukturen stöder Finlands konkurrenskraft och regeringens viktigaste

mål. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter.

— Den grundläggande principen inom beskattningen är en bred skattebas och låga skattesatser. Finland arbetar aktivt för att förhindra internationell skatteflykt.

— Beskattningsförfarandena är kundorienterade och beaktar att beskattningen ska vara konsekvent, förutsägbar och trygga rättssäkerheten och tillgången till information.

Centrala ändringar i skattegrunderna 2018
En ansenlig del av skattegrundsändringarna enligt regeringsprogrammet genomfördes redan 2016 och 2017. År 2018 fortsätter regeringen lindra beskattningen av arbete för att kompensera höjningarna av löntagaravgifterna. För att finansiera skattelättnaden skärps beskattningen av alkohol och uppvärmningsbränslen.

Grunderna för beskattningen av förvärvsinkomster lindras 2018 så att de motsvarar förändringen i konsumentprisindexet. Dessutom lindras beskattningen av arbete med sammanlagt 300 miljoner euro. Giltighetstiden för den temporära sänkningen av den nedre gränsen för solidaritetsskatten förlängs. I enlighet med den parlamentariska arbetsgruppens förslag omstruktureras rundradioskatten så att de som har de lägsta inkomsterna befrias från skatten. Rätten att dra av räntor på bostadslån begränsas i överensstämmelse med regeringsprogrammet. Det tidsbegränsade barnavdraget upphör att gälla vid utgången av 2017.

Höjningarna av tobaksskatten fortsätter i överensstämmelse med regeringsprogrammet åren 2018—2019. Höjningarna genomförs stegvis för att dämpa effekterna på beteendet. År 2018 höjs tobaksskatten två gånger, den 1 januari 2018 och den 1 juli 2018. Bilskatten lindras i överensstämmelse med regeringsprogrammet och tidigare lagstiftning med sammanlagt ca 182 miljoner euro åren 2016—2019. Alkoholskatten höjs med 100 miljoner euro och skatterna för uppvärmnings-, arbetsmaskin- och kraftverksbränslen med ett nettobelopp på 45 miljoner euro år 2018. Slopandet av banskatten och halveringen av farledsavgifterna är i kraft till utgången av 2018. I enlighet med regeringsprogrammet slopas överlåtelseskatten i samband med vissa ändringar av bolagsformen.

Kommunerna kompenseras via beskattningen med 60 miljoner euro för konsekvenserna av de sänkta avgifterna för den småbarnspedagogik som kommunerna ordnar. Kompensationen genomförs genom att kommunernas utdelning av samfundsskatten höjs och statens utdelning minskas i motsvarande grad.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för de effekter regeringens ändringar i skattegrunderna har på skatteintäkterna.

Av tabellen framgår effekterna på statens skatteinkomster till följd av de centrala ändringar i skattegrunderna som träder i kraft 2018. Beroende på tidpunkten för skatteuppbörden och skatteredovisningen är effekten på kassainflödet i statens budgetekonomi det år ändringarna i skattegrunderna träder i kraft ofta mindre än den bestående effekten på årsnivå.

Effekterna på statens skatteintäkter 2018 till följd av de centrala ändringarna i skattegrunderna (mn euro)

	Effekter 2018	Effekten på årsnivå
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		
— indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster motsvarande höjningen i konsumentprisindex	-113	-123
— lindring av beskattningen av arbete	-174	-190
— förlängning av den temporära sänkningen av den nedre gränsen för solidaritetsskatten	28	30
— begränsning av rätten att dra av ränta på bostadslån	16	17
— upphörande av det tidsbegränsade barnavdraget	18	20
— omstrukturering av rundradioskatten	-4	-7
Samfundsskatt		
— kompensation för de sänkta avgifterna för den småbarnspedagogik som ordnas av kommunerna	-53	-60
Punktskatter		
— höjning av alkoholskatten	90	100
— höjning av skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner[1)]	46	52
— höjning av punktskatten på tobak[2)]	17	68
— slopande av banskatten och halvering av farledsavgifterna	-55	-55
Bilskatt		
— sänkning av bilskatten[3)]	-50	-50
Överlåtelseskatt (inklusive effekten på samfundsskatten samt på intäkterna av förvärvsinkomster och kapitalinkomster)		
— slopande av överlåtelseskatten i samband med vissa ändringar av bolagsformen	-1	-7
Sammanlagt	-235	-205
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	215	287
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-450	-492

[1)] Skatteintäkten ökar med 52 miljoner euro och återbäringen av energiskatter med 7 miljoner euro, vilket innebär att statens inkomster ökar med 45 miljoner euro netto på årsnivå.

[2)] Höjningarna av punktskatten på tobak genomförs stegvis, och den sammanlagda effekten av dessa skattehöjningar 2018 är 68 miljoner jämfört med 2017. Effekten av ändringen i skattebasen 2018 är 17 miljoner euro 2018.

[3)] Riksdagen beslutat 2015.

Skatteinkomsternas utveckling

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2015—2018 (mn euro)

	2015 bokslut	2016 bokslut	2017 budget + tilläggsbudget I	2018 budgetprop.
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	12 597	13 261	13 400	14 498
Skatter på grund av omsättning	17 570	18 065	18 297	18 896

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2015—2018 (mn euro)

	2015 bokslut	2016 bokslut	2017 budget + tilläggsbudget I	2018 budgetprop.
Punktskatter	6 811	7 195	7 190	7 378
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 963	3 267	3 266	3 225
Sammanlagt	39 941	41 787	42 153	43 997

Den totala skattenivån påverkas förutom av statens beslut även av kommunernas skattebeslut och socialförsäkringsavgifterna. I tabellen nedan anges, i förhållande till bruttonationalprodukten, de skatter som sammanlagt inflyter inom samhällsekonomin (det totala skatteuttaget) sektorsvis och enligt skatteslag. Det totala skatteuttaget förutses minska med ungefär 0,9 procentenheter jämfört med 2017.

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2016	2017	2018
Sektorsvis:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	**44,1**	**43,2**	**42,2**
Staten	21,0	20,9	20,5
Kommuner	10,2	10,1	9,7
Socialskyddsfonderna	12,9	12,2	11,9
Enligt skatteslag:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	**44,1**	**43,2**	**42,2**
Direkta skatter	16,8	17,0	16,5
Skatter på produktion och import	14,4	14,0	13,8
Socialförsäkringsavgifter	13,0	12,2	11,9

Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller skattskyldighetsgrupp stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster. I de flesta fall går det inte att räkna ut ett exakt belopp för skatteutgifterna, utan uppföljningen av dem grundar sig på uppskattningar av beloppen. I fråga om vissa skatteutgifter är det omöjligt att göra upp en beräkning i eurobelopp beroende på att den tillgängliga informationen är bristfällig. Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningar av deras effekter på skatteintäkterna är beroende av det sedvanliga skattesystemet och de metoder som används vid uträkningen av skatteutgifterna. Skatteutgifterna uträknas enligt respektive bestämmelser och med hjälp av en statisk kalkyl. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för de skatteutgiftsberäkningar som här framgår har beskrivits i en rapport av Statens ekonomiska forskningscentral, *Verotuet Suomessa 2009* (www.vatt.fi).

Vid granskning av skatteutgifterna bör det beaktas att slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av stöden är överlappande, vilket innebär att de påverkar varandras storlek. Stöden inverkar också på priser och beteende, vilket inte kan beaktas vid den statiska uträkningen av skatteutgifter. Av dessa orsaker är de slutliga ef-

fekterna av slopandet av en enskild skatteutgift svåra att uppskatta. Det är emellertid viktigt att skatteutgifterna följs upp, eftersom betydande offentligt stöd styrs via dessa till olika objekt. Skatteutgifterna gör även skattebaserna smalare och komplicerar ofta skattesystemet.

För närvarande har över 180 olika skatteutgifter definierats. För ungefär en tredjedel av dessa kan inte någon beräkning i eurobelopp läggas fram och för en del kan endast en uppskattning av storleksklassen göras. Skatteutgifternas totalbelopp 2018 uppskattas till ca 26,8 miljarder euro, varav 17,5 miljarder euro hänför sig till statens skatteinkomster. I tabellen nedan presenteras antalet skatteutgifter samt uppskattningar av deras storlek i euro 2017 och 2018. I förklaringsdelen under respektive skatteinkomstmoment anges de viktigaste skatteutgifter som sänker intäkterna under momentet.

År 2018 minskar begränsningen av rätten att dra av räntan på bostadslån beloppet av skatteutgifterna. Skatteutgifternas eurobelopp ökar på grund av höjningen av arbetsinkomstavdraget i samband med lindringen av beskattningen av förvärvsinkomster. Den skattefrihet i fråga om utbildning som arbetsgivarna erbjuder är en ny skatteutgift, men det går inte att uppskatta beloppet i euro. Av de tidsbegränsade skatteutgifterna upphör dessutom barnavdraget och den skattefria införseln av bilar som förs in i landet som flyttgods vid utgången av 2017.

Skatteutgifterna 2017 och 2018

	Identifierade skatteutgifter 2017, st.	Beräknade skatteutgifter 2017, st.	2017, mn euro	Identifierade skatteutgifter 2018, st.	Beräknade skatteutgifter 2018, st.	2018, mn euro
Personbeskattning	53	42	17 005	53	41	17 540
Näringsbeskattning	27	12	869	27	12	891
Beskattning av jord- och skogsbruk	20	7	114	20	7	117
Överlåtelsebeskattning	12	4	2 099	12	4	2 099
Fastighetsbeskattning	7	5	615	7	5	615
Arvs- och gåvobeskattning	15	13	240	15	13	240
Mervärdesbeskattning	20	17	3 014	20	17	3 068
Punktbeskattning	26	25	2 185	26	24	2 206
Socialförsäkringsavgifter	6	0	kan inte räknas ut	6	0	kan inte räknas ut
Sammanlagt	186	125	26 141	186	123	26 776

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Skatter på grund av inkomst och förmögenhet**	**13 261 408**	**13 149 000**	**14 498 000**	**1 349 000**	**10**
01.	Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	9 382 216	9 029 000	9 511 000	482 000	5
02.	Samfundsskatt	3 267 837	3 567 000	4 194 000	627 000	18
03.	Källskatt på ränteinkomster	89 096	43 000	73 000	30 000	70

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
04.	Skatt på arv och gåva	522 260	510 000	720 000	210 000	41
04.	**Skatter och avgifter på grund av omsättning**	**18 064 551**	**18 111 200**	**18 895 700**	**784 500**	**4**
01.	Mervärdesskatt	17 106 965	17 131 000	17 911 000	780 000	5
02.	Skatt på vissa försäkrings-premier	785 057	812 000	813 000	1 000	0
03.	Apoteksavgifter	172 530	168 200	171 700	3 500	2
08.	**Punktskatter**	**7 194 597**	**7 190 000**	**7 378 000**	**188 000**	**3**
01.	Punktskatt på tobak	974 899	998 000	1 042 000	44 000	4
04.	Punktskatt på alkohol-drycker	1 354 468	1 373 000	1 487 000	114 000	8
05.	Punktskatt på läskedrycker	254 971	158 000	151 000	-7 000	-4
07.	Energiskatter	4 594 845	4 647 000	4 683 000	36 000	1
08.	Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	15 413	14 000	15 000	1 000	7
10.	**Övriga skatter**	**3 153 741**	**3 077 000**	**3 107 000**	**30 000**	**1**
03.	Bilskatt	963 541	853 000	896 000	43 000	5
05.	Överlåtelseskatt	857 628	817 000	786 000	-31 000	-4
06.	Lotteriskatt	228 986	230 000	235 000	5 000	2
07.	Fordonsskatt	1 082 962	1 155 000	1 174 000	19 000	2
08.	Avfallsskatt	20 624	22 000	16 000	-6 000	-27
19.	**Övriga inkomster av skattenatur**	**113 199**	**135 984**	**118 281**	**-17 703**	**-13**
03.	Banskatt	5 500	5 184	4 870	-314	-6
04.	Vissa avgifter på kommuni-kationsområdet	28 974	40 704	20 369	-20 335	-50
05.	Vissa avgifter för trafiken	19 573	27 851	28 900	1 049	4
06.	Farledsavgifter	46 335	46 200	47 400	1 200	3
08.	Oljeavfallsavgift	3 825	4 000	4 000	—	0
09.	Övriga skatteinkomster	5 975	6 000	6 000	—	0
10.	El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	3 015	3 595	3 795	200	6
11.	Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	0	2 450	2 947	497	20
	Sammanlagt	**41 787 497**	**41 663 184**	**43 996 981**	**2 333 797**	**6**

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

Under momentet beräknas inflyta 9 511 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter den skatt på förvärvsinkomster som fysiska personer betalar till staten enligt en progressiv inkomstskatteskala och skatt på kapitalinkomst, för vilken det sedan 2012 har funnits en skatteskala med två steg. Under momentet inflyter dessutom källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga samt rundradioskatt för personer.

Den senast verkställda beskattningen, dvs. beloppet av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster skatteåret 2015, har använts som grund för skatteinkomstprognosen. Prognosen för skatteintäkterna för 2018 grundar sig på uppgifterna om skatteutfallet för 2016 och 2017 samt på prognosen för utvecklingen av de skattepliktiga inkomsterna 2016—2018. I prognosen beaktas de ändringar i skattegrunderna som gjorts 2016 och 2017 och som föreslås 2018 samt förhandsuppgifter om den slutliga beskattningen 2016.

Den mest betydande posten bland förvärvsinkomsterna är löneinkomsterna, vars utveckling påverkas av utvecklingen i fråga om sysselsättningen och inkomstnivån. En annan viktig förvärvsinkomstpost är pensionsinkomsterna, som uppskattas öka snabbare än löneinkomsterna i och med att antalet personer som de närmaste åren går i pension ökar och den genomsnittliga pensionsinkomsten ökar. Kapitalinkomster är bl.a. överlåtelsevinster, utdelningsinkomster, hyresinkomster, inkomster av virkesförsäljning och kapitalinkomstandelen av företagsinkomsten. Den mest betydande kapitalinkomstposten är överlåtelsevinsterna, som uppkommer bl.a. vid värdepappers- och fastighetshandel och vars utveckling är beroende av utvecklingen av förmögenhetsvärdena.

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2016 prognos mn €	%	2017 prognos mn €	%	2018 prognos mn €	%
Förvärvsinkomster, varav	126 717	1,7	128 990	1,8	131 862	2,2
— löneinkomster	83 567	1,5	85 071	1,8	86 943	2,2
— pensionsinkomster	30 202	2,9	31 197	3,3	32 251	3,4
Kapitalinkomster, varav	11 583	1,5	12 459	7,6	12 967	4,1
— överlåtelsevinster	4 602	-1,2	5 169	12,3	5 361	3,7
— utdelningsinkomster	3 612	4,2	3 710	2,7	3 877	4,5

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2018 och lag om ändring av inkomstskattelagen. I överensstämmelse med programmet för statsminister Sipiläs regering föreslås det i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer en indexjustering som motsvarar ändringen i konsumentprisindex 2018. Det föreslås att beskattningen av arbete lindras med sammanlagt 300 miljoner euro, av vilket statens andel är 190 miljoner euro. Det föreslås att giltighetstiden för den temporära sänkningen av den nedre gränsen för solidaritetsskatten förlängs. Till inkomstskattelagen ska fogas en bestämmelse enligt vilken det inte uppstår någon skattepliktig inkomst för arbetstagaren när en arbetsgivare bekostar sådan utbildning som ligger i arbetsgivarens intresse. Åtgärden bedöms inte ha några betydande konsekvenser för de inkomster som inflyter under förvärvs- och kapitalinkomstskattemomentet. Den tvååriga tidsfristen för betalning av skattefria resekostnadsersättningar förlängs till tre år. Åtgärden bedöms inte ha några betydande konsekvenser för de inkomster som inflyter under förvärvs- och kapitalinkomstskattemomentet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av 2 § i lagen om rundradioskatt. Det föreslås att rundradioskatten för personer omstruktureras i enlighet med ett förslag från en parlamentarisk arbetsgrupp så att de som har de lägsta inkomsterna befrias från skatten. Samtidigt lindras skatten så att den influtna rundradioskatten motsvarar anslaget för Rundradion Ab. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen också en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelseskatt. I enlighet med regeringsprogrammet föreslås det att överlåtelseskatten slopas i samband med vissa ändringar av bolagsformen.

Rätten att dra av räntor på bostadslån begränsas i överensstämmelse med regeringsprogrammet. Enligt gällande lagstiftning begränsas avdragsrätten åren 2016—2019 med 10 procentenheter per år så att 25 procent av räntorna på bostadslån är avdragsgilla 2019. År 2018 sänks den avdragsgilla delen av räntor på bostadslån från 45 procent till 35 procent. Enligt gällande lagstiftning upphör det tidsbegränsade barnavdraget att gälla vid utgången av 2017. De effekter som ändringarna har på statens skatteintäkter av förvärvsinkomster och kapitalinkomster anges i tabellen nedan.

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i skattegrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2018 och på årsnivå (mn euro)

	Effekter 2018	Effekten på årsnivå
Indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-113	-123
Lindring av beskattningen av arbete	-174	-190
Förlängning av den temporära sänkningen av den nedre gränsen för solidaritetsskatten	28	30
Begränsning av rätten att dra av ränta på bostadslån	16	17
Upphörandet av det tidsbegränsade barnavdraget	18	20
Ändring av rundradioskatten	-4	-7
Slopande av överlåtelseskatten i samband med vissa ändringar av bolagsformen	-3	-14
Sammanlagt	-232	-267
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	62	67
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-294	-334

Skatten på förvärvs- och kapitalinkomster för respektive skatteår inflyter under flera kalenderår, och det influtna beloppet under momentet består därmed av redovisningen av skatter som debiterats under olika skatteår. De medel som inflyter under momentet påverkas också av skattetagarnas utdelning och eventuella rättelser av utdelningen som tillämpas vid redovisningen av skatterna. Det redogörs närmare för tidtabellen för de förvärvs- och kapitalinkomster som inflyter samt för utdelningen och dess betydelse i inkomstprognosen i finansministeriets promemoria av den 28 september 2015 *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Debiterat skattebelopp (mn euro) under skatteåren 2015—2018

	2015 utfall	2016 prognos	2017 prognos	2018 prognos
Progressiv inkomstskatt	5 874	5 767	5 454	5 402
Skatt på kapitalinkomster	2 648	2 856	3 088	3 232
Rundradioskatt	503	485	487	486

Uppskattning av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst till staten 2018 (mn euro)

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	8 609
Källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga	416
Rundradioskatt	486
Sammanlagt	9 511

De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till prognosen för skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster föranleds till stor del av osäkerheten i prognosen för kapitalinkomsterna samt eventuella rättelser i utdelningen. Också intäkterna av källskatten har varierat på ett oförutsägbart sätt, främst på grund av återbäringar av källskatt som betalats tidigare år. Kapitalinkomsternas utveckling är ojämnare än förvärvsinkomsternas, och kapitalinkomsterna reagerar kraftigare på de ekonomiska konjunkturerna än förvärvsinkomsterna. Dessutom försvåras prognostiseringen av kapitalinkomsterna av att det innan beskattningen har slutförts finns relativt få uppgifter om utfallet. När budgetpropositionen för 2018 bereds är de nyaste uppgifterna om kapitalinkomsterna som fåtts genom den senast slutförda beskattningen från 2015. Rättelser som gäller utdelningen under budgetåret och det föregående skatteåret kan leda till att det belopp som flyter in under momentet förändras med flera tiotals, eller rentav hundratals miljoner euro. Särskilt vid konjunktursvängningar är det svårt att förutse dessa förändringar.

Det har definierats 53 olika skatteutgifter inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen. För 41 av dessa skatteutgifter kan deras belopp uppskattas. Effekterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen är till sin karaktär snarare avdrag som påverkar den allmänna beskattningsnivån än skatteutgifter som riktas till en begränsad grupp. Dylika avdrag är exempelvis förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget med hjälp av vilka man reglerar skattebelastningen på arbete samt pensionsinkomstavdragen med hjälp av vilka beskattningsnivån för pensioner regleras. Ett specialfall är skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, som snarare är teoretiska skatteutgifter än en egentlig lättnad som beviljas vid beskattningen.

Det beräknas att skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen minskar alla skattetagares skatteintäkter med sammanlagt knappt 17,3 miljarder euro 2018 (inklusive de skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, ca 3,6 miljarder euro). Av detta är effekten på statsskatterna ca 9,1 miljarder euro.

Antalet skatteutgifter i beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomst utökas 2018 på grund av skattefriheten för utbildning som arbetsgivarna erbjuder. Beloppet av denna skatteutgift i euro kan inte uppskattas. Höjningen av arbetsinkomstavdraget i samband med lindringen av beskatt-

ningen av förvärvsinkomster ökar beloppet av skatteutgifterna Begränsningen av rätten till ränteavdrag på bostadslån minskar skatteutgifternas belopp i euro. Det tidsbegränsade barnavdraget upphör att gälla vid utgången av 2017.

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2016—2018 (mn euro, alla skattetagare sammantaget)

	2016	2017	2018
Avdragsgillhet för lagstadgade pensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och sjukförsäkringspremier	2 805	3 245	3 540
Arbetsinkomstavdrag	2 570	2 885	3 095
Hushållsavdrag	365	395	395
Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	195	195	200
Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen	270	290	300
Avdragsgillhet för frivillig pensionsförsäkringspremie	85	90	90
Skattefrihet för barnbidrag	500	485	486
Skattefrihet för vissa andra sociala förmåner	990	990	1 010
Avdragsgillhet för räntor på bolån	170	140	120
Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst	3 450	3 500	3 600
Skattefrihet för vinst vid försäljning av egen bostad (uppskattning)	1 300	1 300	1 300
Övriga	3 414	3 490	3 405
Sammanlagt	16 114	17 005	17 540

2018 budget	9 511 000 000
2017 budget	9 029 000 000
2016 bokslut	9 382 215 786

02. Samfundsskatt

Under momentet beräknas inflyta 4 194 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Skatten är 20 % av den beskattningsbara inkomsten. Under momentet inflyter statens andel av samfundens inkomstskatt och rundradioskatten för samfund under året. Skattetagare när det gäller samfundsskatten är staten och kommunerna.

Prognosen för samfundsskatten bygger på de färskaste uppgifterna om utfallet och på uppskattningar av den slutliga skatten för respektive skatteår. Prognosen för samfundsskatten skatteåret 2018 görs upp utifrån företagens uppskattade resultatutveckling från 2016 till 2018. Uppskattningen av den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2018 baserar sig på förhandsuppgifter från den slutliga beskattningen skatteåret 2016 och på uppgifter om de belopp som influtit skatteåret 2017. Företagens resultatutveckling beräknas främst med hjälp av förändringen i rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaperna. Företagens resultatutveckling följer inte helt förändringen i rörelseöverskottet. I synnerhet under kraftiga konjunkturväxlingar kan den bild rörelseöverskottet ger av företagens resultat avvika betydligt från verkligheten. När prognosen görs upp erbjuder rörelseöverskottet likväl en naturlig utgångspunkt för en granskning av hur intäkterna från samfundsskatten utvecklats i förhållande till den tillväxtprognos som beskriver hela den ekonomiska

aktiviteten. Prognosen för samfundsskatten kompletteras vid behov utifrån företagens resultatuppgifter och uppgifter om influtna belopp. Samfundsskatten är en av de skatteformer som är mest känsliga för konjunkturer, och intäkterna från den har varierat mer än intäkterna från andra skatteformer. Förändringar i den ekonomiska tillväxten och i företagens resultatutsikter kan snabbt leda till även stora förändringar i intäkterna från samfundsskatten.

Den uppskattade utvecklingen av rörelseöverskottet, företagens resultatutveckling och den slutliga samfundsskatten

	2015	2016 prognos	2017 prognos	2018 prognos
Förändring i rörelseöverskottet, %	6,5	5,3	10,7	9,1
Skatteårets slutliga skatt, mn euro	4 477	5 699	5 241	5 917
— statens andel av intäkterna från samfundsskatten, %	60,35	69,08	69,66	68,63

Kompensationen till kommunerna för de sänkta avgifterna för den småbarnspedagogik som ordnas av kommunerna genomförs delvis genom att kommunernas andel av samfundsskatten höjs med 60 miljoner euro och statens andel sänks på motsvarande sätt. År 2018 beräknas ändringen dock minska statens intäkter av samfundsskatten med ca 53 miljoner euro till följd av tidsmässiga faktorer som påverkar inflödet av samfundsskatt. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om skatteredovisning och inkomstskattelagen. I propositionen föreslås det en ändring i utdelningen av samfundsskatten till följd av den ovannämnda ändringen av skattegrunderna. Regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelseskatt. I enlighet med regeringsprogrammet slopas överlåtelseskatten i samband med vissa ändringar av bolagsformen. Detta beräknas öka intäkterna av samfundsskatten till staten med ca 3 miljoner euro år 2018 och med ca 8 miljoner euro per år på längre sikt.

Från och med 2013 har man genom en årlig skatt som ska betalas till staten samlat in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Med rundradioskatten för samfund är det meningen att samla in ca 20 miljoner euro på årsnivå.

Skatten under skatteåret flyter in under loppet av flera kalenderår, och därför utgörs inflödet under momentet av samfundsskatt som redovisats under olika skatteår. Av den slutliga samfundsskatten för ett skatteår inflyter i allmänhet drygt 80 % som förskott under samma år. Beloppet av de kompletteringar av förskottet som betalas på eget initiativ efter utgången av skatteåret och innan beskattningen har slutförts varierar betydligt från år till år. Förskott återbetalas också till företag på ansökan innan beskattningen har slutförts. Efter att beskattningen har slutförts inflyter kvarskatt, och inflödet minskas av de förskottsåterbäringar som betalas ut. År 2018 inflyter det ännu skatt från skatteåren 2017 och 2016.

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2018

Inflödet av samfundsskatt för olika skatteår, mn euro	
— skatteåret 2019	480
— skatteåret 2018	4 990
— skatteåret 2017	597

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2018

— tidigare skatteår	35
Totalt	6 102
— varav statens andel	4 194

Inom näringsbeskattningen finns det ett flertal skatteutgifter. De viktigaste av dessa är skatteutgifter inom avskrivningssystemet för lösa anläggningstillgångar, ca 610 miljoner euro, och skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar, ca 290 miljoner euro. Beloppen av de ovannämnda skatteutgifterna är endast uppskattningar. Dessutom kan beloppet av skatteutgiften till följd av skattefriheten för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar i hög grad variera från år till år beroende på antalet aktieköp.

2018 budget	4 194 000 000
2017 budget	3 567 000 000
2016 bokslut	3 267 837 072

03. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 73 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1550/1992). Skatten är 30 % på den ränta som i Finland betalas för insättningar eller masskuldebrevslån. Alla fysiska personer är skattskyldiga.

Inlåningen från hushåll bildar den största delen av skattebasen. I slutet av 2016 var inlåningsstocken från finländska hushåll i finländska penninginstitut ca 80 miljarder euro och genomsnittsräntan på insättningarna var ca 0,23 %. Det beräknas att den källskattebelagda inlåningsstocken från hushåll och genomsnittsräntan på hushållens insättningar utvecklas i enlighet med vad som anges i tabellen:

	2016 utfall	2017 prognos	2018 prognos
Förändring i den källskattebelagda inlåningsstocken, %	2,70	3,50	2,70
Genomsnittsräntan på hushållens insättningar, %	0,23	0,19	0,23

2018 budget	73 000 000
2017 I tilläggsb.	31 000 000
2017 budget	43 000 000
2016 bokslut	89 095 547

04. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 720 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och på arvs- och gåvoskatteskalorna i lagen. Gåvoskatten beräknas utgöra ca 20 procent av de skatter som inflyter under momentet.

Till arvs- och gåvobeskattningen hänför sig 15 olika skatteutgifter, av vilka beloppet av skattelättnaden i samband med generationsväxling i företag, som är den mest betydelsefulla skatteutgiften, beräknas vara ca 141 miljoner euro 2018.

2018 budget	720 000 000
2017 I tilläggsb.	220 000 000
2017 budget	510 000 000
2016 bokslut	522 259 779

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 17 911 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Den största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för nästan 70 % av mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatt inflyter också av insatsförbrukningen och investeringarna inom den statliga sektorn och i de socialskyddsfonder som hänför sig till den offentliga sektorn. Också på kommunernas och samkommunernas insatsförbrukning och investeringar tas det ut mervärdesskatt, men eftersom den skatt som tagits ut återbetalas till lokalförvaltningen ökar skatten inte statens mervärdesskatteintäkter. En viktig del av skatteutfallet är också den mervärdesskatt som tas ut på insatsförbrukningen inom så kallad övrig skattefri verksamhet. Här ingår bl.a. mervärdesskatten från insatsförbrukning inom finansierings- och försäkringsverksamhet, vid ägande och hyrning av bostäder samt inom privat hälso- och sjukvård samt socialservice. Sammanlagt ca 85 % av statens mervärdesskatteinflöde kommer från hushållens konsumtion, statens och socialskyddsfondernas insatsförbrukning och insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet. Dessutom inflyter mervärdesskatt bl.a. genom investeringar inom dessa sektorer och genom insatsförbrukning inom icke-vinstsyftande sammanslutningar som betjänar hushållen samt genom dessa sammanslutningars investeringar.

Förändringen i centrala poster som ingår i mervärdesskattebasen, %

	2016	2017 prognos	2018 prognos
Skattebasen för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	1,8	2,9	2,4
Insatsförbrukning inom den statliga sektorn och socialskyddsfonderna	8,3	-1,0	1,3
Insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet	2,9	3,9	3,7

Inflödet av mervärdesskatt består av mervärdesskatt som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut och av belopp som övriga statliga räkenskapsverk bokför under mervärdesskattemomentet. Tidigare år har Tullen i sin helhet tagit ut mervärdesskatten på import från områden utanför Europeiska unionen, men från ingången av 2018 är det Skatteförvaltningen som tar ut mervärdesskatten på import av dem som finns i registret över mervärdesskatteskyldiga. Tullens uppgift är i fortsättningen främst att ta ut mervärdesskatt på import av privatpersoner, vilken står för endast ca 1 %

av mervärdesskatten på import från områden utanför EU. Överföringen av uttaget av mervärdesskatt på import till Skatteförvaltningen föranleder på grund av tidsmässiga faktorer staten en förlust av skatteinkomster av engångsnatur på uppskattningsvis 184 miljoner euro.

Som ett led i reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet reformeras även systemet för finansiering. Det föreslås att mervärdesskattelagen ändras vid ingången av 2018 så att rätten att ansöka om att bli skattskyldig för överlåtelse av nyttjanderätten till fastigheter även ska gälla fastigheter som används av en privat anordnare av yrkesutbildning. Detta kan öka statens mervärdesskatteinkomster år 2018 med nästan 4 miljoner euro. Avsikten är att reformen sammantaget ska vara kostnadsneutral med tanke på statens finansiella ställning.

De återbäringar som dras av från det totala inflödet av mervärdesskatt består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av deklarationer, ansökningar och ändringar. Utöver egentlig skatt ingår i återbäringarna den mervärdesskatt som återbetalas till kommunerna, vilket under de senaste åren har uppgått till i genomsnitt ca 2,3 miljarder euro per år.

Influten mervärdesskatt (mn euro)

	2016 bokslut	2017 budget	2018 budgetprop.
Skatteförvaltningens bruttoutfall	26 363	26 762	30 991
Tullverkets nettoutfall	2 372	2 445	30
Mervärdesskatteutfallet från övriga statliga räkenskapsverk	48	64	49
Skatteförvaltningens återbäringar	-11 676	-12 140	-13 159
Influten mervärdesskatt sammanlagt	17 107	17 131	17 911

Hur väl mervärdesskatteprognosen slår in beror i avgörande grad på hur väl man kan förutse utvecklingen i konsumtionens totala värde och inriktning. Förändringar i konsumtionen inverkar inte bara på den nuvarande konsumtionen utan också på den förväntade framtida konsumtionen och därigenom på den förväntade mervärdesskattebasen.

I intäktsprognosen har man beaktat skatteutgifter som hänför sig till mervärdesskatten och som består av sänkta skattesatser. Som skatteutgifter fastställs även vissa poster som avviker från EU:s mervärdesskattedirektiv samt den lättnad som hänför sig till den nedre gränsen för mervärdesskatten. År 2018 finns det 20 olika skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen. Det totala beloppet av dem beräknas vara 3 miljarder euro.

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2016	2017	2018
Reducerad mervärdesskattesats för livsmedel och foder (14 %)	1 199	1 219	1 236
Reducerad mervärdesskattesats för läkemedel (10 %)	328	346	351
Reducerad mervärdesskattesats för persontransporter (10 %)	255	262	268
Reducerad mervärdesskattesats på försäljningen av tidningar och tidskrifter (10 %)	113	114	116

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2016	2017	2018
Reducerad mervärdesskattesats för restaurangservice och måltidsservice (14 %)	528	542	555
Övriga skatteutgifter	480	531	541
Skatteutgifter sammanlagt	2 903	3 014	3 068

2018 budget	17 911 000 000
2017 I tilläggsb.	186 000 000
2017 budget	17 131 000 000
2016 bokslut	17 106 964 879

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 813 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Avsikten är att försäkringsanstalterna primärt ska ta ut skatten och överföra den på försäkringstagarna. Försäkringspremieskatten kompletterar mervärdesskatten, eftersom försäkringstjänsterna inte omfattas av mervärdesbeskattningen. Försäkringspremieskattesatsen har följt utvecklingen av den allmänna mervärdesskattesatsen. År 2018 är skatten 24 % av det skattefria värdet av försäkringspremien.

2018 budget	813 000 000
2017 budget	812 000 000
2016 bokslut	785 056 956

03. Apoteksavgifter

Under momentet beräknas inflyta 171 700 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna utgörs av avgifter enligt apoteksskattelagen (770/2016).

Avsikten är att justera den tabell som ingår i apoteksskattelagen så att justeringen grundar sig på den faktiska ändringen i den totala omsättningen från 2015 till 2016. Den justerade apoteksskattetabellen tillämpas 2018 på den apoteksskatt som fastställs på basis av omsättningen 2017.

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	171 700 000
2017 budget	168 200 000
2016 bokslut	172 529 561

08. Punktskatter

01. Punktskatt på tobak

Under momentet beräknas inflyta 1 042 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Enligt lagen tas för cigaretter som punktskatt per enhet ut 49,50 euro för 1 000 stycken och som värderelaterad punktskatt 52 % beräknat på detaljhandelspriset, dock minst 223,00 euro per 1 000 stycken. Punktskatten på cigarrer och cigariller är 34 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på pip- och cigarettobak tas det ut 41,50 euro per kilogram och därtill 48 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter tas det ut 33,50 euro per kilogram och därtill 52 % av detaljhandelspriset, dock minst 135,50 euro per kilogram. För andra produkter som innehåller tobak och för cigarettpapper tas det därtill ut punktskatt som är 60 % av detaljhandelspriset. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter är 0,30 euro per milliliter.

Punktskatten på tobak höjdes 2009, 2010, 2012, 2014 och 2015. Dessutom har skatten enligt gällande lag höjts halvårsvis sedan ingången av 2016, och den senaste skattehöjningen trädde i kraft den 1 juli 2017. Sedan ingången av 2017 omfattas även vätskor som används i elektroniska cigaretter av punktskatten på tobak. Som en följd av skattehöjningarna och andra åtgärder som minskar tobakskonsumtionen har konsumtionen av tobaksprodukter minskat med ca 18 % från 2008 till 2016.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis. I överensstämmelse med regeringsprogrammet ska punktskatten på tobak höjas stegvis och propositionen gäller skattehöjningar som genomförs 2018 och 2019. Höjningarna genomförs halvårsvis från och med ingången av 2018. Samtidigt ändras beskattningen av cigarrer så att den motsvarar punktskatten på cigarretter, vilket framför allt höjer punktskatten på cigariller.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om tobak (mn euro)

	2016 bokslut	2017 budget	2018 budgetprop.
Cigaretter	890	876	915
Övriga tobaksprodukter	85	122	127
Totalt	975	998	1 042

Till punktskatten på tobak hänför sig ingen skatteutgift.

2018 budget	1 042 000 000
2017 budget	998 000 000
2016 bokslut	974 899 332

04. Punktskatt på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 487 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Punktskattebeloppet för starka alkoholdrycker är 45,55 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på mellanprodukter (21 volymprocent) är på motsvarande sätt 31,90 euro och punktskatten på viner (11 volymprocent) 30,82 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på öl per liter hundraprocentig alkohol är 32,05 euro.

Alkoholskatten höjdes 2008, två gånger 2009, 2012 och 2014.

Den uppskattade konsumtionen av alkoholdrycker baserar sig på prognoser om alkoholkonsumtionen som finansministeriet har gjort upp i samarbete med olika aktörer.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker. I propositionen föreslås att alkoholskatten ska höjas med 100 miljoner euro på årsnivå.

Intäkterna av punktskatten på alkoholdrycker minskas av skattelättnaden för små bryggerier, som ökades från början av 2015. Skatteutgiften uppgår 2018 till ca 10 miljoner euro.

2018 budget	1 487 000 000
2017 budget	1 373 000 000
2016 bokslut	1 354 467 562

05. Punktskatt på läskedrycker

Under momentet beräknas inflyta 151 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010). Skatt tas ut på alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol, och beloppet av den skatt som tas ut är 11 eller 22 cent per liter färdig dryck beroende på dryckens sockerhalt. Punktskatten på tobak höjdes vid ingången av åren 2011, 2012 och 2014. Punktskatten på sötsaker och glass slopades vid ingången av 2017, och samtidigt gjordes det små ändringar i skattebasen för punktskatten på läskedrycker, bland annat att växtbaserade drycker som ersätter mjölk inte ska omfattas av punktskatten på läskedrycker.

Utvecklingen av skatteutfallet i fråga om punktskatten på sötsaker, glass och läskedrycker (mn euro)

	2016 bokslut	2017 budget	2018 budgetprop.
Sötsaker	78	7	-
Glass	33	2	-
Läskedrycker	144	149	151
Totalt	255	158	151

Som skatteutgift minskar skattefriheten för livsmedel för speciella medicinska ändamål, modersmjölksersättning och tillskottsnäring, barnmat, bantningspreparat och kosttillskott det belopp som inflyter under momentet. Skatteutgiftens belopp beräknas vara ringa i förhållande till skatteintäkterna.

2018 budget	151 000 000
2017 budget	158 000 000
2016 bokslut	254 971 351

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 4 683 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

I prognosen för energiskatteintäkterna utnyttjas i stor utsträckning den energibalans som utarbetas vid arbets- och näringsministeriets energiavdelning. Vid utarbetandet av energibalansen används konjunkturprognoser som finansministeriet och olika forskningsinstitut har gjort upp för dels hela samhällsekonomin, dels de olika branscherna.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i energiskattebasen (%)

	2016 bokslut	2017 prognos	2018 prognos
Förbrukning av motorbensin	-0,2	-2½	-2½
Förbrukning av dieselolja	4,8	½	1,0
Elförbrukning	2,0	1½	½

Nästan alla energiskatter har under de senaste åren höjts avsevärt. Vid ingången av 2017 höjdes skatten på både drivmedel och uppvärmningsbränslen. Dessutom återinfördes skatteutgifterna inom gruvdriften vid ingången av 2017.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. I enlighet med propositionen höjs skatterna för uppvärmnings-, arbetsmaskin- och kraftverksbränslen med ett nettobelopp på 45 miljoner euro.

	Gällande skattenivå
Motorbensin, cent/l	70,25
Dieselolja, cent/l	53,02
Lätt brännolja, cent/l	22,87
Tung brännolja, cent/kg	27,11
El I (hushållen, servicesektorn osv.), cent/kWh	2,253
El II (industrin), cent/kWh	0,703
Stenkol, €/t	191,02
Naturgas, €/MWh	18,614
Flytgas cent/kg	26,65
Bränntorv, €/MWh	1,90

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2016 bokslut	2017 budget	2018 budgetprop.
Motorbensin[1)]	1 295	1 294	1 259
Diesel	1 362	1 413	1 408

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2016 bokslut	2017 budget	2018 budgetprop.
Elström	1 148	1 158	1 179
Övriga	790	782	837
Sammanlagt	4 595	4 647	4 683

[1)] Inbegriper ersättande biobränslen.

I inkomsterna av energiskatten ingår 11 skatteutgifter. Skatteutgifterna består av sänka skattesatser och beloppet av skatteutgiften har ansetts vara skillnaden mellan referensnivån och den sänkta skattesatsen. Referensnivån är den nivå som överensstämmer med den allmänna skattestrukturen. Utöver de viktigaste energiskatteutgifterna som anges i tabellen nedan finns det andra skatteutgifter som hänför sig till momentet. Till dem hör skattesatser som är lägre än normen för elström och naturgas som används i trafiken, den lägre skattesatsen för elström för maskinsalar samt skattefriheten i fråga om fasta och gasformiga biobränslen och elström för spårtrafik.

De viktigaste skatteutgifterna (mn euro)

	2016	2017
Lägre skattesats för dieselbränsle[1)]	770	775
Lägre skattesats än för diesel för lätt brännolja som används i arbetsmaskiner	446	454
Lägre skattesats för torv[2)]	134	148
Lägre elskattesats för industri och växthus	581	614
Halverad CO2-skatt för CHP-anläggningar	102	105
Övriga	35	35

[1)] I fråga om denna skatteutgift måste man beakta den drivkraftsskatt på personbilar och paketbilar som ingår i fordonsskatten och som räknas som en skattesanktion.

[2)] Skatten på torv följer inte den nuvarande energiskattemodellen.

Till energiskatteutgifterna hör dessutom energiskattestöd till jordbruket och trädgårdsodlingen, vars belopp är ca 31 miljoner euro, och skatteåterbäring till energiintensiva företag till ett belopp av ca 230 miljoner euro 2018. De ovannämnda skatteutgifterna hänför sig till utgiftsmoment 28.91.41 och minskar därför inte det belopp som inflyter under inkomstmomentet för energiskatter.

2018 budget	4 683 000 000
2017 budget	4 647 000 000
2016 bokslut	4 594 845 294

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Punktskatt ska betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkoholdrycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag för förpackningar framställda av vätskekartong. Punktskattefria är däremot dryckesförpackningar

som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Punktskatten på dryckesförpackningar för engångsbruk som inte ingår i ett godkänt retursystem är 51 cent per liter. Mängden skattebelagda förpackningar antas 2018 hålla sig på nästan samma nivå som 2017.

2018 budget	15 000 000
2017 budget	14 000 000
2016 bokslut	15 413 457

10. Övriga skatter

03. Bilskatt

Under momentet beräknas inflyta 896 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på bilskattelagen (1482/1994). Sedan ingången av 2008 har bilskatten för både nya och begagnade personbilar fastställts utifrån bilens koldioxidutsläpp. Skatten fastställs utifrån det allmänna konsumentpriset, och skatteandelen varierar mellan 3,8 % och 50 %, beroende på mängden koldioxidutsläpp. Beskattningen av paketbilar motsvarar beskattningen av personbilar, men för större paketbilar sänks skatten på basis av bilens totalmassa.

Bilbeskattningen lindras stegvis med sammanlagt ca 182 miljoner euro under regeringsperioden. De första skattelättnaderna trädde i kraft vid ingången av 2016 och 2017 och de följande lättnaderna träder i kraft stegvis vid ingången av 2018 och 2019. Syftet med att skattelättnaden införs stegvis är att dämpa beteendeeffekterna och undvika störningar på bilmarknaden och en plötslig nedgång i lagervärden på grund av en stor skatteförändring av engångsnatur. Man vill också undvika effekter som är orättvisa för konsumenterna.

Beskattningsförfarandet för leasing- och hyrbilar som används under en begränsad tid i Finland ändrades vid ingången av 2017 så att det vid den första registreringen är möjligt att i förväg ansöka om återbäring för utförsel av fordon från Finland. Samtidigt lindrades förutsättningarna för återbäring vid utförsel.

Utvecklingen av intäkterna från bilskatten beror både på antalet fordon som beskattas och på den genomsnittliga skatteutvecklingen. Den faktor som mest påverkar intäkterna från bilskatten är hur försäljningen av nya personbilar utvecklas. Det beräknas att ca 118 000 nya personbilar ska beskattas 2017. År 2018 antas anskaffningen av nya bilar öka med några tusen bilar jämfört med 2017.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i bilskattebasen

	2016		2017 prognos		2018 prognos	
	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro
Nya personbilar	115 300	6 500	118 000	6 300	122 000	5 500
Nya paketbilar	13 300	4 900	16 000	4 700	16 000	4 500

År 2016 var det genomsnittliga koldioxidutsläppet från nya personbilar ca 120 g/km. Koldioxidutsläppen från nya personbilar har minskat i jämn takt sedan 2008. Minskningen i de genomsnittliga utsläppen minskar skatteutfallet då skatteprocenten fastställs enligt utsläppen. Intäkterna av bilskatten har under de senaste åren också påverkats av återbäringar som hänför sig till bilskatten på införda begagnade bilar.

Det beräknade inflödet av bilskatt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2016 bokslut	2017 budget	2018 prognos
Personbilar	882	779	794
Paketbilar	74	67	79
Motorcyklar	10	12	11
Andra fordon	8	5	12
Återbetalning av bilskatt	-10	-10	-
Sammanlagt	964	853	896

Den största risken i prognosen för bilskatten är förknippad med efterfrågan på fordon som ska beskattas. Om efterfrågan på nya personbilar avviker med 10 000 stycken från det uppskattade antalet, påverkar detta skatteintäkterna med ca 55 miljoner euro.

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna i samband med bilskatten uppskattas till ca 80 miljoner euro 2018.

Uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten (mn euro)

	2016 bokslut	2017 prognos	2018 prognos
Skatteutgifter som gäller fordon som förts in i landet i samband med inflyttning	7	7	-
Skatteutgifter som gäller taxibilar	10	10	15
Skatteutgifter som gäller invalidbilar	4	4	4
Skatteutgifter som gäller räddningsbilar, ambulansbilar, invalidtaxibilar, husbilar och andra fordon	62	62	61
Sammanlagt	83	83	80

2018 budget	896 000 000
2017 I tilläggsb.	52 000 000
2017 budget	853 000 000
2016 bokslut	963 541 452

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 786 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). År 2018 är överlåtelseskatten 4 % av köpesumman för fastigheter. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag eller fast-

ighetsbolag är 2 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i andra än bostads- och fastighetsbolag är 1,6 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelseskatt. I enlighet med regeringsprogrammet slopas överlåtelseskatten i samband med vissa ändringar av bolagsformen. Detta beräknas minska intäkterna av överlåtelseskatten med ca en halv miljon euro år 2018 och med ca en miljon euro per år på längre sikt.

Den största delen av intäkterna från överlåtelseskatten inflyter från bostads- och fastighetshandeln. Intäkterna från överlåtelseskatten varierar betydligt från år till år bl.a. till följd av variationer i antalet företagsarrangemang som omfattas av skatten, liksom även till följd av konjunkturväxlingarna på bostads- och fastighetsmarknaden. I budgetpropositionen har man utgått från antagandet att 2018 ökar värdet på bostadshandeln med 3,4 % och värdet på fastighetshandeln med 2,3 %. Överlåtelseskatten ska betalas inom 2—6 månader, i fråga om nya bostadsaktier t.o.m. senare än så, vilket innebär att förändringar i bostads- och fastighetshandeln syns i intäkterna från överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning.

Till överlåtelseskatten hänför sig 12 olika skatteutgifter. För fyra av dessa är det möjligt att beräkna ett värde. De viktigaste skatteutgifter som hänför sig till överlåtelseskatten beror på att överlåtelseskatt inte behöver betalas vid köp av första bostad samt på att handeln med värdepapper som är föremål för offentlig handel inte omfattas av överlåtelseskatten.

De viktigaste skatteutgifterna vid överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2016	2017	2018
Befrielse från överlåtelseskatt vid köp av första bostad	95	95	95
Befrielse från överlåtelseskatt för offentligt noterade värdepapper	2 000	2 000	2 000
Övriga	4	4	4
Sammanlagt	2 099	2 099	2 099

2018 budget	786 000 000
2017 budget	817 000 000
2016 bokslut	857 627 681

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 235 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skatten är 12 % av intäkterna från lotterier som anordnas med ensamrätt och från totospel. Skatten inflyter nästan helt från lotterier som anordnas med ensamrätt. Skatten tas ut på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som betalats ut.

2018 budget	235 000 000
2017 budget	230 000 000
2016 bokslut	228 985 933

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 1 174 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). Det belopp som tas ut i fordonsskatt per dag består av en grundskatteandel utökad med en drivkraftsskatteandel.

Grundskatt tas ut för personbilar och paketbilar. Grundskatten bestäms fr.o.m. 2011 utifrån fordonets koldioxidutsläpp. Om det inte finns någon anteckning om utsläppet i fordonsregistret, ska skatten basera sig på fordonets största tillåtna totalmassa. Drivkraftsskatt påförs fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin. Skatt uppbärs endast för de dagar under vilka fordonet har anmälts för användning i trafik.

Syftet med drivkraftsskatten är att jämna ut de skattebelopp som ska betalas under året och som följer av att olika slag av bränsle eller drivkraft beskattas olika. Detta gäller personbilar. Eftersom drivkraftsskatten är fast medan bränslebeskattningen är fordonsbaserad och beror på bränsleförbrukningen och körprestationerna kan skattebördan utjämnas utifrån vissa genomsnittsantaganden. Drivkraftsskatten för andra fordon än personbilar har fiskala och EU-rättsliga grunder.

Grundskatten för paket- och personbilar höjdes med 100 miljoner euro från ingången av 2017.

Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordonsslag (mn euro)

	2016 bokslut	2017 budget	2018 budgetprop.
Grundskatt			
— personbilar	583	648	654
— paketbilar	111	134	125
— lastbilar	-	-	-
Drivkraftsskatt			
— personbilar	291	278	297
— paketbilar	29	29	30
— lastbilar	55	53	55
Tillägg för betalningssätt	14	13	13
Sammanlagt	1 083	1 155	1 174

Den viktigaste skatteutgiften inom fordonsbeskattningen är befrielse från fordonsskattens grundskatt för personer med funktionsnedsättning. Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna uppskattas till 17 miljoner euro.

2018 budget	1 174 000 000
2017 budget	1 155 000 000
2016 bokslut	1 082 962 036

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 16 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (1126/2010). År 2017 höjdes avfallsskatten från 55 till 70 euro per ton avfall. Avfallsskattens skattebas har minskat med ungefär en sjättedel sedan ändringen av skatten 2011.

2018 budget	16 000 000
2017 budget	22 000 000
2016 bokslut	20 624 302

19. Övriga inkomster av skattenatur

03. Banskatt

Under momentet beräknas inflyta 4 870 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

F ö r k l a r i n g : Banskatten grundar sig på banskattelagen (605/2003).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av banskattelagen. Enligt regeringspropositionen fortsätter man att inte ta ut banskatten fram till utgången av 2018. Den gällande banskattelagens 5 och 7 § upphör att gälla vid utgången av 2017.

Banskatt tas varken ut för el- eller dieseldriven godstrafik 2015—2018. Effekterna på statens skatteinkomster beräknas på årsnivå uppgå till ca 12,0 miljoner euro. Enligt lagen om ändring av 5 § i banskattelagen tas det för användningen av direktbanan Kervo—Lahtis, som finansierats med anslag under moment 31.10.(78), ut investeringsskatt, och intäkterna från den har uppskattats till 3 850 000 euro. Den banskatt som ska tas ut på persontrafik uppskattas till 1 020 000 euro.

Ändringar som följer av järnvägslagen (304/2011) bereds i banavgiftssystemet. Bedömningen grundar sig på det nuvarande banavgiftssystemet.

2018 budget	4 870 000
2017 budget	5 184 000
2016 bokslut	5 499 900

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 20 369 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Informationssamhällsavgiften, 4 000 000 euro, och tillsynsavgiften på televisions- och radioverksamhet, 930 000 euro, grundar sig på informationssamhällsbalken (917/2014). Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 510 000 euro, grundar sig på postlagen (415/2011). Certifikatavgiften, 200 000 euro, grundar sig på lagen om stark autentisering och betrodda elek-

troniska tjänster (617/2009). De nämnda avgifterna beräknas inflyta till ett sammanlagt belopp av 6 640 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.40.01.

Koncessionsavgiften, sammanlagt 13 456 000 euro, grundar sig på lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009). Kommunikationsverket tar ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljas koncession för frekvensområdet 700 megahertz utifrån auktionen 2016. Koncessionsavgifterna intäktsförs i jämna poster under de fem första åren av koncessionsperioden. Kommunikationsverket tar likaså ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljats koncession utifrån auktionen 2009. Under momentet beräknas dessutom inflyta marknadsbaserade frekvensavgifter som tas ut med stöd av 288 § i informationssamhällsbalken (917/2014) till ett belopp av 273 000 euro.

2018 budget	20 369 000
2017 I tilläggsb.	1 266 000
2017 budget	40 704 000
2016 bokslut	28 974 409

05. Vissa avgifter för trafiken

Under momentet beräknas inflyta 28 900 000 euro.

Förklaring: Tillsynsavgiften för flygtrafiken, 12 500 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). Tillsynsavgiften för besiktningstrafiken, 7 260 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för besiktningsverksamheten (960/2013). Tillsynsavgiften för spårbunden stadstrafik, 40 000 euro, grundar sig på lagen om spårbunden stadstrafik (1412/2015). Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.01. Trafiksäkerhetsavgiften, 9 100 000 euro, grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016). Utgifterna för denna verksamhet har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.41.

2018 budget	28 900 000
2017 budget	27 851 000
2016 bokslut	19 573 229

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 47 400 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005), enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på finskt vattenområde ska betalas farledsavgift till staten.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om farledsavgift. Enligt regeringspropositionen fortsätter halveringen av farledsavgiften till utgången av 2018. I den gällande lagen om farledsavgifter upphör 6 och 8 § att gälla vid utgången av 2017. Farledsavgiften halverades 2015—2018 som en del av kompenseringen för de negativa verkningarna av svaveldirektivet samt arbetsmarknadslösningen så att farledsavgiften sänktes med betoning på lastfartyg och de bästa isklasserna. Uppskattningen

av inflödet av farledsavgifter 2018 grundar sig på en uppskattning av utfallet 2017, som är 46,8 miljoner euro, så att trafiken 2018 har beräknats öka med 2,2 %, vilket ökar de inkomster som inflyter med ca 1,1 %.

2018 budget	47 400 000
2017 budget	46 200 000
2016 bokslut	46 335 335

08. Oljeavfallsavgift

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Avgiften grundar sig på lagen om oljeavfallsavgift (894/1986). Avgiften är 5,75 cent/kg smörjolja. Motsvarande utgifter som finansieras med oljeavfallsavgiften har budgeterats under moment 35.10.60 och 35.10.65.

2018 budget	4 000 000
2017 budget	4 000 000
2016 bokslut	3 825 097

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de skattegrunder som gällde före 2014.

Under momentet intäktsförs även de inkomster som baserar sig på lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013) och lagen om årsavgift och avgifter för kvalitetskontroll för revisorer (1512/2015). Utgifter som finansieras med dessa avgifter har beaktats under moment 32.40.03.

2018 budget	6 000 000
2017 budget	6 000 000
2016 bokslut	5 975 405

10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken

Under momentet beräknas inflyta 3 795 000 euro.

F ö r k l a r i n g : El- och naturgasnätsavgifterna grundar sig på lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Utgifter som finansieras med nätavgifterna har beaktats under moment 32.60.01.

Den vindkraftsavgift som tas ut inom vindkraftsområdet vid Bottenviken baserar sig på lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013).

2018 budget	3 795 000
2017 budget	3 595 000
2016 bokslut	3 015 391

11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet

Under momentet beräknas inflyta 2 947 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014). Som intäkter tas under momentet upp de förvaltningsavgifter som verket tar ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag och genom vilka kostnaderna för verkets verksamhet täcks.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.03.

2018 budget	2 947 000
2017 budget	2 450 000
2016 bokslut	—

Avdelning 12
INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
24.	**Utrikesministeriets förvaltningsområde**	**37 093**	**32 085**	**34 907**	**2 822**	**9**
20.	Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter	—	982	982	—	0
99.	Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	37 093	31 103	33 925	2 822	9
25.	**Justitieministeriets förvaltningsområde**	**141 298**	**145 160**	**146 860**	**1 700**	**1**
10.	Domstolarnas inkomster	35 722	46 110	46 110	—	0
15.	Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	24 114	23 300	25 000	1 700	7
20.	Utsökningsavgifter	78 750	73 000	73 000	—	0
99.	Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 712	2 750	2 750	—	0
26.	**Inrikesministeriets förvaltningsområde**	**44 014**	**8 846**	**27 654**	**18 808**	**213**
98.	Inkomster från EU	43 635	8 396	25 704	17 308	206
99.	Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	380	450	1 950	1 500	333
27.	**Försvarsministeriets förvaltningsområde**	**6 854**	**4 894**	**4 526**	**-368**	**-8**
01.	Försvarsförvaltningens byggverks inkomster	36	8	8	—	0
20.	Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	18	18	18	—	0

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
99.	Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	6 800	4 868	4 500	-368	-8
28.	**Finansministeriets förvaltningsområde**	**2 244 869**	**2 288 528**	**2 338 961**	**50 433**	**2**
(10.)	Tullens inkomster	2 252	2 320	—	-2 320	-100
11.	Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	135 376	135 473	129 073	-6 400	-5
12.	Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	25 932	25 951	24 606	-1 345	-5
13.	Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	14 944	14 854	14 245	-609	-4
20.	Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	706	4 500	9 974	5 474	122
25.	Inkomster av metallmynt	8 825	15 000	10 000	-5 000	-33
50.	Överföring från statens pensionsfond	1 790 247	1 827 079	1 865 863	38 784	2
51.	Gottgörelser för pensionsutgifter som betalts på andra pensionsanstalters vägnar	182 344	198 471	217 200	18 729	9
52.	Avgifter som motsvarar försäkringspremier	16 184	18 230	16 680	-1 550	-9
60.	Premie för främjande av arbetarskydd	841	850	850	—	0
92.	Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	39 323	31 300	35 800	4 500	14
93.	Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter	2 016	1 500	1 500	—	0
99.	Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	25 877	13 000	13 170	170	1
29.	**Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde**	**586 422**	**573 686**	**586 800**	**13 114**	**2**
70.	Inkomster från studiestödsverksamheten	17 859	24 000	18 300	-5 700	-24
88.	Undervisnings- och kulturministeriets andel av penningspelsverksamhetens vinstmedel	543 044	545 686	564 500	18 814	3

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
99.	Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	25 518	4 000	4 000	—	0
30.	**Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde**	**975 054**	**935 051**	**853 323**	**-81 728**	**-9**
01.	Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	537 738	544 503	536 733	-7 770	-1
02.	Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	397 123	310 000	230 000	-80 000	-26
03.	Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	7 212	8 000	10 000	2 000	25
04.	Andra inkomster från EU	1 543	718	495	-223	-31
20.	Andel av penningspelsverksamhetens avkastning som används för främjande av hästuppfödning och hästsport	936	40 100	40 500	400	1
40.	Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	2 353	3 000	3 000	—	0
41.	Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	422	500	500	—	0
42.	Avgifter för jakt på hjortdjur	4 118	3 400	4 575	1 175	35
44.	Fiskevårdsavgifter	8 705	8 700	10 100	1 400	16
45.	Jaktvårdsavgifter	10 063	10 130	11 920	1 790	18
99.	Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	4 841	6 000	5 500	-500	-8
31.	**Kommunikationsministeriets förvaltningsområde**	**153 796**	**4 995**	**5 550**	**555**	**11**
10.	Trafikverkets inkomster	153 195	4 145	4 700	555	13
99.	Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	601	850	850	—	0
32.	**Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde**	**353 554**	**357 205**	**391 779**	**34 574**	**10**
20.	Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	3 019	2 840	2 869	29	1
(30.)	Överföringar från fonder utanför statsbudgeten	65 000	—	—	—	0
31.	Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	27 482	31 865	31 810	-55	0

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
50.	Inkomster från EU:s strukturfonder och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	137 463	170 000	240 000	70 000	41
99.	Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	120 589	152 500	117 100	-35 400	-23
33.	**Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde**	**543 242**	**545 768**	**567 738**	**21 970**	**4**
02.	Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 839	1 600	1 600	—	0
03.	Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	186	500	300	-200	-40
90.	Avkastning av penningspelsverksamhet	426 788	449 163	467 313	18 150	4
98.	Återbäringar av statsunderstöd	113 232	93 200	97 200	4 000	4
99.	Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	1 198	1 305	1 325	20	2
35.	**Miljöministeriets förvaltningsområde**	**50 341**	**31 650**	**14 650**	**-17 000**	**-54**
10.	Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	1 225	1 650	1 650	—	0
20.	Överföring från statens bostadsfond	47 000	26 500	12 000	-14 500	-55
99.	Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	2 116	3 500	1 000	-2 500	-71
39.	**Övriga inkomster av blandad natur**	**478 301**	**370 500**	**549 700**	**179 200**	**48**
01.	Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	112 200	193 000	172 200	-20 800	-11
02.	Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	104 649	75 000	75 000	—	0
04.	Återtagande av överförda anslag	253 527	100 000	300 000	200 000	200
10.	Övriga inkomster av blandad natur	7 923	2 500	2 500	—	0
	Sammanlagt	**5 614 838**	**5 298 368**	**5 522 448**	**224 080**	**4**

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde

20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter

Under momentet beräknas inflyta 982 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Statens kultur- och vetenskapsinstituts fastigheter i utlandet övergick i utrikesministeriets ägarbesittning den 1 januari 2017. Fastigheterna är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Fastigheternas underhålls- och reparationsutgifter har budgeterats under moment 24.01.20.

2018 budget	982 000
2017 budget	982 000

99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 33 925 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna inflyter i form av förvaltningsområdets handläggningsavgifter för visum, inkomster från försäljningar av fastigheter, återbäringar av medlemsavgifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar, FN:s lönekostnadsersättningar för militär krishantering, eventuella ersättningar från andra medlemsstater till följd av direktivet om konsulärt skydd (EU) 2015/637 samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

Av inkomsterna är 2 000 000 euro EU-kommissionens andel av samprojektet med ministeriet. Med inkomsterna från samprojektet täcks utgifterna för projektet. Utgifterna har budgeterats under moment 24.30.66.

Beräknade inkomster (euro)

Handläggningsavgifter för visum	26 500 000
Inkomster av samprojekt inom utvecklingssamarbete	2 000 000
Ersättningar för löneutgifter för militär krishantering från FN	3 925 000
Övriga inkomster	1 500 000
Sammanlagt	33 925 000

2018 budget	33 925 000
2017 I tilläggsb.	3 788 000
2017 budget	31 103 000
2016 bokslut	37 093 078

25. Justitieministeriets förvaltningsområde

10. Domstolarnas inkomster

Under momentet beräknas inflyta 46 110 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	35 695	46 000	46 000
— övriga intäkter	27	110	110
Intäkter sammanlagt	35 722	46 110	46 110
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	63 786	65 000	65 000
— andel av samkostnaderna	29 440	30 000	30 000
Kostnader sammanlagt	93 226	95 000	95 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-57 504	-48 890	-48 890
Kostnadsmotsvarighet, %	38	49	49

2018 budget	46 110 000
2017 budget	46 110 000
2016 bokslut	35 721 538

15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster

Under momentet beräknas inflyta 25 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) och statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	24 110	23 000	25 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
— övriga intäkter	4	-	-
Intäkter sammanlagt	24 114	23 300	25 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	25 083	19 100	25 600
— andel av samkostnaderna	7 779	10 900	8 400
Kostnader sammanlagt	32 862	30 000	34 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-8 748	-6 700	-9 000
Kostnadsmotsvarighet, %	73	78	74

2018 budget	25 000 000
2017 budget	23 300 000
2016 bokslut	24 114 223

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 73 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och på motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	78 538	73 000	72 800
— övriga intäkter	212	-	200
Intäkter sammanlagt	78 750	73 000	73 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	54 817	45 000	52 850
— andel av samkostnaderna	12 321	23 500	13 061
Kostnader sammanlagt	67 138	68 500	65 911
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	11 612	4 500	7 089
Kostnadsmotsvarighet, %	117	107	111

2018 budget	73 000 000
2017 budget	73 000 000
2016 bokslut	78 750 211

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 750 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde under åren 2018—2019 och justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av Dataombudsmannens byrå (1046/2016). Under momentet inflyter dessutom små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten samt utdelning som går förlorad för borgenärerna och som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten.

2018 budget	2 750 000
2017 budget	2 750 000
2016 bokslut	2 712 203

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

98. Inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 25 704 000 euro.

Inkomsterna budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : De fonder som har en grunddel innefattar också en s.k. rörlig finansieringsdel. Då är det möjligt att ur fonderna utöver grunddelen för nationella program få en rörlig finansieringsandel för genomförande av någon specialåtgärd. Från asyl-, migrations- och integrationsfonden kan erhållas finansiering för särskilda åtgärder exempelvis för att ta emot vidarebosatta flyktingar, för att ta emot asylsökande som omplaceras inom EU och för att ta emot syrier som ska vidarebosättas från Turkiet. Det finns ännu inga uppgifter om storleken på den slutliga finansieringsandel som erhålls för särskilda åtgärder, utan den preciseras i enlighet med genomförandet.

Finansieringen för mottagande av vidarebosatta flyktingar kan avsevärt öka Finlands anslag ur fonden. Anslag beviljas medlemsstaterna med två års mellanrum och för att få dem bör flyktingarna ha anlänt till Finland inom en tidsperiod på två år innan anslagen beviljas. Engångsersättningen för en vidarebosatt flykting är 6 000 euro eller, för grupper som prioriteras i EU:s vidarebosättningsprogram, 10 000 euro per flykting. De mottagande medlemsstaterna får 6 000 euro per person i ersättning för de asylsökande som omplaceras från Grekland och Italien 2015—2017. Den summa som betalas till Finland för 2 078 personer som omplaceras är 12 468 000 euro. För de syriska flyktingar som vidarebosattes från Turkiet mellan maj 2016 och september 2017 betalas 6 500 euro per person till den mottagande medlemsstaten. För Finlands del gäller vidarebosättningen 1 035 personer för vilka ersättningssumman är 6 727 500 euro.

Det tekniska biståndets storlek kommer utöver grunddelen att utgöras av en ca 5 procent stor andel av det totala beloppet av finansiering som beviljats medlemsstaten.

Det inflöde som beräknas bli intäktsfört till Finland under 2018 består av förskottsbetalningar från fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden samt ersättningar som baserar sig på ansökningar om utbetalning av stöd för omplacering, vidarebosättning och tekniskt

bistånd. Antalet mottagna asylsökande räknat enligt antalet omplacerade personer beräknas under uppföljningsperioden uppgå till 1 326 personer och antalet personer som vidarebosätts från Turkiet beräknas uppgå till 914 personer.

De utbetalningar som görs av inkomsterna från Fonden för inre säkerhet och från Asyl-, migrations- och integrationsfonden har budgeterats under moment 26.01.24. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2014—2020 kommer att jämnas ut mot slutet av programmen.

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (1 000 euro)

Fonder[1)]	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	26 041
AMIF anslag för vidarebosättning	42 000
AMIF omplaceringar	12 468
AMIF nödfinansiering	7 600
AMIF syrier som vidarebosätts från Turkiet	6 727
Fonden för inre säkerhet ISF, instrumentet för yttre gränser och visering, grunddelen ISF-B[2)]	37 295
Fonden för inre säkerhet ISF, instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet och krishantering ISF-P	17 861
Sammanlagt	149 992

[1)] AMIF-finansieringen (exkl. grunddelen) är helt bunden till beslut på EU-nivå och genomförandet av dem på såväl EU- som medlemsstatsnivå. Den slutliga finansieringsandelen kommer att utformas i enlighet med tillgängliga mekanismer för särskild finansiering.

[2)] Medlemsstaterna kan använda högst 40 procent av grunddelen för finansiering av driftsstöd. Instrumentet omfattar finansiering för särskilda åtgärder till Frontex-instrument.

2018 budget	25 704 000
2017 I tilläggsb.	1 550 000
2017 budget	8 396 000
2016 bokslut	43 634 598

99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 1 950 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Ersättningar från Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex för avlägsnande ur landet med flyg	1 500 000
Återbetalningar av anslag som beviljats förläggningarna	350 000
Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	50 000
Övriga inkomster	50 000
Sammanlagt	1 950 000

2018 budget	1 950 000
2017 budget	450 000
2016 bokslut	379 563

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde

01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster

Under momentet beräknas inflyta 8 000 euro i nettoinkomster.

Inkomsterna under momentet får också användas för temporär finansiering av utgifter för renovering eller ombyggnad.

F ö r k l a r i n g :

Resultatmål för verksamheten
Byggverkets resultat består av flera faktorer: att lokalernas och utrustningens användbarhet och energieffektivitet förbättras, en höjning av effektiviteten i eget arbete, prisutvecklingen jämfört med prisutvecklingen på marknaden, att konkurrensutsättningen av entreprenaderna lyckas, kundtillfredsställelse samt arbetstillfredsställelse.

Vid utvecklandet av verksamhetens resultat beaktas statskoncernens riktlinjer för utvecklandet av statsförvaltningens stödtjänster.

Funktionell effektivitet
Den service som ordnas för försvarsförvaltningen tryggas i fråga om kvalitet, konkurrenskraft, tillgång och driftsäkerhet. Tjänsterna produceras som egen tjänsteproduktion och marknadsmässig underleverans och med beaktande av säkerhet och beredskapsförmåga. Följande målnivåer uppställs för nyckeltalen för underhållet av fastigheter, energitjänsterna och miljövården:

Nyckeltal	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Fastighetsskötsel			
Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln, %[1)]	0,2	-1,5	-2,0
Städtjänster			
Jämförelse av prisutvecklingen för städtjänster, %[2)]	-0,8	-1,0	-2,0
Grad av utlokaliserade städtjänster, %[3)]	43	45	45
Tekniska tjänster			
Grad av utlokaliserade tekniska tjänster, %	68	76	76
Godkänd årsreparationsplan, genomförandegrad, %	89	100	100
Energitjänster			
Specifik värmeförbrukning, kWh/byggnadsm^3/uppvärmd volym	37,7	37,2	36,5
Specifik elförbrukning, kWh/byggnadsm^3/elektrifierad volym	16,6	16,7	16,6
Specifik vattenförbrukning, l/byggnadsm^3/uppvärmd volym	77,6	77,0	76,0
Miljömål			
Materialåtervinning, %	48	50	52

Nyckeltal	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Värmeproduktionens CO_2 -specifika utsläpp kg/ MWh	211	205	198
Andelen förnybar energi i energiproduktionen, %			
— värmeproduktion, sammanlagt	36,8	37,0	37,5
— värme, köp	39,4	39,5	40,0
— värme, egen produktion	16,2	15,0	20,0
— elektricitet	56,0	56,0	58,0

[1)] Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln med utvecklingen av marknadspriserna

[2)] Jämförelse av prisutvecklingen för städtjänster med utvecklingen av marknadspriserna

[3)] Byggverket har utlokaliserat alla de städobjekt som truppförbanden har gett tillstånd att utlokalisera.

Produktion och kvalitetsledning

Nyckeltal	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Fastighetsskötsel			
Lägenhetsyta (mn nyttom^2), försvarsförvaltningen	2,5	2,5	2,5
Lägenhetsyta (mn nyttom^2), övriga	0,15	0,15	0,14
Städtjänster			
Städyta (mn städm^2), försvarsförvaltningen	1,2	1,1	1,1
Städyta (mn städm^2), övriga	0,1	0,1	0,1
Tekniska tjänster			
Årsreparationsprojekt (st.)	1 220	1 100	1 200
Särbeställningsprojekt (st.)	792	400	500
Projekt för små investeringar (st.)	66	150	150
Energitjänster			
Levererad värme, väderjusterat (MWh)	330 650	316 000	312 000
Levererad el (MWh)	258 005	251 500	251 000
Levererat vatten (1 000 m^3)	863	845	830
Byggentreprenadtjänster			
Färdigställda projektplaner (st.)	17	15	15
Färdigställda projekt (st.)	30	20	20
Kundtillfredsställelse (1—5)	3,93	3,9	3,9

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Nivån på arbetstillfredsställelsen förbättras genom satsningar på vissa utvalda prioritetsområden inom personalpolitiken.

Nyckeltal	2016 utfall	2017 prognos	2018 mål
Arbetstillfredsställelse (1—5)	3,6	3,6	3,6
— kvinnor	3,7	3,6	3,6
— män	3,5	3,6	3,6

Byggverkets inkomster inflyter från de prestationer som prissätts enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och försvarsministeriets förordning om försvarsförvaltningens

byggverks avgiftsbelagda prestationer, och som produceras för försvarsförvaltningen till självkostnadspris och för utomstående på företagsekonomiska grunder.

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoinkomster	150 426	149 404	141 689
Bruttoutgifter	150 390	149 396	141 681
Nettoinkomster	36	8	8

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	150 426	149 404	141 689
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	150 390	149 396	141 681
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	36	8	8
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

2018 budget	8 000
2017 budget	8 000
2016 bokslut	35 811

20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter

Under momentet beräknas inflyta 18 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för utgifter för förvärv och underhåll av lös egendom, för utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt för utgifter för föryttringen av lös egendom.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är inkomster av föryttringen av lös egendom, ersättning för svinn samt royaltyavgifter som tas ut för den produktutveckling som försvarsmakten finansierar.

Inkomster och utgifter (euro)

Bruttoinkomster	
Inkomster vid föryttring av lös egendom, av ersättning för svinn samt av royaltyavgifter	3 860 000
Bruttoutgifter	
Utgifter vid föryttring, förvärv och underhåll av lös egendom	3 842 000
Nettoinkomster	18 000

2018 budget	18 000
2017 budget	18 000
2016 bokslut	18 000

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar från FN för kostnaderna för krishanteringsinsatser och avgifter som tagits ut för tjänster som producerats för andra deltagarländer i samband med insatserna, dröjsmålsräntor på förskott på anskaffningar, återbäringar och ränteintäkter som hänför sig till FMS-betalningsarrangemangen samt sådana inkomster för förvaltningsområdets bokföringsenheter som inte har budgeterats under andra moment.

2018 budget	4 500 000
2017 I tilläggsb.	-830 000
2017 budget	4 868 000
2016 bokslut	6 800 379

28. Finansministeriets förvaltningsområde

(10.) Tullens inkomster

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2017 budget	2 320 000
2016 bokslut	2 251 898

11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 129 073 000 euro.

2018 budget	129 073 000
2017 budget	135 473 000
2016 bokslut	135 376 083

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 24 606 000 euro.

2018 budget	24 606 000
2017 budget	25 951 000
2016 bokslut	25 932 432

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 14 245 000 euro.

2018 budget	14 245 000
2017 budget	14 854 000
2016 bokslut	14 944 113

20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik

Under momentet beräknas inflyta 9 974 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna grundar sig på intäktsföring periodiserad över flera år som motsvarar användningen av anslag anvisade för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar i Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.20.10.

2018 budget	9 974 000
2017 budget	4 500 000
2016 bokslut	705 941

25. Inkomster av metallmynt

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro i nettoinkomster.

Under momentet intäktsförs inkomster som uppkommer vid utgivning av metallmynt och överlåtelse av präglingsrättigheterna för dessa samt inkomster som uppkommer vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för betalning av tillverknings-, finansierings- och lagringskostnader enligt de avtal som ingåtts om tillverkning av metallmynt samt för inlösen av metallmynt och för utgifter för lagring och förstöring av metallmynt.

Under momentet antecknas även differensen mellan inkomsterna av jubileums- och samlarmynt och utgifterna för dem.

F ö r k l a r i n g :

Inkomster och utgifter (euro)

Inkomster av verksamheten	13 000 000
Särskilda utgifter för verksamheten	3 000 000
Nettoinkomster	10 000 000

2018 budget	10 000 000
2017 budget	15 000 000
2016 bokslut	8 825 441

50. Överföring från statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 1 865 863 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Det föreskrivs om överföringen i 6 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006). Ur statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör 40 % av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2018 (2551).

2018 budget	1 865 863 000
2017 budget	1 827 079 000
2016 bokslut	1 790 247 374

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalts på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 217 200 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Under momentet inflyter inkomster som utgör ersättning som andra pensionsanstalter har betalat till staten för pensionsutgifter som dessa med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) ansvarar för.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2018 (2551).

2018 budget	217 200 000
2017 budget	198 471 000
2016 bokslut	182 343 711

52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 16 680 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991) från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, förmåner som motsvarar grupplivförsäkring, ersättningar för trafikskador och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

Beräknade inkomster (euro)

Olycksfall (olycksfallsavgifter)	14 000 000
Förmån som motsvarar grupplivförsäkring	1 100 000
Gamla affärsverk	30 000

Beräknade inkomster (euro)

Lagen om offentlig arbetskraftsservice, invandring, nämndemän	700 000
Trafikskador	850 000
Sammanlagt	16 680 000

2018 budget	16 680 000
2017 budget	18 230 000
2016 bokslut	16 184 109

60. Premie för främjande av arbetarskydd

Under momentet beräknas inflyta 850 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomstposten grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991). Inkomstposten beräknas så att den är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. I inkomstposten har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dessutom de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommits vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.10.

2018 budget	850 000
2017 budget	850 000
2016 bokslut	841 468

92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 35 800 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Enligt det beslut av Europeiska unionens råd (2014/335/EU) som gäller egna medel får medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de tar ut för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 20 % för att täcka de uppbördskostnader som föranleds dem under finansieringsperioden 2014—2020.

2018 budget	35 800 000
2017 budget	31 300 000
2016 bokslut	39 323 410

93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för reseutgifter till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.20.

2018 budget	1 500 000
2017 budget	1 500 000
2016 bokslut	2 015 683

99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 13 170 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990)

2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965)

3) borgensavgifter som tagits ut för affärsverkens lån: lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988)

4) återbetalda pensioner: pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)

5) ersättning för vissa intjänade pensionsrätter: lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003)

6) inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång: lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009).

Beräknade inkomster (euro)

Försäkringsersättningsregresser	2 800 000
Arv som tillfallit staten	4 000 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	3 570 000
Återbetalda pensioner	500 000
Ersättning för vissa intjänade pensionsrätter	400 000
Inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	100 000
Övriga inkomster	1 800 000
Sammanlagt	13 170 000

2018 budget	13 170 000
2017 budget	13 000 000
2016 bokslut	25 877 031

29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

70. Inkomster från studiestödsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 18 300 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Beräknade inkomster (euro)

Amorteringar på borgensansvarsfordringar som betalats 2018	2 000 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	13 600 000
Ränteinkomster	2 700 000
Sammanlagt	18 300 000

2018 budget	18 300 000
2017 budget	24 000 000
2016 bokslut	17 859 201

88. Undervisnings- och kulturministeriets andel av penningspelsverksamhetens vinstmedel

Under momentet beräknas inflyta 564 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Av inkomsterna är 537 200 000 euro penningspelsbolagets avkastning för att främja fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete och 27 300 000 euro outdelade vinstmedel som fonderats. Under moment 29.40.53, 29.80.52, 29.80.96, 29.90.50 och 29.91.50 beviljas anslag för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskapen, konsten och ungdomsarbete. Dessa anslag motsvarar inkomsterna.

2018 budget	564 500 000
2017 I tilläggsb.	6 000 000
2017 budget	545 686 000
2016 bokslut	543 044 183

99. Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster inom förvaltningsområdet som inte har budgeterats under andra moment.

2018 budget	4 000 000
2017 budget	4 000 000
2016 bokslut	25 518 124

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket

Under momentet beräknas inflyta 536 733 000 euro.

Grunden för bokföringen av inkomsterna utgörs av de beslut om avgifter som EU-organet har fattat under finansåret.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) uppgå till sammanlagt 536 833 000 euro. När 100 000 euro av detta intäktsförs utanför budgeten till interventionsfonden för jordbruket beräknas 536 733 000 euro inflyta under momentet. I inkomstposten har som tillägg beaktats införandet av EU:s skolprogram under momenten 30.20.41 och 30.20.46 samt ökningen av det stöd som betalas till producentorganisationerna. Det finns inga uppgifter om huruvida EU kommer att bevilja medlemsländerna krisstöd för 2018. År 2017 reserverades 10 miljoner euro under moment 30.20.41 för EU-finansierat krisstöd.

Ålands inkomster har inte beaktats i totalinkomsten till den del uppgifterna hör till Ålands behörighet.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	Sammanlagt mn €	Motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	525,000	30.20.41
EU-marknadsstöd	6,130	30.20.41
— skolprogrammet	4,930	30.20.41
— stöd för privat lagring	1,200	30.20.41
Åtgärder som kompletterar EU:s skolprogram	0,500	30.20.46
Producentorganisationerna	2,800	30.20.46
Honungsproduktion	0,103	30.20.46
Främjande av avsättningen	2,200	30.20.46
Sammanlagt	536,733	
		I interventionsfonden
Till interventionsfonden för jordbruket	0,100	för jordbruket
Sammanlagt	536,833	

2018 budget	536 733 000
2017 budget	544 503 000
2016 bokslut	537 737 945

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 230 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna innehåller de löpande betalningarna för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland till statsbudgeten ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdens utveckling (EJFLU) för programperioden 2014—2020.

2018 budget	230 000 000
2017 budget	310 000 000
2016 bokslut	397 123 239

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Sammanlagt 10 000 000 euro beräknas bli intäktsfört som inkomster från Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) under programperioden 2014—2020.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats.

2018 budget	10 000 000
2017 budget	8 000 000
2016 bokslut	7 211 711

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 495 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som intäktsförs från EU under moment 12.30.01 och 12.30.02 eller för projekt som forskningsanstalterna finansierar. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Uppskattning av inkomsterna

	Inkomster €	Moment
Djursjukdomar och skadegörare, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 652/2014, varav	495 000	
— TSE-, AI- och ASF-programmen och programmet för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel	163 000	30.20.02
— Rabies-programmet	118 000	30.20.20
Stöd för växtskyddsåtgärder	214 000	30.20.02 och 30.20.20

Under momentet intäktsförs i fråga om djursjukdomar inkomsterna från EU för TSE-, AI- och ASF-programmen, programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel och Rabies-programmet, vilka medfinansieras av EU. I fråga om växtskadegörare intäktsförs under momentet inkomsterna från EU för kartläggningsprogrammen och bekämpningsåtgärderna.

2018 budget	495 000
2017 budget	718 000
2016 bokslut	1 543 210

20. Andel av penningspelsverksamhetens avkastning som används för främjande av hästuppfödning och hästsport

Under momentet beräknas inflyta 40 500 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

F ö r k l a r i n g : De inkomster som inflyter under momentet grundar sig på lotterilagen (1047/2001). Av Veikkaus Ab:s avkastning ska en del användas för att främja hästuppfödning och hästsport. Av anslaget används en del som motsvarar inkomsterna till att främja hästuppfödning och hästsport (moment 30.10.54). Utöver de användningsändamål som avses i statsrådets förordning om den andel av Veikkaus Ab:s avkastning som ska användas för främjande av hästuppfödning och hästsport (14/2017) kan av anslaget till en del som motsvarar inkomsterna användas 168 000 euro till hästhushållsforskning (moment 30.01.05) samt 240 000 euro till utgifter som föranleds av beviljande av understöd för främjande av hästhushållning (moment 30.01.01).

2018 budget	40 500 000
2017 budget	40 100 000
2016 bokslut	936 465

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) samt miljöskyddslagen (527/2014) och av andra motsvarande avgifter. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2018 budget	3 000 000
2017 budget	3 000 000
2016 bokslut	2 352 681

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna baserar sig på fisketillståndsavgifter enligt lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (176/2017) samt statsrådets förordningar 195/2017 och 196/2017 som utfärdats med stöd av den. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten 2017 har antecknats under moment 30.40.22 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.40.

2018 budget	500 000
2017 budget	500 000
2016 bokslut	422 033

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 4 575 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna inflyter av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften för en fullvuxen älg är 120 euro och för en älgkalv 50 euro. Avgiftsnivån förblir oförändrad. År 2018 beräknas det inflyta 4,2 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för älg och 0,375 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för vitsvanshjort. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.41.

2018 budget	4 575 000
2017 budget	3 400 000
2016 bokslut	4 117 689

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 10 100 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fiske (379/2015). Genom ändringen höjs fiskevårdsavgifterna så att avgiften för ett kalenderår höjs från 39 till 45 euro, avgiften för sju dygn höjs från 12 till 15 euro och avgiften för ett dygn höjs från 5 till 6 euro.

Antalet betalningar av fiskevårdsavgifter beräknas 2018 kvarstå på nuvarande nivå. Då det beräknas att antalet fiskevårdsavgifter som betalas för ett kalenderår är 210 000, antalet fiskevårdsavgifter som betalas för perioder på sju dygn är 35 000 och antalet fiskevårdsavgifter som betalas för ett dygn är 22 000, beräknas det år 2018 inflyta totalt 10 100 000 euro under momentet.

2018 budget	10 100 000
2017 budget	8 700 000
2016 bokslut	8 704 570

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 11 920 000 euro.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift. Anslaget under momentet ökar på grund av höjningen av jaktvårdsavgiften med 1 790 000 euro. Inkomsterna grundar sig på 1 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993).

Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 28 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Den höjda jaktvårdsavgiften föreslås bli 39 euro och antalet jägare beräknas 2018 uppgå till ca 305 700. Det beräknas inflyta 11 920 000 euro. De utgifter som ska användas för främjande av vilthushållningen har antecknats under moment 30.40.50.

2018 budget	11 920 000
2017 budget	10 130 000
2016 bokslut	10 063 316

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 5 500 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster och återkrav för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet. Under momentet intäktsförs dessutom inkomster av avgifter för förädling av trädgårdsväxter för vilka motsvarande utgift har antecknats under moment 30.01.05.

2018 budget	5 500 000
2017 budget	6 000 000
2016 bokslut	4 841 492

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

10. Trafikverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 4 700 000 euro.

Intäktsföringen av EU:s direkta stöd budgeteras enligt kontantprincipen.

Under momentet budgeteras även inkomster som närings-, trafik- och miljöcentralerna får från dem som bedriver busstrafik på basis av koncessionsavtal.

Förklaring: Inkomsterna är övriga parters andelar i farledsprojekt som finansieras tillsammans med staten. Dessutom ingår i inkomsterna biljettintäkter som NTM-centralerna får från den busstrafik som anordnas enligt bruttomodellen samt NTM-centralernas andel av FPA:s stöd för skolresor på andra stadiet och andra inkomster i samband med biljett- och betalningssystemet.

I inkomstposten ingår den externa finansieringen på 1 000 000 euro för projektet för elektrifiering av banavsnittet Björneborg—Tallholmen. Det beräknas inflyta 3 700 000 euro i biljettintäkter för kollektivtrafiken.

2018 budget	4 700 000
2017 I tilläggsb.	19 133 000
2017 budget	4 145 000
2016 bokslut	153 194 639

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 850 000 euro.

Förklaring: Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro.

I inkomster enligt flygutsläppsdirektivet (2008/101/EG) beräknas inflyta 800 000 euro.

2018 budget	850 000
2017 budget	850 000
2016 bokslut	601 190

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 2 869 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna grundar sig på arbets- och näringsministeriets förordning om Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer (1579/2015), hissäkerhetslagen (1134/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), kemikalielagen (599/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), konsumentsäkerhetslagen (920/2011), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), miljöskyddslagen (527/2014), gruvlagen (646/2011) samt avfallslagen (646/2011).

2018 budget	2 869 000
2017 budget	2 840 000
2016 bokslut	3 019 217

31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 31 810 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna utgörs av arbetslöshetsförsäkringsfondens prestationer enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävts av arbetsgivare och deras konkursbon. Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 32 000 000 euro, har budgeterats under moment 32.40.52.

2018 budget	31 810 000
2017 budget	31 865 000
2016 bokslut	27 482 460

50. Inkomster från EU:s strukturfonder och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken

Under momentet beräknas inflyta 240 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

F ö r k l a r i n g : I inkomstposten ingår betalningarna från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) som betalas av Europeiska kommissionen för strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020" under programperioden 2014—2020 och för åtgärdsprogram för genomförande av målet regional konkurrenskraft och sysselsättning i östra Finland, norra Finland, södra Finland och västra Finland under programperioden 2007—2013 samt för ESF-programmet för Fastlandsfinland.

I inkomstposten ingår dessutom betalningarna från fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) som betalas av Europeiska kommissionen för det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt 2014—2020 samt betalningarna till Finlands garantiprogram för att förbättra tillgången till finansiering för tillväxtföretag.

Inkomsterna består av de initiala och löpande betalningar samt slutbetalningar som Europeiska kommissionen betalar till EU-program.

Beräknade inkomster (euro)

ERUF	142 000 000
ESF	93 000 000
Övriga	5 000 000
Sammanlagt	240 000 000

2018 budget	240 000 000
2017 budget	170 000 000
2016 bokslut	137 463 479

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 117 100 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Inkomster från Business Finland-myndigheten	1 000 000
Royaltyinkomster	4 500 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder	38 100 000
Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	72 000 000
Övriga inkomster	500 000
Sammanlagt	117 100 000

Under momentet inflyter inkomster av att Business Finland-myndigheten deltar i europeiska samarbetsprojekt samt av återkrav av finansiering och av skadestånd. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 32.20.40.

Inkomsterna av royaltyavgifter grundar sig på lagen om rätt för statsrådet att föryttra statens ägande mineralfyndigheter samt för deras utnyttjande erforderliga jordområden (174/1940).

Räntorna på återbäring av lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som har betalats som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) eller enligt 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomsterna av skyddsåtgärder hänför sig till Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsverksamhet i fråga om export- och fartygskrediter som beviljas på OECD-villkor (1543/2011, 1137/1996).

Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter grundar sig på lagen om utsläppshandel (311/2011) och kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

2018 budget	117 100 000
2017 budget	152 500 000
2016 bokslut	120 589 200

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Under momentet beräknas inflyta 1 600 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sådana tillstånds- och övervakningsavgifter enligt alkohollagen (1143/1994), sådana behandlingsavgifter enligt 25 § i tobakslagen (693/1976) och sådana avgifter för prestationer enligt 20 b och 28 a § i hälsoskyddslagen (763/1994) som tas ut enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) samt av sådana inspektionsavgifter enligt gentekniklagen (377/1995) som tas ut enligt de grunder som statsrådet har fastställt.

2018 budget	1 600 000
2017 budget	1 600 000
2016 bokslut	1 839 128

03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd

Under momentet beräknas inflyta 300 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på 7 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) och av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vacciner samt av inkomster av blandad natur. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 33.03.04 och 33.70.20.

2018 budget	300 000
2017 budget	500 000
2016 bokslut	185 952

90. Avkastning av penningspelsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 467 313 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av den avkastning som avses i 18 § i lotterilagen (1047/2001). Under moment 33.90.50 beviljas anslag på 357 975 000 euro i understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd samt under moment 33.50.52,

33.50.55 och 33.50.56 anslag på totalt 76 188 000 euro i statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, vissa utgifter för rehabilitering och utgifter för rehabilitering av frontveteraner. Dessa anslag motsvarar inkomsterna. Med hänvisning till motiveringen till moment 33.50.51 har vid dimensioneringen av inkomstposten beaktats 30 000 000 euro för att täcka de kostnader för öppenvård som ersätts till kommunerna och samkommunerna. Med anslag under moment 33.01.01 täcks 3 150 000 euro i administrativa utgifter för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, som finns i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet. Dessa anslag motsvarar inkomsterna.

Av inkomstposten består 435,8 miljoner euro av Veikkaus Ab:s uppskattade intäkter för 2018 och 31,5 miljoner euro av en outdelad andel av Penningautomatföreningens medel i social- och hälsovårdsministeriets balansräkning som frigörs.

2018 budget	467 313 000
2017 I tilläggsb.	5 500 000
2017 budget	449 163 000
2016 bokslut	426 788 000

98. Återbäringar av statsunderstöd

Under momentet beräknas inflyta 97 200 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som har betalats enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

2018 budget	97 200 000
2017 budget	93 200 000
2016 bokslut	113 231 777

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 1 325 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av kommunernas förskott för öppenvårdstjänster (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	800 000
Regresser gällande ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	350 000
Övriga inkomster	175 000
Sammanlagt	1 325 000

2018 budget	1 325 000
2017 budget	1 305 000
2016 bokslut	1 197 533

35. Miljöministeriets förvaltningsområde

10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador

Under momentet beräknas inflyta 1 650 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Ersättningarna enligt 10 och 18 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) beräknas uppgå till 1 500 000 euro för utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning med kapacitet för isförhållanden och kompletterande bekämpningsmateriel för högsjöförhållanden samt för utgifter som föranleds av anskaffning av annan materiel för bekämpning av oljeskador och upprätthållandet av oljebekämpningsberedskapen.

Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

2018 budget	1 650 000
2017 budget	1 650 000
2016 bokslut	1 224 960

20. Överföring från statens bostadsfond

Till momentet överförs 12 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Ur fonden görs en intäktsföring i statsbudgeten som grundar sig på räntekostnaderna för statens upplåning och på fondens egetkapitalposter. Vid beräkningen av det räntebärande kapitalet utgår man från det egna kapital som fastställts i bokslutet för 2016 och från vilket dragits av de belopp, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som åren 1990—1993 överförts från statsbudgeten till fonden. Som räntekostnad för statens upplåning används den effektiva, nominella räntekostnaden (0,0 %) för statens långfristiga upplåning i euro 2016 så att hälften av dess förändring har beaktats. Utgångsnivån för refinansieringsräntan är 0,57 %. Refinansieringsräntan för 2018 blir således 0,29 %. Intäktsföringen ur fonden minskas av den ränta som på samma grunder räknats på fondens samlingskonto och som uppgår till ca 3,0 miljoner euro.

2018 budget	12 000 000
2017 budget	26 500 000
2016 bokslut	47 000 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 1 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet beräknas inflyta inkomster som baserar sig på miljöministeriets förordning om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (29/2016) och miljöministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (53/2016). Under momentet intäktsförs dessutom inkomster av blandad natur till miljöministeriet, Finlands miljöcentral och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Under momentet intäktsförs även inkomster till Säkerhets- och kemikalieverket för anmälningar om behörigheten hos dem som utför underhåll av kylanläggningar samt släcknings- och brandbekämpningsanläggningar och hos dem som ansvarar för avfallshanteringen.

2018 budget	1 000 000
2017 budget	3 500 000
2016 bokslut	2 116 027

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder

Under momentet beräknas inflyta 172 200 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet intäktsförs de inkomster som inflyter av bötesstraff och av administrativa betalningspåföljder av strafftyp.

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av strafflagen och lagen om parkeringsövervakning.

2018 budget	172 200 000
2017 I tilläggsb.	-36 750 000
2017 budget	193 000 000
2016 bokslut	112 200 430

02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 75 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Under momentet intäktsförs de ränteinkomster som hänför sig till beskattningen, upplupna förseningsräntor och restavgifter, dröjsmålsräntor till skattekontot samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning. Räntan på de poster som inflyter under momentet är bunden till den referensränta som anges i räntelagen.

2018 budget	75 000 000
2017 budget	75 000 000
2016 bokslut	104 649 354

04. Återtagande av överförda anslag

Under momentet beräknas inflyta 300 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet intäktsförs oanvända överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2018 budget	300 000 000
2017 budget	100 000 000
2016 bokslut	253 527 419

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2018 budget	2 500 000
2017 budget	2 500 000
2016 bokslut	7 923 347

Avdelning 13
RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Ränteinkomster**	**108 796**	**95 964**	**95 290**	**-674**	**-1**
04.	Räntor på statens lån till affärsverken	12 432	9 100	6 400	-2 700	-30
05.	Räntor på övriga lån	72 965	71 131	70 393	-738	-1
07.	Räntor på depositioner	856	—	1 000	1 000	0
09.	Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	22 543	15 733	17 497	1 764	11
03.	**Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier**	**1 194 440**	**2 110 000**	**2 404 000**	**294 000**	**14**
01.	Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 194 440	2 110 000	2 404 000	294 000	14
04.	**Andel i statens penninginstituts vinst**	**98 000**	**98 000**	**90 000**	**-8 000**	**-8**
01.	Andel i Finlands Banks vinst	98 000	98 000	90 000	-8 000	-8
05.	**Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst**	**236 569**	**181 000**	**179 900**	**-1 100**	**-1**
01.	Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	236 569	181 000	179 900	-1 100	-1
	Sammanlagt	**1 637 805**	**2 484 964**	**2 769 190**	**284 226**	**11**

01. Ränteinkomster

04. Räntor på statens lån till affärsverken

Under momentet beräknas inflyta 6 400 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Räntorna inflyter av räntor på främmande kapital som beviljats Senatfastigheter på samma villkor som lån. Amorteringarna på affärsverkens lån tas upp under moment 15.01.02.

2018 budget	6 400 000
2017 budget	9 100 000
2016 bokslut	12 431 874

05. Räntor på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 70 393 000 euro.

F ö r k l a r i n g : I inkomstposten har beaktats räntor på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten. Till dessa lån hör bl.a. de lån som beviljats Grekland, grundtorrläggnings- och skogsförbättringslån, Finlands Exportkredit Ab:s lån för fartygsleveranser samt refinansieringslån för export och lån till Tekes. Amorteringarna på övriga lån tas upp under moment 15.01.04.

2018 budget	70 393 000
2017 budget	71 131 000
2016 bokslut	72 964 616

07. Räntor på depositioner

Under momentet beräknas inflyta 1 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna utgör inkomster enligt förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

2018 budget	1 000 000
2017 I tilläggsb.	200 000
2016 bokslut	855 885

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter

Under momentet beräknas inflyta 17 497 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Staten får ränteinkomster av pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som den betalat genom Vilma-kostnadsfördelningen samt av förskott på kostnadsfördelningen som den betalat. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2018 budget	17 497 000
2017 budget	15 733 000
2016 bokslut	22 543 257

03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier

01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 2 404 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna inflyter som utdelningsinkomst från statens aktieinnehav och som kapitalåterbäring. Den allmänna utgångspunkten för utdelningspolitiken är att statsbolag och intressebolag betalar utdelning som mätt i utdelning per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

2018 budget	2 404 000 000
2017 budget	2 110 000 000
2016 bokslut	1 194 440 421

04. Andel i statens penninginstituts vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 90 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) ska en del av bankens vinst reserveras för statens behov. Enligt lagen ska hälften av vinsten överföras till reservfonden och återstoden av vinsten reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan dock enligt lagen besluta att vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek.

Den andel som ska intäktsföras till staten innefattar 13,0 miljoner euro i intäkter från grekiska statsobligationer. Dessa placeringar har gjorts inom ramen för Europeiska centralbankssystemets värdepappersmarknadsprogram. Motsvarande utgift har budgeterats under moment 28.01.69.

	2014	2015	2016	2017
Intäktsföring av Finlands Banks vinst, mn euro	180	138	98	90
Andel av vinsten från året innan, %	75	92	67	70

2018 budget	90 000 000
2017 I tilläggsb.	-7 000 000
2017 budget	98 000 000
2016 bokslut	98 000 000

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

Under momentet beräknas inflyta 179 900 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2017.

Intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 179,9 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel uppgår till 94,9 miljoner euro och Senatfastigheters andel till 85 miljoner euro.

2018 budget	179 900 000
2017 budget	181 000 000
2016 bokslut	236 569 037

Avdelning 15
LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Lån som återbetalas till staten**	**497 745**	**459 241**	**413 218**	**-46 023**	**-10**
02.	Återbetalningar av statens lån till affärsverk	69 108	68 300	21 000	-47 300	-69
04.	Amorteringar på övriga lån	428 636	390 941	392 218	1 277	0
03.	**Statens nettoupplåning och skuldhantering**	**2 473 716**	**5 586 147**	**2 972 870**	**-2 613 277**	**-47**
01.	Nettoupplåning och skuldhantering	2 473 716	5 586 147	2 972 870	-2 613 277	-47
	Sammanlagt	**2 971 461**	**6 045 388**	**3 386 088**	**-2 659 300**	**-44**

01. Lån som återbetalas till staten

Förklaring: En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk

Under momentet beräknas inflyta 21 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av återbetalningar till staten av lån som antecknats som skuldkapital i samband med egendomsarrangemang. Av affärsverken är det endast Senatfastigheter som har statligt lån. Ränteinkomsterna från affärsverkens lån tas upp under moment 13.01.04.

2018 budget	21 000 000
2017 budget	68 300 000
2016 bokslut	69 108 493

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 392 218 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som beviljats genom statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statsbolag samt andra statsbolag, samt amorteringar på lån som beviljats statliga affärsverk för pensionsavgifter. I inkomstposten ingår även amorteringar på köpesummor och löseskillingar för lägenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositionslagen och jordanskaffningslagen samt amorteringar på grundtorrläggnings- och skogsförbättringslån. I inkomstposten ingår även amorteringar på lån till Finlands Exportkredit för inhemska fartygsleveranser och på refinansieringslån för export och lån till Tekes. I inkomstposten har också beaktats amorteringar på lån som beviljats andra stater. Ränteinkomster från lån under momentet tas upp under moment 13.01.05.

2018 budget	392 218 000
2017 budget	390 941 000
2016 bokslut	428 636 268

03. Statens nettoupplåning och skuldhantering

Förklaring: Det strategiska målet för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, så att riskerna i skuldhanteringsåtgärderna och i själva låneportföljen hålls på en acceptabel nivå, och så att statens likviditet säkerställs under alla förhållanden. Kostnaderna minimeras genom att låneportföljens räntestruktur aktivt justeras så att ränteutgifterna för skulden kan minskas kontrollerat. Dessutom upprätthåller man en så likvid referenslånemarknad som möjligt för att säkerställa en förmånlig finansiering.

01. Nettoupplåning och skuldhantering

Under momentet antecknas 2 972 870 000 euro i nettoinkomster.

Såsom inkomster beaktas det nominella värdet på nya statslån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomster från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Inkomster som inflyter under momentet får användas

1) till betalning av amorteringar på statsskulden och betalning av återköp,

2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt lagen om statsbudgeten (423/1988).

Utvecklingen i det nominella värdet på skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2016—2018 (md euro)

	2016 bokslut	2017 budgeterat	2018 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	101,7	107,1	110,1

Nettoinkomstposten under momentet motsvarar det nettoupplåningsbehov som uppkommer av andra än skuldhanteringsutgifter. Under momentet inflyter nettoinkomster i form av inkomster av nya statslån med avdrag för de utgifter som orsakas av återbetalning av lån. I nettoinkomsten ingår dessutom de poster som föranleds av emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit och de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder samt derivatavtal som skyddar upptagandet och återbetalningen av lån.

Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 8,1 miljarder euro år 2018. Dessutom beräknas skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla till ett belopp av 5,7 miljarder euro. Det lånebelopp som fås genom de nya lånen, inklusive emissionsförluster, beräknas vara 16 857 870 000 euro och det belopp som används till amorteringar och återbetalningar på lån, inklusive kapitalförluster, beräknas uppgå till 13 885 000 000 euro.

Inkomster och utgifter (mn euro)

Inkomster	
Nettoupplåning till nominellt värde	3 023
Utgifter	
Emissionsförluster (netto)	-40
Kapitalförluster (netto)	-10
Nettoinkomster	2 973

2018 budget	2 972 870 000
2017 I tilläggsb.	-178 078 000
2017 budget	5 586 147 000
2016 bokslut	2 473 716 053

A N S L A G

Huvudtitel 21
RIKSDAGEN

F ö r k l a r i n g :

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Riksdagsledamöterna**	**21 158**	**21 639**	**21 247**	**-392**	**-2**
01.	Omkostnader för riksdags-ledamöterna (förslags-anslag)	21 158	21 639	21 247	-392	-2
10.	**Riksdagens kansli**	**108 798**	**128 542**	**74 207**	**-54 335**	**-42**
01.	Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	51 922	54 034	53 394	-640	-1
02.	Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)	4 519	6 893	2 482	-4 411	-64
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	15 168	15 500	6 800	-8 700	-56
51.	Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	2 799	2 790	3 531	741	27

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
70.	Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	2 390	5 325	4 000	-1 325	-25
74.	Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	32 000	44 000	4 000	-40 000	-91
20.	**Riksdagens justitie-ombudsman**	**5 811**	**6 201**	**6 061**	**-140**	**-2**
01.	Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	5 811	6 201	6 061	-140	-2
30.	**Utrikespolitiska institutet**	**3 624**	**3 608**	**3 618**	**10**	**0**
01.	Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservations-anslag 2 år)	3 413	3 398	3 398	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	211	210	220	10	5
40.	**Statens revisionsverk**	**16 077**	**15 915**	**15 527**	**-388**	**-2**
01.	Omkostnader för statens revisionsverk (reservations-anslag 2 år)	15 460	15 325	14 937	-388	-3
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	617	590	590	—	0
90.	**Riksdagens övriga utgifter**	**4 082**	**4 083**	**4 083**	**—**	**0**
50.	Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 082	4 083	4 083	—	0
	Sammanlagt	**159 551**	**179 988**	**124 743**	**-55 245**	**-31**

01. Riksdagsledamöterna

01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 247 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksdagsledamöternas arvoden	15 635 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 680 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	1 932 000
Sammanlagt	21 247 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing i riksdagsledamöternas kostnader för resor i hemlandet	-119
Ändring i omkostnaderna för riksdagsledamöternas arvoden	-273
Sammanlagt	-392

2018 budget	21 247 000
2017 budget	21 639 000
2016 bokslut	21 157 527

10. Riksdagens kansli

01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 394 000 euro.

F ö r k l a r i n g : I anslaget ingår anställningskostnader och andra personalkostnader, resekostnader och mobiltelefonkostnader för ledamotsassistenter som är anställda vid riksdagens kansli till ett belopp av sammanlagt 4 109 000 euro. Dessutom kan anslaget användas för underhåll och anskaffning av lokaler, inventarier och utrustning som behövs i riksdagsgruppernas verksamhet samt för personalens företagshälsovård enligt vad kanslikommissionen bestämmer.

För bidrag till gruppkanslierna för assistenter som är anställda av riksdagsgrupperna finns moment 21.10.51.

Fastighetsbyråns och säkerhetsavdelningens driftsutgifter med anledning av den grundliga renoveringen betalas under moment 21.10.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-965
Ökning av omkostnaderna till följd av färdigställandet av den grundliga renoveringen	11
Överföring till moment 21.10.51	-651
Nivåförändring	965
Sammanlagt	-640

2018 budget	53 394 000
2017 budget	54 034 000
2016 bokslut	51 922 361

02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 482 000 euro.

Anslaget får användas till sådana hyreskostnader för lokaler och områden, kostnader för reparation och underhåll av inventarier, kostnader för ändringar, informationssystem och utrustning i tillfälliga lokaler, mindre efterarbeten vid entreprenader, kompletterande anskaffningar av inventarier, försäkringar under byggfasen, visstidsanställd personal som anställs på grund av den

grundliga renoveringen, expert- och planeringskostnader samt flytt- och transportkostnader som orsakas av den grundliga renoveringen.

F ö r k l a r i n g : Av anslaget anvisas preliminärt fastighetsbyrån 2 132 000 euro och säkerhetsavdelningen 350 000 euro för efterarbeten i samband med den grundliga renoveringen. Vid behov får anslaget också användas för kostnader som andra enheter ansvarar för.

Kostnaderna för inventarier och utrustning inom projektet för den grundliga renoveringen beräknas under det tioåriga projektet uppgå till sammanlagt ungefär 20 miljoner euro. Kostnaderna för tillfälliga lokaler och arrangemang och efterarbeten samt flyttningskostnaderna beräknas uppgå till sammanlagt ungefär 25 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i omkostnaderna för den grundliga renoveringen	-4 411
Sammanlagt	-4 411

2018 budget	2 482 000
2017 budget	6 893 000
2016 bokslut	4 518 535

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 800 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Under momentet har budgeterats mervärdesskatteutgifterna inom hela huvudtiteln förutom de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-8 700
Sammanlagt	-8 700

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	6 800 000
2017 budget	15 500 000
2016 bokslut	15 168 268

51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 531 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt kanslikommissionens beslut (4.3.2015 § 3) om den s.k. gruppkanslimodellen till de riksdagsgrupper vars ledamotsassistenter blivit anställda av gruppkanslierna.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om storleken på bidraget, villkoren och tidpunkterna för övergången till anställning samt om andra principer som gäller för gruppkanslimodellen.

Förklaring: Bidragsbeloppet inom ramen för gruppkanslimodellen justeras årligen i enlighet med förändringen i anställningskostnader och lönebikostnader, kostförmånens beskattningsvärde, resekostnader och administrationskostnader. Justeringarna utförs som tjänsteåliggande vid förvaltnings- och serviceavdelningen. Från och med justeringen den 1 mars 2017 är bidragsbeloppet 3 382,00 euro i månaden per ledamot. Ersättningen justeras årligen. Assistentbidraget betalas för 87 riksdagsledamöter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av ersättningsgrunden för assistentbidraget från och med den 1 mars 2017	90
Överföring från moment 21.10.01	651
Sammanlagt	741

2018 budget	3 531 000
2017 budget	2 790 000
2016 bokslut	2 799 022

70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas till anskaffningar av maskiner och utrustning för dataadministrationen samt till betalning av projekt för utvecklande av nya tillämpningar eller tillämpningar som ersätter nuvarande tillämpningar och som hänför sig till användningen av maskinerna och utrustningen.

Förklaring: Minskningen av anslaget beror på att den grundliga renoveringen av riksdagshuset blir färdig.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planenliga projekt för utveckling av informationssystemen	-1 325
Sammanlagt	-1 325

2018 budget	4 000 000
2017 budget	5 325 000
2016 bokslut	2 390 000

74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas till efterarbeten i samband med den grundliga renoveringen av riksdagens byggnader.

Förklaring: Enligt programmet för den grundliga renoveringen ska 4,0 miljoner euro av anslaget för 2018 användas till efterarbeten i samband med den grundliga renoveringen av riksdagshuset och andra byggnader. I summan ingår kostnader för planering och övervakning av efterarbetena.

Projektet för den grundliga renoveringen inleddes 2007 och slutförs 2017, och de totala kostnaderna uppgår uppskattningsvis till sammanlagt 272,5 miljoner euro. De fördelas så att byggkostnaderna för lokaler ovan jord uppgår till 195,2 miljoner euro och byggkostnaderna för lokaler under jord till 77,3 miljoner euro. Från 2007 till utgången av 2016 har de realiserade utgifterna för den grundliga renoveringen uppgått till 217,4 miljoner euro.

Dessutom ingår i projektet kostnader för inventarier och utrustning, kostnader för tillfälliga lokaler och arrangemang samt flyttningskostnader, vilka betalas under moment 21.10.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den grundliga renoveringens framskridande enligt planerna	-40 000
Sammanlagt	-40 000

2018 budget	4 000 000
2017 budget	44 000 000
2016 bokslut	32 000 000

20. Riksdagens justitieombudsman

01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 061 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 5 468 000 euro till utgifter som föranleds av skötseln av de grundläggande uppgifterna vid justitieombudsmannens kansli, uppgraderingen av den externa och interna webbplatsen och ordnandet av det nordiska JO-mötet. Huvudorsakerna till besparingen under momentet är att personalkostnaderna minskat och att projektet för utvecklande av ett informationssystem för elektronisk ärendehantering i huvudsak färdigställs 2017. Utgifterna för Människorättscentret, som verkar i anslutning till kansliet, är 593 000 euro för utförandet av lagstadgade uppgifter. Människorättscentret är ett operativt sett självständigt statligt organ som främjar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

Uppgifterna för justitieombudsmannens kansli utvidgades då riksdagen den 5 april 2013 godkände en lagändring, genom vilken justitieombudsmannen utnämndes till nationellt besöksorgan enligt det fakultativa protokollet till FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (s.k. OPCAT-uppgift). Uppgiften som besöksorgan för slutna inrättningar och vårdinrättningar förutsätter tilläggsresurser. I anslaget har sakkunnigarvodena beaktats. Dessutom godkände riksdagen den 3 mars 2015 en ändring av lagen om riksdagens justitieombudsman, enligt vilken riksdagens justitieombudsman, Människorättscentret och dess människorättsdelegation sörjer för uppgifterna enligt artiklarna 33.2 och 33.3 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning från december 2006. Uppgiften är att

främja, skydda och övervaka konventionens verkställighet. Skötseln av uppgifterna kräver ökade personalresurser inom uppgiftsområdet och att personalens kompetens stärks.

Människorättscentret inledde sin verksamhet år 2012 och människorättsdelegationen tillsattes genom riksdagens justitieombudsmans beslut den 29 mars 2012. Enligt lagen har människorättsdelegationen 20—40 medlemmar. Människorättscentrets direktör är ordförande för delegationen. Människorättscentret är sekretariat för delegationen och dess sektioner.

Hantering och utvecklande av personalresurser (inkl. Människorättscentret)

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Årsverken	57,9	57,9	57,9
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	11	11	11
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro[1)]	-	3,57	3,57

[1)] VMBaro-undersökningen görs vartannat år. År 2016 gjordes ingen undersökning. År 2015 var arbetstillfredsställelseindex 3,8.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i personalkostnaderna och på grund av det slutliga färdigställandet av det elektroniska ärendehanteringssystemet	-140
Sammanlagt	-140

2018 budget	6 061 000
2017 budget	6 201 000
2016 bokslut	5 811 371

30. Utrikespolitiska institutet

01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 398 000 euro.

Förklaring: Som beräknade inkomster av verksamheten har beaktats bl.a. intäkterna av beställningar, utomstående projektfinansiering för forskning, kostnadsersättningar och avgiftsbelagd verksamhet till ett belopp av sammanlagt 662 000 euro. Forskningsagendan för 2017—2019 består av tre program, med temana Europeiska unionen, särskilt forskningen i dess yttre förbindelser, ekonomi och politiska system, Europeiska unionens östra grannskap och Ryssland samt global säkerhet. Även 2018 är det viktigaste projektet ett flerårigt projekt för forskning i Förenta staterna som finansieras av Jane och Aatos Erkkos stiftelse. Projektet inleddes 2013. Dessutom pågår ett litet antal forskningsprojekt, varav ett särskilt gäller forskningen i Finlands utrikespolitik, som utgör ett tvärsnitt av forskningsprogrammen. Institutet har också ett småskaligt forskningscenter för Förenta staternas politik och makt, som drivs med stöd av Jane och Aatos Erkkos stiftelse.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Årsverken	44,5	43,5	43,5
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	3,6	4,5	4,5
Andelen kvinnor i personalen, %	51,1	51,1	51,1

Enligt resultaten av undersökningen ”Mot en bättre arbetsgemenskap” som gjordes för att kartlägga arbetstillfredsställelsen är arbetstillfredsställelsen bättre än genomsnittet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 071	4 048	4 060
Bruttoinkomster	696	650	662
Nettoutgifter	3 375	3 398	3 398
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	384		
— överförts till följande år	422		

2018 budget	3 398 000
2017 budget	3 398 000
2016 bokslut	3 413 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 220 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	10
Sammanlagt	10

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	220 000
2017 budget	210 000
2016 bokslut	211 343

40. Statens revisionsverk

01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 14 937 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Revisionsverkets budgetförslag baserar sig på att de externa uppgifter som föreskrivs för revisionsverket i grundlagen och de övriga lagstadgade uppgifterna, nämligen övervakning av finanspolitiken och parti- och valfinansieringen, samt uppgiften att granska den verksamhet som bedrivs av myndigheten för finansiell stabilitet (lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, 1195/2014) sköts inom ramen för anslagsnivån i de riktlinjer och den ram för ekonomin och personalplaneringen som kanslikommissionen fastställt.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Årsverken	144,7	138	138
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	4,4	4,4	4,4
Arbetstillfredsställelseindex			
Index enligt undersökningen ”Mot en bättre arbetsgemenskap” 2016			
Personalens välbefinnande	3,5		
Grundförutsättningar för arbetet	3,5		
Arbetsklimatet	3,4		
Utvecklingsförutsättningar	3,3		
Andelen kvinnor i personalen, %	52,1	52,5	52,5

Årsverken per enhet 2017—2018, mål

	2017 mål	2018 mål
Redovisningsrevision och laglighetsgranskning	58	58
Effektivitetsrevision och granskning av finanspolitiken	56	56
Ledningens stöd	9	9
Enheten för administration	15	15

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkta hyresutgifter	-388
Sammanlagt	-388

2018 budget	14 937 000
2017 budget	15 325 000
2016 bokslut	15 460 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 590 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	590 000
2017 budget	590 000
2016 bokslut	616 933

90. Riksdagens övriga utgifter

50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)

Under momentet beviljas 4 083 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd i enlighet med lagen om riksdagsgrupper (979/2012) för anställning av personal som är nödvändig för gruppernas verksamhet och för andra utgifter som verksamheten orsakar.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om principerna för användningen av anslaget.

F ö r k l a r i n g : Anslaget fördelas mellan grupperna så att för varje ledamot betalas 1 575 euro per månad, utöver vilket det till varje riksdagsgrupp som bildats utifrån valresultatet i riksdagsvalet 2015 fram till slutet av valperioden betalas ett månatligt belopp som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter.

2018 budget	4 083 000
2017 budget	4 083 000
2016 bokslut	4 082 400

Huvudtitel 22
REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Republikens president**	**1 632**	**2 875**	**2 875**	**—**	**0**
01.	Arvodet till republikens president (fast anslag)	126	126	126	—	0
02.	Omkostnader för republikens president (reservationsanslag 2 år)	199	199	199	—	0
20.	Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	1 307	2 550	2 550	—	0
02.	**Republikens presidents kansli**	**8 952**	**10 854**	**16 155**	**5 301**	**49**
01.	Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	7 481	7 754	8 055	301	4
02.	Utgifter för pensionerade presidenter (reservations - anslag 2 år)	600	600	600	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	871	2 500	2 500	—	0
75.	Ombyggnad (reservations-anslag 3 år)	—	—	5 000	5 000	0
	Sammanlagt	**10 584**	**13 729**	**19 030**	**5 301**	**39**
	Årsverken	63,7	67,0	67,0		

01. Republikens president

01. Arvodet till republikens president (fast anslag)

Under momentet beviljas 126 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av arvode till republikens president enligt 1 § i lagen om ändring av lagen om arvodet till republikens president (215/2013).

2018 budget	126 000
2017 budget	126 000
2016 bokslut	126 000

02. Omkostnader för republikens president (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 199 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som inte budgeterats under omkostnadsmomentet för republikens presidents kansli eller moment 22.01.20. och som föranleds av evenemang som anordnas av republikens president eller av republikens presidents verksamhet.

2018 budget	199 000
2017 budget	199 000
2016 bokslut	199 000

20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och resor i utlandet

2) till betalning av utgifterna för besök i Finland

3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

F ö r k l a r i n g : Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2018 budget	2 550 000
2017 budget	2 550 000
2016 bokslut	1 306 627

02. Republikens presidents kansli

F ö r k l a r i n g : Enligt lagen om republikens presidents kansli (100/2012) ska kansliet bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt svara för republikens presidents säkerhet och sä-

kerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Kansliet svarar för att pensionerade presidenter får sådana tjänster som avses i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Republikens kansli är en statlig fastighetsinnehavarmyndighet som sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer och ombyggnader av fastigheterna i Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden och sommarresidenset Gullranda.

01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 055 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till underhåll av statens antik- och konstföremål som innehas av republikens presidents kansli och till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda

2) till betalning av utgifter för årliga statliga representationstillställningar

3) till utgifter som föranleds kansliet av den verksamhet som bedrivs av delägarlaget för Gullrandas gemensamma vattenområde.

Under momentet nettobudgeteras den avkastning som delägarlaget delar ut till delägarna samt inkomster av virkesförsäljning i samband med skogsvårdsåtgärder i park- och skogsområdena på Gullranda och Talludden.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster i huvudsak av uthyrning av bostäder samt virkesförsäljning i samband med odlingsverksamhet och skogsvård på Gullranda.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 129	7 804	7 997
Bruttoinkomster	82	50	70
Nettoutgifter	7 047	7 754	7 927
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 768		
— överförts till följande år	2 202		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-6
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-41
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-3

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3
Nivåförändring	361
Sammanlagt	301

2018 budget	8 055 000
2017 budget	7 754 000
2016 bokslut	7 481 000

02. Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

2018 budget	600 000
2017 budget	600 000
2016 bokslut	600 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	2 500 000
2017 budget	2 500 000
2016 bokslut	870 982

75. Ombyggnad (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nödvändiga grundläggande reparationer och ombyggnader i Presidentens slott, i tjänstebostaden Talludden och på sommarresidenset Gullranda

2) till grundläggande reparationer och ombyggnader av parken på sommarresidenset Gullranda

3) till sådana tilläggsutgifter för förberedelse, planering och genomförande av dessa projekt som påverkar kansliets egentliga verksamhet.

F ö r k l a r i n g : Planeringen av iståndsättningen av parken på Gullranda och områdets infrastruktur inleddes år 2016. Kostnadsberäkningen för parken preciseras under 2017. Till iståndsättningen av parken på Gullranda reserveras 2 miljoner euro för 2018. Arkitektplaneringen av de grundläggande reparationerna av byggnaderna på Gullranda inleds år 2017. Kostnadsberäkning-

arna för de enskilda byggnaderna färdigställs i takt med att konditionsundersökningarna och planeringen framskrider. Till nödvändiga grundläggande reparationer av byggnaderna på Gullranda reserveras 2,7 miljoner euro för 2018.

Till nödvändiga grundläggande reparationer i tjänstebostaden Talludden reserveras 0,3 miljoner euro för 2018.

2018 budget	5 000 000

Huvudtitel 23
STATSRÅDETS KANSLI

F ö r k l a r i n g : Statsrådets kansli svarar i enlighet med vad som hör till dess ansvarsområde för biträdande av statsministern vid den allmänna ledningen av statsrådet samt vid samordningen av regeringens och riksdagens arbete. Till dess uppgifter hör samordningen och utvecklandet av Finlands EU-politik, statsrådets kommunikation och samordningen av statsförvaltningens kommunikation samt statens ägarpolitik och ägarstyrningen av de statsägda bolag som är underställda statsrådets kansli. Statsrådets kansli har till uppgift att leda, samordna och utveckla statsrådets och dess ministeriers gemensamma förvaltning samt deras interna planering av verksamheten, ekonomin och tillvägagångssätten och att producera gemensamma tjänster och utveckla statsrådets gemensamma verksamhetskultur. Dessutom svarar statsrådets kansli för samordningen dels i fråga om målen för statens sektorsforskning, dels i fråga om beredningen av de externa ekonomiska relationerna och centrala tvärsektoriella ärenden som gäller dem. Statsrådets kansli tryggar statsministerns och regeringens verksamhetsförutsättningar under alla förhållanden.

Statsrådets kansli sköter de uppgifter som hör till dess ansvarsområde i enlighet med regeringsprogrammet. Visionen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram är att Finland 2025 ska vara ett land som förnyar sig, som bryr sig och som är tryggt, där var och en av oss kan känna sig viktig. Ett samhälle där det råder ömsesidigt förtroende. Statsrådets kansli följer genomförandet av regeringsprogrammet och bidrar till att genomföra de mål som nämns i programmet, framför allt när det gäller smidigare författningar, digitalisering och nya tillvägagångssätt.

Av spetsprojekten i regeringsprogrammet hör "Införande av en försökskultur" till statsrådets kanslis ansvar. Dessutom ska regeringens grundläggande projekt för hållbar utveckling och regeringens framtidsarbete genomföras av statsrådets kansli.

Omvärlden
Det hundraåriga Finland lever i en omvärld som förändras och som delvis är oförutsägbar. Centrala frågor med tanke på statsrådets kanslis uppgifter är för tillfället Europeiska unionens, nationalstaternas och ekonomins utveckling, de förändrade värderingarna och attityderna och den ökade mångfalden när det gäller information, demokrati och sätten att vara delaktig. På omvärlden inverkar 2018 också det förändrade aktörsfältet inom den offentliga förvaltningen, framför allt på grund av social- och hälsovårds- och landskapsreformen. Också den tekniska utvecklingen, den digitala verksamhetskulturens framfart och förändringarna i arbetslivet återspeglas i omvärlden.

I statsrådets arbete framhävs samordning och skapandet av en helhetssyn. De centrala problem som behandlas i statsrådet spänner över flera samhällsområden. För att regeringen ska fungera

effektivt krävs en bättre helhetssyn och starkare samordning i ledningen. Det behövs analys som utgår från hela samhällets perspektiv och systematisk kommunikation i en föränderlig mediemiljö.

För att säkerställa kvaliteten på besluten och en god förvaltning är det viktigt att sträva efter att det politiska beslutsfattandet och beredningen i statsrådet grundar sig på tillräckligt arbete av god kvalitet. Som stöd för detta behövs aktuell, tillgänglig och omfattande forsknings-, framsyns- och utvärderingsinformation samt en lägesbild.

Finland är en del av den europeiska och nordiska värdegemenskapen. Vi påverkar aktivt den europeiska och globala verksamhetsmiljön. Statsrådets kansli har en central ställning i beredningen och samordningen av EU-ärenden. Ett övergripande berednings- och samordningssystem gör det möjligt att utarbeta en gemensam ståndpunkt och påverka i ett tidigt skede när det gäller Finlands EU-politik.

Hållbar utveckling har som mål att trygga goda levnadsförhållanden för nuvarande och kommande generationer. Kansliet ansvarar under ledning av statsministern för den nationella samordningen och verkställigheten av hållbar utveckling och för verkställigheten av den globala agendan för hållbar utveckling, Agenda 2030.

Statens tillgångar i bolagsform utgör en viktig del av nationalförmögenheten. Utgångspunkten för ägarpolitiken är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. I ägarstyrningen av statens tillgångar i bolagsform eftersträvas aktivare än hittills tillväxt i ägarvärdet, som används till att skapa ny, samhällsviktig företagsverksamhet.

Utvecklandet av statsrådets gemensamma förvaltnings- och sakkunnigfunktioner fortsätter i nära samarbete med de andra ministerierna. Tillvägagångssätten ses över och förutsättningar för en gemensam verksamhetsmiljö och verksamhetskultur skapas.

Statsrådets kanslis samhälleliga effektmål
— Statsministern leder statsrådets verksamhet, och statsrådets högsta regerings- och förvaltningsmakt baserar sig på aktuell, omfattande och välunderbyggd information

— Finlands mål inom Europeiska unionen främjas på ett förutseende och aktivt sätt

— I ägarstyrningen av statens tillgångar i bolagsform eftersträvas aktivt tillväxt i ägarvärdet, som används till att skapa ny, samhällsviktig företagsverksamhet

— Statsrådet agerar enhetligt, öppet, ekonomiskt och med fokus på kvalitet.

Statsrådets kanslis mål för resultatet av verksamheten:
— Statsrådets kansli stöder statsministern i ledningen av regeringspolitiken och i samordningen av förvaltningsövergripande uppgifter

— Kommunikationen är kostnadseffektiv och modern i en förändrad mediemiljö

— En lagstiftningsplan utarbetas för att samordna statsrådets och riksdagens arbete

— Framtidsarbetet, framsynen och forskningsinformationen är av hög kvalitet och stöder beslutsfattandet i statsrådet. Regeringens framtidsredogörelse bereds i två faser

— Statsrådets strategiska styrning stärks med hjälp av gemensam, förvaltningsövergripande beredning, framsyn och en gradvis sammanföring av statsrådets resurser

— Försökskulturen i Finland stärks och ekosystem som möjliggör försök utvecklas

— Genomförandet av det nationella verkställighetsprogrammet för hållbar utveckling säkerställs, verkställigheten och samordningen utvecklas och samarbetet med olika partner utvidgas för att genomföra Agenda 2030

— Finlandsbildens genomslag stärks med hjälp av en strategisk plan som ska styra verksamheten och genom en kartläggning av de resurser som den offentliga förvaltningen anvisar för Finlandsfrämjandet

— En EU-politik som stärker Finlands konkurrenskraft, ökar tillväxten och förbättrar sysselsättningen drivs, och konsekvenserna av frågor som kommer upp i EU bedöms systematiskt och prognostiserat. I beredningen tryggas Finlands intressen vid Förenade kungarikets utträde ur EU och vid framtida förhandlingar om EU:s budgetram

— Prioriteringarna och Finlands målsättningar under Finlands EU-ordförandeskap bereds, och kostnadseffektiva personal- och mötesarrangemang under ordförandeskapet planeras

— Den övergripande rapporteringen om statens bolagsinnehav stärks och statens gemensamma ägarstyrning effektiviseras

— Ägarvärdet ökas på lång sikt och värdestegringen används till att skapa ny, samhällsviktig företagsverksamhet. Det säkerställs att statsägda bolag är föregångare inom samhällsansvar och att båda könen har minst 40 procents representation i styrelserna i de bolag där staten har bestämmande inflytande

— Statsrådets funktioner och tjänster digitaliseras, gemensamma arbets- och verksamhetssätt utvecklas inom statsrådet, ett öppet samarbete i nätverksform etableras, informationsgången förbättras och information utnyttjas i vid omfattning.

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel. Där fastställs även ämbetsverkets samhällspolitiska mål och verksamhetsmål.

Justitiekanslersämbetet stöder justitiekanslern och biträdande justitiekanslern vid övervakningen av lagligheten i statsrådets och republikens presidents ämbetsåtgärder, laglighetsövervakningen av domstolar, övriga myndigheter och andra som ålagts ett offentligt uppdrag samt tillsynen över advokaters verksamhet.

Konsekvenser för jämställdheten i anslutning till budgetpropositionen

I statsrådets kanslis egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likställdhet och jämställdhet. Vid valet av styrelseledamöter till statligt helägda bolag beaktas jämställdhetsaspekter så att bägge könens andel av antalet styrelseledamöter är minst 40 procent. Anslagen under huvudtiteln bedöms dock inte ha någon betydande inverkan på jämställdheten mellan könen.

Hållbar utveckling
Under 2018 införs ett nationellt uppföljningssystem för utvärdering av genomförandet av Agenda 2030. Den politiska koherens som stöder en hållbar utveckling stärks genom en förbättring av konsekvensbedömningen vad gäller hållbar utveckling vid lagberedningen. Användningen av verktyget för åtgärdsåtaganden utvidgas och kopplingen mellan statsrådets framtidsarbete samt försök och genomförandet av Agenda 2030 stärks ytterligare. Finland främjar genomförandet av Agenda 2030 också inom det internationella samarbetet genom att aktivt sprida kunnande och praxis.

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**160 202**	**161 528**	**169 257**	**7 729**	**5**
01.	Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	125 013	123 240	123 223	-17	0
02.	Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	5 351	5 575	6 510	935	17
03.	Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
04.	Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (reservationsanslag 2 år)	496	867	867	—	0
22.	Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	11 400	11 400	11 400	—	0
(23.)	Digitalt främjande av försöksverksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 000	—	—	—	0
24.	Finlands EU-ordförandeskap (reservationsanslag 2 år)	—	—	6 800	6 800	0
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	14 942	19 446	19 457	11	0
10.	**Ägarstyrningen**	**5 700**	**5 700**	**5 700**	**—**	**0**
88.	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 700	5 700	5 700	—	0
20.	**Understödjande av politisk verksamhet**	**29 635**	**29 635**	**29 635**	**—**	**0**
50.	Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	29 635	29 635	29 635	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
30.	**Justitiekanslersämbetet**	**3 631**	**3 467**	**3 405**	**-62**	**-2**
01.	Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 631	3 467	3 405	-62	-2
90.	**Övriga utgifter**	**6 314**	**10 800**	**2 270**	**-8 530**	**-79**
21.	Ordnar (förslagsanslag)	814	700	700	—	0
26.	Finland 100 (reservationsanslag 3 år)	5 500	10 100	800	-9 300	-92
61.	Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	—	—	770	770	0
	Sammanlagt	**205 482**	**211 130**	**210 267**	**-863**	**0**
	Det totala antalet anställda	620	622	645[1)]		

[1)] Det beräknade antalet årsverken vid statsrådets kansli är 563 och vid justitiekanslersämbetet 36. Därtill kommer 42 specialmedarbetare och 4 statssekreterare. Medlemmarna av statsrådet ingår inte i antalet årsverken.

01. Förvaltning

01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 123 223 000 euro.

Anslaget får även användas för utgifter som föranleds av ekonomiska rådet, statsrådets svenska språknämnd, titelnämnden, rådet för bedömning av lagstiftningen eller andra motsvarande nämnder.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	119 243	125 140	123 723
Bruttoinkomster	2 096	1 900	500
Nettoutgifter	117 147	123 240	123 223
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 371		
— överförts till följande år	16 237		

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsrådets ledning och politiska beredning	8 149 000
Statsrådets och ministeriernas gemensamma förvaltnings- och sakkunniguppgifter	108 789 000
Investeringar i renovering av lokaler	1 400 000
Elektronisk distribution av säkerhetsklassificerade EU-handlingar	705 000
Statsrådets gemensamma ärendehanteringssystem	3 200 000
Statsrådets gemensamma digitala skrivbord	980 000
Totalt	123 223 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ANM Bangatan, personalbespisning, återföring av en överföring av engångsnatur (överföring till moment 32.01.01)	-75
Grundlig reparation av statsrådets festvåning (Smolna)	1 400
Hanteringen av den kontinuerliga tjänsten för statsrådets gemensamma plattform för webbpublicering (överföring från moment 26.01.01)	65
IM Kyrkogatan 12, utgifter som föranleds av flytten, återföring av en överföring av engångsnatur (överföring till moment 26.01.01)	-582
Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01 och 35.01.01)	80
Omorganisering av statsrådets telefonväxelverksamhet (-1 årsv.) (överföring till moment 24.01.01)	-45
Projektet för elektronisk distribution av säkerhetsklassificerade EU-handlingar	705
Projektet för statsrådets digitala skrivbord (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-1 060
Projektet för statsrådets digitala skrivbord (finansiering 2018) (överföring från moment 28.70.20)	980
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-3 400
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2018) (överföring från moment 28.70.20)	3 200
Skötsel av ärenden som gäller externa ekonomiska relationer (-2 årsv.) (överföring till moment 32.01.01)	-130
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring från moment 24.01.01)	26
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring från moment 25.01.01)	9
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring från moment 28.01.01)	25
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring från moment 29.01.01)	9
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring från moment 31.01.01)	11
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring från moment 35.01.01)	13
Statsrådets gemensamma beredskapstelefoner, bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-14

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Underhålls- och hyreskostnader på grund av den grundliga reparationen av statsrådets festvåning	520
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till momenten 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01 och 35.01.01)	-573
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-41
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-34
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-49
Indexhöjning av hyror	131
Löneglidningsbesparing	-123
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-720
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-148
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-56
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-27
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-29
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-85
Sammanlagt	-17

2018 budget	123 223 000
2017 I tilläggsb.	688 000
2017 budget	123 240 000
2016 bokslut	125 013 000

02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 510 000 euro.

Anslaget får användas till löneutgifter för ministrar, politiska statssekreterare och ministrarnas specialmedarbetare.

F ö r k l a r i n g : Av anslaget under momentet betalas arvoden till ministrar (lag om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet 1096/2006), och löner jämte bikostnader till politiska statssekreterare och ministrarnas specialmedarbetare. Antalet anställda under momentet är 63, varav 17 är medlemmar av statsrådet, 4 statssekreterare och 42 specialmedarbetare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av antalet ministrar och specialmedarbetare	935
Sammanlagt	935

2018 budget	6 510 000
2017 I tilläggsb.	645 000
2017 budget	5 575 000
2016 bokslut	5 351 173

03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av löne- och socialskyddskostnader för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner

2) till betalning av viss dagpenning i särskilda fall till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen

3) till ett belopp av högst 240 000 euro för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken till statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen.

Förklaring: Momentets egentliga användningsändamål är löneutgifter för Europeiska unionens nationella experter. Förvaltningsområdena kan under sina lämpliga omkostnadsanslag komplettera finansieringen av nationella experter, om den centraliserade finansieringen inte är tillräcklig för att täcka alla kostnader för de experter som anses nödvändiga.

Under momentet kan det också anställas personal motsvarande tre årsverken till statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen. Uppgifterna är centrala med tanke på säkerställandet av Finlands EU-inflytande.

2018 budget	1 000 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	1 000 000
2016 bokslut	1 000 000

04. Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 867 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av resor som företas av statsministern och andra ministrar i statsrådets kansli samt av säkerhetsvakter och personer som direkt bistår dem

2) till betalning av utgifter som föranleds av resor som företas av statsministerns och de övriga ministrarnas i statsrådets kansli statssekreterare och specialmedarbetare och som hänförs till statsrådets kanslis ansvarsområde

3) till betalning av utgifter som föranleds av Europeiska rådets möten

4) till statsministerns och andra ministrars i statsrådets kansli utgifter för gästfrihet som hänför sig till statsrådets kanslis ansvarsområde.

Förklaring: Ersättningar som beviljas av Europeiska unionens råd för reseutgifter under momentet intäktsförs under detta moment. Inkomsterna beräknas uppgå till 350 000 euro.

2018 budget	867 000
2017 budget	867 000
2016 bokslut	495 789

22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till statsrådets och dess ministeriers utrednings- och forskningsverksamhet

2) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet och samordning av försöksverksamhet

3) till betalning av statsunderstöd till forskningsinstitutioner, universitet och andra motsvarande samfund som bedriver forskningsverksamhet.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter för personal vid statsrådets kansli motsvarande högst nio årsverken, av vilka högst tre årsverken får användas till samordning av försök som gäller främjandet av regeringens strategiska mål. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 80 årsverken vid statens ämbetsverk och inrättningar.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare får nettobudgeteras under momentet.

F ö r k l a r i n g : De innehållsliga fokusområdena i statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet samt beredningss- och styrningsansvaren för projekten fastställs årligen i statsrådets utrednings- och forskningsplan. Med hjälp av planen styrs utrednings- och forskningsverksamheten in på sådana av regeringen utvalda horisontella fokusområden som svarar mot regeringens och ministeriernas informationsbehov i den praktiska verksamheten. Utrednings- och forskningsverksamheten syftar till att bredda regeringens och ministeriernas informationsunderlag vid beslutsfattandet, bekräfta regeringens och ministeriernas kunskapsbaserade verksamhetspolitik och stärka den strategiska helhetssynen.

Det uppskattas att 200 000 euro av anslaget under momentet används till samordning av försöksverksamhet.

2018 budget	11 400 000
2017 I tilläggsb.	-100 000
2017 budget	11 400 000
2016 bokslut	11 400 000

24. Finlands EU-ordförandeskap (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till löneutgifter för och ersättningar till nödvändig visstidsanställd extra personal motsvarande högst 50 årsverken i anknytning till Finlands EU-ordförandeskap samt till övriga konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på förberedelserna inför EU-ordförandeskapet

2) till utgifter för planering och genomförande av möten som ordnas under ordförandeskapet och av andra motsvarande tillställningar som direkt anknyter till EU-ordförandeskapet.

Dispositionsplan (euro)

1. Löneutgifter och andra konsumtionsutgifter	6 300 000
2. Mötesutgifter	500 000
Sammanlagt	6 800 000

F ö r k l a r i n g : Finland är ordförande i Europeiska unionen 1.7—31.12.2019. Av anslaget betalas centraliserat de utgifter som orsakas av ordförandeskapet och förberedelserna inför ordförandeskapet, såsom personal- och utbildningsutgifter, reseutgifter samt utgifter som orsakas av planering och genomförande av möten och andra tillställningar som anknyter till EU-ordförandeskapet.

2018 budget	6 800 000
2017 I tilläggsb.	200 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 457 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	11
Sammanlagt	11

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	19 457 000
2017 budget	19 446 000
2016 bokslut	14 941 894

10. Ägarstyrningen

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar vid aktieemissioner i bolag med statlig majoritet eller i statens intressebolag eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag

2) till betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang och till betalning av sådana utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen som inte ingår i omkostnadsmomentet

3) för tecknande av sådana särskilda rättigheter som berättigar till aktier, såsom konverteringslån, och som avses i 10 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) eller till betalning av direkta utgifter som förorsakas av derivatavtal. Om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet.

F ö r k l a r i n g : Utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller till försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom sådan partiell återbäring av köpesumman som grundar sig på avtalsvillkor i köpebrevet som gäller prisjusteringar samt ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet vid ägarstyrningen när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang samt kostnader för ägarstyrningens internationella samarbete och samarbetet mellan ägarna.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	5 700 000
2017 I tilläggsb.	8 200 000
2017 budget	5 700 000
2016 bokslut	5 700 000

20. Understödjande av politisk verksamhet

F ö r k l a r i n g : Enligt grundlagen tillkommer statsmakten i Finland folket, som företräds av riksdagen. I det politiska systemet i Finland har partierna en etablerad ställning. På grund av partiernas viktiga ställning i den statliga verksamheten har om deras ställning och om fördelning av det anslag som avsetts för stödjande av partiverksamheten föreskrivits genom partilagen. Partifinansieringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 29 635 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädda i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är ett belopp på 29 486 825 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet samt för understödjande av partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 % avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 5 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovannämnda understöd. Av anslaget får 148 175 euro användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland.

2018 budget	29 635 000
2017 budget	29 635 000
2016 bokslut	29 635 000

30. Justitiekanslersämbetet

F ö r k l a r i n g : Justitiekanslern ser till att ärenden avgörs i statsrådet med iakttagande av laglig ordning och gällande bestämmelser. Vid övervakningen granskas föredragningslistorna för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningen för republikens president på förhand så, att eventuella fel kan korrigeras. Målet är att övervakningen i sig inte fördröjer eller försvårar statsrådets verksamhet. Alla ärenden på föredragningslistorna granskas varje vecka. År 2016 granskades 2 074 ärenden på föredragningslistorna. I fråga om klagomål är målet att ärendena behandlas så snabbt som möjligt och att man träffar korrekta, välmotiverade och högklassiga avgöranden. Man strävar efter att varje år avgöra åtminstone lika många ärenden som det har kommit in.

Klagomål

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
inkomna	1 987	2 200	2 200
avgjorda	1 963	2 200	2 200

Antalet klagomål har varierat i hög grad från år till år. År 2016 var mediantiden för behandlingen av klagomål 3,5 veckor och medeltalet 10,2 veckor. År 2016 träffades avgöranden som ledde till påföljder i 15 % av de klagomål som krävt utredning.

Egna initiativ och granskningar

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
initiativ	9	15	15
granskningar	13	10	30

De egna initiativen och granskningss- och orienteringsbesöken föranledde sammanlagt 8 påföljder år 2016.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Granskning av straffdomar	4 170	5 000	5 000

Rättsregistercentralen sänder ett urval av straffdomarna enligt givna anvisningar för granskning. År 2016 inleddes behandling av 36 ärenden på grund av granskning av straffdomar.

Tillsynen över advokater, offentliga rättshjälpsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
inkomna	754	800	800
undersökta	737	800	800

01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 405 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-1
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-3
Indexhöjning av hyror	1
Löneglidningsbesparing	-5
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-18
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sammanlagt	-62

2018 budget	3 405 000
2017 budget	3 467 000
2016 bokslut	3 631 000

90. Övriga utgifter

21. Ordnar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2018 budget	700 000
2017 I tilläggsb.	120 000
2017 budget	700 000
2016 bokslut	813 899

26. Finland 100 (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till lönekostnader och andra kostnader som orsakas av förberedelserna inför 100-årsjubileet av Finlands självständighet och minnesåret för händelserna 1918 motsvarande högst tre årsverken

2) till upphandling eller statsunderstöd enligt prövning för utgifter som föranleds av planeringen och genomförandet av jubileumsåret och minnesåret för händelserna 1918.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget under momentet enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Planeringen, genomförandet och arrangerandet av 100-årsjubileet av Finlands självständighet anpassas till jubileumsårets vikt och betydelse. Under momentet har under åren 2013—2018 anvisats sammanlagt 19 000 000 euro för planeringen och det riksomfattande nationella genomförandet av jubileumsåret.

Av anslaget är 600 000 euro avsett att användas till arrangemangen för minnesåret för Finlands inbördeskrig 1918. Minnesåret är av särskild samhällelig betydelse, och under året betonas vikten av samhörighet i samhället. Information och nätverk från projektet för 100-årsjubileet av Finlands självständighet utnyttjas i förberedelserna och genomförandet. Anslaget är också avsett att användas till förberedelser inför och genomförande av Finlands flaggas 100-årsjubileum.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	150	150
Utgifter sammanlagt	150	150

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avslutandet av Finlands 100-årsjubileum	-9 900
Ordnandet av minnesåret för händelserna 1918	600
Sammanlagt	-9 300

2018 budget	800 000
2017 budget	10 100 000
2016 bokslut	5 500 000

61. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 770 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av deltagaravgifter, finansiella bidrag och motsvarande utgifter enligt 12 § i lagen om Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot.

F ö r k l a r i n g : Huvuduppgifter för Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot är forskning och analys, utbildning och övningar, utveckling av doktriner och koncept, spridande av bästa praxis, identifiering av samarbetssätt och samarbetsmöjligheter samt produktion av information till stöd för beslutsfattande som gäller EU:s svarande på hybridhot. Under momentet betalas Finlands finansiella bidrag till kompetenscentrets verksamhet.

2018 budget	770 000
2017 I tilläggsb.	750 000

Huvudtitel 24
UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Omvärlden och förvaltningsområdets strategiska prioriteringar
Målet för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att stärka Finlands internationella ställning, trygga vår självständighet och territoriella integritet, förbättra finländarnas säkerhet och välfärd och upprätthålla ett fungerande samhälle. En ekonomi på hållbar grund och internationell konkurrenskraft stöder dessa mål. Finland driver en aktiv bilateral och multilateral utrikes- och säkerhetspolitik. I en värld av ömsesidigt beroende främjar Finland en hållbar utveckling samt internationell stabilitet, fred, demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och jämlikhet. Finland påverkar målinriktat sin omvärld som en del av den nordiska, europeiska och internationella gemenskapen.

Den kraftigt förändrade omvärlden ger Finland både nya möjligheter och allvarliga orosmoment. Karaktäristiskt för den förändrade omvärlden är att förändringarna sker snabbt och oförutsebart. Europeiska unionen är den viktigaste operativa ramen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik och en viktig säkerhetsgemenskap. EU:s verksamhet präglas av processen för Storbritanniens utträde och den interna politiska utvecklingen i många medlemsländer samt av ambitioner att göra EU effektivare. Migrationsrörelsen och hotet om terrorism och radikalisering ökar förväntningarna på EU:s funktionsförmåga. Säkerhetssituationen i Europa och Östersjöregionen har försämrats. I och med förändringarna i omvärlden blir de nordiska kontakterna och samarbetet särskilt mellan Finland och Sverige och det transatlantiska samarbetet tätare.

Befolkningsutvecklingen och migrationen, liksom den så kallade fjärde revolutionen – den teknologiska utvecklingen medräknad, särskilt digitaliseringen, ekonomins globalisering och internationella värdekedjor – påverkar Finland både direkt och indirekt. Samtidigt ökar åtgärderna som begränsar världshandeln, och inåtvändheten. Klimatförändringen, naturresursernas tillräcklighet, matsäkerheten och fattigdomen samt förändringarna i energiproduktionen inverkar på den globala omvärlden. Polariseringen som utvecklas mellan och inom samhällen ökar risken för konflikter. Svåra och ofta utdragna konflikter och extrema rörelsers aktiviteter förvärrar säkerhetsläget och hindrar många länders utveckling. Terrorismen är ett allvarligt internationellt problem. Konflikter, fattigdom och följderna av klimatförändringen medför ökat flyktingskap, och behovet av humanitärt bistånd växer sig allt större. Allt detta ökar också de västliga demokratiernas sårbarhet. Behovet av ett effektivare internationellt samarbete har ytterligare ökat.

Med tanke på utrikesförvaltningen är de centrala prioriteringarna följande:

— Att främja Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd genom att arbeta till förmån för Finland, dess närområden och för internationell säkerhet och stabilitet

— Att främja ett regelbaserat internationellt system

— Att främja Finlands tillväxtfrämjande öppna ekonomiska förbindelser och att stödja finländska företags deltagande i internationell handel och värdekedjor

— Att arbeta för att stärka de mänskliga rättigheterna, jämlikheten och demokratin

— Att främja genomförandet av Agenda 2030 och att arbeta för att bekämpa klimatförändringen.

Samhälleliga effektmål

— Utrikesförvaltningen främjar genom sin verksamhet ett enat, starkt och handlingskraftigt EU som särskilt fokuserar på tillväxt och säkerhet. Konkreta resultat eftersträvas särskilt för att fördjupa den inre marknaden, främja frihandel, utveckla Europeiska unionen som säkerhetsgemenskap, stärka Europeiska unionens yttre åtgärder och försvarsgemenskap, hantera migrationsrörelsen och skapa hållbar utveckling

— Utrikesförvaltningen fördjupar samarbetet med Sverige. Finlands deltagande i det nordiska samarbetet och i samarbetet med de nordiska länderna, de baltiska länderna och de övriga länderna i området ökar säkerhet, välfärden och stabiliteten i Norden och i Östersjöområdet. Utrikesförvaltningen utvecklar samarbetet mellan Finland och Nato på ett övergripande sätt

— Utrikesförvaltningen intensifierar det politiska och ekonomiska samarbetet med Förenta staterna

— Utrikesförvaltningen bygger upp samarbete och upprätthåller en dialog med Ryssland. Utrikesförvaltningen utövar aktivt inflytande över Europeiska unionens gemensamma riktlinjer för Ryssland, vilka utgör grunden för Finlands verksamhet. Förutsättningen för att samarbetet mellan EU och Ryssland ska bli bättre är att Ryssland följer internationell rätt och sina andra internationella åtaganden

— Finland främjar stabiliteten och den ekonomiska potentialen i den arktiska regionen i samarbete med staterna i regionen. Ordförandeskapet i Arktiska rådet 2017—2019 utnyttjas både för att etablera rådets ställning och för att driva Finlands nationella intressen

— Finland bidrar genom krishantering, fredsbyggande och utvecklingssamarbete till att förebygga och lösa konflikter och återuppbygga samhällen, vilket samtidigt även påverkar de grundläggande orsakerna till påtvingad migration. Finland stöder ett stärkande av bärkraften i transitländerna och destinationsländerna i närområdena. Utrikesförvaltningen främjar lösningar på nationell nivå och EU-nivå när det gäller arrangemang kring återsändande och återtagande i samarbete med de viktigaste ursprungsländerna. Fredsmedling betonas som en prioritering i Finlands utrikes- och säkerhetspolitik

— Finlands förmåga att bemöta terrorism-, cyber- och hybridhot stärks genom internationellt samarbete

— Utrikesförvaltningen utövar inflytande för att stärka det folkrättsbaserade, multilaterala internationella systemet och för att fördjupa det regelbaserade samarbetet

— Utrikesförvaltningen utövar inflytande i fråga om Europeiska unionens handelspolitiska målsättningar så att multilaterala, regionala och bilaterala system som är viktiga med tanke på den ekonomiska globaliseringen stärks; det centrala är att unionens handelspolitik inte blir mer pro-

tektionistisk och att framför allt små samhällsekonomier kan stärka sin ställning och konkurrenskraft i internationella värdekedjor

— Utrikesförvaltningens Team Finland-verksamhet utvecklas till ett omfattande paket med företagstjänster som fungerar i smidig samverkan med andra Team Finland-aktörer på ett sätt som ökar Finlands export och antalet små och medelstora företag som bedriver utrikeshandel

— Utrikesförvaltningen stöder mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och demokrati på samtliga politikområden

— Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, utvecklingspolitik och externa ekonomiska relationer främjar konsekvent verkställandet av Agenda 2030 i enlighet med de mål som satts utifrån en utredning som gjordes 2017. Finland främjar uppnåendet av målen för internationella klimatavtal.

Jämställdhet mellan könen
I enlighet med riktlinjerna för utrikesministeriets förvaltningsområde är principen den att jämlikhet och likabehandling ska uppnås i all verksamhet vid ministeriet. Ministeriet har fastställt sina riktlinjer för aktiv jämställdhet. Syftet är att bevara andelen kvinnor i ledande ställning och i sakkunniguppgifter på den nuvarande goda nivån.

Inom utvecklingspolitiken är ett av Finlands fokusområden att stärka kvinnors och flickors rättigheter och ställning, och genomgående inom hela verksamheten främjas jämställdheten mellan kvinnor och män. Målet är att under 2018 ytterligare öka den del av utvecklingssamarbetet som främjar jämställdheten mellan kvinnor och män. Vid verkställandet av den nationella handlingsplanen för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 "Kvinnor, fred och säkerhet" ägnar man uppmärksamhet åt att stärka kvinnornas ställning och åt kvinnornas deltagande i konfliktförebyggande arbete, konfliktlösning och fredsuppbyggande.

Hållbar utveckling
Utrikesministeriet främjar genomförandet av statsrådets redogörelse (SRR 1/2016 rd) och Agenda 2030 både inom utvecklingssamarbetet och i sin egen verksamhet. Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete utgår från genomförandet av FN:s Agenda 2030 utanför Finlands gränser. Det görs genom att stödja utvecklingsländer i att uppnå målen för en hållbar utveckling och genom att arbeta för nödvändiga förändringar i den globala omvärlden. Utrikesministeriet samordnar den bedömning som förutsätts i redogörelsen om hur Finlands utrikespolitik inom alla förvaltningsområden främjar uppnåendet av målen i Agenda 2030 och hur verksamhetens konsekvens kunde utvecklas. De fyra prioriterade områdena inom Finlands utvecklingspolitik är en del av genomförandet av Agenda 2030. Dessa prioriterade områden är stärkande av flickors och kvinnors ställning och rättigheter, utveckling av utvecklingsländernas ekonomier för att öka arbetstillfällena, näringsgrenarna och välfärden, stärkande av demokratin och samhällets funktionsförmåga samt tryggad tillgång på mat, vatten och energi samt hållbara naturresurser.

I utrikesförvaltningens interna verksamhet genomförs målen för Agenda 2030 i form av utrikesförvaltningens miljöstrategi och miljöprogram. Utrikesministeriet har anslutit sig till Finlands nationella samhälleliga åtagande för hållbar utveckling med tre åtaganden. Syftet med förbättrandet av uppföljningsmekanismen för miljöprogrammet är att noggrannare än tidigare följa verkställandet av miljöstrategin och miljöprogrammet som sträcker sig fram till år 2020. Ministeriet uppmuntrar utlandsbeskickningarna att ansluta sig till åtagandet med hänsyn till respektive beskickningens särdrag och lokala omständigheter. Dessutom berättar utrikesministeriet aktivt på interna-

tionella forum om Finlands åtagande för hållbar utveckling som ett exempel på en aktiverande och unik modell för praktiskt främjande av hållbar utveckling.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
24.30.50	*Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab*		
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	168,19	168,19
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	100,00	100,00
24.30.66	*Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)		
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	365,76	411,48

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Utrikesförvaltningen**	**250 897**	**247 730**	**243 384**	**-4 346**	**-2**
01.	Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	224 930	220 484	218 638	-1 846	-1
20.	Utgifter från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	—	2 282	982	-1 300	-57
21.	Produktivitetsanslag för utrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 155	1 155	1 155	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	13 412	16 059	16 059	—	0
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	9 900	7 750	6 550	-1 200	-15
(76.)	Anskaffning av fastigheter och lägenheter (reservationsanslag 3 år)	1 500	—	—	—	0
10.	**Krishantering**	**70 395**	**65 134**	**67 923**	**2 789**	**4**
20.	Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (reservationsanslag 2 år)	56 446	49 774	52 563	2 789	6
21.	Civilpersonalens deltagande i krishantering (fast anslag)	13 949	15 360	15 360	—	0
30.	**Internationellt utvecklingssamarbete**	**644 343**	**675 195**	**686 266**	**11 071**	**2**
50.	Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	0	0	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
66.	Egentligt utvecklingssam arbete (reservationsanslag 3 år)	504 343	535 195	546 266	11 071	2
88.	Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	0	10 000	10 000	—	0
89.	Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)	140 000	130 000	130 000	—	0
90.	**Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde**	**89 498**	**91 278**	**94 332**	**3 054**	**3**
50.	Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 337	1 341	1 341	—	0
51.	Understöd till nödställda (förslagsanslag)	24	45	45	—	0
66.	Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	86 961	86 992	90 046	3 054	4
67.	Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)	100	100	100	—	0
68.	Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	1 600	1 800	1 800	—	0
95.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	-525	1 000	1 000	—	0
	Sammanlagt	**1 055 133**	**1 079 337**	**1 091 905**	**12 568**	**1**
	Det totala antalet anställda[1)]	1 412	1 417	1 401		

[1)] Enligt uppskattning uppgår 2018 antalet anställda inom militär krishantering till högst ca 520 årsverken, antalet anställda som är sakkunniga inom civil krishantering till ca 120 personer och antalet anställda vid utrikesrepresentationerna som är avlönade i stationeringslandet till cirka 940 personer.

01. Utrikesförvaltningen

Förklaring: Utrikesförvaltningen betjänar hela statsförvaltningen, privatpersoner, forskningsinstitut, företag, organisationer, medierna och andra samarbetspartner. Ett omfattande representationsnätverk är viktigt för Finland. En omvärld i snabb förändring kräver att utrikesförvaltningen har effektiv framsyn, följer upp, analyserar, delar information och använder resurserna

smidigt. Mångsidig kompetens gör det möjligt att främja Finlands mål, att bättre hantera riskerna och att stärka krisberedskapen som en del av den övergripande säkerheten i förhållanden som kan ändras mycket snabbt. Utöver de strategiska prioriteringarna styrs verksamhet även av utrikesförvaltningens värden: samarbete, kreativitet och resultatrik verksamhet.

Produktion och kvalitetsledning

— Ett centralt verktyg för påverkan inom utrikesförvaltningen är en effektiv bilateral och multilateral diplomati på olika nivåer som bygger på stark kompetens och täta nätverk. En omvärld i snabb förändring kräver att utrikesförvaltningen har effektiv framsyn, följer upp, analyserar, delar information och använder resurserna smidigt

— Utrikesförvaltningen fäster allt större vikt vid att utnyttja digitaliseringen, däribland sociala medier som verksamhetsfält. Utrikesförvaltningens resurser riktas huvudsakligen till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse för Finland växer. Strukturerna och tillvägagångssätten i Finlands utrikesrepresentation utvecklas också med beaktande av samarbetsmöjligheterna med de nordiska länderna, de baltiska länderna och med EU:s utrikestjänst samt verksamhetsmodellen Team Finland

— Team Finland-strukturerna operationaliseras. Representationernas roll vid exportfrämjandet stärks i nära samarbete med den framtida Business Finland-organisationen. Den praktiska exportfrämjande kompetensen i utrikesförvaltningen utvecklas

— De tjänster för allmänheten som utrikesförvaltningen erbjuder utvecklas med beaktande av ändringarna i lagen om konsulära tjänster och regeringens asylpolitiska åtgärdsprogram samtidigt som man säkerställer att de tjänster som hör till utrikesförvaltningens uppgifter är en positiv faktor när man konkurrerar om internationella talanger som överväger att flytta till Finland. Kriskommunikationen utvecklas för att ge en allt mer realistisk bild av utrikesförvaltningens tjänster och ansvar i olika krissituationer

— De finländska intressena främjas med effektiv kommunikation och arbete med Finlandsbilden. Utrikesförvaltningens kommunikationsberedskap förbättras och deltagandet i den utrikes- och säkerhetspolitiska diskussionen utökas. De externa ekonomiska relationerna främjas genom att finländskt kunnande och styrkorna i det finländska samhället lyfts fram

— Finland är ordförande i Arktiska rådet 2017—2019 och i Europarådet 2018—2019. Under 2018 förbereder sig Finland också för EU-ordförandeskapet 2019, och utrikesförvaltningens 100-årsjubileum firas 2018.

Funktionell effektivitet

— Förvaltningsområdets interna processer centraliseras och minskas både i Finland och utomlands. Särskild vikt läggs vid hanteringen av utrikesförvaltningens egna säkerhetsrisker

— Som en del av ministeriets planeringssystem fortsätter man att utveckla mätningen av verksamhetens resultat och produktivitet, inkl. aktivitetsbaserad kalkylering och resultatrapportering inom utvecklingssamarbetet

— Särskilda fokusområden inom utrikesförvaltningens informationsförvaltning 2018 är utveckling av visumhanteringen, framför allt det nya nationella informationssystemet för viseringar och tjänsterna för allmänheten, fortsatt utveckling av en säker informationsförmedling och av hanteringen av säkerhetsklassificerad information, ärendehantering både inom förvaltningsområdet och på statsrådsnivå samt samarbete med statsrådets förvaltningsenhet i frågor som gäller teknik, system och informationsarkitektur

— Utvecklingen av inresetjänster fortsätter bland annat med hjälp av digitalisering. Syftet är fortsatt att särskilt utveckla verksamheten och fördelningen av resurser vid servicecentret för inresetillstånd i Kouvola med beaktande av variationer i efterfrågan på visum. Under året fortsätter också pilotprojektet för behandling av visumansökningar från Kina oberoende av ort vid servicecentret för inresetillstånd i Kouvola; i denna budget har för ändamålet föreslagits ett tillägg på sex årsverken för förvaltningsområdet

— Förvaltningsområdets fastighetsstrategi revideras framför allt i syfte att utveckla ägarstyrningen inom förvaltningsområdet. Genomförandet av utrikesförvaltningens upphandlingsstrategi, miljöstrategi och miljöprogram fortsätter.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
— Man fortsätter att genomföra utrikesförvaltningens personalstrategi för 2015—2020. På ett mera flexibelt sätt än tidigare styrs de minskande resurserna genom prioritering, nedprioritering och uteslutning till de strategiska prioriteringarna inom förvaltningsområdet. I kompetensutvecklingen följs de strategiska prioriteringarna

— Man strävar efter att inom ramen för systemet med tjänstekollektivavtal utveckla lönesystemet så att det bättre motsvarar de krav som arbetsrotationen ställer, med fokus på en förnyad resultatbedömning

— I ledningspolitiken fästs särskild vikt vid att de principer för god ledarskapsförmåga som ministeriet har fastställt ska genomföras bättre och mer jämnt fördelat än tidigare inom hela organisationen, bl.a. genom att utnyttja resultaten från 360-graders bedömningar

— Sambandet mellan välbefinnande i arbete och personalutveckling stärks, med fokus särskilt på beskickningar inom krisområden. Syftet är att bevara de anställdas välbefinnande på samma höga nivå som för närvarande.

Nyckeltal som beskriver de mål som uppställts för utrikesförvaltningen

	2016 utfall	2017 prognos	2018 mål
Tjänster för allmänheten			
Understöd till nödställda	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse
Krisjour/intensifierad lägesbevakning	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse
Startberedskap för/mottagande av snabbinsatsgrupper	Inom högst 6 h från beslut om utsändande	Inom högst 6 h från beslut om utsändande	Inom högst 6 h från beslut om utsändande
Hantering och utveckling av mänskliga resurser			
Årsverken	2 373	2 332	2 338
— Utrikesministeriet	870	849	856
— Utrikesrepresentationen	542	546	545
— Lokalt anställda	961	937	937
Kvinnor, %	67	65	65
Kvinnor, % av ledningen	47	47	48
Kvinnor, % av sakkunniguppdrag	67	67	67

Nyckeltal som beskriver de mål som uppställts för utrikesförvaltningen

	2016 utfall	2017 prognos	2018 mål
Index för utbildningsnivån	6,1	6,1	6,1
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,7	3,7
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,0	5,2	5,0

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 218 638 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter för honorära konsuler

2) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av forskning och utvecklingsarbete och som betalas till statliga ämbetsverk

3) till betalning av forskningsstipendier som hänför sig till utrikesförvaltningens ansvarsområde

4) till betalning av utgifter som föranleds av ministerbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök

5) till betalning av utgifter som föranleds av att nätverket Team Finland stärks med handelsekonomiskt sakkunniga för viss tid

6) till betalning av kostnader som orsakas utrikesförvaltningen på grund av rådets direktiv (EU) 2015/637 om samordnings- och samarbetsåtgärder för underlättande av konsulärt skydd till icke-företrädda unionsmedborgare i tredjeländer och om upphävande av beslut 95/553/EG.

F ö r k l a r i n g :

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2018 (euro)

Ministerium, 856 årsverken	**69 530 000**
Omkostnader	14 480 000
Personalkostnader	55 050 000
Beskickningarna, 89 verksamhetsställen, 545 årsverken[1)]	**134 468 000**
Omkostnader	68 209 000
Personalkostnader	66 259 000
Verksamhetsområdesspecifika utgifter inom förvaltningsområdet	**14 640 000**
Informationsförvaltning	12 000 000
Fastighetsförvaltning	840 000
Säkerhet	1 800 000
Sammanlagt	**218 638 000**

[1)] Antal verksamhetsställen enligt region Europa 30, Öst 7, Asien och Amerika 27, Afrika och Mellanöstern 20 samt ständiga representationer och särskilda representationer 5 verksamhetsställen.

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barntillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildningsersättning för barn, begrav-

ningsresor, semesterresor hem och besöksresor, ersättningar för hälso- och sjukvård för den utstationerade personalen, utrustningsersättning, dagvårdsersättning samt flyttningsersättning. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för nämnda ansvarsområden såväl i ministeriet som vid beskickningarna.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentligrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de inkomster för pass och uppehållstillstånd som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas omkostnader.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	228 992	231 276	232 055
Bruttoinkomster	11 673	10 792	13 471
Nettoutgifter	217 319	220 484	218 638
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	22 692		
— överförts till följande år	30 303		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 568	6 687	7 656
— intäkter av försäljningen av prestationer mom. 12.24.99 (avgifter för handläggning av visum)	19 489	16 000	26 500
Intäkter sammanlagt	26 057	22 687	34 156
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	11 951	9 682	10 055
— andel av samkostnaderna	14 431	11 594	11 982
Kostnader sammanlagt	26 382	21 276	22 037
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-325	1 411	12 119
Kostnadsmotsvarighet, %	99	107	155

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (377/2014) samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton. Från och med 2015 har avgifterna för handläggning av visum bruttobudgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Brexit-specialsakkunnig vid Finlands ständiga representation inom EU	209
Exportfrämjande	1 500
IMO-specialsakkunnig vid Finlands ambassad i London (överföring från moment 31.20.01)	-83
Informationsverksamhet i samband med invandring	-250
Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-20
Kostnader till följd av ett ökat antal asylsökande (särskilt familjeåterföringar)	-533
Omorganisering av statsrådets telefonväxelverksamhet (1 årsv.) (överföring från moment 23.01.01)	45
Pilotprojektet för platsoberoende behandling av visumansökningar från Kina	210
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring till moment 23.01.01)	-26
Specialsakkunnig, migrationsärenden vid Finlands ständiga representation inom EU (överföring från moment 26.01.01)	17
Sysselsättning och konkurrenskraft: Nätverket Team Finland stärks med handels-ekonomiskt sakkunniga för viss tid	-6
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	170
Överföring till moment 24.01.74	-500
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-47
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-98
Löneglidningsbesparing	-183
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-730
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-1 190
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-158
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-5
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-50
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-118
Sammanlagt	-1 846

2018 budget	218 638 000
2017 I tilläggsb.	19 000
2017 budget	220 484 000
2016 bokslut	224 930 000

20. Utgifter från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 982 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter för underhåll av kultur- och vetenskapsinstitut utomlands

2) till utgifter för bygg- och reparationsprojekt vid kultur- och vetenskapsinstitut utomlands.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontant-principen.

F ö r k l a r i n g : Av staten ägda kultur- och vetenskapsinstitutsfastigheter utomlands är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Hyresinkomsterna från institutfastigheterna har budgeterats under moment 12.24.20.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Grundlig reparation av Finlands institut i Frankrike i Paris	-1 300
Sammanlagt	-1 300

2018 budget	982 000
2017 budget	2 282 000

21. Produktivitetsanslag för utrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 155 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

F ö r k l a r i n g : Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför.

2018 budget	1 155 000
2017 budget	1 155 000
2016 bokslut	1 155 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 059 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och som använts för utvecklingssamarbete.

F ö r k l a r i n g : Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna separat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	188
Nivåförändring	-188
Sammanlagt	0

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	16 059 000
2017 budget	16 059 000
2016 bokslut	13 412 057

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 550 000 euro.

Anslaget får användas till byggnads- och reparationsprojekt som gäller utrikesförvaltningens lokaler.

Anslaget får även användas till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Finlands ambassadfastighet i New Delhi repareras åren 2015—2018. Totalkostnadskalkylen för projektet är 14,2 miljoner euro, varav andelen för 2018 är 100 000 euro. Dessutom byts kanslifastigheterna för Finlands ständiga representation vid FN och generalkonsulatet i New York ut 2018.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Byggnadsprojektet i New Delhi	-3 700
Nivåförändring (Flyttning av kanslierna för generalkonsulatet i New York)	1 500
Överföring från moment 24.01.01	500
Överföring från moment 24.90.66	500
Sammanlagt	-1 200

2018 budget	6 550 000
2017 budget	7 750 000
2016 bokslut	9 900 000

10. Krishantering

Förklaring: I överensstämmelse med prioriteringarna i den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen fortsätter Finland att delta aktivt i den internationella krishanteringen. I krishanteringen betonas helheten och den militära och civila krishanteringsrollen. Deltagande i internationell militär krishantering stärker även den nationella försvarsförmågan. Enligt uppskattning kommer det att finnas högst ca 520 avlönade anställda i militära krishanteringsinsatser 2018. Enligt uppskattning anställs 2018 ca 120 sakkunniga för civil krishantering.

När det gäller deltagandet i militär krishantering ligger de regionala prioriteringarna på Libanon (UNIFIL), Irak (Operation Inherent Resolve, OIR) och Afghanistan (Resolute Support, RS), men Finland deltar också i insatser på andra områden, bl.a. i Kosovo, Medelhavsområdet och Afrika. I Finlands verksamhet betonas stödjandet av krisområdenas egna säkerhetsstrukturer och rättsstatsutvecklingen samt utbildningen av säkerhetsaktörer. Vid sidan om deltagandet i insatserna

satsar man också på att exportera kompetens inom utbildning för krishantering. Målet är att stärka utvecklingsländernas egen krishanteringsförmåga, också i Afrika.

När det gäller deltagandet i civil krishantering ligger de regionala prioriteringarna på Ukraina, Kosovo och Georgien. Finland deltar i FN:s fredsbevarande operationer med 25—30 poliser. Finlands deltagande koncentreras till de insatser som har störst betydelse med tanke på de utrikes- och säkerhetspolitiska målen och där man genom Finlands insats kan uppnå särskilt mervärde samt verkningsfullhet. Finlands deltagande i civil krishanteringsverksamhet sker huvudsakligen genom EU:s insatser. I och med OSSE:s SMM-övervakningsinsats som hänför sig till konflikten i Ukraina har OSSE:s deltagande i den civila krishanteringen ökat.

20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 52 563 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och till betalning av statens pensionsavgift enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem

2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till den

3) sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter

4) till ekonomiskt stöd för sådana internationella krishanteringsinsatser till vilka Finland inte sänder personal eller i vilka Finland annars inte deltar

5) till utgifter som föranleds av ett nationellt kort för krishanteringsveteraner.

Dispositionsplan (euro)

04.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	1 990 000
05.	Gemensamma utgifter	8 241 000
06.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Bosnien och Hercegovina (EUFOR/ALTHEA-insatsen)	860 000
08.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	4 500 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	1 150 000
14.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	21 765 000
15.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	248 000
16.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	1 192 000
18.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	10 943 000
19.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen i Medelhavet	1 422 000
20.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Golan (UNDOF)	252 000
Sammanlagt		52 563 000

F ö r k l a r i n g : Anslagen för insatserna har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser om deltagande i vilka 2018 republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska mi-

nisterutskott har beslutat i enlighet med lagen om militär krishantering. Personalen i dessa insatser beräknas uppgå till högst ca 520 årsverken år 2018.

Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till försvarsmakten. Materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringen budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

FN:s ersättningar för löneutgifter har budgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivning av punkt 09. i dispositionsplanen	-402
Nivåförändring	3 191
Sammanlagt	2 789

2018 budget	52 563 000
2017 I tilläggsb.	3 155 000
2017 budget	49 774 000
2016 bokslut	56 446 000

21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 360 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av specialutgifter för finländsk civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet

2) till betalning av utgifter som föranleds av valobservatörer

3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringen

4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering

5) till utgifterna för stärkande av sådan fredsförmedlingsverksamhet och därtill ansluten kapacitet i vilken Finland deltar

6) till statsunderstöd för projekt som stöder civil krishantering och fredsförmedling.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

01.	Civil krishantering	14 610 000
02.	Valobservatörer	250 000
03.	Fredsförmedling	500 000
Sammanlagt		15 360 000

Förklaring: Finland har under de senaste åren deltagit i civil krishantering med 100—150 sakkunniga varje år. På nuvarande anslagsnivå kan Finland årligen sända ca 120 sakkunniga till insatserna.

Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till inrikesministeriet. Den nationella beredskapen inom civil krishantering budgeteras under moment 26.01.04 i inrikesministeriets huvudtitel.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

2018 budget	15 360 000
2017 I tilläggsb.	545 000
2017 budget	15 360 000
2016 bokslut	13 949 443

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Förklaring: Det viktigaste målet för Finlands internationella utvecklingssamarbete är att avskaffa extrem fattigdom, minska fattigdom och ojämlikhet och tillgodose de mänskliga rättigheterna. Säkra levnadsförhållanden, mänskliga rättigheter och människors möjlighet att påverka sina angelägenheter, en tillräcklig inkomst och en god livsmiljö stärker också den internationella säkerheten, ekonomin och miljön.

Handlingsprogrammet för hållbar utveckling, Agenda 2030, och en regelbunden uppföljning och utvärdering av programmet anger ramarna för alla länders agerande för att skapa en hållbar utveckling under de kommande 15 åren. Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete utgår från genomförandet av FN:s Agenda 2030 utanför Finlands gränser. Det görs genom att stödja utvecklingsländer i att uppnå målen för en hållbar utveckling och genom att arbeta för nödvändiga förändringar i den globala omvärlden.

I utvecklingssamarbetet satsar utrikesministeriet på de prioriterade områdena i statsrådets redogörelse (SRR 1/2016 rd) som främjar flera av målen för Agenda 2030

— att stärka kvinnors och flickors rättigheter och ställning. Flickors och kvinnors rättigheter är den viktigaste prioriteringen i Finlands utvecklingspolitik. Detta syns bland annat i Finlands finansiering av FN-organisationer och frivilligorganisationer och i Finlands landsprogram

— utveckling av utvecklingsländernas ekonomier så att det skapas fler arbetsplatser och näringar och välfärden ökar. Fram till 2030 ökar andelen 15—24-åringar till 7 % av världens befolkning. Tillväxten är snabbast i utvecklingsländerna. Hur utvecklingen fortsätter beror på om det finns en utkomst för dessa ungdomar. Finland anvisar medel för att stödja investeringar i utvecklingsländerna via Finnfund och andra kanaler. Också i Finlands landsprogram betonas allt starkare att skapa arbetsplatser inom den privata sektorn

— att stärka samhällenas demokrati och funktionsförmåga, inklusive beskattningsförmåga. Demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna, en öppen och fungerande offentlig förvaltning, förmåga att uppbära skatt, offentlig service, ett bra rättssystem, oberoende media och ett fritt civilsamhälle är förutsättningar för utveckling och fred. Finland riktar sin finansiering till att stödja utvecklingsländernas beskattningsförmåga och ekonomiska kunnande

— att förbättra tillgången till mat, vatten och energi samt främja hållbara naturresurser. I utvecklingsländerna är klimatfrågan en ödesfråga. Finlands stöd i investeringsform fokuserar på klimatåtgärder. Finland stöder också miljöprogram (EEP), hållbar skogsvård och Meteorologiska institutets samarbete med utvecklingsländerna. Finland finansierar också gemensamma klimatsträvanden på multilateral nivå.

Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete 2018 beräknas i denna budgetproposition ligga på ca 0,38 procent av bruttonationalinkomsten. Utöver det egentliga utvecklingssamarbetet fortsätter stödet till investeringar som stärker hållbar utveckling genom finansiella investeringar och lån. Dessa medel används också för att finansiera klimatåtgärder i enlighet med FN:s klimatavtal. Det är regeringens mål på lång sikt att höja utvecklingsfinansieringens andel av bruttonationalinkomsten till 0,7 procent i enlighet med FN:s mål.

Verksamhetens resultat

Fokus i utvecklingssamarbetet och genomförandet av utvecklingspolitiken ligger på att främja de värderingar, principer och prioriteringar som ingår i Finlands utvecklingspolitik. Finlands utvecklingspolitik baserar sig på de mänskliga rättigheterna. Finland främjar sin utvecklingspolitik på ett mer målinriktat sätt än tidigare både i fråga om bilaterala och om multilaterala partner. Finlands ekonomiska insats koncentreras i synnerhet till de aktörer som bäst främjar Finlands prioriteringar.

Finland främjar en förstärkt egen ekonomisk bas för utvecklingsländerna och stöder utvecklingsländernas möjligheter att få finansiering för investeringar som skapar förutsättningar för en hållbar utveckling och i synnerhet för genomförandet av Finlands prioriteringar.

Produktion och kvalitetsledning

Nya finansieringsbeslut som ska fattas under regeringsperioden och internationellt påverkansarbete riktas i enlighet med riktlinjerna i statsrådets redogörelse. I Finlands lands- och regionspecifika verksamhet beaktas också ländernas egna utvecklingssträvanden och utvecklingsmål, behovet av stöd samt starka områden för Finland.

Man reagerar snabbt på humanitära behov och finansieringen riktas till de ställen där behovet är störst. Den totala nivån på det humanitära biståndet är fortsättningsvis betydande. Flyktingarnas ursprungs- och transitländer anvisas också mera utvecklingsfinansiering. Finland strävar efter att säkerställa att humanitära aktörer beaktar människor i sårbar ställning på ett bättre sätt. Förebyggande, katastrofhjälp, återbyggnad och långsiktig utveckling måste ses som en helhet.

Instrumenten för utvecklingsfinansiering inom den privata sektorn och investeringsfinansieringen för utvecklingsländerna stärks. Finländska företags deltagande i utvecklingssamarbetet understöds genom att det handelssamarbete som företagen har med utvecklingsländerna och som främjar hållbar utveckling stöds genom Team Finlands verksamhet. Satsningar görs för att stärka företagsansvaret.

Genom utvecklingsfinansieringen uppfyller man Finlands internationella åtaganden som gäller klimatfinansiering. Målet för verksamheten är att dämpa klimatförändringen och att stödja anpassningen till och beredskapen för den.

Funktionell effektivitet
Utvecklingssamarbetets resultat och inflytande, det kunskapsbaserade beslutsfattandet och riskhanteringen samt mätningen, rapporteringen och utvärderingen av resultat och effekter stärks, bland annat genom att man genomför de primära utvecklingsprojekt som identifierats inom ramen för verksamhetsreformen av utvecklingssamarbetet.

Det finska civilsamhällets verksamhet för att utveckla de civila samhällena i utvecklingsländerna riktas främst till fleråriga program. Samarbetet med andra aktörer, t.ex. högskolor, forskningssamfund och kommuner utvecklas och samarbetet mellan olika aktörer stöds.

Nyckeltal som beskriver målen för utvecklingssamarbetet

	2016 utfall	2017 prognos	2018 mål
Andelen prioriteringar inom Finlands utvecklingspolitik av de finansieringsbeslut och mål för påverkanstrategier som gäller utvecklingssamarbetet (%)	80	80	80
Det humanitära biståndets andel av utvecklingssamarbetet (%)	9	8	8
Värdet av det utvecklingssamarbete som främjar ett hållbart klimat (mn euro)	178	165	165
Andelen utvecklingssamarbete som främjar jämställdhet mellan könen	32	32	35
Andelen utbetalningar till de minst utvecklade länderna (LDC) av BNI (%)	0,15	0,16	0,16

Anslag för och utbetalningar av offentligt bistånd (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Anslag sammanlagt	965,6	1 073,8	1 124,0	1 173,1	1 171,6	1 016,4	817,7	881,2
Utbetalningar	1 006,4	1 013,3	1 026,7	1 081,1	1 232,0	1 161,0	955,7	
andel i % av BNI	0,53	0,51	0,51	0,53	0,59	0,55	0,44	

Fördelning av anslag för statens utvecklingssamarbete år 2018 enligt förvaltningsområde (1 000 euro)

Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	544 266
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	193 192
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	12 374
Inom finansministeriets förvaltningsområde	106 440
Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	1 765
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	184
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 256
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	22 914

Fördelning av anslag för statens utvecklingssamarbete år 2018 enligt förvaltningsområde (1 000 euro)

Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	3 432
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	479
Sammanlagt	886 302

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt
Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och 3 b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ges så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter och aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna får vara högst 168 187 926 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de lån i andra valutor än euro som bolaget upptagit högst 100 000 000 euro.

2018 budget	—
2017 budget	—
2016 bokslut	—

66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 546 266 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamål som specificerats i dispositionsplanen

2) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklingssamarbetsförvaltningen, dock inte löneutgifter

3) till humanitärt bistånd, och anslaget för detta kan användas för bistånd till andra länder än utvecklingsländerna endast om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver det och det grundar sig på landets begäran om bistånd och endast om statsrådet fattar ett sådant beslut

4) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering

5) till betalning av utgifterna för ministeriets och Europeiska kommissionens samarbetsprojekt

6) till företag och andra sammanslutningar som verkar i Finland inom ramen för utvecklingsinnovationsprogrammet BEAM, som administreras av Tekes, i enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse. Anslaget får inom ramen för utvecklingsinnovationsprogrammet BEAM också användas för forsknings- och utvecklingsprojekt vid statliga forskningsinstitut, högskolor och motsvarande organisationer för

forskning och kunskapsspridning i Finland som bedriver offentlig forskning eller kunskapsspridning

7) till finansiering av sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer.

Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föranleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av utvecklingssamarbetsuppgifter enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget under momentet får också användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på genomförandet av projektet.

Momentets anslag budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet.

Dispositionsplan (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	168 758 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner[1)]	133 225 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	56 517 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	33 025 000
5.	Humanitärt bistånd	70 500 000
6.	Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet	4 160 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	1 850 000
8.	Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet samt den kommunala sektorns utvecklingssamarbete	65 000 000
9.	Räntestödsinstrument	13 231 000
Sammanlagt		546 226 000

[1)] Omfattar 2 000 000 euro i utgifter för ministeriets och Europeiska kommissionens samprojekt.

Fullmakt
År 2018 får man ingå nya utvecklingssamarbetsavtal och avge förbindelser som efter år 2018 föranleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 411 475 000 euro.

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	38 950 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	137 290 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	–
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	12 000 000
5.	Humanitärt bistånd	27 000 000
6.	Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet	6 235 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	–

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

8.	Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet samt den kommunala sektorns utvecklingssamarbete	172 000 000
9.	Räntestödsinstrument	18 000 000
Sammanlagt		411 475 000

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Utvecklingssamarbetsfullmakt						
Förbindelser som ingåtts före år 2018	395 389	333 642	302 837	197 053	627 373	1 856 294
Förbindelser 2018	-	126 913	136 768	124 378	23 416	411 475
Utgifter sammanlagt	395 389	456 555	439 605	321 431	650 789	2 267 769

De poster som betalas från momentet statistikförs och rapporteras i sin helhet som Finlands offentliga bistånd (Official Development Assistance, ODA) till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

1. Multilateralt utvecklingssamarbete
För ändamålet föreslås anslag på 168 758 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 38 950 000 euro under åren efter år 2018.

En betydande del av anslagen används till Finlands betalningsandelar i tilläggsfinansieringen för Världsbanken och de regionala instituten för utvecklingsfinansiering. En annan kanal är de allmänna understöden till FN. I punkten i dispositionsplanen kan man även finansiera det globala och tematiska utvecklingssamarbetet mellan de nämnda aktörerna samt deras medlemsavgifter och partnerskapsprogram.

Under punkten i dispositionsplanen betalas bl.a. Världsbanksgruppen, FN:s befolkningsfond (UNFPA), Afrikanska utvecklingsbankgruppen, FN:s barnfond (UNICEF) och FN:s jämställdhetsorganisation (UN Women).

Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste multilaterala aktörerna bygger på de påverkansstrategier som har lagts upp som ram för resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet. De viktigaste multilaterala aktörer som stöds av Finland använder sig av en resultatbaserad verksamhetsmodell.

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner
För ändamålet föreslås anslag på 133 225 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 137 290 000 euro under åren efter år 2018.

Grunden för allokeringen av anslagen är landprogrammen där samarbetet med partnerländerna anges. Finland bedriver bilateralt samarbete med följande partnerländer: Tanzania, Moçambique, Zambia, Etiopien, Kenya, Somalia, Afghanistan, Nepal och Myanmar. Finland stöder också följande länder och regioner: Mellanöstern (inkl. Irak, Syrien och närområdet), Palestinska området, Nordafrika, Eritrea, Ukraina, Centralasien och Vietnam (programmet avslutas 2018). Under punkten i dispositionsplanen finansieras medlemsländernas gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd för partnerländers regeringar, tematiskt utvecklingssamarbete mellan instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner, statsunderstöd för finländska eller internationella frivilligorganisationer samt för företag, forskningsinstitut, universitet och stiftelser.

Anslagen kan också användas av representationerna för lokala samarbetsprojekt.

Samarbetsresultaten utvärderas via projektutvärderingar och mekanismen för landsprogram.

3. Europeiska utvecklingsfonden
För ändamålet föreslås anslag på 56 517 000 euro.

Från Europeiska utvecklingsfonden (EUF) finansieras det EU-utvecklingssamarbete och övriga utvecklingssamarbete med Afrika, Karibien och länderna i Stilla Havet (AVS-länderna) som grundar sig på Cotonou-avtalet. Stödet riktas i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet till samarbete med de utomeuropeiska länder och territorier som avses i fjärde delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

En del av medlen förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB). Via EIB är Finland i enlighet med det interna finansieringsavtalet garant för de lån som beviljas AVS-länderna. Utöver avgiftstaket för EUF-andelen bereder sig Finland för eventuella borgensavgifter.

4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land
För ändamålet föreslås anslag på 33 025 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 12 000 000 euro under åren efter år 2018.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras utvecklingsinnovations- och företagspartnerskapsprogram, humanitär minröjning samt andra tematiska projekt inom organisationer, program, fonder och institut för utvecklingsfinansiering som lyder under FN än de som gäller enskilda länder eller regioner samt expertprogram inom internationella organisationer inklusive rekryteringsutgifter i samband med programmen.

Med anslagen under punkten i dispositionsplanen beviljas stöd till de högskoleprogram som administreras av Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete (CIMO) samt statsunderstöd till internationella frivilligorganisationer (INGO).

5. Humanitärt bistånd
För ändamålet föreslås anslag på 70 500 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 27 000 000 euro under åren efter år 2018.

Det humanitära biståndet kanaliseras via FN-organisationer, Internationella federationen Röda korset och Röda halvmånen samt inhemska humanitära biståndsorganisationer som certifierats av Europeiska kommissionen.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras allmänna understöd till internationella humanitära organisationer, t.ex. till FN:s flyktingorganisation (UNHCR), FN:s biståndsorgan för palestinska flyktingar (UNWRA), FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA), FN:s centrala nödhjälpsfond (CERF) och FN:s internationella strategi för katastrofriskreducering (UNISDR). Genom anslaget finansieras även Internationella rödakorskommittén (ICRC). Utöver de allmänna understöden under punkten i dispositionsplanen stöds också landsspecifika och regionala hjälpinsatser.

Resultaten av det humanitära biståndet följs med hjälp av nyckeltal som biståndsorganisationerna använder för att utvärdera sitt resultat och med hjälp av påverkansstrategierna.

6. Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 4 160 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 6 235 000 euro under åren efter år 2018.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används till bl.a. utveckling av informationssystemen inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen, anskaffning av sakkunnigtjänster som stöd för utvecklingen, utbildning för personalen inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, utvecklingspolitisk planering och forskning samt till advokatkostnader och vid misstanke om missbruk till övriga utgifter för utredning av ärendet.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används också till frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté och statistikkommitté, till finansiering av initiativ i fråga om sådan koherens mellan olika politikområden som främjar öppenheten, arbetet mot korruption samt utvecklingen inom det internationella utvecklingssamarbetet, till den utvecklingsforskning som administreras av Finlands Akademi samt till projekt som stöder branschspecifik utveckling.

7. Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 1 850 000 euro.

Målet för evalueringsverksamheten är att beslutsfattandet ska grunda sig på ett kunskapsunderlag. Funktionen för evaluering av utvecklingssamarbetet är systematisk och omfattar alla former av utvecklingssamarbete och samtliga finansieringskanaler. Under punkten i dispositionsplanen finansieras centrala evalueringar av utvecklingssamarbetet och utvecklingen av databasen för evaluering.

Utvecklingssamarbetets interna revision svarar för den interna kontrollen och utvärderingen av riskhanteringen.

8. Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet samt den kommunala sektorns utvecklingssamarbete
För ändamålet föreslås anslag på 65 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 172 000 000 euro under åren efter år 2018.

Syftet med det bidrag som kanaliseras via frivilligorganisationerna till utvecklingsländerna är ett vitalt samhälle som främjar aktivt medborgarskap och som grundar sig på mångfald och rättsstatsprincipen. Stöd kan beviljas projekt som uppfyller kvalitetskriterierna och som främjar uppnåendet av Finlands utvecklingspolitiska mål.

Den största delen av anslagen inriktas via finländska partnerskapsorganisationer i form av programstöd. Under punkten i dispositionsplanen finansieras också övriga finländska frivilligorganisationers projekt. Anslagen under punkten i dispositionsplanen kan också användas till frivilligorganisationernas utvecklingskommunikation och globaluppfostran som sker i Finland. Dessutom beviljas stöd till internationella frivilligorganisationer (INGO) och till nationella andelar av EU-finansierade projekt samt till utvecklingssamarbete inom den kommunala sektorn.

Av dem som ansöker om de statsunderstöd som beviljas under punkten i dispositionsplanen krävs det i regel en självfinansieringsandel på 15 procent.

9. Räntestödsinstrument
För ändamålet föreslås anslag på 13 231 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 18 000 000 euro under åren efter år 2018.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och räntestödskrediter. Bestämmelser om räntestödskrediter som beviljas utvecklingsländer finns i lagen om räntestödskrediter till utvecklingsländer (1114/2000). Anslaget under punkten i dispositionsplanen kan även användas för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter, för beredning och utvärdering av förslag till projekt samt för stödjande av tekniskt bistånd i anslutning till projekt. Anslag riktas också till ett nytt investeringsstöd till utvecklingsländer (Public Sector Investment Facility).

Inkomsterna från samarbetsprojekten har antecknats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Exportfrämjande	2 000
FN:s innovationslaboratorium för teknik	2 500
Utgifter för samarbetsprojekt	-5 000
Utvecklingssamarbete i migrationens ursprungsområden	5 000
Nivåförändring	6 571
Sammanlagt	11 071

2018 budget	546 266 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	535 195 000
2016 bokslut	504 343 000

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens utgifter för tecknandet av nya aktier i Finnfund (Fonden för industriellt samarbete Ab).

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	10 000 000
2017 budget	10 000 000
2016 bokslut	—

89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 130 000 000 euro.

Anslaget får användas till finansinvesteringar och kreditinstrument som en del av Finlands utvecklingssamarbete.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Anslaget används till placeringar i exempelvis internationella utvecklingsbanker eller fonder som förvaltas av andra utvecklingsaktörer och som stöder den privata sektorn, eller i deras kreditinstrument. Avsikten är att anslaget ska användas till objekt som inte ökar underskottet i statsfinanserna inom nationalräkenskaperna och där man kan förvänta sig återbetalning.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	130 000 000
2017 budget	130 000 000
2016 bokslut	140 000 000

90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Förklaring:

Kyotoprotokollets flexibla mekanismer
Målet är att effektivisera Finlands insatser i den internationella miljöpolitiken, vilket eftersträvas bland annat genom att Kyotoprotokollets flexibla mekanismer genomförs i utvecklingsländer och övriga länder. Utrikesministeriet har hand om de utsläppsreduceringar som skaffas via den s.k. mekanismen för ren utveckling i enlighet med regeringens energi- och klimatpolitiska strategi.

Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen
Deltagandet i det regionala samarbetet är viktigt för Finland för att främja stabiliteten, den hållbara utvecklingen och den ekonomiska tillväxten i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen. Centrala mekanismer för samarbete är de regionala råden (Arktiska rådet, Barents euroarktiska råd och Östersjöstaternas råd) och samarbetet inom den nordliga dimensionen. Dessutom stöder man verkställandet av regeringens Rysslandspolitik. Finlands deltagande i det multilaterala regionala samarbetet styrs av Finlands arktiska strategi, Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen och politiken för den nordliga dimensionen.

50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 341 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : De statsunderstöd som beviljas under momentet ska anknyta till Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska riktlinjer och internationella åtaganden samt allmänt till utrikesministeriets ansvarsområde. Tyngdpunkten ligger på regelbaserat internationellt samarbete, konfliktförebyggande och fredsmedling, mänskliga rättigheter och demokrati i utrikes- och säkerhetspolitiken samt på det transatlantiska samarbetet. Av anslaget reserveras 370 000 euro för frivilligorganisationernas Europainformation. Det ordnas separat ansökningsomgångar för statsunderstöden.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

2018 budget	1 341 000
2017 budget	1 341 000
2016 bokslut	1 337 295

51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 45 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster är nödställda

2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan

3) till betalning av understöd utomlands.

2018 budget	45 000
2017 budget	45 000
2016 bokslut	24 480

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 90 046 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella understöd.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	24 014 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	10 333 000
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	32 926 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	2 734 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	340 000
Medlemsavgift till Europarådet	3 510 000
Medlemsavgift till OECD	2 989 000
Medlemsavgift till WTO	953 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	5 285 000
Provstoppsavtal, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	525 000
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	1 140 000
Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	5 297 000
Sammanlagt	90 046 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 24.01.74	-500
Nivåförändring	3 554
Sammanlagt	3 054

2018 budget	90 046 000
2017 budget	86 992 000
2016 bokslut	86 961 000

67. Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till kostnader som hänför sig till Finlands bilaterala projekt inom mekanismen för ren utveckling

2) till stöd för övriga åtgärder som hänför sig till instrumenten för kolmarknaden.

F ö r k l a r i n g : Utrikesministeriet ansvarar för projekten inom mekanismen för ren utveckling och för utsläppsenheter som skaffas via dem.

2018 budget	100 000
2017 budget	100 000
2016 bokslut	100 000

68. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till multilaterala projekt inom Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen

2) till projekt som stöder politiken för den nordliga dimensionen

3) till projekt som stöder verkställandet av regeringens Rysslandspolitik

4) för understöd till fonder som verkar i anslutning till internationella finansiella institut

5) till att finansiera sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer

6) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till samarbetet med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen samt stödet för verkställandet av regeringens Rysslandspolitik

7) till finansiering av löneutgifter för personal motsvarande högst åtta årsverken för projekt som genomförs av statliga ämbetsverk och inrättningar till stöd för Finlands ordförandeskap i Arktiska rådet.

Förklaring: Med anslaget främjas Finlands nationella mål för samarbetet i fråga om Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen. Finlands ställning som arktisk aktör stärks. Målet är att arbeta för att internationell finansiering styrs till projekt som är viktiga för Finland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samarbete inom den arktiska regionen och Barentsregionen	1 300 000
Samarbete inom Östersjöområdet och den nordliga dimensionen	300 000
Verkställandet av Rysslandspolitiken	200 000
Sammanlagt	1 800 000

2018 budget	1 800 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	1 800 000
2016 bokslut	1 600 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för att täcka de kalkylerade kursskillnaderna mellan de valutauppgifter i ekonomiförvaltningens informationssystem som används inom staten och de officiella dagskurser som används i bankerna

2) för att täcka andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

2018 budget	1 000 000
2017 budget	1 000 000
2016 bokslut	-525 119

Huvudtitel 25
JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

F ö r k l a r i n g :

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö
Det att rättssystemet fungerar säkert och tillförlitligt är en grundläggande förutsättning för en gynnsam utveckling av samhället och samhällsekonomin. Ett rättvist samhälle baserar sig på förtroende och samverkan.

Det osäkra internationella säkerhetsläget, den ökande differentieringen och värdepluralismen i samhället samt det att verksamheten förflyttas till datanäten skapar utmaningar också för sådana lagstiftningslösningar som har uppfattas som bra och ändamålsenliga både nationellt och inom EU. Förändringarna kan också vara en utmaning med tanke på förverkligandet av demokratin och de grundläggande rättigheterna. Det är allt viktigare att sörja för rättssystemets tydlighet, för rättssäkerheten, att de behövliga lagstiftningslösningarna är konsekventa samt att deltagandeformerna för medborgarna är mångsidiga, att den reglering som gäller företag i alla storlekar är konkurrenskraftig och för skyddet av de som är i svagare ställning. Av lagstiftningen förutsätts nu inom flera sektorer ett fördomsfritt och innovativt nytt tänkande.

Ett högklassigt och effektivt rättsväsende ökar välfärden samt samhällets konkurrenskraft och förvaltningens funktion. Det besparar också kostnader inom andra förvaltningsområden och främjar samhällets ekonomiska funktion och kan för sin del även hindra utslagning. Rättsväsendets funktionsförmåga tillgodoses. Förutsättningar skapas för att man ska kunna anvisa resurser inom rättsvården på ett lämpligt sätt bland annat så, att endast de ärenden som gäller ett faktiskt behov av rättsskydd kommer till domstolsbehandling. Med tanke på användningen av resurserna har även det betydelse, hur flexibelt domstolen kan välja den mest ändamålsenliga beslutssammansättningen.

Antalet arbetslösa beräknas stanna på en hög nivå. Hushållens skuldsättningsgrad och antalet hushåll utan inkomster har fortsatt att öka och ingen betydande förändring kan skönjas. Denna allmänt svaga ekonomiska situation återspeglas i hela rättsväsendets verksamhet. Antalet ärenden och gäldenärer är stort, vilket inverkar på arbetsmängden och kostnaderna för verksamheten. Antalet nya betalningsanmärkningar och personer som har antecknats i kreditupplysningsregistret har länge ökat.

På grund av asylsökandekrisen i Europa har antalet personer som söker internationellt skydd ökat avsevärt också i Finland under de senaste åren. Det förväntas att familjemedlemmar till personer

som får internationellt skydd i Finland kommer att ansöka om uppehållstillstånd i Finland, varmed antalet ansökningar om uppehållstillstånd på grund av familjeåterförening också kommer att öka.

De yttre förändringarna i domstolsväsendets verksamhetsmiljö, såsom internationaliseringen och den ökade kulturella mångfalden, det ökande antalet asylärenden, den allt mer invecklade rättsliga regleringen, EU-rättens ökade betydelse i domstolarnas verksamhet och det ökade antalet ärenden som kräver djupgående sakkunskap inom olika specialområden medför stora utmaningar för domstolarnas verksamhet.

De externa förändringarna i rättshjälpens och den allmänna intressebevakningens verksamhetsmiljö, såsom befolkningens stigande medelålder, den marginalisering som beror på det försämrade ekonomiska läget, den allt mer internationella kundkretsen och antalet asylärenden, ökar behovet av juridiska tjänster och kräver större sakkunskap än tidigare av rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen.

Den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen överförs till rättshjälpsbyråerna i samband med reformen av statens centralförvaltning. Regeringens proposition med förslag till lag om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning lämnas hösten 2017. Uppgifterna i anslutning till ekonomi- och skuldrådgivningen överförs helt och hållet från regionförvaltningsverken och kommunerna till staten vid ingången av år 2019. För den regionala organiseringen av servicen inom ekonomi- och skuldrådgivningen svarar rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten och servicen produceras av rättshjälpsbyråerna. Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten ska höra till justitieministeriet. Service inom ekonomi- och skuldrådgivningen ska under vissa förutsättningar även kunna köpas av andra serviceproducenter.

Antalet ärenden och gäldenärer i utsökning är stort, vilket påverkar utsökningsväsendets verksamhet och kostnaderna för verksamheten.

Brottsligheten i Finland har hållits på en stabil nivå under de senaste åren, och det totala antalet brott i relation till folkmängden är lågt internationellt sett.

Det skedde inga stora ändringar i antalet brott som kommit till förundersökningsmyndigheternas kännedom 2016 jämfört med året innan. Antalet strafflagsbrott minskade med 1,6 %. Antalet strafflagsbrott som man fått kännedom om har minskat sedan år 2011.

Antalet egendomsbrott och särskilt antalet stölder har minskat under hela 2000-talet. Undantagsvis har antalet bedrägerier och särskilt betalningsmedelsbedrägerier ökat under de senaste tio åren. År 2016 uppdagades 38,6 % fler betalningsmedelsbedrägerier än året innan.

Brotten mot liv och hälsa har under de senaste tjugo åren minskat avsevärt, fastän den årliga variationen varit stor. År 2016 fick man kännedom om 78 brott mot liv, medan medeltalet för de tio senaste åren är 106. Antalet grova misshandelsbrott ökade med 1,9 % jämfört med året innan. Antalet var 1 590. Antalet våldtäkter som rapporterades var 1 160, vilket är 10,3 % mer än året innan. Antalet sexuella antastanden har ökat märkbart. Detta beror till stor del på en lagändring som trädde i kraft 2014, som gjort det möjligt att undersöka antastanden under en egen brottsrubricering. Antalet grovt rattfylleri minskade med 6,8 % och antalet andra rattfyllerier ökade med 2,0 % jämfört med 2015.

Vid ingången av 2018 förrättas presidentval och landskapsval. Det är fråga om ett nytt slags kombinerat val som förutsätter reformer av valdatasystemet och förrättandet av valen.

Samhälleliga effektmål inom justitieministeriets förvaltningsområde
— De grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna förverkligas. Medborgarna deltar i och påverkar beredningen och beslutsfattandet. Den offentliga förvaltningen är öppen och förtroendeingivande

— Rättssystemet utgör en konsekvent helhet som främjar förutsebarhet och likabehandling. Lagstiftningen är tydlig

— Lagstiftningen möjliggör medborgarnas verksamhet och deras valfrihet och ökar på det sättet aktiviteten och välfärden

— Skyddet för den svagare parten tillgodoses

— Den elektroniska ärendehanteringen och tjänsterna är kundorienterade

— Rättssäkerheten förverkligas i praktiken

— Det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt. Brottsligheten och dess negativa följder minskar, säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

Resultatmål för verksamheten inom justitieministeriets förvaltningsområde
— Inom statsrådet iakttas förfaringssätten för god lagberedning

— Organisationsstrukturen och nätverket av lokaler är ändamålsenliga och stöder stärkandet av personalens kompetens

— Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad.

— Informationssystemen är användarvänliga och stöder verksamheten

— Den övergripande arkitekturen iakttas och de gemensamma plattformarna utnyttjas

— Samarbete inom förvaltningsområdet och ett förvaltningsövergripande samarbete och utvecklande ökar effektiviteten i verksamheten.

De viktigaste åtgärderna för förverkligande av effektmålen för förvaltningsområdet och målen för resultatet av verksamheten presenteras i kapitlen 25.01, 25.10, 25.20, 25.30 och 25.40.

Konsekvenser för jämställdheten mellan könen
Justitieministeriet har gjort upp en jämställdhets- och likabehandlingsplan för åren 2016—2019. Planen innehåller 30 mål och åtgärder i anslutning till dem genomförs. Justitieministeriet har gjort en sådan lönekartläggning som förutsätts av jämställdhetslagen och en utvärderingsgrupp följer med utvecklingen av de personliga löneandelarna ur ett könsperspektiv. Lagberedarna erbjuds utbildning i bedömningen av konsekvenser för jämställdhet mellan könen och likabehandling i lagstiftningsprojekt.

Främjande av jämställdhet och likabehandling är en del av förvaltningsområdets resultatstyrning. Med planering som gäller jämställdhet och likabehandling inom förvaltningsområdet ökas jämställdheten mellan könen och likabehandlingen både när det gäller personalpolitiken och myndig-

hetsverksamheten. Justitieministeriet låter göra en utredning om myndigheternas likabehandlingsplaner, och samtidigt kartläggs också innehållet i planerna inom förvaltningsområdet.

Inom Brottspåföljdsmyndigheten beaktas kvinnliga fångars verksamhetsbehov och specifik kvinnoverksamhet utvecklas, t.ex. programverksamhet som är riktad till kvinnor och familjearbete. Planmässig frigivning av kvinnliga fångar via öppna anstalter och övervakad frihet på prov främjas. Som en del av utvecklandet av Brottspåföljdsmyndighetens nätverk av lokaler är ett mål att inleda nybyggnaden av fängelset i Tavastehus, varmed fängelset i Tavastehus i fortsättningen blir ett slutet fängelse som helt och hållet beaktar kvinnliga fångars behov.

Hållbar utveckling
Likabehandling är en av tyngdpunkterna i Agenda 2030 för hållbar utveckling. Under 2018 kartlägger justitieministeriet som en del av det EU-finansierade Rainbow rights-projektet situationen beträffande jämlikhetsplanering i kommunerna, utbildar olika yrkesgrupper om likabehandlingslagstiftningen, låter göra en utredning om diskriminering på flera grunder, genomför kampanjen diskrimineringsfri zon tillsammans med olika organisationer och inleder det internationella Against hate-projektet där polisens beredskap att ingripa i och identifiera hatbrott och hatretorik utvecklas. Därtill fortsätter justitieministeriet genomförandet av systemet för uppföljning av diskriminering, publicerar den första nationella barometern för grundläggande rättigheter samt utvecklar bedömningen av konsekvenser för jämlikheten i lagberedningen.

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Ministeriet och förvaltningen**	**125 590**	**128 406**	**122 788**	**-5 618**	**-4**
01.	Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 428	20 446	20 068	-378	-2
03.	Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	7 408	7 188	7 661	473	7
05.	Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 290	8 301	9 058	757	9
20.	Särskilda utgifter (förslagsanslag)	13 492	19 032	12 032	-7 000	-37
21.	Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	235	245	115	-130	-53

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
22.	Harmonisering av kontors- och kommunikationssystem (reservationsanslag 3 år)	1 935	2 184	2 590	406	19
29.	Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	48 730	43 705	43 902	197	0
50.	Understöd (fast anslag)	6 165	8 305	8 362	57	1
51.	Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	18 906	19 000	19 000	—	0
10.	**Domstolar och rättshjälp**	**422 595**	**416 185**	**413 409**	**-2 776**	**-1**
01.	Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 968	8 627	8 544	-83	-1
02.	Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 319	12 709	13 447	738	6
03.	Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	261 138	256 497	250 147	-6 350	-2
04.	Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	61 849	61 152	65 071	3 919	6
50.	Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	75 321	77 200	76 200	-1 000	-1
20.	**Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning**	**110 100**	**103 271**	**100 522**	**-2 749**	**-3**
01.	Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	110 100	103 271	100 522	-2 749	-3
30.	**Åklagarna**	**46 690**	**44 748**	**44 205**	**-543**	**-1**
01.	Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 690	44 748	44 205	-543	-1
40.	**Verkställighet av straff**	**216 576**	**215 684**	**214 709**	**-975**	**0**
01.	Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	211 176	210 984	210 009	-975	0
74.	Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	5 400	4 700	4 700	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
50.	**Valutgifter**	**2 778**	**8 453**	**45 110**	**36 657**	**434**
20.	Valutgifter (förslagsanslag)	2 778	8 453	45 110	36 657	434
	Sammanlagt	**924 328**	**916 747**	**940 743**	**23 996**	**3**
	Det totala antalet anställda	8 865	8 906	8 935		

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: I enlighet med sin verksamhetsidé utarbetar justitieministeriet som en del av statsrådet rättspolitiska riktlinjer och utvecklar författningspolitiken som en del av statsrådet, samt styr sitt verksamhetsområde. Justitieministeriets mål är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle, där alla kan lita på att deras rättigheter tillgodoses. Justitieministeriet ställer upp följande preliminära mål för sin verksamhet 2018.

De grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses. Medborgarna deltar i och påverkar beredningen och beslutsfattandet. Den offentliga förvaltningen är öppen och förtroendeingivande.
Vid ingången av 2018 förrättas presidentval och landskapsval. Det är fråga om ett nytt slags kombinerat val som förutsätter reformer av valdatasystemet och förrättandet av valen. För de nya landskapen utvecklar man en service för initiativ och stöder man ibruktagandet av system för deltagande i landskapen. Efter det att förutredningen om internetröstning färdigställts fattas det beslut om fortsatt utveckling av systemet.

Genomförandet av det demokratipolitiska handlingsprogrammet och handlingsplanen för grundläggande och mänskliga rättigheter samt nationalspråksstrategin fortsätts. De program som godkänts av statsrådet skapar ramar för projekt genom vilka man bl.a. förbättrar olika befolkningsgruppers medvetenhet om sina egna rättigheter och möjligheter till deltagande. Tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna följs särskilt i samband med social- och hälsovårdsreformen. Elektroniska demokratitjänster utvecklas också i förhållande till andra digitala tjänster inom statsrådet.

Man sörjer för att totalreformen av självstyrelselagen för Åland genomförs.

Man sörjer för att den nationella allmänna lagstiftning som förutsätts av EU:s allmänna dataskyddsförordning genomförs och arbetet med att se över annan nationell lagstiftnig koordineras.

Man sörjer för att den nationella allmänna lagstiftning som förutsätts av EU:s allmänna dataskyddsförordning och ändringarna i registerlagstiftningen inom justitieministeriets förvaltningsområde genomförs.

Ett mål är att fortsätta påverkan för sådan tillämpning av lagstiftningen som gäller handlingsoffentlighet för EU-organens handlingar som gynnar öppenhet, samt för åstadkommande av lagstiftning om god förvaltning i EU-organen.

Ändringar av lagstiftningen som gäller samer bereds och inbördes förtroendet och dialogen med sametingen förbättras.

Likabehandling och goda etniska relationer främjas. Diskriminering och hatretorik förhindras.

Rättssystemet utgör en konsekvent helhet som främjar förutsebarhet och likabehandling. Lagstiftningen är tydlig.
Lagberedningsanvisningarna utvecklas genom att arbetet för att förnya anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner fortsätts.

De lagförslag som görs upp i statsrådet granskas vid justitieministeriet ur lagteknisk synvinkel.

Lagstiftningen möjliggör medborgarnas verksamhet och deras valfrihet och ökar på det sättet aktiviteten och välfärden.
I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om för- och efternamn och till lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om registrerat partnerskap (950/2001).

Tillämpningsområdet för bötesförfarandet utvidgas.

Behoven att ändra lagen om bostadsaktiebolag i fråga om s.k. rivning för tillbyggnad utreds och behövliga lagstiftningsändringar bereds.

Skyddet för den svagare parten tillgodoses.
Man sörjer för att reformen av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt slutförs.

Den elektroniska ärendehanteringen och tjänsterna är kundorienterade.
Sex stora IKT-utvecklingsprojekt inom förvaltningsområdet pågår 2018. Det finns behov att utveckla och förnya också existerande datasystem. Den grundläggande informationstekniken inom förvaltningsområdet förnyas genom att gemensamma produktifierade IKT-tjänster tas i bruk för staten. Genom statens och förvaltningsområdets gemensamma service, arbete för en helhetsarkitektur och regelbundna uppföljning främjas elektroniska tjänster och fortskridandet av och kompabiliteten hos IKT-projekten. Elektroniska tjänster främjas och lägesbilden i fråga om dem upprätthålls i enlighet med digtaliseringsplan som utarbetats.

Rättssäkerheten förverkligas i praktiken.
Rättssäkerheten utvecklas och anpassas till de allt stramare ekonomiska ramarna utifrån reformprogrammet för rättsvården för åren 2013—2025 som blev färdig 2013 och de uppdateringar av programmet som gjorts. Med åtgärderna tryggas medborgarnas rättssäkerhet, förbättras rättsvårdssektorernas möjligheter att koncentrera sig på sina kärnuppgifter, minskas brottsligheten och utvecklas påföljdssystemet samt påverkas det rättsliga samarbetet inom EU.

Beredningen av reformen av rättegångsförfarandet i förvaltningsärenden fortsätts så att den kan genomföras under denna valperiod.

Reglering för att lätta upp straffprocessen utvecklas.

Ostridiga fordringsmål och vissa andra civilrättsliga mål (s.k. summariska ärenden) koncentreras till vissa tingsrätter.

Man sörjer för att lagstiftningsprojekten om övervakning av underrättelseverksamheten och revision av grundlagen slutförs.

Beredningen av en allmän lag om administrativa påföljder av straffkaraktär fortsätts.

Kvalitetsbedömningen, den juridiska rådgivningen, de elektroniska tjänsterna och de alternativa tvistlösningsförfarandena inom den offentliga rättshjälpen utvecklas i enlighet med helhetsplanen för rättshjälpsverksamheten som färdigställdes 2016. Målet är att tjänster i framtiden produceras mera kundorienterat än i nuläget, och mera mångsidigt så att olika kanaler och metoder utnyttjas så att tjänsterna är lättåtkomliga för medborgarna.

Organiseringen av uppgifterna i anslutning till ekonomi- och skuldrådgivningen till rättshjälpsbyråerna fortsätts och enhetlig verksamhetspraxis och enhetliga förfaringssätt utvecklas, samt serviceprocesser effektiviseras.

Man deltar i genomförandet av utsökningsväsendets strukturreformsprojekt (URA). Man fortsätter med behövliga lagstiftningsåtgärder och förhandlingar om tjänstekollektivavtal.

Det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt. Brottsligheten och dess negativa följder minskar, säkerheten och känslan av säkerhet ökar.
Tillämpningsområdet för bötesförfarandet utvidgas.

Stödtjänster för brottsoffer ska på det sätt som offerdirektivet förutsätter ordnas i samarbete med social- och hälsovårdsförvaltningen och de organisationer som producerar tjänsterna. Ett statsbidragssystem i anslutning till det utvecklas. Förslag till god praxis som bättre beaktar offrens behov bereds.

Det lokala brottsförebyggandet utvecklas i enlighet med statsrådets principbeslut från 2016.

Åtgärder för att bekämpa korruption vidtas i enlighet med ett principbeslut av statsrådet som utfärdas 2017.

Man utreder möjligheterna att effektivisera villkorliga fängelsestraff genom att utvidga användningsområdet för tilläggspåföljder. En regeringsproposition om detta lämnas 2018.

Organisationsstrukturen inom åklagarväsendet ändras med målet att en ny lag träder i kraft 2018.

Brottspåföljdsmyndighetens nätverk av lokaler förnyas under åren 2016—2019 i enlighet med beslutet från hösten 2015. Justitieministeriets beslut i anknytning till utvecklandet av Brottspåföljdsmyndighetens lokaler bereds.

Datasystemet ROTI bereds och tas i bruk. De lagstiftningsändringar som föranleds av ibruktagandet bereds med målet att lämna en regeringsproposition 2018.

Man bereder lagstiftning genom vilken inledandet av verkställigheten av förvandlingsstraff för böter överförs från utsökningsväsendet till Brottspåföljdsmyndigheten.

Behovet att ändra bestämmelserna om fångvård då det gäller förstagångsintagna bedöms på basis av en utredning som utarbetas 2017 och de remissutlåtanden som fås av den.

Den rättspolitiska kunskapsbasen som stöder beslutsfattandet stärks särskilt genom stöd till Institutet för kriminologi och rättspolitik.

Därtill ökas det förvaltningsövergripande samarbetet för att effektivisera tillträdet till normaltjänster för personer som avtjänar straff.

Man deltar i det förvaltningsövergripande programmet för utveckling av barn- och familjetjänster för att utveckla service för unga förbrytare.

Gemensamma beredningsprocesser utvecklas vidare för justitieministeriet och Brottspåföljdsmyndigheten.

Vid fördelningen av de knappa resurserna beaktas rättssäkerheten och realiserandet av straffansvaret samt ärendenas behandlingskedjor.

Förutsatt att förhandlingarna om inrättande av den europeiska åklagarmyndigheten (EPPO) och Eurojust-förordningen slutförs 2017, inleds beredningen av de nationella åtgärderna för genomförandet, om Finland deltar i EPPO.

Revidering av strukturerna och stöd vid personalomställningar
Antalet tingsrätter ska minskas från nuvarande 27. Målet är att effektivisera domstolarnas verksamhet och samtidigt utnyttja domarnas kompetens på ett mångsidigare sätt än hittills. Reformen avses träda i kraft senast vid ingången av 2019. En koncentrering av behandlingen av summariska ärenden bereds. Under 2017 utreds en sammanslagning av Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten till en riksomfattande myndighet, och riktlinjer för hur ärendet ska framskrida utarbetas år 2018. Strukturreformen av utsökningsväsendet fortsätter. Avsikten är att även utsökningsverksamheten organiseras under en myndighet. Samtidigt fördelas verkställighetsuppdragen på ett nytt sätt på olika personalgrupper enligt ärendets natur och hur krävande det är. Automatiseringen av ärendehanteringen och ökandet av möjligheterna att använda elektroniska tjänster stöder också reformen. Strukturomvandlingen träder i kraft före utgången av 2018. Åtgärderna för att effektivisera strukturen och verksamheten hos Brottspåföljdsmyndigheten fortsätts.

Uppgifter om personalen

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Justitieministeriet			
Årsverken	237	235	238
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,7	3,7
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,6	6,5	6,5

Uppgifter om personalen

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Övriga särskilda ämbetsverk			
Årsverken	209	210	218
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	7,4	7,0	7,0

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 068 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella sammanslutningar samt till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som är godkända av justitieministeriet.

F ö r k l a r i n g :

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 631	20 846	20 468
Bruttoinkomster	329	400	400
Nettoutgifter	19 302	20 446	20 068
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 356		
— överförts till följande år	6 482		

Beräknad användning av anslaget

	årsv.	%
Strategier för och uppföljning av samhällspolitiken	14	6
Styrningen inom ministeriets ansvarsområde och verksamhets- och ekonomiplanering, samt uppföljning	29	12
Beredning av lagstiftning och uppföljning	54	23
EU-ärenden och internationella ärenden	12	5
Ministeriets övriga specialuppgifter	31	13
Ministeriets interna förvaltning	50	21
Frånvaro med lön	48	20
Sammanlagt	238	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-5
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring till moment 23.01.01)	-9
Stärkandet av resurserna inom lagberedningen	160

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	32
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-22
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-23
Löneglidningsbesparing	-34
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-260
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-129
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-30
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-9
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-13
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-36
Sammanlagt	-378

2018 budget	20 068 000
2017 I tilläggsb.	-89 000
2017 budget	20 446 000
2016 bokslut	21 428 000

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 661 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av omkostnaderna för barnombudsmannens byrå, jämställdhetsombudsmannens byrå, diskrimineringsombudsmannens byrå, dataombudsmannens byrå, olycksutredningscentralen, diskriminerings- och jämställdhetsnämnden, datasekretessnämnden samt Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna

2) till betalning av stipendier som Europeiska institutet för kriminalpolitik delar ut.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster av avgifter för de tillsynsuppgifter som anges i 305 § i informationssamhällsbalken (917/2014).

F ö r k l a r i n g : *Barnombudsmannen* har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde bedöma och främja förverkligandet av barnens intressen och rättigheter på allmän förvaltningsnivå, samhällspolitisk nivå och lagstiftningsnivå samt att främja fullgörandet av den av Förenta Nationernas generalförsamling antagna konventionen om barnets rättigheter (FördrS 59–60/1991). Barnombudsmannen rapporterar till FN:s kommitté för barnets rättigheter, statsrådet och riksdagen. Barnombudsmannen tar initiativ och begär utredningar om brister som ombudsmannen lagt märke till. För att främja barns ställning och rättigheter samt myndighetssamarbetet i dessa frågor bistås barnombudsmannen av *barnombudsmannadelegationen*.

Jämställdhetsombudsmannen övervakar att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) iakttas och främjar genom initiativ, råd och anvisningar förverkligandet av lagens syfte. Jämställdhetsombudsmannen informerar om jämställdhetslagstiftningen och dess tillämpningspraxis samt följer att jämställdhet mellan kvinnor och män genomförs på samhällslivets olika områden. Jämställdhetsombudmannen ger anvisningar och rådgivning till den som misstänker dis-

kriminering på grund av kön, könsidentitet, eller könsuttryck, utreder brott mot diskrimineringsförbud och strävar till att öka kunskapen om de rättigheter och skyldigheter som anknyter till jämställdhetslagen. Jämställdhetsombudmannen handlar så att jämställdheten mellan könen främjas i samhället, på arbetsplatser och i läroanstalter på det sätt som avses i jämställdhetslagen.

Diskrimineringsombudsmannen ska övervaka att lagen om likabehandling följs på det sätt som bestäms i den nämnda lagen samt även i övrigt främja likabehandling och förhindra diskriminering. Dessutom är diskrimineringsombudsmannen nationell rapportör om människohandel och övervakar avlägsnande av utlänningar ur landet. *Delegationen för likabehandlingsärenden* verkar under ledning av diskrimineringsombudsmannen och främjar samarbetet mellan myndigheter, frivilligorganisationer och andra aktörer när de gäller att ingripa i diskriminering och främja likabehandling.

Effektmål för diskrimineringsombudsmannen och jämställdhetsombudsmannen är att säkerställa lika deltagande så, att inte t.e.x. personens kön, ursprung, funktionsnedsättning, ålder, sexuella läggning eller övertygelse begränsar hans eller hennes möjligheter.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden behandlar och avgör ärenden som enligt diskrimineringslagen och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män hör till nämndens uppgifter.

Dataombudsmannen ska behandla och avgöra ärenden som gäller behandling av personuppgifter och kreditupplysningar så som föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999) och kreditupplysningslagen (527/2007) samt sköta övriga uppgifter som följer av de nämnda lagarna. Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar den grundläggande rätten till integritet och förtroendet för samhällets tjänster. Dessutom är byrån med och utvecklar informationssamhället i Finland och EU. EU:s allmänna dataskyddsförordning som trädde i kraft i maj 2016 utvidgar betydligt uppgiftsområdet inom övervakningen av dataskyddet. Regeringen lämnar till riksdagen en proposition med förslag till allmän lagstiftning som kompletterar dataskyddsförordningen under höstsessionen 2017. Propositionen innehåller bestämmelser om en nationell datasekretessmyndighet. Dataskyddsförordningen börjar tillämpas i maj 2018.

Datasekretessnämnden behandlar och avgör ärenden som enligt personuppgiftslagen ska avgöras av nämnden samt följer med behovet att utveckla lagstiftningen om behandling av personuppgifter och tar de initiativ som nämnden anser vara nödvändiga.

Olycksutredningscentralen ska enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) utveckla och upprätthålla beredskapen att inleda utredningar av olyckor, effektivt och tillförlitligt utreda orsakerna till olyckor och på basis av orsakerna ge säkerhetsrekommendationer, och följa med hur de iakttas.

Europeiska institutet för kriminalpolitik som är verksamt i anslutning till Förenta Nationerna producerar internationella sakkunnigtjänster inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 588	7 588	7 861
Bruttoinkomster	485	400	200
Nettoutgifter	7 103	7 188	7 661
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 326		
— överförts till följande år	1 631		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Barnombudsmannens verksamhet	597
Jämställdhetsombudsmannens verksamhet	955
Diskrimineringsombudsmannens verksamhet	1 437
Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden	195
Barnombudsmannadelegationen	20
Dataombudsmannens verksamhet	2 223
Datasekretessnämnden	15
Olycksutredningscentralen	1 491
Institutet för kriminalpolitik	505
Servicecentralernas avgifter	223
Sammanlagt	7 661

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Dataombudsmannens byrå; genomförande av dataskyddsförordningen	525
Diskrimineringsombudsmannens byrå, övervakning av verkställandet av avlägsnande ur landet (varav 60 000 euro i överföring från moment 25.10.04)	100
Övriga förändringar	-24
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-9
Indexhöjning av hyror	2
Löneglidningsbesparing	-12
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-26
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-10
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-12
Sammanlagt	473

2018 budget	7 661 000
2017 I tilläggsb.	100 000
2017 budget	7 188 000
2016 bokslut	7 408 000

05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 058 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster förvaltningsområdets sektorsspecifika IKT-serviceavgifter och de inkomster som influtit utifrån kostnaderna för massuttag av uppgifter som lämnats med stöd av registermyndighetens beslut om utlämnande av uppgifter.

Förklaring: *Rättsregistercentralen* är registeransvarig för informationssystemen och registren inom justitieministeriets förvaltningsområde och förmedlar information från förvaltningsområdets myndigheter till andra myndigheter. De register som används mest är straffregistret, bötesregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt skuldsaneringsregistret. Rättsregistercentralen sköter verkställighetsuppgifter i samband med böter, förverkandepåföljder, avgifter och fordringar samt för statens talan i dessa ärenden. Dessutom sköter Rättsregistercentralen underhåll och utveckling av informationssystemen inom förvaltningsområdet i samarbete med ämbetsverken inom förvaltningsområdet, enligt vad som har avtalats i serviceavtalen. Rättsregistercentralen är också upphandlande enhet i fråga om IT-upphandlingar inom förvaltningsområdet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 149	14 642	15 640
Bruttoinkomster	5 212	6 341	6 582
Nettoutgifter	6 937	8 301	9 058
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	47		
— överförts till följande år	400		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandlingen av ersättningsanspråken i WinCapita-målet	-50
Dataskyddsdirektivet och dataskyddsförordningen	200
Projektet för utveckling av informationssystem för Rättsregistercentralens myndighetsverksamhet (eORK) (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-850
Projektet för utveckling av informationssystem för Rättsregistercentralens myndighetsverksamhet (eORK) (finansiering 2018) (överföring från moment 28.70.20)	1 880
Rättsregistercentralens utgifter (finansiering av engångsnatur 2017)	-500
Utvecklande av ett insolvensregister (överföring från moment 25.10.03, 25.10.04, 25.20.01 och 25.30.01)	130
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-9
Indexhöjning av hyror	1
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-1
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-16
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-7

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-6
Sammanlagt	757

2018 budget	9 058 000
2017 budget	8 301 000
2016 bokslut	7 290 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 032 000 euro.

Anslaget får användas:

1) till betalning av arvoden och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av utredningskommissioner som tillsatts för säkerhetsutredningar enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), Europeiska unionens lagstiftning och internationella avtal som förpliktar Finland och utredningar som utförs som internationellt samarbete

2) för fullföljande av skadeståndsansvar som föranleds av en eventuell förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar

3) till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet och till betalning av kostnader som föranleds av förordnande av en intressebevakare för en minderårig part för förundersökning samt till betalning av intressebevakarens arvode och kostnader

4) till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala

5) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

6) för betalning av tolknings- och översättningsutgifter för ärenden som sköts enligt rättshjälpslagen (257/2002)

7) till betalning av ersättningar enligt 19 och 20 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005)

8) till betalning av överföringsutgifter till huvudmän inom den offentliga rättshjälpens och den allmänna intressebevakningens köpta tjänster såsom en gottgörelse som motsvarar mervärdesskattens belopp

9) till betalning av rättegångskostnader i ärenden enligt diskrimineringslagen (1325/2014), i vilka diskrimineringsombudsmannen bistår vid rättegången för en person som misstänks ha utsatts för diskriminering och har förbundit sig till att ersätta eventuella rättegångskostnader, om ärendet förloras

10) till betalning av ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen (356/2016).

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen	-7 000
Sammanlagt	-7 000

2018 budget	12 032 000
2017 I tilläggsb.	-6 500 000
2017 budget	19 032 000
2016 bokslut	13 492 078

21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 115 000 euro.

Anslaget får användas till produktivitetsfrämjande investeringar, forskning och utredningar inom ministeriets förvaltningsområdet, samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Anslaget får även användas till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för viss tid för att främja produktivitetsåtgärder.

F ö r k l a r i n g : Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget till att finansiera produktivitetsfrämjande projekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av sametingens verksamhet (överföring till moment 25.01.50)	-130
Sammanlagt	-130

2018 budget	115 000
2017 budget	245 000
2016 bokslut	235 000

22. Harmonisering av kontors- och kommunikationssystem (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 590 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av ibruktagandet av massprodukter när det gäller kontors- och kommunikationssystem inom justitieministeriets förvaltningsområde.

F ö r k l a r i n g : Avsikten är att inom justitieministeriets förvaltningsområde ta i bruk statens gemensamma så kallade massprodukter när det gäller kontors- och kommunikationssystem. För närvarande används inom förvaltningsområdet produkter som avviker från massprodukterna. Ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten har ingåtts mellan justitieministeriet och finansministeriet om projektet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibruktagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (2017 års finansiering) (överföring till moment 28.70.20)	-2 184
Ibruktagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (2018 års finansiering) (överföring från moment 28.70.20)	2 590
Sammanlagt	406

2018 budget	2 590 000
2017 budget	2 184 000
2016 bokslut	1 935 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 43 902 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	197
Sammanlagt	197

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	43 902 000
2017 budget	43 705 000
2016 bokslut	48 730 129

50. Understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 8 362 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi

2) till understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet samt för utvärdering av arbetet för att förebygga kriminalitet

3) till understöd för Brottsofferjourens verksamhet och andra organisationer som producerar stödtjänster för brottsoffer

4) till bidrag till Opinionsnämnden för massmedier

5) till understöd för verksamhet som stöder utvecklandet av rättsordningen och demokratin och spridandet av kunskap om dessa frågor

6) till brottsbekämpning tillsammans med statliga inrättningar och Helsingfors universitetet och till utgifter för projekt som ansluter sig till bedömning av brottsbekämpningen.

Dispositionsplan (1 000 euro)

Understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer (högst)	4 855
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	3 317
Övriga understöd (högst)	190
Sammanlagt	8 362

F ö r k l a r i n g :

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anknytning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022	fr.o.m. 2023
Fullmakt för samekulturcentrumets hyresavtal						
Förbindelser som ingåtts före år 2018	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år
Förbindelser 2018	-	-	-	-	-	-
Utgifter sammanlagt	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stödtelefonverksamheten för offer för våld i nära relationer (överföring till moment 33.03.04)	-78
Tryggande av sametingens verksamhet (överföring från moment 25.01.21)	130
Indexhöjning av hyror	5
Sammanlagt	57

2018 budget	8 362 000
2017 I tilläggsb.	20 000
2017 budget	8 305 000
2016 bokslut	6 165 130

51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som ska betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill.

2018 budget	19 000 000
2017 budget	19 000 000
2016 bokslut	18 906 183

10. Domstolar och rättshjälp

F ö r k l a r i n g : Välfungerande och effektiva *domstolar* utgör en förutsättning för realiseringen av en rättssäkerhet som motsvarar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt för en rättssäkerhet som krävs både i den ekonomiska verksamheten och vid ordnandet av medborgarnas inbördes relationer. Upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten och utredandet av konflikter på lika villkor utifrån på förhand fastställda allmänna regler förutsätter ett välfungerande rättssystem. Det oberoende domstolsväsendet ska säkerställa att alla kan i samhället lita på att deras rättigheter tillgodoses.

Ett effektmål är att tvistemål, brottmål och förvaltningsprocessuella mål avgörs utan dröjsmål, högklassigt och förmånligt. Domstolarnas arbetsredskap utvecklas så att de blir användarvänliga och stöder verksamheten så att man i rättegångar i så stor omfattning som möjligt kan utnyttja elektroniskt material. Arbetsmetoderna och verksamhetssätten kan då utvecklas till sådana att de stöder det att behandlingen av ärendet inte fördröjs samt kvaliteten hos behandlingen. Det är ytterst viktigt att domstolarna deltar i arbetet med att utveckla systemen och arbetsmetoderna. De nya arbetsmetoderna ska tas effektivt i bruk.

Domstolslagen som gäller domstolarnas organisation trädde i kraft vid ingången av 2017. Till den lagen anknyter en reform som kompletterar det tidigare utbildningssystemet och en reform av utbildningen av rättsskipningspersonalen, och vars syfte är att säkerställa kvaliteten hos rättsskipningen. De olika rättsinstansernas roller och uppgifter ska vara tydliga. Tyngdpunkten i rättegången ska ligga på den första instansen. En högklassigt fungerande första instans ökar förtroendet och minskar behovet för ändringssökande. Tyngdpunkten i de högre rättsinstansernas verksamhet ska ligga på förhandsavgöranden.

Ett effektmål är att de grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses vid behandlingen och avgörandet av ärendena. Behandlingskedjorna och rättegångsförfarandena ska bestämmas enligt ärendenas natur och hur krävande de är. Rättsskyddsuppgifterna regleras inte bara i den nationella lagstiftningen utan även genom internationella fördrag. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna bedömer genom sin rättspraxis hur medlemsstaterna iakttar de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter. För att trygga tillgången till domstolstjänster genomförs en omorganisering av domstolsväsendet och domstolsförvaltningen. Med hjälp av större enheter tryggas stärkandet av kompetensen, specialkompetensen, kvaliteten och produktiviteten. Olägenheterna av de längre avstånden till följd av sturkturomvandlingarna minskas genom att man inför allt fler elektroniska tjänster och arbetsmetoder som är oberoende av orten.

Ett effektmål är att domstolsverksamheten är öppen. Det informeras aktivt om domstolarnas verksamhet och avgöranden.

Vid *de allmänna domstolarna* behandlas och avgörs åtalsärenden som gäller straffrättsligt ansvar samt tvistemål och ansökningsärenden som gäller rättsförhållanden av privaträttslig natur. De allmänna domstolarna ser således till att de straffrättsliga åtgärderna fullföljs inom alla områden av privat och samhällelig verksamhet. De ansvarar även för att enskilda, företag och andra sammanslutningar garanteras rättsskydd i sina inbördes relationer och även i relation till offentliga samfund när det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsrättslig lagstiftning.

Tillämpningsområdet för strafföreläggande utvidgas. Detta minskar antalet ärenden som kommer till de allmänna domstolarna.

Hos *förvaltningsdomstolarna* söks ändring i myndighetsbeslut som fattats inom olika förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer. Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden, men även andra förvaltningsdomstolars avgöranden, styr lagligheten och förverkligandet av rättssäkerheten inom hela den offentliga maktutövningen. Avgörandena inverkar även på samhällets verksamhet och konkurrensförmåga. Såväl för individen som för samhället är det viktigt att trygga en snabb handläggning av ärenden samt rättssäkerheten hos besluten.

Ett mål som skrivits in i regeringsprogrammet är att minska antalet ärenden i högsta förvaltningsdomstolen och i förvaltningsdomstolarna bl.a. genom att utvidga användningsområdet för förfarandet för begäran om omprövning. Justitieministeriet har haft ett nära samarbete med andra förvaltningsområden i fråga om lagberedningen och målet är att man inom varje förvaltningsområde i bestämmelserna om ändringssökande beaktar möjligheterna att rätta myndighetsbeslut utan domstolsbehandling. Högsta förvaltningsdomstolens ställning som prejudikatdomstol stärks genom att man ökar tillståndsplikten för ändringssökande.

Målet med *rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen* är att var och en ska få nödvändig hjälp med lösandet av ett rättsligt problem, även om ens ekonomiska situation är svag. Rättshjälp och allmän intressebevakning erbjuds så, att det är ändamålsenligt totalekonomiskt sett.

Effektmål inom rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen
— Skyddet för den svagare parten tillgodoses. Kvalitetsbedömningen inom den offentliga rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen utvecklas. Kvalitetsbedömningen av rättshjälpen utsträcks till att gälla även privata rättegångsbiträden.

— Rättssäkerheten förverkligas i praktiken. Överföringen av uppgifterna i anslutning till ekonomi- och skuldrådgivningen till rättshjälpsbyråerna bereds och enhetlig verksamhetspraxis och enhetliga förfaringssätt utvecklas. Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad. Processerna för advokatverksamheten inom rättshjälpen görs mer fungerande genom att förenhetliga verksamhetsmetoderna. Processerna inom den allmänna rättshjälpen utvecklas så att de motsvarar bästa praxis. Verksamhets- och förfaringssätten i fråga om behandlingsprocessen för klagomål till konsumenttvistenämnden utvecklas. Man utreder kombinerandet av rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten till en riksomfattande rättshjälpsmyndighet.

— Juridiska problem löses i ett så tidigt skede som möjligt. Man skapar nya medel för att öka avgöranden genom förlikning och fördjupar kunskaperna i medling.

— Rådgivningstjänsterna är lätt tillgängliga för medborgarna. För rättshjälpsbyråerna skapas mångsidiga kundorienterade former för juridisk rådgivning.

— Den elektroniska ärendehanteringen och tjänsterna är kundorienterade. Distansservicen inom rättshjälpen och intressebevakningen utvidgas.

Uppgifter om personalen

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Domstolarna			
Antal anställda, årsv.	3 178	3 200	3 220
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	7,2	8,0	8,0
Rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten samt konsumenttvistenämnden			
Antal anställda, årsv.	1 023	1 039	1 050
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,1	9,0	9,0

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 544 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tviste- och brottmål. Dess uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd, genom att undersöka och avgöra enskilda besvärsärenden, ge sådana prejudikat för tolkning och tillämpning av lag som styr rättspraxis och gör den enhetligare. Dessutom behandlar och avgör högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och avger utlåtanden till republikens president i benådningsärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättsskipning.

I vissa rättsliga frågor är det nödvändigt att snabbt få ett förhandsavgörande, något som gör avgörandena i lägre instans enhetligare och minskar antalet överklaganden. Målet är att högst 70 % av de besvärsärenden som är anhängiga vid utgången av år 2018 (ärenden som beviljats besvärstillstånd och direkta besvär) har varit anhängiga längre än 12 månader. Målet på lång sikt är att av de besvärsärenden som är anhängiga har minst 33 % varit anhängiga mindre än 9 månader, ca 33 % varit anhängiga 9—12 månader och högst 33 % varit anhängiga längre än 12 månader.

Tabell med nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål/uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	2 563	2 550	2 500
— avgöranden i sak i besvärsärenden	144	130	130
— offentliggjorda avgöranden	100	100	100
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	6,8	7,5	7,5
— ärenden som gäller besvärstillstånd	5,4	6,5	6,5
— avgöranden i sak	21,5	21,1	19,9

Tabell med nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål/uppskattning
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	3 335	3 500	3 500
— produktivitet (beslut/årsv.)	34	33	33

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) tas ut för högsta domstolens prestationer beräknas 320 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 557	8 638	8 554
Bruttoinkomster	10	11	10
Nettoutgifter	8 547	8 627	8 544
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	832		
— överförts till följande år	1 253		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-5
Indexhöjning av hyror	4
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-44
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-11
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	2
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-2
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-5
Sammanlagt	-83

2018 budget	8 544 000
2017 budget	8 627 000
2016 bokslut	8 968 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 447 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar

(1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen avgör som högsta rättsinstans de besvär som anförts över förvaltningsbeslut. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar också förvaltningsprocessen.

Inemot 90 % av alla ärenden som avgörs av högsta förvaltningsdomstolen gäller beslut som meddelats av regionala förvaltningsdomstolar. Dessutom avgör högsta förvaltningsdomstolen bl.a. besvär som har anförts över marknadsdomstolens samt statsrådets och ministeriernas beslut. Till de största kategorierna av ärenden som kommer in till högsta förvaltningsdomstolen hör utlänningsfrågor, social- och hälsovård, byggande och miljöfrågor, beskattning, statsrätt och allmän förvaltning samt ekonomisk verksamhet, såsom konkurrensärenden och offentlig upphandling. Största delen av utlänningsärendena gäller förvaltningsdomstolens avslagsbeslut i asylärenden. År 2015 ökande antalet personer som söker internationellt skydd avsevärt. Antalet besvär i ärenden som gäller asyl antas öka avsevärt år 2017 och det beräknas att antalet besvär är fortfarande högt år 2018. Man strävar efter att avgöra sådana utlänningsärenden i vilka besvärstillstånd inte beviljas på mindre än tre månader. I fråga om de utlänningsärenden där besvärstillstånd beviljas är målet en behandlingstid på högst tio månader.

Målet är att 30 % av ärendena avgörs inom mindre än sex månader och 20 % inom 6—9 månader. Behandlingstider på över 24 månader får förekomma endast i undantagsfall, närmast i fråga om ärenden som väntar på förhandsavgörande av Europeiska unionens domstol.

Tabell med nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål/uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	5 382	6 000	7 200
— Utlänningsärenden	1 672	3 000	4 200
— Övriga ärenden	3 710	3 000	3 000
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	9,7	7,5	7,0
— Utlänningsärenden	4,5	4,0	3,5
— Övriga ärenden	12,0	11,0	11,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 327	2 350	2 350
— produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	45	49	49

I avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) beräknas 600 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 523	12 706	13 452
Bruttoinkomster	9	-3	5
Nettoutgifter	12 514	12 709	13 447
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 368		
— överförts till följande år	4 173		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet	890
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-24
Indexhöjning av hyror	4
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-2
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-53
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-20
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-21
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-15
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Sammanlagt	738

2018 budget	13 447 000
2017 budget	12 709 000
2016 bokslut	15 319 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 250 147 000 euro.

Anslaget får också användas till utgifter som föranleds av lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) och till betalning av överföringsutgifter till advokatförbundet i enlighet med 24 § 2 mom. i lagen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) och som utgifter inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) och körkortslagen.

Målet för de regionala skillnaderna i *hovrätternas* behandlingstider är att den genomsnittliga behandlingstiden vid en enskild hovrätt inte är över 2 månader längre än genomsnittet för hela landet. Ett mål är också att andelen ärenden som varit anhängiga i över ett år är mindre än 6 % av alla anhängiga ärenden.

Målet är att förhindra att den totala tiden för behandling av ärenden förlängs. Den totala behandlingstiden för ärenden som länge har varit föremål för förundersökning och åtalsprövning eller i tingsrättsskedet ska beaktas. Hovrätterna strävar efter att behandlingstiden för ärenden som i tidigare skeden har varit under behandling i över tre år är högst 12 månader i hovrätten.

I fråga om omfattande tvistemål som avgörs vid huvudförhandling vid *tingsrätterna* är målet att 35 % avgörs inom mindre än 6 månader och att högst 35 % har en behandlingstid på över ett år.

Målet för brottmål är att den genomsnittliga behandlingstiden inte vid någon tingsrätt ska vara över 3 månader längre än genomsnittet för hela landet. Dessutom är målet att behandlingstiden i 45 % av brottmålen är högst 2 månader och att den överstiger 9 månader i högst 10 % av brottmålen. Målet är att förhindra att den totala tiden för behandling av ärenden förlängs. Den totala behandlingstiden för ärenden som länge har varit föremål för förundersökning och åtalsprövning ska beaktas när det gäller brottmål.

Målet för de regionala skillnaderna i *hovrätternas* behandlingstider är att behandlingstiden vid en enskild hovrätt är högst tre månader längre än genomsnittet för hela landet.

Utlänningsärendena utgör en betydande andel av de ärenden som kommer in till förvaltningsdomstolarna. Asylärenden hör till gruppen utlänningsärenden. Målet är att asylärenden behandlas snabbt så att den genomsnittliga behandlingstiden i dessa ärenden är mindre än 6 månader. För att uppnå målen för behandlingstiden har år 2018 för asylärenden riktats 10,1 miljoner euro, vilket är 1 580 000 euro mera än 2017.

Tabell med nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål/uppskattning
Hovrätterna			
Avgjorda ärenden, st.	9 552	9 500	9 500
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,0	6,0	6,0
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 644	1 600	1 600
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	52	55	55
Tingsrätterna			
Avgjorda ärenden totalt, st.	485 730	480 000	460 000
— Brottmål	51 311	52 000	52 000
— Omfattande tvistemål	10 523	9 500	9 500
— Summariska ärenden	345 708	340 000	320 000

Tabell med nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål/uppskattning
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	4,0	4,0	4,0
— Omfattande tvistemål	12,3	9,5	9,5
— Summariska ärenden	2,8	2,8	2,8
— Skuldsaneringsärenden	6,1	6,0	6,0
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	589	600	600
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	121	120	120
Förvaltningsdomstolarna			
Avgjorda ärenden, st.	23 635	25 000	27 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	8,0	7,5	7,0
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 041	1 000	1 000
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	76	75	75
Försäkringsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	6 445	7 500	7 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	12,7	12,0	11,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	1 179	1 100	1 100
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	63	68	68
Marknadsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	735	900	900
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,6	6,0	6,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	4 522	4 500	4 500
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	18	20	20
Arbetsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	135	150	150
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	5,7	6,0	6,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	6 597	6 400	6 400
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	16	20	20

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) tas ut för domstolarnas prestationer beräknas 45,19 miljoner euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	247 066	256 947	250 647
Bruttoinkomster	843	450	500
Nettoutgifter	246 223	256 497	250 147

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	34 018		
— överförts till följande år	48 933		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänna domstolarna	171 625
Förvaltningsdomstolarna	53 902
Informationsförvaltningsutgifter och övriga utgifter	24 620
Sammanlagt	250 147

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet	1 580
Infrastruktur för rättegångssalar, databanksprojektet (AIPA)	1 000
Medlemsavgift till europeiska patentsystemet	200
Projektet för förvaltningsdomstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumenthantering (HAIPA) (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-5 680
Projektet för förvaltningsdomstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumenthantering (HAIPA) (finansiering 2018) (överföring från moment 28.70.20)	3 713
Utveckling av ett insolvensregister (överföring till moment 25.01.05)	-70
Utvidgning av tillämpningsområdet för strafföreläggande	-1 750
Åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas databank (AIPA) (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-3 100
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-81
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-74
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-208
Indexhöjning av hyror	104
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-9
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-180
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-1 183
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-306
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-49
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-114
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-143
Sammanlagt	-6 350

2018 budget	250 147 000
2017 budget	256 497 000
2016 bokslut	261 138 000

04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 65 071 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter som föranleds staten av köp av sådana rättshjälps- och intressebevakningstjänster som avses i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) och till betalning av utgifter som avses i lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007) samt till betalning av utgifter i anslutning till beredningen av de uppgifter i anslutning till ekonomi- och skuldrådgivningen som överförs från kommunerna till statens rättshjälpsbyråer.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte sådana i 18 § i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt avsedda arvoden och ersättningar som tas ut av huvudmännen inom den allmänna intressebevakningen.

Av de inkomster som nettobudgeteras under momentet budgeteras en rättshjälpmottagares förlorande motparts ersättningar för rättegångskostnaderna enligt kontantprincipen.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning.

Det beräknas att det till rättshjälpsbyråerna inkommer 56 000 ärenden (50 369 ärenden 2016 och uppskattningen för 2017 är 53 000 ärenden). Målet för kötiden till rättshjälpsbyråerna är i medeltal 11 dagar år 2018 (11 dagar år 2016 och 11 dagar år 2017).

Av de ärenden som kom in till rättshjälpsbyråerna 2016 var 87 % civil- och förvaltningsrättsliga ärenden och 13 % brottmål. Antalet asylärenden för asylsökande som sökt internationellt skydd och antalet familjeåterföreningsärenden beräknas vara fortsatt högt. Antalet asylärenden som är under handläggning vid rättshjälpsbyråerna är ca 6 000 år 2018 (3 970 ärenden 2016 och målet 6 000 ärenden 2017).

Allmänna intressebevakningstjänster köps av kommunerna och privata serviceproducenter när det behövs för att trygga den regionala tillgången på tjänster. Andelen köpta tjänster utgör ca 12 % år 2018.

Det beräknas att det till konsumenttvistenämnden inkommer 7 900 ärenden (6 500 ärenden 2016 och uppskattningen för 2017 är 7 100 ärenden). Målet är att den totala behandlingstiden för klagomål är mindre än 9 månader.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt uppställt följande mål för rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens samt konsumenttvistenämndens verksamhet 2018:

Rättshjälp

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Ärenden som behandlats, st.	47 985	53 000	53 000
Rättshjälpsinfo, antal gånger	7 155	8 000	9 000

Rättshjälp

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Rättshjälpsbeslut för privata ombud, st.	35 412	33 000	33 000
Resurshushållning (euro/viktad arbetsmängd)	120	123	125
Produktivitet (viktad arbetsmängd/årsv.)	445	455	460

Allmän intressebevakning

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Antal huvudmän, st.	38 445	39 400	40 100
— rättshjälpsbyråerna som intressebevakare	34 387	35 300	36 000
— intressebevakning i form av köpta tjänster	4 058	4 100	4 100
Resurshushållning, (bruttoutgifter/huvudman)	797	800	803
Produktivitet (antalet huvudmän/årsv.)	62	63	63

Konsumenttvistenämnden

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Behandlade besvär, st.	6 039	7 000	7 000
Resurshushållning (€/behandlat ärende)	406	408	408
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	183	198	198
Total behandlingstid, mån.	9,9	9,5	8,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	67 218	66 352	70 271
Bruttoinkomster	5 138	5 200	5 200
Nettoutgifter	62 080	61 152	65 071
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	22 297		
— överförts till följande år	22 066		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom rättshjälpen (Offentligrättslig verksamhet, 1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 560	3 800	3 700
— övriga intäkter	62	-	-
Intäkter sammanlagt	3 622	3 800	3 700

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom rättshjälpen (Offentligrättslig verksamhet, 1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	7 489	6 600	7 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader	-3 867	-2 800	-3 900
Kostnadsmotsvarighet, %	48	58	49

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom rättshjälpen (Företagsekonomisk verksamhet, 1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 500	1 620	1 500
— övriga intäkter	20	-	-
Intäkter sammanlagt	1 520	1 620	1 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 525	1 800	1 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-5	-180	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	90	100

Bestämmelser om arvoden för rättshjälp finns i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008).

I arvoden som tas ut enligt lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) beräknas 25 000 000 euro inflyta under moment 12.25.15. Beloppet på arvoden för intressebevakare motsvarar ca 70 % av de sammanlagda utgifterna för den allmänna intressebevakningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet	432
Bruttobudgetering av allmänna intressebevakningstjänster	312
Diskrimineringsombudsmannens byrå, övervakning av verkställandet av avlägsnande ur landet (överföring till moment 25.01.03)	-60
Ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning	4 000
Utvecklande av ett insolvensregister (överföring till moment 25.01.05)	-18
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-21
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-20
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-64
Indexhöjning av hyror	16
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-19
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-90
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-298
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-88

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-18
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-34
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-111
Sammanlagt	3 919

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	65 071 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	61 152 000
2016 bokslut	61 849 000

50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 76 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997)

4) till ett belopp av högst 1 400 000 euro till arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004) samt till övriga utgifter för konkursförfaranden som orsakas av offentlig utredning.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

Rättshjälp och försvar	69 000 000
Biträdande av målsägande	200 000
Skuldsanering för privatpersoner	2 100 000
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	3 500 000
Arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen samt till övriga utgifter för konkursförfarande som orsakas av offentlig utredning (högst)	1 400 000
Sammanlagt	76 200 000

År 2016 skötte privata rättsbiträden ca 41 315[1)] rättshjälpsärenden. Bland rättshjälpens domstolsärenden utgör brottmålen den mest omfattande (54 %) och till kostnaderna största gruppen. Privata rättsbiträden handlägger ca 3 000 asylärenden 2018 (11 413 ärenden 2016, målet för 2017 är 4 000 ärenden). Ersättningar som betalades med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner uppgick till ca 2,5 miljoner euro 2016. Ersättningar för oskyldigt åtalades rättegångskostnader uppgick till ca 5,0 miljoner euro 2016. Arvoden som betalades offentliga utredare enligt konkurslagen uppgick till ca 0,6 miljoner euro 2016.

[1)] Statistikfört som ett ärende. Handläggningen av ett ärende kan omfatta flera handläggningar t.ex. i tingsrätten och hovrätten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2018 budget	76 200 000
2017 budget	77 200 000
2016 bokslut	75 320 580

20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning

Förklaring: Justitieministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål och resultatmål för verksamheten samt centrala åtgärder för förverkligandet av dem för 2018:

— Den elektroniska ärendehanteringen och tjänsterna är kundorienterade. Utsökningstjänsterna fogas till medborgarnas informationsled och man koncentrerar sig på att som en del av utsökningsväsendets strukturreformsprojekt (URA) utveckla och utforma elektroniska tjänster som är riktade till medborgarna och intressentgrupper.

— Möjligheterna att begå ekonomiska brott och dra nytta av dem minskar. Myndighetssamarbete betonas och specialverkställighetens genomslagskraft förbättras. Specialverkställighetens statistikföring och resultatmål förnyas.

— Rättssäkerheten förverkligas i praktiken. Man ser till att verkställighetsåtgärderna håller jämn kvalitet genom att harmonisera arbetsmetoderna.

— I samhället råder en god betalningsmoral och kreditsamhället fungerar. I uppbyggnadsskedet av URA sörjer man för att indrivningen är resultatrik och har tyngdpunkten i inledningen. Man arbetar igenom anhopningarna i fråga om realiseringen i utsökningen.

Krävande fall sköts högklassigt och klienternas likabehandling förverkligas. Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad. Organisationsstrukturen och nätverket av verksamhetsställen är ändamålsenliga och stöder stärkandet av personalens kompetens. Informationssystemen är användarvänliga och stöder verksamheten.

I syfte att uppnå målen genomförs i samband med utsökningsväsendets strukturreform ändringar i datasystemen, arbetsförloppen, organisationen och lagstiftningen. Enligt de mål som ställts av justitieministeriet ska projektet vara slutfört 2018. Myndighetssamarbetet utvecklas genom att utnyttja datateknik.

Målen och de centrala åtgärderna för konkursombudsmannens byrå är att främja ett effektivt konkursförfarande, utveckla god boförvaltningspraxis och företagssaneringspraxis med hjälp av utbildning och rekommendationer samt bekämpa ekonomisk brottslighet i anslutning till konkurser genom att i tillräcklig omfattning utföra särskilda granskningar och offentliga utredningar.

Uppgifter om personalen

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Riksfogdeämbetet			
Årsverken	35	46[1)]	47[1)]
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke	5,0	6,0	6,0
Arbetstillfredsställelseindex	4,1	4,0	4,0
Utsökningsverken			
Årsverken	1 137	1 120	1 100
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	12,2	10,0	10,0
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,6	3,6
Konkursombudsmannens byrå			
Årsverken	11,0	10,2	10
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	2,4	4	4
Arbetstillfredsställelseindex	3,43	3,6	3,6

[1)] Omfattar URA-projektbyrån och personalen vid den centraliserade personalförvaltningsenheten.

01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 100 522 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för Riksfogdeämbetet, utsökningsverken, landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland och konkursombudsmannens byrå.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster enligt lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och förordningen om utsökningsavgifter (35/1995), små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten eller utdelning som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten och som går förlorad för borgenärerna.

F ö r k l a r i n g : Till utsökning beräknas inkomma 2,7 miljoner ärenden (2,7 miljoner ärenden år 2016, uppskattningsvis 2,7 miljoner ärenden år 2017). Antalet gäldenärer som årligen är föremål för utsökning har de senaste åren hållits rätt så stabilt (540 000 olika gäldenärer 2015, 550 000 olika gäldenärer 2016 ja uppskattning 545 000 olika gäldenärer 2017). Antalet nya gäldenärer, dvs. gäldenärer som inte haft ärenden anhängiga året innan, var år 2016 sammanlagt 171 855 (164 174 år 2015).

Antalet konkursförfaranden och företagssaneringsförfaranden sjönk 2016 jämfört med nivån året innan. Dock kräver arbetet med bevakning i flera exceptionella bevakningsärenden och offentliga utredningar väsentliga insatser. Våren 2017 stod ca 3 140 anhängiga konkursförfaranden under övervakning av konkursombudsmannens byrå, och 477 av dem var offentliga utredningar.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för utsökningsväsendets och konkursombudsmannen byrås verksamhet 2018:

Tabell med nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål/uppskattning
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 641	2 600	2 500
Indrivet (mn euro)	1 090	1 029	980
Kostnader per indriven euro (euro)	0,09	0,1	0,1
Förhållandet mellan indrivna och medellösa fordringar			
Av antal ärenden, %	47	45	47
Av belopp, %	50	50	47
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	7,4	8,5[1]	8,7[1]
Resurshushållning (€/behandlat ärende)	38	39	38
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	2 447	2 250	2 350
Från specialindrivningen redovisats direkt till borgenärerna (mn euro)	25	20	20
Belopp som specialindrivningen tagit upp till behandling (mn euro)	102	100	100
Särskilda granskningar av konkursbon och granskningar av förvaltningen	119	110	100
Inleds offentliga utredningar av konkursbon	59	60	50
Utsökningsklagan antal	30	50	50
Utsökningsklagan behandlingstid, mån.	5	6	6

1) Värdet enligt de nya resultatmåtten, som inte är jämförbart med tidigare års siffror.

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas 73 miljoner euro inflyta under moment 12.25.20. Inkomsterna av utsökningsavgifterna motsvarar ca 70 % av de totala utgifterna för utsökningsverken.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	101 119	103 441	97 854
Bruttoinkomster	386	170	170
Nettoutgifter	100 733	103 271	97 684
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	11 570		
— överförts till följande år	20 937		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationssystemprojektet inom utsökningsväsendets strukturreform (URA ICT) (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-2 899
Informationssystemprojektet inom utsökningsväsendets strukturreform (URA ICT) (finansieringen 2018) (överföring från moment 28.70.20)	1 744
Utveckling av ett insolvensregister (överföring till moment 25.01.05)	-29

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-33
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-33
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-63
Indexhöjning av hyror	25
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-43
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-720
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-502
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-131
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	23
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-27
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-61
Sammanlagt	-2 749

2018 budget	100 522 000
2017 budget	103 271 000
2016 bokslut	110 100 000

30. Åklagarna

Förklaring: Åklagarväsendets samhälleliga effektmål är följande:

Åklagarväsendet är en ansedd och tillförlitlig aktör som bidrar till bildandet av en allmän opinion som är negativ till brott. Rättssäkerheten förverkligas i praktiken, det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt samt brottsligheten och dess negativa följder minskar och säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

För parterna centrala mätbara faktorer som påverkar kvaliteten och en jämlik behandling är det hur snabbt behandlingen sker och skillnaderna i åtalsprövningstiderna mellan åklagarämbetena.

Straffprocessens kvalitet och snabbhet förbättras genom att utveckla samarbetet mellan åklagaren och förundersökningsmyndigheten, åklagarnas kompetens och specialisering samt genom att använda det mest ändamålsenliga processförfarandet. Genom att förnya metoderna för handläggningen av brottmål strävar man efter en snabbare och enhetligare handläggning. Inverkan på åklagarnas arbetsmängd av den nya lagen om föreläggande av böter och ordningsbot som trädde i kraft i slutet av 2016 följs upp.

Till de lokala åklagarna inkom år 2016 sammanlagt 80 256 ärenden. Antalet avgjorda ärenden var 80 500. Dessutom avgjordes ca 170 000 straffföreläggganden. Både antalet inkomna ärenden och antalet avgjorda ärenden beräknas stiga till ca 83 000. Ärendenas s.k. viktade arbetsmängd beräknas öka ytterligare, vilket beror på att andelen krävande ärenden har ökat och att de blivit mera omfattande.

Åklagarväsendets förnyade organisation inleder sin verksamhet år 2018. Ett mål med organisationsreformen är att förenhetliga åklagarpraxis nationellt. Bekämpning av terroristbrott stärks.

Uppgifter om personalen

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Åklagarväsendet			
Årsverken	525	534	534
— varav åklagare[1)]	372	375	375
— varav lokala åklagare	354	357	357
Arbetstillfredsställelseindex	3,5	3,5	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,0	6,0	6,0

[1)] Till åklagarna räknas även konsultativa tjänstemän, överinspektörer och jurister vid riksåklagarämbetet.

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 44 205 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för riksåklagarämbetet, åklagarämbetena och landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för åklagarväsendets verksamhet 2018:

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Behandlingstid			
— genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,0	2,0	2,0
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6 mån.	2 147	2 300	2 200
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	293	340	330
Produktivitet			
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., hela personalen)[1)]	881	927	889
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., åklagare)	1 242	1 320	1 270
Resurshushållning			
— omkostnader/avgörande (viktad arbetsmängd), euro	95,0	97,0	100,0

[1)] I den viktade arbetsmängden beaktas att vissa typer av mål är mera arbetsdryga än andra samtidigt som de binder mera resurser. Den viktade arbetsmängden beräknas utifrån avgjorda mål vilkas arbetsmängd bedöms på basis av brottsbeteckningen enligt den genomsnittliga arbetsmängden. Den viktade arbetsmängden påverkas också av tingsrättsbehandlingar som tagit minst fem sessionsdagar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	44 094	44 788	44 245
Bruttoinkomster	62	40	40
Nettoutgifter	44 032	44 748	44 205

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 398		
— överförts till följande år	11 056		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Riksåklagarämbetet	4 383
Regional verksamhet	37 652
Gemensamma utgifter	2 170
Sammanlagt	44 205

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av terroristbrott och realisering av straffansvaret	400
Utveckling av ett insolvensregister (överföring till moment 25.01.05)	-13
Utvidgning av tillämpningsområdet för strafföreläggande	-400
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-14
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-15
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-45
Indexhöjning av hyror	12
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-18
Löneglidningsbesparing	-73
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-209
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-63
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-12
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-24
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-29
Sammanlagt	-543

2018 budget	44 205 000
2017 budget	44 748 000
2016 bokslut	46 690 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: Effektmålet för Brottspåföljdsmyndigheten är att minska risken för återfallsbrott för dem som avtjänar straff. Målet för Brottspåföljdsmyndigheten är att handleda personer som avtjänar straff till ett liv utan brott med stöd av samhällets allmänna servicesystem. Målet är att säkerställa rättssäkerheten och enhetlig praxis samt att öka planmässig och progressiv frigivning.

Den minskning av fångtalet som pågått länge har avstannat och fångtalet förväntas öka något. Antalet sakkunnigutlåtanden som anknyter till påföljder och samhällspåföljder beräknas ligga på 2017 års nivå.

Verksamhetens omfattning

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antalet fångar i genomsnitt	3 120	3 130	3 150
Antal som placerats i fängelse från frihet	5 732	5 700	5 750
Antal samhällspåföljder som avtjänas i genomsnitt	3 061	3 040	3 040
Samhällspåföljder som ska verkställas	3 773	3 720	3 720
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder	6 647	6 600	6 600

Målet är att minska frigivning direkt från slutna fängelser och att öka användningen av öppna anstalter. Dagligen avtjänar i genomsnitt 230 fångar övervakad frihet på prov 2018. Fångars deltagande i aktiviteter och tid utanför cellen samt interaktionen mellan personalen och de som avtjänar straff ökas. Verkställigheten av samhällspåföljder utvecklas innehållsmässigt. Samarbetet med aktörer utanför fängelset som producerar tjänster ökas särskilt i fråga om social- och hälsovården, arbetskraftsmyndigheterna och utbildningsanordnare. Som en del av regeringens åtgärdsprogram för förebyggande av långtidsbostadslöshet stärker man boendekunskaperna hos brottspåföljdsklienter och förbättrar man boendesituationen efter frigivningen. Man utvecklar alkohol- och drogarbete, mentalvårdsarbete och socialt arbete under verkställigheten av straff och fortsatt service i det civila. För att säkerställa lagligheten och jämlikheten hos verkställigheten av straff effektiviseras normstyrningen, juridiska rådgivningen och genomförandet av laglighetsövervakarnas ställningstaganden. Utvecklandet av organisationsstrukturerna samt av verksamhets- och arbetsprocesser som förbättrar produktiviteten fortsätts. År 2018 utvecklas de elektroniska tjänsterna för fångar och samhällspåföljdsklienter. Förebyggande av radikalisering i fängelserna intensifieras.

Uppgifter om personalen

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Antal anställda, årsv.	2 510	2 512	2 512
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	13,6	13,5	13,3

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 210 009 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader.

Av anslaget får högst 2 000 000 euro användas till sänkning av de hyresandelar för Brottspåföljdsmyndighetens personalbostäder som föranleds av funktionella behov.

F ö r k l a r i n g : I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för 2018:

	2016 utfall	2017 uppskatt-ning	2018 mål
Verksamhetens mål			
Anstaltssäkerhetsindex	101	100	100
Andel fångar vid öppna anstalter i genomsnitt per dag, %	40	41	42
Fångars deltagande i verksamhet, % av den tid som dagligen finns tillgänglig för funktioner	68	68	70
Andel som slutfört övervakad frihet på prov, % avslutade	82	80	82
Andel som slutfört samhällstjänst, % avslutade	83	83	83
Produktivitet			
Fångar, i genomsnitt per dag/årsv.	1,4	1,5	1,5
Antal samhällspåföljder som avtjänas, i genomsnitt per dag/årsv.	12,4	12,4	12,2
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder per år/årsv.	199	190	190
Resurshushållning			
Omkostnader (netto)/fånge	58 050	58 160	58 940
Omkostnader (netto)/person som avtjänar en samhällspåföljd	5 250	5 610	5 650

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Verkställighet av straff	183 667
Styrning, utveckling och administrering av verkställigheten (centralförvaltningen)	7 425
Brottspåföljdsområdets utbildningscentral	2 600
Verkställighetsenheten	1 720
Tjänster som köps av servicecentraler	14 597
Sammanlagt	210 009

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	222 165	223 428	222 191
Bruttoinkomster	13 727	12 444	12 182
Nettoutgifter	208 438	210 984	210 009
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	18 949		
— överförts till följande år	21 686		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)[1)]

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 417	8 553	8 357
— övriga intäkter	938	753	833
Intäkter sammanlagt	10 355	9 306	9 190

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)[1)]

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	15 034	8 629	13 342
— andel av samkostnader	11 845	9 051	10 512
Kostnader sammanlagt	26 879	17 680	23 854
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-16 524	-8 374	-14 664
Kostnadsmotsvarighet, %	39	53	39

[1)] Omfattar kostnadsmotsvarighetskalkyler för arbetsverksamhet och anstaltsbutiker. Beräkningsgrunderna för kostnadsmotsvarigheten för arbetsverksamhet justerades i bokslutet 2016, och därför är kostnadsmotsvarigheten enligt den ordinarie budgeten för 2017 inte helt jämförbar. I utfallet för 2018 och i budgetpropositionen för 2018 har man även beaktat utgifterna för handledande arbetsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

"Centraliserad bokföring"-besparing (regeringsprogr. 2015) (omfördelats till moment 33.01.06)	13
Förebyggande av våldsam radikalisering och extremism i fängelserna	378
Klientdatasystemprojektet (ROTI, ex-ATJ) (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-3 500
Precisering av överföringen av förvaltningen av hälso- och sjukvården för fångar (överföring till moment 33.01.06)	-240
”Från upphandling till betalning"-besparing (regeringsprogr. 2015) (omfördelats till moment 33.01.06)	34
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-70
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-99
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-104
Indexhöjning av hyror	135
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	91
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 130
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-1 133
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-195
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	15
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-51
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-249
Nivåförändring	5 130
Sammanlagt	-975

2018 budget	210 009 000
2017 I tilläggsb.	-120 000
2017 budget	210 984 000
2016 bokslut	211 176 000

74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 700 000 euro.

Av anslaget får högst 1 700 000 euro användas för arbeten vid öppna anstalter för en kommuns, en församlings eller ett allmännyttigt samfunds arbetsprojekt. Anslaget får också användas till markbyggnadsarbeten och till underhåll av nationalegendomar. Arbetsprojekten är kulturhistoriskt värdefulla eller kan förenas med rehabiliteringsverksamhet som delvis bekostas av instansen i fråga. Anslaget får användas särskilt i långtidsprojekt för utgifter för nödvändiga stödfunktioner som krävs för skapande av förutsättningar för byggnadsprojekt som även genomförs som arbete vid öppna anstalter, såsom renovering av fångarnas bostadsrum.

Förklaring: Med anslaget för öppna anstalter kan man sysselsätta fångar och renovera kulturhistoriskt värdefulla objekt. Målet är att sysselsätta i genomsnitt 175 fångar vid öppna anstalter. De öppna anstalternas inkvarteringskapacitet utnyttjas också för att inkvartera uppskattningsvis i genomsnitt 40 fångar som arbetar civilt eller studerar utanför anstalten. Utgifterna för sysselsättning och uppehälle är ca 27 000 euro per fånge och år.

2018 budget	4 700 000
2017 budget	4 700 000
2016 bokslut	5 400 000

50. Valutgifter

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 45 110 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för att förrätta allmänna val som avses i vallagen (714/1998) och statliga folkomröstningar som avses i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987) och för att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, för att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen, för att utveckla valsystemet och valdatasystemet samt för åtgärder som syftar till att öka valdeltagandet

2) till betalning av överföringsutgifter till kommunerna i form av en engångsersättning enligt 188 § 2 mom. i vallagen samt till betalning av utgifter för sametingsval som avses i sametingslagen (974/1995).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om ändring av vallagen.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Presidentval 2018, utgifter för förberedelse och utveckling	23 810
Riksdagsval 2019, utgifter för förberedelse 2018	300
Landskapsval 2018, förberedelse	15 900
Utvecklingsprojekt (brevröstning)	310
Utgifter för valdatasystemet	3 985
Kommunalval 2019, utgifter för förberedelse 2018	200
Självfinansieringsprincipen, Senatfastigheters hyror	3
Övriga valutgifter	602
Sammanlagt	45 110

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förrättande av val och valdatasystemet	36 335
Utvecklingsprojekt (brevröstning)	310
Valsäkerhet lagring	12
Sammanlagt	36 657

2018 budget	45 110 000
2017 budget	8 453 000
2016 bokslut	2 777 583

Huvudtitel 26
INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet och migration, till vars verksamhetsområde det hör att svara för

— allmän ordning och säkerhet

— migration, internationellt skydd och mottagande av asylsökande

— finskt medborgarskap

— räddningsväsendet

— nödcentralsverksamhet

— gränssäkerhet och sjöräddningstjänsten

— den nationella beredskapen inom civil krishantering samt

— regionförvaltningens gemensamma beredskap för undantagsförhållanden och störningar.

I enlighet med regeringsprogrammet är Finland världens tryggaste land när det gäller boende, företagande och arbete.

I verksamheten prioriteras de strategiska kärnuppgifterna inom den interna säkerheten och de centrala tjänsterna för medborgarna. I en förändrad säkerhetspolitisk miljö kräver uppnåendet av målen förutsägelse- och analysförmåga, en gemensam lägesbild, lagstiftningsåtgärder för kontroll av befogenheter samt tryggande av säkerhetsmyndigheternas kapacitet.

Beskrivning av verksamhetsmiljön
Upprätthållandet av den inre säkerheten är en primär uppgift för staten som utsätts för krav från såväl hela samhället som olika aktörer inom förvaltningsområdet. Förutsättningen för att bevara en god säkerhetsnivå i landet är både samhällspolitiska åtgärder och ändringar i individernas och organisationernas verksamhetssätt. Centralt för genomslagskraften och kvaliteten hos de offentliga säkerhetstjänsterna är att uppmärksamhet fästs vid möjligheterna till samarbete mellan olika myndigheter och verksamhetssätt. Förnyelse och kreativitet är de viktigaste faktorerna för förändring i framtiden. Arbetskraftsinvandringen främjar sysselsättningen i Finland, stärker den offentliga ekonomin och förbättrar försörjningskvoten.

Verksamhetsmiljön för Finlands inre säkerhet blir allt mer invecklad och påverkas även av omständigheter utanför vårt land. Den säkerhetspolitiska miljön kan förändras mycket snabbt. Det

är till och med på kort sikt omöjligt att utarbeta exakta prognoser, men prognoserna kan användas för att identifiera olika framtidsscenarier. Den politiska, tekniska, samhälleliga och ekologiska utvecklingen kan ändra uppgiftsområdet för den inre säkerheten redan inom en nära framtid. De globala utmaningarna betonar betydelsen av samarbete. Systemriskerna i de tekniska systemen är ett betydande hot för samhället och den inre säkerheten.

Den viktigaste utmaningen för Finlands inre säkerhet är den ökande och mångbottnade utslagningen. Den ökar risken för samhälleliga störningar och bestämmer till stor del omfattningen för de säkerhetsmyndighetstjänster som behövs. I värsta fall kan utslagningen leda till radikalisering och stärka extremiströrelserna.

Säkerhetsläget avspeglar sig i trycket på förnyelse inom den offentliga förvaltningens strukturer och tjänster. Vårt lands höga nivå på utbildning, säkerhet och teknik är en viktig, internationell konkurrensfaktor. Den högteknologiska säkerheten innebär en speciell utmaning med tanke på resurserna och kunnandet. Krishanteringsförmågan i det finländska samhället är beroende av systemens funktionsförmåga under störningar, beredskapen för störningar samt individens mentala uthållighet. Opinionsbildningen styrs allt oftare utifrån och påverkar i allt större grad även det samhälleliga beslutsfattandet.

Inrikesministeriets förvaltningsområde är mycket arbetskraftsintensivt. Det är också i kritisk grad beroende av fungerande IKT- och kontrollsystem, utrymmen för kundservice och datakommunikationsförbindelser samt fungerande materiel. De yttre förändringarna i verksamhetsmiljön, den allt mer invecklade rättsliga regleringen, EU-rättens ökade betydelse, det ökade antalet ärenden som kräver djupgående sakkunskap inom olika specialområden, digitaliseringen samt omfattande pensioneringar medför vid sidan av det strama ekonomiska läget stora utmaningar för verksamheten. Minskningen av arbetskraften inom den offentliga förvaltningen förutsätter att verksamheterna effektiviseras och rationaliseras och att arbetets produktivitet förbättras. Arbetslivets förnyelse och utvecklingen av en innovativ offentlig förvaltning är centrala förändringsfaktorer även inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga effektmål inom inrikesministeriets förvaltningsområde
För inrikesministeriets förvaltningsområde ställs följande samhälleliga effektmål för 2018:

— *Tjänsterna inom den inre säkerheten samt myndigheternas handlingsförmåga ska tryggas i hela landet.* Kärnuppgifterna identifieras och uppgifterna prioriteras i förhållande till de tillgängliga resurserna.

— *Den nationella säkerheten säkerställs.* Prognos-, underrättelse- och lägesbildsverksamheten effektiviseras. De befogenhetsändringar som krävs på grund av förändringen i den säkerhetspolitiska miljön bereds. Myndigheternas kunnande och beredskap i fråga om nya hot förbättras.

— *Migrationen är kontrollerad och stödjer sysselsättningen och tillväxten.* Mottagningssystemets kostnadseffektivitet och verksamhetens kvalitet samordnas och säkerställs. Myndighetsprocesserna och återsändandet av personer som saknar uppehållsrätt effektiviseras.

— *Förfaringssätten utvecklas och servicenivån upprätthålls med hjälp av digitalisering och ny teknik.* Utvecklingsåtgärderna vidtas kostnadseffektivt med beaktande av kundperspektiv, tillgänglighet, jämlikhet och säkerhet samt genom att utnyttja nationella lösningar.

Förvaltningsområdets effektmål kompletterar sektorsmålen

Polisväsendet
I fråga om polisväsendet läggs särskild vikt vid polisens aktionsberedskap, bevarandet av inbördes freden samt de uppdrag som hänför sig till asylläget. Inom de ramar som resurserna medger läggs även vikt vid åtgärder för att förebygga och minska brott, ordningsstörningar och olyckor samt trygga serviceförmåga och synlighet. Sådana förehavanden och brott som kan utgöra fara för stats- och samhällsordningen eller för rikets inre och yttre säkerhet avvärjs tillsammans med övriga aktörer.

Nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Antal strafflagsbrott, högst	458 790	435 000	435 000
Gatusäkerhetsindex, minst (1999=100)[1)]	99,7	99,0	99,0
Trafiksäkerhetsindex, minst (1999=100)[2)]	-	185,0	187,0
Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet, medeltal, minst, på skalan 1—4[3)]	3,5	-	3,5
Medborgarnas trygghetskänsla, medeltal, minst, på skalan 1—4[4)]	3,1	-	3,1
Antal terrordåd, st[5)]	0	0	0
Medborgarnas förtroende för skyddspolisen, %	82	85	85
Skyddspolisen, framgångsrik verksamhet, %	68	75	80

[1)] Gatusäkerhetsindex är ett tal för det viktade sammanlagda antalet rån, fall av misshandel, skadegörelse och ratt- och trafikfylleri som anmälts till polisen. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju större indextalet är desto bättre är läget jämfört med det nationella genomsnittet 1999.

[2)] Trafiksäkerhetsindex beskriver antalet registrerade bilar och motorcyklar dividerat med det viktade antalet döda och skadade i trafiken.

[3)] Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "I vilken utsträckning litar ni på följande myndigheters verksamhet?", 1 = väldigt lite, 2 = ganska lite, 3 = ganska mycket, 4 = väldigt mycket. Källa: Polisbarometern. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

[4)] Medborgarnas trygghetskänsla mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "Hur allvarligt problem anser ni att brottsligheten i närområdet är?", 1 = väldigt allvarligt, 2 = ganska allvarligt, 3 = inte särskilt allvarligt, 4 = inte alls allvarligt. Källa: Polisbarometern.

[5)] Källa: TNS Gallup

Gränsbevakningsväsendet
Gränsbevakningsväsendets samhälleliga effektmål är att upprätthålla gränssäkerheten, säkra en smidig gränstrafik, ge handräckning till myndigheterna i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena, öka säkerheten till havs och delta i det militära försvaret. Effektmålen genomförs kostnadseffektivt på land, till havs och i luften även under svåra naturförhållanden och vid alla slag av störningar och undantagsförhållanden i samhället.

Nyckeltal/mätare	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Samhälleliga effekter (ind.)	105	107	109
Effekter (ind.)	98	100	99
— Upprätthållande av gränssäkerheten (1—5)	4,1	4,2	4,2
— Säkrande av en smidig gränstrafik (1—5)	4,8	4,8	4,7
— Ökad säkerhet till havs (1—5)	4,0	4,3	4,3
— Deltagande i det militära försvaret (1—5)	3,8	3,8	3,8
— Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena (1—5)	3,4	3,3	3,2
Kostnadseffektivitet (ind.)	112	114	118

Räddningsväsendet

Räddningsväsendet har till uppgift att tillsammans med övriga aktörer förbättra säkerheten i samhället i alla förhållanden genom att minska olyckor, svara för räddningsverksamheten, delta i upprätthållandet och utvecklandet av den civila beredskapen, begränsa följderna av olyckor, utnyttja räddningsväsendets kontinuerliga, mera omfattande beredskap i samhället samt producera de med hälsovårdenavtalade tjänsterna för första insatsen och prehospital akutsjukvård.

Nyckeltal	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Antal eldsvådor, högst (exkl. skogs- och markbränder) (st.)	10 055	9 500	9 500
— varav antalet byggnadsbränder, högst (st.)[1)]	5 520	5 500	5 200
Antal omkomna i bränder, 5 års medeltal, högst (pers.)	76	75	75
Räddningsväsendets genomsnittliga insatstid vid brådskande uppdrag, högst	09:21	09:20	09:20
Förtroende för räddningsväsendet, % av befolkningen[2)]	-	98	-

[1)] Inklusive risker för byggnadsbränder.

[2)] Källa: TNS Gallup-undersökning som genomförs vart tredje år.

Nödcentralsverksamhet

Ett centralt samhälleligt effektmål för nödcentralsverksamheten är att främja befolkningens säkerhet. Systemet utvecklas genom att myndigheterna tar i bruk ett gemensamt informationssystem för alla nödcentraler under 2018.

Nyckeltal	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Nödcentralen tar snabbt emot nödsamtal			
Nödsamtal som tas emot inom 10 sekunder (% av nödsamtalen)	91	88	80
De som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralsverkets tjänster			

Nyckeltal	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
I vilken mån de som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralernas tjänster (på skalan 1—5), minst	4,48	-	4,5
Nödcentralsdatasystemets funktionssäkerhet			
Nödcentralsdatasystemets funktionssäkerhet (nyttjandegrad), (%)	100	100	100

Invandring
Migrationsverkets samhälleliga effektmål verkställer de invandrarpolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet.

Invandringen är kontrollerad. Att upprätthålla en kontrollerad invandring kräver att Finland vidtar särskilda åtgärder i en situation där antalet asylsökande och andra emigranter som anländer till Europa är exceptionellt stort för detta århundrade. Därför behövs det såväl inom EU och i de bilaterala relationerna med ursprungsländerna både nationella åtgärder och en stark internationell påverkan. För att kontrollera invandringen krävs det utöver ett intensivt myndighetssamarbete att myndigheternas informerande om de möjligheter som invandringen medför och om verksamheten inom migrationsförvaltningen är proaktivt och kunskapsbaserat. Genom att rätta till felaktiga och obefogade uppfattningar strävar man efter att minska människosmuggling och människohandel.

Syftet med beredningen av invandrarpolitiken är att arbeta aktivt för att uppnå fördelarna med invandringen via ökad internationell konkurrenskraft, ekonomisk aktivitet och handel samt en förbättrad försörjningskvot. Antalet kvotflyktingar hålls åtminstone på samma nivå som under de senaste åren. Migrationsverket och förläggningarna för asylsökande samarbetar med närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunerna för att säkerställa att personer som har fått uppehållstillstånd förflyttas till kommunerna på ett effektivt sätt. Ett mått på de samhälleliga effektmålen är den genomsnittliga väntetiden i en förläggning för asylsökande för placering i en kommun, efter det att tillstånd erhållits.

Nyckeltal	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Oförändrade överklagade beslut av Migrationsverket, fel i lagtolkning och förfarande (%)[1)]	97,65	>95	>95
Väntetiden i en förläggning för asylsökande för placering i en kommun efter delfåendet av beslutet om uppehållstillstånd, i genomsnitt högst (dygn)	102	60	60
Vid Migrationsverket avgjorda/anhängiggjorda ärenden (%)	115	100	100
Förläggningarnas beläggningsgrad i genomsnitt (%)	87	90	90

[1)] Målet är att de avgöranden som upphävs i besvärsinstanserna på grund av fel i myndighetens lagtolkning eller förfarande ska utgöra högst fem procent av alla avgöranden.

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Inrikesministeriet	188	190	190
Förvaltningens it-central[1)]	149	-	-
Polisväsendet	9 811	9 692	9 710
Skyddspolisen	288	320	340
Gränsbevakningsväsendet	2 645	2 650	2 682
Räddningsinstitutet (inkl. CMC)	123	126	126
Nödcentralsverket	581	570	556
Migrationsverket (inkl. de statliga förläggningarna)	904	832	700
Sammanlagt	14 689	14 380	14 304

[1)] Centralens verksamhet upphörde den 31 maj 2016.

Konsekvenser för jämställdheten

Likabehandling av personalen utgör en del av god personalpolitik och hör till all arbetsgivarverksamhet. Inom inrikesministeriets förvaltningsområde iakttas regeringens jämställdhetsprogram och de allmänna riktlinjerna för främjande av jämlikhet och likabehandling. Hur målen för jämställdhet och likabehandling uppnås följs som en del av planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin. Uppföljningen samordnas av gruppen för samordning av jämställdhets- och likabehandlingsärenden vid inrikesministeriet.

Könsperspektivet beaktas i all verksamhet vid ministeriet. Jämställdheten mellan kvinnor och män främjas på ett målinriktat och planmässigt sätt. Man skapar och etablerar sådana tillvägagångssätt genom vilka man kan säkerställa att jämställdheten främjas i beredningen av ärenden och i beslutsfattandet. Ministeriets jämställdhets- och likabehandlingsplan har uppdaterats för åren 2017—2019 och uppnåendet av målen i den följs upp årligen. De centrala utmaningarna med jämlikheten inom ministeriets politikområde ska i enlighet med regeringens jämställdhetsprogram utredas före regeringsperiodens slut.

Ett målinriktat och planmässigt förfarande i fråga om främjande och övervakning av jämställdhet och likabehandling ankommer på alla medlemmar i polisorganisationen. Inom polisförvaltningen arbetar kvinnorna i huvudsak med kontors- och tillståndsuppgifter, och andelen kvinnor av polismännen är rätt liten, även om mängden kvinnor med tjänst vid polisen har vuxit med jämn takt varje år. Man strävar efter att främja jämställdhet mellan könen med hjälp av resultatstyrning och jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Planering är det viktigaste redskapet för att främja jämställdhet och likabehandling.

Polisens nya jämställdhets- och likabehandlingsplan för åren 2017—2019 publiceras under 2017. Syftet med planen är bl.a. att stärka, främja och följa upp tanken om jämställdhet och likabehandling samt att främja mångsidig rekrytering och jämlika möjligheter till karriärutveckling. Dessutom beaktas frågorna som gäller jämställdhet och likabehandling även vid genomförandet av programmet om arbetsför ålder vid polisen. Skyddspolisens jämställdhets- och likabehandlingsplan ska uppdateras 2017 och en enkät om jämställdhet utarbetas för personalen. Jämställdhetsfrågorna utgör en del i den nya personalstrategin.

Gränsbevakningsväsendet, både som myndighet och arbetsgivare, behandlar alla människor jämlikt och lika. Iakttagandet av principen om likabehandling gäller särskilt vid behandlingen av personer i den gränsöverskridande trafiken. I utbildningen av gränsbevakningsmän fäster man särskild vikt vid att personer av olika etniskt ursprung och från olika kultur ska bemötas på lika grunder. Av gränsbevakningsväsendets personal tjänstgör 86 % i militära tjänster. Kvinnornas andel av de militära tjänsterna är 5 % (2017). Målet är att antalet kvinnor ska öka ytterligare, särskilt med hjälp av positiv särbehandling vid rekryteringen av gränsbevakare. Jämställdhets- och likabehandlingsplanen för Gränsbevakningsväsendet har uppdaterats för åren 2017—2018.

Vid Räddningsinstitutet har man gjort upp en jämställdhets- och likabehandlingsplan och en verksamhetsplan för institutets jämställdhet där ärenden som hör till likabehandling av eleverna poängteras. Båda planerna ses över och uppdateras inom ramen för de tillgängliga resurserna. Jämställdhet och likabehandling beaktas i all verksamhet och det ordnas informationsmöten och utbildning i ämnet både för personal och för studerande. När det gäller studerandena samarbetar man med studentföreningarna. Behoven att uppdatera jämställdhetsplanerna ses över under 2017. Vid arbetet används en enkät riktad till studeranden som gäller iakttagandet av jämställdheten.

Vid Nödcentralsverket tas jämställdhets- och likabehandlingsplanen i fortsättningen med i ämbetsverkets personalplan. Den operativa utbildningen och rekryteringen är könsneutral och utvecklingen när det gäller personalens könsfördelning följs upp. Könsfördelningen för Nödcentralsverket har varit så gott som oförändrad de senaste åren. Av personalen är cirka 60 % kvinnor och cirka 40 % män. Bland de anställda vid Nödcentralsverket utförs det årligen en personalenkät (VMBaro) som innehåller frågor som gäller jämställdhet och icke-diskriminering. Utifrån de svar som har erhållits i enkäten har det inte kommit fram några särskilda utvecklingsobjekt i fråga om jämställdheten mellan könen. Om det förekommer problem i jämställdhets- och likabehandlingsfrågor vid ämbetsverket, ingriper man och vidtar åtgärder för att förbättra situationen.

Jämställdheten och likabehandlingen vid Migrationsverket följs upp med VMBaro-enkäten och lönekartläggningen samt genom att granska kvinnors och mäns placering i olika uppgifter och kompetenskategorier. Arbetarskyddskommissionen vid Migrationsverket följer upp verkställandet av jämställdhets- och likabehandlingsplanen. Den gemensamma planen för Migrationsverket och förläggningarna för asylsökande blev färdig 2016. Planens tyngdpunkter i fråga om iakttagandet av principen om jämställdhet och likabehandling ligger bl.a. i att förbättra rättvisan och likabehandlingen i avlöningen, att ge anställda ett jämlikt stöd i fråga om deras avancering inom karriären och utbildningsmöjligheter samt att betona nolltolerans när det gäller trakasserier.

De asylsökande statistikförs på basis av kön. År 2016 var ca 62 % av alla asylsökande män (av totalt 5 957 sökande var 3 698 män). Till följd av sökandenas könsfördelning är kostnaderna för mottagandet högre för män än för kvinnor. Förläggningarna för asylsökande beaktar dock iakttagandet av jämställdheten även i sina mottagningstjänster. Förläggningarna ska utarbeta en jämställdhets- och likabehandlingsplan som även behandlar iakttagandet av jämställdhet och likabehandling ur kundernas synvinkel. Vid riktandet av mottagningstjänsterna ska dessutom kvinnorna och barnen beaktas som en grupp som kan vara i en sårbar ställning.

Hållbar utveckling
År 2018 vidtas inom inrikesförvaltningen åtgärder i enlighet med temat *Det jämlika, jämställda och kunniga Finland* i redogörelsen om hållbar utveckling.

Ett tryggt och stabilt samhälle är en förutsättning för att alla medborgare ska ha lika möjligheter i fråga om välfärd, ett gott liv, hälsa, arbets- och funktionsförmåga, utbildning och sysselsättning. Det hållbara säkerhetstänkandet innebär att ta fasta på orsakerna innan problemen utvecklas till säkerhetsutmaningar, och strategin för den inre säkerheten som verkställs 2018 innehåller flera åtgärder som syftar till att förutse och förebygga problem.

Åtgärderna i strategin går ut på att utveckla samhällets och individens krishanteringsförmåga genom samarbete mellan statsrådet, organisationer, föreningar och näringsliv.

Inrikesministeriet och Krishanteringscentret är med i Sitoumus2050-kampanjen genom det samhälleliga åtagandet för civil krishantering. I och med detta åtagande iakttas principerna för hållbar utveckling i den nationella utbildningen i civil krishantering. Finland har även förbundit sig till att fortsätta öka kvinnornas andel av de utstationerade sakkunniga inom civil krishantering.

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**185 612**	**132 054**	**147 949**	**15 895**	**12**
01.	Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 647	13 632	13 987	355	3
(03.)	Omkostnader för Förvaltningens it-central (reservationsanslag 2 år)	22	—	—	—	0
04.	Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)	1 439	1 439	1 739	300	21
20.	Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	8 917	8 517	8 017	-500	-6
24.	EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservationsanslag 3 år)	47 260	32 224	22 555	-9 669	-30
29.	Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	112 292	75 000	100 409	25 409	34
50.	Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	225	225	225	—	0
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	810	1 017	1 017	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
10.	**Polisväsendet**	**776 913**	**745 735**	**760 991**	**15 256**	**2**
01.	Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	730 286	696 678	720 682	24 004	3
02.	Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 009	27 391	30 141	2 750	10
20.	Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)	9 696	17 666	9 168	-8 498	-48
21.	Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)	12 922	4 000	1 000	-3 000	-75
20.	**Gränsbevakningsväsendet**	**245 523**	**240 429**	**247 492**	**7 063**	**3**
01.	Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	234 527	231 029	235 292	4 263	2
70.	Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)	10 996	9 400	12 200	2 800	30
30.	**Räddningsväsendet och nödcentralerna**	**74 712**	**73 215**	**67 191**	**-6 024**	**-8**
01.	Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 072	12 914	15 997	3 083	24
02.	Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	52 430	49 795	48 788	-1 007	-2
20.	Särskilda utgifter (förslagsanslag)	2 110	2 406	2 406	—	0
(43.)	Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	8 100	8 100	—	-8 100	-100
40.	**Invandring**	**691 655**	**328 802**	**240 373**	**-88 429**	**-27**
01.	Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	83 786	60 658	49 395	-11 263	-19
(20.)	Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)	436	—	—	—	0
21.	Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	529 814	225 344	137 594	-87 750	-39

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
22.	Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	—	5 800	6 800	1 000	17
63.	Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	77 619	37 000	46 584	9 584	26
	Sammanlagt	**1 974 416**	**1 520 235**	**1 463 996**	**-56 239**	**-4**
	Det totala antalet anställda	14 689	14 380	14 304		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet
Inrikesministeriet genomför i enlighet med regeringsprogrammet de strategiska linjedragningarna och de funktionella resultatmålen för verksamheten inom polisväsendet samt för Skyddspolisen, Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet, Nödcentralsverket och migrationsförvaltningen. För dessa redogörs det närmare i motiveringarna till de olika kapitlen under huvudtiteln.

Informationsförvaltning
Inrikesministeriets informationsförvaltning främjar förvaltningsområdets gemensamma uppgifter inom informationsförvaltning, informationssäkerhet och digitalisering samt svarar för utförandet och främjandet av den offentliga sektorns helhetsarkitektur och utvecklandet av förvaltningsområdets informationssystem och teknik. Dessutom sörjer den för den allmänna styrningen och utvecklandet av dokumentförvaltningen inom förvaltningsområdet samt för det samarbete med statsrådets kansli som anknyter till detta.

EU:s fonder
Under EU:s programperiod 2014—2020 har det inrättats två fonder inom området för inrikes frågor: asyl-, migrations- och integrationsfonden samt fonden för inre säkerhet, som indelas i finansieringsinstrumentet för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering (ISF-B) samt finansieringsinstrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering (ISF-P). Genom fonderna strävar man efter att utveckla EU:s område för frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. Inrikesministeriet ansvarar för den nationella förvaltningen och övervakningen av fonderna.

Genom asyl-, migrations- och integrationsfonden stöder man åtgärder i syfte att stärka och utveckla det gemensamma asylsystemet i Europa, stödja integrering och laglig invandring av tredjelandsmedborgare samt utveckla återvändandestrategier. Utöver medlemsstatens grundläggande finansieringsandel omfattar fonden även ett separat anslag för ett vidarebosättningsprogram som betalas ut till medlemsstaten utifrån antalet vidarebosatta personer.

Med finansieringsinstrument ISF-B stöds åtgärder där man vid genomförandet tillämpar en kontrollmodell i fyra nivåer när det gäller inresa. Modellen omfattar åtgärder i tredjeländer, samarbete med grannländerna, åtgärder vid yttre gränsen och kontrollåtgärder inom området för fri rörlighet. Med finansieringsinstrumentet främjas utvecklandet av ett samordnat kontrollsystem för Europas yttre gränser för att säkerställa en enhetlig och högklassig kontroll av de yttre gränserna samt underlätta laglig gränsövergång. Med finansieringsinstrumentet stöds även nationella åtgärder och samarbete mellan medlemsstaterna i fråga om visumpolitik och andra åtgärder som ska genomföras före kontrollerna vid de yttre gränserna. Med finansieringsinstrumentet ISF-P stöds polissamarbete och förebyggande och bekämpande av brottslighet. Finansieringsinstrumentets verksamhetsområde omfattar utöver förbättrandet av informationsutbyte och tillgång till uppgifter även bekämpning och förebyggande av gränsöverskridande samt allvarlig och organiserad brottslighet, terrorism, korruption, narkotikahandel, människohandel, olaglig vapenhandel, utnyttjande av olaglig inresa, sexuellt utnyttjande av barn, barnpornografi, it-relaterad brottslighet samt penningtvätt. Finansieringsinstrumentets verksamhetsområde omfattar dessutom skyddande av medborgarna och kritisk infrastruktur från farliga situationer samt främjande av effektiv hantering av risker och kriser som hänför sig till säkerheten.

Civil krishantering
Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Beredskapen för civil krishantering i hemlandet utvecklas och upprätthålls så att deltagarnivån och sakkunskapen hos de experter som skickas ut motsvarar prioriteringarna i Finland. I den civila krishanteringsverksamheten främjas helhetssynen genom samarbete inom användningen av militära och civila resurser. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper förbättras kommunikationen och informationsutbytet mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationerna i den civila krishanteringen.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 987 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2018:

Produktion och kvalitetsledning
— Regeringsprogrammet och strategin för den inre säkerheten genomförs

— Styrningen inom ministeriets ansvarsområde främjar uppnåendet av de samhälleliga effektmålen och målen för resultatet av verksamheten

— Samarbete bedrivs inom förvaltningsområdet samt med de övriga ministerierna i syfte att uppnå målen i regeringsprogrammet beträffande sådana verksamhetssektorer som i första hand kan anses höra till inrikesministeriets ansvarsområde

— Planeringen och uppföljningen av ministeriets och dess förvaltningsområdes verksamhet och ekonomi utförs på ett systematiskt och övergripande sätt

— Ministeriets lagstiftningsarbete uppfyller statsrådets kvalitetskrav. Planmässigheten, samarbetet och kunnandet stärks vid beredningen av lagstiftning. Vid utvecklandet av lagstiftningen och i ministeriets lagstiftningsplan beaktas regeringsprogrammets mål om smidigare författningar och om gallring och avveckling av normer

— De resurser som hänför sig till ministeriets internationella verksamhet och EU-verksamhet utnyttjas effektivare än tidigare och ministeriet effektiviserar sitt interna samarbete i internationella ärenden och EU-ärenden. Förvaltningsområdets representation säkerställs vid EU:s centrala beslutsfattande organ

— EU-ordförandeskapsperioden förbereds genom att stärka EU-inflytandet. Målet är att främja de nationella intressena i enlighet med Finlands riktlinjer för EU-politiken. Ändamålsenliga resurser för EU-ordförandeskapsperiod säkerställs.

Funktionell effektivitet
— Man skapar förutsättningar för att öka ministeriets effektivitet och produktivitet. Möjligheterna att förnya de arbetssätt som den ombyggda lokalen erbjuder ska utnyttjas till fullo.

Utvecklande av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Årsverken	185	185	185
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	6,4	6,7	6,7
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,8	3,8	3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	14 646	13 832	14 787
Bruttoinkomster	723	200	800
Nettoutgifter	13 923	13 632	13 987
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 519		
— överförts till följande år	5 243		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hanteringen av den kontinuerliga tjänsten för statsrådets gemensamma plattform för webbpublicering (överföring till moment 23.01.01)	-65
Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-6
Kompetensutvecklingen i fråga om motverkandet av hybridhot	170
Projekt för verksamhetslokaler (överföring från moment 23.01.01)	582
Specialsakkunnig, migrationsärenden vid Finlands ständiga representation inom EU (överföring till moment 24.01.01)	-17
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	34
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-5
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-20
Löneglidningsbesparing	-55
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-107

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-24
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-9
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-11
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-12
Sammanlagt	355

2018 budget	13 987 000
2017 I tilläggsb.	-3 000
2017 budget	13 632 000
2016 bokslut	14 647 000

04. Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 739 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Krishanteringscentret, som finns vid Räddningsinstitutet, svarar under inrikesministeriets ledning på ett övergripande sätt för den operativa verksamheten inom civil krishantering: utbildning, rekrytering, forsknings- och utvecklingsverksamhet, materiell och logistisk beredskap samt den lägesbild som krävs.

Utgifter föranledda av personer som deltar i civil krishantering utomlands betalas av anslaget under moment 24.10.21.

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2018:

— Uppgifterna inom den civila krishanteringen stärks i den övergripande krishanteringen

— Krishanteringscentret utbildar det antal civila sakkunniga som motsvarar Finlands deltagarnivå för att sändas ut i uppdrag inom civil krishantering

— Krishanteringscentret sänder ut sakkunniga i uppdrag inom civil krishantering på årsnivå i enlighet med statsrådets riktlinjer

— Kvinnornas andel av de sakkunniga som sänds ut är fortfarande högre än genomsnittet i Europeiska unionens medlemsstater

— Verksamheten inom den civila krishanteringsberedskapen i Finland är planmässig och kostnadseffektiv och riktar sig på primära uppgifter.

Nyckeltal för verksamheten

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Kursdeltagardagar inom civil krishantering	1 246	1 400	1 400
Pris per kursdeltagardag	383	375	375
Sakkunniga som godkänts/föreslagits	0,4	0,3	0,3
Kvinnornas andel inom uppgifter för civil krishantering	0,4	0,4	0,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 640	1 489	1 799
Bruttoinkomster	118	50	60
Nettoutgifter	1 522	1 439	1 739
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	315		
— överförts till följande år	232		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bemötande av förändringar i den säkerhetspolitiska omgivningen	300
Sammanlagt	300

2018 budget	1 739 000
2017 budget	1 439 000
2016 bokslut	1 439 000

20. Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 017 000 euro.

Anslaget får användas

1) för åtgärder som främjar säkerheten inom inrikesförvaltningen

2) för utvecklande av digitaliseringen

3) för övergripande arkitekturarbete

4) för utgifter för upprätthållande och utvecklande av informationssystem i gemensam användning

5) för utgifter för underhåll av S-TUVE-nätet.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nätavgifter (S-TUVE)	7 100 000
Övriga gemensamma informationsförvaltningsutgifter för inrikesministeriets förvaltningsområde	917 000
Sammanlagt	8 017 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-500
Sammanlagt	-500

2018 budget	8 017 000
2017 budget	8 517 000
2016 bokslut	8 917 000

24. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 555 000 euro.

Anslaget får användas

1) för genomförande av fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden (Europeiska parlamentets och rådets förordningar (EU) nr 513–516/2014) inom inrikes frågor under Europeiska unionens finansieringsprogramperiod 2014–2020

2) för betalning av tekniskt bistånd som behövs för inrättande av ovannämnda fonder och av löneutgifter för personal till dessa uppgifter, motsvarande högst 16 årsverken, samt för betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för inrättandet av fonderna

3) för betalning av mervärdesskatteutgiftsandelar som ingår i projekten när Europeiska unionens förordningar tillåter det

4) för betalning av överföringsutgifter som projektfinansiering till aktörer utanför statsfinanserna

5) för betalning av Finlands åtaganden som hänför sig till fonderna under det allmänna programmet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar i Europeiska unionen 2007—2013 och som följer av artiklarna 45 och 46 (finansiella korrigeringar) i Europaparlamentets och rådets beslut nr 575/2007/EG, artiklarna 45 och 46 (finansiella korrigeringar) i Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG, artiklarna 47 och 48 (finansiella korrigeringar) i Europaparlamentets och rådets beslut nr 574/2007/EG samt artiklarna 43 och 44 (finansiella korrigeringar) i rådets beslut nr 435/2007/EG samt för betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan riktas till den nationella finansieringen

6) för betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 21 h, 47—49 i Europeiska parlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014 och av Finlands åtaganden som dessa föranleder, som hänför sig till genomförandet av fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden (Europeiska parlamentets och rådets förordningar (EU) nr 513—516/2014) inom inrikes frågor under Europeiska unionens finansieringsprogramperiod 2014—2020 samt för betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan riktas till den nationella finansieringen.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare kan avräknas (nettas) under momentet.

F ö r k l a r i n g : Under programperioden 2014—2020 finns två fonder inom området för inrikes frågor i EU, dvs. fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden. Medlemsstatens skyldigheter i anknytning till fonderna bestäms i förordningen för respektive fond (Europeiska parlamentets och rådets förordningar (EU) nr 513/2014, 515/2014 och 516/2014) och i den horisontella förordningen som gäller förvaltning (Europeiska parlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014). Inrikesministeriet ansvarar för samordningen av fonderna nationellt och är utsedd som ansvarig myndighet och revisionsmyndighet för fonderna.

Genom asyl-, migrations- och integrationsfonden stöder man åtgärder i syfte att stärka och utveckla det gemensamma asylsystemet i Europa, stödja integrering och laglig invandring av tredjelandsmedborgare samt utveckla återvändandestrategier.

Fonden för inre säkerhet indelas i ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering (ISF-B) och ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering (ISF-P).

Med finansieringsinstrument ISF-B stöds åtgärder där man vid genomförandet tillämpar en kontrollmodell i fyra nivåer när det gäller inresa. Modellen omfattar åtgärder i tredjeländer, samarbete med grannländerna, åtgärder vid yttre gränsen och kontrollåtgärder inom området för fri rörlighet. Med finansieringsinstrumentet främjas utvecklandet av ett samordnat kontrollsystem för Europas yttre gränser för att säkerställa en enhetlig och högklassig kontroll av de yttre gränserna samt underlätta laglig gränsövergång. Med finansieringsinstrumentet stöds även nationella åtgärder och samarbete mellan medlemsstaterna i fråga om visumpolitik och andra åtgärder som ska genomföras före kontrollerna vid de yttre gränserna.

Med finansieringsinstrumentet ISF-P stöds polissamarbete och förebyggande och bekämpande av brottslighet. Finansieringsinstrumentets verksamhetsområde omfattar utöver förbättrandet av informationsutbyte och tillgång till uppgifter även bekämpning och förebyggande av gränsöverskridande samt allvarlig och organiserad brottslighet, terrorism, korruption, narkotikahandel, människohandel, olaglig vapenhandel, utnyttjande av olaglig inresa, sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi, it-relaterad brottslighet samt penningtvätt. Finansieringsinstrumentets verksamhetsområde omfattar dessutom skyddande av medborgarna och kritisk infrastruktur från farliga situationer samt främjande av effektiv hantering av risker och kriser som hänför sig till säkerheten.

För genomförande av projekt och åtgärder som finansieras med medel ur fonderna ska det i regel finnas nationell finansiering för att verkställa dem.

Teknisk hjälp används i regel för kostnader som föranleds de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna. Revisionsmyndighetens utgifter betalas av inrikesministeriets omkostnader exkl. kostnaderna för översättning av material som ska lämnas till kommissionen samt resekostnaderna för EU-organs möten, vilka betalas av den tekniska hjälpen.

Inkomsterna från kommissionen har budgeterats under moment 12.26.98. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2014—2020 kommer att balansera mot slutet av programmen.

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (1 000 euro)

Fonder[1)]	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	26 041
AMIF anslag för vidarebosättning	42 000
AMIF interna omplaceringar	12 468
AMIF nödfinansiering	7 600
AMIF syrier som omplaceras från Turkiet	6 727

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (1 000 euro)

Fonder[1)]	
Fonden för inre säkerhet, instrumentet för yttre gränser och visering, grunddelen ISF-B[2)]	37 295
Fonden för inre säkerhet ISF, instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet och krishantering ISF-P	17 861
Sammanlagt	149 992

[1)] AMIF-finansieringen (exkl. grunddelen) är helt bunden till beslut på EU-nivå och genomförandet av dem på såväl EU- som medlemsstatsnivå. Den slutliga finansieringsandelen kommer att utformas i enlighet med tillgängliga mekanismer för särskild finansiering.

[2)] Medlemsstaterna kan använda högst 40 % av grunddelen för finansiering av driftsstöd. Instrumentet omfattar finansiering för särskilda åtgärder till Frontex-instrument.

Produktion och kvalitetsledning

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2018:

— Aktivt deltagande i beredningen av följande fleråriga programperiod i fråga om inrikes frågor

— Man säkerställer att fondernas nationella verkställighet är effektiv, att fondernas halvtidsutvärderingar utförs och att relaterade prioriteringar i fondernas nationella program granskas.

Beräknade utbetalningar ur fonderna 2018 (1 000 euro)

AMIF grunddel	3 200
AMIF kvot	4 515
AMIF interna omplaceringar	4 500
ISF-B	5 000
ISF-P	4 040
Tekniskt bidrag	1 300
Sammanlagt	22 555

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-9 669
Sammanlagt	-9 669

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	22 555 000
2017 I tilläggsb.	115 000
2017 budget	32 224 000
2016 bokslut	47 260 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 409 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	409
Nivåförändring	25 000
Sammanlagt	25 409

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	100 409 000
2017 budget	75 000 000
2016 bokslut	112 292 422

50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 225 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av understöd till sjöräddningsverksamhet och för betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram.

Dispositionsplan (euro)

Finlands Sjöräddningssällskap	204 000
Ålands Sjöräddningssällskap	11 000
Understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	10 000
Sammanlagt	225 000

2018 budget	225 000
2017 budget	225 000
2016 bokslut	225 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 017 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (Interpol, FATF[1)], Policy Planners Network, IGC[2)]IOM, ICMPD [3)], COSPAS-SARSAT [4)] och ICAO PKD [5)]) samt till betalning föranledda av motsvarande förpliktelser.

Förklaring: Inom det internationella polisiära samarbetet och utvecklandet av det ligger huvudvikten särskilt på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet. Uppmärksamhet ägnas också den utveckling som gäller polissektorn och som sker i närområdessamarbetet, FN och Europarådet samt i andra internationella organisationer.

Inom IGC behandlas alla betydande frågor som anknyter till hanteringen av de internationella migrationsströmmarna. Internationella migrationsorganisationen (IOM) är en mellanstatlig organisation som bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration. ICMPD är ett oberoende mellanstatligt forskningsinstitut. Institutet strävar efter att främja en hållbar migrationspolitik och koncentrerar sig på migrationsfrågor som är viktiga för Väst- och Östeuropa samt utgör sekretariat för Budapestprocessen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Interpol	516 000
FATF	30 000
Policy Planners Network	10 000
IGC	120 000
IOM	265 000
ICMPD	5 000
COSPAS-SARSAT	45 000
ICAO PKD	26 000
Sammanlagt	1 017 000

2018 budget	1 017 000
2017 budget	1 017 000
2016 bokslut	809 695

[1)] FATF = Financial Action Task Force

[2)] IGC = Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

[3)] ICMPD = International Centre for Migration Policy Development

[4)] COSPAS-SARSAT=ett globalt lokaliserings- och räddningssystem som utnyttjar satellitbaserad positionering på land, till havs och i luften

[5)] ICAO PKD=Internationella civila luftfartsorganisationens elektroniska certifikatbank

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisen tryggar rätts- och samhällsordningen, upprätthåller allmän ordning och säkerhet, förebygger, avslöjar och reder ut brott och sörjer för att de blir föremål för åtalsprövning.

Genom goda resultat inom de olika delområdena av polisens verksamhet bidrar man till att Finland fortfarande är ett av de tryggaste länderna i Europa trots att polisväsendets verksamhetsmiljö har förändrats avsevärt och finansieringen av polisväsendet minskar. De viktigaste förändringarna i verksamhetsbetingelserna som inverkar på polisens verksamhet hänför sig till de snabba förändringarna i den internationella och nationella säkerhetssituationen, kriminaliteten som hänför sig till massinvandring och olaglig inresa, den snabba utvecklingen inom digitalisering och IKT samt till nya hotbilder såsom bl.a. hybridpåverkan. Digitaliseringen och IKT-utvecklingen erbjuder möjligheter att effektivisera verksamheten, men ökar även mängden cyberbrottslighet. Risken för enskilda våldsamma terrordåd har ökat i Finland. För närvarande motsvarar polisens kapacitet inte till alla delar de nuvarande hotbilderna eller kraven i den förändrade verksamhetsmiljön. I beredskapen inför överraskande attacker är det viktigaste att polisen har tillräckliga och effektiva resurser på fältet. Polisens funktions- och reaktionsförmåga i plötsliga och allvarliga situationer är direkt jämförbar med antalet poliser på fältet.

I fråga om patrullernas funktionsförmåga finns det tre centrala frågekomplex: patrullens användning av maktmedel och maktmedelsredskap, polismannens och patrullens skyddsredskap samt den taktiska kompetensen och utbildningen. Med den finansiering som beviljades 2017 för förbättrandet av den operativa kapaciteten förbättrar polisen kapaciteten i fråga om omedelbart ingripande och påverkan på distans genom att skaffa vapen och annan relaterad utrustning. Polisen fortsätter öka sin kapacitet stegvis genom att med den finansiering som beviljas 2018 skaffa maktmedelsredskap för patrullerna i hela landet.

Medlen för hybridpåverkan i statligt inflytande har ökat. Det krävs prioritering av verksamheten, och det blir alltmer utmanande att trygga tjänster i synnerhet inom glesbygdsområden (HARVA-projektet).

Skyddspolisen har till uppgift att bekämpa förehavanden och brott som kan äventyra stats- och samhällsskicket eller rikets inre eller yttre säkerhet samt att undersöka sådana brott. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att förebygga verksamhet som äventyrar rikets säkerhet. Samarbetet mellan skyddspolisen och den övriga polisverksamheten tryggas.

Polisens lagstadgade uppgifter är omfattande, men de största förväntningarna på polisverksamheten hänför sig till förbättrandet av människors säkerhet och känslan av trygghet. Exempelvis vissa uppgifter inom brottsbekämpningen belastar polisen mycket trots att utförandet av dem inte nämnvärt förbättrar säkerheten eller ökar känslan av trygghet. Bekämpningsåtgärder som hänför sig till olika typer av brottslighet, exempelvis förebyggande, avslöjande och utredning, bedöms med hjälp av kostnads- och nyttoanalyser utifrån den säkerhet de resulterar i. Verksamheten inriktas sedan i enlighet med bedömningen.

Synligheten i fråga om sådana uppgifter som hänför sig till polisens säkerhet och tillgången till tjänster ökas bl.a. genom tekniska lösningar. Samtidigt säkerställs att polisens förmåga att bemöta behovet av brådskande hjälp förblir på nuvarande nivå. Snabba förändringar med avseende på säkerheten i den nuvarande verksamhetsmiljön förutsätter en förmåga att förbereda sig för situationer som är svåra att förutse. Genom analys av säkerhetsriskerna och genom kunskapsbaserad ledning och en bra lägesbild kan polisen reagera på förändringar i omvärlden genom förebyggande åtgärder och genom att tillsammans med andra aktörer inom säkerhetssektorn inrikta resurserna på sådana frågor som är kritiska med tanke på säkerheten.

Enligt 1 § i polislagen ska polisen sköta det internationella samarbete som hör till dess uppgifter. Polisen verkar aktivt för att förbättra informationsutbytet och det operativa samarbetet med Europeiska unionens medlemsstater och länderna i närområdena och utnyttjar det internationella samarbetet för att upprätthålla och förbättra den inre säkerheten. Genom internationellt samarbete bekämpas internationell brottslighet som riktar sig till eller utgår från Finland. Man strävar efter att den brottslighet som riktar sig till Finland ska bekämpas redan i utlandet.

Polisens målsättning är att bibehålla insatstiden på en god nivå. Möjligheterna att hålla tillgången till och kvaliteten på basservicen på nuvarande nivå följs upp och rapporteras. Polisens resurser inriktas i allt högre grad på polisens funktionella, prioriterade områden. Avsikten är att bibehålla tillgången till tillståndstjänster och kvaliteten på tjänsterna i form av elektroniska tjänster och i form av tjänster på kundserviceställen som kompletterar dessa genom att sörja för kostnadsmotsvarigheten för den offentligrättsliga avgiftsbelagda verksamheten.

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 720 682 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar till Ålands landskapsregering enligt 2 § i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (1177/2009).

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för polisens verksamhet:

Övervaknings- och larmverksamhet samt trafiksäkerhet
Tillgången till brådskande utryckningstjänster ska hållas på nuvarande nivå. Polisen bedömer och rapporterar nivån för den övervakning som gäller den allmänna ordningen och säkerheten. Polisen höjer sin prestanda stegvis. Man strävar efter att Finland ska ha situationen med olaglig inresa under kontroll även i framtiden. Åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa är trovärdiga och effektiva. Verkställandet av nekande asylbeslut ska fortsättningsvis vara effektivt till de delar polisen kan påverka dem.

Trafikövervakningen ska fortfarande vara effektiv trots att det blir nödvändigt att använda tid som anvisats för trafikövervakning även till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt till brottsbekämpning med anledning av asylläget. Detta kompenseras genom att utöka den automatiska trafikövervakningen. Polisen strävar efter att hålla samma nivå som under de senaste åren i fråga om antalet avslöjade fall av rattfylleri och grovt äventyrande av trafiksäkerheten samt även i fråga om övervakningen av tung trafik.

Övervakning	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Produktivitet			
Produktivitet (A-, B- och C-uppdrag/årsv.)	763	761	762
Trafikövervakningens produktivitet, st./årsv.	835	902	996
Resurshushållning			
Årsverken	1 374	1 314	1 313
Kostnader för övervakning, 1 000 euro	140 793	142 236	141 284
Resurshushållning (kostnader/A-, B- och C-uppdrag), euro	134	142	141
Serviceförmåga och kvalitet			
Ingripanden i våld i hemmen, medeltal minst, vitsord 1—4	3,0	-	2,9
Trafikövervakningen, medeltal minst, vitsord 1—4	3,0	-	3,0
Polispatrullering och annan synlig verksamhet, medeltal minst, vitsord 1—4	2,9	-	2,8
Arbetstid som använts för trafikövervakning, årsv.	547	543	492
— varav arbetstid som använts för övervakning av tung trafik, årsv.	44,1	42	40
Prestationer inom den automatiska trafikövervakningen, st.	555 601	580 000	600 000
Grovt äventyrande av trafiksäkerheten, fall högst, st.	3 872	3 500	3 300
Trafikolyckor som lett till personskada, högst, st.	4 701	5 100	5 100
Fall av rattfylleri, högst, st.	18 053	19 000	17 500
Arbetstid som använts för övervakning av utlänningar, årsv., exkl. in- och utresekontrollverksamhet	23	20	20
Prestationer			
Antal uppdrag inom allmän ordning och säkerhet, st.	1 048 125	1 000 000	1 000 000
— varav uppdrag på polisens eget initiativ, %	36,9	30	30
På eget initiativ (%) i vissa uppdrag i anslutning till övervakningen av tätorter (03 Misshandel, slagsmål | 15 Skadegörelse | 34 Berusad person | 35 Störande beteende och ofog)	9,5	9,0	8,0

Larmverksamhet	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Produktivitet			
Produktivitet (A- och B-larmuppdrag, antal/årsv.)	278	283	283
Resurshushållning			
Årsverken	1 905	1 905	1 905
Kostnader för larmverksamheten, 1 000 euro	173 427	175 205	174 003
Resurshushållning (kostnader/larmuppdrag A+B), euro	328	324	322
Serviceförmåga och kvalitet			
Insatstiden för uppdrag i kategori A, min.	9,4	9,5	10,0
Insatstiden för uppdrag i kategori A och B, min.	17,9	18,0	18,5
Insatstid under 20 min (% av uppdrag A+B)	70,6	70,0	69,0
Insatstid under 45 min (% av uppdrag A+B)	92,1	89,0	88,0
Brådskande utryckningar, medeltal minst, vitsord 1—4	3,2	-	
Prestationer			
Larmuppdrag i anslutning till familjevåld, högst, st.	25 821	26 000	26 000
Antal A- och B-larmuppdrag, högst, st.	529 334	540 000	540 000
Antal A-, B- och C-larmuppdrag, högst, st.	1 048 125	1 000 000	1 000 000

Brottsbekämpning
Med bekämpning av hot som orsakas av en förändrad säkerhetssituation avses inom brottsbekämpningen att satsa kraftigt på säkerställandet av kapaciteten för de undersökningar som gäller allvarliga brott mot liv och hälsa samt sexualbrott. Förändringen i verksamhetsmiljön kräver att resurserna riktas till akuta och tidskrävande företeelser inom den förebyggande verksamheten, exempelvis till bekämpning av våldsam radikalisering, extremism och hatpropaganda. Detta betyder oundvikligen att de tillgängliga resurserna för den rutinmässiga bekämpningen av brott minskar.

Brottsutredningsnivån för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott) beräknas sjunka. Om polisens grundläggande brottsutredningar blir mindre effektiva inverkar det både på rättsprocessen och på dess kvalitet. Detta ökar kostnaderna och försvårar bl.a. åklagarnas arbete vid åtalsprövningar. Även om egendomsbrotten, exkl. bl.a. grova inbrott i bostäder, inte inverkar i hög grad på medborgarnas trygghet och deras känsla av trygghet, inverkar det stora antalet av dessa brott på medborgarnas uppfattning av polisens verksamhet och kapacitet.

Polisens möjligheter att satsa på utredning av s.k. brott utan utredningsuppslag som kommit till polisens kännedom och som bl.a. förutsätter sammanlänkning utgör en utmaning. Polisen följer upp utvecklingen när det gäller utredningstiderna och utvecklingen av brottsutredningsnivån för brott och rapporterar dessa samt ökningar i fråga om dold brottslighet. Detta är viktigt för att kunna göra en klar bedömning av polisens kapacitet och möjligheter.

Det aktiva förebyggandet, avslöjandet och utredandet av brott och hatbrott som hänför sig till våldsamma extremiströrelser fortsätter, och Ankarverksamheten, polisverksamheten på webben samt utredningen av it-brott utvecklas. Särskilt den personal som behövs för att utreda asylfall, stärka hanteringen av hot, effektivisera behandlingen av tips och förbättra cyberkapaciteten ska utökas.

Inom bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten ska man genom ett intensivare samarbete mellan polisen och åklagaren vid förundersökningar sträva efter brottsutredning i realtid, en minskning av antalet fall som är under utredning, en förkortning av utredningstiderna och en ökning av den vinning av brott som återtas. Även samarbetet mellan andra viktiga samarbetsparter såsom skatteförvaltningen, utsökning och boförvaltare bör utvecklas.

När det gäller bekämpning av it-relaterad brottslighet genomförs de åtgärdsförslag i den nationella cyberstrategin som inte ännu har genomförts. Antalet it-brott har ökat, och de it-brott som polisen har utrett och kommer att få utreda kräver längre tid än tidigare. Förändringarna i verksamhetsmiljön leder till att allt flera brott utförs i datanät, vilket gör att det krävs specialkunnande av polisen för att utreda dem. Polisens rekrytering av sakkunniga i utredning av it-brott kan i framtiden försvåras, eftersom företagen och de övriga statliga organisationerna tävlar om samma resurser.

Brottsbekämpning	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Produktivitet			
Produktivitet (uppklarade strafflagsbrott/årsv.)	75	71	71

Brottsbekämpning	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resurshushållning			
Årsverken	3 691	3 729	3 800
Kostnader för brottsbekämpning, 1 000 euro	343 720	347 243	344 921
Resurshushållning (kostnader/uppklarade strafflagsbrott), euro	1 242	1 310	1 302
Serviceförmåga och kvalitet			
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), %, minst	47,6	45,0	43,0
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), medeltal, dygn	122	125	130
Brottsutredningsnivå för egendomsbrott, %, minst	36,7	35,5	33,5
Utredningsnivå för brott mot liv och hälsa, %, minst	67,3	70,0	70,0
Anhängighetstiden för uppklarade ekonomiska brott, medeltal, dygn, högst	441	500	500
Antal organiserade kriminella sammanslutningar (grupper inom EU och andra grupper), st.	76	77	80
Antal personer som hör till organiserade kriminella sammanslutningar, st.	800	700	800
Utredning och bekämpning av våldsbrott, medeltal, minst, vitsord 1—4[1)]	3,0	-	3,0
Utredning av ekonomiska brott, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,6	-	2,6
Utredning/avslöjande av narkotikabrott, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,9	-	2,9
Utredning av inbrott i bostäder, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,8	-	2,8
Utredning av bilstölder, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,7	-	2,7
Upptäckande och utredning av brott som tyder på rasism, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,8	-	2,8
Polisverksamhet på webben (t.ex. polisens tipstjänst, webbpolis), medeltal, minst, vitsord 1 — 4	-	-	-
Årsverken som använts för utredning av it-brott	40	32	40
Prestationer			
Alla uppklarade brott, antal, inkl. trafikförseelser	620 248	600 000	600 000
Uppklarade strafflagsbrott, antal	276 762	265 000	265 000
Återtagande av vinningen av alla brott (netto), mn euro	19,75	23,0	18,0
Återtagande av vinningen av ekonomiska brott (netto), mn euro	14,78	20,0	15,0
Antal uppklarade ekonomiska brott, st.	1 915	2 000	2 000
Antal ouppklarade ekonomiska brott, st.	2 508	2 200	2 500
Antal uppklarade brott som utförts av organiserade kriminella sammanslutningar, st.	1 003	1 000	1 000
Antal brott mot liv och hälsa, st.	36 178	36 500	36 500
Grova narkotikabrott som kommit till polisens kännedom, antal	917	850	780

[1)] Källa: Polisbarometern

Tillståndsförvaltning

Polisens tillståndsförvaltning har i och med det administrativa beslutsfattandet och genom olika övervakningsmetoder en förebyggande effekt på brott samt en tryggande effekt på allmän ordning och allmän säkerhet i ett samhälle där säkerhetsläget håller på att förändras. Polisen säkerställer en tillräcklig servicenivå, effektiva förfaranden och motsvarande resurser inom den avgiftsbelagda tillståndsförvaltningen och sörjer för kostnadsmotsvarigheten. Funktioner och processer inom tillståndsförvaltningen förnyas så att administrationen blir lättare. Polisen

tillhandahåller och utvecklar elektroniska tillståndstjänster och ärendehantering så att tjänsterna är kundvänliga samt utnyttjar den tekniska utvecklingen ändamålsenligt och sörjer för att verksamheten är funktionellt sett effektiv. Det främsta sättet att tillhandahålla tjänster är elektroniska tjänster, och utnyttjandegraden av e-tjänster hålls planmässigt på en hög nivå. Kundserviceställena kompletterar de elektroniska tjänsterna. Personalens kompetens när det gäller kärnuppgifterna inom tillståndsförvaltningen förbättras.

Polisens tillståndsförvaltning producerar tillståndstjänster på ett totalekonomiskt och kostnadseffektivt sätt. Genom den resursmall som togs i bruk vid ingången av 2017 säkerställer man att personalresurserna dimensioneras rätt i förhållande till tillståndsförvaltningens uppgifter. De avgiftsbelagda tillståndstjänsternas effektivitet har ökat med 40 % från 2010 till 2016 och minskningarna i årsverkena uppgick till 155 årsverken under denna period. Tillståndsförvaltningens resurser minskas 2017 med 85 årsverken enligt resursmallen jämfört med bokslutet för 2016, och därmed uppgår den totala minskningen till 240 årsverken. Enligt principerna om resursmallen ska resursernas rätta nivå alltid bedömas när konsekvenser av utvecklingsarbete planeras.

Den avgiftsbelagda tillståndsförvaltningen (tillståndstjänster)	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Produktivitet			
Produktivitet (avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen/ avgiftsbelagda tillståndsårsverken)	2 453	2 371	2 545
Resurshushållning			
Årsverken (avgiftsbelagda)	473	402	402
Tillståndsförvaltningens intäktsprognos/uppskattning, 1 000 euro	53 970	42 300	43 800
Kostnader för tillståndstjänster, (avgiftsbelagda) 1 000 euro	54 879	42 300	43 800
Resurshållning (kostnader/avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen), euro	47	44	43
Kostnadsmotsvarighet för tillståndsförvaltningen, %	106,5	100	100
Serviceförmåga och kvalitet			
Tillståndsförvaltningen, vitsord 1—4[1)]	-	-	-
Utfall för elektronisk ärendehantering (%)	20	50	60
Beläggningsgraden av e-tjänster (%)	29	40	45
Beläggningsgraden av tidsbokning (antal tidsbokningar/antal kundbesök), %	45	50	60
Kundserviceställenas kundantal	1 080 265	981 000	797 000
Prestationer			
Avgiftsbelagda tillståndsärenden som behandlats av polisen sammanlagt, st.	1 160 156	953 000	1 023 000

[1)] Källa: Polisbarometern

Avgiftsfri tillståndsförvaltning (inkl. övervakning av tillstånd))	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resurshushållning			
Årsverken	216	200	200

Avgiftsfri tillståndsförvaltning (inkl. övervakning av tillstånd))	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Kostnader för övervakningen av tillstånd (avgiftsfria tillståndstjänster), 1 000 euro	16 767	16 938	16 825
Prestationer			
Övervakningsåtgärder sammanlagt, st. (inkl. beslut om körrätt, beslut om indragning och varning i fråga om vapenlicens samt indragning och varning i fråga om ordningsvaktkort och väktarkort)	65 065	65 000	65 000

Polisutbildning

Polisutbildningen svarar mot polisens behov av personal och kunnande. För antalet nya studerande vid polisyrkeshögskolan föreslås en nivå på minst 400 studeranden från 2017 och framåt. Polisutbildningen ges fortsättningsvis på de båda nationalspråken. I utbildningen utvecklas en sådan yrkesskicklighet som det internationella polissamarbetet och den kulturella mångfalden kräver. Utbildningens produktivitet förbättras genom att användningen av webbundervisning utvidgas. Polisyrkeshögskolan producerar forskningsdata för utvecklandet av polisverksamheten, den inre säkerheten och undervisningen vid läroanstalten.

Polisutbildning	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Produktivitet			
Studiepoäng som avlagts av examensstuderande under ett år/lärarnas totala årsverken	330	491	503
Publikationer/forskningsårsverken	3,3	2,5	3,0
Resurshushållning			
Polisyrkeshögskolans totala kostnader, 1 000 euro	26 322	26 000	26 000
Årsverken	206,1	192	190
Polis (yrkeshögskoleutbildning), examensutbildningens pris per studiepoäng, högst, euro	540	405	405
Polis (högre yrkeshögskoleutbildning), examensutbildningens pris per studiepoäng, högst, euro	801	593	801
Serviceförmåga och kvalitet			
Polis (yrkeshögskoleutbildning) - utexaminerade inom målsatt tid, %	-	93,0	95,0
Polis (yrkeshögskoleutbildning) - uppnående av kompetensmål för praktik inom examensutbildningen	3,4	4,0	4,0
Prestationer			
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal sökande per nybörjarplats	14,4	9,0	9,0
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal studerande som inlett studierna	286	400	400
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal utexaminerade	38	190	227
Publikationer st.	54	38	38

Gemensamma tjänster - stödfunktioner och övriga uppgifter

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Gemensamma tjänster - stödfunktioner[1]			
Resurshushållning			
Årsverken	1 430	1 425	1 423
Gemensamma tjänster - övriga uppgifter[2]			
Resurshushållning			
Årsverken	720	718	678
Kostnader för de övriga uppgifterna, 1 000 euro	65 405	66 075	65 633

[1] Stödfunktioner=ekonomiförvaltning, personaladministration, materialfunktioner, datateknik, forsknings- och analysfunktion, utbildning, arbetshälsa, koncerntjänster, styrfunktioner

[2] Övriga uppgifter= vakter, fängelsefunktioner, fångtransporter, handräckning, hittegodsfunktion, klagomål och besvärsärenden, särskilda funktioner inom tillståndsförvaltningen

Mänskliga resurser

Polisen anpassar sin verksamhet enligt ramen för det anslag som beviljats i enlighet med sin anpassningsplan. Sparåtgärderna inriktas bl.a. på centraliserad finansiering samt på utvecklingsprojekt. Avsikten är att genom denna fördelning dämpa minskningarna i årsverken i fråga om polisens personal och alldeles särskilt i fråga om polismännen. Antalet anställda vid polisen anpassas till de ekonomiska villkoren.

Mänskliga resurser	2016 utfall[1]	2017 uppskattning	2018 mål
Årsverken	9 811	9 692	9 710
Kvinnor, %	29,4	29,5	29,5
Polismän, årsv.	7 220	7 256	7 200
Kvinnor, %	16,3	16,3	16,3
Studerande, årsv.[2]	171	173	267
Kvinnor, %	30,0	30,0	30,0
Övrig personal, årsv.	2 420	2 263	2 243
Kvinnor, %	68,8	70,0	70,0
Kvinnor, % inom underbefälet, befälet och på chefsnivå	11,2	11,2	11,2
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,9	9,9	9,9

[1] Källa PolStat, alla moment. Andel anställda under polisens moment 26.10.01 i utfallet för 2016 tot. 9 730 årsv., andel anställda under övriga moment tot. 81 årsv.

[2] Med studerande avses sådana studerande som står till förfogande som arbetskraft och som gör sin praktikperiod som arbets- eller fältpraktik.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	791 209	759 155	778 728
Bruttoinkomster	68 224	62 477	58 046
Nettoutgifter	722 985	696 678	720 682
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	28 043		
— överförts till följande år	35 344		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	61 176	49 506	51 006
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	61 660	49 506	51 006
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-484	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	99	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av våldsamma extremiströrelsers olagliga verksamhet	-8 500
Ett särskilt anslag för grå ekonomi	-500
Förbättrande av kapaciteten (investeringar i materiel)	1 000
Förebyggande verksamhet, bekämpning av terrorism	500
Investeringar i materiel, utveckling med hjälp av ny teknik samt bekämpning av terrorism	6 000
Polisstyrelsens VITJA-projekt (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-4 000
Polisstyrelsens VITJA-projekt (finansieringen 2018) (överföring från moment 28.70.20)	3 000
Tryggande av kärnuppgifterna	8 500
Tryggande av verksamheten/höjning av nivån (bl.a. bekämpning av grå ekonomi, trafikövervakning)	5 000
Tryggandet av polisens verksamhet (förbättrande av den inre säkerheten)	25 000
Utgifter för utredning av dödsorsak (överföring till moment 33.02.20)	-4 270
Utvidgning av strafforderområdet (regeringsprogr. 2015 besparing)	-1 000
Ökad cyberkapacitet, bekämpning av terrorism	3 000
Ökning av nybörjarplatser inom polisutbildningen	-400
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-237
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-177
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-300
Indexhöjning av hyror	181
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-4 141

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-3 548
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-780
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	236
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-115
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-445
Sammanlagt	24 004

2018 budget	720 682 000
2017 budget	696 678 000
2016 bokslut	730 286 000

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 30 141 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Skyddspolisens verksamhet:

Skyddspolisens centrala mål är att förebygga sådana gärningar och förehavanden som kan utgöra hot mot den nationella säkerheten. Dessutom producerar ämbetsverket sådan underrättelsedata som är viktig, som ger en grund för statsförvaltningens beslutsfattande och som främjar säkerheten i samhället.

För att garantera den nationella säkerheten i en verksamhetsmiljö som är under stor förändring krävs det att Skyddspolisens verksamhetsförutsättningar säkerställs och kapaciteten utvecklas. Den nya underrättelselagstiftningen kommer att hjälpa ämbetsverket bemöta nya utmaningar. Behovet av ytterligare resurser för de nya befogenheterna bedöms under hösten 2017.

Inhämtande av information samt underrättelsekapacitet
Den snabba förändringen i verksamhetsmiljön för bekämpningen av terrorism ställer större krav än förut på ämbetsverkets verksamhet som helhet. Tyngdpunkten i bekämpningen av terrorism ligger på att förebygga radikala muslimers terrordåd.

Även verksamhetsmiljön för kontraunderrättelsen har förändrats snabbt på grund av den tekniska utvecklingen och det världspolitiska läget. Syftet med kontraunderrättelsen är att identifiera hoten mot Finland i förväg och förhindra att de förverkligas.

De prioriteringar vid inhämtande av information som styr ämbetsverkets inhämtande av information uppdateras och prioriteringarna för 2018 fastställs med beaktande av eventuella ändringar med anledning av den nya underrättelselagstiftningen.

Fungerande partnerskap
Skyddspolisen utvecklar samarbetet med sina partners i syfte att skapa bättre förutsättningar för den operativa verksamheten och den rapportering som stöder det utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsfattandet.

Säkerhetsarbetet
Skyddspolisen effektiviserar förfarandena för säkerhetsutredningar för att bättre kunna förebygga hot mot den nationella säkerheten och mot den näringsverksamhet som är väsentlig för Finland. Det nya registret över säkerhetsutredningar utvecklas så att det är en fungerande del av förfarandena för säkerhetsutredningar och främjar effektiviteten.

Reformer
I och med den nya underrättelselagstiftningen kommer tyngdpunkten i Skyddspolisens verksamhet i allt större grad att ligga på underrättelseverksamheten. Skyddspolisen bereder sig för de nya fullmakterna genom att förnya sina förfaranden i enlighet med den övergripande planen. Genomförandet av den strategi för ämbetsverket som godkändes 2016 fortsätter. Genom SSK-projektet utvecklas ämbetsverkets informationshantering och kapacitet i enlighet med det resultatavtal som ingåtts med finansministeriet.

Mänskliga resurser
Skyddspolisen inleder den personalstrategi som utarbetats 2017 i syfte att säkerställa ämbetsverkets verksamhetsförutsättningar för situationer som förändras snabbt. Ämbetsverket utbildar sina anställda systematiskt enligt en separat plan och med beaktande av kraven i den nya underrättelselagstiftningen. Man sörjer för personalens välbefinnande under förändringsprocessen.

Skyddspolisen	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, (operativt), 1 000 euro	17 580	22 255	24 900
Årsverken för verksamheten	233	260	300
Kostnader för verksamheten (inkl. stödfunktioner), 1 000 euro	21 731	27 391	30 141
Prestationer			
Informationsmöten om säkerheten, st.	298	200	200
Säkerhetsutredningar, st.	61 864	50 000	45 000
Utlåtanden i ärenden som gäller medborgarskap, st	78	100	100
Utlåtanden om ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd	517	400	400
Utlåtanden om viseringsansökningar, st.	9 090	8 500	8 500
Utarbetade rapporter, st.	117	140	140
Mänskliga resurser			
Årsverken	288	320	365
Polismän, årsv.	161	175	195
Övrig personal, årsv.	127	145	170
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	5,8	7,5	7,5
Arbetstillfredsställelseindex	-	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 791	30 001	33 051
Bruttoinkomster	3 198	2 610	2 910
Nettoutgifter	21 593	27 391	30 141

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	-		
— överförts till följande år	2 416		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av våldsamma extremiströrelsers olagliga verksamhet	-1 500
Nya hot samt förändringar i verksamhetsmiljön	2 000
Skyddspolisens SSK-projekt (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-5 950
Skyddspolisens SSK-projekt (finansiering 2018) (överföring från moment 28.70.20)	4 389
Tryggande av kärnuppgifterna	1 500
Ökning av den operativa kapaciteten, bekämpning av terrorism	2 500
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-9
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-26
Indexhöjning av hyror	6
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-89
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-31
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-12
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-15
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-9
Sammanlagt	2 750

2018 budget	30 141 000
2017 I tilläggsb.	200 000
2017 budget	27 391 000
2016 bokslut	24 009 000

20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 168 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter för transporter föranledda av avlägsnande ur landet av personer som polisen ansvarar för

2) till utgifter för tolknings- och översättningstjänster för asylsökande

3) till utgifter för transporter i samband med hämtning av förbrytare som överlåts till Finland

4) till utgifter för identifiering av personer som ska avlägsnas ur landet och för anskaffning av nödvändiga resedokument

5) till ersättning av utgifter för resor och inkvartering till följd av användningen av en beredskapsgrupp för asylprövning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Transporter för avlägsnande ur landet	4 868 000
Tolknings- och översättningstjänster	1 750 000
Transporter i samband med hämtning	250 000
Identitetskontroll	300 000
Användning av beredskapsgruppen	2 000 000
Sammanlagt	9 168 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-8 498
Sammanlagt	-8 498

Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2018 budget	9 168 000
2017 budget	17 666 000
2016 bokslut	9 696 162

21. Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas för utgifter för avlönande av projektpersonal motsvarande högst 10 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

Under momentet nettobudgeteras den stödandel som projektet beviljats från EU:s fond för inre säkerhet.

Fullmakt
Om en del av den fullmakt för anskaffning av ett fältledningssystem som anvisats i budgeten för 2013 eller i den tredje tilläggsbudgeten för 2014 eller i den första tilläggsbudgeten för 2017 inte har använts 2017, får förbindelser för den oanvända delen ingås år 2018.

Förklaring: Syftet med projektet för ett gemensamt fältledningssystem (KEJO) för polisen, räddningsväsendet, social- och hälsovårdsväsendet, Gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten och Tullen är att ta i bruk ett gemensamt fältledningssystem för de centrala säkerhetsmyndigheter som deltar i projektet och att integrera det med myndigheternas gemensamma elektroniska system för behandling av händelser och den nätverksbaserade nödcentralsmodellen.

De viktigaste målen för myndigheternas gemensamma fältledningssystem är att effektivisera myndigheternas verksamhet och myndighetssamarbetet, möjliggöra en gemensam lägesbild för myndigheterna, införa nya arbetsprocesser i fältförhållanden, effektivisera informationsutbytet och kommunikationen i realtid mellan fältledningen och myndigheterna samt att uppnå den kostnadseffektivitet som ett gemensamt fältledningssystem för myndigheterna medför. Projektet infaller 2013—2019 och finansministeriet finansierar projektet med sammanlagt 20 miljoner euro med anslag som är avsedda för främjande av produktiviteten under 2013—2019 i enlighet med

samarbetsprotokollet och dess specificerande avtal för de ministerier som deltar i KEJO-projektet (inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, försvarsministeriet och finansministeriet). Genomförandet av projektet stöds dessutom med EU-finansiering för 1,5 miljoner euro ur ISF-P-fonden.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem		
Förbindelser som ingåtts före år 2018	1 000	1 000
Utgifter sammanlagt	1 000	1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-3 000
Sammanlagt	-3 000

2018 budget	1 000 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	4 000 000
2016 bokslut	12 922 000

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet fungerar både inom den inre och den yttre säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är en samarbetsvillig och internationellt erkänd expert inom gränssäkerhet och sjöräddning. Gränsbevakningsväsendet har som mål att upprätthålla säkerheten vid gränsen, säkerställa en smidig gränstrafik, öka säkerheten till havs, delta i det militära försvaret och ge handräckning till myndigheterna i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena.

Gränsbevakningsväsendets verksamhet påverkas främst av läget i Ryssland, olaglig migration inom Europeiska unionen samt ekonomins utveckling.

Gränsbevakningsväsendet stärker övervakningen av östgränsen samt kapaciteten för bekämpning av säkerhetshot vid de yttre gränserna. Man sörjer för säkerheten vid gränsövergången. Gränsbevakningsväsendet håller krisberedskapen och den militära försvarsförmågan på en hög nivå samt bereder sig för hybridhot.

Det är viktigt för Finland att hålla Östersjön säker. Förmågan att hantera stora olyckor och säkerhetshot till sjöss förbättras. Den förnyade och effektiva luftfarkostflottan tas i bruk. Båtarna för

havsområdena förnyas. Gränsbevakningsväsendet bereder sig på att ta över det operativa ledningsansvaret för miljökatastrofer på öppet hav.

För Gränsbevakningsväsendet är det viktigt att påverka utvecklingen av övervakningen av de yttre gränserna samt havspolitiken inom EU. Gränsbevakningsväsendet deltar i operationer som koordineras av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex vid EU:s yttre gränser och i annan internationell verksamhet genom att anvisa personal och materiel för den (Gränsbevakningslagen 578/2005 15 a—c §).

Säkerheten är av hög prioritet inom både EU-utvecklingen och regeringen. Gränssäkerheten och en trovärdig övervakning av yttre gränser är centrala för säkerhetsläget. Med de tilläggsresurser som beviljats av regeringen ska Gränsbevakningsväsendet garantera säkerheten vid östgränsen och en smidig trafik på Helsingfors-Vanda flygplats. Gränsbevakningsväsendet verkställer de nya anpassningsåtgärderna som fortsätter till utgången av ramperioden.

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 235 292 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)

2) till stödjande av Sjöbevakningsmuseets verksamhet

3) till utgifter för anskaffning av en konceptbåt som är lämpad att användas som myndighetsbåt.

F ö r k l a r i n g : Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Gränsbevakningsväsendets verksamhet:

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Kvalitet och serviceförmåga (ind)	98	100	99
Produktivitet (ind)	122	121	122
Resurshushållning (ind)	112	114	118
Årsverken	2 645	2 650	2 682
Kostnader (mn euro)	255,0	253,0	251,6

Upprätthållande av gränssäkerheten
Finlands gränsövervakning har ordnats på ett effektivt sätt. Alla som överskrider Schengenområdets yttre gräns kontrolleras. Vid de inre gränserna upprätthålls beredskapen att återinföra gränskontroller. Inresa och utresa mot föreskriven ordning avslöjas. Olovliga gränsöverskridningar och annan olaglig verksamhet avslöjas i områdena mellan gränsövergångsställena. Man ingriper effektivt i den gränsöverskridande brottsligheten vid de yttre gränserna.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Upprätthållande av gränssäkerheten (1—5)	4,1	4,2	4,2
Kontaktpersoner och internationella insatser			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,3	4,4	4,4
Olovliga gränsöverskridningar som förhindrats med hjälp av verksamheten med kontaktpersoner (st.)	1 879	2 847	2 847
Samarbete med grannländernas myndigheter			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,2	4,3	4,3
Gränsövervakning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,1	4,2	4,1
— Gränskontrollernas (inkommande) täckningsgrad (1—5)	5,0	5,0	5,0
— Kvaliteten på lägesbilder som gäller gränserna (1—5)	4,2	3,7	3,7
— Kvaliteten på gränskontrollerna (1—5)	2,9	2,7	2,7
— Förhindrande av gränsincidenter (1—5)	4,4	4,4	4,4
— Upptäckta gränsincidenter (1—5)	3,4	3,9	3,9
— Rättssäkerheten vid gränskontrollerna (1—5)	4,5	4,8	4,8
— Brottsutredningsnivå för organiserad olaglig inresa och människohandelsbrott (1—5)	3,0	5,0	3,8
— Rättssäkerheten när det gäller brottsbekämpningen (1—5)	4,9	4,6	4,6
Patrullering (h)	253 516	240 484	243 102
Teknisk övervakning (h)	2 114 758	1 953 000	1 953 000
Gränskontroller (mn pers.)	13,7	14,6	15,3
Nekad inresa (st.)	733	700	706
Beslut om avvisning (st.)	288	220	227
Brottsanmälan (st.)	1 000	1 298	1 339
Riksgränsbrott (st.)	135	386	407
Organiserad olaglig inresa och människohandel (st.)	285	151	156
Övriga brott och överträdelser (st.)	3 849	3 640	3 680
Upprätthållande av gränssäkerheten			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	227,7	228,7	227,4
Årsverken	2 362	2 394	2 425
Produktivitet (ind)	126	123	124
Resurshushållning (ind)	115	116	120

Säkrande av en smidig gränstrafik

Säkerheten i gränsövergångstrafiken säkerställs. Passagerarna upplever att gränsövergången är smidig. Passagerarnas väntetid vid gränskontrollen är högst 15 minuter vid östgränsen och i hamnarna, och högst 10 minuter på flygplatserna. Man sörjer för de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna samt för rättssäkerheten.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Säkrande av en smidig gränstrafik (1—5)	4,8	4,8	4,7
Gränsövergångsställen vid östgränsen			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,8	4,8	4,7

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	4	5	7
Gränskontrollernas smidighet, total tid (min)	6	6	7
Gränsövergångsställenpå flygplatserna			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,8	4,8	4,7
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	5	8	10
Gränsövergångsställen i hamnarna			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,5	4,6	4,3
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	13	12	14

Ökad säkerhet till havs

Vid Gränsbevakningsväsendet finns en ständig lednings-, kommunikations- och prestationsberedskap för efterspanings- och räddningsuppgifter inom sjöräddningstjänsten. Man kan ge hjälp i alla nödsituationer till havs. De övriga sjöräddningsmyndigheternas resurser utnyttjas. Kunnandet inom sjöräddningen säkras genom utbildning, besiktning och granskning. Övervakning av den marina miljön och utredning och undersökning av miljöbrott förebygger effektivt förorening av den marina miljön. Gränsbevakningsväsendet förbereder sig på att ta över det operativa ledningsansvaret för miljökatastrofer på öppet hav.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Ökad säkerhet till havs (1—5)	4,0	4,3	4,3
Sjöräddning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,6	4,5	4,5
Sjöräddningsuppdrag (st.)	1 366	1 473	1 473
Personer som räddats (st.)	3 193	4 100	4 400
Skydd av den marina miljön			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	2,0	3,7	3,7
Antalet fartygsutsläpp (st.)	41	30	30
Ökad säkerhet till havs			
Kostnader (mn euro)	12,5	11,4	11,3
Årsverken	130	120	121
Produktivitet (ind)	99	116	115
Resurshushållning (ind)	91	109	111

Deltagande i det militära försvaret

Gränsbevakningsväsendet har aktuella försvarsplaner, sådan lednings- och insatsberedskap som situationen kräver samt beredskap att bilda gränstrupper. Krisberedskapen vid Gränsbevakningsväsendet samt förmågan att övervaka och trygga den territoriella integriteten under fredstid upprätthålls kontinuerligt. Gränsbevakningsväsendets personal, beväringar och reservister har utbildats för uppgifter i kristid och placerats i gränstrupperna.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Deltagande i det militära försvaret (1—5)	3,8	3,8	3,8
Upprätthållande av beredskap i störningssituationer och vid undantagsförhållanden			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,0	4,0	4,0
Gränsbevakningsväsendets trupproduktion och utbildning som gäller det militära försvaret			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,6	3,6	3,6
Utbildningsdygn för värnpliktiga (st.)	109 096	99 255	97 450
Utbildningsdygn för personalen (st.)	4 649	5 360	5 360
Deltagande i det militära försvaret			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	14,8	12,9	12,8
Årsverken	153	136	137
Produktivitet (ind)	157	147	139
Resurshushållning (ind)	144	138	135

Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena

Människorna och intressentgrupperna i gränsområdena och i skärgården anser att Gränsbevakningsväsendets verksamhet ökar säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är tillgängligt. Gränsbevakningsväsendet ger myndighetshandräckning som behövs för att hjälpa människor i nöd och för att uppgifter som hör till andra myndigheter ska bli skötta.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena (1—5)	3,4	3,3	3,2
Trygghetskänsla			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,3	3,1	3,0
Myndighetshandräckning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,8	4,4	4,0
Säkerhetstjänster i glesbebyggda områden (polis- och handräckningsuppdrag) (st.)	668	776	682
Efterspaningar, på land (st.)	353	345	345
Prehospital akutsjukvård (exkl. den som hör till sjöräddningen)(st.)	526	642	642

Mänskliga resurser

Gränsbevakningsväsendets personalstruktur och personalkompetens hålls på den nivå som uppgifterna kräver.

Mänskliga resurser	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Årsverken	2 645	2 668	2 682
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	9,2	8,0	8,0
Arbetsklimat (1—5)	3,5	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	247 633	237 929	243 792
Bruttoinkomster	13 484	6 900	8 500
Nettoutgifter	234 149	231 029	235 292
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	26 935		
— överförts till följande år	27 313		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-550
Effektivisering av gränskontrollerna vid de yttre gränserna	1 400
Förbättrande av den inre säkerheten	5 000
Ökning av Helsingfors-Vanda flygplats trafik över yttre gränserna	1 500
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-76
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-62
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-59
Indexhöjning av hyror	54
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 530
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-1 137
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-230
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	117
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-10
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-154
Sammanlagt	4 263

2018 budget	235 292 000
2017 budget	231 029 000
2016 bokslut	234 527 000

70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 12 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till modifiering och G-underhåll av AS 332 Super Puma-sjöräddningshelikoptrarna

2) till förenhetligande av två AB/B 412 helikoptrar och deras reservdelslager

3) till anskaffningar för utrustning av ett utsjöbevakningsfartyg och för eventuella andra behövliga ändringar i fartygets funktion

4) till uppdatering av övervaknings- och navigationssystemet i spaningsplanen av typ Dornier

5) till förnyande av snabba båtar som ingår i den lätta fartygsmaterielen och anskaffning av nödvändiga båtar samt utrustning och reservdelar till dem

6) till ombyggnad av engångsnatur samt underhåll av luft- och bevakningsfarkoster

7) till de utgifter i enlighet med upphandlingskontrakten som föranleds av index- och valutakursändringar.

De tilläggsbehov som föranleds av höjda index och valutakurser föranledda av beställningsfullmakterna samt de avdrag som föranleds av sänkta index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Under momentet får också som rättelser intäktsföras sådana avtalsviten eller andra, motsvarande ersättningar som föranleds av avtal.

Förklaring: I den andra tilläggsbudgeten för 2012 beviljades Gränsbevakningsväsendet en beställningsfullmakt för modifiering och G-underhåll av AS 322 Super Puma-sjöräddningshelikoptrarna. Med stöd av fullmakten ingicks år 2013 ett modifikations- och underhållsavtal. Projektet infaller åren 2013—2019 och totalkostnadskalkylen är 33 710 000 euro.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Modifiering och G-underhåll av Super Puma			
Förbindelser som ingåtts före 2018	6 700	7 400	14 100
Utgifter sammanlagt	6 700	7 400	14 100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	2 800
Sammanlagt	2 800

2018 budget	12 200 000
2017 budget	9 400 000
2016 bokslut	10 996 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets mål är ett tryggt och kriståligt Finland där räddningsväsendets tjänster är högkvalitativa, kostnadseffektiva och enhetliga. Räddningsväsendets uppgift är att förebygga eldsvådor och bedriva räddningsverksamhet under normala förhållanden, undantagsförhållanden samt i störningssituationer. Till räddningsväsendets uppgifter hör de befolkningsskyddsuppgifter som grundar sig på internationella överenskommelser samt att upprätthålla beredskap för denna verksamhet. I samarbete med andra myndigheter deltar räddningsväsendet dessutom i arbetet med att förebygga olyckor. Räddningsväsendet har beredskap att ge och ta emot internationell hjälp. Målet är att räddningsväsendet har en helhetsbild av samhällsrisker baserad på fortlöpande analys samt beredskap att svara på risker inom sitt verksamhetsområde. Målet är även att räddningsväsendets säkerhetskommunikation är effektiv.

Ansvaret för skötseln av olika uppgifter inom räddningsväsendet delas av staten och de kommunala räddningsverken. Ur statsbudgeten finansieras Räddningsinstitutets verksamhet samt det riksomfattande utvecklingsarbete inom inrikesministeriets räddningsväsende. Kommunerna svarar för finansieringen av räddningsverken. Enligt regeringsprogrammet ska den riksomfattande ledningen, planeringen, styrningen, övervakningen och samordningen av räddningsväsendet och beredskapen stärkas och förbättras. År 2018 fortsätter inrikesministeriets projekt för beredningen av den reform av räddningsväsendet som genomförs i början av 2020. Genom reformen överförs räddningsväsendets uppgifter från kommunerna till 18 landskap. År 2018 förbereder inrikesministeriet för den nya uppgiften med samordningen på centralförvaltningsnivå av den regionala gemensamma beredskapen, som förändras från och med 2020 i samband med social- och hälsovårds- och landskapsreformen.

Till nödcentralsverkets uppgifter hör att tillhandahålla nödcentralstjänster och att stödja den till nödcentralstjänsterna anknutna myndighetsverksamheten vid räddningsväsendet, polisväsendet och social- och hälsovårdsväsendet, exempelvis med åtgärder i samband med förmedling av uppdrag, kommunikationscentraluppgifter, inledande av åtgärder för att varna befolkningen vid plötslig fara samt andra uppgifter som stöder myndigheternas verksamhet. Till Nödcentralsverkets uppgifter hör också att utveckla och övervaka uppgifterna och verksamhetssätten i anslutning till nödcentralstjänsterna.

Verksamheten vid nödcentralerna och hos de myndigheter som utnyttjar nödcentralstjänster förenhetligas på riksnivå vad gäller larmtjänsterna. Syftet är att förbättra nödcentralernas verksamhet och myndighetssamarbetet och därigenom säkerhetstjänsterna för befolkningen. Nödcentralsverksamheten och informationssystemen förnyas under 2018 så att nödcentralernas nätverk kan utnyttjas för att ge ömsesidigt stöd vid arbetstoppar och vid störningar.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 997 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller olycka enligt 107 § i räddningslagen (379/2011)

2) till betalning av ersättningar enligt 100 § 1 mom. i räddningslagen

3) till upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 97 § i räddningslagen

4) till främjande av standardiseringsverksamhet i anslutning till räddningsväsendet och till utgifter för deltagande i standardiseringsarbete.

Under momentet får de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

F ö r k l a r i n g : Räddningsväsendets nationella styrning utvecklas i syfte att uppnå ett effektivt och högkvalitativt system för räddningsväsendet. Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för räddningsväsendet:

Förebyggande av olyckor
Till räddningsväsendets uppgifter hör i synnerhet att förebygga eldsvådor. Ansvarsområdet deltar också i förebyggandet av andra slags olyckor. Man försöker förebygga olyckor och följderna av

dem genom att förbättra människornas och sammanslutningars egen beredskap, öka befolkningens medvetenhet och kunskap om säkerhet samt genomföra de åtgärder som anges i räddningsverkens övervakningsplaner.

Förebyggande av olyckor	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resultaten			
Antalet falska brandlarm (st.), högst	19 300	18 500	18 500
Andel av befolkningen som fått rådgivning och upplysning, (%), minst	16	20	20

Räddningsverksamhet och beredskap

Räddningsväsendet förmår handla snabbt och effektivt vid olyckor. Dessutom har räddningsväsendet beredskap att ge den hjälp som ankommer på räddningsväsendet vid storolyckor även utomlands samt beredskap att ta emot hjälp. Nivån på räddningsväsendets insatsberedskap fastställs utifrån riskerna för det lokala räddningsväsendet för de olika riskområdena och beredskapen motsvarar den nivå som anges i det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån.

Räddningsväsendet har en helhetsbild av samhällsrisker och sårbarhet baserad på fortlöpande analys. I enlighet med säkerhetsstrategin för samhället utarbetar räddningsväsendet som en del av den nationella riskbedömningen en hotbedömning för särskilda situationer som kräver riksomfattande koordinering av räddningsväsendet. Räddningsväsendets insats enligt säkerhetsstrategin för samhället genomförs. Målet är att de strategiska målen mera än hittills ska omfatta även regional- och lokalförvaltningen.

Ledningen, styrningen, samordningen och övervakningen när det gäller beredskap utvecklas så att beredskapen att fungera i olika typer av kris- och störningssituationer förbättras.

Räddningsverksamhet och beredskap	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resultaten			
Antalet uppdrag av larmkaraktär vid räddningsverken, st., uppskattning, varav[1)]	103 754	100 000	100 000
— uppdrag på grund av eldsvådor (exkl. markbränder)	10 055	9 500	9 500
— uppdrag på grund av markbränder	2 008	2 300	2 300
— kontroll- och säkringsuppgifter	31 666	30 000	30 000
— första insatsen-uppdrag (exkl. sjuktransporter)	22 655	21 700	21 700
— övriga uppdrag	37 370	36 500	36 500
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Räddningsverkens insatstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 1 enligt den första enheten, % av målet	58	57	50
Räddningsverkens insatstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 2 enligt den första enheten, % av målet	85	85	80

[1)] Inga mål ställs upp för räddningsverkens olika typer av uppgifter, utan man följer upp hur de utvecklas.

Utbildning och forskning

Räddningsinstitutets utbildningssystem skapar en grund för kompetensen hos personalen vid räddningsväsendet och nödcentralerna samt beredskap för internationella biståndsuppgifter inom räddningsväsendet. Läroplanerna för utbildning som leder till examen byggs upp utifrån utvecklingsperspektiven för s.k. arbetsyrken så att de utgör en yrkesinriktad fortsättning där även behoven av kompletterande utbildning beaktas.

Räddningsväsendets forskning och utveckling stärks genom nätverksbildning med andra aktörer. Således säkerställs möjligheten att utnyttja forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt forskningsrön till stöd för och utvecklandet av utbildning, praktiskt arbete och beslutsfattande.

Räddningsväsendet	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resultaten			
Antal kursdeltagardagar för yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, st., minst	45 544	42 480	46 080
Antal examina vid Räddningsinstitutet, st., minst	210	194	209
Antal yh-examina, st.	31	30	25
Insatser			
Årsverken under moment 26.30.01, varav	96,1	99	99
— årsverken vid Räddningsinstitutet	96,1	99	99
Utbildningens totala kostnader (1 000 euro)	10 672	11 058	11 089
Funktionell effektivitet			
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken	987	935	965
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/lärare	1 457	1 379	1 423
Årskostnad per studerande inom den yrkesinriktade grundutbildningen vid Räddningsinstitutet, euro, högst	25 064	25 972	26 043
Pris per kursdeltagardag för yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, euro, högst	139	155	143
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,2	3,08	3,08
Antal sökande/nybörjarplatser	4,5	5,0	5,0
Mänskliga resurser			
Antal anställda vid Räddningsinstitutet	101	103	103
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,4	3,45	-
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	5,7	6,5	6,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 497	15 852	19 752
Bruttoinkomster	4 195	2 938	3 755
Nettoutgifter	12 302	12 914	15 997
— Räddningsinstitutet	11 120	10 469	10 560
— Befälsutbildningen för räddningsväsendet	-	1 202	1 202
— Inrikesministeriet	744	793	785

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
— Internationell räddningstjänst	438	450	450
— Reformen av räddningsväsendet/IKT			3 000
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 512		
— överförts till följande år	1 282		

Beräkning av kostnadsmotsvarighetskalkylen för den avgiftsbelagda verksamheten inom räddningsväsendet (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	1 647	1 435	1 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	501	465	600
— andel av samkostnader	619	835	650
Kostnader sammanlagt	1 120	1 300	1 250
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	527	135	250
Kostnadsmotsvarighet, %	147	110	120

För räddningsväsendets informationssystemändringar reserveras en finansiering på 3,0 miljoner euro för 2018. Systemändringarna genomförs med iakttagande av landskapsreformens allmänna föreskrifter och anvisningar om utvecklandet och upprätthållandet av informationssystem och i samarbete med finansministeriet. Statsrådet har fattat ett principbeslut om styrningen, administreringen och utvecklingen av landskapens informationssystem. I principbeslutet fastställs ansvar och uppgifter för de olika aktörerna samt principerna om finansieringen av landskapens investeringar i informationssystem. Den systemkompatibilitet som är nödvändig med tanke på funktionerna samt helhetens kostnadseffektivitet säkerställs genom samarbete och med beaktande av landskapens övriga informationssystem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av räddningsväsendet / planering och genomförande av reformen av informationsförvaltning och informationssystem	3 000
Ökning av utbildningen för jourhavande vid nödcentraler	265
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-4
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-7
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-5
Indexhöjning av hyror	7
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-80
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-64

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-8
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-17
Sammanlagt	3 083

2018 budget	15 997 000
2017 budget	12 914 000
2016 bokslut	12 072 000

02. Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 48 788 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Nödcentralsverkets verksamhet:

Utvecklandet av det nya nödcentralsystemet och beredandet av ibruktagandet fortsätter så att systemet kan tas i bruk i alla nödcentraler före utgången av 2018. Nödcentralsverket utarbetar under 2018 en plan för vidareutvecklandet av informationssystemet för nödcentralerna under 2018—2021.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Anskaffning av informationssystemet för nödcentraler, tilläggsfullmakt (2015 tilläggsbudget II)		
Förbindelser som ingåtts före år 2018	1 022	1 022
Utgifter sammanlagt	1 022	1 022

Nödcentralsverket	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resultaten			
Antal anmälningar, st., varav	3 670 000	3 750 000	3 750 000
— antal nödsamtal, st.	2 633 000	2 750 000	2 750 000
— antal förmedlade uppdrag, st.	1 760 000	1 760 000	1 760 000
Insatser			
Nödcentralsverksamhetens totala utgifter, brutto, 1 000 euro	52 290	52 495	51 323
Årsverken	581	570	556
Funktionell effektivitet			
Antal nödanmälningar/jourhavande vid en nödcentral (exkl. skiftesmästare)	8 300	8 650	8 900
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/invånare, högst	8,7	9,3	9,3
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/nödanmälan, högst	12,9	12,9	12,9

Nödcentralsverket	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Tillfredsställelse hos nödcentralsverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5)	3,64	3,4	3,4
Mänskliga resurser			
Antal anställda	601	580	565
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,22	3,25	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	18,6	18	17

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	52 289	52 495	50 314
Bruttoinkomster	2 878	2 700	2 700
Nettoutgifter	49 411	49 795	47 614
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	16 503		
— överförts till följande år	19 522		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	2 880	2 700	2 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 668	1 301	1 301
— andel av samkostnader	712	1 319	1 319
Kostnader sammanlagt	2 380	2 620	2 620
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	500	80	80
Kostnadsmotsvarighet, %	121	103	103

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-200
Bortfall av självriskandelen i de hyresansvar som gäller Häke-reformen	58
Informationssystemet Erica (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-310
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-16
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-7
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-22
Indexhöjning av hyror	12
Löneglidningsbesparing	-66

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-150
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-240
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-54
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	14
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-9
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-17
Sammanlagt	-1 007

2018 budget	48 788 000
2017 budget	49 795 000
2016 bokslut	52 430 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 406 000 euro.

Anslaget får användas

1) till omkostnader i enlighet med 97 § i räddningslagen (379/2011) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta samt till ersättning av direkta kostnader till Finavia för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg

2) till bistånd i fråga om uppgifter som hör till räddningsverksamheten samt till kostnader för lämnande och mottagande av sakkunnighjälp, hjälp i form av insatsmoduler och materialhjälp samt för upprätthållande av beredskap för sådan hjälp vid katastrofer förorsakade av människor eller naturen, vid åtgärder som avses i unionens civilskyddsmekanism (1313/2013/EU) i samarbete med Europeiska unionen och internationella organisationer samt med stöd av Finlands bilaterala och multilaterala samarbetsavtal om räddningstjänst, vilka även inkluderar Finlands deltagande i sakkunnigverksamhet inom Europeiska unionens, FN:s och Natos euroatlantiska partnerskapsråds räddningstjänster inklusive de lönekostnader och verksamhetskostnader som föranleds av dem. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken

3) till kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 31 § i räddningslagen och för upprätthållande av beredskap för spaningsverksamheten.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

1) Användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	706 000
2) Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	1 100 000
3) Spaningsverksamhet för upptäckande av skogbränder	600 000
Sammanlagt	2 406 000

2018 budget	2 406 000
2017 budget	2 406 000
2016 bokslut	2 110 147

(43.) Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Säkerhetsmyndigheternas kommunikationsnät (överföring till moment 28.70.40)	-8 100
Sammanlagt	-8 100

2017 budget	8 100 000
2016 bokslut	8 100 000

40. Invandring

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen, ansvarar för migrationspolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration och medborgarskap samt representerar Finland i migrationsfrågor inom Europeiska unionen och inom internationellt samarbete. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan förvaltningsområdena.

Inrikesministeriet svarar för det allmänna utvecklandet, planeringen, styrningen, uppföljningen och samordningen av mottagningen av asylsökande och av personer som får tillfälligt skydd.

Inrikesministeriet sörjer för migrationsverkets verksamhetsförutsättningar. Migrationsverket behandlar och avgör frågor som gäller utlänningars inresa, vistelse i landet, flyktingstatus och medborgarskap, svarar för styrningen och planeringen av den praktiska verksamheten vid mottagande av asylsökande och personer som får tillfälligt skydd, för styrningen och övervakningen av förvarsenheternas praktiska verksamhet samt för styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel. Dessutom upprätthåller Migrationsverket ett elektroniskt system för hantering av utlänningsärenden (UMA) och producerar information för myndigheter och internationella organisationer. Mottagningstjänster för asylsökande tillhandahålls vid den statliga förläggning som är en del av Migrationsverket samt genom köpta tjänster.

Nyckeltal för invandring	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Utlänningar bosatta i Finland[1)]	243 693	263 000	280 000
Invandring/utlänningar[2)]	24 688	26 000	26 000

Nyckeltal för invandring	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Nettoinvandring/utlänningar[2)]	19 902	18 000	18 000
Personer som fått finskt medborgarskap/år[3)]	9 375	8 500	9 700

[1)] 2016 Statistikcentralen/Befolkningsstruktur 2016. Åren 2017 och 2018: IM:s uppskattning i vilken beaktats bl.a. Statistikcentralens förhandsstatistik över befolkningen för 2017 och konsekvenserna av ökningen i antalet asylsökande.

[2)] 2016 Statistikcentralen/Flyttningsrörelse. Åren 2017 och 2018: IM:s uppskattning i vilken beaktats bl.a. Statistikcentralens förhandsstatistik över befolkningen för 2017 och konsekvenserna av ökningen i antalet asylsökande.

[3)] I tablån anges antalet personer som förvärvat finskt medborgarskap på ansökan eller efter anmälan. I tablån under motiveringen till moment 26.40.01 anges antalet ansökningar som anhängiggjorts och avgjorts vid Migrationsverket. Samma ansökan kan gälla flera personer.

Migrationspolitiken

Finlands migrationspolitik grundar sig på riktlinjerna i regeringsprogrammet, regeringens migrationspolitiska åtgärder och det asylpolitiska åtgärdsprogrammet.

Man arbetar för att ändringar inom EU:s migrations- och asylpolitik ska ske i enlighet med unionens och medlemsländernas gemensamma intressen med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Finland ser till att nationella intressen beaktas vid revideringen av lagstiftningen inom EU:s gemensamma migrations- och asylpolitik.

De centrala strategiska målsatta riktlinjerna är:

— Främjande av en arbetskraftsinvandring som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna i Finland, förbättrar försörjningskvoten samt gynnar en internationalisering av ekonomin i Finland. Behovsprövningen vad gäller arbetskraft från länder utanför EU ska lindras när detta är motiverat med tanke på sysselsättningen och de offentliga finanserna, så att sysselsättningen av personer med specialkunskaper vid enskilda företag påskyndas, den regionala och branschspecifika tillgången på arbetskraft tryggas och de praktiska processerna underlättas.

— Deltagande i den internationella ansvarsfördelningen genom ett antal kvotflyktingar som hålls åtminstone på samma nivå som under de senaste åren.

— Myndighetsprocesserna vid behandlingen av asylansökningar påskyndas, besluten om återsändande fattas utan dröjsmål och missbruk avvärjas.

— Personer som gjort sig skyldiga till grova brott, återfallsbrottslingar och utlänningar som är farliga för den allmänna ordningen avlägsnas ur landet snabbare än hittills.

I enlighet med regeringens ställningstaganden som styr invandrarpolitiken kommer ändringar som utförs i migrationspolitiken att utföras kontrollerat och målinriktat. Inom invandrarpolitiken beaktas förändringar i det internationella läget och i EU-lagstiftningen.

I enlighet med regeringens asylpolitiska åtgärdsprogram kommer Finland tillsammans med EU-länderna och de nordiska länderna att bereda sig för förändringarna i asylläget på ett hållbart sätt. Man ser till att läget hanteras med framförhållning och kontrollerat. Ett långtidsperspektiv är att den kontrollerade migrationen ska främja tillväxt, innovationer, nya arbetsplatser och ekonomisk stabilitet.

Målet är att migrationsförvaltningen ska ha förmåga att nå upp till målen för den lagstadgade behandlingsfristen för tillståndsansökningar för migration. Migrationsverket har huvudansvaret för asylprocessen efter att de uppgifter som gäller asylärenden koncentrerats från polisen till Migrationsverket. Ändringen förenklar effektiviseringen av asylprocessen. Målet är att fortlöpande utveckla kostnadseffektiviteten för den verksamhet som gäller mottagning av asylsökande. Vid utvecklandet av verksamheten utnyttjas EU:s asyl-, migrations- och integrationsfonds (AMIF-fonden) möjligheter fullt ut.

Det operativa samarbetet mellan myndigheter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (Migrationsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet) när det gäller utlänningars inresa och vistelse i landet utnyttjas och utvecklas aktivt.

Tillståndsförvaltningens produktivitet förbättras. Det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) utvecklas fortlöpande, så att de sökande, kunderna, kan tillhandahållas övergripande elektroniska kommunikationstjänster i anknytning till tillståndsprocesserna och tillståndsprocesserna automatiseras i den utsträckning det är möjligt.

Invandring
De lagliga migrationskanalerna utvecklas i anslutning till ändringarna i EU:s lagstiftning. Myndighetssamarbetet vid inresa stärks. Målet för utvecklandet av systemet med uppehållstillstånd är att göra förfarandet klarare. När det gäller arbetskraftsinvandring är det viktigt att man förmår svara mot arbetsmarknadens behov i rätt tid. Därför accentueras i synnerhet behandlingstiderna. Systemet med uppehållstillstånd för arbetstagare utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet. Tillståndsverksamheten är oerhört viktig med tanke på förhandstillsynen över arbetsvillkoren. I eftergranskningen är det i praktiken i stor utsträckning fråga om resurserna för polisens och arbetarskyddsförvaltningens kontrollverksamhet och fördelningen av dem.

Företagares migration understöds genom att utveckla lagstiftningen om uppehållstillstånd. Processen för uppehållstillstånd blir också i övrigt smidigare. Man utnyttjar de möjligheter som lagarna om säsongsanställda och personer som förflyttas internt i företag medför i fråga om myndighetssamarbetet och den elektroniska behandlingen av ansökningar. Allt oftare beviljas tillstånden direkt av Migrationsverket, och behandlingstiderna för dessa tillstånd är avsevärt kortare än för de tillstånd som arbets- och näringsbyråernas delbeslut förutsätter.

Samarbetet med undervisningsförvaltningen fortsätter i fråga om inresa för utländska studerande som kommer från länder utanför EU. Antalet fall av missbruk av systemet bör hållas lågt. Vid allokeringen av studieplatser bör man beakta i vilka branscher det eventuellt i framtiden kommer att behövas utländsk arbetskraft. Detta kräver också att studierna i de inhemska språken utökas under studietiden.

I överensstämmelse med EU:s familjeåterföreningsdirektiv förutsätter man med vissa undantag att familjemedlemmar som får internationellt skydd eller tillfälligt skydd har en tryggad försörjning oberoende av tidpunkten för familjebildning, för att ansökan om familjeåterförening kan godkännas.

Ett åtgärdsprogram som motverkar olaglig inresa verkställs. Då den olagliga invandringen ökar, ökar utöver människosmugglingen även mängden olagligt arbete och människohandel samt andra slag av exploatering och olaglig vistelse i landet. Myndighetssamarbetet inom bekämpningen av

olaglig invandring och olaglig vistelse i landet effektiviseras, och man ser till att behövlig lagstiftning utvecklas. Man strävar efter att placera ut migrationskontaktpersoner i de centrala invandrarländerna. Problemen med olaglig invandring syns också som en ökning av de negativa följderna vid längre vistelse i landet då dessa personer hamnar utanför integrationsåtgärderna och samhällsservicen. En effektiv bekämpning av olaglig invandring förebygger de kostnader som dessa problem förorsakar samhället. Återsändandepolitiken effektiviseras särskilt genom att man med stöd av EU-samarbetet fortsätter och utvecklar ett effektivt återsändande av personer som vistas olagligt i landet och som fått avslag på sin asylansökan. Dessutom strävar man efter nya samarbetsprotokoll som gäller återsändande och EU-avtal om återtagande samt efter att personer som gjort sig skyldiga till brott ska avlägsnas snabbare ur landet än tidigare.

Migrationsverket svarar för mottagandet och behandlingen av utlänningars ansökningar om tillstånd. Det säkerställs att behandlingen av tillstånd är smidig, resurserna tillräckliga och att det regionala nätverket av serviceställen för kundservice fungerar. Vid behandlingen av ansökningar iakttas de föreskrivna maximala behandlingstiderna. Genom att utveckla processerna säkerställs det att avgifterna för tillstånden hålls skäliga.

Internationellt skydd
Det är svårt att uppskatta antalet asylsökande. Enligt prognosen kommer antalet asylsökande permanent att bli på en högre nivå än före 2015. Man måste även vara förberedd på en motsvarande plötslig och snabb ökning av antalet asylsökande som 2015.

Man följer hur bestämmelserna om asylförfarandet och mottagningen av asylsökande fungerar och bereder eventuella lagändringar. Samarbetet mellan olika myndigheter stärks ytterligare i syfte att effektivisera och påskynda asylprocessen.

Man deltar i förnyandet av det gemensamma europeiska asylsystemet och i EU-medlemsstaternas samarbete om genomförande av systemet i praktiken. Vid sidan av utvecklandet av lagstiftningen intensifieras det praktiska samarbetet mellan medlemsstaternas asylmyndigheter i synnerhet genom att man stödjer etableringen av verksamheten vid Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO) och genom att man deltar i samarbete med andra centrala EU-myndigheter. Förslaget till förordning om Europeiska unionens asylbyrå (COM(2016) 271) behandlar medlemsländernas förpliktelse att snabbt kunna tillkalla sakkunniga till ämbetsverkets insatser. För ämbetsverket planeras en reservpool med 500 sakkunniga för snabba insatser, till vilken medlemsländerna bör reservera ett på förhand bestämt antal sakkunniga. För Migrationsverkets del uppskattas detta betyda åtta årsverken.

När det gäller utvecklingen av asylpolitiken stärker man enhetligheten mellan de olika politiska sektorerna för invandrarfrågor, t.ex. gränsbevakningen, bekämpningen av olaglig invandring och återsändandepolitiken.

Genomförandet av kvotflyktingspolitiken fortsätter genom att utlänningar som är i behov av internationellt skydd vidarebosätts i Finland (90 § i utlänningslagen 301/2004). Grunderna för vidarebosättning (resurser för mottagande av kvotflyktingar och antal kvotflyktingar) fastställs varje år i statsbudgeten. Flyktingkvoten för 2018 är 750 personer.

I anslagen har man beaktat EU:s åtaganden i fråga om omplacering och beslut om interna förflyttningar av asylsökande inom EU. Finland har verkställt de interna förflyttningar av asylsökande om vilka det har fattats beslut inom Europeiska unionen.

Inom förvaltningsområdet utnyttjas tillgänglig delfinansiering via EUSA-fonder fullt ut.

Mottagande av asylsökande

	2016[1)]	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antal platser i förläggningarna sammanlagt[2)]	**16 308**	**12 005**	**7 150**
— statliga förläggningar	700	700	700
— förläggningar som upprätthålls av privata, kommuner eller organisationer	15 538	11 195	6 340
— förvarsenheter	70	110	110
— beläggningsgrad i medeltal %	87	97	90
Antal platser i grupphem och stödbostäder sammanlagt	**844**	**338**	**150**
— grupphem	357	98	63
— stödbostäder	487	240	87
— beläggningsgrad i medeltal %	87	70	90

[1)] Situationen i slutet av året: inte medeltal (i denna siffra ingår inte personer i privat inkvartering)

[2)] Antalet platser i förläggningarna granskas i slutet av 2017, uppskattningen för 2018 har gjorts på våren 2017.

Mottagare av mottagningstjänster	2016	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antal personer som omfattas av mottagandet/personer/år	**25 100**	**15 750**	**9 500**
— Inkvarterade vid förläggningarna	20 606	13 515	8 400
— Minderåriga som kommit ensamma	1 894	270	250
— Utlänningar som tagits i förvar	50	80	80
— I privat inkvartering	2 550	1 885	770

Kostnader för mottagandet/euro/år	2016 bokslut	2017 budget	2018 uppskattning
Totala kostnader för mottagandet	**619 105 182**	**260 609 000**	**190 978 000**
Förläggningarnas totala kostnader	602 178 695	251 509 000	167 803 500
— förläggningarnas enhetskostnader/person	16 998	17 000	19 200
— kostnader för minderåriga i grupphem/person	52 206	61 000	53 200
— kostnader för minderåriga i stödbostad/person	39 986	33 000	41 100
— kostnader för utlänningar som tagits i förvar/person	63 894	51 000	64 400
— kostnader för privat inkvartering	11 450 963	4 080 700	8 500 000
— kostnad för privat inkvartering/person	7 206	6 300	8 500
Företrädande av barn	894 320	200 000	125 000
Frivillig återresa	-	5 800 000	6 800 000
Kostnader som gäller flyktingars inresa	855 941	900 000	900 000
Övriga utgifter för invandring[1)]	15 176 226	2 200 000	15 350 000

[1)] Tolknings- och översättningsarvoden, utanför Migrationsverket utförda intervjuer av asylsökande, DNA-tester, språkanalyser och rättsmedicinska tester samt elektroniska tjänster (Umarek).

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 49 395 000 euro.

Anslaget får även användas för utveckling av migrationsförvaltningens verksamhet och till betalning av utgifter för utveckling av mottagningssystemet.

F ö r k l a r i n g : När Migrationsverket behandlar och avgör frågor som gäller invandring, vistelse i landet, flyktingstatus och finskt medborgarskap utnyttjar och utvecklar verket det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden som ett uppdaterat myndighetsregister för ärendehantering och informationstjänst. Migrationsverket producerar aktuell information i frågor som gäller migration och medborgarskap. Vidare svarar verket för styrningen och planeringen av den praktiska verksamheten vid mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd, för styrningen och övervakningen av förvarsenheternas praktiska verksamhet samt för styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel.

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Migrationsverkets verksamhet:

Migrationsverket och statliga förläggningar	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Resultaten			
Beslut	96 739	126 750	122 950
Insatser			
Omkostnader (1 000 €)			
Migrationsverket	55 476	63 735	35 640
Statliga förläggningar	11 856	12 528	13 755
Årsverken	**903,7**	**832**	**700**
Migrationsverket	769,7	690	558
Statliga förläggningar	134	142	142
Effektivitet			
Funktionell effektivitet			
— produktivitet (beslut/Migrationsverkets årsv.)	124	174	183
— resurshushållning (nettoutgifter €/beslut)	573	300	300
— kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet (%)	54	91	91

Snabbhet och rättssäkerhet i beslutsfattandet
Tiden för behandling av anhängiga ärenden blir kortare. Behandlingstiden för ansökningar om familjeåterförening får vara högst 9 månader. Klienternas rättsskydd bibehålls på god nivå. Personresurser och tekniska resurser används på ett flexibelt och effektivt sätt. Beslutsprocesserna är kvalitativt mätbara samt öppna, styrande och sådana som sparar rutinartat arbete. Riktlinjer för tillämpningsfrågorna anges i interna anvisningar.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden 2016—2018

	2016 utfall Anhängiggjorda ärenden	Avgjorda ärenden	2017 prognos Anhängiggjorda ärenden	Avgjorda ärenden	2018 mål Anhängiggjorda ärenden	Avgjorda ärenden
Invandring sammanlagt	**26 414**	**23 159**	**83 000**	**83 000**	**82 000**	**82 000**
— uppehållstillstånd för arbetstagare	7 445	7 080	7 300	7 300	7 300	7 300
— uppehållstillstånd för studerande	7 161	7 020	7 000	7 000	6 000	6 000
— övriga uppehållstillstånd (inkl. internationellt skydd)	10 579	7 855	13 000	13 000	13 000	13 000
— *familjemedlem till en person som fått internationellt skydd*	*1 675*	*1 503*	*3 000*	*3 000*	*3 000*	*3 000*
— förnyande av uppehållstillstånd (fortsatta och permanenta tillstånd)	-	-	35 000	35 000	35 000	35 000
— övriga uppehållstillstånd	886	861	700	700	700	700
— ärenden angående gällande uppehållstillstånd (indragning och förnyande)	343	343	8 000	8 000	8 000	8 000
— registrering av EU-medborgare och deras familjemedlemmar	-	-	12 000	12 000	12 000	12 000
Avlägsnande ur landet[1)]	**26 497**	**22 200**	**10 500**	**10 500**	**10 500**	**10 500**
Internationellt skydd sammanlagt	**18 902**	**36 660**	**20 750**	**19 150**	**20 750**	**16 350**
— asylansökningar	5 658	28 252	7 000	10 800	7 000	8 000
— kvotflyktingar	750	750	750	750	750	750
— resedokument	7 172	7 172	7 000	7 000	7 000	7 000
— övriga	5 322	486	6 000	600	6 000	600
Medborgarskap sammanlagt	**13 392**	**13 469**	**14 100**	**14 100**	**14 100**	**14 100**
— medborgarskapsansökningar	11 130	11 316	12 000	12 000	12 000	12 000
— medborgarskapsanmälningar	788	772	900	900	900	900
— övriga medborgarskapsärenden	1 474	1 381	1 200	1 200	1 200	1 200
Sammanlagt	**85 205**	**95 488**	**128 350**	**126 750**	**127 350**	**122 950**

[1)] inkl. utvisning, avvisning till följd av nekande tillståndsbeslut, avvisning till följd av brott samt inreseförbud.

Genomsnittlig behandlingstid (dygn)

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Invandring			
— uppehållstillstånd för arbetstagare (inkl. arbets- och näringsbyråns delbeslut)	119	90	90
— uppehållstillstånd för studerande	27	30	30
Internationellt skydd, total behandlingstid exklusive tid för överklagande			
— asyl	261	150	120
Medborgarskapsansökningar, total behandlingstid			
— medborgarskapsansökningar	324	280	270
Avgjorda/anhängiggjorda ärenden (%)	115	100	100

Övergång till elektroniska processer inom migrationsförvaltningen
Det elektroniska ärendehanteringssystemet för alla myndigheter inom migrationsförvaltningen (UMA) används effektivt och man sörjer för förvaltningen av systemet. Användningen av elektroniska tjänster utökas och samtidigt försnabbas processerna med hjälp av automatisering. Systemets funktioner utvecklas 2016—2019 genom att öka digitaliseringen, automatiseringen och självbetjäningen inom systemet.

Hantering av mänskliga resurser

Mänskliga resurser, Migrationsverket

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Årsverken	769,7	690	558
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	7,8	8,0	8,0
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,5	3,52	3,53

Mänskliga resurser, statliga förläggningar

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Årsverken	134	142	142
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	8,6	8,0	8,0
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,6	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	77 206	75 158	63 395
Bruttoinkomster	9 557	14 500	14 000
Nettoutgifter	67 649	60 658	49 395
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 549		
— överförts till följande år	17 686		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 142	14 000	14 000
Intäkter sammanlagt	8 142	14 000	14 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	7 414	7 322	7 900
— andel av samkostnader	7 565	8 078	8 000
Kostnader sammanlagt	14 979	15 400	15 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 837	-1 400	-1 900
Kostnadsmotsvarighet, %	54	91	88

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag för stöd för rese- och flyttningskostnader för frivillig återresa	-1 000
Behov av tilläggsresurser på grund av antalet asylsökande	-9 900
Migrationsverkets projekt ”Ett smart digitalt ämbetsverk” (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-2 000
Migrationsverkets projekt ”Ett smart digitalt ämbetsverk” (finansieringen 2018) (överföring från moment 28.70.20)	2 000
Resor och anslag för flyttningskostnader för frivillig återresa (överföring från moment 26.40.22)	1 000
Temporär reservkapacitet för förvar på förläggningen i Joutseno	-981
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-16
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-17
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-27
Indexhöjning av hyror	16
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-120
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-116
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-51
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	6
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-13
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-44
Sammanlagt	-11 263

2018 budget	49 395 000
2017 budget	60 658 000
2016 bokslut	83 786 000

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 137 594 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 7 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) (mottagningslagen), till ersättning för kostnader för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktingslussar samt ersättning till tjänsteproducenten för kostnader för ordnandet av mottagningstjänster, till ersättning för kostnader för hjälp till offer för människohandel som befinner sig i Finland men inte har en hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/

1994), med undantag av mottagningspenning, och till betalning av arvode till en företrädare för en minderårig som inte har uppehållstillstånd i Finland samt till betalning av kostnader för allmän juridisk rådgivning för dem som söker internationellt skydd

2) till ordnande av utkomst och vård enligt 3 kap. i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002), med undantag av brukspenning

3) till betalning av ersättning för olycksfall och gruppansvarsförsäkring enligt 30 § i mottagningslagen för personer som deltar i arbete och studier som ordnas som mottagningstjänster samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

4) till betalning av utgifter för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagandet ska kunna ske och till sådana projekt finansierade av EU som stödjer utvecklandet av mottagningsverksamheten

5) till tolknings-, översättnings- och transportutgifter för asylutredning och asylsamtal

6) till betalning av resekostnader i samband med asylsamtal som förs någon annanstans än vid Migrationsverkets verksamhetsställen, kostnader för DNA-test och rättsmedicinska tester som utförs för att klarlägga familjebanden samt kostnader för språkanalyser som görs för att utreda hemort eller medborgarskap

7) i enlighet med 86 § i lagen om främjande av integration (1386/2010), till betalning av utgifterna för ordnande av kvotflyktingars och deras familjemedlemmars inresa i landet, hälsoundersökningar i utreselandet och utbildning (kulturorientering) samt ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2018 är 750 personer.

Förklaring: Mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd ordnas av förläggningar med stöd av 13 § i mottagningslagen (746/2011). Mottagningstjänster för interna förflyttningar av asylsökande inom EU ordnas i enlighet med mottagningslagen. Mottagningstjänster i samband med massinvandring ordnas i enlighet med 12 § i mottagningslagen. Migrationsverket avtalar med kommuner, samkommuner och andra sammanslutningar eller stiftelser om ordnandet av mottagningstjänster och ersättningen för de kostnader det innebär.

Avsikten är att dimensionera inkvarteringskapaciteten så att den motsvarar behoven av inkvartering. Målet är en beläggningsgrad på 90 procent vid användningen av förläggningarnas inkvarteringsplatser. Vid driften av flyktingförläggningar och produktionen av tjänster eftersträvas kostnadseffektivitet bl.a. när det gäller inkvarteringspriset per dygn.

I mottagningslagens 6 § bestäms om beaktande av särskilda behov under den tid som ansökan behandlas och i 19 § i den lagen bestäms om kompletterande mottagningspenning som täcker utgifter som ansetts behövliga på grund av särskilda behov eller förhållanden.

Kostnaderna för tolkning och översättning i samband med asylsamtal varierar enligt antalet asylsökande och vilka språk de sökande talar. På blanketten för asylansökan utreds grunderna för ansökan före asylsamtalet. Den blankett som den sökande fyllt i samt den sökandes dokument och utredningar på främmande språk översätts vid Migrationsverket. Vid asylutredning och asylsam-

tal ordnade av Migrationsverket används den sökandes modersmål eller tolkning till ett språk som den sökande förstår.

Enligt 65 § i utlänningslagen (301/2004) kan Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att bevisa den biologiska släktskapen genom en DNA-analys som betalas med statens medel, om det inte är möjligt att på något annat sätt få en tillräcklig utredning om de på biologiskt släktskap baserade familjebanden och om det med hjälp av en DNA-analys är möjligt att få fram väsentliga bevis som gäller familjebanden. Enligt 6 a § i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Utlänningslagens 6 b § innehåller bestämmelser om rättsmedicinska undersökningar. Om man inte har kunnat fastställa en asylsökandes eller en anknytningspersons identitet, kan det i vissa fall vara nödvändigt att man som en del av utredningen av identiteten gör en språkanalys för att fastställa sökandens språkliga identitet och bakgrund och på det sättet fastställa hemtrakten. Med hjälp av språkanalysen utreder man i samband med behandlingen av ansökan om familjeåterförening bl.a. huruvida förutsättningarna för familjeåterförening uppfylls.

Kvotflyktingarna kan väljas under budgetåret och de kan anlända under det året och de två följande åren. Inresor för kvotflyktingar ordnas som köpta tjänster. I särskilda situationer i samband med mottagandet ersätts särskild service, såsom läkartjänster som behövs under resan eller kostnader för visum för genomresa eller för resa ur landet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Köp av tjänster/kommuners, samkommuners, organisationers och samfunds förläggningar (inkl. moms)	89 914 000
De statliga förläggningarnas utgifter	31 430 000
— köp av tjänster	8 380 000
— hälso- och sjukvård	22 372 000
— övriga utgifter	678 000
Mottagningsutgifter sammanlagt	121 344 000
Övriga utgifter för inresa	15 350 000
Kostnader som gäller flyktingars inresa	900 000
Sammanlagt	137 594 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av det beräknade antalet asylsökande till 7000	-30 000
Minskning av totala antalet asylsökande vid förläggningar	-57 750
Sammanlagt	-87 750

2018 budget	137 594 000
2017 budget	225 344 000
2016 bokslut	529 814 155

22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till kostnader för frivillig återresa

2) till betalning av resebidrag och andra bidrag enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : I 147 a § i utlänningslagen föreskrivs det om frivillig återresa. En tredjelandsmedborgare som sökt internationellt skydd, en person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel och som enligt lagen om hemkommun inte har någon hemort i Finland samt till en person som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51 § i utlänningslagen kan till stöd för frivillig återresa enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel betalas bidrag och ersättning för skäliga rese- och flyttkostnader för återresan till hemlandet eller till något annat land där personens inresa är garanterad. En person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel kan också vara medborgare i Europeiska unionen eller jämställd med en sådan.

Den frivilliga återresan arrangeras som köpt tjänst.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Resebidrag och andra bidrag	5 000
Köpta tjänster	1 800
Sammanlagt	6 800

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resor och anslag för flyttningskostnader för frivillig återresa (överföring till moment 26.40.01)	-1 000
Ökning av antalet frivilliga återresande	2 000
Sammanlagt	1 000

2018 budget	6 800 000
2017 I tilläggsb.	3 000 000
2017 budget	5 800 000

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 46 584 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mottagningspenning, kompletterande mottagningspenning, brukspenning och utkomststöd som beviljas utlänningar enligt 19 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) och 12 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002).

Förklaring: Mottagningspenning beviljas personer som söker internationellt skydd, får tillfälligt skydd eller är offer för människohandel och som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland i syfte att trygga den oundgängliga försörjningen samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning på något annat sätt. Om en förläggning ordnar fullt uppehälle beviljas barn utan vårdnadshavare brukspenning i stället för mottagningspenning.

En utlänning som tagits i förvar ges brukspenning, om han eller hon inte har egna medel och inte kan få pengar på annat sätt. En utlänning som tagits i förvar kan undantagsvis beviljas kompletterande mottagningspenning enligt vad som bestäms i mottagningslagen eller utkomststöd enligt vad som bestäms i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mottagningspenning	
— Full mottagningspenning	28 015 000
— Mottagningspenning	4 110 000
— Mottagningspenning för barn	8 220 000
Kompletterande mottagningspenning	4 790 000
Brukspenning	1 330 000
Utkomststöd	119 000
Sammanlagt	46 584 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mervärdesskatt från verksamheten	7 000
Minskning av antalet nya asylsökande	-7 816
Ökning av antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten (i genomsnitt 9 500 personer)	10 400
Sammanlagt	9 584

2018 budget	46 584 000
2017 I tilläggsb.	14 900 000
2017 budget	37 000 000
2016 bokslut	77 618 884

Huvudtitel 27
FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av verksamhetsmiljön
Finlands militära verksamhetsmiljö har blivit mer instabil än tidigare. Den internationella säkerhetssituationen har försämrats och de militära spänningarna i Nordeuropa och i Östersjöområdet har ökat till följd av annekteringen av Krim och konflikten i östra Ukraina. Som en del av denna utveckling har Östersjöområdets och Nordkalottens militärstrategiska betydelse ökat. Staterna inom Östersjöområdet har reagerat på den förändrade säkerhetspolitiska miljön genom att förbättra beredskapen hos sina väpnade styrkor genom höjd försvarsbudget och ökade anskaffningar av försvarsmateriel. Den militära aktiviteten i Östersjöområdet har ökat.

För utvecklingen inom Östersjöområdet är Rysslands ambition att återupprätta sin ställning som stormakt av stor betydelse. Landet har visat sig kunna fatta strategiska beslut snabbt och använda militära maktmedel och andra medel samordnat för att nå sina mål. Ryssland förnyar kontinuerligt utrustningen och verksamhetsmetoderna för sina väpnade styrkor. Prioriteringarna är att utveckla en hög beredskap, strategisk rörlighet, förmåga att projicera kraft, luftförsvar och rymdförsvar samt förmåga till informations- och cyberkrigföring är prioritetsområden.

Som ett svar på Rysslands agerande utvecklar Nato militär avskräckningseffekt och försvarsförmåga i Europa. Nato har ökat den övningsverksamhet som koncentrerar sig på ett kollektivt försvar och utvecklar den militära beredskapen. Natos närvaro i Östersjöområdet ökar.

Europeiska unionen strävar efter att stärka försvarsdimensionen och bereder sig på att bekämpa omfattande hot. Klausulen om ömsesidigt bistånd i Lissabonfördraget (artikel 42.7) ökar möjligheterna att utveckla försvarssamarbetet mellan unionens medlemsländer. Den största delen av Europeiska unionens medlemsländer stöder sig på Nato när det gäller beredskapsarrangemangen för det militära försvaret av det egna territoriet.

En utvecklingstendens inom krigföringen är att metodarsenalen utvidgas. Informationskrigföring, användning av specialtrupper och cyberpåverkan och kombinationer av dessa utgör en väsentlig del av aktörernas metoder. Det blir allt svårare att identifiera och i synnerhet att förutspå tidpunkten för ett krigsutbrott. Tryggandet av samhällets vitala funktioner, förmågan att tåla kriser och försörjningsberedskapen samt försvarssamarbetet framhävs vid förändringar i verksamhetsmiljön.

Det kan inte uteslutas att militära maktmedel eller hot om sådana kan komma att användas mot Finland. Det primära målet när det gäller Finlands försvarsförmåga är att skapa en förebyggande tröskel för användningen av militära maktmedel och för hot om sådana samt en förmåga att avvärja attacker mot vårt land. En utmaning under de kommande åren är fortsättningsvis att tiden för förvarning vid militära kriser har blivit kortare samtidigt som möjligheten till användningen av militära maktmedel i Östersjöområdet har ökat.

För att Finland ska kunna försvaras förutsätts en förmåga att agera både på land, till havs och i luften samt i cyberomgivning. Särskilda krav på utvecklingen av försvarsförmågan är spaningsförmåga, beredskap att agera i situationer som utvecklas snabbt, förmåga att klara verkningarna av vapensystem med lång räckvidd samt en heltäckande cyberförsvarsförmåga. Förändringar i säkerhetsläget förutsätter en snabb och flexibel reaktions- och beslutsförmåga.

Samhälleliga effektmål
Finlands försvar baserar sig på allmän värnplikt och försvar av hela landet. I enlighet med regeringsprogrammet ska Finland bedriva en aktiv utrikespolitik, stärka vårt lands försvarsförmåga och intensifiera det internationella säkerhets- och försvarspolitiska samarbetet. Man säkerställer att försvaret är trovärdigt under alla omständigheter och utvecklar det så att det svarar mot de ökade kraven i verksamhetsmiljön. De förändringar som gäller säkerheten bedöms bli långvariga.

Försvarets preventiva förmåga grundar sig på beredskap och avvärjningsförmåga som har ställts i relation till omgivningen. Finland bereder sig på att avvärja militära hot genom att upprätthålla en försvarslösning av nuvarande form, vilken grundar sig på vapensystem med operativ förmåga och en omfattande reserv. Försvaret av Finland förutsätter en i relation till omgivningen ställd helhet, som utgörs av mark-, sjö- och luftförsvaret och de gemensamma operativa förmågor som stöder dem samt förmåga att ta emot internationellt bistånd. Prioriteringarna när det gäller att upprätthålla och utveckla försvarssystemet är att utveckla samtliga försvargrenars beredskap, ersätta de operativa förmågor som tas ur drift samt spaning, cyberförsvar och fjärrpåverkan.

De viktigaste bidragande faktorerna till den samhälleliga effekten är de uppgifter som förvaltningsområdet ålagts enligt Finlands lag och riktlinjerna i regeringsprogrammet, statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse, försvarsredogörelsen och säkerhetsstrategin för samhället samt uppnående av de mål som ställts i dem.

Utifrån de riktlinjer för statens ekonomi och verksamhetspolitik som statsrådet godkänt för försvarsministeriets förvaltningsområde ställs följande samhälleliga effektmål:

— *Försvarspolitik som främjar Finlands intressen*

— *Förebyggande militär försvarsförmåga*

— *Ett tryggt samhälle*

— *Stärkande av den internationella säkerheten*.

Försvarsministeriet bedömer genom självbedömning hur väl de samhälleliga effektmålen uppnås i enlighet med anvisningarna för upprättande av regeringens årsberättelse. Bedömningen baserar sig på utfallet för verksamhetsåret i förhållande till en långsiktig målbild vars utgångspunkt är en beredskap och avvärjningsförmåga som anpassats till verksamhetsmiljön.

Jämställdheten mellan könen
Inom försvarsministeriets förvaltningsområde förbinder man sig att främja jämställdheten mellan könen i allt beslutsfattande, med beaktande av förvaltningsområdets särdrag samt när det gäller beväringsutbildningen den ökade invandringen. Avsikten är att fortsätta integreringen av jämställdhetsperspektivet i lagstiftningsarbetet och i projekt samt i styrningen av verksamheten och ekonomin.

I bokföringsenheterna tillämpas jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Målet är att främja utvecklingen av en jämställd och likvärdig arbetsmiljö och ledning genom att korrigera och slopa verksamhetsmetoder som leder till ojämställdhet eller diskriminering. Faktorer som, med beaktande av olika arbetstagar- och åldersgrupper, ska följas upp i verksamheten är bland annat löner, karriärplanering, utbildning, frånvaro, samordning av arbetslivet och familjen, arbetsplatsmobbning samt trakasserier och diskriminering av olika slag. Uppföljningen sker genom arbetsklimatsundersökningar för personalen och slutenkäter för beväringarna. Man strävar efter att främja att kvinnor söker sig till militära uppdrag och frivillig militärtjänst.

Försvarsförvaltningen genomför i alla militära krishanteringsinsatser principerna för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet” och för det nationella handlingsprogram som stöder resolutionen. Jämställdhets- och likabehandlingsaspekter tas in i den militära krishanteringsverksamheten redan i utbildningsfasen. Målet är att kvinnornas andel av krishanteringspersonalen ska vara minst 7 % och att antalet gender-rådgivare och gender-kontaktpersoner höjs. Försvarsförvaltningen deltar i NORDEFCO (Nordic Defence Cooperation) där man främjar jämställdhet och likabehandling inom krishanteringsverksamheten.

Årsverken inom förvaltningsområdet
Minskningen på cirka 70 årsverken inom förvaltningsområdet beror främst på den i jämförelse med föregående år lägre graden tillsatta befattningar som legat som grund för försvarsmaktens personalplanering samt på en minskning av personalen vid Försvarsförvaltningens byggverk.

Hållbar utveckling
Försvarsministeriet anslöt sig 2015 till det nationella åtagandet för hållbar utveckling, En målbild för Finland 2050, genom ett eget åtagande för hållbar utveckling som gäller stabilitet och säkerhet på ett hållbart sätt.

Försvarsmakten strävar efter att effektivare nå värnpliktiga före uppbådet och inledandet av beväringstjänst. Målet är att få en bättre uppfattning än för närvarande om de värnpliktigas kompetens, hälsotillstånd och tjänsteduglighet redan innan tjänstgöringen inleds.

Försvarsmakten fortsätter att genomföra sin långsiktiga miljöplan. Försvarsförvaltningen ansvarar för en internationell rapport om bästa miljöpraxis inom skjut- och övningsområden som kommer att publiceras. Försvarsmakten förbättrar energieffektiviteten i sina utrymmen och ökar den andel av energiförbrukningen som förnybara och inhemska energikällor står för. Materialeffektiviteten förbättras bl.a. genom att sprängämnesupplagringen utvecklas.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
27.10.01	*Försvarsmaktens omkostnader* (reservationsanslag 2 år) — beställningsfullmakter	199,7	166,4
27.10.18	*Anskaffning av försvarsmateriel* (reservationsanslag 5 år) — beställningsfullmakter	501,0	1 597,1

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Försvarspolitik och förvaltning**	**301 915**	**381 683**	**388 977**	**7 294**	**2**
01.	Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 200	14 710	14 085	-625	-4
21.	Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875	2 875	2 875	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	283 840	364 098	372 017	7 919	2
10.	**Militärt försvar**	**2 463 356**	**2 396 133**	**2 425 960**	**29 827**	**1**
01.	Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 899 710	1 914 331	1 941 231	26 900	1
18.	Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	559 617	475 173	478 100	2 927	1
19.	Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)	2 000	4 600	4 600	—	0
50.	Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)	2 029	2 029	2 029	—	0
30.	**Militär krishantering**	**35 797**	**51 903**	**57 034**	**5 131**	**10**
20.	Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	35 761	51 893	57 024	5 131	10
95.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	36	10	10	—	0
	Sammanlagt	**2 801 068**	**2 829 719**	**2 871 971**	**42 252**	**1**
	Det totala antalet anställda	12 660	12 830	12 760		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring:

FÖRSVARSMINISTERIET
Som en del av statsrådet och som ledare av sitt förvaltningsområde svarar försvarsministeriet för styrningen, beredningen och uppföljningen av försvarspolitiken och försvarssamarbetet, det militära försvaret, stödjandet av andra myndigheter och av den militära krishanteringen samt för samordnandet av den övergripande säkerheten i samhället. Inom verksamheten prioriteras tryggandet av verksamhetsförutsättningarna för det militära försvaret på 2020-talet som en del av den övergripande säkerheten.

Resultatmål för verksamheten
För verksamheten vid försvarsministeriet ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— genomförande av statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse och av riktlinjerna i försvarsredogörelsen inom förvaltningsområdet

— beredning av grunderna för utveckling av försvarsförmågan på lång sikt och av den anknytande styrningen

— fördjupning och diversifiering av det multinationella, regionala och bilaterala försvarssamarbetet särskilt med Förenta staterna och Sverige samt beredning av EU-ordförandeskapsperioden 2019

— fortsatt beredning och genomförande av de centrala lagstiftningsprojekt som påverkar förvaltningsområdets verksamhetsförutsättningar

— utvecklande av en gemensam lägesuppfattning inom ministeriet

— sådan försvarsförmåga som krävs för försvarsförvaltningens uppgifter och som svarar mot förändringar i omvärlden

— hantering av strategiska projekthelheter som gäller prestationsförmågan

— internationellt samarbete som säkerställer utvecklingen av försvarsförmågan och försörjningsberedskapen, i synnerhet med EU, Nato och de nordiska länderna

— säkerställande av förutsättningarna för lämnande och mottagande av internationell hjälp

— genomförande av de materielpolitiska riktlinjerna i samband med verkställigheten av centrala projekt och utvecklingsprogram

— skapande av verksamhetsförutsättningar för upprätthållandet och utvecklingen av förvaltningsområdets personalförvaltningssystem och värnplikten på lång sikt

— genomförande av utvecklingsriktlinjerna för lokalhantering och miljöskydd i enlighet med en övergripande granskning och med försvarsmaktsreformen

— utvecklande och ibruktagande inom förvaltningsområdet av de gemensamma IKT-tjänsterna för statsförvaltningen och framför allt säkerhetsmyndigheterna

— samordnande och utvecklande av den övergripande säkerheten i enlighet med principerna i säkerhetsstrategin för samhället

— verksamhetsförutsättningar för deltagande i militär krishantering och styrning av genomförandet.

FÖRSVARSFÖRVALTNINGENS BYGGVERK

Byggverkets verksamhetsidé är att under alla förhållanden ordna högklassiga och ändamålsenliga fastighetstjänster för försvaret. Byggverket fungerar som ett kompetenscentrum för försvarsförvaltningens fastighetssektor och erbjuder försvarsförvaltningen den fastighets- och miljöexpertis som försvarsförvaltningen behöver samt tjänster i samband med den.

Resultatmål för verksamheten

För verksamheten vid försvarsförvaltningens byggverk ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Byggverket utvecklas med beaktande av statskoncernens riktlinjer, försvarsförvaltningens strategier, de riktlinjer som utgår från helhetsgranskningen (TILKO) och anpassningen av lokalhanteringen

— Byggverket ska ha beredskap att stödja försvarsmaktens prestationsförmåga i undantagsförhållanden i enlighet med de beredskapskrav som har ställts Byggverket genomför beredskapsplaneringen i enlighet med försvarsmaktens planeringsgrunder

— Byggverket ordnar tillsammans med berörda parter kostnadseffektiva expert-, underhålls-, fastighetsskötsel-, energi-, städnings- och miljöskyddstjänster för lokaler och områden. Byggverket sköter också behovsutredningar och byggentreprenadtjänster som försvarsmakten beställt samt projektplaner beställda av ägaren. Tjänsterna ordnas så att det i samband med dem har beaktats de krav som undantagsförhållandena ställer, energieffektiviteten och miljöpåverkan. Tjänsterna inkluderas i de årliga serviceavtalen

— Byggverket upprätthåller en uppdaterad lägesbild av fastigheternas, byggnadernas, konstruktionernas, nätverkens och de tekniska anläggningarnas byggnadsmässiga och tekniska skick. Byggverket lämnar aktuella uppgifter om de system som verket förvaltar till de system som försvarsmakten och ägaren använder

— Byggverket utvecklar förmågan att stödja försvarsmakten i militära krishanteringsinsatser i enlighet med sina uppdrag

— Byggverket utvecklar sitt kunnande och effekterna av sina tjänster genom att inom ramen för sina resurser delta i internationellt och samnordiskt samarbete inom fastighets- och miljösektorn.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 085 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiellt bidrag till Europeiska försvarsbyrån och till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center) samt andra internationella sammanslutningar

2) till betalning av utgifter som föranleds av sekretariatet för säkerhetskommittén.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten[1)]

Funktionell effektivitet	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Resurshushållning			
Utgifter per funktionsområde (1 000 euro)			
Försvarspolitisk påverkan	2 208	2 282	1 826
Upprätthållande och utvecklande av försvarsförmågan	3 020	3 123	2 492
Användning av försvarsförmågan	585	601	495
Styrfunktioner	9 593	4 386	4 860
Stödfunktioner		4 928	5 333
Sammanlagt	15 406	15 320	15 006
Produktivitet			
Årsverken per funktionsområde			
Försvarspolitisk påverkan	18	27	14
Upprätthållande och utvecklande av försvarsförmågan	31	19	23
Användning av försvarsförmågan	7	5	5
Styrfunktioner	76	41	45
Stödfunktioner		41	49
Sammanlagt	132	133	136

[1)] Uppgifterna är kassautgiftsbaserade och stödfunktionerna 2016 har överförts på kärn- och handledningsfunktionerna. På grund av en revidering av kärnfunktionerna är siffrorna för de olika åren inte jämförbara.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 prognos	2018 mål
Arbetstillfredsställelse (1—5)	3,88	3,8	3,8
— kvinnor	3,61		
— män	4,11		

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 561	14 756	14 131
Bruttoinkomster	155	46	46
Nettoutgifter	15 406	14 710	14 085
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 065		
— överförts till följande år	3 859		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-5
Utgifter för förvaltningens säkerhetsnätsprojekt (TUVE) (överföring till moment 27.10.01)	-400
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	26
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-13
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-98
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-17
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-5
Sammanlagt	-625

2018 budget	14 085 000
2017 budget	14 710 000
2016 bokslut	15 200 000

21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 875 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom försvarsministeriets förvaltningsområde samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster liksom till genomförande av produktivitetsprojekt.

F ö r k l a r i n g : Avsikten är att använda anslaget för projekt som stöder en förbättrad produktivitet vid ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet.

2018 budget	2 875 000
2017 budget	2 875 000
2016 bokslut	2 875 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 372 017 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	318
Nivåförändring	7 601
Sammanlagt	7 919

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	372 017 000
2017 budget	364 098 000
2016 bokslut	283 840 370

10. Militärt försvar

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten
Den viktigaste mätaren av genomslagskraft och resultatet av verksamheten är försvarsmaktens förmåga att fullgöra sina lagstadgade uppgifter. Grunden för den är en ändamålsenlig fredstida organisation och verksamhetsmodell (funktionell effektivitet) och den prestationsförmåga som bygger på dessa (produktion, kvalitetsledning och hantering av mänskliga resurser).

För verksamheten vid försvarsmakten ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Försvarsmakten har en militärstrategisk lägesbild som möjliggör en tillfredsställande förvarning

— Försvarsmakten övervakar den territoriella integriteten samt förebygger och vid behov avvärjer territoriekränkningar

— Försvarsmakten har beredskap att avvärja användning av eller hot om användning av militära maktmedel i hela landet

— Försvarsmakten kan fastställa var tyngdpunkten ligger i enlighet med vad varje situation kräver då den avvärjer användningen av militära maktmedel

— Försvarsmakten har beredskap att stödja andra myndigheter

— Försvarsmakten har beredskap att ge och ta emot internationell hjälp.

Produktion och kvalitetsledning
Försvarsmaktens viktigaste produktion är prestationsdugliga trupper och system med vars hjälp följande lagstadgade uppgifter fullgörs: det militära försvaret av Finland, stödjande av andra myndigheter samt deltagande i internationell militär krishangering och militära uppdrag inom annan internationell krishantering. Dessa lagstadgade uppgifter konkretiseras under fredstid och har inom försvarsmakten resulterat i följande:

— Den territoriella integriteten har övervakats

— Man har reagerat på territoriekränkningar på det sätt som situationen krävt

— Den territoriella integriteten har tryggats

— En trupproduktion som följer kraven på underhåll av trupperna och systemen har genomförts

— Begärda handräckningsuppdrag har genomförts

— Trupper som krävs för nya militära krishanteringinsatser har utbildats och utrustats.

De krigstida trupper som producerats och som uppfyller kraven på prestationsförmåga bedöms i försvarsmaktens interna process. Som en del av verkställigheten av budgeten och resultatstyrningen går man årligen igenom den helhetsbild som omfattar användbarhet, underhåll av materiel, ammunition och de viktigaste projekten.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av produktion och kvalitetshantering

Produktion	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Antal utbildade beväringar	20 671	20 900	20 400
Antal terrängdygn för beväringarnas krigsövningar och andra terrängdygn (antal)	35	35	35
Antal reservister som utbildats i repetitionsövningar	18 443	18 000	18 000
Reservister som fått repetitionsövningsutbildning/ antal som placerats i krigstida trupper (%)	8,0	7,8	6,4
Flygtimmar, HN (antal)	8 797	8 800	8 800
Flygtimmar, NH90 (antal)	1 666	1 650	1 650
Fartygsdygn (antal)	1 215	1 250	1 300

Kvalitetsledning	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Antal utbildare/utbildningspluton (antal)	2,4	2,5	2,5
Utbildningens kvalitet (”armétiden” 1—5, slutenkäten för beväringarna)	4,2	4,0	4,0
Kvaliteten på utbildningen av reserven (kvaliteten på och effekten av utbildningen, 1—5)	4,1	3,6	3,8

Funktionell effektivitet

Den viktigaste mätaren av funktionell effektivitet är en ändamålsenlig organisation och verksamhetsmodell, så att prestationsförmågan kan produceras så kostnadseffektivt som möjligt utan att man ger avkall på kraven på prestationsförmågan. Försvarsmaktens verksamhetssätt utvecklas i anknytning till detta på bl.a. följande delområden:

— effektivisering av planeringen, genomförandet och uppföljningen av upphandlingsprocessen för försvarsmateriel

— partnerskap som syftar till att tjänster och beredskap kan säkerställas kostnadseffektivt i alla förhållanden

— fördjupning av försvarssamarbetet så att det omfattar upprätthållandet och uppbyggnaden av prestationsförmågorna

— kartläggning och utnyttjande av digitaliseringens möjligheter.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av funktionell effektivitet

Funktionell effektivitet	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Resurshushållning			
Pris per dag i beväringstjänst (euro)	48	47	48
Pris per dag i reservisttjänst (euro)	147	166	160
Priset för ett årsverke (euro)	58 559	56 984	57 395
Produktivitet			
Antal utbildade beväringar/antal som inlett beväringstjänst (%)	84	85	85
Antal årsverken inom huvudstaben, försvarsgrenarna och staberna/ antal årsverken inom försvarsmakten sammanlagt (%)	12	12	12
Lönsamhet			
För avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är den procentuella kostnadsmotsvarigheten minst	101	105	105

Hantering av mänskliga resurser

Vid utvecklandet av personalsystemet koncentrerar man sig på kärnverksamheten och strävar efter kostnadsbesparingar.

Försvarsmaktens personal

— Personalresurserna koncentreras till kärnfunktionerna: upprätthållandet av handlingsberedskapen, utbildandet av de värnpliktiga samt uppgifter inom upprätthållandet och utvecklandet av nya prestationsförmågor

— Vid utvecklandet av personalsystemet beaktas de krav som beredskapen samt den internationella samverkan och krishanteringen ställer

— En personal på 12 000 anställda är ett minimum för att kunna fullgöra de nuvarande uppgifterna.

Värnplikt

— Den totala krigstida styrkan ökas så att den uppgår till 280 000 man

— Utvecklandet av militärtjänst för kvinnor fortsätter

— Man uppmuntrar kvinnor att söka sig till krishanteringsuppgifter

— Uppbåden förbättras genom att digitala informationstjänster utvecklas

— Under värnpliktstjänsten utnyttjas allt mer de värnpliktigas specialkompetens

— I värnpliktstjänsten utnyttjas allt mer nät-, virtual- och simuleringssystem

— Reservisternas kompetens utnyttjas bättre än för närvarande i de krigstida trupperna.

Försvarsviljan och det frivilliga försvarsarbetet

— Försvarsviljan upprätthålls genom utbildning med hög kvalitet för de värnpliktiga och genom att det frivilliga försvarsarbetet stöds

— Försvarsutbildningsföreningen utvecklas som strategisk partner.

Nyckeltal/föremål för uppföljning i fråga om hantering av mänskliga resurser

Hantering av mänskliga resurser	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Antal årsverken (årsv.), mom. 27.10.01	11 791	11 927	11 879
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	7,6	-	-
Arbetstillfredsställelse (arbetsklimat, 1—5)	4,1	-	-

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 941 231 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska elever och för den internationella övningsverksamheten för försvarsmaktens trupper inklusive förberedelser för verksamheten samt för Försvarsmaktens övriga internationella samarbete

2) till betalning av de hyresandelar för försvarsmaktens personalbostäder som föranleds av operativa behov eller av personalarrangemang i samband med omstruktureringen av försvarsförvaltningen under en övergångsperiod fastställd av försvarsministeriet, eller av andra motsvarande behov inom försvarsförvaltningen, högst 2 600 000 euro

3) till sänkning av avgifterna för den på företagsekonomiska grunder prissatta avgiftsbelagda verksamheten för krigsinvalider och krigsveteraner, försvarsarbete, scoutverksamhet samt viktiga idrottstävlingar och andra liknande evenemang, högst 155 000 euro

4) till medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter sig till försvarsmaktens verksamhet och till kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling

5) till utgifter för Frihetskorsets Orden

6) till betalning av utgifter som föranleds av stödjandet av den inhemska försvarsindustrins exportvillkor och internationalisering

7) till betalning av utgifter i anslutning till sådan museiverksamhet som motsvarar försvarsmaktens behov

8) till utgifter som föranleds av hälsokontroller vid uppbådet i samband med frivillig militärtjänst.

Fullmakt

1) År 2018 får långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som försvarsmaktens verksamhet förutsätter ingås så att de åren 2018—2022, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 166 441 000 euro (Beställningsfullmakten för omkostnader 2018).

2) År 2018 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrids.

För betalning av de extra utgifter som föranleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till de nya beställningsfullmakterna används de anslag som årligen beviljas för försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänförda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till budgetåret.

Förklaring: Momentets bruttoutgifter på 1 973,3 miljoner euro beräknas bli fördelade på följande sätt: löneutgifter 769,9 miljoner euro, utgifter i anslutning till den miljoner euro, fastighetsutgifter 263,0 miljoner euro, utgifter för de värnpliktigas utbildning och underhåll (exkl. löner) 160,3 miljoner euro samt övriga omkostnader 327,6 miljoner euro.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för grundläggande flygutbildning med VN-materiel	2 424					2 424
Beställningsfullmakten för underhåll av simuleringssystemet för tvåsidig strid (KASI)	3 000	3 000	3 000			9 000
Beställningsfullmakten för omkostnader 2015	10 207					10 207
Beställningsfullmakten för partnerskap som gäller underhåll (Millog)	95 559	95 131	93 897			284 587
Beställningsfullmakten för anskaffning av ett utbildningssystem för elementär flygutbildning och grundläggande flygutbildning	15 000					15 000
Beställningsfullmakten för omkostnader 2016	41 892	8 986	6 380	5 600		62 858
Beställningsfullmakten för omkostnader 2017	111 341	36 945	26 330	8 754		183 370
Beställningsfullmakten för anskaffning av ett utbildningssystem för elementär flygutbildning och grundläggande flygutbildning	2 157	4 581	4 581			11 319
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	281 580	148 643	134 188	14 354		578 765
Nya beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2018	14 588	115 401	27 452	4 500	4 500	166 441
Nya beställningsfullmakter sammanlagt	14 588	115 401	27 452	4 500	4 500	166 441
Fullmakter sammanlagt	296 168	264 044	161 640	18 854	4 500	745 206

Det antal anställda som avlönas med anslag under momentet minskar med 48 årsverken jämfört med år 2017. Minskningen föranleds i huvudsak av den i jämförelse med föregående år lägre graden tillsatta befattningar som legat som grund för personalplaneringen.

Med beställningsfullmakten för omkostnader 2018 utvecklas prestationsförmågan hos trupperna inom logistiksystemet och stöds vapenslagstruppernas underhåll samt anskaffas reservdelar och underhållstjänster för materielen.

Den nya beställningsfullmakten tillsammans med alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 888 800	1 949 453	1 973 293
Bruttoinkomster	29 331	35 122	32 062
Nettoutgifter	1 859 469	1 914 331	1 941 231
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	109 483		
— överförts till följande år	149 724		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 820	2 113	1 960
— övriga intäkter	16 477	17 085	16 501
Intäkter sammanlagt	18 297	19 198	18 461
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	16 836	16 461	16 527
— andel av samkostnaderna	1 208	1 821	1 009
Kostnader sammanlagt	18 044	18 282	17 536
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	253	916	925
Kostnadsmotsvarighet, %	101	105	105
Prisstöd	175	155	155
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	428	1 071	1 080

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anställning av avtalsbundna soldater	2 000
Anställning av avtalsbundna soldater (bortfall av ett tillägg av engångsnatur beviljat 2017)	-296
Förbättring av beredskapen till följd av den förändrade säkerhetspolitiska miljön	50 000
Föregripande kostnadsnivåjustering (2018)	16 792
Försvarsmaktens servicecentral för bespisning (regeringsprogr. 2015)	-3 000
Kostnadsnivåjustering (2016)	-11 992
Nivån på utgifter för förvaltningens säkerhetsnätprojekt TUVE	-1 000
Utgifter för TUVE (överföring från moment 27.10.01)	400
Överföring till moment 27.10.18 till följd av tidigare beslut	-13 585
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-649
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-363
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-696
Indexhöjning av hyror	545
Löneglidningsbesparing	-3 120
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-5 540
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1 258
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-36
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-394
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-908
Sammanlagt	26 900

2018 budget	1 941 231 000
2017 I tilläggsb.	-10 270 000
2017 budget	1 914 331 000
2016 bokslut	1 899 710 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 478 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och försvarsmaktens säkerhetsupphandling samt till testning av system och utbildning av användarna

2) till forskning och utveckling med direkt anknytning till anskaffning av försvarsmateriel och försvarsmaktens säkerhetsupphandling

3) till betalning av utgifter för anskaffning av reservdelar och bytesanordningar till försvarsmateriel som nödvändigt måste finnas i lager i händelse av krig.

Av anslaget får högst 131 993 000 euro användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel än till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakter eller av ändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter.

Fullmakt
1) År 2018 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av försvarsmakten i syfte att förbättra det militära försvarets prestationsförmåga, så att de åren 2018—2027, enligt va-

lutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 1 597 110 000 euro (beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten, PVKEH 2018).

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten PVKEH 2018 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2018.

2) År 2018 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrids.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänförda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring:

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för utrustande av beredskapsförband (VYV 1)	19 100					19 100
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2012)	6 057	5 000				11 057
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2014)	49 950	51 000	22 000			122 950
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2015)	19 025	12 500				31 525
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2016)	54 900	12 000	12 355			79 255
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2017)	85 635	116 313	95 723	27 299	99 130	424 100
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	234 667	196 813	130 078	27 299	99 130	687 987
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2018)	111 440	370 750	272 520	249 900	592 500	1 597 110

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Ny beställningsfullmakt sammanlagt	111 440	370 750	272 520	249 900	592 500	1 597 110
Fullmakter sammanlagt	346 107	567 563	402 598	277 199	691 630	2 285 097

Den materiella utvecklingen av försvarsmakten grundar sig på följande utvecklingsprogram för försvarsmakten och på de prestationsförmågor som ska utvecklas genom dem:

Utvecklingsprogram / Prestationsförmåga / Mål

Programmet för utveckling av försvarsmaktens ledning
Man bygger upp ett ledningssystem som stöder utnyttjandet av försvarsmaktens samlade prestationsförmåga och stöder ledningen av gemensamma insatser genom att utöka den samlade lägeskännedomen och införa säkrade operativa informationstekniska tjänster. Myndigheternas gemensamma ledningssystem och vardagslösningar utnyttjas som stöd för stridsledningssystemet.

— försvarsgrenarnas fristående system och program byts ut mot ett gemensamt ledningssystem

— bättre förutsättningar för ledning av insatserna skapas genom att tekniska strukturer och tjänster omarbetas och förnyas

— dataöverföringen inom integrerad spaning, övervakning och ledning samt anslutningsförmågan för den informationstekniska plattformen utvecklas

— informationsförvaltningen förnyas, den informationstekniska integreringen genomförs och statsförvaltningens interna samarbete inom informationsservicen och andra lösningar som bygger på partnerskap utökas; personalresurser överförs från den administrativa informationsservicen till den operativa it-miljön

— utnyttjandet av systemen för verksamhetsstyrning ökas med målet att förbättra funktionssäkerheten och kostnadseffektiviteten

— utarbetandet av arkitekturen för ett spanings-, övervaknings- och ledningssystem som är gemensamt för alla försvarsgrenar och motsvarar försvarsmaktens behov på 2020-talet fortsätter, och därigenom möjliggörs ett internationellt elektroniskt utbyte av information och lägesbilder

— cyberförsvarsförmågan utvecklas.

Programmet för utveckling av stöd för försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning
Den förvarningsförmåga, den omvärldsuppfattning och den övervaknings- och mållägesbild som behövs som stöd för beslutsfattandet samt för ledningen av gemensamma insatser upprätthålls och utvecklas.

— datainsamlings- och analysförmågan upprätthålls och utvecklas

— medeldistans- och fjärrövervakningen inom luftövervakningen upprätthålls

— kompetensen för luftburen spaning och övervakning upprätthålls och utvecklas

— informationssystemet för spaning förvaltas

— skapandet av försvarsmaktens gemensamma mållägesbild utvecklas

— den militära spaningens förmåga att stödja eldanvändning och verkan utvecklas.

Utvecklingsprogrammet för den samlade prestationsförmågan hos försvarsmaktens stridssystem
Den prestationsförmåga med vilken man operativt inverkar på betydande objekt byggs upp och upprätthålls.

— ammunition för fjärrverkan skaffas

— uppbyggnaden av försvarsmaktens specialtrupper och helikoptersystem fortsätter

— anskaffningen av en ersättande sjömålsrobot inleds.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens logistik
Försvarsmaktens gemensamma logistiksystem förvaltas. Genom systemet garanteras truppernas funktionsförmåga.

— utrustandet av logistiktrupperna fortsätter och utrustandet av vapenslagstruppernas underhåll inleds

— lufttransportförmågan utvecklas och upprätthålls

— för att avhjälpa bristerna i kompletterings-, transport- och underhållssystemet fortsätter man materielanskaffningarna för territoriella trupper

— anskaffningen av ammunition och reservdelar fortsätter.

Programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret
De territoriella och operativa truppernas eldkraft, skydd och rörlighet utvecklas och de operativa truppernas prestationsförmåga upprätthålls.

— arméns taktiska och operativa rörlighet upprätthålls och utvecklas

— förmågan till mötesstrid utvecklas

— det regionala artilleriet upprätthålls och det operativa artilleriet inklusive det tunga raketartilleriet utvecklas

— soldaternas utrustning utvecklas

— pionjär- och skyddsmateriel förvaltas.

Programmet för utveckling av sjöförsvaret
Tryggandet av sjöförbindelserna, minröjningskapaciteten och kustförbandens rörlighet utvecklas.

— nya minröjningsfartyg tas i bruk

— stridsfartygens prestationsförmåga upprätthålls

— minerings- och röjningskapaciteten upprätthålls och utvecklas

— kustförbandens rörlighet och eldkraft upprätthålls

— undervattensförmågan utvecklas

— Flottilj 2020-upphandligen bereds.

Programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret
Luftvärnets och Hornet-systemets prestationsförmåga upprätthålls.

— man fortsätter uppdateringen av Hornet-avvärjningsjaktplanen för att bevara deras livslängd (MLU2) och anskaffar sådan kritisk reservutrustning och sådana kritiska delar till maskiner och motorer som tryggar jaktplansutrustningens livslängd

— uppbyggandet av markmålsförmågan fortsätter

— stridsbaserna utvecklas

— sådan materiel för elementär flygutbildning som avvecklas ersätts fortsättningsvis

— sådana kapaciteter inom luftvärnet som avvecklas ersätts.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens system för trupproduktion
Prestationsdugliga trupper i enlighet med truppstrukturen byggs upp och upprätthålls. Dessutom skapas förutsättningar för att ställa upp nya trupper.

— utvecklandet av stridsutbildningens inlärningsmiljö fortsätter.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens system för verksamhetsstyrning
Helhetsomfattande styrmetoder och enhetliga principer utvecklas. Med hjälp av dem strävar man efter att främja hanteringen av helheter, övergripande karaktär, resultat, produktivitet och kostnadseffektivitet vid beslutsfattande och vid verkställande av beslut.

— forskningsdata produceras i första hand för försvarsmaktens strategiska planering

— truppernas övningsverksamhet utvecklas och gemensamma lärandemiljöer förvaltas och utvecklas.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten PVKEH 2018 inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2018 (PVKEH 2018)
Inom programmet för utveckling av stöd för Försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning förlänger man livslängden för prestationsförmågan för marinens passiva egenskydd och utvecklar målidentifieringsstödet för den militära spaningen.

I projektet Försvarsmaktens infrastruktur som ingår i programmet för utveckling av försvarsmaktens ledning byggs som en del av ett nätverksbaserat försvar ett accessnät och ett stridsledningsnät för stridsgrupper och operativa förband som ska utrustas. Staberna och kommando- och ledningsplatserna för dessa trupper utrustas så att de går att ansluta till kommunikationssystem. Detta möjliggör ledning på alla nivåer av armén som en del av ett nätverksbaserat försvar. En del av utrustandet genomförs genom att det nuvarande fordonsmaterielen för stridsledningen moderniseras.

Inom utvecklingsprogrammet för den samlade kapaciteten inom försvarsmaktens stridssystem läggs grunden för försvarsmaktens påverkansförmåga genom att sådana vapensystem skapas som är viktigast för påverkan samt genom att försvarsmaktens operativa koncept för gemensamma insatser utarbetas och testas som en del av forskningsverksamheten och den operativa verksamheten. Inom utvecklingsprogrammet ersätts det nuvarande sjömålsrobotsystemet som håller på att föråldras med fartyg i Hamina- och Rauma-klassen och sjömålsrobotbatterier. Dessutom skaffas ammunition för upprätthållande och utvecklande av markmålsförmågan.

Inom utvecklingsprogrammet för försvarets stridssystem upprätthålls truppernas rörlighet genom en modifiering av den nuvarande fordonsmaterielen. Åldrande fordon ersätts med nya eller genom tilläggsanskaffningar För att utveckla och upprätthålla truppernas avvärjande förmåga och det lokala försvaret utvecklas granatkastarkompaniernas ledning, truppernas pansarvärnsförmåga och soldaternas förmåga att påverka. Inom utvecklingsprogrammet upprätthåller man också försvarets eldanvändningssystem, utvecklar skyddet för arméns trupper genom kamouflage och skyddstjänst samt skapar internationell kompatibilitet och annan materiel med beaktande av den internationella verksamhetsmiljön och förhållandena.

Inom programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret utvecklas och kompletteras den materiella beredskapen för trupperna vid flygvapnets baser.

Inom ramen för programmet för utveckling av sjöförsvarets stridssystem ersätts de prestationsförmågor som tas ur drift med en ny stridsfartygflottilj före år 2025. Flottilj 2020 består av fartyg i stridsfartygsklass 2020 som alla har förmåga att övervaka och verka i luften samt på och under vattenytan. I MLU-projektet inom Flottilj 2000 görs en livscykeluppdatering av stridssystemet i Hamina- och Hämeenmaa-klassen och en fartygsteknisk grundlig reparation av robotbåtarna i Hamina-klassen samt en utveckling av marinens utbåtsavvärjningsförmåga. Inom utvecklingsprogrammet genomförs dessutom det andra skedet av anskaffningar för trupper för omedelbar beredskap och beredskapstrupper.

Det uppskattas att 346 107 000 euro av anslaget under momentet används till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakter och 131 993 000 euro till andra anskaffningar av försvarsmateriel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (2018)	7 066
Kostnadsnivåjustering (2016)	-3 219
Nivåförändring av försvarsbudgeten (regeringsprogr. 2015)	30 000
Totalrenoveringen av minfärjorna av Pansio-klass (I tilläggsbudg. 2015)	-2 000
Ändringar i tidsplanen för betalning av utgifter	-42 505
Överföring från moment 27.10.01 till följd av tidigare beslut	13 585
Sammanlagt	2 927

2018 budget	478 100 000
2017 I tilläggsb.	16 753 000
2017 budget	475 173 000
2016 bokslut	559 617 000

19. Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 600 000 euro.

Fullmakt
Anslag för beställningsfullmakter för modifiering av Hawk Mk 51-plan och till dem hänförda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till budgetåret.

Förklaring: Anslaget grundar sig på den i budgeten för 2015 godkända beställningsfullmakten för modifiering av Hawk Mk 51-plan.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	Sammanlagt fr.o.m.2018
Beställningsfullmakt för modifiering av Hawk Mk 51-plan	4 600	4 600
Fullmakt sammanlagt	4 600	4 600

2018 budget	4 600 000
2017 budget	4 600 000
2016 bokslut	2 000 000

50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 029 000 euro.

Anslaget får användas

1) till stödjande av försvarsorganisationers verksamhet

2) till statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen (MPK) för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ska sköta

3) till utgifter för vårdande av de stupades minne.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten

Funktionell effektivitet	2016 utfall	2017 prognos	2018 mål
Resurshushållning			
De årliga kostnaderna för Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som Försvarsmakten beställt)/antalet utbildningsdygn för verksamheten (exkl. den militära utbildning som Försvarsmakten beställt) (euro)	39	53	53
Produktivitet			
Antalet utbildningsdygn i den utbildning som ingår i Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som Försvarsmakten beställt)/antal årsverken för Försvarsutbildningsföreningens anställda personal som arbetar med verksamheten (exkl. den militära utbildning som Försvarsmakten beställt) (dygn)	1 984	1 370	1 370

Produktion och kvalitetsledning	2016 utfall	2017 prognos	2018 mål
Antalet utbildningsdygn i den utbildning som ingår i Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som Försvarsmakten beställt) (dygn)	67 200	51 000	51 000
Sådan utbildning för utbildare som ges för att förbättra kvaliteten på Försvarsutbildningsföreningens utbildning, antal utbildningsdagar	5 000	3 000	3 000
Utvärdering av Försvarsutbildningsföreningens kurser (deltagarnas utvärdering) på skalan 1—5	4,27	4,00	4,00

2018 budget	2 029 000
2017 budget	2 029 000
2016 bokslut	2 029 000

30. Militär krishantering

Förklaring: Under moment 24.10.20 i utrikesministeriets huvudtitel budgeteras anslagen för utgifter för underhåll av de finländska krishanteringsstyrkorna (inkluderar utgifter för EU:s stridsgrupper under utbildnings- och beredskapstiden samt löneutgifter för insatser). Anslagen för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringen samt för utgifter för observatörsverksamhet budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

Militär krishantering är ett viktigt instrument för Finlands säkerhetspolitik och en del av det finska försvaret. Genom internationell krishantering förebyggs och begränsas kriser och de följder dessa kan ha för Finlands del. Deltagandet i insatserna utvecklar samtidigt den beredskap och den förmåga som Finland behöver för sitt eget försvar och vid kriser som påverkar Finland. Deltagandet i insatserna genomförs i enlighet med principerna för den övergripande krishanteringen.

Resultatmål för verksamheten
För den militära krishanteringen ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Försvarsmakten har utfört de krishanteringsuppdrag som den har tilldelats

— Försvarsmakten har beredskap att delta i nya insatser eller utbildnings- och rådgivningsuppdrag

— För den militära krishanteringen använder försvarsmakten i första hand sådana enheter som har utvärderats i truppregistret

— Prestationsförmågorna bör kunna användas för olika organisationers insatser som är krävande och som ska inledas snabbt samt för utbildnings- och rådgivningsuppdrag

— Stödet till och olycksfallsförmånerna för personer som tjänstgör eller har tjänstgjort i krishanteringsuppdrag utvecklas i enlighet med det nationella programmet för krishanteringsveteraner genom förvaltningsövergripande samarbete med respektive myndighet.

Utgifter för militär krishantering (mn euro)[1)]

	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Utgifter för underhåll av de finländska krishanteringsstyrkorna (UM)	50,6	49,8	52,6
Materiel- och underhållsutgifter för militär krishantering (FSM)	56,1	51,9	57,0
Sammanlagt	106,7	101,7	109,6

[1)] Utfall enligt kassaprincipen 2016. Inkluderar varken utgifter för anskaffning av sådan materiel för det nationella försvaret som använts för krishantering eller mervärdesskatteutgifter. Krishanteringsstyrkornas prestationsförmåga grundar sig i huvudsak på det nationella försvarets materiel, som kompletteras med sådan specialmateriel som omständigheterna och uppgifterna kräver och som skaffas med anslag under moment 27.30.20.

20. Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 57 024 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och till betalning av statens pensionsavgift enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem

2) till betalning av utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt till överföringsersättningar

3) till betalning av löner och nationellt dagtraktamente till militärobservatörer

4) till betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings-, förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter för beredskapstrupper och betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering

5) till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finländska krishanteringsstyrkorna

6) till utgifter för utrustande av sådana styrkor för internationell krishantering som Finland utser

7) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till dem

8) till sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter

9) till materiellt stöd för sådana internationella krishanteringsinsatser till vilka Finland inte sänder personal eller i övrigt deltar i

10) till betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föranleds av Strategic Airlift Capability (SAC)-avtalet

11) till utgifter som föranleds av Finlands bidrag till den internationella helikopterfonden

12) till utgifter som föranleds av Finlands deltagande i den nordiska Base Camp-poolen.

Dispositionsplan (euro)

01.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	915 000
02.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Bosnien och Hercegovina (EUFOR/ALTHEA-insatsen)	255 000
03.	Utgifter för militärobservatörsverksamheten	2 438 000
04.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	4 900 000
05.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	15 430 000
07.	Gemensamma utgifter för krishanteringsinsatser	5 512 000
08.	Programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor	7 900 000
10.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen i Medelhavet	230 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	320 000
15.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	17 240 000
16.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	175 000
17.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	653 000
18.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Golan (UNDOF)	56 000
20.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för utgifter som föranleds av den internationella helikopterfonden, av deltagande i nordiska Base Camp-poolen, av deltagande i samt för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	1 000 000
Sammanlagt		57 024 000

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i 2018. Personalen i dessa insatser beräknas uppgå till högst ca 520 årsverken.

Ersättningarna för kostnader som hänför sig till militär krishantering och övriga inkomster intäktsförs under moment 12.27.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fortsatt deltagande i OIR-insatsen i Irak år 2018	5 430
Föregripande kostnadsnivåjustering (2018)	594
Kostnadsnivåjustering (2016)	-513

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Krishanteringsinsatsen i Libanon	1 100
Programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor	-2 100
RS-insatsen i Afghanistan	900
Ändringar i andra punkter i dispositionsplanen	-280
Sammanlagt	5 131

2018 budget	57 024 000
2017 I tilläggsb.	5 466 000
2017 budget	51 893 000
2016 bokslut	35 761 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas till de kursdifferenser som uppkommer vid fakturering av utgifterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finska krishanteringsstyrkorna.

2018 budget	10 000
2017 budget	10 000
2016 bokslut	35 653

Huvudtitel 28
FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö
I den globaliserade värld som nu håller på att digitaliseras påverkas det finländska samhället av tre centrala utvecklingstendenser som direkt påverkar finansministeriets ansvarsområde

— Finland fortsätter att åldras

— De internationella ekonomiska förhållandena är instabila och svåra att förutse

— Digitaliseringen inom samhället framskrider och dess effekter är tydligt märkbara inom alla sektorer. Samtidigt ökar den globala konkurrensen.

Befolkningens stigande medelålder försämrar i allt högre grad förutsättningarna för tillväxt och ökar utgifterna inom den offentliga ekonomin. Den utveckling mot åldrande som sker i Finlands åldersstruktur har bara börjat och den effekt utvecklingen har på kostnaderna för serviceproduktionen och på den långsammare ekonomiska tillväxten utjämnas inte förrän på 2030-talet. Åldrandet är inte enhetligt fördelat i Finland. Stadsregionerna växer medan befolkningen minskar i glesbygdsområdena.

Den ekonomiska situationen i Europa och i länderna i euroområdet är till följd av finans- och skuldkriserna fortfarande känslig för störningar. Den internationella verksamhetsmiljön och det säkerhetspolitiska läget är exceptionellt instabila och samtidigt har många europeiska länder en mycket dålig beredskap för nya ekonomiska chocker.

Konkurrenskraftsutmaningarna kommer inte att försvinna. Även om den traditionella globaliseringen inom produktionen av varor blivit långsammare och kanske rent av upphört efter finanskrisen kan digitaliseringens effekter på utrikeshandeln och ekonomin över lag börja skönjas först nu. Näthandeln växer och en allt större del av tjänsterna förmedlas via nätet. Således blir gränsdragningen mellan den konkurrensutsatta och den skyddade sektorn allt svårare. Denna utveckling påverkar såväl utformningen av marknaden som skattebasen och statens inkomster.

Inrättandet av landskapen, överföringen av ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster till landskapen och landskapens finansieringslösning är en betydande reformhelhet som också påverkar styrningen av de offentliga finanserna. Strävan att dämpa den ökning i behovet av social- och hälsovårdstjänster som befolkningens stigande medelålder medför ges genom reformen en

mera direkt statlig styrning. I landskapslagstiftningen har man för styrningen av landskapen skapat en ram som ska säkra en dämpning av utgiftsökningen och en god ekonomi för landskapen.

Samhälleliga effektmål
Finansministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål för sitt ansvarsområde. I motiveringen till kapitlen beskrivs de verksamhetsmål genom vilka uppnåendet av de samhälleliga effektmålen främjas.

Statsfinanserna
— Statsfinanserna förbättras, hållbarhetsunderskottet minskar och skuldsättningsgraden sjunker.

Den kommunala ekonomin
— Saldot för den kommunala ekonomin förbättras.

Beskattning
— Det skattemässiga underskottet är lågt.

Statens regional- och lokalförvaltning
— Regional- och lokalförvaltningen är tydlig och enkel och stöder uppnåendet av de mål som uppställts för de offentliga finanserna.

Den allmänna utvecklingen av den offentliga förvaltningen
— Med hjälp av digitaliseringen och styrnings- och investeringsmodellen för den genomförs mer effektiva och resultatrika verksamhetssätt.

— Kostnaderna för statsförvaltningens centraliserade tjänster minskar och deras effektivitet ökar i fråga om lokalhantering, it-tjänster samt ekonomi- och personalförvaltningstjänster.

Statens finansförvaltning
Statens finansförvaltning bär det strategiska ansvaret för en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt, för en god skötsel av statsfinanserna, för verksamhetsförutsättningar som möjliggör en hållbar kommunal ekonomi och för en resultatrik offentlig förvaltning.

Det är statens finansförvaltning som reviderar och styr ekonomin, den offentliga förvaltningen och de offentliga tjänsterna. Målet för verksamheten inom statens finansförvaltning är en hållbar, konkurrenskraftig och innovativ samhällsekonomi med en offentlig sektor som är effektiv och håller hög standard. Finansförvaltningen bidrar till att trygga den ekonomiska grunden och valmöjligheterna för kommande generationer.

Verksamheten inom statens finansförvaltning grundar sig på ett gediget kunskapsunderlag och en klar uppfattning om framtida ändringsbehov och styrprocesser som stöder dem, på en effektiv produktion av kundorienterade offentliga tjänster och på en effektiv organisering av gemensamma statliga tjänster.

Finansministeriet planerar och leder sin verksamhet genom följande helheter:

— beredning av den ekonomiska politiken

— beredning av förvaltningspolitiken

— styrning av förvaltningsområdet.

Beredningen av den ekonomiska politiken
Finansministeriet bereder och driver regeringens ekonomiska politik. Ministeriet bereder för Finlands del också samordningen av EU:s ekonomiska politik euroområdets ekonomiska politik.

Ekonomisk forskning och prognostisering
Beredningen av den ekonomiska politiken förutsätter att man följer, analyserar och prognostiserar den ekonomiska utvecklingen. Finansministeriets prognoser utarbetas självständigt på ministeriets ekonomiska avdelning. Ministeriet har ett intensivt samarbete med Statens ekonomiska forskningscentral och utnyttjar i allt större utsträckning centralens sakkunskap inom beredningen av den ekonomiska politiken. Till Statens ekonomiska forskningscentrals forskningsområden hör effekterna av de offentliga tjänsterna, finansieringen av den offentliga ekonomin och inkomstöverföringarna samt arbetsmarknaden och en politik som främjar en hållbar tillväxt.

Den offentliga förvaltningen och ekonomin
Finansministeriet har allt mer kopplat samman beredningen av den ekonomiska politiken och beredningen av förvaltningspolitiken. Detta märks bl.a. i planen för de offentliga finanserna. Ministeriet inriktar i allt högre grad sina resurser på analyser av den offentliga ekonomin och servicestrukturen och bereder även i fortsättningen åtgärder för att stärka balansen inom den offentliga ekonomin. Det centrala är iakttagandet av utgiftslinjerna i regeringsprogrammet och bedömningen av deras konsekvenser. En viktig uppgift är beredningen av planen för de offentliga finanserna.

Tryggandet av basservicen förutsätter en strukturell sänkning av de offentliga utgifterna i enlighet med regeringsprogrammet i och med att befolkningens åldersstruktur förändras och utgiftstrycket på kommunerna ökar. I den offentliga verksamheten är det viktigt att förbättra effektiviteten och resultatet bl.a. genom en ökning av antalet elektroniska verksamhetsprocesser, koncentrering på kärnfunktionerna samt en översyn av arbetsfördelningen och finansieringsförhållandena mellan staten och kommunerna.

EU:s budget
Finansministeriet påverkar beredningen av EU:s budget sett ur nettobetalarens synvinkel. Ministeriet strävar efter att EU:s verksamhet och resurser ska styras till sådana ärenden där EU:s och medlemsstaternas samarbete ger ett mervärde för unionen.

Regleringen av finansmarknaden
Genom finansmarknadspolitiken stärker och skapar finansministeriet sådana verksamhetsförutsättningar och spelregler för finansmarknaden som upprätthåller allmänhetens förtroende för verksamheten på finansmarknaden såväl i Finland som internationellt. Under den ekonomiska krisen i EU har Finland haft som mål att trygga den ekonomiska stabiliteten, tillväxten och sysselsättningen inom euroområdet och att begränsa riskerna för Finland så mycket som möjligt och på så sätt trygga de finländska skattebetalarnas intressen.

Beskattningen och Tullen
Ett mål för skattepolitiken är att behålla det finländska skattesystemets konkurrenskraft och trygga skattebasen i olika skatteformer. Det är finansministeriets uppgift att utveckla skattesystemen och utvärdera effekterna av de skattepolitiska åtgärderna.

Skatteförvaltningen verkställer beskattningen och överför skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna. Tullen tryggar en smidig utrikeshandel för företagen, sörjer för verkställandet av

EU:s handelspolitik och tillsynen över punktbeskattningen och garanterar en resultatrik brottsbekämpning.

Statens finansförvaltning
Finansministeriet ansvarar för den strategiska styrningen och målsättningarna i fråga om hur statsskulden sköts, och Statskontoret utför de finansieringsoperationer som behövs inom skuldskötseln. Ett strategiskt mål för statens skuldhantering är att tillgodose statens finansieringsbehov och minimera kostnaderna för skulden på en risknivå som kan anses godtagbar på lång sikt. Betydelsen av detta framhävs ytterligare i och med att staten har övergått från amortering av sina skulder till ny upplåning.

Med hjälp av statens pensionsfond gör staten sig redo att betala pensionsutgifter och att utjämna de årliga utgifter som uppkommer på grund av dem. Statens pensionsfond är en fond utanför budgeten från vilken medel kan överföras för att täcka budgeten.

Statistikväsendet
Statistikcentralen sörjer för statistikframställningen och för utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga myndigheter som framställer statistik.

Beredningen av förvaltningspolitiken
Finansministeriet bereder de allmänna principerna för utvecklingen av den offentliga förvaltningen. Beredningen omfattar utöver statsförvaltningen även utvecklingen av de allmänna förutsättningarna för kommunernas verksamhet. Målet är att utifrån målsättningen i regeringsprogrammet utveckla förvaltningsstrukturerna och styrsystemen, förbättra ministeriernas resultat- och ekonomistyrning, utveckla informationsförvaltningen och utnyttjandet av informationsteknik inom den offentliga förvaltningen samt fördjupa koncernstyrningen och koncernlösningarna.

Statsförvaltningens koncernstyrning och utvecklingen av gemensamma tjänster
Statens gemensamma funktioner och tjänster ska styras och utvecklas med målet att skapa en enhetligt verkande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Finansministeriet upprättar koncernprinciper och koncerntjänster för den serviceproduktion som är på statens ansvar.

Styrningen av användningen av personalresurser och ett effektivare utnyttjande av informationsteknik framhävs såväl inom serviceproduktionen som inom statsförvaltningens interna system.

Finansministeriet ska garantera staten en enhetlig och ekonomisk politik i fråga om upphandling, lokaler och resor.

Statens finansförvaltning främjar statens konkurrenskraft som arbetsgivare. Finansministeriet bereder författningar om statens arbetsgivarpolitik och pensionsskyddet.

Reformen av uppgifterna inom ekonomi- och personaladministrationen fortsätter. Servicecenterprocesserna och verksamhetskulturen förenhetligas i syfte att uppnå effektivitetsvinster.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik (Valtori) utvecklar och producerar under ledning av finansministeriet kostnadseffektivt icke-branschspecifika IKT-tjänster för statsförvaltningen.

Den allmänna styrningen av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningens myndigheter
Finansministeriet svarar för styrningen och utvecklingen av den verksamhet inom den offentliga förvaltningen som avser informations- och kommunikationsteknik (IKT). Målet för styrningen är att för statsförvaltningen, kommunalförvaltningen och den landskapsförvaltning som är under beredning åstadkomma sådana offentliga tjänster och en sådan informationshantering som är kundinriktade, i första hand digitala, interoperabla, kostnadseffektiva och informationssäkra. Styrningsstrukturerna och investeringsmodellen revideras 2018.

Uppmuntran till prioritering av e-tjänster fortskrider genom både elektronisk förmedling av meddelanden och tjänster som i första hand tillhandahålls digitalt. En klientorienterad förändring möjliggörs inte bara genom en utveckling och kartläggning av tjänsterna utan också genom att lagstiftningen utvecklas och att information om betydande förändringar riktas till både medborgare och myndigheter.

Finansministeriet har inlett en utredning om en revidering av finländska personbeteckningar och identitetshantering garanterad av staten. Syftet med utredningen är att före utgången av 2019 lägga fram ett förslag om en nationell verksamhetsmodell, som sträcker sig över decennier, för personidentifiering i Finland och att beskriva myndigheternas roll vid hanteringen av grundläggande personuppgifter.

Genom programmet för utveckling av kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, statistikföring och informationsförsörjning förbättras produktionen av och de automatiska processerna för sådan ekonomisk information som gäller kommuner och samkommuner och som ska ingå i planen för de offentliga finanserna och kommunekonomiprogrammet och som behövs för kommunernas eget beslutsfattande. Även tillgången till och kompatibiliteten hos uppgifterna förbättras. De resultat som kommuninformationsprogrammet ger och programmets verksamhetsmodeller tas i bruk i de processer och uppgiftspecifikationer som gäller planeringen av de offentliga finanserna i de nya landskapen.

Jämställdheten mellan könen
Av utgifterna under finansministeriets huvudtitel är ca 95 % olika förmåner, medlemsavgifter och stöd som grundar sig på författningar eller avtal och som inte har några direkta könskonsekvenser.

Inom finansministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen, personal- och arbetsgivarpolitiken, projekt, beredningen av budgeten och ämbetsverkens resultatstyrning.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
28.60.02	*Separat budgeterade löneutgifter* (förslagsanslag) — fullmakt att ingå avtal	4,6	4,6
28.92	**EU och internationella organisationer** — fullmakt att ingå avtal	4 586,0	4 586,0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltningen**	**142 525**	**136 165**	**168 081**	**31 916**	**23**
01.	Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 363	29 920	30 748	828	3
20.	Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)	1 215	245	245	—	0
(21.)	Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	117	—	—	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	110 830	106 000	124 088	18 088	17
69.	Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (fast anslag)	—	—	13 000	13 000	0
10.	**Beskattningen och Tullen**	**646 971**	**609 257**	**577 946**	**-31 311**	**-5**
01.	Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	444 657	405 820	368 601	-37 219	-9
02.	Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	172 251	159 837	163 018	3 181	2
20.	Utgifter för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)	—	—	1 727	1 727	0
63.	Återbetalda skatter (förslagsanslag)	13 369	15 900	15 900	—	0
95.	Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	12 470	22 700	22 700	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
97.	Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	4 223	5 000	6 000	1 000	20
20.	**Tjänster för statssamfundet**	**45 161**	**38 838**	**39 881**	**1 043**	**3**
01.	Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 616	22 837	24 721	1 884	8
02.	Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	1 240	1	50	49	4900
06.	Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)	2 733	1 000	110	-890	-89
07.	Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	-289	2 000	2 000	—	0
(08.)	Utvecklande av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	2 862	—	—	—	0
09.	Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	3 000	3 000	3 000	—	0
10.	Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	5 000	10 000	10 000	—	0
(11.)	Tryggande av verksamheten vid Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	2 000	—	—	—	0
88.	Senatfastigheter	0	0	—	—	0
30.	**Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen**	**61 516**	**60 140**	**75 162**	**15 022**	**25**
01.	Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	50 179	47 138	46 014	-1 124	-2
02.	Statens ekonomiska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 714	3 382	3 312	-70	-2

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
03.	Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 623	9 620	25 836	16 216	169
40.	**Statens regional- och lokalförvaltning**	**87 755**	**82 081**	**79 846**	**-2 235**	**-3**
01.	Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	56 022	53 300	50 345	-2 955	-6
02.	Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 111	28 429	27 399	-1 030	-4
03.	Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	622	352	2 102	1 750	497
50.	**Pensioner och ersättningar**	**4 728 476**	**4 836 802**	**4 953 587**	**116 785**	**2**
15.	Pensioner (förslagsanslag)	4 485 031	4 577 377	4 673 697	96 320	2
16.	Extra pensioner (förslagsanslag)	1 608	2 096	2 050	-46	-2
17.	Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	574	2 625	2 643	18	1
50.	Skadestånd (förslagsanslag)	38 875	40 500	40 500	—	0
63.	Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	180 548	198 471	217 200	18 729	9
95.	Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	21 840	15 733	17 497	1 764	11
60.	**Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen**	**16 615**	**16 105**	**15 865**	**-240**	**-1**
02.	Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)	13	25	15	-10	-40
10.	Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	900	850	850	—	0
12.	Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)	15 500	15 000	15 000	—	0
(60.)	Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	202	230	—	-230	-100

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
70.	**Utvecklande av statsförvaltningen**	**77 389**	**150 730**	**259 575**	**108 845**	**72**
01.	Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)	3 800	6 000	4 900	-1 100	-18
02.	Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	12 260	5 300	5 000	-300	-6
(03.)	Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)	27 500	27 500	—	-27 500	-100
05.	Stöd och handledning i samband med beredningen och genomförandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen (reservationsanslag 3 år)	—	31 300	180 530	149 230	477
20.	Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	17 799	49 730	30 268	-19 462	-39
21.	Inrättande av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)	15 855	15 828	15 663	-165	-1
22.	Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)	175	15 072	15 114	42	0
40.	Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	—	—	8 100	8 100	0
80.	**Överföringar till landskapet Åland**	**240 174**	**252 576**	**265 158**	**12 582**	**5**
30.	Avräkning till Åland (förslagsanslag)	219 561	224 576	237 158	12 582	6
31.	Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	9 509	15 000	15 000	—	0
33.	Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	11 105	13 000	13 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
90.	**Stöd till kommunerna**	**9 058 264**	**8 626 479**	**8 469 121**	**-157 358**	**-2**
20.	Utveckling av den offentliga sektorns gemensamma informationsförvaltning och informationshantering (reservationsanslag 3 år)	7 000	1 400	3 000	1 600	114
22.	Utveckling av och stöd till förvaltnings- och servicestrukturerna (reservationsanslag 3 år)	800	200	200	—	0
30.	Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	9 024 697	8 597 754	8 457 931	-139 823	-2
31.	Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	25 247	27 125	7 990	-19 135	-71
(34.)	Finansiering av lokala försök i kommunerna (reservationsanslag 3 år)	520	—	—	—	0
91.	**Stöd för sysselsättningen och näringslivet**	**243 224**	**251 000**	**261 000**	**10 000**	**4**
41.	Energiskattestöd (förslagsanslag)	243 224	251 000	261 000	10 000	4
92.	**EU och internationella organisationer**	**1 979 885**	**1 930 050**	**2 011 777**	**81 727**	**4**
03.	Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	1 900	2 450	2 947	497	20
20.	Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 500	1 500	1 500	—	0
40.	Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	10 770	11 100	11 550	450	4
67.	Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	46	170	170	—	0
69.	Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 951 000	1 903 000	1 984 000	81 000	4

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
87.	Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)	11 402	11 030	11 610	580	5
(95.)	Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)	3 267	800	—	-800	-100
99.	**Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen**	**45 367**	**35 450**	**17 850**	**-17 600**	**-50**
95.	Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	247	300	300	—	0
96.	Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
97.	Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	120	150	150	—	0
98.	Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	40 000	30 000	12 400	-17 600	-59
	Sammanlagt	**17 373 321**	**17 025 673**	**17 194 849**	**169 176**	**1**
	Det totala antalet anställda	11 965	11 929	11 841		

01. Förvaltningen

Förklaring: **Finansministeriet** ansvarar som en del av statsrådet för

— en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt

— en god skötsel av den offentliga ekonomin

— den offentliga förvaltningens effektivitet och resultat.

Finansministeriet styr resultaten inom sitt förvaltningsområde och ansvarar därför för att verksamheten inom förvaltningsområdet är resultatrik och för att riktlinjerna för koncernstyrningen följs inom det egna förvaltningsområdet.

Finansministeriet har till uppgift att

— Stärka tillväxten inom sysselsättning och produktivitet

— Säkerställa den offentliga ekonomins hållbarhet

— Skapa strukturer och verksamhetssätt som möjliggör kundorienterade och resultatrika offentliga tjänster

— Internationell påverkan och främjande av särskilt den europeiska tillväxten.

Verksamheten riktar sig till de politiska beslutsfattarna, statsförvaltningen, kommunerna, samkommunerna och den övriga offentliga förvaltningen, EU och andra internationella aktörer, arbetsmarknadsparterna och indirekt även företagen, sammanslutningarna och medborgarna.

Finansministeriet strävar efter att statsfinansernas och statsförvaltningens intressen och mål som helhet ska kunna identifieras inom statens gemensamma service och verksamhet och att det ska bli lättare att beakta dem inom de olika förvaltningsområdena och vid deras ämbetsverk, inrättningar och fonder. Finansministeriet skapar och genomför gemensamma spelregler inom sitt verksamhetsområde och organiserar och styr ämbetsverken inom förvaltningsområdet, Senatfastigheter och Hansel Ab att inom sitt ansvarsområde tillhandahålla interna tjänster som är gemensamma för statssamfundet och arbets- och verksamhetsprocesser på ett sådant sätt att förvaltningsområdet med hjälp av dem kan uppnå och producera ekonomisk och funktionell nytta och en god kvalitet på verksamheten.

01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 30 748 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund

2) till EU-samarbete som gäller utvecklande av förvaltningen.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras.

Förklaring: Som tillägg beaktas 1,83 miljoner euro för permanenta nya uppgifter som krävs för styrningen av landskapen.

Finansministeriet ställer upp följande verksamhetsmål i anslutning till ministeriets uppgiftsområden:

Uppgiftsområde	**Verksamhetsmål**
Vi skapar ramar för ökad sysselsättning och produktivitet.	Vi främjar Finlands konkurrenskraft och verksamheten på arbetsmarknaden.
Vi tryggar den offentliga ekonomins hållbarhet.	Vi bidrar till en effektiv landskapsmodell. Vi främjar en ambitiös minskning av kommunernas, landskapens och hela den offentliga sektorns kostnader. Vi säkerställer att regeringsprogrammets direkta anpassningsåtgärder genomförs.
Vi skapar strukturer och verksamhetssätt för kundorienterade och resultatrika offentliga tjänster.	Vi förnyar strukturen inom statens regional- och centralförvaltning. Vi fastställer den framtida kommunens roll. Vi digitaliserar offentliga tjänster. Vi förnyar styrnings- och investeringsmodellen för digitaliseringen. Vi förbättrar ledarskapet och produktiviteten och effektiviserar verkställigheten.

Uppgiftsområde	Verksamhetsmål
Vi påverkar internationellt och skapar ett framgångsrikt Europa.	Vi arbetar för en stabil ekonomisk och monetär union. Vi främjar den inre marknadens funktion. Vi säkerställer förutsättningarna för beskattning.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Årsverken	325	327	335
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	6	6	6
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,7	3,6	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	29 545	30 160	30 988
Bruttoinkomster	1 587	240	240
Nettoutgifter	27 958	29 920	30 748
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 433		
— överförts till följande år	8 838		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

E-lärande (överföring från moment 28.70.22)	225
Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-7
Nya styrningsuppgifter (överföring från moment 28.70.(03))	250
Projektet för utvecklande av fastighetsskatten (överföring till moment 28.90.30)	-600
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring till moment 23.01.01)	-25
Tilläggsresurser för styrningen av landskapen (18 årsv.)	1 830
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 32.50.43)	43
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	53
Överföring till moment 28.30.01	-50
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-28
Löneglidningsbesparing	-50
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-311
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-189
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-43
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-3
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-14

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Nivåförändring	-225
Sammanlagt	828

2018 budget	30 748 000
2017 I tilläggsb.	375 000
2017 budget	29 920 000
2016 bokslut	30 363 000

20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 245 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter för egendoms- och ägararrangemang i anslutning till fastighetsförmögenheten

2) till utgifter för förvaltningen av fastighetsförmögenheten och en effektivisering av användningen av den

3) till betalning av utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av utgifter i samband med förvaltning av egendom och ägarstyrning.

F ö r k l a r i n g : Anslaget används till utgifter för utvärderingar och utlåtanden med anknytning till besittningsöverlåtelser i enlighet med statens fastighetsstrategi samt övriga utgifter för skötsel och effektiviserad användning av statens fastighetsförmögenhet samt för investeringar. Vid dimensioneringen har man också beaktat utgifter för åtgärder i samband med ägar- och företagsarrangemangen och beredningen av dessa, t.ex. förvaltningskostnader för aktier och kostnader för rådgivningstjänster för staten.

Under ägarstyrningen inom finansministeriets förvaltningsområde verkar Fingrid Oyj, Aalto Universitetsfastigheter Ab, Hansel Ab, HAUS Kehittämiskeskus Oy, Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy - Helsingfors Universitetsfastigheter Ab, Suomen Yliopistokiinteistöt Oy - Finlands Universitetsfastigheter Ab och Tietokarhu Oy.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av fastighetsstrategin	145 000
Utgifter för ägarstyrningen	100 000
Sammanlagt	245 000

2018 budget	245 000
2017 budget	245 000
2016 bokslut	1 215 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 124 088 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring till moment 23.01.29, 24.01.29, 25.01.29, 26.01.29, 27.01.29, 29.01.29, 30.01.29, 31.01.29, 32.01.29, 33.01.29 och 35.01.29)	-1 912
Nivåförändring	20 000
Sammanlagt	18 088

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	124 088 000
2017 budget	106 000 000
2016 bokslut	110 830 119

69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (fast anslag)

Under momentet beviljas 13 000 000 euro.

Anslaget får användas till överföring av vissa placeringsintäkter till Grekland.

Förklaring: I enlighet med ett arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott beslutade eurogruppen 25.5.2016 som en del av fortsättningen på det ekonomiska saneringsprogrammet för Grekland att de deltagande medlemsstaterna överför intäkterna från vissa sådana investeringar som deras nationella centralbanker som en del av Europeiska centralbankssystemets program för värdepappersmarknaden innehar i grekiska statsobligationer till Grekland. Finlands andel av de intäkter som överförs är 13,0 miljoner euro år 2018.

Motsvarande inkomst har antecknats under moment 13.04.01.

2018 budget	13 000 000

10. Beskattningen och Tullen

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är samhällets största aktör som samlar in skatter och avgifter, och den är därmed viktig med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Tullen främjar en smidig varuhandel och garanterar dess lagenlighet, tar effektivt ut tull och övriga skatter vid import, erbjuder kundinriktade tjänster samt skyddar samhället, miljön och medborgarna.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål
— Ett effektivt inflöde av skatteinkomster säkras genom att en positiv inställning till skattebetalning främjas, förhandsstyrning ges och skattekontrollen sköts på ett trovärdigt sätt.

— Bekämpningen av grå ekonomi effektiviseras och det skattemässiga underskottet minskas genom att beskattningsfunktionerna utvecklas, tillsynen effektiviseras och samarbetet mellan myndigheter förbättras.

— De tjänster som beskattningen och tullväsendet tillhandahåller ska vara kundorienterade, snabba och förmånliga.

— Samhället skyddas genom att man säkerställer godssäkerheten och bekämpar gränsöverskridande brottsligt i nära samarbete med polisen och Gränsbevakningsväsendet.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 368 601 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till medlemsavgifter till internationella organisationer

2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete

3) till avtalsmässiga ersättningar för skador som orsakats kunderna till följd av Skatteförvaltningens förfarande.

Fullmakt
Om en del av fullmakten för anskaffning av inbyggd programvara i anslutning till totalreformen av beskattningssystemen inte användes 2017, får det 2018 inom ramen för det totala beloppet för fullmakten ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända fullmakter som inte har använts.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Effektivitet			
Andelen kunder som gärna betalar sin skatt, %	-	77	78
Andelen kunder som anser att övervakningen är effektiv, %	-	80	80
Produktion och kvalitetsledning			
Inflödet av indrivning som gäller enskilda kunder, %	68	52	52
Andelen elektroniska inkomstskattedeklarationer, enskilda kunder, %	53	54	55
Andelen elektroniska skattekortsändringar, %	54	55	56
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	4 794	4 983	4 964
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,7	8,0	7,5
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,6	3,6	3,6

Skatteförvaltningen genomför en reform av sin övergripande arkitektur som inbegriper alla de nuvarande skatteslagen och programvarorna för behandling av dem. Reformen baserar sig på ett produktbaserat system för verksamhetsstyrning. Genom reformen tryggas en störningsfri verksamhet på lång sikt inom beskattningen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019—2020	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	12 766	11 480	24 246
Utgifter sammanlagt	12 766	11 480	24 246

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	413 655	409 620	372 551
Bruttoinkomster	6 244	3 800	3 950
Nettoutgifter	407 411	405 820	368 601
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	91 824		
— överförts till följande år	129 070		

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats

1) täckandet av de utgifter som föranleds av förhandsbeslut och offentligrättsliga prestationer vilka prissatts så att avgiften understiger självkostnadsvärdet

2) kostnaderna för fordonsbeskattningen på Åland år 2018

3) inkomsterna av samarbetet med andra myndigheter

4) totalreformen av datasystemen

5) punkt- och bilbeskattningsuppgifter samt apoteksbeskattningsuppgifter överförda från och med den 1 januari 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Användning av meddelandeförmedlingen (överföring till moment 28.30.03)	-100
Digitalisering av dokument till elektronisk form (investering)	-300
Dokumentförvaltning 2018	-720
Förvaltningen av XBRL-kodsystemet (överföring till moment 28.20.01)	-200
Ibruktagande av ett inkomstregister vid Skatteförvaltningen	1 110
Inbesparing som gäller Skatteförvaltningens lokaler i Helsingfors	-1 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-24 000
Inkomstbeskattning i realtid av personkunder, fas 1	216
Justering av kostnaderna för Katso-tjänsten (överföring från moment 28.30.03)	72
Katso-tjänsten (överföring till moment 28.30.03)	-47
Mervärdesbeskattning av import (överföring från moment 28.10.02)	243
Nya krav på informationsutbytet om internationella skatteuppgifter	-100
Strategiska utvecklingsprojekt	-25
Tryggande av verksamheten	-2 000
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 32.50.43)	609
Verktyg för processtyrning	-200
XBRL-rapportering (investering)	-350
Överföring till moment 28.10.02	-2 000
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-132
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-41
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-375
Indexhöjning av hyror	82
Löneglidningsbesparing	-508
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-3 914
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-2 100
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-453
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-172
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-211
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-103
Sammanlagt	-37 219

2018 budget	368 601 000
2017 budget	405 820 000
2016 bokslut	444 657 000

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 163 018 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Fullmakt
År 2018 får det inom ramen för det totala beloppet för den tidigare godkända beställningsfullmakten för anskaffning av inbyggd programvara för förtullningssystemet ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av beställningsfullmakten som inte har använts.

F ö r k l a r i n g :

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Kundtillfredsställelse vid tullklarering (skalan 1—5)	3,7	4,0	4,0
Andelen rättelser av importbeskattningsbeslut (%)	1,5	2,2	2,2

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Andelen utredda tullbrott (%)	85,2	91	89
Återtagen vinning av brott (mn euro)	19,3	20	18
Utfallet av livsmedelskontrollen och kontrollen av konsumtionsvaror (%)	17	23	23
Skatterest (%)[1)]	0,08	0,15	2,0
Personalresurser			
Årsverken (enligt baskalkylen)[2)]	2 165	1 890	1 840
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	11,6	10,0	10,0
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,3	3,4	3,4

[1)] Beskattningen av mervärdesskatteskyldiga som registrerats för mervärdesbeskattning av varuinförsel överförs den 1 januari 2018 från Tullen till Skatteförvaltningen. Tullen tar ut tull och mervärdesskatt av aktörer som inte är momsregistrerade. Skatteresten väntas öka, eftersom den andel av Tullens uttag av importskatt som härrör sig från aktörer med oregelbunden mervärdesbeskattning växer i och med att de stora aktörerna övergår till Skatteförvaltningen.

[2)] Vid ingången av 2017 har det gjorts en minskning på 205 årsverken som en överföring från Tullen till Skatteförvaltningen till följd av att bil- och punktbeskattningen överförts till Skatteförvaltningen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	170 619	160 347	163 528
Bruttoinkomster	1 223	510	510
Nettoutgifter	169 396	159 837	163 018
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	9 385		
— överförts till följande år	12 240		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-300
Grundläggande förbättring av tullkontoren vid norska gränsen	54
Mervärdesbeskattning av import (överföring till moment 28.10.01)	-243
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-11 650
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2018) (överföring från moment 28.70.20)	13 850
Tryggande av tullklareringsuppgifter och uppgifter i anslutning till skyddande av samhället	1 000
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 32.50.43)	238
Överföring från moment 28.10.01	2 000
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-53
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-27
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	68
Indexhöjning av hyror	41
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-905

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-785
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-143
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	235
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	71
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-68
Nivåförändring	-202
Sammanlagt	3 181

2018 budget	163 018 000
2017 budget	159 837 000
2016 bokslut	172 251 000

20. Utgifter för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 727 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för ett centraliserat underhåll av det nationella inkomstregistret.

Anslaget får också användas till löner till statsanställda, utan årsverkesbegränsningar.

F ö r k l a r i n g : Skatteförvaltningen svarar för inkomstregistret. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minska rapporteringen om inkomstuppgifter och effektivisera verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Inkomstregistret är en av de viktigaste funktionerna i den nationella servicearkitekturen och det omfattar nästan alla medborgare.

2018 budget	1 727 000

63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till återbetalning av skatten i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skatteförvaltningen eller Tullen har berättigats att återfå redan betald skatt

2) till betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande

3) till betalning av tullar som inte uttagits, jämte räntekostnader och andra kostnader som hänför sig till dem och som ersätts till EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Uppskattningen påverkas av finansministeriets beslut från 2012 om lättnad av mervärdesskatten för vilken anslagen för 2018 är 12 700 000 euro.

2018 budget	15 900 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	15 900 000
2016 bokslut	13 369 231

95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänför sig till beskattningen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

1) lagen om skatteredovisning (532/1998)

2) 22 § i lagen om skatteuppbörd och den ikraftträdandebestämmelse (609/2005) som hänför sig till nämnda paragraf

3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)

4) 49 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010)

5) 39 § 2 mom. i tullagen (1258/2009)

6) 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen (1486/1994)

7) 31 § i skattekontolagen och den ikraftträdandebestämmelse (604/2009) som hänför sig till nämnda paragraf.

2018 budget	22 700 000
2017 budget	22 700 000
2016 bokslut	12 470 195

97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av den i fordonets värde återstående bilskatten, när ett fordon som varit i bruk i Finland förs ut ur landet för permanent bruk i utlandet. Exportrestitution kan endast beviljas fordon som har beskattats första gången efter ikraftträdandet av lagen om ändring av bilskattelagen (5/2009).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Anslaget grundar sig på bilskattelagen (1482/1994).

Av bilskatten återbärs ett så stort belopp som återstår av fordonets värde vid tidpunkten för utförseln. I exportrestitution kan inte betalas ett högre belopp än vad som i bilskatt betalats för fordo-

net. Ett ytterligare villkor för återbäring är att det har förflutit högst 10 år sedan fordonet första gången togs i bruk och att fordonet är i dugligt skick.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 000
Sammanlagt	1 000

2018 budget	6 000 000
2017 budget	5 000 000
2016 bokslut	4 223 113

20. Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet är bl.a. anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat, statens pensionssystem, statens gemensamma IT-tjänster, tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt tjänster i anslutning till lokaler. Statens gemensamma funktioner och tjänster ska utvecklas med målet att skapa en enhetligt fungerande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Statskontorets uppgift är att utveckla och producera interna tjänster för statsförvaltningen. Statskontoret möjliggör genom sin verksamhet omkostnadsbesparingar och ökad produktivitet i statens ämbetsverk och inrättningar genom smidiga och effektiva interna tjänster samt genom aktivt deltagande i utvecklandet av dessa tjänster och processer. Utvecklandet av tjänster och processer sker i samarbete med Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning, finansministeriet och kunderna.

Statskontoret sköter bl.a. följande interna tjänster för staten: statens finansieringsfunktioner, skötseln av statens centralbokföring samt styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, rapportering av statens ekonomiska data och personaldata, statens interna skadeförsäkringsverksamhet, arv som tillfallit staten och rådgivningstjänster för medborgare.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning är ett ämbetsverk som hör till finansministeriets förvaltningsområde och som har till uppgift att tillhandahålla stöd- och sakkunnigtjänster inom förvaltningen för statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten samt för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om statsbudgeten (423/1988) eller som har avtalats om dem i serviceavtal. Dessutom kan affärsverk enligt lagen om statliga affärsverk (1062/2010) och aktiebolag som i sin helhet ägs av staten och som producerar tjänster främst för statliga ämbetsverk och inrättningar vara kunder i servicecentret.

Finansieringen består främst av kundfakturering där prissättningen av tjänsterna görs enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadspriset innefattar kostnaderna för att producera och utveckla tjänsterna. I självkostnadspriset ingår inte beredskap för risker i affärsverksamheten, som i statens interna affärsverksamhet kan anknyta bl.a. till funktionsstörningar i datasystemen eller en oför-

utsebar stegring i den allmänna kostnadsnivån, vilket leder till att priserna höjs med en viss eftersläpning. I fråga om kostnaderna har effekten av projektet om en överföring av bokföringen till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning beaktats, men projektets inverkan på den funktionella effektiviteten har inte beaktats. Kostnaderna omfattar också en överföring av ägandet av Tilha, dvs. statsförvaltningens gemensamma tjänst för beställningshantering, och Valtiolle.fi-systemet till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning.

Statens informations- och kommunikationstekniska center Valtori producerar sådana icke-branschspecifika IKT-tjänster för statsförvaltningen som motsvarar kundernas behov och som är konkurrenskraftiga. Det viktigaste målet för Valtori är att förenhetliga statsförvaltningens grundläggande informationsteknik. Detta resulterar i ett lättare underhåll av it-miljön än för närvarande och därtill i en lägre kostnadsnivå och bättre kundtillfredsställe.

TUVE-enheten (enheten för säkerhetsnätsverksamhet) vid Valtori producerar säkerhetsnätstjänster som krävs för samverkan mellan sådana myndigheter som är viktiga för statens högsta ledning och för säkerheten i samhället och andra aktörer och som uppfyller kraven på hög beredskap och säkerhet. Det viktigaste syftet med verksamheten vid TUVE är att trygga användningen av enhetens tjänster i alla situationer, så att de myndigheter som omfattas av användningsskyldigheten kan skapa en kostnadseffektiv verksamhet och lita på tjänsterna både när det gäller kvalitet och funktion.

Senatfastigheter är ett affärsverk inom finansministeriets förvaltningsområde som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet samt hyr ut lokaler och är sakkunnig i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler huvudsakligen till enheter inom statssamfundet. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med fastighetsaktiebolag som dotterbolag. Affärsverket Senatfastigheter styrs på så sätt att ämbetsverkens och inrättningarnas lokaler stöder verksamheten kostnadseffektivt. Statens helhetsintresse och en samhällsansvarig verksamhet säkerställs samtidigt som ämbetsverken och inrättningarna i frågor som gäller lokaler har tillgång till sakkunnigtjänster till stöd vid omstruktureringar och ändringar av verksamheten. Senatfastigheter fastställer hyrorna enligt självkostnadsprincipen för enheter inom statssamfundet.

Rollen som sakkunnig i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler konkretiseras i ett kundpartnerskap där man tillsammans utvecklar lämpliga arbetsmiljöer för verksamheten och ger kunderna besparingar i lokalutgifterna. För effektiv ledning och utveckling i fråga om lokalerna behövs omfattande och enhetlig information om lokalerna, deras antal, kostnader och energiförbrukning. I detta syfte erbjuder Senatfastigheter en informationstjänst för förvaltningen av lokaler att användas av hela statsförvaltningen.

Arbetet med att koncentrera och effektivisera statens fastighetsförvaltning och att förbättra arbetsmiljön vid ämbetsverken och inrättningarna i enlighet med statens lokalstrategi fortsätter. Statens användning av lokaler och den anknytande energiförbrukningen kan följas och styras mer effektivt när uppgiftsunderlaget i det gemensamma datasystemet kompletteras. Målet är en förbättrad lokal- och energieffektivitet.

Statens enhet för kollektiv upphandling **Hansel Ab** har till uppgift att samla statsförvaltningens upphandlingsvolymer, konkurrensutsätta ramavtalen för varor och tjänster, producera avgiftsbelagda sakkunnigtjänster i anslutning till upphandlingar för ämbetsverken och inrättningarna samt

för egen del stödja genomförandet av statens upphandlingsstrategi. Hansel Ab är en viktig aktör i utvecklingen av upphandlingsfunktionen.

Bolaget har som mål att genom sin verksamhet främja öppen konkurrens, högklassig upphandling och statens gemensamma intressen, att med sin sakkunskap stödja ämbetsverkens och inrättningarnas upphandlingsprojekt och att bidra till kostnadsbesparingar för statsförvaltningen. Hansel Ab:s verksamhet utvecklas så att serviceavgiften sänks ytterligare till i genomsnitt 1 procent så att kundbelåtenheten och kvaliteten på servicen är fortsatt goda. Målet är att ramavtalen för Hansel Ab ska fås med i statens elektroniska system för hantering av beställningar.

Produktiviteten inom statsförvaltningens upphandling ökas genom att man höjer användningsgraden och utvidgar användningsområdet för den kollektiva upphandlingen. Finansministeriet stöder utvecklandet av statens upphandling i enlighet med statens upphandlingsstrategi.

Haus kehittämiskeskus Oy har till uppgift att tillhandahålla utbildnings- och utvecklingstjänster för organisationer inom den offentliga förvaltningen och för deras tjänstemän. Haus verksamhet samt serviceinnehåll och urval av tjänster ska utvecklas så att ämbetsverk och inrättningar i framtiden kan utnyttja tjänsterna i större utsträckning i organisationernas utvecklingsarbete och i stället för intern utbildning.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål
— Statens finansieringstjänster fungerar högklassigt i alla situationer

— Statssamfundets tjänster digitaliseras

— Förvaltningstjänsterna tillhandahålls på ett högklassigt och kostnadseffektivt sätt med hjälp av enhetliga processer och digitala service- och produktionslösningar som ger en god kundupplevelse

— De icke-branschspecifika IKT-tjänsterna är konkurrenskraftiga, högklassiga, ekologiska, datasäkra och motsvarar kundernas behov

— E-tjänsterna följer servicearkitekturen, främjar Finlands konkurrenskraft och är gemensamma, nationella, interoperabla och datasäkra.

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 721 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Effektivitet			
Skuldhantering, resultat	> 0	> 0	> 0
Ekonomiuppgifterna i bokföringsenheternas bokslut är riktiga och tillräckliga, %		> 92	> 93

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Antalet årsverken inom ekonomi- och personalförvaltningen i förhållande till det totala antalet årsverken vid ämbetsverkena	0,0312	0,025	0,023
Funktionell effektivitet			
Kostnadsmotsvarighet vid Statskontorets avgiftsbelagda verksamhet, %	80	> 90	> 90
Produktion och kvalitetsledning			
Medeltalen av de oviktade allmänna vitsorden för kundbelåtenheten, skala 4—10	8,5	8,0	8,0
Handläggningstiden för olycksfallsersättningar i 80 % av besluten, dagar	23	18	18
Digitaliseringsgraden för skadeståndsverksamheten, %	37	35	60
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	302	278	274
Arbetstillfredsställelseindex (skala 1—5)	3,4	3,6	3,6
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	8,0	8,0	8,0
Ledarskapsindex (skala 1—5)	3,3	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	49 907	30 751	30 325
Bruttoinkomster	21 692	7 914	5 604
Nettoutgifter	28 215	22 837	24 721
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 648		
— överförts till följande år	9 049		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	5 344	5 594	5 560
— övriga intäkter	16 009	2 320	33
Intäkter sammanlagt	21 353	7 914	5 593
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	16 643	4 005	2 125
— andel av samkostnader	10 224	3 871	3 533
Kostnader sammanlagt	26 867	7 876	5 658

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-5 514	38	-65
Kostnadsmotsvarighet, %	79	100	99

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av nya uppgifter	1 500
Förvaltningen av XBRL-kodsystemet (överföring från moment 28.10.01)	200
Uppdatering av skadeståndssystemet TIA	1 080
Ändringar av systemet för olycksfall i militärtjänst	-350
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-8
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-27
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	5
Indexhöjning av hyror	4
Löneglidningsbesparing	-24
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-321
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-120
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-18
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	25
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	6
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-68
Sammanlagt	1 884

2018 budget	24 721 000
2017 budget	22 837 000
2016 bokslut	28 616 000

02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av de kursdifferenser som föranleds av användningen av valutakonton som Statskontoret sköter centraliserat på ämbetsverkens och inrättningarnas vägnar.

F ö r k l a r i n g : Statskontoret skaffar centraliserat den valuta som behövs för ämbetsverkens och inrättningarnas anskaffningar i utländsk valuta. Med denna verksamhetsmodell eftersträvas avsevärda kostnadsbesparingar för staten i och med att valutaväxlingsprocesserna blir effektivare och kompetens och stordriftsfördelar kan utnyttjas.

Under momentet antecknas kursdifferenserna för saldona på de valutakonton som sköts centraliserat. Kursdifferenser uppstår t.ex. när anskaffningsutgiften i utländsk valuta för en tillgång bokförs enligt prestationsprincipen med tillämpande av Europeiska centralbankens centralkurs föregående dag och utgiften betalas i en valuta som har bokförts enligt det värde som inkomsten i den utländska valutan har den dag den influtit eller vars anskaffning har bokförts enligt det belopp i euro som betalats för valutaposten. Den kumulativa kursdifferens som uppstått under budgetåret kan i bokslutet vara antingen positiv, och därmed hämta inkomster till staten, eller negativ, och därmed medföra utgifter för staten, för vilka det ska anvisas anslag i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	49
Sammanlagt	49

2018 budget	50 000
2017 budget	1 000
2016 bokslut	1 239 589

06. Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 110 000 euro.

Anslaget får användas till centraliserad upphandling av gemensamma e-tjänster för service och förvaltning.

F ö r k l a r i n g : Anslaget används för att centraliserat skaffa gemensamma e-tjänster för service och förvaltning av Statens center för informations- och kommunikationsteknik eller av andra organisationer. Sådana tjänster är bl.a. identifierings- och betalningstjänsten för medborgare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Medborgarkontot och de interoperabilitetstjänsten (överföring till moment 28.30.03)	-2 125
Utgiftsbesparing	1 235
Sammanlagt	-890

2018 budget	110 000
2017 budget	1 000 000
2016 bokslut	2 733 000

07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget ska användas bara om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Inköpsfakturor, st.	1 214 168	1 150 000	1 120 000
Försäljningsfakturor (alla), st.	627 209	630 000	630 000
Lönespecifikationer, st.	1 135 775	1 120 000	1 100 000
Kundtillfredsställelse	3,9	3,9	3,9

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Funktionell effektivitet			
Inköpsfakturor, st./årsv.	14 428	15 500	19 000
Försäljningsfakturor (alla), st./årsv.	29 301	30 000	31 000
Lönespecifikationer, st./årsv., Kieku	6 846	8 000	8 800
Totalproduktivitetsindex (basåret 2016=100)	100,00	113,50	120,13
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	647	639	593
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,8	< 10	9,5
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,42	3,45	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	55 567	56 109	51 530
Bruttoinkomster	55 856	54 109	49 530
Nettoutgifter	-289	2 000	2 000
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 000		
— överförts till följande år	4 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	55 856	54 109	49 530
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	55 567	56 109	51 530
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-289	-2 000	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	100	96	96

2018 budget	2 000 000
2017 budget	2 000 000
2016 bokslut	-289 139

09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reserva-

tionsanslagsperioden. Anslaget ska användas bara om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 budgetprop.
Produktion och kvalitetsledning			
Valtti (användare)	1 977	18 500	40 000
Mobiltjänst (användare)	171	15 000	30 000
Nyckel IDM (användare)	924	15 000	25 000
Publikationsplattformen YJA (användare)	11	20	35
Nedtagna datacenter	14	35	50
Anslutningstjänst för informationsleden (kunder)	5	60	90
Tillfredsställelse med Valtoris verksamhet (1—5)	3,3	3,5	3,7
Kumulativ kostnadsbesparing (mn euro)	37,7	42	47
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	953	1 030	1 060
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,3	8	7
Arbetstillfredsställelse, 1—5 VMBaro	3,2	3,4	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	248 825	269 246	289 374
Bruttoinkomster	247 425	266 249	286 374
Nettoutgifter	1 400	3 000	3 000
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 400		
— överförts till följande år	3 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	247 425	266 246	286 374
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	248 825	269 246	289 374
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 400	-3 000	-3 000
Kostnadsmotsvarighet, %	99	99	99

2018 budget	3 000 000
2017 budget	3 000 000
2016 bokslut	3 000 000

10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för ersättnings-, utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller.

Förklaring: Anslaget används till utgifter för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller och till ersättningsinvesteringar inom serviceproduktionen, såsom anskaffning av anläggningar och licenser. Servicecentret inkluderar i kundpriserna de kostnader som motsvarar användningen av anslaget under momentet. Servicecentret intäktsför det belopp som motsvarar användningen av anslaget periodiserat över flera år.

Inkomsterna till följd av servicecentrets intäktsföring har budgeterats under moment 12.28.20.

2018 budget	10 000 000
2017 budget	10 000 000
2016 bokslut	5 000 000

88. Senatfastigheter

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål
Senatfastigheter är ett statligt affärsverk inom finansministeriets förvaltningsområde. Enligt lagen om statliga affärsverk (1062/2010) ska Senatfastigheter tillhandahålla lokalservice och andra tjänster i omedelbar anknytning till den för statliga ämbetsverk och inrättningar, fonder utanför statsbudgeten och andra statliga affärsverk liksom för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen samt sköta den statliga fastighetsförmögenhet som är i Senatfastigheters besittning. Affärsverket kan tillhandahålla tjänster också för sådana sammanslutningar vars verksamhet finansieras främst med anslag som tagits in i statsbudgeten.

2. Investeringar
Senatfastigheters investeringar får medföra utgifter på högst 250 miljoner euro år 2018. Dessutom får Senatfastigheter ingå förbindelser som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 230 miljoner euro. Investeringarna koncentreras till grundliga renoveringar för att bibehålla byggnadsbeståndets värde och förbättra dess funktionsduglighet samt till investeringar som effektiviserar användningen av lokaler. I investeringsramen ingår varken markanvändningsavgifter eller överlåtelseskatt.

Dessutom får Senatfastigheter utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. Upplåning
Senatfastigheter berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet 2018 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 70 miljoner euro netto.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt uppställt 53 miljoner euro som resultatmål för Senatfastigheters uthyrningsverksamhet år 2018.

År 2018 intäktsför Senatfastigheter i statsbudgeten sammanlagt 116,4 miljoner euro i form av intäktsföring av vinst från 2017, borgensavgifter och räntor och amorteringar på lån. I finansieringsplanen för 2018 har räntorna och amorteringarna på statens lån uppskattats till 27,4 miljoner euro, intäktsföringen av vinst till 85 miljoner euro och borgensavgifterna till 4 miljoner euro. Den upplåning som närmast behövs för finansiering av investeringarna uppgår till högst 70 miljoner euro netto.

Senatfastigheters likviditet påverkas i hög grad av kassaflödet från realiseringen av fastigheter. Det kassaflöde som uppkommer genom fastighetsköp beror på respektive marknadssituation och innehåller därmed osäkerhetsfaktorer som inte beror på Senatfastigheter.

Preliminär investeringsplan för 2018 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Investeringar i reparationer som förbättrar byggnadsbeståndets värde och användbarhet	200
Investeringar i nybyggnader	50
Sammanlagt	250

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	2016 utfall affärsverk	koncern	2017 prognos affärsverk	koncern	2018 uppskattning affärsverk	koncern
Omsättning, mn €	599	603	623	628	658	662
— Uthyrning	582	587	606	611	641	645
— Tjänster	16	16	17	17	17	17
Övriga rörelseintäkter	128	128	58	58	30	30
Hyresverksamhetens hyresnetto, mn €	319		300		300	
— % av omsättningen	53		48		46	
Avskrivningar (inkl. nedskrivningar)	218		199		210	
Rörelsevinst, mn €	207	204	151	149	113	110
— % av omsättningen	35	34	24	24	17	17
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	175	181	116	122	76	82
— % av omsättningen	29	30	19	19	12	12
Balansomslutning	4 663	4 705	4 670	4 712	4 649	4 691
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	120		125		85	
Investeringar, mn €	258		300		250	
Investeringar i % av omsättningen	43		48		38	
Avkastning på investerat kapital, % av hela verksamheten	4,7	4,7	3,5	3,5	2,7	2,7

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	2016 utfall affärsverk	koncern	2017 prognos affärsverk	koncern	2018 uppskattning affärsverk	koncern
Avkastning på investerat kapital, % hyresverksamhet	2,3		2,3		2,0	
Avkastning på eget kapital, %	6,1	6,3	4,0	4,2	2,6	2,8
Avkastning på eget kapital, %, hyresverksamhet in-house	1,7		1,5		1,5	
Soliditet, %	62	62	63	62	63	62
Antal anställda	318	320	326	328	330	332

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2016 utfall	2017 prognos	2018 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	4,9	4,0	4,0
13.01.04 Räntor på statens lån	12,4	9,1	6,4
13.05.01 Intäktsföring av vinst	120,0	125,0	85,0
15.01.02 Återbetalningar av statens lån till affärsverk	69,1	68,3	21,0
Sammanlagt	206,4	206,4	116,4

2018 budget —
2017 I tilläggsb. —
2017 budget —
2016 bokslut —

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

Förklaring: **Statistikcentralen** är allmän myndighet inom statens statistikväsen. Utöver framställandet av statistik ska centralen sörja för det allmänna utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga statistikframställande myndigheter. Statens statistikväsen ska sörja för att statistik över samhällsförhållandena och deras utveckling framställs för allmänt bruk. Syftet är att svara smidigt på inhemska och internationella informationsbehov och att främja en effektiv användning av informationsmaterial i samhället.

Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) bedriver till stöd för beslutsfattandet tillämpad ekonomisk forskning och gör ekonomiska analyser om frågor som är viktiga med tanke på samhällsekonomin och de finanspolitiska besluten i Finland.

Befolkningsregistercentralen ska möjliggöra att uppgifter i befolkningsdatasystemet och tjänster som Befolkningsregistercentralen tillhandahåller inom certifierad elektronisk kommunikation utnyttjas som stöd för samhällets funktioner och informationsförsörjning. Genom sin verksamhet främjar Befolkningsregistercentralen skyddet för privatlivet, skyddet för personuppgifter och datasäkerheten samt utvecklandet och iakttagandet av kraven på god informationsbehandling och

god informationshantering. Befolkningsregistercentralen är tillsammans med magistraterna registeransvarig för befolkningsdatasystemet. Befolkningsregistercentralen förvaltar och utvecklar befolkningsdatasystemet, uppgifterna i det och kvaliteten på uppgifterna samt den certifierade elektroniska kommunikationen. Befolkningsregistercentralen tillhandahåller informationstjänster och certifikattjänster ur befolkningsdatasystemet.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

— Statistik, informationsmaterial, undersökningar och tjänster är tillförlitliga och relevanta

— Forskningsverksamheten stöder beslutsfattandet som svarar mot de viktigaste utmaningarna i den finländska samhällsekonomin

— Befolkningsdatasystemet och certifikattjänsterna är fortsatt tillförlitliga och deras tillgänglighet och användning ökar

— Genom den nationella servicearkitekturen möjliggörs fortsatt digitalisering i Finland genom att man effektiviserar och stöder kundernas verksamhet

— Genom att utveckla folkbokföringen och dess datasystem främjar man kvaliteten på samhällets basregisteruppgifter och en kostnadseffektiv tillgång till uppgifterna särskilt med beaktande av dataskydds- och datasäkerhetsaspekterna.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 014 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av medlemsavgifter

2) till finansiering av statistiska projekt som hänför sig till medlemskapet i EU.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

1) inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten

2) inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

F ö r k l a r i n g :

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Antal offentliggöranden, st.	548	546	550
Antal tillhandahållna tjänster, st. (över 500 €)	-	800	800
Andel offentliggöranden i rätt tid, %	95	97	97
Andel felfria offentliggöranden, %	94	95	96
Antal ansökningar om licenser inom forskarservicen, st.	243	260	285
Funktionell effektivitet			
Produktivitetsförändring, %	1,0	0,5	0,5
De fasta kostnadernas andel av de totala kostnaderna, %	75	70	69

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Produktionsutgifter per statistikuppgift som offentliggörs, 1 000 €	95	98	100
Kostnadsmotsvarighet för avgiftsbelagda tjänster, %	114	100	100
Andel som svarat via webben eller via automatisk rapportering av alla svarande vid insamling av företagsdata, %	90	92	93
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	739	750	750
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,1	< 10	< 10
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,5	3,5	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 935	56 138	54 514
Bruttoinkomster	10 023	9 000	8 500
Nettoutgifter	46 912	47 138	46 014
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 705		
— överförts till följande år	9 972		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 342	7 500	7 100
— övriga intäkter	219	-	-
Intäkter sammanlagt	8 561	7 500	7 100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	7 488	7 500	7 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 073	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	114	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Obligatoriska EU-projekt	-321
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande (överföring till moment 29.01.02)	-50
Överföring från moment 28.01.01	50
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-15

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-7
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-46
Indexhöjning av hyror	15
Löneglidningsbesparing	-70
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-428
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-244
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-61
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-14
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-25
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-16
Nivåförändring	108
Sammanlagt	-1 124

2018 budget	46 014 000
2017 budget	47 138 000
2016 bokslut	50 179 000

02. Statens ekonomiska forskningscentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 312 000 euro.

Av anslaget får högst 310 000 euro användas till betalning av omkostnader för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken samt till betalning av utgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet.

F ö r k l a r i n g :

Funktionell effektivitet
De viktigaste målen 2018 är att lyckas skaffa forskningsfinansiering så att Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) inom sin forskning också i fortsättningen kan koncentrera sig på sina kärnområden, dvs. utnyttjande av strategiska rekryteringar för att stärka forskningshandledningen och forskningsverksamheten samt utvecklande av stödfunktionerna för forskningen.

Produktion och kvalitetsledning
Statens ekonomiska forskningscentrals forskningsresultat publiceras i forskningscentralens egna publikationsserier och dessutom i vetenskapliga internationella tidskrifter samt bl.a. i ministeriernas publikationsserier. De viktigaste formerna av sakkunnigverksamhet är det slag av utlåtanden och höranden, medlemskap i arbetsgrupper, anföranden och övrigt deltagande i den offentliga debatten kring forskningsresultaten som tjänar forskarsamhället och beslutsfattandet. Målet år 2018 är att det kvalitetsjusterade antalet publikationer i förhållande till antalet årsverken ökar och att man i sakkunnigverksamheten kan koncentrera sig på det som har den största genomslagskraften.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Årsverken, årsv.	50	53	55
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	4,9	4,3	4,0
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,8	3,7	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 957	5 382	5 312
Bruttoinkomster	1 569	2 000	2 000
Nettoutgifter	3 388	3 382	3 312
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 919		
— överförs till följande år	2 245		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-1
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-4
Indexhöjning av hyror	1
Löneglidningsbesparing	-5
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-29
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-16
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-2
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-2
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-4
Nivåförändring	-2
Sammanlagt	-70

2018 budget	3 312 000
2017 budget	3 382 000
2016 bokslut	3 714 000

03. Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 836 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Funktionell effektivitet			
Totalproduktivitetsindex input/output, förändring jämfört med året innan, %	10,1	1	1
Produktion och kvalitetsledning			
Riktigheten i elektronisk identitet, %	100	100	100
Dataenheter som överlåtits ur befolkningsdatasystemets gränssnittstjänster, mn st.	21,7	22,4	24,7
Möjlighet att använda direktåtkomst i befolkningsdatasystemet, %	99,95	99,95	99,95
Möjlighet att använda certifieringssystem, %	99,00	99,95	99,95
Flyttningsanmälan på internet, %	72	75	80
Möjlighet att använda identifikationstjänst, %		99,90	99,90
Möjlighet att använda behörighetstjänst, %		99,90	99,90
Nya organisationer som anslutit sig till informationsleden, antal	20	30	30
Antalet tjänster i servicedatalagret		5 000	7 000
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken[1)]	137	155	165
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	8,3	8,5	8,5
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,5	3,5	3,5

[1)] Inbegriper visstidsanställda för genomförandet av programmet för den nationella servicearkitekturen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 025	27 545	45 438
Bruttoinkomster	19 420	17 925	19 602
Nettoutgifter	7 605	9 620	25 836
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 410		
— överförts till följande år	5 428		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	8 139	8 825	9 378
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	8 438	8 592	9 378
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-299	233	-
Kostnadsmotsvarighet, %	96	103	100
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	10 806	9 100	10 694
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	4 506	4 900	4 951
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	6 300	4 200	5 743
Kostnadsmotsvarighet, %	240	186	216

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Användningen av förmedling av meddelanden (överföring från moment 33.10.60)	1 000
Användningen av förmedling av meddelanden (överföring till moment 28.10.01)	100
Avgifter för elektronisk identifiering (överföring från moment 33.01.25)	500
HETI-projektet (finansieringen 2018) (överföring från moment 28.70.20)	4 000
Justering av kostnaderna för Katso-tjänsten (överföring till moment 28.10.01)	-72
Katso-tjänsten (överföring från moment 28.10.01)	47
Koncentrering av identifikationsavgifter (överföring från moment 33.10.60)	680
Medborgarkontot och de interoperabilitetstjänsten (överföring från moment 28.20.06)	2 125
Revidering av namnlagen	315
Tjänsten FöretagsFinland.fi (överföring från moment 32.01.02)	500
Upprätthållande av tjänsterna (överföring från moment 28.70.(03))	7 250
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-7
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-5
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-8
Indexhöjning av hyror	3
Löneglidningsbesparing	-13
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-136
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-34
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-7
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-11
Sammanlagt	16 216

2018 budget	25 836 000
2017 I tilläggsb.	140 000
2017 budget	9 620 000
2016 bokslut	7 623 000

40. Statens regional- och lokalförvaltning

Förklaring: **Regionförvaltningsverket** tillgodoser regional jämlikhet genom att i samarbete med andra aktörer främja rättsskyddet och säkerheten samt genom att utveckla och stödja en i ekonomiskt, socialt och ekologiskt hänseende hållbar välfärd.

Regionförvaltningsverken sköter uppgifter inom följande ansvars- och uppgiftsområden: social- och hälsovård, miljö- och hälsoskydd, undervisnings- och kulturverksamhet, konsument- och konkurrensförvaltning, tillståndsärenden och övriga ansökningsärenden som hör till området för miljöskydds- och vattenlagstiftningen, tillsyn över och utvecklande av arbetarskyddet, produkttillsyn över produkter som används i arbetet, i egenskap av arbetarskyddsmyndighet tillsyn över att arbetarskyddslagstiftningen iakttas, räddningsväsendet, samordnande av beredskapen i regionen, utvärdering av den regionala tillgången till basservice samt styrning, övervakning och utveckling av magistraterna.

Magistraterna har till uppgift att säkerställa att samhället fungerar och att det finns tillgång till interoperabel information för olika kunders behov genom att sköta de register som magistraterna ansvarar för och deras datainnehåll samt säkerställa att kundernas grundläggande rättigheter tillgodoses i det finländska samhället. Magistraterna svarar inom sina verksamhetsområden för befolkningsdata och förmyndarärenden samt den riksomfattande konsumentrådgivningen. Magistraterna sköter också uppgifter som hör till notarius publicus samt civilvigslar, bestyrkande av köp och uppgifter i anslutning till val och folkomröstningar. Andra uppgifter som hör till magistraterna är bl.a. namnändringar, hindersprövning och fastställelse av delägarförteckningen i bouppteckningar.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

— Tillgången till och kvaliteten på basservicen förbättras

— Hälso- och välfärdsskillnaderna minskar och människor tar mer ansvar för den egna hälsan och de egna levnadsvanorna

— Serviceproducenternas handlingsfrihet ökar

— Förutsebarheten i företagsklimatet ökar samtidigt som näringslivets verksamhetsmiljö, säkerhet och marknadens funktion förbättras

— Livsmedelssäkerhetskedjans kvalitet och säkerhet samt styrningen av tillsynen över miljö- och hälsoskyddet bibehålls på en god nivå

— Kundernas rättssäkerhet tillgodoses.

01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 50 345 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till projekt som får EU-finansiering

2) till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i förordningen om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009).

F ö r k l a r i n g : För regionförvaltningsverken uppställs i resultatavtalen mål för resultatet av verksamheten. Förverkligandet av dessa mål utvärderas vid resultatförhandlingar mellan ministerierna, centralförvaltningsmyndigheterna och regionförvaltningsverken och i utvärderingsrapporter.

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Medeltal för behandlingstiden, mån.			
Klagomål	7,8	8	8
Besvär och utlåtanden i ärenden som gäller undervisnings- och kulturverksamheten	2,1	2,5	2,5
Alkoholtillstånd	0,6	1	1
Tillstånd för privata tjänsteproducenter inom social- och hälsovården	1,7	2	2
Ansökningar om miljö- och vattentillstånd	15,0	10	10
Resultaten av kundförfrågan, skala 0—5			
Kundtillfredsställelse när det gäller tjänstvillighet och samarbetsförmåga	-	4	-
Kvaliteten på försvarskurserna	4,1	4	4
Funktionell effektivitet			
Tillsynsbesök samt genomförda utvärderingar och kontroller, genomförandegrad %			
Prioriteringarna i tillsynsprogrammet för social- och hälsovården/styrnings- och utvärderingsbesök, antal besök	41	28	28
Det kommunala miljö- och hälsoskyddets utvärderings- och styrningsbesök, antal utvärderingsbesök, antal besök/samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet, %	21,7	20	20
Genomförandegraden för urvalskontroller av djurens välbefinnande och tvärvillkor	97,3	100	100
Genomförandegraden i fråga om handlingsplanen för konsument-, konkurrens- och näringsrättsliga uppgifter	73,3	100	100
Kostnadsmotsvarighet, %			
Alkoholtillstånd samt social- och hälsovårdens avgiftsbelagda prestationer	78,4	100	100
Miljö- och vattentillstånd, kostnadsmotsvarighet %	39,7	50	50
Mål för hantering och utvecklande av personalresurser			
Antal årsverken sammanlagt	1 218	1 186	1 177
varav regionförvaltningsverkets omkostnader	760	757	739

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet, moment 33.02.07	431	409	418
Övriga moment	27	20	20
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,3	9,0	9,0
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,6	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 719	67 160	64 422
Bruttoinkomster	13 508	13 860	14 077
Nettoutgifter	52 211	53 300	50 345
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 740		
— överförts till följande år	14 551		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	12 806	13 405	13 405
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	22 868	22 340	22 340
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-10 062	-8 935	-8 935
Kostnadsmotsvarighet, %	56	60	60
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	31	30	25
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	30	30	25
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	103	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för projektet för inrättande av Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet (överföring till moment 28.40.03)	-1 610
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-17
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-77
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-29

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjning av hyror	19
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-613
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-283
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-65
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	17
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-12
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-121
Nivåförändring	-164
Sammanlagt	-2 955

2018 budget	50 345 000
2017 budget	53 300 000
2016 bokslut	56 022 000

02. Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 27 399 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i förordningen om skötseln på Åland av uppgifter som gäller konsumentrådgivning (720/2014).

Förklaring: För magistraterna uppställs det i resultatavtalen mål för resultatet av verksamheten. Förverkligandet av dessa mål utvärderas vid resultatförhandlingar mellan enheten för styrning och utveckling av magistraterna vid Regionförvaltningsverket i Östra Finland och magistraterna och i utvärderingsrapporterna.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Förordnande av intressebevakning			
— avgöranden genom magistratens beslut, tid i genomsnitt	3,3 mån.	3,0 mån.	3,0 mån.
Revision av intressebevakningen			
— de privata intressebevakarnas redovisning granskats efter inlämnandet till magistraten, tid i genomsnitt	4,0 mån.	3,8 mån.	3,8 mån.
Tillståndsärenden			
— avgörande från det att ansökan inkommit till magistraten, tid i genomsnitt	1,3 mån.	1,2 mån.	1,2 mån.
Konsumentrådgivning			
— den nationella telefonrådgivningen, av de kunder som ringer rådgivningen betjänas minst	76 %	90 %	90 %
Funktionell effektivitet			
Avgiftsbelagda tjänster inom förmyndarverksamheten			
— produktivitet: prestationer/årsv.	705	730	730
Avgiftsfria person-, familje- och arvsrättsliga tjänster			
—produktivitet: prestationer/årsv.	7 348	8 070	8 070

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Konsumentrådgivningstjänster, rådgivning och utrednings-fall			
— produktivitet: prestationer/årsv.	2 004	2 080	2 080
Avgiftsbelagda offentligrättsliga vittnestjänster			
—produktivitet: prestationer/årsv.	12 243	10 850	10 850
Avgiftsbelagd offentligrättslig informationstjänst			
—produktivitet: prestationer/årsv.	6 583	7 100	7 100
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	623	624	614
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,3	9	9
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,3	3,4	3,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 248	42 849	42 679
Bruttoinkomster	14 582	14 420	15 280
Nettoutgifter	30 666	28 429	27 399
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 621		
— överförts till följande år	7 066		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	14 284	14 050	14 819
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	17 606	18 010	20 448
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 322	-3 960	-5 629
Kostnadsmotsvarighet, %	81	78	72
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	205	289	316
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	87	260	144
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	118	29	172
Kostnadsmotsvarighet, %	236	111	219

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Extra uppgifter när det gäller registrering av asylsökande	-95
Modernisering av magistraternas register, den elektroniska tjänstehelheten (MERP) och kassasystemet VAKAVA	-400
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-9
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-26
Indexhöjning av hyror	10
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-233
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-151
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-50
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	8
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-12
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-72
Sammanlagt	-1 030

2018 budget	27 399 000
2017 budget	28 429 000
2016 bokslut	31 111 000

03. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 102 000 euro.

Anslaget får användas

1) till administrering av utlokaliseringen av funktioner inom statens centralförvaltning

2) till utvecklande av statens regionala och lokala förvaltningsstrukturer

3) till utvecklande av former för myndigheternas gemensamma kundservice och till administrering av samservicen

4) till ersättning av de kostnader som kommunerna föranleds av ordnandet av gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen

5) till upphandling och drift av de IKT-system som ska användas inom den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice.

6) till betalning av kostnader till följd av att Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet inrättas.

F ö r k l a r i n g : Projektet som gäller inrättande av Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet omfattar perioden 15.2.2017—31.12.2018. Avsikten är att myndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2019. Under våren 2018 överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ämbetsverket.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansieringen av projektet Kundservice 2014 upphör	-70
Kostnader för projektet för inrättande av Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet	210
Kostnader för projektet för inrättande av Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet (överföring från moment 28.40.01)	1 610
Sammanlagt	1 750

2018 budget	2 102 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	352 000
2016 bokslut	622 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: Utvecklingen mot en allt äldre befolkning skapar ett betydande tryck på en ökning av statens pensionsutgifter under de två följande årtiondena. Målet är att förbättra hållbarheten i fråga om finansieringen av pensionerna och att på lång sikt höja den genomsnittliga pensioneringsåldern med 2—3 år. Genom Statskontorets Kaiku-projekt, som finansieras med en arbetarskyddspremie som tas ut hos ämbetsverken, strävar man efter att avvärja risken för nedsatt arbetsförmåga och på så sätt dämpa ökningen av statens pensionsutgifter.

15. Pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 673 697 000 euro.

Anslaget får i enlighet med pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner (inkl. eventuell mervärdesskatt) och tillägg till dessa

2) ersättningar i anslutning till pensionsarrangemang som betalats i samband med kommunaliseringen av statliga funktioner med stöd av olika lagar

3) dröjsmålsförhöjningar

4) eventuella rättegångskostnader

5) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt

6) utredningsposter till följd av principen om sista pensionsanstalt.

Anslaget får även användas för att ersätta den kommunala pensionsanstalten för delar av sådana pensioner som grundar sig på tidigare anställning i statens tjänst och som betalas ut med anledning av vissa ägarbyten. Ersättningen betalas i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilmaprincipen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2018 (2551).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner som beviljats på grund av anställning hos staten, kommun, församling eller enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner, affärsverk eller statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	4 652 132 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	12 525 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensionsskydd	2 000 000
Ersättning till Keva i anslutning till överföringar av funktioner från staten till kommuner före den 1 januari 1987	7 040 000
Sammanlagt	4 673 697 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	30 709
Ändring till följd av pensionernas ökade volym	65 611
Sammanlagt	96 320

2018 budget	4 673 697 000
2017 budget	4 577 377 000
2016 bokslut	4 485 030 989

16. Extra pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 050 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och till betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare.

Av anslaget får högst 9 000 euro användas till betalning av extra pensioner som riksdagens kanslikommission beviljat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2018 (2551).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Extra pensioner	2 041 000
Av riksdagens kanslikommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	2 050 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	14
Ändringar som inte beror på indexhöjningar	-60
Sammanlagt	-46

2018 budget	2 050 000
2017 budget	2 096 000
2016 bokslut	1 607 745

17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 643 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammas Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensionsskyddet enligt lagen om statens pensioner, vilken belastning föranleds av att personal som varit i Televas tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentrals tjänst den 31 december 1983, i Vammaskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

2) till betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammas Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar; med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammaskoski fabrik eller Lappo Patronfabrik till Vammas Oy eller Patruunatehdas Lapua Oy och senare till Patria-koncernen

3) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Ersättningarna betalas i huvudsak som sådana engångsbelopp uträknade på försäkringsmatematiska grunder som Keva kan avtala om. Ersättningarna kan också betalas som kontinuerliga prestationer.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Anslaget kommer inte att användas för pensionsersättningar till bolag som bildats efter 1992.

Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2551).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning till Nokia Abp	50 000
Ersättning till Vapo Oy	400 000
Ersättning till Vammas Oy	250 000
Ersättning till Lapua Oy	250 000
Övriga ersättningar	20 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	1 673 000
Sammanlagt	2 643 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	18
Sammanlagt	18

2018 budget	2 643 000
2017 budget	2 625 000
2016 bokslut	574 278

50. Skadestånd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till olycksfallsersättningar

2) till trafikskadeersättningar

3) till förmåner som motsvarar grupplivförsäkring

4) till periodiska ersättningar till statstjänstemän

5) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda

6) till ersättningar enligt lagen om ansvar för spårtrafik

7) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång

8) till betalning av skadestånd vid tillämpning av lagen om statens skadeståndsverksamhet

9) till sakkunnigarvoden i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador

10) rättegångskostnader till följd av skötseln av ett ersättningsärende som bygger på lagen om statens skadeståndsverksamhet eller trafikförsäkringslagen

11) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet

12) ersättande av reseskador.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

Olycksfallsersättningar: lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/1990), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), 26 § i lagen om statens pensioner (1295/2006), tingsrättslagen (581/1993) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

Trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (460/2016) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

Periodiska ersättningar till statstjänstemän: statstjänstemannalagen (750/1994) och förordningen gällande avgångsbidrag (1350/1994)

Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

Lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999)

Lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

Lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Olycksfallsersättningar	35 800 000
Trafikskadeersättningar	2 000 000
Ersättningar för förmåner som motsvarar grupplivförsäkring	1 300 000
Periodiska ersättningar till statstjänstemän	40 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	100 000
Ersättningar enligt lagen om ansvar i spårtrafik	70 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	70 000
Gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	200 000
Skadestånd som grundar sig på statens ansvar	520 000
Reseskador	400 000
Sammanlagt	40 500 000

2018 budget	40 500 000
2017 I tilläggsb.	-200 000
2017 budget	40 500 000
2016 bokslut	38 875 309

63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 217 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) till betalning av pensioner som staten till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning

2) till betalning av de belopp som ingår i statens pensioner och för vilka Keva med anledning av vissa ägarväxlingar betalar ersättning i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2018 (2551).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	1 331
Ändring till följd av Vilma-pensionernas ökade volym	17 398
Sammanlagt	18 729

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	217 200 000
2017 budget	198 471 000
2016 bokslut	180 547 634

95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 497 000 euro.

Anslaget får användas till räntor för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar samt till räntor för förskott som andra pensionsanstalter betalat till staten.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Staten betalar ränta till kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen på sådana pensioner enligt lagen om statens pensioner som betalats av andra pensionsanstalter samt på sådana förskott som betalats vid kostnadsfördelningen. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	106
Ändring till följd av Vilma-pensionernas ökade volym	1 658
Sammanlagt	1 764

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	17 497 000
2017 budget	15 733 000
2016 bokslut	21 839 790

60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen

F ö r k l a r i n g : Kapitlet innehåller personalutgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

02. Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 euro.

Anslaget får användas

1) till löner för nödvändig extra personal i sådana fall då det ökade behovet av personal inte var känt när budgetpropositionen bereddes

2) till utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande

3) till utbetalning av lön på indragningsstat enligt lagen om lön på indragningsstat (182/1931).

Fullmakt
År 2018 får det vid ibruktagande av nya lönesystem för statliga ämbetsverk som inrättats i samband strukturförändringar föranledas årliga utgifter på högst 4 550 000 euro som tidigast år 2023 föranleds av de särskilda kostnaderna för harmoniseringen av löner. Förbindelsen ska ingås på villkor att dessa kostnader ska minskas med ämbetsverkspotter och annan tjänste- och arbetskollektivavtalsfinansiering tills kostnaderna i sin helhet har täckts genom dessa.

F ö r k l a r i n g : Vid sådana strukturomvandlingar inom statsförvaltningen där nya ämbetsverk inrättas tar man i bruk lönesystem för dem. De föranleder merkostnader, eftersom lönerna för den personal som övergår är tryggade och en del av personalen får löneförhöjningar. Hittills har dessa förhöjningar gjorts enligt de ämbetsverkspotter som det avtalats om i statens ramavtal. I en tid av måttliga löneuppgörelser inom statsförvaltningen leder detta till mycket långa övergångsperioder och behovet av en snabbare harmonisering av lönerna ökar. Fullmakten behövs för att förhandlingar om dessa avtal för enskilda verk ska kunna föras också i fråga om harmoniseringen och för att avtal ska kunna ingås för de enskilda verken. Detta är ändamålsenligt i stället för att finansmi-

nisteriet gör dessa avtal centraliserat och avtalen sedan ska godkännas separat av statsrådet och riksdagens finansutskott, vilket krävs enligt det vanliga förfarandet.

När de ämbetsverksspecifika avtalen ingås ska i avtalen tas in sådana skrivningar om detta som håller sig inom ramen för fullmakten. Finansministeriet ska säkerställa detta när det granskar och godkänner de enskilda avtalen. Samtidigt ska det belopp som via budgeten tillfaller ämbetsverket liksom minskningen av beloppet preciseras separat för varje år på det sätt som anges i beslutsdelen. De ovan avsedda kostnader som föranleds av de avtal som ingåtts med stöd av fullmakten finansieras via budgeten för varje ämbetsverk för de aktuella åren.

Beloppet av fullmakten har dimensionerats enligt de uppgifter man hade om situationen i tre sådana ämbetsverk (Naturresursinstitutet, Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori samt Konkurrens- och konsumentverket) när budgetpropositionen lämnades. Fullmaktens belopp för de enskilda verken bestäms separat.

Användningen av fullmakten beräknas föranleda staten utgifter till ett belopp av 4 550 000 euro per år fr.o.m. 2023.

Det uppskattade antalet personer som får lön på indragningsstat år 2018 är en person. Tidpunkten för när en person som får lön på indragningsstat pensioneras kan väljas av personen i fråga fram till det att han eller hon fyller 68 år.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-10
Sammanlagt	-10

2018 budget	15 000
2017 budget	25 000
2016 bokslut	12 744

10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådan forskning och insamling av uppgifter som främjar arbetarskyddet, välbefinnande i arbetet och företagshälsovården inom statsförvaltningen

2) för sådan forskning och utveckling som främjar arbetslivsförhållandena mellan den statliga arbetsgivaren och de statligt anställda

3) för utbildning och information om det som anges ovan.

Förklaring: Anslaget grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991).

Anslaget beräknas så att det är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dess-

utom de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommits vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna. Målet är att förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser och att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom finansiellt stöd till information, forskning och utvecklingsprojekt som gäller ämnesområdet. Statens arbetslivsdelegation beslutar årligen om de prioriterade områdena för fördelningen av anslaget.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.60.

2018 budget	850 000
2017 budget	850 000
2016 bokslut	900 000

12. Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådan ersättning till ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen och arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013).

Förklaring: Av anslaget kan ersättning betalas till ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen för sådan utbildning som de ordnar för sina anställda. Av anslaget kan ersättning dessutom betalas till arbetslöshetsförsäkringsfonden till det belopp som fonden har betalat till arbetsgivarna i utbildningsersättning. Ordnandet av utbildning och det ekonomiska incitament som är kopplat till det är en del av förverkligandet av den verksamhetsmodell för kompetensutveckling som avses i ramavtalet för arbetsmarknaden och som arbetsmarknadens centralorganisationer kommit överens om.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats det utbetalade beloppet av ersättningar 2015—2017 till ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen och arbetslöshetsförsäkringsfondens beräkning av ersättningar som ska betalas ut 2018.

2018 budget	15 000 000
2017 budget	15 000 000
2016 bokslut	15 500 000

(60.) Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Yrkesexamensstipendier för personer i statens tjänst (överföring till moment 33.20.55)	-230
Sammanlagt	-230

2017 budget	230 000
2016 bokslut	202 081

70. Utvecklande av statsförvaltningen

F ö r k l a r i n g : De centrala och för varje förvaltningsområde och ämbetsverk specifika IKT-projekt som används för att utveckla organisationer, processer, tjänster och informationsteknik stöds med produktivitetsanslaget under moment 28.70.20. Från momentet överförs årligen i budgeten anslag till förvaltningsområdenas och ämbetsverkens förfogande.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål
— Med hänsyn till principerna för digitaliseringen utvecklas kundorienterad verksamhet, försöksinriktad verksamhetskultur och samanvändning av information och teknik

— Digitaliseringens möjligheter utnyttjas så att de tjänster som den offentliga förvaltningen ansvarar för tillhandahålls kundorienterat i form av organisationsöverskridande processer och i samarbete med andra aktörer

— Ledningen av den digitala säkerheten förtydligas och helhetsbilden förbättras genom att mätningar av och rapporter om säkerheten utvecklas och genom att stärka de strategiska riktlinjerna för den digitala säkerheten inom den offentliga förvaltningen

— Den lagstiftning som gäller informationshantering utvecklas och normerna för informations- och cybersäkerheten och genomförandet av dem görs klarare samtidigt som det i helheten av krav i fråga om informations- och cybersäkerheten inom den offentliga förvaltningen görs nödvändiga ändringar

— Helhetsarkitekturen och interoperabiliteten främjas.

01. Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till genomförandet av statens gemensamma reformer av informationssystemet och av gemensamma IKT-tjänster och IKT-lösningar

2) för styrning och utveckling av genomförandet av digitaliseringen inom den offentliga förvaltningen

3) för den styrning och utveckling som krävs med tanke på lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011), lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013), lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) och lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016)

4) för styrning och utveckling av informations- och cybersäkerheten, beredskapen och informationssäkerhetstjänsterna inom den offentliga förvaltningen

5) till avlönande av visstidsanställd (2 år) extra personal motsvarande högst sju årsverken

6) för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till styrningen av IKT-verksamheten och informations- och cybersäkerheten.

Förklaring: Anslaget är avsett för genomförande av gemensamma tjänster för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen och av andra sådana åtgärder i anslutning till informationsförvaltningen som behövs med tanke på samordnad verksamhet samt för genomförande av program och projekt för utveckling av informations- och cybersäkerheten och beredskapen samt för anskaffning av köpta tjänster som stöder styrningen av statens IKT hos kommersiella och interna tjänsteproducenter.

Anslaget används för genomförande ”Konceptet alla tjänster över en disk” inom projektet för en gemensam informationsförvaltning (YTI). Projektet utgör en del av regeringens spetsprojekt Digitalisering av offentliga tjänster, och genom projektet eftersträvas målmedvetet och målinriktat ledd informationshantering till stöd för användarorienterade digitala offentliga tjänster, kunskapsbaserat beslutsfattande och en innovativ verksamhetsmiljö. Eventuella förvaltningsutgifter eller övriga fasta utgifter för projektet föranleder inga ytterligare behov av anslag.

Mål för resultatet av verksamheten	**Åtgärder**
Högre utnyttjandegrad för den information som den offentliga förvaltningen tar fram. Målet är att informationsflödet mellan myndigheterna ska vara smidigt och att informationen utnyttjas i stor utsträckning i samhället.	Gemensamma informationsspecifikationer för den offentliga förvaltningen och en metainformationsplattform inklusive tjänster införs och tas i bruk. En regeringsproposition om en lag som förenhetligar användningen och utbytet av myndighetsdata lämnas till riksdagen.
Styrningen av den offentliga förvaltningen är verkningsfull.	Styrnings- och investeringsmodellen för digitaliseringen förnyas. En investeringsledningsgrupp inrättas och man sörjer för att projekten har ansvariga ledare som har förvaltningsövergripande mandat för genomförandet. Man gör det möjligt för de digitala tjänsterna att bli primära tjänster för medborgarna.
Ledningen av och normerna för informations- och cybersäkerheten inom den offentliga förvaltningen görs klarare.	En ny ram för ledningen av cybersäkerheten inom statsförvaltningen skapas. Genomförandet av de föreslagna lagstiftningsändringarna om informationssäkerheten inom den offentliga förvaltningen stöds. En helhetsbild av datasäkerheten inom den offentliga förvaltningen skapas, centrala strategiska riktlinjer för informations- och cybersäkerheten utarbetas och kunnande i frågor som gäller säkerheten inom den offentliga förvaltningen förbättras.
En kompetent och djärv verksamhetskultur.	Organisationer inom den offentliga förvaltningen stöds när det gäller att utnyttja digitaliseringen i utvecklingen av verksamhets- och arbetsprocesser samt i försöksverksamhet. Tjänsten Suomidigi.fi inrättas för dem som arbetar med eller leder digitaliseringen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

YTI-projektet (överföring från moment 28.70.22)	1 900
YTI-projektet (överföring till moment 28.70.22)	-3 000
Sammanlagt	-1 100

2018 budget	4 900 000
2017 budget	6 000 000
2016 bokslut	3 800 000

02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas för utveckling, anskaffning och genomförande av processer och datasystem för sådan ekonomi-, personal- och lokalförvaltning som betjänar statsförvaltningen.

F ö r k l a r i n g : Anslaget är avsett att användas för utveckling och revidering av statens gemensamma system för ekonomi- och personalförvaltningen, t.ex. för utveckling av informationssystemet Kiekus produktivitet och för informationssystemtjänster i anslutning till digitaliseringen av anskaffningar inkl. elektroniska system för hantering av beställningar och räkningar. Avsikten är att anslaget i någon mån också ska användas för utgifter som föranleds av utvecklingen av det datasystem som stöder beredningen av budgeten och rambesluten om statsfinanserna. De årliga utgifterna för förvaltningen av systemet betalas från moment 28.01.01.

Projekt och beräknad användning av anslaget (euro)

Utveckling av informationssystemet Kiekus produktivitet samt statsrådets budgeterings- och ramsystem	1 500 000
Genomförande av gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltningen	3 500 000
Sammanlagt	5 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-300
Sammanlagt	-300

2018 budget	5 000 000
2017 I tilläggsb.	1 500 000
2017 budget	5 300 000
2016 bokslut	12 260 000

(03.) Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nya styrningsuppgifter (överföring till moment 28.01.01)	-250
Upprätthållande av tjänsterna (överföring till moment 28.30.03)	-7 250
Nivåförändring	-20 000
Sammanlagt	-27 500

2017 budget	27 500 000
2016 bokslut	27 500 000

05. Stöd och handledning i samband med beredningen och genomförandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 180 530 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för beredningen av social- och hälsovårds- och landskapsreformen och för den handledning och utbildning för beredningen samt till betalning av utgifter för utvecklings- och försöksprojekt som hänför sig till beredningen och genomförandet av reformen

2) till betalning av statsunderstöd för inrättande av temporära beredningsorgan i landskapen och för beredningsorganens verksamhet samt för landskapens verksamhet

3) till beredningen av inrättandet av landskapens nationella servicecenter och till dess verksamhet samt till arrangemangen för och utvecklingen av de gemensamma tjänsterna

4) till betalning av understöd till kommuner och samkommuner för kostnader för beredningen

5) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten för genomförande av de ändringar i datasystemen som krävs för reformen.

F ö r k l a r i n g : Anslaget används vid finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet för lednings-, styrnings- och koordineringsuppgifter i anslutning till landskapsreformen och social- och hälsvårdsreformen. Dessutom används anslaget för förändringstöd i reformen för att säkra genomförandet av reformen i landskapen.

Anslaget används också till beredningen och inrättandet av landskapens dataadministration, beredningen av och gemensamma investeringar för landskapens IKT-servicecentral, ändringsåtgärder för och det riksomfattande genomförandet av kommunernas dataadministration.

Statsrådet har fattat ett principbeslut om styrningen, administreringen och utvecklingen av landskapens informationssystem. I principbeslutet fastställs ansvar och uppgifter för de olika aktörerna samt principerna om finansieringen av landskapens investeringar i informationssystem. Avsikten är att riktlinjerna i principbeslutet beaktas vid beredningen och genomförandet av landskapsreformen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredningen av Servicecentret för landskapens ekonomi- och personalförvaltning	1 000
Driftsanslag för det rikstäckande förändringsstödet (SHM)	135
Finansiering 2017	-31 300
Finansieringen av förhandsberedningen, av temporära beredningsorgan i landskapen och av landskapsfullmäktiges mandattid	40 000
Förändringsutbildning, SHM och FM	900
Förändringsåtgärder som gäller kommunernas dataadministration	2 500
Informationssystemsändringar i anslutning till avbrytarservicen	225
Lednings-, styrnings- och koordineringsuppgifter inom reformen (SHM)	500
Nationell styrning och gemensamma stödåtgärder - IKT	2 300
Samordnare för social- och hälsovården till landskapen	1 350
Statsunderstöd till Syd-Österbottens sjukvårdsdistrikt	220
Stöd och handledning i samband med beredningen och genomförandet, finansministeriet	500
Utvecklandet av IKT i landskapen och inom social- och hälsovården, beredningen av en IKT-servicecentral och av landskapens dataadministration, regionala stödåtgärder och gemensamma investeringar	130 000
Utvidgning av kunskapsunderlaget för social- och hälsovården	900
Sammanlagt	149 230

2018 budget	180 530 000
2017 I tilläggsb.	22 000 000
2017 budget	31 300 000

20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 268 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning av informationsförvaltningsprojekt, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom den offentliga förvaltningen samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster

2) till utveckling av centrala datasystemprojekt inom förvaltningsområdena

3) till avlönande av personal motsvarande högst 25 årsverken i uppgifter för viss tid.

F ö r k l a r i n g : Anslaget är avsett att användas till finansiering av sådana projekt som ökar produktiviteten inom förvaltningen och för vars del finansministeriet och respektive ministerium har ingått ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten och realisering av produktivitetsvinsterna. Genom att de datasystem som används i ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna moderniseras och funktionerna automatiseras kan produktiviteten förbättras, övergången till elektronisk kommunikation främjas och föråldrade system ersättas. Anslaget får även användas till utveckling av centrala datasystemprojekt som ökar produktiviteten och till utveckling av datasystem som är avsedda att användas gemensamt inom statsförvaltningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datasystemet Erica (finansieringen 2017) (överföring från moment 26.30.02)	310
Genomförande av ett nationellt inkomstregister (finansiering 2017) (överföring från moment 28.70.21)	5 000
Genomförande av ett nationellt inkomstregister (finansiering 2018) (överföring till moment 28.70.21)	-3 142
HETI-projektet (finansieringen 2018) (överföring till moment 28.30.03)	-4 000
Ibruktagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (finansieringen 2017) (överföring från moment 25.01.22)	2 184
Ibruktagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (finansieringen 2018) (överföring till moment 25.01.22)	-2 590
Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.10.01)	24 000
Informationssystemprojektet inom utsökningsväsendets strukturreform (URA ICT) (finansieringen 2017) (överföring från moment 25.20.01)	2 899
Informationssystemprojektet inom utsökningsväsendets strukturreform (URA ICT) (finansieringen 2018) (överföring till moment 25.20.01)	-1 744
Klientdatasystemprojektet (Roti) (finansieringen 2017) (överföring från moment 25.40.01)	3 500
Migrationsverkets projekt ”Ett smart digitalt ämbetsverk” (finansieringen 2017) (överföring från moment 26.40.01)	2 000
Migrationsverkets projekt ”Ett smart digitalt ämbetsverk” (finansieringen 2018) (överföring till moment 26.40.01)	-2 000
Polisstyrelsens VITJA-projekt (finansiering 2017) (överföring från moment 26.10.01)	4 000
Polisstyrelsens VITJA-projekt (finansiering 2018) (överföring till moment 26.10.01)	-3 000
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljö-information (finansieringen 2017) (överföring från moment 35.01.04)	1 640
Projektet för att höja skyddspolisens prestationsförmåga (finansiering 2017) (överföring från moment 26.10.02)	5 950
Projektet för att höja skyddspolisens prestationsförmåga (finansiering 2018) (överföring till moment 26.10.02)	-4 389
Projektet för den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2017) (överföring från moment 30.20.02)	1 194
Projektet för den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2018) (överföring till moment 30.20.02)	-657
Projektet för förvaltningsdomstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumenthantering (HAIPA) (finansiering 2017) (överföring från moment 25.10.03)	5 680
Projektet för förvaltningsdomstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumenthantering (HAIPA) (finansiering 2018) (överföring till moment 25.10.03)	-3 713
Projektet för statsrådets digitala skrivbord (finansiering 2017) (överföring från moment 23.01.01)	1 060
Projektet för statsrådets digitala skrivbord (finansiering 2018) (överföring till moment 23.01.01)	-980
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2017) (överföring från moment 23.01.01)	3 400
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2018) (överföring till moment 23.01.01)	-3 200
Projektet för utveckling av informationssystem för Rättsregistercentralens myndighetsverksamhet (eORK) (finansiering 2017) (överföring från moment 25.01.05)	850

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för utveckling av informationssystem för Rättsregistercentralens myndighetsverksamhet (eORK) (finansiering 2018) (överföring till moment 25.01.05)	-1 880
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.10.02)	11 650
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2018) (överföring till moment 28.10.02)	-13 850
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande (finansiering 2018) (överföring till moment 29.01.02)	-700
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande) (finansiering 2017) (överföring från moment 29.01.02)	1 288
Åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas databank (AIPA) (finansieringen 2017) (överföring från moment 25.10.03)	3 100
Nivåförändring	-53 322
Sammanlagt	-19 462

2018 budget	30 268 000
2017 budget	49 730 000
2016 bokslut	17 799 000

21. Inrättande av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 663 000 euro.

Anslaget får användas

1) för anskaffning och utveckling av ett nationellt inkomstregister samt för andra merutgifter som föranleds av anskaffningen och utvecklingen av det nationella inkomstregistret

2) för projektledning i anslutning till inkomstregisterprojektet, för kravdefinition för registret och dess förvaltning, för anskaffningsprocessen samt för konfiguration, planering, inrättande och testning av registret och för beredningen av att ta registret i bruk

3) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 46 årsverken.

Fullmakt
År 2018 får det inom ramen för det totala beloppet för den tidigare godkända beställningsfullmakten för anskaffning av inkomstregistret ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av beställningsfullmakten som inte har använts.

Förklaring: Anslaget används för inrättandet av ett nationellt inkomstregister som en del av spetsprojektet för digitalisering av offentliga tjänster. Inrättandet av inkomstregistret hänför sig till ett större projekt för utveckling av den nationella helhetsinfrastrukturen. Inkomstregistret är en av de viktigaste funktionerna i den nationella servicearkitekturen och det omfattar nästan alla medborgare. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minska rapporteringen om inkomstuppgifter och effektivisera verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Finansministeriet ansvarar för organiseringen och tillsättandet av inkomstregisterprojektet.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	7 521	7 521
Utgifter sammanlagt	7 521	7 521

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av ett nationellt inkomstregister (finansiering 2017) (överföring från moment 28.70.22)	5 000
Genomförande av ett nationellt inkomstregister (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-5 000
Genomförande av ett nationellt inkomstregister (finansiering 2018) (överföring från moment 28.70.20)	3 142
Nivåförändring	-3 307
Sammanlagt	-165

2018 budget	15 663 000
2017 budget	15 828 000
2016 bokslut	15 855 000

22. Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 114 000 euro.

Anslaget får användas

1) till planering, utveckling och genomförande av projekt som stöder digitalisering och förutsättningarna för den

2) till behovsprövade statsunderstöd för planering, utveckling och genomförande av projekt som stöder digitalisering

3) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

F ö r k l a r i n g : Avsikten är att anslaget ska användas för främjande av den digitalisering av offentliga tjänster som är ett av regeringens spetsprojekt, i synnerhet för utveckling av processer som har störst genomslag utifrån ansökningar från organisationer inom den offentliga sektorn. Anslaget får även användas för att skapa förutsättningar för digitalisering.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

E-lärande (överföring till moment 28.01.01)	-225
Genomförande av ett nationellt inkomstregister (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.21)	-5 000
Projektet för en serviceplattform för offentlig geografisk information (överföring från moment 30.01.01)	800

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för en serviceplattform för offentlig geografisk information (överföring till moment 30.01.01)	-3 140
Projektet KemiDigi (överföring från moment 32.01.21)	1 800
Projektet KemiDigi (överföring till moment 32.01.21)	-1 100
Projektet KiraDigi (överföring från moment 35.20.(02))	4 000
YTI-projektet (överföring från moment 28.70.01)	3 000
YTI-projektet (överföring till moment 28.70.01)	-1 900
Nivåförändring	1 807
Sammanlagt	42

2018 budget	15 114 000
2017 I tilläggsb.	-5 560 000
2017 budget	15 072 000
2016 bokslut	175 000

40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av prisstöd och underskottsunderstöd i anslutning till myndighetsradionätet till Suomen Erillisverkot Oy eller dess dotterbolag.

F ö r k l a r i n g : Syftet med den finansiering som beviljas under momentet är att trygga myndighetsradionätets verksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Säkerhetsmyndigheternas kommunikationsnät (överföring från moment 26.30.(43))	8 100
Sammanlagt	8 100

2018 budget	8 100 000

80. Överföringar till landskapet Åland

F ö r k l a r i n g : Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. På grund av detta tillförs landskapet Åland årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen årligen i efterhand för varje kalenderår. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för upptagna nya statslån, multipliceras med avräkningsgrunden som enligt självstyrelselagen är 0,45 %.

På avräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Också det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på det sätt som beskrivs ovan.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag, skattegottgörelse och särskilda bidrag enligt vad som närmare bestäms i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president sådana beslut av delegationen som gäller avräkningen samt delegationens beslut om ovannämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 237 158 000 euro.

Anslaget får enligt Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av förskott på den utjämning och det avräkningsbelopp som avses i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar av inkomstposter	12 582
Sammanlagt	12 582

2018 budget	237 158 000
2017 I tilläggsb.	2 168 000
2017 budget	224 576 000
2016 bokslut	219 560 594

31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av skattegottgörelse till landskapet Åland enligt 49 § i självstyrelselagen för Åland.

F ö r k l a r i n g : Om den i landskapet Åland för ett skatteår debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten överstiger 0,5 % av motsvarande skatt i hela riket, tillkommer det överstigande beloppet (skattegottgörelse) landskapet i enlighet med 49 § i självstyrelselagen för Åland.

2018 budget	15 000 000
2017 I tilläggsb.	9 000 000
2017 budget	15 000 000
2016 bokslut	9 508 580

33. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av intäkterna från lotteriskatten till landskapet Åland.

2018 budget	13 000 000
2017 budget	13 000 000
2016 bokslut	11 104 686

90. Stöd till kommunerna

F ö r k l a r i n g : Genom statsandelen för kommunal basservice och den utjämning av statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna strävar man efter att trygga kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig basservice i olika delar av landet och balansera kommunernas i lag bestämda uppgifter och den övergripande finansieringen av dem enligt område och kommungrupp. De kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen grundar sig framför allt på kostnaderna för varje åldersgrupp och på sjukfrekvensen. Sjukfrekvenskoefficientens delfaktorer är hälso- och sjukvård, äldreomsorg och socialvård. Övriga bestämningsgrunder för de kalkylerade kostnaderna är en arbetslöshetskoefficient, en främmandespråkskoefficient, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, en befolkningstäthetskoefficient och en utbildningsbakgrundskoefficient.

Den andra delen av kriterierna består av tilläggsdelar för kommuner inom samernas hembygdsområde, fjärrorter samt tilläggsdel utifrån självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser.

Genom sammanslagningsunderstöd till kommunerna främjas frivilliga kommunsammanslagningar samt andra sådana ändringar av kommun- och regionstrukturen som bidrar till en mer ekonomisk produktion av högklassig och jämlik kommunal basservice.

Centrala reformer
I enlighet med regeringsprogrammet ska utvecklingen av familjevården anvisas tilläggsfinansiering. Dimensioneringen av personalen inom äldreomsorgen ses över i syfte att minska kommunernas kostnader. Ordnandet av specialiserad sjukvård effektiviseras bl.a. genom att jourverksamheten inom hälso- och sjukvården reformeras, den brådskande mottagningsverksamheten inom primärvården på kvällar och veckoslut centraliseras, bäddavdelningsvården inom den specialiserade sjukvården minskas och den prehospitala akutsjukvården reformeras. Som en del av reformen av yrkesutbildningen utvidgas elev- och studerandevårdens tjänster till att gälla en större mängd studerande än tidigare.

Beredningen av inrättandet av landskap har inletts.

Effektmål
Syftet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet och förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt samt att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga sociala och hälsorelaterade problem, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper och förbättra verksamhetsförutsättningarna för miljö- och hälsoskyddet. Målen eftersträ-

vas genom att man utvecklar ledningen och strukturerna samt tar fram instrument och modeller för god verksamhet och sprider dessa till kommunerna. Effektmålen beskrivs närmare i kapitel 33.60, som ingår i huvudtiteln för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Syftet med social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång till sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel samt att se till att alla i Finland garanteras grundläggande försörjning. Basservicen stärks och reformeras, den äldre befolkningen garanteras en människovärdig ålderdom och satsningar görs på mentalvårdstjänsterna och missbrukarvården.

Utgångspunkten för den kommunala förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt de allmänna biblioteken och kulturverksamheten är att grundtryggheten i utbildningen samt biblioteks- och kulturtjänsterna ska garanteras och stärkas för alla i hela landet, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. De centrala målen för finansieringen till kommunerna är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för varje elev och studerande enligt hans eller hennes förmåga och särskilda behov och att för var och en, som en del av medborgarnas kulturella rättigheter, trygga möjligheten till utveckling med hjälp av riksomfattande bibliotekstjänster och informations- och kulturtjänster samt att säkerställa en jämlik tillgång till kunskap och kultur för befolkningen.

Syftet med *grundläggande konstundervisning* är att ge kommuninvånarna en möjlighet att delta i grundläggande konstundervisning och i sådan undervisning på konstens olika områden som stöder hobbyverksamhet.

Uppgifter som ligger till grund för beräkningen av de kalkylerade kostnaderna

	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Kalkylerade kostnader		
0—5-åringar, euro/inv.	8 346,36	8 198,50
6-åringar, euro/inv.	8 867,40	8 699,48
7—12-åringar, euro/inv.	7 430,66	7 291,01
13—15-åringar, euro/inv.	12 756,32	12 522,23
16—18-åringar, euro/inv.	4 066,31	4 010,92
19—64-åringar, euro/inv.	1 046,62	1 009,22
65—74-åringar, euro/inv.	2 117,97	2 029,43
75—84-åringar, euro/inv.	5 735,98	5 563,64
85-åringar och äldre, euro/inv.	19 301,29	18 910,55
Enligt sjukfrekvens	1 159,26	1 135,88
Enligt arbetslöshetsgrad, euro/inv.	90,09	88,27
Enligt tvåspråkighet, euro/inv.	277,75	272,15
Enligt inslag av främmande modersmål, euro/inv.	1 950,95	1 911,59
Enligt befolkningstäthet, euro/inv.	39,24	38,44
Enligt karaktären av skärgård, euro/inv.	382,29	374,58
Enligt utbildningsbakgrund, euro/inv.	422,20	390,78

Uppgifter som ligger till grund för beräkningen av de kalkylerade kostnaderna

	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Tilläggsdelar		
Fjärrort, euro/inv.	206,15	207,94
Kommuner inom samernas hembygdsområde, euro/inv.	2 625,33	2 641,08
Självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, euro/inv.	62,73	63,11

20. Utveckling av den offentliga sektorns gemensamma informationsförvaltning och informationshantering (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för utvecklingsprojekt som hänför sig till informationstekniken i kommunerna och som förbättrar förutsättningarna för att utnyttja kommunernas dataarkiv samt till ordnandet av datateknisk service och till stöd för införandet av redan genomförda lösningar

2) till statsunderstöd enligt prövning och till betalning av projekt som godkänts och finansierats av EU

3) till utveckling av annan gemensam offentlig informationsförvaltning

4) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken för ett program för utveckling av kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, till statistikföring och informationsförsörjning, främjande av digitalisering av kommunala uppgifter samt till sådan utveckling och sådana utvecklingsprojekt som gäller informations- och kommunikationstekniken i samband med förvaltnings- och servicestrukturerna

5) för ibruktagande samt underhåll under utvecklingsskedet av tjänsterna.

F ö r k l a r i n g : Med anslaget stöds och påskyndas kommunernas informationsförvaltningsutveckling med målet att förbättra produktiviteten samt främja kommunernas och den offentliga förvaltningens gemensamma projekt för utvecklande av informationstekniken samt införande av elektroniska verksamhetssätt. Anslaget används till utarbetandet av JHS-rekommendationer för den offentliga förvaltningen och standarder som grundar sig på lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) samt till annan gemensam utveckling av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen. Anslaget får användas till att stödja och främja inledandet av den övergripande arkitekturen för den offentliga förvaltningen enligt lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen, genomförandet av arkitekturbeskrivningarna, ibruktagandet av arbetsredskap samt publiceringen av resultat för att uppnå de mål som uppställts för arkitekturarbetet och den nytta som eftersträvas med det.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 600
Sammanlagt	1 600

2018 budget	3 000 000
2017 budget	1 400 000
2016 bokslut	7 000 000

22. Utveckling av och stöd till förvaltnings- och servicestrukturerna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till projekt som gäller utvecklandet av den offentliga förvaltningens tillvägagångssätt och ledning och av förvaltnings- och servicestrukturerna samt tillhörande projekt

2) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken för styrnings-, sakkunnig- och projektuppgifter i anslutning till förändringar i förvaltnings- och servicestrukturen

F ö r k l a r i n g : Med anslaget utförs arbete för att utveckla dels de nya landskap som bereds i enlighet med regeringsprogrammet, dels förvaltnings- och servicestrukturen. Anslaget får även användas för projekt för att reformera förvaltningen och ekonomin när det gäller de uppgifter som kvarstår hos kommunerna.

2018 budget	200 000
2017 budget	200 000
2016 bokslut	800 000

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 457 931 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009)

2) till utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna

3) till ett belopp av högst 19 600 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller läroanstalter

4) till ett belopp av högst 3 500 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller allmänna bibliotek.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsandel för kommunal basservice	
Kalkylerade kostnader	25 946 076
— åldersstruktur	18 144 443
— sjukfrekvens	6 205 986
— arbetslöshet	485 002
— tvåspråkighet	97 100

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

— inslag av främmande modersmål	630 853
— boendetäthet	190 898
— karaktär av skärgård	14 243
— skärgårdsdel	9 798
— utbildningsbakgrund	167 753
Kommunernas finansieringsandel	19 371 356
Statsandel	**6 574 720**
Tilläggsdelar	**318 886**
Utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna	**731 895**
Utjämning av systemförändringar 2015	**7 806**
Övergångsarrangemang för hemkommunsersättningen i anslutning till statsandelsreformen	**361**
Hemkommunsersättning till 6—15-åringar som saknar hemkommun (staten ersätter)	**3 109**
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	**5 765**
Ökningar och minskningar av statsandelen	**815 389**
Sammanlagt	**8 457 931**

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 25,34. Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 474 083 vid årsskiftet 2016/2017.

Regeringspropositioner och andra ändringar som hänför sig till dimensioneringen av anslaget

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) så att statsandelsprocenten för kommunal basservice ändras från 25,23 % till 25,34 % år 2018. I ändringen av statsandelsprocenten har som tillägg beaktats 0,09 procentenheter i anslutning till kompenseringen av sänkta avgifter för småbarnspedagogiken 25 000 000 euro samt 0,03 procentenheter i anslutning till utförandet av nya och utvidgade uppgifter så att statsandelsprocenten är 100. I ändringen har som avdrag beaktats 0,01 procentenheter i anslutning till minskningen av kommunernas förvaltningsutgifter, när utbetalningen av det grundläggande utkomststödet har överförts till Folkpensionsanstalten. I enlighet med regeringsprogrammet görs det ingen indexhöjning i statsandelen för basservicen. Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna minskar statsandelarna för basservicen med 176 875 000 euro.

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om elev- och studerandevård. Ändringen hänför sig till reformen av yrkesutbildningen. I läroanstalter på andra stadiet kommer studerandevården att omfattas av nya studerande för vilka det ordnas lagstadgade psykolog- och kuratorstjänster. Vid dimensioneringen av anslaget har som

tillägg beaktats 5 633 000 euro på grund av lagändringen. Statsandelsprocenten är 100, eftersom det är fråga om utvidgade uppgifter.

Social- och hälsovårdsministeriets förordning om förskrivning av läkemedel (1088/2010) har ändrats från och med den 1 januari 2017 så att recept är i kraft två år från den dag receptet förskrivits eller förnyats i stället för som tidigare ett år. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 757 000 euro på grund av förordningsändringen.

Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen, beräkningsgrunder (1 000 euro)

Grundpris	Kalkylerad kostnad
Enligt åldersstruktur	
— 0—5-åringar (8 198,50 euro/inv.)	2 845 314
— 6-åringar (8 699,48 euro/inv.)	542 134
— 7—12-åringar (7 291,01 euro/inv.)	2 653 666
— 13—15-åringar (12 522,23 euro/inv.)	2 179 757
— 16—18-åringar (4 010,92 euro/inv.)	713 286
— 19—64-åringar (1 009,22 euro/inv.)	3 234 585
— 65—74-åringar (2 029,43 euro/inv.)	1 312 130
— 75—84-åringar (5 563,64 euro/inv.)	1 975 777
— 85-åringar och äldre (18 910,55 euro/inv.)	2 687 794
Enligt sjukfrekvens (1 135,88 euro/inv.)	6 205 986
Enligt arbetslöshet (88,27 euro/inv.)	485 002
Enligt tvåspråkighet (272,15 euro/inv.)	97 100
Enligt inslag av främmande modersmål (1 911,59 euro/inv.)	630 853
Enligt boendetäthet (38,45 euro/inv.)	190 898
Enligt karaktär av skärgård (374,58 euro/inv.)	14 243
Enligt ställning som skärdelsdel (274,00 euro/inv.)	9 798
Enligt utbildningsbakgrund (390,78 euro/inv.)	167 753
Sammanlagt	25 946 076

Kommunernas finansieringsandel

Invånarantal	5 474 083
Finansieringsandel, euro/inv.	3 538,74
Finansieringsandel, 1 000 euro	19 371 356

Tilläggsdelar för fjärrorter och för kommuner inom samernas hembygdsområde samt på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (1 000 euro)

Grundpris	
För fjärrorter (207,94 euro/inv.)	119 596
Enligt självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (63,11 euro/inv.)	195 740
För kommuner inom samernas hembygdsområde (2 641,08 euro/inv.)	3 550
Sammanlagt	**318 886**

På skatteinkomsterna baserad utjämning av statsandelarna (1 000 euro)

Tillägg	Avdrag	Netto
1 331 254	**-632 197**	**731 895**

Utjämning av systemförändringar 2015 (1 000 euro)

Tillägg	Avdrag	Netto
8 097	**-291**	**7 806**

Övergångsarrangemang för hemkommunsersättningen i anslutning till statsandelsreformen	**361**

Andra minskningar och ökningar av statsandelen (1 000 euro)

Minskningar av statsandelen	
— förändrad prissättning på standardutlämnanden av uppgifter	-1 314
— neutralisering av ändringen i skatteinkomstutjämning	-47 898
— avdrag i samband med finansieringen av skolor som inleder sin verksamhet	-164
överföring till moment 29.01.02 för förande av registret för verifierat kunnande	-150
— överföring till moment 29.01.02 till antagningstjänsterna	-1 547
— avdrag i anslutning till systemförändringarnas kostnadsneutralitet	-7 828
— frysning av indexhöjningen, 2016	-34 596
— frysning av indexhöjningen, 2018	-42 280
— kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet	-330 847
— finansiering, i anslutning till statsandelsreformen, av utjämnings-systemet för privata utbildningsanordnares hemkommunsersättning	-219
— minskning till följd av konkurrenskraftsavtalet	-467 870
— finansiering av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten	-22 444
— avdrag i anslutning till pensionsstödet	-24 100
Avdrag sammanlagt	**-981 257**
Ökningar av statsandelen	
— korrigeringspost för arbetsmarknadsstödet	29 549
— utjämning av systemförändringar 2010	497
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2010	375 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2011	129 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2012	299 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2013	11 500
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2014	9 500
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2015	131 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2016	262 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2017	395 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2018	131 000
— tillägg för landskapsförbundens uppgifter	500

Andra minskningar och ökningar av statsandelen (1 000 euro)

— överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för läroanstalter	19 600
— överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för bibliotek	3 500
Tillägg sammanlagt	**1 796 646**

Annan finansiering (1 000 euro)

Hemkommunsersättning till 6—15-åringar som saknar hemkommun	**3 109**
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	**5 765**

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anläggningsprojekt som gäller läroanstalter	-5 700
Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	171
Avdrag i samband med finansieringen av skolor som inleder sin verksamhet	-164
Besparing till följd av projektet för utveckling av informationssystemet inom miljö- och hälsoskyddet (Vati-projektet)	-252
Besparing till följd av utvecklingen av närstående- och familjevården	-8 869
Effektivisering av ordnandet av regional specialiserad sjukvård	-31 675
Förlängd giltighetstid för recept	-757
Förändringar i hemkommunsersättningen	-2 645
Förändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer	45 389
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna	-176 875
Justering av kvalitetsrekommendationerna för äldreomsorgen	-4 181
Kompensation för förlorade skatteinkomster	131 000
Kompensation för sänkta avgifter för småbarnspedagogiken	25 000
Konkurrenskraftsavtalets inverkan på statsandelen	-118 578
Minskning av kommunernas förvaltningskostnader till följd av överföringen av det grundläggande utkomststödet till FPA	-3 800
Pensionsstöd till långtidsarbetslösa	-9 000
Projektet för utvecklande av fastighetsskatten (överföring från moment 28.01.01)	600
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande (överföring till moment 29.01.02)	-150
Utveckling av familjevården	5 000
Ändring av beräkningsfaktorerna för fjärrorter	9 200
Ändring av förhållandet mellan antalet barn över 3 år och antalet fostrare i den småbarnspedagogiska verksamheten	-506
Ändring av lagen om elev- och studerandevård	5 633
Övriga ändringar	1 336
Sammanlagt	-139 823

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	8 457 931 000
2017 I tilläggsb.	9 200 000
2017 budget	8 597 754 000
2016 bokslut	9 024 697 225

31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 990 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av kalkylerade sammanslagningsunderstöd enligt 43 § i kommunstrukturlagen (1698/2009)

2) till ersättning av minskningar av statandelar enligt 44 § i kommunstrukturlagen

3) till ett belopp av högst 400 000 euro för särskilda utredningar enligt 16 § i kommunstrukturlagen samt till kommunernas sammanslagningsutredningar.

F ö r k l a r i n g : Kommunerna betalas sådant sammanslagningsunderstöd som avses i 42 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) och sådan ersättning för minskning av statsandelar till följd av sammanslagningen som avses i 44 § i den lagen. Sammanslagningsunderstödet ska användas till nödvändiga kostnader för sammanslagningen, utvecklande av servicesystemet i den nya kommunen och förbättrande av servicens produktivitet eller för att stärka ekonomin i den nya kommunen. Genom ersättningen för minskning av statsandelar strävar man däremot efter att kompensera kommunerna för de statsandelar de förlorar vid sammanslagningen, så det är inte fråga om ett extra stöd till kommunerna, utan motsvarande summa kommer staten till godo i form av minskade statsandelar. Sammanslagningsunderstöd och kompensation för förlorade statsandelar betalas till sammanslagningar som träder i kraft senast 2017.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Sammanslagningsunderstöd	
— kommunsammanslagningar 2017, 2 st.	1 800
— kommunsammanslagningar 2016, 4 st.	3 900
Sammanlagt, 6 st.	5 700
Kompensation för förlorade statsandelar	
— sammanslagningarna 2017	1 051
— sammanslagningarna 2016	-
— sammanslagningarna 2015	839
— sammanslagningarna 2014	-
Sammanlagt	1 890
Kostnaderna för utredningar enligt kommunstrukturlagen och understöd som beviljas för förhandsutredningar i anslutning till sammanslagningarna (högst)	400
Sammanlagt	7 990

	2016 utfall	2017 utfall	2018 uppskattning
Kommunsammanslagningar	4	2	0
Minskning av antalet kommuner	4	2	0
Anslag, mn €	25,2	27,1	8,0
— varav andelen sammanslagningar året i fråga, mn €	5,2	3,0	0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-19 135
Sammanlagt	-19 135

2018 budget	7 990 000
2017 budget	27 125 000
2016 bokslut	25 246 664

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

F ö r k l a r i n g : Sysselsättningen och näringslivet stöds med energiskattestöd.

Med allmänna energiskattestöd främjas konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Med energiskattestödet till jordbruket och trädgårdsodlingen stöds jordbrukets inkomstbildning.

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 261 000 000 euro.

Anslaget får användas till följande stöd och återbäringar som betalas via punktskattesystemet:

1) stöd till jordbruket

2) skatteåterbäring till energiintensiva företag.

F ö r k l a r i n g : Anslaget grundar sig på följande författningar:

1) stöd till jordbruket: lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006)

2) skatteåterbäring till energiintensiva företag: lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (8 a §, 1168/2002).

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Stöd till jordbruket	31 000 000
2. Skatteåterbäring till energiintensiva företag	230 000 000
Sammanlagt	261 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	10 000
Sammanlagt	10 000

2018 budget	261 000 000
2017 budget	251 000 000
2016 bokslut	243 224 128

92. EU och internationella organisationer

Fullmakt
Finansministeriet får med EU:s gemensamma resolutionsnämnd ingå ett avtal om ett arrangemang med lånelimit, inom vilket de lån som beviljas får uppgå till ett belopp av högst 1 083 500 000 euro.

Statsrådet får besluta om att överföra bidrag till den gemensamma resolutionsfonden och om att framföra en begäran om tillfällig överföring av en sådan annan avtalsslutande parts fondandel som avses i 2 § 1 mom. i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden till ett belopp av högst 3 502 500 000 euro.

Förklaring: År 2018 är det femte budgetåret i EU:s fleråriga budgetram för 2014—2020. Budgeten för 2018 innehåller de rabatter som följer av beslutet om egna medel som retroaktivt trädde i kraft i oktober 2016, såsom mervärdesskattebaserade rabatter och engångsrabatter. Förenade kungarikets rabatt fortsätter att gälla utan avbrott även 2018 liksom den tillhörande reduktionen för Tyskland, Österrike, Nederländerna och Sverige. Betalningsunderlagen för de egna medlen utarbetas i enlighet med nationalräkenskapssystemet (ESA 2010).

03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 947 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till medlemsavgifter till internationella organisationer

2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Verket för finansiell stabilitet är en myndighet som till följd av det EU-direktiv som gäller återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag inrättades i Finland 2015. I direktivet och i den förordning som gäller en gemensam resolutionsmekanism anges för verket närmare myndighetsuppgifter i anslutning till föregripande resolutionsåtgärder samt befogenheter att genomföra en kontrollerad omstrukturering av verksamheten vid inrättningar i kris och eventuellt lägga ner sådana inrättningar. Verket för finansiell stabilitet ska också sköta förvaltningen av insättningsgarantisystemet, inklusive förvaltningen av insättningsgarantifonden. I och med verket har man inrättat en ny insättningsgarantifond, i vilken verket samlar insättningsgarantiavgifter. Kostnaderna för myndighetens verksamhet täcks helt och hållet med förvaltningsavgifter av skattenatur som tas ut inom sektorn.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 11.19.11.

Mål för resultatet av verksamheten

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	12,5	14	14
Index för utbildningsnivån (skala 1—8)	6,9	6,9	6,9
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	3,7	8	8
Arbetstillfredsställelseindex	4,1	4,0	4,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Investeringar och anskaffning av tjänster	688
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-190
Sammanlagt	497

2018 budget	2 947 000
2017 budget	2 450 000
2016 bokslut	1 900 000

20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader i enlighet med ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte ersätter, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari förete rådets generalsekreterare en redovisning för hur de har använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.93.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	1 500 000
2017 budget	1 500 000
2016 bokslut	1 500 000

40. Värdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)

Under momentet beviljas 11 550 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses få av att vara värdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses årligen vinna ca 11 550 000 euro på att Nordiska Investeringsbanken ligger i Helsingfors. Detta motsvarar det skattebelopp som banken år 2016 innehöll av de anställdas löner. Avsikten med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella marknaden. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades i tiden vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken, ingår i värdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid de ovannämnda institutionerna betalar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning enligt utfall	450
Sammanlagt	450

2018 budget	11 550 000
2017 budget	11 100 000
2016 bokslut	10 769 788

67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 000 euro.

Anslaget får användas

1) till inlösen av förbindelser som 1982—1986 ingåtts med internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösningen

2) till betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har ingåtts efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av de förbindelser som ingåtts 1982—1986 var den 31 december 2016 förbindelser till ett belopp av ca 1,0 miljon euro oinlösta.

2018 budget	170 000
2017 budget	170 000
2016 bokslut	46 241

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 984 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen

2) till medfinansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket.

F ö r k l a r i n g : Bestämmelser om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag finns i rådets beslut 2014/335/EG, som gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och produktionsavgifter för socker

2) mervärdesskattebaserade avgifter och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

Med undantag av uppbördsprovisionen ingår de traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning inte i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av momsavgiften och BNI-avgiften finns i följande av rådets förordningar (EG):

1) nr 1150/2000: förordningen gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel

2) nr 1553/1989: förordningen om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskatt

3) nr 2223/1996: förordningen gällande beräkningen av bruttonationalinkomst till marknadspris.

Anslagsnivån baserar sig på EU:s budgetram för 2014—2020.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mervärdesskattebaserade avgifter	285 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	1 560 000 000
Finansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket	139 000 000
Sammanlagt	1 984 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	81 000
Sammanlagt	81 000

2018 budget	1 984 000 000
2017 budget	1 903 000 000
2016 bokslut	1 951 000 000

87. Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 610 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands betalningsandel 2018 för tecknandet av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar till ett belopp av 12 420 000 US-dollar vars motvärde är ca 11 610 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Motvärdena under momentet har beräknats enligt valutakursen EUR/USD 1,0698 per den 21 april 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kursdifferens vid tecknandet av grundkapital	580
Sammanlagt	580

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	11 610 000
2017 budget	11 030 000
2016 bokslut	11 401 818

(95.) Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2017 I tilläggsb.	8 200 000
2017 budget	800 000
2016 bokslut	3 266 706

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

F ö r k l a r i n g : Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen. Med en del av anslagen under kapitlet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2018 budget	300 000
2017 budget	300 000
2016 bokslut	247 063

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2018 budget	5 000 000
2017 budget	5 000 000
2016 bokslut	5 000 000

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 euro.

Anslaget får användas

1) till indrivning av statens låne- och borgensfordringar samt andra fordringar

2) till tryggande och skötsel av statens lånefordringar, borgensfordringar och andra fordringar samt statens ärvda egendom

3) till betalning av utgifter för återkrav av förmåner som betalats utan grund och för utövandet av statens regressrätt

4) till betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare

5) till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

2018 budget	150 000
2017 budget	150 000
2016 bokslut	119 893

98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter i anslutning till hanteringen av risken i samband med statens kassaplaceringar.

Avsikten är att anslaget ska täcka utgifter förorsakade av en exceptionell räntemiljö.

Statens likvida medel ska placeras ändamålsenligt, utan kreditrisk eller med låg kreditrisk samt så att statens likviditet är så bra som möjligt vid alla förhållanden på finansmarknaden. Inom ramen för dessa begränsningar ska man eftersträva placeringslösningar som är så förmånliga som

möjligt med tanke på statsfinanserna. Hanteringen av risken i anslutning till de likvida medlen ska också kostnadsmässigt vara så förutsägbar som möjligt.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter för att hantera risken i samband med statens kassaplaceringar vid exceptionella förhållanden på finansmarknaden, när placering enligt lag har varit möjligt på sådana villkor som minskar risken och medför kostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-17 600
Sammanlagt	-17 600

2018 budget	12 400 000
2017 budget	30 000 000
2016 bokslut	40 000 000

Huvudtitel 29
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

De statsandelar som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde budgeteras på grundval av beslutet om beviljande med avvikelse från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter. De statsandelar och statsunderstöd som omfattas av fullmaktsförfarandet budgeteras likväl enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö
Det växande internationella ömsesidiga beroendet och förändringarna i den internationella arbetsfördelningen och i arbetets innehåll samt digitaliseringen och den snabba utvecklingen inom övrig teknologi, befolkningens åldrande, klimatförändringen och flyktingkrisen i Europa har lett till en osäker verksamhetsmiljö som är känslig för förändringar. Osäkerheten ökar till följd av pågående värderings- och attitydförändringar. Betydelsen av sådana institutioner och sådan politik som upprätthåller den sociala samhörigheten och förtroendet i samhället framhävs.

Den produktion som anknyter till värdekedjor på global nivå utvecklas i en allt kunskapsintensivare riktning. Den andel av mervärdet och av den ekonomiska tillväxten som består av immateriellt kapital och värdeskapande är större än tidigare. Detta gäller särskilt i Finland. På Finlands arbetsmarknad finns en efterfrågan på sådant arbete som kräver hög utbildning och ett mångsidigt kunnande. På arbetsmarknaden förekommer det samtidigt både brist på arbetskraft och arbetslöshet. En hållbar ekonomisk tillväxt och en ökad produktivitet förutsätter att kunskap, kunnande och kreativitet utnyttjas mer effektivt i företag, servicesystem och den offentliga förvaltningen.

Utsikterna för den ekonomiska tillväxten i Finland är för första gången på länge försiktigt positiva. Strukturförändringen inom ekonomin, skuldsättningen och anpassningsåtgärderna inom den offentliga sektorn sätter strikta ramar för ministeriets verksamhet. Samtidigt har inhemska och internationella jämförelser visat att Finlands relativa ställning som ett kunskapssamhälle har försvagats. Utbildningsnivån har slutat stiga. De ungas kunskapsnivå sjunker och den finländska vetenskapen sackar efter de konkurrerande ländernas. Integrationen av invandrare förutsätter nya åtgärder inom utbildning, kultur samt idrott och ungdomsarbete.

För att utbildningssystemets kvalitet och effektivitet ska förbättras krävs det nya, öppna och försöksinriktade verksamhetssätt och att man aktivare än förut följer upp och påverkar den inhemska och internationella verksamhetsmiljön.

De kreativa branscherna, som är tillväxtområden, utnyttjar digitaliseringen i hög grad, så den digitala utvecklingen erbjuder nya möjligheter för utveckling av affärsverksamheten och servicen inom dessa branscher.

Genom de spetsprojekt som gäller kunnande och utbildning syftar man till att strukturerna, styrningen, innehållen och verksamhetssätten inom ministeriets ansvarsområden ska utvecklas så att finländarnas utbildnings- och kunskapsnivå stiger. Spetsprojekten ska modernisera inlärningsmiljöerna, nyttja digitalisering vid kunnande och inlärning, försnabba övergången till arbetslivet, förbättra motionens och idrottens och konstens och kulturens tillgänglighet, stärka samarbetet mellan högskolorna och näringslivet, verkställa reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet samt minska antalet unga som står utanför utbildning och arbetsliv.

De kommande åren satsas det på kompetens samt välbefinnande bland barn och unga. Större satsningar görs för att stärka spetsforskningens och forskningens genomslag. Den kreativa ekonomin stärks. Avgifterna för småbarnspedagogiken sänks. Grundskolornas jämställdhetsfinansiering fördubblas. Yrkesutbildningsreformen stöds. Satsningar görs även på att förebygga marginalisering bland unga.

Förvaltningsområdets samhälleliga effekter

Utbildnings- och vetenskapspolitiken
Det finländska välfärdssamhället grundar sig på en hög utbildningsnivå, fungerande småbarnspedagogiska tjänster och en avgiftsfri utbildning av hög kvalitet. Lika möjligheter till en högklassig utbildning från småbarnspedagogisk verksamhet till högskoleutbildning måste säkerställas i hela landet. Målet är att höja befolkningens utbildnings- och kompetensnivå så att finländarna 2020 är världens kunnigaste folk. Serviceförmågan förbättras i fråga om utbildning på andra stadiet. Finländarnas utbildningsnivå ska utvecklas så att 88 % av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder har avlagt examen efter grundstadiet och 30 % högskoleexamen målåret 2020. På motsvarande sätt ska 94 % av 30-åringarna ha avlagt examen efter grundstadiet och 42 % högskoleexamen.

Redan inom en nära framtid kommer det att råda brist på kunnig arbetskraft inom vissa branscher. Problemen med tillgången på arbetskraft kommer att vara särskilt svåra inom social- och hälsovårdsområdet samt områdena inom teknik och trafik. Genom åtgärder riktade till utbildningssystemet ska unga snabbare komma ut i arbetslivet och utbildningsutbudet riktas så att det motsvarar det branschvisa arbetskraftsbehovet. Målet är att de ungas studievägar ska bli kortare än tidigare och att de unga utbildas inom branscher där förutsättningarna för att få arbete är goda. Det branschvisa och regionala utbudet av utbildning riktas i enlighet med befolkningsutvecklingen och behovet av arbetskraft.

Målen för de samhälleliga effekterna inom utbildnings- och vetenskapspolitiken är följande:

— Antalet barn som deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten ökar ytterligare

— Alla som går ut grundstadiet inleder studier efter grundstadiet

— En större del av de nya studenterna fortsätter sina studier samma år

— Antalet unga som står utanför utbildning och arbetsliv minskar

— Den genomsnittliga åldern för dem som utexamineras från högskolor sjunker

— Genomströmningen inom utbildningen förbättras på alla utbildningsstadier och övergångarna görs smidigare

— Nivån på vetenskapen samt internationaliseringen inom högskoleutbildningen och forskningen ökar.

Personer som avslutar den grundläggande utbildningen och genast inleder utbildning (%)

	2013	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Studerande i yrkesutbildning	43,2	44,4	44,0	44,0	44,5	44,5
— utbildning som leder till grundexamen[1)]	40,3	42,1	41,8	42,0	42,5	42,5
— handledande utbildningar[2)]	2,9	2,3	2,2	2,0	2,0	2,0
Studerande i gymnasieutbildning	50,8	51,6	52,5	53,0	53,0	53,0
Studerande i påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen[3)]	3,1	2,1	1,7	3,0	2,5	1,5
Utbildningar som leder till examen sammanlagt	91,1	93,7	94,3	95,0	95,5	95,5
Påbyggnadsundervisning och handledande utbildningar sammanlagt	6,0	4,4	3,9	5,0	4,5	3,5
Sammanlagt	97,1	98,1	98,2	100,0	100,0	99,0

[1)] Källa: Statistikcentralen.

[2)] Källa: statistik för statsandelssystemet (även siffran för 2016 anger utfallet).

[3)] De siffror som gäller den påbyggnadsundervisning som ordnas i anslutning till grundskolorna är uppskattningar som grundar sig på Statistikcentralens statistik över elevantalet.

Medelåldern för dem som avlagt högskoleexamen (median)[1)]

	2013	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Yrkeshögskoleexamen	26,0	26,1	25,9	25,9	25,8	25,8
Högre högskoleexamen	27,8	28,0	28,1	28,1	28,0	27,9

[1)] Källa: Statistikcentralen. I fråga om yrkeshögskolor YH-examen (dags- och flerformsstudier).

Andelen (%) studerande som avlagt examen inom målsatt tid av dem som inlett studier[1)]

	2013	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Gymnasieutbildning (3—3,5 år)	79,6	80,6	80,5	84,0	84,0	84,0
Yrkesinriktad grundexamen (3 år)	62,1	63,6	64,0	65,0	66,0	..
Yrkeshögskoleexamen (5 år)	55,1	52,8	55,0	57,0	60,0	60,0
Lägre och högre högskoleexamen (7 år)	48,2	48,5	50,0	51,0	52,0	52,0

[1)] Källa: Statistikcentralen. Inkluderar endast utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Inkluderar inte utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs i form av en fristående examen eller läroavtalsutbildning. För 2015 är den siffra som anger utbildning som leder till yrkesinriktad grundexamen en uppskattning och för 2018 finns det inte längre någon jämförbar siffra för detta. Avser i fråga om lägre och högre högskoleexamina andelen studerande som avlagt målexamen, den högsta examen, som en ny studerande har beviljats rätt att avlägga.

Studerande och examina[1)]

	2013	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Småbarnspedagogik						
— barn	211 550	211 190	211 400	213 050	213 550	215 000
Förskoleundervisning						
— antal elever	59 800	60 420	62 500	62 000	62 000	62 000
Grundläggande utbildning, läropliktiga						
— nya elever (årskurs 1)	60 180	59 970	60 740	61 500	61 500	61 500
— elever som fått avgångsbetyg	59 580	57 850	58 220	61 000	61 000	60 000
— antal elever	526 850	529 880	531 465	536 000	536 000	536 000
Grundläggande utbildning, elever som passerat läropliktsåldern						
— kalkylerat elevantal	1 858	1 827	1 977	2 863	3 040	3 990
Gymnasieutbildning						
— nya studerande	35 820	34 740	35 260	38 000	35 000	35 000
— avlagda gymnasieexamina[2)]	31 540	31 620	31 080	33 000	33 000	31 000
— antal studerande [3)]	105 120	102 840	103 120	107 000	103 000	103 000
Grundläggande yrkesutbildning[4)]						
— nya studerande	69 390	69 350	71 620	71 700	70 000	70 500
— avlagda examina	46 210	48 750	50 490	51 500	52 500	54 000
— antal studerande	182 410	183 060	183 170	183 000	183 000	183 500
Yrkesinriktad tilläggsutbildning[5)]						
— nya studerande	26 740	30 930	31 520	31 000	31 000	31 000
— avlagda examina	15 940	15 910	16 700	18 500	19 000	20 000
— antal studerande	63 290	64 890	67 510	68 000	68 000	68 000
Grundexamina vid yrkeshögskolor						
—studerande som inlett sina studier [6)]	29 917	30 315	30 300	30 000	30 000	30 000
— avlagda examina	22 800	22 778	23 716	23 040	22 700	22 400
— antal studerande	129 636	128 751	128 545	128 884	129 300	129 600
Högre yrkeshögskoleexamina						
— studerande som inlett sina studier [7)]	3 285	3 453	3 600	4 274	4 300	4 300
— avlagda examina	1 948	2 115	2 366	2 517	2 700	2 800
— antal studerande	8 566	9 218	10 133	10 997	11 000	11 000
Grundexamina vid universitet[8)]						
— nya studerande	20 233	20 880	20 600	20 960	21 000	21 000
— avlagda lägre högskoleexamina	13 017	13 499	15 039	14 288	14 400	14 500

Studerande och examina[1)]

	2013	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
— avlagda högre högskoleexamina	14 444	14 855	15 316	15 321	15 300	15 300
— antal studerande	141 756	138 664	136 912	134 888	135 000	135 000
Doktorsexamina vid universitet	1 724	1 865	1 881	1 887	1 800	1 750

[1)] Källa: Statistikcentralen. Utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Antalet studerande inom förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning är antalet studerande enligt statsandelssystemet. I de siffror som gäller dagvården, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ingår inte Åland.

[2)] IB-gymnasieexamina och Reifeprüfungexamina ingår inte.

[3)] Källa: Utbildningsstyrelsens datainsamling (20.9) om antalet studerande

[4)] Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning för en yrkesinriktad grundexamen vid läroanstalter och i läroavtalsform. Statistikcentralens elevantal beskriver antalet personer som under ett kalenderår deltar i utbildningen.

[5)] Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning för en yrkesexamen eller en specialyrkesexamen vid läroanstalter och i läroavtalsform. Statistikcentralens elevantal beskriver antalet personer som under ett kalenderår deltar i utbildningen.

[6)] Med studerande som inlett sina studier för YH-examen avses fr.o.m. 2010 studerande som under statistikåret i fråga för första gången har skrivit in sig som närvarande i en utbildning som leder till YH-examen vid en yrkeshögskola.

[7)] Studerande som för första gången har skrivit in sig som närvarande i en utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen vid en yrkeshögskola.

[8)] Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina.

Konst- och kulturpolitiken

Målen och uppgifterna inom kulturpolitiken hänför sig till främjande av kreativitet, kulturell mångfald och delaktighet. Konst- och kulturproduktionen och nyttjandet av den, omsorgen för kulturarvet och ett mångsidigt kulturliv garanterar kulturens utveckling och ökar det sociala och ekonomiska välbefinnandet och stärker demokratin. Målen för kulturpolitiken genomförs särskilt med åtgärder inom konst- och konstnärs-, kulturarvs-, biblioteks-, kulturexport- och upphovsrättspolitiken samt den audiovisuella politiken. Kulturpolitiken anknyter även till många politiska teman som rör sig över förvaltningsområdenas gränser.

Undervisnings- och kulturministeriets strategiska målområden och mål för kulturpolitiken fram till 2025

Kreativt arbete och kreativ produktion

— Förutsättningarna för konstnärligt arbete och annat kreativt arbete har förbättrats och produktions- och distributionsformerna diversifierats.

Delaktighet och deltagande i kulturlivet

— Delaktigheten i kulturen har ökat och skillnaderna mellan olika befolkningsgruppers deltagande har minskat.

Kulturgrunden och dess livskraft

— Kulturgrunden är stark och livskraftig.

Nyckeltal för kulturpolitiken

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Teatrar med rätt till statsandel				
— kalkylerade årsverken	2 474	2 469	2 469	2 469
— antal föreställningar	12 704	12 409	12 400	12 400
— besökare, 1 000 pers.	2 223	2 113	2 120	2 120
Orkestrar med rätt till statsandel				
— kalkylerade årsverken	1 037	1 033	1 033	1 033
— antal konserter	2 480	2 579	2 580	2 580
— besökare, 1 000 pers.	899	906	910	910
Finlands nationalopera och -balett				
— antal anställda med månadslön	543	538	556	552
— antal föreställningar	562	643	650	650
— publikkontakter, 1 000 pers.	298	317	320	320
Suomen Kansallisteatteri				
— antal anställda	388	318	320	320
— antal föreställningar	760	709	700	700
— publikkontakter, 1 000 pers.	251	176	170	175
Finlands nationalgalleri				
— antal anställda (årsv.)	237	255	255	255
— antal samlings- och specialutställningar	20	26	18	22
— totalt antal besökare, 1 000 personer	533	773	650	650
Museer (med rätt till statsandel), *kalkylerade årsverken*	1 183	1 183	1 183	1 183
— besökare i museer (med rätt till statsandel och i andra museer som sköts som huvudsyssla), 1 000 personer	5 605	6 655	6 700	6 700
Premiärer på inhemska filmer	37	34	30	30
— antal biobesökare, inhemska filmer, 1 000 personer	2 594	2 475	2 200	2 200
Allmänna bibliotek				
— antal huvudbibliotek och biblioteksfilialer, st.	738	719	717	717
— den totala utlåningen vid allmänna bibliotek, 1 000 st.	89 244	87 369	88 000	88 000
— fysiska biblioteksbesök, 1 000 st.	49 369	49 023	50 000	50 000
— biblioteksbesök på nätet, 1 000 st.	38 861	41 968	42 000	42 100
— deltagare i evenemang som ordnas av biblioteken, 1 000 personer	863	952	960	965
Konstnärer				
— antal mottagare av/ansökningar om årsstipendier	299/2 414	305/2 560 (preliminär)	302/2 530	300/2 500
— andelen personer som bor i huvudstadsregionen av dem som ansöker om/får rikstäckande stipendium från Centret för konstfrämjande (inkl. sammanslutningar), %	52/57	52/57 (uppskattning)	52/57	52/57
— andelen personer som bor i huvudstadsregionen av samtliga som ansöker om/får stipendium från Centret för konstfrämjande (inkl. sammanslutningar), %	45/47	45/47 (uppskattning)	45/47	45/47
— antal konstnärspensioner sammanlagt (31.12)	1 064	1 071	1 070	1 070
— antal nya mottagare av konstnärspensioner i förhållande till antalet sökande, %	11,61	11,71	11,80	11,50

Nyckeltal för kulturpolitiken

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
— antal arbetslösa arbetssökande i yrken inom konstbranschen	8 082	8 412	8 400	8 300
Kultursektorn				
— antal personer som utövar ett yrke inom kultur som huvudsyssla (arbetskraftsundersökningen)	131 600	126 300	126 000	126 000
— verksamhetsställen för företag inom kulturbranschen	21 424		21 000	21 000
— antal anställda vid företag inom kulturbranschen	56 838		55 500	55 000
— omsättningen för företag inom kulturbranschen (md euro)	13	-	13,1	13,2
— omsättningen för företag inom spelbranschen (md euro)	2,4	2,5	2,6	2,7

Idrottspolitiken

Motion och idrott främjar hälsa och välbefinnande och en motionsinriktad livsstil utgör en del av bildningsbasen. Elitidrott ger upplevelser och ökar intresset för att börja utöva idrott som hobby. Motion, idrott och elitidrott har också ekonomiska effekter samt effekter som ökar arbets- och funktionsförmågan.

Målet med idrottspolitiken är att främja motion och idrott på ett jämställt och likvärdigt sätt och därigenom öka delaktigheten samt att öka befolkningens välbefinnande med hjälp av motion och idrott. Grunden för en rörlig livsstil skapas inom småbarnspedagogiken, i skolorna, i familjerna och inom idrottshobbyerna. Regeringens spetsprojekt ”En timme mer motion/Skolan i rörelse” innebär att det införs en timme motion i skoldagen för varje elev i grundskoleåldern samt att det inleds försöksverksamhet för att göra verksamhetskulturen i läroanstalter på andra stadiet mer motionsinriktad. Främjandet av fysisk aktivitet under de första åren blir en del av programmet Skolan i rörelse.

Avsikten med att stödja elitidrotten är att förbättra de finländska idrottarnas framgångar samt att stärka effekterna av elitidrottsevenemang som ordnas i Finland. Genom en aktiv internationell verksamhet främjas en starkare etisk grund inom motionen och idrotten.

De huvudsakliga målen för de samhälleliga effekterna inom idrottspolitiken är följande:

— En motionsinriktad livsstil blir allt vanligare

— Tillgängligheten till idrotten ska vara likvärdig

— Motion och idrott ökar deltagandet.

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
Personer som motionerar på fritiden (minst 4 timmar per vecka så att man blir andfådd eller svettas), %[1)]			
8—9-klassister			
— pojkar	53	53	55
— flickor	50	50	52
1—2-klassister i gymnasiet			
— pojkar	55	55	57
— flickor	47	47	49
1—2-klassister inom yrkesutbildning			
— pojkar	40	40	42
— flickor	33	33	35
Personer som motionerar eller idrottar regelbundet flera timmar per vecka, t.ex. löpning, skidning, simning eller bollspel, %[2)]			
20—54-åringar	30,6	25,4	27,0
55—74-åringar	15,7	11,9	13,0
Män (20—74-åringar)	25,3	21,5	23,0
Kvinnor (20—74-åringar)	19,9	15,7	18,0
Andel personer som motionerar eller idrottar i motions- och idrottsföreningar, % [3)]			
Barn under 9 år			
— flickor	66	67	69
— pojkar	61	69	70
11-åringar			
— flickor	68	63	66
— pojkar	67	68	69
13-åringar			
— flickor	53	62	63
— pojkar	52	62	63
15-åringar			
— flickor	39	44	45
— pojkar	47	47	47
15—19-åringar			
— flickor	28	28	29
— pojkar	26	26	27
20—24-åringar			
— kvinnor	26	26	27
— män	21	21	22
25—29-åringar			
— kvinnor	12	12	13
— män	25	25	26

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
Andel personer som deltar aktivt i motions- och idrotts-föreningars verksamhet (minst 1 gång/vecka), %[4]			
20—54-åringar	35,0	35,7	36,0
55—74-åringar	24,8	27,0	28,0
75 + -åringar	14,9	17,6	18,0
Män (20—74-åringar)	26,9	31,5	33,0
Kvinnor (20—74-åringar)	30,9	30,1	32,0
Andel personer som motioner i enlighet med motions-rekommendationerna, %[5]			
11-åringar			
— flickor	26	33	35
— pojkar	36	46	48
13-åringar			
— flickor	15	21	23
— pojkar	22	31	33
15-åringar			
— flickor	9	13	15
— pojkar	11	21	24
20—54-åringar			
— män	15,4	18,0	20,0
— kvinnor	19,6	17,6	19,0
Genomsnitt i löptestet för män som inleder tjänstgöring (meter)[6]	2 423	2 407	2 400
Elittävlingsmedaljer, st.			
Olympiska spelen	-	1	5
Paralympiska spelen		3	
Världsmästerskap			
— olympiska grenar	8	7	10

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
— icke-olympiska grenar	157	90	120
— paralympiska grenar	19	3	10
Europamästerskap (olympiska och icke-olympiska grenar)	143	130	130

[1] Enkäten Hälsa i skolan, (Institutet för hälsa och välfärd). Grundar sig på frågan: ”Hur många timmar i veckan brukar du i vanliga fall träna på din fritid så att du blir andfådd och svettig?” Undersökningen genomförs med två års mellanrum. Siffrorna för 2016 baserar sig på resultaten för 2015.

[2] Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service ATH (Institutet för hälsa och välfärd). ”Hur mycket rör du på dig och anstränger dig fysiskt under fritiden?” Andelen som svarade ”jag motionerar eller sportar aktivt flera timmar i veckan, t.ex. jogging, skidåkning, simning eller bollspel”.

[3] Sammandrag av resultaten av följande undersökningar: Barn och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland 2014 och 2016 samt undersökningarna om ungdomars fritid från 2012 och 2015 (Nuorten vapaa-aikatutkimus 2012 och 2015).

[4] Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen ATH, (Institutet för hälsa och välfärd). ”Hur ofta har du deltagit i verksamheten inom följande organisationer, föreningar osv. under de senaste 12 månaderna?” Där nämndes bl.a. ”motions- eller idrottsförening”. I granskningen anges andelen personer som på punkten ”motions- eller idrottsförening” svarade 1 eller 2. Förutom motion och idrott i föreningar kan siffran också inkludera frivilligverksamhet i motions- och idrottsföreningar.

[5] Rekommenderad mängd motion för barn och unga: Alla 7—18 -åringar ska minst 1—2 timmar per dag utöva sådan motion som är mångsidig och lämplig med tanke på åldern. Perioder av över två timmars sittande bör undvikas. Siffrorna baserar sig på undersökningen Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland. Undersökningen genomförs med två års mellanrum. Siffrorna för 2015 baserar sig på resultaten för 2014. När det gäller vuxenbefolkningen har man vid tolkningen av antalet personer som motionerar i enlighet med rekommendationerna använt UKK-institutets motionskaka (www.ukkinstituutti.fi/liikuntapiirakka). Siffrorna baserar sig på den regionala hälso- och välfärdsundersökningen ATH, (Institutet för hälsa och välfärd).

[6] Statistik över löptestet för beväringar, 12 minuters Coopertest.

Ungdomsarbetet och ungdomspolitiken

Enligt ungdomslagen är syftet med ungdomsarbetet och ungdomspolitiken främja de ungas delaktighet och möjligheter att påverka samt förmåga och förutsättningar att verka i samhället, att stödja de ungas utveckling, självständighetsprocess och gemenskapskänsla samt inhämtandet av kunskaper och färdigheter i anknytning till detta, att stödja de ungas fritidssysselsättningar och verksamhet i det civila samhället, att främja de ungas likställdhet och jämlikhet samt tillgodoseendet av deras rättigheter, och förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Syftet ska uppnås med utgångspunkt i solidaritet och internationalism, hållbar utveckling, sunda levnadsvanor, respekt för miljön och livet samt sektorövergripande samarbete. Dessa mål enligt ungdomslagen gäller alla som är under 29 år och bor i Finland.

De ungas möjligheter att vara med och påverka i samhället har utvecklats under de senaste åren. Formerna för deltagandet och påverkandet samt fritidsverksamheten har blivit mångsidigare särskilt på grund av utvecklingen inom informations- och kommunikationstekniken. Under det svaga ekonomiska läget ökar klyftan mellan de unga som har det bättre ställt och de som har det sämre ställt. Skillnaderna kan vara betydande när det gäller de förmågor som är centrala med tanke på livskompetensen och möjligheten att vara aktiv i samhället. Bostadsområdet, kommunen och den socioekonomiska bakgrunden påverkar ungas verksamhetsmöjligheter. Ålder, etnisk bakgrund, funktionshinder eller andra skäl som hänför sig till en person kan öka diskrimineringen. De unga är inte alltid medvetna om sina rättigheter. Det svaga ekonomiska läget försämrar framtidsutsikterna för de unga i västerländerna. Utkomstnivån för den yngre generationen riskerar att bli permanent lägre än de äldre generationernas utkomstnivå och de ungas förtroende för att den

egna åldersklassens ekonomiska läge ska förbättras har försvagats märkbart. Finländska ungdomars tro på sin egen framtid har emellertid stärkts.

Målen för de samhälleliga effekterna inom ungdomsarbetet och ungdomspolitiken är följande:

— Ungas delaktighet ökar och påverkningsmöjligheterna blir mångsidigare

— Ungas livskompetens och erfarenhet av samhörighet stärks

— Unga har jämlik tillgänglighet till fritidsaktiviteter och verksamhet

— Ungas erfarenheter av jämlikhet, jämställdhet och tillgodoseendet av sina rättigheter stärks och ungas uppväxt- och levnadsvillkor förbättras.

Nyckeltal för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken

	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
Effektmål 1: Ungas delaktighet ökar och påverkningsmöjligheterna blir mångsidigare			
— 10—29 -åringar som hör till/är med i något organisationsarbete eller motsvarande (undersökningen om fritiden), %	57	57	57
—15—29 -åringar som upplever att de hör till det finländska samhället (Ungdomsbarometern), %	56	56	56
Effektmål 2: Ungas livskompetens och erfarenhet av samhörighet stärks			
— 15—29 -åringar som upplever att de har bra kontroll över sitt liv (ungdomsbarometern), %	90	90	90
— Barn i grundskoleålder som inte har någon nära vän (undersökningen Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd), %	9	9	8
Effektmål 3: Unga har jämlik tillgänglighet till fritidsaktiviteter och verksamhet			
— 15—29 -åringar som har låtit bli att inleda en hobbyverksamhet på grund av brist på pengar (Ungdomsbarometern), %	35	35	30
Effektmål 4: Ungas erfarenheter av jämlikhet, jämställdhet och tillgodoseendet av sina rättigheter stärks och ungas uppväxt- och levnadsvillkor förbättras			
— 15—29 -åringar som har erfarit diskriminering under de senaste 12 månaderna (Ungdomsbarometern), %	13	9	8
— 15—29 -åringar som är optimistiska vad gäller sin egen framtid (Ungdomsbarometern), %	79	83	85
— Antalet arbetslösa personer under 25 år (ANM)	52 300	48 100	47 000

Kyrkliga ärenden

Undervisnings- och kulturministeriets mål är att garantera verksamhetsförutsättningarna för evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och andra religionssamfund och att främja möjligheterna till religionsbekännelse och religionsutövning och att på andra sätt främja religionsfriheten. I fråga om det allmänna ordnandet av begravningsväsendet är utgångspunkten religionsfrihet och jämlikhet samt värdighet och vördnad.

Anslag för statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

Moment	Verksamhetsform	2016 bokslut	2017 budget	2018 budgetprop.	2017/2018 förändr.
29.10.30	Allmänbildande utbildning	707 830	711 542	703 168	-8 374
29.10.31	Fritt bildningsarbete	157 611	146 270	152 833	6 563
29.20.30	Yrkesutbildning[1)]	717 763	721 415	768 271	46 856
29.20.33	Kompetensprogrammet för unga vuxna	33 331	25 141	5 048	-20 093
29.80.30	Bibliotek	3 900	3 700	3 700	-
29.80.31 och 52	Teatrar, orkestrar och museer	106 166	103 386	105 097	1 711
29.90.50 och 52	Idrottsutbildningscenter	18 150	18 267	17 935	-332
29.90.50	Kommunernas idrottsväsende	19 398	19 454	19 510	56
29.91.50	Kommunernas ungdomsarbete	8 047	8 030	8 020	-12
Sammanlagt		1 772 196	1 757 205	1 783 580	26 375
Uppskattning av fördelningen av statsandelar och statsunderstöd					
Kommunerna och samkommunerna		897 121	926 814	940 725	13 911
— Kommuner		-211 755	-74 400	-75 516	-1 117
— Samkommuner		1 108 875	1 001 214	1 016 242	15 028
Privata		875 075	830 391	842 855	12 464

[1)] Det föreslås att anslagen för anskaffning av arbetskraftsutbildning överförs till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde gradvis fr.o.m. 2018.

Kommunens självfinansieringsandel av driftskostnaderna för gymnasieutbildning utgör enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 58,11 % ökat med 14,69 euro per kommuninvånare på grund av bortfallet av yrkeshögskolornas finansiering. Kommunens finansieringsandel vid finansiering av yrkesutbildning är det belopp som fås när det i 9 § 1 mom. i den ovannämnda lagen avsedda statliga anslaget multipliceras med talet 1,3461. Kommunernas finansieringsandel är dock högst enligt nivån 2017. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998). Lagarna ändras så att man av besparingsskäl 2018 låter bli att inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde göra en sådan justering i statsandelarna som föranleds av den förändrade kostnadsnivån.

Penningspelsverksamhetens vinstmedel

Penningspelsverksamhetens vinstmedel utgör en viktig finansieringskälla inom vetenskapens, konstens, idrottens och den fysiska fostrans samt ungdomsarbetets område. I enlighet med 17 § i lotterilagen (1047/2001) ska av Veikkaus Ab:s avkastning 53 % användas för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete. Enligt 18 § i den lagen tas i statsbudgeten varje år in ett anslag som uppskattas motsvara Veikkaus Ab:s vinst under räkenskapsperioden i fråga och de medel som återgår för ny utdelning.

Veikkaus Ab:s egentliga intäktskalkyl i fråga om främjandet av idrott, fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete 2018 uppgår till 537,200 miljoner euro. Utöver den egentliga intäktskalkylen ställs ur fonden för ofördelade vinstmedel sammanlagt 27,3 miljoner euro till förfogande, varvid det totala beloppet av penningspelsverksamhetens vinstmedel som står till förfogande

2018 uppgår till 564,500 miljoner euro, vilket är en ökning på ca 18,8 miljoner euro jämfört med budgeten för 2017. De beräknade intäkterna har fördelats mellan förmånstagarna enligt 17 a § i lotterilagen.

Av vinstmedlen föreslås ett belopp på 106,5 miljoner euro bli beviljat under moment 29.40.53 för stöd till vetenskapen, 244,3 miljoner euro under moment 29.80.52 och 29.80.96 för stöd till konsten, 158,9 miljoner euro under moment 29.90.50 för stöd till idrotten och 54,8 miljoner euro under moment 29.91.50 för stöd till ungdomsarbetet.

Den statliga finansieringen av vetenskap, konst, idrott och ungdomsarbete under kapitlen 29.40, 80, 90 och 91 föreslås uppgå till 1 196,2 miljoner euro, varav 564,5 miljoner euro, dvs. 47,2 %, beviljas av penningspelsverksamhetens vinstmedel.

Penningspelsverksamhetens vinstmedel [1] och anslag som anvisats för liknande ändamål, miljoner euro

	2011 bokslut	2012 bokslut	2013 bokslut	2014 bokslut	2015 bokslut	2016 bokslut	2017 budget	2018 budget-prop.
Vetenskap	388,3	409,9	398,8	308,6	258,3	424,9	450,7	497,3
— vinstmedel	100,3	101,2	102,2	102,4	102,2	103,2	104,4	106,5
— budgetmedel[2]	288,0	308,7	296,6	205,4	156,1	321,7	346,3	390,8
Konst	425,1	432,6	451,8	458,3	470,3	458,6	463,3	456,6
— vinstmedel	220,3	222,4	224,6	237,0	236,9	233,3	233,6	244,3
— budgetmedel	204,8	210,2	227,2	221,3	233,4	225,4	229,7	212,3
Idrott	142,5	153,6	151,7	187,4	188,5	154,9	162,9	166,5
— vinstmedel	141,9	150,9	151,6	147,3	148,0	147,1	154,1	158,9
— budgetmedel	0,6	2,7	0,1	40,1	40,5	7,8	8,8	7,5
Ungdomar	65,2	71,8	73,9	74,3	74,4	73,1	77,8	75,8
— vinstmedel	51,5	51,9	52,4	52,8	53,0	52,7	53,6	54,8
— budgetmedel	13,7	19,9	21,5	21,5	21,4	20,4	24,2	21,0
Vinstmedel sammanlagt	514,0	526,4	530,8	539,5	540,1	536,3	545,7	564,5

[1] Penningspelsverksamhetens vinstmedel är fram till 2017 tippningsvinstmedel.

[2] I anslagen ingår inte anslagen under moment 29.40.50 för den statliga finansieringen av universiteten.

Anslag av penningspelsverksamhetens vinstmedel och andra moment i budgeten som reserverats för vissa ändamål (euro)

	Penningspels-verksamhetens vinstmedel	Allmänna budgetmedel	Sammanlagt
Omkostnader för Institutet för de inhemska språken	3 627 000	1 113 000	4 740 000
Finlands Akademis forskningsanslag	70 673 000	276 665 000	347 338 000
Statsandelar och statsunderstöd för teatrar, orkestrar och museer	58 482 000	46 615 000	105 097 000

Anslag av penningspelsverksamhetens vinstmedel och andra moment i budgeten som reserverats för vissa ändamål (euro)

	Penningspels-verksamhetens vinstmedel	Allmänna budgetmedel	Sammanlagt
Idrottsutbildningscentren (riksomfattande)	16 914 000	529 000	17 443 000
Utveckling av verkstadsverksamheten för unga och uppsökande ungdomsarbete	7 127 000	19 523 000	26 650 000
Samernas kultur- och språkboverksamhet	200 000	700 000	900 000

Bedömning av könskonsekvenserna i samband med budgetpropositionen
Över hälften av anslagen inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är lagstadgade överföringsutgifter och deras konsekvenser för jämställdheten är beroende av finansieringsbesluten.

I de unga åldersgrupperna är skillnaden mellan kvinnors och mäns utbildningsnivå till kvinnornas klara fördel. Att inte genomgå den grundläggande utbildningen, inte fortsätta studera efter den grundläggande utbildningen eller att avbryta yrkesutbildning eller högskoleutbildning är typiskt i synnerhet för pojkelever och manliga studerande. Genom att förbättra kvaliteten på den grundläggande utbildningen, ha flexibel grundläggande utbildning som praxis och tillhandahålla utbildning som förbereder för yrkesutbildning bedöms i synnerhet den andel av befolkningen som inte har yrkesutbildning minska och därigenom även skillnaderna i kvinnors och mäns utbildningsnivå.

Flickors och pojkars studieval upprätthåller segregationen i arbetslivet. Man vidtar fortsatta åtgärder för att påverka flickors och pojkars studieval.

Den kultur-, idrotts- och ungdomspolitiska verksamheten är i regel jämställd. Främjande av jämställdhet enligt idrottslagen är utgångspunkten i strategin för statsunderstöd för idrottsverksamhet, vilket beaktas i understödskriterierna. Jämställdheten ingår även i ungdomslagens värderingar. Inom ungdomsarbetet riktas understöd vid behov särskilt till projekt som gäller flickor eller pojkar. Kulturbranschen är kvinnodominerad såväl när det gäller kulturaktörer som när det gäller användare av kulturtjänster och kulturutövare, men männens andel som användare av kulturtjänster har ökat. Däremot tjänar kvinnor som får sin försörjning från konstens område i genomsnitt sämre än män, och avsikten är att uppmärksamma detta när verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete förbättras.

Med hjälp av statistik och undersökningar följer undervisnings- och kulturministeriet könskonsekvenserna av förvaltningsområdets verksamhet.

Hållbar utveckling
Som en del av det globala handlingsprogrammet för hållbar utveckling, inom de prioriterade områdena för ett likvärdigt, jämlikt och kunnande Finland, anvisas det 2018 av anslaget för allmänbildande utbildning och småbarnspedagogik 30 miljoner euro för åtgärder för främjande av jämlikhet inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen, anställande av skolgångsbiträden och minskande av undervisningsgruppernas storlek. Syftet med statsunderstödet är att stärka den inkluderande, jämlika och högklassiga utbildningen och ge alla möjlighet till livslångt lärande.

Åtgärderna inom reformen av yrkesutbildningen ska främja uppnåendet av målen för handlingsprogrammet när det gäller utveckling av ett likvärdigt, jämlikt och kunnande Finland. Genomförandet av reformen stöds med tilläggsfinansiering som bl.a. ska användas för att skapa utbildnings- och arbetslivsstigar för unga och vuxna som varken studerar eller arbetar.

Som en del av de samhälleliga effekterna, främjar högskolorna med sin basfinansiering hållbar utveckling inom undervisnings- och forskningsverksamheten. Hållbar utveckling har också beaktats i målen i avtalen mellan undervisnings- och kulturministeriet och högskolorna för 2017—2020.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
29.10.01	*Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning* (reservationsanslag 2 år)		
	— fullmakt för hyresavtal	1,1	2,7
29.40	**Högskoleundervisning och forskning**		
	—fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	348,3	343,3
29.40.20	*Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område* (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt för forskningsprojekt	-	33,0
29.40.54	*Strategisk forskningsfinansiering* (förslagsanslag)		
	— fullmakt för forskningsprojekt	55,6	55,6
29.80.75	*Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet* (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt för ombyggnad och småprojekt	2,3	1,3

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet**	**241 149**	**246 037**	**243 800**	**-2 237**	**-1**
01.	Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 731	18 021	17 264	-757	-4
02.	Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	59 793	60 280	58 458	-1 822	-3
03.	Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	6 345	6 972	7 453	481	7

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
(04.)	Omkostnader för Nationella centret för utbildnings-utvärdering (reservations-anslag 2 år)	—	—	—	—	0
21.	Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	3 543	3 058	3 058	—	0
(22.)	Vissa dispositions-rättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	29 070	28 540	28 601	61	0
50.	Vissa understöd (fast anslag)	1 148	1 537	1 337	-200	-13
51.	Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 321	3 313	3 313	—	0
52.	Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	114 000	114 000	114 000	—	0
53.	Vissa understöd som föranleds av asylsökande och invandrare (reservationsanslag 2 år)	2 190	8 090	8 090	—	0
66.	Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslags-anslag)	2 008	2 226	2 226	—	0
10.	**Allmänbildande utbildning och småbarns-pedagogisk verksamhet**	**934 458**	**941 604**	**942 525**	**921**	**0**
01.	Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	43 082	42 183	40 854	-1 329	-3
(02.)	Studentexamensnämndens omkostnader (reservations-anslag 2 år)	—	—	—	—	0
20.	Gemensamma utgifter för allmänbildande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	18 097	34 016	38 407	4 391	13

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
30.	Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	707 830	711 542	703 168	-8 374	-1
31.	Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	157 611	146 270	152 833	6 563	4
51.	(29.10.51 och 52) Statsunderstöd för organisationer (fast anslag)	7 839	7 593	7 263	-330	-4
(52.)	Statsunderstöd för organisationer inom det fria bildningsarbetet (fast anslag)	—	—	—	—	0
20.	**Yrkesutbildning**	**767 995**	**763 042**	**807 986**	**44 944**	**6**
01.	Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	8 171	7 975	7 930	-45	-1
21.	Gemensamma utgifter för yrkesutbildningen (reservationsanslag 3 år)	8 730	8 511	26 737	18 226	214
30.	Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	717 763	721 415	768 271	46 856	6
33.	Kompetensprogrammet för unga vuxna (fast anslag)	33 331	25 141	5 048	-20 093	-80
40.	**Högskoleundervisning och forskning**	**3 200 983**	**3 323 287**	**3 302 782**	**-20 505**	**-1**
01.	Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 821	12 081	11 605	-476	-4
02.	Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 045	17 850	17 031	-819	-5
03.	Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	1 260	1 145	1 113	-32	-3
04.	Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 733	1 681	1 648	-33	-2

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
20.	Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	55 713	91 981	141 821	49 840	54
22.	Finansiering av forsknings-infrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 500	8 500	8 500	—	0
50.	Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 828 725	1 795 674	1 767 428	-28 246	-2
51.	Finlands Akademis forskningsanslag (förslags-anslag)	227 587	238 331	276 665	38 334	16
(52.)	Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet (fast anslag)	31 679	—	—	—	0
53.	Penningspelsverksam-hetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	103 196	104 383	106 497	2 114	2
54.	Strategisk forsknings-finansiering (förslagsanslag)	33 969	47 000	54 379	7 379	16
55.	Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservations-anslag 2 år)	859 975	834 915	826 250	-8 665	-1
66.	Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslags-anslag)	17 781	19 746	19 845	99	1
86.	Statlig finansiering för yrkeshögskolornas kapital (fast anslag)	—	—	24 000	24 000	0
89.	Statlig finansiering för universitetens kapital-placeringar (fast anslag)	—	150 000	46 000	-104 000	-69
70.	**Studiestöd**	**877 520**	**781 458**	**588 895**	**-192 563**	**-25**
01.	Omkostnader för besvärs-nämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	643	621	613	-8	-1
52.	Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	28 227	40 200	54 200	14 000	35

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
55.	Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	767 737	655 881	449 326	-206 555	-31
57.	Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)	30 978	31 456	31 456	—	0
59.	Stöd för skolresor för studerande inom gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	49 935	53 300	53 300	—	0
80.	**Konst och kultur**	**458 615**	**463 304**	**456 612**	**-6 692**	**-1**
01.	Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	4 362	4 052	3 966	-86	-2
03.	Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 192	2 121	2 277	156	7
04.	Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	21 731	23 093	19 316	-3 777	-16
05.	Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	5 448	4 937	4 866	-71	-1
06.	Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	6 491	6 080	5 969	-111	-2
16.	Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	17 846	18 848	18 960	112	1
20.	Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	15 042	15 400	15 686	286	2
30.	Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	3 900	3 700	3 700	—	0
31.	Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för teatrar, orkestrar och muséer (förslagsanslag)	51 091	48 781	46 615	-2 166	-4
35.	Statsunderstöd för anläggningskostnader inom huvudprojektet för 100-årsjubileet av Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)	8 000	8 000	8 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
40.	Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	240	252	252	—	0
41.	Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	20 313	26 648	26 648	—	0
50.	Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	9 821	8 293	7 350	-943	-11
51.	Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	13 995	14 615	14 615	—	0
52.	Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av konst (förslagsanslag)	233 261	233 589	238 294	4 705	2
53.	Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	24 549	27 257	27 671	414	2
55.	Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 200	1 950	1 950	—	0
(56.)	Extra statsunderstöd till stiftelsen Pietari-säätiö för tryggandet av verksamheten för Finlands institut i S:t Petersburg och finska skolan i S:t Petersburg (fast anslag)	375	—	—	—	0
(59.)	Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)	10 000	10 000	—	-10 000	-100
72.	Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)	739	739	739	—	0
75.	Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	7 019	4 899	3 688	-1 211	-25
95.	Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	0	50	50	—	0
96.	Donation till Finsk-estniska kulturstiftelsens kapital (reservationsanslag 2 år)	—	—	6 000	6 000	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
90.	**Idrottsverksamhet**	**154 944**	**162 923**	**166 468**	**3 545**	**2**
30.	Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)	7 000	7 000	7 000	—	0
50.	Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)	147 120	154 097	158 939	4 842	3
52.	Statsandel för idrottsutbildningscenter samt finansiering för kostnader för utvärdering av idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)	824	1 826	529	-1 297	-71
91.	**Ungdomsarbete**	**73 102**	**77 770**	**75 793**	**-1 977**	**-3**
50.	Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	52 729	53 617	54 770	1 153	2
51.	Verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	19 673	20 003	19 523	-480	-2
52.	Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	700	4 150	1 500	-2 650	-64
	Sammanlagt	**6 708 766**	**6 759 425**	**6 584 861**	**-174 564**	**-3**
	Det totala antalet anställda	2 606	2 465	2 431		

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet

01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 264 000 euro.

Anslaget får också användas för utgifter för rättsskyddsnämnden för studerande.

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet svarar som en del av statsrådet för utvecklandet av utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitiken och det internationella samarbetet i anslutning därtill. Genom sin verksamhet stärker ministeriet grunden för kompetens och kreativitet i samhället.

Målen för resultatet av verksamheten vid undervisnings- och kulturministeriet är följande:

1. Ministeriets strategiska verksamhet är förutseende vad gäller förändringar i omvärlden och styr ministeriets ansvarsområde. Kunskapsbaserad ledning stöder ministeriets beslutsfattande och strategiska verksamhet.

2. Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt och planmässigt sätt. Beredningen av lagstiftningen är högklassig och sakkunnig.

3. Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktas konsekvenserna av utvecklingen inom ekonomin och sysselsättningen och konsekvenserna av den övriga samhällsutvecklingen. Omstruktureringen av förvaltningsområdet fortsätter. Styrningen inom ansvarsområdet främjar uppnåendet av de samhälleliga effektmålen och målen för verksamhetens resultat.

4. Ledningen och verksamhetsformerna vid ministeriet förnyas så att de bidrar till att de resultatmål som ställts upp nås och så att de främjar personalens arbetshälsa. I enlighet med ministeriets personalstrategi utvecklas personalplaneringen och ledningen med långsiktighet och förutsebarhet som mål.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 973	18 221	17 464
Bruttoinkomster	679	200	200
Nettoutgifter	19 294	18 021	17 264
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	7 169		
— överförts till följande år	7 606		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-8
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring till moment 23.01.01)	-9
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande (överföring till moment 29.01.02)	-400
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	44
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-15
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-7
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-180
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-130
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-26
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	15
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Sammanlagt	-757

2018 budget	17 264 000
2017 I tilläggsb.	-9 000
2017 budget	18 021 000
2016 bokslut	19 731 000

02. (29.01.02 och 22) Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 58 458 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till utveckling och produktion av läromedel

2) till ett belopp av högst 620 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning

3) tillett understöd på högst 80 000 euro för produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning

4) till ett understöd på 500 000 euro till sametinget för produktion av läromedel på samiska språket

5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

6) till ett belopp av 15 006 000 euro till betalning av utgifter och understöd för undervisningsväsendets personalutbildning (inkl. småbarnspedagogiken)

7) till ett belopp av 524 000 euro till utvecklande och anordnande av språkexamina, utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer samt för utvecklande av ett register över rättstolkar och för kostnaderna för att driva verksamheten

8) till ett belopp av 1 600 000 euro för främjandet av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen, särskilt till ordnandet av undervisning och ökandet av kännedomen om finska språket och finsk kultur utomlands inklusive betalning av löner till universitetslektorer och andra experter som tjänstgör utomlands, personal motsvarande sammanlagt högst 47 årsverken

9) till ett belopp av 2 870 000 euro till stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och expertutbyte samt tjänstemannautbyte

10) till ett belopp av högst 14 128 000 till betalning av utgifter för kopierings- och andra dispositionsrättsersättningar enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter.

Under momentet får det nettobudgeteras inkomster och utgifter som gäller stipendier inom ramen för programmet Erasmus +, som finansieras av Europeiska unionen, och Nordplus-programmet, som finansieras av Nordiska ministerrådet.

Förklaring: Utbildningsstyrelsen är en sakkunnigmyndighet som sköter utvecklings-, service- och förvaltningsuppgifter som gäller utbildning, småbarnspedagogik och livslångt lärande samt främjar internationaliseringen i samhället. Utbildningsstyrelsen främjar kunnande, ökad bildning och vidsynthet i samhället, ökad jämlikhet inom utbildningen och en mera hållbar välfärd samt sådana färdigheter som behövs i en global miljö och i framtidens arbetsliv. Genom kompetensutveckling skapas förutsättningar för hållbar tillväxt. Av anslaget betalas även ersättningar som baserar sig på upphovsrättslagen för användning av skyddat material i statsförvaltningen och läroanstalter i enlighet med avtal som ingås med organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätten samt utgifter som föranleds av ingåendet av avtalen.

Produktion och kvalitetsledning

Kvantitativa mål (st.)

Mål/uppgift	Indikator	Skala	2017 uppskattning	2018 mål
Internationella program för mobilitet och samarbete	Finansierad mobilitet	St.	26 000	28 000
Utveckling av utbildningen	Grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen	Antal	1	
	Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen för vuxna		1	
	Examensgrunder (yrkesexamen)			35
	Examensgrunder (specialyrkesexamen)			30
Studieinfo är en nationell tjänsteportal för utbildning	Antal användare av tjänsten Studieinfo	Antal	7 000 000	8 000 000
Sökande till utbildningar efter den grundläggande utbildningen, till högskolor och till vuxenutbildningar	Antal sökande	Antal	350 000	360 000
Påvisande av kunnande	Undervisningsförvaltningens examina	Antal	400	400

Kvantitativa mål (st.)

Mål/uppgift	Indikator	Skala	2017 uppskatt-ning	2018 mål
	Språkexamina inom statsförvaltningen	Antal	1 000	1 000
	Allmänna språkexamina	Antal	9 500	9 500
	Examen för auktoriserade translatorer	Antal	100	100
	Beviljats rätt att vara verksam som auktoriserad translator	Antal	50	50
	Erkännande av examen	Antal	850	850
Omfattning av den avgiftsbelagda publikationsverksamheten	Publikationer och läromedel	St.	53 000	53 000
Stödjande av de utbildningspolitiska målen samt resultaten inom småbarnspedagogiken och undervisningsväsendet	Kursdeltagardagar inom den avgiftsbelagda verksamheten	St.	10 000	10 000

Serviceförmåga och kvalitet

Mål/uppgift	Indikator	Skala	2017 uppskattning	2018 mål
Behandlingstid för beslut	Erkännande av examen	Månad/beslut	3,5	3,5
Kundtillfredsställelse	Internationell programverksamhet	1—100		90
	Avgiftsbelagd utbildning	1—5	4,1	4,1
	Studieinfo	4—10	8,4	8,5

Funktionell effektivitet

— Utbildningsstyrelsens organisation och ledningssystem är tydliga, dynamiska och kundorienterade

— Utbildningsstyrelsen har beredskap att bemöta nya och föränderliga behov. Uppgifterna och verksamheten anpassas enligt anslagen

— Utbildningsstyrelsen ska utveckla sina verksamhetssätt, verksamhetsprocesser och elektroniska tjänster i syfte att öka produktiviteten och förbättra kundbetjäningen

— Utbildningsstyrelsen ska stärka verksamhet som stöder hållbar utveckling

— Den avgiftsbelagda serviceverksamheten stöder verkställandet av de utbildningspolitiska målen och ökar ämbetsverkets ekonomiska resurser.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Indikator	2017 uppskattning	2018 mål
Årsverken (alla moment sammanlagt; innefattar utlandslektorer) (årsv.)	388	383
Årsverken (omkostnader) (årsv.)	350	345
Ledarskapsindex (1—5)	3,4	3,4

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Indikator	2017 uppskattning	2018 mål
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,5	3,5
Personalomsättning (%)	10,0	9,0
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	6,9	6,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	97 854	99 422	97 600
Bruttoinkomster	45 069	39 142	39 142
Nettoutgifter	52 785	60 280	58 458
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	7 790		
— överförts till följande år	14 798		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 600
Kostnadsmotsvarighet, %	45
Prisstöd	620
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	66

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, andra företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	200
Kostnadsmotsvarighet, %	112

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	470
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	930
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-460
Kostnadsmotsvarighet, %	51

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring till momenten 28.90.30, 29.10.01 och 29.20.30)	-197
Tryggande av Utbildningsstyrelsens basverksamhet (återföring till moment 29.10.01 av en överföring)	-525
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande) (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-1 288
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande) (finansieringen 2018) (överföring från moment 28.70.20)	700
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande) (överföring från moment 28.30.01)	50
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande) (överföring från moment 28.90.30)	150
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande) (överföring från moment 29.01.01)	400
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande) (överföring från moment 32.30.01)	150
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-15
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-25
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-11
Indexhöjning av hyror	3
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-230
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-138
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-21
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	3
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-13
Nivåförändring	-810
Sammanlagt	-1 822

2018 budget	58 458 000
2017 I tilläggsb.	-75 000
2017 budget	60 280 000
2016 bokslut	59 793 030

03. (29.01.04 och 29.10.02) Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 453 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 3 623 000 euro till betalning av omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering

2) till ett belopp av högst 3 830 000 euro till betalning av omkostnader för studentexamensnämndens kansli.

F ö r k l a r i n g : Nationella centret för utbildningsutvärdering är ett oavhängigt sakkunnigorgan för extern utvärdering av utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet. Utvärderingscentret producerar information för det utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av utbildningen och småbarnspedagogiken.

Studentexamensnämndens kansli sköter och utvecklar verkställigheten av studentexamen samt nämndens förvaltning.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 971	14 230	14 355
Bruttoinkomster	7 964	7 258	6 902
Nettoutgifter	6 007	6 972	7 453
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 967		
— överförts till följande år	5 305		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Övergång till elektronisk studentexamen (återföring till moment 29.10.30 av en överföring)	-700
Övergång till elektronisk studentexamen (överföring från moment 29.10.20)	1 300
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-2
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-8
Indexhöjning av hyror	2
Löneglidningsbesparing	-12
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-60
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-9

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-9
Sammanlagt	481

2018 budget	7 453 000
2017 budget	6 972 000
2016 bokslut	6 345 270

(04.) Omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slås samman med moment 29.01.03.

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 058 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt samarbete

2) till utgifter som föranleds av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram

3) till betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med inriktning på utlandet och som betalas till sådana personer och samfund som främjar undervisnings-, vetenskaps- och kulturutbytet samt gör finsk kultur känd utomlands.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

Fulbright-stipendieutbytesprogrammet	319 000
Övriga internationella projekt	2 739 000
Sammanlagt	3 058 000

Med anslaget finansieras projekt i anslutning till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområdes multilaterala och bilaterala internationella samarbete, utlandsfinländarverksamhet och samarbete med besläktade folk.

2018 budget	3 058 000
2017 budget	3 058 000
2016 bokslut	3 543 000

(22.) Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slås samman med moment 29.01.02.

29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 28 601 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	61
Sammanlagt	61

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	28 601 000
2017 budget	28 540 000
2016 bokslut	29 069 546

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 337 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	573 000
2.	Paasikivi-Samfundet	10 000
3.	Traditionsförbundet Eklövet	63 000
4.	Programmet för att vitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5.	Understödjande av den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
6.	OKKA-stiftelsen	60 000
Sammanlagt		1 337 000

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgifter	-200
Sammanlagt	-200

2018 budget	1 337 000
2017 budget	1 537 000
2016 bokslut	1 148 000

51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 313 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Understöd till Ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 543 000
2.	Understöd till Finlands Sjömanskyrka	134 000
	— varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnadslån till sjömanskyrkor (högst)	52 000
3.	Understöd för skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar och iståndsättning av begravningsplatser i det avträdda området	32 000
4.	Understöd till registrerade religionssamfund	524 000
5.	Understöd för främjande av dialogen mellan religioner	80 000
Sammanlagt		3 313 000

2018 budget	3 313 000
2017 budget	3 313 000
2016 bokslut	3 321 000

52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 114 000 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering enligt lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

F ö r k l a r i n g : Finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter grundar sig på de lagstadgade uppgifterna i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och värdefullt lösöre.

2018 budget	114 000 000
2017 budget	114 000 000
2016 bokslut	114 000 000

53. Vissa understöd som föranleds av asylsökande och invandrare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 090 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd och utgifter som föranleds av åtgärder som ska göra studievägarna för asylsökande och invandrare snabbare samt åtgärder som främjar asylsökandes och invandrares integrering i det finska samhället

2) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

2018 budget	8 090 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	8 090 000
2016 bokslut	2 190 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 226 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till Unesco	1 440 000
Finlands finansiella bidrag till ungdomsstiftelsen för Europa	38 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om delöverenskommelsen för Europarådets ungdomskort	5 000
Finlands finansiella bidrag till WIPO	120 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	22 000
Utgifter föranledda av konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv	16 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	32 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	320 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	21 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska centret för moderna språk	30 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	77 000
Medlemsavgift till OECD/INES	29 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet	17 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delöverenskommelse gällande idrott (EPAS)	19 000
Sammanlagt	2 226 000

2018 budget	2 226 000
2017 budget	2 226 000
2016 bokslut	2 007 973

10. Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet

Förklaring: Målen för undervisnings- och kulturministeriets samhälleliga effekter vad gäller småbarnspedagogiken, den allmänbildande utbildningen och det fria bildningsarbetet är följande:

— Kvaliteten på och jämställdheten inom utbildningen ökar och skillnaderna när det gäller lärande och välbefinnande minskar

— Småbarnspedagogiken, den allmänbildande utbildningen och det fria bildningsarbetet står på en stark och funktionsduglig grund

— Verksamhetskulturen och inlärningsmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare.

De samhälleliga effekterna mäts genom nationella och internationella forsknings- och utvärderingsprojekt.

Kvaliteten på och jämställdheten inom utbildningen ökar och skillnaderna när det gäller lärande och välbefinnande minskar

Målet för småbarnspedagogiken, den allmänbildande utbildningen och det fria bildningsarbetet är att garantera var och en kulturella grundläggande fri- och rättigheter samt att främja välbefinnandet, lärandet och uppväxten. Utgångspunkten är en helhetssyn på personens utveckling, lärande och uppväxt som baserar sig på bred, tvärvetenskaplig kunskap och forskning samt kännedom om pedagogiska metoder. Samhörigheten i samhället, det aktiva medborgarskapet samt det livslånga lärandet stärks. Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildning utvecklas till en gemenskap som främjar barns och ungas inlärning och välbefinnande. Detta sker genom att man säkerställer en professionell undervisning av god kvalitet, handledning och stödåtgärder, elev- och studerandevård samt en trygg inlärningsmiljö.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av 5 och 8 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken. Genom ändringen sänks avgifterna för småbarnspedagogiken för familjer med små och medelstora inkomster samt för familjer som har fler än ett barn.

Verksamhetens mål

— Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildningen förverkligas på ett högklassigt och resultatrikt sätt så att eleverna och studerandena erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och så att genomströmningen förbättras ytterligare såväl kvalitativt som kvantitativt

— Reformen av gymnasieutbildningen inleds. Syftet är att öka gymnasieutbildningens dragningskraft som en allmänbildande utbildningsform som ger behörighet för fortsatta högskolestudier, att höja utbildningens kvalitet, förbättra inlärningsresultaten och göra övergången från studier på andra stadiet till studier på högskolenivå smidigare

— Det säkerställs att den nya grundläggande utbildningen för vuxna samt den läs- och skrivundervisning som ingår i utbildningen inleds vid ingången av 2018. Åtgärder som ska utveckla invandrarnas utbildningsvägar genomförs

— Kunnandet i naturvetenskap och matematik och barns multimodala färdigheter förbättras med hjälp av ett riksomfattande utvecklingsprogram. Stärkandet av språkkunskaperna fortsätter genom att språkbadsverksamhet och språkförsök stöds

— Barns och ungas emotionella och psykosociala färdigheter stärks och åtgärderna för att minska mobbning i skolan fortsätter

— Jämställdhet inom utbildning främjas bl.a. genom statsunderstöd

— Inom ramen för regeringens spetsprojekt inom konst och kultur ska den ojämnt fördelade tillgängligheten till grundläggande konstundervisning förbättras inom alla konstområden och i alla delar av landet.

Resultaten av OECD:s PISA-undersökning i Finland 2006—2015 och målen för 2018

	2006 utfall	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018[1] mål
Läskunnighet	547	536	524	526	538—550
Matematik	548	541	519	511	538—550
Naturvetenskaper	563	554	546	531	550—560

[1] Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2007, 2010, 2013, 2016 och 2019.

Den socioekonomiska bakgrundens inverkan på inlärningsresultaten: Förändring i poängantalet för huvudämnet för PISA-undersökningen då den socioekonomiska faktorn (ESCS [1]) ökar med en standardavvikelse [2]

	2006 utfall	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018[3] mål
Huvudämne	Naturvetenskaper	Läskunnighet	Matematik	Naturvetenskaper	Läskunnighet
Poäng	31	29	33	41	20—28

[1] ESCS-indexet (PISA Index of Economic, Social and Cultural Status) innefattar föräldrarnas yrken och utbildning samt familjens förmögenhet.

[2] Poängantalet beskriver hur mycket prestationspoängantalet i medeltal ändras då det socioekonomiska indexets värde ökar med en standardavvikelse. Ju större poängantalet är, desto starkare är sambandet mellan den socioekonomiska bakgrunden och prestationerna.

[3] Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2007, 2010, 2013, 2016 och 2019.

Kunskapsskillnader mellan eleverna i PISA-undersökningen (standardavvikelse) [1]

	2006 utfall	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018[2] mål
Läskunnighet	88	86	95	94	85—90
Matematik	81	82	85	82	75—80
Naturveten-skaper	86	89	93	96	85—90

[1] Ju större standardavvikelsen är, desto större är kunskapsskillnaderna mellan eleverna.

[2] Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2007, 2010, 2013, 2016 och 2019.

Småbarnspedagogiken, den allmänbildande utbildningen och det fria bildningsarbetet står på en stark och funktionsduglig grund

Målet är att trygga funktionsförmågan, tillgängligheten och verksamhetens genomslag. Detta förutsätter att styrningen av sektorn utvecklas strategiskt. Inom den allmänbildande utbildningen och inom småbarnspedagogiken är ett flertal strategi- och lagstiftningsprojekt antingen under arbete eller håller på att inledas. Inom småbarnspedagogiken, den allmänbildande utbildningen och det fria bildningsarbetet beaktas de åtgärder som syftar till att balansera den offentliga ekonomin.

Verksamhetens mål

— Beredningen av lagstiftningen som styr småbarnspedagogiken fortsätter utifrån den helhet som består av fostran, undervisning och vård (Educare). Klientavgifterna inom småbarnspedago-

giken sänks för familjer med små och medelstora inkomster samt för familjer som har fler än ett barn som deltar i småbarnspedagogisk verksamhet

— De allmänna planerings-, styrnings- och tillsynsuppgifterna inom ansvarsområdet samt informationsledningen hos aktörerna inom småbarnspedagogiken stärks genom att informationsproduktionen inom småbarnspedagogiken utvecklas och genom att det skapas en nationell informationsresurs för småbarnspedagogiken

— Gymnasieutbildningens särskilda utbildningsuppgifter verkställs i enlighet med lagstiftningsreformen från och med hösten 2018

— Tillgången till grundläggande utbildning och gymnasieutbildning tryggas med olika medel

— Trygga lärmiljöer främjas genom att ett nationellt program för främjande av trygghetskulturen i inlärningsgemenskaper inleds.

Verksamhetskulturen och lärandemiljöerna moderniseras och blir mångsidigare
Syftet är att förnya skolornas och läroanstalternas pedagogik, studiemiljöer och verksamhetskultur så att den allmänbildande utbildningen och småbarnspedagogiken kan bemöta framtida utmaningar.

Verksamhetens mål
— Programmet Den nya grundskolan verkställs. Inom ramen för projektet förnyas grundskolan, lärandemiljöerna och digitaliseringen av undervisningen

— Utvecklingsprogrammet Det nya gymnasiet — Våga prova verkställs genom att timfördelningsförsöket och verksamheten inom utvecklingsnätverket för gymnasier fortsätter

— Sätten att lära sig blir fler och pedagogiken förnyas genom att man inom den allmänbildande utbildningen främjar en övergång mot elevorienterade digitala läromedel. Det skapas sätt att stödja produktionen och spridningen av öppna läromedel. Det utvecklas ett ekosystem för digitalt lärande och interoperabiliteten i fråga om digitala läromedel förbättras. Verksamhetsförutsättningarna stärks för en öppen och försöksinriktad utvecklingskultur avser digitala läromedel

— Studentexamen utvecklas så att den stöder utbildningens allmänbildande mål och så att den i större utsträckning kan utnyttjas i högskolornas antagning. I examensreformen beaktas arbetsgruppens förslag som gäller reformen. Ibruktagandet av data- och kommunikationstekniken för examina ska genomföras stegvis före 2019

— Genom statligt finansierad personalutbildning inom undervisning och uppfostran stöds genomförandet av regeringens utbildningspolitiska reformer och utvecklas det kunnande som behövs vid anpassningen till förändringarna i verksamhetsmiljön. Tyngdpunkterna ligger på reformer och försök inom pedagogik, inlärningsmiljöer och verksamhetskulturer, på stödet till uppfostran och undervisning samt på kulturell mångfald

— Välbefinnandet och den sociala samhörigheten bland elever främjas.

Antal elever och studerande under åren 2015—2018

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Småbarnspedagogik[1)]	211 037	213 050	213 550	215 000
Förskoleundervisning[2)]	61 792	62 000	62 000	62 000

Antal elever och studerande under åren 2015—2018

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Grundläggande utbildning, läropliktiga	531 465	536 000	536 000	536 000
Grundläggande utbildning, elever som passerat läropliktsåldern	1 977	2 863	3 040	3 990
Påbyggnadsundervisning	999	1 750	1 500	860
Elever med de svåraste utvecklingsstörningarna som deltar i förskoleundervisning och grundläggande utbildning	1 505	1 470	1 470	1 510
Övriga elever med utvecklingsstörning inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	10 068	10 200	10 200	9 900
Förberedande undervisning för invandrare [3]	3 481	3 100	10 830	4 300
Elever inom flexibel grundläggande utbildning (högst)	1 855	2 000	2 000	2 000
Gymnasieutbildning, läroplanen för unga [4]	95 520	101 000	96 000	95 700
Gymnasieutbildning, läroplanen för vuxna	6 000	5 800	5 610	7 500
Studerande enligt antalet gymnasiekurser som avlagts av ämnesstuderande	1 287	1 200	1 290	1 290

[1] Småbarnspedagogisk verksamhet som ordnas av kommunerna, innefattar barn i hel- eller halvdagsvård på daghem och i familjedagvård.

[2] Utfallet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är utfallsuppgifter från utfallsåret på hösten (20.9) (kommuner, samkommuner, staten, universitet, privata utbildningsanordnare).

[3] Fr.o.m. 2018 deltar personer som fyllt 17 år inte längre i den förberedande undervisningen för invandrare. Fr.o.m. 2017 är antalet studerande kalkylmässigt (uppskattning 26 slutförda kurser/år).

[4] Antalet studerande inkluderar studerande som finansieras i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (inte statens eller universitetens gymnasiestuderande). Utfallet är det viktade medelvärdet av antalet beräkningsdagar för studerande som berättigar till finansiering. Fram till 2017 består antalet studerande av dem som har börjat studera före respektive efter att ha fyllt 18 och från och med 2018 av studerande som studerar enligt läroplanen för unga respektive läroplanen för vuxna.

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 40 854 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna

2) till internationalisering av statliga läroanstalter för allmänbildande utbildning, kompletterande undervisning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid Valteri-centret för lärande och kompetens samt till understöd för att utveckla och göra inlärningsmiljöerna mångsidigare

3) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Fullmakt

Utbildningsstyrelsen får ingå ett hyresavtal med anledning av de nya lokalerna för Suomalais-venäläinen koulu, så att skolans hyresutgifter från och med 2021 på årsnivå uppgår till högst 2 710 000 euro.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är skolor som ordnar förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kulturkontakter och nätverksbyggande. Europeiska skolan i Helsingfors har till uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna. Skolhemmens tillstånd att ordna utbildning förnyas.

Antalet elever

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	806	791	816	816
Suomalais-venäläinen koulu	705	707	694	694
Valteri-centret för lärande och kompetens	390	364	375	384
Europaskolorna (finländska elever)	573	620	620	620
Grundläggande utbildning vid skolhem	108	106	125	106
Europeiska skolan i Helsingfors	280	277	283	280
Sammanlagt	2 862	2 865	2 913	2 900

Nyckeltal för handledningsverksamheten vid Valteri-centret för lärande och kompetens

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Handledningsverksamhet på fältet				
— handledningsbesök	1 410	1 348	1 569	1 739
— elever	765	887	802	880
Tillfällig undervisning och rehabilitering				
— stödperioddagar	3 492	3 354	4 025	4 060
— stödperiodernas elever	435	438	456	450

Årsverken

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	77,8	76,2	74	74
Suomalais-venäläinen koulu	85	82	79,5	79,5
Valteri-centret för lärande och kompetens	606	567	585	585
Europaskolorna	29	31	32	31
Europeiska skolan i Helsingfors	60	60	60	60
Arbetstillfredsställelse (1—5)	-	4	4	4
Sammanlagt	857,8	816,2	830,5	829,5

Beräknad användning av anslaget (euro)

Språkskolor	3 604 000
Valteri-centret för lärande och kompetens	31 917 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	1 428 000
Europaskolorna	1 603 000
Europeiska skolan i Helsingfors	2 302 000
Sammanlagt	40 854 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 632	63 183	62 854
Bruttoinkomster	21 892	21 000	22 000
Nettoutgifter	43 740	42 183	40 854
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	15 270		
— överförts till följande år	14 612		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande gymnasieutbildningen, 1 103 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.10.30.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	11
Statsandelar till folkhögskolor (överföring till moment 29.10.31)	-700
Statsunderstöd för samiskspråkig småbarnspedagogik (överföring till moment 29.10.30)	-80
Temporära lokaler för Suomalais-venäläinen koulu	192
Tryggande av Utbildningsstyrelsens basverksamhet (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	525
Utvecklande av det krävande särskilda stödet (överföring till moment 29.10.20)	-800
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-14
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-19
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-14
Indexhöjning av hyror	27
Löneglidningsbesparing	-113
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-214
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-46
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	20
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-98
Nivåförändring	-2
Sammanlagt	-1 329

2018 budget	40 854 000
2017 budget	42 183 000
2016 bokslut	43 082 000

(02.) Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slås samman med moment 29.01.03.

20. Gemensamma utgifter för allmänbildande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 38 407 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd och utgifter för planering och inledande av verksamheten samt omkostnader inom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten

2) till ett belopp av högst 408 000 euro för betalning av understöd och utgifter för planering och inledande av verksamheten samt omkostnader inom utvecklings-, forsknings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom fritt bildningsarbete och organisationer som utför bildningsarbete samt inom det samarbete i fråga om livslångt lärande som bedrivs inom EU och internationellt

3) till andra EU- och OECD-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

4) till finansiering av statistikföring, datatekniska tjänster samt datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten

5) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken

6) till ett belopp av högst 24 000 000 euro för betalning av utgifter och understöd som föranleds av påskyndande av införandet av digitala läromedel, försök och utveckling inom digitalt lärande, språkförsök samt främjande av den grundläggande konstundervisningens tillgänglighet

7) till ett belopp av högst 5 000 000 euro för betalning av utgifter för ett försök med avgiftsfri småbarnspedagogik för femåringar.

F ö r k l a r i n g : Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt stöds de strategiska målen för den allmänbildande utbildningen, småbarnspedagogiken och det fria bildningsarbetet. Målet för datasystemen för uppföljningen och styrningen av verksamheten är att förbättra tillgången till och kvaliteten på informationen, främja elektronisk ärendehantering och producera heltäckande information som stöd för bl.a. beslutsfattande och lagstiftningsändringar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-2 000
Försök med avgiftsfri småbarnspedagogik	5 000
Hyra för Kotkaniemi museum (överföring till moment 29.80.20)	-115

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompetens och utbildning: Påskyndande av införandet av digitala läromedel samt försök och utveckling inom digitalt lärande	2 000
Utvecklande av det krävande särskilda stödet (överföring från moment 29.10.01)	800
Övergång till elektronisk studentexamen (överföring till moment 29.01.03)	-1 300
Nivåförändring	6
Sammanlagt	4 391

2018 budget	38 407 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	34 016 000
2016 bokslut	18 096 950

30. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 703 168 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till ett belopp av högst 3 800 000 euro till driftskostnader för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen som ordnas för andra än läropliktiga enligt den ovan nämnda lagen

3) till ett belopp av högst 2 076 000 euro till understöd enligt 44 § 2 mom. i den ovan nämnda lagen för privata utbildningsanordnares driftskostnader för grundläggande utbildning

4) till ett belopp av högst 6 000 000 euro till tilläggskostnader enligt den ovan nämnda lagen som föranleds av den flexibla grundläggande utbildningen

5) till ett belopp av högst 1 300 000 euro till att på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer betala de statsunderstöd som avses i 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen till utbildningsanordnare som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning

6) till ett belopp av högst 150 000 euro till statsunderstöd enligt prövning för andra utbildningsanordnare inom grundläggande konstundervisning än de som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning

7) till ett belopp av högst 5 575 000 euro enligt 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen till innovativa inlärningsmiljöer inom den allmänbildande utbildningen, digitala utbildningsmolntjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och utvecklande av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen samt till statsunderstöd för internationell verksamhet i skolorna, läroanstalterna och inom den kommunala småbarnspedagogiken

8) till ett belopp av högst 30 228 000 euro till statsunderstöd enligt 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen för åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen, för utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt i an-

knytning till detta för minskande av undervisningsgruppernas storlek och anställning av skolgångsbiträden

9) till ett belopp av högst 842 000 euro till statsunderstöd enligt 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen för språkbadsverksamhet inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och den kommunala småbarnspedagogiken

10) till ett belopp av högst 2 865 000 euro till statsunderstöd enligt 44 § i den ovan nämnda lagen för stödjande av klubbverksamhet för skolelever

11) till ett belopp av högst 200 000 euro till sametingets förfogande för betalning av statsunderstöd till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn

12) till ett belopp av högst 16 975 000 euro till att på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer betala de statsunderstöd som avses i 45 § 2 mom. i den ovan nämnda lagen och i undervisnings- och kulturministeriets förordning (1777/2009) för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning som utgör ett komplement till undervisningen i fråga om elever med främmande modersmål

13) till ett belopp av högst 75 000 euro till att på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer betala de statsunderstöd som avses i 45 § 2 mom. i den ovan nämnda lagen och i undervisnings- och kulturministeriets förordning (1777/2009) för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer

14) till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i finansieringslagen och statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)

15) till betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område (SRF 72/2014)

16) till anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet i Finland för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten enligt överenskommelsen om säte mellan Finlands regering och Europeiska kemikaliemyndigheten (SRF 11/2008) och på samma villkor som gäller för andra kommuninvånare

17) till ett belopp av högst 300 000 euro till betalning av sådana utgifter och statsunderstöd inom den allmänbildande utbildningen som hänför sig till genomförandet av projektet att ändra ungdomsgarantin i riktning mot en kollektiv garanti och som förebygger avhopp från skolan.

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 390 000. Priset är 26,00 euro per ledd timme.

Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 653 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 140 800 timmar.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) och gymnasielagen (629/1998). Statsunderstöden möjliggör uppnåendet av de strategiska målen för den allmänbildande utbildningen och småbarnspedagogiken.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

STATSANDELAR OCH FINANSIERING

1. Gymnasieutbildning och utbildning som förbereder för gymnasie-utbildning	
Kalkylerade kostnader (antal studerande * pris per enhet)	603 543 000
— kommunal gymnasieutbildning, läroplanen för unga (86 510 * 6 004,29 €)	519 431 000
— privat gymnasieutbildning, läroplanen för unga (9 220 * 6 347,90 €, inkl. moms)	58 528 000
— kommunal gymnasieutbildning, läroplanen för vuxna (5 760 * 3 360,57 €)	19 357 000
— privat gymnasieutbildning, läroplanen för vuxna (1 720 * 3 620,10 €, inkl. moms)	6 227 000
Kommunernas finansieringsandel	-441 007 000
Statsandel	162 536 000

2. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning (finansieringen enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)	
2.1. Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen	52 049 000
2.2. Grundläggande utbildning för andra än läropliktiga	27 664 000
2.3. 5-åringar som omfattas av förlängd läroplikt	3 941 000
2.4. Ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen för andra än läropliktiga (högst)	3 800 000
2.5. Finansiering till sådan undervisning enligt lagen om grundläggande utbildning som ordnas i skolor utomlands	3 070 000
2.6. Finansiering till privata utbildningsanordnare för verksamhet som inleds och utvidgas	3 922 000
2.7. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	44 724 000
2.8. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, övriga än personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	182 522 000
2.9. Tillägg för internatskola	1 999 000
2.10. Skolhemsförhöjning	967 000
2.11. Tillägg för flexibel grundläggande utbildning (högst)	6 000 000
2.12. Tilläggsundervisning	6 824 000
2.13. Femåringar som deltar i tvåårig förskoleundervisning i privata språkskolor	310 000

3. Grundläggande konstundervisning (finansieringen enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)	
Statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning	79 014 000

4. Morgon- och eftermiddagsverksamhet	
Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	50 240 000

Kalkylerad finansiering och statsandelar sammanlagt	629 582 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

STATSUNDERSTÖD OCH REGERINGENS SPETSPROJEKT

5. Statsunderstöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	
5.1. För innovativa inlärningsmiljöer inom den allmänbildande utbildningen, digitala utbildningsmolntjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och utvecklande av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen samt för internationell verksamhet i skolorna och läroanstalterna (högst)	5 575 000
5.2. För understöd för åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen, för utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och för anställning av skolgångsbiträden i anknytning till det samt för minskande av undervisningsgruppernas storlek (högst)	40 228 000
5.3. Språkbadsverksamhet (högst)	842 000
5.4. Stödjande av klubbverksamhet (högst)	2 865 000
5.5. Understöd till utbildningsanordnare som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning (högst)	1 300 000
5.6. Understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader (högst)	2 076 000
6. Statsunderstöd enligt 45 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	
6.1. För betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)	2 200 000
6.2. Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer (högst)	75 000
6.3. Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	16 975 000
7. Statsunderstöd enligt statsunderstödslagen	
7.1. Understöd till andra utbildningsanordnare som ordnar grundläggande konstundervisning än de som får statsandel per undervisningstimme (högst)	150 000
7.2. Tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde (högst)	200 000
8. Statsunderstöd enligt internationella överenskommelser	
8.1. Stöd för anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten	500 000
8.2. För betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område	300 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

9. Regeringens spetsprojekt (understöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och övriga utgifter)	
9.1. Kompetens och utbildning: Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti (högst)	300 000
Statsunderstöd och regeringens spetsprojekt sammanlagt	73 586 000
Sammanlagt	703 168 000

Den kommun som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten ta ut skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Grunddelen av hemkommunsersättningen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning	6 518,15 euro/invånare
Gymnasieutbildning	6 070,92 euro/studerande
Grundläggande konstundervisning	77,14 euro/undervisningstimme
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	26,00 euro/handledningstimme

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 9 006 000 euro som kommunernas andel av gymnasieutbildningen i övningsskolor och statliga allmänbildande läroanstalter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i antalet prestationer (förskoleundervisning och grundläggande utbildning)	-17 026
Förändring i kostnadsnivån 2018 (förskoleundervisning och grundläggande utbildning)	-5 118
Grundläggande utbildning för vuxna, tidigare ordnad av ANM (överföring från moment 32.30.51)	73
Inverkan av engångsposternas nettoförändring på statsunderstöden	-13 650
Justering av kostnadsfördelningen 2018 (grundläggande konstundervisning)	168
Justering av kostnadsfördelningen och förändring i antalet elever (gymnasium)	-528
Minskning av kommunernas uppgifter (gymnasium)	-183
Statsandel för samiskspråkig småbarnspedagogik (överföring från moment 29.10.01)	80
Statsunderstöd för åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen	25 000
Stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål	2 000
Ökning av antalet finländska elever i Sveriges utlandsskolor	110
Övergång till elektronisk studentexamen (återföring från moment 29.01.03 av en överföring)	700
Sammanlagt	-8 374

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	703 168 000
2017 budget	711 542 000
2016 bokslut	707 829 589

31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 152 833 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel i enlighet med lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu

2) till ett belopp av högst 6 534 000 euro till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	1 698 839	undervisningstimme
Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader	241 834	studerandevecka
Statsandel för studiecentralers driftskostnader	158 984	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitetens driftskostnader	52 711	undervisningstimme

Av de kalkylerade studerandeveckor i folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 5 440 studerandeveckor till folkhögskolan Lehtimäen opisto och högst 4 160 studerandeveckor till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Trots tim- eller studerandeveckokvoten får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) så att det i form av fritt bildningsarbete kan skapas en ny utbildningsmodell som motsvarar invandrarnas behov. Genom statsandelar och statsunderstöd för fritt bildningsarbete möjliggörs uppnåendet av de strategiska målen för det fria bildningsarbetet.

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	80 284 000	3 012 000	83 296 000
Folkhögskolor	43 343 000	3 322 000	46 665 000
Studiecentraler	12 771 000	150 000	12 921 000

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Sommaruniversitet	4 974 000	50 000	5 024 000
Skapandet av en utbildnings-modell som motsvarar invandrarnas behov	4 927 000	-	4 927 000
Sammanlagt	146 299 000	6 534 000	152 833 000

Anslaget används för uppdraget för läroanstalter för fritt bildningsarbete att i enlighet med principen om livslångt lärande ordna utbildning som stöder ett enhetligt samhälle, jämlikhet och aktivt medborgarskap. Tyngdpunkten för statsunderstöden ligger på att stödja den strukturella utvecklingen av det fria bildningsarbetet, kvaliteten och verkningsfullheten samt möjligheterna till utbildning för målgrupper som är utbildningspolitiskt viktiga. Understöden i form av studiesedlar inom ungdomsgarantin riktas till utbildning som förbättrar studiefärdigheterna och språkkunskaperna hos unga invandrare.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	83,77 euro/undervisningstimme
Folkhögskolor	297,48 euro/studerandevecka
Studiecentraler	123,58 euro/undervisningstimme
Sommaruniversitet	156,94 euro/undervisningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-200
Förändring i andelen mervärdesskattepliktiga prestationer	51
Justering av kostnadsnivån	1 085
Skapandet av en utbildningsmodell som motsvarar invandrarnas behov (överföring från moment 32.30.51)	4 927
Statsandelar till folkhögskolor (överföring från moment 29.10.01)	700
Sammanlagt	6 563

2018 budget	152 833 000
2017 budget	146 270 000
2016 bokslut	157 610 744

51. (29.10.51 och 52) Statsunderstöd för organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 7 263 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 268 000 euro till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till ett belopp av 6 019 000 euro till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami

Duodji ry, organisationer för bildningsarbete, Karjalan Liitto ry, Sofian kannatusyhdistys ry samt till Kriittinen korkeakoulu ry

3) till ett belopp av 976 000 euro till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Utvecklingscentralen Lärorik rf, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstskolor för barn och unga i Finland rf, till Sällskapet för Miljöfostran i Finland rf, till Kesälukioseura ry, till Suomi-koulujen tuki ry, till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till kotiperuskoulu/hemgrundskola-verksamheten och till stödjande av verksamheten inom utbyteselevsorganisationer och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Organisationer inom allmänbildande utbildning	271 000
Kesälukioseura ry	128 000
Distansskolan Kulkuri som Kansanvalistusseura (föreningen för folkbildning) är huvudman för och för stödjande av kotiperuskoulu/hemgrundskola-verksamheten	148 000
Stödjande av Finlandsskolornas verksamhet	429 000
Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	268 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer som bedriver rådgivning i huslig ekonomi	1 916 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	2 195 000
Bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral	1 117 000
Karjalan Liitto	131 000
Verksamhet som bedrivs av centralorganisationer för fritt bildningsarbete och andra organisationers bildningsverksamhet	499 000
Bildningsverksamhet som utförs för utlandsfinländare av Sofian kannatusyhdistys ry	83 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	78 000
Sammanlagt	7 263 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur	-330
Sammanlagt	-330

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	7 263 000
2017 budget	7 593 000
2016 bokslut	7 839 000

(52.) Statsunderstöd för organisationer inom det fria bildningsarbetet (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slås samman med moment 29.10.51.

20. Yrkesutbildning

Förklaring:

Samhälleliga effekter
Reformen av yrkesutbildningen träder i kraft vid ingången av 2018 i enlighet med riktlinjerna för den reform av yrkesutbildningen på andra stadiet som är ett av regeringens spetsprojekt. Verkställandet av reformen stöds bl.a. genom tilläggsfinansiering som ska användas bl.a. för att digitalisera yrkesutbildningens verksamhetsprocesser, förebygga avbrytande av studier och förhindra utslagning samt tillsammans med arbetslivet bygga utbildnings- och arbetslivsstigar för ungdomar och vuxna som varken studerar eller arbetar. För att minska ungdomsarbetslösheten och svara på kompetensbehoven utökas utbudet av yrkesutbildning i synnerhet för unga som är arbetslösa eller riskerar att bli arbetslösa.

Som mål för de samhälleliga effekterna uppställs att yrkesutbildningen

— ska främja sysselsättning och företagsamhet, stödja förnyelse av ekonomin och förbättra konkurrenskraften, höja sysselsättningsgraden samt främja delaktighet

— ska tillgodose behoven av kunnande i arbetslivet vid rätt tidpunkt, träffsäkert, smidigt och verkningsfullt och stödja företag och den offentliga sektorn vid anpassningen till förändringar i verksamhetsmiljön och moderniseringen av verksamheten samt skapa förutsättningar för uppkomsten av ny företagsverksamhet och för innovationer

— ska ge individerna yrkeskompetens och allmänna färdigheter som behövs såväl vid övergången till arbetslivet som för att stanna kvar i arbetslivet då arbetslivet förändras

— ska främja livslångt lärande och ge en allmän behörighet för fortsatta studier vid yrkeshögskolor och universitet

— ska betjäna både unga och vuxna så att de kan skaffa sig kompetens på det sätt som lämpar sig bäst med tanke på deras kompetensbehov, förutsättningar för lärande, livssituation och karriärplaner

— vad gäller tillgången till utbildningstjänster ska trygga likabehandlingen av och jämlikheten mellan individer och regioner.

Verksamhetens resultat
Som mål för resultatet av verksamheten uppställs att anordnarna av yrkesutbildning

— riktar sina utbildningstjänster enligt arbetslivets och individernas behov

— effektiviserar identifieringen och erkännandet av kompetens så att de individuella studievägarna blir mångsidigare, utbildningsprocesserna effektiviseras och studietiderna förkortas

— förbättrar kvaliteten på sin verksamhet så att färre avbryter studierna och genomströmningen effektiviseras

— utvecklar och tar i bruk nya pedagogiska verksamhetsmodeller och digitala lärometoder som stöder förverkligandet av de individuella studievägarna och som förbättrar verksamhetens genomslag

— förnyar sina verksamhetsprocesser och nedmonterar strukturer och administrativa hinder som gör verksamheten tungrodd

— aktivt utvecklar sin anordnarstruktur och arbetsfördelning inom sina verksamhetsområden.

Examensstrukturen inom yrkesutbildningen förnyas så att alla yrkesexamina är kompetensbaserade och så att deras omfattning fastställs med kompetenspoäng. De nya examina inom yrkesutbildningen tas i bruk stegvis från och med 1.8.2017, 1.1.2018, 1.8.2018 och 1.1.2019. När alla examina har förnyats i början av 2019 finns det 43 yrkesinriktade grundexamina, 65 yrkesexamina och 56 specialyrkesexamina. Antalet examina minskar från dagens 351 examina till 164 examina, men de studerande får mycket större möjligheter att göra individuella val inom en examen.

Inom yrkesutbildningen ska man övergå till ett förfarande för avläggande av yrkesexamen som är yrkesprovsbaserat och oberoende av sättet på vilket kunnandet har förvärvats samt ta i bruk en enhetlig process för personlig anpassning som lämpar sig för alla som studerar inom yrkesutbildningen.

Utbildning på arbetsplatsen främjas genom att det införs ett utbildningsavtal som ersätter det nuvarande lärandet i arbetet och genom att läroavtalsutbildningen görs mera lockande. Läroavtalsutbildningens finansiella ställning förenhetligas i förhållande till andra utbildningsformer och genom att de administrativa förfarandena görs enklare än för närvarande.

Ansökan till yrkesutbildning sker fortgående och pågår flexibelt året om. Den riksomfattande gemensamma ansökan som ordnas på våren förblir en ansökningsväg för dem som avslutar den grundläggande utbildningen och för andra som saknar examen på andra stadiet.

Systemet för reglering och styrning av yrkesutbildningen förnyas så att all yrkesutbildning som en utbildningsanordnare anordnar regleras med ett enda tillstånd att ordna utbildning. Utbildningsanordnarna kan friare än tidigare besluta om hur de riktar in sitt utbildningsutbud och på vilket sätt och i vilken lärmiljö utbildningen ordnas. Styr- och reglersystemet består av tillstånden att ordna utbildning och årliga prestationsbeslut som ligger till grund för finansieringen för följande budgetår. I tillståndet att ordna utbildning anges minimiantalet studerandeår för basfinansieringen, vilket tryggar förutsägbarheten i verksamheten. Reglerings- och styrningsprocesserna i fråga om yrkesutbildningen effektiviseras och insynen i beslutsfattandet ökar genom ett elektroniskt besluts- och ärendehanteringssystem mellan ministeriet och utbildningsanordnarna.

Finansieringssystemet för yrkesutbildningen bildar en sammanhängande helhet. Den statliga finansieringen som anvisas för yrkesutbildningen blir budgetbaserad. Kommunernas självfinansiering i yrkesutbildningen kvarstår, men kommunernas finansieringsansvar fördelas inte längre mellan den grundläggande utbildningen och tilläggsutbildningen. Kommunernas finansieringsandel fastställs som en relativ andel av anslaget i budgeten genom en lagstadgad koefficient, dock så att den inte överskrider 2017 års nivå.

Totalfinansieringen av yrkesutbildningen fördelas i en kalkylerad bas-, prestations- och effektivitetsfinansiering samt en strategifinansiering som betalas på basis av ansökningar. Basfinansieringens andel är 50 procent, prestationsfinansieringens 35 procent och effektivitetsfinansieringens 15 procent av den kalkylerade finansieringen. Basfinansieringen betalas på basis av antalet studerandeår, prestationsfinansieringen på basis av antalet examina och examensdelar samt effektivitetsfinansieringen på basis av studerandenas sysselsättning och övergång till fortsatta stu-

dier i högskolor och på basis av feedback från studerande och arbetslivet. I det nya systemet för finansiering av yrkesutbildningen flyttar fokus från studietidens längd till prestationer och utbildningens genomslagskraft.

Det nya finansieringssystemet införs med en övergångsperiod, då andelen basfinansiering gradvis sjunker mot 50 procent och andelarna för prestation och genomslagskraft på motsvarande sätt ökar. År 2018 är basfinansieringens andel 95 procent och prestationsfinansieringens andel 5 procent av den kalkylerade finansieringen. Effektivitetsfinansieringen betalas för första gången från och med 2020.

Verksamhetens omfattning
De kvantitativa målen för yrkesutbildningen och de indikatorer som beskriver dessa fastställs närmare under 2018 utifrån de prestationer som används i det nya styr-, reglerings- och finansieringssystemet och då beaktas också övriga ändringar i insamlingen av statistisk data om yrkesutbildning som beror på reformen.

Nya studerande i yrkesutbildning som leder till examen[1)]

	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Utbildning som leder till grundexamen	69 393	69 354	71 621	71 700	70 000	70 500
— utbildning vid läroanstalter	61 545	62 391	65 455	65 500	63 500	63 500
— läroavtalsutbildning	7 848	6 963	6 166	6 200	6 500	7 000
Utbildning som leder till yrkes- eller specialyrkesexamen	26 735	30 926	31 518	31 000	31 000	31 000
— utbildning vid läroanstalter	16 675	18 238	18 846	18 500	18 500	18 500
— läroavtalsutbildning	10 060	12 688	12 672	12 500	12 500	12 500

[1)] Källa: Statistikcentralen. Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Siffrorna för 2018 innefattar ännu inte några volymbedömningar av den arbetskraftsutbildning som flyttas till undervisningsförvaltningens ansvarsområde.

Studerande som avlagt yrkesexamen[1)]

	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Grundexamina	46 214	48 754	50 492	51 500	52 500	54 000
— utbildning vid läroanstalter	42 169	43 732	45 857	47 000	48 500	50 000
— läroavtalsutbildning	4 045	5 022	4 635	4 500	4 000	4 000
Yrkes- och specialyrkesexamina	15 940	15 908	16 701	18 500	19 000	20 000
— utbildning vid läroanstalter	7 152	8 505	9 317	10 000	10 500	11 000
— läroavtalsutbildning	8 788	7 403	7 384	8 500	8 500	9 000

[1)] Källa: Statistikcentralen. Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Siffrorna för 2018 innefattar ännu inte några volymbedömningar av den arbetskraftsutbildning som flyttas till undervisningsförvaltningens ansvarsområde.

Antalet anordnare av yrkesutbildning [1)]

	2015 utfall	2016 utfall	2017 utfall	2018 uppskattning
Antal anordnare av yrkesutbildning sammanlagt	185	176	166	163
— både anordnare av grundläggande utbildning och anordnare av tilläggsutbildning	117	113	106	..
— endast anordnare av grundläggande utbildning	13	13	13	..
— endast anordnare av tilläggsutbildning	55	50	47	..

[1)] Läget i början av kalenderåret.

Antalet anordnare av yrkesutbildning enligt ägartyp[1)]

	2015 utfall	2016 utfall	2017 utfall	2018 uppskattning
Alla anordnare sammanlagt	185	176	166	163
— kommuner som anordnare	10	9	9	9
— samkommuner som anordnare	35	35	35	35
— privata anordnare	139	131	121	118
— staten som anordnare av utbildning	1	1	1	1

[1)] Läget i början av kalenderåret.

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 930 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till internationalisering av Sameområdets utbildningscentral och Centret för sjösäkerhetsutbildning, till utvecklande av inlärningsmiljöer och skapande av informationsnät samt till användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och studierna, till stödundervisning för invandrare, till yrkesinriktad tilläggsutbildning, till utbildningsersättningar som betalas till arbetsgivare samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

2) till ett belopp av högst 2 400 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna vid Centret för sjösäkerhetsutbildning.

Förklaring: Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen, för myndigheter och för medborgare som rör sig till sjöss samt säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor i enheten för överlevnadsutbildning i Lojo och enheten för brandutbildning i Obbnäs. Målet är att Centret för sjösäkerhetsutbildning år 2018 ska utbilda sammanlagt 4 100 personer.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom sameområdet och främja sysselsättningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen och det samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska

unionen. År 2018 kommer antalet studerande vid utbildningscentralen att vara ca 140 inom den grundläggande yrkesutbildningen och antalet studerandedagar ca 3 200 inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen. Inom den terminsbundna utbildningen i det samiska språket och kulturen är antalet studerandedagar ca 7 200 och inom kursverksamheten 4 000.

Årsverken

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Sameområdets utbildningscentral	69,0	65,0	69	69
Centret för sjösäkerhetsutbildning	24,3	25,8	26	26
Sammanlagt	93,3	90,8	95	95

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	2 092	1 000	1 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 002	2 910	3 000
— andel av samkostnaderna	1 035	900	950
Kostnader sammanlagt	4 037	3 810	3 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 945	-2 810	-2 950
Kostnadsmotsvarighet, %	52	26	25
Prisstöd	1 550	2 400	2 400
Kostnadstäckning efter prisstöd,%	90	89	86

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sameområdets utbildningscentral	4 641 000
Prisstöd för Centret för sjösäkerhetsutbildning	2 400 000
Övriga utgifter för Centret för sjösäkerhetsutbildning	889 000
Sammanlagt	7 930 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 066	10 525	9 390
Bruttoinkomster	2 927	2 550	1 460
Nettoutgifter	7 139	7 975	7 930

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	729		
— överförts till följande år	1 761		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-3
Indexhöjning av hyror	7
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-41
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	2
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sammanlagt	-45

2018 budget	7 930 000
2017 budget	7 975 000
2016 bokslut	8 171 000

21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 737 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för planering och inledande av verksamheten samt av omkostnader för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom yrkesutbildningen

2) till finansiering av gemensamma datatekniska tjänster inom yrkesutbildningen och finansiering av gemensamma utgifter för datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten och andra gemensamma utgifter för yrkesutbildningen

3) till betalning av utgifter och understöd för projekt som stöder genomförandet av reformen av yrkesutbildningen

4) till att täcka kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro

5) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

6) till avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken.

F ö r k l a r i n g : Med utvecklingsåtgärderna stöder man i synnerhet genomförandet av reformen av yrkesutbildningen, främjar uppfyllandet av målen för reformen, utvecklar utbildningsanordnarnas verksamhet inom yrkesutbildningen och stöder ibruktagandet av nya verksamhetsprocesser och inlärningsmiljöer. De understöd som anvisas till detta ändamål beviljas i huvudsak för nätverksprojekt, i vilka det deltar flera utbildningsanordnare.

Reglerings- och styrningsprocesserna i fråga om yrkesutbildningen effektiviseras och insynen i beslutsfattandet ökar genom ett nytt elektroniskt besluts- och ärendehanteringssystem mellan undervisnings- och kulturministeriet och utbildningsanordnarna samt genom andra datatekniska tjänster som är gemensamma för undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen och anordnarna av yrkesutbildning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tilläggsfinansiering för inlärning på arbetsplatsen och utbildningslösningar som kombinerar olika sätt att anordna utbildning (regeringsprog. 2015)	-4 000
Stödjande av genomförandet av reformen	15 000
Understöd som betalas med stöd av statsunderstödslagen (överföring från moment 29.20.30)	7 226
Sammanlagt	18 226

Momentets rubrik har ändrats och anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2018 budget	26 737 000
2017 I tilläggsb.	2 000 000
2017 budget	8 511 000
2016 bokslut	8 729 710

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 768 271 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 748 044 000 euro till basfinansiering och prestationsbaserad finansiering för yrkesutbildning i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och strategifinansiering till anordnare av yrkesutbildning som beviljas i form av statsunderstöd som avses i 44 § 1 mom. i den ovannämnda lagen

2) till ersättning enligt 32 i § i den ovannämnda lagen till privata anordnare av yrkesutbildning för andelen mervärdesskatt som utbildningsanordnaren har för anskaffningar och lokalhyror som anknyter till utbildningstjänster och till annan än affärsekonomisk verksamhet

3) till ersättning enligt 32 i § i den ovannämnda lagen till privata anordnare av yrkesutbildning för kostnaderna för den mervärdesskatt som utbildningsanordnaren betalat för en sådan fastighet och sådana anläggningstillgångar som en kommun eller samkommun har överlåtit till utbildningsanordnaren för verksamhet som avses i lagen om yrkesutbildning.

Andelen av den strategifinansiering för yrkesutbildning som avses i punkt 1 är högst två procent av anslaget för yrkesutbildning enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

Antalet målinriktade studerandeår inom yrkesutbildningen är högst 177 000 studerandeår, varav antalet målinriktade studerandeår som hänför sig till utbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning är minst 5 500 studerandeår.

Förklaring: Andelen av strategifinansieringen för yrkesutbildningen beräknas på basis av anslaget för yrkesutbildning, som består av anslaget under momentet och kommunernas finansieringsandel med undantag för de mervärdesskattekompensationer som betalas till privata utbildningsanordnare.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Anslag för yrkesutbildning sammanlagt (inkluderar inte momskompensationer)	1 703 581 000
— Den kalkylerade finansieringens andel sammanlagt	1 669 697 000
varav basfinansieringens andel (95 %)	1 586 212 000
varav den prestationsbaserade finansieringens andel (5 %)	83 485 000
— Strategifinansieringens andel	33 884 000
Kommunernas finansieringsandel	-955 537 000
Mervärdesskattekompensationer sammanlagt	20 227 000
— Mervärdesskatten andel i de kostnader som en privat utbildningsanordnare har för anskaffningar som anknyter till utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och till annan än affärsekonomisk verksamhet	19 227 000
— Mervärdesskatt som betalas för fastigheter och anläggningstillgångar som en kommun eller samkommun har överlåtit och som privata utbildningsanordnare ersätts för	1 000 000
Sammanlagt	768 271 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	15
Bortfall av tilläggsfinansiering för läroavtalsutbildning (regeringsprog. 2015)	-14 700
En ändring som innebär att de mervärdesskatter som betalas till privata utbildningsanordnare ska betalas helt och hållet av statsandelarna (överföring från kommunernas finansieringsandel)	8 667
Stegvis överföring av den yrkesutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning till UKM:s förvaltningsområde (överföring från moment 32.30.51)	50 700
Understöd som betalas med stöd av statsunderstödslagen (överföring till moment 29.20.21)	-7 226
Ökning av antalet studerandeår i syfte att minska ungdomsarbetslösheten och svara på kompetensbehoven (överföring från moment 32.30.51)	9 400
Sammanlagt	46 856

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	768 271 000
2017 budget	721 415 000
2016 bokslut	717 763 091

33. Kompetensprogrammet för unga vuxna (fast anslag)

Under momentet beviljas 5 048 000 euro.

Anslaget får användas

1) till verksamhet enligt 45 a § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till statsunderstöd för examensutbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen och specialyrkesexamen, ordnande av yrkesprov samt för stöd-, handlednings- och rådgivningstjänster.

Anslaget kan användas för avläggande av delar av examina.

Förklaring: Kompetensprogrammet för unga vuxna avslutas 2018. Anslaget används för att för de som deltagit i programmet ska kunna slutföra sina utbildningar. En ny lag om yrkesutbildning träder i kraft den 1 januari 2018. Studerande som inlett studierna för examen före lagens ikraftträdande kan antingen avlägga examen i enlighet med de examensgrunder som utfärdats med stöd av de upphävda lagarna eller övergå till att avlägga examen i enlighet med de examensgrunder som utfärdats med stöd av den nya lagen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det stegvisa upphörandet av det tidsbundna programmet	-20 093
Sammanlagt	-20 093

Anslaget under momentet har ombildats till ett fast anslag.

2018 budget	5 048 000
2017 budget	25 141 000
2016 bokslut	33 331 198

40. Högskoleundervisning och forskning

Fullmakt

För Finlands Akademis forskningsprojekt som ska finansieras under momenten 29.40.51 och 29.40.53 och för främjande av forskning som finansieras av Finlands Akademi får det 2018 ingås förbindelser till ett värde av 343 328 000 euro. Av fullmakten är ett belopp på minst 25 000 000 euro avsett för flaggskeppsprojekten, ett belopp på minst 10 000 000 euro avsett för stärkande av forskningsinfrastrukturerna på internationell nivå, ett belopp på minst 10 000 000 euro avsett för genomförande av ett forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram (ICT) och ett belopp på 50 000 000 euro avsett för stärkande av universitetens profilering. Om en del av bevillningsfullmakten för 2017 är oanvänd, får förbindelser som gäller den oanvända delen ingås ännu 2018.

Lokaler kan alltjämt överlåtas utan vederlag till Vetenskapliga samfundens delegation.

Förklaring:

Samhälleliga effekter
— Universiteten och yrkeshögskolorna främjar genom sin verksamhet konkurrenskraften, välfärden och bildningen samt en hållbar utveckling i det finländska samhället. Verksamheten är högklassig, internationell, effektiv och etisk och stöder en jämlik och mångkulturell samhällsutveckling

— Den finländska vetenskapens internationella nivå och kunskaps- och kompetensgrund stärks och samhällsekonomins innovationskapacitet ökar

— Utifrån prognoserna stöds samhälls-, kultur- och arbetslivsreformer samt tryggas tillgången till en högt utbildad arbetskraft och forskarkår

— Strukturerna och innehållet i högskoleutbildningen och i högskoleexamina ska utvecklas så att de både kvantitativt och kvalitativt bemöter de föränderliga behoven i samhället och i arbetslivet bättre än tidigare. Studieprocesserna och flexibla studiemöjligheter ska utvecklas så att tiden i arbetslivet förlängs och det blir möjligt att utveckla kunnandet under tiden i arbetslivet

— Ett omfattande utnyttjande av samt öppenhet, inklusive kommersialisering, i fråga om forskningsmaterial, forskningsresultat och kunnande främjas

— Tvärvetenskaplig och lösningsinriktad forskning som stöder beslutsfattandet främjas.

Verksamhetens resultat
Högskoleväsendet består av högklassiga universitet och yrkeshögskolor som är profilerade på egna starka områden. Med deras kunnande kompletterar de varandra så att de olika behoven i samhället och arbetslivet kan tillgodoses.

Högskolornas verksamhet är ekonomisk, produktiv och effektiv. För att samla kompetensen och avveckla oändamålsenliga och överlappande funktioner kommer högskolorna att fortsätta det operativa och strukturella utvecklandet inom och mellan de olika sektorerna. Högskolorna profilerar sig, förtydligar och effektiviserar samarbetet och arbetsfördelningen både sinsemellan och tillsammans med forskningsinstituten. Högskolorna koncentrerar resurserna till färre och effektivare operativa enheter vars ekonomiska bärkraft är starkare än tidigare. Detta förutsätter också att något väljs bort. Högskolorna stärker genom sin kompetens regionala och branschvisa innovations- och kompetenscenter som för samman olika aktörer. Högskolorna utvecklar på lång sikt tillsammans med forskningsinstituten och det övriga arbets- och näringslivet gemensamma forskningsmiljöer som har förutsättningar att klara sig i en internationell och tvärvetenskaplig verksamhetsmiljö. Högskolorna ska stödja nya, lovande forskningsområden och forskningsinriktningar som utvecklas på internationell toppnivå. Högskolorna ska stärka sin genomslagskraft särskilt genom att öka användningen av kunnandet och forskningsresultaten, de nya marknaderna, exporten av kunnandet, möjligheterna till livslångt lärande samt företagarfärdigheterna och företagarförutsättningarna. Högskolorna ger i stor omfattning tillgång till forskningsresultaten och utvecklar aktivt nya verksamhetsmodeller för att överföra kunnandet till samhället.

Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att de förnyar utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, inlärningsmiljöerna och lärarnas kunnande samt ökar samarbetet. Högskolorna utnyttjar till fullo de möjligheter som digitaliseringen medför. Högskolorna utvecklar antagningen av studerande, flexibla studiemöjligheter, förfarandena för tillgodoräkning av tidigare förvärvad kompetens samt examina med syfte att öka den nationella och internationella rörligheten

och förlänga tiden i arbetslivet. Högskolorna stöder jämlika möjligheter och att examina ska avläggas inom målsatt tid på alla examensnivåer. Högskolorna bidrar till en mångsidig handledning av eleverna och ökar samarbetet med arbetslivet.

Högskolorna utvecklar sin verksamhet så att de är jämlika, tillgängliga, mångkulturella och attraktiva arbets- och lärandemiljöer.

Genom vetenskapspolitiken främjar man starka och nätverkande forsknings- och kompetenscenter, internationalisering och kontakter till EU:s samt globala forsknings- och kompetensnätverk. Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och forskningsstrukturerna samt forskning och innovationsverksamhet som stöder och skapar nationella starka sidor. Inom ramen för totalreformen av forskningsinstituten och forskningsfinansieringen effektiviseras samarbetet mellan högskolorna och forskningsinstituten och samarbetets genomslag. Dessutom omfördelas resurserna i enlighet med samhällets förändrade behov.

Forskningens medie- och medborgarsynlighet, vetenskapsfostran samt utnyttjandet av forskningsresultaten i utvecklandet av näringslivet och det offentliga beslutsfattandet stärks.

Utvecklandet av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster och informationsförsörjning inom forskningen. Den öppna tillgången till forskningsmaterial förbättras. Öppen vetenskaplig publikationsverksamhet samt sökbarhet och långtidsbevaring av material främjas i samarbete mellan förvaltningsområdena.

Forskningens effekter

	2012	2013	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
FoU-utgifternas andel av BNP (%)	3,42	3,29	3,17	2,90	2,81	2,81	2,81
Forskningspersonalens andel av de sysselsatta (%)	2,40	2,33	2,31	2,24	2,25	2,30	2,30

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)

	Bevillningsfullmakt	Utgifter						
År		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2009	258,5	0,9						
2010	369,1	1,6						
2011	316,1	2,8						
2012	282,4	9,8	2,6					
2013	302,6	39,6	11,5	2,4				
2014	280,0	68,4	40,7	14,8	2,2			
2015	318,8	78,0	84,4	51,8	13,2	2,6		
2016	338,4	72,8	100,2	84,1	54,8	10,7	2,6	
2017	348,3	29,9	74,9	83,1	89,8	62,0	8,6	
2018	343,3		27,8	73,9	80,9	89,9	62,4	8,4
Sammanlagt		303,8	342,1	310,1	240,9	165,2	73,6	8,4

Vid ändringen av bevillningsfullmakten har som tillägg beaktats 25 000 000 euro för flaggskeppsprojekten och som avdrag beaktats ett engångsbelopp på 30 000 000 euro för främjande av unga forskares forskning, 2 000 euro som en löneglidningsbesparing, 1 000 euro som en nivåförändring och 2 000 euro på grund av konkurrenskraftsavtalet.

01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 605 000 euro.

Förklaring: Finlands Akademi är en viktig finansiär av vetenskaplig forskning i Finland och verkar aktivt inom den nationella och internationella vetenskaps- och innovationspolitiken. Akademin höjder genom konkurrens, forskningsfinansiering och vetenskapspolitisk verksamhet kvaliteten på och genomslaget av forskningen och stöder aktivt förnyelse inom vetenskapen. I anslutning till Finlands Akademi finns rådet för strategisk forskning. Förvaltningsämbetet för Akademin producerar rådets administrativa tjänster.

Verksamhetens resultat

— Akademin säkerställer genom dess forskningsfinansiering att forskningen har hög kvalitet och genomslag samt att vetenskapen förnyas. Akademin utvecklar sina finansieringsformer, ser över bedömningskriterier och främjar jämlikhet och ansvarsfull forskning, med beaktande av internationaliseringen och forskarnas rörlighet samt genom att fortsätta det finansiella samarbetet med de finländska och utländska samarbetsparterna

— Akademin producerar högklassigt och mångsidigt informationsbaserat material och analyser som gäller den forskning som görs i Finland och finländska forskningsorganisationer för ministerier, högskolor, forskningsinstitut och andra aktörer, för att användas för beslutsfattande inom vetenskapspolitiken

— Akademin förutsätter att tillgängligheten i fråga om materialet, metoderna och resultaten gällande forskningen inom de projekt som finansieras av Akademin följer principerna om öppen vetenskap

— Akademins verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv samt beaktar förändringar i verksamhetsmiljön, såsom digitaliseringen, och de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Finlands Akademi utvecklar arbetsgemenskapen för att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen samt för att det utnyttjande av kunnande som anges i Akademins strategi ska riktas på rätt sätt.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Samhälleliga effekter				
Akademins samarbetsförmåga (förfrågan till intressenter, max 4)	-	3,06	-	3,10
Utvärdering av vetenskapens tillstånd i Finland (med två års mellanrum)	inledd	genomförd	inledd	genomförd
Öppnande av data som produceras inom finansierade forskningsprojekt (%)	-	-	<25	<25

Nyckeltal	2015 utfall	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Verksamhetens resultat				
Finansieringsverksamheten, behandlade ansökningar (st.)[1)]	4 268	4 909	4 100	4 100
Andelen Öppen vetenskap av de projekt som finansieras av Akademin (%)	25	31	45	50
Finansieringsverksamhetens kostnadsandel av den beviljade finansieringen (%)	2,3	2,6	<3,5	<3,5
Akademiprojektens handläggningskostnad (euro/ansökan)	1 544	1 356	1 500	1 500
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	-	3,59	3,65	3,65
Årsverken	138,4	141,5	140	139

[1)] Siffran för 2015 innehåller inte ansökningar som behandlas av det råd för strategisk forskning som inlett sin verksamhet hösten 2014.

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under moment 29.40.22, 29.40.51, 29.40.53, 29.40.54 och 29.40.66.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för Finlands Akademis prestationer (1410/2015).

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 001	12 291	11 815
Bruttoinkomster	600	210	210
Nettoutgifter	12 401	12 081	11 605
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 710		
— överförts till följande år	6 130		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-4
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-32
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-6
Indexhöjning av hyror	3
Löneglidningsbesparing	-33
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-250
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-58
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-14
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	4

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-2
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-80
Nivåförändring	-4
Sammanlagt	-476

2018 budget	11 605 000
2017 budget	12 081 000
2016 bokslut	12 821 000

02. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 031 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Riksarkivets internationella samarbete

2) till betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

F ö r k l a r i n g : Riksarkivet är en sakkunnig- och serviceorganisation samt en infrastruktur för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning som i sin verksamhet har som mål att det arkivmaterial som är av betydelse för samhället och individen förvaras i begränsad användbar form och så att det kan användas effektivt med tanke på kunderna. Riksarkivet har till uppgift att säkerställa att handlingar som hör till vårt nationella kulturarv bevaras och hålls tillgängliga, att stödja forskningen, att göra informationen mera tillgänglig samt att utveckla arkivfunktionen genom att digitalisering främjas.

Verksamhetens resultat
— Riksarkivet digitaliserar och främjar återanvändningen av den digitala informationen i handlingar inom ramen för sina resurser

— Riksarkivets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och fokuserad på verkets kärnuppgifter samt beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser
— Riksarkivet utvecklar arbetsgemenskapen för att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen samt för att kunnandet ska riktas på rätt sätt.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på Undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för Riksarkivets prestationer (1281/2016).

Nyckeltal	2015 utfall	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Samhälleliga effekter				
Den totala mängden arkivmaterial (hyllmeter)	213 424	217 368	219 000	219 000
Den totala mängden digitalt material (bildenheter)	38 500 000	47 002 265	60 000 000	62 000 000

Nyckeltal	2015 utfall	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Verksamhetens resultat				
Besök i forskarsalar	33 426	32 388	32 000	31 000
Genomförda beställningar av upplysningar	22 434	24 064	23 000	24 000
Användning på nätet (antal besök)	585 225[1)]	1 254 704	1 600 00	1 700 000
Myndighetsarkiv (hyllmeter/år)	4 915	3 471	2 500	1 100
Digitalt material (hyllmeter/år)	1 300	378	1 000	250 [2)]
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,5	3,4	3,7	3,7
Årsverken	220,5	236,25	210	205

[1)] Av tekniska skäl gäller uppgifterna ett halvår.

[2)] Eventuellt avbrott till följd av beredningen av en ny process.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 930	18 550	17 731
Bruttoinkomster	2 269	700	700
Nettoutgifter	18 661	17 850	17 031
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 255		
— överförts till följande år	639		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förberedelser och utrustande samt ibruktagande av ett system för materialhantering i samband med flytten till det nya centralarkivet	-470
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-6
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-7
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-7
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-171
Indexhöjning av hyror	50
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-110
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-94
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-17
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	6
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-2
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-17
Nivåförändring	26
Sammanlagt	-819

2018 budget	17 031 000
2017 budget	17 850 000
2016 bokslut	18 045 000

03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 113 000 euro.

Förklaring: Institutet för de inhemska språken är en sakkunnig- och serviceorganisation som genom sin verksamhet ökar kännedomen om de inhemska språken och främjar bevarandet och utvecklingen av finskan och svenskan och producerar tjänster, såsom rådgivning, språkvård och ordböcker. Institutet samordnar språkvården av samiska, teckenspråk och romani och erbjuder sina tjänster och sitt material öppet på nätet och främjar öppen information och digitalisering som en del av forskningens infrastrukturer. Institutet skapar förutsättningar för integration av invandrare genom att utarbeta en finsk-somalisk ordbok och ordböcker mellan finska och de kurdiska språken.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Publikationsmängd (sidor)	4 203	4 998	3 000	3 500
Språkrådgivning (svar), st.	6 698	6 758	5 500	6 000
Elektroniskt material[1)]	70 500	119 822	185 000	190 000
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,25	3,51	3,4	3,4
Årsverken	76,7	78,9	77	77

[1)] Kumulativ utveckling av materialets mängd och förädlingsgrad.

För att resultatmålen för Institutet för de inhemska språken ska nås används även anslagen under moment 29.40.53.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 035	1 645	1 563
Bruttoinkomster	583	500	450
Nettoutgifter	1 452	1 145	1 113
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 277		
— överförts till följande år	1 085		

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer av Institutet för de inhemska språken (1209/2016).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Indexhöjning av hyror	1
Löneglidningsbesparing	-1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-6

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-3
Nivåförändring	-1
Sammanlagt	-32

2018 budget	1 113 000
2017 budget	1 145 000
2016 bokslut	1 260 000

04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 648 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Depåbiblioteket minskar genom sin verksamhet de allmänna och vetenskapliga bibliotekens samlingsbehov och säkerställer att den litteratur som anskaffats finns tillgänglig för dem som behöver kunskapen. Depåbibliotekets verksamhet stödjer främjandet av öppen vetenskap och utvecklandet av kunnandet i samhället som en del av forskningens infrastrukturer. Depåbibliotekets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Mängd material som tagits emot (hyllmeter/år)	4 786	3 465	4 500	4 500
Antal beställningar (st./år)	90 841	102 191	105 000	115 000
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,4	3,62	3,5	3,5
Årsverken	22,1	18,6	19	19

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 749	1 685	1 652
Bruttoinkomster	3	4	4
Nettoutgifter	1 746	1 681	1 648
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	51		
— överförts till följande år	38		

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för prestationer vid Depåbiblioteket (1346/2006).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-1
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-1
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-1
Indexhöjning av hyror	2
Löneglidningsbesparing	-6
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-10
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-2
Nivåförändring	-2
Sammanlagt	-33

2018 budget	1 648 000
2017 budget	1 681 000
2016 bokslut	1 733 000

20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 141 821 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller yrkeshögskolor, universitet och vetenskapsinstitut samt till stipendier för främjande av internationaliseringen av högskolor som man kommer överens om särskilt med Utbildningsstyrelsen samt för betalning av nationell medfinansiering för nordisk forskningsverksamhet vid Samiska högskolan

2) till finansiering av gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolor, forskningsinstitut och vetenskap samt till centraliserad finansiering av datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom högskolorna och vetenskapen och av andra motsvarande gemensamma utgifter

3) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

4) till avlönande av personal motsvarande högst 186 årsverken i uppgifter för viss tid

5) till ett belopp av högst 20 000 000 euro till understöd för en ökning av nybörjarplatserna inom högskoleutbildningen för viss tid och för utveckling av personalens struktur inom småbarnspedagogiken

6) till ett belopp av högst 45 700 000 euro till betalning av utgifter och understöd för utvecklande av högskoleundervisningen och förbättrande av de digitala lärandemiljöerna och förutsättningarna för studier året om

7) till ett belopp av högst 28 100 000 euro för betalning av utgifter och understöd för reformerandet av lärarnas grundläggande utbildning och kompletterande utbildning och för genomförandet

av programmet för kompletterande utbildning inom digital pedagogik och för kommunernas upphandling av kompletterande utbildning samt för specialiseringsutbildning för lärarpersonal

8) till ett belopp av högst 8 300 000 euro för betalning av utgifter och understöd som föranleds av bemötandet av behovet av högskoleutbildade till följd av den positiva strukturomvandlingen, främjandet av nätverksbaserat samarbete mellan universiteten samt utvecklandet av en verksamhetsmodell för samarbete mellan universiteten inom det tekniska området i Sydvästra Finland

9) till ett belopp av högst 5 000 000 euro till understöd för utvecklande av yrkeshögskolornas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

Fullmakt
Undervisnings- och kulturministeriet får med CSC - Tieteellinen laskenta Oy ingå ett ramavtal om köpta tjänster som gäller upphandling av data- och lagringskapacitet för ett utvecklingsprogram för databaserad forskning, så att detta föranleder staten utgifter till ett belopp av högst 33 000 000 euro.

Förklaring: Genom utvecklingsåtgärderna stöder man särskilt den strukturella utvecklingen och förnyandet av högskole- och forskningssystemet, främjandet av det nätverksbaserade samarbetet mellan universiteten och utvecklandet av yrkeshögskolornas FUI-verksamhet. Målet är att höja servicenivån för stödfunktionerna, sänka kostnaderna och främja elektronisk kommunikation med hjälp av gemensamma eller enhetliga datatekniska tjänster inom högskolorna och vetenskapen. Åren 2017—2021 genomförs ett utvecklingsprogram för databaserad forskning som ska förbättra vetenskapens kvalitet, öka kunnandet och förbättra vetenskapens konkurrenskraft samt uppnåendet av nyttan av digitaliseringen. För att påskynda övergången till högskolestudier har antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen ökats för viss tid med sammanlagt cirka 3 000 under åren 2014—2015. Utvecklingsåtgärderna ska även främja reformen av lärarnas grundläggande utbildning och kompletterande utbildning, stärkandet av undervisningen i naturvetenskaper och matematik, utvecklandet av yrkeskompetensen hos lärare och de som utbildar lärare samt utvecklandet av personalstrukturen inom småbarnspedagogiken.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser 2018	12 000	9 000	9 000	3 000	33 000
Utgifter sammanlagt	12 000	9 000	9 000	3 000	33 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet	6 721 000
Gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolorna och vetenskapen	28 000 000
Ökning av nybörjarplatserna inom högskoleutbildningen för viss tid och utveckling av personalstrukturen inom småbarnspedagogiken (högst)	20 000 000
Finansiering till spetsprojektet Lärarnas kompetenssprång genom lärarutbildning (högst)	28 100 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bemötande av behovet av högskoleutbildade till följd av den positiva strukturomvandlingen (högst)	8 300 000
Utvecklande av högskoleundervisningen och förbättrande av de digitala inlärningsmiljöerna och förutsättningarna för studier året om (högst)	45 700 000
Utvecklande av yrkeshögskolornas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (högst)	5 000 000
Sammanlagt	141 821 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av nätverksbaserat samarbete mellan universiteten	2 000
Kompetens och utbildning: Lärarnas kompetenssprång genom lärarutbildning	1 500
Stegvis överföring av högskoleutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning till UKM:s förvaltningsområde (överföring från moment 32.30.51)	3 300
Undervisningen i naturvetenskaper och matematik	5 000
Utvecklande av en verksamhetsmodell för samarbete mellan universiteten inom det tekniska området i Sydvästra Finland	3 000
Utvecklande av högskoleundervisningen och förbättrande av de digitala inlärningsmiljöerna och förutsättningarna för studier året om	15 800
Utveckling av personalstrukturen inom småbarnspedagogiken	5 000
Utvecklingsprogram för databaserad forskning	12 000
Yrkeshögskoleutbildning inom mekaniskt träbyggande	240
Yrkeshögskolornas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet	5 000
Åtgärdande av anhopningen av sökande till högskolorna (strukturpolitiskt handlingsprogram)	-3 000
Sammanlagt	49 840

2018 budget	141 821 000
2017 I tilläggsb.	9 000 000
2017 budget	91 981 000
2016 bokslut	55 712 700

22. Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av löneutgifter och andra utgifter samt statsunderstöd som föranleds av forskningsinfrastrukturprojekt

2) till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i internationellt samarbete kring forskningsinfrastrukturprojekt och av finansiella bidrag till internationella organisationer

3) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar.

F ö r k l a r i n g : Genom finansieringen stärks forskningens infrastrukturer och främjas den nationella infrastrukturpolitiken. Vid styrningen av finansieringen beaktas forskningsinfrastrukturernas vägkarta för 2014—2020, där Finlands nationellt och internationellt sett viktigaste forskningsinfrastrukturer har identifierats.

2018 budget	8 500 000
2017 budget	8 500 000
2016 bokslut	8 500 000

50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 767 428 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering till universiteten i enlighet med universitetslagen (558/2009) enligt följande:

1) 1 561 269 000 euro för basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder

2) 155 839 000 euro i ersättning till universiteten för de kostnader som universiteten föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet

3) 23 320 000 euro för tilläggsfinansiering för Aalto-universitetets verksamhet

4) 27 000 000 euro för tilläggsfinansiering för verksamhet vid andra universitet än Aalto-universitetet.

Förklaring: Den statliga finansieringen av universiteten bestäms med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), statsrådets förordning om universiteten (770/2009) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (331/2016). Som en följd av den tidigare temporära ändringen av universitetslagen ska det som föreskrivs i 49 § 2 mom. inte tillämpas under åren 2016—2019 när det gäller beaktandet av effekterna av universitetsindexet.

Universiteten beviljas basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter (72 %) samt på basis av övriga utbildningsmål och vetenskapspolitiska mål (28 %). Den finansieringsandel som bestäms på basis av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter består av en utbildningsandel, som utgör 39 % av hela basfinansieringen, och en forskningsandel, som utgör 33 % av hela basfinansieringen. Genom den statliga finansieringen motiveras universiteten vid sidan om profilering och kontinuerligt kvalitetsarbete också till att driva sin verksamhet så att den ger resultat och är ekonomisk.

Universitetens finansieringsmodell betonar kvalitet, effektivitet, resultat och internationalisering. Den statliga finansieringen riktas i synnerhet på basis av avlagda examina och studiepoäng samt vetenskapliga publikationer och konkurrensutsatt forskningsfinansiering. Internationaliseringen beaktas genom flera kriterier. I de övriga utbildnings- och vetenskapspolitiska målen beaktas universitetens riksomfattande uppgifter, specifik bransch, övningsskolor och Nationalbiblioteket. Till denna helhet hör också strategibaserad finansiering, som grundar sig på universitetens strategiarbete och de viktigaste prioriteringarna inom strategiarbetet samt på universitetens profilering. Vid fördelningen av finansieringsandelen har man beaktat universitetets egen profil i fråga om att påskynda övergången till arbetslivet, utveckla forsknings- och inlärningsmiljöerna, utnyttja kunnande, universitetsverksamhetens samhälleliga verkningar, skapa regionala och branschvisa kunskapskluster samt förnya strukturer och verksamhetssätt.

Ersättningen enligt punkt 2 justeras årligen utifrån det senaste mervärdesskatteintaget i euro för varje universitet.

Den finansiering som avses i punkt 4 fördelas mellan universiteten i det förhållande som anges i finansieringsgrunderna enligt 5 och 6 § i statsrådets förordning om universiteten.

I anslutning till Helsingfors universitet verkar Nationalbiblioteket. Bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (558/2009) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom hela biblioteksnätet.

Vid de universitet som ordnar lärarutbildning finns övningsundervisning och för utvecklingen av lärarutbildningen finns övningsskolor. Målet för övningsskolorna är en hög nivå på den verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetets övriga verksamhet. Antalet elever i övningsskolorna är ungefär 8 300, varav cirka 2 200 är gymnasieelever.

Högskoleväsendets gemensamma mål för resultatet av verksamheten presenteras i förklaringsdelen under kapitel 29.40.

Universitetens kvantitativa mål

	2012 utfall	2014 utfall	2016[1] utfall	2018[2] mål
Lägre högskoleexamina	13 014	13 499	14 288	14 670
Högre högskoleexamina	13 830	14 855	15 321	15 375
Doktorsexamina	1 649	1 865	1 887	1 690
Vetenskapliga publikationer (jufo 2 och 3)/undervisnings- och forskningspersonal[3]	0,54	0,62	0,64	0,65
Andelen internationella sampublikationer av de vetenskapliga publikationerna (jufo 1—3), %	38,8	44,9	50,0	50,0
Andelen studerande som avlagt examen inom målsatt tid (7 år) av dem som inlett studier, %[4]	47,8	48,5	50,0	52,0
Andelen som avlagt minst 55 studiepoäng under läsåret, %	37,2	40,2	42,0	43,0

[1] Antal examina utfall, i övrigt uppskattning

[2] I fråga om målen för examina är uppskattningen för år 2018 det genomsnittliga målet för åren 2017—2020. I stället för en ökning av antalet doktorsexamina vill man flytta fokus till utveckling av forskarkarriären efter påbyggnadsexamen och att förbättra anställbarheten.

[3] Publikationsforumet är ett klassificeringssystem som stöder kvalitetsbedömningen av vetenskaplig publikationsverksamhet. I klassificeringen som består av tre nivåer placeras de centrala utländska och inhemska publiceringskanalerna mellan basnivån (1) och den högsta nivån (3).

[4] Avser i fråga om lägre och högre högskoleexamina andelen studerande som avlagt målexamen, den högsta examen som en ny studerande har beviljats rätt att avlägga.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 561 269 000
— Nationalbiblioteket	16 604 000
— Övningsskolor	47 724 000
— Övrig kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 496 941 000
Tilläggsfinansiering för Aalto-universitetets verksamhet	23 320 000
Tilläggsfinansiering för verksamheten vid andra universitet än Aalto-universitetet	27 000 000
Den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som universiteten föranleds	155 839 000
— Uppskattning av moms-kompensationen år 2018	152 949 000
— Justering enligt skillnaden mellan den moms-kompensation som gäller ersättningarna 2016 och utfallet	2 890 000
Sammanlagt	1 767 428 000

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för gymnasieutbildning i övningsskolorna, 7 903 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.10.30.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konkurrenskraftsavtalets verkningar på universitetens verksamhet som finansieras med budgetmedel (Konkurrenskraftsavt.)	-5 700
Precisering av moms-kompensationen	-2 546
Tillväxtåtgärd (överföring till moment 29.40.51)	-20 000
Sammanlagt	-28 246

2018 budget	1 767 428 000
2017 budget	1 795 674 000
2016 bokslut	1 828 724 570

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 276 665 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av forskning, uppgifter i olika skeden av forskarkarriären, utveckling av forskningsförutsättningarna, främjande av utnyttjandet av forskningen, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer

3) till betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU

4) till utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt och program som Finlands Akademi finansierar samt tillsammans med anslagen under moment 29.40.53 för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 11 årsverken.

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd	-3 000
Anslagsökning som fullmaktsbesluten för programmet ICT 2023 förutsätter	2 000
För främjande av unga forskares forskning	4 900
Inverkan på anslagsbehovet orsakad av ändringen av tidpunkten för betalningen av fullmakten (inkl. anslagsberäkningen för 1-åriga projekt)	4 436
Kompetens och utbildning: Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att främja kommersialisering av innovationer	12 000
Teknisk justering	3
Tillväxtåtgärd (överföring från moment 29.40.50)	20 000
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-1
Löneglidningsbesparing	-2
Sparbeslut	-2 000
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
Nivåförändring	-1
Sammanlagt	38 334

2018 budget	276 665 000
2017 budget	238 331 000
2016 bokslut	227 586 816

53. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 106 497 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av forskning, uppgifter i olika skeden av forskarkarriären, utveckling av forskningsförutsättningarna, främjande av utnyttjandet av forskningen, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd

3) till Finlands Akademis förfogande utanför bevillningsfullmakten högst 5 207 000 euro för 1-åriga projekt: betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer, betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU, utvecklings- och underhållsavgifter för informationssystem för forskningsfinansiering samt andra 1-åriga projekt

4) till utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt och program som Finlands Akademi finansierar, tillsammans med anslagen under moment 29.40.51 för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 11 årsverken

5) till statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet

6) till utgifter som föranleds av verksamheten vid Institutet för de inhemska språken enligt 8 § 1 mom. i lagen om Institutet för de inhemska språken. Anslaget får tillsammans med anslagen under moment 29.40.03 användas för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 82 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst

7) till betalning av statsunderstöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som idkar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet

8) till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i internationellt samarbete

9) till betalning av statsunderstöd, statliga pris och stipendier för främjande av vetenskapen, för främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället samt mellan nationalspråken och samhället, utgifter för översättning och tryckning av vetenskaplig litteratur, utgifter för främjande av informationsspridning och forskningsetik samt utgifter för forskning, utredningar och publikationer som ansluter sig till stödjandet av vetenskapen

10) till betalning av statsunderstöd för förbättrande av tillgången till forskningsmaterial och för infrastrukturprojekt som gäller forskning samt till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statens ämbetsverk samt till avlönande av personal i uppgifter för viss tid motsvarande högst 7 årsverken

11) till hyror för statens lokaler som används av vetenskapliga samfund.

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

I fråga om de personer som avses i punkt 6 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Till Finlands Akademis förfogande för finansiering av forskningsprojekt och främjande av vetenskaplig forskning	70 673 000
Till statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet	5 654 000
Verksamheten inom Institutet för de inhemska språken	3 627 000
Till verksamhetsunderstöd för vetenskapsinstitut och forskningsinstitut utanför statsfinanserna, Vetenskapscentret Heureka samt vissa vetenskapliga samfund och föreningar samt till utgifter som föranleds av främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället och övriga utgifter som föranleds av stödjande av vetenskapen	23 183 000
Understöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som idkar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet	600 000
Vissa utgifter, medlemsavgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet	2 080 000
Betalning av understöd för lokalkostnader för de vetenskapsinstitut som betalar hyra till utrikesministeriet	680 000
Sammanlagt	106 497 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	2 114
Sammanlagt	2 114

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	106 497 000
2017 budget	104 383 000
2016 bokslut	103 196 115

54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 54 379 000 euro.

Fullmakt
År 2018 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 55 631 000 euro.

Fullmakten och anslaget får via konkurrensutsättning fördelas till strategisk forskning i enlighet med de temaområden och prioriteringar som statsrådet beslutat om. Med strategisk forskning avses långsiktig, problemfokuserad och vetenskapligt högklassig forskning som stöder samhällspolitiken och utvecklingen av samhällets funktioner och som syftar till att finna lösningar på stora utmaningar och problem i samhället.

Fullmakten och anslaget får användas till betalning av forskningsprojekt och forskningsprogram som finansieras av rådet för strategisk forskning och till betalning av löneutgifter och andra utgifter samt statsunderstöd som föranleds av forskningens infrastrukturer, stipendier och internationellt samarbete även till utländska organisationer.

Fullmakten och anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utvärderingar.

Anslaget får också användas för nationell medfinansiering för EU-projekt och andra internationella forskningsfinansiärers projekt, om projekten följer de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutat om samt rådets programstruktur.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten, med undantag för företag.

Förklaring: Syftet med finansieringen är att stärka samhällspolitiken och utvecklandet av samhällsfunktionerna. Finansiering beviljas för forskning som syftar till att finna lösningar på betydande samhälleliga utmaningar. Finansieringen kanaliseras på bred bas till forskning kring olika betydande och stora utmaningar som samhället ställs inför och bl.a. forskning som främjar konkurrenskraften och förnyandet av näringslivet, utvecklingen av arbetslivet, forskning som stöder utvecklingen av den offentliga sektorn osv. Finansieringen gör det möjligt att inrikta forskningen i enlighet med samhällets föränderliga informationsbehov och på mindre utforskade områden. Forskningsprojekten finansieras utifrån samhällelig betydelse, genomslagskraft och forskningens kvalitet.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakten för forskningsprojekt som finansieras av rådet för strategisk forskning föranleder staten (1 000 euro), uppskattning

År	Fullmakt	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2015	55 631	10 752	22 259	18 741	3 879			
2016	55 631		11 710	18 290	20 500	5 131		
2017	55 631			9 969	20 000	20 500	5 162	
2018	55 631				10 000	20 000	20 500	5 131
Sammanlagt		10 752	33 969	47 000	54 379	45 631	25 662	5 131

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar av tidpunkterna för de utbetalningar som baserar sig på fullmaktsbesluten	7 379
Sammanlagt	7 379

2018 budget	54 379 000
2017 budget	47 000 000
2016 bokslut	33 968 759

55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 826 250 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 777 017 000 euro till basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder för yrkeshögskolor i form av finansiering enligt yrkeshögskolelagen (932/2014)

2) till ett belopp av 49 233 000 euro i ersättning till yrkeshögskolorna för de kostnader som yrkeshögskolorna föranleds av de kostnader för mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet.

F ö r k l a r i n g : Den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna bestäms med stöd av 43 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), statsrådets förordning om yrkeshögskolor (1129/2014) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för yrkeshögskolornas basfinansiering (814/2016). Som en följd av den tidigare temporära ändringen av yrkeshögskolelagen ska det som föreskrivs i 43 § 2 mom. inte tillämpas under åren 2016—2019 när det gäller beaktandet av effekterna av yrkeshögskoleindexet.

Yrkeshögskolorna beviljas basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens kvalitet, genomslagskraft och omfattning samt på basis av övriga utbildningspolitiska och forsknings- och utvecklingspolitiska mål. Finansieringsandelen som bestäms på basis av verksamhetens kvalitet, genomslagskraft och omfattning är indelad i en finansieringsandel som bestäms på basis av utbildningen och omfattar 79 procent av hela basfinansieringen samt en finansieringsandel som bestäms på basis av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten och omfattar 15 procent av hela basfinansieringen. Finansieringsandelen som bestäms på basis av övriga utbildningspolitiska och forsknings- och utvecklingspolitiska mål är indelad i en strategibaserad finansieringsandel som omfattar 5 procent av hela basfinansieringen och en områdesspecifik finansieringsandel som omfattar 1 procent av hela basfinansieringen.

Yrkeshögskolornas finansieringsmodell betonar resultat, kvalitet, effektivitet och internationalisering. Den finansieringsandel som bestäms på basis av utbildningen grundar sig på avlagda yrkeshögskoleexamina, studiepoäng och yrkespedagogiska lärarutbildningsstudier, studeranderespons, internationell studeranderörlighet och antalet sysselsatta utexaminerade från yrkeshögskolan. Den finansieringsandel som bestäms på basis av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet grundar sig på publikationer, avlagda högre yrkeshögskoleexamina, personalens internationella rörlighet och extern finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten.

Den strategibaserade finansieringsandelen grundar sig på nationella högskole- och forskningspolitiska mål samt centrala strategiska beslut som yrkeshögskolorna fattat i anslutning till dessa i syfte att stödja och förnya uppgiften, profilen och de starka områdena. Vid fördelningen av finansieringsandelen beaktas yrkeshögskolornas egen profil i fråga om att påskynda övergången till arbetslivet, utveckla forsknings-, inlärnings- och innovationsmiljöerna, utnyttja kunnande, yrkeshögskoleverksamhetens samhälleliga verkningar, skapa regionala och branschvisa kunskapskluster samt förnya strukturer och verksamhetssätt. Den branschvisa finansieringsandelen baserar sig på utbildningens särdrag. Finansieringsmodellen beaktar yrkeshögskolornas regionala genomslagskraft och samarbete med arbetslivet genom flera kriterier.

Ersättningen enligt punkt 2 baserar sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet.

Högskoleväsendets gemensamma mål för resultatet av verksamheten presenteras i förklaringsdelen under kapitel 29.40.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt kvantitativa mål vid yrkeshögskolorna

	2012 utfall	2014 utfall	2016 utfall	2018[1] mål
Yrkeshögskoleexamina	22 123	22 778	23 040	22 269
Högre yrkeshögskoleexamina	1 708	2 115	2 517	2 950
Yrkespedagogisk lärarutbildning, utexaminerade	1 740	1 849	1 795	1 600
Publikationer/lärare och FoU-personal	0,61	0,85	..	1,20
Personer som avlagt yrkeshögskoleexamen inom fem år från det att studierna inleddes, % av dem som börjat studera	60,0	60,3	..	60
Studerande som avlagt minst 55 studiepoäng under läsåret, % av studerande för yh-examen	51,5	59,0	62,6	60

[1] I fråga om målen för examina är uppskattningen för år 2018 det genomsnittliga målet för åren 2017—2020. I antalet yrkeshögskoleexamina syns den minskning av antalet nybörjarplatser som genomfördes 2013.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av yrkeshögskolorna	777 017 000
Den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som yrkeshögskolorna föranleds	49 233 000
Sammanlagt	826 250 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konkurrenskraftsavtalets verkningar på yrkeshögskolornas verksamhet som finansieras med budgetmedel (Konkurrenskraftsavt.)	-2 900
Precisering av moms-kompensationen	-5 765
Sammanlagt	-8 665

2018 budget	826 250 000
2017 budget	834 915 000
2016 bokslut	859 974 770

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 845 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europas södra observatorium (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI) och den europeiska synkrotonljusanläggningen (ESRF) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer.

F ö r k l a r i n g : De finansiella bidragen fastställs i regel utgående från medlemsländernas nationalproduktsandelar enligt de beslut som organisationernas förvaltningsorgan har fattat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i medlemsavgifter på grund av förändringar i nationalproduktsandelar och valutakurser	99
Sammanlagt	99

2018 budget	19 845 000
2017 budget	19 746 000
2016 bokslut	17 780 798

86. Statlig finansiering för yrkeshögskolornas kapital (fast anslag)

Under momentet beviljas 24 000 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av yrkeshögskolornas kapitalplaceringar.

F ö r k l a r i n g : Staten är beredd att kapitalisera yrkeshögskolorna med högst 24 miljoner euro. Statens medfinansiering fördelas mellan yrkeshögskolorna i förhållande till det privata kapital som yrkeshögskolorna har samlat in, dock så att statens medfinansiering för en enskild yrkeshögskola inte kan överstiga 4 miljoner euro. Den insamling av privat kapital som beaktas vid behandlingen av statens medfinansiering äger rum under tiden 1.8.2017—28.9.2018.

Kapitaltillförseln från staten till yrkeshögskolorna investeras i yrkeshögskolornas fonder för fritt eget kapital. Tillförandet av kapital förutsätter att undervisnings- och kulturministeriet och yrkeshögskolorna avtalar om villkoren för kapitaltillförseln. Yrkeshögskolan ska i sin bolagsordning bestämma att staten - med de begränsningar som aktiebolagslagen anger - har rätt att få medel

som motsvarar det tillförda kapitalet ur bolaget när yrkeshögskoleverksamheten upphör eller bolaget upplöses.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget 24 000 000

89. Statlig finansiering för universitetens kapitalplaceringar (fast anslag)

Under momentet beviljas 46 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av universitetens kapitalplaceringar.

F ö r k l a r i n g : Statens tillförsel av kapital till universiteten sker genom att en del fördelas på basis av forskningens kvalitet och genomslag och en del på basis av åtgärder som vidtas för att förnya viktiga strukturer och verksamhetssätt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillägg av engångsnatur	-104 000
Sammanlagt	-104 000

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	46 000 000
2017 budget	150 000 000

70. Studiestöd

F ö r k l a r i n g : Studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, studiepenningens försörjarförhöjning, bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Studiepenningen är en skattepliktig förmån. Dessutom kan räntor för studielån som förfallit till betalning betalas i form av räntebidrag för studielån av statens medel utan återbetalningsskyldighet. Den som fått studielån har rätt till studielånsavdrag i beskattningen. En studielåntagare har rätt till studielånskompensation om han eller hon har tagit emot en studieplats för den första högskoleexamen den 1 augusti 2014 eller därefter.

Avsikten med stödet för skolresor är att till studerande i gymnasier och yrkesläroanstalter betala ersättning för skäliga dagliga skolresekostnader. Stöd beviljas om en studerandes skolväg är minst tio kilometer i ena riktningen och skolresekostnaderna per månad överstiger 54 euro. Självriskandelen är 43 euro per månad. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om beräkningsgrunderna för kostnaderna för skolresor.

Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten i samarbete med läroanstalterna. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Ett samhälleligt syfte med studiestödsverksamheten är att trygga utkomsten under studietiden och att dimensionera studiestödet så att utbildning på eget initiativ och studier på heltid understöds. Studiestödet utvecklas utifrån de utbildningspolitiska målen.

Verksamhetens resultat
Ett mål är ett tillräckligt och sporrande studiestöd som främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2014	2016	2018 uppskattning
Studiestödsutgifter (mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	345,2	371,4	272,9
— andra stadiet	137,1	131,8	148,5
Försörjarförhöjning			10,0
Bostadstillägg	266	264,6	18,3
Stöd för skolresor	51,1	49,9	53,3
Måltidsstöd	30,2	31	31,5
Studiestödstagare			
Studiepenning			
— högskolenivå	184 032	188 525	188 000
— andra stadiet	135 349	127 227	128 000
Mottagare av försörjarhöjningen			19 000
Bostadstillägg			
— högskolenivå	151 248	155 349	15 200
— andra stadiet	66 618	62 101	2 000
Stöd för skolresor	67 604	65 350	65 000
Mottagare av statsborgen			
Högskolenivå	181 456	185 980	186 000
Andra stadiet	44 743	48 024	48 000

Vid utgången av 2016 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgen till 2 325 miljoner euro. Vid utgången av år 2016 hade 409 755 personer studielån. För dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen var studielånet i genomsnitt 5 600 euro, för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen 8 700 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 10 300 euro.

Grunderna för dimensioneringen av anslaget

Studiestöd i genomsnitt	2014	2016	2018 uppskattning
Studiepenning, €/månad			
— högskolenivå	290	296	235
— andra stadiet	160	170	169
Försörjarförhöjning			75
Bostadstillägg, €/månad	193	199	195
Stöd för skolresor, €/månad	171	174	188

Vid dimensioneringen av anslaget beräknas antalet personer som regelbundet får studiepenning 2018 vara 237 800, varav 139 100 är högskolestuderande och 98 700 andra studerande. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas uppgå till 11 700. Antalet personer som regelbundet får stöd för skolresor beräknas uppgå till 32 200 studerande.

Studiepenningens grundbelopp från 1.8.2018 (euro/mån)

— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	38,66
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	81,39
— studerande under 18 år som bor annanstans	101,74
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	250,28
— gifta eller underhållsskyldiga studerande	250,28
— studerande som försörjer barn	325,28

Föräldrarnas inkomster kan sänka eller höja beloppet av studiepenningen för en studerande som inte har fyllt 20 år eller som bor hos föräldrarna.

Bostadstillägget för studerande som studerar utomlands eller i landskapet Åland är 210 euro per månad.

Beloppet av den försörjarförhöjning till studiepenningen som betalas till studerande som försörjer barn är 75 euro per månad. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd, enligt vilken en studerande med vårdnad om ett barn är berättigad till studiepenningens försörjarförhöjning.

Grunden för de kalkylerade kostnaderna enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor kan justeras den 1 augusti 2018 utifrån kostnadsutvecklingen.

Den beräknade utvecklingen av antalet studiestödstagare och av utnyttjandegraden för studiestödet

	2014	2016	2018 uppskattning
Gymnasium	27 278 (26 %)	25 971 (25 %)	25 500 (25 %)
Yrkesutbildning	106 504 (65 %)	96 953 (65 %)	98 000 (65 %)
Yrkeshögskola	88 770 (69 %)	90 700 (67 %)	90 500 (67 %)
Universitetet	87 406 (60 %)	88 148 (63 %)	88 000 (63 %)

01. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 613 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för studiestöd är första besvärsinstans i studiestödsärenden. Antalet klagomål som blir anhängiga år 2018 uppskattas vara cirka 3 500. Den genomsnittliga behandlingstiden för klagomålen är högst 7 månader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneglidningsbesparing	-3
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-4
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sammanlagt	-8

2018 budget	613 000
2017 I tilläggsb.	75 000
2017 budget	621 000
2016 bokslut	643 000

52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 54 200 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studielånskompensation	25 000 000
Betalningar för borgensförbindelse	17 000 000
Avgiftsbefrielser	6 000 000
Kontoavskrivningar	6 000 000
Räntebidrag	200 000
Sammanlagt	54 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Strukturell ändring av studiestödet (L 1243/2013)	14 000
Sammanlagt	14 000

2018 budget	54 200 000
2017 budget	40 200 000
2016 bokslut	28 227 074

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 449 326 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning, studiepenningens försörjarförhöjning och bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studiepenning för högskolestuderande	272 981 000
Studiepenning för studerande vid andra läroanstalter	148 000 000
Försörjarförhöjningar	10 000 000
Bostadstillägg	18 345 000
Sammanlagt	449 326 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bostadstillägg för fastlandsfinländare som bor och studerar på Åland	245
Försörjarförhöjning fr.o.m. 1.1.2018	10 000
Strukturell ändring av studiestödet (L 1243/2013)	-22 800
Studiestödsreformen (L 4/2017)	-53 500
Ändring i behovskalkylen	-5 500
Överföring av de studerande till det allmänna bostadsbidraget (L 1533/2016 och L 4/2017)	-135 000
Sammanlagt	-206 555

2018 budget	449 326 000
2017 budget	655 881 000
2016 bokslut	767 736 706

57. Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 31 456 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd för studentrestauranger i Finland i syfte att sänka priset på måltiderna för studerande som avlägger lägre eller högre högskoleexamen i en finsk högskola, studerande som avlägger en yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen och studerande som deltar i yrkesinriktade fortbildningsprogram, specialiseringsutbildningsprogram eller tilläggsundervisning för yrkes- eller tjänstebehörighet som ordnas vid högskolor 1,94 euro per måltid

2) till betalning av extra understöd för den som förestår en studentrestaurang som finns i någon annan lokal än högskolans lokaler, högst 1 euro per måltid för vilken måltidsstöd betalas, dock högst det belopp som motsvarar lokal- och anläggningskostnaderna för måltiderna för de studerande.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Måltidsstödet för högskolestuderande	28 956 000
Extra understöd för studentrestauranger	2 500 000
Sammanlagt	31 456 000

2018 budget	31 456 000
2017 budget	31 456 000
2016 bokslut	30 978 180

59. Stöd för skolresor för studerande inom gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997).

2018 budget	53 300 000
2017 budget	53 300 000
2016 bokslut	49 935 161

80. Konst och kultur

F ö r k l a r i n g : År 2018 främjas de strategiska mål för kulturpolitiken som undervisnings- och kulturministeriet uppställt för 2025 enligt följande:

Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete har förbättrats och produktions- och distributionsformerna diversifierats

Formerna för kreativt arbete och konstnärlig framställning har diversifierats och verksamhetsmiljön har förändrats. Eftersom de olika konstområdena och deras verksamhetsformer och strukturer skiljer sig från varandra, behöver konst- och konstnärspolitiken utvecklas som en helhet, men det behövs också särskilda utvecklingsåtgärder för de olika områdena.

Ställningen på arbetsmarknaden för konstnärer och andra som utför kreativt arbete varierar och är ofta osäker. Deras verksamhetsförutsättningar bör stödjas oberoende av om de utför sitt arbete som yrkesutövare, arbetstagare, företagare eller självsysselsatta Konstnärernas utkomst släntrar efter jämfört med utvecklingen av den övriga befolkningens inkomstnivå. Såväl antalet konstnärsstipendier som stipendiebeloppen har legat på samma nivå under en lång tid, eller sjunkit om man tar hänsyn till den allmänna höjningen av kostnadsnivån. Frågor som har att göra med den ekonomiska och sociala ställningen för konstnärer och personer som utför kreativt arbete hör emellertid till flera ministeriers ansvarsområde, så de behövliga åtgärderna måste också behandlas tillsammans.

Globaliseringen ökar konkurrensen på marknaden för konst- och kulturprodukter Det behövs åtgärder som på konstens område stärker skapandet och distributionen av innehåll, affärskompetensen samt exporten och internationaliseringen. Internationaliseringen, om den lyckas, kan den ge finländska konstnärer och andra som utför kreativt arbete nya arbetstillfällen och arbetsinkomster samt möjligheter till innehållsutveckling. Eftersom en större del än tidigare av produktionen och distributionen av kultur och konst sker i form av företagsverksamhet, måste behoven hos företag i den kreativa branschen beaktas inte bara i undervisnings- och kulturministeriets egna finansierings- och stödsystem utan också i samhällets övriga finansierings- och stödsystem.

Den digitala utvecklingen ställer nya krav på upphovsrättssystemet. De lagliga innehållstjänsterna på internet, särskilt de globala, digitala distributionsplattformarna, ökar i popularitet. I denna situation är det viktigt att säkerställa att även finländska rättsinnehavare får en rättvis ersättning för användning av deras upphovsrättsligt skyddade material. Undanröjandet av hindren på EU:s digitala inre marknad främjar internationalisering av finländska aktörer och rättsinnehavare.

Mål för de samhälleliga effekterna:

— Förutsättningarna för konstnärlig verksamhet förbättras genom att målsättningen för och styrningen av konst- och konstnärspolitiken förtydligas

  — Indikator: Den arbetsgrupp som tillsätts för uppdraget anger de centrala målen för utvecklandet av konst- och konstnärspolitiken och beaktar då skillnaderna mellan de olika konstområdena

— Verksamhetsförutsättningarna stärks för sådana förmedlande aktörer som är centrala med tanke på det konstnärliga arbetet och den konstnärliga produktionen, distributionen och exporten av alster samt internationaliseringen inom det konstnärliga området

— Filmbranschens verksamhetsmöjligheter förbättras när den reviderade lagstiftningen träder i kraft.

Kulturdeltagandet har ökat och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande har minskat

Tryggandet av tillgången och tillgängligheten i fråga om konst- och kulturtjänsterna är allt viktigare när samhället bli allt mångformigare och regioner utvecklas på olika sätt. Kulturdelaktigheten förutsätter att de kulturella rättigheterna uppfylls och sådana konst- och kulturtjänster som garanterar lika möjligheter till deltagande.

Produktionen och spridningen av kulturtjänster behöver nya modeller och nya former av samarbete mellan olika aktörer. Också växelverkan med dem som använder tjänsterna bör öka och man behöver hitta nya metoder för att nå dem som använder tjänsterna lite eller som inte alls använder tjänsterna.

Skillnaderna mellan kommunerna i fråga om kulturtjänster och i fråga om utbudet av konst- och kulturorienterade välfärdstjänster ska minskas. De teatrar, orkestrar och museer som får statsandel täcker relativt väl hela landet. Grupper som är verksamma utanför statsandelssystemet gör tjänsterna mångsidigare, men dessa gruppers ställning bör stärkas. De allmänna bibliotekens tjänster är kundnära och erbjuder alla en möjlighet att stärka de digitala färdigheterna och utnyttja digitala innehåll. Utveckling av bibliotekens verksamhet förebygger därför ökade skillnader när det gäller medborgarnas digitala kunskaper och delaktighet.

Inom spetsprojektet för att göra konst och kultur tillgängligare förbättras möjligheterna att utöva konst- och kulturhobbyer samt den grundläggande konstundervisningen inom småbarnspedagogiken och i anslutning till skoldagen i skolans utrymmen. Syftet med utvidgningen av procentprincipen för konst är att etablera konst- och kulturinriktade välfärdstjänster i social- och hälsovårdens strukturer bl.a. genom nya verksamhets- och finansieringsmodeller.

Mål för de samhälleliga effekterna:
— Utbudet av konst-, kultur- och bibliotekstjänster tillgodoser olika befolkningsgruppers behov

— Barns möjligheter att delta i kulturverksamhet ökar med hjälp av det spetsprojekt som gäller konstens och kulturens tillgänglighet.

Indikatorer	2016 utfall	2016 mål
Antalet skolor som erbjuder hobbytimmar	600	1 200
Antalet kommuner som erbjuder hobbytimmar	51	120
Antal barn och unga som deltar på hobbytimmarna	20 000	60 000

— Förutsättningarna för att konst- och kulturtjänster ska bli en etablerad del av social- och hälsovården förbättras tack vare det spetsprojektet som gäller konstens och kulturens tillgänglighet.

Indikatorer	2016 utfall	2018 mål
Projekt för att utvidga procentprincipen inom konsten till funktioner inom social- och hälsovården (st.) [1)]	5 (inledda)	10 (genomförda)
Försök för att utvidga procentprincipen inom konsten till funktioner inom social- och hälsovården	5 (inledda)	10 (genomförda)

[1)] På basis av projekten och försöken utarbetas det rekommendationer för landskap, kommuner och andra aktörer för etablering av konst- och kulturtjänster inom social- och hälsovården.

Kulturen står på en stark och livskraftig grund

En till största delen oförändrad infrastruktur, grundläggande struktur och finansieringssystem inom kulturen har garanterat stabilitet för verksamheten inom området. Finansieringssystemen behöver emellertid också bli mera strategiska, flexibla och sporrande.

Hälften av sektorns statliga finansiering finansieras med penningspelsverksamhetens vinstmedel och därför är det viktigt att även i fortsättningen säkerställa andelar som motsvarar de nuvarande vinstandelarna för förmånstagarna inom kultursektorn.

Kulturarvs- och museipolitiken styrs av verkställandet av kulturmiljö- och världsarvsstrategin, det museipolitiska programmet samt de internationella kulturarvskonventionerna. År 2018 firas Europaåret för kulturarv också i Finland. Det centrala målet är att föra fram och utnyttja möjligheter som har samband med kulturarvet vid främjandet av en kulturellt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling. Målet är att också öka medborgarnas delaktighet och möjligheter att påverka kulturarvet. För att kulturarvet ska kunna utnyttjas i digital form krävs det att digitaliseringen av kulturarvsmaterialet fortsätter och att materialet görs tillgängligt i stor utsträckning och att materialets långtidsförvaring tryggas.

Mål för de samhälleliga effekterna:

— Organisationer inom kulturarvssektorn utökar sitt material och ökar användningen av materialet i samarbete med olika samfund och individer. Den digitala åtkomsten till, användningen av och långtidsförvaringen av kulturarvsmaterial förbättras

— Indikator: Utökning och användning av materialet i den nationella digitala bibliotekstjänsten Finna

	2015 utfall	2016 utfall	2018 mål
Antal organisationer som erbjuder material	106	207	340
Sökbar materialmängd	10,2 mn	12,2 mn	16 mn
Material som finns tillgängligt på nätet	1,2 mn	1,6 mn	2,5 mn
Nätbesök	2,7 mn	7,4 mn	15 mn

Mål för resultatet av verksamheten:

Den strategiska styrningen stärks

— Statsunderstödspolitiken inom kulturen utvecklas så att den blir mer strategisk än tidigare

— Regeringens proposition som gäller en reform av statsandelssystemet inom kulturen blir klar

Det skapas ett nytt digitalt system för ansökan om statsunderstöd, och målet är att systemet ska

— öka kundorienteringen

— effektivisera och förenhetliga understödsprocessen

— öka insynen i fråga om beviljade understöd

— öka statsunderstödsverksamhetens genomslag.

01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 966 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Genom sin verksamhet ska Centret för konstfrämjande främja den finländska konstens kvalitet, mångfald, internationella nivå och förnyelse samt öka tillgången och åtkomsten till konst och kultur. Ämbetsverket har till uppgift att främja konst och kultur till de delar dessa områden inte hör till något annat ämbetsverk.

I anknytning till ämbetsverket verkar förtroendeorgan som gör kollegiala bedömningar i syfte att främja konsten och som består av statliga konstkommissioner, deras sektioner och regionala konstkommissioner samt av nämnden för biblioteksstipendier för författare och översättare och nämnden för visningsstipendier för bildkonst. Till deras uppgifter hör att dela ut stipendier, vara sakkunnig på sitt eget ansvarsområde och delta i utarbetandet av centrets strategi. Vid utdelningen av stipendier uppmärksammas förutom de kvalitativa kriterierna även de ansökandes fördelning enligt kön, ålder, språk och region, och särskilt unga konstnärers ställning som sökande och erhållare av stipendier.

Det konstråd som verkar i anknytning till ämbetsverket har till uppgift att besluta om antalet statliga konstkommissioner samt om deras exakta namn och verksamhetsområden. Konstrådet utnämner också medlemmar till de statliga konstkommissionerna och de regionala konstkommissionerna samt gör en framställning om titeln akademiker. Konstrådet kan stödja försöks- och utvecklingsprojekt.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för Centret för konstfrämjande:

Samhälleliga effekter
— Konstnärers utkomst och sysselsättning främjas

— Barns och ungdomars möjligheter att ta del av konst och kultur utökas

— Mångfalden inom konst och kultur får större vikt.

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 utfall	2018 mål/ uppskattning
Statsunderstöds- och stipendieansökningar	14 000	13 500	14 600
Positiva beslut om statsunderstöd och stipendier	3 000	3 595	2 800
Behandlingstiden för stipendie-/understödsansökan (veckor i genomsnitt)	17	17	15
Antalet stödformer	25	20	20
Utlåtanden om statsunderstödsansökningar	800	350	100
Antalet organ	37	37	24
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	95	90	92
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,5	3,48	-

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 472	4 062	3 976
Bruttoinkomster	97	10	10
Nettoutgifter	4 375	4 052	3 966
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	844		
— överförts till följande år	831		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-1
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-9
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-5
Indexhöjning av hyror	1

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneglidningsbesparing	-10
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-20
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-3
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-22
Nivåförändring	1
Sammanlagt	-86

2018 budget	3 966 000
2017 budget	4 052 000
2016 bokslut	4 362 000

03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 277 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till finansiering av projekt för grundläggande förbättringar

2) till anskaffning av utrustning och anordningar.

F ö r k l a r i n g : Förvaltningsnämnden för Sveaborg ansvarar för restaureringen, underhållet och användningen av Sveaborg, som finns med på Unescos världsarvslista. Nämnden svarar också för produktionen och spridningen av basinformation om världsarvsobjektet Sveaborg till allmänheten.

Förvaltningsnämnden för Sveaborg har i uppdrag att bevara kulturarvshelheten i enlighet med de nationella skyddsmålen och världsarvskonventionen.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för förvaltningsnämnden för Sveaborg:

Samhälleliga effekter
Målet är en exemplarisk skötsel och presentation och ett exemplariskt underhåll av världsarvsobjektet Sveaborg så att fästningsområdets livskraft och attraktivitet stärks. Målet är också att byggnaderna och miljön sköts på ett hållbart sätt och att såväl de boendes som besökarnas tillfredsställelse håller sig på en hög nivå.

Verksamhetens resultat
Förvaltningsnämndens underhåll av hyreslokalerna effektiviseras och energieffektiviteten ökas.

Målet är att i enlighet med programmet för renovering av Sveaborg (2018—2021) iordningsställa de lokaler som underutnyttjas eller som står tomma på grund av renovering. Målet är att hyresintäkterna ska öka och att nyttjandegraden för hyresbostäderna ska vara 97 procent. Lägenheternas hyror höjs i enlighet med resultatavtalet och den allmänna höjningen av hyresnivån så att hyrornas eftersläpning i förhållande till den allmänna hyresnivån gradvis minskar. Avsikten är att de

hyror som tas ut ska bidra till att täcka kostnaderna för underhållet av fastigheterna och de ökade fastighetskostnaderna.

	2015 utfall	2016 utfall	2018 mål/ uppskattning
Samhälleliga effekter			
Antal besökare utanför säsongmånaderna (oktober—april)	223 000	282 000	260 000
Funktionell effektivitet			
Hyresbostädernas nyttjandegrad, %	96	95	97
Hyresintäkter, tillväxt %	7,6	0,8	fastställs 2017
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	78,8	76,1	79
Arbetstillfredsställelseindex (VM Baro)	3,5	3,5	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 791	8 606	8 762
Bruttoinkomster	6 568	6 485	6 485
Nettoutgifter	2 223	2 121	2 277
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	92		
— överförts till följande år	61		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	6 517	6 450	6 450
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 586	6 650	6 650
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-69	-200	-200
Kostnadsmotsvarighet, %	99	97	97

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tilläggsanslag för kostnaderna för grundläggande förbättring av bostadsbyggnader	200
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-1
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-1

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneglidningsbesparing	-2
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-2
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Nivåförändring	1
Sammanlagt	156

2018 budget	2 277 000
2017 budget	2 121 000
2016 bokslut	2 192 000

04. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 316 000 euro.

Anslaget får också användas för anskaffning av utrustning och anordningar.

F ö r k l a r i n g : Museiverket är sakkunnig när det gäller kulturarv och kulturmiljö, fungerar som myndighet på området samt producerar information om kulturarvet och kulturmiljön. Museiverket ansvarar för insamlingen och förvaringen av kulturarvsinformationen, skyddet av kulturmiljön och kulturegendomen, styrningen och utvecklandet av museisektorn samt sakkunskapen i fråga om internationella konventioner som gäller kulturarvet i samarbete med andra myndigheter. Till Museiverket hör Nationalmuseet, som ansvarar för den kulturhistoriska nationalsamlingen och ordnar utställningar och tillhandahåller tjänster för allmänheten i sina lokaler.

Museiverket strävar efter att se till att ett mångsidigt kulturarv kan bevaras och främja dess tillgänglighet och en öppen användning av det. Kulturarvsarbetet stöder den hållbara utvecklingen och välmåendet. Genom verksamheten vill man nå människor på bred front och erbjuda delaktighet i kulturarvet.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för Museiverket:

Samhälleliga effekter
— Ett välbevarat och mångsidigt kulturarv är en del av människors och samfunds vardag

— Kulturarvet identifieras och utnyttjas som en resurs för olika kund- och befolkningsgruppers välmående och livskraft

— Medvetenheten om världsarvet ökas och en ansvarsfull förvaltning av världsarvsobjekten främjas.

Verksamhetens resultat
— Tillgången till och användningen av elektroniskt material och elektroniska tjänster ökar

— Utbudet av sakkunnigtjänster inom kulturarvsområdet är högklassigt och kostnadseffektivt.

Nyckeltal för resultatet	2015 utfall	2016 utfall	2018 mål/uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Användningstid för webbtjänster, timmar	70 737	72 580	73 000
Åtkomst till bilder i elektroniska kataloger över internet	120 447	140 272	145 000
Utlåtanden som getts inom utsatt tid, %	90	90	95
Totalt antal besökare i muséer och slott	610 806	613 533	625 000
Funktionell effektivitet			
Det genomsnittliga priset på musei- och slottsbesök, euro	2,04	2,12	2,12
Den genomsnittliga inkomsten av musei- och slotts-besök, euro	2,95	3,86	3,86
Hantering av mänskliga resurser			
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	-	3,63	3,60
Årsverken	280	254	250

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 943	26 393	22 616
Bruttoinkomster	4 928	3 300	3 300
Nettoutgifter	20 015	23 093	19 316
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 625		
— överförts till följande år	4 341		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-100
Förändringar i fråga om verksamhetslokaler (budget 2017)	-3 200
Nationalmuseets permanenta utställning	-200
Öppnande av offentliga datalager	-40
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-6
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-15
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-2
Indexhöjning av hyror	62
Löneglidningsbesparing	-44
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-89
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-18
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	13
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-38
Nivåförändring	-1
Sammanlagt	-3 777

2018 budget	19 316 000
2017 budget	23 093 000
2016 bokslut	21 731 000

05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 866 000 euro.

Anslaget får också användas för anskaffning av utrustning och anordningar.

F ö r k l a r i n g : Biblioteket för synskadade, Celia, är ett kunskapscentrum för tillgänglig litteratur och publicering som producerar och förmedlar litteratur i tillgängliga format, bl.a. talböcker och punktskriftsböcker, tillsammans med bibliotek och förlag. Målet för Celias verksamhet är att förebygga utanförskap och öka de likvärdiga möjligheterna att läsa och lära sig.

Celia producerar i enlighet med produktionspolitiken läromedel som skolelever med läshinder och studerande på andra stadiet med läshinder behöver samt de böcker som examensstuderande i högre utbildning med läshinder behöver enligt examenskraven. Läroböcker som ingår i samlingen får lånas avgiftsfritt.

Biblioteket förmedlar litteratur till kunderna ungefär en miljon gånger per år i samarbete med de allmänna biblioteken, högskolebiblioteken och andra sammanslutningar. Inom expert- och konsultverksamheten ligger tyngdpunkten på etablering av samarbetet med de allmänna biblioteken samt främjande av tillgänglig publicering.

Nyckeltal för resultatet	2015 utfall	2016 utfall	2018 mål/uppskattning
Samhälleliga effekter			
De skriftliga informations- och kulturresurserna för personer med läshinder ökar			
Celias bokproduktion, antal nya titlar	1 565	1 518	1 300
— Rekommendationer för tillgänglig publicering, rådgivning och utbildning om tillgänglighet, antal	23	26	25
Tillgången till bibliotekstjänster för person med läshinder ökas			
— Antal samarbetsbibliotek: kommuner/verksamhetsställen	142/298	169/421	280/500
— Antal samarbetsbibliotek: högskolebibliotek	21	28	38
— Barn och unga som regelbundet använder Celias tjänster	1 483	1 778	2 370
Funktionell effektivitet			
— Kunder som omfattas av tjänsterna	30 660	35 300	42 700
— Antal leveranser av läroböcker	13 915	14 485	15 000
Användningen av elektroniska tjänster ökar			
— Antal personer som använder de elektroniska tjänsterna	7 557	11 586	14 000
— webblånens andel av den totala låneverksamheten, %	27	39	45
Hantering av mänskliga resurser			
— Årsverken	54	52	44
— Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,16	3,21	3,50

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 050	5 100	4 976
Bruttoinkomster	535	163	110
Nettoutgifter	5 515	4 937	4 866
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 185		
— överförts till följande år	1 117		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-2
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	3
Indexhöjning av hyror	1
Löneglidningsbesparing	-9
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-25
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	8
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	3
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-6
Nivåförändring	1
Sammanlagt	-71

2018 budget	4 866 000
2017 budget	4 937 000
2016 bokslut	5 448 000

06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 969 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till anskaffning av utrustning och anordningar

2) till betalning av understöd

3) till ett belopp av högst 190 000 euro för prisstöd för visningsverksamhet och annan avgiftsbelagd service.

F ö r k l a r i n g : Nationella audiovisuella institutet (KAVI) förvarar och bevarar filmer och tv- och radioprogram, främjar det audiovisuella kulturarvet samt tryggar barnens utveckling och välfärd i mediemiljön.

KAVI anskaffar till sina samlingar visningskopior och extra material inom den film- och videoproduktion som är föremål för den lagstadgade depositionsförpliktelsen, lagrar radio- och TV-

programflöde digitalt enligt en plan som undervisnings- och kulturministeriet har godkänt, tar emot inhemska radio- och tv-program som kan betraktas som originalspelningar som lagstadgade depositioner samt övervakar utbudet av bildprogram och det arbete som utförs av klassificerare av bildprogram i enlighet med den offentliga tillsynsplanen. KAVI för register över leverantörer och klassificerare av bildprogram samt för en offentlig förteckning över bildprogram. KAVI erbjuder utbildning, handledning och stödtjänster för klassificerare och leverantörer av bildprogram och underhåller och utvecklar klassificeringsprogramvaran.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för Nationella audiovisuella institutet:

Samhälleliga effekter
— Det inhemska kulturarvets användbarhet och tillgängligheten till det förbättras genom digitalisering av material och samlingar samt genom att institutets digitala samlingar görs tillgängliga för allmänheten via det nationella digitala bibliotekets kundgränssnitt FINNA och KAVI:s bild- och ljudterminaler för radio- och televisionsarkivet

— Tillgängligheten till filmkulturen och filmkunskapen ökas särskilt för skolor samt barn och unga bl.a. genom att visningsverksamheten i huvudstadsregionen flyttas till Centrumbiblioteket

— Mediekompetensen och en trygg mediemiljö för barn främjas.

Nyckeltal för resultatet	2015 utfall	2016 utfall	2018 mål/ uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
— Vård av samlingar/arkiverade filmer, antal	129 821	132 094	134 700
— Avgiftsbelagda tjänster/visningsverksamhet, antal besökare	56 257	51 033	50 000
— Digitalt lagrat programflöde i terabyte (radio- och televisionsarkivet)[1)]	390	451	551
— Antal utbildningar i och föreläsningar om mediefostran	-	-	27
— Antal övervakningsfall som avser utbudet av bildprogram	76	43	50
Funktionell effektivitet			
— Samlings- och arkivverksamhet sammanlagt, euro/film	23,9	24,8	23,6
— Radio- och televisionsarkivet sammanlagt euro/lagrat programflöde i terabyte	3 824	3 285	3 084
— Kostnader för klassificering av bildprogram, euro/program[2)]	70	171	108
— Kostnader för övervakning av klassificerare, euro/program[3)]	142	193	150
Hantering av mänskliga resurser			
— Årsverken	81	85	82
— Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,5	3,25	3,5

[1)] Kumulativt inflöde. I sifferuppgifterna har beaktats Yles gamla digitaliserade egen produktion som från 2014 och framåt överförs till KAVI.

[2)] Beställda klassificeringar

[3)] Nya klassificeringar

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 503	6 869	6 719
Bruttoinkomster	949	789	750
Nettoutgifter	6 555	6 080	5 969
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 141		
— överförts till följande år	1 078		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-2
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-2
Indexhöjning av hyror	4
Löneglidningsbesparing	-15
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-32
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	3
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-8
Sammanlagt	-111

2018 budget	5 969 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	6 080 000
2016 bokslut	6 491 000

16. Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 960 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärspensioner enligt lagen om extra konstnärspensioner (194/2016)

2) till betalning av familjepensioner i anknytning till tidigare beviljade journalist- och konstnärspensioner

3) till ett belopp av högst 1 015 000 euro för nya konstnärspensioner och familjepensioner i anslutning till konstnärspensioner så att högst 51 extra konstnärspensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

I anslaget under punkt 3 ingår högst två delpensioner som höjs till full pension.

F ö r k l a r i n g : Den extra konstnärspensionen uppgår till 1 336,60 euro per månad. Delpensionen är hälften av den fulla pensionen. Den extra konstnärspensionen justeras kalenderårsvis i en-

lighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2018 (2551).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering av pensionerna	112
Sammanlagt	112

2018 budget	18 960 000
2017 budget	18 848 000
2016 bokslut	17 846 273

20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 686 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lokalkostnader för kulturhistoriskt värdefulla kultur- och sevärdhetsobjekt som Museiverket förfogar över.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Depåbiblioteket i Urajärvi övergår till helhetsuthyrning	17
Hyra för Kotkaniemi (överföring från moment 29.10.20)	115
Indexhöjning av hyror	154
Sammanlagt	286

2018 budget	15 686 000
2017 budget	15 400 000
2016 bokslut	15 042 000

30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt bibliotekslagen (1492/2016) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till betalning av statsunderstöd för databas- och materialtjänster som producerats för allmänna bibliotek och betalning av statsunderstöd för bibliotekens innehållsproduktion

3) till betalning av statsunderstöd som hänför sig till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för de riksomfattande och de regionala utvecklingsuppgifterna	2 580 000
Understöd för bibliotekens innehållsproduktion, de allmänna bibliotekens särskilda uppgifter samt produktion av databas- och materialtjänster	900 000
Understöd till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur	220 000
Sammanlagt	3 700 000

Genom de allmänna bibliotekens verksamhet främjas befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen samt ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Genom statsunderstöd stöds likvärdig verksamhet i de allmänna biblioteken och regional utveckling av verksamheten. Syftet är att säkerställa att nätet av allmänna bibliotek fungerar och att trygga kvaliteten på verksamheten liksom även tillgången och åtkomsten till information och kultur för hela befolkningen.

Biblioteksväsendets genomslag bedöms på basis av indikatorer för användning av biblioteken, materialanskaffningar, personalresurser och tillgänglighet.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
Bokanskaffning, st./1 000 invånare	283	281	283
Andra materialanskaffningar, st./1 000 invånare	50	47	48
Årsverken/1 000 invånare	0,8	0,7	0,7
Öppethållning, 1 000 timmar	1 384	1 542	1 550
Fysiska besök, st./invånare	9,1	9,0	9,0
Webb-besök, st./invånare	7,1	7,7	8,0
Lån, st./invånare	16,4	16	16,2
Omkostnader, euro/invånare	58	58	58

2018 budget	3 700 000
2017 budget	3 700 000
2016 bokslut	3 900 000

31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för teatrar, orkestrar och muséer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 46 615 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar till sådana teatrar, orkestrar och museer som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Det antal årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 2 469 för teatrar, högst 1 033 för orkestrar och högst 1 183 för museer.

F ö r k l a r i n g : Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 53 639 euro per årsverke för teatrar, 49 550 euro per årsverke för orkestrar och 64 479 euro per årsverke för museer.

För de lagstadgade statsandelarna har det dessutom beviljats sammanlagt 58 482 000 euro under moment 29.80.52.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Statsandelar ur budgetmedel (mom. 29.80.31)	Statsandelar penningspels-verksamhetens vinstmedel (mom. 29.80.52)	Sammanlagt
Statsandel för teatrar	26 318 000	26 069 000	52 387 000
Statsandel för orkestrar	9 417 000	10 137 000	19 554 000
Statsandel för museer	10 880 000	22 276 000	33 156 000
Sammanlagt	46 615 000	58 482 000	105 097 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-520
Ibruktagande av incitamentsystemet för audiovisuella produktioner (överföring till moment 32.20.40)	-3 000
Justering av kostnadsnivån	1 711
Vissa medborgarorganisationers verksamet (överföring till moment 29.80.50)	-357
Sammanlagt	-2 166

2018 budget	46 615 000
2017 budget	48 781 000
2016 bokslut	51 091 143

35. Statsunderstöd för anläggningskostnader inom huvudprojektet för 100-årsjubileet av Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) användas till betalning av statsunderstöd till Helsingfors stad för byggandet av ett bibliotek inför 100-årsjubileet för Finlands självständighet.

2018 budget	8 000 000
2017 budget	8 000 000
2016 bokslut	8 000 000

40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg.

F ö r k l a r i n g : I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg står staten och staden tillsammans för driftsförlusterna för servicetrafiken till Sveaborg.

2018 budget	252 000
2017 budget	252 000
2016 bokslut	240 000

41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 648 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 11 000 000 euro till betalning av kompensation för kopiering för enskilt bruk enligt upphovsrättslagen (404/1961) och av utgifter som föranleds av detta

2) till ett belopp av högst 15 648 000 euro till betalning av ersättning till upphovsmän för utlåning av skyddade verk och för utgifterna för att ordna ersättning.

F ö r k l a r i n g : Av anslaget betalas kompensation till upphovsmännen av upphovsrättsligt skyddade verk och övriga rättsinnehavare för framställning av exemplar av verk för enskilt bruk, samt ersättningar enligt upphovsrättslagen för utlåning av verk vid bibliotek och för användning av skyddat material vid kulturarvsinrättningar som omfattas av offentlig finansiering, i enlighet med de avtal som ingåtts med de organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätterna.

2018 budget	26 648 000
2017 budget	26 648 000
2016 bokslut	20 313 000

50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 350 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av understöd för

1) amortering och betalning av ränta på Svenska Teaterns lån för grundlig renovering

2) medborgarorganisationernas verksamhet

3) betalning av utgifter och understöd för främjande av konstens och kulturens tillgänglighet och för utvidgande av principen om en procent till konsten

4) utveckling av turism som baserar sig på kultur och innehåll inom de kreativa branscherna.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Grundlig renovering av Svenska Teatern	4 200 000
Vissa medborgarorganisationers verksamhet	400 000
Genomförande av spetsprojektet Konstens och kulturens tillgänglighet	2 000 000
Genomförande av spetsprojektet Utvidgande av principen om en procent till konsten	600 000
Genomförande av kulturturismdelen av spetsprojektet för turism	150 000
Sammanlagt	7 350 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-150
Kompetens och utbildning: Utvidgande av principen om en procent till konsten	-200
Turism 4.0 (överföring från moment 32.50.41)	150
Vissa medborgarorganisationers verksamet (överföring från moment 29.80.31)	357
Nivåförändring	-1 100
Sammanlagt	-943

2018 budget	7 350 000
2017 budget	8 293 000
2016 bokslut	9 821 000

51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 615 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt 3 § i lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) och betalning av statens konstnärsstipendier för särskilt meriterade konstutövare enligt 3 § 2 mom. i den lagen

2) till stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (1080/1983).

Enskilda stipendieperioder som avbryts eller fortsätter efter ett avbrott kan medföra ändringar i hur betalningsposterna av anslaget för de olika åren fördelas.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens konstnärsstipendier (545 st.)	11 069 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Konstnärsprofessorsstipendier (22 st.)	446 000
Sammanlagt	14 615 000

Konstnärsstipendiet uppgår fr.o.m. den 1 januari 2018 till 1 692,45 euro per månad. Konstnärsstipendierna justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av Centret för konstfrämjande. Totalbeloppet av stipendier till författare och översättare utgör 10 % av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

2018 budget	14 615 000
2017 budget	14 615 000
2016 bokslut	13 994 907

52. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av konst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 238 294 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av verksamhet som främjar konst och kultur i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

2) till i lagen om Centret för konstfrämjande avsedda stipendier och understöd som Centret för konstfrämjande, konstrådet och konstkommissionerna beviljar, stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) till ett belopp av högst 960 000 euro samt till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 42 årsverken vid Centret för konstfrämjande i tidsbundna uppgifter som avser konstfrämjande och för de utgifter som detta orsakar

3) till anskaffning av konstverk till statens konstverkskommissions samling i enlighet med lagen om Nationalgalleriet (889/2013)

4) till omkostnader som det upphovsrättsråd som anges i 55 § i upphovsrättslagen (404/1961) har, kostnader som delegationen för upphovsrättsärenden har och kostnader för upphovsrättsutredningar

5) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) samt till understöd enligt 6 a § i teater- och orkesterlagen (730/1992) för teatrar och orkestrar

6) till betalning av statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och 18 § i lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) för bibliotek och statens regionala förvaltning av de allmänna biblioteken för regional utveckling och till annan utveckling av biblioteksväsendet

7) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och understöd enligt 4 a § i museilagen (729/1992) för museer och till annat stödjande av musei- och kulturarvsområdet

8) till Finlands filmstiftelse för manuskriptskrivande, produktion och distribution av film samt annat stödjande av filmkulturen med stöd av lagen om främjande av filmkonsten (28/2000) samt till ett belopp av högst 2 645 000 euro för täckande av kostnaderna för Finlands filmstiftelses understödsverksamhet

9) till restaurering eller renovering av kulturhistoriskt värdefulla, skyddade byggnader med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010)

10) till kostnader som föranleds av genomförande av de konventioner som gäller Unescos kulturarv

11) till statsunderstöd för driftskostnaderna till ett belopp av högst 37 877 000 euro för Finlands Nationalopera och Nationalbalett, ett belopp av högst 11 391 000 euro för Finlands Nationalteater och ett belopp av högst 12 573 000 euro för Nationalgalleriet

12) till betalning av löneutgifter och andra utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet och till försöks- och forskningsprojekt kring kultur vid statens ämbetsverk och inrättningar samt till förvaltning och nationell motfinansiering av programmet Kreativa Europa.

De stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) som beviljas under punkt 2 samt anslaget under punkt 3 budgeteras enligt kontantprincipen. I fråga om de personer som avses i punkt 2 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

1) Kreativa arbeten och produktioner	99 455 500
Film	19 162 000
Scenkonst	35 665 000
Litteratur	832 500
Musik	13 219 000
Byggnadskonst och design	655 000
Visuell konst	4 637 000
Produktion och spridning av kultur	25 285 000
2) Delaktigheten och deltagandet inom kulturen	30 649 500
Bibliotek och tillgång till information	7 199 000
Kulturtjänster och kulturverksamhet	23 450 500
3) Kulturgrunden och kontinuiteten i kulturen	108 189 000
Museer och kulturarv	33 889 000
Kulturlokaler	6 580 000
Nationella kulturinstitut	62 885 000
Kulturfostran och kulturpolitisk forskning och utveckling	4 835 000
Sammanlagt	238 294 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den extra intäktsföring av finansieringen av konsten som genomförts genom användning av fondmedel upphör	-4 000
Kompensation av överföringar som hänför sig till införandet av ett incitamentssystem för audiovisuella produktioner genom användning av fondmedel	3 000
Planering av en totalrenovering av en del av Nationalteatern genom att fondmedel används	1 000
Ändring av intäktsföringskalkylen	4 705
Sammanlagt	4 705

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	238 294 000
2017 budget	233 589 000
2016 bokslut	233 260 678

53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)

Under momentet beviljas 27 671 000 euro.

Anslaget får användas till att bevilja understöd för konst- och kulturinstitutioners och samfunds lokalkostnader.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utställningshall för Stiftelsen för Finlands lantbruksmuseum	147
Indexhöjning av hyror	267
Sammanlagt	414

2018 budget	27 671 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	27 257 000
2016 bokslut	24 548 984

55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 950 000 euro.

Anslaget får användas

1) till kostnader som föranleds av genomförandet av programmet och verksamhetsplanen för det nationella digitala biblioteket

2) till kostnader som föranleds av planenlig digitalisering av centrala, prioriterade musei- och kulturarvsmaterial

3) till stödjande av museers innehållsproduktion

4) till utvecklande av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utvecklande av bibliotekens, arkivens och museernas gemensamma söktjänst och anslutning av den till Europeiska digitala biblioteket

5) till kostnader för utveckling och överföring av kompetens som avser digitalisering, digital åtkomst och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial

6) till kostnader som föranleds av statliga ämbetsverks och inrättningars digitalisering av kulturarvsmaterial och förvaring av digitalt kulturarvsmaterial

7) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken i uppgifter för viss tid.

2018 budget	1 950 000
2017 budget	1 950 000
2016 bokslut	2 200 000

(59.) Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2017 budget	10 000 000
2016 bokslut	10 000 000

72. Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 739 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av Nationalgalleriets anskaffningar av konst.

2018 budget	739 000
2017 budget	739 000
2016 bokslut	739 000

75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 688 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsutgifter för ombyggnad och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnadsprojekt samt för kostnader för reparationsarbeten på museibåtar.

Dispositionsplan (euro)

1.	Museiverket	799 000
2.	Förvaltningsnämnden för Sveaborg	2 889 000
Sammanlagt		3 688 000

I fråga om punkt 2 i dispositionsplanen får anslaget användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna uppgifter.

Fullmakt

1) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 1 i dispositionsplanen får ingås så att de utgifter som föranleds av dem efter 2018 uppgår till sammanlagt högst 300 000euro.

2) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 2 i dispositionsplanen får ingås så att de utgifter som föranleds av dem efter 2018 uppgår till sammanlagt högst 1 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för grundläggande renovering av Suomenlinnan Upseerikerho	789
Nivåförändring	-2 000
Sammanlagt	-1 211

2018 budget	3 688 000
2017 budget	4 899 000
2016 bokslut	7 019 000

95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och ersättningar som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför.

2018 budget	50 000
2017 budget	50 000
2016 bokslut	—

96. Donation till Finsk-estniska kulturstiftelsens kapital (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till en donation av staten till Finsk-estniska kulturstiftelsen.

Förklaring: Finsk-estniska kulturstiftelsen ska främja nätverkande och samarbete inom kultur och konst mellan Finland och Estland, ömsesidiga språkkunskaper och ekonomiska aktiviteter med direkt anknytning till kulturverksamhet.

Avsikten är att höja kapitalet till en sådan nivå som en aktiv verksamhet förutsätter på så sätt att estniska statens andel av det kapital som anvisas till stiftelsen utgör en tiondel av det kapital som finska staten anvisar. Stödjandet av stiftelsens verksamhet genom en höjning av dess kapital har samband med Finlands och Estlands 100-årsjubileer.

Stiftelsen förvaltar donationsmedlen i en särskild fond. Donationsmedlem hålls skilda från stiftelsens övriga medel. Av fondens årliga avkastning får högst 8 % användas för fondens förvaltningskostnader. Av avkastningen får en del användas till att utöka kapitalet.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	6 000 000

90. Idrottsverksamhet

Förklaring: Idrottsverksamhetens uppgift är att främja motion och idrott. Staten och kommunerna skapar förutsättningar för motions- och idrottsverksamheten. Idrottsverksamheten ska i huvudsak skötas av idrottsorganisationerna. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av idrottspolitiken samt för att allmänna förutsättningar för idrott skapas inom statsförvaltningen. Den strategiska ledningen och styrsystemen inom ansvarsområdet för motion och idrott grundar sig på principen om kunskapsbaserad ledning och en ständig bedömning av konsekvenserna av de idrottspolitiska åtgärderna.

Motion och idrott främjas och målen för de samhälleliga effekterna av motion och idrott ska uppnås genom åtgärder som har utvecklande av kunskapsbasen och kunnandet samt jämlikhet, etik och ärlighet gemensamt.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom idrottsverksamheten

Verksamhetens mål	De viktigaste åtgärderna
De riksomfattande och lokala förhållandena inom idrott och motion utvecklas systematiskt	— När det gäller stöd för byggande av idrottsanläggningar prioriteras i första hand byggande och renovering av högklassiga idrottsanläggningar för stora användargrupper
Medborgarverksamheten inom motion och idrott är aktiv och engagerande	— Verksamheten inom frivilligorganisationer inom motion och idrott stöds — Lokal föreningsverksamhet och idrottsverksamhet med låg tröskel stöds — Fri utbildningsverksamhet vid idrottsutbildningscentren och utvecklandet av den stöds — Organisationers förutsättningar att ansöka om och arrangera större internationella idrottsevenemang stärks — Idrottsorganisationernas internationella samarbets- och påverkningsmöjligheter stöds.
Olika befolkningsgruppers motions- och idrottsaktivitet ökar	— Programmet Skolan i rörelse utvidgas så att det täcker alla skolor inom den grundläggande utbildningen; det inleds försöksprojekt i läroanstalter på andra stadiet. Främjandet av fysisk aktivitet under de första åren slås samman med programmet Skolan i rörelse — Programmet I form för livet stöds — Projekt för att främja idrott och motion under hela livet stöds — Projekt för att öka likabehandlingen och jämlikheten understöds — Integreringen av invandrare med hjälp av motion och idrott stöds — Olika befolkningsgruppers möjligheter att delta i utbildning med fri inriktning inom idrotten stöds.

Verksamhetens mål	De viktigaste åtgärderna
Elitidrotten utvecklas på ett resultatrikt och ansvarsfullt sätt för att förbättra de internationella framgångarna, ett högklassigt kunnande och idrottens status	— Högklassiga träningsförutsättningar för talangfulla idrottare och åtgärder för att kombinera en idrottskarriär med studier stöds — Yrkesmässig träningsverksamhet och uppkomsten av högklassiga träningsmiljöer stöds — Ledningen av ett nätverk för främjande av elitidrott, ökat samarbete mellan olika grenar och ökade internationella framgångar inom elitidrotten samt grenförbundens möjligheter att främja framgångar inom elitidrotten inom den egna grenen stöds — Etiska åtgärder inom motion, idrott och elitidrott stöds genom understöd till verksamheten vid Finlands Idrotts integritet centrum.
Kunnandet inom och kunskapsbasen för branschen stärks och kunskapen utnyttjas effektivt vid beslutsfattande	— Forskningen och informationsförmedlingen inom idrotten stöds utifrån det idrottspolitiska beslutsfattandets behov — Anskaffningen och utnyttjandet av information stärks vid beredningen av understöden för branschen — Produktionen av information stöds för att utveckla byggandet av idrottsanläggningar och en samhällsplanering som främjar motion — Systemet för bedömning av konsekvenserna av statens idrottsråds idrottspolitik utvecklas — Internationella vetenskapliga idrottskongresser som ordnas i Finland stöds.
Motion och idrott får en större roll vid beslutsfattandet inom de olika förvaltningsområdena	— Genom informationsstyrning och ökad interaktion säkrar man att främjandet av motion och idrott beaktas bättre än tidigare i kommunernas strategier och idrottspolitiska åtgärder — UKM:s och SHM:s strategi för hälsofrämjande motion genomförs och interaktionen med olika förvaltningsområden ökas — Statens idrottsråd bedömer verkningarna av de åtgärder för främjande av motion och idrott som vidtas vid de olika ministerierna inom statsförvaltningen.

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
Kommunernas aktivitet för främjande av idrotten, beskriver planering och ledning av verksamheten/ webbtjänsten TEAviisari[1)]			
— medeltal för hela landet viktat mot befolkningen,	68	71	72
av vilken den andel som på basis av sina subjektiva behov har tillhandahållits tillräckliga tjänster inom motion och idrott (%)[2)]	87,6	89,7	90,5

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
Statsunderstöd som beviljats av UKM och region-förvaltningen för byggande av idrottsanläggningar (renoverings- och nybyggnadsprojekt)			
— antal som beviljats (st.)	159	176	180
— simhallar (st.)	7	6	10
— idrottshallar eller gymnastiksalar (st.)	16	22	15
— boll- och idrottsplaner (st.)	34	36	40
— ishallar (st.)	3	8	5
— lokala idrottsplatser (st.)	61	59	65
— övriga idrottsplatser	38	45	45
Programmet I form för livet			
Projekt	222	214	215
Kommuner	104	120	120
Idrottsutövare			
— kvinnor (%)	63	60	60
— män (%)	37	40	40
Idrottsutövare	140 000	130 000	130 000
Idrottsorganisationernas verksamhet			
— Antalet idrottsorganisationer som får statsunderstöd	122	125	130
— Antalet medlemsföreningar som hör till grenförbund inom idrotten	10 966	9 264	9 400
— Idrottsföreningarnas sammanlagda antal medlemmar	1 542 827	1 300 925	1 350 000
— Antalet idrottare med tävlingslicens	560 000	610 000	680 000
Kommuners projekt för integrering av invandrare			
— Antalet kommuner som får stöd för integreringen av invandrare med hjälp av motion och idrott	35	48	48
— Antalet integrationsprojekt	35	49	49
Utvecklingsstöd till idrotts- och motionsföreningar			
Beviljade	409	398	400
Ansökningar	981	848	800
Programmet Skolan i rörelse			
Skolor	1 212	1 847	2 204 (90 %)
Elever	318 037	445 563	522 690 (95 %)
Studerande på andra stadiet			100 000
Barn under skolåldern			118 000
Idrottsakademier			
Antal understödda idrottsakademier, st.	19	20	23
Antal idrottare som är bundna till akademierna, nivå I och II	2 336	2 468	2 600
Dopningstest (ADT ry)			
Test inom det nationella testningsprogrammet, sammanlagt	2 466	2 774	3 000
— utanför tävlingar	1 418	1 622	1 650

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2015 utfall	2016 utfall	2018 uppskattning
— vid tävlingar	1 048	1 152	1 350
— varav blodprov	264	282	330
Idrottsprofiler, blodprov	264	285	330
Prestationer inom fritt bildningsarbete vid idrotts-utbildningscenter			
Riksomfattande	387 847	426 134	400 000
Statsandelsfinansierade dygn/%	279 900/72,2	279 900/65,7	279 900/70,0
Regionala	86 033	89 224	85 000
Statsandelsfinansierade dagar/%	53 000/61,6	53 000/59,4	53 000/62,4

[1] Nyckeltalet för systemet TEAviisari anger med två års mellanrum kommunens motionsfrämjande ur 6 olika synvinklar (bl.a. ledning, uppföljning och resurser). Siffran för hela landet anger medeltalet för alla som svarat, vägt i förhållande till den svarande enhetens befolkningsunderlag. Siffran för 2018 är en uppskattning av resultaten för 2016.

[2] Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen ATH (Institutet för hälsa och välfärd)

30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd som föranleds av genomförandet av programmet Skolan i rörelse.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för genomförandet av projektet En timme motion om dagen. Målet är att utvidga programmet så att det blir ett riksomfattande program som gäller alla barn och unga i den åldersgrupp som omfattas av den grundläggande utbildningen samt att inleda försök i läroanstalter på andra stadiet.

2018 budget	7 000 000
2017 budget	7 000 000
2016 bokslut	7 000 000

50. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 158 939 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) samt enligt statsunderstödslagen (688/2001) till betalning av andra understöd avsedda för främjande av motion och idrott samt fysisk fostran

2) till utgifter för försöks-, utvecklings-, utrednings- och programverksamhet

3) till ett belopp av högst 1 700 000 euro till betalning av träningsstipendier till idrottare

4) till utgifter för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, etisk verksamhet och arbete mot dopning inom idrotten och elit-

idrotten, testverksamhet och effektivisering av fostran mot dopning samt till finansiering av högskolors, forskningsinstituts och forskares idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och finansiering av informationssystemprojekt och andra projekt som utförs i samarbete med forskningsprojekten

5) till ett belopp av högst 400 000 euro till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till stiftelsen Suomen Urheilumuseosäätiö

6) till utgifter för statens idrottsråd och dess sektioner

7) till ett belopp av högst 260 000 euro för pensioner enligt lagen om extra pension för idrottsutövare (1419/2014)

8) till ett belopp av högst 40 000 euro till betalning av utmärkelserna Pro Idrott och Piikkarit

9) till omkostnader för regionförvaltningen för motion och idrott

10) till projektet för totalrenoveringen av Olympiastadion

11) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken, varav idrottsväsendet inom regionförvaltningen kan använda högst två årsverken för avlönande av personal i tidsbundna uppgifter som gäller statsunderstöd och informationsstyrning.

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för kommunens idrottsväsende är 12,00 euro per invånare.

Det maximala antalet studerandedygn som utgör grunden för statsandelen för riksomfattande idrottsutbildningscenter är 279 900 och det maximala antalet studerandedagar för regionala idrottsutbildningscenter 53 000. Oberoende av de nämnda antalen får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Priset per enhet för regionala idrottsutbildningscenter är 16,60 euro per studerandedag.

Anslagen under punkterna 3 och 7 budgeteras enligt kontantprincipen.

Anslaget under punkt 7 får användas för beviljande av extra pension för idrottsutövare motsvarande högst 16 fulla pensioner.

I fråga om de personer som avses i punkt 11 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Åtgärder som främjar lika tillgång till idrott och motion	38 800 000
Understöd för byggande av idrottsanläggningar	37 300 000
Likabehandling inom idrotten	1 500 000
Deltagande i motion och idrott	63 950 000
Medborgarverksamheten inom motion och idrott	45 100 000
Elitidrott	12 870 000
Stora motions- och idrottsevenemang	1 900 000
Etisk verksamhet inom motion och idrott	3 600 000
Internationellt samarbete	480 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av idrott och motion för hela befolkningen	28 615 000
Statsandelar för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet	19 515 000
Främjande av en motionsinriktad livsstil	9 100 000
Kompetensen och kunskapsbasen inom motion och idrott	27 574 000
Idrottsutbildningscenter	17 886 000
Idrottsvetenskap och forskning	3 730 000
Forsknings- och utvecklingssammanslutningar samt utbildningsverksamhet	3 720 000
Verksamhet inom regionalförvaltningen för motion och idrott	410 000
Statens idrottsråds verksamhet	480 000
Undervisnings- och kulturministeriet	1 348 000
Sammanlagt	158 939 000

Det genomsnittliga pris per enhet, inklusive mervärdesskatt, för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 95,90 euro per studerandedygn. För statsandelarna till idrottsutbildningscenter beviljas 449 000 euro under moment 29.90.52.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Understöd av outdelade vinstmedel för projektet för totalrenovering av Olympiastadion	1 800
Ändring av intäktsföringskalkylen	3 042
Sammanlagt	4 842

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	158 939 000
2017 I tilläggsb.	6 000 000
2017 budget	154 097 000
2016 bokslut	147 120 326

52. Statsandel för idrottsutbildningscenter samt finansiering för kostnader för utvärdering av idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)

Under momentet beviljas 529 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till riksomfattande idrottsutbildningscenter

2) till ett belopp av högst 80 000 euro för Finlands Akademis förvaltningskostnader i samband med utvärderingen av den idrottsvetenskapliga forskningen, för avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke.

Förklaring: Av anslaget under moment 29.90.50 anvisas sammanlagt 16 914 000 euro till statsandelarna till riksomfattande idrottsutbildningscenter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-965
Justering av nivån för prisen per enhet	-332
Sammanlagt	-1 297

2018 budget	529 000
2017 budget	1 826 000
2016 bokslut	824 000

91. Ungdomsarbete

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken samt för att allmänna förutsättningar för ungdomsarbete och ungdomspolitik skapas inom statsförvaltningen. Ett centralt programdokument är det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik som godkänns av statsrådet vart fjärde år. Regionförvaltningsverken fungerar såsom statens regionförvaltningsverk i ärenden gällande ungdomsarbetet och ungdomspolitiken i enlighet med de överenskomna resultatmålen och svarar för samordningen av ungdomspolitiken på regionnivå. Kommunerna svarar för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken på lokalnivå.

Undervisnings- och kulturministeriet sköter sin uppgift enligt ungdomslagen genom att trygga de allmänna förutsättningarna för ungdomsväsendet och genomföra det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik. Undervisnings- och kulturministeriet understöder verksamheten vid riksomfattande organisationer på ungdomsområdet och ungdomscentraler samt finansierar kommunernas ungdomsväsende med statsandelar. Den strategiska finansieringen av ungdomsväsendet består av de allmänna understöden för kompetenscentrumen på ungdomsområdet samt av särskilda understöd som beviljas för olika utvecklingsprojekt. Den kan även anses innefatta de understöd för verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete som anknyter till spetsprojektet "Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti", genom vilka man stärker samhälls- och livskompetensen hos de unga som riskerar att marginaliseras.

I stödsystemet för ungdomsarbetet strävar man främst efter att främja jämställdhet mellan könen, jämlikhetsperspektivet och hållbar utveckling.

Att utveckla området på en allmän nivå ingår förutom i den nationella lagstiftningen och strategin även i de nya riktlinjerna för det europeiska ungdomssamarbetet (2010—2018) och i Europeiska rådets rekommendationer.

Målen och de viktigaste åtgärderna inom ungdomsarbetet är följande:

Mål för resultatet av verksamheten	De viktigaste åtgärderna
Ledande och utvecklande av ungdomsväsendet	— Man sörjer för att den reviderade ungdomslagen och det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik genomförs — Styrningen av ungdomsväsendet utvecklas och stärks med utgångspunkt i den nya ungdomslagen — Verksamheten i de riksomfattande kompetenscentrumen på ungdomsområdet inleds — Man förbereder sig för Finlands kommande EU-ordförandeskapsperiod.
Ungas delaktighet, aktivitet och livskompetens främjas	— Riksomfattande organisationer på ungdomsområdet och ungdomscentraler understöds — Verkstadsverksamhet och uppsökande ungdomsarbete för unga stöds som en del av regeringens spetsprojekt — Hobbyverksamhet på ungdomsområdet främjas i enlighet med rapporten av arbetsgruppen ”Varje barn och ungdom ska ha möjlighet till en hobby” — Utvecklingsprojekten inom ungdomsväsendet stöds i enlighet med de strategiska prioriteringarna för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken.
Ungas uppväxt- och levnadsvillkor följs upp och stöds	— Forskningen och informationsproduktionen inom det nationella och europeiska ungdomsväsendet utvecklas med utgångspunkt i det ungdomspolitiska beslutsfattandets behov — Verksamheten inom lagstadgade sektoröverskridande samarbetsnätverk följs och det skapas förutsättningar för samarbete mellan nätverken.

Vissa nyckeltal som beskriver effektiviteten i ungdomsväsendet

Funktioner	2015	2016	2018
— Informations- och rådgivningstjänster för unga, andel av kommunerna, %	71	70	80
— Ungdomsverkstäder, andel av kommunerna, %	93	95	95
Unga (under 29 år) i verkstäderna	14 733	14 867	14 800
Uppsökande ungdomsarbete, andel av kommunerna, %	96	96	96
Unga som nås av det uppsökande ungdomsarbetet	18 906	18 550	18 600
Fritidsverksamhetsgrupper/läger som stöds via regionförvaltningen (antal)	4 612		
Riksomfattande ungdomscentralers dagar i användning av unga	349 765		

50. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 54 770 000 euro.

Anslaget får användas

1) till statsandelar för kommunernas ungdomsväsende på basis av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och ungdomslagen (1285/2016)

2) till statsunderstöd enligt ungdomslagen (1285/2016) som beviljas till riksomfattande ungdomsorganisationer, riksomfattande serviceorganisationer inom ungdomsarbetet och till andra organisationer inom ungdomsarbetet

3) till understöd enligt ungdomslagen (1285/2016) för verksamheten vid och byggandet av riksomfattande ungdomscentraler samt till understöd för byggande, grundlig renovering och utrustning av ungdomslokaler

4) till understöd och betalning av stipendier för ungdomsforskning, för att utarbeta utredningar som gäller ungdomsarbetet och ungdomspolitiken samt för utgifter för informations- och rådgivningsarbetet för unga, för digitalt ungdomsarbete, för systemen för hörande av unga och ungas deltagande och för utveckling av dessa system

5) till stöd för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella ungdomssamarbete och för EU-verksamhetsprogram och internationella verksamhetsprogram för ungdomen

6) till stöd för lokal fritidsverksamhet för barn och unga, ungdomsarbete och ungdomsverksamhet med tonvikt på idrott och kultur samt för miljöfostran för unga

7) till verkstadsverksamhet för unga genom riksomfattande stöd och för uppsökande ungdomsarbete, förebyggande av missbruk, socialt ungdomsarbete och annat stärkande av de ungas sociala identitet

8) till betalning av utgifter som föranleds av statens ungdomsråd och dess sektioner, utvärderings- och understödskommissionen och samernas ungdomsråd samt för stärkande av den samiska ungdomskulturen

5) till stöd för de riksomfattande kompetenscentrumen på ungdomsområdet

10) till genomförande, utvärderande och utvecklande av det barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet, till utgifter för den regionala ungdomsverksamheten och för att utveckla det regionala ungdomsarbetet

11) till genomförande av tidsbundna projekt inom ungdomsverksamheten inom ansvarsområdets regionförvaltning och statens ämbetsverk

12) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 11 årsverken, varav ungdomsväsendet inom regionförvaltningen kan använda högst sju årsverken för avlönande av personal i uppgifter för viss tid.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsväsende är 15,00 euro per invånare under 29 år.

I fråga om de personer som avses i punkt 12 ska de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren beaktas såsom inkomster vid nettobudgetering.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

Aktivt medborgarskap för unga	
Riksomfattande organisationer för ungdomsarbete	15 800 000
Lagstadgade nationella kommittéer	900 000
Stärkande av de ungas sociala identitet	
Uppsökande ungdomsarbete och annat stärkande av de ungas sociala identitet	7 127 000
Ungas uppväxt- och levnadsvillkor, lokalt och regionalt ungdomsarbete	
Statsandel för kommunernas ungdomsväsende	8 020 000
Uppväxt- och levnadsvillkor lokalt och regionalt	4 670 000
Utveckling av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken	
Riksomfattande kompetenscentrum på ungdomsområdet	5 150 000
Försök, utvecklande, forskning	7 043 000
Internationellt samarbete	1 000 000
Riksomfattande ungdomscentraler	5 060 000
Sammanlagt	54 770 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av intäktsföringskalkylen	1 153
Sammanlagt	1 153

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	54 770 000
2017 budget	53 617 000
2016 bokslut	52 728 629

51. Verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 523 000 euro.

Anslaget får användas

1) till stöd till verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete

2) till betalning av utgifter och understöd för genomförandet av projektet Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti.

F ö r k l a r i n g : För stödjande av uppsökande ungdomsarbete anvisas det 7 127 000 euro under moment 29.91.50.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Stöd till verkstadsverksamhet	13 500 000
Stöd till uppsökande ungdomsarbete	4 523 000
Genomförande av spetsprojektet Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	1 500 000
Sammanlagt	19 523 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-480
Sammanlagt	-480

2018 budget	19 523 000
2017 budget	20 003 000
2016 bokslut	19 673 000

52. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till stöd för kultur- och språkboverksamhet på enaresamiska, skoltsamiska och nordsamiska

2) till främjande av ungas företagar-, ekonomi- och arbetslivskompetens.

Förklaring: För stöd till kultur- och språkboverksamhet utanför Sameområdet anvisas 200 000 euro under moment 29.91.50.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samernas kultur- och språkboverksamhet	700 000
Främjande av ungas företagar-, ekonomi- och arbetslivskompetens	800 000
Sammanlagt	1 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-2 650
Sammanlagt	-2 650

2018 budget	1 500 000
2017 budget	4 150 000
2016 bokslut	700 000

Huvudtitel 30
JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

F ö r k l a r i n g : Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde tryggar produktionen av inhemska livsmedel och en hållbar användning av förnybara naturresurser samt skapar förutsättningar för näringar och välfärd som baserar sig på dem.

Beskrivning av verksamhetsmiljön
Näringarna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är betydande användare av förnybara naturresurser. Bioekonomin, som på ett hållbart sätt utnyttjar förnybara naturresurser för att skapa näring, energi, produkter och tjänster, ger betydande affärsmöjligheter. Målet är att med hjälp av bioekonomin minska beroendet av fossila naturresurser, förhindra utarmningen av ekosystemen samt främja ekonomisk utveckling och skapa nya arbetstillfällen i enlighet med principerna för hållbar utveckling. Till de viktigaste förnybara naturresurserna hör skogarnas, markens, åkrarnas, vattnens och havens biomassor, sötvatten och djur. Ekosystemtjänsterna, dvs. de tjänster som naturen tillhandahåller, har stor betydelse inom bioekonomin i och med att de bromsar klimatförändringen, bevarar naturresurserna och förbättrar tillståndet för dem samt ökar möjligheterna till rekreation.

Bioekonomi och ren teknik är en av regeringens strategiska prioriteringar. Bioekonomin kännetecknas av hållbar och mångsidig användning av förnybara naturresurser samt sparsam användning av icke förnybara naturresurser och effektiv återvinning. Genom en effektivisering av tillvaratagandet av näringsämnen från primärproduktionen, livsmedelsindustrins processer och kommunalt avfall, genom ordnande av en ändamålsenlig och kostnadseffektiv återvinning samt genom främjande av produktionsprocesser som överskrider sektorgränserna skapas nya ekonomiska möjligheter, förbättras självförsörjningen i fråga om näringsämnen samt minskas utlakningen av näringsämnen i vattendragen. Ministeriet har till uppgift att säkerställa att lagstiftningen och andra styrmedel stöder nya lösningar inom bioekonomin och främjar en hållbar användning av biomassor. Finlands stora biomassareserver förädlas inom landet, näringsämnena återvinns effektivt och försörjningsberedskapen för mat tryggas.

Mängden, tillgången och kvaliteten på naturresurserna, klimatförändringen, metoderna för energiproduktion och en tillräcklig tillgång på rent vatten samt förändringen i närings- och befolkningsstrukturen på landsbygden inverkar väsentligt på ministeriets ansvarsområde. Den nationella anpassningen till klimatförändringen koordineras av ministeriet. För att det ska vara möjligt att svara på utmaningarna krävs det lösningar som inverkar på jordbruksproduktionen, produktions-

teknikerna och produktionssätten inom hela livsmedelssystemet, markanvändningen och energiförbrukningen. Aktiva, genomförbara och kostnadseffektiva åtgärder kan skapa nya möjligheter för lönsam affärsverksamhet och en utveckling av näringarna.

Framgången för ministeriets ansvarsområde är beroende av förstklassig och mångsidig kompetens och snabbt utnyttjande av innovationer när det gäller en hållbar användning av förnybara naturresurser. Forskningen inom förvaltningsområdet producerar fakta, kompetens och innovationer på ett förutseende sätt till stöd för beslutsfattandet, utvecklandet av näringarnas konkurrenskraft och främjandet av välfärden.

Samhälleliga effektmål
Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål. I motiveringen till kapitlen beskrivs de mål inom politiksektorn som stöder de samhälleliga effektmålen samt de nyckeltal som beskriver deras utveckling.

— Landsbygden är en livskraftig plats att bo och bedriva företagsverksamhet på

— Det finns goda förutsättningar för en konkurrenskraftig ökning av affärsverksamhet som baserar sig på bioekonomi och livsmedel

— Förnybara naturresurser används på ett hållbart sätt samtidigt som användningen av naturresurserna och behovet av skydd samordnas

— Människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet har säkerställts genom en ansvarsfull verksamhet

— Naturresursinformationen, fastighetsuppgifterna och den geografiska informationen tjänar i stor utsträckning samhällets behov och stöder konkurrenskraften.

Mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser
— Verksamheten är resultatrik och resurserna riktas effektivt så att de samhälleliga effekterna uppnås. Man ser till att uppgifterna och resurserna är i balans.

Jämställdheten mellan könen
Jord- och skogsbruksministeriet fortsätter integreringen av jämställdhetsperspektivet i lagberedningen, vid styrningen av verksamheten och ekonomin samt i andra funktioner som är väsentliga med tanke på jämställdheten. Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av effektmålen för de olika politiksektorerna. Stödens inverkan på jämställdheten mellan könen är i regel inte en grund för beviljande av stöd.

Hållbar utveckling
Åtgärderna inom jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel syftar till att verkställa statsrådets redogörelse om hållbar utveckling, särskilt fokusområde 1: Ett koldioxidneutralt och resurssmart Finland. Verkställandet påskyndas med regeringens spetsprojektfinansiering, som uppgår till 63,5 miljoner euro 2018. Spetsprojektfinansiering för prioritetsområdet Bioekonomi och ren teknik under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel används för att förbättra den finländska livsmedelsproduktionens lönsamhet och konkurrenskraft, öppna exportmarknaden för finländska livsmedel, öka och diversifiera användningen av virke, utveckla affärsverksamhet som baserar sig på vatten, återetablera vandrande och hotade fiskbestånd och öka återvinningen, tillvaratagandet och utnyttjandet av näringsämnen. För 2018 anvisas det dessutom tilläggsfinansiering på 0,77

miljoner euro för stärkande av Forststyrelsens förutsättningar för naturturism som en del av projektet Turism 4.0, som ingår i regeringens handlingsplan.

Fullmakter enligt moment under en huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
30.10.40	*Start- och investeringsbidrag till jordbruket* (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	67,5	67,5[1)]
30.10.41	*Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden* (förslagsanslag)		
	— räntestödsfullmakt	250,0	250,0
30.10.64	*EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	154,3	118,5
30.20.40	*Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen* (reservationsanslag 2 år)		
	— bevillningsfullmakt	30,0	30,0
30.20.43	*Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar* (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	20,0	20,0
30.40	**Naturresursekonomi**		
	— annan fullmakt	-	2,0
30.40.44	*Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	59,0	59,0

[1)] Om en del av den bevillningsfullmakt som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2018.

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltning och forskning**	**132 912**	**127 431**	**132 162**	**4 731**	**4**
01.	Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 645	23 124	24 010	886	4
05.	Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	78 632	70 801	69 804	-997	-1
22.	Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 343	1 343	1 343	—	0
23.	Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)	—	420	5 120	4 700	1119

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
29.	Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	24 536	27 390	27 532	142	1
66.	Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	3 756	4 353	4 353	—	0
10.	**Utveckling av landsbygden**	**295 689**	**372 572**	**413 879**	**41 307**	**11**
40.	Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	54 800	71 976	75 276	3 300	5
41.	Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	10 965	14 000	25 000	11 000	79
42.	Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	72 630	57 230	58 330	1 100	2
43.	Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)	67 767	67 767	67 767	—	0
(44.)	Åtgärder för att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar (reservationsanslag 3 år)	35 000	—	—	—	0
50.	Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	5 873	5 366	3 466	-1 900	-35
51.	Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 696	1 843	1 843	—	0
54.	Främjande av hästhushållningen med den avkastning av penningspelsverksamhet som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport (reservationsanslag 2 år)	872	39 772	40 092	320	1
55.	Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 913	3 905	3 305	-600	-15
63.	Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	1 523	1 273	2 000	727	57
64.	EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)	40 650	109 440	136 800	27 360	25

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
20.	**Jordbruk och livsmedelsekonomi**	**1 858 019**	**1 834 993**	**1 796 020**	**-38 973**	**-2**
02.	Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	41 927	39 941	38 125	-1 816	-5
03.	Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 250	24 202	22 178	-2 024	-8
20.	Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	5 329	6 028	5 948	-80	-1
40.	Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	321 700	327 900	325 400	-2 500	-1
41.	EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	587 810	540 000	531 130	-8 870	-2
(42.)	Vissa ersättningar (reservationsanslag 3 år)	4 500	—	—	—	0
43.	Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	300 043	300 043	290 710	-9 333	-3
44.	Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	546 888	551 888	518 738	-33 150	-6
46.	Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	4 305	4 605	5 705	1 100	24
47.	Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	2 299	4 419	3 169	-1 250	-28
60.	Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	350	200	200	—	0
61.	Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)	11 000	30 000	49 000	19 000	63
62.	Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	5 617	5 767	5 717	-50	-1

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
40.	**Naturresursekonomi**	**189 863**	**194 781**	**198 877**	**4 096**	**2**
20.	Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 000	3 000	3 000	—	0
21.	Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	13 519	13 520	13 520	—	0
22.	Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	14 780	16 880	14 880	-2 000	-12
31.	Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 136	7 136	8 486	1 350	19
40.	Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	702	1 245	1 745	500	40
41.	Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	3 400	3 400	4 575	1 175	35
42.	Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	8 000	7 900	8 450	550	7
44.	Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	52 653	56 230	56 230	—	0
45.	Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	3 027	3 027	5 027	2 000	66
46.	Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	40 800	41 200	39 400	-1 800	-4
50.	Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 2 år)	10 130	10 130	11 920	1 790	18
51.	Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	10 550	8 850	10 100	1 250	14
53.	Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 279	1 332	1 132	-200	-15
62.	Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	20 837	20 881	20 362	-519	-2
83.	Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	50	50	50	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
64.	**Forststyrelsen**	**5 754**	**5 514**	**6 454**	**940**	**17**
50.	Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	5 754	5 514	6 454	940	17
70.	**Lantmäteri och datalager**	**52 429**	**48 752**	**47 137**	**-1 615**	**-3**
01.	Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	47 929	45 352	43 137	-2 215	-5
40.	Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	4 500	3 400	4 000	600	18
	Sammanlagt	**2 534 666**	**2 584 043**	**2 594 529**	**10 486**	**0**
	Det totala antalet anställda	4 240	4 183	4 174		

01. Förvaltning och forskning

Förklaring: Uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sköts av jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Livsmedelssäkerhetsverket, Landsbygdsverket och Lantmäteriverket med medel som budgeterats under huvudtitel 30. För skötseln av uppgifterna finns det dessutom två fonder som står utanför budgeten (Gårdsbrukets utvecklingsfond och Interventionsfonden för jordbruket) samt Forststyrelsen, som är ett statligt affärsverk. Vidare svarar Finlands skogscentral och Finlands viltcentral, som beviljas statsbidrag, för vissa offentligrättsliga uppgifter.

Under detta kapitel har utgifterna för jord- och skogsbruksministeriet och förvaltningsområdets viktigaste forskningsanstalt Naturresursinstitutet budgeterats. Forsknings- och sakkunniguppgifter inom förvaltningsområdet handhas också av Lantmäteriverket (kapitel 30.70) och Livsmedelssäkerhetsverket (kapitel 30.20).

Genom sin styrning säkerställer jord- och skogsbruksministeriet att verksamheten vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar samt vid de statbidragsorganisationer som sköter offentligrättsliga uppgifter stöder de mål som anges i motiveringen till huvudtiteln och som gäller ansvarsområdets samhälleliga effekt, resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser.

När det gäller resultatet av verksamheten innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

— stödsystemen är enkla, den administrativa bördan lätt och kvaliteten på lagstiftningen god

— forsknings- och utvecklingsverksamheten inom förvaltningsområdet svarar på ett förutseende sätt på informationsbehovet i samhället och stärker det nationella innovationssystemet

— förvaltningen är öppen, serviceinriktad, effektiv och en såväl nationellt som internationellt nätverkande aktör

— förvaltningsområdet utnyttjar digital teknik, gemensamma informationskällor och integrerade informationsflöden i syfte att främja produktiviteten inom den egna verksamheten samt hela ansvarsområdets konkurrenskraft

— statens och förvaltningsområdets koncerntjänster utnyttjas fullt ut.

När det gäller hanteringen av resurser innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

— uppgifterna och verksamheten har anpassats till anslagsramarna

— lokalhanteringen, upphandlingen och nätverket av verksamhetsställen är effektiva

— finansieringen från EU och annan extern finansiering utnyttjas effektivt

— förvaltningsstrukturerna stöder produktivitetsökningen, styrningen och ledningen

— personalen är kompetent och mår bra.

Verkställighetsuppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen (närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken), för vilka anslagen inte budgeterats under denna huvudtitel. Uppgifter inom landsbygdsförvaltningen sköts förutom av statens regionförvaltning även i kommunerna.

Verkställighetsuppgifter inom jordbruks- och landsbygdspolitiken, fiskeripolitiken, växters sundhet samt vattenhushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna. Deras omkostnader har budgeterats under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (32.01.02).

Kostnader för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt uppgift under omkostnadsmomentet för närings-, trafik- och miljöcentralerna (32.01.02) (inbegriper stödfunktioner)

Uppgift	Utfall 2015 mn euro	Utfall 2016[1)] mn euro	Behov 2017 och 2018 mn euro
Utveckling av landsbygden	11,3	9,3	12,4
Jordbruk och livsmedelsekonomi	25,8	21,9	23,2
Naturresursekonomi	17,0	12,5	12,5
Sammanlagt	54,1	43,7	48,1

[1)] Vid NTM-centralerna gick man den 1 april 2016 över till Kieku-systemet. Uppgifterna för början av år 2016 har fåtts från det tidigare Taika-systemet. På grund av bytet av uppföljningssystem är siffrorna för de olika åren inte helt jämförbara.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter verkställighetsuppgifter i anslutning till EU:s jordbruks-, landsbygds-, växtskydds- och fiskeripolitik samt verkställighetsuppgifter i anslutning till vattenhushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Det beräknas att ca 712 årsverken används för dessa 2018. De uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde och som gäller djurens hälsa och välfärd och tillsynen över livsmedelssäkerheten sköts inom regionförvaltningen av regionförvaltningsverken. Det beräknas att en personal mot-

svarande ca 57 årsverken sköter dessa uppgifter 2018. Regionförvaltningsverkens omkostnader har budgeterats under finansministeriets huvudtitel (moment 28.40.01). Säkerhets- och kemikalieverket under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (moment 32.40.05) svarar för verkställigheten av växtskyddslagstiftningen (enligt uppskattning 22 årsverken 2018).

För uppgifter inom vattenhushållningen används också i fortsättningen de resurser som budgeterats under miljöministeriets huvudtitel (moment 35.01.04) för miljöförvaltningen vid Finlands miljöcentral (enligt uppskattning ca 22 årsverken 2018). Dessutom utför Tullen vissa inspektionsuppgifter som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förutsätter samt uppgifter som tillsynsmyndighet inom livsmedelskedjan (enligt uppskattning ca 100 årsverken 2018) under finansministeriets huvudtitel (moment 28.10.02).

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 010 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för nämnden för projektgodkännanden och statsbidrag som hänför sig till den internationella verksamheten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Jord- och skogsbruksministeriet stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet för sin verksamhet preliminärt upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01. I tabellen anges kostnaderna, intäkterna och årsverkena för jord- och skogsbruksministeriets hela verksamhet.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats den överföring till momentet som hänför sig till projektet för en serviceplattform för offentlig geografisk information. Finansieringen av de underhållskostnader som föranleds av projektet förutsätter inget tilläggsanslag, utan sker inom budgetramen.

Kostnader, intäkter och årsverken för jord- och skogsbruksministeriets huvudfunktioner

	2016 utfall			2017 uppskattning			2018 uppskattning [1)]		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Lagstiftningsuppgifter	8 428	75	110	10 373	9	108	10 438	8	108
Styrning av förvaltningsområdet, verksamhets- och ekonomiplanering	2 642	22	37	3 432	-	36	3 456	-	36
Strategier för och uppföljning av samhällspolitiken	3 899	109	52	4 886	126	52	4 917	124	52

Kostnader, intäkter och årsverken för jord- och skogsbruksministeriets huvudfunktioner

	2016 utfall			2017 uppskattning			2018 uppskattning [1]		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
EU-ärenden och internationella ärenden	4 535	518	43	4 438	791	43	4 455	779	43
JSM:s specialuppgifter	3 469	564	10	3 076	884	12	3 034	869	18
Sammanlagt	22 973	1 288	252	26 205	1 810	251	26 300	1 780	257

[1] I uppskattningen har beaktats att den attesterande myndighetens uppgifter överförs från Landsbygdsverket till jord- och skogsbruksministeriet vid ingången av 2018 samt de utökade understödsuppgifterna inom hästhushållningen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 767	24 934	25 790
Bruttoinkomster	1 288	1 810	1 780
Nettoutgifter	21 479	23 124	24 010
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 572		
— överförts till följande år	11 738		

Av anslaget används 1 100 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion (motsvarande minskning under moment 30.20.47)	1 500
Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion (överföring till moment 30.20.47)	-1 500
Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-5
Projektet för en serviceplattform för offentlig geografisk information (överföring från moment 28.70.22)	3 140
Projektet för en serviceplattform för offentlig geografisk information (överföring till moment 28.70.22)	-800
Utgifter för beviljande av understöd för främjande av hästhushållning (1 årsv.)	80
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	36
Överföring till moment 30.01.23	-1 300
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-20
Löneglidningsbesparing	-37
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-12
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-153
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-32
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-10
Sammanlagt	886

2018 budget	24 010 000
2017 I tilläggsb.	3 060 000
2017 budget	23 124 000
2016 bokslut	24 645 000

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 69 804 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för att sänka priserna för den avgiftsbelagda verksamheten i fråga om produktionen av elitplantor, högst 80 000 euro

2) för sådana hus-, mark- och vattenbyggnadsarbeten samt för sådan ombyggnad av fiskodlingsanstalter och forskningsstationer som hänförs till investeringsutgifter

3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel

4) för finansiering av Finska ekologiska forskningsinstitutets verksamhet

5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

6) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av förskottsfinansiering, som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989), förutsatt att motsvarande utgift debiteras från anslaget under moment 24.30.66.

F ö r k l a r i n g : Naturresursinstitutet *ska* inom sitt verksamhetsområde

1) bedriva vetenskaplig forskning och utveckling

2) producera information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten

3) överföra kunskap och teknologi

4) framställa statistik med anknytning till institutets verksamhetsområde, om detta inte hör till någon annan myndighets uppgifter

5) föra de register som institutet behöver i verksamheten

6) sköta uppgifter som gäller att bevara de genetiska resursernas mångfald

7) främja internationellt samarbete

8) sköta övriga uppgifter som hör till institutet enligt lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag

9) sköta de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer särskilt.

Naturresursinstitutet stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— genom att skapa en grund för att utveckla bioekonomin internationellt, nationellt och regionalt

— genom att förutse vad framtiden för med sig och ta fram lösningar och alternativa verksamhetsmodeller till stöd för beslutsfattandet

— genom att främja anpassningen till klimatförändringen och ta fram åtgärder för begränsning av klimatförändringen

— genom att erbjuda företagen sådana hållbara och smidiga lösningar inom kretsloppsekonomin som stöder affärsverksamheten

— genom att skapa en kunskapsbas med hjälp av vilken den välfärd som uppstår av mångsidiga naturresurser och ansvarsfullt producerad mat ökar.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser
I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Naturresursinstitutet, utöver de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01:

— Växelverkan med dem som använder forskningsresultat utökas och det säkerställs att kunskaperna omsätts i praktiken

— En smidig verksamhetsmodell för kundrelationer utvecklas och samarbetsplattformer för att stimulera affärsverksamheten inom kretsloppsekonomin skapas

— Det regionala, nationella och internationella samarbete med forskningsinstitut, högskolor och utvecklingsorganisationer utökas

— Utnyttjandet av naturresursdata förbättras genom att samarbetet, öppenheten och datamaterialets användbarhet förbättras

— Uppgiftslämnarnas skyldighet att lämna uppgifter för statistikproduktionen lättas upp genom att samanvändning av informationssystem och register främjas.

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2016 utfall			2017 uppskattning			2018 uppskattning		
	Kostnader[1] 1 000 €	Intäkter[2] 1 000 €	Årsv.	Kostnader[1] 1 000 €	Intäkter[2] 1 000 €	Årsv.	Kostnader[1] 1 000 €	Intäkter[2] 1 000 €	Årsv.
Forskningsprocess	81 356	25 484	885	77 800	26 300	837	77 800	26 300	837
Myndighetsprocess	26 039	6 449	315	24 500	6 000	292	24 500	6 000	292
Statistikprocess	5 544	912	54	5 700	1 200	56	5 700	1 200	56
Kundrelationsprocess	5 301	6 055	63	10 000	11 000	115	10 000	11 500	115
Sammanlagt	118 240	38 900	1 317	118 000	44 500	1 300	118 000	45 000	1 300

[1] I kostnadskalkylen har de intäkter som hänför sig till stödfunktionerna beaktats som en faktor som minskar kostnaderna, ca 2,5—3,0 miljoner euro per år.

[2] Endast intäkter som direkt hänför sig till kärnverksamheten.

Naturresursinstitutets nyckeltal

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Effektivitet			
Refererade vetenskapliga artiklar, st.	570	650	800
Förtroende- och anseendeindex[1)]			
— den stora allmänheten (1—5)	3,4	3,5	3,6
— beslutsfattarna (1—5)	3,1	3,2	3,5
— forskningspartner (1—5)	3,3	3,4	3,6
— företag (1—5)	3,2	3,3	3,5
Funktionell effektivitet			
Totala kostnader för kärnfunktionerna, 1 000 €/totala årsverken	90	92	90
Totala kostnader för kärnfunktionerna, 1 000 €/ publikation	55	63	60
Refererade vetenskapliga artiklar, st./forskarårsverke	0,9	1,0	1,2
Övriga vetenskapliga publikationer, st./forskarårsverke	0,2	0,3	0,1
Övriga publikationer, st./forskarårsverke	2,3	1,6	1,4
Statistik, st./årsverke inom statistik	1,4	1,4	1,4
Offentliggöranden av statistik, st./årsverke inom statistik	4,0	4,0	4,0
Produktion och kvalitetsledning			
Övriga vetenskapliga publikationer, st.	144	170	80
Övriga publikationer (inkl. publikationer som är avsedda för en yrkesgrupp och publikationer för allmänheten), st.	1 429	1 050	900
Nedladdningar och spridning av offentliggöranden av statistik, pressmeddelanden och e-publikationer, st.	19 600	20 000	20 500
Användning av statistikwebbtjänster och andra webb-tjänster, besök st.	228 535	240 000	264 000
Utlåtanden som lämnats, st.	184	160	160
Direkt insamling av uppgifter ur registren, % (statistik-myndighetsverksamhet)	68	75	70
Användning av elektronisk insamling av uppgifter, % av dem som svarade (Statistikmyndighetsverksamhet)	50	53	55
Störningsfria e-tjänster, % av tjänsteleverantörerna	-	95	95
Mänskliga resurser			
Andel av personalen som disputerat, %	30	32	35
Medeltalet för arbetstillfredsställelseindexet (1—5)	3,4	3,5	3,6

[1)] Källa: Mediebarometern

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	117 479	117 296	117 304
Bruttoinkomster	40 355	46 495	47 500
Nettoutgifter	77 124	70 801	69 804
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	15 149		
— överförts till följande år	16 657		

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 47 500 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 27 500 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 14 000 000 euro, EU-jordbruksstöden 1 100 000 euro samt övriga inkomster 4 900 000 euro.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	132	100	100
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	132	100	100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	64	60	60
— andel av samkostnaderna	56	40	40
Kostnader sammanlagt	120	100	100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	12	**-**	**-**
Kostnadsmotsvarighet, %	110	100	100
Övriga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 614	13 500	13 900
— övriga intäkter	12	-	-
Intäkter sammanlagt	7 626	13 500	13 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 521	7 500	7 500
— andel av samkostnaderna	3 249	5 000	4 600
Kostnader sammanlagt	7 770	12 500	12 100

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-144	1 000	1 800
Kostnadsmotsvarighet, %	98	108	115
Prisstöd	80	80	80
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-64	1 080	1 880

För att den inhemska produktionen av bärväxter ska tryggas och riskerna i samband med klimatförändringen och utländska växtskadegörare kunna hanteras behövs det rent plantmaterial. Fortsatt produktion av certifierat elitplantmaterial förutsätter ett prisstöd, som är högst 80 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	15 015	15 000	15 500
— finansiering från EU	2 834	5 200	5 200
— annan finansiering utanför statsfinanserna	7 809	7 695	8 100
Intäkter sammanlagt	25 658	27 895	28 800
Totala kostnader för projekten	48 431	52 000	50 500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-22 773	-24 105	-21 700
Självfinansieringsandel, %	-47	-46	-43

Av anslaget används minst 168 000 euro för hästhushållningsforskning. I anslaget har beloppet beaktats som ett belopp som finansieras ur den andel av avkastningen av totospel som inflyter under moment 12.30.20.

Av anslaget används 400 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

För vård av fiskbestånden används ca 600 000 euro av anslaget för kontraktsodling och utplantering av värdefisk.

Som inkomster beaktas andra inkomster än de inkomster av Naturresursinstitutets verksamhet som inflyter under moment 12.30.99.

De inkomster som 2018 inflyter i form av förädlingsavgifter för trädgårdsväxter, 80 000 euro, och de inkomster som till sin karaktär är kapitalinkomster har antecknats under moment 12.30.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av uppföljning med ekolod i Tana älv, bortfall av tillägg	-490
Underhållskostnader för uppföljningen med ekolod i Tana älv	120
Utgifter för omorganisering av statens vattenbruk, bortfall av tillägg (överföring till moment 30.01.23)	-280
Ökning av arrendeutgifterna för åkrar	495
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-23
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-18
Indexhöjning av hyror	23
Löneglidningsbesparing	-373
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-42
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-370
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-80
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	43
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-2
Sammanlagt	-997

2018 budget	69 804 000
2017 I tilläggsb.	1 600 000
2017 budget	70 801 000
2016 bokslut	78 632 000

22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 343 000 euro.

Anslaget får användas till kostnader och andra konsumtionsutgifter för forskning, utredningar och utvärderingar som skaffas hos ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer och som stöder den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde samt för beviljande av statsunderstöd i anslutning till forskning och utredningar.

Anslaget får användas till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

Vid nettobudgeteringen har som inkomster beaktats de statliga ämbetsverkens och inrättningarnas andelar i projekt för samarbetsforskning samt forskningsfinansiering från EU.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för att skaffa forskningsdata till stöd för det beslutsfattande som stöder de effektmål och mål för resultatet av verksamheten som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Med anslaget finansieras nationella finansieringsandelar av finländska projekt som hänför sig till EU:s ERA-NET-program. Andra statliga ämbetsverks och inrättningars finansieringsandelar till projekt för samarbetsforskning som finansieras av detta anslag och som omfattas av jord- och skogsbruksministeriets helhetsansvar intäktsförs under detta moment. Även EU:s medfinansiering i forskningsprojekt intäktsförs under detta moment, varvid inkomsterna under momentet beräknas uppgå till ca 500 000 euro.

2018 budget	1 343 000
2017 budget	1 343 000
2016 bokslut	1 343 000

23. Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 120 000 euro.

Anslaget får användas till anskaffning av investeringar, forskning och undersökningar som främjar produktiviteten inom förvaltningsområdet samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 20 årsverken.

F ö r k l a r i n g : Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet. Ämbetsverken får finansiera sådana projekt med anslaget som jord- och skogsbruksministeriet särskilt har avtalat om med ämbetsverket.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Naturresursinstitutet	500 000
Livsmedelssäkerhetsverket	1 800 000
Landsbygdsverket	2 700 000
Finlands miljöcentral	120 000
Sammanlagt	5 120 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Investeringar i apparaturen vid forskningsstationen Metsähovi, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.70.01)	520
Projekt för digitalisering av Naturtjänsters besökarundersökning (överföring till moment 30.64.50)	-170
Revidering av stödtillämpningen, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.20.03)	1 850
Utgifter för omorganisering av statens vattenbruk, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.01.05)	280
Utveckling av informationssystemet för veterinärförvaltningen (Elvi) och Vati-projektet inom miljö- och hälsoskyddet, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.20.02)	920
Överföring av engångsnatur från moment 30.01.01	1 300
Sammanlagt	4 700

2018 budget	5 120 000
2017 I tilläggsb.	1 000 000
2017 budget	420 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 532 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	142
Sammanlagt	142

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	27 532 000
2017 budget	27 390 000
2016 bokslut	24 536 053

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 353 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till sådana internationella organisationer med anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som är verksamma i Finland och andra länder samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden. Av anslaget får högst 1 600 000 euro användas för basfinansiering av Europeiska skogsinstitutet.

2018 budget	4 353 000
2017 budget	4 353 000
2016 bokslut	3 756 000

10. Utveckling av landsbygden

Förklaring: Denna förklaringsdel gäller kapitlen 30.10 och 30.20.

Omvärlden
Största delen av Finlands areal är landsbygd. På landsbygden bor ungefär en tredjedel av befolkningen. Landsbygdsområdena utgör en miljö med såväl företagsverksamhet som fast boende och fritidsboende. Landsbygdsområdenas möjligheter ligger i en mångsidigare företagsverksamhet och ett hållbart och mångsidigt utnyttjande av bioekonomin. Ett bättre utnyttjande av de möjligheter som företagandet och boendet ger förutsätter att man genom samarbete mellan de olika förvaltningsområdena säkerställer att landsbygden är tillgänglig och att de grundläggande strukturerna och tjänsterna fungerar. Det behövs också lokala utvecklingsinitiativ som främjar landsbygdens livskraft.

Landsbygdsområdenas näringsstruktur varierar enligt landsbygdstyp och region. På kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden är näringsstrukturen mångsidigare och sysselsättnings-

möjligheterna bättre än i glesbygden. Antalet mikro- och småföretag har ökat i synnerhet på den stadsnära landsbygden. På glesbygden är näringsstrukturen mer ensidig och sårbar och sysselsättningsmöjligheterna sämre. Samtidigt har många företag på landsbygden dock brist på kvalificerad arbetskraft. I de arbetskraftsintensiva branscherna, såsom inom trädgårdsodlingen och växthusproduktionen, finns det allt fler utländska arbetstagare. Ur ett regionalt perspektiv är situationen för landsbygdsområdena bättre i södra och västra Finland än i östra och norra Finland.

På landsbygden accentueras många av de framtida utmaningar som vårt land står inför. Minskningen av antalet bosatta på landsbygden har jämnats ut, men snedvridningen av befolkningsstrukturen fortsätter. De äldres andel av befolkningen ökar i synnerhet på glesbygden. Den lägre inkomstnivån på landsbygden samt de långa avstånden och den glesa bebyggelsen försvårar bl.a. upprätthållandet av servicen. För att det ska vara möjligt att trygga servicen behövs det inte bara stöd från samhällets sida utan även innovationer och nyföretagsamhet.

Den inhemska jordbruksproduktionen utgör grunden för vårt livsmedelssystem. Jordbruk idkas i hela landet, även om produktionen de senaste åren har koncentrerats till de områden som med tanke på produktionsförhållandena relativt sett är förmånligast. Antalet gårdar har minskat och gårdarna ökat i storlek redan i årtionden, men produktionsmängderna och åkerarealerna har ändå hållits på en relativt stabil nivå.

Produktionsmängderna när det gäller de viktigaste produkterna motsvarade i det närmaste den inhemska konsumtionen med undantag för produktionen av nöt- och fårkött, råg och socker samt produktionen av proteingrödor och oljeväxter. En betydande mängd av det kompletterande protein som behövs vid utfodringen av djuren är man tvungen att importera, vilket är problematiskt med tanke på försörjningsberedskapen.

Strukturutvecklingen inom jordbruket beräknas fortsätta. Antalet gårdar minskar, produktionen blir effektivare och koncentreras till större produktionsenheter. Den genomsnittliga åkerarealen har ökat med 17 hektar sedan år 2000 och är nu ca 45 hektar (gårdar med ekologisk produktion 53 hektar). På motsvarande sätt ökar också storleken på produktionsenheterna inom husdjursskötseln och ny teknik tas i bruk inom produktionen.

Inom mjölksektorn, som är störst sett till produktionsvärdet, hade gårdarna i genomsnitt 35 kor år 2016, medan motsvarande antal år 2000 var 15,2. I december 2016 fanns det 7 318 mjölkproducenter, vilket är 575 färre gårdar än det föregående året. Produktionen av ekologisk mjölk ökade till drygt 55 miljoner liter. I slutet av 2016 fanns det 139 ekologiska producenter. Uppskattningsvis mer än en fjärdedel av mjölken produceras på gårdar som har en mjölkningsrobot. Den genomsnittliga produktionen för kor har stigit tack vare avel, utfodring och lantbruksföretagarnas kompetens från 6 800 liter i början av årtusendet till ca 8 400 liter.

Bibehållandet av den relativa konkurrenskraften förutsätter att jordbrukets struktur- och produktionsutveckling är minst lika snabb som i de viktigaste konkurrentländerna. Strukturstöden har central betydelse när det gäller att främja investeringar. En del av gårdarna väljer att göra verksamheten mångsidigare i stället för att specialisera produktionen, vilket märks i form av en relativ ökning av andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet.

Det är viktigt att förbättra jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft så att den inhemska råvaruproduktionen bibehålls. Då känner man också till matens ursprung så bra som möjligt. Tillräck-

lig lönsamhet är också en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar och för att det ska finnas sådana som vill ta över produktionen på gårdarna. Investeringar och utvecklande av kompetensen främjar produktionseffektiviteten, en hållbar användning av naturresurserna och miljöns tillstånd. Även i fortsättningen behövs det både jordbrukarstöd som säkerställer den grundläggande lönsamheten i produktionen och strukturstöd som främjar en mer långsiktig utveckling för att det ska vara möjligt att bevara verksamhetsförutsättningarna för en jordbruksproduktion som bygger på familjejordbruk.

Det har blivit svårare att förutse jordbrukets ekonomiska omvärld till följd av att priserna på produkter och insatsvaror har varierat mera än tidigare. De senaste åren har priserna på insatsvaror stigit snabbare än priserna på produkterna, vilket har försämrat produktionens lönsamhet i synnerhet inom husdjursskötseln. Händelser liknande Rysslands förbud mot import av livsmedel har ytterligare försämrat lönsamheten, i synnerhet inom mjölkproduktionen. På grund av konkurrenssituationen har gårdarna begränsade möjligheter att förbättra lönsamheten på marknadsvillkor. Hur försäljningsinkomsterna av jordbruksprodukter och priserna på insatsvaror utvecklas kan inte just påverkas med åtgärder från statsmaktens sida.

Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan på ett centralt sätt också av EU-stöden och de nationella stöden för jordbruket. Deras andel av jordbrukets och trädgårdsodlingens totala intäkter är ungefär en tredjedel. Stödhelheten har byggts upp så att den är så balanserad som möjligt med tanke på de olika produktionsinriktningarna och regionerna.

Jordbrukets och livsmedelsekonomins konkurrenskraft i finländska förhållanden baserar sig i framtiden allt mer på ett gediget kunnande hos alla aktörer inom livsmedelssystemet och på utvecklandet av innovationer och på ett snabbt ibruktagande av dem. Till innovationerna hör bl.a. nya produkter inom bioekonomin, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktionssätt. Konkurrenskraften kan ökas genom en höjning av förädlingsvärdet på produktionen, ökad export eller specialisering på t.ex. ekologisk produktion. Även naturproduktbranschen är en växande sektor som ger olika fördelar med tanke välbefinnandet och kommersiella möjligheter.

Livsmedelssektorn är den fjärde största branschen inom industrin. Hela kedjan, från jordbruket till livsmedelsindustrin och handeln, sysselsätter ca 300 000 personer i Finland, dvs. ca 12 % av den sysselsatta arbetskraften. Förädlingen av livsmedel har polariserats i Finland. Några stora företag har en stark roll i branschen, trots att 99 % av företagen i branschen, mätt enligt antalet anställda, hör till de små och medelstora företag som sysselsätter färre än 250 personer. Med tanke på livsmedelssystemet är det viktigt att branschen har tillräckligt många starka, innovativa och konkurrenskraftiga företag.

Maten utgör en viktig del i människors vardag och fest. Den utgör också en del av vår nationella kultur och identitet. Konsumenternas val och matkunnande har stor inverkan på livsmedelssystemet och dess framtid. Allt oftare fattar konsumenterna sina köpbeslut inte bara utifrån den egna hälsan och det egna välbefinnandet utan också utifrån produktionsdjurens välbefinnande samt produktionskedjans miljöbelastning och sysselsättningsaspekter. Livsmedelssystemet har blivit mångsidigare och internationaliserats, samtidigt som intresset för bl.a. närproducerad och ekologisk mat har ökat. Matens ursprung, produktionssätt, säkerhet och hur hälsosam den är intresserar konsumenterna. Genom information och matfostran är det möjligt att öka kunskapen om ett ansvartagande och hållbart livsmedelssystem.

Globaliseringen av livsmedelsmarknaden medför nya utmaningar när det gäller att hantera riskerna inom livsmedelssystemet, såsom sjukdomar som sprider sig med livsmedel, levande djur eller animaliska produkter samt växter från länder med bristfällig sjukdoms- eller hygiensituation eller med produktionsförhållanden som leder till att dessa risker inte kan hanteras. De medvetna konsumenterna kräver ansvarstagande verksamhet inom handeln, industrin och primärproduktionen. De olika delarna av livsmedelssystemet är på många sätt kopplade till varandra, vilket medför att framgång för en part också inverkar på framgången för övriga parter. Denna helhet styrs genom livsmedelspolitiken. Statsrådets redogörelse om livsmedelspolitik (Mat2030) överlämnades våren 2017.

Näringarna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde är betydande användare av naturresurser. De negativa effekterna av detta minskas genom olika åtgärder. Näringsutsläppen från jordbruket i marken och vattendragen har minskat tack vare landsbygdsprogrammets åtgärder, ökad miljömedvetenhet och miljökompetens, ändrade konsumtionsvanor samt nya, preciserade produktionsmetoder och ökad ekologisk produktion. Klimatförändringen, mängden och kvaliteten på naturresurserna, planläggningen och annan styrning av samhällsstrukturen samt metoderna för energiproduktion inverkar i väsentlig grad också på utvecklingen inom livsmedelssystemet och i landsbygdsområdena. Att bromsa klimatförändringen och anpassa sig till den kvarstår som en stor framtida utmaning. Den kräver lösningar som inverkar på markanvändningen, energiförbrukningen, återvinningen av näringsämnen, jordbruksproduktionen och produktionsteknikerna. I enlighet med målen för den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren.

De viktigaste åtgärderna och metoderna för att uppnå de samhälleliga effektmålen
Uppnåendet av de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln främjas genom anslag och åtgärder inom politiksektorerna för utveckling av landsbygden (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20).

Det primära målet för *utveckling av landsbygden* är att utnyttja landsbygdsområdenas potential och öka livskraften på ett hållbart sätt. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde görs insatser till stöd för målen för utveckling av landsbygden, bl.a. genom företagsstöd för landsbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt, rådgivning inom näringarna och 4H-verksamheten på landsbygden och åtgärder för främjande av hästhushållning. Viktiga redskap är programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (nedan landsbygdsprogrammet) samt arbetet inom Landsbygdspolitiska rådet (MANE). Genom landsbygdsprogrammet främjas tillväxt, sysselsättning och en hållbar utveckling i landsbygdsområdena samt konkurrenskraft och tillväxt inom jordbruket och annan affärsverksamhet som hänför sig till livsmedelssystemet. Programmets resurser riktas i synnerhet till glesbygden och kärnlandsbygden. Syftet är att bevara basnäringarna på landsbygden, göra näringarna mångsidigare samt att stärka lokal frivillig verksamhet. Åtgärderna inom programmet syftar till att förbättra miljöns tillstånd. Möjligheterna att bo och vara företagare på landsbygden påverkas genom att servicen och tillgängligheten stöds. Åtgärderna inom landsbygdsprogrammet finansieras med anslag både under kapitel 30.10 (mom. 30.10.40, 30.10.41, 30.10.43 och 30.10.64, inklusive tekniskt bistånd) och kapitel 30.20 (mom. 30.20.43 och 30.20.44).

Inom landsbygdsprogrammet har man satt upp som mål att inom programperioden 2014—2020 skapa minst 5 000 nya arbetsplatser, stöda 6 000 företags etablering, utveckling och investeringar samt utbilda minst 20 000 personer. Målet för strukturstödet till jordbruket är att 9 000 investe-

ringar och 2 700 generationsväxlingar stöds. Resultaten av programmet följs upp årligen. Lokala utvecklingsinitiativ följs upp på basis av antalet Leader-finansierade utvecklingsprojekt.

Utveckling av landsbygden[1)]

	2000	2005	2010	2015[2)]
Andelen företag med verksamhetsställe på landsbygden av samtliga verksamhetsställen, %	32,7	32,2	37,3	37,4
Sysselsättningsgrad sammanlagt	64,0	64,3	65,0	64,5
— glesbygd	53,4	54,8	57,7	58,3
— kärnlandsbygd	61,4	62,4	63,2	63,4
— stadsnära landsbygd	67,1	68,0	68,8	68,6
— stad	65,1	65,1	65,5	64,6
Andel av befolkningen som bor i landsbygdsområden, %	32,9	32,0	31,0	29,7
Andel av befolkningen som bor stadigvarande i landsbygdsområden eller är sommargäster, %	40,3	39,5	38,4	37,2
Andel övernattningar i landsbygdsområden av alla övernattningar, %	35,2	35,5	33,9	33,2

[1)] Siffrorna i tabellen gäller fastlandet (Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikator).

[2)] Verksamhetsställen och sysselsättningsgrad 2014.

Förutsättningarna för konkurrenskraft inom jordbruket stöds med jordbrukarstöd som stöder den grundläggande lönsamheten, strukturstöd som stöder lönsamhets- och produktivitetsutvecklingen inom jordbruket samt med forskning och rådgivning. Det är möjligt att påverka jordbrukarnas inkomstnivå och lönsamheten inom produktionen i synnerhet genom EU:s direkta stöd (mom. 30.20.41), kompensationsersättningarna (mom. 30.20.44) och de nationella stöden för jordbruket och trädgårdsodlingen (mom. 30.20.40). Ungefär hälften av jordbrukarstöden ingår i landsbygdsprogrammet. Målen för varje stödsystem har presenterats i förklaringsdelarna under momenten.

Stöden till jordbrukarna och stödens EU-andel åren 2016—2018 (mn euro)[1)]

	2016[2)]	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Ersättningar för djurens välbefinnande	68	68	68
— statens andel	39	39	39
— EU:s andel	29	29	29
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen	322	326	325
EU-inkomststöd	532	535	525
Arealbaserade miljöersättningar, ekologisk produktion och icke-produktiva investeringar sammanlagt	278	290	291
— statens andel	161	168	169
— EU:s andel	117	122	122
Kompensationsersättningar sammanlagt	547	552	519
— statens andel	450	455	422
— EU:s andel	97	97	97
Jordbrukarstöd sammanlagt	1 747	1 771	1 728

Stöden till jordbrukarna och stödens EU-andel åren 2016—2018 (mn euro)[1)]

	2016[2)]	2017 uppskattning	2018 uppskattning
— statens andel	972	988	955
— EU:s andel	775	783	773
— EU:s andel, %	44	44	45

[1)] I tabellen anges det stöd som gäller åren 2016—2018. Utbetalningen av stödet kan fördelas mellan stödåret och det därpå följande året.

[2)] I tilläggsbudgeten för 2016 budgeterades ett anslag av engångsnatur på sammanlagt 35 miljoner euro under moment 30.10.44 för att lindra den exceptionella ekonomiska krisen inom jordbruket

Alltför stora störningar på marknaden för jordbruksprodukter stabiliseras med hjälp av de marknads- och interventionsåtgärder som ingår i EU:s marknadssystem. Till interventionsverksamheten hör närmast lagring av produkter. För finansieringen av åtgärderna finns Interventionsfonden för jordbruket, vars utgifter i huvudsak finansieras med medel ur EU:s garantifond för jordbruket. Marknadsstöden finansieras helt och hålet av EU (mom. 30.20.41)

Ett system med utdelning i skolan togs i bruk i början av skolåret 2017/2018 och finansieras i sin helhet av EU. Systemet utvidgades till att omfatta utöver skolmjölksstöd även stöd för anskaffning av frukt och grönsaker. Avsikten med de kompletterande åtgärderna inom systemet är att barns och ungas kostvanor ska bli hälsosammare och konsumtionen av de produkter som stöds ska öka. Ett syfte är också att göra barn medvetna om jordbruk och jordbruksproduktion.

De snabba förändringarna i verksamhetsmiljön inom jordbruket förutsätter senaste kunskap om bl.a. organisering av produktionen, ledning och riskhantering på de gårdar som utvecklar sin verksamhet och att denna kunskap snabbt förmedlas till jordbrukarna. Rådgivningsorganisationerna stöder företagsamhet på landsbygden genom att affärs- och marknadskompetensen ökas och genom att produktiviteten och generationsväxlingar och andra ägarskiften främjas. Statsunderstödet till rådgivningsorganisationerna, med vilket det garanteras ett rådgivningsutbud som är regionalt och innehållsmässigt täckande, har budgeterats under moment 30.10.50. Dessutom genomförs rådgivningssystemet inom landsbygdsprogrammet med medel under moment 30.20.43. Med det åtgärder för främjande av hästhushållningen som avses i moment 30.10.54 stöds i synnerhet den inhemska hästuppfödningen. Som arbetskraftsintensiv bransch spelar hästhushållningen en allt större roll när det gäller sysselsättningen för landsbygdsbefolkningen.

Strukturstöden till jordbruket främjar struktur- och produktivitetsutvecklingen och förbättrar på det sättet jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft. Syftet med startstöden är att förbättra lantbruksföretagarnas åldersstruktur och trygga kontinuiteten i produktionen. Strukturstöden styrs till familjejordbruk och till sammanslutningar som driver familjejordbruk. De disponibla medlen riktas till verksamhet som är av central betydelse med tanke på näringens kontinuitet och förbättrandet av lönsamheten inom produktionen. Storleken på investeringarna har ökat de senaste åren, vilket i sin tur ökar behovet av stöd. I och med en mer effektiv och utökad produktion har t.ex. den mjölkmängd som producerats på de gårdar med mjölkboskap som är med i uppföljningen av avkastningen tredubblats per gård under de senaste femton åren och under samma tid har det genomsnittliga antalet kor på gårdarna fördubblats.

Investerings- och startbidrag som delfinansieras av EU finansieras med anslag i budgeten (mom. 30.10.40). De investeringsbidrag som i sin helhet finansieras nationellt beviljas och betalas fort-

farande ur Gårdsbrukets utvecklingsfond. Gårdsbrukets utvecklingsfonds ekonomiska situation granskas i följande tabell. Jordbruksinvesteringar och etablering av jordbruk främjas också med hjälp av räntestöd (mom. 30.10.41).

Stödform i fråga om det strukturstöd till jordbruket som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond och budgeten åren 2016—2018 (mn euro)

	2016 bokslut	2017 uppskattning	2018 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Disponibla medel sammanlagt	99,23	125,38	139,72
— egna inkomster[1)] (bl.a. amorteringar och räntor)	26,77	23,40	20,20
— återtagande av lån och bidrag	0,01	0,23	0,24
— inkomster från EU + diverse inkomster	-0,03	-	-
— belopp som överförs från föregående år	60,76	67,55	68,08
— övriga inkomster	0,72	1,20	2,20
— överföring från budgeten	11,00	33,00	49,00
LÅN, sammanlagt			
Ur Gårdsbrukets utvecklingsfond (statliga lån)	0,33	3,20	2,00
Räntestödslån sammanlagt (mom. 30.10.41)	156,33	250,00	250,00
BIDRAG			
Ur Gårdsbrukets utvecklingsfond	20,70	40,60	44,50
EU-delfinansierade bidrag (mom. 30.10.40)	88,00	67,50[2)]	67,50
RÄNTESTÖD FÖR RÄNTESTÖDSLÅN (mom. 30.10.41)	10,96	14,00	25,00

[1)] Innehåller också köpeskillingsfordringar och försäljning av gårdar.

[2)] Dessutom beräknas det att en obunden bevillningsfullmakt på 54 miljoner euro överförs från 2016.

I enlighet med regeringsprogrammet ska satsningar som förbättrar lönsamheten inom jordbruket kanaliseras via Gårdsbrukets utvecklingsfond under regeringsperioden åren 2016—2018. De föreslagna bidragen, bevillningsfullmakten för räntestödslån och Gårdsbrukets utvecklingsfonds disponibla medel för 2018 beräknas räcka för investeringar i den omfattning som motsvarar behovet av strukturutveckling inom jordbruket på lång sikt.

Genom systemet med avträdelsestöd (mom. 30.10.42) främjas en ökning av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet är också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Det nuvarande systemet med avträdelsestöd fortsätter till 2018.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2014	2015	2016	2017—2018 mål
Företagarinkomst från jordbruket/FWU (euro/år)[1)]	17 800	15 700	17 400	ökar
Den inhemska produktionens andel (%) av konsumtionen				
— kött sammanlagt	81	81	81	ökar
— mjölkprodukter sammanlagt	70	67	67	ökar
Självförsörjningsgraden i fråga om kompletterande protein (%)[2)]	12	16	16	ökar
Värdet av jordbruksproduktionen (mn euro)[3)]	3 884	3 841	3 729	ökar
Bruttovärdet av livsmedelsproduktionen sammanlagt (mn euro)[4)]	27 742	26 602	26 750	ökar
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro)[5)]	1 595	1 390	1 319	ökar

[1)] FWU är antalet heltidsarbetande medlemmar av en företagarfamilj beräknat utifrån företagarfamiljens arbetstimmar (0,92 personer per gård 2015). Företagarinkomsten från jordbruket beskriver den genomsnittliga inkomsten per företagare och år. Siffran för 2016 är en uppskattning.

[2)] Inbegriper andelen ryps, raps, bondbönor och ärter av det kompletterande proteinet inom husdjurssektorn.

[3)] Siffrorna innehåller med undantag av stöden värdet av all jordbruksproduktion, även av mellanprodukter. Siffran för 2016 är en uppskattning.

[4)] Produktionens bruttovärde inom jordbruket, livsmedelsindustrin, förplägnadsverksamheten samt parti- och detaljhandeln med livsmedel. Siffran för 2016 är en uppskattning.

[5)] Källa: Tullen/Uljas

Landsbygdsprogrammet innehåller åtgärder för att *förbättra miljöns tillstånd*. De viktigaste åtgärderna är miljöersättningar och ekologisk produktion, vilka finansieras under mom. 30.20.43. Dessa har samordnats med det förgröningsstöd som ingår i systemet med direktstöd. Resultaten av uppföljningsundersökningen av effekterna av miljöstödet för jordbruk (1995—2013) visar att den potentiella belastningen av näringsämnen från jordbruket, mätt utifrån näringsbalansen, har minskat.

Landsbygdsprogrammet innehåller också många andra viktiga åtgärder för att förbättra miljöns tillstånd. Programmets åtgärder gör det möjligt att på ett hållbart sätt utveckla jordbruksproduktionen och livsmedelssystemet så att näringsämnena inom jordbruket kan användas för nyttobruk och återvinnas. Investeringsstöden gör det möjligt att ordna återvinningen av stallgödsel genom processering och genom utvecklande av logistiken och nya gödselprodukter. Genom projekten främjas samarbetet mellan husdjursuppfödarna och växtodlingsgårdarna samt utvecklas återvinningen av näringsämnen och ekoeffektiviteten i hela produktionskedjan i samarbete med producentorganisationerna.

Avsikten är att genom åtgärder inom klimatprogrammet för lantbruk (Steg mot klimatvänligare mat) minska klimatbelastningen från livsmedel samt förbättra anpassningen till klimatförändringen inom livsmedelsystemet, samtidigt som konsumenternas förväntningar när det gäller ansvarsmedvetenheten inom produktionen beaktas.

Minskning av miljöbelastningen

	1995—1999 i genomsnitt	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014 utfall	2015 utfall	2016—2018 mål
Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha[1)]	70,5	53,8	46,3	46,7	47,2	<46,0
Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha	12,8	7,6	4,0	3,9	3,8	<5,0
Utsläpp av växthusgaser från jordbrukssektorn, miljoner ton CO2/ekv[2)]	6,7	6,4	6,4	6,5	6,5	<6,5
Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket, miljoner ton CO2/ekv[3)]	7,0	7,2	7,3	7,6	7,3	<7,3
Utsläpp av ammoniak från jordbruket, kt/år[4)]	31,6	32,2	32,3	33,5	28,8	<28,8

[1)] Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten (Källa: Naturresursinstitutet, Agrikaattori).

[2)] Till utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn räknas utsläpp av metan från husdjurens matsmältning och gödselhanteringen, utsläpp av dikväveoxid från gödselhantering och odlingsjord samt koldioxidutsläpp från kalkning. Källa: Statistikcentralen ”Greenhouse gas emissions in Finland 1990—2014” 15.3.2017.

[3)] Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket (markanvändning, förändringar i markanvändningen samt skogsbrukssektorn) är koldioxidutsläpp från odlingsmark och gräsbevuxna områden. Källa: Statistikcentralen ”Greenhouse gas emissions in Finland 1990—2014” 15.3.2017.

[4)] Källa: Inventeringsrapport till konventionen om långväga transport av luftföroreningar – Informative Inventory Report, IIR 2017, 15.3.2017. (Utsläppen för 2015 har beräknats med en ny utsläppsmodell, således avviker siffran från siffrorna för de tidigare åren och är inte jämförbar med de tidigare åren).

Till de EU-finansierade åtgärderna för utvecklande av livsmedelskedjan (mom. 30.20.46) hör t.ex. frukt- och grönsaksorganisationernas åtgärdsprogram. Stöd som i sin helhet finansieras nationellt under moment 30.20.47 beviljas för åtgärder som stöder redogörelsen om livsmedelspolitik och som bl.a. syftar till att stärka konsumenternas förtroende, höja uppskattningen för mat och matkultur, säkerställa kompetensen hos aktörerna inom livsmedelssystemet, höja värdet på exporten, främja hälsosamma matvanor samt skapa ett säkert spårbarhets- och ansvarssystem för det finländska livsmedelssystemet. Med medel under momentet stöds också de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närdproducerad mat. Med anslaget stöds dessutom åtgärder enligt handlingsprogrammet för naturproduktbranschen 2020. Ett gemensamt mål för programmen för närproducerad och ekologisk mat är att öka andelen närproducerad och ekologisk mat i den offentliga upphandlingen genom förbättrad upphandlingskompetens och bättre kvalitetskriterier.

Ekologisk och närproducerad mat

	2014	2015	2016	2017—2018 mål
Mikro- och småföretag i livsmedelsbranschen[1)]				
— antal (st.)	1 655	1 722	>1 722	ökar
— produktionens förädlingsvärde (mn euro)	646,5	641,7	>641,7	ökar

Ekologisk och närproducerad mat

	2014	2015	2016	2017—2018 mål
Åkerareal med ekologisk odling (%)[2]	9,4	9,9	10,7	ökar
Antal ekologiska husdjursgårdar (st.)[2]	825	899	959	ökar
Antal producenter av ekologiska livsmedel (st.)[1]	651	674	>674	ökar

[1] Statistikunderlaget för uppgifterna om antalet företag har ändrats (källa: Statistikcentralen). På grund av tidtabellen för när statistiken är klar finns inte utfallet för 2016 att tillgå.

[2] Källa: Livsmedelssäkerhetsverket.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet är viktiga styrkor hos den finländska maten. Den goda situationen upprätthålls med hjälp av författningsstyrning, rådgivning, egenkontroll och riskbaserad myndighetstillsyn. När det gäller hanteringen av säkerhetsrisker ligger tyngdpunkten på att bekämpa sjukdomar som sprids mellan djur och människor (zoonoser), på att förhindra att nya allvarliga djursjukdomar och farliga växtskadegörare sprids till Finland samt på att utveckla krishanteringen. Högklassiga, säkra och för Finland lämpliga produktionsinsatser säkerställer för sin del verksamhetsförutsättningarna inom jordbruket.

Målet är att i samarbete med aktörerna inom livsmedelssystemet säkerställa en god näringsmässig kvalitet på livsmedel, livsmedelssäkerhet och sådan information om livsmedlen som inte vilseleder konsumenterna. Åtgärderna mot förfalskningar, bedrägerier och grå ekonomi i livsmedelssystemet effektiviseras.

Genom samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn skapas i det finländska livsmedelssystemet sådana säkerhets-, kvalitets- och spårbarhetssystem med vilka hanteringen av livsmedelssäkerhetsrisker och av aktörernas och konsumenternas ekonomiska risker säkerställs och som ger bra förutsättningar också för export av livsmedel. Djurens välbefinnande främjas genom en revidering av lagstiftningen, stödsystem (mom. 30.10.43) och tillsyn.

Den kontroll som täcker hela livsmedelssystemet och som hänför sig till livsmedlens säkerhet och kvalitet utvecklas på det sätt som EU:s rättsakter förutsätter. Kontrollen och forskningen riktas så att de stöder de samhälleliga effektmål som ställts upp i motiveringen till huvudtiteln.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

	2014	2015	2016	2017—2018 mål
Djursjukdomar som är farliga eller lätt sprider sig (st.)	0	0	16[1]	0
Farliga växtskadegörare (nya bestående) (st.)	1	0	0	0
Andelen husdjursgårdar som fått ersättningar för djurens välbefinnande (%)	38	45	43	ökar
Rapporterade livsmedelsburna matförgiftningsepidemier (st.)	36	40	uppskattning 50	under 45
— antal insjuknade (st.)	702	655	uppskattning 1 200	under 1 000

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

	2014	2015	2016	2017—2018 mål
Förekomst av salmonella (%)				
— i djur inom livsmedelsproduktionen och i livsmedel	under 1	under 1	under 1	under 1
— i foder för djur inom livsmedelsproduktionen	0	0	0	0
Objekt som nått den bästa nivån vid OIVA-inspektionerna av lokalerna (%)	86	88	86	över 85
Andel objekt som uppfyller kraven (%)				
— jordbrukets insatsvaror (frön, gödselfabrikat, växtskyddsmedel och foder)	över 95	över 94	över 95	över 95
— den ekologiska livsmedelskedjan	97	98	över 98	över 95
— på urval baserad tillsyn över djurskyddet	78	82	uppskattning 80	över 85

[1)] Av de djursjukdomar som är farliga och lätt sprider sig finns 15 (st.) hos vilda djur.

Målet vid utvecklingen av myndighetsövervakningen är att säkerställa jämlik och enhetlig service i hela landet samt att förbättra effekten och omfattningen på basis av riskbedömning och med hjälp av egenkontroll. Publiceringen av uppgifter om livsmedelstillsynen utvecklas. Livsmedelssäkerhetsverket Evira (mom. 30.20.02) leder, styr och utvecklar tillsynen inom hela livsmedelskedjan samt utför vetenskaplig forskning och riskbedömning till stöd för tillsynen och riskhanteringen.

40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 75 276 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för startbidrag till unga jordbrukare och unga näringsidkare och investeringsbidrag till jordbruket enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
År 2018 får beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2014—2020 fattas för 67 500 000 euro. Om en del av den bevillningsfullmakt för 2017 som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2018.

Förklaring: Startbidragen till unga jordbrukare och unga näringsidkare samt investeringsbidragen till jordbruket ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Genom bidragen förbättras jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft, minskar den ekonomiska risken i samband med etablering av jordbruk samt tryggas en fortsatt jordbruksproduktion. Investeringar stöds förutom med delfinansierade bidrag som beviljas under momen-

tet dessutom med räntestöd (mom. 30.10.41) samt nationella bidrag och statsborgen som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond.

Bidragsbesluten beräknas uppgå till sammanlagt 67 500 000 euro. Av detta belopp beräknas startbidragen uppgå till ca 12 000 000 euro och investeringsbidragen till 55 500 000 euro. Utbetalningen av bidragen sker under fyra år.

År 2018 behövs det uppskattningsvis sammanlagt 75 276 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 31 616 000 euro och den nationella medfinansieringen 43 660 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (mn euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	58,4	27,5	8,5	-	-	94,4
Förbindelser 2018	16,9	25,2	16,9	8,5	-	67,5
Utgifter sammanlagt	75,3	52,7	25,4	8,5	-	161,9

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.10.40 (mn euro)

	De ekonomiska ramarna program-perioden 2014—2020			Anslag		
Åtgärd	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2015—2016	budgeterat 2017	budgetprop. 2018
Start- och investeringsbidrag	170,9	236,1	407,0	24,8	72,0	75,3

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	3 300
Sammanlagt	3 300

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	75 276 000
2017 budget	71 976 000
2016 bokslut	54 800 000

41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), skoltlagen (253/1995), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000), landsbygdsnäringslagen (1295/1990) och lagen om gårdsbruksenheter (188/1977).

Fullmakt
År 2018 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital på högst 250 000 000 euro.

Förklaring: För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är det årliga räntestödet i fråga om lån som beviljats 2013 och därefter högst tre procent av det återstående lånebeloppet och i fråga om lån som beviljats tidigare på motsvarande sätt högst fyra procent. För lån som 1996—2012 beviljats med stöd av den tidigare finansieringslagstiftningen är räntestödet högst fyra eller fem procent av det återstående lånebeloppet beroende på tidpunkten för beviljande av lånet. För lån som före 1996 beviljats enligt landsbygdsnäringslagen betalas till kreditinstitutet i räntestöd 50 % av den totala ränta som kreditinstitutet tar ut. Beloppet av räntegottgörelse för lån enligt lagen om gårdsbruksenheter varierar beroende på året för beviljande av lånet och låneslaget. Det utestående kapitalet i fråga om räntestödslån uppgick vid utgången av 2016 till sammanlagt ca 1,51 miljarder euro. Vid dimensioneringen av anslaget har det antagits att det genomsnittliga räntestödet för 2018 är 1,65 % av räntestödslånens kapital.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (mn euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Räntestödslån som beviljats före 2018	24,5	26,1	25,1	24,5	158,2	258,4
Räntestödslån som beviljas 2018	0,5	3,9	4,9	5,5	12,6	27,4
Utgifter sammanlagt	25,0	30,0	30,0	30,0	170,8	285,8

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	11 000
Sammanlagt	11 000

2018 budget	25 000 000
2017 budget	14 000 000
2016 bokslut	10 964 673

42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 58 330 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974)

2) till betalning av avträdelsestöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006)

3) till betalning av Finlands åtaganden som föranleds av förbindelser enligt systemet med avträdelsestöd och programmet för skogliga åtgärder under EU:s programperiod 1995—1999 helt och hållet med nationella medel.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom avträdelsestödet främjas en förstoring av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet är också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Nya beslut om avträdelsestöd kan fattas till utgången av 2018, varefter det inte längre är möjligt att bevilja förtidspension från jordbruk i Europeiska unionen.

År 2018 betalas utgifter för de fyra helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsestöd för lantbruksföretagare (perioderna 2003—2006, 2007—2010, 2011—2014 och 2015—2018) och för systemet med avträdelsepension och avträdelseersättning från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen. Systemet för 2000—2002 beräknas inte längre föranleda några betalningar. Systemet med avträdelsestöd beräknas år 2018 omfatta ungefär 260 avträdare.

Utfall av avträdelsestöden och avträdelsepensionerna år 2018

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid, Gårdar	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid, Avträdare	Pensioner som utbetalas i slutet av år 2018, uppskattning st.	Genomsnittlig ersättning år 2018, uppskattning euro/månad
Avträdelsepension			8 401	240
Avträdelsestöd 2000—2002	1 845	2 949	0	0
Avträdelsestöd 2003—2006	3 389	5 794	59	903
Avträdelsestöd 2007—2010	2 467	4 298	337	686
Avträdelsestöd 2011—2014	2 066	3 204	1 661	996
Avträdelsestöd 2015—2018[1)]	303	459	402	1 248
Sammanlagt	10 070	16 704	10 860	

[1)] Uppskattning av situationen i slutet av år 2018.

Åren 2017 och 2018 beräknas användningen av anslaget fördela sig på följande sätt (mn euro)

	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Avträdelsepensioner	28,58	26,01
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2000—2002	0,06	0,00
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2003—2006	1,91	0,99
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2007—2010	5,64	3,82
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2011—2014	24,40	21,79
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2015—2018	2,15	4,66
Förvaltningskostnader[1)]	1,62	1,58
Sammanlagt	64,36	58,85[2)]

[1)] Grunderna för förvaltningskostnaderna gäller åren 2015—2018.

[2)] Till förfogande under momentet finns även anslag som överförs från föregående år

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	1 100
Sammanlagt	1 100

2018 budget	58 330 000
2017 budget	57 230 000
2016 bokslut	72 630 000

43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 67 767 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för ersättningar för djurens välbefinnande enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av sådana stöd för djurens välbefinnande enligt det av Europeiska kommissionen för åren 2007—2013 godkända programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som förlängts med ett år till 2014

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingås under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna för djurens välbefinnande ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020.

Syftet med ersättningar för djurens välbefinnande är att djurens välbefinnande ska förbättras. Avsikten är att främja en mer artspecifik skötsel av produktionsdjuren och att öka jordbrukarnas medvetenhet om de faktorer som inverkar på djurens välbefinnande. En förbindelse om djurens välbefinnande kan ingås i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och fjäderfä. I förbindelser om djurens välbefinnande förbinder sig jordbrukaren att iaktta villkoren för åtgärderna i fråga om de djurarter som jordbrukaren valt. Förbindelsen gäller 1 år, men den kan förlängas varje år.

År 2016 förband sig ca 6 300 husdjursproducenter till ersättning för djurens välbefinnande. Vid granskning av produktionsinriktningarna har 52 % av nötkreatursgårdarna, 68 % av svingårdarna, 53 % av gårdarna med får och getter och 70 % av fjäderfägårdarna ingått förbindelse.

År 2018 behövs det ett anslag på uppskattningsvis sammanlagt 67 767 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 28 462 000 euro och den nationella medfinansieringen 39 305 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

Under momentet kan det även betalas sådana stöd som främjar djurens välbefinnande enligt programperioden 2007—2013 och som förlängts med ett år till 2014, vilka tidigare betalats under moment 30.20.43. Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.10.43 (mn euro)

	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag		
Åtgärd	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014—2016	budgeterat 2017	budgetprop. 2018
Ersättningar för djurens välbefinnande	192,360	265,640	458,000	131,489	67,767	67,767

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	67 767 000
2017 budget	67 767 000
2016 bokslut	67 767 000

50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 466 000 euro.

Anslaget får enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster (431/2016) användas till betalning av statsbidrag som beviljas för rådgivning, till företag och andra sammanslutningar som bedriver riksomfattande rådgivning.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsbidraget garanteras regionalt och innehållsmässigt täckande yrkeskunnig rådgivning till skäligt pris. Detta skapar för sin del förutsättningar för bedrivande av jordbruksproduktion i hela Finland. De statsbidragstagande rådgivningsorganisationernas effektivitet

mäts bl.a. i antalet kunder. Mer än 40 % av lantbruks- och trädgårdsföretagen är kunder eller medlemmar i rådgivningsorganisationer.

Preliminära mål för användningen av statsbidraget när det gäller främjande av näringarna på landsbygden:

1. Genom rådgivning och genom att främja olika samarbetsformer och utveckling av kvalitetssystem skapas det förutsättningar för konkurrenskraft och tillväxt inom affärsverksamhet som baserar sig på bioekonomi och livsmedelskedjan. Beredskapen inom företagsledningen samt marknadskompetensen, riskhanteringen och lantbruksföretagens produktivitet förbättras.

2. Genom rådgivning och utveckling av rådgivningstjänsterna främjas miljövänligare produktionsmetoder och en hållbar användning av förnybara naturresurser bl.a. genom en optimal och hållbar användning av produktionsinsatserna och förbättrad energi- och materialeffektivitet. Dessutom har man som mål att höja skördenivåerna.

3. Människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet samt ansvarsmedvetenheten inom livsmedelskedjan främjas genom rådgivning och metoder inom husdjursaveln samt genom att utveckla mätare och metoder.

I resultatavtalen kommer man närmare överens om vilka mål för 2018 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (Maatalouden erikoisyhdistysten liitto) (riksdagen)	-100
Bortfall av tillägg av engångsnatur (ProAgria Keskusten Liitto ry) (riksdagen)	-1 752
Bortfall av tillägg av engångsnatur (Suomen Hevostietokeskus ry) (riksdagen)	-48
Bortfall av överföring av engångsnatur (motsvarande tillägg under moment 30.20.46)	-500
Rådgivningsorganisationernas verksamhet	500
Sammanlagt	-1 900

2018 budget	3 466 000
2017 budget	5 366 000
2016 bokslut	5 873 000

51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 843 000 euro.

Anslaget får användas för följande bidrag till Renbeteslagsföreningen i enlighet med renskötsellagen (848/1990):

1) statsbidrag för byggande och underhåll av rengärden vid riksgränserna

2) stöd för rådgivnings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja renskötseln.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : De statliga skyldigheterna i anslutning till rengärden vid riksgränserna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna och innefattar åtgärder för att bygga och underhålla rengärden vid Finlands gräns till Norge respektive Ryssland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Byggande och underhåll av rengärden vid riksgränserna i enlighet med rengärdesavtalen	987 000
Stödjande av rådgivningsarbetet	803 000
Försöksverksamhet inom renskötseln	53 000
Sammanlagt	1 843 000

2018 budget	1 843 000
2017 budget	1 843 000
2016 bokslut	1 696 000

54. Främjande av hästhushållningen med den avkastning av penningspelsverksamhet som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 40 092 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd som avses i lotterilagen (1047/2001) och i den förordning av statsrådet (14/2017) som gäller användning av penningspelsbolagets avkastning för främjande av hästuppfödning och hästsport.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Av Veikkaus Ab:s avkastning ska en del användas för att främja hästuppfödning och hästsport. Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.20. I form av understöd som beviljas efter prövning används en del som motsvarar inkomsterna till att främja hästuppfödning och hästsport. Dessutom kan 168 000 euro användas till hästhushållsforskning (mom. 30.01.05) samt 240 000 euro till utgifter som föranleds av beviljande av understöd för främjande av hästhushållning (moment 30.01.01). Beloppen motsvarar inkomsterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad inkomstpost under moment 12.30.20 (med beaktande av verkställighetsuppdrag som gäller främjande av hästhushållning under moment 30.01.01)	320
Sammanlagt	320

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	40 092 000
2017 budget	39 772 000
2016 bokslut	872 000

55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 305 000 euro.

Anslaget får användas till stödjande av 4H-verksamheten.

F ö r k l a r i n g : 4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och dragningskraft som boendemiljö genom att erbjuda mångsidig hobby-, service- och tävlingsverksamhet, sysselsätta unga och erbjuda dem möjligheter att prova på företagande i hembygden. 4H-organisationen har sammanlagt ca 250 föreningar som får statsbidrag och vilkas verksamhet omspänner över 90 % av kommunerna i Finland. Föreningarna har ca 65 000 medlemmar.

Särskild vikt läggs vid en ökning av sysselsättningsmöjligheterna för unga och på främjandet av företagsamhet, genom vilket man också svarar på den allt större utmaningen med arbetslöshet bland unga. Inom organisationen har man tagit bruk bl.a. verksamhetsmodellen ”tre steg till arbetslivet”. 4H-föreningarna är också arbetsgivare åt tusentals unga och tryggar därigenom för sin del serviceutbudet på landsbygden. De unga grundar också egna företag via 4H-verksamheten.

I resultatavtalet kommer man närmare överens om vilka mål för 2018 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (verksamhet som främjar företagsamhet och ungas sysselsättning) (riksdagen)	-600
Sammanlagt	-600

2018 budget	3 305 000
2017 budget	3 905 000
2016 bokslut	3 913 000

63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för genomförande av rikstäckande utvecklings- och forskningsprojekt som gäller landsbygden och skärgården, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011)

2) till verksamhet som bedrivs av landsbygdspolitiska rådet enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011)

3) i anslutning till genomförandet av offentligrättsliga samfunds projekt, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter

4) för riksomfattande utveckling av byaverksamheten

5) till verksamhet som bedrivs av den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981).

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget stöds genomförandet av målen för de landsbygdspolitiska och skärgårdspolitiska programmen samt finansieras riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som avses i dessa program. Anslaget används för verksamheten och nätverksarbetet i landsbygdpolitiska rådet och skärgårdsdelegationen. Anslaget används även för stödjande av byaverksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nationella forsknings- och utvecklingsprojekt	682 000
Statsbidrag för byaverksamhet	1 100 000
Landsbygdspolitiska rådet	68 000
Skärgårdsdelegationen	150 000
Sammanlagt	2 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (statsbidrag för byaverksamhet) (riksdagen)	-250
Finansiering av byaverksamhet och riksomfattande projekt	977
Sammanlagt	727

2018 budget	2 000 000
2017 budget	1 273 000
2016 bokslut	1 523 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 136 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för projekt som verkställer programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och det tekniska biståndet i anslutning därtill under programperioden 2014—2020 samt till betalning av förskott i motiverade fall

2) till avlönande av sådan personal motsvarande sammanlagt högst 223 årsverken som behövs för genomförande av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland programperioden 2014—2020 samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingås under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
År 2018 får beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2014—2020 fattas för 118 500 000 euro, varav 28 800 000 euro anvisas för åtgärder som anknyter till den lokala utvecklingen och 89 700 000 euro för andra åtgärder som finansieras under detta moment.

Om en del av de bevillningsfullmakter för 2017 som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2018.

Förklaring: Med medel under detta moment finansieras under programperioden 2014—2020 sådana åtgärder enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som hänför sig till utveckling av företagsverksamheten, servicen, byarna och samarbetet på landsbygden, till utbildning och informationsförmedling på landsbygden samt till lokal utveckling genom Leader-verksamhet.

Finansieringen genomförs i form av företagsstöd samt i form av lokala, regionala, interregionala, riksomfattande och internationella projekt. Det tekniska biståndet stöder genomförandet av hela programmet. De årsverken som behövs för att genomföra programmet motsvarar utöver det tekniska biståndet det maximala antalet anställda årligen inom projekt som hör till statsförvaltningens s.k. egna produktion. Tekniskt bistånd kan användas för avlönande av personal motsvarande 871 årsverken under åren 2014—2023 för genomförande av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020. Av dessa årsverken hade 151,24 årsverken använts vid utgången av 2016.

Bevillningsfullmakten anvisas närings-, trafik- och miljöcentralerna utifrån den riktgivande finansiering till lokal utveckling som fastställts för varje Leadergrupp, som valts genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet, samt utifrån godkända planer i syfte att anvisa regionala medel för andra åtgärder som finansieras under detta moment. Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen och bevillningsfullmakterna 2018 (euro)

	Anslag	Fullmakt
Sammanlagt, varav	136 800 000	118 500 000
— EU:s andel	62 433 000	54 238 000
— statens andel	74 367 000	64 262 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (mn euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	129,000	129,000	109,000	89,000	69,325	525,325
Förbindelser 2018	7,800	16,000	33,000	50,000	11,700	118,500
Sammanlagt	136,800	145,000	142,000	139,000	81,025	643,825

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av bevillningsfullmakten och anslaget (mn euro)

Program	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under program-perioden	Budgeterat utan fullmakt under program-perioden	Bevillnings-fullmakt 2018	Anslag betalat 2014—2016	Anslag budgeterat 2017	Anslag budgetprop. 2018
Programmet för utveckling av landsbygden i Fast-landsfinland (program-perioden 2014—2020) sammanlagt	912,000	564,900	118,500	39,575	109,340	136,700
— varav tekniskt bistånd	70,000	50,000	-	-	8,400	10,000
Programkorrigeringar	-	-	-	1,831	0,100	0,100
Alla sammanlagt	912,000	564,900	118,500	41,406	109,440	136,800

Momenten 30.10.40, 30.10.43, 30.20.43 och 30.20.44 utgör även en del av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Fullmakten och anslaget för tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av programmet finns under detta moment. Fullmakten för den följande posten för tekniskt bistånd tilldelas 2020.

De poster som föranleds av återkrav antecknas under moment 12.30.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	27 360
Sammanlagt	27 360

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	136 800 000
2017 budget	109 440 000
2016 bokslut	40 650 185

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

F ö r k l a r i n g : Förklaringsdelen under kapitel 30.20 ingår i förklaringsdelen under kapitel 30.10.

02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 38 125 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av veterinärmedicinska skadenämndens verksamhet

2) till en sänkning av priserna på avgiftsbelagda djurundersökningar som syftar till att upptäcka och följa farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska bekämpas, högst 576 000 euro

3) till betalning av ersättningar som motsvarar kostnaderna för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002)

4) för utgifter som betalas med stöd som avses i den förordning av Europaparlamentet och rådet (EU) nr 652/2014 som gäller förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial

5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Livsmedelssäkerhetsverket (Evira) har till *uppgift* att övervaka och undersöka säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsförnödenheter, djurens hälsa och välfärd samt växthälsa. Evira säkerställer säkerheten och kvaliteten i fråga om livsmedel och primärproduktionsprodukter samt produktionskedjan för dem.

Evira stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— leder, utvecklar och övervakar den riskhantering som myndigheterna på områdena för livsmedelssäkerhet, djurens hälsa och välfärd och växthälsa ansvarar för på det regionala och det lokala planet och genomför övervakning inom sitt eget ansvarsområde

— bygger upp system som tryggar livsmedelssäkerheten tillsammans med producenterna, livsmedelsindustrin och livsmedelshandeln

— utför analys och diagnostik som hänför sig till djursjukdomar och växtskadegörare samt livsmedelssäkerhet för påvisande och bekämpning av sjukdomar och för att öka livsmedelssäkerheten

— är referenslaboratorium inom sitt eget område

— bedriver vetenskaplig forskning, utför riskbedömningar samt företar uppföljningsundersökningar

— svarar för riskkommunikationen mellan myndigheterna och konsumenterna samt aktörerna inom livsmedelssektorn.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Evira:

— aktörernas ansvar, växelverkan mellan övervakningen och aktörerna samt öppenheten i myndighetsverksamheten främjas i syfte att öka övervakningens verkningsfullhet. Principen att flytta tyngdpunkten från övervakning till handledning stärks

— bekämpningen av antimikrobiell resistens fortsätter i enlighet med det nationella handlingsprogrammet

— säkerställandet av förutsättningarna för export av produkter inom livsmedelskedjan och öppnandet av nya målländer för export påverkas aktivt

— bioekonomin och nya tekniker och innovationer särskilt när det gäller utnyttjande av näringsämnen och flödet av biprodukter främjas

— beredskapen när det gäller hoten mot livsmedelssäkerheten, djursjukdomar och växtskadegörare utvecklas och en tillräcklig övervakning av dem säkerställs

— det livsmedelspolitiska programmet verkställs och ett hållbart livsmedelssystem främjas

— man bidrar till att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för företagarna inom livsmedelskedjan och stärka deras konkurrenskraft och till att trygga landsbygdens livskraft genom att främja företagsamhet

— myndighetssamarbetet stärks i syfte att förebygga kriminell verksamhet inom livsmedelskedjan

— forskningsverksamheten och riskbedömningen riktas så att de tjänar lagstiftningsarbetet, tillsynen och näringens behov i enlighet med förvaltningsområdets strategi

— reformen av arbetssätten och arbetsmetoderna inom förvaltningen fortsätter med målet att minska den administrativa bördan

— man deltar i reformen av lokal- och regionförvaltningens strukturer och genomför sammanslagningen av Evira, Mavi och de uppgifter som överförs från Lantmäteriverket på ett kontrollerat och inkluderande sätt

— servicen och informationssystemen utvecklas på ett kundorienterat sätt. Utvecklandet av informationslager och informationssystem som förbättrar den elektroniska kommunikationen och effektiviteten i myndighetsverksamheten samt ibruktagandet av ny teknik i verksamheten fortsätter.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Evira upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

30.20

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelssäkerhetsverkets huvudfunktioner

	2016 utfall			2017 uppskattning			2018 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Livsmedelssäkerhet	28 526	13 422	324	31 109	14 956	329	30 098	14 956	325
Djurens hälsa och välbefinnande	19 661	2 892	179	21 243	3 496	192	20 551	3 496	192
Växtproduktionsförut-sättningar och växthälsa	11 451	6 290	124	9 756	3 715	123	9 439	3 715	123
Sammanlagt	59 638	22 604	627	62 108	22 167	644	60 088	22 167	640

Nyckeltal för ämbetsverket

	2016 utfall	2017 budget	2018 mål
Funktionell effektivitet			
— Lönsamhetsindex	103	100	100
— Produktivitetsindex	101	101	101

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	60 356	62 108	60 292
Bruttoinkomster	22 604	22 167	22 167
Nettoutgifter	37 752	39 941	38 125
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 374		
— överförts till följande år	10 549		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	18 714	18 683	18 683
— övriga intäkter	2	-	-
Intäkter sammanlagt	18 716	18 683	18 683
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	14 794	14 518	14 518
— andel av samkostnader	3 827	4 165	4 165
Kostnader sammanlagt	18 621	18 683	18 683

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	95	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	100	100
Övriga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 822	2 184	2 184
— övriga intäkter	2	-	-
Intäkter sammanlagt	2 824	2 184	2 184
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 352	2 001	2 001
— andel av samkostnader	938	759	759
Kostnader sammanlagt	3 290	2 760	2 760
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-466	-576	-576
Kostnadsmotsvarighet, %	86	79	79
Prisstöd	317	576	576
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-149	-	-

I syfte att upptäcka djursjukdomar som ska bekämpas och nya, farliga djursjukdomar samt i syfte att övervaka förekomsten av endemiska djursjukdomar behövs det prover från sjuka djur. För att det vid undersökningarna av djursjukdomar ska vara möjligt att få en med tanke på övervakningen tillräcklig mängd prover förutsätts det att djurens ägare eller veterinärerna på eget initiativ sänder in prover. Om kostnaderna för undersökningen tas ut till fullt belopp av den som sänder in proverna minskar antalet prover avsevärt, och därför är det motiverat med ett prisstöd. Prisstödet uppgår till högst 576 000 euro.

De utgifter som betalas med stöd som avses i den förordning av Europaparlamentet och rådet (EU) nr 652/2014 som gäller förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

Av anslaget används 1 480 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projekt för den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-1 194
Projekt för den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2018) (överföring från moment 28.70.20)	657
Utveckling av informationssystemet för veterinärförvaltningen (Elvi) och Vati-projektet inom miljö- och hälsoskyddet, bortfall av tillägg (överföring till moment 30.01.23)	-920
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-13

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-30
Indexhöjning av hyror	13
Löneglidningsbesparing	-48
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-21
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-195
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-41
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-8
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-16
Sammanlagt	-1 816

2018 budget	38 125 000
2017 budget	39 941 000
2016 bokslut	41 927 000

03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 178 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av ersättning till kommunerna i landskapet Åland enligt lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013)

2) till betalning av överföringsutgifter som hänför sig till det europeiska biståndet till dem som har det sämst ställt.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Till Landsbygdsverkets (Mavi) uppgifter hör förvaltnings- och verkställighetsuppdrag som gäller åtgärder enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som EU delvis finansierar samt nationella åtgärder som kompletterar dessa.

Mavi stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— främjar genom sin verksamhet utnyttjandet av de möjligheter som digitaliseringen medför vid verkställigheten av stödsystemen och säkerställer att informationssystemen fungerar

— beaktar näringsverksamheten på ett mångsidigt sätt i sin egen verksamhet

— åtgärderna enligt landsbygdsprogrammet genom vilka näringsverksamheten i landsbygdsområdena och invånarnas utvecklingsinitiativ diversifieras kan sökas under hela programperioden så att den ram som reserverats kan utnyttjas fullt ut

— stöder genom sin verksamhet genomförandet av principerna för Leaderverksamheten och säkerställer att den lokala utvecklingens roll beaktas i sektorstyrningen

— främjar genom sin verksamhet uppnåendet av målen för regeringsprogrammet och dess verkställighetsplan.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Mavi:

— vid verkställigheten och utvecklandet av EU:s gemensamma jordbrukspolitik, programperioden 2014—2020 samt de kompletterande nationella åtgärderna främjas enklare och effektivare system som ett samarbete inom hela förvaltningsområdet

— Mavis verksamhet stöder uppnåendet av de strategiska och kvantitativa mål samt mål för kommunikationen som uppställs i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020

— införandet av elektroniska processer och tjänster inom förvaltningen fortsätter på ett kundorienterat sätt

— samarbetet mellan Mavi och Lantmäteriverket utvecklas i fråga om informationsförvaltningen och inom sektorn för geografisk information

— välfungerande processer för jordbrukarstöden säkerställs så att stöden kan betalas i enlighet med den planerade tidtabellen

— man deltar i reformen av lokal- och regionaförvaltningens strukturer och genomför sammanslagningen av Evira, Mavi och de uppgifter som överförs från Lantmäteriverket på ett kontrollerat och inkluderande sätt.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser
I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Mavi upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Landsbygdsverkets huvudfunktioner (även andra än moment 30.20.03)[1)]

	2016 utfall[1)]			2017 uppskattning[1)]			2018 uppskattning[1)]		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Jordbrukarstöd	16 919	622	97	18 485	737	98	16 785	773	93
Marknadsstöd	3 277	297	26	3 150	294	26	3 145	245	24
Företags-, projekt- och strukturstöd	6 126	1 817	53	5 285	1 869	54	5 165	816	50
Landsbygdsnätverks-samarbete	1 742	1 386	10	1 495	1 495	10	1 255	1 255	10
Skogsbruk	322	12	4	330	10	4	325	10	4
Fiskerinäringens uppgifter	437	108	5	590	140	6	615	140	6
Vilthushållning	134	2	1	130	3	1	135	3	1

Kostnader, intäkter och årsverken för Landsbygdsverkets huvudfunktioner (även andra än moment 30.20.03)[1)]

	2016 utfall[1)]			2017 uppskattning[1)]			2018 uppskattning[1)]		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Renhushållning	13	-	-	15	-	-	15	-	-
Fead, livsmedelsbistånd till de sämst ställda	250	124	3	255	120	3	245	120	3
Styrfunktioner	396	18	4	415	15	4	410	15	4
Sammanlagt[2)]	29 616	4 386	203	30 150	4 683	206	28 095	3 377	195

[1)] Kostnaderna och intäkterna inbegriper det tekniska biståndets andel av det operativa program som finansieras med medel ur fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt, men inte kostnaderna och intäkterna i anslutning till den egentliga anskaffningen, distributionen och lagringen av maten. Uppgifterna för 2018 innehåller inte den uppgift för det attesterande organet som man har för avsikt att överföra från Mavi till jord- och skogsbruksministeriet vid ingången av 2018.

[2)] Vid uppskattningen av antalet årsverken har som tillägg av engångsnatur i anslutning till produktivitetsmedel följande beaktats: 2 årsv. 2016 och 3 årsv. 2017. I fråga om det attesterande organets uppgifter, som finansieras under moment 30.01.01, har 5,4 årsv. 2016 och 6 årsv. 2017 beaktats. Det attesterande organets uppgifter har man för avsikt att överföra från Mavi till jord- och skogsbruksministeriet vid ingången av 2018.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Effektivitet			
Elektroniska stödansökningar vid arealbaserade stöd, %	88	90	92
Elektroniska stödansökningar vid företags-, projekt- och strukturstöd, %	83	86	86
Reserverat för företags-, projekt- och strukturstöd, %	35	50	50
Utbetalat av de reserverade medlen för företags-, projekt- och strukturstöd, %	21	30	30
Utbetalat av medlen för företags-, projekt- och strukturstöd från programmets finansieringsplan	7	15	20
Funktionell effektivitet			
Lönsamhetsindex (2011=100)	-	100	-
Produktivitetsindex (2011=100)	-	110	-
Produktion och kvalitetsledning			
Kundtillfredsställelse med användarstödet (skala 4—10)	-	8,2	8,2
Kundtillfredsställelse med tillsynen (skala 4—10)	8,2	-	8,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	33 183	32 231	29 224
Bruttoinkomster	8 006	8 029	7 046
Nettoutgifter	25 177	24 202	22 178

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	3 520		
— överförts till följande år	4 593		

Vid dimensioneringen av anslaget har 2 806 000 euro i utgifterna och inkomsterna beaktats som ett belopp för tekniskt bistånd inom ramen för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland.

Av anslaget används 3 600 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de ersättningar som betalas till kommunerna i landskapet Åland för skötseln av uppgifter som avses i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013). Ersättningen fastställs på basis av antalet stödansökningar och ersättningsbeloppet anges i en förordning av statsrådet.

Mavi är förvaltningsmyndighet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (fonden för dem som har det sämst ställt), som arbets- och näringsministeriet ansvarar för. När det gäller årsverkena för genomförandet av det operativa program för bistånd till dem som har det sämst ställt som finansieras ur fonden används fondens tekniska bistånd och när det gäller anskaffning, distribution och lagring av livsmedel används finansieringen för själva programmet. Vid dimensioneringen av anslaget har 3 862 000 euro i utgifterna och inkomsterna beaktats med anledning av administrationen och genomförandet av biståndet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Revidering av stödtillämpningen, bortfall av tillägg (överföring till moment 30.01.23)	-1 850
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-7
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-8
Indexhöjning av hyror	2
Löneglidningsbesparing	-18
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-12
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-114
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-15
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	2
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sammanlagt	-2 024

2018 budget	22 178 000
2017 budget	24 202 000
2016 bokslut	26 250 000

20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 948 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ersättningar som ska betalas till kommunerna med stöd av veterinärvårdslagen (765/2009)

2) till betalning av utgifter som föranleds av bekämpning av djursjukdomar med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013), djurskydd med stöd av djurskyddslagen (247/1996) och ersättningar, utbildningar och utredningar i anslutning till dem samt till betalning av andra utgifter som är nödvändiga för genomförande av veterinärvården

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om skydd för växters sundhet (702/2003)

4) till betalning av utgifter som är nödvändiga för bekämpning av växtskadegörare.

Anslaget får också användas till utgifter och ersättningar som ansluter sig till ovan nämnda utgifter och som hänför sig till tidigare år samt till överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen får kommunen ersättning för uppgifter som kommunalveterinärerna sköter med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013), lagen on animaliska biprodukter (517/2015), djurskyddslagen (247/1996), lagen om transport av djur (1429/1996), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

De avgifter som aktörerna betalar för de avgiftsbelagda prestationer som kommunalveterinären utför med stöd lagen om djursjukdomar och lagen on animaliska biprodukter intäktsförs under moment 12.30.99.

Med stöd av lagen om skydd för växters sundhet (702/2003) kan det till aktören betalas ersättning för kostnaderna för utrotning av växtskadegörare, om de skador som orsakats växtproduktionen är exceptionellt stora och ersättningen behövs för att aktören ska kunna fortsätta med sin näring. Ersättning för kostnaderna för utrotning av skadegörare kan betalas också i fråga om växande träd i skog. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för kartläggnings- och bekämpningsåtgärder som är nödvändiga för bekämpning av skadegörare.

Av anslaget är statens andel 5 818 000 euro och EU:s andel 130 000 euro. Europeiska unionens medfinansiering för bekämpning av djursjukdomar och växtskadegörare intäktsförs under moment 12.30.04.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättningar till kommunerna	4 400 000
Utgifter för bekämpning av djursjukdomar och djurskydd	710 000
Bekämpning av växtskadegörare	838 000
Sammanlagt	5 948 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EU-finansierade utgifter för bekämpning av rabies	-80
Sammanlagt	-80

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	5 948 000
2017 budget	6 028 000
2016 bokslut	5 329 367

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 325 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nationellt stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) (nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, annat stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen)

2) till betalning av stöd som beviljats 2017 och tidigare år

3) till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till med stöd av ett beslut som har vunnit laga kraft, men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen och i fråga om punkt 3 enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
Stödbeslut som fattas 2018 får föranleda utgifter för nordligt stöd på högst 30 000 000 euro som betalas av anslagen för 2019 och senare år.

Förklaring: Nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen betalas med stöd av EU-lagstiftningen och inom de gränser som anges i EU-lagstiftningen. Det nationella stödet har samordnats med de stödsystem som helt eller delvis finansieras av EU (EU:s inkomststöd, kompensationsersättningarna, miljöersättningen och ersättningarna för djurens välbefinnande). Stödet tryggar för sin del jordbrukets och trädgårdsodlingens verksamhetsförutsättningar och produktionens lönsamhet samt bevarandet av landsbygdens livskraft. Stödsystemen omfattar nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd och vissa andra nationella stöd.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för svin- och fjäderfähushållning samt trädgårdsodling i stödområdena A och B på grundval av det stödprogram som kommissionen godkände år 2014. Nordligt stöd betalas i mellersta och norra Finland (stödområde C) för husdjursskötsel, trädgårdsodling, växtodling och vissa andra objekt på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd som kommissionen godkände 2016. Av anslaget betalas dessutom vissa andra nationella stöd.

Anslaget under momentet får även användas till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till t.ex. med stöd av ett lagakraftvunnet beslut i samband med en besvärsprocess, men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2016—2018 (mn euro)

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	316,4	327,9	325,4
Nationellt stöd till södra Finland	27,1	25,1	23,3
Nordligt stöd	284,0	294,7	296,4
Övriga nationella stöd	5,3	8,1	5,7

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (mn euro)

	2018	2019	2020	2021	2022	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser 2018	-	30,0	-	-	-	30,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg som ingick i jordbrukets krispaket 2016	-2 500
Sammanlagt	-2 500

2018 budget	325 400 000
2017 budget	327 900 000
2016 bokslut	321 700 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 531 130 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av direktstöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013

2) till betalning av utgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 för stöd för privat lagring, vissa andra åtgärder som stöder marknaden för jordbruksprodukter och åtgärder som direkt hänför sig till produkterna

3) till betalning av stöd som beviljats 2017 och tidigare år

4) till betalning av Finlands åtaganden som föranleds av utbetalning av stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens förordning (EU) nr 907/2014.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om EU-inkomststöd och enligt principen om betalningsbeslut i fråga om EU-marknadsstöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat de EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som helt finansieras med EU-medel och som betalas enligt den gemensamma jordbrukspolitiken.

EU:s inkomststöd tryggar jordbruksproduktionens lönsamhet och uppnåendet av andra mål för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Villkor för stöden är bl.a. att krav gällande miljön samt djurhälsa och växters sundhet, dvs. de s.k. tvärvillkoren, ska iakttas. Förgröningsstödets andel är 30 % av EU-inkomststödet, och stödet till unga jordbrukare högst 2 % av EU-inkomststödet.

Största delen av EU:s inkomststöd betalas i form av grundstöd som är frikopplat från produktionen. Andelen stöd som är kopplat till produktionen utgör 19,6 % av maximibeloppet av EU:s direktstöd åren 2017—2020.

Det beräknas att beloppet av de EU-marknadsstöd som betalas med medel under momentet ökar med 1 130 000 euro jämfört med 2017 års nivå i och med införandet av det system med utdelning i skolan som helt finansieras av EU. I anslaget har den ökade EU-finansieringen beaktats samtidigt som programmet utvidgades till att omfatta förutom skolmjölksstödet även stöd till frukt i skolan. De kompletterande åtgärder som ingår i systemet har budgeterats under moment 30.20.46.

Under momentet är det möjligt att betala även Finlands åtaganden som föranleds av utbetalning av stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens förordning (EU) nr 907/2014) helt och hållet nationellt.

Anslaget föreslås bli budgeterat enligt kontantprincipen i fråga om EU-inkomststöden och enligt principen om betalningsbeslut i fråga om EU-marknadsstöden.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2018 enligt användningsändamål (euro)

EU:s inkomststöd sammanlagt	525 000 000
— Grundstöd	254 000 000
— Förgröningsstöd	157 500 000
— Stöd till unga jordbrukare	10 500 000
— Stöd som är kopplat till produktionen	103 000 000
EU:s marknadsstöd (stöd för den inre marknaden) sammanlagt	6 130 000
— EU-stöd för privat lagring	1 200 000
— Systemet med utdelning i skolan	4 930 000
Sammanlagt	531 130 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägget för EU:s krisfinansiering	-10 000
Finansiering av systemet med utdelning i skolan	1 130
Sammanlagt	-8 870

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	531 130 000
2017 I tilläggsb.	1 100 000
2017 budget	540 000 000
2016 bokslut	587 810 345

43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 290 710 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av miljöstöd för jordbruket enligt det miljöprogram för jordbruket som Europeiska kommissionen har godkänt för åren 1995—1999 och det horisontella program för utveckling av landsbygden som kommissionen har godkänt för åren 2000—2006 och till betalning av sådana miljöstöd för jordbruket och stöd för icke-produktiva investeringar enligt det för åren 2007—2013 godkända programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som förlängts med ett år till 2014

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingås under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt
År 2018 får de förbindelser och avtal som gäller miljöersättningar och som hänför sig till EU:s programperiod 2014—2020 samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås så att de föranleder utgifter på högst 20 000 000 euro som betalas av anslaget för 2019 och senare år.

Om en del av den i punkt 1 avsedda fullmakt för 2016 eller 2017 som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får förbindelser och avtal som gäller miljöersättningar samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås beträffande den oanvända delen 2018.

Förklaring: Miljöersättningarna, ersättningen för ekologisk produktion, ersättningen för rådgivning och ersättningen för icke-produktiva investeringar ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Syftet med ersättningarna är att åstadkomma en situation där jordbruks- och trädgårdsproduktion kan bedrivas på ett hållbart sätt så, att produktionen belastar miljön mindre än i dagens läge, bevarandet av naturens mångfald och jordbrukets kulturlandskap tryggas och förutsättningarna för bedrivandet av produktion förblir goda också på lång sikt. Syftet med rådgivningen är att svara på det behov av rådgivning som jordbrukarna upplever för att främja målen för unionens gemensamma jordbrukspolitik och för att uppnå målen för programmet för utveckling av landsbygden. Genom rådgivningen är det möjligt att öka jordbrukarens kunnande när det gäller skötseln av jordbruket bl.a. inom miljöfrågor och djurens hälsa

och välbefinnande, minska gårdarnas klimatpåverkan, förbättra energieffektiviteten och förhindra de risker som klimatförändringen medför.

Miljöersättningarna inbegriper miljöförbindelser, miljöavtal och förvaring i genbanker. Miljöersättningsåtgärderna riktas regionalt samt gårds- och skiftesspecifikt. Den gårdsspecifika åtgärden, som är obligatorisk för alla som förbundit sig till åtgärder, siktar till balanserad användning av näringsämnen och planmässig odling. Genom de skiftesspecifika åtgärderna genomförs sådana riktade åtgärder som främjar vattenvården och markstrukturen, minskar utsläppen av växthusgaser och/eller främjar åkernaturens mångfald. En del av vattenvårdsåtgärderna genomförs på annat sätt i det s.k. styrningsområdet (avrinningsområdena för åar och älvar som mynnar ut i Finska viken, Skärgårdshavet, Bottenhavet och Bottenviken). Miljöersättningar och ersättning för icke-produktiva investeringar kan också beviljas föreningar för en grundläggande röjning och vård av våtmarker och kulturbiotoper samt för främjande av naturens och landskapets mångfald.

Vid dimensioneringen av anslaget har också de avtal om miljöspecialstöd som ingåtts åren 1995—1999 och 2000—2006 beaktats. Cirka 86 % av jordbrukarna har förbundit sig till systemet för programperioden 2014—2020 och förbindelsearealen omfattar totalt ca 90 % av den disponibla jordbruksmarken.

De stöd som främjar djurens välbefinnande enligt programperioden 2007—2013 och som förlängts med ett år till 2014, vilka tidigare betalades med medel under detta moment har överförts till moment 30.10.43.

År 2018 behövs det ett anslag på uppskattningsvis sammanlagt 290 710 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 122 098 000 euro och den nationella medfinansieringen 168 612 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.20.43 (mn euro)

	De ekonomiska ramarna under programperioden 2014—2020			Anslag		
Åtgärd	EU	Offentlig finansiering Staten	sammanlagt	betalat 2014—2016	budgeterat 2017	budgetprop. 2018
Miljöersättningar	666,259	920,072	1 586,331	773,975	238,027	240,027
Ekologisk produktion	136,920	189,080	326,000	104,293	48,683	48,683
Rådgivning	14,280	19,720	34,000	4,096	10,333	1,000
Icke-produktiva investeringar	2,520	3,480	6,000	0,094	3,000	1,000
Sammanlagt	819,979	1 132,352	1 952,331	882,458	300,043	290,710

Utgifter på grund av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018	Fullmakt fr.o.m. 2019
Åtgärder som gäller åren 2014—2020, varav	288,210	288,210	10,000	10,000	10,000	606,420	20,000
förbindelser och avtal som ingås 2018	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	20,000
— ekologisk produktion	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	20,000
förbindelser och avtal som ingåtts före 2018	283,210	283,210	5,000	5,000	5,000	581,420	-
— miljöersättningar	239,527	239,527	-	-	-	479,054	-
— ekologisk produktion	43,683	43,683	5,000	5,000	5,000	102,366	-
Åtgärder som gäller åren 2000—2006	0,100	-	-	-	-	0,100	-
Åtgärder som gäller åren 1995—1999	0,400	0,300	-	-	-	0,700	-
Utgifter sammanlagt	288,710	288,510	10,000	10,000	10,000	607,220	20,000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	-9 333
Sammanlagt	-9 333

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	290 710 000
2017 budget	300 043 000
2016 bokslut	300 043 000

44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 518 738 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för kompensationsersättning enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 samt kompensationsersättning som ingår i programmet och som helt och hållet finansieras nationellt

2) till betalning av kompensationsbidrag enligt det program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som Europeiska kommissionen godkänt för åren 2007—2013 och som 2014 förlängts med ett år

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingås under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kompensationsersättningarna ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Med kompensationsersättning ersätts lantbruksföretagarna för den olägenhet som permanenta ogynnsamma naturförhållanden orsakar jordbruksproduktionen. Syftet med kompensationsersättning är att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar och kontinuitet och bevara jordbruksmarken i jordbruksanvändning. Åtgärden bidrar till en balanserad utveckling i fråga om antalet gårdar samt till att gårdsbruksenheter som är ekonomiskt livskraftiga bevaras och på detta sätt till att sysselsättningen på landsbygden upprätthålls och den ekonomiska utvecklingen i landsbygdsområdena främjas. Det finns ingen åldersgräns för erhållande av kompensationsersättning, och ersättningen per hektar minskar när gårdens storlek överskrider vissa gränsvärden. Kompensationsersättning betalas också för permanent gräsmark. Ersättningen betalas förhöjd om gården överskrider den föreskrivna djurtäthetsgränsen. Kompensationsersättningarna är ettåriga.

EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %. Av anslaget betalas dessutom kompensationsersättningar som helt och hållet finansieras av staten.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för systemet med kompensationsersättning 2018 (euro)

Sammanlagt, varav	518 738 000
— EU:s andel	97 113 000
— statens andel	134 108 000
— kompensationsersättning som i sin helhet finansieras nationellt	287 517 000

De ekonomiska ramarna under programperioden och användningen av anslaget under moment 30.20.44 (mn euro)

	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020				Anslag		
Åtgärd	EU	staten	helt nationell finansiering	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014—2016	budgeterat 2017	budgetprop. 2018
Kompensations-ersättningar	760,200	1 049,800	1 860,300	3 670,300	1 468,182	551,888	518,738

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell finansiering enligt landsbygdsprogrammet (besparing enligt regeringsprogr. 2015)	-20 150
Strukturella ändringar (besparing enligt regeringsprog. 2015)	-13 000
Sammanlagt	-33 150

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	518 738 000
2017 budget	551 888 000
2016 bokslut	546 888 000

46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 705 000 euro.

Anslaget får användas

1) för information om och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med rådets förordning (EG) nr 3/2008 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014

2) för utgifter som föranleds av programmet för utvecklandet av produktionen och marknadsföringen av honung i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013

3) till betalning av utgifter för verksamhetsprogrammen för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013

4) för kompletterande åtgärder som hänför sig till systemet med utdelning i skolan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Under momentet finansieras utgifter för EU:s program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014. Programmen finansieras helt och hållet ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Av anslaget för utvecklande av biodlingen och främjande av produktionen och marknadsföringen av honung i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 uppgår EU:s medfinansiering till 50 %.

Till sådana organisationer för marknadsföring inom sektorn för frukt och grönsaker som producenterna bildar, dvs. till producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet. Det stöd som betalas till producentorganisationerna finansieras i sin helhet ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Av anslaget för de kompletterande åtgärder som hänför sig till systemet med utdelning i skolan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 uppgår EU:s medfinansiering till 100 %. Finansieringen av det egentliga systemet med utdelning i skolan tas upp under moment 30.20.41 (EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd).

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen, (EG) nr 3/2008 och (EU) nr 1144/2014	2 200 000	2 200 000
Främjande av produktionen och marknadsföringen av honung, (EU) nr 1308/2013	205 000	103 000
Producentorganisationernas verksamhetsprogram, (EU) nr 1308/2013	2 800 000	2 800 000
Kompletterande åtgärder inom systemet med utdelning i skolan, (EU) nr 1308/2013	500 000	500 000
Sammanlagt	5 705 000	5 603 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EU-finansierat stöd till producentorganisationer	600
Kompletterande åtgärder inom systemet med utdelning i skolan	500
Minskning av den nationella andelen	-500
Återföring av en överföring av engångsnatur (motsvarande minskning under moment 30.10.50)	500
Sammanlagt	1 100

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	5 705 000
2017 I tilläggsb.	500 000
2017 budget	4 605 000
2016 bokslut	4 305 000

47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 169 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 680/2014) för understöd för projekt som hänför sig till genomförandet av utvecklings- och informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder för livsmedelskedjan

2) för nationella och internationella åtgärder som främjar uppnåendet av målen i redogörelsen om livsmedelspolitik

3) för utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer

4) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget får understöd beviljas även offentliga samfund.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Anslaget används för finansiering av nationella och internationella åtgärder som stöder målen i redogörelsen om livsmedelspolitik. Med anslaget stöds dessutom de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt uppnåendet av de mål som i form av statsrådets principbeslut satts upp för sektorn för ekologisk och närproducerad mat för perioden fram till 2020. Med anslaget stöds dessutom åtgärder enligt handlingsprogrammet för naturproduktbranschen 2020 samt utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer.

Av anslaget under momentet har 1 500 000 euro reserverats för genomförande av spetsprojekt 4 (Den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomin större) som ingår i regeringsprogrammets strategiska mål för bioekonomi och ren teknik med målet att öka efterfrågan på och exporten av inhemska livsmedel.

Med de medel som är avsedda för åtgärder för utvecklande av livsmedelskedjan kan även omfattande riksomfattande projekt stödjas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion, bortfall av tillägg (motsvarande ökning under moment 30.01.01)	-1 500
Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion (upphörande av spetsprojekt-finansieringen under momentet)	-1 000
Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion (överföring från moment 30.01.01)	1 500
Bortfall av tillägg av engångsnatur (Arktiset aromit - Arktiska aromer ry) (riksdagen)	-100
Bortfall av tillägg av engångsnatur (EkoCentria) (riksdagen)	-150
Sammanlagt	-1 250

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	3 169 000
2017 I tilläggsb.	2 000 000
2017 budget	4 419 000
2016 bokslut	2 299 000

60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)

Under momentet beviljas 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av en överföring till Interventionsfonden för jordbruket. Anslaget får användas till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

F ö r k l a r i n g : Med budgetöverföringen täcks de utgifter för Interventionsfonden för jordbruket som staten svarar för. De utgifter som staten ska svara för beräknas närmast utgöra utgifter för interventionslagringen, och beloppet av dem går inte att uppskatta exakt. De utgifter som staten ska svara för beräknas uppgå till 233 000 euro, för vilket det uppskattningsvis behövs en budgetöverföring på 200 000 euro. Det beräknas att resten täcks av fondens eget kapital.

2018 budget	200 000
2017 budget	200 000
2016 bokslut	350 000

61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 49 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den överföring som avses i 2 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966).

F ö r k l a r i n g : Avsikten är att med budgetöverföringen finansiera åtgärder inom spetsprojekt 4 (Den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomin större) som ingår i regeringsprogrammets strategiska mål för bioekonomi och ren teknik.

Anslaget används för att finansiera investeringsbidrag till jordbruket som i sin helhet finansieras nationellt. Dessutom kan finansiering användas även för andra åtgärder som främjar det mål i regeringsprogrammet som gäller tryggande av livsmedelsproduktionens lönsamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion	11 000
Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion (ändring av tidpunkten för spetsprojektfinansieringen)	8 000
Sammanlagt	19 000

2018 budget	49 000 000
2017 I tilläggsb.	3 000 000
2017 budget	30 000 000
2016 bokslut	11 000 000

62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 717 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd för uppsamling och bortskaffande av produktionsdjur som dött på gårdarna (SRF 96/2010)

2) för statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer (SRF 166/2005)

3) till beviljande av statsbidrag för specialiseringspraktik för veterinärer vid Helsingfors universitet

4) till beviljande av statsunderstöd för främjande av alternativa metoder som ersätter djurförsök och som ska användas vid Tammerfors universitet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Ett mål är att säkerställa att produktionsdjur som dör på gårdarna bortskaffas i enlighet med kraven i EU:s biproduktsförordning, (EG) nr 1069/2009).

Avsikten är att statsunderstöd och statsbidrag beviljas djurskyddsorganisationer och för specialiseringspraktik för veterinärer vid Helsingfors universitet. Utöver det beviljas statsunderstöd till Tammerfors universitet (FICAM, centret för alternativa metoder till djurförsök) för främjande av alternativa metoder till djurförsök och forskning och utbildning i anslutning till detta.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bortskaffande av produktionsdjur som dör på gårdarna	5 130 000
Statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer	87 000
Statsbidrag till Helsingfors universitet	400 000
Statsbidrag till Tammerfors universitet, FICAM	100 000
Sammanlagt	5 717 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-50
Sammanlagt	-50

2018 budget	5 717 000
2017 budget	5 767 000
2016 bokslut	5 617 000

40. Naturresursekonomi

Fullmakt
För den händelse att de pandor som kommer till Finland skulle dö beviljas en fullmakt att ingå en förbindelse om en ersättning på högst 2 000 000 euro som betalas till Folkrepubliken Kina för att sända nya pandor.

Förklaring:

Omvärlden
Finlands mångsidiga naturresurser — produktiva skogar, livskraftiga fisk- och viltbestånd samt rena och rikliga vattenresurser erbjuder goda tillväxtförutsättningar för en konkurrenskraftig affärsverksamhet och användning av naturen för rekreation som baserar sig på en hållbar användning av förnybara naturresurser.

De globala och nationella förändringarna i ekonomin, befolkningen, klimatet, ekosystemen, tekniken, de sociala förhållandena och värderingarna återspeglas i nyttjandet av naturresurserna: användningen av naturresurser ökar, blir mångsidigare och effektiviseras. Den tekniska utvecklingen gör det möjligt att utnyttja naturresurser som inte utnyttjats tidigare. Även immateriella tillgångar i naturen, t.ex. rekreationstjänsterna, ökar i betydelse.

Olika värderingar när det gäller användningen och skyddet av naturresurserna leder också till konflikter. Den samhälleliga acceptansen för och beaktandet av olika värderingar vid användningen av naturresurser är viktigt.

Konkurrenskraften inom affärsverksamhet som baserar sig på förnybara naturresurser bör förbättras och strukturerna ses över så att det skapas nya investeringar, ny produktion och nya tjänster. Till stöd för reformen görs det satsningar på forsknings- och utvecklingsarbete som skapar nya innovationer. På detta sätt tryggas också efterfrågan på och utbudet av inhemska råvaror samt lönsamheten för de naturresursbaserade näringarna. De nya investeringarna inom naturresurssektorn ger en positiv signal om tillväxt i den ekonomi som baserar sig på förnybara naturresurser.

Ansvarsområdet naturresursekonomi omfattar skogsbruk, fiskerinäring, fritidsfiske och vilthushållning samt vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter, ca 198 miljoner euro, har budgeterats under detta kapitel. Dessutom finns det ordinarie personal, motsvarande ca 200 årsverken, som arbetar vid närings-, trafik- och miljöcentralerna med uppgifter inom naturresursekonomi och vid Finlands miljöcentral med vattenhushållningsuppgifter. Löneutgifterna och utgifterna för den allmänna förvaltningen för denna personal, sammanlagt ca 14 miljoner euro, har beaktats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel samt under moment 35.01.04 under miljöministeriets huvudtitel. Uppgifterna inom naturresursekonomin omfattar också Gränsbevakningsväsendets tillsyn över vilthushållningen och fiskerinäringen inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Mål för de viktigaste åtgärderna
I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål för verksamheten inom politiksektorerna för naturresursekonomin som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Naturresursdata är aktuell och interoperabel och används effektivt vid styrningen av naturresursekonomin

— Finland är en konkurrenskraftig omvärld för skogliga affärsfunktioner

— Skogsbranschen och dess strukturer förnyas och diversifieras

— Skogarna används på ett aktivt, ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart och mångsidigt sätt

— Livskraftiga fiskbestånd och diversiteten hos och en hållbar användning av dem tryggas genom reglering och tillsyn som baserar sig på kunskap och genom andra vårdåtgärder som förbättrar fiskresursernas tillstånd

— Fiskerinäringarna och fiskeriföretagen moderniseras och växer och deras konkurrenskraft blir bättre

— Det finns goda förutsättningar för fritidsfiske och för välfärdstjänster i anslutning till det

— Genom regionalt samarbete i utbyggda vattendrag främjas förutsättningarna för vandringsfiskens livscykel, hanteringen av riskerna för översvämningar och torka, rekreation, ett gott tillstånd för livsmiljöerna och produktion av förnybar energi

— Internationellt samarbete och internationell affärsverksamhet som bygger på en hållbar användning av akvatiska resurser och finländsk vattenexpertis ökar

— Man anpassar sig till förändringar i klimatet och kan hantera risker som hänför sig till extrema väder- och vattenförhållanden

— Vattenlägestjänsten produceras med hjälp av nya arbetsmetoder och tekniska lösningar

— Vilthushållningen stärks och dess effekter på välfärden ökar

— Medverkan på regional och lokal nivå när det gäller planeringen och beredningen av politiken i fråga om de stora rovdjuren utökas

— Skador orsakade av stora rovdjur minskar.

Nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning	2018 mål
— Värdeökningen inom skogsbruket, miljoner euro	3 184	3 248	stiger	stiger
— Investeringsavkastningen från virkesproduktion i privatskogsbruket, % (exklusive den årliga förändringen i rotpriserna)	4,3	4,4	stiger	stiger
— Avverkningsuttaget för stamved, miljoner m^3	65,3	69,3	stiger	stiger
— Metso-åtgärder i privatskogar, ha	38 370	41 136	44 136	47 336
— Värdet av det kommersiella fiskets produktion, miljoner euro	45,3	50,0	stiger	stiger
— Värdet av vattenbruksproduktionen, miljoner euro	81,4	85,0	stiger	stiger
— Fiskförädlingens och fiskhandelns omsättning, miljoner euro	732,5	900,0	stiger	stiger
— Värdet av fritidsfiskets fångster, miljoner euro	51,0	51,0	oförändrat	stiger
— Antalet fiskedagar för fritidsfiskare, miljoner st.	16,0	16,0	oförändrat	oförändrat
— Invånarantal i områden med betydande översvämningsrisk	5 943	5 975	5 900	sjunker
— Strukturförändring inom ordnandet av vattentjänster, antal vattentjänstverk, st.	1 200	1 150	1 100	sjunker
— Värdet av viltfångsten, miljoner euro	65,6	stiger	stiger	stiger
— Antalet jaktdagar, miljoner st.	5,2	stiger	stiger	stiger
— Skador orsakade av stora rovdjur, miljoner euro	7,6	10,5	oförändrat	sjunker[1)]

[1)] I kommissionens genomförandebeslut är betalningsfullmakten för ersättning av skador som stora rovdjur orsakar renhushållningen högst 10 miljoner euro.

I samband med Folkrepubliken Kinas presidents statsbesök den 5 april 2017 undertecknades ett dokument om samarbete för att skydda pandorna. I samband med detta fick man också bekräftelse om pandornas ankomst från Kina till Finland.

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärder för vård av fiskbeståndet som tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut som meddelats med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) och miljöskyddslagen (527/2014) och i andra motsvarande tillståndsbeslut förutsätter samt till betalning av överföringsutgifter i anslutning till dessa

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, när utgifterna direkt hänför sig till åtgärder för vård av fiskbeståndet enligt punkt 1.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande överföringsutgifterna.

F ö r k l a r i n g : Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som byggande i samt reglering och rensning av vattendrag och utsläpp av avloppsvatten m.fl. tillståndspliktiga åtgärder orsakat fiskbestånden samt för utgifter för fiskerikontrollen. De vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter som beräknas inflyta år 2018 har antecknats som inkomster under moment 12.30.40.

2018 budget	3 000 000
2017 budget	3 000 000
2016 bokslut	3 000 000

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 520 000 euro.

Anslaget får användas för sådana konsumtions- och investeringsutgifter i anslutning till nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendragen, utvecklande av nyttjandet och vården av vattendrag, av vattentjänster och av annan vattenekonomi, uppföljning av effekterna samt statens skyldigheter med stöd av lag, tillståndsbeslut och avtal samt för gränsvattendragssamarbete som baserar sig på mellanstatliga fördrag.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 167 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till nationella organisationer inom vattensektorn. Anslaget får även användas för fullgörande av mellanstatliga samarbetsavtal som främjar affärsverksamhet inom vattensektorn.

Under momentet nettobudgeteras samarbetsparternas medfinansiering i projekt, utredningar eller andra åtgärder som ligger på närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvar på basis av överenskommelser eller beslut enligt vattenlagstiftningen. Under momentet nettobudgeteras även de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag och hydrologisk uppföljning	2 800 000
Utvecklande av vattenhushållningen, finansiella bidrag och medlemsavgifter	2 276 000
Grundliga reparationer av statens vattenbyggnadskonstruktioner och andra vattendragsåtgärder	5 000 000
Skyldigheter som följer av statens vattenhushållningstillstånd	2 200 000
Gränsvattendragssamarbete som baserar sig på statsfördrag	260 000
Planering av vattenhushållningsåtgärder som är gemensamma för flera gårdar	84 000
Uppföljning av belastningen från jord- och skogsbruket och dess effekter	900 000
Sammanlagt	13 520 000

Avsikten är att anslaget används för avlönande av personal motsvarande 151 årsverken inom arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden och för avlönande av personal motsvarande 16 årsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

2018 budget	13 520 000
2017 budget	13 520 000
2016 bokslut	13 519 000

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 880 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt, exportfrämjande projekt och kommunikation som gäller hållbar användning av förnybara naturresurser, bioekonomi, vård av miljön, den biologiska mångfalden, begränsning av och anpassning till klimatförändringen samt till betalning av understöd i anknytning till dessa

2) för förvaltning och utvecklande av informationssystem som hänför sig till en hållbar användning av förnybara naturresurser

3) till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 35 årsverken.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för försöks-, utvecklings- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av förnybara naturresurser och bioekonomi. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för en konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Genom anslaget under momentet genomförs den nationella bioekonomiska strategin.

Av anslaget under momentet har 10 000 000 euro reserverats för genomförande av följande spetsprojekt, vilka ingår i det strategiska målet för bioekonomi och ren teknik: fram för trä och nya skogsprodukter; kretsloppsekonomin slår igenom och vattendragen iståndsätts; den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomin större. Tyngdpunkterna ligger på nästa generations system för skoglig information och de elektroniska tjänsterna i anslutning till det, återvinning, tillvaratagande och utnyttjande av näringsämnen, ny vattenbruksteknik och export av vattenexpertis.

Dessutom riktas anslag till en förbättring av interoperabiliteten hos datasystem och datalager i anslutning till användning och skydd av förnybara naturresurser och till utvecklande av de elektroniska tjänsterna, tryggande av naturens mångfald, avvärjande av risker som invasiva främmande arter medför, skydd och hållbar användning av de genetiska resurserna samt främjande av användningen av naturen för rekreation och turism. Med anslaget kan det även göras utredningar med vilka avsikten är att förbättra naturresursernas tillstånd och användningen av dem samt anpassningen till klimatförändringen.

Som den andel som år 2017 tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har 135 000 euro beaktats under detta moment.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bioekonomi och ren teknik: Utveckling av skoglig information och elektroniska tjänster	4 000 000
Bioekonomi och ren teknik: Utveckling av affärsverksamhet som baserar sig på vatten (blå bioekonomi)	1 000 000
Bioekonomi och ren teknik: Återvinning av näringsämnen samt skydd av Östersjön och vattendragen	5 000 000
Andra försöks- och utvecklingsprojekt inom naturresursekonomi och bioekonomi	4 430 000
Utveckling och förvaltning av informationssystem	300 000
Tillsyn över att avtal om fiske fullgörs	150 000
Sammanlagt	14 880 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Utveckling av affärsverksamhet som baserar sig på vatten (blå bioekonomi)	-1 000
Bioekonomi och ren teknik: Utveckling av skoglig information och elektroniska tjänster	-1 000
Sammanlagt	-2 000

2018 budget	14 880 000
2017 budget	16 880 000
2016 bokslut	14 780 000

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 486 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön och för åtgärder som minskar riskerna för översvämning eller torka samt utgifter som föranleds av projekt som genomförs som statens arbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av vattenresurser.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av projektpersonal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt investeringsutgifter. Dessutom får anslaget användas till betalning av räntegottgörelser för lån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) samt som nationell självfinansieringsandel i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: När det gäller åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön beviljas stöd för vattendragsåtgärder som syftar till att hantera översvämningsrisker och minska andra risker och olägenheter samt främja en mångsidig användning och vård av vattendragen. I syfte att förbättra fiskbeståndens livskraft används anslaget för genomförande av projekt som främjar fiskens vandring, den naturliga förökningen inom fiskbestånden och bevarandet av mångfalden. Grunderna för understöden har fastställts i statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015).

Av anslaget under momentet har 3 000 000 euro reserverats för att i fråga om det strategiska målet för bioekonomi och ren teknik genomföra åtgärd 3 (Vandrande och utrotningshotade fiskbestånd hjälps), som ingår i spetsprojektet Naturpolitik som bygger på förtroende och rättvisa, i de viktigaste spetsobjekten i fiskvägsstrategin.

Räntestödslånen beräknas medföra staten utgifter till ett belopp av ca 10 000 euro fram till 2019.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riskhanterings-, iståndsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt inom vattenhushållningen	3 879 000
Fiskeriekonomiska iståndsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt (inkl. 3 000 000 euro i spetsprojektfinansiering för Bioekonomi och ren teknik)	4 607 000
Sammanlagt	8 486 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Återetablering av vandrande och hotade fiskbestånd	500
Fiskvägar	850
Sammanlagt	1 350

2018 budget	8 486 000
2017 budget	7 136 000
2016 bokslut	7 136 000

40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 745 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den andel av inkomsterna av tillstånd till fiske i Tana älv som ska återbäras till vattenområdets ägare

2) till betalning av utgifter som föranleds av de avtalsbaserade ersättningar i anslutning till skyddet av saimenvikaren som betalas till vattenområdenas ägare

3) till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av beslut som tillståndsmyndigheter eller domstolar gett i vattenärenden eller utifrån lag eller mellanstatliga fördrag samt till betalning av beslutsavgifter

4) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) och lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)

5) till betalning av utgifter som föranleds av kartläggning av skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och utgifter som föranleds av produktion av flygbilder över skadeområden

6) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen

7) till betalning av ersättningar enligt rengärdesavtalet mellan Finland och Norge

8) till betalning av sådana bidrag som avses i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske (998/2012).

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av inkomsterna från tillstånd till fiske i Tana älv återbärs till vattenområdenas ägare 2018 den andel som ska återbäras av de inkomster av tillstånd till fiske som influtit 2017. I budgeten för 2017 har det influtna beloppet beräknats uppgå till 500 000 euro. När den andel som ska återbäras till de privata vattenområdenas ägare i förhållande till vattenområdenas storlek är ca 73 %, är det belopp som ska återbäras 365 000 euro. Den andel som tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har beaktats i anslaget under moment 30.40.22. Den inkomst som år 2018 beräknas inflyta av tillstånd till fiske i Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Med avtalsbaserade ersättningar i anslutning till skyddet av saimenvikaren ersätts vattenområdenas ägare för olägenheter som avtalen medför. Målet är att det år 2018 ska finnas gällande avtal om begränsning av fiske på ett område av ca 2 600 km^2. Under moment 30.40.62 har medel reserverats för ersättning till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Försäkringsstöd för kommersiellt fiske (överföring från moment 30.40.62)	500
Sammanlagt	500

2018 budget	1 745 000
2017 budget	1 245 000
2016 bokslut	701 925

41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 575 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993).

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år, till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Till utgifterna enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift hör sådana utgifter enligt viltskadelagen (105/2009) som föranleds av förebyggande och ersättande av skador förorsakade av hjortdjur samt utgifter som föranleds av viltskaderegistret och av andra informationssystem som anknyter till förvaltningen av jakten på hjortdjur. Medel kan dessutom användas för utgifter som föranleds av observation och vård av samt forskning i hjortdjursbestånden samt andra motsvarande utgifter. Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.30.42.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättande av skador	1 600 000
Åtgärder för förebyggande av skador	400 000
Observation och forskning avseende hjortdjursbestånden	1 050 000
Viltskaderegistret	150 000
Vård av hjortdjursbestånden	1 375 000
Sammanlagt	4 575 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av influtna jaktlicensavgifter för hjortdjur	1 175
Sammanlagt	1 175

2018 budget	4 575 000
2017 budget	3 400 000
2016 bokslut	3 400 000

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 450 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för och förebyggande och övervakning av skador som orsakats av sådana stora rovdjur som avses i viltskadelagen (105/2009) och utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för ersättningar för skador som orsakats av rovdjur 2017. De skador som ersätts beräknas hålla sig på 2016 års nivå. År 2016 var beloppet för skador 10,9 miljoner euro, varav andelen skador på ren var 10,4 miljoner euro och andelen skador på husdjur 0,5 miljoner euro. Den betalningsfullmakt som kommissionen beviljade Finland vid notifieringen av ersättningssystemet för skador på ren uppgår till högst 10 miljoner euro, så skador på ren ersätts inte till ett högre belopp än vad betalningsfullmakten uppgår till. Eftersom det till förfogande dessutom finns knappt 1 miljon euro i anslag som överförs från det föregående året, måste de ersättningar som betalas för skadorna sänkas med ca 2 miljoner euro.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning av skador på ren som orsakats av stora rovdjur	7 450 000
Ersättning av skador på husdjur, odlingar och bin som orsakats av stora rovdjur	500 000
Förebyggande och övervakning av skador	500 000
Sammanlagt	8 450 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	550
Sammanlagt	550

2018 budget	8 450 000
2017 budget	7 900 000
2016 bokslut	8 000 000

44. Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 56 230 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) och den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
År 2018 får stödbeslut enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) fattas till ett belopp av högst 59 000 000 euro. Fullmakten får också användas till korrigering av fel i stödbeslut som meddelats med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996). Om en del av bevillningsfullmakten för 2017 är oanvänd, får stödbeslut om den oanvända delen fattas 2018.

Förklaring: Med anslaget främjas hållbar vård och användning av skogar genom att stöd beviljas för skogsvårds- och grundförbättringsarbeten i privata skogar.

I fråga om de arbeten som genomförs med anslaget är den direkta effekten på sysselsättningen ca 2 500 årsverken.

Fördelningen av anslaget och utgifter som bevillningsfullmakten föranleder staten (mn euro)

	2018	2019	2020	2021	2022	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	36,96	24,42	8,00	5,00	1,55	75,93
Förbindelser 2018	19,27	20,00	10,00	5,00	4,73	59,00
Sammanlagt	56,23	44,42	18,00	10,00	6,28	134,93

2018 budget	56 230 000
2017 I tilläggsb.	11 020 000
2017 budget	56 230 000
2016 bokslut	52 653 036

45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 027 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) och den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), för åtgärder som tryggar biologisk mångfald i skogarna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för den verksamhet som främjar vården av skogsnatur:

— Bevarandet av skogsnaturens mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd och projekt för vård av skogsnaturen på ett 3 200 hektar stort område (2017 års mål 3 000 hektar).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljöstöd	3 370 000
Projekt för vård av skogsnaturen	1 657 000
Sammanlagt	5 027 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av genomförandet av Metso-handlingsplanen	2 000
Sammanlagt	2 000

2018 budget	5 027 000
2017 budget	3 027 000
2016 bokslut	3 027 000

46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 39 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av uppgifter enligt lagen om Finlands skogscentral (418/2011)

2) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt som omfattas av Finlands skogscentrals statsbidragsverksamhet

3) till betalning av utgifter som föranleds av årspremier inom tilläggspensionssystemet Eläke-Tapio och som hör till enheten för offentliga tjänster vid Finlands skogscentral.

F ö r k l a r i n g : Finlands skogscentral är en utvecklings- och verkställighetsorganisation som täcker hela landet och sköter uppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt bevarande av skoglig mångfald. Finlands skogscentral ska främja de skogsbaserade näringarna, verkställa lagstiftningen om skog och sköta uppgifter som hänför sig till skogliga data. Finlands skogscentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Den viktigaste målgruppen för Finlands skogscentrals verksamhet är de enskilda skogsägarna, som äger 440 000 skogsbruksenheter (12,1 miljoner hektar, ca 60 % av Finlands skogsmarksareal). Finlands skogscentral övervakar att de lagar som gäller skogsbruket iakttas och sköter de övriga myndighetsuppgifter som hör till den. Skogscentralen behandlar t.ex. årligen ca 110 000 anmälningar om användning av skog och ca 114 000 ansökningar om Kemera-stöd och anmälningar om verkställande. Skogscentralen samlar in regional information om skogstillgångar på ett ca 1,7 miljoner hektar stort område och ger rådgivning till och utbildar årligen ca 30 000 skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

Till skogscentralens produktivitetsfrämjande åtgärder hör att utveckla nätet av verksamhetsställen, de elektroniska tjänsterna, informationssystemarkitekturen, utnyttjandet av skoglig information samt rådgivningstjänsterna för skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

För genomförande av de samhälleliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen ställer jord- och skogsbruksministeriet i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 preliminärt upp följande mål för verksamheten vid Finlands skogscentral:

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2016 utfall	2017 resultatmål	2018 resultatmål
1. Ekonomimål			
Totala kostnader för behandling och beslut som gäller anmälningar enligt skogslagen per anmälan, €	25	under 13	under 20
Totala kostnader för behandling av ansökningar enligt finansieringslagen per ansökan, €	226	under 200	under 190
Styckkostnader för terrängundersökningar €/ha	160	under 165	under 160
Kostnader för insamling av regional information om skogstillgångarna €/ha	7	under 5	under 5
2. Prestationsmål			
Mål för insamlingen av regional information om skogstillgångarna, ha	1 727 000	1 700 000	1 600 000
Besökarantal på tjänsten MinSkog.fi, skogsägare, st.	73 000	75 000	85 000
Besökarantal på tjänsten MinSkog.fi, företag	382	500	650
3. Kvalitetsmål			
Areal av de privata skogarna som den aktuella informationen om skogstillgångarna täcker, %	82	87	87
Andelen finansiellt bra projekt för ungskogsvård av arealen enligt prestationsmålet vid stickprovskontroller, %	81	minst 90	minst 90
Beslut om projekt för vård av ungskog, veckor efter anhängiggörandet	19	högst 9	högst 9
Andel inkomna elektroniska anmälningar och ansökningar, %	60	fortsätter öka	fortsätter öka

Uppskattad fördelning enligt process av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslag under momentet (mn euro) samt årsverkena (årsv.)

	2016 utfall		2017 uppskattning		2018 uppskattning	
	kostnader	årsv.	kostnader	årsv.	kostnader	årsv.
Skogsdata- och kontrolltjänster	21,3	312	22,5	310	21,4	297
Näringslivstjänster	10,2	142	10,4	153	9,9	146
Förvaltningstjänster	9,3	55	8,3	50	8,1	48
Sammanlagt	40,8	509	41,2	513	39,4	491

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-400
Förvaltning/ Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-1 400
Sammanlagt	-1 800

2018 budget	39 400 000
2017 budget	41 200 000
2016 bokslut	40 800 000

50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 11 920 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift. Genom ändringen klarläggs förhållandet mellan det anslag som anvisas Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas verksamhet och statsunderstödslagen och ändras fördelningsgrunderna för statsunderstöd till jaktvårdsföreningar så att understödet bestäms utifrån uppdrag som uppfyller effektmålen. Beviljandet av statsunderstöd till jaktvårdsföreningar överförs från jord- och skogsbruksministeriet till viltcentralen. Jaktvårdsavgiften höjs från 33 euro till 39 euro.

Med stöd av 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren (305 700). Jaktvårdsgiften är 39 euro. De inkomster som beräknas inflyta av jaktvårdsavgifterna år 2018 har antecknats under moment 12.30.45.

Anslaget under momentet ökar med 1 790 000 euro. Det mest betydande tillägget för den beräknade användningen riktas i enlighet med viltvårdskoncernens strategi till att utveckla jaktvårdsföreningarnas verksamhet och stärka ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet stärks i synnerhet för att förebygga konflikter och skador orsakade av stora rovdjur och jaktvårdsföreningarna uppmuntras till frivilliga sammanslagningar i syfte att trygga jaktvårdsföreningarnas lagstadgade uppgifter och effektivisera förvaltningen. Finlands viltcentral anvisas anslag för de nya uppgifter som föranleds av stödjandet av jaktvårdsföreningarna, såsom utgifter för utbetalning av statsunderstöd till jaktvårdsföreningar och tillsyn över användningen av medel samt utgifter för underhåll av tjänsten Oma riista och för tilläggspensionsförsäkringen. Medel anvisas dessutom för förvaltningen av bestånden av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem och för andra åtgärder enligt strategin för viltvårdskoncernen. En del av de medel som flyter in till följd av den höjda jaktvårdsavgiften ska i framtiden styras till projekt som genomförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö.

Resultatet av verksamheten vid Finlands viltcentral
Finlands viltcentral är en självständig offentligrättslig inrättning som har hela landet förutom landskapet Åland som sitt verksamhetsområde. Till Finlands viltcentrals uppgifter hör att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Finlands viltcentral stöder uppnåendet av de samhälleliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen på följande sätt:

— ansvarar för den deltagande beredningen av förvaltningsplaner och uppdateringar av dem som gäller viltarter och deras livsmiljöer och tar i sin verksamhet, inklusive de offentliga förvaltningsuppgifterna, i beaktande riktlinjerna i de fastställda förvaltningsplanerna och åtgärderna i den nationella strategin för främmande arter

— sörjer för att intressentgrupperna blir hörda och kan delta i allt väsentligt i de regionala viltvårdsråden och riksviltvårdsrådet, utvecklar och stöder i samarbete med Naturresursinstitutet och jaktvårdsföreningarna verksamheten för nätverket för kontaktpersoner i frågor som rör stora rovdjur samt främjar annan uppföljning av viltbestånden som grundar sig på frivilligt arbete och att observationerna och proverna skickas till forskningsinstituten och utvecklar i samarbete med aktörer inom den offentliga viltvårdskoncernen statistikföringen över fällda djur och andra dataarkiv för vilt med tanke på planeringsverksamheten inom viltförvaltningen

— sörjer för att skador orsakade av vilt minskar bl.a. genom aktiva åtgärder för förebyggande av skador samt genom att rikta jakten mot viltarter som orsakar skador

— strävar efter att med aktiva åtgärder minska olagligt dödande av vilt

— sörjer för att statsbidrag styrs till jaktvårdsföreningarnas verksamhet genom ett förfarande enligt 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands viltcentral	7 270 000
Jaktvårdsföreningarna	2 340 000
Stödjande av jaktmuseiverksamhet	415 000
Utvecklingsprojekt enligt viltvårdskoncernens strategi:	
— utvecklande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet	1 000 000
— förvaltning av bestånden av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem samt projekt som förbättrar viltets livsmiljö	895 000
Sammanlagt	11 920 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av jaktvårdsavgiften	1 790
Sammanlagt	1 790

2018 budget	11 920 000
2017 budget	10 130 000
2016 bokslut	10 130 000

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 100 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av användningsändamålen enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015).

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fiske. Genom ändringen höjs fiskevårdsavgifterna så att avgiften för ett kalenderår höjs från 39 till 45 euro, avgiften för sju dygn höjs från 12 till 15 euro och avgiften för ett dygn höjs från 5 till 6 euro. Dessutom ändras budgeteringen av anslaget så att det i budgeten reserveras ett anslag som baserar sig på de avgifter som beräknas flyta in under budgetåret.

Höjningen av avgifterna beräknas öka det belopp som årligen flyter in i form av fiskevårdsavgifter med ca 1 400 000 euro. År 2018 uppskattas det inflyta 10 100 000 euro i form av fiskevårdsavgifter. Tillägget används för att förbättra vården av fiskevatten.

De inkomster som inflyter har antecknats under moment 12.30.44.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användningsändamål enligt 82 § 1—3 punkten i lagen om fiske	5 400 000
Utgifter som föranleds av uppbörden av fiskevårdsavgift enligt 82 § 5 punkten i lagen om fiske	700 000
Ersättningar enligt 82 § 4 punkten i lagen om fiske till ägare av vattenområden	4 000 000
Sammanlagt	10 100 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-150
Ökning i de influtna inkomsterna	1 400
Sammanlagt	1 250

2018 budget	10 100 000
2017 budget	8 850 000
2016 bokslut	10 550 000

53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 132 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager och konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö

2) till betalning av understöd till allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Genom understöden för anläggning av skogsfröplantager säkerställs att tillräckliga mängder högklassigt skogsodlingsmaterial som lämpar sig för förhållandena står till buds för skogsbruksändamål hela tiden. Anslaget får också användas till utvecklande av produktionen av skogträdsfrö.

Understöd som beviljas allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn riktas till utvecklingsverksamhet och kommunikation som främjar tillväxten och konkurrenskraften inom naturresursekonomin.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för anläggning av skogsfröplantager	440 000
Understöd till allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn	692 000
Sammanlagt	1 132 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning/jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-200
Sammanlagt	-200

2018 budget	1 132 000
2017 budget	1 332 000
2016 bokslut	1 279 000

62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 362 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU:s medfinansiering och statens medfinansiering i åtgärder som gäller fiskerinäring och havspolitik och som delvis finansieras av medel ur Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)

2) till betalning av utgifter som föranleds av nationellt finansierade åtgärder som vidtas i syfte att främja fiskerinäringen och av tillsynen över det kommersiella fisket samt av ersättningar till kommersiella fiskare för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Anslaget får också användas till utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 80 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget har 9 150 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik och integrerade havspolitik beaktats 19 987 000 euro, vilket utgör medfinansiering för det operativa program som delfinansieras av Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) under 2014—2020. EU:s andel av detta är 10 837 000 euro. EU:s medfinansiering och den nationella medfinansieringen har fastställts i det operativa program som godkänts av Europeiska kommissionen. Medel får användas i enlighet med det operativa programmet bl.a. för finansiering av investerings- och utvecklingsprojekt inom fiskerinäringarna, miljöprojekt inom fiskerinäringen och projekt som hänför sig till genomförandet av havspolitiken samt för finansiering av tillsynen över det kommersiella fisket och åtgärder för insamlingen av uppgifter.

I anslagets EU-andel har även Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget.

Under moment 12.30.03 beräknas det inflyta sammanlagt 10 000 000 euro i form av medfinansiering från EHFF under programperioden 2014—2020.

I anslaget har som sådana åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt beaktats utgifterna för tillsynen över kommersiellt fiske, till den del tillsynsåtgärderna inte ingår i Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program. Anslaget får på grunder som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet användas också till annan förbättring av förutsättningarna för fiskerinäringen eller som statligt stöd inom fiskerinäringsbranschen i enlighet med EU:s rättsakter. Dessutom är avsikten att vid behov använda anslaget för ersättningar till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren. Behovet uppgår till uppskattningsvis 80 000 euro. År 2018 behövs det uppskattningsvis 375 000 euro för utgifter som i sin helhet finansieras nationellt. Bidrag som hänför sig till försäkringsstöd för kommersiellt fiske överförs till moment 30.40.40.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Nationell andel	EU:s andel (EHFF)	Sammanlagt
Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program, sammanlagt	9 150 000	10 837 000	19 987 000
Nationella åtgärder	375 000	-	375 000
Sammanlagt	9 525 000	10 837 000	20 362 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Försäkringsstöd för kommersiellt fiske (överföring till moment 30.40.40)	-500
Förvaltning/ Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-400
Ändring av finansieringen av det operativa programmet för EHFF	381
Sammanlagt	-519

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	20 362 000
2017 budget	20 881 000
2016 bokslut	20 837 000

83. Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lån enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996).

F ö r k l a r i n g : Anslagsbehovet uppskattas vara 100 000 euro. Eftersom den post som överförs från tidigare år beräknas vara 50 000 euro, är anslagsbehovet 50 000 euro för 2018.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	50 000
2017 budget	50 000
2016 bokslut	50 000

64. Forststyrelsen

I fråga om Forststyrelsens affärsverksamhet sätts följande mål och fattas följande beslut som förutsätts i lagen om Forststyrelsen (234/2016):

1. Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten
I sin affärsverksamhet och i sin styrning av dotterbolagen beaktar Forststyrelsen de allmänna samhälleliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelserna minskar inte. Lönsamheten för Forststyrelsens affärsverksamheter förbättras ytterligare.

2. Ändringar i grundkapitalet
Forststyrelsens grundkapital kan minskas med 1,003 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten
Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta lån utanför koncernen till ett belopp av högst 60 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser
Forststyrelsens investeringar får år 2018 medföra utgifter till ett belopp av högst 20 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen år 2018 ingå förbindelser om investeringar som under senare räkenskapsperioder får medföra utgifter till ett belopp av högst 25 miljoner euro.

5. Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten
Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens affärsverksamhet till koncernexterna aktörer till ett värde av högst 2,5 miljoner euro.

F ö r k l a r i n g : Forststyrelsen är ett statligt affärsverk från och med den 15 april 2016. Forststyrelsens allmänna uppgift är att på ett hållbart sätt använda, vårda och skydda statens jord- och vattenegendom som den besitter och att bedriva en resultatrik verksamhet. Forststyrelsen bedri-

ver affärsverksamhet inom det ekonomiska utnyttjandet av statens jord- och vattenegendom som anvisats i dess besittning samt genom att administrera aktierna i de dotter- och intressebolag som bedriver affärsverksamhet som ansluter till besittningen av jord- och vattenegendomen.

Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten
Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2018 som godkänts av riksdagen i beslutsdelen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2018 som resultatmål (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 98,8 miljoner euro. Målet motsvarar en avkastning på 3,4 procent på det kapital som är placerat i Forststyrelsens affärsverksamhet. År 2019 uppgår det preliminära målet för intäktsföringen till 100,7 miljoner euro. För att uppnå intäktsföringsmålet fortsätter Forststyrelsen försäljningen av mark som är oändamålsenlig med tanke på statens verksamhet och ekonomi och förbättrar affärsverksamhetens lönsamhet. Statsrådet fattar beslut om det belopp som ska intäktsföras i samband med fastställandet av bokslutet för 2018.

Forststyrelsen förverkligar de mål för skogsbruket som satts upp för den genom ägarstyrning av dotterbolaget Metsähallitus Metsätalous Oy, som bedriver skogsbruk, och genom att sätta upp resultatmål och målnivåer för dotterbolaget i fråga om de viktigaste kännetecken som beskriver verksamhetens effekter. I enlighet med detta har jord- och skogsbruksministeriet preliminärt satt upp som mål för Forststyrelsen att styra verksamheten vid Metsähallitus Metsätalous Oy så att de fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelserna i affärsverksamheten inte minskar. Forststyrelsen utvecklar rapporteringen om fördelarna med de allmänna samhälleliga förpliktelserna så att den blir mer mångsidig.

Skogsmarkens areal inom Forststyrelsens affärsverksamhet uppgick i slutet av 2016 till 3 482 000 ha, varav 523 578 ha omfattades av användningsbegräsningar till följd av de allmänna samhälleliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. På 285 153 ha utfördes inga avverkningar eller enbart plockhuggning och 238 425 ha var i begränsad användning. Detta innebär att 15,0 % av skogsmarkens areal inom skogsbruket (19,8 % av trädbeståndet inom skogsbruket) omfattas av användningsbegränsningar av olika grad till följd av de allmänna samhälleliga förpliktelserna. Nivån på de totala satsningar som beaktandet av de samhälleliga förpliktelserna föranleder var 56,1 miljoner euro i slutet av 2016.

Ändringar i grundkapitalet
Enligt bokslutet för perioden den 15 april till den 31 december 2016 uppgick grundkapitalet den 31 december 2016 till 2 601,5 miljoner euro. I budgeten för 2017 godkände riksdagen sänkningen av grundkapitalet med 5,0 miljoner euro. Ministeriet har med stöd av riksdagens fullmakt fattat beslut om det exakta beloppet av grundkapitalet.

Det föreslås att grundkapital 2018 höjs med 1,043 miljoner euro. Grundkapitalet ökar med 1,104 miljoner euro som effekt av överföringar av besittningsrätter, arv som tillfallit staten och ändringar i markanvändningen och andra ändringar. Dessutom föreslås det att grundkapital förs över till övrigt eget kapital till ett värde av 0,061 miljoner euro som effekt av ändringar i markanvändningen och andra ändringar. Dessutom föreslås det att grundkapitalet sänks med högst 2,046 miljoner euro till följd av kampanjen Min naturgåva inom ramen för Finland 100 år. För statens del klarnar det exakt hur mycket mark som skyddas och priset för det först när kampanjen stängs den 31 december 2017.

Investeringar
Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten för 16,7 miljoner euro. De viktigaste investeringsobjekten är förvärv av mark- och vattenområden för försvarsmaktens, Gränsbevakningsväsendets och forskningens behov. Avsikten är att områden till ett värde av ca 3,4 miljoner euro ska förvärvas för dessa behov. Andra betydande investeringsobjekt är vägar och konstruktioner för vindkraftsparker samt jord- och vattenbyggnadsprojekt.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2016 utfall		2017 prognos		2018 budgetprop.	
	Affärs-verksamhet	Affärs-verksamhets-koncernen	Affärs-verksamhet	Affärs-verksamhets-koncernen	Affärs-verksamhet	Affärs-verksamhets-koncernen
Omsättning, mn €	163,6	332,9	99,8	335,8	101,5	346,2
— förändring, %	-50	-1	-39	1	2	3
Driftsbidrag, %	62	32	94	36	97	37
Rörelsevinst/förlust, mn €	99,2	103,3	91,6	114,6	95,1	121,8
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	88,5	93,7	86,4	104,6	98,8	111,1
— % av omsättningen	54	28	87	31	97	32
— % av grundkapitalet	3,4	3,6	3,3	4,0	3,8	4,3
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	116,6[1)]		86,0[2)]		94,9[3)]	
Avkastning på investerat kapital, %[4)]	3,7	3,9	3,3	4,1	3,4	4,4
Investeringar, % av omsättningen	7	4	14	4	16	5
Soliditet, %	97	97	98	98	98	98
Balansomslutning, mn €	2 998	3 017	3 020	3 025	3 025	3 030
Antal anställda i genomsnitt (årsv.)	328	883	151	653	147	730

[1)] 106,6 mn euro från 2015 och 10 mn euro från perioden 1.1—14.4.2016.

[2)] Intäktsföringen 2017 enligt framställning av Forststyrelsens styrelse.

[3)] Intäktsföringen 2018 enligt planen för de offentliga finanserna.

[4)] Avkastningsprocenten på investerat kapital inbegriper utdelning från dotterbolagen.

Forststyrelsens affärsverksamhet omfattar Forststyrelsens affärsverksamhet utom den affärsverksamhet som bedrivs av dotterbolagen.

Forststyrelsens affärsverksamhetskoncern omfattar Forststyrelsens affärsverksamhet och dotterbolagen inom Forststyrelsens affärsverksamhet.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2016 utfall	2017 prognos	2018 budgetprop.
Intäktsföring av Forststyrelsens inkomster under inkomstmoment			
13.05.01 Intäktsföring av vinst	116,569	86,000	94,900
Sammanlagt	116,569	86,000	94,900
Anslagsfinansiering som gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna			
30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	5,754	5,514	6,454
JSM:s förvaltningsområde sammanlagt	5,754	5,514	6,454
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltnings-uppgifter	39,616	29,656	30,906
MM:s förvaltningsområde sammanlagt	39,616	29,656	30,906
Sammanlagt (JSM och MM)	43,370	35,170	37,360

Offentliga förvaltningsuppgifter

Servicemålen och de övriga verksamhetsmålen för de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt lagen om Forststyrelsen och finansieringen av dem tas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde upp under moment 30.64.50 och i fråga om miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1 000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänför sig till miljöministeriets ansvarsområde)

	2016 utfall	2017 prognos	2018 budgetprop.
Finansiering[1)]			
Jord- och skogsbruksministeriet (30.64.50)	6 374	6 700	6 454
Miljöministeriet (35.10.52)	37 898	36 400	30 906
Miljöministeriet (35.10.63)	1 729	-	-
Miljöministeriet (35.10.22)	103	180	780
Finansiering från andra ministerier	1 457	1 200	1 200
Finansiering från Europeiska unionen	2 340	4 400	5 000
Utgifter som betalats genom inkomstfinansiering	10 216	10 900	11 200
Annan finansiering	2 728	2 700	2 100
Sammanlagt	62 845	62 480	57 640
Utgifter			
Löneutgifter	26 024	26 000	25 100
Övriga konsumtionsutgifter	32 721	34 480	30 990

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1 000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänför sig till miljöministeriets ansvarsområde)

	2016 utfall	2017 prognos	2018 budgetprop.
Anskaffning av jordområden	1 679	-	-
Övriga investeringar	2 420	2 000	1 550
Sammanlagt	62 844	62 480	57 640

[1)] I de finansiella posterna 2016—2017 ingår även poster som överförts från tidigare år.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2016 utfall	2017 prognos	2018 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	11 327	10 900	11 200
Andra intäkter	2 880	2 000	2 000
Finansiering ur statsbudgeten	-	45 380	40 040
Intäkter sammanlagt	14 207	58 280	53 240
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	26 024	26 000	25 100
Övriga kostnader	35 090	32 280	28 140
Kostnader sammanlagt	61 114	58 280	53 240
Finansiering ur statsbudgeten	46 002	-	-
Räkenskapsperiodens resultat	-905	[1)]	-[1)]
Antal anställda (årsv.)	520	517	512
— varav tjänstemän (årsv.)	58	58	58

[1)] Resultaträkningarna för 2017 och 2018 har gjorts upp på det sätt som anges i lagen om Forststyrelsen (243/2016) och den förordning (1368/2016) som trädde i kraft den 1 januari 2017, så att resultatet under räkenskapsperioden för de offentliga förvaltningsuppgifterna bokförs som en ändring i övrigt eget kapital.

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 454 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 5 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016)

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

3) för byggande som tjänar användningen av naturen för rekreation och jakt- och fisketjänster och för betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för köp av byggnader som tjänar eller behövs för användningen av naturen för rekreation och jakt- och fisketjänster

4) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för de ovannämnda offentliga förvaltningsuppgifterna använda de inkomster som inflyter till den från de offentliga förvaltningsuppgifterna och som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Verksamhetens effektmål inom jord- och skogbruksministeriets ansvarsområde är följande:

— vilt- och fiskbestånden är fortsatt livsdugliga och jakten och fisket är etiskt och ansvarsfullt

— heltäckande jakt- och fisketjänster erbjuds på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt som skapar välfärd

— rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

— medborgarna erbjuds omfattande jakt- och fiskemöjligheter på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt och verksamhetens effekter följs

— det informeras effektivt om vården av vilt- och fiskbestånden och om möjligheterna att använda statsägda strövområden och andra statsägda områden och således främja de positiva effekterna av vildmarksliv och rekreation i naturen

— det säkerställs att kundbelåtenheten förblir god

— verksamheten för myndigheternas samarbetsnätverk i fråga om jakt- och fiskeövervakningen samt nya samarbetsmodeller utvecklas tillsammans med aktörerna inom viltvårdskoncernen och fiskerinäringssektorn

— man deltar i projekt för att återställa vandringsfiskarnas livscykel

— förutsättningar för naturturism och användning av naturen för rekreation skapas genom att serviceutrustningen, guidningen och slitagetåligheten inom de strövområden som är viktiga med tanke på användningen förbättras samt områdenas ekonomiska betydelse och annan nytta följs.

De offentliga förvaltningsuppgifter för Forststyrelsen som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 5 800 000 euro i inkomster till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, varav inkomsterna av jakt och fiske är 5 100 000 euro och inkomsterna av försäljningen av frö från skogsträd 700 000 euro.

Kvantitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2016 utfall	2017 mål	2018 budgetprop.
Antal besök: nationalparker, statens strövområden, naturum, historiska objekt, andra populära objekt	5 746 600	5 850 000	5 890 000
Kundbelåtenhet när det gället naturum, service i naturen och tillståndskunder (skala 1—5)	4,10	4,04	4,10
Jakttillstånd (st.)	56 659	50 000	60 000
Fisketillstånd (st.)	81 859	85 000	85 000
Antal jakt- och fiskeövervakningsfall	11 287	11 000	11 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användning av naturen för rekreation	4 446 000
Vildmarksärenden	1 690 000
Övriga uppgifter	318 000
Sammanlagt	6 454 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet Turism 4.0: stärkande av förutsättningarna för naturturism (överföring från moment 32.50.41)	770
Projekt för digitalisering av Naturtjänsters besökarundersökningar (överföring från moment 30.01.23)	170
Sammanlagt	940

2018 budget	6 454 000
2017 budget	5 514 000
2016 bokslut	5 754 000

70. Lantmäteri och datalager

F ö r k l a r i n g : Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket samt utgifterna för understödjande av fastighetsförrättningar budgeterats.

Omvärlden
De allmänna ekonomiska konjunkturerna påverkar särskilt lantmäteriförrättningar och inskrivningsärenden så att efterfrågan på dem följer konjunkturutvecklingen med viss fördröjning. Efterfrågan på de it-tjänster som Lantmäteriverket producerar påverkas i synnerhet av de behov som förvaltningsområdets kundämbetsverk har och av möjligheterna att möta den tekniska utvecklingen.

Serviceproduktionen styrs allt tydligare av kundernas och samhällets behov. Mobiltekniken används allt oftare i olika applikationer för slutanvändare. Positionering, geografisk information och navigationstjänster används i allt större utsträckning för näringslivets behov, för förbättrad säkerhet, i uträttande av ärenden i vardagen samt i fritidsaktiviteter. Den alltmer mångsidiga an-

vändningen av terrängdata och annan geografisk information t.ex. som utgångsuppgifter vid olika analyser leder till att det ställs högre krav på dem. Kraven hänför sig bl.a. till tredimensionell information, informationens livscykel, metauppgifter och informationens enhetlighet.

Informationstekniken och processerna som hänför sig till utnyttjandet av den och samarbetsstrukturerna är kritiska framgångsfaktorer som blir alltmer framträdande. De elektroniska tjänsterna utökas, de blir interaktiva och baserar sig på stark autentisering med målet att medborgarna ska använda centraliserade tjänster. Teknikens utveckling syns som ett kontinuerligt behov av att modernisera tekniken.

Den ökade internationella användningen av materialen och de tekniska, innehållsmässiga och juridiska kraven i anslutning till det förutsätter medverkan när det gäller standardisering, fastställande av gemensamma mål och annat samarbete.

Grunddatalagrens roll inom förvaltningen och vid ordnandet av tjänster i anslutning till den samt samanvändningen av data bl.a. vid informationsledningen stärks när den nationella servicearkitekturen (bl.a. informationsleden) utvecklas och förenhetligas. Genom förvaltning och förbättring av fastighetsdatasystemet skapas bl.a. förutsättningar för en fungerande marknadsekonomi och en hållbar användning av naturresurser. Terrängdatasystemet spelar en viktig roll som ett enhetligt basmaterial som innehåller rikstäckande geografisk information.

Den övergripande arkitekturen inom hela den offentliga förvaltningen förutsätter åtgärder för utveckling av datalager samt beskrivande uppgifter (metadata) och informationsservice i anslutning till datalagren. Samarbetet när det gäller insamling och användning av ändrings- och uppföljningsuppgifter som behövs för produktionen och förvaltningen av datalagren ökar. Byggandet av den nationella infrastrukturen för geografisk information och genomförandet av INSPIRE-direktivet framskrider, vilket förutsätter att tillgången till och samanvändningen av material utvecklas.

Avsikten är att det ur terrängdatasystemet utvecklas ett grunddatalager för terrängdata och kartuppgifter som förvaltas genom samarbetet mellan myndigheterna och gemensamma underhållsprocesser. Målet är att eliminera dubbelarbete, höja produktiviteten och förbättra möjligheterna att använda terrängdatamaterialet genom ökad interoperabilitet.

Utvecklandet av verksamheten och den tekniska infrastrukturen för den datatekniska servicecentral inom förvaltningsområdet som överförts till Lantmäteriverket fortsätter med beaktande av kundämbetsverkens behov och förändringarna i verksamhetsomgivningen. Målet är att ämbetsverken inom förvaltningsområdet ska ha tillgång till sakkunnig- och utvecklingstjänster för utvecklandet och användningen av elektroniska tjänster och processer. Man förbereder sig på omorganisering av funktionerna vid servicecentralen som en del av omstruktureringen av ämbetsverken inom förvaltningsområdet.

Verksamheten vid centralen för geografisk information består av främjande av utvecklandet av samanvändningen av geografisk information och den nationella infrastrukturen för geografisk information samt forskning som gäller hela lantmäterisektorn. Moderniseringen av den tekniska infrastrukturen vid forskningsstationen Metsähovi fortsätter genom att apparaturen förnyas.

Geografisk information har fått större betydelse i samhället och geografisk information används allt mer inom alla samhällssektorer. Målet för den redogörelse som påbörjats i fråga om politiken

för geografisk information är att skapa en vision för hur produktionen av geografisk information kan effektiviseras och på vilket sätt olika sektorers verksamhetsförutsättningar kan förbättras med hjälp av geografisk information.

Inom spetsprojektet Digitalisering av offentliga tjänster, som hänför sig till regeringsprogrammet, har en projekthelhet startat som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma plattform för geografisk information, med syftet att effektivisera förvaltningen och användningen av geografisk information. Med den gemensamma plattformen för geografisk information avses en ny informations- och servicehelhet med hjälp av vilken aktörerna inom den offentliga förvaltningen kan föra in egen geografisk information, som i allmänhet samlats in för något organisationsspecifikt syfte, i det gemensamma informationsmaterialet och via serviceplattformen göra den tillgänglig för olika användningsändamål.

Genomförandet av en ny register- och servicehelhet för bostadsaktier som möjliggör elektroniska processer när det gäller omsättning av bostadsaktier och säkerhetshantering inleds. Inrättandet av det elektroniska bostadsaktieregistret är ett omfattande förvaltningsövergripande samarbetsprojekt för digitalisering av de offentliga tjänsterna i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet.

Samhälleliga effektmål
Inom politikområdet lantmäteri och datalager uppnås utöver de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln dessutom följande mål:

— Genom förvaltningen av och tjänsterna inom fastighets- och terrängdatasystemen tryggas funktionen hos det nationella ägar- och garantisystemet och grunden för positionsbestämning samt informationsbehovet i ett allt mer digitaliserat samhälle

— förvaltningsområdets datalager kan utnyttjas på ett mångsidigt sätt och användas gemensamt samt förvaltas bra och är säkra

— de som samlar in och förvaltar geografisk information har tillgång till tjänster som forskningen tagit fram och stöder och som främjar samanvändning av den geografiska informationen och utvecklingen av den nationella infrastrukturen för geografisk information.

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 43 137 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till Lantmäteriverkets självfinansieringsandel i samfinansierade forskningsprojekt

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

3) till betalning av medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

F ö r k l a r i n g : Till Lantmäteriverkets *uppgifter* hör

— lantmäteriförrättningar, fastighetsinskrivningsärenden, förande av fastighetsregistret och lagfarts- och inteckningsregistret samt administrering och utveckling av fastighetsdatasystemet, förvaltning av terrängdatabaser, flygbildstjänster samt utvecklande av terrängdatasystemet

— att skapa grundläggande geodetiska förutsättningar för lantmäteriet och användningen av geografisk information i hela landet, sörja för samanvändningen av geografisk information och att producera information som grundar sig på forskning i syfte att utveckla infrastrukturerna för fastighetsdata och geografisk information

— att sköta uppgifter som gäller registrering och informationsförvaltning, producera informationsförvaltningens sakkunnigtjänster och it-tjänster för ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet i enlighet med vad jord- och skogsbruksministeriet har bestämt och vad som överenskommits i avtal.

Lantmäteriverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.70.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser
I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Lantmäteriverket, utöver de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01:

Lantmäteriverket fördjupar samarbetet kring forskning och infrastruktur med andra forskningsinstitut, högskolor och företag genom att utnyttja LYNET-sammanslutningen och andra nätverk. Verket svarar för och utvecklar forskningsstationen Metsähovi och forskningsstationen i Virolahti. Med apparaturen i forskningsstationerna förvaltas riksomfattande positionsbestämningssystem och referenssystem. I syfte att förbättra positionsbestämningens tillförlitlighet fortsätter arbetet med att modernisera forskningsstationen Metsähovi och dess apparatur samt det permanenta nätverket för satellitbaserad positionsbestämning (GNSS) under 2016—2018.

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2016 bokslut			2017 uppskattning			2018 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Fastighetsförrättningar	41 633	42 088	565	38 923	38 744	521	38 204	38 204	520
Ägoregleringsuppgifter	3 808	-	50	3 677	-	49	3 500	-	49
Inskrivningsuppgifter	17 916	17 257	252	18 452	18 590	290	18 200	18 200	286
Upprätthållande av grunddatalager	33 671	1 989	510	34 428	1 814	491	34 733	2 454	476
Informationstjänst	12 646	12 594	57	10 845	11 244	54	11 660	11 540	59

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2016 bokslut			2017 uppskattning			2018 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Lantmäteri och forskning, utveckling och sakkunnigtjänster inom sektorn för geografisk information	10 942	5 207	183	11 641	5 078	220	11 817	4 250	220
Produktion av it-tjänster	14 452	13 067	147	13 762	12 655	140	14 105	12 705	147
Sammanlagt	135 068	92 202	1 764	131 728	88 125	1 765	132 219	87 353	1 757

Nyckeltal för ämbetsverket

	2016 utfall	2017 mål[1)]	2018 mål
Samhälleliga verkningar			
— effektivitetsförändring i fråga om terrängdata, %	19	4	4
— täckningsindex för programmet för grundlig förbättring FDS-2021	27	35	42
— utnyttjande av datalager, ökning från föregående år, %	3	3	2
— index för välkändhet och intresse avseende forskningen		100	102
— forskningens förtroende- och anseendeindex		3,50	3,55
— VIP-undersökningens resultat/ansvarsområdets medelvärde	7,7/7,5	7,8/7,5	7,9/7,5
— ägoregleringsproduktion (Mha)	6 204	6 900	6 500
Funktionell effektivitet			
— totalproduktivitet	105,5	102,0	102,0
— arbetsproduktivitet	102,1	102,0	102,0
— uppdatering av terrängdatabasen, euro/km²	124	134	129
Produktion och kvalitetsledning			
— förrättningsproduktion, förrättningar, st.	17 992	17 900	18 500
— ägoreglering (nyskifte), st.	7	5	6
— inskrivningsavgöranden, st.	217 510	230 000	220 000
— produktion av terrängdata sammanlagt, km²	54 652	54 000	54 000
— grundläggande förbättring av åkeruppgifterna, km²	54 134	54 000	54 000
— höjdmodell med en rutstorlek på 2 m, km²	40 010	30 000	21 000
— tiden för styckningar, mån.	5,1	5,3	5,0
— behandlingstid för lagfarter, dagar	56	23	20
— fullständigheten i fråga om terrängdata, % (fortsatt uppdatering)	98	95	95
— kundtillfredsställelse totalt, %	89	88	88
— refererade vetenskapliga publikationer, st.	132	110	110
— utfall i fråga om avtal och planer för it-tjänster, %	103	98	98
— störningsfria e-tjänster, %	99,5	99,5	99

[1)] Uppdaterats enligt resultatavtalet

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	136 668	130 645	130 490
Bruttoinkomster	92 185	85 293	87 353[1)]
Nettoutgifter	44 483	45 352	43 137
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	35 249		
— överförts till följande år	38 695		

[1)] Inbegriper inkomster till ett belopp av sammanlagt 6 630 000 euro som motsvarar de budgeterade utgifterna för informationsförvaltningstjänster (överenskoms närmare i serviceavtalen: jord- och skogsbruksministeriet 1 100 000 euro, Landsbygdsverket 3 600 000 euro, Livsmedelssäkerhetsverket 1 480 000 euro, Naturresursinstitutet 400 000 euro och övriga ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet 50 000 euro).

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	70 420	66 997	66 484
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	70 420	66 997	66 484
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	48 051	41 224	40 908
— andel av samkostnader	29 088	25 773	25 576
Kostnader sammanlagt	77 139	66 997	66 484
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 719	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	91	100	100
Övriga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 420	2 400	2 010
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	2 420	2 400	2 010
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 789	1 340	1 486
— andel av samkostnader	875	940	424
Kostnader sammanlagt	2 664	2 280	1 910
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-244	120	100
Kostnadsmotsvarighet, %	91	105	105

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Investeringar i apparaturen vid forskningsstationen Metsähovi, bortfall av tillägg (överföring till moment 30.01.23)	-520
Väg- och torrläggningsprojekt i samband med ägoregleringar (överföring till moment 30.70.40)	-1 000
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-15
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-106
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-16
Indexhöjning av hyror	10
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-23
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-249
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-62
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	33
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-263
Sammanlagt	-2 215

2018 budget	43 137 000
2017 budget	45 352 000
2016 bokslut	47 929 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) samt utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) och utgifter för inlösningar enligt 19 § i lagen om vissa regleringar av vattenägor (31/1980)

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)

3) till betalning av sådana kostnader och ersättningar som orsakas av en förrättning och som avses i 3 § 5 mom. i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) när det gäller nyskiften och regleringar av vattenägor.

Anslaget får användas till utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 8 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

F ö r k l a r i n g : Anslaget används för att stödja ägoregleringar av åkrar samt ägoregleringar av skogar av pilotkaraktär. Man bedömer att användningen av anslaget fördelar sig så att den andel som återkrävs hos sakägare är ca 2 100 000 euro och statens slutgiltiga utgift blir ca 1 900 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (understödjande av fastighetsförrättningar) (riksdagen)	-400
Väg- och torrläggningsprojekt i samband med ägoregleringar (överföring från moment 30.70.01)	1 000
Sammanlagt	600

2018 budget	4 000 000
2017 budget	3 400 000
2016 bokslut	4 500 000

Huvudtitel 31
KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

F ö r k l a r i n g : Kommunikationsministeriets förvaltningsområde betjänar samhället genom att det på ett hållbart sätt ansvarar för fungerande och säkra trafik- och kommunikationsförbindelser samt tjänster för att stödja utvecklingen samt möjliggör en användningsmiljö för nya digitala tjänster.

Förvaltningsområdets verksamhet svarar mot utmaningarna i fråga om strukturomvandlingen och ekonomin, beaktar omvälvningen i fråga om affärsmodeller och konsumtionsvanor samt skapar tillväxt och nya möjligheter till affärsverksamhet.

Verksamhetsmiljö
Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö formas i omfattande grad av den snabba tekniska utvecklingen, av nya former för utnyttjande av internet och av automatiken och robottekniken. Affärsverksamhet som baserar sig på innovations- och serviceplattformar blir allt vanligare. Den globala konkurrensen, förändrade användningsvanor och verksamhetens tillförlitlighet och säkerhet medför utmaningar för utvecklingen av tjänsterna, eftersom det krävs förnyelse och innovationer. Elektroniska kommunikationsnät och digitala tjänster är av största vikt för att samhället ska fungera.

Förvaltningsområdet måste bemöta de utmaningar som förändringarna på grund av digitaliseringen och trafiknätets försämrade skick har medfört inom ansvarsområdet. Eftersättningen av underhållet av trafiknätet är stor, och vägarnas och järnvägarnas skick har försämrats snabbt under de senaste åren. Den digitaliserade ärendehanteringen ersätter och kompletterar den fysiska rörligheten. Utnyttjandet av information, progressiva lösningar inom informations- och kommunikationsteknik samt mobil teknik förbättrar smidigheten, säkerheten och miljömedvetenheten i trafiken och möjliggör uppkomsten av nya affärsmodeller och tjänster. Kunderna deltar allt mera i planeringen och utvecklandet av tjänsterna.

Målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar och de prioriteringar som förverkligar dem
Målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar stöder digitaliseringen, bemöter kraven i fråga om strukturomvandlingen och ekonomisk hållbarhet samt beaktar omvälvningen i fråga om affärsmodeller och konsumtionsvanor inom både kommunikation och trafik.

Kommunikationsministeriet ställer för förvaltningsområdet upp följande mål och prioriteringar för de samhälleliga verkningarna:

— Innovativa kommunikations- och trafiktjänster upprätthåller välbefinnandet och skapar hållbar tillväxt och en nationell konkurrensfördel. Prioriteringar inom förvaltningsområdet som förverkligar effektmålen är bl.a. marknaden och tjänsterna i fråga om trafik och kommunikation, energireformen inom trafiksektorn samt livskraftiga medier.

— Genom utnyttjande av information uppkommer ny affärsverksamhet samt användarorienterade och tillförlitliga tjänster. Prioriteringar inom förvaltningsområdet som förverkligar effektmålen är också utnyttjandet av information och affärsmöjligheter samt förtroendet för de digitala tjänsterna.

— Trafik- och kommunikationsnäten skapar förutsättningar för utveckling och förnyelse i samhället. Prioriteringar inom förvaltningsområdet som förverkligar effektmålen är också trafik- och kommunikationsnäten samt finansieringen och den ekonomiska styrningen av trafiksystemet.

Förvaltningsområdet skapar en fungerande marknadsmiljö för efterfrågan och utbudet på olika trafik- och kommunikationstjänster samt digitala tjänster så att det uppstår nya affärsverksamhetsmöjligheter och export och så att urvalet av tjänster växer. Regleringen görs smidigare och man lättar på den administrativa bördan. Föråldrade normer och normer som utgör hinder för marknadsaktörernas verksamhet avvecklas. Nya verksamhetssätt främjas också genom försök och innovativa anskaffningar.

Trafik- och kommunikationstjänsterna ordnas i regel på marknadsvillkor. I situationer där tillräckliga trafik- och transporttjänster inte kan tillhandahållas på marknadsvillkor säkerställs en basnivå av tjänster. Nya slags gemensamma rese- och transporttjänster medför potential för färre resor och minskad energianvändning i fråga om trafiken. Målet är att nya drivkrafter ska minska oljeberoendet inom alla trafikformer och att trafiksektorn ska ha en betydande roll som föregångare inom ren teknik.

I fråga om media säkerställer man genom förvaltningsområdets åtgärder att den finländska mediebranschen bibehåller sin livskraft och konkurrenskraft i en allt mer internationell verksamhetsmiljö som formas av internets utveckling och digitaliseringen.

Genom sina åtgärder vill förvaltningsområdet skapa bättre förutsättningar än tidigare för affärsverksamhet som baserar sig på nyttjande och delning av data. Åtgärderna gäller identifiering och avlägsnande av hinder och flaskhalsar, främjande av eget användande av uppgifter samt bättre utnyttjande av trafikens datalager.

Till förvaltningsområdets mål hör att stärka användarnas förtroende för digitala tjänster och nya digitala affärsmodeller. Förvaltningsområdets åtgärder koncentreras på att säkerställa att lagstiftningen fungerar och skapa förutsättningar för en tillväxt på marknaden för kvalitativa och informationssäkra digitala produkter och tjänster. Dessutom är avsikten att upprätthålla och öka informationssäkerhetskompetensen och riskhanteringen.

Säkerheten i trafiken främjas genom att trafiksystemet utvecklas så att det blir förebyggande och baseras på riskanalys och ansvar. Verksamheten är långsiktig och tvärsektoriell. I trafiksäkerhetsarbetet utnyttjar man också möjligheterna inom digitalisering och automatisering.

När det gäller kommunikationsnäten satsar man på att utbudet av trådlösa och fasta kommunikationsförbindelser som behövs för nya digitala tjänster och tjänster som utnyttjar automatisering utökas samt att den kommersiella tillgången på snabba bredband förbättras. Man ser till att överföringshastigheterna ytterligare ökar och att kvaliteten förbättras utan att glömma kraven på energieffektivitet. Infrastrukturen ska ur såväl nationellt som internationellt perspektiv vara sådan att den tillhandahåller tidsenliga förutsättningar för ett konkurrensutsatt och rimligt prissatt kommersiellt utbud av tjänster samt säkerställer högklassiga kommunikationsförbindelser och -tjänster för kunderna.

Inom trafikledshållningen satsar man i synnerhet på trafikledernas skick och kvalitet. Målet är att få den ökande eftersättningen av underhållet att bli betydligt långsammare. Markanvändningen, boendet, trafiken och tjänsterna samordnas så att vårt lands konkurrenskraft stärks. Genom prissättningen av trafiken inverkar man vid sidan av finansieringsaspekten på styrningen av trafiken. Målet är att skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar finansiering av trafikens infrastruktur och underhåll.

Förvaltningsområdets övriga mål
Dessutom uppställer kommunikationsministeriet följande tvärsektoriella mål för hela förvaltningsområdet:

— Den kompetens och ledning som behövs inom trafik- och kommunikationssektorn har förbättrats

— Påverkningsmöjligheterna och intressentgruppssamarbetet har utvecklats i ett samarbete inom hela förvaltningsområdet

— Regleringen har gjort smidigare och den administrativa bördan har mildrats

— Innovativa försök och anskaffningar har främjats.

Statliga bolag
Under kommunikationsministeriets ägarstyrning verkar de statliga bolagen Finrail Oy och Air Navigation Services Finland Oy som har som mål att stödja genomförandet av de mål för samhälleliga verkningar som uppställts för trafiksektorn.

Sammanfattande granskning av verksamhet som har betydande könskonsekvenser
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen och resultatstyrningen. Målet är att producera prestationer och offentliga tjänster där man beaktar behoven hos olika befolkningsgrupper, såsom kvinnor, män, barn, äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Målet för personalplaneringen inom förvaltningsområdet är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en god arbetsgemenskap där arbetsklimatet följs upp och utvecklas enligt godkända jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Anslagen fördelas jämställdhetsneutralt.

Hållbar utveckling
Inom förvaltningsområdet förverkligas också målen för prioritetsområdet ”Ett koldioxidneutralt och resurssmart Finland” inom handlingsprogrammet Agenda 2030 genom att man understöder miljövänliga färdsätt och fordon för konsumenterna samt energieffektiva fordonsanskaffningar för den offentliga sektorn och företagen.

Säkerheten i trafiken främjas genom att trafiksystemet utvecklas så att det blir förebyggande och baseras på riskanalys och ansvar. Verksamheten är långsiktig och tvärsektoriell. I trafiksäkerhetsarbetet utnyttjar man också möjligheterna inom digitalisering och automatisering.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
31.10.36	*Statsbidrag för byggande av spårtrafiksprojekt* (reservationsanslag 3 år)		
	— jord- och vattenbyggnadsfullmakt	155,0	-
31.10.77	*Utveckling av trafikledsnätet* (reservationsanslag 3 år)		
	— jord- och vattenbyggnadsfullmakt	624,7	84,5
31.30.64	*Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården* (reservationsanslag 3 år)		
	– fullmakt att bevilja understöd	10,7	-

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter**	**427 984**	**485 236**	**495 221**	**9 985**	**2**
01.	Kommunikations-ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 534	15 182	14 281	-901	-6
21.	Produktivitetsanslag för kommunikations-ministeriets förvaltnings-område (reservationsanslag 2 år)	1 660	1 660	1 660	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter inom kommunikations-ministeriets förvaltnings-område (förslagsanslag)	410 790	468 394	479 280	10 886	2
10.	**Trafiknätet**	**1 705 679**	**1 912 460**	**2 014 311**	**101 851**	**5**
01.	Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	78 265	74 313	73 014	-1 299	-2
20.	Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)	1 061 400	1 271 950	1 398 000	126 050	10
35.	Statsunderstöd för byggandet av västmetron (reservationsanslag 3 år)	20 850	83 000	31 500	-51 500	-62
36.	Statsunderstöd för spårvägs-projekt (reservationsanslag 3 år)	—	0	16 100	16 100	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
41.	Statsbidrag för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)	1 150	1 000	1 000	—	0
50.	Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	8 000	13 000	13 000	—	0
76.	Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	21 259	34 997	34 997	—	0
77.	Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	347 729	272 800	323 700	50 900	19
(78.)	Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	58 000	54 400	—	-54 400	-100
79.	Livscykelsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	109 026	107 000	123 000	16 000	15
20.	**Myndighetstjänster för trafiken**	**47 703**	**56 709**	**69 953**	**13 244**	**23**
01.	Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	47 703	47 609	46 853	-756	-2
40.	Skrotningspremie för fordon (reservationsanslag 2 år)	—	—	8 000	8 000	0
41.	Främjande av säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken (reservationsanslag 2 år)	—	9 100	9 100	—	0
42.	Stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar (reservationsanslag 3 år)	—	—	6 000	6 000	0
30.	**Stöd till trafiken och köp av tjänster**	**194 855**	**209 278**	**214 421**	**5 143**	**2**
42.	Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)	841	841	841	—	0
43.	Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	89 237	101 420	101 420	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
51.	Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200	4 200	4 200	—	0
63.	Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	82 774	84 524	89 974	5 450	6
64.	Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	12 500	12 990	12 683	-307	-2
66.	Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)	5 303	5 303	5 303	—	0
40.	**Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation**	**542 594**	**518 997**	**523 104**	**4 107**	**1**
01.	Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 490	11 049	13 156	2 107	19
(44.)	Innovationsstöd till medierna (reservationsanslag 3 år)	9 860	—	—	—	0
45.	Stöd till nyhets- och aktualitetsverksamhet vid tv-kanaler som betjänar allmänintresset (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 000	2 000	0
50.	Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)	14 296	0	—	—	0
60.	Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)	507 948	507 948	507 948	—	0
50.	**Väder-, havs- och klimattjänster**	**44 123**	**45 184**	**45 545**	**361**	**1**
01.	Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	44 123	45 184	45 545	361	1
	Sammanlagt	**2 962 938**	**3 227 864**	**3 362 555**	**134 691**	**4**
	Det totala antalet anställda	2 205	2 184	2 184		

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter

01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 281 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till utgifter för samarbetsprojekt i närområdena

2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer

3) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

F ö r k l a r i n g : För sin verksamhet ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande centrala verksamhetsmål för 2018, som stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Produktion och kvalitetsledning

Tjänsterna i fråga om trafik och kommunikation och marknaden för dem
— Det har skapats förutsättningar för en fungerande marknad för person-, gods- och posttransporter genom att man avlägsnat hinder för inträde på marknaden och möjliggjort uppkomsten av dörr-till-dörr-tjänster som förenar fysisk mobilitet och digitala lösningar.

— Tillgången på trafik- och kommunikationstjänster som motsvarar användarnas behov har säkerställts och de samhällsomfattande tjänsterna samt serviceskyldigheterna har anpassats till förändringarna i verksamhetsmiljön.

Energireformen inom trafiksektorn
— Utnyttjandet av ny teknik, bioekonomi, rena lösningar och energieffektiviteten inom trafiksektorn har främjats.

Livskraftiga medier
— Det har skapats förutsättningar för en förnyelse av mediebranschen.

Utnyttjande av information samt affärsmöjligheter
— Uppkomsten av nya mobilitetstjänster och ny affärsverksamhet som i stor omfattning utnyttjar digitaliseringen, automatiseringen och stora informationsmaterial har möjliggjorts.

Förtroende för digitala tjänster
— Serviceformerna och affärsverksamhetsmodellerna för trafiken och kommunikationen har utvecklats. De risker som hänför sig till användarnas säkerhet är under kontroll.

Trafik- och kommunikationsnäten
— Näten har möjliggjort en utveckling av trafik- och kommunikationstjänster som baserar sig på data

— Tillgången på och funktionssäkerheten i fråga om trafik- och kommunikationsförbindelserna har tryggats

— I stadsregionerna har man främjat det avtalsbaserade samarbetet.

Finansiering och ekonomisk styrning av trafiksystemet
— Det har skapats förutsättningar för en hållbar finansiering av trafikens infrastruktur och underhåll.

Funktionell effektivitet
— Helhetsproduktiviteten har ökat med 2 % och arbetsproduktiviteten med 1 % i förhållande till året innan.

Dessutom ställer kommunikationsministeriet upp följande mål för sin verksamhet:

— Koncernenhetligheten har säkerställts och ämbetsverkens roller är klara

— Förvaltningsområdets strategiska kompetensområden och kompetensbehov har identifierats, en plan för utvecklandet av ministeriets kompetens har utarbetats och kunnandet har utvecklats på strategiska områden

— Lagstiftningsarbetet har framskridit enligt en mångårig plan

— Ministeriets kommunikation och intressegruppsverksamhet är öppen, planmässig och effektfull.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 642	15 192	14 291
Bruttoinkomster	114	10	10
Nettoutgifter	13 528	15 182	14 281
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	9 961		
— överförts till följande år	11 967		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-4
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring till moment 23.01.01)	-11
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	27
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-6
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-13
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-750
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-100
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-19
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-3
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-15
Sammanlagt	-901

2018 budget	14 281 000
2017 I tilläggsb.	-11 000
2017 budget	15 182 000
2016 bokslut	15 534 000

21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 660 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom förvaltningsområdet samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag motsvarande de inbesparingar som föranletts av förvaltningsområdets produktivitetsåtgärder till den del som de inte har använts som tillägg till övriga anslag.

2018 budget	1 660 000
2017 budget	1 660 000
2016 bokslut	1 660 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 479 280 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	280
Nivåförändring	10 606
Sammanlagt	10 886

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	479 280 000
2017 budget	468 394 000
2016 bokslut	410 789 741

10. Trafiknätet

Förklaring: Statens trafiknät består av landsvägsnätet, bannätet och farleder. Landsvägsnätets längd var 77 982 km, bannätets 5 926 km och farledernas 16 328 km vid utgången av 2016. Motsvarande bokföringsvärde för trafikledsegendomen var 15 miljarder euro för landsvägsnätets del, 4,6 miljarder euro för bannätets del och 0,2 miljarder euro för farledernas del. Trafikledernas återanskaffningsvärde är mångdubbelt.

Balansvärde för trafiknätet (mn euro)

	år 2016	år 2017 (uppskattning)	år 2018 (uppskattning)
Väg	14 994	14 994	15 058
Järnvägar	4 567	4 658	4 728
Farleder	198	213	216
Sammanlagt	19 759	19 865	20 002

Det eftersatta underhållet i fråga om landsvägar, järnvägar och farleder uppgick år 2016 till sammanlagt ca 2,5 miljarder euro. Med eftersatt underhåll avses den penningsumma som behövs för att trafiklederna ska vara i gott skick enligt dagens behov. Med gott skick avses en sådan teknisk-ekonomisk nivå på vilken trafikledens servicenivå är tillräcklig i förhållande till trafikledens trafikvolym och betydelse och på vilken upprätthållandet av servicenivån inte blir orimligt dyrt. Av anslagen för bastrafikledshållning är 453 miljoner euro finansiering för att minska det eftersatta underhållet av regeringens strategiska spetsprojekt.

Trafikverket ansvarar för statens väg-, ban- och farledsnät samt underhållet av trafikens servicenivå på de trafikleder som förvaltas av staten. Verket upprätthåller och utvecklar trafiksystemet i samarbete med andra aktörer. Verket främjar trafiktjänsterna och en fungerande marknad för dem.

Trafikverkets roll vid förverkligandet av de samhälleliga effektmålen och förvaltningsområdets prioriteringar är att:

— se till att trafiknäten motsvarar transportbehov som är viktiga med tanke på näringslivet och konkurrenskraften och möjliggör trygga, miljömässigt ansvarsfulla och ändamålsenliga sätt att röra sig

— genomföra åtgärder med hjälp av vilka ökningen av det eftersatta underhållet av trafikledsnätet förhindras på ett kontrollerat sätt med beaktande av kundernas behov

— säkerställa driftssäkerheten i trafiken

— minska användningen av fossila bränslen i trafiken genom att förbättra det trafikledsnät som stöder bioekonomin

— förbättra trafikledshållningens energieffektivitet

— skapa förutsättningar för utveckladet av passagerarnas rese- och informationstjänster

— säkerställa förutsättningar för öppnandet av konkurrensen i fråga om järnvägstrafiken

— främja en automatisering av trafiken

— öppna och utnyttja den information som verket producerar för att få till stånd nya affärsmöjligheter

— säkerställa informationssäkerheten inom verkets informationssystem och datakommunikation för att främja utnyttjandet av verkets informationslager.

För Trafikverket ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande centrala verksamhetsmål för 2018, vilka stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
1. Marknaden och tjänsterna i fråga om trafik och kommunikation			
Bannätet och dess tjänster fungerar opartiskt då marknaden öppnas för konkurrens			
Överförande och förvaltning av bangårdarnas kapacitet (utvecklande av verksamhetsmodeller, systemutveckling)			Kapacitetsförvaltningen på bangårdar med flera aktörer är jämlik och fungerande.
Överförande av tidtabellsstrukturen för passagerartrafiken (funktion), samordnande av trafikbehoven och utvecklande av processen			Kapacitetsansökningarna behandlas och samordnas i en omgivning med flera aktörer. Kunskap i tidtabellsplanering och de resurser som behövs för den har säkerställts.
Säkerställande av jämlikhet i fråga om bannätets tjänster (reglering av trafiken)		Ändring av verksamhetsmodellerna på bangårdar, införd/st., pågår/st.	Bangårdarna fungerar konkurrensneutralt i en omgivning med flera aktörer.
2. Energireformen inom trafiksektorn			
Användningen av fossila bränslen i trafiken minskas genom att man förbättrar det trafikledsnät som stöder bioekonomin och möjliggör ett distributionsnät för alternativa bränslen.			

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Iståndsättning av bannätets råvirkesterminaler och lastningsplatser, st. (minst)	5	3	3
Förbättring av det vägnät som stöder bioekonomin, km	1 018	1 600	1 000
Grusvägar enligt framkomlighetsklasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick, km (högst)	2 900	2 850	2 800
Hållbara logistiska kedjor			
Järnvägstrafikens och sjötrafikens konkurrenskraft förbättras och energieffektiva transporter inom vägtrafiken främjas som en viktig del av de logistiska kedjorna. De möjligheter som digitaliseringen för med sig utnyttjas.		1. Allmän planering av en förlängning av Saima kanals slussar 2. Reparation av Saima kanals slussar enligt planen i programmet för eftersatt underhåll 3. Utvecklande av isbrytarmateriel inom Saimenområdet 4. Förbättrande av sjötrafikens energiprestanda genom optimering av rutterna 5. Främjandet av järnvägstrafiken genomförs till största delen som en del av andra prioriteringar, t.ex. höjning av axeltrycket, iståndsättning av depåer och spår med medel för eftersatt underhåll, utvecklande av marknaden. Fortsatt utvecklande av optimeringen av tågtrafiken i realtid. 6. Vägtrafikens energiprestanda förbättras genom förbättring av trafikleder i dåligt skick, iståndsättning av objekt för de största tillåtna massorna och måtten i enlighet med programmet samt utredande och främjande av ibruktagandet av HCT-långtradare.	1. Byggplanering av en förlängning av Saima kanals slussar 2. Reparationen av Saima kanals slussar fortsätter 3. Isbrytarmaterielet utvecklas och testas. 5. Vidareutveckling av optimeringen av tågtrafiken i realtid (de första ibruktagandena har inletts) 6.De ändringar som krävs för HCT-transporter har planerats.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
3. Utnyttjande av information samt affärsmöjligheter			
Den information som ämbetsverket producerar möjliggör ny affärsverksamhet			
Genomförande av principbeslutet om intelligent robotisering och automatisering samt genomförande av förvaltningsområdets gemensamma färdplan för automatisering inom transportsektorn			Trafikverket förutser och främjar utvecklingen av automatiseringen av trafiken inom alla trafikformer samt deltar i genomförandet av färdplanen i enlighet med planerna.
Ämbetsverket automatiserar insamlingen av uppgifter och effektiviserar utnyttjandet av informationen i sin egen verksamhet			
— automatisk datainsamling	De forsknings- och utvecklingsprojekt som planerats för 2016 har genomförts, ett öppet ansökningsförfarande för datainsamlingsförsök har ordnats och man har avtalat om de försök som hänför sig till det samt utrett kvaliteten hos den trafikinformation som producerats av kommersiella aktörer. Utvecklingen av interaktionen med kunder planerades och dialogunderlagen testades.	Resultaten av datainsamlingsproven analyseras och man beslutar vilka nya förfaranden som tas i bruk. Som en del av ämbetsverkets digitaliseringsprojekt genomförs projekt 1 (trafik och mobilitet), 3 (väghållning) och 4 (banhållning) samt projekt inom ramen för testekosystemet Aurora. Vid insamlingen och behandlingen av mobilitetsdata följs MyData-principen.	För att utöka mängden information i realtid utvecklar Trafikverket insamlingen, behandlingen, anonymiseringen och analyser av data som hänför sig till trafiken och trafikledshållningen, genomför omfattande försök och tillämpar öppenhets- och MyData-principerna i samband med dem med beaktande av frågor som rör informationssäkerhet och integritetsskydd. Trafikverket utvecklar nya elektroniska servicekanaler för kunddialoger.
— utveckling av analyser		Systematisk analyskompetens har utvecklats för ämbetsverket och den utnyttjar också utomstående nätverk och serviceproducenter.	

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
— kundorienterade dialog-underlag i realtid och behandlingsprocesser samt verksamhetsmodellen MyData		Ämbetsverket har utvecklat digitala kanaler för interaktion med kunder, vilka delvis ersätter traditionella kanaler. Åtgärderna genomförs i delprojekt 6 (digitalisering av inter-aktionen med kunder) inom ämbetsverkets digitalisering.	
5. Trafik- och kommunikationsnäten			
Ökningen av det eftersatta underhållet förhindras på ett kontrollerat sätt med beaktande av kundernas behov.			
Belagda vägar i dåligt skick, km (livligt trafikerat vägnät/ övrigt vägnät) (högst)	950/5 600	950/5 700	950/5 700
Landsvägs- och järnvägsbroar i dåligt skick, st. (högst)	750	790	800
Landsvägsbroar med viktrestriktioner, st., (högst)	444	470	470
Konditionsindex för bannätet	97	96	96
Skyddsanordningar i dåligt skick i farleder för handels-sjöfart vid kusten och i insjö-vatten, % (högst)	6,9	9	8,5
Genomförande av programmet för det eftersatta underhållet enligt den uppgjorda tids-planen.		Minst 95 % av objekten i programmet för det eftersatta underhållet har färdigställts före utgången av 2018.	
Trafiknäten motsvarar trans-portbehov som är viktiga med tanke på näringslivet och konkurrenskraften och möjlig-gör trygga, miljömässigt ansvarsfulla och ändamåls-enliga sätt att röra sig.			
Belåtenhet med vägnätets, bannätets och handels-sjöfartens servicenivå, vilken möjliggör fungerande trans-porter (skalan 1—5)	ingen undersökning görs	3,1	ingen undersökning görs
Medborgarnas belåtenhet med hur resorna fungerar (skalan 1—5)	ingen undersökning görs	3,4	ingen undersökning görs

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Den tunga trafikens tillfredsställelse med landsvägarnas situation, % missnöjda högst	-	49	47
Förseningar i närtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade åtminstone 3 min. (högst)	2,6	1,5	1,5
Förseningar i fjärrtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade åtminstone 5 min. (högst)	5,1	4,0	4,0
Minskat antal olyckor med personskada i vägtrafiken efter åtgärd av trafikledshållningen, st.	21	15	15
Trafiknätets driftsäkerhet förbättras.			
Vintersjöfartens väntetider, h (högst)	3,4	3,5	3,5
Trafikverket preciserar och genomför sitt säkerhetsstyrningssystem för järnvägsfunktioner senast 31.5.2018 så att Trafiksäkerhetsverket kan bevilja ett nytt säkerhetstillstånd utan villkor.		1. Utvecklande av säkerhetsstyrningssystemet för järnvägsfunktioner som en del av Trafikverkets ledning, 2. säkerställande av förfarandena inom riskhantering och behandlingen av säkerhetsavvikelser samt effektivisering av övervakningen av serviceproducenter, 3. säkerställande av egen kompetens och serviceproducenternas kompetens samt 4. bestämmande av trafikförvaltningens servicehelhet och anvisningar för serviceproducenterna.	

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Produktivitet och total-ekonomi			
Ökning av arbetets produktivitet, %	1,0	1,0	1,0
Ökning av den totala produktiviteten, %	-2,4	0,2	0,2
Kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet (%)	132	120	120

Inkomster av och utgifter för Trafikverket (mn euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Omkostnader (01)	83,0	74,3	73,0
Inkomster av verksamheten	1,6	1,1	1,1
Omkostnader	84,6	75,4	74,1
Bastrafikledshållning (20)	1 105,3	1 272,0	1 398,0
Inkomster	63,5	49,8	53,6
— Banavgift	40,4	38,8	45,0
— Övriga inkomster	23,1	11,0	8,6
Utgifter	1 168,8	1 321,8	1 451,6
Dagligt underhåll	338,9	406,2	409,8
— Skötsel	290,6	339,6	339,7
— Användning	48,3	66,6	70,1
Upprätthållande	414,8	357,2	341,6
— Reparation	65,1	52,5	53,0
— Livscykelhantering	344,2	288,2	271,2
— Egendomsförvaltning	5,5	16,5	17,4
Förbättring	148,9	72,7	65,4
— Investeringar i förbättring av trafikleder	103,8	28,2	24,0
— System för trafikledning	18,0	22,5	21,0
— Planering	27,1	22,0	20,4
Trafiktjänster	171,2	181,7	181,8
— Informations- och styrningstjänster för trafiken	69,1	74,7	77,6
— Isbrytning	47,1	52,1	49,4
— Landsvägsfärjetrafik	51,6	50,4	49,3
— Sjökartläggning	3,4	4,5	5,5
Minskandet av det eftersatta underhållet	95,0	304,0	453,0
Utvecklingsinvesteringar (76, 77, 78, 79)	541,6	469,2	481,7
Anskaffning av och ersättningar för mark- och vatten-områden (76)	21,3	35,0	35,0
Utvecklande av trafikledsnätet (77)	368,2	272,8	323,7
Vissa trafikledsprojekt (78)	51,9	54,4	-
Livscykelsfinansieringsprojekt (79)	100,2	107,0	123,0
Nettoutgifter sammanlagt	1 729,9	1 815,5	1 898,0
Bruttoutgifter sammanlagt	1 795,0	1 866,4	1 952,7

Utvecklingen av uppgifter gällande verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2016 utfall	2017 uppskattning	förändring	2018 uppskattning	förändring
Verksamhet som täcks med farledsavgifter					
Utländsk godstrafik vid havskusten, mn ton	93 783	95 846	2,2 %	97 955	2,2 %
Passagerartrafik, mn resenärer	18,9	19,3	2,1 %	19,7	2,1 %
Intäkter av farledsavgifter, 1 000 euro	46 335	46 800	1,0 %	47 400	1,3 %
Övriga intäkter, 1 000 euro	24	200	733,3 %	200	0,0 %
Kostnader, 1 000 euro	83 748	92 346	10,3 %	93 886	1,7 %
Kostnadsmotsvarighet	55,4 %	50,9 %	-4,5 %-enh	50,7 %	-0,2 %-enh

01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 73 014 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till utgifter för samarbetsprojekt i närområdena

2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

F ö r k l a r i n g : Trafikverket har till uppgift att ansvara för underhåll och utvecklande av servicenivån för trafiken på de trafikleder som förvaltas av staten. Genom sin verksamhet främjar verket hela trafiksystemets funktionsduglighet, trafiksäkerheten och en välbalanserad utveckling och hållbar utveckling inom regionerna.

Trafikverket har bl.a. till uppgift att

— svara för statens väg- och bannät samt de farleder det förvaltar och samorda de åtgärder som hänför sig till dem

— upprätthålla och utveckla trafiksystemet i samarbete med andra aktörer

— svara för att viktiga vägprojekt genomförs och för planering, underhåll och byggande av banor och farleder

— svara för den operativa styrningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna inom sitt ansvarsområde och samordningen av väghållningen vid centralerna

— delta i samordningen av trafiken och markanvändningen

— sörja för ledningen och utvecklingen av trafiken på statens trafikleder och inom sjötrafiken

— trygga förutsättningarna för vintersjöfarten

— utveckla och främja trafiktjänsterna och en fungerande marknad för dem

— utveckla ramarna för kollektivtrafiken samt de understöd som är avsedda för att främja olika trafikformer.

De centrala verksamhetsmål för 2018 som kommunikationsministeriet preliminärt ställer upp för Trafikverket presenteras i samband med motiveringen till huvudtiteln.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	84 593	75 413	74 114
Bruttoinkomster	1 571	1 100	1 100
Nettoutgifter	83 022	74 313	73 014
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	19 824		
— överförts till följande år	15 067		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationspunkt för sambyggnad	167
Informationspunkt för sambyggnad (överföring till moment 31.40.01)	-167
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-24
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-66
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-52
Indexhöjning av hyror	11
Löneglidningsbesparing	-103
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-390
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-397
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-88
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-26
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-165
Sammanlagt	-1 299

2018 budget	73 014 000
2017 budget	74 313 000
2016 bokslut	78 265 000

20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 398 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för uppgifter som hänförs till skötsel, användning och reparation av trafikledsnätet, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafiken, sjökartläggning och andra uppgifter som den som upprätthåller trafikleder, banor eller farleder har ansvar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen

2) till kostnader för andra åtgärder i anslutning till väg- eller banhållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar eller järnvägar enligt särskilda avtal

3) i enlighet med omkostnadsanslagets användningsändamål med standardinnehåll till uppgörande av sådana nödvändiga lagstadgade skyldigheter som får föranleda utgifter också under kommande finansår

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

5) tillfälligt till betalning av materialleveranser för banhållningen innan materialet hänförs till de projekt för utveckling av trafikleder som budgeterats under investeringsutgiftsmomenten.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, inkomsterna från den samfinansierade verksamheten, inkomsterna av tillståndsavgiften för Saima kanal, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten och inkomsterna av försäljningen av egendom med undantag för intäkterna av försäljningen av fast egendom och inkomster av skadestånd från trafikledshållningen.

Fullmakt
Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

F ö r k l a r i n g : Det befintliga trafiknätet underhålls med åtgärder enligt *bastrafikledshållningen*. Med anslagen för bastrafikledshållningen finansieras väg- och banhållning samt farledshållning. Det viktigaste i trafikledshållningen är att vidta de åtgärder som krävs för den dagliga framkomligheten i trafiknätet, att förhindra att det eftersatta underhållet ökar och att minska det på ett kontrollerat sätt åren 2017—2019 med beaktande av kundernas, i synnerhet näringslivets, behov, trafiksäkerheten och de möjligheter som digitaliseringen för med sig.

Vid dimensioneringen av anslaget har 45,0 miljoner euro beaktats som nettobudgeterade intäkter av banavgiftens grundavgift och och 8,6 miljoner euro av andra inkomster av trafikledshållningen (bl.a. fastighetsintäkter och kanalavgifter) Därutöver intäktsför Trafikverket med stöd av banskattelagen sammanlagt 4,9 miljoner euro i banskatt under moment 11.19.03.

Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat också den tilläggsfinansiering på 453 miljoner euro för minskning av det eftersatta underhållet i enlighet med regeringens strategiska mål, av vilken 313 miljoner euro är spetsprogramsfinansiering enligt regeringsprogrammet. Man strävar efter att stoppa ökningen av det eftersatta underhållet och tryggar trafikledernas skick med beaktande av i synnerhet behoven inom näringslivet. Åtgärderna i fråga om det eftersatta underhållet riktas bl.a. till förbättringen av beläggningen och strukturer på livligt trafikerade regionala vägar och förbindelsevägar, iståndsättning av broar, bangårdar, banors skyddsanordningar och utvecklandet av råvirkesterminalerna. Finansieringen av det eftersatta underhållet riktas också till utvecklande av hanteringen av trafikledsegendomen samt främjande av digitaliseringen och automatiseringen. Med dessa åtgärder förbättras bl.a. verksamhetsförutsättningarna för näringslivet, trafiksäkerheten och förhållandena för pendlingstrafiken.

Farledshållning indelas i dagligt underhåll, upprätthållande, förbättring och trafiktjänster. Dessa är vidare uppdelade i de delar som nämns i momentets beslutsdel. Finansieringen av bastrafikledshållningen är nästan till 60 % bunden till över ettåriga indexbundna avtal.

Genom dagligt underhåll (410 miljoner euro) garanteras den dagliga framkomligheten i trafiknätet. För trafiknätets underhåll används 340 miljoner euro, och dessa åtgärder prioriteras i hela tra-

fikledshållningen. Utgifterna för energin för farlederna med utrustning samt för stödtjänsterna för el- och informationssystem uppgår sammanlagt till 70 miljoner euro.

Till upprätthållande används 341 miljoner euro. Dessutom används för upprätthållande 435 miljoner euro av den tilläggsfinansiering som anvisats för minskande av det eftersatta underhållet och av den finansiering som överförts från utvecklingsprojekt. Vid upprätthållandet repareras skador som föranleds av att trafiknätet och dess specialkonstruktioner slits och blir äldre och förnyas konstruktioner med försvagad funktion. Eftersättningen av underhållet av trafiknätet har i huvudsak orsakats av otillräckligt upprätthållande i samband med att nivån på bastrafikledshållningen sjunkit och köpkraften försämrats. Största delen av finansieringen av upprätthållandet används till livscykelhantering (271 miljoner euro). Åtgärderna består av systematisk reparation och modernisering av delar av trafikledsnätet eller ett stort enskilt objekt, inkl. projektprogrammet för reparation av huvudbanorna på områden med tjälskador och mjuk mark. Genom åtgärderna förebyggs sådana olägenheter för trafiken som föranleds av försämring av trafiknätets skick och förbättras trafikens säkerhet, framkomlighet och punktlighet.

För förbättringar används 65 miljoner euro och genom dem upprätthålls trafikledernas servicenivå på den nivå som den ökade trafiken och ändringarna i markanvändningen förutsätter. Genom investeringarna för förbättring av trafiklederna (24 miljoner euro) finansieras mindre byggnadsobjekt med tillhörande projektplanering. Den övriga finansieringen av förbättringen ska användas till att i mindre skala förnya och planera om de system som trafikcentralerna använder (exkl. projektplanering). Vid planeringen har ett tillägg på 10 miljoner euro för den fortsatta planeringen av en snabb järnvägsförbindelse mellan Helsingfors och Åbo beaktats. Dessutom används 18 miljoner euro av den tilläggsfinansiering som anvisats för minskande av det eftersatta underhållet för digitaliseringsprojekt för trafikledshållningen.

För trafiktjänster används 181 miljoner euro. Trafiktjänsterna består av trafikstyrning och trafikinformation (78 miljoner euro, främst ledningen av sjö-, järnvägs- och vägtrafiken och utveckling av den), isbrytning (49 miljoner euro), landsvägsfärjetrafik (49 miljoner euro) och sjökartläggning (5 miljoner euro). Genom åtgärderna främjas säkerheten, smidigheten och miljömedvetenheten inom trafiken, transporterna och mobiliteten. Utgifterna för isbrytning är dimensionerade enligt 650 driftsdagar för isbrytarna och kostnadsmotsvarigheten för uppgifter i enlighet med lagen om farledsavgift uppskattas vara 50,7 % år 2018. Syftet med farledsavgiften är att täcka de kostnader som föranleds av byggande, skötsel och upprätthållande av farleder för handelssjöfarten samt de kostnader som föranleds av fartygstrafikservicen och isbrytarassistansen. Den tillfälliga halveringen av farledsavgiften gäller år 2018.

Som väg- och banhållare kan staten i enlighet med ett separat avtal också delta i kostnaderna för annat än byggande och underhåll av landsvägar och järnvägar om åtgärden hänför sig till en väg- eller banhållares uppgifter. Det handlar alltid om specialsituationer där trafiksystemets funktion eller säkerhet förutsätter att trafikledshållaren finansierar en åtgärd någon annanstans än på vägområdet på en landsväg eller någon annanstans än på järnvägsområdet och trafikledshållaren anser att åtgärden är nödvändig. Till exempel kan s.k. kalla rastplatser som tidigare byggts på landsvägsområdet i fortsättningen byggas också utanför landsvägsområdet i anslutning till service som riktar sig till vägtrafikanterna. I fortsättningen är det också möjligt för banhållaren att delta t.ex. i ordnandet av sådan anslutningsparkering som behövs för bannätet på en fastighet som angränsar till järnvägsområdet.

Inkomster av och utgifter för bastrafikledshållningen per trafikform åren 2016—2018 (mn euro)

	2016 bokslut			2017 ordinarie budget			2018 budgetprop.		
	brutto-utgifter	brutto-inkomster	netto-utgifter	brutto-utgifter	brutto-inkomster	netto-utgifter	brutto-utgifter	brutto-inkomster	netto-utgifter
Väghållning	610	-	610	729	-	729	763	-	763
Banhållning	405	50	355	484	49	435	592	53	539
Farledshållning	97	1	96	109	1	108	97	1	96
Sammanlagt	1 112	51	1 061	1 322	50	1 272	1 452	54	1 398

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur	-5 950
Inbesparing som hänför sig till Pommisaari	-3 000
Minskandet av det eftersatta underhållet inom trafiknätet	36 000
Minskandet av det eftersatta underhållet inom trafiknätet (spetsprojekt)	126 000
Spår-Jokern (överföring till moment 31.10.77)	-2 000
Sparbeslut	-25 000
Sammanlagt	126 050

2018 budget	1 398 000 000
2017 budget	1 271 950 000
2016 bokslut	1 061 400 000

35. Statsunderstöd för byggandet av västmetron (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 500 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : I och med det fortsatta projektet med byggandet av västmetron ska västmetron förlängas från Mattby till Stensvik i Esbo. Understödet betalas till Esbo stad i efterhand på basis av de faktiska kostnaderna från föregående år, men så att statsunderstödet har betalats första gången 2017 för de faktiska understödsberättigande utgifterna 2014—2016. Det fortsatta projektet med byggandet av västmetron bedöms framskrida så att statsunderstöd betalas till ett belopp av 31,5 miljoner euro år 2018, ett belopp av 55 miljoner euro år 2019, ett belopp av 50 miljoner euro år 2020 och ett belopp av 19,452 miljoner euro år 2021. Maximibeloppet av understödet enligt kostnadsnivån för MAKU-index november 2013 (136,72 poäng 2005 =100) är 240 miljoner euro.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Mattby—Stensvik	31 500	55 000	50 000	19 452	155 952
Sammanlagt	31 500	55 000	50 000	19 452	155 952

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-51 500
Sammanlagt	-51 500

2018 budget	31 500 000
2017 budget	83 000 000
2016 bokslut	20 850 000

36. Statsunderstöd för spårvägsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 16 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för byggande av snabbspårvägen Spår-Jokern och en spårväg i Tammerfors (fas 1).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
Trafikverket får förbinda sig till understöd av projekten snabbspårvägen Spår-Jokern och spårvägen i Tammerfors (fas 1 och 2) till den del tidigare beviljade fullmakter för dessa ändamål inte har använts.

F ö r k l a r i n g : Projekten snabbspårvägen Spår-Jokern och spårvägen i Tammerfors (fas 1 och 2) beviljades fullmakter i budgeten för 2017.

Spår-Jokern är en regional ringformad kollektivtrafikförbindelse som genomförs i form av en snabbspårväg från Östra Centrum via Sockenbacka och Alberga till Kägelviken. Understöd betalas till Helsingfors och Esbo stad i efterhand på basis av de faktiska kostnaderna från föregående år, men så att statsunderstödet betalas första gången 2018 för de faktiska understödsberättigande utgifterna 2016—2017. Projektet snabbspårvägen Spår-Jokern beräknas framskrida så att statsunderstöd betalas till beloppet av 0,3 miljoner euro år 2018, 15,0 miljoner euro år 2019, 30,0 miljoner euro år 2020, 30,0 miljoner euro år 2021 och 8,7 miljoner euro senare. Understödens maximibelopp är 84,0 miljoner euro.

I den första fasen av projektet spårvägen i Tammerfors byggs spårväg på sträckan Hervanta—centrum—Tays och i andra fasen mellan centrum och Lentävänniemi. Understödet betalas till Tammerfors stad i efterhand på basis av de faktiska kostnaderna från föregående år, men så att statsunderstödet betalas första gången 2018 för de faktiska understödsberättigande utgifterna 2016—2017. Statsunderstödet är högst 71,0 miljoner euro på det sättet att den första fasens andel är högst 55,05 miljoner euro och den andra fasens andel är högst 15,95 miljoner euro. Den första fasen av projektet spårvägen i Tammerfors beräknas framskrida så att statsunderstöd betalas till beloppet av 15,8 miljoner euro år 2018, 19,6 miljoner euro år 2019, 18,7 miljoner euro år 2020 och 0,95 miljoner euro år 2021. Den årliga fördelningen av kostnaderna för andra fasen, sammanlagt 15,95 miljoner euro, preciseras senare.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Snabbspårvägen Spår-Jokern	300	15 000	30 000	30 000	8 700	84 000
Spårvägen i Tammerfors, 1 fasen	15 800	19 600	18 700	950	–	55 050
Spårvägen i Tammerfors, 2 fasen						15 950
Utgifter sammanlagt	16 100	34 600	48 700	30 950	8 700	155 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöd för spårtrafiksprojekt	16 100
Sammanlagt	16 100

2018 budget	16 100 000
2017 budget	—

41. Statsbidrag för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget kan användas för betalning av statsunderstöd till verksamhets- och investeringsutgifter för de flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät.

Förklaring: På beviljande av understöd tillämpas utöver statsunderstödslagen (688/2001) meddelandet från kommissionen om riktlinjer för statligt stöd till flygplatser och flygbolag (EUT 2014/C 99/03) samt kommissionens förordning 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och senare gjorda ändringar i förordningen.

2018 budget	1 000 000
2017 budget	1 000 000
2016 bokslut	1 150 000

50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med lagen (358/1962) och förordningen (1267/2000) om enskilda vägar till betalning av statsbidrag för underhåll och förbättring av enskilda vägar

2) till att stödja rådgivning och handledning av väglag och till produktion av material och tjänster som stöder detta.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för att understödja underhåll och förbättring av enskilda vägar. Anslaget får användas för att trygga lika möjligheter till mobilitet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och näringslivet behöver.

Statsbidraget inriktas i första hand på vägförbättringar samt på stöd till användning och underhåll av färjor. Det finns ca 55 000 km vägar som är berättigade till statsbidrag, och det har bildats ca 16 000 väglag för att sköta dessa vägar. Antalet specialobjekt som understöds är ca 20.

Understöd beviljas bara för förbättring av de broar och stora vägtrummor som med tanke på framkomligheten på vägen är mest brådskande eller för reparation av skador på vägen. Stödet kan maximalt uppgå till 75 % av de faktiska godkända kostnaderna. För sedvanliga vägförbättringsobjekt utgör stödets andel för närvarande 50 % och i vissa av de mest betydande broobjekten högst 75 %. Kommunernas stöd för objekt av detta slag har varierat mellan 0—20 %. Det stöd som används för specialobjekt som erhåller understöd uppgår till ca 2,3 miljoner euro.

2018 budget	13 000 000
2017 budget	13 000 000
2016 bokslut	8 000 000

76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 997 000 euro.

Anslaget får användas

1) förutom till betalning av jordområden och ersättningar enligt landsvägslagen (503/2005) även till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa

2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)

3) till förvärv av bytesmark som kan användas för sådana områden som behövs för landsvägar och järnvägar och för ägoregleringar samt till ersättningar innan godkännandet av en väg- eller järnvägsplan äger rum

4) till betalning av köpeskillingar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007) samt till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa

5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som behövs för byggandet av trafikleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt

6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (587/2011)

7) till betalning av ersättningar enligt lagen om enskilda vägar (358/1962).

Förklaring: Avsikten är att 28 440 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 6 540 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 17 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

2018 budget	34 997 000
2017 budget	34 997 000
2016 bokslut	21 259 012

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 323 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av genomförandet av sådana investeringar för utveckling av trafikledsnätet som är budgeterade under momentet

2) till utgifter som föranleds av projektplanering av investeringsprojekt som finansieras under momenten för investeringsutgifter innan det i samband med statsbudgeten fattas ett beslut om inledande av projektet.

Fullmakt
Fullmakt att ingå förbindelser om nya trafikledsprojekt.

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal om de projekt som specificerats i tabellen nedan så att de föranleder staten utgifter för högst det belopp som nämns i tabellen:

Nya trafikledsprojekt

	Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleds staten (euro)
Ring I i Bredvik	20 000 000
Anslutande trafik till utbyggnaden av västmetron	7 000 000
Havsfarleden till Karleby	45 000 000
Havsfarleden till Nordsjö	12 500 000

Fullmakt att ingå förbindelser för farledsprojekt som beslutats tidigare budgetår.

Trafikverket bemyndigas att ingå förbindelser för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar på det sättet att de utgifter som föranleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår högst till det belopp som nämns i tabellen:

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleds staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Vägprojekt	
Rv 6 Villmanstrand—Imatra	177 000 000
Sv 51 Kyrkslätt—Stensvik	80 000 000
E18 Fredrikshamns omfartsväg	180 000 000
Rv 19 Seinäjoki östra omfartsväg	77 900 000
Rv 8 Åbo—Björneborg	92 500 000
Anslutningsförbindelser för Västmetron	19 900 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleds staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Rv 4 vid Rovaniemi	25 000 000
Rv 5 vid S:t Michel	27 000 000
Lv 101 förbättring av Ring I	32 000 000
Rv 6 Taavetti—Villmanstrand	76 000 000
Sv 77 Viitasaari—Keitele	13 000 000
Rv 3 Tammerfors—Vasa, vid Laihela, 1 fasen	27 000 000
Rv 22 Uleåborg—Kajana—Vartius	15 000 000
Rv 8 väginvesteringar som föranleds av kärnkraftverket i Pyhäjoki	22 500 000
Rv 4 Uleåborg—Kemi	125 000 000
Rv 5 S:t Michel—Juva	121 000 000
Rv 12 Lahtis södra ringväg	198 000 000
Rv 12 Tillola—Keltti	14 000 000
Banprojekt	
Ringbanan	517 000 000
Österbottenbanan	674 000 000
Mellersta Böle, spår i väster	40 000 000
Triangelspåret i Riihimäki	12 500 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, 1 fasen	150 000 000
Förbättringen av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	60 000 000
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	165 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Björneborg—Tallholmen	5 700 000
Elektrifiering av Nystadsbanan	21 000 000
Farledsprojekt	
Havsfarleden till Raumo	30 000 000
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	40 000 000
Gemensamma trafikledsprojekt	
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	173 000 000

Förklaring: Under momentet budgeteras alla anslag för farledsprojekt som genomförs med direkt finansiering från statsbudgeten. Projektens externa finansieringsandelar beaktas under moment 12.31.10 i de fall där Trafikverket betalar i första hand och därefter fakturerar den externa parten. På motsvarande sätt minskar behovet av anslag under detta moment. Med externa finansieringsandelar avses att andra aktörer deltar i kostnaderna för farledsprojekt som hör till statens ansvar.

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansieringens-andel av fullmakten att ingå avtal mn €	Beräknad använd-ning mn €	Anslag 2018 mn €	Senare finansie-rings-behov mn €
Oavslutade trafikledsprojekt							
Vägprojekt							
Rv 6 Taavetti—Villmanstrand	I Till-läggs-budget för 2014	2018	76,0		72,2	3,8	-
Rv 4 Uleåborg—Kemi	Budget 2017	2021	125,0		7,0	47,5	70,5
Rv 5 S:t Michel—Juva	Budget 2017	2021	121,0		5,0	42,0	74,0
Rv 12 Lahtis södra ringväg	Budget 2017	2021	198,0		12,2	65,8	120,0
Rv 12 Tillola—Keltti	Tilläggs-budg. 2017	2018	14,0		7,0	7,0	-
Banprojekt							
Mellersta Böle, spår i väster	Budget 2014	2020	40,0		27,0	9,0	4,0
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, 1 fasen	Budget 2015	2020	150,0		68,7	17,6	63,7
Förbättringen av funktions-dugligheten hos bangården i Helsingfors	Budget 2016	2020	60,0		24,0	15,0	21,0
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	Budget 2017	2022	165,0		3,0	38,0	124,0
Elektrifiering av banavsnittet Björneborg—Tallholmen	Budget 2017	2018	5,7	2,0	3,6	2,1	-
Elektrifiering av Nystadsbanan	Tilläggs-budg. 2017	2021	21,0		2,0	8,0	11,0
Farledsprojekt							
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	Budget 2015	2018	40,0		28,0	8,0	4,0
Havsfarleden till Uleåborg	Tilläggs-budg. 2017	2019	-		12,5	-	-

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansieringens-andel av fullmakten att ingå avtal mn €	Beräknad använd-ning mn €	Anslag 2018 mn €	Senare finansie-rings-behov mn €
Gemensamma trafikleds-projekt							
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	I tilläggsbudg. 2015/ budget 2017/ budget 2018	2018	173,0		143,1	29,9	-
Annan planering av utvecklingsprojekt					-	5,0	-
Oavslutade trafikleds-projekt sammanlagt			1 188,7	2,0	415,3	298,7	492,2
Nya trafikledsprojekt							
Ring I i Bredvik	Budget 2018	2020	20,0			2,0	18,0
Anslutande trafik till utbyggnaden av västmetron	Budget 2018	2020	7,0			7,0	-
Havsfarleden till Karleby	Budget 2018	2020	45,0			15,0	30,0
Havsfarleden till Nordsjö	Budget 2018	2020	12,5			1,0	11,5
Nya trafikledsprojekt sammanlagt			84,5			25,0	59,5
Oavslutade och nya trafik-ledsprojekt sammanlagt			1 273,2	2,0	415,3	323,7	551,7

Som motivering till de nya projekten föreslås följande:

Ring I i Bredvik
Genomförandet av projektet snabbspårvägen Spår-Jokern förutsätter åtgärder på Ring I. Enligt den trafikprognos som gjorts till år 2035 varierar trafikmängden på Ring I mellan 55 000 och 84 000 fordon per dygn. De nuvarande anslutningarna till Ring I är trafikljusstyrda, varför trafiken hopar sig kraftigt på morgnarna och kvällarna. Rusningen avspeglar sig ända till Mästartunneln. De nuvarande trafikarrangemangen närmar sig slutet av sin livscykel. Också Esbo stad utvecklar de trafikarrangemang som planerats för Ring I med beaktande av den omgivande markanvändningen.

Målet med projektet är att möjliggöra byggandet av snabbspårvägen Spår-Jokern i omedelbar närhet av Ring I så att Spår-Jokern och Ring I korsas på olika plan. Projektet gör det möjligt att genomföra projektet snabbspårvägen Spår-Jokern enligt planerna på hela sträckan från Östra centrum i Helsingfors till Kägelviken i Esbo.

Tack vare projektet blir trafikflödet smidigare då plankorsningar ersätts med planskilda anslutningar. Också trafiksäkerheten förbättras med hjälp av planskilda lösningar såväl för fordon som för gång-, cykel- och mopedtrafiken. På avsnittet Torvmossvägen–Åboleden ersätts två plankorsningar i anslutning till gatunätet med en planskild anslutning, förbättras utjämningen av Ring I samt möjliggörs en förbindelse till snabbspårvägen över Ring I på samma plan som den omgivande bebyggelsen. Dessutom byggs anslutningar för lätt trafik och bullerhinder.

Kostnadsförslaget för projektet är 30,0 miljoner euro (MAKU 2010: 130) varav statens finansieringsandel är 20,0 miljoner euro. Förhållandet kostnad/nytta för projektet är 2,7.

Anslutande trafik till utbyggnaden av västmetron
Västerleden är en av huvudstadsregionens livligast trafikerade huvudleder. Västerleden används för pendlingstrafiken i den västra delen av huvudstadsregionen och sydvästra Nyland. Planeringsområdets genomsnittliga trafikmängder under ett vardagsdygn varierar mellan ca 25 000 och 70 000 fordon. Trafiken hopar sig morgnar och kvällar under de livligaste timmarna.

Västerleden är den väg som utgör stommen för anslutningstrafiken till västmetron vars ändhållplats finns i Mattby. Bygget av den andra fasen av västmetron från Mattby vidare till Stensvik är en vidareutveckling av den utvecklingskorridor inom markanvändningen som bygger ut spårtrafiken till sydvästra Esbo. Området har planerats för 30 000–70 000 nya invånare bl.a. till ett nytt centrum i Finno och genom att intensifiera de andra stationsområdenas markanvändning. Övergången till metrosystemet medför ändringar i knutpunkterna för den anslutande kollektivtrafiken och i omgivningen kring dem.

Målet med projektet är att säkerställa att anslutningstrafiken till metron löper smidigt och höja kollektivtrafikens andel bland de olika färdsätten. Samtidigt blir trafikflödet på Västerleden smidigare, ökar säkerheten och minskar risken för störningar. I projektet förbättras anslutningstrafiken till utbyggnaden av Västmetron och infartsparkeringen bl.a. med trafikadministrativa åtgärder och åtgärder för trafikstyrning, körfältsarrangemang, trafikmärken och informationstavlor.

Kostnadsförslaget för projektet är 7,5 miljoner euro (MAKU 2010: 130) varav statens andel är 7,0 miljoner euro.

Havsfarleden till Karleby
Antalet transit- och containertransporter till Karleby hamn har ökat kraftigt. År 2016 var Karleby hamn vårt lands fjärde största hamn när det gäller transportmängden. Via hamnen transporterades 6,2 miljoner ton transporter inom utrikeshandeln, varav 3,4 miljoner ton var transitering. Exportens andel av transporterna är mycket stor (75 %). Transportmängderna beräknas öka inom gruv- och utvinningsindustrin och transitotrafiken.

Målet för projektet är att förbättra transportekonomin för godstransporter via Karleby hamn. Inom projektet fördjupas seglationsdjupet i havsfarleden till hamnen från 13,0 meter till 14,0 meter och utförs arbete med säkerhetsanordningar i anslutning till farleden.

Kostnadsberäkningen för projektet är 45,0 miljoner euro (jordbyggnadskostnadsindexet MAKU 2010:130), varav statens andel är 35 miljoner euro. Förhållandet kostnad/nytta för projektet är 1,9.

Havsfarleden till Nordsjö
På grund av utvecklingen av containerfartygstrafiken på Östersjöområdet håller fartygsstorleken för containertransporter till Nordsjö hamn på att öka, varvid det nuvarande seglationsdjupet i farleden i framtiden kommer att begränsa containerfartygens storlek i hamnen och försvaga trafikens verksamhetsförutsättningar. För containerfartygstrafiken i Östersjön har det redan beställts flera fartyg vars seglationsdjup är ca 12,5 meter.

Syftet med projektet är att trygga de framtida verksamhetsförutsättningarna för containerfartygstrafiken till hamnen då fartygen fortsätter att växa i storlek. Projektet borgar också för kostnadseffektiva sjötransporter till Äänekoski bioproduktfabrik. I projektet fördjupas farleden till Nordsjö hamn, som nu har ett seglationsdjup på 11,0 meter, så att den motsvarar kraven på ett seglationsdjup på 13,0 meter.

Kostnadsberäkningen för projektet är 25 miljoner euro (MAKU-index 2010: 130) varav statens andel är 12,5 miljoner euro och finansieringsandelen för Helsingfors Hamn Ab är 12,5 miljoner euro. Det är möjligt att ansöka om TEN-stöd för projektet. Förhållandet kostnad/nytta för projektet är 2,8.

Justering av fullmakten för projekt enligt tidigare beslut:

Trafikarrangemang för Äänekoski bioproduktfabrik
Justeringen av avtalsfullmakten för projektet trafikarrangemang för Äänekoski bioproduktfabrik föranleds av en ombyggnad av vägen sv 4/sv 13 så att den får ett mitträcke söder om Huutomäki samt av byggandet av en ny bro över Kuorejoki. Behovet av anslag som föranleds av en justering av fullmakten är 5 miljoner euro för 2018.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Oavslutade trafikledsprojekt	293 700	226 900	166 500	98 800	785 900
Nya trafikledsprojekt	25 000	46 000	13 500	-	84 500
Utgifter sammanlagt	318 700	272 900	180 000	98 800	870 400

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 631 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av behovet av anslag för trafikledsprojekt	48 900
Spår-Jokern (överföring från moment 31.10.20)	2 000
Sammanlagt	50 900

2018 budget	323 700 000
2017 I tilläggsb.	35 012 000
2017 budget	272 800 000
2016 bokslut	347 729 000

(78.) Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2017 budget	54 400 000
2016 bokslut	58 000 000

79. Livscykelsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 123 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet som genomförs som livscykelprojekt.

Fullmakt
Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

F ö r k l a r i n g : Under momentet budgeteras de anslag som behövs för statens medfinansieringsandel i alla livscykelprojekt. År 2018 finansieras tre livscykelprojekt under momentet.

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2018 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Oavslutade livscykelprojekt						
E18 Muurla—Lojo	I Tilläggsbudget för 2004	2008	700,0	369,3	42,0	288,7
E18 Forsby—Kotka	Budget 2010	2014	650,0	204,8	50,0	395,2
E18 Fredrikshamn—Vaalimaa	Budget 2014	2018	660,0	29,0	31,0	540,0
Sammanlagt			2 010,0	603,1	123,0	1 223,9

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	123 000	114 000	108 800	878 103	1 223 903

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 293 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föranleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av behovet av anslag för trafikledsprojekt	16 000
Sammanlagt	16 000

2018 budget	123 000 000
2017 budget	107 000 000
2016 bokslut	109 026 000

20. Myndighetstjänster för trafiken

F ö r k l a r i n g : Genom myndighetstjänsterna för trafiken tryggar man trafiksystemets funktion och säkerhet samt skapar förutsättningar för ett innovativt utvecklande av trafiksystemet och dess tjänster.

01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 853 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer.

F ö r k l a r i n g : Trafiksäkerhetsverket svarar för myndighetstjänsterna för alla trafikformer. Myndighetstjänsterna för trafiken hänför sig till trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknad.

Trafiksäkerhetsverket har bl.a. följande uppgifter:

— beskattnings-, registrerings- och tillsynsuppgifter inom trafiken

— tillstånds- och tillsynsuppgifter inom trafiksystemet

— uppgifter i anslutning till utbildning och examina inom trafiksektorn

— sådana uppgifter i anslutning till trafikmarknaden som hänför sig till verkets ansvarsområde

— uppgifter som hör till främjande av trafiksäkerheten och miljökonsekvenser av trafiken

— kommunikations- och upplysningsuppgifter inom trafiksektorn

— säkerställande av att trafiksystemet är säkert vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

För genomförandet av de samhälleliga effektmålen och förvaltningsområdets prioriteringar ska Trafiksäkerhetsverket

— främja marknaden för trafiktjänster samt nya kundorienterade tjänster genom ändamålsenlig reglering, planmässigt påverkande och försök

— sträva efter att styra konsumenternas efterfrågan genom sådana tjänster som stödjer energireformen inom trafiksektorn

— främja ibruktagandet av personbilar som drivs med alternativa drivkrafter med hjälp av ett program för anskaffningsstöd och konverteringsstöd

— öppna och utnyttja information i syfte att skapa nya affärsmöjligheter och trafiktjänster

— trygga trafik- och kommunikationsförbindelserna genom att förbättra driftsäkerheten och säkerheten i trafiken.

För Trafiksäkerhetsverket ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande centrala verksamhetsmål för 2018, som stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
1. Marknaden och tjänsterna i fråga om trafik och kommunikation			
Regleringen av trafiksystemet är ändamålsenlig och möjliggör en utveckling av ansvarsområdet.			
Ökande av användarvänligheten i fråga om tjänster som gäller trafikdugligheten hos fordon		Den digitala inlärningsmiljön är i bruk.	Utbildningen för förhandsanmälare kan avläggas i digital inlärningsmiljö.
		De nya mätkriterierna är i bruk.	Mätkriterierna för kvaliteten har utvecklats och stöder bättre än förut den riskbaserade övervakningen.
		Användningsgraden av digitala fordonstjänster (registrering, beskattning, typgodkännande) har ökat.	Användningsgraden för digitala självbetjäningstjänster vid registreringen är 50 procent. Användningsgraden för digitala tjänster inom beskattningen har ökat. Andelen ansökningar om typgodkännande som inkommit digitalt har ökat.
Användarvänligare tjänster för tillstånd och kompetens för förare		Digitaliseringen har tagits i bruk. Åtgärder har vidtagits för övergången till den examensbaserade modellen. Ett försök med ett mobilkörkort har inletts.	Digitaliseringen har framskridit enligt planerna (förnyande av körkortet, grupp 1)

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Förbättrande av opartiskheten på trafikmarknaden, undanröjande av hinder för marknadstillträde och säkerställande av tjänsternas kvalitet		Beredskap för inledande av åtgärder enligt Transportbalken har genomförts.	I lägesbilden för trafikmarknaden ingår uppföljande av lagen om transportservice (Trafiksäkerhetsverket har verktyg med hjälp av vilka man på det sätt som förutsätts i riksdagens trafikutskotts utlåtanden kan sörja för en effektiv myndighetstillsyn och följa trafikmarknadens situation tillsammans med Trafikverket).
		1) Transportsystemets lägesbildshelhet har planerats och utvecklas enligt planerna. 2) Den valda tekniska grundlösningen har testats i ett pilotprojekt.	Uppföljningen har utvecklats utifrån en utvärdering och identifierade utvecklingsbehov.
		Ett risk- och prestationsförmågebaserat verksamhetssätt har också tillämpats i tillståndsverksamheten.	Det risk- och prestationsförmågebaserade verksamhetssättet har utvärderats 1) internt i tillsynsplaner och godkännandekontroller (utvärdering utifrån de första försöken) och 2) av en utomstående utvärderare.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
2. Energireformen inom trafiksektorn *Användningen av fossila bränslen minskar (kolfri trafik)*.			
Förnyande av fordonsparken		De ändringsbehov som konstaterades i utredningen har åtgärdats: 1) Bil-jämförelsetjänsten har utvidgats, 2) Det har ordnats en kampanj för ibruktagande av person-bilar som drivs med alternativa drivkrafter, 3) Det har producerats en lägesbild över fordonsbeståndet.	1) Antalet nedladdningar av ett energimärke i utomstående tjänster uppgår till över 50 000 per år. 2) Kampanjen 2017 har utvärderats och det har beslutats om fortsatta åtgärder. 3) Man har gjort läges-bilden över fordons-beståndet mera känd. 4) Ett program för anskaffnings- och konverteringsstöd för att främja ibruktagandet av personbilar som drivs med alternativa driv-krafter har inletts. 5) Den kommunikation och upplysning som ska främja ibruktagandet av personbilar som drivs med alternativa driv-krafter har effektiviserats.
Ökning av ansvarsfulla trans-porter inom vägtrafiken		1) En ansvarskultur-sundersökning I (nuläget) har genomförts. 2) Det har ordnats en rådgivningstjänst för den offentliga sektorns fordonsanskaffningar och transporter.	1) Ansvarsmodellen har blivit mera känd och antalet företag som förbundit sig till den har ökat. 2) Anvisningarna har förbättrats i enlighet med den utredning som gjorts 2017. 3) Det har beslutats om formen för rådgivningstjänsten för den offentliga sektorns fordonsanskaffningar och tjänsten har fortsatt utgående från erfaren-heterna från 2017.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Hållbar utveckling av koldioxidutsläppen inom flygtrafiken		Man har organiserat sig nationellt och bemannat arbetsgrupper under ICAO:s miljöskyddskommitté CAEP för att främja ICAO:s system för godkännande av utsläpp (GMBM).	Det har utvärderats hur koordinationen och bemanningen av arbetsgrupperna har fungerat. Verksamheten har förbättrats utifrån utvärderingsresultaten.
Hållbar utveckling av koldioxidutsläppen inom sjöfarten		1) För de internationella förhandlingarna har man tagit fram förslag som ska trygga en kostnadseffektiv sjöfart året om. 2) Användningen av alternativa bränslen som fartygsbränsle har främjats och kostnadseffektiviteten för sjötransporter med biobränsle har förbättrats.	1) Åtgärder enligt planen för internationell påverkan 2018 har vidtagits: — Förnyande av isklasskorrigeringskoefficienterna gällande fartygens kapacitet — EU:s MRV-system enhetligt med IMO:s globala DCS-system — Bestämmande av målen för minskade CO2-utsläpp och avtal om ett ekonomiskt styrmedel med IMO. 2) Åtgärder enligt den nationella tillsynsplanen 2018 har vidtagits. — Ett system för övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp tas i bruk nationellt — Övervakningen av fartyg utvecklas som en del av miljöövervakningssystemet.
3. Utnyttjande av information samt affärsmöjligheter *Informationen har tillfört ny affärsverksamhet.*			
Kanaler för elektronisk kommunikation och informationsutbyte		Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänster har utvecklats i enlighet med planen DigitaalinenTrafi (ärendehanteringskrav, 5 användarförbättring, rapportering).	IKT-lösningar för e-tjänster har utvecklats enligt planen.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
		Antalet tjänster som baserar sig på Trafiksäkerhetsverkets information har ökat med minst 5 procent.	Antalet tjänster som baserar sig på Trafiksäkerhetsverkets information har ökat med minst 5 procent.
		Trafiksäkerhetsverkets information och tjänster har anslutits till den nationella service-arkitekturen.	Trafiksäkerhetsverket har tagit in nya tjänster i den nationella service-arkitekturen i enlighet med planen.
Utnyttjande av trafik-information för möjliggörande av ny affärsverksamhet			För behandlingen av samtycken har man använt MyData-modellen.
		Förverkligandet av Trafiksäkerhetsverkets informationstjänste-produktion (Tieto-palvelutehdas) har fram-skridit enligt planerna (IKT-lösningar och informationsprodukter).	Förverkligandet av Trafiksäkerhetsverkets informationstjänste-produktion (Tieto-palvelutehdas) har fram-skridit enligt planerna (bl.a. utvidgning av innehållstjänsterna, stöd-tjänster)
		Mängden öppna data har ökat enligt planerna och åtgärder för att förbättra effekterna av öppna data och möjlig-heten att utnyttja öppna data har identifierats.	Allt informations-material som ska öppnas har öppnats.
		Trafis II databokslut har gjorts upp.	Trafis III databokslut har gjorts upp.
Genomförande av enhetlig-hetskraven för Transport-balkens uppgifter och data-system		Följande delområdens enhetlighet har ökat per registrerare (Transport-balken I): – utlämnande av upp-gifter – dataarkitekturen – miljön för informationsutbyte	Trafi har deltagit i ett biljettprojekt och genomförandet av det i enlighet med projekt-planen.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Genomförande av principbeslutet om intelligent robotisering och automatisering samt genomförande av förvaltningsområdets gemensamma färdplan för automatisering inom transportsektorn		1) Genomförandet av automatiseringsprojekten och försöken har framskridit enligt planerna (principbeslut och färdplan). 2) En omfattande forskningsansökan för automatiserad trafik och försöksverksamhet har öppnats. 3) Det har utarbetats en konsekvensplan för automatiseringen av trafiken (alla trafikformer).	Trafiklaboratoriet (Liikennelabra) har aktivt nätverkat med aktörer som främjar en automatisering av trafiken och främjat uppkomsten av försök. Trafi har behandlat försökstillstånden för automatiserad trafik på ett effektivt och smidigt sätt.
		En databas för fordons säkerhetsutrustning har skapats.	Databasens funktion och möjligheten till utvidgning har utvärderats 2017 utifrån en utredning samt erhållna erfarenheter.
4. Förtroende för digitala tjänster			
Datasäkerheten och dataskyddet samt trafiksäkerheten har säkerställts i fråga om nya trafiktjänster som grundar sig på utnyttjande av digital information.		Trafiksäkerhetsverket har tillsammans med ämbetsverk och företag utarbetat en plan för organisering av ett nätverk för förmedling av säkerhetsinformation som uppkommer inom den automatiserade trafiken.	Tillsammans med ämbetsverk och företag har Trafiksäkerhetsverket inlett åtgärder för att utveckla ett förtroendenät för den automatiserade trafiken så att man genom att förmedla den säkerhetsinformation som uppkommer i trafiken kan bidra till att lösa ansvarsfrågor som gäller automatiserad trafik och förebygga skador.
		Vidareutvecklingen har framskridit enligt planerna (bl.a. IKT-arkitekturprojektet, ARKKU-projektet).	Åtgärder som krävs i ändringarna i bestämmelserna om besiktning har inletts senast den 20 maj 2018. Genomförandet av ett projekt för vidareutveckling av fordonssystemen har inletts.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
		Uppföljning, utvärdering och rapportering av trafiksäkerheten tillsammans med aktörerna utgående från riktlinjerna i statsrådets principbeslut.	Målen med verksamheten har dokumenterats och koordineringen har utvecklats utifrån responsen. Uppföljningen, utvärderingen och rapporteringen till statsrådet av principbeslutet fungerar.
5. Trafik- och kommunikationsnäten *Trafiksystemets driftsäkerhet har förbättrats*.			
Koordineringen av trafiksystemets förberedelse- och försörjningsberedskapsarbete inom förvaltningsområdet		Ett förslag till grund och mål för riskbildberedskap och försörjningsberedskap har utarbetats.	De utvecklingsåtgärder som identifierats i planerna har vidtagits och utvärderats.
Införande av nya verksamhetssätt		Den nya verksamhetsmodellen för fartygsbesiktning har utvärderats.	De utvecklingsåtgärder som identifierats utifrån utvärderingsresultaten har genomförts och utförandet av fartygsbesiktning med hjälp av egenkontroll har möjliggjorts genom lagstiftningsåtgärder för en del av inrikestrafikens aktörer.
Servicenivå			
Kundtillfredsställelse, kunder (skalan 1—5)	3,6	3,6	3,6
Kundtillfredsställelse, intressentgrupper (skalan 1—5)	3,7	3,6	3,6
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Produktivitet			
Ökning av arbetets produktivitet, % minst	11,90	1	1
Ökning av den totala produktiviteten, % minst	14,96	2	2
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, % (genomsnittet för tre år, %)	102	100…106	100…106
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, % (genomsnittet för tre år)	140	120…127	126…133

Vid dimensionering av anslaget har man beaktat utgifter till ett belopp av 12,5 miljoner euro motsvarande tillsynsavgiften för flygtrafiken, som budgeterats under moment 11.19.05, utgifter till ett belopp av 7,3 miljoner euro motsvarande tillsynsavgiften för besiktningsverksamheten och utgifter till ett belopp av 40 000 euro motsvarande tillsynsavgiften för spårtrafiken i städerna. Utgifterna för fordonsbeskattningsuppgiften uppgår till 12,2 miljoner euro. De viktigaste offentligrättsliga prestationerna med tanke på inkomstbildningen utgörs av prestationer som gäller registrering av vägtrafikfordon samt körprov, examina och körkort och olika prestationer som gäller personers behörighet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	127 786	138 604	132 968
Bruttoinkomster	96 080	90 995	86 115
Nettoutgifter	31 706	47 609	46 853
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	14 085		
— överförts till följande år	30 082		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
Offentligrättsliga prestationer	84 134	80 865	75 115
— Registrering av fordon	34 208	29 680	28 544
— Körrätt och examina	33 495	33 792	30 046
— Tillstånd och tillsyn	16 431	17 393	16 525
Företagsekonomiska prestationer (informationstjänst)	11 429	10 130	11 000
Intäkter sammanlagt	95 563	90 995	86 115
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
Offentligrättsliga prestationer	78 975	83 641	75 115
— Registrering av fordon	26 488	27 765	28 615
— Körrätt och examina	33 838	36 623	29 900
— Tillstånd och tillsyn	18 649	19 253	16 600
Företagsekonomiska prestationer (informationstjänst)	5 450	7 215	9 106
Kostnader sammanlagt	84 425	90 856	84 221

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)			
Offentligrättsliga prestationer	5 159	-2 776	–
— Registrering av fordon	7 720	1 915	-71
— Körrätt och examina	-343	-2 831	146
— Tillstånd och tillsyn	-2 218	-1 860	-75
Företagsekonomiska prestationer (informations-tjänst)	5 979	2 915	1 894
Kostnadsmotsvarighet, sammanlagt	11 137	139	1 894
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	107	97	100
— Registrering av fordon	129	107	100
— Körrätt och examina	99	92	100
— Tillstånd och tillsyn	88	90	100
Företagsekonomiska prestationer (informations-tjänst)	210	140	121
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	113	100	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	11 689	11 451	12 500
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	7 844	7 260	7 260
Tillsynsavgiften för stadsbanetrafiken	40	40	40
Intäkter sammanlagt	19 573	18 751	19 800
Kostnader			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	10 560	12 510	12 500
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	6 213	7 260	7 260
Tillsynsavgiften för stadsbanetrafiken	40	40	40
Kostnader sammanlagt	16 813	19 810	19 800
Överskott (+)/Underskott (-)			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	1 129	-1 059	–
Tillsynsavgift för besiktningsverksamheten	1 631	–	–
Tillsynsavgiften för stadsbanetrafiken	–	–	–
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	2 760	-1 059	–
Kostnadsmotsvarighet, %			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	111	92	100
Tillsynsavgift för besiktningsverksamheten	126	100	100
Tillsynsavgiften för stadsbanetrafiken	100	100	100
Kostnadsmotsvarighet, %	116	95	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kalkylmässig justering av tillsynsavgiften för flygtrafiken	1 049
Sakkunnig inom sjöfarten (överföring från moment 24.01.01)	83
Tillsynen över svaveldirektivet	-100
Utvidgning av fordonsbeskattningen: båtar och motorfordon (regeringsprog.)	-1 000
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-15
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-16
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-28
Indexhöjning av hyror	5
Löneglidningsbesparing	-34
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-350
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-251
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-30
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-14
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-16
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-39
Sammanlagt	-756

2018 budget	46 853 000
2017 I tilläggsb.	-825 000
2017 budget	47 609 000
2016 bokslut	47 703 000

40. Skrotningspremie för fordon (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd för anskaffning av en ny personbil i enlighet med den lag som ska stiftas gällande en skrotningspremie, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag som gäller en skrotningspremie, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar. För understöd som beviljas som en skrotningspremie anvisas 8 miljoner euro.

Köparen får gottgörelse vid köp av en ny bil med små eller inga utsläpp. Utöver statsunderstödet är avsikten att bilbranschen på frivillig basis ska delta i betalningen av skrotningspremien. Skrotningspremien betalas endast en gång för en bil och endast till fysiska personer. Normal bilskatt ska betalas för de personbilar som det betalas gottgörelse för.

Trafiksäkerhetsverket ska ansvara för beviljandet och övervakningen av skrotningspremien.

Målet är att förnya personbilsbeståndet så att det medför mindre utsläpp och blir säkrare samt att främja användningen av personbilar som drivs med alternativ teknologi, dvs. med annat än fossila bränslen, samt utvecklingen av en distributionsinfrastruktur som stöder dem. Dessutom strävar man efter att öka bilarnas tekniska beredskap för en stegvis övergång till ett allt mer automatiserat trafiksystem.

Skrotningspremieprogrammet måste godkännas av kommissionen innan det inleds.

2018 budget 8 000 000

41. Främjande av säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 100 000 euro.

Av anslaget får understöd beviljas i enlighet med Statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av säkerhetsverksamhet för vägtrafik (1207/2016):

1) för allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik

2) för utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsundersökningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Med anslaget främjas förverkligandet av de trafikpolitiska mål som gäller vägtrafikens säkerhet. Anslaget baserar sig på den trafiksäkerhetsavgift som tas ut hos försäkringsbolag och som intäktsförs under moment 11.19.05.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik	8 900
Utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsutredning	200
Sammanlagt	9 100

2018 budget 9 100 000
2017 budget 9 100 000

42. Stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar av personbilar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt den lag som ska stiftas gällande en skrotningspremie, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar för personbilar, antingen för anskaffning av en ny helt eldriven bil eller för gas- eller etanolkonvertering för en personbil.

F ö r k l a r i n g : I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag som gäller en skrotningspremie, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar samt stöd för gas- och etanolkonverteringar för personbilar, antingen för anskaffning av en ny helt eldriven bil eller för gas- eller etanolkonvertering för en personbil.

Rätt till anskaffnings- eller konverteringsstöd har en köpare av en ny helt eldriven personbil eller en ägare eller innehavare av en personbil som kan konverteras och som konverterar bilen så att den fungerar med gas eller etanol. Anskaffnings- eller konverteringsstöd betalas endast en gång per bil. Normal bilskatt ska betalas för nya de bilar som det betalas gottgörelse för.

Trafiksäkerhetsverket ska ansvara för beviljandet av och övervakningen av anskaffnings- och konverteringsstödet.

Målet med stödet är att främja en förnyelse av bilbeståndet så att allt fler personbilar fungerar med alternativa drivkrafter eller bränslen (el, bio- eller naturgas eller höginblandad etanol) och därigenom minska de skadliga utsläpp som orsakas av trafiken.

Innan stödprogrammet kan inledas måste kommissionen godkänna stödet för anskaffning av nya helt eldrivna personbilar och stödet för gas- eller etanolkonvertering av personbilar.

2018 budget 6 000 000

30. Stöd till trafiken och köp av tjänster

Förklaring: Målet för sjöfartspolitiken är att trygga en positiv utveckling av den finska handelsflottan, sysselsättningen av finländska sjöfarare samt försörjningsberedskapen. Behovet av en egen handelsflotta är accentuerat för att Finland är avsides beläget och för att utrikeshandeln är beroende av sjötransporterna över Östersjön. Enbart aspekterna på försörjningsberedskapen kräver ett tillräckligt stort inhemskt tonnage. Handelsflottan har vuxit gradvis under de senaste åren. Andelen finländska fartyg av sjötransporterna har stabiliserat sig på en nivå på drygt 30 % (import drygt 40 %, export något över 20 %).

I fjärrtrafiken kan kollektivtrafikens basservicenivå tryggas genom köp av trafik eller genom beviljande av ensamrätt som kompensation för skyldigheten att tillhandahålla offentliga tjänster när det inte uppstår tillräckliga förbindelser på marknadsvillkor. Basservicenivån granskas på trafiksystemnivå, dvs. det är tillräckligt att destinationen nås med endast en trafikform.

Kollektivtrafiksystemet utvecklas kraftigt i riktning mot servicenivåtänkande. Servicenivån bygger på kundernas behov, samhälleliga mål och tillgängliga resurser. I de fyra största stadsregionerna är målet en kollektivtrafik som kan konkurrera med privatbilismen särskilt i fråga om arbetsresor. I de medelstora stadsregionerna eftersträvas ett attraktivt utbud av kollektivtrafik. I små stadsregioner och i glesbygder som är belägna nära stadsregioner eftersträvas en basservicenivå för kollektivtrafiken.

Enligt kollektivtrafiklagen ändrades sätten att ordna kollektivtrafiken fr.o.m. den 1 juli 2014. Ändringen ska ske stegvis fram till den 2 december 2019. Ändringen inverkar även på de biljettyper som får statsunderstöd.

De tjänster som tillhandahålls av färjor inom skärgårdstrafiken och förbindelsefartyg tryggas på nuvarande nivå.

42. Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 841 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för kostnader för ordnande av yrkesutbildning inom järnvägstrafiken.

Förklaring: Anslaget är avsett för en läroanstalt eller ett aktiebolag som erbjuder övergripande yrkesutbildning inom järnvägsbranschen för olika uppgifter och som är oberoende av aktörerna inom järnvägsbranschen.

2018 budget	841 000
2017 budget	841 000
2016 bokslut	841 000

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 101 420 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till fartyg som är upptagna i handelsfartygsförteckningen.

F ö r k l a r i n g : Stöd som betalas för fartyg motsvarar allmänt beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den sjöarbetsinkomst som en skattskyldig sjöfarare erhållit från ett fartyg som är infört i handelsfartygsförteckningen och av de sjömanspensionsförsäkringspremier, olycksfallsförsäkringspremier och arbetslöshetsförsäkringspremier som arbetsgivaren betalar. För begränsat skattskyldigas del motsvarar stödet endast den verkställda källskattens belopp och det belopp av socialskyddsavgiften som arbetsgivaren betalar.

År 2018 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2017—30.6.2018. För passagerarfartyg som får ta mer än 120 passagerare motsvarar stödet det belopp av förskottsinnehållningar, arbetsgivares socialskyddsavgifter och källskatt för tiden 1.11.2017—31.10.2018 i fråga om arbetsgivarprestationer som lämnats och betalats till skatteförvaltningen.

År 2016 betalades det 89,2 miljoner euro i stöd. Det uppskattas att det år 2017 i handelsfartygsförteckningen finns 117 fartyg som omfattas av stödet. Av dessa är 101 lastfartyg och 16 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för de fartyg som är upptagna i förteckningen uppskattas vara sammanlagt ca 1 604 000.

2018 budget	101 420 000
2017 budget	101 420 000
2016 bokslut	89 237 470

51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 200 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av prisstöd för lotsning i Saimenområdet i enlighet med lotsningslagen (940/2003).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Enligt lotsningslagen tas det på Saima kanal och Saimens vattenområde ut en lotsningsavgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är maximalt två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet. Av den anledningen är det meningen att prisstöd enligt momentet ska betalas för företagsekonomiskt olönsam lagstadgad lotsning inom Saimenområdet till det företag som producerar lotsningstjänster.

Lotsningssträckorna är betydligt längre på Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften på Saimen ersätts så att ersättningen är högst lika stor som underskottet för Saimenområdet (inkl. kanalen).

2018 budget	4 200 000
2017 budget	4 200 000
2016 bokslut	4 200 000

63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 89 974 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtalen om allmän trafik så som det föreskrivs i trafikavtalsförordningen (EG) nr 1370/2007)

2) till betalning av understöd enligt III avdelningen 4 kap. 1 § i lagen om transportservice (320/2017) till användare av trafiktjänster

3) till köp av tågtrafiktjänster

4) till köp av flygtrafiktjänster

5) till köp av fartygstrafiktjänster för Kvarken

6) till köp av region- och lokaltrafik och ersättning för fullgörande av prisskyldigheter samt kostnader för inrättandet och användningen av biljettsystemet

7) till stöd för kollektivtrafiken i de stora stadsregionerna

8) till stöd för kollektivtrafiken i de medelstora stadsregionerna

9) till projekt för utvecklande av kollektivtrafiken och andra utgifter som främjar användningen av kollektivtrafiken samt för mobilitetsstyrning.

Av anslaget får beviljas understöd till kommuner och andra sammanslutningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik (1273/2013).

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Anslaget är avsett för utgifter som avses i kollektivtrafiklagen (869/2009) samt för vissa andra utgifter som hänförs till produktionen av kollektivtrafiktjänster och främjandet och utvecklandet av kollektivtrafiken samt mobilitetsstyrningen. Riksdagen har godkänt lagen om transportservice (320/2017), vilken avses träda i kraft den 1 juli 2018 och genom vilken kollektivtrafiklagen samtidigt upphävs. Anslaget under momentet ska i fortsättningen användas till utgifter enligt lagen om transportservice. Lagen har ännu inte stadfästs.

Avsikten är att statsrådets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik ska ändras så att den motsvarar lagen om transportservice. Den nya förordningen avses träda i kraft samtidigt som lagen om transportservice.

I enlighet med kollektivtrafiklagen ändrades sätten att ordna kollektivtrafiken fr.o.m. den 1 juli 2014. Ändringen ska ske stegvis fram till den 2 december 2019. Det ändrade sättet att ordna kollektivtrafiken innebär att staten ersätter regionala köp i regel direkt till trafikidkaren utan att stödja kommunerna. Kommunerna betalar även i fortsättningen sin andel av kostnaderna. I fråga om trafik som ordnas med bruttomodellen får staten biljettinkomsterna, vilka budgeteras under in-

komster i statsbudgeten. Utöver dessa inkomster budgeteras också andra inkomster som hänför sig till det riksomfattande biljett- och avgiftssystemet. När det gäller 2018 har det vid dimensioneringen av momentet beaktats 3 700 000 euro som biljettinkomster, vilka har budgeterats som inkomstpost under momentet 12.31.10.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Upphandling av tågtrafik	32 170
Köp, prisskyldigheter och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken	33 529
Stöd till kollektivtrafiken i stora stadsregioner	13 250
Stöd till kollektivtrafiken i medelstora stadsregioner	8 125
Upphandling av flygtrafik	1 000
Kvarkentrafiken	250
Utvecklingsprojekt	750
Mobilitetsstyrning	900
Sammanlagt	89 974

Upphandling av tågtrafik
Ett nytt avtal mellan staten och VR-Group Ab om upphandling av tågtrafiken åren 2016—2019 omfattar både fjärrtågtrafik och närtrafik utanför samkommunen Helsingforsregionens trafik. Avtalets värde under fyraårsperioden är 120,68 miljoner euro. Utöver den trafik som köps med stöd av avtalet i fråga är VR-Group Ab skyldigt att på det sätt som kommunikationsministeriet bestämmer sköta den trafik som avses i koncessionsavtalet om ensamrätt till persontågtrafik under perioden 3.12.2009—31.12.2019.

Syftet med stödet till fjärrtågtrafiken är att upprätthålla och höja servicenivån inom tågtrafiken och kollektivtrafikens andel av alla fortskaffningssätt. Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana resebehov på regional och riksomfattande nivå som bedöms vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor och i den omfattning det anslag som årligen beviljas för ändamålet räcker till. Köpet av närtrafiken möjliggör en högre servicenivå än vad de direkta biljettinkomsterna möjliggör. Genom köpen möjliggörs en järnvägsnärtrafik som kan anses tillräcklig ur trafikpolitiskt perspektiv i den utsträckning som det årligen för ändamålet beviljade anslaget räcker.

För att främja målen för den nationella energi- och klimatstrategin understöds en förändring av människornas mobilitetsvanor med ett tillägg på 2 miljoner euro till spårtrafiken.

Köp, prisskyldigheter och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken
Närings-, trafik- och miljöcentralerna finansierar den kollektivtrafik av typen basservice som på landsbygden bedrivs med bussar och taxibilar samt de prisskyldigheter som gäller region- och arbetsresebiljetter för övergångsperioden. Dessutom anskaffar de trafiken inom sitt område genom konkurrensutsatta avtal, vars finansiering kommunerna kan delta i. Grunderna för det stöd närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar anges i statsrådets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik. Genom stödet till kollektivtrafiken kompenseras även prisskyldigheten i anslutning till region-, stads- och arbetsresebiljetterna i sådan trafik som bedrivs enligt trafikeringsavtal för övergångsperioden. Förutsättningen för finansiering för detta ändamål är att kommunen deltar i kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla den allmännyttiga tjänsten med en andel som är minst lika stor som statens.

Tyngdpunkten för region- och lokaltrafikens utvecklingsåtgärder ligger på planering av trafiken och utvecklande och främjande av samordningen av persontransporterna. Utöver detta används finansieringen för kostnader för inrättandet och användningen av biljettsystemet.

Stöd till kollektivtrafiken i stora stadsregioner
Staten stöder kollektivtrafiken i Helsingfors-, Tammerfors-, Åbo- och Uleåborgsregionerna med ett anslag på 13,25 miljoner euro under förutsättning att finansieringen höjer kollektivtrafikens servicenivå inom regionerna och därmed ökar användningen av kollektivtrafiken och dess marknadsandel samt förbättrar kollektivtrafikens konkurrenskraft. Staten vill dessutom genom finansieringen bidra till att anslutningen till den myndighet som ansvarar för att ordna kollektivtrafiken inte ska utgöra en oskälig kostnadsbörda för kommunen. En förutsättning för statsunderstödet är att den statliga finansieringen binds till utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalet om markanvändning, boende och trafik så att man kan garantera finansieringens effekter i enlighet med målen i programmen. Att inrikta anpassningsåtgärder mot kollektivtrafikstödet för stora stadsregioner påverkar också finansieringen av de utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalet om markanvändning, boende och trafik. För att främja målen för den nationella energi- och klimatstrategin understöder staten utvecklingen av de stora stadsregionernas kollektivtrafik i syfte att främja digitaliseringen och tjänstefieringen av trafiken med 3,5 miljoner euro.

Staten understöder de stora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Stöd till kollektivtrafiken i medelstora stadsregioner
Staten understöder kollektivtrafiken i de medelstora stadsregionerna med ett anslag på sammanlagt 8,125 miljoner euro, förutsatt att stadsregionerna har upprättat ett intentionsavtal om genomförande av utvecklingsprogrammet för kollektivtrafiken och att stadsregionerna deltar i finansieringen av utvecklingsåtgärderna med minst 50 % av de godtagbara kostnaderna. Att inrikta anpassningsåtgärder till kollektivtrafikstödet för medelstora stadsregioner påverkar också finansieringen av de utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalen med stadsregionerna.

Upphandling av flygtrafik
Flygtrafik kan köpas för orter till vilka restiden från Helsingfors är längre än tre timmar med tåg. Genom att staten köper flygtrafik på reguljära rutter tryggas sådana förbindelser som är nödvändiga främst för näringslivet. Även lokala och regionala instanser deltar i finansieringen av denna trafik. I den upphandlade trafiken mellan Helsingfors och Nyslott reste ca 11 567 passagerare år 2016. Avtalet om den regelbundna flygtrafiken på rutten Helsingfors—Nyslott gäller 11.1.2016–22.12.2017. Enontekis kommun omfattas av skyldigheten att tillhandahålla offentliga tjänster för tiden 19.2–23.3.2017. Både Nyslott och Enontekis kommer sannolikt att ansöka om skyldighet att tillhandahålla tjänster och stöd för flygtrafiken år 2018. Också i fortsättningen är en förutsättning för stödet att kommunen deltar i finansieringen med minst 50 procent.

Kvarkentrafiken
Målet med upphandlingen av fartygstrafiken i Kvarken är att garantera en passagerarfärjetrafik mellan Vasa och Umeå året om. Det treåriga avtal som trädde i kraft vid ingången av år 2014 gick ut år 2016 och förlängs med 2+2 optionsår enligt avtalet (åren 2017-2020). Finska statens betalningsandel är högst 50 % av upphandlingskostnaderna. År 2018 beräknas antalet passagerare uppgå till ca 190 000 personer.

Utvecklingsprojekt
Genom riksomfattande, strategiska utvecklingsåtgärder försöker man främja kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar, konkurrenskraft och attraktivitet på lång sikt. För utvecklingsprojekten anvisas 0,750 miljoner euro. En förutsättning för beviljandet av statsunderstöd för utvecklingsprojekt är att de som får statsunderstöd deltar i kostnaderna för projektet med åtminstone en lika stor andel och att resultaten av utvecklingsprojekten även främjar de riksomfattande utvecklingsmålen för kollektivtrafiken.

Mobilitetsstyrning
Av anslaget anvisas 0,9 miljoner euro för mobilitetsstyrning. Genom mobilitetsstyrning medverkar man till att öka både andelen kollektivtrafik och andelen gång och cykling, särskilt i stadsregionerna. Metoderna är bl.a. informationsstyrning, marknadsföring och stöd till att utveckla tjänsterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av ett tillägg av engångsnatur	-50
Åtgärder för energi- och klimatstrategin	5 500
Sammanlagt	5 450

2018 budget	89 974 000
2017 budget	84 524 000
2016 bokslut	82 774 000

64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 683 000 euro.

Anslaget får användas

1) till köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och konsumtionsutgifter som föranleds av dessa tjänster samt redogörelser och information

2) till reparation av de bryggor som används för skärgårdens förbindelsefartygstrafik

3) till understöd för underhållet av de isvägar av privat natur som ersätter förbindelsefartygstrafiken

4) till betalning av utgifter som föranleds av fullmakter som beviljats under tidigare år och under finansåret.

Av anslaget får det dessutom beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på de grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

I fråga om understöden budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning har erforderlig transportservice till sitt förfogande.

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Trafikverket ansvarar för och den täcker nästan alla de öar med bofast befolkning i Skärgårdshavet och Finska viken som inte har någon vägförbindelse. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland upphandlar tjänster för förbindelsefartygstrafik genom konkurrensutsättning. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara ca 180 000 personer år 2018. Utgifterna per passagerare är ca 90 euro per resa och per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna ca 29 000 euro per år.

Syftet med stödet är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där det inte finns tillgång till förbindelsefartygstrafik. Stödet riktas främst till ordnandet av passagerar- och godstransporter i Finska viken och Åbolands skärgård.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-307
Sammanlagt	-307

2018 budget	12 683 000
2017 budget	12 990 000
2016 bokslut	12 500 000

66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 303 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Köpet av förbindelsefartygstjänster som helhetsservice för rutterna Kotka—Pyttis och Hitis konkurrensutsattes 2012. Tjänsteleverantörerna har ansvarat för upphandling och underhåll av de fartyg som går i trafik på rutterna Kotka—Pyttis och Hitis. Helhetsservicen enligt avtalet gäller åren 2014—2023. Förbindelsefartygstrafiken beräknas föranleda utgifter på ca 5 303 000 euro om året under perioden 2014—2023. På rutterna Kotka—Pyttis och Hitis beräknas passagerarantalet vara ca 30—000 personer år 2018. Utgifterna per passagerare är ca 170 euro och per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna ca 43 000 euro per år.

2018 budget	5 303 000
2017 budget	5 303 000
2016 bokslut	5 303 000

40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation

F ö r k l a r i n g : En betydande del av samhällets tjänster produceras och konsumeras genom utnyttjande av kommunikationstjänster och kommunikationsnät, och deras betydelse ökar i och med den digitala utvecklingen. Myndighetsfunktionerna inom branschen finansieras i huvudsak med medel som samlas in inom branschen. Näten och tjänsterna stöds främst på marknadsvillkor och motsvarar efterfrågan. De offentliga medlen används för att säkerställa tillgången på bastjänster. Dessutom främjas mediebranschens anpassning i brytningsskedet med kommunikationspolitiska åtgärder.

01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 156 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer. I fråga om dessa budgeteras anslaget enligt kontantprincipen

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med finansiellt stöd från EU.

F ö r k l a r i n g : Kommunikationsverket svarar för de uppgifter inom kommunikationsbranschen som gäller myndighetsreglering, tillsyn, styrning, förvaltning och tjänster. Kommunikationsverket har bl.a. till uppgift att

— sköta tillsynen över tele-, radio-, televisions- och postverksamheten och bevilja koncessioner som hänför sig till dem

— främja den elektroniska kommunikationens funktionsduglighet, störningsfrihet och trygghet samt marknadens funktionsduglighet

— främja dataskydd och integritetsskydd vid elektronisk kommunikation

— sköta administreringen av radiofrekvenser och televerksamhet samt administreringen av numrering av och prefix för kommunikationsnät och kommunikationstjänster

— utreda störningar inom radiokommunikation samt kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster och kommunikationstjänster

— samla in uppgifter och informera om tillgången till nättjänster och kommunikationstjänster, om deras kvalitet, priser och funktionsduglighet samt om informationssäkerhetsbrott och hot om detta

— styra det tekniska genomförandet inom dess bransch genom att ge anvisningar och rekommendationer, utfärda föreskrifter och samordna standardiseringen inom telebranschen.

Kommunikationsverkets roll när det gäller att uppnå förvaltningsområdets samhälleliga effektmål och förverkliga prioriteringarna är att främja utvecklingen och användningen av elektroniska tjänster samt marknadens transparens, öka förtroendet för digitala tjänster och verksamhetssätt och garantera kommunikationsnätens driftsäkerhet samt tillgången på en fungerande basservice.

För Kommunikationsverket ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande verksamhetsmål för 2018, vilka stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
Tjänster och marknad för trafik och kommunikation			
Kommunikationsverket främjar utvecklingen och användningen av e-tjänster.			
De finska anordningstillverkarnas och tjänsteleverantörernas möjligheter att påverka den europeiska och internationella standardiseringen förbättras. Finska företag sporras att delta i standardiseringsarbetet för att främja det kommersiella utbudet, användningen och exporten av informationssäkra tjänster och anordningar som förbättrar sekretessen vid kommunikation.	Under beredning	Skapande av ett nationellt nätverk	Man har utrett och rapporterat vilken betydelse certifierings- och standardiseringsorgan har för IKT-branschens utrustnings- och tjänsteproducenter och deras kunder.
Kommunikationsverket främjar transparensen på marknaden.			
Kommunikationsverket ökar användarnas kännedom om användningen och utvecklingen av kommunikationstjänsterna.		Kommunikationsverket tillhandahåller uppdaterad information och anvisningar för konsumenter och andra tjänsteanvändare på sin webbplats och i MONITORi-tjänsten.	Information om tillgången till fiber offentliggörs och man ökar konsumenternas kännedom om den kommande övergången till ny televisionsteknologi (DVB-T2).
Livskraftiga medier			
En mångfaldig mediebransch som förnyar sig			
Mediernas mångfald stöds.			Man ökar självregleringen och tryggar radiobranschens framtid (genom att omorganisera och bevilja nya frekvensområden).

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utnyttjande av information samt affärsmöjligheter			
Informationen har tillfört ny affärsverksamhet.			
Enhetlighetskraven för Transportbalkens uppgifter och datasystem har genomförts.		Kommunikationsverket svarar för ledningen och genomförandet av projektet.	Tekniska bestämmelser inklusive förfaringssätt och definition av samarbetet mellan aktörerna när det gäller tjänster för någon annans räkning har färdigställts 1.7.2018.
Förtroende för digitala tjänster			
Förtroendet för internet växer.			
Det är möjligt för medborgare och organisationer att använda internet på ett tryggt sätt.		Man har utrett hur de vanligaste, med varandra sammankopplingsbara webbläsarnas, sökmotorernas och kommunikationstilllämpningarnas användningsvillkor påverkar användarnas möjligheter att skydda sina uppgifter i sin affärsverksamhet eller i annan verksamhet.	Man har undersökt användarnas behov av certifierade dataskyddsegenskaper och egenskapernas inverkan på det upplevda förtroendet för digitala tillgångar.
Trafik- och kommunikationsnäten			
Finland är ett ledande land för 5G-teknologi.			
En finländsk 5G-testmiljö understöds.			Lämpliga frekvensområden beviljas för ändamålet och förvaltningsområdets försöks- och testprojekt understöds.
Sambyggande främjas.			
Utvecklande av en nätinformationspunkt			Nätinformationspunktens intelligens och automatisering ökas.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Utvecklingen av arbetets produktivitet, %	12,45	1	1
Förändring i den totala produktiviteten, %	14,37	1	1
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, %	104	98	98
Kostnadsmotsvarighet för prestationer av skattenatur, %	107	98	98

Inkomsterna grundar sig på kommunikationsministeriets förordning om frekvensavgifter och övriga avgifter som tas ut för Kommunikationsverkets prestationer gällande radioförvaltningen (1215/2016) och kommunikationsministeriets förordning om vissa av Kommunikationsverkets avgifter (660/2016), vilka har utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten, samt på lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998).

Kommunikationsverket tar ut en informationssamhällsavgift samt en tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet på de grunder som anges i informationssamhällsbalken (917/2014), en tillsynsavgift för postverksamhet på de grunder som anges i postlagen (415/2011) samt en avgift hos leverantörer av tjänster för elektronisk identifiering på de grunder som anges i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

Informationssamhällsavgiften 4 000 000 euro, tillsynsavgiften för postverksamheten 1 510 000 euro, tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamheten 930 000 euro och certifikatavgiften 200 000 euro intäktsförs under moment 11.19.04. Utgifterna för dessa funktioner har beaktats vid dimensioneringen av anslaget.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	31 616	31 247	34 505
Bruttoinkomster	28 444	20 198	21 349
Nettoutgifter	3 172	11 049	13 156
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	–		
— överförts till följande år	7 318		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	11 217	10 526	10 259
Domännamnsavgifter	4 232	3 700	4 100
Avgifter för numrering	2 696	2 500	2 500
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	3 355	3 432	4 460
Intäkter sammanlagt	21 500	20 158	21 319
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	11 185	11 658	10 173
Domännamnsavgifter	3 689	3 829	3 556
Avgifter för numrering	2 520	2 678	2 631
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	3 319	3 419	4 420
Kostnader sammanlagt	20 713	21 584	20 780
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	32	-1 132	86
Domännamnsavgifter	543	-129	544
Avgifter för numrering	176	-178	-131
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	36	13	40
Kostnadsmotsvarighet, sammanlagt	787	-1 426	539
Kostnadsmotsvarighet, %			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	100	90	101
Domännamnsavgifter	115	97	115
Avgifter för numrering	107	93	95
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	101	100	101
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	104	93	103

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur, vissa avgifter på kommunikationsområdet (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter	6 782	6 683	6 640
Kostnader	6 368	7 024	6 727
Överskott (+)/Underskott (-)	414	-341	-87
Kostnadsmotsvarighet, %	107	95	99

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Informationspunkt för sambyggnad (överföring från moment 31.10.01)	167
PRS-myndighetsverksamhet	150
Säkerställande och utvecklande av driftsäkerhet och datasekretess inom området informationssäkerhet	2 000
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-4
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-9
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-6
Indexhöjning av hyror	3
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-58
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-11
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-23
Sammanlagt	2 107

2018 budget	13 156 000
2017 budget	11 049 000
2016 bokslut	10 490 256

45. Stöd till nyhets- och aktualitetsverksamhet vid tv-kanaler som betjänar allmänintresset (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas i syfte att till aktörer som innehar en programkoncession för en sådan tv-kanal som betjänar allmänintresset och som producerar nyhets- och aktualitetsprogram betala statsunderstöd i enlighet med den statsrådsförordning som ska utfärdas om stöd till nyhets- och aktualitetsverksamheten vid kanaler som betjänar allmänintresset.

F ö r k l a r i n g : Genom anslaget säkerställs mångfald inom nyhetsverksamheten och alternativa nyhetskällor i linjär tv som når samtliga medborgare samtidigt som man förbättrar konkurrenskraften och täckningen hos nyhets- och aktualitetsverksamheten vid de kanaler som betjänar allmänintresset och utvecklar deras verksamhetsmodeller för produktionen av medieinnehåll.

Stöd kan beviljas för redaktionella kostnader för upprätthållande och utvecklande av nyhets- och aktualitetsverksamhet. Stödberättigande kostnader är redaktionella kostnader för nyhets- och aktualitetsverksamheten på de grunder som anges i statsrådets förordning. Nyhets- och aktualitetsverksamheten ska vara regelbunden. En stödmodell som grundar sig på redaktionella kostnader för upprätthållande och utvecklande förutsätter att det uppställs en skyldighet att tillhandahålla tjänster för den som får stöd.

Stöd kan också beviljas som projektstöd för utvecklings- och försöksprojekt som förbättrar nyhetsverksamheten, produktionen av medieinnehåll och dess förutsättningar inom linjär tv. Stödberättigande kostnader är kostnader som direkt hänför sig till genomförandet av projekt på de grunder som anges i statsrådets förordning. Stödutbetalningarna är bundna till hur projektet framskrider. Kommissionen ska underrättas om den projektvisa stödmodellen och godkänna modellen innan den tas i bruk.

Kommunikationsministeriet ansvarar för beviljande av stöd och tillsynen över det. Närmare bestämmelser om stödkriterier, stödvillkor och förutsättningar för beviljande av stöd liksom om övriga omständigheter som gäller det utfärdas genom en statsrådsförordning som bereds av ministeriet.

Det tidsbundna programmet genomförs 1.7.2017–30.6.2019.

2018 budget	2 000 000
2017 I tilläggsb.	1 000 000

50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas inget anslag.

De anslag som har budgeterats för 2016 och 2017 får även användas för sådana kostnader för administrativa uppgifter inom bredbandsprojektet som gäller anställande av en personalmängd som motsvarar högst fyra årsverken.

Fullmakt
Till den del som fullmakten inte har använts bemyndigas Kommunikationsverket att ingå avtal enligt den fullmakt som beviljats i tidigare års budgetar.

Förklaring: Villkoret för statligt stöd är att kommunerna förbinder sig att projektvis finansiera sin egen andel av det offentliga finansieringsstödet. Det offentliga finansieringsstödet kan vara högst 2/3 av projektets kostnader, men dock högst 90 % av de projekt som inletts efter den 12 november 2012. Statens finansieringsandel är högst 33 % av bredbandsprojektets stödberättigande kostnader och kommunens finansieringsandel 33 %. Kommunens finansieringsandel är 8 % eller 21,78 % i de kommuner för vilka finansieringen av ett bredbandsprojekt annars skulle bli en oskälig ekonomisk belastning med beaktande av kommunens ekonomiska bärkraft, bredbandsprojektets omfattning och tekniska utformningssätt, kommunens invånartäthet och projektets byggnadskostnader i relation till kommunens befolkningsmängd. Det statliga stödet beviljas i dessa fall höjt på motsvarande sätt, dock högst till ett belopp av 58 % av projektets stödberättigande kostnader, om kommunens betalningsandel är 8 % och högst 44,22 % om kommunens betalningsandel är 21,78 %.

Statsrådet har genom ett principbeslut den 4 december 2008 uppställt som mål att det senast den 31 december 2015 överallt i landet beroende på efterfrågan ska finnas tillgång till ett optiskt fibernät eller kabelnät, som möjliggör 100 megabits förbindelser, eller något annat nät med jämförbara egenskaper. En anslutning till dessa nät med en högst två kilometer lång fast eller trådlös abonnentförbindelse medför att åtminstone 99 % av alla fasta bostäder samt av fasta driftställen för företag och organisationer inom den offentliga förvaltningen kan använda sådana kommunikationstjänster och andra informationssamhällstjänster som kräver mycket stora överföringshastigheter. Tills vidare har målet inte uppnåtts. Byggandet av de nät som det fattats beslut om ska dock fortsätta, och Kommunikationsverket behandlar ett betydande antal stödansökningar. Stöd kan fortfarande beviljas enligt de fullmakter som förblivit oanvända under tidigare år.

Bevillningsfullmakten beräknas bli förnyad till ett belopp av ca 7,2 miljoner euro. Förnyandet av fullmakten beror på att besluten om beviljande av stöd för bredband har fattats under flera fi-

nansår. Projektet finansieras genom anslag som beviljats tidigare år, varav 18,7 miljoner euro har förblivit oanvända.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	6 027	5 469	11 496
Förbindelser 2018	3 600	3 600	7 200
Utgifter sammanlagt	9 627	9 069	18 696

2018 budget	—
2017 I tilläggsb.	7 643 000
2017 budget	—
2016 bokslut	14 296 000

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 507 948 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond användas till en överföring till fonden.

Förklaring: Enligt 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) ska det för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993) till fonden betalas ersättning ur ett anslag i statsbudgeten. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån, men undantagsvis slopas justeringen när det gäller 2018. Enligt 5 § i lagen om statens televisions- och radiofond ska medel ur fonden årligen användas för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet till ett belopp som avses i 3 § 2 mom. Medel får också användas för utbetalning av arvoden för förhandsprövning enligt 6 a § i lagen om Rundradion Ab samt för förvaltning av fonden. Medel ur fonden kan även i övrigt användas för att främja televisions- och radioverksamheten.

Överföringen till fonden för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet finansieras med rundradioskatten.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	507 948 000
2017 budget	507 948 000
2016 bokslut	507 948 000

50. Väder-, havs- och klimattjänster

F ö r k l a r i n g : Med de uppgifter som Meteorologiska institutet producerat om atmosfären och haven samt med väderleks-, havs- och klimattjänster främjas säkerheten, välbefinnandet och näringslivets verksamhetsförutsättningar inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde och över förvaltningsgränserna. Institutet har också en central roll vid produktionen av den basinformation som behövs för att anpassa samhället till klimatförändringen.

01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 45 545 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till utgifter som föranleds av verksamheten i Antarktis

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

3) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Fullmakt
Meteorologiska institutet berättigas att ingå avtal för METNET/MOI-projektet som gäller forskning om Mars så att de utgifter som föranleds inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst 1 536 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Meteorologiska institutet producerar observations- och forskningsdata om klimatet, atmosfären och haven samt tillhandahåller väderleks-, havs- och klimattjänster.

Meteorologiska institutet har bl.a. till uppgift att

— producera vädertjänster och tjänster som innefattar fysikalisk information om havet för den nationella säkerhetens, trafikens, näringslivets och medborgarnas behov

— samla in och upprätthålla tillförlitlig information och kunskaper om atmosfärens och havens fysikaliska tillstånd och kemiska sammansättning och uppgifter om hur dessa tillstånd påverkar olika samhällssektorer i Finland och internationellt

— bedriva och främja meteorologisk forskning, forskning om klimatförändringar, fysikalisk havsforskning, polarforskning, forskning som gäller den jordnära rymden och annan forskning med nära anknytning till verksamhetsområdet.

Meteorologiska institutets roll när det gäller att uppnå förvaltningsområdets samhälleliga effektmål och förverkliga prioriteringarna är att med hjälp av sina väderleks-, situations- och varningstjänster främja i synnerhet trafikens och kommunikationens smidighet, driftsäkerhet och säkerhet, att genom produktion av öppna data stödja uppkomsten av en servicemarknad som baserar sig på väder- och klimatuppgifter samt att skapa förutsättningar för produktion av kvalitativa, säkra, förutsägbara och hinderlösa tjänster i realtid.

För Meteorologiska institutet ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande centrala verksamhetsmål för 2018, vilka stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
1. Marknaden och tjänsterna i fråga om trafik och kommunikation			
Tyngdpunkten i prognoserna överförs till verkningsfullheten för kunderna.			
Meteorologiska institutets tjänster skapar mervärde (enkät skalan 1—5)		3,8	3,8
Meteorologiska institutet upplevs som en primär tillhandahållare av information inom sitt verksamhetsområde.			
Intressentgruppernas nöjdhet (skala 1—5)	4,1	4,0	4,0
2. Energireformen inom trafiksektorn			
Vår forskning stöder i enlighet med Parisavtalet utvecklingen och införandet av bioekonomi och annan produktion av förnybar energi samt nya slags trafikformer.			
Solatlas	En förundersökning om solatlasens innehåll och nödvändighet slutfördes och ska distribueras.	Finansieringsmöjligheter för solatlasen söks/utreds.	Förverkligas, ifall finansieringen 2017 har förverkligats.
3. Utnyttjande av information samt affärsmöjligheter			
Öppen data och källkod samt våra molntjänster utnyttjas effektivt i forskningen, i utvecklingen av tjänsterna och i synnerhet av den automatiserade trafiken samt som stöd för den nya affärsverksamheten.			
Användning av öppna data	En konsekvensutredning har inletts, men inte avslutats.	Det har utarbetats en marknadsförings-/kommunikationsplan för öppna data för 2017—2020 och man har deltagit i förvaltningsområdets gemensamma åtgärder för genomslagskraft/utveckling när det gäller öppna data.	Utarbetandet av ett databokslut inleds och man fortsätter delta i förvaltningsområdets gemensamma åtgärder för genomslagskraft/utveckling.

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Vår forskning är betydande			
Forskningens kvalitet: Antal hänvisningar i databasen Web of science		11 500	12 000
4. Trafik- och kommunikationsnäten			
I Finland finns ett landsomfattande väderradarnät som beaktar de nordiska ländernas synergimöjligheter.			
Radarstrategi		Radarn i Vindala har förnyats. Genomförandet av radarprojektet i Kajanaland har inletts. Planering av Lapplands radarprojekt som ett nordiskt samarbete	En ny radar har tagits i bruk och planeringen av fler radar i Lappland har inletts, förutsatt att en tilläggsfinansiering på 1,0 miljoner euro säkerställs.
Vi utnyttjar möjligheterna med crowdsourcing och nya observationsmetoder.			
Utnyttjande av nya observationsmetoder och crowdsourcing		Fler profilmätningar i atmosfären för operativ användning på flygplatserna, t.ex. LIDAR på Hfrs-Vanda	Crowdsourcing i mobilapplikationer
ACTRIS-högkvarteret är placerat i Gumtäkt i Helsingfors i anslutning till ICOS-verksamheten.			
Meteorologiska institutet leder tillsammans med Helsingfors universitet det europeiska planerandet och byggandet av forskningsinfrastrukturen ACTRIS.		EC-beredningsprojektet inleds.	ACTRIS-beredningsprojektet och byggandet av infrastrukturen pågår
5. Högklassig forskning som en tjänst och ett stöd för beslutsfattandet			
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	119	102	102
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, %	95	100	100

Resultatmål	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Kostnadsmotsvarighet för samfinansierade prestationer, %	60	60	60
Förändring i arbetsproduktiviteten, %	6,27	1	1
Den totala produktivitetens utveckling, %.	3,8	2	2

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen, inkomsterna från EU och från andra samarbetsparter som hänför sig till samfinansierade, avtalsenliga undersökningar samt övriga inkomster. För Antarktisverksamheten har det reserverats 849 000 euro. Finlands Antarktisverksamhet grundar sig på ett internationellt avtal. För anskaffning av en ny väderradaranläggning anvisas 1 000 000 euro 2018.

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	72 171	71 414	70 125
Bruttoinkomster	26 772	26 230	25 580
Nettoutgifter	45 399	45 184	44 545
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	12 285		
— överförts till följande år	11 008		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter			
Offentligrättsliga prestationer	1 468	1 490	1 480
Företagsekonomiska prestationer	5 066	5 000	4 265
Prestationer för den civila luftfarten	4 261	4 240	4 335
Intäkter sammanlagt	10 795	10 730	10 080
Kostnader			
Offentligrättsliga prestationer	1 548	1 490	1 480
Företagsekonomiska prestationer	4 243	4 920	4 200
Prestationer för den civila luftfarten	3 903	4 240	4 335
Kostnader sammanlagt	9 694	10 650	10 015
Överskott (+)/Underskott (-)			
Offentligrättsliga prestationer	-80	–	–
Företagsekonomiska prestationer	823	80	65
Prestationer för den civila luftfarten	358	–	–
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	1 011	80	65

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	95	100	100
Företagsekonomiska prestationer	119	102	102
Prestationer för den civila luftfarten	109	100	100
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	111	101	101

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	9 416	9 300	9 300
— finansiering från EU	4 175	3 700	3 700
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 407	2 500	2 500
Intäkter sammanlagt	15 998	15 500	15 500
Totala kostnader för projekten	26 716	25 800	25 800
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-10 718	-10 300	-10 300
Självfinansieringsandel, %	40	40	40

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingås 2018 eller därefter	160	155	160	399,5	874,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ACTRIS	750
Medlemsavgifter till internationella organisationer	536
METNET/MOI, justering av anslagsbehovet	-329
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-15
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-20
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-23
Indexhöjning av hyror	12
Löneglidningsbesparing	-47
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-190
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-213
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-40
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	2

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-11
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-51
Sammanlagt	361

2018 budget	45 545 000
2017 budget	45 184 000
2016 bokslut	44 122 999

Huvudtitel 32
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet genomför tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet och ministerierna en tillväxtpolitik som stöder att tillväxt- och sysselsättningsmålen enligt regeringsprogrammet uppnås. Tillväxtpolitiken bygger på en framgångsrik företagsverksamhet som bidrar till innovation och sysselsättning samt skapar välfärd i Finland.

Med hjälp av tillväxtpolitiken skapas det inom förvaltningsområdet förutsättningar för förnyelse i företagen och förbättring av företagens verksamhetsförutsättningar samt förutsättningar för tillväxt och internationalisering, sund konkurrens, sänkning av sysselsättningströskeln, sporrande av arbete och förnyande av arbetskraftsförvaltningen så att den stöder sysselsättningen.

Med hjälp av bioekonomi och ren energi skapas en ny och konkurrenskraftig affärsverksamhet och sysselsättning samt främjas hållbar utveckling.

Tillväxtpolitiken ändras i samband med landskapsreformen så att den omfattar också kundtjänsten på så sätt att företagstjänsterna och arbets- och näringstjänsterna slås samman till offentliga tillväxttjänster som grundar sig på affärsverksamhet.

Arbets- och näringsförvaltningen genomför tillväxtpolitiken i sina olika åtgärder och tjänster på ett sådant sätt att genomförandet är effektivt och verkningsfullt. Genom en aktiv dialog på marknaden stärks företagens tillväxtvilja.

Skapandet av en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö syftar till att avveckla hinder för och begränsningar av konkurrensen samt till att lätta upp tillstånds- och myndighetsförfarandena.

Samhälleliga effektmål
Det viktigaste målet för statsminister Juha Sipiläs regering är att uppnå en hög sysselsättning på en stabil grund, med sikte på att sysselsättningsgraden ska stiga till 72 procent under regeringsperioden samtidigt som antalet sysselsatta ökar med 110 000 personer. För att detta mål ska nås måste tillväxten stödas.

Arbets- och näringsministeriet ställer för sitt ansvarsområde preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2018:

— En internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö för näringslivet stöds genom att utveckla både kapitalmarknaden för och innovationsfinansieringen till företagen

— Tillgången på finansiering till tillväxtorienterade företag förbättras och företag uppmuntras att inrikta sig på den internationella marknaden

— De arbetssökande ges en aktivare roll vid arbetssökandet

— Det ses till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö

— Det satsas på att ekonomin är konkurrenskraftig och att marknaden fungerar

— Genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena försöker man lätta på arbetsgivarnas administrativa börda.

Konsekvenser för jämställdheten i anslutning till budgetpropositionen
Arbetsmarknadens indelning i kvinnliga och manliga yrken och branscher lindras bl.a. genom åtgärder som främjar sysselsättningen och företagsamheten. Genom effektiv arbetskrafts- och företagsservice uppmuntras arbetskraften och företagen till kompetensutveckling och rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är av största vikt vid särskilt både positiva och negativa omstruktureringar.

Av de arbetslösa arbetssökandena hos arbetsförmedlingen var 44 % kvinnor åren 2014—2016. Kvinnornas andel av dem som börjat delta i arbetskraftsservice var följande: inom yrkesinriktad arbetskraftsutbildning 37 % år 2016, 37 % år 2015 och 36 % år 2014, inom integrationsutbildning 55 % år 2016, 60 % år 2015 och 59 % år 2014, inom lönesubventionerat arbete 47 % år 2016, 48 % år 2015 och 47 % år 2014 samt inom systemet med startpeng 46 % år 2016, 48 % år 2015 och 46 % år 2014. Av dem som inledde frivilliga studier var 59 % kvinnor år 2016 och 60 % åren 2014—2015.

Målet för Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020” är både att främja jämställdheten mellan könen och att eliminera könsdiskriminering. I programmet utgör likabehandling och jämställdhet mellan könen horisontella och övergripande teman. Under de tre första åren av genomförande har det inom ramen för programmet inletts 155 projekt som delfinansieras av Europeiska socialfonden (ESF) och 14 projekt som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och där likvärdighet utgör en central del av projektet. Dessa projekt utgör 17 % (78,7 miljoner euro) av den reserverade offentliga ESF-finansieringen och en halv procent (3,2 miljoner euro) av Eruf-finansieringen. Projekten där principen om likvärdighet utgör det centrala temat uppgår i fråga om ESF till 286 stycken (offentlig finansiering 167,2 miljoner euro, 36 % av ESF-finansieringen) och i fråga om Eruf till 667 stycken (offentlig finansiering 135, 5 miljoner euro, 23 % av Eruf-finansieringen). På motsvarande sätt uppgår projekten där genusperspektivet utgör det centrala temat till 253 stycken i fråga om ESF (offentlig finansiering 150,3 miljoner euro, 33 % av ESF-finansieringen) och till 641 stycken i fråga om Eruf (offentlig finansiering 121, 8 miljoner euro, 21 % av Eruf-finansieringen). Inom programmet har det inletts 45 projekt som förbättrar i synnerhet kvinnors ställning (Eruf+ESF) och 18 projekt som förbättrar mäns ställning.

Hållbar utveckling
Arbets- och näringsministeriet verkställer redogörelsen Agenda 2030 om hållbar utveckling genom att inleda genomförandet av energi- och klimatstrategin, skapa hållbara bioekonomiska lösningar och cleantech-lösningar, genomföra färdplanen för cirkulär ekonomi tillsammans med olika aktörer, stödja innovationer inom hållbar utveckling, främja tillgången på kunnig arbetskraft på den föränderliga arbetsmarknaden, förebygga marginalisering och främja integrering av invandrare.

År 2018 används för genomförande av energi- och klimatstrategin 55 miljoner euro av fullmakten för energistöd, utöver vilket det används 3,5 miljoner euro för informationsåtgärder och främjande åtgärder. Det beräknas att det för produktionsstödet för förnybar energi används 314 miljoner euro. För främjande av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar används det 24 miljoner euro av regeringens spetsprojektfinansiering. År 2018 införs som ett nytt stöd också investerings- och utvecklingsstöd för den cirkulära ekonomin, till vilket det används 2 miljoner euro.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
32.20.40	*Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet* (förslagsanslag)		
	— fullmakt för finansiering	240,515	270,515
32.20.82	*Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	500,000	1 000,000
32.20.83	*Lån för forsknings- och innovationsverksamhet* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	146,823	156,823
32.30.51	*Offentlig arbetskrafts- och företagsservice* (reservationsanslag 2 år)		
	— fullmakt för upphandlingskontrakt	127,800	70,000
32.40	**Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet**		
	— fullmakt att godkänna lån (lån för skyddsupplag)	8,400	8,400
	— bevillningsfullmakt	0,034	0,034
32.50.64	*EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (*förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	388,753	381,865
32.60.40	*Energistöd* (förslagsanslag)		
	— bevillningsfullmakt	35,000	55,000

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**476 381**	**372 007**	**270 324**	**-101 683**	**-27**
01.	Arbets- och närings-ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 559	33 558	33 054	-504	-2
02.	Närings-, trafik- och miljö-centralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	193 012	172 660	168 025	-4 635	-3
20.	Civiltjänst (förslagsanslag)	3 695	4 939	4 939	—	0
21.	Produktivitetsanslag för arbets- och närings-ministeriets förvaltnings-område (reservationsanslag 3 år)	2 316	2 326	2 056	-270	-12
29.	Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och närings-ministeriets förvaltnings-område (förslagsanslag)	35 739	35 854	36 072	218	1
40.	Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)	13 371	14 143	17 651	3 508	25
60.	Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	0	20	20	—	0
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till inter-nationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	8 007	8 507	8 507	—	0
(88.)	Höjande av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s eget kapital (förslags-anslag)	4 182	—	—	—	0
(89.)	Aktieförvärv (reservations-anslag 3 år)	182 500	100 000	—	-100 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
20.	**Närings- och innovationspolitik**	**894 512**	**868 816**	**895 861**	**27 045**	**3**
01.	Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 665	31 557	30 714	-843	-3
06.	Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	38 152	43 523	82 671	39 148	90
28.	Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	500	400	400	—	0
40.	Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	335 352	274 500	250 900	-23 600	-9
41.	Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	1 972	2 500	1 500	-1 000	-40
42.	Utvecklande av tillväxtekosystem och innovativ offentlig upphandling (reservationsanslag 3 år)	7 024	4 100	5 000	900	22
43.	Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)	30 000	43 000	49 000	6 000	14
44.	Investerings- och utvecklingsstöd för den cirkulära ekonomin (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 000	2 000	0
47.	Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	36 044	64 643	56 159	-8 484	-13
48.	Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	15 444	40 300	42 300	2 000	5
49.	Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	91 770	87 303	89 303	2 000	2

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
50.	Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)	1 000	—	1 000	1 000	0
51.	Ett innovationspris för kvinnor (reservationsanslag 2 år)	—	118	118	—	0
80.	Lån för Finlands Export-kredit Ab:s refinansierings-verksamhet (förslagsanslag)	97 977	82 462	96 986	14 524	18
82.	Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	0	10	10	—	0
83.	Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	141 613	139 900	141 000	1 100	1
(87.)	Kapitallån till Finnvera Abp (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	—	-5 000	-100
88.	Kapitalinvestering i Finlands Industri-investering Ab (reservationsanslag 3 år)	30 000	29 500	35 000	5 500	19
89.	Kapitalinvestering i Tekes Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)	30 000	20 000	11 800	-8 200	-41
30.	**Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik**	**763 232**	**596 884**	**489 626**	**-107 258**	**-18**
01.	Arbets- och närings-byråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	164 737	173 131	162 576	-10 555	-6
51.	Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	598 495	423 753	327 050	-96 703	-23
40.	**Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet**	**65 407**	**76 401**	**79 731**	**3 330**	**4**
01.	Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservations-anslag 2 år)	9 969	10 619	11 188	569	5
03.	Patent- och register-styrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	-2 920	6 055	8 297	2 242	37
05.	Säkerhets- och kemikalie-verkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 647	19 482	19 071	-411	-2

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
31.	Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	4 731	4 731	4 731	—	0
50.	Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	897	892	822	-70	-8
51.	Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	2 085	2 572	2 572	—	0
52.	Lönegaranti (förslagsanslag)	30 697	32 000	32 000	—	0
53.	Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	—	—	1 000	1 000	0
95.	Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	300	50	50	—	0
50.	**Regionutveckling och strukturfondspolitik**	**334 094**	**437 981**	**390 449**	**-47 532**	**-11**
40.	Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)	15 000	11 000	10 000	-1 000	-9
(41.)	Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservationsanslag 3 år)	35 600	34 130	—	-34 130	-100
42.	Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	25 150	20 078	12 171	-7 907	-39
43.	Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)	7 004	5 315	100	-5 215	-98
44.	Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
64.	EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	240 701	357 458	361 478	4 020	1
65.	Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	5 639	5 000	1 700	-3 300	-66

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
60.	**Energipolitik**	**307 019**	**464 483**	**466 977**	**2 494**	**1**
01.	Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 821	6 407	6 513	106	2
20.	Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	—	2 500	3 500	1 000	40
40.	Energistöd (förslagsanslag)	53 572	70 076	57 694	-12 382	-18
41.	Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)	23 610	28 465	14 950	-13 515	-47
(42.)	Statligt stöd för tryggande av elförsörjningen (förslagsanslag)	919	385	—	-385	-100
43.	Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	231	250	220	-30	-12
44.	Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	171 866	273 400	314 100	40 700	15
45.	Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservationsanslag 3 år)	20 000	40 000	40 000	—	0
46.	Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)	—	43 000	27 000	-16 000	-37
47.	Främjande av infrastrukturen för eltrafik och användning av biogas i trafiken (reservationsanslag 3 år)	—	—	3 000	3 000	0
(87.)	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	28 000	—	—	—	0
70.	**Integration**	**133 477**	**233 876**	**248 556**	**14 680**	**6**
03.	Främjande av invandrares integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)	2 168	1 631	1 631	—	0
30.	Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	131 309	232 245	246 925	14 680	6
	Sammanlagt	**2 974 121**	**3 050 448**	**2 841 524**	**-208 924**	**-7**
	Det totala antalet anställda	7 699	7 600	7 400		

01. Förvaltning

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet ser till att det finns handlingsramar för entreprenörskap och innovationsverksamhet i Finland och ansvarar för arbetsmarknadens funktion och arbetstagarnas sysselsättningsförutsättningar samt för regionutvecklingen Ministeriet leder och styr tillväxtpolitiken, närings- och innovationspolitiken, sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken, konsument- och konkurrenspolitiken, region-, energi- och klimatpolitiken samt utvecklingen av arbetslivet och integrationen av invandrare. Förvaltningen tjänar tillväxtmålet genom att se till att företagens omvärld fungerar väl och är internationellt konkurrenskraftig.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) främjar regionutvecklingen genom att sköta statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom regionerna. NTM-centralerna främjar entreprenörskap, arbetsmarknadens funktion samt kompetens och kultur, landsbygdens livskraft, kollektivtrafiken och utvecklandet av den, trafiksystemets funktion och trafiksäkerheten, en god miljö och ett hållbart utnyttjande av naturen och naturresurserna inom regionerna samt invandring av arbetskraft till regionerna. NTM-centralerna bedriver nära samarbete med landskapsförbunden och kommunerna. Av lokalförvaltningsmyndigheterna är arbets- och näringsbyråerna underställda NTM-centralernas styrning.

Det finns femton NTM-centraler, och av dem sköter nio centraler uppgifter inom samtliga av följande tre ansvarsområden: 1) näringar, arbetskraft, kompetens och kultur, 2) trafik och infrastruktur samt 3) miljö och naturresurser.

Den allmänna administrativa styrningen av NTM-centralerna hör till arbets- och näringsministeriet. Ansvaret för styrningen av NTM-centralernas verksamhet hör inom respektive verksamhetsområde till inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet eller den myndighet inom centralförvaltningen som har till uppgift att sköta styrningen. Arbets- och näringsministeriet samordnar den strategiska styrningen av NTM-centralerna och detta sker i samarbete mellan nämnda ministerier.

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 33 054 000 euro.

Anslaget får också användas

1) för ett pris för offentliggörande av konsumentinformation

2) till bidrag som hänför sig till rådgivningsenheten för offentlig upphandling samt till finansiering av en rådgivningstjänst som gäller offentlig upphandling och riktar sig till företag

3) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av projekt som finansieras med medel ur Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), som hör till EU:s fond för inrikesfrågor

4) till understöd till Finnvera Abp för utgifter för Efsi-rådgivningstjänster.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställs följande resultatmål preliminärt upp för ministeriets verksamhet för 2018:

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Arbets- och näringsministeriet			
Regeringspropositioner (st.)	39	25	28
— Till riksdagen inom utlovad sessionsperiod (%)	75	> 80	> 80
— Ändringar i riksdagen på grund av författningstekniska eller språkliga brister (%)	1,0	0	0
Statsrådsförordningar (st.)	41	35	30
Genomförandeunderskott i fråga om direktiv som omfattas av lagstiftningen om den inre marknaden (%)	1,96	< 1,0	< 1,0

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	405	398	392
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,57	> 3,57	> 3,57

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 735	41 758	40 154
Bruttoinkomster	5 332	8 200	7 100
Nettoutgifter	35 403	33 558	33 054
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	7 188		
— överförts till följande år	5 344		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ANM Bangatan, personalbespisning, återföring av en överföring av engångsnatur (överföring från moment 23.01.01)	75
Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-9
Löneutgifter för gruvresurser (överföring till moment 32.20.01)	-40
Skötsel av ärenden som gäller externa ekonomiska relationer (2 årsv.) (överföring från moment 23.01.01)	130
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	72
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-15
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-12
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-400
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-243
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-34

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	15
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-39
Sammanlagt	-504

2018 budget	33 054 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	33 558 000
2016 bokslut	33 559 000

02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 168 025 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av euroinfocentren

2) till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skoltlagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

4) för utveckling och underhåll av portalen FöretagsFinland

5) för utgifter för att utveckla, främja och driva utvecklingstjänster för företag

6) till att teckna aktier i två aktiebolag som är riksomfattande servicecenter.

F ö r k l a r i n g : I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för 2018 för närings-, trafik- och miljöcentralerna:

Effekter

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Människorna och miljön			
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. (%)	47,3	< 35	< 35
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland personer under 25 år (%)	37,2	< 24	< 24
Medborgarnas tillfredsställelse med landsvägarnas servicenivå (1—5)	3,0	> 3,1	> 3,1
Företagen och näringarna			
Nya företag (antal)	7 610	10 000	10 000
Nya företag med internationell inriktning (antal)	1 331	1 750	1 750

Effekter

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Den tunga trafikens tillfredsställelse med landsvägarnas service-nivå (1—5)	2,7	2,7	2,7
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro)	-	> 1 600	> 1 600
Miljön och naturresurserna			
Inrättade naturskyddsområden (ha)	8 825	5 020	5 500
Regionstruktur som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (%) (befolkningen som bor på områden med en befolkningstäthet på minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen)	-	64	64
Jordbrukets fosforbalans (kg/ha)	-	< 5	< 5
Jordbrukets kvävebalans (kg/ha)	-	< 46	< 46

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Tillfredsställelse med kundtjänsten (1—5)	4,0	-	> 4,0
Övergripande tillfredsställelse hos NTM-centralernas intressent-grupper (1—5)	-	> 3,6	-
Miljöskyddsinspektioner (st.)	-	1 850	-
Kontroller inom ramen för jordbruket och livsmedelssäkerheten (%)	100	100	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	3 080	2 918	2 840
— årsverken under omkostnadsmomentet	2 725	2 568	2 490
— årsverken under övriga moment	355	350	350
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,5	> 3,5	> 3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	222 155	202 660	198 025
Bruttoinkomster	31 687	30 000	30 000
Nettoutgifter	190 468	172 660	168 025
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	29 976		
— överförts till följande år	32 520		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	10 438	10 000	10 000
— övriga intäkter	-18	-	-
Intäkter sammanlagt	10 420	10 000	10 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 112	8 200	8 200
— andel av samkostnaderna	2 273	2 800	2 800
Kostnader sammanlagt	6 385	11 000	11 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	4 035	-1 000	-1 000
Kostnadsmotsvarighet, %	163	91	91

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	5 587	6 000	6 000
— finansiering från EU	-	-	-
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	12	-	-
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	1 918	1 500	1 500
Intäkter sammanlagt	7 517	7 500	7 500
Totala kostnader för projekten	9 403	9 000	9 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 886	-1 500	-1 500
Självfinansieringsandel, %	20	17	17

Genom närings-, trafik- och miljöcentralerna styrs finansiering från följande moment i budgeten: 30.10.51, 30.20.47, 30.40.20, 21, 22, 31, 40, 51 och 62, 31.10.50, 31.30.63, 64 och 66, 32.01.20, 32.20.43, 32.30.51, 32.40.51 och 52, 32.50.64, 32.70.30, 33.20.31, 35.01.65, 35.10.20, 21, 22, 61 och 63 samt 35.20.64.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (stödtillsyn inom jordbruket)	-1 000
Landskapsreformen: löneutgifter och andra utgifter (överföring till moment 32.20.06)	-525
Stödtillsyn inom jordbruket (CAP2020)	500
Tjänsten FöretagsFinland.fi (överföring till moment 28.30.03)	-500
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-56

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-260
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-39
Indexhöjning av hyror	35
Löneglidningsbesparing	-241
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-920
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-915
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-193
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	130
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-650
Sammanlagt	-4 635

2018 budget	168 025 000
2017 I tilläggsb.	-630 000
2017 budget	172 660 000
2016 bokslut	193 011 672

20. Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 939 000 euro.

Anslaget får användas i enlighet med civiltjänstlagen (1446/2007)

1) för kostnader som föranleds av civiltjänst, med undantag av lönekostnaderna

2) i enlighet med 46 § 3 mom. i civiltjänstlagen för kostnader för civiltjänstepliktiga som blir utan tjänstgöringsplats.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Genom att främja en ökning av antalet till buds stående civiltjänstgöringsplatser med hjälp av en aktiv marknadsföring av civiltjänstgöringen till potentiella tjänstgöringsplatser försöker man minska antalet civiltjänstepliktiga som blir utan tjänstgöringsplats. Avsikten är dessutom att processen för ansökan om tjänstgöringsplats ska effektiviseras på individuell nivå både under utbildningsperioden och efter den. Målet är att mindre än 10 % av de tjänstgöringspliktiga i varje kontingent ska bli utan tjänstgöringsplats. Merparten av de tjänstgöringspliktiga började efter utbildningsperioden fullgöra arbetstjänsten vid andra tjänstgöringsplatser än civiltjänstcentralen.

En civiltjänstgörare som har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller tjänstgöring enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) och vars ansökan om civiltjänst har godkänts efter fullgörandet av tjänstgöringen, är skyldig att delta i kompletterande tjänstgöring. Förordnandet till kompletterande tjänstgöring ska delges inom 12 månader från det att ansökan om civiltjänst godkändes. Civiltjänstcentralen ordnar kompletterande tjänstgöring i form av en fem dygns utbildning. Det beräknas att ett stort antal personer söker till kompletterande tjänstgöring också i fortsättningen och att antalet uppgår till ca 800 personer per år.

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antal personer som ansökt om civiltjänstgöring	2 190	2 200	2 200
Antal personer som utbildats under grundutbildningsperioden	1 447	1 400	1 400
Antal personer som saknade tjänstgöringsplats efter utbildningsperioden	191	200	200
— antal personer som hemförlovats från civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring	36	30	30
Antal personer som sökt till kompletterande utbildning	711	800	800
— antal personer som utbildats	705	780	780

2018 budget	4 939 000
2017 budget	4 939 000
2016 bokslut	3 695 197

21. Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 056 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning av investeringar, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster

2) för avlöning av personal motsvarande högst fem årsverken i uppgifter för viss tid som inbegriper att främja produktivitetsåtgärder.

F ö r k l a r i n g : Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget till att finansiera produktivitetsfrämjande projekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsprojekt (överföring till moment 32.30.01)	-200
Projektet KemiDigi (överföring från moment 28.70.22)	1 100
Projektet KemiDigi (överföring till moment 28.70.22)	-1 800
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 32.50.43)	780
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-150
Sammanlagt	-270

2018 budget	2 056 000
2017 budget	2 326 000
2016 bokslut	2 316 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 36 072 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till statliga investeringsprojekt som finansieras med anslag under moment 32.50.65, samt till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till konsumtionsutgifter som betalas med anslag under moment 32.20.40, 32.20.42 och 32.20.43.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	218
Sammanlagt	218

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	36 072 000
2017 budget	35 854 000
2016 bokslut	35 738 600

40. Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 17 651 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om understöd under åren 2016—2020 till sammanslutningar som främjar närings- och innovationspolitiken samt företags internationalisering (1530/2015), som utfärdats med stöd av den lagen, användas som allmänt understöd

1) för allmänna understöd till sådana sammanslutningar med anknytning till arbets- och näringsministeriets verksamhetsområde som främjar närings- och innovationspolitiken samt för utveckling och produktion av tjänster för små och medelstora företag

2) till att producera den grundläggande rådgivning, de sakkunnigtjänster och de tjänster inom företagsutveckling som tillhandahålls av sammanslutningar som främjar företagens förnyelse och internationella affärsverksamhet.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) dessutom användas som allmänt understöd

1) för standardiseringsverksamhet

2) för skötseln av uppgifterna på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och de särskilda villkor för statsunderstöd som ministeriet meddelar användas som allmänt understöd eller specialunderstöd

1) för finansiering av statsbidragssammanslutningars, offentliga sammanslutningars och andra sammanslutningars projekt

2) till betalning av utgifter som föranleds av Team Finland-tillväxtprojekt som främjar företagens internationalisering samt av utländska investeringar och turistfrämjande verksamhet i Finland.

Anslaget får dessutom användas som specialunderstöd för genomförande och betalning av Finlands deltagande i internationella världsutställningar i enlighet med statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt åren (1734/2015).

För utveckling och piloter av små och medelstora företags tjänster som är avsedda att främja företagens förnyelse och immateriell produktion kan, på grund av att tjänsterna kan jämställas med offentliga tjänster, allmänt understöd beviljas till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet. I särskilda fall kan man också i Team Finland-tillväxtprojekt på grund av deras samhälleliga effekter och goda resultat bevilja statsunderstöd till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Det allmänna understödet får användas för att utveckla och producera tjänster som främjar företagens förnyelse och internationalisering, för standardiseringsverksamhet, för skötseln av uppgifterna på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet samt för att främja finsk formgivning både i och utanför Finland. Allmänt understöd för främjande av internationalisering inom de kreativa branscherna riktas till främjande av att finländsk musik samt den finländska filmbranschen och audiovisuella branschen blir kända och efterfrågade i världen. Den främsta uppgiften för de sammanslutningar som främjar internationalisering är att som en del av nätverket Team Finland tillhandahålla tjänster för finländska företag och finländskt näringsliv både i och utanför Finland.

Specialunderstöd får användas för projekt som drivs av statsbidragssammanslutningar, offentliga sammanslutningar eller andra sammanslutningar och som främjar näringspolitik och företagens förnyelse och internationalisering.

De allmänna understöden och specialunderstöden får också användas för att i synnerhet inom sektorerna för ren energi (cleantech) och digitalisering finansiera sådana Team Finland-tillväxtprogram för att främja företagens internationalisering, utländska investeringar och turistfrämjande verksamhet i Finland som ingår i de spetsprojekt genom vilka regeringens strategiska mål ska genomföras. Dessutom får anslaget användas för i synnerhet små och medelstora företags deltagande i internationella världsutställningar.

Effekter

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Företagen förnyar sin affärsverksamhet, bildar inbördes nätverk och deras kunskaper om internationell affärsverksamhet fördjupas			
— Små och medelstora företags kännedom om metoder för förnyelse	-	ökar	ökar
Standardisering stöder utvecklandet och kommersialiseringen av ny teknik och nya marknader			
— Antal arbetsobjekt på nya områden	1 139	1 250	1 100
Konsumtionen inriktas på miljösparande produkter och tjänster samt antalet finländska företag som förbinder sig till att vara ansvarsfulla	-	ökar	ökar

Beräknad användning av anslaget (euro)

Företagens förnyelse och globala internationaliseringstjänster	3 321 000
Standardiseringsverksamhet	1 330 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Team Finland	13 000 000
Sammanlagt	17 651 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-892
Nätverket Enterprise Europe Network (överföring till moment 32.20.06)	-500
Påskyndande av företagens ägarbyten	400
Sysselsättning och konkurrenskraft: Team Finland	-500
Team Finland-programverksamhet	5 000
Sammanlagt	3 508

2018 budget	17 651 000
2017 budget	14 143 000
2016 bokslut	13 371 000

60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningsutgifter för garantier som beviljats med stöd av lagen om statsgarantifonden (444/1998), lagen om exportgaranti (479/1962) och lagen om statliga exportgarantier (422/2001)

2) till betalning av ersättningsutgifter som föranleds av garantiförbindelser som ingåtts i statsgarantiverksamheten med stöd av lagar som gäller statsgarantier (375/1963, 573/1972 och 609/1973), av garantier och borgen som beviljats med stöd av lagen om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen (651/1985) och lagen om statens konsolideringsgarantier (529/1993)

samt av garantier som före 1999 beviljats med stöd av lagen om statens kapitalgarantier (594/1992).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

2018 budget	20 000
2017 budget	20 000
2016 bokslut	—

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 507 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer samt för fullgörande av förpliktelser gentemot dem

2) till betalning av utgifter som föranleds av stödjande av särskilda program

3) till betalning av utgifter som föranleds av internationellt samarbete.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nordiskt samarbete på området för kärnsäkerhet	350 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 485 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	873 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	380 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	44 000
Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA), andel av pensionsavgifterna och kostnaderna för det nya huvudkontoret	2 829 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	2 000 000
Medlemsavgift till den internationella byrån för förnybar energi (Irena)	110 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	436 000
Sammanlagt	8 507 000

2018 budget	8 507 000
2017 budget	8 507 000
2016 bokslut	8 007 000

(89.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2017 budget	100 000 000
2016 bokslut	182 500 000

20. Närings- och innovationspolitik

F ö r k l a r i n g : Närings- och innovationspolitiken stärker i syfte att genomföra tillväxtpolitiken förutsättningarna för ökad konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt. Det väsentliga är att säkerställa att Finland är en attraktiv verksamhetsmiljö för tillväxtorienterade företag, kompetens på hög nivå och utländska investeringar. Genom åtgärderna stöds företagens kontinuerliga förnyelse och en mångsidigare näringsstruktur samt de finländska företagens framgång på den globala marknaden. Åtgärderna skapar tillsammans en grund för ekonomisk tillväxt, nya arbetsplatser och välfärd.

Uppbyggnaden av en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö stöds genom att utveckla kapitalmarknaden, förbättra tillgången på finansiering för tillväxtorienterade företag och locka nya investeringar och ny kompetens.

Innovationssystemet förnyas med beaktande av OECD:s rekommendationer. Förnyelse och ett mångsidigare näringsliv stöds genom att möjliggöra att det bildas internationellt konkurrenskraftiga kunskapskluster och ekosystem i Finland. I samband med landskapsreformen ses det till att tillväxttjänsterna på nationell nivå och landskapsnivå samordnas. För att förbättra forskningens och innovationsverksamhetens kvalitet och genomslagskraft stärks samarbetet mellan näringslivet, högskolorna och forskningsinstituten och förbättras förutsättningarna för kommersialisering av forskning och innovationer. Företagen sporras till förnyelse med hjälp av nya källor till värdeskapande samt digitalisering.

De finländska företagens framgång på den globala marknaden stöds genom att företagen ges hjälp att identifiera globala möjligheter till affärsverksamhet, genom att skapa globala nätverk och genom att sporra företagen att producera sådana lösningar på globala kundbehov som grundar sig på Finlands starka sidor och genom att kanalisera mervärdet till hemlandet. Målet är att detta ska uppnås genom att skapa konkurrensfördelar som bygger på nya källor till värdeskapande och pionjärmarknader och genom att inom strategiskt viktiga tillväxtområden, såsom inom områdena bioekonomi, välfärd och hälsa, utveckla lösningar på globala kundbehov samt genom att utnyttja digitaliseringen och ren energi. Också möjligheterna till affärsverksamhet i Arktis ska anses som en källa till ny tillväxt.

Innovationsverksamheten, internationaliseringen, de utländska investeringarna och åtgärderna för att främja turism sammanslås och överförs från och med den 1 januari 2018 till aktören Business Finland. Vid reformen slås Innovationsfinansieringsverket Tekes och Finpros verksamheter samman till en helhet som utgörs av ett ämbetsverk och ett bolag som ansvarar för kundverksamheten.

Ett viktigt mål i regeringsprogrammet är tillväxtfinansiering och att stärka företagens finansiella ställning och eget kapital. En effektiv marknad för företagsfinansiering är en förutsättning för att flera tillväxtorienterade och internationellt inriktade företag ska etablera sig i Finland. Instrumenten för offentlig företagsfinansiering har en viktig roll när finansmarknadens funktionella brister ska hjälpas upp. Den allmänna principen är att detta ska ske på marknadsmässiga villkor och utgöra ett komplement till den privata finansieringen samt fungera som en katalysator. Offentlig företagsfinansiering och att staten delar risken behövs särskilt i nyetablerade företag och i innovativa tillväxtföretag samt vid finansieringen av export. Syftet med finansieringen av export är att säkerställa att finländska företag har samma verksamhetsförutsättningar som de viktigaste konkurrentländerna.

Verksamhetssätten och samarbetet inom närings- och innovationspolitiken reformeras genom att utnyttja digitalisering och testning.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2018 för resultatområdet närings- och innovationspolitik:

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Finland är en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö för näringsverksamhet				
— Privata riskinvesteringar i nyetablerade företag (mn euro)	97	95	> 120	> 120
— Ökningen i Finland av antalet anställda vid dotterbolag i utländsk ägo (%)	1,5	-	> 0	> 0
Företagen förnyas och näringsstrukturen diversifieras				
— Utvecklingen av företagens FoU-utgifter (%)	- 8,2	- 1,2	> 0	> 0
De finländska företagen har framgång på den globala marknaden				
— Finlands andel av exportmarknaden, årsförändring (%)	- 0,65	- 0,38	> 0,72	> 0,34

I genomförandet av närings- och innovationspolitiken deltar utöver ministeriet även Geologiska forskningscentralen, Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Ab, Tekes Venture Capital Ab, Finnvera Abp, Finlands Exportkredit Ab, Finlands Industriinvestering Ab och flera statsbidragssammanslutningar.

01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 30 714 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av internationella medlemsavgifter

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

F ö r k l a r i n g : Geologiska forskningscentralen (GTK) har till uppgift att producera och distribuera geologisk information som främjar en hållbar användning av naturtillgångarna i jordskorpan. Forskningscentralen har som mål att med hjälp av information, kunnande och innovationer stödja näringslivets och regionernas konkurrenskraft samt främja en kostnadseffektiv samhällsplanering. Forskningscentralen utvecklas till ett nationellt geodatacenter och en europeisk sakkunniginstans inom forskningen kring hållbart utnyttjande av mineraltillgångar.

GTK främjar investeringar och näringsverksamhet som en del av en ekonomi för hållbar utveckling. Nya innovationer och större användbarhet vad gäller geodata ger ökad kostnadseffektivitet och stärker de mål och spetsområden för tillväxt som fastställts inom näringspolitiken.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen för 2018:

Effekter
— Mineralekonomin ger upphov till en hållbar tillväxt: genom utnyttjande och vidareförädling av mineraliska råvaror skapas lösningar på de förändrade materialbehoven

— Nya cleantech-lösningar som främjar hållbart utnyttjande av naturresurser utvecklas

— Geologi gör hållbart byggande av samhällen effektivare: utnyttjande av geologisk information vid planeringen av områdesanvändningen och utbyggnaden av områden samt i därmed anslutna miljöfrågor förbättras.

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Resultatområdenas andel av kostnaderna (%)			
— mineraltillgångar och råvaruförsörjning	56,2	56	56
— energiförsörjning och miljö	22,0	22	22
— markanvändning och byggande	21,8	22	22
Samfinansierad verksamhet			
— kostnadsmotsvarighet (%)	62,6	50	50
— andel av de sammanlagda årsverkena inom kärnverksamheten (%)	20,1	20	20
— antal projekt (st.)	104	95	95

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Avgiftsbelagd verksamhet			
— inkomster (mn euro)	7,4	7,8	7,8
— överskott (1 000 euro)	210	550	550
— överskott (% av intäkterna)	2,8	7	7
— sammanlagda årsverken	42,5	60	60

Produktion och kvalitetsledning

För forskningscentralen ställs följande preliminära resultatmål upp:

— Sänkning av investeringströskeln och främjande av förutsättningarna för näringsverksamhet, ökad information om mineralråvaror, torv, geoenergi och grundvattenresurser

— Som tjänsteleverantör och forskningspartner ökar GTK sitt samarbete med företag och internationella aktörer så att i synnerhet omfattningen av verksamheten inom cleantech-branschen, mineralekonomin, digitaliseringen och samhällsbyggandet tilltar

— Strategisk forskning och nätverksbyggande stärker GTK:s ställning som en samarbetspartner som producerar kundlösningar

— Digitaliseringens möjligheter och de systemiska fördelarna tillämpas på centralens alla processer, innovativa verksamhetsmodeller för att öka kunskapskapitalet och kundlösningar

— Ökningen av geodatareservens omfattning och att den blir lättare att använda medför systemiska fördelar och nya sätt att använda information, vilket motsvarar kundernas förändrade informationsbehov

— Kvalitetsledningen säkerställer kundtillfredsställelsen. GTK:s företagskundrelationer och företagspartnerskap har ökat och kundtillfredsställelsen ligger på en god nivå.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	459	430	400
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,55	3,65	3,70

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 626	42 557	41 714
Bruttoinkomster	13 255	11 000	11 000
Nettoutgifter	32 371	31 557	30 714
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 832		
— överförts till följande år	3 126		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 357	7 800	7 800
— övriga intäkter	85	-	-
Intäkter sammanlagt	7 442	7 800	7 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 095	5 550	5 550
— andel av samkostnaderna	2 137	1 700	1 700
Kostnader sammanlagt	7 232	7 250	7 250
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	210	550	550
Kostnadsmotsvarighet, %	103	108	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	2 496	1 550	1 550
— finansiering från EU	709	400	400
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 010	1 250	1 250
Intäkter sammanlagt	5 215	3 200	3 200
Totala kostnader för projekten	8 331	6 400	6 400
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-3 116	-3 200	-3 200
Självfinansieringsandel, %	37	50	50

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter för gruvresurser (överföring från moment 32.01.01)	40
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-10
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-16
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	13
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-212
Indexhöjning av hyror	9
Löneglidningsbesparing	-148
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-350
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-166
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-29
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	52
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	14
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Sammanlagt	-843

2018 budget	30 714 000
2017 budget	31 557 000
2016 bokslut	32 665 000

06. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 82 671 000 euro.

Anslaget får också användas för att förbättra resultatet av och effektiviteten i projekt- och programverksamheten och aktiveringen av den samt för att göra upp prognoser och för internationaliseringsfrämjande åtgärder.

Förskottsutbetalningar av anslaget får betalas till bolaget Business Finland för de tjänster som med anslaget köps till Innovationsfinansieringsverket Business Finland.

F ö r k l a r i n g : I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland. Business Finland-reformen som innebär att Innovationsfinansieringsverket Tekes och Finpros verksamheter slås samman till en ny instans stöder regeringens mål att fördubbla de små och medelstora företagens export, internationalisera innovationssystemet, förenkla systemet med företagstjänster och skapa en stark nationell instans till stöd för företagens tillväxt och internationalisering samtidigt som också tillväxttjänsterna på landskapsnivå kompletteras.

Innovationsfinansieringsverket Business Finland främjar utvecklingen av näringar med hjälp av teknik, innovationer och tillväxtfinansiering. Detta förnyar näringarna, höjer förädlingsvärdet, förbättrar produktiviteten och arbetslivskvaliteten, ökar exporten samt skapar sysselsättning och välfärd. Resultat nås genom kundernas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt genom utvecklande av den internationella affärsverksamheten, som Innovationsfinansieringsverket Business Finland uppmuntrar genom finansiering, programverksamhet, internationaliseringstjänster och andra rådgivningstjänster med beaktande av också internationella partnerskap. Dessutom främjar Innovationsfinansieringsverket Business Finland genom sin verksamhet utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland samt turistresor från utlandet till Finland.

Inom forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten är kunderna företag, forskningsorganisationer och offentliga organisationer. Internationaliseringstjänsterna riktar sig särskilt till att stärka små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet och utveckla sina verksamhetsförutsättningar i Finland och i utlandet. Vid anskaffningen av utländska investeringar och utländskt kapital ligger fokus särskilt på kunskapsintensiva branscher, produktion med högt mervärde och investeringar i forskning, utveckling och innovationer. Inom den turistfrämjande verksamheten stärks och förbättras bilden av Finland som turistland. Dessutom stimuleras exporten av och efterfrågan på turistprodukter i samarbete med aktörerna samt stöds internationaliseringen av företagen inom turistbranschen. Vidare genomförs åtgärder inom programmet ”Snabb tillväxt och sysselsättning från turism: Turism 4.0”.

Resurserna stärks inom kundbetjäningen och verksamheten utomlands. Samarbetet med utrikesförvaltningens beskickningar stärker nätverket Team Finlands serviceförmåga ute i världen.

Effektiviteten i Innovationsfinansieringsverket Business Finlands verksamhet uppkommer långsiktigt under flera års tid, men verksamhetens verkningar följs upp med årliga riktgivande mått för uppföljning.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Business Finland för 2018:

Effekter

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Tillväxtprognoserna under målåret för de små och medelstora företag (inkl. midcap) som får internationaliserings- och innovationsfinansieringstjänster			
— Ny export (mn euro)/antal kunder	5,7	5,5	5,5
— Ny omsättning (mn euro)/antal kunder	7,2	7,0	7,0
Inkomsterna från turismen ökar			
— Internationella inkomster från turism (turismbalansräkning, mn euro)	2 455	2 500	2 800
— Registrerade utländska övernattningar (1 000 dygn)	5 768	6 180	6 500
Utländska investeringar skapar ekonomisk tillväxt, ökar antalet arbetsplatser och stärker kunskapsunderlaget			
— Utländska investeringars sysselsättningsskapande effekt (antal arbetsplatser, uppskattning)	749	700	730
— Utländska investeringar (mn euro)	554	390	400

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Funktionell effektivitet			
De totala kostnaderna för innovationsfinansierings- och kundrelationsarbetet/beviljad finansiering (%)	6,0	< 6,5	< 6,5
Produktion och kvalitetsledning			
Kundrespons, allmän bedömning (1—5)			> 4,0
Intressentgruppernas tillfredsställelse med funktionen Visit Finland (1—5)	3,9	> 4,0	> 4,0

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken (Innovationsfinansieringsverket)	267	372	50
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	-	-	> 3,5

För att nå resultatmålen används utöver omkostnaderna också anslagen under moment 32.01.40.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av innovationsverksamheten	37 931 000
Projekt- och programverksamhet	5 260 000
Internationaliseringstjänster	19 100 000
Främjande av utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland	4 400 000
Främjande av turistresor till Finland	15 480 000
Enterprise Europe Network	500 000
Sammanlagt	82 671 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	39 496	43 623	82 771
Bruttoinkomster	372	100	100
Nettoutgifter	39 124	43 523	82 671
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	18 668		
— överförts till följande år	17 696		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Enterprise Europe Network (överföring från moment 32.01.40)	500
Landskapsreformen: löneutgifter och andra utgifter (överföring från moment 32.01.02)	525
Sammanslagningen av Finpro med Business Finland (överföring från moment 32.50.41)	38 980
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-14
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-79
Indexhöjning av hyror	6
Löneglidningsbesparing	-102
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-260
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-196
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-52
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-81
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-51
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Sammanlagt	39 148

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	82 671 000
2017 I tilläggsb.	-1 370 000
2017 budget	43 523 000
2016 bokslut	38 152 000

28. Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådan utrednings-, försöks-, metodutvecklings- och informationsverksamhet som främjar materialeffektiviteten

2) för delfinansiering av andra EU-finansierade projekt än sådana som finansieras med medel ur strukturfonderna

3) till ett belopp av högst 130 000 euro, för sådana mindre betydande kostnadsandelar av bidragskaraktär som betalas ut i samband med utvecklingen av företagens kartläggning av materialflöden och som anknyter till företagens försök med kartläggning av materialflöden.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Materialeffektivitet innebär en sparsam användning av naturresurser, effektiv hantering av sidoströmmar, minskning av mängden avfall, materialåtervinning och minimering av skadlig miljöpåverkan. Anslaget används för projekt i samband med genomförandet av det nationella programmet för materialeffektivitet som syftar till att främja utvecklingen av lösningar som förbättrar materialeffektiviteten på ett sätt som stärker företagens konkurrenskraft och minskar skadlig miljöpåverkan. Anslaget används också för företagens försök med kartläggning av materialflöden.

Samhälleliga effektmål
— En effektivare användning av material ökar energieffektiviteten och konkurrenskraften och främjar en övergång till hållbara produktions- och konsumtionsmönster.

2018 budget	400 000
2017 budget	400 000
2016 bokslut	500 000

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 250 900 000 euro.

Fullmakt
År 2018 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 270 515 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2017 är oanvänd, får 2018 beslut om beviljande av den oanvända delen fattas till ett belopp av högst 20 000 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som fokuserar på teknik och affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster

2) för medfinansieringsandelar och EU-medfinansieringsandelar i europeiska samarbetsprojekt

3) för innovativa utvecklingsprojekt som avser den offentliga verksamhet som bedrivs av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, kommunala organisationer och andra offentliga organisationer

4) för utvecklingsprojekt som avser arbetslivet i företag, kommuner och samkommuner, allmännyttiga samfund samt organisationer som omfattas av statens budgetekonomi

5) för sådana forsknings- och utvecklingsprojekt som främjar uppkomsten, utvecklingen och ett omfattande nyttiggörande av tekniskt kunnande, affärskompetens och annan med tanke på näringslivets och samhällets utveckling betydelsefull kompetens och som genomförs vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapsspridning som bedriver offentlig forskning eller kunskapsspridning

6) för nationella och internationella program och projekt vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande forskningsorganisationer som bedriver offentlig forskning, samt för beredning av projekt och utveckling av kompetensen och de strategiska verksamhetsförutsättningarna

7) för sådana medlems- och programavgifter till internationella organisationer som betalas av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande forskningsorganisationer som bedriver offentlig forskning, och för anläggningsleveranser samt resekostnader för resor som görs för Business Finlands räkning av personer som inte är anställda hos Business Finland

8) för förberedelse och genomförande av offentlig upphandling i fråga om innovationer som höjer den offentliga verksamhetens kvalitet och kostnadseffektivitet vid de upphandlande enheter som avses i 5 § i lagen om offentlig upphandling (1397/2016)

9) för medlems- och deltagaravgifter till internationella organisationer för innovationssamarbete och innovationsprogram

10) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt statsrådets förordning (1547/2016) till företag och andra sammanslutningar för kostnaderna för manuskriptskrivande för och utveckling, produktion och distribution av audiovisuella produktioner i Finland samt främjande av försäljningen av dem. Understöd kan även beviljas utländska aktörer.

Understöd kan också betalas i form av servicesedlar.

Med anslaget under momentet kan betalas utgifter som orsakas av förbindelser som ingåtts före 2010 under moment 32.20.20.

Med anslag under momentet får betalas förskottsbetalningar till små och medelstora företag, om man genom förskottsbetalningarna kan minska behovet av annan offentlig finansiering för byggfinansiering.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyelsen av näringslivets strukturer. Med finansieringen sporras företag och andra sammanslutningar samt organisationer som omfattas av statens budgetekonomi

till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen, höja förädlingsvärdet och produktiviteten samt främja utvecklingen av arbetslivet. Vid beviljandet av finansiering beaktas effekterna av finansieringen på projektets genomförande samt projektets genomslagskraft, den eftersträvade affärsverksamheten och nyhetsvärdet av den innovation eller det kunnande som ska utvecklas, nyttiggörandet av resultaten, de resurser som används, de ekonomiska förutsättningarna och nätbildningen samt projektens indirekta verkningar för näringslivet och samhället.

Genom incitamentet för audiovisuella produktioner främjas tillväxten av de audiovisuella produktionerna, företagsverksamheten i branschen, sysselsättningen, internationaliseringen, inklusive främjandet av utländska investeringar, samt att ekosystemen inom denna bransch blir mångsidigare i Finland.

Stöd beviljas särskilt

— för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till att skapa och nyttiggöra ny teknik och kompetens samt till att utveckla energiekonomin och miljö- och välfärdsteknologin inom industrin och i samband med tjänster

— för utveckling av affärsverksamheten vid unga innovativa företag

— till små och medelstora företag för anskaffning av ny teknik, kompetens och industriella rättigheter samt innovationstjänster

— för utveckling av innovativa produktionssätt och testning av dem i pilot- eller demonstrationsskala samt för försöksproduktion

— för planering och genomförande av sådana innovativa anskaffningar vid kommunala organisationer, organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, företag och andra sammanslutningar som strävar efter att betydligt förbättra kvaliteten på och kostnadseffektiviteten i beställarens verksamhet eller tjänster och som förutsätter att anbudsgivarna utvecklar nya produkter, produktionsmetoder, tjänster eller andra innovativa lösningar

— för projekt för utveckling av arbetslivet

— för audiovisuella produktioner i Finland.

I syfte att nå resultatmålen används också anslagen och fullmakterna under moment 32.20.06, 32.20.43, 32.20.83 och 32.20.89.

EU-inkomsterna från europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Förverkligandet av effektmålen för Business Finlands forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering följs i första hand upp genom oberoende effektivitetsbedömningar samt genom årliga riktgivande mått för uppföljning.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Business Finlands forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering för 2018:

Effekter

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
1. Ett näringsliv med global konkurrenskraft: I Finland utvecklas många konkurrenskraftiga och tillväxtorienterade aktörer jämte deras nätverk av samarbetspartner. Nya produkter och tjänster släpps ut på den internationella marknaden och framgångsrika genombrott medför att mervärdet och exporten ökar.			
Nystartade företag och små och medelstora företag			
Business Finland stöder genom forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering att nystartade företags affärskompetens stärks och sporrar ett stort antal företag till betydande internationell tillväxt med hjälp av innovationer och till att utvecklas till lockande investeringsobjekt för privata investerare.			
— Små och medelstora företags nya export/Business Finlands forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering (den bästa kvartilen överstiger målvärdet) (koefficient)	30	> 22	> 22
— Årlig export som genererats av de finansierade projekten/Business Finlands forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering (koefficient)	26	> 10	> 10
2. En lockande innovationsmiljö: Finländsk spetskompetens, försöksplattformar och nätverk möjliggör och sporrar till genombrott. Världens verkningsfullaste servicehelhet och ett fungerande Team Finland-samarbete möjliggör att innovativa företag har framgång i Finland.			
Stora företag			
Business Finland sporrar genom forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering stora företag till djärva och samhällsekonomiskt betydelsefulla reformer och till samarbete som skapar kompetens och öppnar affärsmöjligheter för företagens affärspartner			
— Stora företags totala nätverksbildning i Business Finlands forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt (%)	176	170	170
Offentliga forskningsorganisationer			
Business Finland påskyndar genom forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering framtagandet av sådana kunskaper, nätverk och forskningsresultat som ger ekonomisk och samhällelig nytta samt främjar deras nyttiggörande inom näringslivet			
— Företagens bedömning av sannolikheten att forskningsresultat och kunskaper utnyttjas kommersiellt (%)	72	> 70	> 75

Den beräknade fördelningen av användningen av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet	156 300	183 515
— till nystartade företag		57 500
— till små och medelstora företag		65 515
— till stora företag		60 500
Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	77 800	70 800
Programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	16 800	16 200
Sammanlagt	250 900	270 515

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	211 400	99 800	31 200	9 500	3 000	354 900
Förbindelser 2018	39 500	114 500	73 500	28 000	15 015	270 515
Utgifter sammanlagt	250 900	214 300	104 700	37 500	18 015	625 415

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en fullmaktsökning av engångsnatur (budgeten för 2016)	-1 700
Det nätverksbaserade kompetenscentret för innovativ offentlig upphandling (överföring till moment 32.20.42)	-3 000
Ibruktagande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring från moment 29.80.31)	3 000
Innovativ upphandling (regeringsprog.)	870
Justering av förslagsanslaget	-420
Samarbete mellan forskning och företag, utveckling av ekosystem, innovativ upphandling, innovationssedel, TF explorer (regeringsprog.)	8 000
Sparbeslut	-30 350
Sammanlagt	-23 600

2018 budget	250 900 000
2017 I tilläggsb.	10 000 000
2017 budget	274 500 000
2016 bokslut	335 351 786

41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas för utbyggnad, utveckling och upprätthåll av högkvalitativa forsknings- och pilotinfrastrukturer inom bioekonomin samt till betalning av mervärdesskatt för dessa infrastrukturer.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : I investeringar i pilot- och forskningsinfrastruktur av särskilt stor strategisk betydelse är statens understöd 100 %.

I anslaget ingår kompensation till bolaget för anskaffningar och mervärdesskattekostnader i fråga om annan företagsekonomisk verksamhet än sådan rörelsemässig verksamhet som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i mervärdesskattelagen (1501/1993).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Bioruukki (minskad utbetalning)	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2018 budget	1 500 000
2017 budget	2 500 000
2016 bokslut	1 971 504

42. Utvecklande av tillväxtekosystem och innovativ offentlig upphandling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för identifiering av nya framväxande tillväxtområden och tillväxtekosystem samt för beredning och förhandsutredningar av initiativ till ekosystem

2) för främjande av åtgärder i anslutning till nya partnerskapsmodeller samt sektorsövergripande nationella tillväxtstrategier, åtgärdsprogram och tillväxtekosystem som identifierats i dem

3) för utvecklande av nya verksamhets- och finansieringsmodeller som främjar samanvändningen av kompetens och forsknings- och utvecklingsmiljöer i anslutning till pionjärmarknader och hållbar och innovativ offentlig upphandling samt för stärkandet av kompetens och utnyttjandet av forskningsresultat

4) till avlöning av personal motsvarande högst sex årsverken.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Konsumtionsutgifter budgeteras enligt principen om betalningsbeslut till den del det är fråga om konkurrensutsatt projektfinansiering. Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Genom anslaget ska det i samarbete med ministerierna, finansiärerna, näringslivet och andra intressentgrupper identifieras framväxande tillväxtområden och tillväxtekosystem som med tanke på Finlands ekonomiska tillväxt har högt mervärde och internationellt potential. Målet är att skapa ett systematiskt bedömnings- och kunskapsunderlag för strategiska val på statsrådsnivå och framtida riktlinjer för tillväxt.

Det skapas nya former av partnerskap mellan högskolorna, forskningsinstitutionerna, kommunerna, landskapen, samkommunerna, de allmännyttiga samfunden, statens ämbetsverk och inrätt-

ningar samt staten. Målet är också att främja uppkomsten av pionjärmarknader, öka kunnande om hållbar och innovativ offentlig upphandling, utveckla samanvändning och samfinansiering av offentliga och privata forskningsinfrastrukturer och utvecklingsmiljöer samt att stärka kompetensen och kommersialiseringen av forskningsresultat.

Samhälleliga effekter
— I Finland uppkommer internationellt sett starka strategiska tillväxtekosystem som genererar ny internationellt konkurrenskraftig affärsverksamhet, export och nya arbetsplatser samt lockar investeringar och internationella experter

— I Finland upprättas attraktiva test- och utvecklingsplattformar för innovationer

— Hållbar innovativ offentlig upphandling skapar marknader för nya lösningar, ökar exporten samt förbättrar kvaliteten på och produktiviteten i de offentliga tjänsterna. Genom projekten främjas också energi- och klimatmålen samt resurseffektiviteten och den cirkulära ekonomin.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (ombudgetering)	-1 800
Det nätverksbaserade kompetenscentret för innovativ offentlig upphandling (överföring från moment 32.20.40)	3 000
Ekosystem	2 000
Nedläggning av INKA-programmet (regeringsprog. 2015)	-2 800
Sparbeslut	500
Sammanlagt	900

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	5 000 000
2017 I tilläggsb.	4 000 000
2017 budget	4 100 000
2016 bokslut	7 024 000

43. Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 49 000 000 euro.

I enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse får anslaget användas till företags, högskolors, statliga forskningsinstituts och kommunala organisationers ekonomiska verksamhet

1) för ökat samarbete mellan forskning och näringsliv för att kommersialisera innovationer

2) för att utveckla cleantech-lösningar i små och medelstora företag

3) för att utveckla nya produkter, tjänster och affärsmodeller inom bioekonomin

4) för piloter och demonstrationer av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar.

Anslaget får också användas för forsknings- och utvecklingsprojekt vid statliga forskningsinstitut, högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapsspridning som bedriver offentlig forskning eller kunskapsspridning.

Med anslag under momentet får betalas förskottsbetalningar till små och medelstora företag, om man genom förskottsbetalningarna minskar behovet av annan offentlig finansiering för bryggfinansiering av bidrag som beviljas av Business Finland.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genomförandet av de strategiska målen i regeringsprogrammet stöds genom spetsprojekt. Av finansieringen till prioritetsområdena konkurrenskraft och sysselsättning, kompetens och utbildning samt bioekonomi och ren energi anvisas 49 miljoner euro till utveckling, piloter och demonstrationer av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt ökat samarbetet mellan forskningen och näringslivet för att kommersialisera innovationer 2018. Införandet av nya innovationer inom bioekonomi och cleantech påskyndas genom försöksprojekt och genom innovativ offentlig upphandling.

Mål

— Nya arbetstillfällen uppstår i takt med att den hållbara användningen av naturtillgångarna ökar och cleantech-sektorn växer

— Små och medelstora förtag som utvecklar bioekonomiska lösningar och cleantech-lösningar ökar sin exportverksamhet

— Business Finland påskyndar framtagandet av kompetens, nätverk och forskningsresultat som ger ekonomisk och samhällelig nytta och främjar deras nyttiggörande inom näringslivet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kommersialisering av forskningsresultat	25 000 000
Cleantech-lösningar i tillväxtorienterade små och medelstora företag	9 000 000
Nya produkter, tjänster och affärsmodeller inom bioekonomi	13 000 000
Piloter inom cleantech	2 000 000
Sammanlagt	49 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Nya produkter, tjänster och affärsmodeller	1 000
Bioekonomi och ren energi: Piloter inom cleantech	-1 000
Kompetens och utbildning: Kommersialisering av forskningsresultat	5 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Påskyndande av cleantech-lösningar i tillväxtorienterade små och medelstora företag	1 000
Sammanlagt	6 000

2018 budget	49 000 000
2017 budget	43 000 000
2016 bokslut	30 000 000

44. Investerings- och utvecklingsstöd för den cirkulära ekonomin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för införande eller utvidgning av teknik eller servicemodeller i anslutning till produktion eller användning av nya lösningar och processer inom cirkulär ekonomi eller för pilot- och demonstrationsprojekt i anslutning till återvinningsprodukter och material, hantering av sidoströmmar av avfall eller för ny teknik eller tjänster i anslutning till produktifiering av cirkulär ekonomi eller deras miljökonsekvenser och samhällsekonomiska konsekvenser

2) för investeringar som inbegriper nya affärsmodeller för cirkulär ekonomi, nya plattformar eller digitala tjänster och verksamhetsmodeller samt för produkt- och serviceplanering som stöder produktion eller användning, reparation, utförande av service, uppdatering, delning och uthyrning eller för annat kommersiellt införande av cirkulär ekonomi

3) för utredningar och förhandsutredningar som stöder investeringar och för utredningar som syftar till att främja investeringsverksamheten hos de olika aktörerna inom den cirkulära ekonomin.

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Stöd beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och stöd av mindre betydelse (kommissionens förordning 1407/2013) beviljas i enlighet med EU:s regler om statligt stöd.

F ö r k l a r i n g : Genomförandet av de strategiska målen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram stöds genom spetsprojekt. Av finansieringen till prioritetsområdet bioekonomi och ren energi ska 4 miljoner euro användas för investerings- och utvecklingsstödet för den cirkulära ekonomin åren 2018—2019. Grundtanken med den cirkulära ekonomin är att material utnyttjas och återvinns i en kretsloppsekonomi så länge som möjligt och att icke förnybara naturresurser ersätts med förnybara material som producerats på ett hållbart sätt.

Investerings- och utvecklingsstöd är avsett för nya framtida lösningar inom cirkulär ekonomi för att uppnå målen i färdplanen för internationellt banbrytande verksamhet och en nationell cirkulär ekonomi.

2018 budget	2 000 000

47. Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 56 159 000 euro.

Anslaget får användas för partiell ersättning av förluster som uppkommit till följd av Finnvera Abp:s kredit- och borgensverksamhet, i enlighet med den kredit- och borgensförlustförbindelse som statsrådet har ingått.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Statsrådet har med stöd av 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) ingått en förbindelse om att staten, enligt villkoren i förbindelsen, ersätter Finnvera Abp för kreditförluster som gäller de krediter och borgensförbindelser som bolaget har beviljat från och med den 1 januari 1999. Kredit- och borgensförluster på krediter och borgensförbindelser som Utvecklingsområdesfonden Ab har beviljat före denna tidpunkt ersätts enligt de förbindelser som statsrådet har ingått med stöd av lagen om Kehitysaluerahasto Oy – Utvecklingsområdesfonden Ab benämnda aktiebolag (65/1971). Statens ersättningsandel i Finnvera Abp:s kreditförluster är enligt de kredit- och borgensförlustförbindelser som staten ingått 35—80 %, beroende på stödområdet, företagstypen och det finansiella instrument som använts.

Finnvera Abp korrigerar de marknadsmisslyckanden som föreligger inom företagsfinansieringen och riktar sin finansiering till etablering av företagsverksamheten och till företagens tillväxt och internationalisering.

Ersättningarna för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja lån och ställa borgen också när företagets säkerhet är otillräcklig. År 2018 bedöms Finnvera Abp fatta ca 9 000 finansieringsbeslut och bevilja sådana lån och ställa sådan borgen för företagsverksamhet som omfattas av kredit- och borgensförlustförbindelsen till ett belopp av ca 1,0 miljarder euro. Finnvera Abp har ca 28 000 kunder varav ca 90 % är företag med mindre än tio anställda. Finnvera Abp finansierade 2016 mer än 2 100 växande företag, och volymen förväntas ligga på samma nivå 2018. År 2018 beräknas Finnvera Abp bevilja finansiering för integrerade projekt på ca 2,2 miljarder euro, varav Finnvera Abp:s andel är ca 45 % och bankernas och den övriga finansieringens andel är ca 55 %.

Effekter

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antal nyetablerade företag (st.)	3 383	3 500	3 500
Antal nya arbetstillfällen som Finnvera Abp främjat (st.)	8 724	8 500	8 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av ersättningsprocenten för förluster utanför stödområdena till 55 procent	184
Justering av förslagsanslaget	-13 558
Sysselsättning och konkurrenskraft: Programmet för juniorkrediter	1 000
Utvidgning av Finnveras finansiering av företag som är större än små och medelstora företag utanför stödområdena I och II	3 890
Sammanlagt	-8 484

2018 budget	56 159 000
2017 budget	64 643 000
2016 bokslut	36 044 150

48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) och lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011)

2) till betalning av behövliga åtgärder och kostnader för skydd mot ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal

3) till betalning av förvaltningsarvode till bolaget Finlands Exportkredit Ab i enlighet med lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda exportkrediter (1136/1996)

4) till betalning av underskottsersättning till bolaget Finlands Exportkredit Ab i enlighet med lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011).

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Syftet med beviljandet av offentligt understödda export- och fartygskrediter är att trygga att de finländska bolag som bedriver export har ett internationellt konkurrenskraftigt system för finansiering av export och fartygsleveranser, att öka kapitalvaruexporten och fartygsleveranserna från Finland samt att främja sysselsättningen för exportörer, finländska varv och underleverantörer.

Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) får Finlands Exportkredit Ab ingå ränteutjämningsavtal och fatta ränteutjämningsbeslut till ett kapitalvärde av högst 22 miljarder euro samt bevilja krediter med fast eller rörlig ränta som beviljas på OECD-villkor till ett kapitalvärde på högst 22 miljarder euro.

Vid beräkningen av bevillningsfullmaktens användningsgrad beaktas i fråga om ränteutjämningsavtalen det oförfallna kapitalet till dess fulla belopp, och i fråga om anbud 50 % av kapitalbeloppet.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut som gäller nya exportkrediter (mn euro)	1 017	6 300	1 100
Antal beviljade ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut i slutet av året (mn euro)	4 200	11 200	12 500

Utgifter som föranleds staten på grund av ränteutjämningsavtalen (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Räntestöd för exportkrediter	27 200	38 300	40 300	48 200	154 000
Utgifter för skyddsåtgärder	15 100	17 800	13 300	8 800	55 000
Utgifter sammanlagt	42 300	56 100	53 600	57 000	209 000

Ränteutjämningsavtalen och skyddet mot ränte- och valutarisker ger utöver utgifterna upphov till sådana räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder till staten som intäktsförs under moment 12.32.99. År 2016 uppgick de till staten influtna räntegottgörelserna till sammanlagt 34,4 miljoner euro, och ränteutjämningsverksamheten uppvisade ett överskott på 19,0 miljoner euro. De räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder som inflyter till staten från ränteutjämningsverksamheten bedöms uppgå till sammanlagt 27,9 miljoner euro år 2017 och 38,1 miljoner euro år 2018.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av lånestocken, valutakursändringar, ändringar i kostnaderna för skyddsåtgärder	2 000
Sammanlagt	2 000

2018 budget	42 300 000
2017 budget	40 300 000
2016 bokslut	15 443 805

49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 89 303 000 euro.

Anslaget får som finansiering enligt lagen om Teknologiska forskningscentralen VTT Ab (761/2014) användas som ett allmänt understöd till bolaget

1) för annan strategisk verksamhet vid Teknologiska forskningscentralen VTT Ab än sådan som bedrivs på företagsekonomiska grunder. Detta innefattar bl.a. utgifter för bolagets själv- och samfinansierade forsknings- och utvecklingsarbete, kompetensutveckling, innovationsverksamhet, teknologilicensiering och grundande av nya företag samt självfinansieringsandelen inom samfinansierade forskningsprojekt, liksom införandet, förvaltningen och utvecklandet av det nationella mätnormalsystemet på allmän nivå, styrningen av verksamheten vid de nationella mätnormallaboratorierna, organiseringen av den nationella kalibreringstjänsten samt främjandet av mätteknik

2) för att kompensera bolaget för andelen mervärdesskatt i anskaffningar och lokalhyror samt för lokalhyrornas dolda mervärdesskattekostnader i fråga om annan företagsekonomisk verksamhet än sådan rörelsemässig verksamhet som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i mervärdesskattelagen (1501/1993)

3) för skötseln av den nationella samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens fusionsforskning (Euratomprogrammet 2014—2018)

4) till betalning av medlemsavgiften i internationella byrån för mått och vikt.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s (VTT) uppgift är att i egenskap av oberoende och objektivt forskningsinstitut främja att forskningen och teknologin tillgodogörs på ett mångsidigt sätt och kommersialiseras inom näringslivet och samhället. Bolaget svarar för den internationella verksamheten i anslutning till sin uppgift. Bolaget kan ha dotterbolag som sköter bolagets uppgifter. För att kunna sköta sina uppgifter bedriver bolaget tillämpad teknologisk forskning och teknologiutveckling samt gör upp prognoser i anslutning till dessa (strategisk forskning), producerar teknologi- och innovationsbaserade forsknings- och experttjänster (forskning på företagsekonomiska grunder), är verksamt som nationellt metrologiinstitut inom vetenskaplig metrologi, upprätthåller och utvecklar det nationella metrologisystemet och mätnormalsystemet och den nationella kalibreringstjänsten samt bedriver strategisk forskning och forskning på företagsekonomiska grunder inom metrologi.

I forskning av särskilt stor strategisk betydelse är det statliga stödet 100 %.

VTT koncentrerar sitt forsknings- och utvecklingsarbete på sådana omfattande helheter med stort genomslag som utgör en utmaning och som är

— Klimatet i framtiden: lösningar som gäller produktion, användning och lagring av ren och kolsnål energi

— Tillräckliga resurser: lösningar som gäller användning inom ramen för hållbar utveckling av tillräckliga förnybara och icke förnybara naturresurser

— Ett gott liv: lösningar som gäller hälsa, välfärd och livsmiljö, inklusive lösningar som gäller infrastruktur

— Övergripande säkerhet och riskhantering: lösningar som gäller individens, företagens och samhällets säkerhet

— Förnyelse av industrin: lösningar som gäller förnyelse och digitalisering av industrin samt konkurrenskraften.

Effekter

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Samhälleliga effekter Stödjande av näringslivets tillväxt och förnyelse			
— VTT:s betydelse vid kommersialisering av innovationer i Finland (5 år glidande medelvärde, %)	36		30—35
— VTT:s medverkan och roll i tillväxtinitiativ som är viktiga för Finland (st.)	-	-	3—5
Effekter för kunderna Finländska företags och forskningssamfunds etablering i internationella kompetensnätverk			
— Projekt som genomfördes med VTT främjade förankring i internationella nätverk (enkät om kundupplevd effektivitet, utveckling %)		Ökar	Ökar

Effekter

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Grad av kompetens: Generering av forsknings-baserad affärsverksamhet			
— Kapital till VTT:s spin-offs (mn euro)	18	15	10
— IPR intäkter (mn euro)	2,8	2,5	2,8
— Avgiftsbelagd verksamhet (mn euro)	65	72	74

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd till basfinansiering	72 768
Mervärdesskatteutgifter	16 300
Allmänt understöd för skötseln av den nationella samordningen av Europeiska atom-energigemenskapens fusionsforskning (Euratomprogrammet 2014—2018)	160
Allmänt understöd för medlemsavgifter	75
Sammanlagt	89 303

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av VTT:s basfinansiering för att stärka kunskapskapitalet	2 000
Sammanlagt	2 000

2018 budget	89 303 000
2017 budget	87 303 000
2016 bokslut	91 770 000

50. Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas som understöd för utbetalningen av ett internationellt teknologipris.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Det internationella teknologipriset (Milleniumpriset) är ett pris på 1 miljon euro som beviljas vartannat år och som syftar till att förhöja bilden av Finland som en teknologi- och välfärdsstat på hög nivå.

Priset ska delas ut till en person, en sammanslutning eller ett projekt som erkänsla för en framtidsinriktad, teknikbaserad innovation med vittomspännande verkningar som främjar livskvaliteten och humana samhälleliga värderingar. Prisprojektet sköts av Stiftelsen Teknikakademien.

2018 budget	1 000 000
2016 bokslut	1 000 000

51. Ett innovationspris för kvinnor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 118 000 euro.

Anslaget får användas som understöd för utbetalningen av ett innovationspris för kvinnor samt de konsumtionsutgifter som föranleds av de praktiska arrangemangen i samband med priset.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Innovationspriset för kvinnor är ett pris på 110 000 euro som ges som erkänsla och beviljas åren 2017—2019. Priset har inrättats för att hedra den allmänna och lika rösträttens 110-åriga historia.

Avsikten är att priset ska tilldelas en kvinna eller en grupp av kvinnor för en vetenskapligt viktig innovation på området teknik eller ekonomi.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Praktiska arrangemang i samband med priset	8 000
Ett nytt innovationspris för kvinnor	110 000
Sammanlagt	118 000

2018 budget	118 000
2017 budget	118 000

80. Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 96 986 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana kostnader som föranleds Statskontoret för skyddsåtgärder mot ränte- och valutarisker i fråga om refinansieringslån som beviljats åren 2009—2015.

Förklaring: Modellen för refinansiering av exporten tillämpades temporärt åren 2009—2012, varefter den ersattes av ett exportfinansieringssystem baserat på finansiering från Finnvera Abp (1543/2011). Utbetalningen av refinansieringskrediter som beviljats under den tid som den temporära refinansieringsmodellen tillämpades fortsatte fram till 2015.

Modellen för refinansiering av exporten var avsedd att för de finländska bolagen säkra ett internationellt konkurrenskraftigt system för finansiering av export och fartygsleveranser, genom vilket kapitalvaruexporten från Finland ökas och sysselsättningen för exportörer, finländska varv och deras underleverantörer främjas.

Finlands Exportkredit Ab refinansierade inom ramen för refinansieringsmodellen för exportprojekt sådana köparkrediter som finländska och utländska kreditinstitut eller finansiella institut ordnat för export av finländska kapitalvaror och som baserar sig på OECD-villkor och som Finnvera Abp ställt garanti för. Refinansieringen genomfördes med hjälp av lån som beviljats Finlands Exportkredit Ab. Utbetalningen av lånen följde samma tidtabell som den refinansiering som Finlands Exportkredit Ab beviljat.

Statens utgifter för refinansieringsverksamheten (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt
Utgifter för skyddsåtgärder	96 986	89 342	80 933	66 785	334 046
Sammanlagt	96 986	89 342	80 933	66 785	334 046

Av de lån som finansierats genom refinansieringsverksamheten får staten inkomster i form av amorteringar och räntor på lånen. Staten kan också få inkomster av skyddsåtgärder.

År 2016 var amorteringarna på lånen 304,7 miljoner euro, ränteintäkterna 60,2 miljoner euro och inkomsterna av skyddsåtgärder 42,8 miljoner euro. År 2017 uppgår refinansieringens beräknade amorteringar på lånen, ränteintäkterna för lånen och derivaten samt kursvinsten för lånen och derivaten till sammanlagt 404,1 miljoner euro. År 2018 beräknas motsvarande belopp uppgå till 388,8 miljoner euro.

Det sammanlagda nettobeloppet av inkomster av eller utgifter för skyddsåtgärder under budgetåret antecknas vid årets slut antingen under moment 12.32.99 som en inkomst av skyddsåtgärder eller under moment 32.20.80 som en utgift för skyddsåtgärder. Amorteringarna på lån för refinansieringsverksamhet samt kursdifferenserna för lån och derivat intäktsförs under moment 15.01.04 medan ränteintäkterna för lån och derivat intäktsförs under moment 13.01.05.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i utgifterna för skyddsåtgärder	-4 329
Förändringar i valutakurs och räntenivå	18 853
Sammanlagt	14 524

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	96 986 000
2017 budget	82 462 000
2016 bokslut	97 976 810

82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av sådana lån som avses i 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och som tryggar den medelsanskaffning som hänför sig till exportfinansiering i form av krediter.

Fullmakt
Arbets- och näringsministeriet kan bevilja Finnvera Abp lån som hänför sig till finansiering av export enligt 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) till ett belopp av högst 1 000 000 000 euro. Lånen får beviljas utan krav på säkerhet. En förutsättning för beviljandet av lånen är att situationen på finansmarknaden är sådan att Finnvera Abp inte på rimliga villkor kan skaffa sådana lån eller låneprogram som avses i 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag. Återbetalningstiden för de lån som beviljas är i regel kort, högst 12 månader. För de lån som beviljas tas det ut gängse ränta.

Förklaring: Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) får Finlands Exportkredit Ab bevilja export- och fartygskrediter som grundar sig på Finnvera Abp:s medelsanskaffning. Enligt lagen kan staten ställa garanti för Finnvera Abp:s medelsanskaffning i anslutning till exportfinansiering i form av krediter. Om det finns sådana störningar i finansmarknadens funktion att Finnvera Abp inte via marknaden kan skaffa medel på rimliga villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas i regel kortfristigt lån för högst 12 månader. Avsikten är att lånen ska beviljas utan krav på säkerhet.

Syftet med de export- och fartygskrediter som Finlands Exportkredit Ab beviljar är att säkerställa att de finländska bolagen förfogar över en motsvarande, internationellt konkurrenskraftig finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportföretagen, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	10 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	10 000
2016 bokslut	—

83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 141 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, anvisas till företag och andra sammanslutningar för teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster samt för inledande av verksamheten i företag som samlar in medel till riskkapitalfonder och företagsacceleratorer som främst tjänar nystartade innovativa företag.

Lån som innehåller villkor för riskexponering kan beviljas. Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs eller misslyckas, har Business Finland rätt att på ansökan av låntagaren avstå från lånefordran eller i övrigt ändra lånevillkoren på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Statskontoret har rätt att ingå avtal med låntagare om omvandling av tidigare beviljade kapitallån och räntorna på dem till lån i form av främmande kapital i enlighet med aktiebolagslagen. Statskontoret kan också komma överens med låntagaren om att lån förfaller i samband med omvandlingen. En omvandling förutsätter de övriga borgenärernas samtycke.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
År 2018 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 156 823 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2017 är oanvänd, får 2018 beslut om beviljande av den oanvända delen fattas till ett belopp av högst 50 000 000 euro.

Förklaring: Med lånen sporras företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknologi-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen samt att höja förädlingsvärdet och produktiviteten.

Finansiering beviljas särskilt

— till företag och andra sammanslutningar för forsknings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja utvecklingen och förbättringen av internationellt konkurrenskraftiga produkter, produktionsmetoder och tjänster

— för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till nyttiggörande av ny teknik och kompetens samt till utveckling av energiekonomi och miljö- och välfärdsteknologier inom industrin och i samband med tjänster

— för inledande av affärsverksamheter vid nyetablerade innovativa företag samt nya affärsverksamheter vid redan verksamma företag och för främjande av företagsekonomiskt nyttiggörande av forsknings- och utvecklingsverksamheten och dess resultat

— för marknadsnära, riskfyllda utvecklings-, pilot- och demonstrationsprojekt

— för utveckling av innovativa produktionssätt och testning av dem i pilot- eller demonstrationsskala samt till försöksproduktion

— till små och medelstora företag för teknologianskaffningar och anskaffningar av industriella rättigheter och innovationstjänster som en del av ett forsknings-, produktutvecklings- eller innovationsprojekt.

Inkomsterna av återbetalning av lån har antecknats under moment 15.01.04 och räntorna under moment 13.01.05.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	74 000	22 000	7 500	2 000	1 000	106 500
Förbindelser 2018	67 000	61 000	19 500	7 000	2 323	156 823
Utgifter sammanlagt	141 000	83 000	27 000	9 000	3 323	263 323

Business Finlands lånestock

	2014	2015	2016
Den lånestock som sköts av statskontoret i slutet av året (mn euro)	721,7	751,5	829,1

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av betalningsanslagen	-4 100
Upphörande av utbetalningarna av tillägget för en fullmakt av engångsnatur	-3 000
Utbetalningar av en fullmaktsökning (I tilläggsbudget 2017) (överföring från moment 32.20.89)	3 900
Utbetalningar av en fullmaktsökning (överföring från moment 32.20.89)	4 300
Sammanlagt	1 100

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	141 000 000
2017 I tilläggsb.	4 300 000
2017 budget	139 900 000
2016 bokslut	141 613 291

(87.) Kapitallån till Finnvera Abp (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	5 000 000
2016 bokslut	5 000 000

88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 35 000 000 euro.

Anslaget får användas för att höja Finlands Industriinvestering Ab:s eget kapital för att utveckla och diversifiera den finländska kapitalinvesteringsmarknaden samt för kapitalinvesteringsverksamhet som främjar internationalisering.

F ö r k l a r i n g : Avsikten är att anslaget används för att inrätta Fonden för tillväxtfonder III. Genom den statliga finansieringen aktiveras inhemskt och utländskt kapital på den finländska riskkapitalmarknaden. Den fond som ska inrättas investerar i venture capital-fonder och tillväxtfonder verksamma i Finland. Fonden för tillväxtfonders mottagarfonder främjar att de näringspolitiska målen uppnås. Investeringsverksamheten fokuserar på tillväxtorienterade och internationellt inriktade finländska bolag. Finlands Industriinvestering Ab investerar 50—60 miljoner euro i fonden, dock högst hälften av fondens kapital.

Samhälleliga effekter

	Mål
Hävstångseffekt Det privata kapital som samlats in i Fonden för tillväxtfonder III (mn euro)	60—90
Antalet nya venture capital-fonder och tillväxtfonder (st.)	10—14
Hävstångseffekt Det privata och internationella kapital som Fonden för tillväxtfonder III:s mottagarfonder samlat in sammanlagt (mn euro)	> 500
Målbolagens tillväxt, omsättning (mn euro)	ökar
Målbolagens arbetsplatser (antal)	ökar

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansmarknadspaketet för 2014—2017	-30 000
Införande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (återföring av en överföring av engångsnatur)	500
Sysselsättning och konkurrenskraft: Inrättande av Fonden för tillväxtfonder III	35 000
Sammanlagt	5 500

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	35 000 000
2017 budget	29 500 000
2016 bokslut	30 000 000

89. Kapitalinvestering i Tekes Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av teckningspriset för aktier och av annat kapital i Tekes Venture Capital Ab. Bolaget kan inom ramen för bestämmelserna och föreskrifterna om statligt stöd ta en större risk i sina fondplaceringar eller nöja sig med en mindre avkastning än privata investerare.

Förklaring: Tekes Venture Capital Ab gör investeringar i kapitalfonder där tyngdpunkten i investeringsverksamheten ligger på tillväxtorienterade och internationellt inriktade finländska företag i startfasen. Investeringar kan göras i kapitalfonder som direkt eller via en tillämplig fondstruktur investerar i nyetablerade företag.

Syftet med investeringsverksamheten är en mångsidig kapitalinvesteringsmarknad för nyetablerade företag och att en större andel av den totala finansieringen av nyetablerade företag ska komma från privata investeringar.

Samhälleliga effekter
— 2—4 nya fondinvesteringar där andelen privat kapital i regel är minst 50 %. Andelen privat kapital kan också realiseras i anslutning till fondens investeringsobjekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat behov av kapital (överföring till moment 32.20.83)	-4 300
Utbetalningar av en fullmaktsökning (I tilläggsbudget 2017) (överföring till moment 32.20.83)	-3 900
Sammanlagt	-8 200

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	11 800 000
2017 I tilläggsb.	-4 300 000
2017 budget	20 000 000
2016 bokslut	30 000 000

30. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

Förklaring: Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken understöds för att genomföra tillväxtpolitiken kompetensutveckling hos arbetskraften, företagens internationalisering och tillväxt och ny företagsverksamhet samt bekämpas arbetslösheten och matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken utvecklas de små och medelstora företagens konkurrenskraft på lång sikt samtidigt som man påverkar de förändringar i verksamhetsmiljön som föranleds av digitaliseringen, globaliseringen, befolkningens stigande medelålder och de utmaningar som energipolitiken och klimatförändringen för med sig.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken har ett nära samband med närings- och innovationspolitiken som är ett centralt element i tillväxtpolitiken. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken genomförs med hjälp av offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken fokuserar på att minska arbetslösheten, främja en snabb sysselsättning och påskynda tillväxten genom att svara på företagens behov av arbetskraft och kompetens samt skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet. Företagsutvecklingen, hanteringen av strukturomvandlingar och kontinuiteten i arbetskarriärerna stöds med hjälp av arbetskraftsutbildning och tjänster för utveckling av företagsverksamheten enligt företagens behov. Arbetskraftsutbildningen reformeras och blir mer företagsorienterad. Uppkomsten av nya företag främjas med startpeng och genom att nyetablerade företag får heltäckande stöd i form av rådgivning och utbildning i den första fasen av ett företags livscykel.

Vid genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen inriktas resursanvändningen på att aktivera de arbetssökande, vilket förverkligar målen för tillväxtpolitiken genom att stödja tillgången på arbetskraft i företagen. Arbets- och näringsbyråernas företags- och arbetsgivarorienterade arbetsförmedling stöder snabb sysselsättning och en så effektiv besättning av lediga arbetsplatser som möjligt. Den privata arbetskraftsservicens roll inom serviceproduktionen utvidgas. Regelbundna intervjuer med arbetslösa genomförs oftare än tidigare ansikte mot ansikte, och de som behöver effektivare tjänster styrs till de tjänster som externa tjänsteproducenter erbjuder. De arbetslösas regionala rörlighet stöds genom arbetserbjudanden inom ett allt större område och genom att erbjuda arbetssökande information om de ekonomiska stödformerna i anslutning till rörligheten. Rörlighetsunderstödets tillämpningsområde utvidgas. Försöksprojekten

med köpta tjänster inom arbetsförmedlings- och företagsservicen utvärderas och på basis av resultaten utvecklas och utvidgas verksamhetsmodellen så att den stöder utvecklandet av en tillväxttjänst på landskapsnivå. De elektroniska arbetsförmedlingstjänsterna reformeras så att de lämpar sig för tillväxttjänsten på landskapsnivå och verksamheten digitaliseras i stor omfattning. För alla aktörer på arbetsmarknaden tas ett öppet digitalt arbetsmarknadstorg i bruk och inom arbetsförmedlingen utnyttjas automatisering. Användningen av lönesubventioner riktas till företagens rekrytering av arbetstagare och i samband med lönesubventioner tillämpas en modell med profilering. Sanssi- och duuni-korten slås samman till ett lönesubventionskort. Med hjälp av tillväxtföretagens sysselsättningsprogram stöds tillväxtföretagens affärsverksamhet och konkurrenskraft i form av tillgång på kunnig arbetskraft och samtidigt minskas arbetslösheten.

De arbetssökande ges en aktivare roll vid arbetssökandet. Personer som är arbetslösa eller deltidsanställda ska vara skyldiga att aktivare och i enlighet med rapporteringsskyldigheten söka arbete på eget initiativ, och utöver detta ska allt flera arbetslösa och deltidsanställda erbjudas jobb. Uppföljningen av det egna arbetssökandet och arbetserbjudanden utvecklas så att uppföljningen främjar sysselsättningen, tillsättandet av lediga arbetsplatser och betonar att utkomstskyddet för arbetslösa kräver egna prestationer. För att betona betydelsen av arbetssökande på eget initiativ och för att aktivera och stödja arbetssökandet ordnas för allt flera arbetslösa arbetssökande förberedelse för arbetssökande. Arbets- och näringsbyråerna bedömer med hjälp av profileringsverktyg riskerna för att arbetslösa arbetssökandes arbetslöshet blir långvarig.

Regeringen bereder en överföring av ansvaret för ordnande av arbets- och näringstjänster till landskapen från och med ingången av 2019. I samband med reformen slås de nuvarande arbets- och näringstjänsterna och NTM-centralernas företagstjänster samman till en tillväxttjänst för att göra dem mer kundorienterade och utöka deras genomslagskraft. Inom tillväxttjänsten samordnas målen och åtgärderna för en kompetent arbetskraft och utveckling av företagsamheten och företagen till en kundorienterad servicehelhet. Vid ordnandet av tillväxttjänsten ska modellen anordnare-producent utnyttjas. Landskapen ska i regel ingå avtal om produktion av tillväxttjänsterna med externa tjänsteproducenter.

De ungas etablering på arbetsmarknaden stöds genom ungdomsgarantin, som genomförs i ett samarbete med bred sammansättning. Inom ramen för ungdomsgarantin utarbetas genom att etablera Navigator-verksamheten och utveckla verksamheten en modell där inga trösklar tillämpas och unga får stöd i enlighet med sitt servicebehov. Samarbetet mellan arbets- och näringsbyråerna och Navigator-serviceställena intensifieras ytterligare. För att stärka Navigator-verksamhetens målinriktning intensifieras också samarbetet med representanterna för näringslivet och tredje sektorn. Serviceprocessen för unga effektiviseras vid arbets- och näringsbyråerna genom att vid arbets- och näringsbyråernas regelbundna intervjuer i större grad än tidigare betona intervjuer ansikte mot ansikte. Privat kapital kanaliseras till att minska antalet NEET-unga och förebygga marginalisering bland dem genom ett projekt för investering i samhälleliga effekter. Man fortsätter att stödja företagande bland unga med hjälp av handlingsmodellen Ungas företagarverkstad, som utvidgats till att vara riksomfattande.

Invandrarnas integration och sysselsättning stöds genom integrationsutbildning som genomförs som arbetskraftsutbildning. Integrationsutbildningen reformeras och vid sidan av språk- och samhällsstudier utökas antalet yrkesinriktade undervisningshelheter betydligt. Utbildningens koppling till arbetslivet och företagande stärks som ett verktyg inom tillväxtpolitiken, och antalet utbildningar som förbereder invandrare för yrkesinriktade examina eller delar av dem utökas.

Antal personer i medeltal (årsv.) som omfattas av arbetskraftsservice under ett år (inkluderar inte åtgärder som finansieras med medel ur ESF-programmet)

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Lönesubventionerat arbete[1)]			
— Statsförvaltningen	585	500	500
— Kommunerna och samkommunerna	5 950	8 620	5 800
— Privata sektorn	11 690	17 250	14 000
Startpeng	3 640	3 820	3 500
Upphandling av arbetskraftsutbildning	20 320	18 990	14 410
— Yrkesutbildning	12 700	9 680	7 180
— Integrationsutbildning	7 620	9 310	7 230
Arbetsträning	2 130	1 560	1 200
Sammanlagt	**44 315**	**50 740**	**39 410**
Arbetsprövning	11 560	13 650	11 500
Sammanlagt	**55 875**	**64 390**	**50 910**

[1)] Volymerna 2018 av lönesubventionerat arbete och startpeng inbegriper också finansiering enbart med anslag för arbetslöshetsförmåner (33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52).

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2018 för resultatområdet sysselsättning och företagsamhet:

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Matchningen av efterfrågan och utbudet på arbetskraft förbättras			
— Andelen verksamhetsställen som haft rekryteringsproblem (%)	28,1	< 23	< 23
Den strukturella arbetslösheten minskar			
— Antalet svårsysselsatta (personer)	213 866	< 190 000	< 186 550
Arbetslöshetsperioderna blir kortare			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. (%)	47,3	< 35	< 35
Ungas delaktighet ökar			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland personer under 25 år (%)	37,2	< 24	< 24
Invandrares delaktighet ökar			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland invandrare (medborgarskap) (%)	48,9	< 43	< 43
Företagandet ökar			
— Antalet nya företag (st.)	7 610	10 000	10 000

01. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 162 576 000 euro.

Arbets- och näringsministeriet beslutar hur stor andel av det anslag som är avsett för arbets- och näringsbyråernas omkostnader som ska användas för sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

F ö r k l a r i n g : I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för arbets- och näringsbyråerna för 2018:

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
— arbetsgivarkunders tillfredsställelse totalt (skala 1—5)	4,0	-	> 4,0
— arbetssökande kunders tillfredsställelse totalt (skala 1—5)	4,0	-	> 4,0

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	2 659	2 757	2 713
— årsverken under omkostnadsmomentet	2 320	2 507	2 463
— årsverken under övriga moment	339	250	250
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,4	> 3,4	> 3,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	154 767	173 531	162 976
Bruttoinkomster	617	400	400
Nettoutgifter	154 150	173 131	162 576
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 828		
— överförts till följande år	17 415		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av arbetskraftsservicen som helhet (sysselsättningspaketet)	-7 000
Etablerande av Navigator-verksamheten	5 000
Produktivitetsprojekt (överföring från moment 32.01.21)	200
Sysselsättning och konkurrenskraft: Digitalisering av arbets- och näringstjänster	-10 000
Ungdomsarbetslöshet: Servicepaketet med psykosocialt stöd (överföring från moment 32.30.51)	3 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande (överföring till moment 29.01.02)	-150
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-51
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-203
Indexhöjning av hyror	48
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-220
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-723
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-202
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-135
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-119
Sammanlagt	-10 555

2018 budget	162 576 000
2017 budget	173 131 000
2016 bokslut	164 737 000

51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 327 050 000 euro.

Anslaget får användas i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012)

1) för anskaffning av sakkunnigbedömningar, arbetsprövning, arbetsträning, arbetskraftsutbildning och tjänster för utveckling av företagsverksamhet, för sysselsättningspolitiskt understöd samt till betalning av kostnadsersättningar och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen till dem som söker sig till arbete och service och dem som deltar i service och sakkunnigbedömningar

2) till ersättning av lönekostnader för avlöning av arbetslösa arbetssökande motsvarande högst 500 årsverken vid statliga ämbetsverk eller inrättningar. De lönekostnader utan semesterpeng som ersätts för en person med anslag under detta moment och moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 får uppgå till totalt högst 3 100 euro per månad, utöver vilket högst motsvarande semesterpeng ersätts

3) till betalning av den lönesubvention som avses i 7 kap. 9 § 1 mom. i lagen så att i genomsnitt högst 3 000 personer är sysselsatta inom ett år. De lönekostnader utan semesterpeng som ersätts för en person med anslag under detta moment och moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 får uppgå till totalt högst 1 800 euro per månad, utöver vilket högst motsvarande semesterpeng ersätts

4) till betalning av tilläggsstöd till kommunerna samt annan lönesubvention än sådan som avses i 3 punkten. Det belopp i form av lönesubvention utan semesterpeng som betalas för en person med anslag under detta moment och moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 får uppgå till totalt högst 1 400 euro per månad, utöver vilket högst den procentandel av semesterpengen som anges i beslutet om lönesubvention ersätts

5) till betalning av startpeng till andra personer än dem som inlett företagsverksamhet som arbetslösa

6) till kostnader för försäkringsskydd.

Anslaget får också användas

1) för anskaffning av utbildning och inkvartering som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

2) till utgifter för avlöning av personer med handikapp som anställts innan sysselsättningslagen (275/1987) trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma anställningsförhållande

3) för genomförande av det nya sysselsättningsprogrammet för tillväxtföretag enligt regeringsprogrammet

4) till regionala försök enligt lagen om ett försök med regionalt tillhandahållande av arbetskrafts- och företagstjänster samt med arbetslivsprövning (505/2017)

5) till betalning av utgifter för serviceutveckling och serviceförsök och utgifter för information om arbetskraftsutbildning samt till avlöning av personal motsvarande högst ett årsverke

6) för utgifter för köpta arbetsförmedlingstjänster och företagstjänster som upphandlas hos privata förmedlare och andra partner samt för anslutna utgifter för marknadsföring.

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen, startpengen och det sysselsättningspolitiska understödet enligt kontantprincipen, Statskontorets olycksfallsförsäkringspremier enligt principen om betalningsbeslut och övriga överföringsutgifter enligt prestationsprincipen.

Fullmakt
År 2018 får upphandlingen av arbetskraftsutbildning föranleda staten utgifter efter 2018 till ett belopp av högst 70 000 000 euro.

Förklaring: Från och med ingången av 2018 svarar undervisnings- och kulturministeriet bl.a. för den examensinriktad arbetskraftsutbildning som inleds, exklusive integrationsutbildning.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sakkunnigbedömningar	3 320 000
Arbetsprövning och arbetsträning	26 890 000
Upphandling av arbetskraftsutbildning	
— Yrkesutbildning	106 470 000
— Integrationsutbildning	72 670 000
Utbildning som anskaffas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	1 700 000
Sammanlagt	180 840 000
Startpeng	9 260 000
Lönesubventionerat arbete	
— Statsförvaltningen	11 420 000
— Kommunerna och samkommunerna	15 010 000
— Privata sektorn	41 370 000
Sammanlagt	67 800 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sysselsättningspolitiskt understöd	10 000 000
Upphandling av utvecklingstjänster för företagsverksamhet	10 000 000
Ersättningar	1 690 000
Försäkringsskydd	950 000
Utgifter för serviceutveckling och serviceförsök	1 300 000
Tjänster för unga, resultatbaserade anskaffningar	15 000 000
Sammanlagt	327 050 000

Lönesubventionerat arbete och startpeng för arbetslösa finansieras 2017 och 2018 med anslagen för arbetslöshetsförmåner under moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 under huvudtiteln för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde i fråga om det belopp som motsvarar grunddagpenningen och den överstigande delen finansieras med medel under moment 32.30.51. Försörjningen för dem som deltar i arbetskraftsutbildning och arbetsträning betalas också med medel under momenten under huvudtiteln för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga effektmål

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
— Arbets- och näringstjänstens totala effektivitet (index 100 = effektiv)	-	-	82
— Arbets- och näringstjänstens matchningseffektivitet (index 100 = effektiv)	-	-	82
— Arbets- och näringstjänstens kostnadseffektivitet (index 100 = effektiv)	-	-	82
— andelen arbetslösa efter 3 månaders yrkesinriktad arbetskraftsutbildning[1)] (%)	40,6	< 37	< 37
— andelen arbetslösa efter 3 månaders lönesubventionerat arbete (%)	50,5	< 45	< 43
— andelen arbetslösa efter 3 månaders integrationsutbildning (%)	30,7	< 34	< 31

[1)] Inbegriper endast den yrkesinriktade arbetskraftsutbildning som finansieras med medel under moment 32.30.51 (2018 är målet inte direkt jämförbart med utfallet och uppskattningen för föregående år).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Arbetskraftsutbildning					
Förbindelser som ingåtts före 2018	99 647	28 000	800	-	128 447
Förbindelser 2018	-	54 000	15 500	500	70 000
Utgifter sammanlagt	99 647	82 000	16 300	500	198 447

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Akuta anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin (regeringsprogr. 2015)	-20 000
Anskaffning av arbetskraftsutbildning (överföring till moment 29.10.30, 29.10.31, 29.20.30 och 29.40.20)	-59 000
Bortfall av en EFG-finansieringspost av engångsnatur	-2 253
De som övergår till grundläggande utbildning och förberedande utbildning	-2 912
Frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån (överföring till moment 33.20.52)	-1 160
Införande av aktiveringsmodellen (sysselsättningspaketet)	25 000
Integrationsutbildning	-23 078
Sysselsättning och konkurrenskraft: Privata arbetsförmedlingstjänster	-5 000
Ungdomsarbetslöshet (överföring till moment 29.20.30, 32.30.01 och 33.30.60)	-16 400
Utvidgad användning av arbetslöshetsförmåner till aktiveringsåtgärder	8 100
Sammanlagt	-96 703

2018 budget	327 050 000
2017 I tilläggsb.	10 000 000
2017 budget	423 753 000
2016 bokslut	598 495 000

40. Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet

Fullmakt

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) är 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 2018 godkännas till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2018 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Med tanke på Finlands ekonomiska framgång och de finländska företagens tillväxtförutsättningar är det viktigt att se till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö. För att den inre marknaden ska fungera krävs det en högkvalitativ lagstiftning för den inre marknaden och en effektiv nationell verkställighet av lagstiftningen. För att stödja internationaliseringen är det viktigt att de informations- och problemlösningstjänster som stöder medborgarnas, företagens och myndigheternas verksamhet på den inre marknaden utvecklas så att företagen och medborgarna bättre än tidigare kan dra nytta av EU:s inre marknad. Teknisk säkerhet på hög nivå och förtroende både i samhället och i företagen är viktiga med tanke på medborgarnas säkerhet samt som en hörnsten för företagens konkurrenskraft. Likaså är det viktigt att främja företagens samhällsansvar för att företagens konkurrenskraft ska få stöd.

Företagens tillväxtförutsättningar stärks genom att reglering som begränsar eller bromsar dem avvecklas. Konkurrensen inom ekonomin ökas och förutsättningarna för affärsverksamhet på marknadsvillkor förbättras. Konkurrenslagen kommer att revideras för att säkerställa en effektiv konkurrenstillsyn så att hänsyn tas till kommissionens förslag till direktiv om de nationella konkurrensmyndigheternas genomförandebefogenheter, oavhängighet och resurser samt till remiss-

svaren om det betänkande som den nationella arbetsgrupp som övervägde en revidering av konkurrenslagen offentliggjort.

På grund av att den gränsöverskridande marknadsföringen på nätet och näthandeln ökat accentueras betydelsen av ett välfungerande transeuropeiskt system för konsumentskydd. Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten hålls på en hög nivå.

Heltäckande och tillförlitlig ekonomisk information från företagen ger olika intressentgrupper tillräcklig information om företagens ekonomiska situation, vilket är viktigt med tanke på verksamheten inom näringslivet.

Handelsregistret upprätthåller och förbättrar rättssäkerheten inom näringslivet. Handelsregistret och den lagstiftning som gäller det ses över så att de bättre svarar mot företagens, de övriga myndigheternas och informationssamhällets behov.

Innovationer och ett välfungerande system för skydd av immateriell egendom är väsentliga med tanke på de finländska företagens tillväxt och internationella konkurrenskraft. Ett välfungerande och konkurrenskraftigt system för immateriella rättigheter säkerställer att företagens innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och används och att rättigheterna verkställs effektivt i Finland och internationellt. Att man i Finland har tillgång till Patent- och registerstyrelsens tjänster i anslutning till beviljande och utnyttjande av industriella rättigheter säkerställs i enlighet med tidigare beslut genom budgetfinansiering. En totalreform av varumärkeslagen och det nationella genomförandet av direktivet om skydd av företagshemligheter bereds.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning som beaktar arbetsgivarnas, arbetstagarnas och företagens behov samt en god arbetslivskvalitet hör till företagens konkurrensfördelar. Lika konkurrensförutsättningar för företagen främjas bl.a. genom arbetslagstiftningen. Genom att förbättra förutsättningarna för lokala avtal samt främja företagens verksamhetsförutsättningar och tillväxtvilja stöder man målet att höja sysselsättningsgraden. Genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena försöker man lätta på arbetsgivarnas administrativa börda.

Riktlinjer för beredskapen för undantagsförhållanden dras upp i statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen (857/2013). I verkställigheten av beslutet betonas vikten av att säkerställa kontinuiteten i verksamheten vid de organisationer och nätverk som är centrala för försörjningsberedskapen. Centrala hot som äventyrar samhällets ekonomiska funktionsförmåga är störningar i de elektroniska data- och kommunikationssystemen, avbrott i energitillförseln, allvarliga störningar i befolkningens hälsa och funktionsförmåga samt natur- och miljöolyckor.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2018 för resultatområdet företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet:

— Alla aktörer har lika verksamhetsförutsättningar på marknaden och konkurrensmöjligheterna förbättras

— Den ekonomiska försörjningsberedskapen ligger på en hög nivå

— Konsumenternas ställning är trygg och både konsumenter och företagare litar på att marknaden fungerar

— Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten i samhället och i företagen hålls på en hög nivå

— Företagens regleringsbörda slutar öka och man strävar aktivt efter att minska bördan En ökning av den ekonomiska belastningen inklusive regelbördan på industrin undviks

— Tidsenliga system för industriella rättigheter främjar innovationer och en kommersialisering av varor och tjänster.

01. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 188 000 euro.

Förklaring: Konkurrens- och konsumentverket ser till att marknaden fungerar väl. Målet är att trygga en sund och fungerande konkurrens och att öka effektiviteten inom ekonomin såväl i privat som i offentlig verksamhet och att se till att företagen handlar ansvarsfullt och att konsumenterna kan lita på att marknaden fungerar och att störningssituationer snabbt reds ut. Verket sköter även de övervakningsuppgifter som hör till konsumentombudsmannen. Dessutom arbetar verket allmänt för att främja en fungerande konkurrens och konsumenternas ställning samt sköter de internationella uppgifter som tilldelats verket.

Konkurrensverket skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt och för ny och sund företagsverksamhet. Den ekonomiska konkurrensen styr förnyelsen av ekonomin och skapar incitament för innovationer och investeringar. Konsumenternas förtroende för verksamhetsmiljön och aktörerna på marknaden skapar förutsättningar för ökad privat efterfrågan. Genom konkurrens- och konsumentpolitiska åtgärder och samarbete med de övriga myndigheterna bekämpas grå ekonomi.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurrens- och konsumentverket för 2018:

Effekter

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Konkurrensintensiteten på hemmamarknaden i Finland ökar			
— konkurrensintensiteten på hemmamarknaden (Finlands positionering i förhållande till andra länder)	94/138	60/140	50/140
Finländarnas förtroende för marknader som digitaliseras ökar			
— andelen finländare som har förtroende för näthandeln på EU:s inre marknad	-	57 %	60 %

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Stärkt trovärdig politik mot "hard core"-karteller			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	3,6	> 4,0	> 4,0

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Genom övervakning av företagsköp förhindras effektivt konkurrensproblem som beror på monopol			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	3,4	> 3,7	> 3,7
Genom konsumentombudsmannens åtgärder ändrar näringsidkarna sitt beteende i samklang med konsumentskyddslagstiftningen			
— Fall där ett företag har ändrat sin verksamhet i samklang med konsumentskyddslagstiftningen (st.)	91	130	130

Uppskattad fördelning av årsverken sektorsvis

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Främjande av marknadernas funktion	29,7	25,5	25,5
Konkurrensövervakning	50,2	59,0	67,0
Konsumentombudsmannens tillsyn och annat konsumentskydd	30,1	32,5	35,5
Förvaltningstjänster	16,6	17,0	17,0
Sammanlagt	126,6	134	145

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	126,6	134	145
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,4	> 3,5	> 3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 209	11 254	11 748
Bruttoinkomster	725	635	560
Nettoutgifter	9 484	10 619	11 188
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 164		
— överförts till följande år	1 649		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillsyn över paketreserörelser	390
Uppgifter för främjande av tillsynen över företagsförvärv och tillsynen över hur marknaden fungerar (4 årsv.)	280
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-4
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-12
Indexhöjning av hyror	3
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-51
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-14
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Sammanlagt	569

2018 budget	11 188 000
2017 budget	10 619 000
2016 bokslut	9 969 000

03. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 297 000 euro.

Anslaget får också användas till medlemsavgifter i internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

F ö r k l a r i n g : Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen (PRS) företagsamhet, innovation och samhällelig verksamhet i Finland och internationellt.

I budgetpropositionen finns beredskap för ikraftträdandet av det europeiska enhetliga patentskyddet från och med ingången av 2018.

Med anslag under momentet betalas kostnader för tillsyn över stiftelser och ombud för industriellt rättsskydd till ett belopp av 730 000 euro och kostnader för revisionstillsyn till ett belopp av 2 260 000 euro. Motsvarande tillsynsavgifter intäktsförs under moment 11.19.09.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för PRS för 2018:

Effekter
— Uppgifterna i PRS register står till samhällets förfogande på ett effektivt sätt och ämbetsverkets tjänster stöder innovationsverksamhet och företagande.

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Funktionell effektivitet			
Arbetsproduktivitet (förändring i produktiviteten, %)	7,9	1,0	1,0
Resurshushållning (förändring i enhetskostnaderna, %)	-11,7	2,0	2,0
Produktion och kvalitetsledning			
Kundtillfredsställelse (1—5)	4,0	4,0	4,0
E-tjänster			
— Patentansökningar (%)	93,8	92	92
— Varumärkesansökningar (%)	85,6	85	90
— Anmälningar till handelsregistret (%)	40	55	65
— Anmälningar till föreningsregistret (%)	78,3	70	80
Genomsnittliga behandlingstider			
— Nationella patentansökningar (år)	2,8	2,4	2,4
— PCT-granskningsrapporter inom utsatt tid (%)	94	90	90
— Nationella varumärkesansökningar (mån.)	3,6	3,2	3,2
— Anmälningar till handelsregistret (dagar)	5,6	5	-
— Elektroniska anmälningar till handelsregistret (dagar)	-	-	2,5
— Anmälningar till föreningsregistret (dagar)	5	5	5

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	384,4	411	389
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,7	3,7	3,8

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	50 450	44 594	46 000
— övriga intäkter	324	-	-
Intäkter sammanlagt	50 774	44 594	46 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	41 887	41 149	44 797
— andel av samkostnaderna	9 398	9 500	9 500
Kostnader sammanlagt	51 285	50 649	54 297
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-511	-6 055	-8 297
Kostnadsmotsvarighet, %	99	88	85

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 521	50 649	54 297
Bruttoinkomster	50 843	44 594	46 000
Nettoutgifter	- 5 322	6 055	8 297
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 033		
— överförts till följande år	6 435		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ikraftträdande av det europeiska enhetliga patentskyddet (kompensation för PRS inkomstbortfall)	1 300
Inrättande av ett förmånstagarregister	1 000
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-3
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-14
Indexhöjning av hyror	3
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-9
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-35
Sammanlagt	2 242

2018 budget	8 297 000
2017 I tilläggsb.	1 350 000
2017 budget	6 055 000
2016 bokslut	-2 919 589

05. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 071 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas avgifter för kemikalieregistrets produktregister och för ackrediteringstjänster, arvoden som Europeiska kemikalieverket betalat på basis av kommissionens förordning (EG) nr 340/2008, ersättningar för den separata tjänsten för bedömning av växtskyddsmedel och biocider samt den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

F ö r k l a r i n g : Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) övervakar och främjar att produkter, tjänster och industriell verksamhet är säkra och tillförlitliga samt att företag är konkurrenskraftiga. Tukes främjar mineralhantering och arbetar som nationellt ackrediteringsorgan. Målet är att förbättra aktörernas ansvarsfullhet och riskhantering i syfte att förebygga skador på personer, egendom och miljön, minska kemikaliers olägenheter för hälsan och miljön samt säkerställa jämlika konkurrensförhållanden. Verksamheten riktar sig till produkter och kemikalier på marknaden, produktionsanläggningar, utrustning, tjänster samt företagens verksamhetsformer och konsumenternas beteenden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet och i fråga om tillsynen över räddningsväsendets anordningar inrikesministeriet samt i fråga om pro-

dukttillsynen över kemikalier jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhets- och kemikalieverket för 2018:

Effekter

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Riskhanteringen hos företag därdet finns risk för stor-olyckor förbättras			
— Produktionsanläggningar för kemikalier och sprängämnen vars riskhantering ligger på en godtagbar nivå utgör en ökad andel av tillsynsobjekten (%)	64	60	60
De farligaste kemikalierna blir färre till antalet			
— Antalet ämnen som föranleder särskild omsorg (%)	30	< 30	< 30
Antalet produkter som är allvarligt bristfälliga minskar på marknaden			
— Produkter som vid marknadstillsynen visat sig vara allvarligt bristfälliga (5 år medelvärde, %)	19,8	< 19	< 19

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Tillsynen är riskbaserad och effektiv			
— Tillstånd, anmälningar, kontroller, tillsynsbesök (antal)	54 183	42 150	39 450
— Företag upplever att produkttillsynen är effektiv (%)	90	90	90
— Digitaliseringsgraden i tillstånds- och anmälningsprocesserna (%)	45	70	75

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	246	268	268
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,6	3,5	3,5

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.20.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 293	6 180	6 190
Intäkter sammanlagt	6 293	6 180	6 190
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	2 819	2 600	2 784
Intäkter sammanlagt	6 293	6 180	6 190
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 697	4 300	3 800
— andel av samkostnaderna	2 277	1 880	2 390
Kostnader sammanlagt	5 974	6 180	6 190
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	319	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	105	100	100

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 629	23 137	23 834
Bruttoinkomster	4 817	3 655	4 763
Nettoutgifter	18 812	19 482	19 071
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 417		
— överförts till följande år	3 252		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-6
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-5
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-23
Indexhöjning av hyror	4
Löneglidningsbesparing	-26
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-200
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-89
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-24
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-14
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-14
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-14
Sammanlagt	-411

2018 budget	19 071 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	19 482 000
2016 bokslut	19 647 000

31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 731 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (713/2000) till dem som tillhandahåller ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster

2) för rekrytering av projektpersonal motsvarande högst ett årsverke till Konkurrens- och konsumentverket

3) för utveckling och utbildning av ekonomiska rådgivare och skuldrådgivare och till produktion av material samt till ett rapporteringssystem.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen syftar till att underlätta gäldenärernas ställning vid kreditarrangemang samt till att stödja större livskompetens hos gäldenärerna och förebygga utslagning.

Den ersättning som betalas för ordnandet av tjänsterna bestäms enligt de grunder som arbets- och näringsministeriet fastställt så att ersättningen motsvarar de ändamålsenliga utgifter som föranleds av produktionen av tjänsterna. Ersättningen betalas till en kommun eller en annan serviceproducent som har ingått ett avtal med regionförvaltningsverket. Om kommunen inte ordnar rådgivning ska regionförvaltningsverket ordna rådgivning på något annat sätt, t.ex. som en köpt tjänst. Utbetalningen av ersättningen till kommunerna sköts av Konkurrens- och konsumentverket och utbetalningen av ersättningen till övriga serviceproducenter av regionförvaltningsverket.

Bedömning av fördelningen av resurserna

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Anställda inom den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen (årsv.)	152	152	152
Statens ersättning för kostnaderna för ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (%)	53	53	55

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för verksamheten för 2018:

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Den genomsnittliga kötiden för nya kunder (dagar)	24	< 60	< 45

2018 budget	4 731 000
2017 budget	4 731 000
2016 bokslut	4 731 000

50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 822 000 euro.

Anslaget får användas för att stödja verksamheten vid Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry är konsumenternas intresseorganisation. I den egenskapen ger förbundet konsumenterna råd samt delar ut och förmedlar konsumentinformation.

Effektmål
— Hushållens funktioner och effektivitet samt konsumenternas egna verksamhetsförutsättningar förbättras i och med organisationens medverkan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-70
Sammanlagt	-70

2018 budget	822 000
2017 budget	892 000
2016 bokslut	897 000

51. Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 572 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av sjömansservicelagen (447/2007) till betalning av statsandelen för tjänster avsedda för främjande av sjömäns välfärd

2) med stöd av lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1068/2013) till betalning av ersättning till arbetsgivare för sjömäns resekostnader.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Sjömansservicebyråns verksamhet finansieras genom de serviceavgifter för sjömän som tas ut hos arbetstagare som arbetar på finska fartyg och hos deras arbetsgivare. Också staten deltar i finansieringen av byråns verksamhet.

Sjömansservicebyrån har till uppgift att främja studie- och vuxenutbildningsverksamhet för sjömän, ordna och styra motions- och kulturverksamhet samt annan rekreations- och fritidsverksamhet för sjömän, främja inrättandet av sjömansservicecentraler i hemlandet och utomlands, tillhandahålla biblioteks- och informationstjänster för sjömän, förbättra informationsverksamheten,

kontaktverksamheten och kommunikationstjänsterna för sjömän samt att utveckla sjömansserviceverksamheten så att sjömännens möjligheter att delta i samhällslivet förbättras.

De kostnader som rederierna föranleds av hemresorna för arbetstagare som arbetar på finska fartyg ersätts med statens medel. Kostnader som ersätts är de omedelbara resekostnaderna, kostnaderna för arbetstagarens uppehälle under resan och kostnaderna för researrangemangen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	1 072 000
Statens andel till arbetsgivarna för vissa resekostnader för sjömän	1 500 000
Sammanlagt	2 572 000

2018 budget	2 572 000
2017 budget	2 572 000
2016 bokslut	2 085 413

52. Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 32 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000)

2) till betalning av fordringar som återkrävts och ska återbetalas och räntor på dem

3) till betalning av myndigheternas avgifter och rättegångskostnader som anknyter till förfarandet med lönegaranti samt betalning av konkurskostnader.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Förklaring: Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller vid annan betalningsoförmåga. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönegaranti	31 810 000
Återbetalning av fordringar som återkrävts och räntor på dem	80 000
Myndighetsavgifter, rättegångskostnader och konkurskostnader	110 000
Sammanlagt	32 000 000

De inkomster på 31 810 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantin har antecknats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbäringen av lönegarantin har budgeterats under moment 12.32.99.

Jämförelsetal för lönegarantin

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Betalningar enligt lönegarantin (1 000 euro)	30 697	32 000	32 000
Betalningar enligt lönegarantin som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	7 199	6 900	6 900
Arbetstagare som fått lönegaranti (antal)	6 763	7 000	7 000
Arbetsgivare som fått lönegarantibeslut (antal)	1 819	2 000	2 000
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	220	200	180
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	17	20	25

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	32 000 000
2017 budget	32 000 000
2016 bokslut	30 696 860

53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster användas till betalning av hemtransport av och ersättning till resenärer i fall där leverantörer av kombinerade resetjänster blir insolventa.

F ö r k l a r i n g : I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen propositioner med förslag till en lag om leverantörer av kombinerade resetjänster, en lag om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster och en lag om ändring av lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi samt ett förslag om leverantörer av kombinerade resetjänster, vilka möjliggör betalning av hemtransport av och ersättning till resenärer i händelse att leverantörer av kombinerade resetjänster blir insolventa. Lagförslagen utgör det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 om paketresor och sammanlänkade researrangemang, om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU samt om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG.

Kostnaderna för hemtransport kan inom ramen för budgeten betalas med statens medel, om det är nödvändigt på grund av att hemtransporten av resenärer måste ske snabbt. Resenärers andra fordringar kan likaså betalas med statens medel, om den säkerhet som ställts inte räcker till för att betala alla fordringar eller betalningen av dem med säkerheten fördröjs oskäligt. Kostnaderna för hemtransport och ersättningar till resenärer ersätts staten genom säkerheterna. Dessutom ska det av researrangörer samlas in en avgift av skattenatur som uppgår till 0,024 % av omsättningen av försäljningen av kombinerade resetjänster. Genom avgiften förbereder man sig på situationer där staten blir ersättningsskyldig och de ersättningar som staten betalat inte fås tillbaka från säkerheterna. Avgifterna intäktsförs under moment 11.19.09 och beräknas uppgå till 125 000 euro 2018.

2018 budget	1 000 000

95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av rättegångskostnader föranledda av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007)

2) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Konkurrens- och konsumentverkets motpart i en rättsprocess som avses i konkurrenslagen (948/2011)

3) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Energimyndighetens motpart i en rättsprocess som avses i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), elmarknadslagen (588/2013) och naturgasmarknadslagen (508/2000).

F ö r k l a r i n g : Att driva en process med grupptalan kan kräva betydande resurser som inte kan förutses på förhand. Grupptalan föranleder rättegångskostnader för staten, om konsumentombudsmannen förlorar talan.

Konkurrens- och konsumentverket förutsätts med stöd av konkurrenslagen vidta åtgärder för att bestraffa förbjudna konkurrensbegränsningar genom att göra en framställning till marknadsdomstolen om bestämmande av påföljdsavgift när de förutsättningar som föreskrivs i lagen föreligger. Konkurrens- och konsumentverket ska också ingripa i företagsköp som förhindrar konkurrens på den finländska marknaden eller på en väsentlig del av den. Konkurrens- och konsumentverket kan fastställa villkor för ett företagsköp eller göra en framställning till marknadsdomstolen om att förbjuda ett företagsköp. Behandlingen av Konkurrens- och konsumentverkets beslut och framställningar vid marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen är förknippad med en risk för att bli skyldig att ersätta motpartens rättegångskostnader, om Konkurrens- och konsumentverket förlorar målet.

Energimyndighetens uppgift är att övervaka efterlevnaden av el- och naturgasmarknadslagarna och EU:s lagstiftning om den inre marknaden för el och naturgas. Det förutsätts att Energimyndigheten med stöd av lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden vidtar åtgärder för att bestraffa verksamhet som står i strid med el- och naturgasmarknadslagarna och EU:s lagstiftning om den inre marknaden för el och naturgas genom att göra en framställning till marknadsdomstolen om bestämmande av en påföljdsavgift när de förutsättningar som föreskrivs i lagen föreligger. Behandlingen av Energimyndighetens beslut och framställningar vid marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen är förknippad med en risk för att bli skyldig att ersätta motpartens rättegångskostnader, om Energimyndigheten förlorar målet.

2018 budget	50 000
2017 budget	50 000
2016 bokslut	300 000

50. Regionutveckling och strukturfondspolitik

Förklaring: Regionutvecklingen och strukturfondspolitiken stöder genomförandet av tillväxtpolitiken. Regionutvecklingsverksamheten styrs förutom av lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) även av de prioriteringar i regionutvecklingen som statsrådet fastställt, de regionutvecklingsmål som preciserar utvecklingsmålen och som ministerierna fastställt för sina respektive förvaltningsområden samt av de landskapsprogram inklusive genomförandeprogram som landskapsförbunden har berett och som baserar sig på landskapsöversikterna. Dessa nationella mål stöds av Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020”, som har utarbetats för EU:s strukturfondsperiod 2014—2020.

Landskapsreformen som är under beredning föranleder ändringar i planeringen av, verksamhetsformerna för och aktörernas roller i regionutvecklingen. Regeringen bereder en revidering av systemet för regionutveckling där man genom samarbete mellan ministerierna, regionförvaltningen och de andra centrala aktörerna inom regionutvecklingen enas om en gemensam syn på regionutvecklingen samt utarbetar ett system som tydligare och enklare än i nuläget förmår svarar på medborgarnas och företagens servicebehov. Det nya systemet för regionutveckling skapar ramar för samarbete mellan staten och landskapen för att stödja tillväxten i regionerna.

Reformen av systemet för regionutveckling har ett nära samband med sammanslagningen av NTM-centralernas finansierings- och rådgivningstjänster för företag och arbets- och näringsbyråernas tjänster för företags- och personkunder till en ny tillväxttjänst. Inom ramen för reformen omformas regionutvecklingen och tillväxttjänsten till en kompakt helhet där tillväxttjänsterna blir ett väsentligt arbetsverktyg för regionutvecklingen.

Nationell regionutveckling
Systemet för regionutveckling baserar sig på växelverkan, arbetsfördelning mellan aktörerna och gemensamma mål. Systemet syftar till att skapa förutsättningar för en ekonomisk tillväxt som utgår från regionerna och som baserar sig på hållbar utveckling, eftersom detta bäst främjar sysselsättningen och människornas välfärd.

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns den delegation för förnyelse i regionerna som tillsatts av statsrådet och som ska samordna och dra upp riktlinjer för den strategiska helheten för regionutvecklingen. Delegationens viktigaste uppgifter är att dra upp riktlinjer för innehållet i regionutvecklingsbeslutet och andra betydande program och planer i anslutning till regionutvecklingen och för centrala förfaranden i anslutning till beredningen och genomförandet. Delegationen har också till uppgift att hantera centrala lagstiftningsprojekt i anslutning till regionutvecklingen och både följa upp och förutse utvecklingen i regionerna och olika åtgärders verkningar.

Statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen och den handlingsplan som ska utarbetas för verkställande av beslutet innefattar de strategiska riktlinjerna för regionutvecklingen och de mest konkreta åtgärderna för varje förvaltningsområde, resurserna för utvecklingsarbetet, mått på resultat- och effektivitet samt de särskilda programmens mål och ansvarsområden. De prioriteringar i regionutvecklingsåtgärderna som fastställts i regionutvecklingsbeslutet för 2016—2019 är tillväxt genom förnyelse, livskraft från nätverksbaserade regioner och välfärd genom partnerskap.

Regionutvecklingsmålen och åtgärderna för att nå dessa mål framgår av landskapsprogrammet och av dess verkställighetsplan som görs upp vartannat år. Dessa handlingar knyter samman regionutvecklingsverksamheten inom de olika sektorerna vid NTM-centralerna och regionförvaltningsverken. Landskapsprogramprocessen utvecklas som ett samarbete mellan de ministerier som styr regionförvaltningsmyndigheterna, regionförvaltningsmyndigheterna och landskapsförbunden.

Största delen av regionutvecklingsåtgärderna kanaliseras via NTM-centralerna. För varje NTM-central och regionförvaltningsverk utarbetas ett resultatavtal för regeringsperioden som ses över årligen. Resultatavtalet baserar sig på de allmänna mål och syften som läggs fram i det gemensamma strategidokument som utarbetats för regionförvaltningsverken och NTM-centralerna och på de landskapsprogram jämte genomförandeplaner som har utarbetats för respektive region. Landskapsförbunden deltar i de resultatförhandlingar som förs med NTM-centralernas och till behövliga delar regionförvaltningsverkens centralförvaltning för att de regionala utvecklingsmålen ska bli beaktade.

Som nationella särskilda politikprogram för regionutvecklingen fortgår stadspolitiken, landsbygdspolitiken och skärgårdspolitiken. Metropolpolitiken fortgår som en specialåtgärd.

Strukturomvandlingar utgör en del av den normala utvecklingen av den regionala ekonomin och förnyelsen av näringsstrukturen. I hanteringen av konsekvenserna av strukturomvandlingar accentueras regionernas egen beredskap och eget ansvar för utvecklandet av näringslivet och att de olika instrumenten inom arbets- och näringsministeriekoncernen används på liknande sätt och så att de stöder varandra. I centrum för förnyelsen av näringsstrukturen står förbättrande av verksamhetsförutsättningarna för företagande och företagen i regionerna. Prognostisering av strukturomvandlingar och en aktiv näringspolitik upprätthåller en regions livskraft, minskar de olägenheter som en förändring medför och stärker regionernas konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt.

Strukturfondspolitik
Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020” omfattar både åtgärder som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och åtgärder som finansieras av Europeiska socialfonden (ESF). I programmet finns fem insatsområden. Utifrån dem stöds i synnerhet små och medelstora företags konkurrenskraft, framtagande och nyttiggörande av ny information och kunskap, sysselsättning och arbetskraftens rörlighet, utbildning, yrkeskompetens och livslångt lärande samt social delaktighet och kampen mot fattigdom. Ett genomgående horisontellt specialmål är bl.a. att främja kolsnål ekonomi, och 25 % av Eruf:s finansiering riktas till detta mål. Strukturfondsprogrammet genomför och främjar målen för Europa 2020-strategin.

Inkomsterna från EU för programperioderna 2007—2013 och 2014—2020 budgeteras under moment 12.32.50.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2018 för resultatområdet regionutveckling och strukturfondspolitik:

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Förbättrande av näringslivets tillväxt och konkurrenskraft i regionerna			
— Inledda utvecklingsprocesser/innovationsinitiativ, minst (st.)	24	55	55
— Den innovationsfrämjande offentliga upphandlingens andel av städernas upphandling, minst (%)	-	5	5
Åtgärderna för förutsedd strukturomvandling (ERM) stärker regionernas förmåga att återhämta sig efter en förändring (resiliens)			
Effektivt utnyttjande av strukturfondsprogrammet 2014—2020			
— Bevillningsfullmaktens grad av bundenhet, minst (%)	70	70	82

40. Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) användas för att införa regionala innovationer och inleda regionala försök samt till betalning av utgifter för utvecklings- och investeringsprojekt i samband med aktiveringsåtgärder inom den regionala närings- och utvecklingspolitiken

1) för utvecklingsprojekt som förutser strukturomvandlingar i regionerna och tar fram korrigerande åtgärder

2) för genomförande av tillväxtavtal mellan staten och städerna

3) för regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga

4) för konsumtionsutgifter som krävs för genomförandet av ovannämnda projekt samt för avlöning av personal motsvarande högst 10 årsverken och till betalning av lokalkostnader och andra kostnader som föranleds av avlöning av personal

5) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projekten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finansieringen inriktas på förutseende och korrigerande åtgärder för att hantera strukturomvandlingar i regionerna. Förnyelse, tillväxt och internationalisering inom näringslivet och företagsverksamheten samt försök som främjar sysselsättning och företagsverksamhet är centrala åtgärder. Med anslaget stöds åtgärder för att snabbt gå vidare med viktiga utvecklingsförslag och inleds utvecklingsprocesser av betydande omfattning.

Genom avtalsförfarandet utvecklas den konkurrenskraft som baserar sig på metropolområdets, städernas, tillväxtkorridorernas och de olika regionernas starka sidor. Anslaget fungerar som en katalysator som sporrar städerna/regionerna att driva en aktiv politik för tillväxt och konkurrenskraft. Centrala åtgärder som stöds med anslaget är ett aktivt förnyande av städernas näringsbas, anknytande av näringslivet till globala värdenätverk, utvecklingsprojekt inom innovationspolitiken och de regionala kompetensklustren samt offentliga upphandlingar som främjar innovationer.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sysselsättning och konkurrenskraft: Metropolpolitik, regionala innovationer och försök	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2018 budget	10 000 000
2017 budget	11 000 000
2016 bokslut	15 000 000

(41.) Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-530
Business Finland (överföring till moment 32.20.06)	-38 980
Nätverket av exportcentraler	1 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Stärkande av nätverket Team Finland	-1 000
Turism 4.0 (överföring till moment 29.80.50)	-150
Turism 4.0 (överföring till moment 30.64.50)	-770
Turism 4.0 (överföring till moment 35.10.52)	-1 700
Turism 4.0 - snabb tillväxt och sysselsättning	8 000
Sammanlagt	-34 130

2017 I tilläggsb.	2 000 000
2017 budget	34 130 000
2016 bokslut	35 600 000

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 171 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd i enlighet med lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och den lag som föregick den lagen (1336/2006), för projekt som förbättrar små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet och för andra utvecklingsprojekt som riktar sig till företag samt för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av icke-vinstsyftande sammanslutningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Med anslag under momentet betalas utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts före 2018. Under momentet finns ingen bevillningsfullmakt för att bevilja nya understöd.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	12 171	5 178	1 678	678	19 705
Utgifter sammanlagt	12 171	5 178	1 678	678	19 705

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Akuta anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin (regeringsprogr. 2015)	-4 707
Bortfall av överföringar som gjorts tidigare (moment 32.60.41 och 32.50.64)	500
Minskad utbetalning av fullmaktsökningar av engångsnatur	-4 500
Ändrade betalningstidtabeller	800
Sammanlagt	-7 907

2018 budget	12 171 000
2017 budget	20 078 000
2016 bokslut	25 149 761

43. Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd som beviljats före 2017 i enlighet med statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt (1300/2010) och statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt åren 2016—2020 (1734/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g :

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	100	100
Utgifter sammanlagt	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av kalkylen för utbetalningar	-929
Sparbeslut	-2 516
Upphörande av utbetalningarna av tillägget för en fullmakt av engångsnatur	-100
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring till moment 28.01.01, 28.10.01, 28.10.02 och 32.01.21)	-1 670
Sammanlagt	-5 215

2018 budget	100 000
2017 budget	5 315 000
2016 bokslut	7 004 248

44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd i enlighet med statsrådets förordning om regionalt transportstöd som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) till små och medelstora företag med verksamhet i stödberättigande områden, i syfte att minska transportkostnader som föranleds av långa transportsträckor för de varor som företagen tillverkar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Transportstöd betalas till små och medelstora företag med verksamhet i glest bebyggda områden, dvs. NUTS 2-regionerna i östra och norra Finland samt den ekonomiska regionen Saarijärvi—Viitasaari, för långa varutransporter. Målet med transportstödsystemet är att minska de extra kostnader som företagsverksamheten i avlägsna och glest befolkade områden förorsakas av långa transportsträckor och på så sätt upprätthålla och öka företagsverksamheten inom dessa regioner.

Statsrådets förordning om regionalt transportstöd är i kraft till den 31 december 2017. På basis av denna förordning kan man dock ännu 2018 betala stöd för transportkostnader som orsakats 2017. Förordningens giltighetstid förlängs i fråga om de transportkostnader som orsakas 2018.

Transportstöd betalas till ca 250 små och medelstora företag.

2018 budget	5 000 000
2017 budget	5 000 000
2016 bokslut	5 000 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 361 478 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020” som förverkligar målet investering, tillväxt och arbetsplats och som finansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden under EU:s programperiod 2014—2020, och till betalning av den statliga medfinansieringen av målet europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC)

2) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020” som förverkligar målet investering, tillväxt och arbetsplats och som delfinansieras av Europeiska socialfonden under EU:s programperiod 2014—2020

3) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av de ovan nämnda programmen samt de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen

4) till avlöning av den personal motsvarande sammanlagt högst 250 årsverken som behövs för att genomföra det program som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden under programperioden 2014——2020

5) till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 39 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 under EU:s programperiod 2000—2006 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt

6) till betalning av Finlands åtaganden enligt artiklarna 98—102 (finansiella korrigeringar) i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1083/2006 under EU:s programperiod 2007—2013 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt

7) till betalning av Finlands åtaganden enligt artiklarna 143—147 (finansiella korrigeringar) i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1303/2013 under EU:s programperiod 2014—2020 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt

8) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av program som delfinansieras med medel ur fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

9) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projektet

10) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering av initiativprogrammet för små och medelstora företag.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt
År 2018 får nya beslut om beviljande av medel fattas till ett belopp av sammanlagt 381 865 000 euro. Om en del av bevillningsfullmakten för 2017 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas ännu 2018.

Förklaring: Av bevillningsfullmakten är sammanlagt 207 123 000 euro EU:s strukturfonders medfinansiering och 174 742 000 euro statlig medfinansiering. Av anslaget är sammanlagt 194 947 000 euro avsett att användas för utbetalning av EU:s strukturfonders medfinansiering och 166 531 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen.

För ett flerårigt projekt sker bindningen av bevillningsfullmakten för strukturfondsprogrammen i regel för ett år, så att flera projekt kan finansieras samtidigt och man därmed säkrar att programmedlen används fullt ut.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom den verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen fördelas inom ramarna för de nämnda bestämmelserna och strukturfondsprogrammen inom respektive förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till stöd för de kostnader som ska betalas ska dessutom ha granskats på förhand enligt de nationella bestämmelserna och Europeiska unionens bestämmelser, med undantag för förskotten och betalningen av kostnaderna för den offentliga arbetskraftsservicen i fråga om överföringsutgifterna.

De lönesubventioner enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) som delfinansieras av Europeiska socialfonden kan betalas i enlighet med de i 2—4 punkten i beslutsdelen under moment 32.30.51 angivna begränsningarna av beloppet av lönekostnader som ska ersättas.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i Europeiska gemenskapernas strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

I det partnerskapsavtal som godkänts av Europeiska kommissionen fastställs det hur man med stöd av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden) främjar Europa 2020-strategins syften och mål om smart och hållbar tillväxt för alla. Europeiska socialfondens och Europeiska regionala utvecklingsfondens åtgärder har samlats i Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020”. Den totala finansieringen av programmet uppgår till ca 2,6 miljarder euro, av vilket EU:s medfinansiering utgör ca 1,3 miljarder euro och den nationella offentliga medfinansieringen ca 1,3 miljarder euro. Av den offentliga finansieringen uppgår statens andel till 75 % och kommunernas och den andra offentliga finansieringens andel till 25 %.

Finansieringen av strukturfondsprogrammen under programperioden 2014—2020 riktas till att främja sysselsättningen, minska den strukturella arbetslösheten och förbättra arbetslivets kvalitet, säkerställa tillgången till arbetskraft, nyttiggöra kunskap och ny information, förbättra tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, öka andelen förnybar energi och förbättra energieffektiviteten samt till att främja den sociala delaktigheten. Med åtgärder inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds integrering och utbyte av erfarenheter samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bl.a. konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena. Syftet med initiativprogrammet för små och medelstora företag är att bevilja små och medelstora företag ny lånefinansiering för grundande av nya

företag, kapital i den inledande fasen och kapital avsett för att effektivisera företagens allmänna verksamhet samt att genomföra nya projekt eller utveckla nytt på initiativ av existerande företag eller bereda sådana företag tillträde till marknaden.

Fördelningen av Finlands strukturfondsprogram enligt insatsområde (IO) (exkl. andelarna för målet europeiskt territoriellt samarbete (ETS), Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead), delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI, CBC) och initiativprogrammet för små och medelstora företag)

	Andel under hela programperioden (%)	Fullmakt 2018 (mn euro)
IO 1. Små och medelstora företags konkurrenskraft (Eruf)	24,9	88,657
IO 2. Produktion och användning av ny information och kunskap (Eruf)	33,2	118,209
IO 3. Sysselsättning och arbetskraftens rörlighet (ESF)	18,3	65,157
IO 4. Utbildning, yrkeskompetens och livslångt lärande (ESF)	12,8	45,575
IO 5. Social delaktighet och kampen mot fattigdom (ESF)	7,8	27,772
IO 6. Tekniskt bistånd (Eruf)	1,8	6,874
IO 7. Tekniskt bistånd (ESF)	1,2	4,478
Sammanlagt	100,0	356,722

Utgifter som föranleds av användningen av bevillningsfullmakten för programperioden 2014—2020 (mn euro)

	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser 2016	170,356	130,356	-	-	300,712
Förbindelser 2017	117,751	136,064	136,064	-	389,879
Förbindelser 2018	73,371	76,373	133,652	133,653	417,049
Sammanlagt	361,478	342,793	269,716	133,653	1 107,640

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU:s medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under program-perioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2017 budget	Bevillnings-fullmakt 2018	Budgeterat anslag 2017	Anslag 2018
Europeiska regionala utvecklings-fonden (Eruf)					
Tekniskt bistånd	23,604	3,369	3,437	3,205	3,227
Nationella teman	26,700	8,118	0,232	6,863	0,218

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU:s medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under program-perioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2017 budget	Bevillnings-fullmakt 2018	Budgeterat anslag 2017	Anslag 2018
Regiondelar sammanlagt	716,473	112,625	119,748	105,314	112,443
— Östra och Norra Finland	526,967	81,435	87,631	77,459	82,285
— Södra och Västra Finland	189,506	31,190	32,117	27,855	30,158
Sammanlagt	766,777	124,182	123,417	115,382	115,888
Europeiska socialfonden (ESF)					
Tekniskt bistånd	15,381	2,196	2,239	2,089	2,102
Nationella teman	124,326	21,519	19,548	18,275	18,355
Regiondelar sammanlagt	372,977	58,209	58,637	54,824	55,060
— Östra och Norra Finland	245,771	37,980	38,638	36,126	36,281
— Södra och Västra Finland	127,206	20,229	19,999	18,698	18,779
Sammanlagt	512,684	81,924	80,424	75,188	75,517
Fonden för europeiskt bistånd (Fead)	22,541	3,218	3,282	3,061	3,082
Initiativprogrammet för små och medelstora företag	20,000	-	-	-	0,460
Sammanlagt	1 322,002	209,324	207,123	193,631	194,947

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av full-makt under program-perioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2017 budget	Bevillnings-fullmakt 2018	Budgeterat anslag 2017	Anslag 2018
Europeiska regionala utvecklings-fonden (Eruf)					
Tekniskt bistånd	23,604	3,369	3,437	3,152	3,366
Nationella teman	15,025	6,146	0,174	5,067	0,171
Regiondelar sammanlagt	531,454	83,622	88,393	76,896	86,573
— Östra och Norra Finland	390,885	60,453	65,723	56,557	64,370
— Södra och Västra Finland	140,569	23,169	22,670	20,339	22,203
Sammanlagt	570,083	93,136	92,004	85,115	90,110
Europeiska socialfonden (ESF)					
Tekniskt bistånd	15,381	2,196	2,239	2,054	2,193
Nationella teman	93,245	16,150	14,661	13,492	14,359

Användningen av bevillningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2017 budget	Bevillningsfullmakt 2018	Budgeterat anslag 2017	Anslag 2018
Regiondelar sammanlagt	275,887	43,097	43,977	39,918	43,071
— Östra och Norra Finland	181,794	28,116	28,978	26,304	28,381
— Södra och Västra Finland	94,093	14,981	14,999	13,614	14,690
Sammanlagt	384,513	61,443	60,877	55,464	59,623
Europeiskt territoriellt samarbete (ETS)	51,000	7,000	7,259	6,549	8,772
Delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC)	69,975	17,282	17,023	16,168	6,998
Fonden för europeiskt bistånd (Fead)	3,978	0,568	0,579	0,531	0,567
Initiativprogrammet för små och medelstora företag	20,000	-	-	-	0,461
Sammanlagt	1 099,549	179,429	174,742	163,827	166,531

Kärnindikatorer för Finlands strukturfondsprogram ”Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020”

	Utfall 2014—2016	Mål (2023)
Nya företag	138	1 170
Nya arbetstillfällen	1 733	12 310
Nya forsknings-, utvecklings- och innovationsrelaterade arbetstillfällen	130	1 330
Antal företag som deltar i forsknings- och utvecklingsinstitutionernas projekt	2 361	7 900
Antal företag som främjar koldioxidsnålhet	399	2 065
Deltagare under 30 år som är arbetslösa eller står utanför arbetslivet	10 021	26 000
Inom utbildningsåtgärderna: deltagare som fullgjort grundskolestadiet	6 242	28 200
Inom åtgärder för att stärka delaktigheten: långtidsarbetslösa	3 721	11 250

Utbetalningar av EU-stöd har antecknats under moment 12.32.50 och poster som föranleds av återkrav under moment 12.39.10. Ränteintäkter från landskapsförbunden samt eventuella återbetalningar av anslag som betalats till landskapsförbunden under tidigare år har antecknats under moment 12.32.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i reserveringen för utbetalningar under programperioden (från 7 % till 6 %)	1 214
Justeringar av utbetalningar	-13 223
Justering av fördelningen av finansieringen för ETS- och ENI CBC-program	1 700
Prisförändring (finansiering enligt gängse priser)	10 937
Prognostisering av reserveringen för utbetalningar under programperioden 2014—2020	31 143
Senareläggning av utbetalningar under programperioden 2014—2020	-30 000
Tekniska förändringar	235
Utbetalningar av det tillägg för en fullmakt som budgeterats för 2017 under programperioden 2014—2020	2 014
Sammanlagt	4 020

Anslaget står delvis utanför ramen.

2018 budget	361 478 000
2017 budget	357 458 000
2016 bokslut	240 700 953

65. Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som avses i statsrådets förordning om investeringsunderstöd i sysselsättningsfrämjande syfte och sysselsättningsarbetsprogram (1075/2012), som utfärdats med stöd av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012)

2) till betalning av understöd enligt 1—2 kap. i statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag (1345/2002), som utfärdats med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till investeringsutgifter som betalas med medel under momentet och som har samband med statens sysselsättningsarbetsprogram har budgeterats under mervärdesskattemoment 32.01.29 under ministeriets förvaltningsområde.

Med anslag under momentet får också betalas investeringsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Med anslag under momentet betalas utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts före 2018.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	1 700	50	1 750
Utgifter sammanlagt	1 700	50	1 750

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av utbetalningarna av fullmakten	-3 300
Sammanlagt	-3 300

2018 budget	1 700 000
2017 budget	5 000 000
2016 bokslut	5 638 731

60. Energipolitik

Förklaring: För genomförande av tillväxtpolitiken knyts energipolitiken också samman med klimat-, ekonomi-, konsument- och miljöpolitiken. I den nationella omvärlden ställs ramvillkoren för energipolitiken av finanspolitiken, sysselsättningsmålen samt klimat- och miljökraven. Förutsättningarna för ekonomisk tillväxt påverkas i hög grad av sättet på vilket de nationella energi- och klimatmålen och Europeiska unionens energi- och klimatmål förverkligas. Produktionen och användningen av energi står för 80 % av utsläppen av växthusgaser. I den internationella omvärlden accentueras leveranssäkerheten i fråga om tillgången till energi, differentieringen i världsmarknadspriserna på bränslen, de målsatta riktlinjerna för energi- och klimatpolitiken och de åtgärder som dessa föranleder inom Europeiska unionen samt åtgärderna för att bromsa klimatförändringen.

I sitt klimat- och energipaket för 2030 föreslog Europeiska kommissionen en fortsättning på de energi- och klimatmål som nu gäller fram till 2020. Europeiska rådet ställde som mål för 2030 att utsläppen av växthusgaser ska minskas med 40 procent jämfört med 1990 samt på EU-nivå som mål för den förnybara energin en andel på 27 procent av slutförbrukningen av energi och för energieffektiviteten ett indikativt effektiviseringsmål på 27 procent jämfört med utvecklingen utan nya åtgärder. Kommissionen lämnade 2016 fram förslag till bl.a. en medlemsspecifik ansvarsfördelning för utsläppsminskningar inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln och att LULUCF-sektorn (markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk) ska beaktas. Kommissionens förslag till utsläppsminskningar inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln är för Finlands del 39 % jämfört med nivån 2005. År 2016 lade kommissionen också fram en andra del i paketet för ren energi med förslag till lagstiftning om målen för 2030. Dessa förslag gällde bl.a. utvecklande av elmarknaden, hållbar förnybar energi och bioenergi, energieffektivitet samt en förvaltningsmodell med hjälp av vilken kommissionen följer upp hur energi- och klimatmålen samt målen som gäller en energiunion uppnås. Samtidigt föreslogs det att målet

som gäller energieffektiviteten ska höjas till 30 procent och att målet ska vara bindande på EU-nivå.

Regeringen överlämnade 2016 som en redogörelse till riksdagen en nationell energi- och klimatstrategi fram till 2030. Utgångspunkten för strategin är EU:s energi- och klimatmål fram till 2030, målen som gäller en energiunion samt de mål som gäller energi och ingår i regeringsprogrammet. I fråga om de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln kompletteras åtgärderna 2017 i samband med beredningen av den klimatpolitiska planen på medellång sikt enligt klimatlagen. Riktlinjerna i strategin medför att de mål i regeringsprogrammet som sträcker sig fram till 2030 ändras så att den förnybara energins andel ökas till 50 procent, självförsörjningen höjs till 55 procent och energianvändningen av olja halveras jämfört med 2005. Dessutom bereds det en regeringsproposition om att energianvändning av stenkol ska förbjudas.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2018 för resultatområdet energipolitik:

	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall/ uppskattning	2017 uppskattning	2018 uppskattning
— Energisjälvförsörjning (%)	51	53	53	54	54
— Elmarknadens funktion förbättras (EU:s index för konsumenttillfredsställelsen, MPI-värdet för el)	77,5	81,7	82	82	82
— Användningen av förnybar energi i % av slutanvändningen	39	39	39	40	40
— Slutanvändningen av energi/bruttonationalinkomsten (TJ/BNI, mn euro)	5,8	5,6	5,7	< 5,7	< 5,7

01. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 513 000 euro.

Förklaring: Energimyndigheten sköter verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken, och dessa är de uppgifter som myndigheten har enligt lagstiftningen och som gäller tillsynen över och främjandet av energimarknaden och de politiska åtgärderna för att genomföra klimatmålen. Energimyndigheten svarar för tillsynen över och främjandet av energimarknaden, dvs. parti- och detaljhandelsmarknaden för el och naturgas samt el- och naturgasnätverksamheten. I fråga om de politiska åtgärderna för att genomföra klimatmålen svarar myndigheten för utsläppshandeln, stödsystemen för förnybar energi, hållbarhetskriterierna för biobränslen samt tillsynen över och främjandet av energieffektiviteten. Energimyndigheten svarar också för verkställigheten av kompensationssystemet för utsläppshandelns indirekta kostnader.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimyndigheten för 2018:

Effektivitet

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
El- och gasmarknaden fungerar effektivt och möjliggör en hög leveranssäkerhet samt skäliga och konkurrenskraftiga priser			
— Beloppet av investeringar i eldistributionsnät i enlighet med tillsynsförfarandena (mn euro)	-	> 700	> 700
— Kundernas aktivitet på detaljhandelsmarknaden när det gäller byte av elförsäljare (%)	-	> 12	> 13
Administreringen av de politiska åtgärderna för att genomföra klimatmålen förverkligas kostnadseffektivt i fråga om utsläppshandeln, förnybar energi och energieffektivitet			
— Andelen el som producerats med förnybara energikällor (%)	32	> 35	> 37
— Kumulativ energibesparing beräknad enligt artikel 7 i energieffektiviseringsdirektivet (TWh)	-	31	36

Verksamhetens resultat

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Digitalisering av myndighetens ärendehanteringsprocess			
— Andelen elektroniska registreringar av alla registreringar (%)	55	> 65	> 70
Myndighetens tillståndsprocesser görs smidigare			
— Behandlingstid för nättillstånd (dagar)	-	-	< 50
— Behandlingstid för projekttillstånd (dagar)	-	-	< 40
— Behandlingstid för utsläppstillstånd (dagar)	-	-	< 50
Resurshushållningen i tillsynen över energimarknaden			
— Omkostnaderna för tillsynen över el- och naturgas/förbrukningen av el och naturgas (c/kWh)	0,0032	< 0,0033	< 0,0034
Resurshushållningen i främjandet av klimatmålen			
— Omkostnaderna för förvaltningen av utsläppshandeln per anläggning som omfattas av utsläppshandeln (euro/anläggning)	2 649	< 2 950	< 2 700
— Förvaltningskostnader för produktionsstöden för förnybar energi enligt den el som produceras i de anläggningar som omfattas av systemet (euro/MWh)	0,30	< 0,32	< 0,30
Kundernas tillfredsställelse med myndighetens verksamhet			
— Statusmätare, vitsord (1—100)	64	> 65	> 67

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Utvecklingen av årsverken	66,8	72	75
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,7	> 3,8	> 3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	9 631	7 907	8 113
Bruttoinkomster	1 695	1 500	1 600
Nettoutgifter	7 936	6 407	6 513
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 750		
— överförts till följande år	2 635		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tilläggsresurser för nya uppgifter	80
Tilläggsuppgifter som gäller naturgasmarknadslagen	105
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-2
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-8
Indexhöjning av hyror	1
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-43
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-9
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-6
Sammanlagt	106

2018 budget	6 513 000
2017 budget	6 407 000
2016 bokslut	8 821 000

20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till informations- och rådgivningsverksamhet i anslutning till energieffektivitet samt till användning och produktion av förnybar energi och till utvecklingsprojekt och utredningar

2) till främjande av effektiv användning av energi och förnybara energikällor

3) till de åtgärder som beredningen av Europeiska unionens lagstiftning om energieffektivitet och förnybar energi samt det nationella genomförandet kräver

4) till internationellt samarbete i anslutning till de uppgifter som nämns ovan i 1—3 punkten.

Förklaring: EU har som mål att förbättra energieffektiviteten med 20 procent före 2020. Också i användningen av förnybara energikällor eftersträvas inom EU en betydande ökning.

Åtgärdshelheter som pågår är bl.a. genomförande av energieffektiviseringsdirektivet och fullgörande av energieffektiviseringsavtal samt införande av ett energikartläggningssystem, fastställande av europeiska energieffektivitetskrav för produkter och främjande av förnybar energi.

Genom funktionen samlas, bearbetas och sprids information samt utvecklas metoder och påskyndas ibruktagande av ny teknik med beaktande av också de möjligheter som internationellt samarbete erbjuder. Inom den introduktions-, rådgivnings- och informationsverksamhet som gäller effektiv användning av energi och förnybara energikällor och som riktar sig till större konsumentgrupper samarbetar man intensivt med sakkunnigorganisationer samt regionala och lokala aktörer.

Resultatmålen för främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi ingår i Energimyndighetens resultatmål under moment 32.60.01.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av energi- och klimatstrategin	1 000
Sammanlagt	1 000

2018 budget	3 500 000
2017 budget	2 500 000

40. Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 57 694 000 euro.

Anslaget får användas

1) för investeringar och utredningar som stöder produktion eller användning av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller ibruktagande av ny teknik med anknytning till detta

2) för pilot- och demonstrationsprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel för trafiken samt för utredningar om miljökonsekvenserna och de samhällsekonomiska konsekvenserna av biodrivmedel för trafiken eller ny teknik som gäller biodrivmedel

3) för investeringar i produktion eller användning av energi som minskar miljöolägenheterna eller till utredningar om sådan produktion eller användning.

Understöden beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning som utfärdats med stöd av den lagen. Utredningar som gäller nyttiggörandet av biodrivmedel för trafiken är konsumtionsutgifter, och bestämmelserna om understöd tillämpas inte på dem. På de bidrag som gäller pilotanläggningar för produktion av biodrivmedel och som Innovationsfinansieringsverket Business Finland beviljar tillämpas statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014).

Anslaget får också användas till betalning av stöd som beviljats tidigare med stöd av statsrådets förordningar om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1313/2007 och 1063/2012).

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut. Konsumtionsutgifter budgeteras enligt principen om betalningsbeslut till den del det är fråga om konkurrensutsatt projektfinansiering.

Fullmakt
År 2018 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 55 000 000 euro.

Förklaring: Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Energistöd behövs särskilt för att främja införandet och kommersialiseringen av ny teknik, för förnybar värmeproduktion och småskalig elproduktion, för att öka användningen av biodrivmedel för trafiken och för att stödja investeringar i energieffektivitet (inbegriper elfordonssystem, inklusive väteteknik). Anslaget får användas för att stödja storskaliga demonstrationsanläggningar som uppförs i Finland och som ingår i EU:s strategiska plan för energiteknik. För att också produktionen och användningen av biodrivmedel för trafiken och andra förnybara energikällor ska främjas så att en nivå som motsvarar målen nås i Finland förutsätts det att stödinsatserna i fråga om energi riktas till pilot- och demonstrationsprojekt för ny teknik samt till utvärdering av konsekvenserna av bränsleanskaffnings-, bränsleproduktions- och bränsleanvändningskedjorna och till standardisering av alternativa bränslen.

Business Finland har vid sidan av arbets- och näringsministeriet en central roll när det gäller att genomföra programmet för utveckling av biodrivmedel för trafiken. Business Finland svarar inom ramen för utvecklingsprogrammet för pilotprojekt i anslutning till teknik, och arbets- och näringsministeriet för stöd som riktas till demonstrationsanläggningarna.

Samhälleliga effekter

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Ny teknik införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi			
Mångsidigheten inom energiförsörjningen kvarstår på en god nivå			
— Investeringar som främjats genom energistöd (mn euro)	168,1	140—175	220—275
— Beviljat energistöd (mn euro)	34,7	35	55
— Hävstångseffekten från energistödet (investeringar/stödbelopp)	4,9	4—5	4—5

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	52 194	20 500	8 750	3 500	84 944
Förbindelser 2018	5 500	22 000	13 750	13 750	55 000
Utgifter sammanlagt	57 694	42 500	22 500	17 250	139 944

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av betalningsanslaget	-11 382
Ombudgetering till investeringar enligt energi- och klimatstrategin	1 500
Tilläggssatsningar enligt energi- och klimatstrategin	500
Upphörande av utbetalningar av tillägg för en fullmakt av engångsnatur (I tilläggsbudg. 2015)	-3 000
Sammanlagt	-12 382

2018 budget	57 694 000
2017 budget	70 076 000
2016 bokslut	53 572 474

41. Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 950 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsunderstöd för terminaler för kondenserad naturgas (LNG).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget under momentet används till betalning av de investeringsstöd som 2014 beviljades för fyra LNG-terminalprojekt. De beviljade stöden uppgår till sammanlagt 92 876 100 euro och har beviljats med stöd av statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av investeringsstöd för terminaler för kondenserad naturgas (707/2013).

Som en följd av EU:s svaveldirektiv, som trädde i kraft i början av 2015, övergår man inom havstrafiken till att använda bränslen med lägre utsläpp. Detta ökar de årliga exportkostnaderna i synnerhet inom den energiintensiva industriella primärproduktionen. Kondenserad naturgas är ett kostnadseffektivt och med tanke på miljön bra alternativ i fartygstrafiken jämfört med konkurrerande drivmedel. Användningen av LNG förutsätter att man bygger infrastruktur för Östersjöområdet och för LNG-terminaler i Finland innan investeringar kan göras i LNG-drivna fartyg. Byggandet av LNG-terminaler främjar dessutom leveranssäkerheten i fråga om naturgas, diversifieringen av bränsleupphandlingen och konkurrensen på naturgasmarknaden eller i övrigt på bränslemarknaden.

Samhälleliga effektmål
— Ett distributionsnät för kondenserad naturgas som också betjänar havstrafiken byggs ut

— Leveranssäkerheten i fråga om naturgas förbättras, bränsleupphandlingen diversifieras och konkurrensen på bränslemarknaden ökar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	14 950	5 550	20 500
Utgifter sammanlagt	14 950	5 550	20 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskade utbetalningar av investeringsstöd	-13 515
Sammanlagt	-13 515

2018 budget	14 950 000
2017 budget	28 465 000
2016 bokslut	23 610 148

(42.) Statligt stöd för tryggande av elförsörjningen (förslagsanslag)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2017 I tilläggsb.	635 000
2017 budget	385 000
2016 bokslut	918 733

43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 220 000 euro.

Anslaget får användas

1) för anskaffning av utsläppsenheter för avtalsperioden 2013—2020 med hjälp av de flexibla mekanismerna i Kyotoprotokollet

2) till kostnaderna för administreringen av de flexibla mekanismerna

3) för att stödja förutsättningarna för anskaffning av utsläppsenheter

4) till utgifter som föranleds av fluktuationer i valutakurserna.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Finland har förbundit sig att som medlem av Europeiska unionen uppfylla sina skyldigheter enligt Kyotoprotokollet. De höga kostnaderna för reducering av utsläppen av växthusgaser belastar samhällsekonomin, och staten deltar därför i minskningen av utsläppen genom användning av Kyotomekanismerna. Dessa mekanismer är gemensamt genomförande (JI, Joint Implementation), ren utveckling (CDM, Clean Development Mechanism) och internationell handel med utsläppsrätter. JI-projekten förverkligas mellan industriländer och CDM-projekten mellan industri- och utvecklingsländer.

Behovet av att använda Kyotomekanismer sträcker sig in på Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod åren 2013—2020. Genom att stödja förutsättningarna för anskaffning av utsläppsenheter, dvs. utveckla kunnandet om detta i målländerna, och arbeta för att utveckla förvaltningen av mekanismerna internationellt främjar man utsläppsmarknadens funktionsförmåga och en kostnadseffektiv upphandling av utsläppenheter.

Vid upphandlingen av utsläppsenheter beaktas olika flexibla mekanismers inbördes kostnadseffektivitet och hanteringen av risker i anslutning till upphandlingen. Detta förutsätter att anslaget

kan användas och förbindelser om upphandling av utsläppsenheter kan ingås redan i början av den period som Kyotoåtagandena omfattar, trots att en del av kostnaderna för de utsläppsenheter som skaffas inte realiseras förrän närmare slutet av perioden.

För samordningen av mekanismpolitiken ansvarar arbets- och näringsministeriet. Enligt den administrativa arbetsfördelningen avseende användningen av mekanismerna finansieras med medel under momentet anskaffningen av utsläppsenheter i anslutning till utrikesministeriets CDM-projekt och de utsläppsenheter som miljöministeriet skaffar genom JI-projekt och internationell utsläppshandel.

Anskaffningen av utsläppsenheter innefattar årliga åtgärder vars utgifter täcks med medel från anslaget.

Samhälleliga effektmål
— De samhällsekonomiska kostnaderna av utsläppsminskningen och riskerna i samband med uppnåendet av minskningsmålen minskar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser som ingåtts före 2018	220	180	-	-	400
Utgifter sammanlagt	220	180	-	-	400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningarna	-30
Sammanlagt	-30

2018 budget	220 000
2017 budget	250 000
2016 bokslut	230 913

44. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 314 100 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) användas

1) till betalning av produktionsstöd för produktion av vindkraftbaserad el (*en inmatningstariff*)

2) till betalning av produktionsstöd för produktion av biogasbaserad el (*ett inmatningspris höjt med en värmepremie*)

3) till betalning av produktionsstöd för produktion av trädbränslebaserad el (*ett inmatningspris höjt med en värmepremie*)

4) till betalning av produktionsstöd för produktion av skogsflisbaserad el *(ett inmatningspris höjt med en förgasarpremie)*.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor stöds produktion av el med vindkraft, biogas, skogsflis och trädbränsle i anläggningar som godkänts inom inmatningstariffsystemet. Med stöd av lagen betalas till producenterna av vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el som stöd inom inmatningstariffsystemet skillnaden mellan det riktpris som fastställs i lagen och medeltalet av det områdespris för Finland som under tre månader realiserats på elbörsen (inmatningstariffsystem) samt till producenter av skogsflisbaserad el ett stöd som varierar enligt utsläppsrättens pris och skatten på torv. Till producenter av biogasbaserad och trädbränslebaserad el betalas dessutom en inmatningstariff höjd med en värmepremie vid kraftvärmeproduktion och till producenter av skogsflisbaserad el en inmatningstariff höjd med en förgasarpremie när skogsflis förgasas i en förgasare för att användas som bränsle i en pulverförbränningspanna. Stöd betalas ut i högst 12 år per kraftverk.

Europeiska unionen har ställt som mål att öka andelen förnybar energi till 20 procent av slutanvändningen av energi fram till 2020. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG har för medlemsstaterna uppställts mål för andelen energi från förnybara energikällor av slutanvändningen av energi 2020. För Finlands del är målet 38 %.

Produktionsstöd och riktpris

Riktpris för vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el (euro/MWh)	83,50
Värmepremie för biogasbaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	50,00
Värmepremie för trädbränslebaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	20,00
— högst per år/kraftverk som producerar trädbränslebaserad el (euro)	750 000
Produktionsstöd, som varierar enligt priset på en utsläppsrätt och skatten på torv, till producenter av skogsflisbaserad el (högst euro/MWh, förutsatt att det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt under tre månader är högst 10 euro/t och skatten på torv är 1,90 euro/MWh)	18,00

Samhälleliga effektmål

— Vindkraftverkens och biogaskraftverkens samt de på skogsenergi baserade kraftverkens konkurrenskraft förbättras jämfört med elproduktion baserad på andra energikällor

— Elproduktionen blir mångsidigare och självförsörjningen av el förbättras

— Potentialen för Finlands förnybara energi utnyttjas i industriell skala för att öka elproduktionens andel av förnybar energi på 2020-talet och det skapas förutsättningar för utveckling av ett koldioxidneutralt energisystem som starkt baserar sig på förnybara energikällor.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vindkraftverk	248 500 000
Biogaskraftverk	10 100 000
Skogsfliskraftverk	54 000 000
Trädbränslekraftverk	1 500 000
Sammanlagt	314 100 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i marknadspriser, priser på utsläppsrätter och kapaciteter	22 800
Förändring i nivån på stöd för skogsflis	28 300
Sänkning av kvoten för vindkraft (regeringsprog.)	-12 000
Sänkning av skattenivå för torv (2015 och 2016)	1 600
Sammanlagt	40 700

2018 budget	314 100 000
2017 budget	273 400 000
2016 bokslut	171 865 622

45. Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådana pilot- och demonstrationsprojekt för teknik med anknytning till produktionen eller användningen av biodrivmedel för trafiken som avser miljökonsekvenserna och de samhällsekonomiska konsekvenserna av biodrivmedel för trafiken eller ny teknik som gäller biodrivmedel

2) för investeringar som inbegriper ny energiteknik och stöder produktionen eller användningen av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller annat kommersiellt införande av energiteknik.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Investeringsstöden beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (145/2016).

Förklaring: Genomförandet av de strategiska målen i regeringsprogrammet stöds genom spetsprojekt. Av finansieringen av insatsområdet bioekonomi och ren energi ska 100 miljoner euro användas för stödet för investeringar i förnybar energi och ny energiteknik åren 2016—2018. Målet är kostnadseffektiv, kolfri, ren och förnybar energi.

Avsikten är att andelen förnybar energi ska ökas på ett hållbart sätt så att den på 2020-talet utgör mer än 50 procent. Detta mål baserar sig i synnerhet på en ökning av utbudet av bioenergi och annan utsläppsfri förnybar energi.

2018 budget	40 000 000
2017 budget	40 000 000
2016 bokslut	20 000 000

46. Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 000 000 euro.

Anslaget under momentet får användas för betalning av stöd enligt lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (138/2017).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : I enlighet med regeringsprogrammet införs i Finland ett system för kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter. Målet är att trygga den elintensiva exportindustrins konkurrenskraft. De i lagen angivna sektorer som är särskilt utsatta för risker för kolläckage kan beviljas stöd som kompensation för det högre elpris som beror på priset på utsläppsrätterna.

Storleken på det stöd som betalas beror bl.a. på priset på utsläppsrätterna och stödtagarens elförbrukning eller produktionens storlek.

I enlighet med regeringsprogrammet finansieras stödet med inkomster från auktioneringen av utsläppsrätter. Inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter hanteras i statsfinanserna som inkomster med allmän täckning. Inkomsterna har budgeterats under moment 12.32.99. Det mål som skrivits in i regeringsprogrammet förverkligas när stödbeloppet inte överstiger inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i priserna på utsläppsrätter	-16 000
Sammanlagt	-16 000

2018 budget	27 000 000
2017 budget	43 000 000

47. Främjande av infrastrukturen för eltrafik och användning av biogas i trafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till investeringar i infrastruktur som främjar utveckling av eltrafik, inbegripet bl.a. offentliga snabbladdningsstationer och laddningsstationer för kollektivtrafiken

2) till pilot- och demonstrationsprojekt för ny teknik med anknytning till infrastrukturen för eltrafik

3) till byggande av tankstationer som erbjuder biogas och inte omfattas av överförings- och distributionsnäten för gas.

Understöden beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning som utfärdats senare.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Målet med stödprogrammet är att främja utvecklingen av eltrafiken och genom att utveckla i synnerhet laddningsinfrastrukturen minska tröskeln för att skaffa elfordon. Dessutom är målet att utvidga nätet av gastankstationer och på så sätt förbättra förutsättningarna för användning av gasdrivna fordon.

I den nationella energi- och klimatstrategin som blev färdig 2016 fastställs det att utsläppen från trafiken ska minskas med hälften före 2030 jämfört med 2005. Målet med strategin är att bilbeståndet ska förnyas allt snabbare och att andelen alternativ drivkraft ska öka inom bilbeståndet. Ett omfattande laddningssystem är en förutsättning för tillväxten av eltrafiken. Vid byggandet av laddningssystem bör dessutom frågor som gäller elsystemet beaktas, såsom att den elektriska effekten är tillräcklig och att systemen är flexibla. Det är också viktigt att uppmuntra företag att utveckla nya lösningar, såsom smarta styrsystem, och att kommersialisera dem. Stöd har tidigare beviljats i synnerhet för utvidgning av det offentliga laddningsnätet och för pilotprojekt som gäller elektronisk kollektivtrafik. Målet med stödprogrammet är att med beaktande av dessa åtgärder stärka den nationella laddningsinfrastrukturen och främja utvecklande av ny teknik i anslutning till infrastrukturen. Stödet ska inte användas för laddningsstationer för hushåll eller kapacitetsutbyggnad av elnätet i samband med dessa stationer.

Samhälleliga effektmål
— Infrastrukturen för eltrafiken utvecklas så att dess underutveckling inte utgör ett hinder för omfattande ibruktagande av elbilar

— Införandet av ny teknik i infrastrukturen för eltrafiken ökar

— Antalet tankstationer för biogas ökar i betydande grad jämfört med nuläget.

2018 budget 3 000 000

70. Integration

Förklaring: Syftet med främjande av integration är att stödja och främja invandrarnas integrering, sysselsättning och delaktighet i det finska samhället. Genomförandet av statens program för integrationsfrämjande som avses i lagen om främjande av integration (1386/2010) säkras, och de mål och åtgärder som tilldelats de olika förvaltningsområdena i programmet följs upp.

För att säkerställa en oavbruten integrationsprocess och garantera att invandrarna i rätt tid får tillgång till sådana tjänster som deras servicebehov förutsätter stärks de inledande tjänsterna för invandrare. En central utgångspunkt vid planeringen av serviceprocessen är att säkerställa att processen löper smidigt och ger goda resultat samt att stärka kopplingen till arbetslivet.

Kärnuppgiften för Kompetenscentret för integration av invandrare, som finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet, är att stödja verkställigheten av lagen om främjande av integration samt genomförandet av statens program för integrationsfrämjande och att förbättra genomslaget

för integrationsverksamheten. Kompetenscentrets verksamhet stöder på ett sektorsövergripande sätt de sakkunnigas arbete hos staten, kommunerna och organisationerna.

Placeringen i kommunerna av personer som får internationellt skydd främjas genom att man effektiviserar systemet med ersättningar till kommunerna och intensifierar samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och kommunerna.

Flyktingar som fått uppehållstillstånd och som omfattas av integration

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Asylsökande som beviljats uppehållstillstånd	7 745	4 510	4 715
— varav ensamkommande minderåriga som fått uppehållstillstånd	1 570	240	380
Familjeåterföreningar	425	1 690	1 602
Kvotflyktingar	943	750	750
Flyktingar sammanlagt	**9 113**	**6 950**	**7 067**
Flyktingar som omfattas av den kommunala, kalkylerade ersättningen	15 516	18 498	22 404
Inkvarteringsplatser i familjegrupphem och stödboenden sammanlagt	580	1 000	800

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2018 för resultatområdet integration:

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Antalet platser anvisade för flyktingar i kommunerna, minst	3 309	4 000	4 200

03. Främjande av invandrares integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 631 000 euro.

Anslaget får användas

1) för främjande av integration, likabehandling och jämställdhet, till nationell medfinansiering av integrationsfrämjande projekt som finansieras av EU samt till information om integration och integrationsfrämjande verksamhet

2) till ett belopp av högst 970 000 euro för utgifter som Kompetenscentret för integration av invandrare föranleds exempelvis av att bevaka integrationen, den integrationsfrämjande verksamheten och de etniska relationerna, utvärdera verksamhetsmodeller och sprida god praxis, för understöd som beviljas organisationer och andra aktörer för verksamhet som främjar integration samt för andra utgifter som främjar genomförandet av integrationspolitiken och dess genomslag

3) för understöd som beviljas organisationer och andra aktörer för verksamhet som förebygger rasism och etnisk diskriminering och främjar en dialog mellan olika befolkningsgrupper samt för

uppsökande arbete och rådgivningsverksamhet som syftar till att identifiera offer för människohandel

4) till betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkringar för personer som deltar i frivilliga studier enligt 22 § i lagen om främjande av integration (1386/2010) eller i andra individuellt överenskomna åtgärder som främjar människors integration samt till betalning av de förvaltningskostnader som Statskontoret tar ut för dem

5) för avlöning av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid

6) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på användningen av den finansiering eller det stöd som beviljas.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Serviceprocessen och integrationsutbildningen samt övriga tjänster för invandrare utvecklas i syfte att främja invandrares integration och sysselsättning. Integrationsutbildningens genomslag förbättras genom att man utvecklar sätten på vilka invandrare styrs till utbildning, testningen av språkkunskaper och innehållet i utbildningen, exempelvis integrationsutbildningsmodeller med koppling till arbetslivet.

Kompetenscentret för integration av invandrare har till uppgift att öka genomslaget vid genomförandet av integrationspolitiken. Centrala uppgiftsområden inom Kompetenscentrets verksamhet är att öka kunskapsbasen inom den integrationsfrämjande verksamheten, utveckla bedömningen och uppföljningen av verksamhetens resultat samt att förbättra de lokala aktörernas yrkeskompetens och kunskaper genom att utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodeller, befästa god praxis och klargöra arbetsprocesserna.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Åtgärder som främjar integration och likabehandling och åtgärder som förebygger rasism och etnisk diskriminering	661 000
Kompetenscentret för integration av invandrare (högst)	970 000
Sammanlagt	1 631 000

2018 budget	1 631 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	1 631 000
2016 bokslut	2 168 000

30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 246 925 000 euro.

Anslaget under momentet får användas i enlighet med lagen om främjande av integration (1386/2010) och statsrådets förordning (1393/2011)

1) i fråga om personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration för kostnader för kalkylerad ersättning som betalas ut i samband med anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan verksamhet som stöder integration

2) för kostnader som kommunen föranleds av integrationsstöd och utkomststöd, tolkservice, ersättande av specialkostnader och stödjande av återflyttning samt till betalning av hyror under den tid då flyktingar väntar på att flytta till kommunen

3) till ersättning för kostnader som kommunen orsakas av placeringen av en minderårig asylsökande som fått uppehållstillstånd i familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet samt för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämställas med barnskyddstjänster till dess att personen fyller 21 år, samt till betalning av arvode till den företrädare som tingsrätten anvisat den minderåriga

4) till betalning av förskott för kostnader för ovannämnda familjegrupphem eller andra bostadsenheter, om det är motiverat med tanke på ordandet av verksamheten

5) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av integrationsstöd och utkomststöd till återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 47 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004) och av social- och hälsovård som ges dem, samt till kostnader förorsakade av vård av och omsorg om personer som deltog som frivilliga i Finlands krig

6) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen

7) för kostnader för den inledande kartläggning som kommunen ordnar enligt 9 och 10 § i lagen om främjande av integration

8) till betalning av förskott till Folkpensionsanstalten för kostnader för betalning av grundläggande utkomststöd till personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration och till de återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 47 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Antalet personer som omfattas av den ersättning som betalas för personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration uppskattas på basis av antalet asylsökande som anlänt till landet under de tre föregående åren och som fått uppehållstillstånd, antalet personer som anlänt till landet genom familjeåterförening och uppskattningen för budgetåret. I fråga om kvotflyktingar uppskattas antalet personer som omfattas av ersättningarna på basis av det antal som anlänt till landet under de fyra föregående åren samt uppskattningen för budgetåret. Flyktingkvoten för 2018 är 750 personer.

I enlighet med 45 § i lagen om främjande av integration betalas kalkylerad ersättning till kommunen för anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan integrationsfrämjande verksamhet för tre år räknat från det år då uppgiften om hemkommun första gången registrerats. För kvotflyktingar betalas ersättningen för fyra år.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för sådana personer som fallit offer för människohandel och som beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd och bor i kommunen. Kommunerna har möjlighet att hos NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas ut-

vecklings- och förvaltningscenter ansöka om ersättning för tillhandahållande av tjänster till följd av en persons ställning som offer för människohandel, när personen i fråga bor i kommunen.

Den inledande kartläggning som görs för invandrare enligt lagen om främjande av integration görs av kommunen eller av arbets- och näringsbyrån. För inledande kartläggning betalas till kommunen en kalkylerad ersättning på 700 euro. Det beräknas att inledande kartläggning kommer att utföras för 2 000 personer.

Folkpensionsanstalten ersätts för de kostnader som betalningen av grundläggande utkomststöd orsakar. Ersättningen till kommunerna för integrationsstöd och utkomststöd till flyktingar och återflyttare uppgick 2016 till 27,1 miljoner euro. Uppskattningsvis 89 % av utgifterna för utkomststöd utgörs av utgifterna för grundläggande utkomststöd.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för återflyttare	**4 200 000**
— Utkomststöd 6 mån.	1 120 000
— Utkomststöd 5 år	717 000
— Specialkostnader	1 680 000
— Frändeveteraner	683 000
Kalkylerade ersättningar för flyktingar (22 404 personer, 0—6 år 6 845 €, övriga 2 300 €)	**70 977 000**
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	**170 348 000**
— Utkomststöd (2 075 euro/år/person)	50 615 000
— Specialkostnader (1 394 euro/år/person)	33 999 000
— Tolktjänster (821 euro/år/person)	20 026 000
— Ersättningar för omsorg om minderåriga (11 550 euro/år/person)	65 708 000
Kostnader för inledande kartläggning (kalkylerad ersättning 700 euro/person)	**1 400 000**
Sammanlagt	246 925 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändrad uppskattning	-500
Ökning av antalet asylsökande som fått uppehållstillstånd	15 180
Sammanlagt	14 680

2018 budget	246 925 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	232 245 000
2016 bokslut	131 308 940

Huvudtitel 33
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur allmänna fonden för social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten får användas anslag som reserverats för betalning av andra förmåner ur samma fond under följande moment: 33.10.50, 51, 52, 53, 54, 55, 57 och 60 samt 33.20.51, 52 och 56.

Förklaring:

Omvärlden
Under de senaste tio åren har finländarnas välfärd och livskvalitet utvecklats på ett gynnsamt sätt. De socioekonomiska skillnaderna i fråga om hälsa och välfärd är emellertid relativt stora i en internationell jämförelse. Den ökade polariseringen och sociala ojämlikheten innebär en utmaning för såväl individens välbefinnande som för samhällets stabilitet.

Förändringen i omvärlden gäller på flera nivåer. Den snabba tekniska utvecklingen ökar möjligheterna att vidta förebyggande åtgärder för att stödja hälsa och välfärd och ge mera verkningsfull vård och service. Också kunskap och vetande kan utnyttjas bättre på såväl individnivå som på samhällelig nivå. Sysselsättning, hälsa och välfärd och de tjänster som stöder dem höjer medborgarnas delaktighet och förhindrar utslagning. Förändringarna i arbetslivet för med sig nya sätt att delta i arbetslivet. I och med dem förändras också grunden för finansieringen av den sociala tryggheten.

Villkoret för social och ekonomisk hållbarhet är en hög sysselsättningsgrad, friska och arbetsföra medborgare samt en verkningsfull och effektiv social- och hälsovårdsservice. Social- och hälsovårdsreformen kräver och möjliggör ibruktagandet av nya verksamhetssätt. Genom att utnyttja de möjligheter digitaliseringen medför kan verksamheten effektiviseras och tillgången till tjänster och deras tillgänglighet förbättras.

Social- och hälsopolitiken bidrar till en höjning av sysselsättningsgraden och produktiviteten av arbetet genom att man sörjer för välbefinnandet på arbetsplatserna och arbetstagarnas hälsa och arbets- och funktionsförmåga. Social- och hälsovårdssektorn är också i sig en tillväxtsektor och en motor för utvecklingen av teknik och tjänster.

Finansieringen av det finländska välfärdssamhället baserar sig på en balanserad ekonomisk utveckling som förutsätter ekonomisk tillväxt och strukturella reformer. Social- och hälsovårdsservice, pensioner och det övriga socialskyddet ska kunna erbjudas alla.

Social- och hälsopolitiken bidrar till en höjning av sysselsättningsgraden och produktiviteten av arbetet genom att man sörjer för välbefinnandet på arbetsplatserna och arbetstagarnas hälsa och arbets- och funktionsförmåga. I takt med att medborgarnas hälsotillstånd och funktionsförmåga förbättras minskar behovet av social- och hälsovårdstjänster.

Budgetpropositionens utgångspunkter
Regeringen har som mål att lyfta in Finlands ekonomi på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samt att säkerställa finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten. För att finansieringen av välfärdstjänsterna och inkomstöverföringarna ska kunna tryggas genomförs reformer som förbättrar arbetets produktivitet och gör det mera attraktivt att anställa personal. Tyngdpunkten inom social- och hälsovården är förlagd till förebyggande arbete, smidiga vårdkedjor, en välmående personal och fungerande informationssystem. Syftet med social- och hälsovårdsreformen är att minska hälsoskillnaderna och ha kontroll över kostnaderna. Reformen genomförs som en fullständig horisontal och vertikal integration av tjänsterna samt genom att tillhandahållarnas bärkraft stärks.

Största delen, två tredjedelar, av socialutgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas socialskyddsavgifter, kommunala skattemedel samt klientavgifter. Socialutgifternas andel av utgifterna under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel är något mindre än en femtedel. Överföringsutgifterna till hushållen, kommunerna och samkommunerna utgör de största utgiftsposterna under huvudtiteln.

De strategiska målen för regeringsperioden
Enligt regeringens mål för de närmaste tio åren inom prioriteringsområdet Hälsa och välfärd ska finländarna må bättre och uppleva att de klarar sig i olika livsskeden. Var och en upplever sig kunna påverka, göra egna val och ta ansvar. Inom social- och hälsovården betonas förebyggande verksamhet samtidigt som vårdkedjorna fungerar smidigt, personalen mår bra och informationssystemen fungerar. I och med reformen ger de gemensamma medlen upphov till ökad hälsa och välfärd.

Målen för 2017—2020 (hänvisning till uppföljningsindikatorer inom parentes)

— Främjandet av hälsan och det tidiga stödet har genom lagstiftningsändringar och bättre verkställighet etablerats och gjorts förvaltningsövergripande i beslutsfattandet, servicen och arbetslivet. Hälso- och välfärdsskillnaderna har minskat (Utveckling av levnadsvanorna)

— Individer i olika åldrar har uppmuntrats till att ta ansvar för det egna hälsotillståndet och den egna livsföringen. Det offentliga servicelöftet har fastställts inom ramen för samhällets ekonomiska bärkraft. Det finns större utrymme för fungerande alternativ som utgår från individens personliga livssituation (Utveckling av levnadsvanorna)

— Barns och familjers välfärd och egna resurser har stärkts (Förebyggande tjänster för barnfamiljer)

— De äldres tillgång till tjänster i det egna hemmet har prioriterats. Närståendevården har förbättrats (Utformningen av tjänster för äldre)

— Social- och hälsovårdsreformen har förbättrat basservicen och informationssystemen (Kostnader för social- och hälsotjänster, Väntetider för social- och hälsotjänster)

— Den sociala tryggheten har lagts om så att den är inkluderande och uppmuntrar till arbete (Stöd för partiellt arbetsföras inträde på arbetsmarknaden)

— Färre normer har gjort det lättare att delta i organisationsarbete och frivilligarbete och samhörigheten har ökat (Organisations- och frivilligarbete).

Social- och hälsovårdsministeriet samordnar regeringens jämställdhetspolitik, främjar beaktandet av jämställdhetsperspektivet och integrerar jämställdhetsperspektivet i all beredning och allt beslutsfattande vid statsrådet. Integreringen av jämställdhetsperspektivet underlättas genom stöd som skräddarsytts för de enskilda ministerierna. Genusperspektivet integreras i alla mer omfattande projekt, såsom social- och hälsovårdsreformen. Införandet av likalönsprogrammet på trepartsbasis fortsätter tillsammans med arbetsmarknadens parter.

Social- och hälsovårdsministeriet verkställer i tillämpliga delar lagen om regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014). Vid fördelningen av Europeiska unionens strukturfondsmedel förhandlas resurserna för riksomfattande projekt inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde fram tillsammans med det ansvariga ministeriet, dvs. arbets- och näringsministeriet. Resurserna fördelar i enlighet med strukturfondsprogrammet Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020 och det säkerställs genom en dispositionsplan att de används på ett ändamålsenligt sätt.

Uppföljningsindikatorer 2013–2018

	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Utveckling av levnadsvanorna % av åldersgruppen						
— Övervikt hos vuxna	55	54	54	54	54	53
— Berusningsinriktat alkoholbruk hos vuxna	12	12	11	13	12	11
— Vuxna som inte motionerar	25	23	26	23	23	23
– Vuxna som upplever betydande psykisk belastning	14	13	13	14	13	13
— Unga med övervikt	16,4	..	15,5	..	15,0	15,0
— Unga som är ordentligt berusade minst en gång i månaden	12,1	..	9,9	..	9,0	9,0
— Unga som sällan motionerar	32,1	..	22,4	..	22	22
Förebyggande tjänster för barnfamiljer						
Familjer/besök under året						
— Intensifierat familjearbete inom barnskyddet (familjer)	..	..	8 939	9 000*	9 000	9 000
— Familjearbete enligt socialvårdslagen (familjer)	..	..	10 707	11 000*	11 000	11 000

Uppföljningsindikatorer 2013–2018

	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
— Hemvård och vård av barn som ingår i barnskyddet (familjer)	..	..	2 586	2 500*	2 500	2 500
— Hemvård och vård av barn enligt socialvårdslagen (familjer)	..	..	9 645	10 000*	10 000	10 000
— Besök vid mödra- eller barnrådgivningen eller skol- eller studerandehälsovården på grund av behov av särskilt stöd	..	..	14 183	25 858[1)]	26 000	26 000
Utformningen av tjänster för äldre						
I % av personer som fyllt 80 år						
— 80 år fyllda personer som under året vårdats tack vare stödet för närståendevård	5,5	5,5	5,7	5,8*	5,8	5,9
— 80 år fyllda klienter som den 30 november omfattades av regelbunden hemvård	16,6	16,5	16,4	16,6*	16,5	16,5
— 80 år fyllda klienter som den 31 december omfattades av serviceboende med heldygnsomsorg för äldre	9,3	9,8	10,3	10,2*	10,2	10,2
— 80 år fyllda personer som den 31 december befann sig på ålderdomshem eller i långvarig anstaltsvård på hälsocentral	4,5	3,9	3,0	2,8*	2,7	2,6
Kostnader för social- och hälsotjänster						
€/invånare						
— Driftskostnader (defl.)	3 601	3 644	3 617	3 700*	3 700	3 700
Väntetider för social- och hälsotjänster						
I % av klienterna						
— Klienter som väntat längre än 3 mån. på en barnskyddsutredning	..	10,1	5,7	5,6	5,5	5,4
— Klienter som väntat längre än 7 dagar på att få komma till läkare inom primärvården	53	56	52	59	55	50
— Klienter som väntat längre än 3 dagar på att få komma till hälsovårdare inom primärvården	44	48	33	40	35	30
— Klienter som väntat längre än 90 dygn inom den specialiserade sjukvården	15,2	13,6	14,5	14,4	14,2	14,0

Uppföljningsindikatorer 2013–2018

	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Stöd för partiellt arbetsföras inträde på arbetsmarknaden						
Antal						
— Mottagare av rehabiliteringspenning som betalas ut av Fpa	55 521	56 731	57 292	49 187	50 000	50 000
— Mottagare av rehabiliteringspenning under arbetspensionsrehabiliteringsperioden	8 240	8 479	9 210	10 171	10 000	10 000
— Personer som gått i delinvalidpension	5 157	4 842	4 837	5 245	5 000	5 000
— Personer som gått i invalidpension	17 803	16 405	16 360	16 300*	16 200	16 100
Organisations- och frivilligarbete						
— Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd, mn euro	301,0	308,0	309,3	315,3	317,6	358,0

[1)] Förändringen under perioden 2015—2016 är stor, och orsaken till detta är inte känd. Bakgrunden till fenomenet kan vara ett ökat behov av tjänster eller kommunernas behov av att satsa på sådana tjänster, men det kan också bero på nya informationssystem eller registreringssätt.

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Förvaltning**	**91 542**	**91 975**	**90 459**	**-1 516**	**-2**
01.	Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 764	30 970	30 929	-41	0
(02.)	Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(03.)	Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
04.	Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)	576	563	550	-13	-2
05.	Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 016	1 011	1 106	95	9

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
06.	Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	16 522	16 085	16 278	193	1
07.	Besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	8 065	7 638	7 992	354	5
25.	Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	15 330	13 330	11 000	-2 330	-17
29.	Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	17 439	18 671	18 729	58	0
66.	Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 830	3 707	3 875	168	5
02.	**Tillsyn**	**63 015**	**59 602**	**66 017**	**6 415**	**11**
03.	Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 271	12 438	12 213	-225	-2
05.	Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	11 770	10 762	10 636	-126	-1
06.	Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 062	3 879	4 811	932	24
07.	Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	25 333	24 308	24 072	-236	-1
08.	Omkostnader för en tillståndsmyndighet för administrering av användningen av social- och hälsovårdsuppgifter (reservationsanslag 2 år)	—	—	1 800	1 800	0
20.	Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	7 579	8 215	12 485	4 270	52

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
(87.)	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	1 000	—	—	—	0
03.	**Forskning och utveckling**	**123 392**	**135 786**	**135 965**	**179**	**0**
04.	Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	56 305	49 502	48 541	-961	-2
25.	Ett nationellt genomcentrum och ett nationellt cancercentrum (reservationsanslag 2 år)	—	5 800	7 400	1 600	28
31.	Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	36 300	49 690	50 500	810	2
50.	Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	25 280	23 222	23 222	—	0
63.	Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	5 507	7 572	6 302	-1 270	-17
10.	**Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster**	**3 358 475**	**4 089 285**	**4 286 750**	**197 465**	**5**
50.	Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	10 455	10 500	11 750	1 250	12
51.	Barnbidrag (förslagsanslag)	1 372 800	1 360 500	1 369 900	9 400	1
52.	Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag)	2 474	4 600	3 800	-800	-17
53.	Militärunderstöd (förslagsanslag)	16 000	16 500	17 600	1 100	7
54.	Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 075 310	1 256 400	1 478 800	222 400	18
55.	Underhållsstöd (förslagsanslag)	204 714	213 500	214 600	1 100	1
56.	Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	42 373	46 900	49 400	2 500	5
57.	Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	314 868	831 638	820 900	-10 738	-1
60.	Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	319 481	348 747	320 000	-28 747	-8

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
20.	**Utkomstskydd för arbetslösa**	**2 847 040**	**2 820 200**	**2 652 070**	**-168 130**	**-6**
31.	Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	23 018	26 840	26 840	—	0
50.	Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)	1 096 597	1 086 000	1 010 000	-76 000	-7
51.	Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)	178 900	121 000	30 000	-91 000	-75
52.	Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	1 414 000	1 507 360	1 555 400	48 040	3
55.	Statsandel till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	88 704	53 000	3 730	-49 270	-93
56.	Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)	45 821	26 000	26 100	100	0
30.	**Sjukförsäkring**	**1 150 092**	**1 951 000**	**2 119 700**	**168 700**	**9**
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 150 092	1 951 000	2 119 700	168 700	9
40.	**Pensioner**	**4 454 198**	**4 511 540**	**4 584 800**	**73 260**	**2**
50.	Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	56 900	60 100	61 000	900	1
51.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	645 700	663 100	685 300	22 200	3
52.	Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	138 000	149 000	233 000	84 000	56
53.	Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	3 206	12 200	10 000	-2 200	-18
54.	Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	15 000	15 000	15 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
60.	Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 595 392	3 612 140	3 580 500	-31 640	-1
50.	**Stöd till veteraner**	**215 301**	**227 036**	**181 246**	**-45 790**	**-20**
30.	Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)	791	1 450	1 250	-200	-14
50.	Fronttillägg (förslagsanslag)	19 560	16 140	12 600	-3 540	-22
51.	Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	98 899	104 500	88 000	-16 500	-16
52.	Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	60 000	57 000	40 000	-17 000	-30
53.	Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	3 100	3 100	3 100	—	0
54.	Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	55	50	100	50	100
55.	Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500	3 500	3 500	—	0
56.	Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	17 988	37 688	32 688	-5 000	-13
57.	Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	11 408	3 608	8	-3 600	-100
60.	**Av kommunerna anordnad social- och hälsovård**	**200 063**	**182 560**	**287 466**	**104 906**	**57**
30.	Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	500	500	500	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
31.	Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	2 200	400	400	—	0
32.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)	16 830	20 000	15 000	-5 000	-25
33.	Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	92 810	94 140	94 700	560	1
34.	Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	12 403	15 200	15 200	—	0
36.	Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	480	480	480	—	0
37.	Statlig ersättning till kommunerna för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet (förslagsanslag)	—	—	5 346	5 346	0
38.	Statsunderstöd för kostnader för pilotprojekt med valfrihet (reservationsanslag 2 år)	—	—	100 000	100 000	0
40.	Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)	28 990	28 990	28 990	—	0
(50.)	Statsunderstöd för kostnaderna för grundande av ett barnsjukhus som tillhandahåller riksomfattande offentlig hälsovård (reservationsanslag 2 år)	25 000	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
52.	Statlig finansiering av utgifterna för skyddshems-verksamhet (reservations-anslag 2 år)	11 550	13 550	17 550	4 000	30
63.	Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 000	3 000	3 000	—	0
64.	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 300	6 300	6 300	—	0
70.	**Hälsa och funktions-förmåga främjas**	**25 420**	**34 478**	**35 248**	**770**	**2**
20.	Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	18 790	27 990	27 990	—	0
21.	Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	780	750	680	-70	-9
22.	Övervakning av smitt-samma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	590	580	550	-30	-5
50.	Hälsofrämjande verksam-het (reservationsanslag 3 år)	2 430	2 330	2 200	-130	-6
51.	Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företags-hälsovård (reservations-anslag 3 år)	1 900	1 900	2 900	1 000	53
52.	Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservations-anslag 2 år)	930	928	928	—	0
80.	**Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare**	**167 513**	**178 290**	**162 974**	**-15 316**	**-9**
40.	Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruks-företagare (förslagsanslag)	149 473	159 300	144 534	-14 766	-9
41.	Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjurs-uppfödare (reservations-anslag 2 år)	2 600	2 550	2 050	-500	-20

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
42.	Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	300	300	250	-50	-17
50.	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	15 140	16 140	16 140	—	0
90.	**Understöd för främjande av hälsa och social välfärd**	**315 300**	**317 600**	**357 975**	**40 375**	**13**
50.	Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (reservationsanslag 3 år)	315 300	317 600	357 975	40 375	13
	Sammanlagt	**13 011 352**	**14 599 352**	**14 960 670**	**361 318**	**2**
	Det totala antalet anställda[1)]	3 413	3 456	3 490		

[1)] Antalet årsverken innehåller inte den andel som gäller Arbetshälsoinstitutet. År 2018 uppgår den avgiftsbelagda verksamhetens andel till 1 134 årsverken och den samfinansierade verksamhetens andel till 212 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet, besvärsnämnden för social trygghet och för statens sinnessjukhus, statens barnskyddsenheter och enheten för hälso- och sjukvård för fångar som lyder under Institutet för hälsa och välfärd samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på politisk nivå, och riktlinjerna för denna ingår i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklingen av den sociala tryggheten och social- och hälsovårdsservicen samt främjandet av välfärd och hälsa. Ministeriet fastställer riktlinjerna för social- och hälsovårdspolitiken, bereder de centrala reformerna och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärsnämnden för social trygghet har som mål att meddela sina klienter rättvisa, motiverade och enhetliga beslut inom rimlig tid. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens barnskyddsenheter har som uppgift att tillhandahålla sådan öppen vård, vård utom hemmet och

eftervård som avses i barnskyddslagen. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har som uppgift att tillhandahålla hälso- och sjukvård för fångar.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 30 929 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen

2) till betalning av utgifter för beredskapen med tanke på det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden och anskaffningar av anordningar och inventarier i samband härmed

3) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som social- och hälsovårdsministeriet godkänner

4) till kostnader för att inrätta en informationstjänst för jämställdhet.

F ö r k l a r i n g : Social- och hälsovårdsministeriet genomför målen i regeringsprogrammet och ministeriets strategiska riktlinjer med hjälp av sakkunskapen vid ämbetsverk och inrättningar och i enlighet med målen i resultatavtalen.

För den avgiftsbelagda verksamhetens del baserar sig social- och hälsovårdsministeriets budget delvis på nettobudgetering. De inkomster som intäktsförs under omkostnadsmomentet utgörs av inkomster av läkemedelsprisnämndens avgiftsbelagda prestationer och inkomster av arbetarskyddsförvaltningens avgiftsbelagda prestationer enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och av ersättningar enligt 22 § i lotterilagen (1047/2001) för övervakning och styrning av Social- och hälsoorganisationernas understödscentrals verksamhet samt av den ersättning som med stöd av social- och hälsovårdsministeriets förordning om ersättning för kostnaderna för uppföljningen av och forskningen kring spelberoende (381/2002) tas ut hos penningspelssammanslutningarna för uppföljningen av och forskningen kring de problem som orsakas av deltagande i lotterier.

Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande preliminära resultatmål för sin verksamhet år 2018:

Verksamhetens resultat
— redovisning, kostnadsberäkning och annan uppföljning utvecklas i samarbete med övriga förvaltningsområden inom ramen för informationssystemet Kieku

— målet för den avgiftsbelagda verksamheten, vilken är av relativt liten omfattning, är kostnadsmotsvarighet för de offentligrättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Produktion och kvalitetsledning
— ministeriet genomför och följer upp spetsprojekt som ingår i regeringsprogrammet och andra projekt som ministeriet ansvarar för, såsom projektet för utveckling av nationella elektroniska datasystem (Kanta och Kansa)

— ministeriet bereder och verkställer den lagreform som gäller ordnande, finansiering, utveckling och övervakning av social- och hälsovården

— samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinstitutionerna utökas

— integreringen av jämställdhetsperspektivet fortsätter

— utvärderingen av lagstiftningens verkningar konsolideras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
— utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter med beaktande av de uppställda målen för utveckling av ministeriets produktivitet och av minskningen av omkostnaderna på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som ministeriets kärnuppgifter kräver säkerställs

— arbetstillfredsställelseindex överstiger 3,6 (på en skala från 1—5) (målet för 2017 är ett arbetstillfredsställelseindex som överstiger 3,6 och utfallet för 2016 var 3,7)

— sjukfrånvaron är högst 7,5 dagar/årsverke (målet för 2017 är ett arbetstillfredsställelseindex på högst 7,5 och utfallet för 2016 var 8,2).

Inkomster som inflyter av EU-projekt och från övriga internationella instanser beräknas uppgå till 5 000 euro och motsvarande bruttoutgifter till 5 000 euro.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Ledningen och de särskilda enheterna	4 617	5 107	5 061
Ledningens stöd			
Förvaltnings- och planeringsavdelningen	6 500	8 763	8 803
Försäkringsavdelningen	3 207	3 200	3 198
Avdelningen för främjande av välfärd och hälsa	4 785	4 800	4 798
Avdelningen för social- och hälsovårdstjänster	5 624	5 600	5 570
Arbetarskyddsavdelningen	3 506	3 500	3 499
Sammanlagt	28 239	30 970	30 929

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	33 486	36 270	39 429
Bruttoinkomster	5 247	5 300	8 500
Nettoutgifter	28 239	30 970	30 929
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	7 949		
— överförts till följande år	8 474		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-8
Justering av Social- och hälsoorganisationernas understödscentrals omkostnader	-225
Styrningsenheten för social- och hälsovård	700
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	53
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-20
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-29
Löneglidningsbesparing	-83
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-110
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-196
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-40
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-8
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-15
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Nivåförändring	-10
Sammanlagt	-41

2018 budget	30 929 000
2017 I tilläggsb.	230 000
2017 budget	30 970 000
2016 bokslut	28 764 000

(02.) Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet sammanslås med moment 33.01.07.

(03.) Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet sammanslås med moment 33.01.07.

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader

2) till betalning av utgifter som föranleds av variationen i efterfrågan på de tjänster som tillhandahålls av den psykiatriska vårdenheten för farliga och svårbehandlade barn och unga

3) till betalning av utgifter som motsvarar jordbruksstöden

4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen.

F ö r k l a r i n g : Utgifterna för statens sinnessjukhus täcks till största delen med de ersättningar som kommunerna betalar. De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om

grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifterna tas ut enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

De resultatmål som uppställs för statens sinnessjukhus anges i de resultatavtal för 2018 som statens sinnessjukhus ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Verksamhetens resultat
Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten i allt högre grad på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten utförs och utnyttjas fortlöpande. Kvaliteten på vården och uppföljningen av vårdresultaten uppmärksammas fortsättningsvis genom att de terapeutiska färdigheterna förbättras. Vården utvecklas så att tvångsåtgärder behövs i så liten utsträckning som möjligt. Dessutom förbättras mätmetoderna och systemen för uppföljning av verksamheten.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att man utvecklar multiprofessionella arbetssätt samt arbetsledning som bättre motsvarar de krav som ställs bl.a. på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård. Statens sinnessjukhus bedriver effektiv och resultatrik verksamhet och utvecklar samtidigt verksamhetens kvalitet. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens sinnessjukhus (1 000 euro) och sjukhusens årsverken

	2016 utfall	årsv.	2017 uppskattning	årsv.	2018 uppskattning	årsv.
Omkostnadsanslag	477		563		550	
Företagsekonomiska prestationer	56 547	801	55 405	804	55 405	799
Utomstående finansiering sammanlagt	473	10	450	9	450	7
Sammanlagt	57 497	811	56 418	813	56 405	806

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	57 497	56 418	56 405
Bruttoinkomster	57 020	55 855	55 855
Nettoutgifter	477	563	550
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	442		
— överförts till följande år	541		

Utveckling av produktiviteten vid sinnessjukhusen (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverke)

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	198,16	195,73	195,73
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	98,65	95,86	95,86
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	178,77	177,25	177,25

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	356,74	349,55	349,55
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	790,55	810,83	810,83
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	390,82	395,96	395,96

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	55 862	54 859	54 859
— övriga intäkter	1 158	996	996
Intäkter sammanlagt	57 020	55 855	55 855
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	57 264	56 100	56 087
— andel av samkostnaderna	233	318	318
Kostnader sammanlagt	57 497	56 418	56 405
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-477	-563	-550
Kostnadsmotsvarighet, %	99	99	99

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Vårddygn för vårdpatienter	139 734	137 878	137 878
Sinnesundersökningsvårddygn	4 446	4 883	4 883
Sinnesundersökningar	68	78	78
Vårddagar vid vårdenheten för minderåriga	4 625	4 563	4 563
Sinnesundersökningsvårddygn vid vårdenheten för minderåriga	125	110	110
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	3	2	2

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
Utvecklandet av personalen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bl.a. vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiviseras. Målet är att minska antalet sjukdagar och förbättra arbetshälsoindex. Inom personalutvecklingen avsätts resurser för sådan på personal- och utbildningsplanen baserad yrkesinriktad fortbildning vars centrala teman är bland annat kurser som ger psykologisk beredskap, kurser i biologi och farmakologi och utbildning som syftar till att minska användningen av tvångsmedel. Fortbildningen finansieras huvudsakligen med intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-3
Sammanlagt	-13

2018 budget	550 000
2017 budget	563 000
2016 bokslut	576 000

05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 106 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till utveckling av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning innehållsmässigt samt stödjande av verksamheten och utvecklande av förhållandena

2) till utjämnande av den årliga variationen i efterfrågan på elevvårds- och elevplatser samt platser vid fängelsets familjeavdelning

3) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk

4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning

5) till betalning av månadspeng för elever vid skolhem och till betalning av måltidsersättningar till deras föräldrar

6) till förbättring av skolhemmens lokaler.

F ö r k l a r i n g : Utgifterna för statens skolhem täcks huvudsakligen med de ersättningar som kommunerna betalar. På finansieringen av den grundläggande undervisning som ges vid skolhemmen och av annan verksamhet i anslutning till undervisningen tillämpas bestämmelserna i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Finansieringssystemet grundar sig på kalkylerade priser per enhet som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer och statsrådet fastställer på förhand för följande år. De ersättningar som betalas till eleverna och deras föräldrar grundar sig på barnskyddslagen (417/2007) och socialvårdslagen (1301/2014).

De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De mål som uppställs för statens skolhem anges i de resultatavtal för 2018 som statens skolhem ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Effekt
Man kommer att förbättra verksamhetens effektivitet vid statens skolhem genom att utveckla den administrativa strukturen i en mera koncernmässig riktning och genom att modernisera serviceproduktionens driftsmässiga och fysiska strukturer. Vid utvecklingen av verksamheten vid skolhemmen fästs allt större vikt fästs vid att hjälpa barn och unga med missbruksproblem och problem med den mentala hälsan, bland annat genom utbildning av personalen. Forsknings- och utvecklingsarbetet vid skolhemmen styr och verifierar bedömningen av verksamhetens genomslag. De uppgifter man får med hjälp av forsknings- och utvecklingsprojekten inverkar på utvecklandet av barnskyddet på såväl nationell som internationell nivå. Det elektroniska kvalitetsledningssystemet och den mätare för genomslagskraft som ingår i informationssystemet för klientuppgifter utnyttjas för att utveckla verksamhetens kvalitet och kvalitetstänkandet. Möjligheterna till erfarenheter av tidig växelverkan i en trygg miljö samt till god vård och omsorg för de barn som är placerade vid fängelsets familjeavdelning tryggas. Familjeavdelningsarbetets effektivitet följs upp och verksamheten utvecklas så att den motsvarar de ändrade behoven hos de som köper tjänsterna, dvs. kommunerna.

Verksamhetens resultat
Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens skolhem (1 000 euro) och skolhemmens årsverken

	2016 utfall	årsv.	2017 ordinarie budget	årsv.	2018 budgetprop.	årsv.
Omkostnadsanslag	390	-	1 011	3	1 106	4
Företagsekonomiska prestationer (omfattar utbildningsstyrelsens finansieringsandel)	19 028	287	19 116	292,6	19 362	313,1
Sammanlagt	19 418	287	20 127	295,6	20 468	317,1

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 418	20 127	20 468
Bruttoinkomster	19 028	19 116	19 362
Nettoutgifter	390	1 011	1 106

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4		
— överförts till följande år	630		

Vid dimensioneringen av anslaget har de jordbruksstöd som erhålls i form av utomstående finansiering beaktats.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	17 690	18 143	18 389
— övriga intäkter	2 598	2 252	2 252
Intäkter sammanlagt	20 288	20 395	20 641
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 260	1 279	1 279
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	18 279	19 705	20 046
— andel av samkostnaderna	1 139	422	422
Kostnader sammanlagt	19 418	20 127	20 468
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	870	268	173
Kostnadsmotsvarighet, %	104	101	101

Intäkterna av skolhemmens avgiftsbelagda verksamhet täcker 100 % av deras kostnader. Det beräknas att skolhemmen tillhandahåller bl.a. följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter:

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Vårddygn	32 119	31 317	31 317
Vårddygn inom den särskilda omsorgen	5 941	4 946	4 946
Skoldagar	20 598	18 886	18 886
Eftervårdsdygn	6 483	5 840	5 840
Fängelsets familjeavdelning	2 485	2 485	1 933

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd när det gäller fortbildning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skolhemmens investeringar i lokaler	100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-5
Sammanlagt	95

2018 budget	1 106 000
2017 budget	1 011 000
2016 bokslut	1 016 000

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 16 278 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster för fångar

2) till anskaffning av köpta tjänster för hälso- och sjukvård för fångar

3) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning (inkl. ekonomi-, personal- och informationsförvaltning samt stödtjänster) och styrning av hälso- och sjukvården för fångar

4) till utveckling av hälso- och sjukvården för fångar och dess verksamhetsomgivning

5) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskaplig forskning

6) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk.

F ö r k l a r i n g : Brottspåföljdsmyndigheten svarar för hyrorna för de lokaler som används för hälso- och sjukvården för fångar och de kostnader de ger upphov till.

Effekter
Programmet för utveckling av hälso- och sjukvården för fångar pågår fortfarande. Syftet med programmet är bland annat att förbättra verkningsfullheten hos och kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänsterna för fångar, intensifiera samarbetet med fängelsernas psykologer, socialarbetare och missbrukararbetare och säkra kontinuiteten i vården också efter att fångarna frigetts.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 877	16 283	16 538
Bruttoinkomster	159	198	260
Nettoutgifter	16 718	16 085	16 278
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	196		
— överförts till följande år	-		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

"Centraliserad bokföring"-besparing (regeringsprogr. 2015) (omfördelats från moment 25.40.01)	-13
Precisering av överföringen av förvaltningen av hälso- och sjukvården för fångar (överföring från moment 25.40.01)	240
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015) (omfördelats från moment 25.40.01)	-34
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-13
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-18
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
Nivåförändring	42
Sammanlagt	193

2018 budget	16 278 000
2017 I tilläggsb.	120 000
2017 budget	16 085 000
2016 bokslut	16 522 000

07. (33.01.02 och 03) Besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 992 000 euro.

F ö r k l a r i n g : I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om en sammanslagning av Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden och Besvärsnämnden för social trygghet från och med den 1 januari 2018.

Effekter
Besvärsnämnden för social trygghet inleder sin verksamhet den 1 januari 2018. Den nya besvärsnämnden uppstår genom att Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden slås samman med Besvärsnämnden för social trygghet och bildar en ny, självständig bokföringsenhet.

Besvärsnämnden för social trygghet är en besvärsinstans som kan jämföras med en specialdomstol i försäkringsfrågor och fungerar som första besvärsinstans i branschen i alla ärenden som gäller folkpension, alla rehabiliteringsärenden som handläggs av Folkpensionsanstalten och alla ärenden som gäller allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionstagare, barnbidrag, stöd för

hemvård och privat vård av barn, underhållsstöd, militärunderstöd, moderskapsunderstöd, sjukförsäkring, garantipension, tolkningstjänst för handikappade personer, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd, alterneringsersättning, medlemskap i arbetslöshetskassa, vuxenutbildningsstöd, yrkesexamensstipendium, betalning enligt lönegarantin, arbetsgivares självriskpremie och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie. Därutöver behandlar besvärsnämnden alla ansökningar om undanröjande av lagakraftvunna beslut i dessa ärendekategorier.

Verksamhetens resultat

	2018 uppskattning
Produktivitet och lönsamhet	
Beslutspris (euro/avgörande)	209
Produktiviteten av arbetet (avgörande/årsv.)	415
Resultat och kvalitetsledning	
Anhängiggjorda besvärsärenden	40 000
Avgjorda ärenden	38 000
Behandlingstid för besvären (mån.)	11,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Dimensionering av resurserna enligt den ökade mängden besvär	589
Ökningen i antalet ärenden	900
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-6
Indexhöjning av hyror	2
Löneglidningsbesparing	-8
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-33
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-9
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3
Nivåförändring	-1 075
Sammanlagt	354

2018 budget	7 992 000
2017 I tilläggsb.	330 000
2017 budget	7 638 000
2016 bokslut	8 065 000

25. Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till strategisk planering och operativ planering och styrning (SHM, Institutet för hälsa och välfärd) av nationella elektroniska datasystem för social- och hälsovården (Kanta-projektet och nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården)

2) till uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer i anslutning till Kanta-projektet (Institutet för hälsa och välfärd, FPA)

3) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten enligt lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007) för utveckling av Kanta-tjänsten (den nationella elektroniska arkiveringstjänsten för patientuppgifter, Receptcentret, den nationella arkiveringstjänsten för socialvården samt den tjänst som ger medborgarna möjlighet att ta del av egna recept- och klientuppgifter och uträtta receptärenden elektroniskt, patientens informationshanteringstjänst, recepttjänsten och de elektroniska tjänster och datalager som är avsedda för medborgarna) (FPA)

4) till beviljande av statsunderstöd för effektivisering av infrastrukturen för den regionala hälso- och sjukvården och informationsinfrastrukturen (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

5) till samordningen av utvecklingssamarbetet kring och styrningen, ibruktagandet och spridningen av elektroniska tjänster och informationssystem (SHM, institutet för hälsa och välfärd)

6) till den strategiska planeringen och styrningen av förändringsprogrammet Sotedigi samt den operativa planeringen och styrningen av programmet (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

7) till avlönande av personal motsvarande högst 35 årsverken per år för beredningen av social- och hälsovårdsreformen, den strategiska och operativa planeringen och styrningen av nationella elektroniska klientdatasystem, uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer samt utvecklande och ibruktagande av elektroniska tjänster och informationssystem (SHM, Institutet för hälsa och välfärd).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för beredningen av social- och hälsovårdsreformen och för den strategiska planeringen och styrningen av den informationsförvaltning och de IKT-tjänster som sammanhänger med den inklusive nationella elektroniska klientdatasystem och elektroniska tjänster. Det är Folkpensionsanstaltens uppgift att inrätta ett elektroniskt klientdataarkiv i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007).

Den operativa enheten vid Institutet för hälsa och välfärd koordinerar utformningen, den operativa styrningen, verkställandet och utvecklandet av nationella elektroniska datasystem för social- och hälsovården på nationell nivå och motsvarande arbete inom socialvården samt samarbetet på EU-nivå. Tyngdpunkten i fråga om finansieringen är förlagd till beredningen av social- och hälsovårdsreformen och till byggandet av det elektroniska klientdatasystemet för socialvården och elektroniska tjänster för medborgarna i enlighet med den kommande lagstiftningen. Avsikten är att anslaget också ska användas till betalning av statsbidrag till kommuner och samkommuner samt vid behov till andra parter för en klarare strukturering och effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen då det gäller social- och hälsovårdens datasystem som helhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter för elektronisk identifiering (överföring till moment 28.30.03)	-500
Ändring i behovskalkylen	-1 830
Sammanlagt	-2 330

2018 budget	11 000 000
2017 budget	13 330 000
2016 bokslut	15 330 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 729 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för närområdessamarbete.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	58
Sammanlagt	58

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	18 729 000
2017 budget	18 671 000
2016 bokslut	17 439 231

66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 875 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrättningars medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av speciella program.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet svarar för bl.a. Finlands medlemsavgift till WHO, vars finansiering till 25 % täcks av medlemsavgifter och till resterande del av medlemsstaternas frivilliga finansiering. Det har ställts krav på att WHO ska vidta mer kraftfulla åtgärder i samband med pandemier och kriser som rubbar jämvikten i statlig ekonomi och säkerhet. Finlands påverkningsmöjligheter i de pågående reformerna inom organisationen accentueras under åren 2018—2020 i och med ett eventuellt medlemskap i förvaltningsrådet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag	168
Sammanlagt	168

2018 budget	3 875 000
2017 budget	3 707 000
2016 bokslut	3 830 000

02. Tillsyn

F ö r k l a r i n g : Utgifterna under kapitlet föranleds av omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad tillsyn inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, omkostnaderna för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet och av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak samt av genomförandet av spetsprojekten och reformerna inom ramen för det strategiska målet välfärd och hälsa i regeringsprogrammet. Tillsynsinrättningarna är Strålsäkerhetscentralen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet. Tillsynen över den rättsmedicinska verksamheten sköts av Institutet för hälsa och välfärd. Kommunerna är ansvariga för hälsoövervakningsverksamheten.

Av de strategiska målen för regeringsperioden omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet följande:

— främjandet av hälsan och det tidiga stödet har genom lagstiftningsändringar och bättre verkställighet etablerats och gjorts förvaltningsövergripande i beslutsfattandet, servicen och arbetslivet och skillnaderna i hälsa och välbefinnande har minskat

— individer i olika åldrar uppmuntras till att ta ansvar för det egna hälsotillståndet och den egna livsföringen, det offentliga servicelöftet har fastställts inom ramen för samhällets ekonomiska bärkraft och det finns större utrymme för fungerande alternativ som utgår från individens personliga livssituation

— barns och familjers välfärd och egna resurser stärks (förebyggande tjänster för barnfamiljer)

— hemtjänster och närståendevård för äldre prioriteras

— social- och hälsovårdsreformen har förbättrat basservicen och informationssystemen.

Med hjälp av ett genomförandeprogram för rationell läkemedelsbehandling har man dessutom för avsikt att förbättra den integrerade vården av patienter och människors funktionsförmåga samt skapa förutsättningar en läkemedelsbehandling som är kostnadseffektiv för såväl patienterna som för samhället.

Effekter
— garanterande av de grundläggande fri- och rättigheterna, likabehandlingen, rättssäkerheten och av att lagstiftningen följs

— garanterat sakkunnig behandling av tillstånds-, register- och tillsynsärden i en föränderlig verksamhetsomgivning

— säkerställande av praxis för framförhållning och riskbaserade rutiner inom servicen.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 213 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU-fonder.

Av anslaget får också högst 1 500 000 euro användas för samarbete mellan Finland och Ryssland om strål- och kärnsäkerhet:

1) till sådana projekt för främjande av strål- och kärnsäkerheten som genomförs tillsammans med i första hand Ryska federationens kärnsäkerhetsmyndigheter och verksamhetsutövare

2) till betalning av statens överföringsutgifter i anslutning till strål- och kärnsäkerhetssamarbetet.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen för 2018. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektmål och verksamhetsmål

— vid strålningsverksamhet och användning av kärnenergi iakttas gällande bestämmelser och föreskrifter

— inga olyckor eller sådana allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten inträffar vid finländska kärnkraftverk

— riskerna med kärnkraftverk hanteras så att riskerna för olyckor minskar på lång sikt

— utsläppen av radioaktiva ämnen i miljön från kraftverken och gruvorna är mycket låga vid normal drift

— behandlingen, upplagringen och slutförvaringen av kärnavfall planeras och genomförs på ett sådant sätt att avfallsmängden blir så liten som möjligt

— verksamheten i anslutning till kärnämneskontrollen sker i enlighet med internationella avtal

— inga olyckor eller sådana allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten inträffar vid användningen av strålning

— arbetstagarnas stråldoser hålls under den fastställda gränsen för personlig stråldos i de situationer där strålningsexponeringen är planerad

— den exponering patienterna utsätts för vid medicinsk användning av strålning är berättigad och optimerad

— de konsumtionsvaror på marknaden som producerar strålning är säkra och överensstämmer med kraven

— alla strålningskällor i landet sköts på behörigt sätt

— kriminell verksamhet riktad mot kärnkraftverk, kärnmaterial och användning av strålning som ger upphov till allvarlig skada förhindras effektivt

— olaglig import, export och transport av kärnmateriel och andra radioaktiva ämnen förhindras effektivt

— referensvärden för radioaktivitet i hushållsvatten överstiger i de gränser som anges i social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten (1352/2015)

— den stråldos flygpersonal utsätts för på grund av strålning från rymden överstiger inte de fastställda gränsvärdena

— befolkningens exponering för radon minskar

— den genomsnittliga effektiva strålningsdos som används i vårt land minskar

— beredskapen inför olika strålrisksituationer och den långsiktiga vården på grund av sådana är tillräcklig.

Utöver de uppställda effektmålen omfattas Strålsäkerhetscentralen av årliga verksamhetsmål och av de mål för hantering och utveckling av mänskliga resurser och effektiv verksamhet som gäller hela förvaltningsområdet.

Strålsäkerhetscentralens finansieringsstruktur (1 000 euro) och årsverken

	2016 utfall	årsv.	2017 ordinarie budget	årsv.	2018 budgetprop.	årsv.
Budgetfinansiering	11 867	78	12 438	76	12 213	76
Avgiftsbelagd verksamhet	27 446	233	34 762	240	33 492	242
Samfinansierad verksamhet	632	6	160	4	250	5
Sammanlagt	39 945	317	47 360	320	45 955	323

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2016 utfall	årsv.	2017 uppskattning	årsv.	2018 uppskattning	årsv.[1)]
Kärnenergi	22 274	133	28 160	140	24 655	140
Strålningsverksamhet	5 230	38	5 500	38	5 600	37
Beredskapsverksamhet	1 626	11	1 700	9	1 700	9
Forskning och utveckling	3 734	7	4 000	7	4 000	6
Sakkunnigtjänster	3 244	12	4 000	18	6 000	15
Kommunikation	844	5	1 000	5	1 000	5
Miljöskydd	2 993	14	3 000	12	3 000	12
Gemensamma tjänster[2)]	-	37	-	37	-	36
Sammanlagt	39 945	257	47 360	266	45 955	260

[1)] Tabellen omfattar inte semestrar och frånvaro. År 2018 uppskattas dessa motsvara 63 årsv.

[2)] Kostnaderna för gemensamma tjänster har överförts på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	39 945	47 360	45 955
Bruttoinkomster	28 078	34 922	33 742
Nettoutgifter	11 867	12 438	12 213
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 422		
— överförts till följande år	11 826		

Målet för den offentligrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom övervakningen av kärnsäkerheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	19 335	27 407	23 717
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	19 605	27 407	23 717
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-270	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	99	100	100

Offentligrättsliga prestationer enligt speciallagar (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	3 411	2 855	2 775
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	3 421	2 855	2 775
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-10	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	237	60	100
— finansiering från EU	354	100	150
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	41	-	-
Intäkter sammanlagt	632	160	250
Totala kostnader för projekten	1 209	320	500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-577	-160	-250
Självfinansieringsandel, %	48	50	50

Stråk- och kärnsäkerhetssamarbete

Stråk- och kärnsäkerhetssamarbetet med Ryska federationen har omfattat följande ämnesområden: Leningrads kärnkraftverk, Kola kärnkraftverk, kärnsäkerhetsövervakning, radioaktivt avfall, övervakning av strålning i miljön och beredskap inför olyckor samt övervakning av kärnmaterial. Största delen av anslagen är avsedda för höjning av säkerheten vid de två kärnkraftverken

så, att det huvudsakliga föremålet för anslagen är Leningrads kärnkraftverk, vars placering och reaktorer av Tjernobyltyp ökar behovet av kontinuerliga förbättringar. Projekten omfattar bl.a. utbildning, säkerhetsanalyser, förbättringar av den tekniska säkerheten, leveranser av utrustning och utveckling av metoder för kontroll av utrustningen. Systemen för övervakning av strålningen i miljön runt de båda kärnkraftverken har genomförts inom ramen för samarbetet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-4
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-11
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-7
Indexhöjning av hyror	3
Löneglidningsbesparing	-28
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-80
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-66
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-12
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-28
Nivåförändring	10
Sammanlagt	-225

2018 budget	12 213 000
2017 budget	12 438 000
2016 bokslut	13 271 000

05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 636 000 euro.

F ö r k l a r i n g : Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården främjar befolkningens hälsa och funktionsförmåga med hjälp av den styrning tillsynen kräver samt förhands- och efterhandstillsyn.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för 2018. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

— uppfyllandet av målen för spetsprojekten stöds: i den kundorienterade servicen ingår bl.a. ett offentligt servicelöfte, främjande av hälsa och välfärd och minskad ojämlikhet, programmet för utveckling av barn- och familjetjänster, utveckling och digitalisering av hemvården för äldre

— genomförandet av reformerna stöds: social- och hälsovårdsreformen, gallringen bland kommunernas uppgifter och skyldigheter och reformen av region- och centralförvaltningen

— tyngdpunkten förskjuts mot en mera proaktiv tillsyn och mot egenkontroll samtidigt som verksamhetens styrning stärks i dessa avseenden

— tillstånds- och tillsynsprocesserna blir smidigare

— fortsatt avveckling av normer och lättade administrativa bördor samt genomförande av de lagstiftningsreformer som krävs för detta.

Budgeten för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården baserar sig delvis på nettobudgetering. De bruttobudgeterade inkomsterna har budgeterats under moment 12.33.02. De inkomster som bokförs under omkostnadsmomentet är beslut om tillstånd för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och avgifter för prestationer som gäller riksomfattande tillstånd för privata serviceproducenter inom social- och hälsovården, avgifter i anslutning till alkoholnäring och sådana avgifter för verkets prestationer som fastställs enligt företagsekonomiska grunder. Därutöver betalar regionförvaltningsverken en del av de årsavgifter de tar ut hos privata serviceproducenter inom social- och hälsovården för de kostnader som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården orsakas av underhållet av registret över privata serviceproducenter.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 370	15 512	14 336
Bruttoinkomster	3 959	4 750	3 700
Nettoutgifter	12 411	10 762	10 636
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 846		
— överförts till följande år	2 205		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	4 593	4 350	4 500
— övriga intäkter	598	400	400
Intäkter sammanlagt	5 191	4 750	4 900
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 232	-	1 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader, sammanlagt	3 098	3 025	3 500
— andel av samkostnader, sammanlagt	1 218	1 725	1 400
Totalkostnader, sammanlagt	4 316	4 750	4 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	875	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	120	100	100

Produktion och kvalitetsledning

Antal ärenden som inkommer till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för avgörande

	2016 utfall	2017 prognos	2018 prognos	2017/2018 förändrings-%
Beslut om utövning av yrken inom hälso- och sjukvården	19 892	18 000	18 000	-
Beslut om legitimering av yrkesutbildade personer inom socialvården	1 700	20 000	3 000	-85,0
Tillsynsärenden	1 365	1 360	1 380	1,5
Tillstånd för avbrytande av havandeskap	944	970	970	-

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
Förändringar i verksamhetsmiljön, särskilt social- och hälsovårdsreformen och omorganiseringen av tillståndsverksamheten, styrningen och tillsynen inom social- och hälsovården i anslutning till regionförvaltningsreformen, kräver nya verksamhetssätt och även i övrigt förbättrad tillsyn. I anslutning till det planerade grundandet av statens nya tillstånds- och tillsynsmyndighet utökas samarbetet med regionförvaltningsverken ytterligare. Allt detta kräver ett gott förändringsledarskap av verkets ledning och chefer. När verksamhetsmiljön förändras är det viktigt att bevara nuvarande sakkunnigresurser och stödja vidareutveckling av dem med tanke på framtida behov. Detta sker mer planmässigt med hjälp av resultat- och utvecklingssamtal och en utbildningsplan som stöder verksamheten. Förändringen understöds genom modernare verksamhetssätt och arbetsmetoder, bl.a. digitala verktyg.

Omsorg om de anställdas välbefinnande i arbetet utgör grunden för deras funktionsförmåga. En stor arbetsvolym och ansvaret i anslutning till tjänsteåliggandena och den pågående förändringen är en utmaning för de anställdas välbefinnande i arbetet. Välbefinnandet i arbetet kontrolleras genom regelbundna enkäter och analyser av resultaten, och det satsas på utvecklingsåtgärder och uppföljning av dem. Ledning och chefer fäster större uppmärksamhet vid prioriteringen av arbetsuppgifter och hur de anställda stöds.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utförandet av uppgifter i samband med lagstadgade tjänster efter adoption	95
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-4
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-5
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-10
Indexhöjning av hyror	2
Löneglidningsbesparing	-33
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-55
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-14
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-11
Nivåförändring	15
Sammanlagt	-126

2018 budget	10 636 000
2017 budget	10 762 000
2016 bokslut	11 770 000

06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 811 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till finansiering av forsknings-, utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och som förverkligas utanför centret

2) till betalning av extra utgifter på grund av etableringen av verksamheten enligt en modell med flera driftsställen .

F ö r k l a r i n g : Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har lokaler som vid i behov kan tas i bruk i städer som är centrala med tanke på verksamheten.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för 2018. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat (resurshushållning, produktivitet, lönsamhet, kostnadsmotsvarighet)
Avsikten är att prestationerna inom ämbetsverkets avgiftsbelagda verksamhet ska produceras på ett kostnadsmotsvarigt sätt. Centret följer upp produktivitetsutvecklingen med hjälp av Statistikcentralens produktivitetsindikatorer.

Verksamhetens resultat (index 100 = år 2011)

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Produktivitetsindex för arbete	96,5	> 100	> 100
Totalproduktivitetsindex	101,4	> 100	> 100

Antal årsverken inom centret (årsv.)

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Avgiftsbelagd verksamhet	190	195	220
Avgiftsfri verksamhet	31	36	35
Sammanlagt	221	231	255

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 878	24 729	27 261
Bruttoinkomster	21 798	20 850	22 450
Nettoutgifter	3 080	3 879	4 811
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 726		
— överförts till följande år	3 708		

Finansieringsstruktur för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (1 000 år)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Budgetfinansiering	3 080	3 879	4 811
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, sammanlagt	21 798	20 850	22 450
— offentligrättsliga prestationer	19 374	18 800	20 150
— företagsekonomiska prestationer	6	100	-
— prestationer enligt speciallagar	2 155	1 950	2 050
Andra intäkter	263	-	250
Post som överförts från föregående år	2 726	-	-
Sammanlagt	27 604	24 729	27 261

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	19 380	18 900	20 150
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	11 483	12 320	12 403
— andel av samkostnaderna	7 171	6 580	7 747
Kostnader sammanlagt	18 654	18 900	20 150
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	726	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	104	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	2 155	1 950	2 050
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 049	1 322	1 316
— andel av samkostnaderna	547	628	734
Kostnader sammanlagt	1 596	1 950	2 050
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	559	–	–
Kostnadsmotsvarighet, %	135	100	100

Produktion och kvalitetsledning
— produktiviteten förbättras genom nya verksamhetssätt och effektivare processer

— samarbetet med aktörerna inom hälso- och sjukvården utökas i medicineringssäkerhetsfrågor i syfte att förbättra läkemedelssäkerheten och säkerheten när det gäller medicinering

— utvecklingen av läkemedel och läkemedelsinnovationer främjas genom att myndighetsrådgivningen anpassas så att den bättre motsvarar behoven hos nya företag som försöker komma in i branschen, funktionerna i anslutning till kliniska läkemedelsprövningar effektiviseras och verksamhetsförutsättningarna för den inhemska läkemedelsbranschen och möjligheten att utnyttja olika datalager förbättras

— samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna och en förutsebar styrning av aktörerna utökas i syfte att främja en heltäckande och effektiv tillsyn

— information och multidisciplinära verksamhetsmodeller produceras till stöd för en rationell läkemedelsbehandling och det läkemedelspolitiska beslutsfattandet

— informationen om läkemedel utvecklas på ett sakligt sätt med hjälp av nätverket för läkemedelsinformation

— utvärderingen av läkemedelsbehandling genomförs i form av ett nätverkssamarbete mellan centret och inhemska och utvalda internationella aktörer.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
Vid Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga.

Nyckeltal	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelseindex			över genomsnittet
	3,6	3,5	för staten
— sjukfrånvaron mätt i dagar/årsv.			under genomsnittet
minskar	9,4	> 9	för staten

Av anslaget är 150 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomsterna av offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och sådana inkomster som avses i läkemedelslagen (84 b §, ändring 595/2009).

Budgeten för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet baserar sig på nettobudgetering. Utgifterna täcks huvudsakligen med avgifterna för tillsyns- och serviceverksamheten. Servicen inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. Avgifter för prestationerna tas ut i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för kvalitetskontroll av läkemedel täcks av de avgifter som tas ut enligt 84 b § i läkemedelslagen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgade uppgifter på EU-nivå (ett tillägg av engångsnatur)	1 000
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-1
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-5
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-3
Indexhöjning av hyror	1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-21
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-14
Sammanlagt	932

2018 budget	4 811 000
2017 budget	3 879 000
2016 bokslut	4 062 000

07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 072 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för åtgärder enligt 15 och 20 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

F ö r k l a r i n g : Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet för 2018. Resultatmålen för varje ansvarsområde fastställs i det resultatavtal som ingås mellan ministeriet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet.

Samhälleliga effekter
Enligt de riktlinjer för arbetsmiljö och arbetshälsa som fastslagits 2011 ska regionförvaltningsmyndigheterna inom ansvarsområdet för arbetarskyddet rikta verksamheten så att, i jämförelse med 2010, 1) yrkessjukdomarna minskar med 10 %, 2) frekvensen för olycksfall i arbetet minskar med 25 % och 3) den skadliga belastningen till följd av arbete minskar med 20 % före år 2020.

Målet för ansvarsområdena för arbetarskyddet är att påverka ledningen av säkerheten på arbetsplatserna och arbetsförhållandena så att olycksfall på arbetsplatserna, yrkessjukdomar, skadlig belastning och antalet arbetstagare som går i invalidpension minskar, att anställningsvillkoren iakttas i större utsträckning och att den grå ekonomin minskar.

För att trygga en klientorienterad verksamhet ger arbetarskyddsförvaltningen följande servicelöfte:

Ansvarsområdena för arbetarskyddet sker inom ramen för de befogenheter samhället ger så att arbetsinducerade risker och olägenheter för människors hälsa hanteras på behörigt sätt. Verksamheten inom ansvarsområdena för arbetarskyddet är oberoende, opartisk och sakkunnig. Den kundinitierade efterfrågan på tjänster ska oavsett bransch och arbetsplats till fullo bemötas enligt avtalad leveranstid och tillgänglighet. Ansvarsområdena för arbetarskyddet utvecklar sin verksamhet på basis av insamlad kundrespons.

Verksamhetens resultat
På myndigheternas initiativ inriktas arbetarskyddsmyndigheternas verksamhet i regel utifrån riskerna på de branscher där de största riskerna för arbetssäkerheten finns. Målet är att arbetarskyddstillsynen stöder och främjar arbetsplatsens egna säkerhetsåtgärder. Genom tillsynen säkerställs det att arbetsgivaren och andra ansvariga instanser iakttar arbetarskyddslagstiftningen. För att säkerställa att myndigheternas verksamhet är så heltäckande som möjligt utsträcks tillsynen också till andra branscher än de som valts utifrån riskerna. Den kundinitierade tillsynen utövas till fullo enligt avtalad leveranstid och tillgänglighet.

Under fyraårsperioden 2016—2019 har följande fyra riksomfattande tillsynsprojekt fastställts och de gäller gemensamma byggarbetsplatser, inhyrd arbetskraft, reparationsbyggande och social- och hälsovårdsområdet. Med hjälp av de riksomfattande tillsynsprojekten ingriper man i de problem som uppdagas, samtidigt som man utvecklar tillsynsverksamheten.

Verksamhetens resultat
För inspektionsverksamheten uppställs följande mål:

År 2016 utfördes 28 671 inspektioner, år 2017 uppskattas antalet inspektioner vara 27 675 och år 2018 minst 27 500.

Totala kostnader (1 000 euro) och årsverken inom arbetarskyddets regionförvaltning

Resultatområde	2016 utfall	%-andel	årsv.	2017 mål	%-andel	årsv.	2018 mål	%-andel	årsv.
Verksamhet på initiativ av myndigheterna	20 162	77	325	15 800	65	273	15 626	65	272
Kundinitierad verksamhet	3 142	12	58	4 376	18	76	4 343	18	75
Förvaltnings- och stödåtgärder	2 880	11	47	4 132	17	71	4 103	17	71
Sammanlagt	26 184	100	430	24 308	100	420	24 072	100	418

Produktion och kvalitetsledning
Tillsynen över arbetarskyddet är baserad på riskbedömning. Ansvarsområdena för arbetarskyddet använder resultatgivande och enhetliga verksamhetssätt och tillsynsmetoder. Genom samarbete mellan ansvarsområdena, informationsutbyte mellan myndigheterna och spridning av god praxis garanteras en verkningsfull arbetarskyddstillsyn.

Intressentgruppssamarbete och kommunikation stöder på ett effektivt sätt ansvarsområdenas verksamhet.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
Inom ansvarsområdena för arbetarskyddet säkerställs en ändamålsenlig placering av kunnandet och personalresurserna. Utvecklandet av personalens kompetens och upprätthållandet av dess yrkeskunnande stöds och arbetshälsan ombesörjs. Specialkunnandet utvecklas och utnyttjas effektivare på riksnivå.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	26 388	24 438	24 242
Bruttoinkomster	204	130	170
Nettoutgifter	26 184	24 308	24 072
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 757		
— överförts till följande år	3 906		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-8
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-37
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	23
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
Nivåförändring	-105
Sammanlagt	-236

2018 budget	24 072 000
2017 budget	24 308 000
2016 bokslut	25 333 000

08. Omkostnader för en tillståndsmyndighet för administrering av användningen av social- och hälsovårdsuppgifter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till uppgörande av informationsbeskrivningar över datainnehållet i de register som ingår i elektroniska tjänster och av hur registeruppgifterna lämpar sig för sitt ändamål

2) till en rådgivningstjänst för tillstånd att använda tillståndsmyndighetens uppgifter och utvecklande av tjänsten

3) till underhållet av en nationell elektronisk portal för användningstillstånd och driften och utvecklandet av ett ärendehanteringssystem för tillståndsärenden

4) till en tjänst för användningstillstånd och meddelandet av beslut om användningstillstånd

5) till integrering i tillståndsprocessen av de etiska överväganden som tillståndsutredningarna förutsätter

6) till en tjänst för samkörning och utlämnande av uppgifter och utvecklande av den

7) till en förvaringstjänst för kodnycklar

8) till utvecklande och underhåll av en informationssäker teknisk anslutning för utlämnande av uppgifter

9) till utvecklande och underhåll av en informationssäker elektronisk användarmiljö för hantering av information som lämnats ut till sökande

10) till utvecklande av samarbetet mellan tillståndsmyndigheten och de registeransvariga

11) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning av tillståndsmyndigheten.

Förklaring: Anslaget får användas för utvecklande och underhåll av tillståndsmyndighetens basservice och infrastruktur. De som får användningstillstånd betalar en avgift för tillstånd och för de tjänster de behöver, såsom för insamling, samkörning, teknisk bearbetning och utlämnande av uppgifter med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt och de beslut som tillståndsmyndighetens styrgrupp fattat. Tillståndsmyndigheten ersätter den registeransvariga myndigheten för den andel av avgiften som tillkommer den.

Social- och hälsovårdsministeriet ställer upp resultatmålen för tillståndsmyndigheten och dess verksamhet utifrån det förslag som tillståndsmyndighetens styrgrupp utarbetat.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om informationssäker användning av social- och hälsouppgifter och till vissa lagar som har samband med den.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fortlöpande verksamhet	800
Investeringar av engångsnatur	1 000
Sammanlagt	1 800

2018 budget	1 800 000

20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 485 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973)

2) till betalning av arvoden och ersättningar enligt förordningen om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (862/2004)

3) till betalning av utgifterna för utbildning av specialister i rättsmedicin i form av köptjänster från universiteten

4) till betalning av utgifter som uppkommer på grund av transporter av avlidna.

F ö r k l a r i n g : År 2016 utfördes 8 836 obduktioner, år 2017 utförs uppskattningsvis 8 736 obduktioner och år 2018 uppskattningsvis 8 636 obduktioner.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för transporter av avlidna (överföring från moment 26.10.01)	4 270
Sammanlagt	4 270

2018 budget	12 485 000
2017 budget	8 215 000
2016 bokslut	7 578 649

03. Forskning och utveckling

F ö r k l a r i n g : Utgifterna under kapitlet föranleds i huvudsak av verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, av omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd, av statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter och av genomförandet av spetsprojekten och reformerna inom ramen för det strategiska målet välfärd och hälsa i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt förvaltningsområde. Målsättningen för denna politik är att producera sådana forskningsrön som systematiskt kan utnyttjas för olika utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitiken, såsom

beredning och verkställande av lagstiftning, olika program och projekt och ministeriets beslutsfattande i övrigt.

Forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska kunna nås. Forsknings- och utvecklingspolitiken innebär strategiskt beslutsfattande och beredning och verkställande av lagstiftning och budget samtidigt som den är en investering som stöder informationsstyrningen. Vid forskningsinrättningarna inom förvaltningsområdet bedrivs också verksamhet i anslutning till omsättande av resultaten av forskningen och utvecklingen i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har forskningsinrättningarna lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter som ansluter sig till t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför särskilda risksituationer.

Effekter
Grunden för forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är strategidokumentet Ett socialt hållbart Finland 2020 och prioriteringarna i regeringsprogrammet. Förvaltningsområdets forsknings- och utvecklingsverksamheten, informationsproduktion och informationsförmedling fördelas på följande strategiska mål under regeringsperioden:

— främjandet av hälsan och det tidiga stödet har genom lagstiftningsändringar och bättre verkställighet etablerats och gjorts förvaltningsövergripande i beslutsfattandet, servicen och arbetslivet och skillnaderna i hälsa och välbefinnande har minskat

— individer i olika åldrar uppmuntras till att ta ansvar för det egna hälsotillståndet och den egna livsföringen, det offentliga servicelöftet har fastställts inom ramen för samhällets ekonomiska bärkraft och det finns större utrymme för fungerande alternativ som utgår från individens personliga livssituation

— barns och familjers välfärd och egna resurser stärks

— hemtjänster och närståendevård för äldre prioriteras

— social- och hälsovårdsreformen har förbättrat basservicen och informationssystemen

— den sociala tryggheten läggs om så att den är inkluderande och uppmuntrar till arbete.

Dessutom prioriteras det hälsofrämjande arbetet, ett förebyggande arbetssätt och ett tidigt stöd liksom tidiga ingripanden.

Verksamhetens resultat
Inom delområdet för hälsofrämjande strävar man efter att minska riskfaktorerna för folksjukdomar, förebygga olyckor och skapa förhållanden som främjar hälsan. Ett särskilt mål är att få tobaksrökning, alkoholkonsumtion och överviktighet under kontroll (moment 33.03.04 och moment 33.03.50).

Genom att öka välbefinnandet i arbetslivet och den fysiska och mentala hälsan försöker man öka arbetets attraktivitet. Också säkerställandet av jämställdheten i arbetslivet och samordnandet av arbete och familjeliv är av hög prioritet (moment 33.03.50).

Ett förebyggande perspektiv på fattigdom och utslagning är den primära verksamhetsmodellen. Man tar sig an barnens, de ungas och familjernas problem med hjälp av nya modeller, långtidsarbetslösheten bekämpas och utkomsten tryggas för dem som löper störst risk att bli fattiga (moment 33.03.04 och moment 33.03.50).

Ett fungerande servicesystem och kunnig arbetskraft i tillräcklig utsträckning skapar grund för tjänster av hög kvalitet. En särskild utmaning är tryggandet av basservice och service för den åldrande befolkningen. Ett hjälpmedel kommer att vara ett utbrett utnyttjande av den nya teknologin och utvecklandet av den (moment 33.03.04).

De produktivitetsfrämjande åtgärderna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde avser effektivisering av forskningsverksamheten vid Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet.

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 48 541 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av sådana medlemsavgifter till internationella och inhemska organisationer som har anknytning till verksamheten, av finansiella bidrag till samfinansierade projekt, av projekt som genomförs utomlands, av utgifter som föranleds av understöd för kompletterande utbildning och av utgifter som föranleds av samarbetsprojekt

2) till betalning av utgifter för projekt som EU har godkänt

3) till Stiftelsen för alkoholforskning, för utarbetande av riktlinjer för god medicinsk praxis, för tekniskt underhåll av cancer- och synskaderegistret vid Suomen Syöpäyhdistys — Cancerföreningen i Finland ry och Synskadades Centralförbund rf och till betalning av statsunderstöd och andra utgifter för utvecklingsprojekt vid stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö och utvecklingsprojekt som gäller social- och hälsovårdens informationsförvaltning

4) till betalning av stipendier som direkt hänför sig till inkomsterna av den nettobudgeterade samfinansierade verksamheten

5) för hälsofrämjande projekt som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför

6) för projekt i anslutning till förebyggande och övervakning av smittsamma sjukdomar som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför

7) för utgifter för styrning och utvärdering av den funktion för insamling av basinformation om det nya servicesystem som inrättas inom social- och hälsovården (för att utföra den uppgift som anges i lagen om ordnandet av social- och hälsovården).

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd har till uppgift att främja befolkningens välfärd och hälsa, förebygga sjukdomar och sociala problem och utveckla social- och hälsovårdstjänster. Institutet genomför sin uppgift genom forskning, uppföljning och utvärdering, utvecklingsarbete, expertpåverkan och myndighetsuppgifter samt internationellt samarbete. Institutet för hälsa och välfärd är dessutom statistikmyndighet inom sitt område samtidigt som institutet sörjer för kunskapsunderlaget inom uppgiftsområdet och för utnyttjandet av det.

Den i administrativt hänseende självständiga Stiftelsen för alkoholforskning främjar och stöder alkoholforskning och annan rusmedelsforskning genom att dela ut stipendier och genom att bedriva eller låta bedriva forskning samt genom att idka publikationsverksamhet i anslutning till forskningen. Av anslaget har 350 000 euro reserverats för betalning av statsbidrag till Stiftelsen för alkoholforskning.

Institutets verksamhet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd samt social- och hälsovårdsministeriets strategi Ett socialt hållbart Finland 2020. Bland målen ingår enligt de centrala riktlinjerna för institutet förnyelse, ett effektivt utnyttjande av kunskapsmaterialet, anticipering, prioritering och satsningar på arbetsgemenskapen.

Inom institutets verksamhet understryks dess roll som sakkunniginrättning genom att utnyttjandet av information främjas på alla nivåer inom beslutsfattandet. Detta stöder institutets verksamhet när det gäller att utveckla datalager och information och att underlätta utnyttjandet av dem.

Verksamhetens resultat
När resurserna minskar anpassar Institutet för hälsa och välfärd sin verksamhet så att riskerna i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet och uppfyllandet av de sakkunnig- och myndighetsuppgifter institutet har minimeras. Nedskärningarna fördelas i enlighet med strategin. Kärnfunktionerna fungerar effektivt, ekonomiskt och kundinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Institutets produktivitet ökar och överskottet av den avgiftsbelagda verksamheten används till produktutveckling och investeringar. Institutets informations- och statistikproduktion samt nättjänster och portaler utgör tillsammans en fungerande helhet och tjänar kundernas behov av information. Institutets organisation fungerar som en helhet och organisationsstrukturen stöder institutets strategiska riktlinjer. Förvaltnings- och verksamhetsmetoderna vid Institutet för hälsa och välfärd främjar integreringen av jämställdhetsperspektivet mellan könen. Finansieringsstrukturen för Institutet för hälsa och välfärd är ändamålsenlig.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser
Institutet för hälsa och välfärd utvecklar och förnyar kunskapskapitalet. Personalens aktionsberedskap och kunnande utvecklas i enlighet med institutets strategi. Ledarskapet är professionellt och sporrande. Det välbefinnande som personalen upplever i sitt arbete ökar och arbetsgivarbilden blir bättre. Personalplaneringen är långsiktig.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats medfinansieringen i avtalsundersökningar och andra gemensamma projekt, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten och beställda undersökningar som grundar sig på separata avtal, övriga försäljningsinkomster av den avgiftsbelagda verksamheten såsom royaltyer och motsvarande samt erhållna donationsmedel och sponsorinkomster.

Inkomsterna av försäljning och förmedling av sällan förekommande vaccin har antecknats under moment 12.33.03.

Andel av anslaget som enligt uppskattning används för understöden (euro)

Stiftelsen för alkoholforskning	350 000
Riktlinjer för god medicinsk praxis	756 000
Cancerföreningen i Finland	926 000
Synskadades Centralförbund	140 000
Stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö	200 000
Sammanlagt	2 372 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	85 971	80 502	79 841
Bruttoinkomster	30 924	31 000	31 300
Nettoutgifter	55 047	49 502	48 541
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 849		
— överförts till följande år	8 107		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom Institutet för hälsa och välfärd (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 898	7 700	8 000
Intäkter sammanlagt	7 898	7 700	8 000
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	-	20	20
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 950	5 335	5 490
— andel av samkostnaderna	1 838	1 994	2 016
Kostnader sammanlagt	6 788	7 329	7 506
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 110	371	494
Kostnadsmotsvarighet, %	116	105	107

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten inom Institutet för hälsa och välfärd (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	11 421	12 700	12 700
— finansiering från EU	3 867	3 900	3 900
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 253	1 200	1 200
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	5 652	5 500	5 500
Intäkter sammanlagt	22 193	23 300	23 300
Totala kostnader för projekten	32 877	34 500	34 500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-10 684	-11 200	-11 200
Självfinansieringsandel, %	68	68	68

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken resultatområdesvis

	2016 utfall	årsv.	2017 uppskattning	årsv.	2018 mål	årsv.
Välfärd	14 239	151	13 175	144	13 400	143
Hälsa	20 353	194	18 885	186	18 635	184
Infektionssjukdomar	8 768	94	8 024	90	7 920	89
Hälsoskydd	10 721	124	9 854	119	9 725	118
System	10 501	100	9 671	96	9 542	95
Statens tjänster	9 690	133	10 365	128	10 230	146
Informationstjänster	11 699	151	10 528	144	10 389	143
Sammanlagt	85 971	947	80 502	907	79 841	918

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrättande av en rättsodontologtjänst	120
Stödtelefonverksamheten för offer för våld i nära relationer (överföring från moment 25.01.50)	78
Säkerställande av effektiv verksamhet vid stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö	200
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-16
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-60
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-20
Indexhöjning av hyror	14
Löneglidningsbesparing	-283
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-430
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-245
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	68
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	29

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-151
Nivåförändring	-259
Sammanlagt	-961

2018 budget	48 541 000
2017 I tilläggsb.	120 000
2017 budget	49 502 000
2016 bokslut	56 305 000

25. Ett nationellt genomcentrum och ett nationellt cancercentrum (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifterna för det förberedande arbetet och inrättandet av det nationella genomcentrumet

2) till betalning av utgifterna för förenhetligandet av funktioner och för de utgifter den gemensamma aktören har för förberedelser och inrättande

3) till betalning av utgifterna för det förberedande arbetet och inrättandet av det nationella cancercentrumet

4) till betalning av statsunderstöd till kommuner, samkommuner, högskolor och allmännyttiga samfund för förberedelser och genomförande av projekt

5) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

F ö r k l a r i n g : I beslutet om det spetsprojekt (spetsprojekt 1: Konkurrenskraften stärks genom förbättrade förutsättningar för näringsliv och företagande) som ska stödja det strategiska målet för sysselsättningen och konkurrenskraften åren 2016—2018 i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram ingick följande åtgärd: Finland blir ett föregångsland för utnyttjande av genominformation. Social- och hälsovårdsministeriet svarar för beredningen och genomförandet av åtgärden i samarbete med arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och andra aktörer (sjukvårdsdistrikt, högskolor, sakkunniginrättningar).

Målen för åtgärden är följande:

— i Finland inrättas ett genomcentrum i syfte att göra vårt land till ett föregångsland och en internationellt eftertraktad samarbetspartner för hälso- och sjukvård, toppforskning och global affärsverksamhet som utnyttjar genominformation

— funktionerna vid offentliga biobanker effektiviseras genom att verksamhetssätten förenhetligas, och ett effektivt samarbete med genomcentret säkerställs

— ett nationellt cancercentrum inrättas.

För kostnaderna för genomförandet anvisas sammanlagt 17 miljoner euro åren 2017—2020.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beräknade kostnader för förenhetligande av de offentliga biobankernas funktioner och tillsättande av en gemensam aktör	700
Kostnader för inrättande av ett genomcenter	200
Nivåförändring	700
Sammanlagt	1 600

2018 budget	7 400 000
2017 budget	5 800 000

31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) för en översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården i enlighet med regeringens strategiska mål, bl.a. genom ett försök med servicesedlar och ett försök med basinkomst samt för åtgärder som stöder klientens delaktighet

2) för utvärdering av en bosättningsbaserad fördelning av den sociala tryggheten i ett inhemskt och ett utländskt perspektiv och de åtgärder detta medför

3) för främjande av hälsa och välfärd och minskande av ojämlikhet genom ändrade vardagsmiljöer som ger bättre möjligheter till välfärd och hälsa

4) för genomförande av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster bl.a. genom inrättande av regionala kunskaps- och stödcentrum för sådana barn och ungdomar med svåra symtom som behöver särskilt stöd och särskild hjälp

5) för utvecklande av äldrevården och den nya verksamhetsmodellen för närståendevården för alla ålderskategorier, bl.a. genom pilotförsök i kommunerna och bidrag

6) för stödjande av partiellt arbetsföra personers möjligheter att komma ut i arbetslivet

7) till betalning av omkostnader för genomförande av projekt, till betalning av forsknings- och utvecklingsprojekt och försök samt startbidrag och till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd i samband med genomförandet till kommuner, samkommuner, Folkpensionsanstalten, allmännyttiga samfund och företag

8) till övervakning och kontroll av projekt

9) till avlönande av personal motsvarande högst åtta årsverken för uppgifter som gäller beredning, genomförande och administration

10) till betalning av ersättningar för riksomfattande uppgifter i anslutning till förvaltningen av statsunderstöd för projekt.

Förklaring: Genomförandet av det strategiska målet välfärd och hälsa i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram stöds med hjälp av fem spetsprojekt åren 2016—2018. För genomförandet av dessa spetsprojekt anvisas sammanlagt 130 miljoner euro, varav 50,5 miljoner euro 2018. Spetsprojekten omfattar bl.a. försök med servicesedlar och basinkomst och utvärdering av en bosättningsbaserad fördelning av den sociala tryggheten.

Målen för spetsprojekten
— klient- och patientorienterade verksamhetsprocesser: processer som stöder egen aktivitet inom social- och hälsovården samt en ändamålsenlig social trygghet

— hälsa och välfärd främjas och ojämlikheten blir mindre: sunda levnadsvanor, såsom motion, blir vanligare, den psykiska hälsan i varje finländares vardag stärks och välfärds- och hälsoskillnader minskar

— programmet för utveckling av barn- och familjetjänster: tjänsterna blir mer barn- och familjeorienterade, förebyggande och verkningsfulla

— hemvården för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras: tjänsterna för äldre personer och närstående- och familjevårdare blir mer jämlika, bättre samordnade och kostnadssänkande

— vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra: partiellt arbetsföra stannar kvar i arbetslivet och sysselsätts på den öppna arbetsmarknaden i betydligt större utsträckning.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kundorienterad service	16 500
Hälsa och välfärd ska främjas och ojämlikheten bli mindre	3 000
Ett program för utveckling av barn- och familjetjänster	16 000
Vården för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras	9 000
Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra	6 000
Sammanlagt	50 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hemvården för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras	450
Hälsa och välfärd ska främjas och ojämlikheten bli mindre	-300
Kundorienterad service	-50
Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster	1 500
Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra	-790
Sammanlagt	810

2018 budget	50 500 000
2017 budget	49 690 000
2016 bokslut	36 300 000

50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 23 222 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det statsbidrag som med stöd av 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) ska betalas för utgifterna för Arbetshälsoinstitutets verksamhet

2) till finansiering av forskningsprojekt som EU har godkänt.

Av anslaget får högst 350 000 euro användas till betalning av utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalen inom företagshälsovården.

Förklaring: För de utgifter som social- och hälsovårdsministeriet fastställt betalas till Arbetshälsoinstitutet 80 % av kostnaderna i statsbidrag, dock så att den andel som motsvarar mervärdesskatten beviljas som utökat statsbidrag med stöd av 3 § 2 mom. i den lag som nämns ovan.

Av statsbidraget beräknas 14 750 000 euro hänföra sig till löneutgifter och 8 122 000 euro till övriga utgifter och 350 000 euro till utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalen inom företagshälsovården.

Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentligrättsligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Arbetshälsoinstitutet är en forsknings- och sakkunniginrättning som främjar hälsa och säkerhet i arbetet som en del av ett gott liv.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Arbetshälsoinstitutet för 2018. Resultatmålen för varje ansvarsområde fastställs i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat
I enlighet med regeringens spetsprojekt genomför Arbetshälsoinstitutet följande åtgärder:

Regeringsprogrammets strategiska insatsområden; Välfärd och hälsa

Hälsa och välfärd ska främjas och ojämlikheten bli mindre. Arbetshälsoinstitutet stöder företagshälsovården när servicen skräddarsys, vidareutvecklar kvalitetsportalen, PIRA och eSYTY, stöder utvecklandet av den skräddarsydda företagshälsovårdsservicen målgruppsvis med beaktande av SMF-företagens behov, utvecklar kompetensen inom företagshälsovården, sammanställer datalager från arbetslivet, stöder programmet för byggnadshälsa samt arbetsförhållandena och arbetarskyddet, erbjuder verktyg för hantering av psykosocial stress och stöder verkställandet av åtgärder enligt riktlinjerna i Hälsa i arbete 2025.

Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra: Arbetshälsoinstitutet bidrar till att höja parternas kompetens för att stödja sysselsättandet av partiellt arbetsföra samt utvecklar servicesystemet och stödinsatserna för detta ändamål.

Strukturpolitiska reformer; Social- och hälsovårdsreformen: Arbetshälsoinstitutet deltar i fastställandet av företagshälsovårdens roll och uppgifter, stöder de regionala aktörerna i utformningen av de praktiska samarbetsformerna och ger akt på social- och hälsovårdspersonalens välbefinnande under reformens gång.

Digitalisering, försöksverksamhet och avveckling av normer, införande av en försökskultur: Arbetshälsoinstitutet förbättrar företagshälsovårdens genomslag på arbetsplatserna, genomför projektet Arbetsliv 2020 och intensifierar samarbetet i nätverk, utvecklar ledningen och deltar i införandet av verksamhetsmodellen med service från ett enda serviceställe.

Regeringsprogrammets strategiska insatsområden; Kompetens och utbildning

Kompetens och utbildning, ett snabbare inträde i arbetslivet, ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti: Arbetshälsoinstitutet deltar i engagerandet av unga i arbetslivet genom att erbjuda modeller som visat sig vara effektiva.

I överensstämmelse med social- och hälsovårdsministeriets strategi genomför Arbetshälsoinstitutet åtgärder med följande innehåll:

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *En stadig grund för välfärden* – längre arbetskarriärer genom välbefinnande i arbetet utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att förlänga arbetskarriärerna och förbättra arbetslivets kvalitet genom att

— minska arbetsoförmågan och sjukfrånvaron, i synnerhet på grund av psykiska problem och sjukdomar i stöd- och rörelseorganen

— förlänga tiden i arbetslivet och främja deltagandet och minska ojämlikheten i arbetslivet

— främja kvaliteten i arbetslivet (nätverksbildning och beaktande av små arbetsplatsers behov)

— förbättra välbefinnandet i arbetet i ett arbetsliv i förändring.

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *Tillgång till välfärd för alla* - nya servicestrukturer och verksamhetssätt utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att förbättra företagshälsovårdens effektivitet genom att

— förbättra samarbetet inom företagshälsovården

— utveckla kompetensen hos företagshälsovårdens personal

— stödja vars och ens individuella arbetsförmåga genom företagshälsovården

— utveckla kvalitetssystemen inom företagshälsovården

— utveckla företagshälsovården som ett led i social- och hälsovårdsreformen.

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *En livsmiljö som stöder hälsa och välmående* - samhällsfunktionerna i särskilda situationer tryggas utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att trygga säkerheten i olika arbetsmiljöer genom att

— hantera risker förknippade med kemikalier i krissituationer

— bedriva verksamhet inom samordningsnätverket för miljökänslighet

— säkra en inomhusmiljö som ökar välbefinnandet och produktiviteten när nya lokaler byggs

— förbättra säkerheten hos ny teknik i arbetsmiljön, bl.a. nanoteknik.

Hantering av mänskliga resurser
Arbetshälsoinstitutet anpassar sina personalresurser enligt möjligheterna att finansiera verksamheten.

Produktion och kvalitetsledning

Arbetshälsoinstitutets kvantitativa prestationer

	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Vetenskapliga publikationer	237[1)]	200	250
Populariserade publikationer	142	350	200
Besökare på webbsidorna antal/mån.	175 000	250 000	267 000
Mätningar och analyser av arbetsmiljön	65 050	60 000	63 350
Undersökningar för bedömning av yrkessjukdomar och arbetsförmåga	2 029	1 800	2 000
Kursdeltagardagar	24 400	30 000	32 000

[1)] Ändrat kalkyleringssätt i och med övergången till det riksomfattande systemet VIRTA

För Arbetshälsoinstitutets totala utgifter, som beräknas uppgå till 51 522 000 euro, beviljas 23 222 000 euro i statsbidrag. Omfattningen av verksamheten resultatområdesvis beräknas vara följande under år 2018:

Verksamhetens omfattning resultatområdesvis år 2016—2018 (1 000 euro)

	Utgifter			Egen finansiering			Statsbidrag		
	2016 utfall	2017 upp-skattning	2018 upp-skattning	2016 utfall	2017 upp-skattning	2018 upp-skattning	2016 utfall	2017 upp-skattning	2018 upp-skattning
Forskning och utveckling	18 274	17 741	17 122	8 600	9 000	9 000	9 674	8 741	8 122
Sakkunnigarbete	5 319	5 310	6 300	500	-	500	4 819	5 310	5 800
Intern verksamhet	11 201	8 167	8 200	1 200	300	300	10 001	7 867	7 900
Utbildning och service	19 403	19 804	19 900	18 617	18 500	18 500	786	1 304	1 400
Sammanlagt	54 197	51 022	51 522	28 917	27 800	28 300	25 280	23 222	23 222
Finansieringsandel, %				53	54	55	47	46	45

2018 budget	23 222 000
2017 budget	23 222 000
2016 bokslut	25 280 000

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 302 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och byggande av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter

2) till sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver på de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt

3) till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd

4) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska planering och verksamhetsplanering och beslutsfattandet

5) till betalning av omkostnader och finansieringsunderstöd som föranleds av genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets ansvarsområde

6) till finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som EU godkänner

7) till utgifter för kontrollen av och tillsynen över projekt

8) för översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården för unga i enlighet med ungdomsgarantin

9) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: Anslaget stöder skapandet av nätverk för verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av samfungerande datasystem, framför allt genom att man på nationell nivå inför sådana tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltningstjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att genom effektiverat utnyttjande av datatekniken också förbättra tillgången till service och servicekvalitet på lika villkor samt att stödja människors företagsamhet och möjligheter att bo kvar hemma och klara sig på egen hand. Målet är också att säkerställa att den nya datatekniken tas i bruk på ett jämlikt sätt i hela landet, bl.a. genom införandet av elektroniska hälsovårdstjänster för medborgarna.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär tre femtedelar och konsumtionsutgifterna ungefär två femtedelar. Variationen i fråga om andelarna föranleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts upp för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-4 500
Kompetens och utbildning: Ungdomsgarantin	-500
Palliativ vård och vård i livets slutskede	1 000
Vård av drogmissbrukande mödrar	3 000
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-270
Sammanlagt	-1 270

2018 budget	6 302 000
2017 budget	7 572 000
2016 bokslut	5 507 000

10. Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds närmast av moderskapsunderstödet, barnbidraget, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget, underhållsstödet, ordnandet av tolktjänster och det grundläggande utkomststödet samt av Folkpensionsanstaltens omkostnader.

Avsikten med moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget och barnbidraget är att utjämna de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra familjer på grund av barnens födelse och underhåll och internationella adoptioner. Förmånerna betalas till barnfamiljerna för varje barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Syftet är att förhindra att en arbetstagare och dennes familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Då en värnpliktig fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen eller civiltjänstlagen betalas till den värnpliktiges anhöriga militärunderstöd, under förutsättning att den värnpliktiges tjänstgöring minskat den sökandes möjligheter till utkomst och att sökanden är i behov av understöd.

Genom bostadsbidraget främjas möjligheten för barnfamiljer och andra hushåll som är i behov av stöd att uppnå och bevara en rimlig boendenivå genom att man sänker deras boendeutgifter.

Avsikten med underhållsstödet är att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer då barnets privaträttsliga underhåll inte tryggas. Bestämmelser om underhållsstödets belopp och om förutsättningarna för erhållande av stödet finns i lagen om underhållsstöd (580/2008).

Avsikten med ordnandet av tolkstjänster är att erbjuda svårt hörselskadade, hörsel- och synskadade och personer med talskada de tolkningstjänster de behöver.

Utkomststödet är den sociala trygghetsförmån som används i sista hand. Det grundläggande utkomststödet beviljas och betalas ut av Folkpensionsanstalten, som för ändamålet får en förskottsbetalning av statens medel till fullt belopp. Kommunernas andel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet är 50 %, och den beaktas som avdrag under momentet för statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen. Statsandelen för kompletterande och förebyggande utkomststöd ingår i den kalkylerade statsandelen för kommunal basservice som betalas under moment 28.90.30.

De ovan nämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet med statens medel.

Verksamhetens omfattning 2016—2018

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Moderskapsunderstöd			
Antal moderskapsunderstöd (barn)	51 436	52 600	53 200
Moderskapsunderstödens belopp, euro	140	140	170
Internationell adoption			
Antal adoptionsunderstöd (barn)	59	90	90
Barnbidrag			
Antal barn vid utgången av året	1 003 815	1 002 700	1 000 800
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	162 515	160 500	157 200
Antal familjer som lyfter barnbidrag	548 909	549 000	548 000
Barnbidragens belopp euro/mån.			
1:a barnet	95,75	94,88	94,88
2:a barnet	105,80	104,84	104,84
3:e barnet	135,01	133,79	133,79
4:e barnet	154,64	153,24	153,24
5:e barnet osv.	174,27	172,69	172,69
Förhöjning till ensamförsörjare euro/mån.	48,55	48,55	53,55
Stöd för hemvård av barn som ska ersättas till personer som är bosatta utomlands			
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	431	400	400
Militärunderstöd			
Antal personer som omfattas av understödet	9 192	9 600	9 500
Understödets genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	347	359	350
Allmänt bostadsbidrag			
Antal hushåll som får bostadsbidrag	266 818	417 421	415 687
Barnfamiljer som får bidraget, varav	90 520	71 000	70 000
— ensamförsörjare	59 308	59 000	57 000
Arbetslösa hushåll[1)]	157 687	160 000	155 000
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	328	325	338
Bostadsbidragstagare i hyresbostäder			
— genomsnittlig hyra euro/m^2/mån	11,61	11,70	11,90
— genomsnittlig bostadsyta m^2	53,5	53,5	53,5
Boendeutgifternas andel av bostadsbidragsinkomsterna för bostadsbidragstagare i hyresbostäder (%)			
— utan bostadsbidrag	57,6	58,0	59,0
— när bostadsbidrag lyfts	26,5	27,0	27,0
— bostadsbidragets andel av den genomsnittliga hyran (%)	53,9	53,2	53,0
Underhållsstöd			
Barn som fått underhållsstöd (situationen 31.12), till vilka underhållsstödet betalats	107 432	110 600	111 700
— till fullt belopp	86 393	89 750	91 400

Verksamhetens omfattning 2016—2018

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
— som komplement till underhållsbidraget eller i övrigt nedsatt	21 936	21 150	20 550
Underhållsstöd till fullt belopp euro/mån.	155,17	156,09	157,37
Tolktjänster			
Berättigade till tolktjänster	5 853	6 000	6 200
Grundläggande utkomststöd			
Antal mottagare under året	350 000	482 900	486 400
Antal hushåll under året	235 000	314 600	316 800

[1)] Stödtagaren eller åtminstone en av makarna är arbetslös.

50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 750 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) och till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar samt till planering och vidareutveckling av förpackningen

2) till betalning av understöd för kostnader som föranleds av internationell adoption.

Förklaring: Moderskapsunderstödet är en ersättning som familjen kan få i form av antingen pengar eller moderskapsförpackning och det betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Moderskapsunderstödets storlek fastställs av statsrådet. Av dem som har rätt till moderskapsunderstöd väljer ca 66 % moderskapsförpackningen och resten av understödet i pengar, medan de övriga lyfter hela understödet i pengar.

En adoptivförälder får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föranleds av internationell adoption. Bestämmelser om stödets belopp finns i statsrådets förordning om moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag (885/2002). Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % av ovan nämnda stöd.

Av anslaget beräknas 11 050 000 euro åtgå till betalning av moderskapsunderstöd och 700 000 euro till betalning/ersättande av utgifter som föranleds av internationell adoption.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av moderskapsunderstödet med 30 euro	1 650
Ändring i behovskalkylen	-400
Sammanlagt	1 250

2018 budget	11 750 000
2017 budget	10 500 000
2016 bokslut	10 455 000

51. Barnbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 369 900 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992).

F ö r k l a r i n g : Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Om barnbidragets storlek bestäms i barnbidragslagen. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn blir större när antalet barn i familjen ökar. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av barnbidraget till ensamförsörjare	9 500
Minskning av det beräknade antalet asylsökande	-1 000
Ändring i behovskalkylen	900
Sammanlagt	9 400

2018 budget	1 369 900 000
2017 budget	1 360 500 000
2016 bokslut	1 372 800 000

52. Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar som staten betalar enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996).

F ö r k l a r i n g : Det beräknas att stöd för hemvård av barn år 2018 betalas till i medeltal 400 familjer i utlandet per månad.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-800
Sammanlagt	-800

2018 budget	3 800 000
2017 I tilläggsb.	-1 300 000
2017 budget	4 600 000
2016 bokslut	2 473 821

53. Militärunderstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

F ö r k l a r i n g : Understödet till värnpliktigas anhöriga består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. I militärunderstöd betalas till den värnpliktige själv sådana räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i den värnpliktiges bruk. Av understödstagarna är ca 5,5 % årligen anhöriga till beväringar och civiltjänstgörare. Grundbidragets belopp för de anhöriga utgör sammanlagt ca 1 400 000 euro på årsnivå.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	1 100
Sammanlagt	1 100

2018 budget	17 600 000
2017 budget	16 500 000
2016 bokslut	16 000 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 478 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014).

F ö r k l a r i n g : Det allmänna bostadsbidraget grundar sig på den totala hyran och på definitionen av den lineära självrisken. På behovet av bostadsbidrag inverkar de förändringar som sker i antalet bidragstagare samt i bidragstagarnas boendeutgifter och inkomster.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag om att de maximala boendeutgifter som ersätts av det allmänna bostadsbidraget ska bindas till levnadskostnadsindex och frysas samt om införande av ett principiellt bostadsbidrag för en del av en bostad.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Aktiveringsmodellen inom arbetslöshetsskyddet	4 000
Bindande av bostadsutgifterna till levnadskostnadsindex	-12 000
Bostadsbidrag för en del av en bostad, 80 % av de maximala boendeutgifterna	-4 000
Ett pensionsbidrag av engångsnatur för långtidsarbetslösa	-3 700
Frysning av de maximala boendeutgifterna 2018	-12 000
Frysning av de maximala boendeutgifterna till 5 %	-21 600
Precisering av inbesparingen i indexbundna utgifter	-7 400
Precisering av kostnaderna för inkomstens skyddade belopp	40 000
Precisering av kostnadseffekterna av bostadsbidragsreformen (2015)	20 000
Studerande börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget	135 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Studerande börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget, extrakostnader	31 500
Studerande på Åland fortsätter att omfattas av studiestöd	-250
Ändring i behovskalkylen	52 350
Sammanlagt	222 400

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	1 478 800 000
2017 budget	1 256 400 000
2016 bokslut	1 075 310 000

55. Underhållsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 214 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

F ö r k l a r i n g : Bestämmelser om underhållsstödets belopp och om förutsättningarna för erhållande av stödet finns i lagen om underhållsstöd. Vid dimensioneringen av anslaget beaktas det underhållsstöd som ska betalas ut under året. Under moment 12.33.98 intäktsförs regressfordringarna och återkravsfordringarna på underhållsstödet, som beräknas uppgå till 66 300 000. Anslagen gäller inte landskapet Åland med vilket Folkpensionsanstalten har ett separat avtal om utbetalningen av underhållsstöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	1 100
Sammanlagt	1 100

2018 budget	214 600 000
2017 budget	213 500 000
2016 bokslut	204 714 399

56. Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 49 400 000 euro.

Anslaget får användas till ordnande av tolktjänster enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010).

F ö r k l a r i n g : Folkpensionsanstalten svarar för ordnandet av tolktjänsterna för personer med funktionsnedsättning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	2 500
Sammanlagt	2 500

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	49 400 000
2017 budget	46 900 000
2016 bokslut	42 373 204

57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 820 900 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av förskott enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet.

F ö r k l a r i n g : Det grundläggande utkomststödet innehåller en grunddel samt övriga grundutgifter, till vilka hör boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, kostnader för användning av hushållselektricitet, hemförsäkringspremier samt hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Storleken på utkomststödets grunddel fastställs i 9 § i lagen om utkomststöd (1412/1997). Enligt 9 a § i den lagen justeras beloppen i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001). Storleken på grunddelen för en ensamboende vuxen är 487,89 euro i månaden 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Aktiveringsmodellen inom arbetslöshetsskyddet	4 000
Bindande av bostadsutgifterna till levnadskostnadsindex	5 000
Bostadsbidrag för en del av en bostad, 80 % av de maximala boendeutgifterna	1 600
Frysning av de maximala boendeutgifterna 2018	5 000
Frysning av de maximala boendeutgifterna till 5 %	3 800
Höjning av garantipensionen	-200
Studerande börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget	-8 200
Ändring i behovskalkylen	-21 738
Sammanlagt	-10 738

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	820 900 000
2017 budget	831 638 000
2016 bokslut	314 867 985

60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 320 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur allmänna fonden för social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

2) till betalning av statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur sjukförsäkringsfonden i enlighet med 18 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004)

3) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur folkpensionsfonden enligt 98 § i folkpensionslagen (568/2007), 36 § i lagen om garantipension (703/

2010), 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007), 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 15 § i lagen om lagen om frontmannapension (119/1977) och 9 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)

4) till betalning av omkostnaderna för den kontaktpunkt som avses i 27 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Förklaring: Den andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader som ska betalas ur fonderna för social trygghet bestäms enligt 12 f § i lagen om Folkpensionsanstalten i förhållande till omkostnaderna för verkställigheten av förmåner. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas uppskattningsvis 47 %, ur sjukförsäkringsfonden 40 % och ur folkpensionsfonden 13 % av Folkpensionsanstaltens omkostnader 2018. Statens finansierar cirka en tredjedel av omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Omkostnaderna för den allmänna fonden för social trygghet	221 767 000
Omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden	56 900 000
Omkostnaderna för folkpensionsfonden	63 500 000
Omkostnaderna för kontaktpunkten	700 000
Elektroniskt informationsutbyte inom EU	200 000
Uppskattat belopp av överskottet 2016 och av finansiering genom överföring av aktier	-23 067 000
Sammanlagt	320 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Användning av meddelandeförmedlingen (överföring till moment 28.30.03)	-1 000
FPA:s omkostnader för att studerande börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget	3 700
Koncentrering av identifikationsavgifter (överföring till moment 28.30.03)	-680
Konsekvenserna av konkurrenskraftsavtalet	-7 700
Uppskattat belopp av överskottet 2016 och av finansiering genom överföring av aktier	-23 067
Sammanlagt	-28 747

2018 budget	320 000 000
2017 budget	348 747 000
2016 bokslut	319 481 000

20. Utkomstskydd för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En arbetslös måste uppfylla arbetsvillkoret för att få dagpenning, vilket förutsätter en arbetshistoria på 26 veckor. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar utkomsten för de arbetslösa bosatta i Finland som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vilkas rätt till dagpenning har upphört.

Syftet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig utkomst. Skälig utkomst definieras som en minimiutkomst och i relation till tidigare inkomster.

Utkomstskyddet för arbetslösa utvecklas så att det sporrar till aktivitet och sysselsättning. Arbetslöshetsförmån betalas utöver under arbetslöshetstiden ut också under tiden för sysselsättningsfrämjande service. I sådana fall betalas till den arbetssökande den arbetslöshetsförmån som han skulle ha rätt till som arbetslös. Arbetslösa, uppsagda och permitterade uppmuntras att delta i utbildning eller andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för att deras möjligheter att snabbt hitta ett nytt arbete ska förbättras. Förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder betalas dessutom kostnadsersättning. För att främja sysselsättningen omfattar utkomstskyddet för arbetslösa ett skyddat belopp på 300 euro. Dessutom blir det lättare för arbetslösa att inleda företagsverksamhet under arbetslöshetstiden.

Målet för arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte är att bevara eller återställa personens arbetsförmåga. För personer som har varit arbetslösa under en längre tid och som erhåller arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd ordnar kommunen arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för att främja sysselsättningen.

För att möta förändringarna i arbetslivet ska yrkesskickligheten bevaras och vid behov kunna kompletteras så att den passar för nya uppgifter. Syftet med vuxenutbildningsstöd som betalas till personer i arbetslivet är att främja sådant kunnande som personer i arbetslivet behöver inom arbetslivet samt ett livslångt lärande, vilket samtidigt förebygger arbetslöshet. De arbetslösa uppmuntras också till studier för att förbättra sina yrkeskunskaper eller studier som stöder inledande av företagsverksamhet genom möjligheten att kortvarigt bedriva studier på heltid under arbetslöshetstiden.

För att den åldrande arbetskraften ska hållas kvar i arbetslivet har åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar höjts till 61 år för personer födda 1957 eller senare.

Vuxenutbildningsstöd för löntagare består av en grunddel som är lika stor som grunddagpenningen och en förtjänstdel. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar utöver löntagares vuxenutbildningsstöd i dess helhet också Utbildningsfondens förvaltningskostnader. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen av fondens medel. Staten finansierar en andel av beloppet för företagares vuxenutbildningsstöd som motsvarar grunddagpenningen. Dessutom betalar

staten i fråga om personer i statens tjänst de i Utbildningsfondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Alterneringsersättning betalas till en arbetstagare som blir alterneringsledig under motsvarande tid som arbetsgivaren avlönar en arbetslös.

Verksamhetens omfattning 2015—2018

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	9,4	8,8	8,5	8,1
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte				
Antal personer som deltar i verksamheten i genomsnitt per år	21 000	35 000	35 000	35 000
Genomsnittligt antal verksamhetsdagar per år/deltagare	125	90	70	70
Inkomstrelaterad dagpenning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	165 713	160 073	146 000	140 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	42,8	41,3	37,6	36,0
— under arbetslöshetstiden	38,9	38,5	34,0	32,6
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service, sammanlagt	3,9	3,8	3,6	3,4
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	68,1	65,6	65,6	66,0
Grunddagpenning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	39 170	38 600	35 000	33 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	8,8	10,2	9,0	8,5
— under arbetslöshetstiden	7,6	9,0	7,9	7,5
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	1,2	1,3	1,1	1,0
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	33,5	33,1	32,1	31,9
Arbetsmarknadsstöd				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	175 382	196 300	200 000	195 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	40,6	51,5	51,7	50,3
— under arbetslöshetstiden	29,7	37,2	37,0	36,0
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	10,9	14,4	14,7	14,3
Genomsnittligt arbetsmarknadsstöd (€/dag)	37,2	35,5	35,6	34,7
Vuxenutbildningsstöd				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	8 887	12 816	10 800	10 800
Utbetalad förmån i genomsnitt (€/mån.)	1 492	1 440	1 495	1 495
Alterneringsersättning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	8 203	6 672	6 429	3 788
Ersättningsdagar inom förtjänstskyddet, mn st.	1,9	1,7	1,1	1,1
Ersättningsdagar inom grundskyddet, mn st.	0,01	0,01	0,04	0,04
Genomsnittlig ersättning inom förtjänstskyddet (€/dag)	58,7	58,5	59,8	59,8
Genomsnittlig ersättning inom grundskyddet (€/dag)	23,5	24,0	22,8	22,8

31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 26 840 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Anslaget budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas till kommunen är 10,09 euro per dag och deltagare i arbetsverksamheten. Antalet deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas uppgå till ca 35 000 personer 2018 och antalet verksamhetsdagar till i genomsnitt 70 per deltagare. Statlig ersättning betalas för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och för de dagar personen i fråga deltar i den, dock för högst fyra dagar i veckan.

2018 budget	26 840 000
2017 budget	26 840 000
2016 bokslut	23 018 222

50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 010 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av den inkomstrelaterade dagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) på det sätt som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) bestäms om statens andel

2) till finansiering av kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) så som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)

4) till betalning av basinkomst på det sätt som föreskrivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Anslaget får användas till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen och startpengen enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Arbetslöshetsförsäkringsfonden, arbetslöshetskassorna och staten. Arbetslöshetskassornas andel av löntagarens dagpenningar är i regel 5,5 %, dock så, att Arbetslöshetsförsäkringsfonden helt och hållet finansierar förhöjningsdelarna av förtjänstskyddet och tilläggen för omställningsskyddet. Staten finansierar den del som motsvarar grunddagpenningen och fonden den resterande delen. Staten deltar inte i finansieringen av de dagpenningar som betalas under permitteringstid för s.k. tilläggsdagar och inte heller i finansieringen av barnförhöjningarna. Av dagpenningen för fö-

retagare finansierar staten den del som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningarna, medan företagarkassorna finansierar den resterande delen. Staten finansierar kostnadsersättningarna under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa enligt vilket en aktiveringsmodell tas i bruk inom utkomstskyddet för arbetslösa och självrisktiden förkortas med två dagar. Ändringen gäller även momenten 33.10.54, 33.10.57, 33.20.51 och 33.20.52.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa som gör det möjligt att inleda företagsverksamhet på heltid och samtidigt få arbetslöshetsförmån under en fyramånadersperiod. Ändringen gäller även momenten 33.20.51 och 33.20.52.

Kriterierna för uppfyllandet av arbetsvillkoret i fråga om skapande och innovativt arbete ses över. Konsekvenserna i fråga om förmånsutgifterna är små.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	813 900 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	90 000 000
Lönesubventioner och startpeng	59 600 000
Kostnadsersättningar	36 500 000
Statsandel av förvaltningskostnader	10 000 000
Sammanlagt	1 010 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Aktiveringsmodellen i självriskdagar	-16 000
Företagsverksamhet kombinerad med utkomstskydd för arbetslösa	10 000
Förkortning av självrisktiden med två dagar	14 000
Uppskattad användning av lönesubvention	3 400
Ändring i behovskalkylen	-87 400
Sammanlagt	-76 000

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	1 010 000 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	1 086 000 000
2016 bokslut	1 096 597 001

51. Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av grunddagpenning och den därtill anslutna barnförhöjningen i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och till finansiering av de lagstadgade kostnadsersättningarna i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om statens andel

2) till ersättning av kostnader mellan stater till en annan EU-medlemsstat för de tre första månaderna i situationer där en person inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsförmån enligt den nationella lagstiftningen

3) till betalning av basinkomst på det sätt som föreskrivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Anslaget får användas till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen och startpengen enligt kontantprincipen.

Förklaring: Grunddagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Grunddagpenningen, den därtill anslutna barnförhöjningen, de förhöjningsdelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service och tilläggen för omställningsskyddet finansieras med statsmedel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Staten finansierar kostnadsersättningarna under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar de förhöjningsdelar som betalats under arbetslöshetstiden. De arbetslöshetsförsäkringspremier som uppbärs hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner genom vilken arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2018 fastställs.

Kriterierna för uppfyllandet av arbetsvillkoret i fråga om skapande och innovativt arbete ses över. Konsekvenserna i fråga om förmånsutgifterna är små.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	234 400 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	31 700 000
Lönesubventioner och startpeng	24 400 000
Kostnadsersättningar	8 500 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier	-269 000 000
Sammanlagt	30 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Aktiveringsmodellen i självriskdagar	-3 000
Förkortning av självrisktiden med två dagar	2 000
Intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie (konkurrenskraftsavt.)	-42 000
Uppskattad användning av lönesubvention	1 300
Ändring i behovskalkylen	-49 300
Sammanlagt	-91 000

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	30 000 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	121 000 000
2016 bokslut	178 900 000

52. Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 555 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av arbetsmarknadsstöd, den därtill anslutna barnförhöjningen och de förhöjningsandelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om statens andel

2) till finansiering av lagstadgade kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) på det sätt som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till betalning av basinkomst på det sätt som föreskrivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Anslaget får användas till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetsmarknadsstödet för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen och startpengen enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kommunerna och staten finansierar vardera hälften av arbetsmarknadsstödet i fråga om personer som har fått arbetsmarknadsstöd i minst 300 dagar av den tid de varit arbetslösa. Kommunernas finansieringsandel är 70 % i fråga om dem som fått arbetsmarknadsstöd i mer än 1 000 dagar av den tid de varit arbetslösa. Till övriga delar finansieras arbetsmarknadsstödet helt av staten. Därutöver svarar staten för Folkpensionsanstaltens likviditet beträffande arbetsmarknadsstödet (likviditetsbelopp).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Genom ändringen blir det möjligt för arbetslösa att samtidigt få utkomstskydd för arbetslösa och bedriva studier under en period på sex månader utan behovsprövning.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Arbetsmarknadsstöd	
— under arbetslöshetstiden	1 172 900 000
— kommunernas finansieringsandel	-380 400 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	462 400 000
— kostnadsersättningar	82 000 000
— lönesubvention	186 600 000
— förhöjningsdel	31 900 000
Sammanlagt	1 555 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Aktiveringsmodellen i självriskdagar	-18 000
Frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån (överföring från moment 32.30.51)	1 160
Förkortning av självrisktiden med två dagar	3 500
Pensionsstödets inverkan på arbetsmarknadsstödet	-5 500
Underlättande av studier med hjälp av utkomstskydd för arbetslösa	3 500
Uppskattad användning av lönesubvention	9 400
Ändring i behovskalkylen	53 980
Sammanlagt	48 040

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	1 555 400 000
2017 I tilläggsb.	3 400 000
2017 budget	1 507 360 000
2016 bokslut	1 414 000 000

55. Statsandel till Utbildningsfonden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 730 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000)

2) till statens utbetalning till Utbildningsfonden enligt 13 § i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002).

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas vuxenutbildningsstödet för företagare. Dessutom betalar staten i fråga om personer i statens tjänst de i Utbildningsfondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Slopandet av statens finansieringsandel av vuxenutbildningsstödet för löntagare fr.o.m. 1.8.2017 (konkurrenskraftsavt.)	-49 500
Yrkesexamensstipendier för personer i statens tjänst (överföring från moment 28.60.60)	230
Sammanlagt	-49 270

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	3 730 000
2017 budget	53 000 000
2016 bokslut	88 703 650

56. Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 26 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) bestäms om statsandel.

Förklaring: Utgifterna för alterneringsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av de ersättningar som betalas till medlemmarna i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningens fulla belopp. Alterneringsersättningarna till personer som inte hör till någon arbetslöshetskassa finansieras helt av staten.

Kravet på arbetshistoria för alterneringsledighet är 20 år, användningen har bundits vid den lagstadgade åldern för ålderspension så att den övre åldersgränsen är den undre åldersgränsen för ålderspension minskat med tre år och alterneringsledighetens längd är högst 180 kalenderdagar och alterneringsersättningens maximibelopp 70 procent av den inkomstrelaterade dagpenningen. Som alterneringsvikarie kan anställas en arbetslös person som har varit inskriven som arbetssökande utan avbrott eller i perioder minst 90 kalenderdagar under 14 månader före alterneringsledighetens början.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	100
Sammanlagt	100

2018 budget	26 100 000
2017 budget	26 000 000
2016 bokslut	45 821 000

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga möjligheterna att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimliga kostnader. Vidare garanterar sjukförsäkringen medborgarna en tillräcklig utkomst genom att utjämna det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till.

Finansieringen av sjukförsäkringen har uppdelats i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring.

Genom sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av läkemedelskostnaderna inom öppenvården, resekostnaderna, studenternas primärvård samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även en del av läkar- och tandläkararvoden inom den privata hälso- och sjukvården samt en del av de undersökningar och den vård som föreskrivits av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps-, föräldra- och särskild moderskapspenning och ersättning till arbetsgivaren för familjeledigheter. Dessutom ersätts från arbetsinkomstförsäkringen en del av kostnaderna för den företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semestrar som intjänas under föräldraledighetsperioden.

Verksamhetens omfattning 2015—2018

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Dagpenningar				
Mottagare av sjukdagpenningar	292 706	281 544	280 700	277 100
Mottagare av föräldradagpenningar	162 921	162 921	157 600	160 600
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	57,42	56,21	54,40	54,70
Genomsnittlig föräldrapenning (€/dag)	64,45	64,57	65,10	66,10
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	24,02	23,93	23,73	24,64
Läkemedel				
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	31 000	28 000	28 700	29 100
Sjukförsäkringens andel av grundersättningen för läkemedel (%)	34,8	37,8	40,0	40,0
Gränsen för tilläggsersättning för läkemedel (€)	616,62	610,37	605,13	605,13
Antal personer som fått tilläggsersättning	197 484	209 655	206 000	209 000
Sjukvårdsersättningar				
År 2016 ersatte sjukförsäkringen 16,7 % av kostnaderna för läkararvoden, 15,7 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 14,7 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 76,9 % av resekostnaderna.				

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 119 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)

2) till betalning av statens andel enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984)

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013)

4) till betalning av basinkomst på det sätt som föreskrivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Folkpensionsanstalten får använda högst 52 800 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 7 200 000 euro till finansiering enligt samma lag av individuella rehabiliteringsprojekt, förebyggande av sjukdomar samt forsknings- och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

Då det gäller den behovsprövade rehabiliteringen budgeteras anslaget i fråga om den individuella rehabiliteringen utifrån prestationsprincipen.

F ö r k l a r i n g : Sjukförsäkringen är uppdelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, kostnader som föranleds kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens omkostnader. I övrigt finansierar staten 44,9 % av utgifterna och de försäkrade 55,1 %. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagarna och staten. Av utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen finansierar staten den sjukdagpenning, föräldradagpenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp. Dessutom finansierar staten 3,4 % av utgifterna för föräldradagpenningar samt en del av utgifterna för företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård. Staten finansierar likaså sänkningen av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift enligt konkurrenskraftsavtalet. Staten tryggar också sjukförsäkringsfondens likviditet.

Den sjukvårdspremie som tas ut på basis av pensions- och förmånsinkomster är 1,53 % år 2018. Någon sjukvårdspremie tas inte ut på basis av löneinkomster och företagarinkomster. För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen tas en premie på 1,54 % ut hos löntagare och på 1,79 % hos företagare för sjukförsäkringens dagpenningspremie, förutsatt att årsinkomsterna är minst 14 000 euro. På basis av årsinkomster som understiger 14 000 euro tas premien inte ut hos löntagare och hos företagare tas det ut en dagpenningspremie på 0,25 %. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift är 0,87 %.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen som gäller ersättningen för resekostnader och samordningen av resor.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen. Enligt förslaget höjs sjukförsäkringens minimidagpenning.

Den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning uppgår till högst 8 400 000 euro i årsgenomsnitt.

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2018 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter	
Arbetsinkomstförsäkring	
Sjukdagpenningar	810
Föräldradagpenningar	1 025
Engångsersättning	47
Dagtraktamenten för OFLA	6
Rehabiliteringspenningar	119
Företagshälsovården	360
Företagarnas tilläggsdagar	15
Fondens andel på 8 %	2
Sammanlagt	2 384
Sjukvårdsförsäkring	
Läkemedelsersättningar	1 382
Resor	296
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	62
Läkararvoden	60
Tandläkararvoden	56
Övriga ersättningar för sjukvård	70
Rehabiliteringsservice	377
Fondens andel på 8 %	6
Sammanlagt	2 309
Utgifter sammanlagt	4 693
Inkomster	
Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen	
De försäkrades premier	1 293
Arbetsgivarnas avgifter	745
Företagarnas tilläggsdagar	14
Statens finansieringsandel	197
Överskott/underskott år 2017	185
Sammanlagt	2 434
Intäkter av sjukvårdsförsäkringen	
Löntagarnas och företagarnas avgifter	-
Förmånstagarnas premier	436
Statens finansieringsandel	1 924
EU-ersättningar från utlandet	9
Överskott/underskott år 2017	-
Sammanlagt	2 369
Inkomster sammanlagt	4 803

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2018 uppskattningsvis följande (mn euro)

Statens andelar totalt	2 120
Arbetsinkomstförsäkring	
Föräldradagpenningar	32
Minimidagpenningar	162
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsovård	2
Sjukvårdsförsäkring	
Andel av sjukvården	1 871
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	53

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av minimidagpenningen	8 000
Höjningen av rehabiliteringspenningen för unga	1 500
Kompensationen för låginkomsttagare (konkurrenskraftsavt.)	13 000
Lindring av kriterierna för yrkesinriktad rehabilitering	4 000
Sänkning av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	123 000
Ändring i behovskalkylen	17 200
Översyn av reseersättningar och förmedling av resor	2 000
Sammanlagt	168 700

2018 budget	2 119 700 000
2017 I tilläggsb.	-7 500 000
2017 budget	1 951 000 000
2016 bokslut	1 150 092 347

40. Pensioner

F ö r k l a r i n g : Utgifterna under kapitlet föranleds av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagares och stipendiaters olycksfallsförsäkring och självrisktiden för sjukdagpenning samt finansiering av handikappförmåner.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Avsikten med arbetspensionen är att trygga en skälig utkomst och avsikten med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst med tanke på ålderdom, invaliditet, arbetslöshet och familjeförsörjares bortgång. Antalet pensionstagare uppgick den 31 december 2016 till sammanlagt 1 558 900, av vilka 1 299 958 lyfte ålderspension, 272 747 familjepension, 214 046 invalidpension, 10 388 deltidspension samt 13 615 övrig pension. Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Utbetalade pensioner åren 2014—2016 (mn euro)

	2014	2015	2016
Privata sektorn	15 410	15 944	16 442
Kommunala pensioner	4 375	4 569	4 765
Statens pensioner	4 327	4 412	4 479
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	328	340	349
Arbetspensioner sammanlagt	*24 440*	*25 265*	*26 035*
Solita-pensioner	513	515	520
FPA-pensioner	2 560	2 505	2 470
Lagstadgade pensioner sammanlagt	*27 513*	*28 285*	*29 025*
Genomsnittlig totalpension (egenpension) euro/mån.	1 394	1 436	1 464

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står huvudsakligen utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår under finansministeriets huvudtitel. Staten deltar i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna och lantbruksföretagarpensionerna. Folkpensionerna, de allmänna familjepensionerna, garantipensionerna och den pension som tjänas in under tiden för vård av barn och tiden för studier finansieras helt och hållet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2015—2018

Pensionstagare	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	8 480	8 424	8 477	8 546
Mottagare av lantbruksföretagarpension	165 778	158 818	152 060	145 205
Mottagare av företagarpension	230 345	238 689	247 371	254 473
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	4 066	4 621	4 433	4 359
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare och stipendiater	10 440	10 424	10 195	9 904
Mottagare av barnpension	17 630	17 149	17 000	16 700
Mottagare av efterlevandepension	5 504	5 373	5 300	5 200
Mottagare av folkpension	629 208	615 751	610 000	606 700
Mottagare av garantipension	100 947	101 647	101 600	102 800

Verksamhetens omfattning 2015—2018

Antal försäkrade	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Försäkrade enligt SjPL	8 553	8 424	8 477	8 546
Försäkrade enligt LFöPL	64 277	61 920	59 728	57 758
Försäkrade enligt FöPL	234 952	231 600	231 600	231 800
Stipendiater försäkrade enligt LFöPL	2 892	2 997	2 997	2 997
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	85 417	82 276	80 213	78 008

Verksamhetens omfattning 2015—2018

Genomsnittliga pensioner	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån.)	1 341	1 400	1 420	1 450
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån.)	398	423	445	472
Genomsnittlig företagarpension (€/mån.)	411	413	415	420
Genomsnittlig olycksfallspension, (€/mån.), lantbruksföretagare	630	630	640	653
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån.)	176	173	170	168
Genomsnittlig folkpension (€/mån.)	301	296	291	288
Genomsnittlig garantipension (€/mån.)	133	157	157	175

Verksamhetens omfattning 2015—2018, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare	194 870	201 914	208 400	212 600
Utbetalade bostadsbidrag för pensionstagare, mn	530,6	558,0	592	618
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare	233 082	226 375	222 600	222 400
Mottagare av handikappbidrag	49 911	48 613	49 700	50 800
Mottagare av kostersättning	33 514	34 520	-	-
Utbetalade handikappförmåner, mn	619,5	581,4	560	558

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare, stipendiater och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL).

Ersättningar för olycksfall i arbete och yrkessjukdomar betalas i enlighet med olycksfallsförsäkringslagstiftningen till arbetstagare och lantbruksföretagare. Ersättningar betalas bl.a. för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller personer för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarnas olycksfallsförsäkringspremier, men staten deltar i finansieringen av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

Utöver egenpension kan pension betalas efter familjeförsörjarens bortgång. Syftet med den allmänna familjepensionen är att trygga en minimiutkomst efter familjeförsörjarens bortgång. Familjepension betalas till den efterlevande maken och till minderåriga barn. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionsskydd är litet. Folkpensionsbeloppet minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar och om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan omfatta även vårdbidrag, bostadsbidrag och barnförhöjning för en person som får pension. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas även invalidpension, reha-

biliteringsstöd och individuell förtidspension, om personen inte får någon annan pension eller pensionen är liten.

Staten finansierar handikappförmånerna helt och hållet. Syftet med handikappförmånerna är att stödja handikappade och långtidssjuka när det gäller att klara sig självständigt och att förbättra deras livskvalitet. Handikappförmånerna utgörs av vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 61 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

F ö r k l a r i n g : Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 31 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering	437
Ändring i behovskalkylen	463
Sammanlagt	900

2018 budget	61 000 000
2017 budget	60 100 000
2016 bokslut	56 900 000

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 685 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)

2) till betalning av statens andel enligt 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

F ö r k l a r i n g : Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarpensionerna till den del försäkringspremierna och avkastningen av placeringarna inte räcker till för ändamålet. Av utgifterna för ersättningar enligt grupplivförsäkringen är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmåns- och förvaltningsutgifterna beräknas vara 80 % år 2018.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering	4 352
Ändring i behovskalkylen	17 848
Sammanlagt	22 200

2018 budget	685 300 000
2017 budget	663 100 000
2016 bokslut	645 700 000

52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 233 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

F ö r k l a r i n g : Staten ersätter kostnaderna för företagarpensionerna till den del premiereserven inte räcker till för ändamålet.

Premien för företagare antas år 2018 vara 24,1 % i fråga om personer under 53 år och 25,6 % för personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 1 098 300 000 euro. De totala pensionsutgifterna uppskattas till 1 258 400 000 euro. På statens andel inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 85 700 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering	1 438
Ändring i behovskalkylen	82 562
Sammanlagt	84 000

2018 budget	233 000 000
2017 I tilläggsb.	19 600 000
2017 budget	149 000 000
2016 bokslut	138 000 000

53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionsersättningen enligt 8 § i lagen om pensionsersättning som ska betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

F ö r k l a r i n g : Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-2 200
Sammanlagt	-2 200

2018 budget	10 000 000
2017 budget	12 200 000
2016 bokslut	3 205 548

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 148 § och 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)

2) till betalning av statens andel enligt 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

F ö r k l a r i n g : Statens direkta andel av de totala kostnaderna är 29,5 % och lantbruksföretagarnas andel är 33,5 %. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 27,6 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 9,4 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas helt och hållet av statens medel. Av anslaget under momentet betalas även till stipendiater olycksfallsförsäkringsersättningar och kostnader för ersättning av självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.

2018 budget	15 000 000
2017 budget	15 000 000
2016 bokslut	15 000 000

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 580 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)

2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)

3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)

4) till betalning av statens andel enligt 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)

5) till betalning av statens andel enligt 36 § i lagen om garantipension (703/2010)

6) till betalning av förmåner enligt lagen om pensionsstöd (1531/2016)

7) till rättelse av förmånsutbetalningar enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

F ö r k l a r i n g : Staten finansierar helt och hållet folkpensionerna, garantipensionerna, familjepensionerna, pensionsstöden, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna. Dessutom svarar staten för minimibeloppet av folkpensionsfondens finansieringstillgångar och tryggar fondens likviditet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om garantipension, lagen om handikappförmåner och lagen

om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner. Enligt förslaget ska garantipensionerna, rehabiliteringspenningen för unga och grundnivån på vårdbidraget för pensionstagare höjas. Förslaget berör även moment 33.30.60.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om folkpensionsindex och lagen om utkomststöd så att folkpensionsindex fryses för år 2018. Förslaget berör momenten 33.10.53, 33.10.57, 33.20.50, 33.20.51, 33.20.52, 33.20.55, 33.20.56, 33.30.60 och 33.50.50. Indexfrysningen gäller inte det grundläggande utkomststödet. Det indexjusteras i normal ordning.

Med beaktande av regeringens propositioner är statsandelarna, övriga utgifter och inkomster för folkpensionsförsäkringen år 2018 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter	
Folkpensionsutgifter	2 163
Garantipension	212
Handikappförmåner	558
Bostadsbidraget för pensionstagare	618
Pensionsstöd	29
Sammanlagt	3 580
Inkomster	
Intäkter av egendom	
Statens andelar av förmånerna	3 583
Tryggande av finansieringstillgångarnas minimibelopp (staten)	-3
Sammanlagt	3 580

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i fondens minimibelopp	-2 700
Garantipensionshöjningens inverkan på pensionsstödet	700
Höjning av garantipensionerna	16 000
Höjningen av grundnivån för vårdbidraget för pensionstagare	10 000
Pensionsstödets inverkan på pensionsutgifterna	1 000
Ändring i behovskalkylen	-56 640
Sammanlagt	-31 640

2018 budget	3 580 500 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	3 612 140 000
2016 bokslut	3 595 392 261

50. Stöd till veteraner

F ö r k l a r i n g : Utgifterna under kapitlet består främst av ersättningar, förmåner och rehabilitering för krigsinvalider och makar till dessa, dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst samt frontveteraner. Till rehabilitering i sjukhem och till anstaltsvård används dessutom en del av Veikkaus Ab:s avkastning. Anslaget får också användas till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader och sjukvårdskostnader.

Syftet med ersättningen för skada, ådragen i militärtjänst är att ersätta de olägenheter skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst medför samt trygga möjligheterna för personen i fråga att klara sig på egen hand. Syftet är också att trygga utkomsten för de krigsinvalider som inte får en tillräcklig utkomst på annat sätt. Syftet med rehabiliteringsverksamheten är att stödja den rehabiliterade att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvaliderna och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Antal förmånstagare åren 2016—2018

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antal krigsinvalider vid årets slut	2 005	1 644	1 282
Antal invalider på grund av olycksfall i militärtjänst vid årets slut	2 138	2 031	1 930
Antal frontveteraner	15 191	12 600	10 540
Antal anhöriga till krigsinvalider (= försörjningspensionstagare)	5 128	4 480	3 900
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till krigen	3 630	3 230	2 875
Antal makar och efterlevande makar som har rätt till rehabilitering	3 547	3 220	2 930

Lagen om skada, ådragen i militärtjänst gäller både dem som invalidiserades i striderna 1939—1945 (krigsinvalider) och personer som sårats eller invalidiserats under fullgörandet av värnpliktstjänst före år 1991 (militärinvalider). Det ord som oftast används i olika texter är "krigsinvalid". Begreppet innefattar också militärinvalider, som enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst har rätt till samma förmåner och service som krigsinvalider i enlighet med den invaliditetsgrad som fastställts för dem.

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 250 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 2 § i lagen om ordnande av vården av den förflyttade befolkningen (864/1949) betalas till kommunerna.

F ö r k l a r i n g : Antalet krigsförflyttade som har placerats på en social- och hälsovårdsinrättning beräknas år 2018 vara 18. Anslaget fördelas mellan betalning av såväl förskott på ersättningar som slutposter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-200
Sammanlagt	-200

2018 budget	1 250 000
2017 budget	1 450 000
2016 bokslut	790 911

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977)

2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-3 540
Sammanlagt	-3 540

2018 budget	12 600 000
2017 budget	16 140 000
2016 bokslut	19 560 044

51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 88 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den samt till betalning av ersättningar med stöd av 17 b § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001)

2) till betalning av krigsinvalidernas rehabilitering och anstaltsvård

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader och sjukvårdskostnader

4) till betalning av ersättning för kostnaderna för kommunala öppenvårdstjänster för krigsinvalider bosatta i Sverige vars invaliditetsgrad är minst 10 %, också i fråga om annat än måltidsservice.

F ö r k l a r i n g : Största delen av ersättningarna för skada, ådragen i militärtjänst består av livränta och tilläggsränta, försörjningspensioner som betalas till krigsinvaliders efterlevande makar och barn samt av sjukvårds- och rehabiliteringskostnader.

Det beräknas att cirka 7 110 personer får livränta och försörjningspension vid utgången av 2018. Av dem får 3 210 personer livränta.

Krigsinvalider bosatta i Sverige ska jämställas med krigsinvalider bosatta i Finland, också i fråga om annat än måltidsservice.

Den måltidsservice som bekostas av Statskontoret användes i Sverige av 33 personer 2016.

Med stöd av 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) kan de kostnader för öppenvård som ska ersättas till kommunerna och samkommunerna finansieras med avkastningen av penningspelsverksamheten. Veikkaus Ab redovisar i anknytning till detta ett belopp på 30 000 000 euro som tas in under moment 12.33.90. Vid dimensioneringen av anslaget har de kommunala öppenvårdstjänsterna till dem som skadats eller insjuknat till följd av krigen och har rätt till ersättning med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst beaktats.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-16 500
Sammanlagt	-16 500

2018 budget	88 000 000
2017 budget	104 500 000
2016 bokslut	98 898 679

52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning med stöd av 17 b § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) för driftskostnader för krigsinvalidernas rehabiliterings- och vårdinrättningar

2) till betalning av statlig ersättning för rådgivningstjänster.

F ö r k l a r i n g : Det beräknas att det 2018 finns 22 inrättningar i landet som erbjuder rehabilitering och vård för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst. Vid sidan av krigsinvalider rehabiliteras och/eller vårdas också andra klientgrupper. Vid dessa inrättningar beräknas det antal rehabiliteringsdagar som fördelas mellan krigsinvaliderna och deras makar och antalet vårddagar för krigsinvalider uppgå till sammanlagt cirka 132 580 under 2018. Till rehabiliterings- och vårdinrättningarna betalas ersättning enligt det faktiska antalet vårddagar eller besök vid inrättningarna. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och besök vid inrättningarna samt sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Priserna för vårddagarna på rehabiliterings- och vårdinrättningarna bestäms genom upphandlingskontrakt. Ersättningen används också för rådgivningstjänster för krigsinvalider.

Antalet vårddagar/vårdbesök vid inrättningar för krigsinvalider 2016—2018

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antalet vårddagar sammanlagt (inkluderar inte öppenvårdsrehabilitering**)**	**190 526**	**158 800**	**132 580**
— anstaltsvård	138 864	115 200	95 569
— intervallvård	27 934	25 000	22 374
— vård på dagsjukhus	5 096	3 800	2 834
— rehabilitering på anstalt	18 048	14 500	11 649
— dagsrehabilitering	584	300	154
— öppenvårdsrehabilitering, antal gånger	2 287	2 200	2 160

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-17 000
Sammanlagt	-17 000

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	40 000 000
2017 budget	57 000 000
2016 bokslut	60 000 000

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalider och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalider samt av krigsänkor på de grunder som statsrådet fastställer

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att antalet makar till krigsinvalider och krigsänkor som har rätt till rehabilitering uppgår till 2 930 år 2018. Rehabiliteringsperiodens längd är två veckor per rehabiliteringsklient.

Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringsservicen uppnås.

2018 budget	3 100 000
2017 budget	3 100 000
2016 bokslut	3 100 000

54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) enligt de grunder som statsrådet fastställer till betalning av frontunderstöd till utländska frivilliga frontmän som lever i svåra omständigheter i Estland eller någon annanstans på det tidigare Sovjetunionens område och som inom Finlands försvarsmakt deltog i 1939—1945 års krig

2) till betalning av frontunderstöd till frivilliga frontmän som är fast bosatta i Finland.

Förklaring: Syftet är att bidra till utkomsten för veteraner som lever under knappa ekonomiska förhållanden.

Verksamhetens omfattning 2016—2018

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antalet mottagare av understöd	70	60	50
Understöd, euro/person	540	590	2 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjningen av understödet till 2 000 euro/veteran	50
Sammanlagt	50

2018 budget	100 000
2017 budget	50 000
2016 bokslut	55 000

55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av 17 § b 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997)

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliteringsinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringen uppnås. Antalet personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig bedöms uppgå till 2 875 år 2018. Av dem beräknas antalet rehabiliteringsklienter uppgå till 1 395.

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	3 500 000
2017 budget	3 500 000
2016 bokslut	3 500 000

56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 32 688 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av 17 b § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av undersöknings- och utvecklingsutgifter samt resekostnader inom rehabiliteringen av frontveteraner

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader

4) till betalning av tjänster för rehabiliteringsklienter som underlättar boende i hemmet.

F ö r k l a r i n g : Det anslag som grundar sig på Veikkaus Ab:s avkastning minskar i motsvarande grad behovet av anslag under moment 33.50.57.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-5 000
Sammanlagt	-5 000

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	32 688 000
2017 budget	37 688 000
2016 bokslut	17 988 000

57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av utgifter för forsknings- och utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen av frontveteraner

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader

4) till betalning av tjänster för rehabiliteringsklienter som underlättar boende i hemmet.

F ö r k l a r i n g : Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och sörjer för kvaliteten på rehabiliteringsservicen.

Antalet frontveteraner beräknas år 2018 vara 10 540.

Vid dimensioneringen av anslaget har det beräknade servicebehovet samt Veikkaus Ab:s avkastning beaktats under moment 33.50.56.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-3 600
Sammanlagt	-3 600

2018 budget	8 000
2017 budget	3 608 000
2016 bokslut	11 408 000

60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds framför allt av statlig finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå, statlig ersättning enligt hälso- och sjukvårdslagen för de kostnader som föranleds av läkar- och tandläkarutbildningen, statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamheten, statlig ersättning för ordnande av medling vid brott och statlig ersättning till kommunerna för kostnaderna på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet.

Statsandelarna för social- och hälsovården ingår i finansministeriets huvudtitel under moment 28.90.30, Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen.

Centrala reformer
Syftet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet och förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt samt att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga sociala och hälsorelaterade problem, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper och förbättra verksamhetsförutsättningarna för miljö- och hälsoskyddet. Allt detta försöker man uppnå bl.a. genom att ställa upp mål för främjandet av hälsa och välfärd som baserar sig på lokala förhållanden och behov i kommunerna, med jämna mellanrum utarbeta en välfärdsberättelse, utveckla kunskapsunderlaget, strukturerna och ledningen för den verksamhet som främjar välfärd och hälsa, förbättra de förebyggande tjänsterna och det tidiga stödjandet samt etablera främjandet av välfärd och hälsa som en del av samarbetet mellan olika förvaltningar och allt beslutsfattande. Vid planeringen och beslutsfattandet utnyttjas bedömningen av de sociala och hälsorelaterade effekterna.

Syftet med social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång till sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel samt att se till att alla i Finland garanteras grundläggande försörjning. För att säkerställa lika tillgång på tjänster för alla revideras servicestrukturen för social- och hälsovården.

Social- och hälsovårdsministeriet har inlett följande utvecklings- och lagstiftningsprojekt som ska sporra kommunerna att vidta preventiva åtgärder inom social- och hälsovården och tillhandahålla social- och hälsovårdstjänster för kommuninvånarna i enlighet med de uppställda målen:

— en lagreform som gäller ordnande och finansiering av social- och hälsovården

— stöd i samband med genomförandet av reformen i landskapen Stödet avsätts för bl.a. förändringsledarskap, kommunikation och informationshantering samt utveckling av informationssystem. Anslagen för nationellt stöd har samlats i moment 28.70.05 under finansministeriets huvudtitel

— utvecklande av basservicen inom social- och hälsovården utifrån hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen. Syftet med reformen är att befästa den ställning de allmänna lagarna om social- och hälsovård har, flytta tyngdpunkten från specialiserade tjänster till allmänna tjänster, öka jämlikheten mellan klienterna och deras tillgång till tidigt stöd samt intensifiera samarbetet mellan myndigheterna

— i samband med den fullständiga omarbetningen av lagstiftningen inom socialvården ses också speciallagstiftningen över stegvis så snart de allmänna lagarna har reviderats. Servicesystemet utvecklas så att det främjar och upprätthåller befolkningens välfärd och hälsa och tryggar tillgången till tillräcklig, högklassig och behövlig social service i hela landet

— det riksomfattande projektet för elektroniska informationssystem för patient- och klientuppgifter inom social- och hälsovården, som stöder en högklassig och kostnadseffektiv serviceproduktion samt medborgarnas verksamhetsmöjligheter

— reformen av äldreomsorgen genom ändringar i de lagar som gäller närståendevård och familjevård och genom regeringens spetsprojekt. Målet är att utveckla tjänsterna för äldre personer och närstående- och familjevårdare så att de blir jämlikare och bättre samordnade och dessutom bromsar kostnadsökningar

— genomförandet av alkoholprogrammet fortsätter

— socialvårdslagen ändras så att kommunerna får ersättning för kostnaderna på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet.

Systembeskrivningar

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen statlig ersättning för de kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå (moment 33.60.32) och för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (moment 33.60.33). Finansieringen av den hälsovetenskapliga forskningen grundar sig på hur de insatsområden och målsättningar för forskningsverksamheten som social- och hälsovårdsministeriet fastslagit prioriteras och uppfylls samt på forskningens kvalitet, omfattning och resultat. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen och universiteten på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadsersättning. Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Insatsområdena och målsättningarna för hälsovetenskaplig forskning fastställs vart fjärde år genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet. De gällande insatsområdena och målen för åren 2016—2019 har fastställts i social- och hälsovårdsministeriets förordning om finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå (1434/2015).

Ersättning för kostnaderna på grund av brådskande socialvård för personer som befinner sig illegalt i landet betalas i enlighet med en förordning som utfärdats av social- och hälsovårdsministeriet.

Av anslaget under momentet för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (moment 33.60.31) stöds slutförandet av de projekt som ingår i utvecklingsprogrammet.

Uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Kommunalt utkomstskydd				
Kompletterande utkomststöd, antal hushåll under året	99 000	99 000	99 000	114 000
Kompletterande utkomststöd, antal mottagare under året	176 000	176 000	176 000	180 000
Förebyggande utkomststöd, antal hushåll under året	27 000	27 000	27 000	30 000
Socialservice				
Hemvårdshjälp, antal hushåll under året	142 000	150 000	156 000	163 000
Stödtjänster, antal mottagare under året	122 827	128 000	134 000	140 000
Ålderdomshem, antal boende 31.12.[1)]	9 490	8 900	7 500	6 000
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	45 329	48 000	50 000	53 000
Serviceboende för åldringar, antal boende 31.12.	44 795	47 000	49 000	51 000
Serviceboende för handikappade, antal klienter i genomsnitt[2)]	14 500	15 000	15 500	16 000
Institutionsvård för utvecklingsstörda, antal boende 31.12.	962	800	600	400
Transportservice för svårt handikappade, antal klienter under året	100 428	99 000	97 000	95 000
Folkhälsoarbete				
Antal vårddagar (mn)	4,80	4,60	4,50	4,40
Antal besök inom öppenvården (mn)				
— Hos läkare	6,50	6,80	6,80	6,90
— Hos annan yrkesutbildad person	16,80	19,40	20,00	22,00
— Tandvård, antal besök	5,00	5,20	5,30	5,40
— Hemsjukvård, antal besök	5,80	2,80	3,10	3,50
Specialiserad somatisk sjukvård				
Antal vårddagar (mn)	3,15	3,05	2,95	2,85
Avslutade vårdperioder (mn)	0,96	0,95	0,94	0,94
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	3,29	3,22	3,14	3,05
Antal besök inom öppenvården (mn)	6,81	7,01	7,20	7,30

Uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Specialiserad psykiatrisk sjukvård				
Antal vårddagar (mn)	1,26	1,26	1,26	1,26
Avslutade vårdperioder	0,04	0,03	0,03	0,03
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	36,00	36,00	36,00	36,00
Antal besök inom öppenvården (mn)	1,90	1,90	2,00	2,00

[1] Klienter som inte fyllt 65 år är också medräknade.

[2] I antalet har räknats med boendeservice i form av gruppboende för handikappade samt service- och stödbostäder för handikappade.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 283,5	1 346,9	1 357,3	1 434,0
Ersättning för examina, euro	51 200	46 800	46 050	46 050
Månadsersättning för utbildning, euro	1 070	810	900	900

Sinnesundersökningar

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	100	96	110	110
— statliga enheter	69	69	80	80
— kommunala sjukhus	21	18	20	20
— sjukhus inom fångvårdsväsendet	10	9	10	10

30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) för betalning av kostnader som föranleds av upprätthållande av och utbildning om nationell beredskap för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet

2) för ersättning av de extra kostnader som hanteringen av allvarliga olyckssituationer i Finland eller i utlandet medför för nationella aktörer, organisationer, stiftelser eller föreningar

3) för ersättning av kostnader som hanteringen av och beredskap för allvarliga förgiftningssituationer medför för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Vid större olyckor och exceptionella situationer räcker enskilda kommuners eller områdens resurser och kunnande inte till för vare sig hantering eller ledning av situationen.

Under de senaste åren har Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och Vanda social- och krisjour deltagit med betydande resurser i sådan verksamhet i samband med allvarliga olyckor och händelser som sträcker sig över de egna verksamhetsområdenas gränser. Avsikten är att anslaget under momentet ska ersätta sådana kostnader som inte har beaktats vid dimensioneringen av basfinansieringen till aktörerna.

2018 budget	500 000
2017 budget	500 000
2016 bokslut	500 000

31. Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till de sista utbetalningarna av statsunderstöd för anläggnings- och utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården enligt vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och de förordningar som utfärdats med stöd av den

2) till övervakning och kontroll av utvecklingsprojekt

3) till betalning av ersättningar för riksomfattande uppgifter i anslutning till förvaltningen av statsunderstöd för utvecklingsprojekt.

Förklaring: Nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovård (Kaste), avslutades 2015. En del av projekten inom ramen för programmet pågår fram till 2017. I samband med att projekten avslutas bereder man sig på eventuella extrakostnader. Dessutom krävs fortsatta resurser för projektbetalningar och tillsyn över projekten.

Momentets rubrik har ändrats.

2018 budget	400 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	400 000
2016 bokslut	2 200 000

32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning för forskningsverksamhet enligt 61—63 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer insatsområdena och målsättningarna för forskningen vart fjärde år och beviljar specialupptagningsområdenas forskningskommittéer forskningsfinansiering. Dessa fattar beslut om hur medlen ska fördelas på olika forskningsprojekt inom specialupptagningsområdena på basis av ansökan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-5 000
Sammanlagt	-5 000

2018 budget	15 000 000
2017 budget	20 000 000
2016 bokslut	16 830 000

33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 94 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 59, 59 a och 60 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)

2) till betalning av en tilläggsersättning på högst 400 000 euro till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt för utgifter för grundläggande utbildning för tandläkare.

F ö r k l a r i n g : Avsikten är att 65 050 000 euro av anslaget används till betalning av ersättning för läkar- och tandläkarutbildning till samkommuner som är huvudmän för ett universitetssjukhus, 26 600 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, 2 750 000 euro till universitet som anordnar specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning och 300 000 euro till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av tillräcklig finansiering för utbildning av specialiser inom företagshälsovården (överföring till moment 33.70.51)	-1 000
Ändring i behovskalkylen	1 560
Sammanlagt	560

2018 budget	94 700 000
2017 budget	94 140 000
2016 bokslut	92 809 849

34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statliga ersättningar enligt 32 § i mentalvårdslagen (1116/1990)

2) till betalning av ersättningar för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts enligt 22 t § i mentalvårdslagen

3) till betalning av statliga ersättningar enligt lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn (1009/2008)

4) till betalning av kostnader för riskbedömning i fråga om livstidsfångar i enlighet med 1 § i lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar (781/2005)

5) till betalning av konsumtionsutgifter som ingår i de ersättningar som avses i punkterna 1—4

6) till betalning av statlig ersättning för kommuners och samkommuners samt svenska statens kostnader för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland

7) till ett belopp av 25 000 euro för betalning av patientspecifika ersättningar till kommuner och samkommuner för stödjande av patientöverföringar enligt den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 5 560 000 euro i ersättningar för kostnaderna för sinnesundersökningar och för utredandet av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts, 9 500 000 euro i ersättningar för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga och 140 000 euro i ersättningar för kostnaderna för patientöverföringar, varav 25 000 euro består av ersättningar av engångsnatur för stödjande av patientöverföringar.

2018 budget	15 200 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	15 200 000
2016 bokslut	12 403 422

36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)

Under momentet beviljas 480 000 euro.

Anslaget får användas till att betala statsunderstöd via sametinget till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för att trygga social- och hälsovårdstjänster på samiska.

Förklaring: Målet för verksamheten är att trygga tillgången på social- och hälsovårdstjänster på samiska.

2018 budget	480 000
2017 budget	480 000
2016 bokslut	480 000

37. Statlig ersättning till kommunerna för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 346 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av ersättning till kommunerna för kostnader som uppstår på grund av brådskande socialvård som getts till personer som uppehåller sig illegalt i landet.

F ö r k l a r i n g : I samband med budgetproposition överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av socialvårdslagen som gäller ersättning för kostnader som uppstår på grund av brådskande socialvård för personer som uppehåller sig illegalt i landet.

Under 2015 anlände cirka 32 500 asylsökande till landet, varav cirka två tredjedelar har fått eller kommer att få avslag på sin ansökan om asyl. En del av de personer som fått avslag lämnar inte landet, och uppehåller sig därmed illegalt i Finland. Dessa personer kan få nödvändig socialservice av kommunen i brådskande situationer i form av tillfälligt boende samt för kostnader för mat och nödvändiga mediciner Kommunerna söker ersättning för dessa kostnader hos Folkpensionsanstalten. Om de kostnader som berättigar till sådan ersättning och om ansökan om utbetalning av ersättningen föreskrivs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2018 budget	5 346 000

38. Statsunderstöd för kostnader för pilotprojekt med valfrihet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 100 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd till offentliga samfund för pilotprojekt för försök med valfrihet för kunder inom social- och hälsovården och till betalning av de kostnader som föranleds av beredning och genomförande av särskilda pilotprojekt för försök med personlig budget

2) till kapitalisering av offentliga samfunds bolag för social- och hälsovård

3) till övervakning och granskning av pilotprojekt

4) till betalning av ersättning för riksomfattande uppgifter i anslutning till förvaltningen av statsunderstöd för pilotprojekt

5) till betalning av omkostnader för genomförande av pilotprojekt och forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder genomförandet samt till betalning av finansieringsunderstöd till folkpensionsanstalten i samband med genomförandet

6) till avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken för uppgifter i samband med beredning, genomförande och administration och till betalning av andra utgifter som detta föranleder.

F ö r k l a r i n g : Den valfrihet för kunderna som införs i samband med social- och hälsovårdsreformen pilottestas under 2018 genom landskapsspecifika projekt. Det är meningen att samtliga kommuner i landskapet ska engageras i projekten för att ett tillräckligt befolkningsunderlag ska garanteras. Pilotprojekten genomförs genom arrangemang grundade på avtal.

2018 budget	100 000 000
2017 I tilläggsb.	30 000 000

40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 28 990 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för förvaltningskostnader och kostnader för flygdriften för enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy och av utgifter för forskning och utveckling som gäller prehospital akutsjukvård. I förvaltningskostnaderna och kostnaderna för flygdriften inom läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten får ingå kostnader som föranleds FinnHEMS Oy av upphandling och övervakning av flygdriften under leveransavtalets giltighetstid, helikopterns flygbesättning, flygassistenten inbegripen, helikopterbaser och deras underhåll, där även de markenheter som har nära anknytning till flygverksamheten ingår, samt övriga kostnader som helikopterverksamheten ger upphov till men som universitetssjukvårdsdistrikten inte svarar för.

Anslaget betalas till FinnHEMS Oy som förskott på statsunderstödet enligt tidpunkten för kostnaderna.

Förklaring: För administrationen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten svarar enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy, som universitetssjukhusen grundat gemensamt. FinnHEMS Oy är till sin skatterättsliga ställning ett allmännyttigt, icke-vinstsyftande aktiebolag som ägs av de samkommuner som står bakom universitetssjukhusen och som svarar för produktionen av den finländska läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten. Universitetssjukhusdistrikten ansvarar för sjukvårdsverksamheten i läkar- eller sjukvårdshelikoptern på distriktets område.

Den största utgiftsposten för verksamheten är den egentliga flygdriften som bedrivs utgående från köpta tjänster efter konkurrensutsatt upphandling av flygdrift och med stöd av avtal om den. Flygdriften omfattar helikoptern och den flygbesättning som krävs. Den service som tillhandahålls omfattar dessutom de markenheter, dvs. ambulanser, som används vid uppdrag i närområden och som tillfälligt ersätter flygdriften på grund av väderleksförhållanden eller tekniska orsaker, de baser helikoptrarna behöver, underhållet av baserna och kostnaderna för administreringen av verksamheten.

I samband med landskapsreformen övergår finansieringen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten år 2019 till att delvis finansieras av statsandelarna till landskapen.

2018 budget	28 990 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	28 990 000
2016 bokslut	28 990 000

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till producenter av skyddshemstjänster enligt lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014)

2) till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken per år vid Institutet för hälsa och välfärd i handlednings-, drifts-, kvalitetskontroll-, utvecklings- och förvaltningsuppgifter i anknytning till skyddshemsverksamhet och för andra konsumtionsutgifter.

F ö r k l a r i n g : Institutet för hälsa och välfärd sörjer för tillgången på skyddshemstjänster på riksnivå så att tjänster erbjuds och står till förfogande i hela landet och i tillräcklig utsträckning i förhållande till behoven. Institutet svarar för den övergripande samordningen av skyddshemstjänster på riksnivå i samarbete med de skyddshem som ingått avtal med institutet. Till producenter av skyddshemstjänster väljer institutet aktörer som har ett gällande tillstånd enligt lagen om privat socialservice (922/2011).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförhöjning	2 000
Tryggande av tillgången på skyddshemsplatser	2 000
Sammanlagt	4 000

2018 budget	17 550 000
2017 budget	13 550 000
2016 bokslut	11 550 000

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

F ö r k l a r i n g : Kompetenscentrumen inom det sociala området täcker hela landet och de är följande: Södra Finlands kompetenscentrum, kompetenscentrumet i Tavastland och Satakunta, Östra Finlands kompetenscentrum, Sydöstra Finlands kompetenscentrum, Mellersta Finlands kompetenscentrum, de österbottniska landskapens kompetenscentrum, Norra Finlands kompetenscentrum och Egentliga Finlands kompetenscentrum. Utgående från de svenskspråkiga kommunernas behov har dessutom inrättats Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området, vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Grunderna för bestämmande av statsunderstödet för varje enskilt kompetenscentrum anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001).

Målet för verksamheten är att trygga en högklassig social service på regional nivå i samarbete med kommunerna samt en organiserad forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet.

I samband med landskapsreformen övergår finansieringen av kompetenscentrumverksamheten till att delvis finansieras av statsandelarna till landskapen.

2018 budget	3 000 000
2017 budget	3 000 000
2016 bokslut	3 000 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning för kostnader i anslutning till ordnande av medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005)

2) till ett belopp av högst 63 000 euro för betalning av de omkostnader Institutet för hälsa och välfärd har för utveckling och ordnande av medling.

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd svarar för ordnandet av medling. Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna personal som deltar i medlingsverksamhet samt övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningen betalas till de kommuner eller andra serviceproducenter som ingått avtal med Institutet för hälsa och välfärd och utbetalningen och den faktiska tillsynen sköts av institutet. Grunderna för ersättningen fastställs i statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister (267/2006).

Verksamheten syftar till att i synnerhet unga personers brottskedja ska kunna brytas i ett tidigt skede.

2018 budget	6 300 000
2017 budget	6 300 000
2016 bokslut	6 300 000

70. Hälsa och funktionsförmåga främjas

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av särskilda utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamma sjukdomar, anskaffning av vaccin och beredskap för pandemier, utgifter för hälsofrämjande verksamhet och utbildningen av specialister i företagshälsovård samt statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti. Främjande av hälsa och funktionsförmåga samt hälsoövervakning genomförs delvis också med anslag under moment 33.02.03, 33.02.05, 33.03.04 och 33.03.50. Kommunerna är ansvariga för hälsoövervakningsverksamheten.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga
Hälsa främjas och folksjukdomar minskas på olika socialpolitiska sätt. Den enskildes eget initiativ till att upprätthålla och främja sin hälsa och sitt välbefinnande stöds genom att man sörjer för att miljön och förhållandena stöder sunda val. Den internationella verksamheten inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor.

Hälsoövervakningen (moment 33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetsövervakningen när det gäller hushållsvatten, utveckla datasystem för miljö- och hälsoskyddet samt genomföra EU:s kemikalie-, kosmetika- och strålningslagstiftning och utveckla utredningen av fukt- och mögelskador i byggnader.

Mål:

— att förebygga och avhjälpa de olägenheter för hälsan som människans livsmiljö orsakar

— att trygga realiseringen av de kvalitetskrav gällande miljöhälsa som förutsätts i lagstiftningen, liksom också fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden samt en effektiv styrning av tillsynen

— att minska antalet epidemier som föranleds av hushållsvatten

— att förebygga men för hälsan som anknyter till gen-, bio- och nanoteknologi.

När det gäller *anskaffning av vaccin och övervakning av smittsamma sjukdomar* (moment 33.70.20 och 33.70.22) koncentreras insatserna till utveckling av vaccinationsprogrammet samt uppföljning av dess genomförande och effektivitet, bekämpning av infektioner som hänför sig till vården och mikrobläkemedelsresistens, förebyggande av HIV- och hepatitinfektioner och andra infektioner som överförs vid könsumgänge eller via blod, beredskap för allvarliga epidemier och stärkande av det förebyggande arbete som utförs i form av internationellt samarbete.

Mål:

— att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination, att förbättra influensavaccinationernas täckning bland personer över 65 år och upprätthållande av en allmän vaccinationstäckning (t.ex. incidensen av kikhosta, influensavaccinationstäckningen bland personer över 65 år)

— att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. frekvensen av påträffade campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi)

— att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. förekomsten av tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokocker och vårdrelaterade infektioner)

— att förhindra en ökning i behovet av hälso- och sjukvårdstjänster som föranleds av spridningen av HIV-infektioner och andra infektioner som överförs vid könsumgänge eller via blod (t.ex. förekomsten av fall av HIV, hepatit C och klamydia, uppdatering av nationella strategier)

— att utveckla beredskapen inför en eventuell pandemi och den regionala epidemiologiska verksamheten (t.ex. uppdatering av den nationella beredskapsplanen för pandemier)

— att främja Finlands aktiva deltagande i forum för avvärjande av hot i form av smittsamma sjukdomar som ordnas närområdet, i Europa och globalt, utveckla uppföljningssystemen och främja hälsosäkerheten.

Teman som särskilt lyfts fram för *Hälsofrämjande verksamhet* (moment 33.70.50) 2018:

— att förebygga och minska användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter

— att förebygga och minska befolkningens övervikt med hjälp av kost och fysisk aktivitet

— att öka användningen av metoder som främjar den psykiska hälsan och stödja förebyggandet av självmord

— att stärka den sexuella hälsan.

Anslaget för *Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård* (moment 33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet använder medlen till utveckling av den egna utbildningen och universitetens utbildning samt betalar ersättning för kostnader som föranleds av utbildning av specialister i företagshälsovård till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till de stationer för företagshälsovård som arbetsgivarna svarar för.

Mål:

— att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister i företagshälsovård i enlighet med statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga (708/2013)

— att trygga det kvantitativa behovet av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder

— att höja utbildningsnivån för företagsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2015—2018

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Hälsoövervakning				
Epidemier som sprids via vatten				
— antal epidemier	3	3	4	4
— antal insjuknade	763	165	100	100
Bekämpning av smittsamma sjukdomar samt anskaffning av vaccin				
Influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år, %	40	42	48	44
Kikhosta, antal fall	165	432	225	280
Campylobakterier, antal fynd	4 589	4 637	4 500	4 500
Anmälningar om misstänkt epidemi	80	89	80	85
Tuberkulos, antal fall	272	232	275	270
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	1 275	1 701	1 300	1 700
HIV, antal rapporterade fall	173	161	170	165

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2015—2018

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Hepatit C-virusinfektion, antal fall	1 165	1 147	1 200	1 150
Hepatit B-virusinfektion, antal fall	6	11	20	15
Gonorrésmitta, antal fall	281	416	280	300
Syfilissmitta, antal fall	249	232	220	225
Klamydiasmitta, antal fall	13 571	14 311	13 500	14 000
Utbildning av specialister i företagshälsovård				
Antal specialistexamina på området för företagshälsovård	45	36	44	44

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 990 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för anskaffning och vidarebefordran av vaccin som med stöd av 25 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccineringsprogrammet, för utveckling av systemet för uppföljning av vaccinationers verkningar, för obligatorisk upplagring, för systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccineringsprogrammet

2) till betalning av medlemsavgiften i Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador

3) till betalning av de utgifter som anskaffning och vidarebefordran av vaccin för förmedling ger upphov till

4) till betalning av kostnader som gäller beslutsprocessen i anslutning till anskaffningen av vaccin

5) till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccineringsprogrammet samt för utveckling av systemen för uppföljning.

Av anslaget får användas högst 400 000 euro för TBE-vaccineringar av befolkningen i de riskområden Institutet för hälsa och välfärd årligen fastställer.

Förklaring: Genomförandet av vaccineringsprogrammet uppskattas föranleda utgifter på sammanlagt 27 990 000 euro. Summan är en uppskattning baserad på kommande beställningar. I anslaget ingår en årlig reservationsavgift för pandemivaccin på 2 500 000 euro. Det har beräknats att 211 000 euro används för vaccindistribution samt övrig anskaffning, service och distribution i fråga om vacciner.

Det föreslås en ändring i vaccinationsprogrammet enligt vilket programmet för TBE-vaccinationer ska gälla närmare avgränsade områden än de landskaps- och kommunvist avgränsade geografiska områden som för närvarande årligen fastställs av Institutet för hälsa och välfärd och där vaccinationerna ges inom ramen för det nationella vaccinationsprogrammet.

Övriga utgifter för vaccindistribution har antecknats under moment 33.03.04. Inkomsterna av vaccinförsäljning och vaccindistribution har antecknats under moment 12.33.03.

2018 budget	27 990 000
2017 I tilläggsb.	-1 000 000
2017 budget	27 990 000
2016 bokslut	18 790 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 680 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (599/2013), strålskyddslagen (592/1991) och lagen om kosmetiska produkter (492/2013) och för forskning kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personalen

2) till betalning av utgifter som föranleds av utbildning och forskning som gäller riskhantering inom bio- och nanoteknik

3) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-70
Sammanlagt	-70

2018 budget	680 000
2017 budget	750 000
2016 bokslut	780 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande av och information om smittsamma sjukdomar enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), för utredning och uppföljning av oväntade epidemier samt för internationellt samarbete som dessa förutsätter

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål

3) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Sammanlagt	-30

2018 budget	550 000
2017 budget	580 000
2016 bokslut	590 000

50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 200 000 euro.

Anslaget får användas för utgifter enligt 1 § i lagen om anslag för hälsofrämjande (333/2009).

Av anslaget kan organisationer, stiftelser, kommuner och andra aktörer beviljas statsunderstöd. Anslaget kan också användas när avtal om projekt för hälsofrämjande ingås med statliga inrättningar. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för administrering av anslaget.

F ö r k l a r i n g :

Fördelning på prioriteringsområden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten, euro/år

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Prioriteringsområden				
Förebygga och minska användningen av tobak, alkohol och narkotika	250 000	140 000		
Främja funktionsförmågan och öka mängden motion	457 000	292 000		
Främja hälsosamma kostvanor	270 000	400 000		
Främja den mentala hälsan och förebygga våld	379 000	941 000		
Främja den sexuella hälsan	502 000	338 400		
Stödja säkerhet och tillgänglighet i miljön samt förebygga olyckor i hemmet och på fritiden	465 000	44 400		
Utveckla strukturerna, kvaliteten, metoderna och samarbetet för det hälsofrämjande arbetet	588 000	208 200		
Administration av finansierade projekt	19 000	66 000		
Prioriteringsområden åren 2017—2018				
Förebygga och minska användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter			560 000	560 000
Förebygga och minska övervikt hos befolkningen genom diet och fysisk aktivitet			1 170 000	540 000
Öka användningen av metoder som främjar psykisk hälsa och stödja förebyggandet av självmord			580 000	540 000
Förbättra den sexuella hälsan				540 000
Administration av finansierade projekt			20 000	20 000
Sammanlagt	2 930 000	2 430 000	2 330 000	2 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-130
Sammanlagt	-130

2018 budget	2 200 000
2017 budget	2 330 000
2016 bokslut	2 430 000

51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Förklaring: Till arbetshälsoinstitutet betalas ersättning av statsmedel för kostnader som föranleds av utbildningen av läkare som specialiserar sig på företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet kan betala ersättning till universitet, till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och till serviceproducenter (arbetsgivares företagshälsovårdsstationer) som avses i lagen om företagshälsovård. Därutöver kan arbetshälsoinstitutet använda anslaget till betalning av kostnaderna för den egna utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Målet är att trygga det kvantitativa behovet av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder och höja utbildningsnivån för företagshälsovårdsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Dimensioneringen av anslaget baserar sig på att ersättningen för en examen uppgår till 64 700 euro. År 2016 avlades 36 examina. Enligt uppskattning kommer 44 examina att avläggas både år 2017 och 2018.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av tillräcklig finansiering för utbildning av specialister inom företagshälsovården (överföring från moment 33.60.33)	1 000
Sammanlagt	1 000

2018 budget	2 900 000
2017 I tilläggsb.	1 000 000
2017 budget	1 900 000
2016 bokslut	1 900 000

52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 928 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för beviljade understöd enligt 2 § i lagen om statsbidrag till stiftelsen Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiö (1284/2010).

F ö r k l a r i n g : Understödet är avsett för den verksamhet som bedrivs vid UKK-instituutti, vars syfte är att främja, utveckla och forska i individens och befolkningens hälsa, funktionsförmåga och friskvård samt hälsofrämjande idrott.

2018 budget	928 000
2017 budget	928 000
2016 bokslut	930 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

F ö r k l a r i n g : Syftet med avbytarverksamheten är att hjälpa lantbruksföretagarna och renskötarna samt pälsdjursuppfödarna att orka med sitt arbete och att främja deras hälsa och funktionsförmåga. De kostnader som ordnandet av avbytarservice för lantbruksföretagare medför ersätts av statens medel på kostnadsbasis.

Lantbruksföretagarna har rätt till 26 semesterdagar. Rätt till semester har endast lantbruksföretagare som idkar husdjurssköts el. En lantbruksföretagare som på grund av sjukdom eller annan tillfällig orsak är förhindrad att sköta de nödvändiga dagliga uppgifter som hör till ett lantbruksföretag kan få vikariehjälp. Semestern är avgiftsfri, men för vikariehjälp tas en avgift ut. Lantbruksföretagaren kan dessutom under vissa förutsättningar köpa avbytarhjälp till subventionerat pris för högst 120 timmar per år.

Kostnaderna för avbytarservicen för pälsdjursuppfödare ersätts inom ramen för det reservationsanslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Avbytarservice för semester kan 2018 ordnas för högst 18 dagar och avgiftsbelagd extra ledighet för högst 120 timmar.

Det är möjligt för renskötare att ansöka om vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga, och kostnaderna ersätts inom ramen för det reservationsanslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Under 2017 gick det att få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga för högst 200 timmar per år.

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytarservicen ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har ansvaret för tillhandahållandet av avbytarservice. Såsom lokala enheter med ansvar för ordnandet av avbytarservice fungerar kommunerna med stöd av de uppdragsavtal som de har ingått med LPA. Till LPA och de lokala enheterna betalas av statens medel en kalkylmässig ersättning för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen.

Verksamhetens omfattning

	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Lantbruksföretagare			
1. Semesterverksamhet			
Antal serviceanvändare	18 097	17 000	16 000
Antal avbytardagar	458 063	433 750	407 750
Antal avbytardagar/användare	25,31	25,50	25,50
Antal avbytartimmar	2 953 296	2 819 400	2 650 100
Avbytardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,45	6,50	6,50
2. Vikarieverksamhet			
Antal serviceanvändare	5 959	5 600	5 270
Antal avbytardagar	268 229	252 000	236 900
Antal avbytardagar/användare	45,01	45,00	45,00
Antal avbytartimmar	1 822 830	1 759 000	1 611 000
Avbytardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,80	6,98	6,80
3. Understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp			
Antal serviceanvändare	9 490	8 920	8 380
Antal avbytardagar	94 459	76 700	72 100
Antal avbytardagar/användare	8,90	8,60	8,60
Antal avbytartimmar	551 411	535 000	490 000
Avbytardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,53	6,98	6,80
Pälsdjursuppfödare			
1. Semester			
Antal serviceanvändare	499	500	500
Antal avbytardagar	8 723	9 000	9 000
Antal avbytardagar/användare	17,48	18,00	18,00
Antal avbytartimmar	59 300	61 200	61 200
Avbytardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,80	6,80	6,80
2. Extraledighet			
Antal serviceanvändare	302	300	300
Antal avbytartimmar	31 286	31 500	31 500
Antal avbytartimmar/användare	104	105	105
Vikariehjälp för renskötare			
Beslut om beviljande av vikariehjälp	1 260	150	150
Antal avbytartimmar	12 200	13 750	13 750
Avbytartimmar/beslut	76	92	92
Antal användare	92	110	110
Antal avbytartimmar/användare	110	170	170

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 144 534 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för de driftskostnader för avbytarservice som avses i 35 § i lagen

2) till ett belopp av högst 182 000 euro till ersättning för de nettokostnader som läroavtalsutbildningen för lantbruksavbytare medfört för de lokala enheterna.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget baserar sig på preliminära faktiska uppgifter som beskriver kostnaderna för 2016 och på dessa grundade uppskattningar när det gäller hur verksamhetens omfattning och kostnaderna kommer att utvecklas 2017 och 2018.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av 27 och 27 b § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare. Enligt ändringsföslaget ska sänkningen av de avgifter som tas ut för vikariehjälp delvis kompenseras.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Partiell kompensation för avgiftssänkningen för vikariehjälp	1 000
Ändring i behovskalkylen	-15 766
Sammanlagt	-14 766

2018 budget	144 534 000
2017 budget	159 300 000
2016 bokslut	149 473 459

41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 050 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till avbytarverksamhetens lokala enheter för de driftskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare som avses i 25 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009).

Förklaring: Pälsdjursuppfödare får semester avgiftsfritt och extraledighet mot avgift inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet. Maximibeloppen för avbytarservice fastställs årligen genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat behov	-500
Sammanlagt	-500

2018 budget	2 050 000
2017 budget	2 550 000
2016 bokslut	2 600 000

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 250 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 16 § i lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) betalas till kommunerna.

F ö r k l a r i n g : En renskötare kan få vikariehjälp mot avgift på grund av arbetsoförmåga för högst 170 timmar och under högst 90 dagar under kalenderåret. Maximibeloppet för avbytarservice fastställs årligen genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat behov	-50
Sammanlagt	-50

2018 budget	250 000
2017 budget	300 000
2016 bokslut	300 000

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 16 140 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen

2) till ett belopp av högst 94 000 euro till betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i lagen

3) till förvaltningskostnaderna för servicen med stöd av 24 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) och med stöd av lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014)

4) till ett belopp av 1 000 000 euro för ett projekt som genomförs av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i syfte att stödja lantbruksföretagare så att de orkar med sitt arbete.

F ö r k l a r i n g : Av anslaget kommer uppskattningsvis 13 521 000 euro att användas för kommunernas kostnader för avbytarservicen, vilket inkluderar kommunernas kostnader för avbytarservicen för pälsdjursuppfödare samt den behovsprövade tilläggsersättning som betalas till vissa kommuner. För förvaltningskostnader för avbytarservicen som föranleds Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt kommer uppskattningsvis att användas 1 619 000 euro, som inkluderar pensionsanstaltens förvaltningskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare och renskötare.

2018 budget	16 140 000
2017 I tilläggsb.	1 000 000
2017 budget	16 140 000
2016 bokslut	15 139 929

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

F ö r k l a r i n g : Understöd beviljas på ansökan och enligt behovsprövning allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser av Veikkaus Ab:s avkastning.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, som fungerar i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet, behandlar ansökningar om understöd, utarbetar understödsförslagen och administrerar utbetalningen av understöd, utöver tillsyn över användningen av understöden och följer upp resultatet av verksamheten. Understödsbesluten fattas av social- och hälsovårdsministeriet, företrädesvis en gång om året.

År 2017 beviljades av Veikkaus Ab:s avkastning 317,6 miljoner euro i understöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd. Understöd användes också för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral till ett belopp av 3,4 miljoner euro. Då Statskontoret dessutom med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen anvisades 30,0 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 57,0 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 37,7 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och 3,5 miljoner euro för rehabilitering av personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig, uppgick användningen av avkastningen till sammanlagt 449,2 miljoner euro.

Avsikten är att sammanlagt 467,3 miljoner euro av Veikkaus Ab:s avkastning ska användas år 2018. Av detta belopp delas 358 miljoner euro ut i understöd under moment 33.90.50. Dessutom anvisas Statskontoret sammanlagt 106,2 miljoner euro av vilka 30 miljoner euro får användas för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 40 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 3,5 miljoner euro för vissa utgifter för rehabiliteringsverksamhet och 32,7 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner. Därutöver anvisas 3,2 miljoner euro under moment 33.01.01 för omkostnaderna för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral. Motsvarande inkomst på 467 313 000 euro har antecknats under moment 12.33.90.

50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 357 975 000 euro.

Anslaget får användas för ändamål som nämns i 17 b § 1 mom. i lotterilagen (1047/2001).

F ö r k l a r i n g : Syftet med understödsverksamheten är:

1) Att trygga organisationernas verksamhetsförutsättningar och basfinansiering. Understöden används för att stödja organisationernas verksamhet och projekt för att säkra fortlevnaden och framstegen inom medborgarverksamheten, påverkansverksamheten, bevakningen av rättigheter och intressen, sakkunskapen och utvecklingsverksamheten samt frivillig- och kamratstödsverksamheten

2) Att främja hälsa och funktionsförmåga. Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att främja hälsan och stödja såväl enskilda som deras närmaste omgivning när det gäller att orka och klara sig självständigt

3) Att främja samhörighet och möjligheter till delaktighet. Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt i syfte att främja människors möjligheter till socialt umgänge och till att delta i det civila samhällets olika funktioner på ett mångsidigt sätt

4) Att stödja boendet för grupper med särskilda behov. Syftet med understödet är att främja möjligheterna till och beredskapen för eget boende för grupper med särskilda behov och att minska bostadsbristen. Under understödsperioden prioriteras investeringsunderstöden allt lägre till förmån för verksamhetsunderstöden

5) Att ge krishjälp och öka tryggheten i vardagen. Understöden används för att stödja verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att hjälpa och stödja människor i olika krissituationer och till att föregripa problem och olyckor som kan hota tryggheten i vardagen

6) Att öka delaktigheten i arbetslivet. Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att öka människor arbetslivsfärdigheter och möjligheter att delta i arbetslivet.

Enligt riktlinjerna för understödsverksamheten för åren 2016—2019 koncentrerar understöden till fem särskilda temaområden. Dessa temaområden överlappar delvis de målområden som redovisas ovan och förenar flera av verksamheterna inom dem. Temafinansieringen för 2018 fördelas på projekt som syftar till att minska utsattheten i samhället.

För att förhindra snedvridning av konkurrensen beviljas inga understöd för sådan serviceverksamhet som utförs mot ersättning och som kan jämställas med näringsverksamhet. Understöden avsätts för verksamhet som organisationer ordnar utanför systemet för köpta tjänster och konkurrensutsättning.

När det gäller utvecklandet av tjänster främjas samarbetet i tillämpliga delar mellan organisationer och kommuner. När understöden fördelas beaktas också de utvecklingsprogram som ingår i regeringsprogrammet i den mån de lämpar sig för det understödssystem som faller inom ramen för understödsverksamheten och för medborgarorganisationernas verksamhet.

Användning av understödsanslaget åren 2016—2018
Från och med 2016 görs dispositionsplanen upp enligt den uppdelning i sex målområden som anges av riktlinjerna för understödsverksamheten (2016—2018).

Förslag enligt målområdena i riktlinjerna för understödsverksamheten 2016—2018 (mn euro)

	2016	2017	2018
Organisationernas verksamhetsförutsättningar och grundfinansiering tryggas	116	118	124
Hälsa och funktionsförmåga främjas	72	75	85
Samhörighet och möjligheter till delaktighet främjas	55	60	72

Förslag enligt målområdena i riktlinjerna för understödsverksamheten 2016—2018 (mn euro)

	2016	2017	2018
Boendet för grupper med särskilda behov stöds	30	20	20
Krishjälp och ökad trygghet i vardagen	24	25	31
Delaktigheten i arbetslivet ökas	18	20	26
Sammanlagt	315	318	358

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2016—2018 (mn euro)

	2016	2017	2018
Allmänna understöd	64	65	67
Riktade verksamhetsunderstöd	156	159	174
Investeringsunderstöd	26	18	17
Projektunderstöd	69	76	100
Sammanlagt	315	318	358

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av Veikkaus Ab:s intäktskalkyl under moment 12.33.90	18 150
Nivåförändring	22 225
Sammanlagt	40 375

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	357 975 000
2017 I tilläggsb.	5 500 000
2017 budget	317 600 000
2016 bokslut	315 300 000

Huvudtitel 35
MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Miljöministeriet arbetar för en hållbar livsmiljö och grön tillväxt. De strategiska prioriteringarna i verksamheten är ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland, ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi, en god miljöstatus, biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster samt boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften. Förvaltningsområdet har ett nära samarbete med andra förvaltningsområden och intressentgrupper.

Dämpandet av klimatförändringen och anpassning till förändringen för att uppnå EU:s klimat- och energimål som sträcker sig fram till 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Finland verkar för att beredningen av genomförandet av Parisavtalet och det övriga klimatsamarbetet framskrider enligt överenskommelse såväl i EU som inom ramen för FN:s klimatkonvention. Finland deltar i den fortsatta beredningen och verkställandet av EU:s klimat- och energipaket, som sträcker sig fram till 2030. Målet är att nå Finlands klimatmål för 2020 i god tid. Verkställigheten av klimatlagen och planen för regeringens klimatpolitik på medellång sikt som sträcker sig fram till 2030 bidrar till en mer förutsägbar klimatpolitik och till kostnadseffektivare utsläppsminskande åtgärder. Genom de ambitiösa klimatmålen skapas en ny slags tillväxt och en marknad för koldioxidsnåla teknologier och lösningar.

Den nationella klimat- och energipolitiken syftar bl.a. till att förtäta samhällsstrukturen, minska den energi som används i byggnader och vid boende och utsläppen från dem samt öka produktionen och användningen av förnybar energi. En tätare struktur i stadsregionerna främjas genom att man samordnar markanvändningen, boendet, tjänsterna och trafiken och genom att man samtidigt beaktar livsmiljöns kvalitet, de sociala konsekvenserna och kostnadseffektiviteten.

Övergången till nära-nollenergibyggande vid nybyggen genomförs. Man skapar möjligheter för och uppmuntrar till sådant byggande inom nybyggande och ombyggnad som är energieffektivare än de gällande minimikraven.

Bekämpandet av klimatförändringen och de begränsade naturresurserna ändrar produktions- och konsumtionsstrukturerna. Utgångspunkten är att naturresurserna ska utnyttjas material- och energieffektivt och med strävan till ett slutet återvinningskretslopp av material, vilket minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster. Det behövs strukturella ändringar, styrmedel och försöksverksamhet genom vilka den gröna ekonomin — i synnerhet den cirkulära ekonomin och bioekonomin — och rena energilösningar främjas. De lösningar som genomförs på nationell nivå betjänar också den exportfrämjande verksamheten.

Beaktandet av den biologiska mångfalden, vatten- och havsskyddet, en hållbar användning av naturresurserna och möjligheterna att nyttja naturen för rekreation i beslutsfattandet främjas genom övergripande samarbete. Målet att uppnå en god status i yt- och grundvattnet och i Östersjön eftersträvas med hjälp av de vatten- och havsförvaltningsplaner som sträcker sig till 2021. Detta förutsätter att man minskar eutrofieringen och belastningen av skadliga ämnen, hanterar de risker som dessa medför och skyddar mångfalden i vatten- och havsnaturen. Med projekt inom ramen för programmet för återvinning av näringsämnen tar man fram de bästa lösningarna för att minska eutrofieringen av vattendragen och öka Finlands självförsörjning när det gäller näringsämnen, och omsätter lösningarna i praktiken. En minskning av spridningen av farliga kemikalier och av miljöbelastningen kräver gränsöverskridande samarbete mellan staterna. Den verksamhet som bedrivs på avrinningsområden och till havs inverkar på tillståndet både i Östersjön och i insjöarna och grundvattnet. Då sjöfarten och särskilt oljetransporterna på Finska viken ökar, ökar också risken för fartygsolje- och kemikalieolyckor och behovet av bekämpningsberedskap.

Man strävar efter att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden före 2020 genom att skydda ekosystem, arter och den genetiska mångfalden, minska trycket mot den biologiska mångfalden och stödja ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en bioekonomi som beaktar naturens biologiska mångfald.

En totalreform av markanvändnings- och bygglagstiftningen bereds i syfte att svara på förändringarna i omvärlden, såsom klimat- och energifrågorna, differentieringen av regionstrukturen, befolkningsförändringar, stadsregionernas tillväxt och urbaniseringen, nya sätt att röra sig samt digitaliseringen och förändringar i förvaltningsstrukturerna. För att trygga en god livsmiljö utvecklar man sätt att förbättra planeringen av såväl växande stadsregioner som områden med minskande befolkningsunderlag.

I de stora tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, bidrar det otillräckliga utbudet av bostäder till att höja hyrorna och priserna till en hög nivå. Efterfrågan på bostäder i centrumen kommer även i fortsättningen att öka snabbt i och med att arbetsplatserna starkt koncentreras till dessa områden. Rimliga boendekostnader har en central betydelse när det gäller att trygga verksamhetsförutsättningarna för näringslivet samt regionernas och medborgarnas välfärd. Genom det avtalsbaserade samarbetet (MBT) mellan staten samt städerna och kommunerna i tillväxtcentrumen ökar man utbudet av bostadstomter och bostäder. Statligt stöd inriktas på åtgärder för att minska bostadslösheten och förbättra bostadssituationen för de svagaste grupperna.

Man fortsätter arbetet med att effektivisera helheten av förfarandena för miljötillstånd och konsekvensbedömning, med målet att tjänsterna i samband med miljörelaterade förfaranden ska ges över en enda disk. Samtidigt främjas smidighet i miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfaranden för projekt samt säkerställs en hög nivå på miljöskyddet liksom medborgarnas möjligheter att påverka beslut som gäller miljön. Även avfallslagstiftningen görs smidigare.

Det nationella samhälleliga åtagandet för hållbar utveckling ställer upp målen för hållbar utveckling på lång sikt (2050). Miljöministeriet genomför åtagandet i sin egen verksamhet och uppmuntrar också övriga aktörer att engagera sig.

Jämställdheten mellan könen främjas inom miljöministeriets förvaltningsområde genom författnings- och informationsstyrning bl.a. vid den styrning och det beslutsfattande som gäller den byggda miljön. Anslagen i budgeten bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på jämställdheten

mellan könen. I förvaltningsområdets egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likställdhet och jämställdhet.

Hållbar utveckling
Miljöministeriet strävar efter att stoppa utarmningen av naturens mångfald genom ett mångsidigt urval förfaringssätt för att skydda främst naturtyper och hotade arter och genom att vidta åtgärder som ingår i handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och i myrskyddet.

Miljöministeriet finansierar ett program för återvinning av näringsämnen (RAKI) samt vattenvårds- och havsvårdsåtgärder i syfte att utnyttja de allt bättre förutsättningarna för cirkulär ekonomi och öka dess verkningsfullhet.

Man ökar långsiktigheten i klimatpolitiken och kostnadseffektiviteten hos de utsläppsminskande åtgärderna genom att vidta de åtgärder som ingår i den klimatpolitiska plan på medellång sikt som sträcker sig till 2030 och genom att rapportera om dem till riksdagen i enlighet med klimatlagen. Åtgärdsprogrammet för cirkulär ekonomi genomförs genom att arbetet för att göra avfallslagstiftningen smidigare och tillhandahålla tjänsterna i samband med miljörelaterade förfaranden över en enda disk fortsätter, genom att återvinningen av näringsämnen främjas och genom att den tekniska kompetensutvecklingen och exporten av teknik påskyndas med hjälp av försöksprojektet för sanering av förorenade markområden.

Produktionen av hyresbostäder till skäligt pris utvidgas och bostadsförhållandena för olika befolkningsgrupper förbättras genom stöd från statens bostadsfond, och dessutom främjas träbyggande genom programmet för träbyggande. Ett riksomfattande program för hållbar stadsutveckling inleds som har koldioxidsnålhet, resurseffektivitet, smarta tjänster, hälsa och minskande av ojämlikhet som prioriterade områden. Arbetet i gruppen de ungas Agenda 2030 faciliteras genom att gruppens medlemmar bjuds in till möten och andra sammankomster som kommissionen för hållbar utveckling ordnar. Samarbetet mellan kommissionen för hållbar utveckling och utvecklingspolitiska kommissionen intensifieras genom att man ordnar gemensamma evenemang och möten under ledning av kommissionens generalsekreterare.

Miljöministeriet ställer upp följande mål för ansvarsområdets samhälleliga effekter:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland
— Finlands växthusgasutsläpp minskar

— Lösningarna inom byggande, områdesanvändning och mobilitet stöder koldioxidsnålhet och energieffektivitet.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi
— Den gröna tillväxten framskrider

— Återvinningen ökar

— Återvinningen av näringsämnen effektiviseras genom att man minskar näringsutsläppen i vatten och skapar nya möjligheter till affärsverksamhet.

En god miljöstatus
— Vattenstatusen och Östersjöns tillstånd samt luftkvaliteten förbättras

— Utvecklingen i den byggda miljön bidrar till en sundare, tryggare och trivsammare livsmiljö.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster
— Naturens mångfald och ekosystemtjänsternas funktion säkerställs.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften
— Bostadsbyggandet ökar i de områden där behovet av bostäder är störst och bostadspriserna och hyrorna är höga

— Bostadsområdena möjliggör en mångsidig boendestruktur och förebygger segregering

— Boendevillkoren för grupper som behöver särskilt stöd förbättras

— Lösningarna gällande markanvändningen, boendet och trafiken i stadsregionerna bildar en helhet som stöder smidighet i människornas vardag och stärker regionernas livs- och konkurrenskraft.

Förbättring av produktiviteten
Att öka produktiviteten inom den offentliga sektorn utgör ett led i regeringens finanspolitiska strategi. Ambitionen är att bevara verksamhetens effektivitet och serviceförmågan trots de minskade resurserna.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
35.10.61	*Främjande av vatten- och miljövård* (reservationsanslag 3 år)		
	—fullmakt att ingå avtal	-	1
35.10.63	*Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden* (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	10	10

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Miljöförvaltningens omkostnader**	**65 790**	**62 048**	**57 258**	**-4 790**	**-8**
01.	Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 397	27 485	26 456	-1 029	-4
04.	Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	29 815	25 878	22 637	-3 241	-13

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
29.	Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	5 844	6 405	6 435	30	0
65.	Understöd till organisationer och miljövård (reservationsanslag 3 år)	1 734	2 280	1 730	-550	-24
10.	**Miljö- och naturvård**	**111 287**	**94 625**	**100 305**	**5 680**	**6**
20.	Bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	6 420	5 900	6 900	1 000	17
21.	Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	2 440	2 440	2 440	—	0
22.	Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)	15 825	14 725	16 025	1 300	9
52.	Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	39 616	29 656	30 906	1 250	4
60.	Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	3 000	3 000	3 000	—	0
61.	Främjande av vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)	11 072	6 042	8 592	2 550	42
63.	Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	18 474	20 630	26 630	6 000	29
(64.)	EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 500	4 500	—	-4 500	-100
65.	Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
66.	Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 440	1 732	1 812	80	5
70.	Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)	7 500	5 000	3 000	-2 000	-40

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
20.	**Samhällen, byggande och boende**	**26 031**	**30 031**	**23 591**	**-6 440**	**-21**
01.	Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	4 931	5 181	4 741	-440	-8
(02.)	Digitalisering av den byggda miljön och byggandet (reservations-anslag 3 år)	250	4 000	—	-4 000	-100
30.	Förebyggande av ekonomiska problem bland hyresgäster (reservations-anslag 2 år)	—	—	1 000	1 000	0
52.	Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)	—	—	1 500	1 500	0
55.	Understöd för reparationsverksamhet (reservations-anslag 3 år)	20 000	20 000	15 500	-4 500	-22
60.	Överföring till statens bostadsfond	0	0	—	—	0
64.	Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	850	850	850	—	0
	Sammanlagt	**203 109**	**186 704**	**181 154**	**-5 550**	**-3**
	Det totala antalet anställda	853	843	799		

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningen arbetar för en hållbar livsmiljö och stöder grön tillväxt och rena energilösningar. Målet är en bättre miljö för kommande generationer. Man tar fram information om miljön, hur miljöns tillstånd utvecklas och vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, bedömer alternativa utvecklingstrender och utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling och medborgarnas välbefinnande.

Verksamheten och resurserna riktas i enlighet med de strategiska riktlinjerna. Bedömningen av konsekvenserna av författningar och åtgärder utvecklas, och tillstånds- och myndighetsförfarandena görs smidigare.

Personalresurserna inom miljöförvaltningen styrs och de anställdas kunnande utvecklas på ett systematiskt sätt i syfte att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga de anställdas motivation.

Miljöministeriet deltar i den strategiska styrningen av statens regionförvaltning i samarbete med övriga styrande ministerier, samt ansvarar för den funktionella styrningen av ämbetsverkens miljöuppgifter.

Resultatmålen och omkostnaderna för miljötillståndsuppgifterna vid regionförvaltningsverken har budgeterats under moment 28.40.01 under finansministeriets huvudtitel.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. För att stödja de effektmål för ansvarsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland
— Närings-, trafik- och miljöcentralerna deltar i genomförandet av energi- och klimatstrategin och planen enligt klimatlagen

— Utbyggnaden av vindkraft styrs till platser som är optimala med tanke på miljö, medborgare och ekonomin som helhet.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande marknad för återvinning
— Åtgärderna för att verkställa lagstiftningen om avfallsbranschen och förverkliga dess målsättningar effektiviseras

— Den cirkulära ekonomin och hållbar offentlig upphandling främjas

— Ekologiskt hållbart nyttjande av naturresurserna främjas.

En god miljöstatus
— Närings-, trafik- och miljöcentralerna sörjer för verkställigheten av miljöskyddslagen, bl.a. med hjälp av elektroniska tillstånds- och övervakningssystem, och effektiviserar tillsynen över och rapporteringen om verkställigheten av vattenlagen, avfallslagen, kemikalielagen och nitratförordningen. Centralerna stöder regionförvaltningsverken i behandlingen av tillståndsärenden och deltar i beredningen av de förelägganden om bästa tillgängliga teknik som utgör grund för miljötillståndsbestämmelserna. Centralerna ser till att de övervakningsplaner och program som utarbetats utifrån en riskbedömning genomförs

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna främjar genomförandet av det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet för förorenade markområden

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna genomför de vattenförvaltningsplaner och den havsförvaltningsplan samt de åtgärdsprogram för vattenvård som sträcker sig till 2021 och främjar med hjälp av statsunderstöd projekt som förbättrar vattenstatusen samt återvinning av näringsämnen. Man deltar i uppdateringen av den första delen av havsförvaltningsplanen och inleder justeringen av de förvaltningsplaner för vattenvården som sträcker sig till 2027

— Kunskaperna om riskerna för grundvattnet utvidgas och grundvattenområdena bestäms och klassificeras

— Utarbetandet av sådana general- och detaljplaner för stadsregionerna som har betydande konsekvenser stöds i syfte att förtäta samhällsstrukturen, minska trafikbehovet och utveckla servicestrukturen. Förutsättningarna att planera stadsregionhelheter förbättras och rutinerna för landsbygdsutvecklingen utvecklas i samarbete med kommunerna på ett sätt som beaktar regionala särdrag

— I främjandet av områdesanvändningen och byggandet beaktas att livsmiljön ska vara sund, trygg och trivsam samt kulturmiljöns värden och den gröna infrastrukturen

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna genomför miljöförvaltningens handlingsprogram för anpassning till klimatförändringen

— Kulturmiljöstrategin genomförs och god vård av kulturmiljön främjas.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster
— Närings-, trafik- och miljöcentralerna agerar för att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden genom ett mångsidigt urval av metoder för att skydda främst naturtyper och hotade arter samt genom att främja handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och myrskyddet

— Rutinerna för att genomföra skyddet inom nätverket Natura 2000, bedöma Naturaområdenas tillstånd och förebygga åtgärder som försvagar områdena görs enhetligare och effektivare.

Nyckeltal

Indikator	2015 utfall	2016 utfall	2017 mål	2018 mål
Skydd av METSO-områdena, ha	5 953	5 305	3 400	4 500
Miljöskyddsinspektioner, st.	1 587	2 024	2 100	2 200
Iståndsättning av förorenade områden som genomförts som statligt avfallshanteringsarbete, st.	10	11	14	10
Tätortsstruktur i stadsregionerna som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (andel av befolkningen som bor på områden med minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen), %	64	63,9[1)]	63,9	63,9

[1)] Prognos

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 26 456 000 euro.

Anslaget får användas även för ersättningar som betalas ut till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) för följande marknadskontrolluppgifter som grundar sig på EU-förordningar och EU-direktiv:

1) för att begränsa användningen av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter, förpackningar, batterier och ackumulatorer samt för att kontrollera förpackningarnas grundkrav, tungmetallhalter och märkningar

2) för konstaterande, registrering och kontroll av behörigheten hos personer som utför underhåll på anläggningar, vilket förutsätts enligt Europeiska unionens förordningar om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om fluorerade växthusgaser

3) byggprodukter

4) ekologisk planering och energimärkning av byggprodukter.

Dessutom får anslaget användas till ersättningar till Motiva Services Oy för skötseln av uppgifter enligt Europeiska unionens program för tilldelning av miljömärke, till ersättningar till Tukes för marknadskontrollen av ej CE-märkta produkter samt till betalning av statsunderstöd för forskningsverksamhet till universitet, högskolor och andra motsvarande sammanslutningar som bedriver forskningsverksamhet.

Förklaring: De viktigaste målen för miljöministeriet 2018:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland
— Man påverkar beredningen av genomförandet av Parisavtalet och det övriga klimatsamarbetet. Man agerar för att genomföra det utsläppsminskningsmål på minst 40 % som EU ställt för 2030. Man genomför åtgärder enligt den klimatpolitiska planen på medellång sikt och energi- och klimatstrategin för att minska utsläppen av växthusgaser

— Energiprestandan hos nybyggen och existerande byggnadsbestånd förbättras på ett sätt som säkerställer kvaliteten i byggandet, fuktsäkerheten i byggnaderna och ett sunt inomhusklimat

— Utnyttjandet av förnybar energi samt koldioxidsnålhet och energieffektivitet i den byggda miljön främjas i överenstämmelse med den nya energi- och klimatstrategin.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande marknad för återvinning
— Förvaltningsområdet genomför initiativ och deltar i initiativ som främjar grön ekonomi

— Man påverkar EU:s initiativ som gäller den cirkulära ekonomin och beredningen av förslag till avfallslagstiftning

— Kontroll av skadliga ämnen och kemikalier främjas för att säkra en hållbar återvinningsekonomi

— Reglering och lösningar som främjar återvinning bereds

— Nya metoder för återvinning av näringsämnen främjas i syfte att uppnå en god vattenstatus och öka Finlands självförsörjning när det gäller näringsämnen

— Man agerar för att miljöaspekter ska beaktas i jordbruks-, skogs- och energisektorn och i den övriga bioekonomin

— Frågor som gäller den arktiska miljön synliggörs i högre grad och skyddsåtgärdernas genomslag främjas.

En god miljöstatus
— Förvaltningsområdet styr verkställigheten av miljöskyddslagen. Utifrån de utredningar som gjorts bereds nya förslag om hur miljötillståndsförfarandet kan göras smidigare

— Tillståndsförfarandet inom miljövården görs smidigare genom elektroniska tjänster

— Man genomför och främjar den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden och det riksomfattande forsknings- och saneringsprogram för förorenade markområden som ingår i strategin. Dessutom genomförs ett försöksprojekt för sanering av förorenade markområden

— Ett nationellt oljebekämpningsprogram bereds

— Ett nationellt luftvårdsprogram bereds

— Genomförandet av det nationella programmet om farliga kemikalier fortsätter

— Tillsynen över skadliga och farliga ämnen effektiviseras till följd av ökade krav

— Förvaltningsområdet styr och främjar genomförandet av de vattenförvaltningsplaner och den havsförvaltningsplan som gäller till 2021, uppdaterar den första delen av havsförvaltningsplanen och styr justeringen av de förvaltningsplaner för vattenvården som sträcker sig till 2027 samt fortsätter det internationella samarbete som syftar till att uppnå en god miljöstatus i Östersjön och i vattendragen

— Det faktaunderlag som behövs för totalreformen av markanvändnings- och bygglagstiftningen stärks och riktlinjer för en översyn av planeringssystemet dras upp. Totalreformen av markanvändnings- och bygglagstiftningen bereds

— Statsrådets beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen verkställs

— Förvaltningsområdet deltar i beredningen av landskapsreformen och främjar ordnandet av de miljöuppgifter som överförs till landskapen så att de kan skötas på ett högklassigt sätt

— Utarbetandet av havsplaner stöds

— Metoderna för att genomföra kulturmiljöstrategins mål på bred bas i hela samhället effektiviseras

— Utvecklingen av styrningen av byggandet fortsätter genom en revidering av anvisningarna om byggande

— Lösandet av problemen med EU:s byggproduktförordning påverkas, så att den inre marknaden för byggprodukter fungerar bättre. De nationella förordningar som gäller godkännande av byggprodukter ses över så att de motsvarar de omarbetade väsentliga tekniska kraven på byggande

— De miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena görs effektivare och smidigare

— Rekommendationerna om god praxis för den arktiska miljökonsekvensbedömningen bereds

— Digitalisering främjas inom hela miljöförvaltningens verksamhetsområde.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster
— Förvaltningsområdet ansvarar för den nationella verkställigheten av biodiversitetskonventionen och EU:s biodiversitetsstrategi genom att genomföra den nationella strategin med tillhörande handlingsprogram

— Författningar som gäller inrättande av naturskyddsområden bereds planenligt

— Bedömningen av hotade naturtyper färdigställs, bedömningen av hotade arter fortsätter och rapporteringen enligt habitat- och fågeldirektiven inleds. Nivån på skyddet för arter och naturtyper förbättras genom aktuell information och prioriterade skyddsåtgärder

— Man främjar frivilligt naturskydd och ett hållbart nyttjande av ekosystemtjänsterna, särskilt genom att utveckla nyttjandet av naturen för rekreation, naturturismen och landskapsvården.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften
— Genom planeringssamarbete och genomförande av de åtgärder som ingår i MBT-avtalen för de stora stadsregionerna utökas bostads- och tomtutbudet och bostadsbyggandet. Funktionsdugligheten och resurshushållningen i stadsregionernas samhällsstruktur förbättras, behovet av trafik

minskas och förutsättningarna för gång, cykling och kollektivtrafik stöds. Samtidigt förbättrar man livsmiljöns kvalitet

— Åtgärderna för att öka och stödja bostadsutbudet knyts allt tätare till åtgärderna för att förbättra sysselsättningen och konkurrenskraften, medan åtgärderna för att förbättra boendeförhållandena knyts allt tätare till de effekter på välbefinnandet som en god närmiljö ger

— I planeringen av områdesanvändningen och i utvecklandet av byggandet ägnar man särskild uppmärksamhet åt områdenas livskraft, regionala särdrag, olika boendemiljöers starka sidor och landsbygdens behov

— De stödåtgärder som riktas till bostäder fördelas så att de så effektivt som möjligt främjar möjligheterna för äldre och för personer med funktionsnedsättning att bo hemma

— För att stödja integrationen främjas boendet för dem som har beviljats asyl.

Forskning, framsyn, utvärdering och utredning (F&U/TEAS)
Förvaltningsområdet tar för förvaltningens behov fram information som betjänar prognostiseringen av verksamheten, beredningen, utvecklandet och verkställandet av miljöpolitiken och miljölagstiftningen, det internationella samarbetet samt beslutsfattandet och bedömningen av konsekvenserna av besluten.

Objekt år 2018 är verkställigheten av den reviderade miljöskyddslagen, en kostnadseffektiv och hållbar klimatpolitik, den cirkulära ekonomin, främjande av hållbart nyttjande av naturresurser och materialeffektivitet, verkställighet av vatten- och havsförvaltningsplanerna, handlingsprogrammet för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden och METSO-handlingsplanen, det faktaunderlag som totalreformen av markanvändnings- och bygglagen kräver, den byggda miljöns kvalitet och hållbarhet (bl.a. utnyttjande av resultaten av programmet för att förbättra äldres boende, byggnaders energiprestanda samt åtgärder som främjar byggandet av flervåningshus i trä), samhälls- och servicestrukturen i stadsregioner, samordningen av markanvändningen, boendet och trafiken i stadsregionerna inkl. metropolpolitiken, bostadspolitiken, kulturmiljön, systematisk fastighetsförvaltning samt skapande av förutsättningar för digitalisering i processer.

Marknadskontrolluppgifter
Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) utför, på uppdrag av miljöministeriet, marknadskontroll enligt lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013) och statsrådets förordning om batterier och ackumulatorer (520/2014) samt tillsyn i enlighet med statsrådets förordning om förpackningar och förpackningsavfall (518/2014) över sådana produktkrav som gäller grundläggande krav på förpackningar, tungmetallhalter och märkningar.

Tukes utför även verifieringen av de certifikat som krävs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser, registrerar dem och utövar tillsyn över dem i enlighet med statsrådets förordning (766/2016). Intäkterna av hanteringen av certifikaten intäktsförs under moment 12.35.99.

Tukes utför med stöd av 181 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) den marknadskontroll av byggprodukter som grundar sig på EU:s byggproduktförordning (EU) nr 305/2011. Be-

stämmelser om de skyldigheter som gäller marknadskontrollen av CE-märkta byggprodukter finns i byggproduktsförordningen. Med stöd av 181 § i markanvändnings- och bygglagen utövar Tukes också marknadstillsyn enligt lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012). Marknadskontrollen för att säkerställa en behörig tillämpning av verkställighetsförfattningarna för energimärkningsdirektivet (2010/30/EU) och ekodesigndirektivet (2009/125/EG) baserar sig på lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), i enlighet med vilken Tukes ansvarar för marknadskontrollen.

Vid genomförandet av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 om ett EU-miljömärke har man i lagen om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke (86/2011) till nationellt behörigt organ utsett Motiva Services Oy, som får ersättning för de utgifter som föranleds av uppgifterna i anknytning till miljömärket.

Arbetstidens fördelning på uppgiftsområdena (årsv.)

Uppgiftsområde	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Miljövård	51	54	53
Naturmiljö	51	52	49
Byggd miljö	74	74	71
Informationsförmedling och kommunikation	12	13	13
Förvaltning och internationella ärenden	50	49	48
Kanslichefen och underställda	5	5	5
Sammanlagt	243	247	239

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 480	28 285	27 256
Bruttoinkomster	1 144	800	800
Nettoutgifter	26 336	27 485	26 456
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	11 941		
— överförts till följande år	14 002		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av den andel av löneglidningsbesparingen som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till moment 23.01.01)	-3
Samordning av programmet för att förbättra äldres boende (överföring till moment 35.20.55)	-500
Slutlig koncentrering av statsrådets tidningsanskaffningar (överföring till moment 23.01.01)	-13
Tukes marknadskontrolltest	60
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	27

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 35.10.66	-80
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-7
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-16
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-144
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-164
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-28
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	2
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-8
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-17
Nivåförändring	-138
Sammanlagt	-1 029

2018 budget	26 456 000
2017 I tilläggsb.	-13 000
2017 budget	27 485 000
2016 bokslut	28 397 000

04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 637 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

F ö r k l a r i n g : Finlands miljöcentral (SYKE) utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling främst för att användas av statsrådet, den övriga offentliga förvaltningen och näringslivet. Som underlag för lösningarna tar miljöcentralen fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om de faktorer som påverkar miljöns tillstånd, samt bedömer alternativa utvecklingstrender. Miljöcentralen sköter också flera av de rapporteringar som EU-lagstiftningen och internationella överenskommelser kräver samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter.

Därtill sköter miljöcentralen de uppgifter i anslutning till nyttjandet och vården av vattentillgångar som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Från miljöcentralens omkostnadsmoment anvisas för dessa uppgifter ca 1 500 000 euro. I fråga om dessa uppgifter bedöms kostnaderna för ca 20 årsverken täckas med miljöcentralens omkostnadsanslag medan kostnaderna för ca 16 årsverken täcks med särskild finansiering. Ändringarna preciseras genom gemensam planering.

Samhälleliga effekter
Med sin verksamhet bidrar Finlands miljöcentral till en hållbar utveckling i samhället genom att ta fram och förmedla ny information och nya lösningsmodeller. De viktigaste användarna av informationen är statsrådet, regionförvaltningen, kommunerna, landskapsförbunden, affärslivet, massmedierna, frivilligorganisationerna och enskilda medborgare.

Effektmålen är följande:

— Tillväxten inom bioekonomin och den cirkulära ekonomin och de nya lösningarna är hållbara med avseende på dämpandet av klimatförändringen, användningen av vattentillgångar och andra naturresurser, belastningen på vattendragen och Östersjön och tryggandet av ekosystemen

— Livsmiljöerna uppvisar stor mångfald, är sunda och främjar välbefinnandet, och man är medveten om deras betydelse för hälsan

— Information om miljön produceras, distribueras och används effektivt; i och med digitaliseringen förbättras medborgarnas förutsättningar att delta i beslutsfattandet om den egna livsmiljön och det uppstår ny företagsverksamhet kring produktion, bearbetning och distribution av miljöinformation

— Problemområdena inom miljöregleringen har identifierats, och man har löst dem genom att prova nya verksamhetsmodeller och genom att utnyttja engagerande utveckling av regleringen och konsekvent utvärdera regleringen och försöken

— Försök som baserar sig på samarbete mellan olika aktörer skapar innovationer och lösningsmodeller med hjälp av vilka man stärker det finländska samhällets ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhet och som även kan användas internationellt.

Verksamhetens resultat

Produktion och kvalitetsledning
Miljöministeriet uppställer följande mål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral:

— Miljöcentralen fortsätter att öka antalet yrkespublikationer och vetenskapliga publikationer i förhållande till arbetsinsatsen

— Miljöcentralen ökar användningen av digitala kanaler för informationsförmedling i den kommunikation som gäller miljön

— Miljöcentralen sörjer för kostnadstäckningen hos såväl sin offentligrättsliga som sin företagsekonomiska verksamhet

— Miljöcentralen sörjer för att den har serviceförmåga i synnerhet ur de resultatstyrande ministeriernas samt regionförvaltningens perspektiv

— Miljöcentralen sörjer för att dess kommunikation är högkvalitativ sett ur ett medieperspektiv.

I sin verksamhet fokuserar Finlands miljöcentral på

— att dämpa klimatförändringen och anpassa till den, med fokus på de styrningssystem och styrmedel som särskilt hänför sig till detta, samt på att följa och utvärdera effekterna av åtgärderna

— att främja den cirkulära ekonomin och bioekonomin och öka effektiviteten i material- och energianvändningen

— att främja skyddet, vården och ett hållbart nyttjande av vattendragen, grundvattnen och Östersjön samt på effekterna av belastningen på vattendragen och Östersjön och övervakningen av vattenstatusen samt att bekämpa oljeskador och förebygga kemikalieolyckor

— att främja hållbart nyttjande av naturresurser och konsekvensbedömningar i samband med detta samt på att identifiera nya typer av risker och finna lösningar på dem

— att övervaka och trygga statusen för naturens mångfald, främja hållbart nyttjande av naturen och upprätthållandet av tjänster som baserar sig på ekosystemens funktion och ta fram lösningar i samband med detta samt på att främja affärsverksamhet som baserar sig på naturresursfunktionerna

— att ta fram och sprida information om urbaniseringen, markanvändningen, den byggda miljön och trafiksystemen samt på att utveckla styrmedel för att stödja samordningen av olika användarbehov.

I sin forsknings- och utvecklingsverksamhet beaktar miljöcentralen också sådana miljöfrågor som börjar få ökad betydelse, såsom exempelvis

— de allt större återverkningarna av globala miljöförändringar på Finland

— förändringar i förvaltningen av miljön

— effekterna av befolkningens stigande medelålder och förändringarna i befolkningsstrukturen på servicestrukturerna, boendet och mobiliteten.

Resurshushållning
Av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd beräknas det inflyta 4,9 miljoner euro, varav exportverksamheten uppskattas stå för nästan hälften. Från den övriga statsförvaltningen beräknas inflyta finansiering till ett belopp av 15,2 miljoner euro, varav 11,5 miljoner euro utgör samfinansiering. Den del som finansieras utanför budgeten beräknas uppgå till 7,4 miljoner euro, varav EU:s andel är ca 4 miljoner euro. En allt starkare internationell nätbildning stärker miljöcentralens konkurrensförmåga på den internationella marknaden.

Produktivitet
Finlands miljöcentral koncentrerar sin verksamhet i huvudstadsregionen till Vik 2017—2019. Flytten sker stegvis och föranleder engångskostnader på sammanlagt 2,0—2,5 miljoner euro. År 2018 uppgår dessa engångskostnader till ca 1,5 miljoner euro. Denna lösning på fastighetsfrågan leder från och med 2020 till besparingar på 1,5 miljoner euro per år jämfört med 2015 års nivå.

Produktiviteten förbättras genom att man utvecklar samarbetet i nätverk, verksamhetsprocesserna och informationssystemen och genom att man utvidgar de elektroniska webbtjänsterna nationellt och internationellt. Produktiviteten förbättras även inom stödfunktionerna. Dessutom främjas den nationella samordningen av havsforskningen och forskningsinfrastrukturen i enlighet med de nationella riktlinjerna för forskningsinfrastrukturen.

Inom hela miljöförvaltningen förbättras produktiviteten bl.a. genom att man utvecklar miljöövervakningen och datasystemen samt ökar automatiseringen av den rapportering som baserar sig på uppföljning och utökar samarbetet i anslutning till datalager.

Produktiviteten förbättras även genom att verksamhetsmodellerna för forskningssamarbetet mellan statens forskningsinstitut, universiteten och företagen görs mer mångsidiga, genom att man tillsammans utvecklar uppföljningsmetoder och i uppföljningen nyttiggör nya samarbetsmodeller samt genom att man ytterligare ökar samarbetet kring lokaler, laboratorier och forskningsinfrastrukturer.

År 2018 beräknas det totala antalet årsverken vid Finlands miljöcentral vara ca 505. Behovet av att minska antalet årsverken ökar ytterligare av den åtstramning som följer av engångskostnaderna för flytten till Vik. Antalet anställda som anställts med direkt budgetfinansiering under omkostnadsmomentet motsvarar 232 årsverken. Mängden övrig personal beror främst på hur den externa finansieringen utvecklas. Personalresurserna fördelas enligt de strategiska mål och mängden finansiering som finns till förfogande.

Finlands miljöcentrals årsverken 2016—2018

Uppgiftsområde	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Antal årsverken	556	530	505

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	54 587	52 878	50 137
Bruttoinkomster	26 064	27 000	27 500
Nettoutgifter	28 523	25 878	22 637
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	5 867		
— överförts till följande år	7 159		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	11 344	11 700	11 500
— finansiering från EU	3 254	3 700	4 000
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 553	2 600	3 000
Intäkter sammanlagt	17 151	18 000	18 500
Totala kostnader för projekten	26 626	27 692	29 839
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-9 475	-9 692	-11 339
Självfinansieringsandel, %	36	35	38

Kostnadsmotsvarigheten för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing genom produktivitetsprojekt (Envibase)	-500
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljö-information (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.70.20)	-1 640
Strukturella ändringar (regeringsprogr. 2015)	-600
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-8
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-12
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-21
Indexhöjning av hyror	6
Löneglidningsbesparing	-38
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-151
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-132
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-33
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-3
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-11
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-29
Nivåförändring	-69
Sammanlagt	-3 241

2018 budget	22 637 000
2017 budget	25 878 000
2016 bokslut	29 815 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 435 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	30
Sammanlagt	30

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	6 435 000
2017 budget	6 405 000
2016 bokslut	5 844 392

65. Understöd till organisationer och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 730 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd till nationella naturskydds- och miljöorganisationer

2) till understöd till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen för stödjande av informations- och upplysningsverksamhet

3) till bidrag enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som främjar miljövården i skärgården

4) för stödjande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden

5) för stödjande av sådan nationellt och regionalt betydande verksamhet av projektnatur som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt lagen om utveckling av regionerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Understöd för anskaffning av ett fartyg för Pidä Saaristo Siistinä - Håll Skärgården Ren rf	-500
Understöd till Finlands Jägarförbund	-50
Sammanlagt	-550

2018 budget	1 730 000
2017 budget	2 280 000
2016 bokslut	1 734 000

10. Miljö- och naturvård

Förklaring: Under kapitlet har budgeterats de anslag som huvudsakligen ska användas för sådan verksamhet som främjar miljö- och naturvård inom förvaltningsområdet och vid de ämbetsverk inom regionförvaltningen som sköter miljöuppgifter.

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland
Dämpandet av klimatförändringen och anpassning till förändringen för att uppnå EU:s klimat- och energimål som sträcker sig fram till 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Man påverkar aktivt beredningen av genomförandet av Parisavtalet och det övriga klimatsamarbetet. Man deltar i och påverkar verkställandet av EU:s klimat- och energipaket, som sträcker sig fram till 2030. Ambitionen är också att nå Finlands klimatmål för 2020 i god tid.

Man ökar långsiktigheten och planmässigheten i klimatpolitiken och kostnadseffektiviteten hos de klimatpolitiska åtgärderna genom att vidta de åtgärder som ingår i den klimatpolitiska plan på medellång sikt som sträcker sig till 2030 och genom att rapportera om dem till riksdagen i enlighet med klimatlagen.

För att klimatåtgärderna ska vara effektiva och Finland ha inflytande i EU och i internationella forum krävs vetenskapligt underbyggd information. Planeringen och beslutsfattandet i anslutning till klimatpolitiken stöds med hjälp av en nationell klimatpanel.

I samarbete med andra aktörer utvecklar man sätt att främja koldioxidsnåla och energieffektiva lösningar samt innovationer inom den offentliga sektorn, inklusive kommunerna och regionerna, och i konsumenternas val.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi
Målet är att naturresurserna ska utnyttjas material- och energieffektivt med sikte på ett slutet kretslopp för materialåtervinning som minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster.

Genom styrmedel och försök främjas en grön cirkulär ekonomi och bioekonomi, och i anknytning till detta ett hållbart nyttjande av naturresurserna bl.a. genom styrning av lokaliseringen av verksamheten. Med hjälp av innovativ och hållbar offentlig upphandling förbättras miljön och resurseffektiviteten inom den offentliga sektorn samt utvecklas den finländska näringsverksamheten inom cleantech-branschen. Man utvecklar sätt att minska uppkomsten av avfall under hela produktions- och konsumtionskedjan. Den riksomfattande avfallsplanen ses över. Man påverkar och deltar aktivt i behandlingen av EU:s paket för cirkulär ekonomi och i beredningen av de initiativ som uppstår.

Återvinningen av näringsämnen främjas i syfte att bevara fosfortillgångarna och främja en god status i vattendragen och i Östersjön. Genom regeringens spetsprojekt effektiviseras tillvaratagandet och återvinningen av näringsämnen i biomassa och avloppsvatten. Matsvinn och stora mängder matavfall förebyggs.

En god miljöstatus
Syftet är att förbättra i synnerhet Östersjöns, insjöarnas och grundvattnets tillstånd, minska belastningen på vattendragen från näringsämnen och skadliga ämnen och minska de miljörisker som uppstår till följd av förorenad mark samt att förebygga miljöskador till följd av olje- och kemikalieolyckor.

Skyddet av Östersjön och vattendragen styrs av vatten- och havsförvaltningsplanerna och av internationella åtaganden. Genom regeringens spetsprojekt utvecklas nya, effektiva sätt att främja en god status i hav och vattendrag, och genom inventeringar av mångfalden i den marina undervattensmiljön stöds skyddsåtgärderna i Östersjön och ett hållbart utnyttjande av dess naturresurser. Man fortsätter samarbetet för verkställande av det åtgärdsprogram som utarbetats av kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö (HELCOM) och EU:s strategi för Östersjöområdet.

Olje- och kemikalieolyckor förebyggs och begränsas genom tillräcklig bekämpningsberedskap. Genom oljeavfallsavgifterna stöds upprätthållandet av ett nationellt heltäckande system för oljeavfallshantering samt sanering av oljeförorenade områden.

Forskning om och sanering av riskobjekt inom förorenade markområden främjas i enlighet med det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet. Brådskande herrelösa objekt saneras inom ramen för statens avfallshanteringssystem, som just nu håller på att ses över, och genom oljeskyddsfondens JASKA-projekt. Med hjälp av det försöksprojekt för sanering av förorenade markområden som hör till åtgärderna i regeringens spetsprojekt påskyndas kompetensutvecklingen inom saneringstekniken och exporten av saneringsteknik.

Utvecklandet av subsidiära miljöansvarssystem när det gäller företagsverksamhet som orsakar betydande miljörisker och kemikaliesäkerhetsrisker fortsätter.

De olägenheter för människors hälsa och miljön som luftföroreningar ger upphov till minskas. Beredningen av ett nationellt luftvårdsprogram fortsätter, och EU:s utsläppstakdirektiv och de åtaganden om utsläppsminskningar som direktivet fastställer för Finlands del genomförs. Författningar som krävs för verkställandet av de direktiv som gäller små och medelstora förbränningsanläggningar bereds.

Man effektiviserar förfarandena för miljötillstånd och miljökonsekvensbedömning som helhet. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster
Genomförandet av handlingsprogrammet i anknytning till Finlands strategi för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden fortsätter. Nätverket av naturskyddsområden kompletteras genom att man fortsätter förvärvandet av områden i privat ägo som är reserverade för naturskydd och ersättningsförfarandena i samband med detta. Inom myrskyddet går man vidare på frivillig basis. Handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) genomförs i samarbete med skogsmyndigheterna och övriga samarbetspartner.

I naturskyddsområden återställs skogar och myrar, iståndsätts och sköts vårdbiotoper, lundar och fågelvatten och görs kartläggningar av växt- och djurarter. Hur väl nätverket av skyddsområden fungerar och hur representativt det är bedöms särskilt i förhållande till effekterna av klimatförändringen. Bedömningen av hotade naturtyper färdigställs, bedömningen av hotade arter fortsätter och rapporteringen enligt habitat- och fågeldirektiven inleds i syfte att uppdatera hoten mot Finlands natur och dess skyddsbehov. Beredningen av i naturvårdslagen avsedda landskapsvårdsområden och utvecklandet av ett nätverk av stadsparker fortsätter.

Handlingsprogrammet för skydd av hotade arter genomförs bl.a. genom att förekomsterna av arter som kräver skyndsamt skydd tryggas och organismarbetsgruppernas arbete riktas om.

Verksamhetsmålen i fråga om Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter har uppställts i motiveringen under moment 35.10.52.

20. Bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ordnande av bekämpning av oljeskador och andra miljöskador, upprätthållande av bekämpningsberedskapen på fartyg, anskaffning av bekämpningsmateriel, inklusive utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning som fungerar i isförhållanden och annan utrustning för oljebekämpning till havs, samt vidtagande av bekämpningsåtgärder och utredningar som direkt anknyter till bekämpningen av miljöskador

2) till utgifter som föranleds av internationellt samarbete vid bekämpning av miljöskador, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och rättegångar, hyror för oljebekämpningsförråd och arvoden till förrådsförvaltare med uppgiften som bisyssla och till dem som deltar i bekämpningsarbeten

3) till utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka eller hanteras på korrekt sätt och alla kostnader inte alltid genast kan återkrävas hos den som fört ut avfallet.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsmateriel budgeteras på basis av förbindelser.

Förklaring: Det bedöms att man ur oljeskyddsfonden som ersättningar för utgifterna för anskaffning av oljebekämpningsutrustning med kapacitet för isförhållanden och kompletterande bekämpningsmateriel för högsjöförhållanden samt för utgifter som föranleds av anskaffning av annan materiel för bekämpning av oljeskador och upprätthållandet av oljebekämpningsberedskapen får 1 500 000 euro. Ersättningarna ur oljeskyddsfonden och från dem som orsakat skadorna intäktsförs under moment 12.35.10.

De utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka återkrävs av den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99. Ersättningarna beräknas uppgå till 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av oljebekämpningsutrustning och utrustning för oljebekämpning till havs (överföring från moment 35.10.70)	1 000
Sammanlagt	1 000

Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2018 budget	6 900 000
2017 I tilläggsb.	5 000 000
2017 budget	5 900 000
2016 bokslut	6 420 000

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 440 000 euro.

Anslaget får användas

1) för inventering, märkning och skötsel av privata naturskyddsområden och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden och av landskapsområden

2) för åtgärder som stöder handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och som särskilt gäller kommunikation, inventeringar, samarbete, riktande och uppföljning

3) för uppföljning, skydd och vård av hotade arter, och för därmed relaterade arbetsgruppers verksamhet, för förebyggande av skador orsakade av fredade arter och för ordnande av vård för skadade vilda djur i naturtillstånd och den vård av djur som EU:s CITES-förordning förutsätter

4) för naturskyddsplanering och tillämpning av marktäktslagen samt för planering och iståndsättning som gäller skydd av grundvatten

5) till avlöning av personal motsvarande högst 20 årsverken i uppgifter för viss tid enligt motiveringen ovan

6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får i punkterna 1—3 även användas till betalning av understöd.

Förklaring: Med anslaget inventeras och sköts privata naturskyddsområden särskilt till den del skötseln inte hör till handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). Inventeringen av naturtyper enligt naturvårdslagen fortsätter. Det görs bedömningar av Naturaområdenas tillstånd och görs upp planer för områdena. Skyddsprogram för hotade arter som anges i naturvårdslagen bereds och genomförs, platser där utrotningshotade arter förekommer vårdas och förändringar i graden av utrotningshot följs. Vårdplaner och vårdåtgärder som främjar den biologiska mångfalden genomförs i fråga om värdefulla vårdbiotoper. Den nationella inventeringen av vårdbiotoper fortsätter för att stödja riktandet av dessa planer och åtgärder. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen främjas. Projekt som anknyter till hållbar användning av marksubstanser och till skyddet av grundvatten fortsätter. Marktäktsområden som kommit till innan marktäktslagen trädde i kraft återställs i den mån det är möjligt.

2018 budget	2 440 000
2017 budget	2 440 000
2016 bokslut	2 440 000

22. Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 16 025 000 euro.

Anslaget får användas

1) för att främja de vatten- och havsförvaltningsplaner som styr skyddet av Östersjön och vattendragen och verkställandet av dem samt för att utveckla bedömningen och effekterna av miljöns tillstånd

2) för att skydda mångfalden i den marina undervattensmiljön och främja ett hållbart nyttjande av den marina undervattensmiljön

3) för att främja återvinningen av näringsämnen i syfte att minska eutrofieringen av vattendragen

4) för att utveckla forskningen, riskbedömningen och riskhanteringen i samband med markskydd och miljösanering samt för uppföljning

5) för att upphandla provtagning, laboratorietjänster, informationshantering och andra köptjänster som gäller miljöuppgifter

6) för gemensamma utvecklingsprojekt och ordnande av utbildning som gäller miljöuppgifter

7) för utredningar i anslutning till utsläppsminskningsmålen och internationella klimatförhandlingar samt för åtgärder för att utveckla och verkställa klimatpolitiken

8) för utvecklings- och försöksprojekt som främjar bioekonomin och den cirkulära ekonomin

9) för avlönande av personal motsvarande högst 88 årsverken, varav visstidsanställd personal motsvarande högst 22 årsverken för uppgifter som anges i punkt 6 och visstidsanställd personal motsvarande högst 28 årsverken och personal motsvarande 38 årsverken för uppgifter som anges i de övriga punkterna

10) till understöd för utvecklings- och försöksprojekt som främjar de ovannämnda användningsändamålen

11) till betalning av utgifter som föranleds av beredning av lagstiftning och lösningar som främjar återvinning, effektivisering av återvinningen av näringsämnen samt skyddet av Östersjön och vattendragen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen	6 990 000
Upphandling av tjänster som gäller miljöuppgifter	4 225 000
Utveckling av miljösaneringen och markskyddet	1 350 000
Styrning och utveckling av miljöuppgifter	2 000 000
Klimatpanel och klimatprojekt	1 460 000
Sammanlagt	16 025 000

Av anslaget används 6 990 000 euro för främjande av skyddet av vattendragen och Östersjön, för kartläggning av områden som är viktiga med tanke på mångfalden och ekosystemtjänsterna i den marina undervattensmiljön (VELMU-programmet), för främjande av skydd av småvatten, för avgränsning och klassificering av grundvattenområden och för utveckling av bedömningen och effekterna av miljöns tillstånd. Anslaget används även för sådana åtgärder i regeringens spetsprojekt som effektiviserar återvinningen av näringsämnen och skyddet av Östersjön och vattendragen.

Av anslaget används 4 225 000 euro för att upphandla laboratorietjänster och andra tjänster som gäller miljöuppgifter för närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Av anslaget används 1 350 000 euro för att utveckla forsknings- och saneringsverksamheten och uppföljningen i samband med markskyddet och förorenade områden.

Därtill används anslaget för de utredningar som krävs med tanke på de internationella klimatförhandlingarna och utsläppsminskningarna och för att utveckla klimatpolitiken, för att verkställa den klimatpolitiska planen på medellång sikt samt för klimatpanelens verksamhet. Avsikten är att anslaget även ska användas för att stärka styrningen och skötseln av miljöuppgifter och för miljöförvaltningens gemensamma utvecklingsprojekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Lagstiftning och lösningar som främjar återvinning	-200
Bioekonomi och ren energi: Återvinning av näringsämnen samt skyddet av Östersjön och vattendragen	500
Verkställande av den klimatpolitiska planen på medellång sikt (Kaisu)	1 000
Sammanlagt	1 300

2018 budget	16 025 000
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	14 725 000
2016 bokslut	15 825 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 906 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet enligt följande:

1) till utgifter för användning och skötsel av och guidning i nationalparker, övriga naturskyddsområden och naturskyddsobjekt, ödemarksområden och värdefulla kulturobjekt vars förvaltning hör till de offentliga förvaltningsuppgifterna och som Forststyrelsen besitter samt till utgifter för skötsel av privata skyddsområden

2) för sådant byggande inom naturskyddsområden och naturskyddsobjekt som tjänar skyddsändamålet och för betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för köp av byggnader som är belägna inom naturskyddsområden eller som är nödvändiga för dem

3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får även användas till att genomföra de åtgärder i projektet Turism 4.0 som främjar naturturism.

Verksamhetens effektmål inom miljöministeriets ansvarsområde är följande:

— Skyddsnivån för arter och naturtyper förbättras med hjälp av åtgärder som prioriteras utifrån aktuell information

— Tillståndet för nätverket Natura 2000 och nätverket av naturskyddsområden förbättras genom kostnadseffektiva åtgärder

— Den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens värde bibehålls

— Rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultaten av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 mål
Täckningsgrad för bedömningar av Naturaområdenas tillstånd (% av de områden som Forststyrelsen har ansvaret för)	18	39	73	91
Återställande och vård (ha)	5 670	5 738	5 530	5 560
Inventering av artförekomst (st.)	2 755	8 536	3 450	9 500
Antal besök: nationalparker, statens strövområden, naturum, historiska objekt	5 297 000	5 746 600	5 300 000	5 890 000
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum, service i naturen och tillståndskunder (bedömningsskala 1—5)	4,09	4,10	4,04	4,10

Forststyrelsen

— förbättrar skyddsnivån för hotade och i habitatdirektivet nämnda arter och naturtyper och för arter som förtecknas i fågeldirektivet genom att komplettera kunskapsunderlaget om dem och utifrån det rikta skyddsåtgärderna så effektivt som möjligt

— genomför i Natura 2000-områden och andra skyddsområden vård- och restaureringsåtgärder i syfte att förbättra områdenas tillstånd och sammanlänkning samt ekosystemtjänsternas funktion; Forststyrelsen följer effekterna av vidtagna åtgärder och svarar för uppföljningen av hela skyddsområdesnätverkets tillstånd och svarar för utvecklingen och den tekniska driften av datasystem som gäller naturskyddsområden

— upprätthåller och sköter kulturhistorisk fastighetsförmögenhet i enlighet med principerna i statens fastighetsstrategi

— skapar förutsättningar för naturturism och användning av naturen för rekreation genom att serviceutrustningen, guidningen och slitagetåligheten inom de naturskyddsområden som är viktiga med tanke på användningen förbättras samt följer områdenas ekonomiska betydelse och andra fördelar

— informerar om skyddet av och möjligheterna att nyttja den biologiska mångfalden och främjar således de positiva effekter rekreation i naturen medför

— deltar i planeringen och genomförandet av havsvården och utvecklar skyddet av den biologiska mångfalden i insjöarna

— fortsätter fastighetsbildningen med avseende på naturskyddsområden och det treåriga projektet för planeringen av skötseln och nyttjandet av naturskyddsområden.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter som hör till miljöministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 5 400 000 euro i inkomster till Forststyrelsen, av vilket ca 300 000 euro är intäkter av försäljning av obehövliga fastigheter.

Övriga nyckeltal

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 budgetprop.
Skötsel av nationalparker (st.)	39	39	40	40
Skötsel av andra naturskyddsområden (st.)	662	674	744	1 220
Skötsel av nationalparker (ha)	989 000	990 000	1 000 000	1 000 000
Skötsel av andra naturskyddsområden (ha)	763 000	764 000	997 000	1 155 000
Skötsel av andra naturskyddsobjekt (ha)	1 016 000	1 045 000	820 000	665 000
Skötsel av ödemarksområden (12 st., ha)	1 489 000	1 489 000	1 489 000	1 489 000
Skydd av platser med arter som kräver särskilt skydd (st.)	4 797	5 216	5 400	5 600
Skydd av platser med andra hotade arter och arter som avses i habitatdirektivet (st.)	21 253	20 882	21 500	22 500
Fornminnen (st., Museiverkets register)	2 178	2 267	2 269	2 269
Skyddade byggnader (st.)	343	356	357	357
Naturum och andra kundtjänstställen (st.)	28	27	26	26

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Inrättande av en nationalpark	-500
Förbättring av serviceutrustningen i nationalparker och på vissa rekreationsområden	650
Projektet Turism 4.0 (överföring från moment 32.50.41)	1 700
Nivåförändring	-600
Sammanlagt	1 250

2018 budget	30 906 000
2017 budget	29 656 000
2016 bokslut	39 616 000

60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift (894/1986) användas till betalning av en överföring till oljeskyddsfonden.

Förklaring: En del av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter kan i statsbudgeten överföras till oljeskyddsfonden för ersättande av kostnader för sanering av oljeförorenade markområden. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättningen finns i 15 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004).

Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.65 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2018 budget	3 000 000
2017 budget	3 000 000
2016 bokslut	3 000 000

61. Främjande av vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 592 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004), för understöd för genomförandet av åtgärder som ingår i vatten- och havsförvaltningsplanerna

2) för avloppsvattenrådgivning för glesbygden i områden utanför avloppsnätet, i syfte att verkställa statsrådets förordning (209/2011)

3) till betalning av utgifter som föranleds av samordningen av de statliga avfallshanteringsarbeten som avses i 35 § i avfallslagen (1072/1993) och i 4 kap. i avfallsförordningen (1390/1993) och av beredningen, genomförandet och uppföljningen av projekt för sanering av förorenade markområden samt av beviljandet av saneringsbidrag för förorenade markområden

4) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 5 årsverken och av andra konsumtionsutgifter som föranleds av projekten

5) för åtgärder som är nödvändiga för att förhindra miljöskador

6) till betalning av utgifter som föranleds av försöksprogrammet för iståndsättning av förorenade markområden och återvinning av marksubstanser

7) till betalning av utgifter som främjar åtgärden ”Utbudet av trä utökas och trä används på ett mångsidigare sätt”, som ingår i spetsprojektet ”Fram för trä och nya skogsprodukter”

8) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Avtal får ingås om att ett arbete som finansierats med anslag under momentet och som inletts och slutförts som statens arbete överlåts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska man avtala om de villkor som den som tar emot arbetet ska följa efter överlåtelsen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
För att genomföra projektet för sanering av Laajalahti i Lievestuoreenjärvi får man 2018 ingå avtal och avge förbindelser som åren efter 2018 föranleder kostnader på sammanlagt högst 1 000 000 euro.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av vatten- och havsförvaltningsplanerna samt avloppsvattenrådgivning i glesbygden	4 371 000
Sanering av förorenade områden	2 021 000
Programmet för träbyggande	2 200 000
Sammanlagt	8 592 000

Av anslaget används 2 371 000 euro för praktiska vattenvårds- och havsvårdsåtgärder, för åtgärder för att förbättra grundvattnets tillstånd och för avloppsvattenrådgivning i glesbygden i syfte att trygga en god vattenstatus, och 1 500 000 euro för vattenvårds- och havsvårdsprojekt som hör

till åtgärderna i regeringens spetsprojekt. I synnerhet förbättras de försämrade kustvattnens och åarnas tillstånd. Samarbetet, nätverken och partnerskapen mellan den offentliga och den privata sektorn och organisationsfältet stärks. Samtidigt främjas affärsverksamheten, konkurrenskraften och exportmöjligheterna inom den finländska vattensektorn genom stöd till införandet av ny teknik och delandet av god praxis. Av anslaget används dessutom 500 000 euro till projektet för sanering av Laajalahti i Lievestuoreenjärvi.

Av anslaget används 1 521 000 euro för utgifter som föranleds av samordningen av statliga avfallshanteringsarbeten och av att man som statligt avfallshanteringsarbete i närings-, trafik- och miljöcentralens i Birkaland regi låter genomföra eller understöder forsknings- och saneringsprojekt som avser förorenade markområden vid objekt som utgör betydande miljö- och hälsorisker och som NTM-centralerna har prioriterat. Anslaget kan också användas för att finansiera sådana åtgärder som är nödvändiga för att förebygga miljöskador i situationer där staten på grund av verksamhetsutövarens insolvens eller av någon annan motsvarande orsak är tvungen att i andra hand delta i exempelvis avlägsnandet av farligt avfall eller farliga kemikalier från en fastighet.

Av anslaget används 500 000 euro för att genomföra det nationella försöksprogram som avser sanering av förorenade marksubstanser och återvinning av marksubstans som genomförs som en åtgärd i regeringens spetsprojekt för att undersöka de mest kritiska riskområdena, skydda de grundvattenområden som är viktigast med tanke på vattentäkt, öka återvinningen av marksubstans och försnabba utvecklingen av inhemsk ren teknik (hållbara saneringsmetoder).

Med anslaget främjas träbyggande som ett led i regeringens spetsprojekt ”Fram för trä och nya skogsprodukter”. Anslaget används till att genomföra programmet för industriellt träbyggande. Av anslaget grundar sig 200 000 euro på spetsprojektfinansiering och 2 000 000 euro på genomförandet av energi- och klimatstrategin. Den betydande anslagsökningen gör det möjligt att utvidga programmet och förlänga det till 2021. År 2018 genomförs planenligt bl.a. utveckling i anslutning till specialfrågor som är förknippade med användningen av trä vid byggande i städer som förtätas, främjande av lösningar för sunt och säkert offentligt byggande, stödjande av skapandet av regionala kompetenskluster samt kommunikations- och utbildningsarbete när det gäller förändrade byggbestämmelser.

Projekt som främjas med anslaget finansieras i någon mån också med anslag under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, närmast som löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser 2018	500	500	1 000
Sammanlagt	500	500	1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Försöksprogrammet för förorenade marksubstanser	-300
Bioekonomi och ren energi: Återvinning av näringsämnen samt skyddet av Östersjön och vattendragen	-500
Programmet för träbyggande	2 000
Projektet för sanering av Laajalahti i Lievestuore	500
Projekt för restaurering av vattendrag	850
Sammanlagt	2 550

2018 budget	8 592 000
2017 budget	6 042 000
2016 bokslut	11 072 000

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 630 000 euro.

Anslaget får användas

1) till köp och inlösen av jord- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och köp av områden som ska införlivas med ödemarksområden

2) till betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 24, 25, 29 och 47 § i naturvårdslagen

3) till ersättningar för de kostnader som staten med stöd av 53 § i naturvårdslagen, 197 § i markanvändnings- och bygglagen samt 7 a § i lagen om enskilda vägar påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000

4) till ersättningar som föranleds av skydd enligt 8 och 26 § i marktäktslagen

5) till ersättningar för olägenheter enligt 55 § 2 mom. i naturvårdslagen

6) till utgifter som föranleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärvas till staten för naturskyddsändamål eller som inrättas som privata skyddsområden samt till utgifter som föranleds av märkning av privata skyddsområden och dessutom till utgifter för fastighetsskötsel på områden som är i miljöministeriets besittning och till eventuella kostnader för ersättningsförrättningar

7) till ett belopp av högst 100 000 euro till arvoden som betalas utifrån separat ingångna samarbetsavtal och genom vilka man främjar behandlingen av anbud som markägarna lämnat in i enlighet med handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO)

8) till betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

9) till ersättningar som närings-, trafik- och miljöcentralerna betalar ut för skador orsakade av fridlysta sällsynta djur

10) till kommunerna och till samfund som kommunerna bildat för förvärv av rekreationsområden för stödjande av förvärv av regionalt och nationellt betydelsefulla rekreationsområden med stöd av statsunderstödslagen; förvärven ska främja skyddet av den biologiska mångfalden

11) till betalning enligt lagen om bekämpning av skogsskador av de utgifter som föranleds av ersättningar för de skogsskador som spritts från naturskyddsområden eller från områden i statens ägo som förvärvats för naturskyddsändamål och av bedömning av skadorna.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt
För fullföljandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000 och handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) får det 2018 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2018 föranleder kostnader på sammanlagt högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Genom förvärv till staten av mark för naturskyddsändamål och genom ett ersättningsförfarande genomförs i huvudsak de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, nätverket Natura 2000, skyddet av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar av skyddsområden enligt planerna. Dessutom genomförs handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). Vid sidan av närings-, trafik- och miljöcentralerna fortsätter Forststyrelsen att förvärva skyddsområden. Åren 1971—2016 har det till statens ägo förvärvats områden för naturskyddsändamål omfattande totalt ca 411 000 hektar och inrättats privata skyddsområden mot ersättning omfattande totalt 187 000 hektar.

För förvärv av och ersättningar för skogsområden som överensstämmer med METSO-handlingsplanen reserveras preliminärt 16 000 000 euro. För stödjande av förvärv av rekreationsområden reserveras 100 000 euro. Vid behov kan 1 000 000 euro av anslaget anvisas för Forststyrelsens bruk.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser 2018	5 000	3 000	2 000	10 000
Utgifter sammanlagt	5 000	3 000	2 000	10 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av METSO-handlingsplanen	1 000
METSO-programmet (överföring från moment 35.20.55)	5 000
Sammanlagt	6 000

2018 budget	26 630 000
2017 budget	20 630 000
2016 bokslut	18 474 172

(64.) EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

I syfte att förenkla behandlingen av EU:s LIFE-projekt i bokföringen ändras budgeteringen av moment 12.35.99 och 35.10.64 så att medfinansiering till LIFE-projekt eller utgifter för genomförande av projekten i fortsättningen inte tas upp under momenten i fråga. Den medfinansiering till LIFE-projekten som kommissionen betalar och de utgifter som hänför sig till projekten tas i fortsättningen upp endast under omkostnadsmomentet för den som genomför eller samordnar projekten.

2017 budget	4 500 000
2016 bokslut	4 500 000

65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift användas till betalning av ersättningar för oljeavfall samt insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall enligt de grunder som närmare föreskrivs i statsrådets beslut om användningen av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter till oljeavfallshantering (1191/1997).

F ö r k l a r i n g : Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.60 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2018 budget	1 000 000
2017 budget	1 000 000
2016 bokslut	1 000 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 812 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och överenskommelser i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till andra betalningar till utlandet som föranleds av internationella förbindelser.

F ö r k l a r i n g :

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimat och atmosfär	385 000
Ekosystemtjänsterna och den biologiska mångfalden	460 000
Östersjön, vattendrag och vattenresurser	707 000
Materialeffektivitet och kemikalier	175 000
Boende och byggd miljö	2 000
Andra betalningar till utlandet	83 000
Sammanlagt	1 812 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 35.01.01	80
Sammanlagt	80

2018 budget	1 812 000
2017 budget	1 732 000
2016 bokslut	1 440 000

70. Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda och för utgifter för hyra av ett ersättningsfartyg.

Fullmakt
Om en del av den för 2015 beviljade fullmakt att ingå avtal och avge förbindelser som gäller den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda inte har använts, får beslut om den oanvända delen fattas år 2018.

Förklaring: Den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda planerades 2015—2016 och renoveringen genomförs 2017—2018. Totalkostnadsförslaget för den grundläggande renoveringen är 11 600 000 euro, en summa som har preciserats sedan anbuden lämnades in. I reparations- och ändringsarbetena strävar man efter att minska driftskostnaderna. I den grundläggande renoveringen beaktas även säkerställandet av de ombord arbetande forskarnas arbetarskydd och av själva forskningsarbetets kvalitet. Anslaget kan också användas för att hyra ett ersättningsfartyg, om detta gör det möjligt att genomföra den grundläggande renoveringen så att totalkostnaderna blir mindre.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt (1 000 euro)

	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2018
Förbindelser 2018	3 000	3 000
Sammanlagt	3 000	3 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av oljebekämpningsutrustning och utrustning för oljebekämpning till havs (överföring till moment 35.10.20)	-1 000
Nivåförändring	-1 000
Sammanlagt	-2 000

2018 budget	3 000 000
2017 budget	5 000 000
2016 bokslut	7 500 000

20. Samhällen, byggande och boende

F ö r k l a r i n g :

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland
En enhetlig samhällsstruktur som uppmuntrar till utsläppssnål rörlighet främjas, och man skapar förutsättningar för kompletterande byggande som förbättrar livsmiljöns kvalitet. Genom kompletterande byggande nyttiggörs existerande infrastruktur samtidigt som man minskar trafikbehovet och stöder ordnandet av kollektivtrafik och annan service. Styrningen av markanvändningen i kyrkbyar, i byar och på landsbygden utvecklas med beaktande av lokala särdrag, nya utvecklingstrender inom naturresursekonomin och strävan efter lokal energiproduktion.

Genom en totalreform av markanvändnings- och bygglagstiftningen svarar man på förändringarna i omvärlden, såsom klimat- och energifrågorna, differentieringen av regionstrukturen, befolkningsförändringar, stadsregionernas tillväxt och urbaniseringen, nya sätt att röra sig samt digitaliseringen och förändringar i förvaltningsstrukturerna. Man identifierar de möjligheter som en planmässig skötsel och ett planmässigt nyttjande av kulturmiljön ger med tanke på bekämpningen av och anpassningen till klimatförändringen och stöder åtgärder i anslutning till detta.

Övergången till nära-nollenergibyggnad vid nybyggen främjas. Det nationella genomförande som följer av reformen av direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) och energieffektivitetsdirektivet (EED) inleds. Minimikrav för energieffektivare ny- och ombyggnad främjas.

Man deltar i lagberedning som gäller ekodesign och energimärkning i fråga om EU:s byggproduktgrupper. Införandet av lagstiftning om samt styrningen och marknadskontrollen av byggprodukter tillgodoses. Träbyggande främjas som ett led i regeringens spetsprojekt ”Fram för trä och nya skogsprodukter”. Programmet för industriellt träbyggande genomförs. År 2018 genomförs planenligt bl.a. utveckling i anslutning till specialfrågor som är förknippade med användningen av trä vid byggande i städer som förtätas, främjande av skapandet av regionala kompetenskluster samt kommunikations- och utbildningsarbete när det gäller förändrade byggbestämmelser.

En planmässig fastighetsförvaltning och god praxis vid ombyggnad främjas genom att man effektiviserar användningen av förvaltningsinstrumenten och utnyttjar webbkommunikation och nätverket för reparationsrådgivning.

I ombyggnadsåtgärder som förbättrar energieffektiviteten beaktas lösningar som bevarar och tryggar byggnaders särdrag samtidigt som de bidrar till att förbättra livsmiljöns kvalitet och även tar hänsyn till de särskilda krav som kulturmiljön och det traditionella byggnadsbeståndet ställer.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi
Inom förvaltningsområdet bereder man åtgärder för att minska miljöbelastningen och förbättra material- och resurseffektiviteten vid nybyggande och ombyggnad. Utarbetandet av en färdplan för hur miljökonsekvenserna av byggnadsmaterial och byggprodukter ska beaktas i styrningen av byggandet slutförs och de beslut som hänför sig till detta verkställs samtidigt som fortsatta åtgärder inleds. Verksamheten för att öka graden av återvinning av bygg- och rivningsavfall och stärka ett kretsloppsbetonat byggande fortsätter. Handboken för grön offentlig upphandling vidareut-

vecklas och rådgivningen stöds. Anvisningarna främjar koldioxidsnålhet, materialeffektivitet och högklassigt byggande vid offentligt byggande och offentlig renovering.

En god miljöstatus
För att trygga en god livsmiljö utvecklar man sätt att förbättra planeringen av såväl växande stadsregioner som områden med minskande befolkningsunderlag.

I landskapsplanläggningen läggs fokus på åtgärder som främjar de reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen och på det interaktiva planläggningssamarbete mellan förbunden på landskapsnivå och de olika myndigheterna som stöder åtgärderna. Systemet för planering av områdesanvändningen utvecklas genom att man knyter utvecklingsarbetet till landskapsreformen och till digitaliseringen av processerna.

Kulturmiljöernas värden och positiva verkningar på människornas välbefinnande och på utvecklandet av samhällena och näringslivet identifieras, och de kan utnyttjas för att skapa och trygga en god livsmiljö. I områdesanvändningen och byggandet tar man hänsyn till erkända kulturmiljöer och ser till att deras värden bevaras. Livskraften i områden som håller på att stagnera stöds bl.a. genom att man främjar användningen av sådana lokaler och kulturmiljöer som underutnyttjas.

Antalet personer som exponeras för buller bedöms utifrån kartläggningar av buller enligt direktivet om omgivningsbuller samt utifrån statsrådets principbeslut om bullerbekämpning, och man utvecklar så kostnadseffektiva lösningar för bullerbekämpning som möjligt.

Genom planering i havsområden bidrar man till en hållbar ekonomisk tillväxt i havsområden och till skyddet av den marina miljön. Den planering i havsområden som EU:s havsplaneringsdirektiv förutsätter har verkställts genom en ändring av markanvändnings- och bygglagen enligt vilken förbunden på landskapsnivå ska se till att det utarbetas havsplaner.

Man genomför de åtgärder för att avlägsna fukt- och mögelproblem i byggnader som förutsätts i riksdagens skrivelse RSk 5/2013 rd ”Fukt- och mögelproblem i byggnader”.

Utvecklingen av styrningen av byggandet fortsätter genom en revidering av anvisningarna i byggbestämmelsesamlingen. Förordningarna om typgodkännande upphävs vid utgången av 2017 till den del de utfärdats med stöd av den tidigare markanvändnings- och bygglagen. Av denna anledning ska förordningarna om typgodkännande revideras samtidigt som de uppdateras med nya väsentliga tekniska krav.

Lösandet av problemen med EU:s byggproduktförordning (EU) nr 305/2011 påverkas proaktivt, så att den inre marknaden för byggprodukter fungerar bättre. Att byggproduktförordningen inte kan tillämpas till alla delar försvårar för närvarande verksamheten vid företag i byggbranschen och hos myndigheterna. Finland är sett till folkmängden den största exportören av byggprodukter i EU, vilket betyder att byggproduktförordningen har en stor inverkan på den finländska byggproduktindustrin.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster
Planeringen av områdesanvändningen bidrar till att upprätthålla och stärka en grön infrastruktur. Anläggningen av grönområden granskas som en helhet. Möjligheterna att röra sig i naturen och

möjligheterna till rekreation i närområden förbättras så att människor i alla åldrar har tillgång till natur.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften
Den långvariga allmänna ekonomiska osäkerheten och den svaga ekonomiska utvecklingen verkar ha nått botten. Ekonomin har börjat växa måttligt och utvecklingen antas vara måttlig även framöver. När det gäller byggandet har läget och utsikterna varit klart bättre än för ekonomin. Situationen har varit särskilt bra när det gäller bostadshus.

År 2016 påbörjades sammanlagt mer än 37 000 nya bostadsbyggen, och 2017 bedöms bostadsbyggandet hållas kvar på en rätt hög nivå, på ca 32 000—34 000 bostäder. Bostadsbyggandet har främst gällt höghus och således koncentrerats särskilt till de stora centrumen. Byggandet av egnahemshus, som har minskat kraftigt på senare år, har hållit sig kvar på en tämligen låg nivå. Den statsunderstödda bostadsproduktionen har behållit en rimlig nivå. År 2016 inleddes bygget av sammanlagt ca 8 000 understödda bostäder, av vilka ca 7 000 var räntestödsbostäder. Det finns tecken på en ökad efterfrågan på ägarbostäder. Den fortsatt låga räntenivån och den ökade ekonomiska tillväxten lär öka efterfrågan på ägarbostäder ytterligare.

De bostadspolitiska åtgärderna syftar till att stärka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, förnya bostadsbeståndet, möta efterfrågan på bostäder, främja konkurrensen inom byggnadsbranschen, öka valfriheten samt svara på strukturella förändringar i bostadsbehovet.

En fungerande bostadsmarknad främjar en kontrollerad samhällsstruktur i tillväxtregionerna och skapar förutsättningar för regionernas allmänna ekonomiska funktionsförmåga och ett effektivt ordnande av olika tjänster. Ett bostadsutbud som i tillräcklig omfattning motsvarar efterfrågan intar en nyckelställning vid genomförandet av boende till rimligt pris i de växande tillväxtcentrumen och vid förbättrandet av regionernas konkurrenskraft. I områden med minskande befolkning söker man lösningar på problemet med bostäder som står tomma framför allt vad gäller det stödda bostadsbeståndet.

Att stadsregionerna förtätas leder till att behovet av bilism minskar, att det dagliga livet löper smidigare och att utbudet av och tillgången på tjänster effektiviseras. Man utvecklar områdena på ett övergripande sätt så att planeringen och genomförandet av markanvändning, boende, trafik, tjänster och näringar samordnas per region över kommungränserna.

Boendelösningar till rimligt pris behövs i synnerhet i huvudstadsregionen, där situationen på bostadsmarknaden alldeles tydligt är den mest utmanande i hela landet. Utöver urbaniseringen innebär även den åldrande befolkningen, det ökade behovet av arbetskraft inom servicesektorn och den ökade invandringen att efterfrågan på bostäder i tillväxtcentrumen ökar också i fortsättningen.

En primär förutsättning för en fungerande bostadsmarknad och boende till rimligt pris är en tillräcklig tomtreserv som snabbt kan tas i bruk. Det är nödvändigt att utöka den planlagda tomtreserven med utgångspunkt i den nuvarande samhällsstrukturen, eftersom detta säkerställer att det finns förutsättningar att ordna kollektivtrafik och tjänster kan ordnas på ett effektivt sätt.

Genom förfarandet med avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT) i de största stadsregionerna (Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg) förtätas både samarbetet kommunerna emel-

lan och samarbetet mellan kommunerna och statens olika förvaltningsområden i syfte att förbättra funktionen i regionerna och uppnå målen.

Miljöministeriet samordnar metropolpolitiken genom vilken metropolregionen utvecklas som en helhet så att man betonar samarbetsformer mellan olika aktörer och regionalt anpassade nationella politikåtgärder. Man främjar genomförandet av MBT-avtalen och tillväxtavtalen och fortsätter beredningsarbetet i synnerhet i anslutning till segregations- och migrationsfrågor och beaktar i detta sammanhang riktlinjerna i social- och hälsovårds- och regionförvaltningsreformen.

Den åldrande befolkningens boendeförhållanden främjas genom att man utnyttjar resultaten av det avslutade utvecklingsprogrammet. Antalet bostäder för befolkningsgrupper som behöver särskilt stöd i sitt boende ökas bl.a. på grund av det ökade antalet äldre personer som lider av en minnessjukdom och på grund av målet att minska antalet platser inom institutionsvården. Understöd till grupper med särskilda behov riktas i första hand till att förbättra boendeförhållandena för de svagaste grupperna. Arbetet för att minska bostadslöshet fortsätter. I centrum står satsningar på decentraliserade bostadslösningar och förebyggande av bostadslöshet. Åtgärdsprogrammet för att förebygga bostadslöshet (AUNE 2016—2019) syftar till att knyta arbetet mot bostadslöshet tätare till arbetet för att bekämpa utslagning och till politiken för att stärka vardagskompetensen. Boenderådgivningen utvidgas och befästs. I stödfunktioner för boende understryks multiprofessionella mobila stöd som man kan ta med sig hem. Bostadssituationen för utvecklingsstörda förbättras med målet att minska antalet institutionsplatser för utvecklingsstörda. Även boendet för personer som rehabiliteras inom mentalhälsovården förbättras.

Utgångspunkten för statens produktionsstöd är ett långvarigt behov av bostäder samt projektens ekonomiska hållbarhet. Den understödda bostadsproduktionen riktas huvudsakligen till de stora stadsregionerna, i synnerhet Helsingforsregionen, där behovet av boendelösningar till rimligt pris är störst. I bostadsproduktionen i Helsingforsregionen understöds den statsunderstödda produktionen av normala hyresbostäder med startbidrag.

Bostadsproduktionens fördelning enligt region och produktionstyp

	2015	2016	2017 uppskattning	2018 uppskattning
ARA-produktion (delbeslut)				
Tillväxtcentrum	6 400	6 000	8 000	8 000
Det övriga landet	1 300	1 000	1 000	1 000
Bostäder i ARA-produktionen avsedda för grupper med särskilda behov	2 900	2 600	3 000	3 000
Andelen små bostäder av ARA-produktionen (normala hyres- och bostadsrättshus), %	65	67	65	65
Förändringen i bostadspriser, %	-0,8	0,9	1	2
Förändringen i hyrorna i fritt finansierade bostäder, %	3,6	3	3	3
Förändringen i Aravahyror, %	2,8	2,4	3	3

Utfallet av MBT-avtalet för Helsingforsregionen i de avtalsslutande kommunerna

Mål	Mål på lång sikt/år	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Nya planer (bostäder)	13 000	14 300	14 300	14 500	16 000
Total bostadsproduktion (som påbörjas)	15 000	15 300	16 300	16 900	16 500
Statsunderstödd bostadsproduktion (som påbörjas)	4 150	3 820	3 430	5 160	4 550

Antal bostadslösa

	2015	2016	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Enpersonshushåll, sammanlagt	6 800	6 700	6 500	6 500
Familjer, sammanlagt	424	185	200	200
Långtidsbostadslösa, sammanlagt	2 250	2 050	2 000	2 000

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2016 och uppskattning för 2017—2018

	2016 utfall bostäder	2017 uppskattning bostäder	2018 uppskattning och fullmakter bostäder
Påbörjade nya bostäder, sammanlagt	37 400	33 000	34 000
— räntestöd för bostadslån	7 000	9 000	7 200
— mellanmodell med fyllnadsborgen	1 000	2 000	1 400
— fritt finansierade bostäder och andra bostäder	29 400	22 000	25 400
Räntestödslån för reparationsverksamhet	2 000	4 500	2 500
Borgenslån för ombyggnad	-	8 000	8 000
Anskaffning av bostäder			
— bostadssparpremiesystemet	6 500	5 500	5 500
— räntestödslån, sociala hyresbostäder	70	500	500
Statsborgen för hushållens bostadslån[1)]	17 300	15 000	15 000

[1)] Riktas huvudsakligen till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Riskhanteringen i statens bostadsfond

Den statsunderstödda bostadsproduktionen ökar beloppet av statens borgensansvar. Att den nya understödda produktionen i huvudsak riktas till stora stadsregioner minskar dock borgensrisken i anknytning till nya lån i betydande utsträckning. Antalet extra amorteringar på aravalån har fortfarande varit rätt stort och aravalånestocken har minskat. Detta har huvudsakligen berott på att bolag som har en god ekonomi har konverterat sina aravalån till banklån.

Antalet försenade betalningar som gäller gamla aravalån har enligt de senaste uppgifterna ökat något. I de objekt och bolag som är i trångmål är problemen av mer långvarig och djupgående art, vilket kan leda till större kreditförluster än tidigare. Enligt den riskmodell som utarbetats av Statskontoret gäller ca 75 % av aravalånekapitalet kommuner där risken är liten eller obetydlig. Betal-

ningsproblemen koncentreras i huvudsak till områden med minskande befolkningsunderlag och de beror närmast på att tomma bostäder belastar samhällenas ekonomi.

Den ekonomiska situationen för problemtyngda samhällen lindras med hjälp av olika saneringsåtgärder och finansieringsarrangemang i anslutning till lånen samt genom att befria enskilda objekt från de begränsningar de är föremål för. I åtgärderna betonas kostnadseffektivitet. Vid stöd till ombyggnad av bostadshus riktas stödet till objekt som även i fortsättningen ska användas länge.

Antalet försenade betalningar av ägarbostadslån med statsborgen är i förhållande till lånestocken mycket litet. Beloppet av borgensersättningar, som sedan 2009 legat kring 500 000—800 000 euro per år, var 875 000 euro år 2016.

	2015	2016	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Aravalånebeståndet (mn euro, läget 31.12)	5 900	5 200	4 900	4 600
Borgen för räntestödslån för hyres- och bostadsrättshus (mn euro, läget 31.12)	10 200	10 900	12 000	13 000
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	2 050	2 070	2 100	2 100
Andelen aravalån med betalningsförseningar (270 dagar) av aravalånebeståndet (läget 31.3), %	0,9	0,9	1,0	1,0
Beslut om befrielse från arava-begränsningar (bostäder)	3 700	3 700	4 600	5 000

Stöd för boendet, utvecklingen 2016—2018 (mn euro)

	2016 utfall	2017 budget	2018 budgetprop.
Understöd som betalas ur statsbudgeten			
— Reparations- och energiunderstöd för bostäder 35.20.55	20	20	15,5
— Förebyggande av ekonomiska problem bland hyresgäster 35.20.30	-	-	1,0
Stöd i form av skatteavdrag för räntor på bostadslån (uppskattning)	170	140	120
Allmänt bostadsbidrag	1 075	1 256	1 479
Bostadsbidrag för pensionstagare	558	592	618
Bostadstillägg för studerande	265	152	18
Understöd som betalas ur statens bostadsfond			
Räntestöd			
— räntestöd för bostadslån	4,4	6,6	7,3
Fullmakter att bevilja understöd			
— startbidrag för räntestödslån	20,0	20,0	20,0
— startbidrag för borgenslån	-	-	-
— understöd för grupper med särskilda behov	109,6	130,0	105,0
— understöd till hyres- och bostadsrättshus för sanering av ekonomin	0,2	2,6	2,6
— rivningsbidrag	0,5	2,0	2,0

Stöd för boendet, utvecklingen 2016—2018 (mn euro)

	2016 utfall	2017 budget	2018 budgetprop.
— understöd för byggande av kommunalteknik	15,0	15,0	15,0
— områdesspecifika understöd till kommuner i tillväxtcentrum	8,0	4,0	-
— rivningsackord för aravahus	0,5	3,0	3,0
— begränsningsackord för aravahus	0,6	2,0	2,0
— boenderådgivning	0,9	0,9	0,9
— understöd för reparation	15,0	15,0	20,0
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, forsknings- och utvecklingspengar	0,7	0,7	0,7
Fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion	1 038	1 410	1 040
Statens borgensfullmakt för byggnadslån för hyreshus enligt mellanmodellen med fyllnadsborgen	155	285	200
Statens borgensfullmakt för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag	-	100	100
Ändring av den totala borgensfullmakten för ägarbostadslån	200	100	-

01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 741 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) främjar hållbart boende till rimligt pris genom att verkställa, styra och övervaka stöden och genom därmed anknuten utvecklingsverksamhet. Centralen sköter uppgifter som finansieras med medel ur statens bostadsfond och statsbudgeten och som gäller räntestödslån för bostäder samt statsborgen och statsunderstöd, samt finansierar forsknings- och utvecklingsprojekt för boende. Dessutom styr och övervakar centralen de allmännyttiga bostadssamfundens verksamhet och övervakar fastställandet av hyrorna för ARA-hyresbostäder, sköter riskhanteringen i fråga om lån och borgen samt ansvarar för expertservicen i anslutning till boendet och bostadsmarknaden.

I centralens verksamhet ligger fokus på uppgifter som gäller hyresbostadsproduktion till rimligt pris, boende för grupper med särskilda behov och utvecklande av bostadsbeståndet. Centralen beaktar i synnerhet den åldrande befolkningens bostadsbehov, förbättrad energieffektivitet och utvecklandet av bostadsområden. Centralen ansvarar för tillsynen över förfarandet med energicertifikat och ser till att dataregistret för energicertifikat upprätthålls.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om bostadsrättsbostäder. I och med reformen överförs registret över ordningsnummer för dem som bor i bostadsrättsbostad och tillsynsuppgifterna i fråga om valet av boende i bostadsrättsbostäder, maximipriserna och boendeförvaltningen till Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Miljöministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet 2018:

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
— fokuserar i sin verksamhet på att främja den räntestödda normala produktionen av hyresbostäder särskilt i fråga om Helsingforsregionen och andra regioner som omfattas av MBT-avtal, och utvecklar verkställigheten av stöden

— prioriterar genomförande av projekt genom konkurrensförfaranden så att kostnaderna för projekten inte överstiger en rimlig nivå

— fördelar investeringsunderstöden för grupper med särskilda behov till de mest utsatta grupperna på basis av långvarigt behov. Centralen stöder genom sin verksamhet genomförandet av riktlinjerna i programmet för att förbättra de äldres boende och det program som syftar till att förebygga bostadslöshet samt de riktlinjer som gäller boendet för personer med utvecklingsstörning. Därtill ansvarar centralen för styrningen och tillsynen av ARA-bostadsbeståndet och säkerställer genom styrnings- och tillsynsverksamhet att stöden i samband med bostadsproduktionen riktas till invånarna

— söker sätt att lösa hyreshusbolags ekonomiska problem som uppstår till följd av tudelningen av bostadsmarknaden, och främjar tillsammans med fastighetsägarna och kommunerna åtgärder för att anpassa bostadsbeståndet till efterfrågan genom att utveckla en övergripande och framsynt planering av bostadsbeståndet

— främjar en enhetlig samhällsstruktur och bättre energiprestanda hos byggnaderna och prioriterar i utvecklingsverksamheten i synnerhet att resultaten får genomslag i praktiken. Centralen söker i sin forsknings- och utvecklingsverksamhet effektiva medel och metoder för att utveckla boende till rimligt pris och byggande, ombyggnad och kompletterande byggande som har hög livscykeleffektivitet

— utövar i samarbete med Statskontoret riskhantering i fråga om det borgensansvar som föranleds av bostadslån.

De centrala prestationerna, utveckling

Beslut och andra prestationer av ARA (st.)	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning	2018 uppskattning
Godkännande av lån som räntestödslån	227	179	220	220
Beviljade reparationsunderstöd	416	417	3 500	3 500
Utbetalningar av understöd	4 656	3 255	3 700	3 700
Val av mottagare av överlåtelse	73	91	60	60
Befrielse från begränsningar	210	180	180	180
Upphandlingsbeslut som fattats med stöd av utvecklingspengar	32	38	30	30
Styrnings- eller tillsynsbesök	32	35	35	35

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 utfall	2017 ordinarie budget	2018 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 597	5 543	5 018
Bruttoinkomster	376	362	277
Nettoutgifter	5 221	5 181	4 741
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 595		
— överförts till följande år	1 305		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skötsel av uppgifterna enligt den nya lagen om reparationsunderstöd för bostads-byggnader och bostäder	-340
Besparing som motsvarar indexhöjningen av hyror	-2
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-7
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-3
Indexhöjning av hyror	1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-25
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-25
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	1
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-19
Nivåförändring	-14
Sammanlagt	-440

2018 budget	4 741 000
2017 budget	5 181 000
2016 bokslut	4 931 000

(02.) Digitalisering av den byggda miljön och byggandet (reservationsanslag 3 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet KiraDigi (överföring till moment 28.70.22)	-4 000
Sammanlagt	-4 000

2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	4 000 000
2016 bokslut	250 000

30. Förebyggande av ekonomiska problem bland hyresgäster (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får

1) med stöd av statsunderstödslagen användas för ett försöksprojekt som har som mål att förebygga ekonomiska problem bland hyresgäster som redan har sådana problem

2) användas till betalning av konsumtionsutgifter

3) användas till betalning av utgifter för avlönande av en person motsvarande ett årsverke.

Understödet uppgår till högst 50 % av de kostnader som orsakas av projektets ekonomiska rådgivning och boenderådgivning. Understödet uppgår till 100 % i fråga om utgifterna för projektchefen vid Garantistiftelsen.

Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma kostnader.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : Målet med försöksprojektet för att förebygga ekonomiska problem bland hyresgäster som redan har sådana problem är att bland personer som bor i privata eller av ARA ägda hyresbostäder och som har problem med att hantera sin ekonomi minska hyresskulder och vräkningar och bidra till att åter göra dem försäkringsbara och kreditvärdiga samt sporra hushållen till att mer varaktigt ändra sin ekonomi- och livshantering. I projektet organiseras boenderådgivning, ekonomisk rådgivning, handgriplig ekonomisk styrning, betalningsplaner, försäkringsskydd, beviljande av små lån och rehabilitering på ett enhetligt och flexibelt sätt till en fungerande helhet när det gäller klientarbetet. Stödet riktas till de resurser som behövs för tillhandahållande av ekonomisk rådgivning och boenderådgivning, till utveckling av verktyg för hantering av ekonomin och till administration av projekthelheten.

2018 budget 1 000 000

52. Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får

1) med stöd av statsunderstödslagen användas till sammanslutningar som äger bostadshus för byggande av laddningsinfrastruktur

2) användas till betalning av konsumtionsutgifter

3) användas till betalning av utgifter för avlönande av en person motsvarande ett årsverke.

Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma ändamål.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

F ö r k l a r i n g : I syfte att genomföra klimat- och energistrategin främjas genom finansieringen utsläppssnål trafik, såsom el- och gasbilar, produktion av förnybar energi, träbyggande och försök som främjar målen med strategin. Åtgärderna i fråga om trafiken omfattar även beviljande av understöd till sammanslutningar som äger bostadshus för byggande av laddningsinfrastruktur för eldrivna transporter. Understöd beviljas till sammanslutningar som äger bostadshus för sådana ändringar i fastigheternas elsystem som behövs för laddningsstationer för elbilar. Det görs en utredning i ärendet och utifrån resultaten av den kan momentets användningsändamål preciseras vid behov.

2018 budget	1 500 000

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 500 000 euro.

Anslaget får används för understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016).

F ö r k l a r i n g : Understöd beviljas för reparation av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning, installation av hiss i efterhand och undanröjande av hinder för tillgänglighet i bostadsbyggnader. Understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder finansieras också med medel ur statens bostadsfond. Från momentet omfördelas 5 000 000 euro till moment 35.10.63 för genomförande av METSO-programmet. Ett motsvarande anslag avsätts för reparationsunderstöd till statens bostadsfond.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

METSO-programmet (överföring till moment 35.10.63)	-5 000
Samordning av programmet för att förbättra äldres boende (överföring från moment 35.01.01)	500
Sammanlagt	-4 500

2018 budget	15 500 000
2017 budget	20 000 000
2016 bokslut	20 000 000

60. Överföring till statens bostadsfond

Under momentet beviljas inget anslag.

Räntestödslån och statliga borgensförbindelser
År 2018 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) och enligt lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016) godkännas som av statens bostadsfonds medel understödda räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 1 410 000 000 euro. Lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

År 2018 får lån enligt lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 285 000 000 euro.

År 2018 får lån enligt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag (941/2014) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

År 2018 får lån enligt lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro.

Det totala beloppet av statsborgen enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara sammanlagt högst 2 600 000 000 euro vid utgången av 2018.

Med medel ur statens bostadsfond betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestödslån för anskaffande av bostäder (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus och lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982). Av bostadsfondens medel täcks dessutom de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestödslån för anskaffande av bostäder, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statsborgen för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån, lagen om statsborgen för ägarbostadslån samt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag.

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan det 2018 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 10 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som ska betalas tillbaka till bostadsfonden.

Statskontoret har rätt att på frivillig väg sälja en aravahyresbostad eller ett aravahyreshus i stället för att sälja det på exekutiv auktion och rätt att efterskänka en del av kapitalet för statliga bostadslån, om de kreditförluster som föranleds staten väntas bli mindre genom frivillig försäljning än genom exekutiv auktion.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkningsunderlag eller om det är nödvändigt för att förhindra större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får statens ansvar för aravalånekapital i enlighet med 17 a § och 16 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 5 000 000 euro år 2018, dock så att be-

loppet av begränsningsackorden enligt 16 a § i aravabegränsningslagen uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

Understöd

År 2018 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) för sammanlagt högst 105 000 000 euro.

År 2018 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016) till ett sammanlagt belopp av högst 20 000 000 euro.

År 2018 får det ur statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas tidsbundna startbidrag till ett sammanlagt belopp av högst 20 000 000 euro i de kommuner som förbundit sig till avtalet om markanvändning, boende och trafik mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen. Startbidrag får beviljas dem som låter bygga hyresbostäder enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) till andra än grupper med särskilda behov. Startbidraget uppgår till 10 000 euro per ovan avsedd bostad. Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

År 2018 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) till ett belopp av sammanlagt högst 2 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 200 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhållet i fråga om bostadssamfund som har ekonomiska svårigheter.

År 2018 får det ur statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen beviljas rivningsunderstöd för bostäder till ett sammanlagt belopp av högst 2 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006).

Ur statens bostadsfond får det 2018 med stöd av statsunderstödslagen beviljas tidsbundna projektbaserade understöd till ett sammanlagt belopp av högst 15 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om statsunderstöd som åren 2016—2019 beviljas för byggande av kommunalteknik i bostadsområden (267/2016). Dessutom får det fattas villkorliga förhandsbeslut om understöd som kan beviljas för nämnda ändamål 2019 så att det sammanlagda beloppet av understöden och de villkorliga förhandsbesluten uppgår till högst 60 000 000 euro från och med 2016.

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får med stöd av statsunderstödslagen 2018 bevilja sammanlagt högst 900 000 euro ur statens bostadsfond för boenderådgivning. Understödet uppgår till högst 35 procent av kostnaderna. Understöd kan inte beviljas om understödstagaren har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Forskning och utveckling

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får 2018 använda högst 700 000 euro ur statens bostadsfond till att finansiera forskning och utveckling kring boendet i enlighet med den dispositionsplan som miljöministeriet fastställt.

Förklaring: För att trygga tillgången på arbetskraft och näringslivets konkurrenskraft ökas utbudet av räntestödda normala hyresbostäder genom ett startbidrag för hyresbostäder i anknytning till räntestödslån. Understödet inriktas på Helsingforsregionen med beaktande av att situationen i regionen avviker från situationen i resten av landet när det gäller kostnader och efterfrågan. I Helsingforsregionen erbjuder bostadsmarknaden inte i tillräcklig omfattning bostäder till rimliga priser för hushåll med små eller medelstora inkomster. Detta utgör ett hot mot den ekonomiska tillväxten i regionen och samhällets allmänna intresse. Med startbidraget kan man förbättra små och medelstora aktörers förutsättningar att bygga hyresbostäder till rimligt pris genom att minska behovet av eget kapital i objekt. Stödet är en del av Helsingforsregionens nya avtal om markanvändning, boende och trafik.

Uppnåendet av planläggningsmålen i avtalen om markanvändning, boende och trafik mellan staten och de stora stadsregionerna stöds med understöd på 30 procent för byggande av kommunalteknik, för vilket det årligen reserveras 15 miljoner euro. Understödet binds till realiserad produktion av bostäder till rimligt pris, främjande av samarbetet mellan kommunerna och förenhetligande av samhällsstrukturen. Kompletteringsbyggande prioriteras. Understödet riktas särskilt till Helsingforsregionen.

Genom reparationsunderstöd stöds i synnerhet installering av hissar i efterhand i gamla bostadshöghus. Reparationsunderstöd beviljas både ur bostadsfonden och via statsbudgeten.

Understödet till boenderådgivningen fortsätter för att stödja personer som behöver särskilt stöd i sitt boende. Genom verksamheten kan kostnaderna som föranleds av hyresskulder och vräkningar minskas. Boenderådgivning innebär i allt högre grad arbete med personer med svåra sociala problem. Det är nödvändigt att verksamheten utvecklas å ena sidan inom miljöministeriets förvaltningsområde i anslutning till fastighetsekonomi, och å andra sidan på ett övergripande sätt som en mer omfattande och områdesspecifikt verkningsfull socialservice som hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Understödet uppgår till högst 35 procent.

Statens bostadsfond är skuldfri och har inget behov av att anskaffa medel för att täcka åligganden som betalas ur bostadsfonden.

2018 budget	—
2017 I tilläggsb.	—
2017 budget	—
2016 bokslut	—

64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd till privata ägare och till samfund som främjar vården av byggnadsarvet, för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning

2) till ersättningar som betalas med stöd av 13 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och till utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet

3) till understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

Understöd för vården av byggnadsarvet får beviljas till högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används huvudsakligen till att ge privata ägare understöd för att trygga bevarandet av ett värdefullt byggnadsarv i enlighet med skyddsvärdena.

2018 budget	850 000
2017 budget	850 000
2016 bokslut	850 000

Huvudtitel 36
RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Ett mål för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som föranleds därav, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken, hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar tillgången på finansiering och statens likviditet till så förmånliga kostnader som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Syftet med hanteringen av ränterisken är att ändra räntekostnadernas känslighet för förändringar i den allmänna räntenivån så att räntekostnaderna på lång sikt är så låga som möjligt, dock så att en eventuell oväntad höjning av räntenivån inte ökar ränteutgifterna på ett ohållbart sätt. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 437 miljoner euro år 2018.

Finansministeriet har fastställt den målsatta ränteriskpositionen för budgetskulden med hjälp av en s.k. jämförelseportfölj. Jämförelseportföljen fastställer utgående från en statistisk analys den optimala räntestruktur för skulden som på vald risknivå minimerar kostnaderna på lång sikt. Budgetskuldens ränteriskposition i förhållande till den valda jämförelseportföljen regleras i regel med derivatavtal inom ramen för de riskgränser som finansministeriet drar upp.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna, om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2016—2018

		År 2016 bokslut 1000 €	År 2017 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2018 budgetprop. 1000 €	Ändring 2017—2018 1000 €	%
01.	**Ränta på statsskulden**	**1 513 349**	**1 296 000**	**1 221 000**	**-75 000**	**-6**
90.	Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	1 513 349	1 296 000	1 221 000	-75 000	-6
09.	**Övriga utgifter för statsskulden**	**7 170**	**11 510**	**10 910**	**-600**	**-5**
20.	Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	7 170	11 510	10 910	-600	-5
	Sammanlagt	**1 520 519**	**1 307 510**	**1 231 910**	**-75 600**	**-6**

01. Ränta på statsskulden

90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 221 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, preskriberade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skulden i euro uppgick vid utgången av 2016 till 101 701 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 1,37 %. Som beräkningsantagande för 2018 års upplåning har använts -0,2 procents ränta för ränteperioder på 3 månader och 0,9 procents ränta för ränteperioder på 10 år.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån och inkomster som flyter in från derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån.

Beräknad användning av anslaget (mn euro)

Serieobligationslån	1 243
Övriga obligationslån	-8
Övriga masskuldebrevslån	-2
Skuldförbindelselån	-7
Skuldebrevslån och övriga lån	-5
Totalt	1 221

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nya antaganden angående ränta och balans	-2 000
Preciserad uppskattning	-73 000
Sammanlagt	-75 000

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	1 221 000 000
2017 I tilläggsb.	50 000 000
2017 budget	1 296 000 000
2016 bokslut	1 513 349 158

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 910 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatavtal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt till reklam- och marknadsföringskostnader i anslutning till emission av avkastningsobligationer

3) till förvaltningsprovisioner för säkerhetsarrangemang i anslutning till Finlands program för finansiellt stöd.

F ö r k l a r i n g : Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2017—2018 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är de inkomster som inflyter av kontantsäkerheter.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	14 500 000
Inlösenavgifter och ombudsmannaarvoden	10 000
Nettoränteutgifter för mottagen kontantsäkerhet	-5 000 000
Övriga utgifter	1 400 000
Sammanlagt	10 910 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	-3 500
Utgifter för mottagen kontantsäkerhet	3 000
Övriga utgifter	-100
Sammanlagt	-600

Anslaget står utanför ramen.

2018 budget	10 910 000
2017 budget	11 510 000
2016 bokslut	7 169 720

Bilaga till regeringens proposition till Riksdagen om statsbudgeten för 2018[1]

Ekonomisk översikt

[1] Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Finansministeriets publikationer 32b/2017

Ekonomisk översikt

Hösten 2017

Finansministeriet, Helsingfors 2017

Finansministeriet

ISBN: 978-952-251-886-6 (pdf)

Ombrytning: Statsrådets förvaltningsenhet/Anitta Türkkan

Helsingfors 2017

Presentationsblad

Utgivare	Finansministeriet		September 2017
Författare	Ekonomiska avdelningen		
Publikationens titel	Ekonomisk översikt, hösten 2017		
Publikationsseriens namn och nummer	Finansministeriets publikationer 32b/2017		
Tema	Ekonomiska utsikter		
ISBN PDF	978-952-251-886-6	**ISSN PDF**	1797-9714
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-251-886-6		
Sidantal	96	**Språk**	Svenska
Nyckelord	Offentlig ekonomi, ekonomisk utveckling, budgetförslag		

Referat

Finlands ekonomi är inne i en fas av snabb tillväxt. Enligt prognosen växer Finlands ekonomi 2017 klart snabbare än i fjol, men därefter kommer tillväxttakten att stanna kring 2 %.

År 2018 växer Finlands ekonomi enligt prognosen starkt jämfört med tidigare år, dock något svagare än innevarande år. Att tillväxten avtar beror i hög utsträckning på den privata konsumtionsefterfrågan: köpkraften väntas öka långsammare än i år. Den accelererande inflationen försämrar löntagarnas köpkraft även om den stöds av den förbättrade sysselsättningen.

År 2018 kommer den inhemska inflationen att tillta och beröra fler grupper av nyttigheter jämfört med 2017. Priserna på tjänster stiger mest. Att den låga räntenivån stiger bidrar också till prisstegringen. Prisstegringen dämpas däremot av den starkare amerikanska dollarn och det fortsatt måttfulla oljepriset.

En måttfull ökning av bruttonationalprodukten förbättrar sysselsättningen, men trots det minskar antalet arbetslösa långsamt. År 2018 kommer sysselsättningsgraden att stiga till cirka 70 % och arbetslöshetsgraden att sjunka till cirka 8 %. En gynnsammare utveckling av sysselsättningen förhindras av regionala och yrkesmässiga kompatibilitetsproblem.

Inom exporten är tillväxten fortsatt god till slutet av prognosperioden. Finland förlorar inga fler marknadsandelar och exporten växer i jämn takt driven av tillväxten i världshandeln. Exporttillväxten härrör även i fortsättningen i huvudsak från exporten av varor, vilket samtidigt ökar importen av produktionsfaktorer. Antalet nya ordrar och ett högt förtroende vittnar om goda exportutsikter.

Världsekonomins och världshandelns tillväxtutsikter har förbättrats på senare tid. Den positiva utvecklingen i tillväxtekonomierna och Förenta staterna fortsätter och euroområdets betydelse kommer att framhävas i fortsättningen. Den ekonomiska tillväxten i euroområdet tilltar till drygt 2 % nästa år.

De av regeringen fastställda anpassningsåtgärderna och den ekonomiska tillväxten som kom igång i fjol har stärkt Finlands offentliga finanser. Trots den positiva utvecklingen kommer de offentliga finanserna att uppvisa ett underskott ända till slutet av årtiondet. På grund av den åld-rande befolkningen borde saldot uppvisa ett klart överskott i början av nästa årtionde.

Förläggare	Finansministeriet
Beställningar/ distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi

Förord

I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2017–2019. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en kalkyl över den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2021.

Prognosen och den utvecklingskalkylen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna för 2016 som Statistikcentralen gett ut i juli 2017 samt annan offentlig statistik som stått till buds före den 1 september 2017.

Helsingfors, september 2017

Finansministeriets ekonomiska avdelning

Mikko Spolander
Avdelningschef, överdirektör

Jukka Railavo
Finansråd,
Makroprognoser
Prognosgruppen för den reala ekonomin

Marja Paavonen
Finansråd,
Fiskala prognoser
Prognosgruppen för den offentliga ekonomin

Källa för informationen om den faktiska utvecklingen: Statistikcentralen, om inget annat nämns

SYMBOLERNA SOM ANVÄNTS I TABELLERNA

-	Ingenting att informera om
0	Storheten mindre än hälften av enheten som använts
..	
.	Ingen information har erhållits
**	Prognos
CPB	CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschafts Institut
IMF	Internationella Valutafonden
SHM	Social- och hälsovårdsministeriet
FM	Finansministeriet

Varje siffra i tabellen har avrundats skilt.

Innehåll

Sammandrag 9

1 Ekonomiska utsikter 21
- 1.1 Internationella ekonomin 21
- 1.2 Utrikeshandel 28
  - 1.2.1. Export och import 28
  - 1.2.2 Bytesbalans 29
- 1.3 Inhemsk efterfrågan 31
  - 1.3.1 Privatkonsumtion 31
  - 1.3.2 Offentlig konsumtion 33
  - 1.3.3 Privata investeringar 35
  - 1.3.4 Offentliga investeringar 38
- 1.4 Inhemsk produktion 39
  - 1.4.1 BNP 39
  - 1.4.2 Förädling 41
  - 1.4.3 Tjänster 44
- 1.5 Arbetskraft 48
- 1.6 Inkomster, kostnader och priser 50
  - 1.6.1 Löner 50
  - 1.6.2 Konsumentpriser 51

2 Ekonomisk politik och offentlig ekonomi 57
- 2.1 Samtliga offentliga samfund 57
  - 2.1.1 Bedömningar av finanspolitikens verkningar 62
  - 2.1.2 De offentliga samfundens skuld 66
- 2.2 Statsfinanser 70
  - 2.2.1 Utgifter inom statsfinanserna 72
  - 2.2.2 Inkomsterna inom statsfinanserna 75
  - 2.2.3 Budgetekonomi och nationalräkenskaperna 78

2.3 Landskapens ekonomi ... 80
2.4 Lokalförvaltning ... 83
2.5 Socialskyddfonder ... 87
2.5.1 Arbetspensionsfonder ... 87
2.5.2 De övriga socialskyddsfonder ... 88
2.6 Den offentliga ekonomins långsiktiga hållbarhet ... 90

Bilagatabeller ... 93

Ramarna:

Alternativt scenario över effekterna av högre oljepriser ... 16
Produktivitetsutveckling per bransch ... 46
Baseffekter – vad betyder baseffekt och varför påverkar de inflationsprognosen? ... 54
Finland och EU:s finanspolitiska regler ... 60
Mätning av hur finanspolitiken är inställd ... 63
Utgifts- och beskattningsgrunder som regeringen fastställt ... 68
Budgeten för 2018 och ramarna för statsfinanserna ... 73
Landskapsförvaltningen i prognosen för de offentliga finanserna ... 82

Sammandrag

De ekonomiska konjunkturutsikterna 2017–2019

Finlands ekonomi är inne i en fas av snabb tillväxt. Enligt prognosen växer Finlands ekonomi 2017 klart snabbare än i fjol, men därefter kommer tillväxttakten att stanna kring 2 %. De närmaste åren kommer såväl den inhemska som den utländska efterfrågan att öka den ekonomiska aktiviteten. Det finns emellertid en klar skillnad i hur dessa utvecklas. Inom den privata konsumtionsefterfrågan och delvis även inom investeringsefterfrågan kommer tillväxttakten att avta, men när det gäller export kommer den att tillta. Exportens tillväxtmöjligheter stöds av den globala ökningen av efterfrågan och en stärkt kostnadskonkurrenskraft bland företagen. Den dämpade utvecklingen av köpkraften begränsar hushållens konsumentefterfrågan. Investeringsökningen avtar på grund av att tillväxten inom bostadsbyggandet bromsas upp, men tilltar till följd av stora investeringar i produktionen.

Den positiva drivkraften inom världsekonomin stärks

Världsekonomins tillväxt upprätthålls särskilt av tillväxtekonomierna men tillväxten stärks även i industriländerna. Världshandeln har utvecklats positivt sedan slutet av 2016. Det är särskilt de växande ekonomierna som trappat upp handeln men i fortsättningen kommer den positiva utvecklingen i euroområdet att ha en större betydelse. De närmaste åren kommer världshandeln att växa ungefär lika snabbt som den totala världsproduktionen. Världshandeln växer emellertid klart långsammare jämfört med förra årtiondets snabbaste globaliseringsperioder.

I Förenta staterna fortsätter den positiva ekonomiska utvecklingen. Centralbanken fortsätter att normalisera penningpolitiken, vilket kommer till uttryck i stigande korta marknadsräntor. I Europa har den ekonomiska bilden stärkts i år. Företagen och konsumenterna har ett starkt förtroende för ekonomin. Arbetslösheten i euroområdet har sjunkit till den lägsta nivån på åtta år. I euroområdet måste den ekonomiska tillväxten emellertid bli mer befäst innan den exceptionella penningpolitiken kan frångås.

Skuldkrisen i euroområdet har fallit i bakgrunden allteftersom de flesta krisländerna har frigjort sig från anpassningsprogrammen och också Greklands ekonomi har äntligen vänt mot tillväxt. Innevarande år har euron stärkts i förhållande till de övriga huvudvalutorna, vilket återspeglar de positiva utsikterna för euroområdet. På längre sikt kommer euron

emellertid att försvagas i förhållande till den amerikanska dollarn, eftersom Förenta staterna frångår den lätta penningpolitiken tidigare än euroområdet.

Den positiva konjunkturen fortsätter

År 2017 förutspås Finlands BNP växa med 2,9 %. I början av året sågs nya tecken på en fortsatt positiv konjunktur. Dessa är bland annat ökningen av nya ordrar, tillväxten inom den privata serviceproduktionen och den fortsatt starka byggverksamheten i tillväxtcentrumen.

I år fortsätter den privata konsumtionen att öka, stärkt av den förbättrade sysselsättningen. Tyngdpunkten i privata investeringar håller på att förskjutas från byggande till investeringar i industriell produktion. Tillväxtförutsättningarna för exporten förbättras alltefter-som den globala efterfrågan ökar och företagens kostnadskonkurrenskraft stärks. Efter en period av flera negativa år börjar utrikeshandeln igen ge stöd åt BNP-tillväxten.

Enligt konjunkturförfrågningarna har teknologi- och kemiindustrin de bästa tillväxtförutsättningarna. Inom skogsindustrin räknar företagen med att tillväxten avtar mot slutet av året, men kapacitetshöjningen i Äänekoski stöder produktionstillväxten senast från början av nästa år. På det hela taget kommer den industriella produktionen att öka med nästan 7 % i år tack vare nya ordrar och en stark början av året. Ökningen av produktionskapaciteten och företagens ansträngningar att förbättra sina produkters konkurrenskraft stöder industriproduktionen under kommande år.

Att den ekonomiska aktiviteten stärktes snabbt och på bred bas ökade sysselsättningen i början av 2017, men däremot sjönk arbetslösheten knappt alls under samma tid. Arbetslöshetsgraden har hållits på 8,7 %. Att arbetslöshetsgraden inte längre sjunker beror åtminstone delvis på att dolda arbetslösa och andra personer utanför den egentliga arbetskraften aktiverat sig och sökt jobb, vilket är vanligt när konjunkturläget förbättras.

I år utvecklas inkomstnivån i huvudsak enligt konkurrenskraftsavtalet mellan arbetsmarknadsparterna. De avtalsenliga lönerna höjdes inte och i den offentliga sektorn gjordes nedskärningar i semesterpenningarna med 30 %. Dessa faktorer beräknas tillsammans sänka de avtalsenliga lönerna något. Lönenivån främjas dock av andra faktorer och inkomstindexet stiger med 0,3 % 2017.

År 2018 kommer den ekonomiska tillväxten att vara fortsatt stark även om BNP-tillväxten avtar till 2,1 %. Den avtagande tillväxten beror i hög utsträckning på den privata konsumtionsefterfrågan: köpkraften väntas öka långsammare än i år. Den accelererande inflationen försämrar löntagarnas köpkraft, även om den samtidigt stöds av den förbättrade sysselsättningen.

Tack vare investeringar i maskiner och anläggningar ökar investeringarna snabbare än i år. Även bygginvesteringarna växer alltjämt snabbt, trots att tillväxten inom bostadsbyggande bromsas upp.

Tillväxttakten inom exporten är fortsatt god. Finland förlorar inga fler marknadsandelar och exporten växer i jämn takt driven av världshandelns tillväxt. Exporttillväxten härrör även i fortsättningen i huvudsak från exporten av varor, vilket samtidigt ökar importen av produktionsfaktorer. En ökad efterfrågan på konsumtions- och investeringsnyttigheter ökar samtidigt även importen, och därmed minskar nettoexportens positiva effekt på den ekonomiska tillväxten.

Att industriföretagen fått en femtedel fler nya ordrar under början av året jämfört med fjolåret signalerar också goda exportutsikter. Skeppsbyggnadsindustrin har vunnit flest nya ordrar, men ordrarna har ökat även inom kemiindustrin och skogsindustrin. Tillväxten inom industriproduktionen stöds av kapacitetsökningen och den ökande efterfrågan inom skogsindustrin. När det gäller tjänster grundar sig tillväxten alltjämt på den växande efterfrågan inom affärslivet.

Allteftersom bruttonationalprodukten fortsätter växa i måttfull takt förbättras också sysselsättningen, men trots det minskar antalet arbetslösa långsamt. Sysselsättningsgraden beräknas sjunka till 8,1 % 2018. På senare år har förbättringen i sysselsättningsläget fördröjts av problem med att få arbetslösa arbetssökande och lediga arbetsplatser att mötas i olika regioner och yrkesgrupper. Kompatibilitetsproblemen håller på att minska något till följd av den tilltagande ekonomiska tillväxten.

År 2018 kommer konsumentpriserna att stiga på en bredare bas i olika nyttighetsgrupper jämfört med innevarande år, men de stigande priserna på tjänster kommer även i fortsättningen att ha den största effekten på den totala inflationen. Inflationen förväntas accelerera till följd av det måttfullt stigande oljepriset, den allt starkare amerikanska dollarn och räntenivån som uppvisar en låg nivå men som håller på att stiga.

År 2019 ökar BNP med 1,8 %. Den privata konsumtionen ökar långsammare allteftersom ökningen av hushållens realinkomster avtar. Ökningen av privata investeringar är fortsatt god eftersom bland annat de planerade storprojekten inom skogsindustrin ökar produktionsinvesteringarna. Sysselsättningen fortsätter att stiga, dock något långsammare än tidigare. Ökningen av konsumentpriserna planas ut till 1,5 % 2019.

Om man ser till den ekonomiska tillväxten är helhetsbilden av 2017–2019 positivare jämfört med tidigare år. De allmänna förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och de strukturer som avgör förutsättningarna har emellertid inte förändrats så mycket att tillväxtpotentialen för ekonomin skulle ha ökat. Åren 2020 och 2021 uppskattas den ekonomiska tillväxten till mindre än 1,5 % i snitt per år. En ekonomisk tillväxt som bygger på en kraftig

ökning av arbetsproduktiviteten gör att sysselsättningsläget alltjämt förbättras måttfullt. Utbudet av arbetskraft som en helhet begränsar inte sysselsättningsökningen under prognosperioden, eftersom det alltjämt finns över 400 000 arbetslösa och dolda arbetslösa. I vissa yrkesgrupper kan man dock redan skönja brist på arbetskraft.

Underskott i de offentliga finanserna trots konjunkturuppgången

Underskottet i de offentliga finanserna har minskat gradvis på senare år. De av regeringen fast-ställda anpassningsåtgärderna och den ekonomiska tillväxten som kom igång i fjol har stärkt Finlands offentliga finanser. Underskottet kommer att krympa gradvis även under de närmaste åren. Konjunkturuppgången löser emellertid inte de strukturella problemen i den offentliga ekonomin. Trots det positiva konjunkturläget kommer de offentliga finanserna att uppvisa ett underskott.

Den offentliga skulden har mer än fördubblats sedan 2008. Den snabbt växande bruttonationalpro-dukten och det krympande underskottet kommer att sänka skuldkvoten under de närmaste åren. På grund av den åldrande befolkningen kommer det emellertid på lång sikt att råda obalans mellan inkomsterna och utgifterna i de offentliga finanserna. De offentliga finanserna har ett hållbarhetsunderskott som får skuldkvoten att vända uppåt igen de kommande årtiondena.

Risker i den ekonomiska utvecklingen

De relativt positiva utsikterna för den globala ekonomin överskuggas av protektionistiska hot och de tryck som riktas mot det multilaterala handelssystemet. Även i euroområdet är riskerna övervägande negativa. En svag kapitaltäckning och omfattningen av problemkrediter hos vissa europeiska banker ger alltjämt anledning till oro.

När det gäller positiva risker är möjligheten att tillväxten i industriländerna blir starkare än väntat värd att beakta. Detta gäller särskilt euroområdet men också bland annat Japan. I euroområdet skulle en snabbare efterfrågeökning än väntat öka inflationstrycket och påskynda normaliseringen av penningpolitiken. Att världshandeln växer snabbare än väntat är också en positiv risk.

De inhemska riskerna hänför sig till förtroendeklimatet och arbetsmarknaden. Eftersom hushållens köpkraft bara ökar något kommer konsumtionsökningen att grunda sig på ett starkt förtroende, som dock kan vackla snabbt. I prognosen antas att de avtalsbaserade löneförhöjningarna blir mycket måttfulla 2018 och 2019. Förhandlingar om löneförhöjningarna 2018 förs branschvis, vilket ökar osäkerheten i löneprognosen. Om löneförhöjningarna blir större än vad som antagits i prognosen kan det försämra tillväxten för ekonomin och sysselsättningen. När det gäller investeringar hänför sig osäkerheten till en eventuell fördröjning i de planerade storprojekten.

Tabell 1. Centrala prognostal

	2016 md euro	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
		procentuell volymförändring					
BNP till marknadspris	216	-0,6	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8
Import	79	-1,3	3,2	4,4	2,9	2,6	3,1
Totalutbud	294	-0,8	0,9	2,6	2,9	2,2	2,2
Export	76	-2,7	0,8	1,3	4,7	3,7	4,1
Konsumtion	171	0,4	1,1	1,6	1,6	1,2	1,0
privat	119	0,8	1,7	1,8	2,4	1,4	1,2
offentlig	52	-0,5	0,0	1,2	-0,3	0,8	0,4
Investeringar	46	-2,6	0,7	7,2	4,7	3,7	3,5
privata	38	-3,4	2,2	7,9	5,5	4,0	4,1
offentliga	9	0,9	-5,2	3,9	1,0	2,1	0,9
Totalefterfrågan	294	-0,8	1,1	2,2	2,7	2,1	2,0
inhemsk efterfrågan	218	-0,1	1,2	2,5	2,0	1,5	1,3
		2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
BNP, md euro		205	205	216	224	232	241
Tjänster, volymförändring, %		-0,4	0,2	1,3	2,0	1,5	1,4
Industri, volymförändring, %		-0,2	-1,6	1,1	6,8	2,8	3,0
Arbetets produktivitet, förändring, %		0,1	0,1	1,2	2,1	1,3	1,5
Sysselsatta, förändring, %		-0,4	-0,4	0,5	0,7	0,8	0,5
Sysselsättningsgrad, %		68,3	68,1	68,7	69,4	70,1	70,5
Arbetslöshetsgrad, %		8,7	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8
Konsumentprisindex, förändring, %		1,0	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,5
Förtjänstnivåindex, förändring, %		1,4	1,4	1,1	0,3	1,4	1,6
Bytesbalans, md euro		-2,6	-1,2	-2,3	-3,0	-3,2	-3,3
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %		-1,3	-0,6	-1,1	-1,3	-1,4	-1,4
Korta räntor (3 mån. Euribor), %		0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,2	0,0
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %		1,5	0,7	0,4	0,5	0,9	1,4
Offentliga utgifter, i förhållande till BNP, %		58,1	56,9	55,8	54,1	53,1	52,2
Skattegrad, i förhållande till BNP, %		43,9	44,0	44,1	43,2	42,2	41,8
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %		-3,2	-2,7	-1,8	-1,2	-1,4	-1,0
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %		-3,8	-3,0	-2,7	-2,3	-2,0	-1,4
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %		60,2	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1
Statens skuld, i förhållande till BNP, %		46,3	47,6	47,5	47,7	47,5	46,9

Utsikterna på medellång sikt

År 2016 tilltog BNP-tillväxten i Finland till nästan 2 % efter flera år av svag ekonomisk utveckling. I år väntas den ekonomiska tillväxten öka till närmare 3 % men 2018–2019 minska till en måttfullare nivå, ungefär 2 %. På medellång sikt, 2020–2021, väntas den ekonomiska tillväxten återgå till en nivå som motsvarar den potentiella produktionstillväxten, det vill säga drygt 1 %.[1]

Att den potentiella tillväxten är långsam hänger samman med strukturella faktorer i ekonomin. Å ena sidan gör den minskande befolkningen i arbetsför ålder och den relativt höga, konstanta strukturella arbetslösheten att arbetskraftsinsatsen inte växer alls även om särskilt äldre åldersgrupper medverkar mer aktivt än tidigare på arbetsmarknaden. Å andra sidan har produktivitetsökningen avtagit i och med att produktionen inom sektorer med hög produktivitet har krympt avsevärt, och hela den ekonomiska strukturen har blivit allt mer serviceorienterad. Dessutom har investeringsgraden, som i flera år legat låg, bromsat upp uppkomsten av nytt produktionskapital. Investeringsgraden började emellertid öka i fjol och kommer så småningom att rätta till situationen.

År 2017 beräknas produktionsgapet bli drygt 0,5 % negativt i förhållande till den potentiella produktionen.[2] Eftersom bruttonationalprodukten ökar klart snabbare än potentialen kommer produktionsgapet att slutas redan 2018. År 2019 förväntas produktionsgapet bli drygt 0,5 % positivt och stanna på denna nivå på medellång sikt. Produktionsgapet sluts under nästa lågkonjunktur.

Underskottet i de offentliga finanserna krymper allteftersom ekonomin återhämtar sig, men den ekonomiska tillväxten räcker inte på långa vägar till för att täcka hela underskottet eftersom den åldrande befolkningen samtidigt försämrar de offentliga finanserna. Dessutom minskas skatteinkomsterna av skattelättnaderna i anslutning till konkurrenskraftsavtalet, men å andra sidan dämpar de av regeringen fastställda anpassningsåtgärderna ökningen av utgifterna. På lång sikt räcker inkomsterna inom den offentliga ekonomin således inte längre till för att upprätthålla alla strukturer och uppgifter inom den offentliga sektorn som byggts upp med utgångspunkt i en gynnsammare befolkningsstruktur.

---

1 De ekonomiska utsikterna på medellång sikt kan granskas genom den potentiella produktionen, som är tänkt att bestämma de ekonomiska tillväxtförutsättningarna. För att uppskatta den potentiella produktionen använder Finansministeriet den produktionsfunktionsmetod som EU-kommissionen och medlemsländerna utvecklat tillsammans, där den potentiella produktionstillväxten indelas i uppskattningar av den potentiella arbetskraftsinsatsen, kapitalets och den totala produktivitetens utveckling. Den potentiella produktionen och produktionsgapet är icke skönjbara variabler och bedömningen av dem förknippas med osäkerhet speciellt under en kraftig konjunkturcykel samt när produktionsstrukturen förändras snabbt.

2 Produktionsgapet, det vill säga skillnaden mellan den observerade produktionen och den potentiella produktionen är negativ om den observerade produktionen ligger under den potentiella produktionen. Då finns det ledig kapacitet inom ekonomin och produktionen kan växa snabbare än den potentiella produktionen utan pristryck.

Tabell 2. Nyckeltal på medellång sikt

	2015	2016	2017**	2018**	2019**	2020**	2021**
BNP till marknadspris, volymförändring, %	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8	1,3	1,1
Konsumentprisindex, förändring, %	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,5	1,8	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8	7,5	7,3
Sysselsättningsgrad, %	68,1	68,7	69,4	70,1	70,5	70,9	71,2
Den offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-2,7	-1,8	-1,2	-1,4	-1,0	-0,9	-1,2
Statsförvaltningen	-3,0	-2,7	-2,3	-2,0	-1,4	-1,1	-1,3
Landskapsförvaltningen						-0,3	-0,3
Localförvaltningen	-0,6	-0,4	-0,1	-0,3	-0,4	-0,2	-0,2
Socialskyddsfonderna	0,9	1,3	1,1	0,9	0,8	0,6	0,6
Den strukturella balans, i förhållande till BNP, %	-0,8	-0,4	-0,8	-1,3	-1,4	-1,1	-1,4
Den offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1	60,2	59,9
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	47,6	47,5	47,7	47,5	46,9	46,3	46,1
Produktionsgap, % av potentiella produktionen [1]	-3,4	-2,3	-0,7	0,0	0,4	0,4	0,4

[1] Beräknad enligt EU:s gemensamma metod

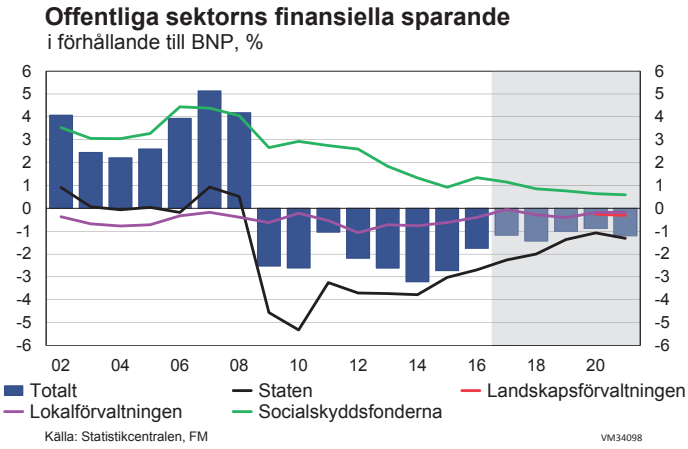

Tillväxt i potentiell produktion samt delfaktorer
enligt EU–metoden, %

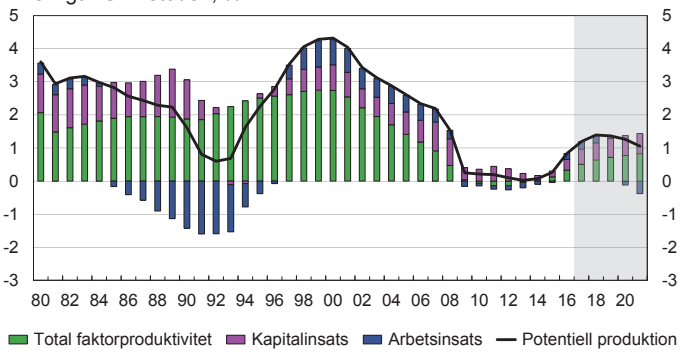

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34170

ALTERNATIVT SCENARIO ÖVER EFFEKTERNA AV HÖGRE OLJEPRISER

Oljepriset har sjunkit en längre tid men nu är botten nådd och priset har börjat stiga igen. Variationerna i oljepriset har betydelse för inflationen och i konsumentpriset förändras energins effekt snabbt från sänkande till höjande. Denna alternativa kalkyl är en genomgång av vilka effekter det accelererande oljepriset har för den ekonomiska tillväxten i Finland.

På senare år har prisutvecklingen hos olja avvikit från prognoserna. Oljepriset har sjunkit snabbare än väntat och ligger nu ungefär 50 % lägre jämfört med slutet av 2014. Det låga oljepriset har haft dämpande direkta och indirekta effekter på ökningen av konsumentpriserna. Det låga oljepriset med sänkta bränslepriser som följd har bidragit till en konsumtionsökning bland hushållen och sänkt kostnaderna för företagen. Uppskattningsvis 3 miljarder euro[1] har kunnat spenderas på annat eftersom bränslen varit billigare än under perioden före 2014.

Man tänker sig att nedgången i oljepriset på senare tid beror dels på att efterfrågan minskat nu när ekonomin inte längre växer så snabbt, dels på att själva oljeproduktionen ökat. Trots produktionsbegränsningar har oljepriset inte vänt mot någon snabb uppgång. I prognosen räknar man emellertid med att oljepriset kommer att öka något. År 2021 uppskattas oljepriset till cirka 63 USD/fat.

Att priset på råolja är klart högre än i fjol trappar upp inflationen i år. År 2017 förutspås det genomsnittliga fatpriset vara cirka 7 USD högre än det faktiska medelpriset 2016, 45 USD/fat.

Förändringar i oljepriset och världsekonomins tillväxt har haft ett starkt samband genom historien. På senare år har det låga oljepriset haft en kraftigt återupplivande effekt på världsekonomin.

I denna faktaruta granskas kalkyler som gjorts med finansministeriets ekonomiska avdelnings makromodell (Kooma-modellen). I kalkylerna är oljepriset från och med det första kvartalet 2018 20 % högre än i prognosens basscenario. Därmed blir oljepriset över 75 USD/fat 2021. I

1 Uppskattningen grundar sig på de förändringar som skett i värdet på nettoimporten av oljeprodukter.

kalkylen granskas också en situation där oljepriset antas stiga med 50 % och stanna på nästan 100 USD/fat 2021. Effekterna kanaliseras på samma sätt i kalkylerna, men olika stora förändringar visar betydelsen av stigande oljepriser. Oljepriset inverkar direkt på konsumentpriset och på exportproducenters gränskostnader. Effekterna kanaliseras framför allt till konsumtion och export.

Att oljepriset stiger medför många slags konsekvenser. Stigande oljepriser sätter fart på ökningen av produktionskostnaderna över hela världen, vilket hämmar världsekonomins tillväxt. I kalkylen antas att ökningen av produktionskostnaderna bromsas upp lika mycket i Finland och på Finlands exportmarknader. Då avviker utvecklingen av Finlands exportpriser knappt från utvecklingen av konkurrentländernas exportpriser.

Stigande oljepriser återspeglas kraftigt i importpriserna, och stigande importpriser kommer till uttryck i en svagare bytesbalans. Stigande oljepriser gör att de inhemska produktionskostnaderna och konsumentpriserna ökar snabbare, vilket dämpar ökningen inom den inhemska efterfrågan.

Utöver de direkta effekterna har även de multiplikativa effekterna en stor betydelse. När konsumentpriserna stiger strävar hushållen efter att kompensera en del av kostnadsökningen genom en ökning av de nominella lönerna. Exportpriserna stiger också och exporttillväxten avtar i förhållande till basscenariot. Ökningen inom investeringarna bromsas upp. Ökningen avtar även inom exporten då förändringen i de relativa priserna förskjuter efterfrågan från importerade till inhemska tillgångar. Eftersom importbenägenheten är stor både hos den inhemska efterfrågan och hos exporten, är nedgången i den inhemska produktionen relativt liten.

Effekterna av högre oljepriser

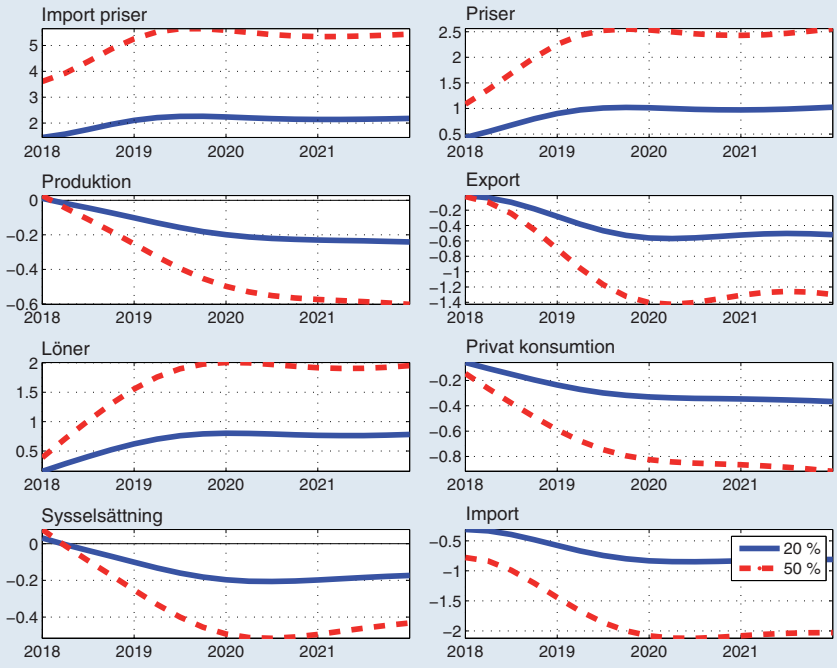

Den finanspolitiska linjen

Finlands ekonomi är inne i en fas av stark tillväxt. Utsikterna är ljusa även för de närmaste åren. Ekonomin växer klart snabbare än sin potential och kapaciteten uppvisar hög användningsgrad. Exportmarknaden växer, företagen får rikligt med nya ordrar och exporten drar. Såväl företagen som hushållen har en stark tro på framtiden. Arbetsmarknaden återhämtar sig, sysselsättningen förbättras och arbetslösheten minskar.

Den ekonomiska tillväxten man väntat på så länge ger också lättnader för den offentliga ekonomin. Skatteinkomsterna ökar och den minskade arbetslösheten minskar arbetslöshetsutgifterna. Det förbättrade konjunkturläget löser emellertid inte de strukturella problem som belastar de offentliga finanserna. Den åldrande befolkningen är den största faktorn – pensions-, vård- och omsorgsutgifterna ökar och gör att de offentliga finanserna repar sig långsammare. Utgifterna inom de offentliga finanserna är klart större än inkomsterna även om vi har en konjunkturuppgång.

Ljusa ekonomiska nyheter ger inte anledning att ändra den finanspolitiska linjen som siktar på att balansera de offentliga finanserna. Statsminister Sipiläs regering har i sitt regeringsprogram satt som mål att den offentliga ekonomins skuldsättning i relation till BNP bryts före valperiodens utgång och att mera skuld inte ska tas efter 2021. Den snabba BNP-tillväxten vänder skuldkvoten nedåt de närmaste åren men skuldsättningen inom statsfinanserna kommer att fortsätta från 2021.

Parallellt med målet om skuldsättningen har regeringen satt mål för saldot för vardera sektor inom de offentliga finanserna, det vill säga för staten, den lokala förvaltningen och socialskyddsfonderna. Uppnåendet av målen skulle förutsätta att de offentliga finanserna är nästan i balans i slutet av regeringsperioden.

Med tanke på uppnåendet av målen och den offentliga ekonomins stabilitet på lång sikt är det viktigt att de inkomster som flyter in under konjunkturuppgången används för att balansera ekonomin och minska statens upplåning.

Den dubbla recessionen vi upplevt de åtta senaste åren har lämnat spår i de offentliga finanserna. Sedan 2008 har den offentliga skuldens förhållande till BNP fördubblats och de offentliga samfundens bruttoskuld ökat med klart över 70 miljarder euro. Så sent som i början av finanskrisen 2008 uppvisade den offentliga ekonomin ett överskott och tack vare det kunde effekterna av krisen lindras. Nu är situationen en annan. Om konjunkturuppgången inte utnyttjas för att stärka de offentliga finanserna, kommer landet att möta framtida utgiftstryck och eventuella nya recessioner i ett läge där hanteringen av de offentliga finanserna lutar sig på budgeter som redan i utgångsläget visar på underskott.

Dessutom ska de extra inkomster som konjunkturuppgången ger betraktas som tillfälliga. Utan åtgärder som stöder tillväxtförutsättningarna kommer den ekonomiska tillväxten att på lång sikt stanna på 1–1,5 %. Allteftersom befolkningen åldras minskar den befolkning som är i arbetsför ålder och den ekonomiska tillväxten blir allt mer avhängig av produktivitetsökningen. Ökningen inom produktionen har återigen dämpats av att ekonomin blivit allt mer serviceorienterad.

För att den snabba ekonomiska tillväxten ska bli permanent förutsätts reformer av samhällsstrukturerna så att de ger bättre stöd åt produktionsmöjligheterna, sysselsättningen och produktiviteten. En högre produktionspotential skulle skapa utrymme för ekonomin att växa snabbare utan att öka pris- och kostnadstrycken.

Konjunkturuppgången är en bra tidpunkt att se över de ekonomiska strukturerna och stärka tillväxtbetingelserna. En stark ekonomisk tillväxt dämpar de ogynnsamma effekter som reformerna kan medföra på kort sikt.

Att ta igen hållbarhetsunderskottet är en av hörnstenarna för den ekonomiska politiken i regeringsprogrammet. De offentliga finansernas hållbarhet stärks förutom genom åtgärder som omedelbart förbättrar de offentliga finanserna och åtgärder som stöder tillväxten och sysselsättningen även genom att reformera de offentliga finanserna. En av de mest betydande reformerna är vård- och landskapsreformen, som avses träda i kraft 1.1.2020.

När det gäller sysselsättningen har regeringen satt som mål att sysselsättningsgraden ska stiga till 72 % och antalet sysselsatta öka med 110 000 personer under regeringsperioden. Under de närmaste åren kommer arbetsmarknadsläget att förbättras men i ljuset av prognosen kommer sysselsättningsmålet inte att uppnås.

Regeringen strävar efter att förbättra förutsättningarna för tillväxten inom sysselsättningen och för den ekonomiska tillväxten såväl genom strukturella reformer som genom beskattningen. Utbudet av arbete stärks bland annat genom att man undanröjer flitfällor, ökar arbetskraftens mobilitet, förnyar systemet för utkomstskydd och arbetskraftstjänsterna samt säkerställer att beskattningen av löntagarna inte skärps. Konkurrenskraftsavtalet, som trätt i kraft i år, förbättrar de finländska företagens konkurrenskraft och ökar efterfrågan på arbete. För att den sysselsättningsökning som avtalet bäddar för ska bli verklighet förutsätts emellertid att den konkurrensfördel som uppnås genom konkurrenskraftsavtalet värnas om i de kommande årens löneuppgörelser.

1 Ekonomiska utsikter

1.1 Internationella ekonomin

Utsikterna för världsekonomin har blivit ljusare

Den positiva drivkraften inom världsekonomin har stärkts innevarande år. Den ekonomiska tillväxten upprätthålls särskilt av tillväxtekonomierna men tillväxten håller på att bli starkare även i industriländerna. Världsekonomin växer med 3,5 % i år. År 2018 ökar tillväxttakten till 3,7 % och ytterligare till 3,8 % 2019.

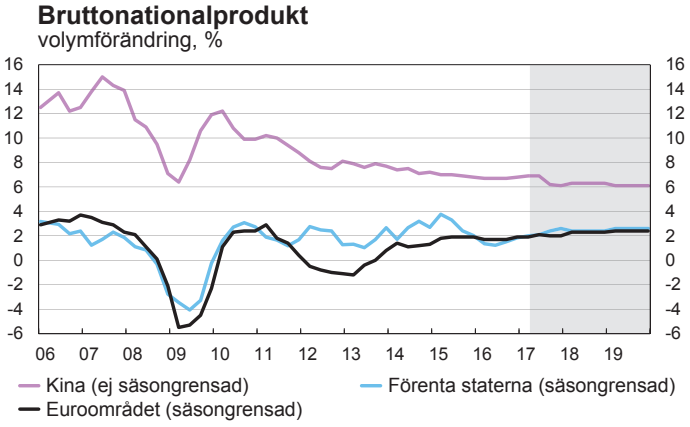

Källa: Nationella statistikmyndigheter, FM VM34170

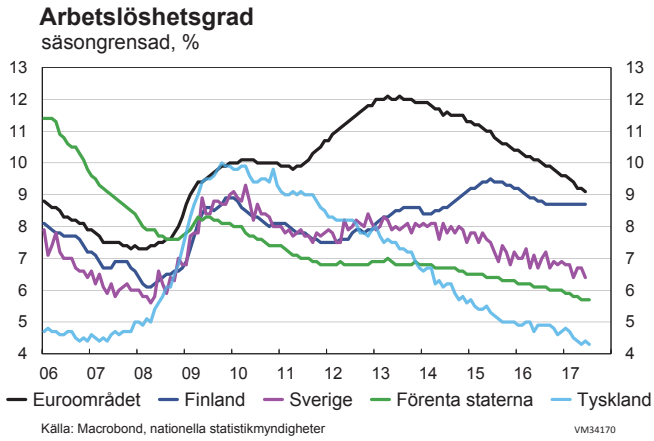

Enligt vissa indikatorer är volatiliteten på aktiemarknaden rekordartat låg, vilket är ett tecken på positiva utsikter. Särskilt Dow Jones-aktieindexet i Förenta staterna slår ständigt alla tidigare rekord. På skuldmarknaden är vinstnivåerna låga och priserna höga, vilket visar att läget är lugnt. Å andra sidan beror det lugna läget på penningpolitiska kvantitativa lättnader, det vill säga på centralbankernas köp av tillgångar på skuldmarknaden. I Europa överskuggas utsikterna i vissa länder av en stor andel oskötta krediter, vilket tär på förtroendet för hållbarheten hos banksystemet i dessa länder.

I Förenta staterna fortsätter den positiva ekonomiska utvecklingen. Industrins nya ordrar håller på att öka och arbetslösheten minskar alltjämt. Centralbanken fortsätter att normalisera penningpolitiken, vilket kommer till uttryck i stigande korta marknadsräntor. I strid med denna utsikt har dollarn på senare tid försvagats kraftigt i förhållande till euron. Detta kan förutom det positiva läget i Europa även bero på den osäkerhet som förknippas med den amerikanska förvaltningens finanspolitik. Dessutom har företagen och konsumenterna i Förenta staterna försiktiga förväntningar på den kommande ekonomiska utvecklingen. Dessa faktorer bidrar till att tillväxttakten de närmaste åren dämpas från rådande 2,3 %.

I kontinentala Europa har den ekonomiska bilden stärkts i år. Företagen och konsumenterna har ett starkt förtroende för ekonomin. Början av året visar på starka tillväxtsiffror och tillväxten har skett på en bredare bas än tidigare. Arbetslösheten i euroområdet har sjunkit till den lägsta nivån på åtta år. Europeiska centralbanken har indikerat att den exceptionella penningpolitiken kommer att fortsätta tills vidare, tills den ekonomiska tillväxten i euroområdet har stabiliserat sig.

Skuldkrisen i euroområdet har fallit i bakgrunden allteftersom de flesta krisländerna har frigjort sig från anpassningsprogrammen och också Greklands ekonomi har äntligen vänt mot tillväxt. Det är främst riskerna i anslutning till vissa europeiska bankers balansräkning som väcker oro. Innevarande år har euron stärkts i förhållande till de övriga huvudvalutorna, vilket återspeglar de positiva utsikterna för euroområdet. På längre sikt kommer euron emellertid att försämras i förhållande till den amerikanska dollarn på grund av skillnaderna i den monetära politiken. Euroområdet växer med cirka 2 % i år och tillväxten kommer att accelerera 2018 och 2019.

Riskerna inom banksystemet

skillnaden mellan kort ränta med och utan säkerhet, grundpoäng

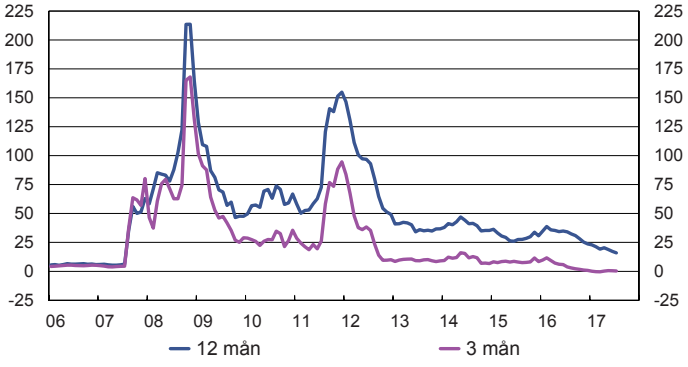

Källa: Macrobond VM34170

Osäkerheterna i anslutning till Brexit försämrar de ekonomiska utsikterna för Storbritannien. Konsumenternas förtroende håller på att minska och företagens investeringsverksamhet präglas av en allmän försiktighet. Den ekonomiska tillväxten förutspås fortsätta i moll även de närmaste åren.

I Sverige har ekonomin utvecklats kraftigt på senare år. Denna trend fortsätter men förutseende indikatorer pekar på att den starkaste tillväxtfasen är nådd. I början av året började inköpschefsindexen sjunka svagt både för den tillverkande industrin och för servicesektorn, men de antyder alltjämt en klar ekonomisk tillväxt. Den svenska ekonomin växte mycket snabbt under årets andra kvartal. Tillväxten torde hålla sig kring 3 % i år och de närmaste åren.

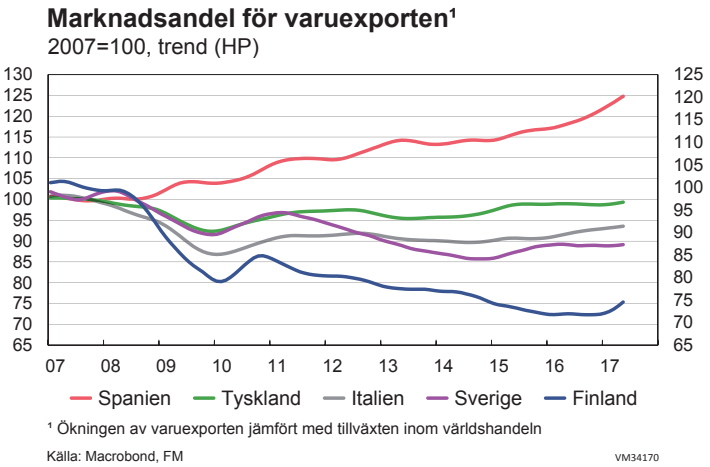

Den ekonomiska tillväxten i Japan accelererade särskilt det andra kvartalet i år, men det är alltjämt osäkerhet huruvida ekonomin har kommit in på en hållbar tillväxtbana. Japan har inte ännu frigjort sig permanent från deflationshotet och landets centralbank fortsätter den mycket lätta penningpolitiken. Löneutvecklingen har en väsentlig roll för inflationstrycket. Sysselsättningsgraden är hög och konsumentförtroendeindexen har varit starka på senare tid. Den japanska ekonomin växer emellertid långsamt 2017 och 2018.

Utsikterna för Rysslands ekonomi är i hög grad bundna till utvecklingen av energisektorn. Den ekonomiska tillväxten trappades upp i början av året när priset på råolja började stiga. Efter att oljepriset stigit från sin lägsta nivå i början av 2016 har rubeln stärkts i förhållande till dollarn, men på senare tid förefaller det som om instabiliteten i oljans prisutveckling gjort att rubelns utveckling nått en brytpunkt. Tillväxtpotentialen för Rysslands ekonomi försämras av de omfattande strukturella reformbehoven där inga framsteg gjorts på senare tid. Av dessa orsaker kommer den ekonomiska tillväxten i Ryssland att vara fortsatt svag de närmaste åren.

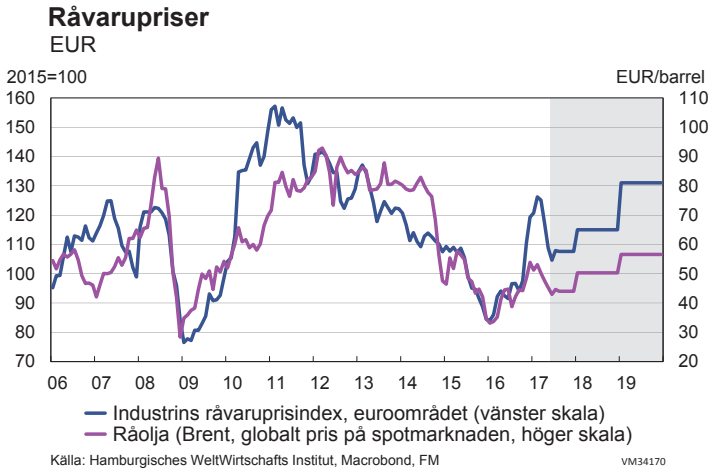

I Kina var ekonomin stark i början av året men prognosen är fortfarande att den ekonomiska tillväxten kommer att bromsas upp de kommande åren. En stimulerande finanspolitik har upprätthållit tillväxten och landet har ställt in siktet på ett ambitiöst mål för den totala produktionen i slutet av innevarande årtionde. Allteftersom ekonomin vänder från en exportdriven till en konsumtionsdriven modell börjar ekonomin växa långsammare, vilket ökar de risker som förknippas med omfattande skuldsättning.

I de övriga tillväxtekonomierna är utsikterna övervägande positiva. I Indien fortsätter ekonomin på en stark tillväxtbana. I Brasilien håller utsikterna trots landets problem på att bli ljusare, likaså i Sydafrika.

Världshandeln växer snabbare

Världshandeln har också utvecklats positivt sedan slutet av 2016. Det är särskilt de växande ekonomierna som trappat upp handeln men i fortsättningen kommer den positiva utvecklingen i euroområdet att ha en större betydelse. I synnerhet i år växer världshandeln tack vare en stark början på året. De närmaste åren kommer världshandeln att växa ungefär lika snabbt som den totala världsproduktionen. Tillväxten blir emellertid avsevärt långsammare jämfört med förra årtiondets snabbaste globaliseringsperioder.

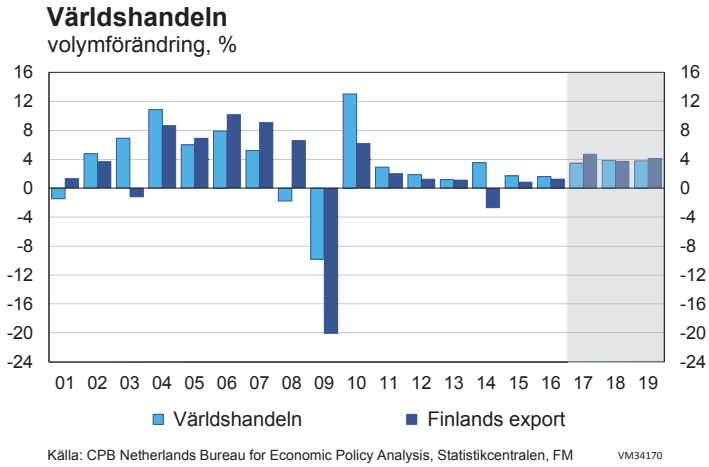

Riskerna alltjämt övervägande negativa

De positiva utsikterna för världsekonomin förknippas emellertid med betydande risker. Att Förenta staterna gradvis normaliserar sin penningpolitik och spridningseffekterna av detta för världsekonomin, skuldsättningen hos Kinas ekonomi i förhållanden av avtagande tillväxt, det växande hotet om protektionism inom världshandeln och de ökade geopolitiska spänningarna utgör stora risker.

Normaliseringen av Förenta staternas penningpolitik ökar ränteskillnaden mellan de centrala ekonomierna och stärker dollarn i förhållande till huvudvalutorna på lång sikt. Normaliseringen kan ha spridningseffekter på världsekonomin. Ett exempel på detta är fenomenet "taper tantrum" som uppträdde för några år sedan. Riskerna hänger särskilt samman med försämrade valutor hos tillväxtländer som har utländska skulder och de svårigheter länderna skulle få att hantera skulderna.

Den omfattande skuldsättningsgraden hos kinesiska företag och hela den kinesiska ekonomins skuldsättning är en central risk för världsekonomin. Riskerna med skuldsättningen ökar alltefter som den ekonomiska tillväxten avtar – må så vara att Kina också har omfattande buffertar. Att Kinas kreditvärdighet sänktes i mars i år för första gången på 30 år är ett tecken på den ökande risken.

Åtgärder i anslutning till de stora ländernas handelspolitik, såsom det ständigt aktuella hotet om protektionism, utgör en risk när det gäller att skapa ett positivt basscenario över världshandelns utveckling. De geopolitiska spänningarna som på senare tid skärpts ytterligare har höjt priset på guld, som betraktas som en nödhamn.

När det gäller positiva risker är möjligheten att tillväxten i industriländerna blir starkare än väntat värd att beakta. Detta gäller särskilt euroområdet men också bland annat Japan. En inhemsk efterfrågeökning som är snabbare än väntat skulle öka inflationstrycket och påskynda utsikterna kring en normalisering av penningpolitiken. Att världshandeln växer snabbare än väntat är också en positiv risk.

Tabell 3. Bruttonationalprodukt

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	procentuell volymförändring					
Världen (PPP)	3,2	3,3	3,2	3,5	3,7	3,8
Euroområdet	1,0	2,2	1,7	2,0	2,3	2,4
EU	1,4	1,6	1,7	1,9	2,1	2,2
Tyskland	1,6	1,5	1,8	2,0	2,3	2,4
Frankrike	0,2	1,2	1,1	1,6	1,9	2,1
Sverige	2,0	3,9	3,0	3,2	3,0	2,9
Storbritannien	2,9	2,2	1,8	1,5	1,3	1,2
Förenta staterna	2,4	2,6	1,6	2,3	2,4	2,6
Japan	-0,1	1,1	1,0	0,8	1,0	1,0
Kina	7,3	6,9	6,7	6,5	6,3	6,1
Ryssland	0,6	-3,7	-0,2	1,2	1,4	1,4

Källa: Eurostat, nationella statistikmyndigheter, IMF, FM

Tabell 4. Utgångsantaganden

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
Världshandelns tillväxt, %	2,8	2,0	1,6	3,5	3,8	3,8
EUR/USD	1,30	1,10	1,10	1,12	1,09	1,02
Industrins råvarupriser, EO, € (2015=100)	112,6	100,1	96,3	112,4	115,3	131,3
Råolja (Brent), €/barrel	76,4	48,6	40,8	45,9	50,2	56,6
3 mån. Euribor, %	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,2	0,0
Statens obligationer (10 år), %	1,5	0,7	0,4	0,5	0,9	1,4
Exportens marknadsandel (2000=100)[1]	91,2	90,2	90,2	91,2	91,1	91,3
Importpriser, %	-1,6	-4,2	-2,8	4,9	2,5	2,7

[1] Ökningen av exporten jämfört med tillväxten inom världshandeln
Källa: Nationella statistikmyndigheter, CPB, HWWI, Reuters, FM

1.2 Utrikeshandel

Finlands utrikeshandel piggnade till i början av året. Både exporten och importen ökade. Återhämtningen inom utrikeshandeln beror framför allt på den positiva ekonomiska utvecklingen på Finlands exportmarknader i början av året.

1.2.1. Export och import

Finlands export ökade med 1,3 % 2016 och tillväxttakten tilltog klart under det första kvartalet i år. Den snabba tillväxten inom exporten har framför allt berott på att efterfrågan på exportmarknaderna återhämtat sig. Samtliga produktgrupper som av tradition varit viktiga för exporten, såsom produkter från maskin- och kemiindustrin, uppvisade tillväxt. Varuexportens volym ökade med hela 12,7 % under årets första kvartal jämfört med motsvarande period föregående år. Enligt tullens statistik över varuexporten var särskilt januari och maj starka månader. Volymökningen under det första kvartalet förklaras dels av den låga nivån under referensperioden. Tjänsteexporten var däremot nästan oförändrad i början av året, och därför ökade volymen av hela exporten med 8,8 % det första kvartalet.

Importens tillväxt 2016 preciserades i samband med nationalräkenskaperna i juli 2017: importen ökade med en takt på hela 4,4 %. Importtillväxten utgjordes i hög utsträckning av varuimporten, som ökade med 6,5 % medan tjänsteimporten var nästintill oförändrad. Även varuimporten berörde flera branscher med tonvikt på industriprodukter. Importen utvecklades bra även i början av året och under det första kvartalet var tillväxten 3,6 % jämfört med det första kvartalet av 2016.

Tabell 5. Utrikeshandeln

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	procentuell volymförändring					
Export av varor och tjänster	-2,7	0,8	1,3	4,7	3,7	4,1
Import av varor och tjänster	-1,3	3,2	4,4	2,9	2,6	3,1
	procentuell prisförändring					
Export av varor och tjänster	-0,4	-0,9	-1,9	2,5	1,3	1,5
Import av varor och tjänster	-1,6	-4,2	-2,8	4,9	2,5	2,7

1.2.2 Bytesbalans

År 2016 sjönk såväl importpriserna som exportpriserna, men hos importpriserna var nedgången större. Trots sänkta importpriser ökade värdet av importen eftersom importvolymen ökade och det verkliga priset på importen var 2,6 miljarder euro större än exporten. Sedan årets början har importpriserna stigit kraftigt på grund av de stigande råvarupriserna. Det har också funnits ett tryck på att höja exportpriserna, men här har ökningen varit långsammare än hos importpriserna. I och med att energipriserna stiger kommer både importpriserna och exportpriserna att stiga fram till prognosperiodens utgång. Mot slutet av prognosperioden kommer importpriserna att stiga på grund av en starkare dollarkurs.

Innevarande år växer exporten snabbare än världshandeln och förlusten av marknadsandelar, som fortgått en längre tid, kommer att upphöra. Driven av efterfrågan kommer exporten att fortsätta växa 2018 och 2019, om än i en jämnare takt än i år. Exporten handlar även framöver i huvudsak av varuexport, vilket förutsätter importinsatser. Importen ökar förutom av efterfrågan på importinsatser även av andra branscher, såsom parti- och detaljhandeln.

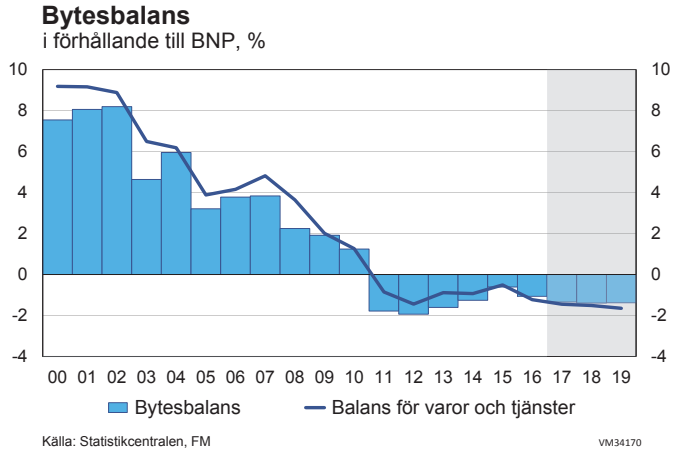

Trots att exporten växer kraftigare uppvisar bytesbalansen ett underskott under prognosperioden. Det beror främst på underskottet i tjänstebalansen och i de sekundära inkomsterna samt på att importpriserna stiger mer än exportpriserna.

Tabell 6. **Bytesbalansen**

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	md euro					
Balans för varor och tjänster	-1,9	-1,1	-2,6	-3,3	-3,6	-4,1
Faktorinkomster och transfereringar, netto	-1,3	-1,2	-0,2	0,3	0,4	0,8
Bytesbalans	-2,6	-1,2	-2,3	-3,0	-3,2	-3,3
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-1,3	-0,6	-1,1	-1,3	-1,4	-1,4

De negativa riskerna i prognosen hänger främst samman med de risker som knyter an till utvecklingen på den internationella marknaden, såsom den växande protektionismen inom världshandeln. En positiv risk i prognosen hänger samman med den geografiska fördelningen av exporten. Exporten, som idag främst går till utvecklade ekonomier i Europa, kan stimuleras av tillväxtekonomier såsom marknaden i Kina. En annan positiv risk ses i exportens struktur, då tjänsteexporten kan växa mer än väntat.

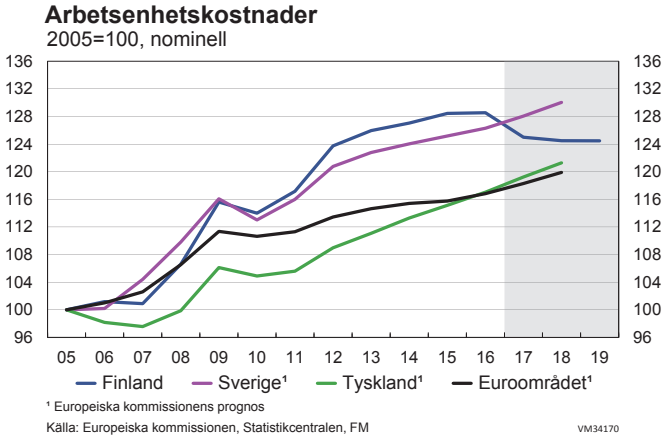

1.3 Inhemsk efterfrågan

1.3.1 Privatkonsumtion

Fortsatt stark ökning av konsumtionen

I år upprätthåller hushållens förbättrade köpkraft ökningen inom den privata konsumtionen. Köpkraften stärks av att de disponibla realinkomsterna ökar med över 2 %, eftersom inflationen till följd av den återhållsamma utvecklingen av energipriserna bara tilltar något. Den förbättrade sysselsättningen stöder också ökningen inom den privata konsumtionen. Även om ökningen inom den privata konsumtionen avtar mot slutet av året kommer den i år upp i 2,4 %.

Enligt konsumentbarometern har förtroendet för en positiv utveckling av ekonomin stärkts klart det senaste året. Konsumenternas syn på den ekonomiska utvecklingen i Finland har blivit ännu positivare än deras syn på den egna ekonomins utveckling. Förväntningarna på en sänkt arbetslöshet i framtiden har också stigit.

Förtroende hos industrin och konsumenterna
saldo, säsongrensad

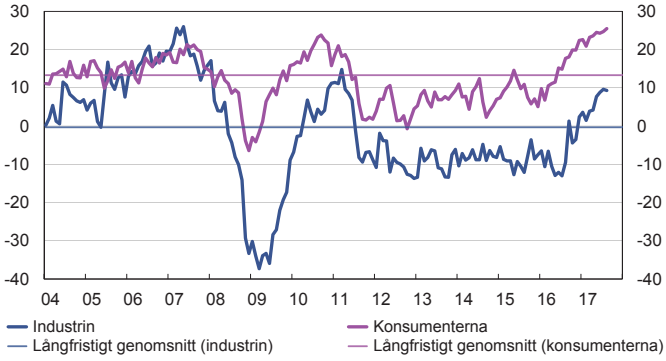

Källa: Europeiska kommissionen VM34170

Enligt de årsräkenskaper som Statistikcentralen publicerade i juli ökade den privata konsumtionen med 1,8 % 2016. Ökningen av den privata konsumtionen stöddes förutom av tjänster även av anskaffningar av sällanköpsvaror, där bilhandeln var en betydande faktor. Hushållens sparkvot har sjunkit nästan oavbrutet sedan 2010 och stannade 2016 på -0,9 %. Den minskade sparkvoten märks också i hushållens skuldsättning. År 2016 steg skuldsättningsgraden till över 126 % i förhållande till hushållens disponibla inkomster.

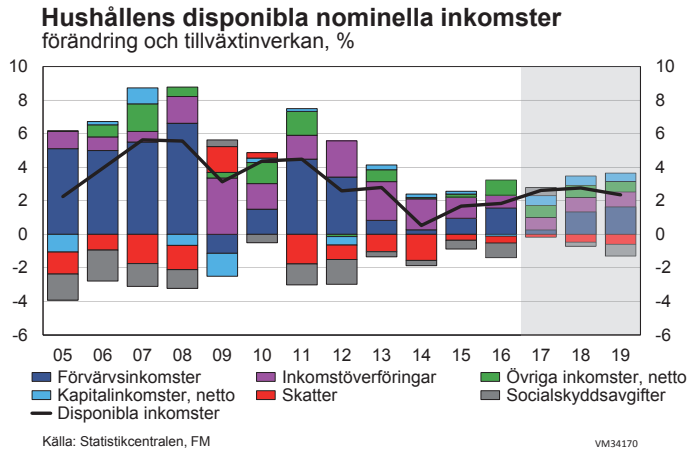

År 2018 kommer särskilt den förbättrade sysselsättningen att stöda ökningen inom den privata konsumtionen. Ökningen av lönesumman tilltar till 2,2 % till följd av ökningen av arbetskraftsinsatsen och inkomstnivån. Ökningen av hushållens disponibla inkomster ökar bara något långsammare än 2017. De sociala transfereringarna ökar alltjämt trots att arbetslösheten avtar stegvis. Ökningen av transfereringar upprätthåller ökningen av pensionerna eftersom deras andel utgör nästan hälften av transfereringarna. Förmögenhetsinkomsterna stiger alltjämt snabbt allteftersom konjunkturläget stärks.

Ökningen i hushållens disponibla realinkomster bromsas dock upp av den snabbare inflationen, vilket dämpar ökningen i den privata konsumtionen. Sparkvoten är alltjämt negativ och hushållen fortsätter att skuldsätta sig.

År 2019 gör den förbättrade sysselsättningen att lönesumman fortsätter stiga i jämn takt. Trots den snabbare inflationen tilltar ökningen av realinkomsterna, vilket i kombination med skattelättnader stöder utvecklingen av köpkraften. Ökningen inom den privata konsumtionen är fortsatt återhållsam då hushållens negativa sparkvot begränsar konsumtionsmöjligheterna.

Trots att konsumtionen ökar långsammare förblir hushållens sparkvot negativ under prognosperioden. Den låga räntenivån och den goda tillgången till lånade pengar har ökat skuldtagningen. Den sedan länge rådande låga räntenivån och amorteringsfria perioder för lån har påskyndat skuldsättningen bland hushållen.

Den negativa sparkvoten tillsammans med den växande skuldsättningen bland hushållen utgör en klar negativ risk i prognosen över den privata konsumtionen. En konsumtion som ökar på förtroendebas är känslig för dåliga nyheter.

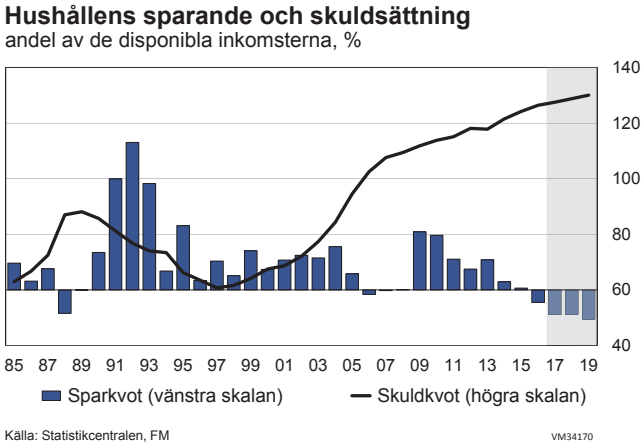

1.3.2 Offentlig konsumtion

På senare år har den offentliga konsumtionen utgjort drygt 24 % av BNP. Denna andel beräknas minska under prognosperioden eftersom värdet av BNP ökar snabbare än de offentliga konsumtionsutgifterna. Volymen av den offentliga konsumtionen väntas också växa långsammare än volymen av BNP eller den privata konsumtionens volym.

Personalkostnader samt insatsförbrukningen, det vill säga köpta varor och tjänster, är de största posterna inom den offentliga konsumtionen. Den offentliga konsumtionen uppdelas i individuella konsumtionsutgifter och kollektiva konsumtionsutgifter. Till individuella konsumtionsutgifter räknas utgifter som direkt tjänar medborgarna, såsom utbildnings-, hälso-, social- och kulturtjänster. Kollektiva konsumtionsutgifter är bland annat utgifter i anslutning till förvaltningen, försvaret och den allmänna ordningen. De individuella konsumtionsutgifterna utgör två tredjedelar och de kollektiva konsumtionsutgifterna en tredjedel av de offentliga konsumtionsutgifterna.

I fjol var det finansieringen av förläggningar för asylsökande som bidrog mest till ökningen i den statliga konsumtionen. I år och nästa år kommer dessa utgifter att minska klart även om något mer kommer att budgeteras för 2018 än vad som förutspåddes i vårens utgiftsram. Konsumtionsutgifterna minskas också av de sänkta socialskyddsavgifterna i konkurrensskyddsavtalet. Dessutom kommer förlängningen av arbetstiden att minska statens verksamhetsutgifter på grund av det minskade personalantalet.

Lokalförvaltningens konsumtionsutgifter har ökat måttfullt på senare år. I år kommer konsumtionsutgifterna till och med att minska till följd av bland annat åtgärderna enligt konkurrenskraftsavtalet, pensionsreformen 2017 som sänker kommunarbetsgivares pensionsavgifter samt kommunernas egna och av regeringen fastställda anpassningsåtgärder.

Konsumtionsutgifterna fortsätter emellertid att öka redan nästa år eftersom den ökning av servicebehovet som beror på den åldrande befolkningen ökar behovet av vård- och omsorgstjänster och därmed utgiftstrycket i kommunekonomin. Att avgifterna för småbarnspedagogiken sjunker från början av 2018 ökar också konsumtionsutgifterna.

Socialskyddsfondernas konsumtionsutgifter består i första hand av sociala understöd som FPA betalar i naturaform, till vilka hör läkemedelsersättningar samt rese- och rehabiliteringsstöd, samt av löneutgifter. Liksom i fjol minskar de besparingar som regeringen beslutat om utgifterna för sociala understöd i naturaform även i år. Därefter väntas utgifterna återgå till en måttfull ökning.

Tabell 7. Konsumtion

	2016 andel, %	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
		Procentuell volymförändring					
Privat konsumtion	100,0	0,8	1,7	1,8	2,4	1,4	1,2
Hushåll	95,3	0,3	1,9	1,9	2,5	1,4	1,2
Varaktiga konsumtionsvaror	8,1	1,9	2,8	5,8	4,1	2,3	2,2
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	7,9	0,3	0,9	2,4	0,3	0,9	0,8
Dagliga varor	25,7	-0,2	0,7	0,6	1,4	1,2	1,1
Tjänster	52,7	0,4	1,3	1,7	3,1	1,4	1,3
Icke vinstsyftande samfund	4,7	3,8	-2,0	1,0	0,5	0,5	0,5
Offentlig konsumtion	100,0	-0,5	0,0	1,2	-0,3	0,8	0,4
Totalt		**0,4**	**1,1**	**1,6**	**1,6**	**1,2**	**1,0**
Offentliga samfunds individuella konsumtionsutgifter		-0,5	0,9	0,2	-0,2	1,0	0,4
Individuella konsumtionsutgifter, totalt		0,4	1,5	1,5	2,4	1,2	1,1
Hushållens disponibla inkomster		0,5	1,7	1,8	2,6	2,8	2,4
Priset på privat konsumtion		1,3	0,3	0,9	1,0	1,3	1,5
Hushållens disponibla realinkomster		-0,8	1,4	0,9	1,6	1,4	0,9
	procent						
Konsumtionens andel i bruttonationalprodukten (till löpande priser)		80,0	81,3	79,2	77,9	77,1	76,2
Hushållens sparkvot		0,6	0,1	-0,9	-1,8	-1,8	-2,1
Hushållens skuldkvot[1)]		121,5	124,2	126,4	127,5	128,8	130,0

[1)] Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

1.3.3 Privata investeringar

Investeringarna ökar på bred front

Den positiva utvecklingen inom den internationella ekonomin och läget i Europa, som kommit in på tillväxtbanan, har ökat företagens konjunkturkänsliga investeringsintresse. Dessutom har den gynnsamma utvecklingen hos sysselsättningen i Finland stärkt konsumenternas förtroende, vilket bland annat kommit till uttryck i ett ökat intresse för att köpa bostad. Flera underposter bland byggnadsinvesteringar har hittills ökat nästan i samma takt, men i år och nästa år kommer bostadsbyggandet att öka snabbast. Produktionsinvesteringarna uppvisar också alltjämt goda tillväxtsiffror. Under prognosperioden ökar de privata investeringarna med 4,5 % i snitt per år. Ökningen inom investeringarna höjer BNP-tillväxten med nästan en procentenhet i snitt per år. Den snabba ökningen inom de privata investeringarna gör att deras förhållande till BNP återgår till den nivå som rådde före finanskrisen, ungefär 19 %.

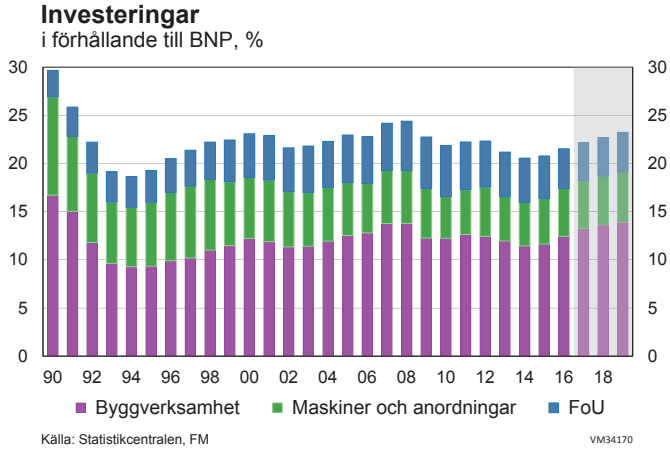

Nationalräkenskaperna som publicerades i juli bekräftade att investeringsökningen 2016 var större än tidigare: de privata investeringarna ökade med nästan 8 % 2016. Enligt räkenskaperna var även första kvartalet av 2017 mycket starkt. Investeringarna särskilt i maskiner, anläggningar och transportmedel låg på en hög nivå, vilket delvis torde bero på det exceptionellt stora investeringsprojektet som genomfördes i Äänekoski i fjol.

Nya bostäder har börjat byggas i en rekordartad takt. Även om redan 2016 var ett livligt år har det aldrig någonsin tidigare sedan 1995 börjat byggas så många flervåningshus som nu. Antalet nya byggprojekt väntas dock avta mot slutet av året. Förutom investerare är även konsumenter nu intresserade av att skaffa bostad, vilket stöder bostadsbyggandet. Enligt prognosen växer ombyggnadsinvesteringarna med 1,5–2 % under hela perioden.

I fjol startades många långvariga produktiva bygginvesteringsprojekt, såsom affärshus, lager och sjukhus, vilket höjer investeringssiffrorna för innevarande år. Antalet nya byggstarter förutspås emellertid bli mindre än tidigare. Byggnadsinvesteringarna väntas bli livligare på nytt i slutet av 2018 bland annat på grund av att ett antal storprojekt har planerats starta då. Det är dock möjligt att storprojekten fördröjs på grund av tillståndsförfaranden eller finansieringsbeslut. Sådana faktorer kan senarelägga de investeringar som schemalagts till 2018. Även 2019 planerar man att starta flera stora projekt.

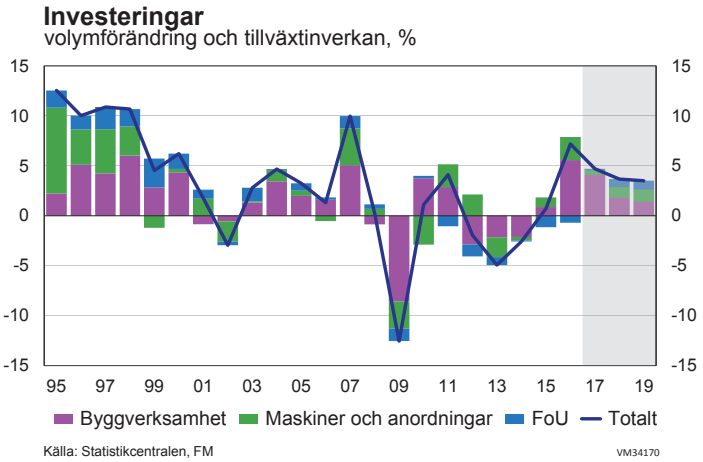

Mark- och vattenbyggandet fortsätter öka eftersom stora byggobjekt är på gång. Mark- och vattenbyggnadsinvesteringarna på energiförsörjningssektorn väntas öka alltjämt, bland annat på grund av investeringarna i elöverföringsnätet, nätet för kondenserad naturgas (LNG) samt vindkraft.

Inom industrin har kapacitetsutnyttjandet stigit, särskilt inom skogsindustrin, men även inom metallindustrin. Det medför ett behov av att utöka kapaciteten. Behovet uttrycks också i den investeringsförfrågan som Finlands näringsliv offentliggjorde i juni: svaren visar på en tvåsiffrig tillväxt för industrins fasta investeringar. När ovan nämnda storprojekt startas kommer även investeringarna i maskiner och anläggningar att öka avsevärt de närmaste åren.

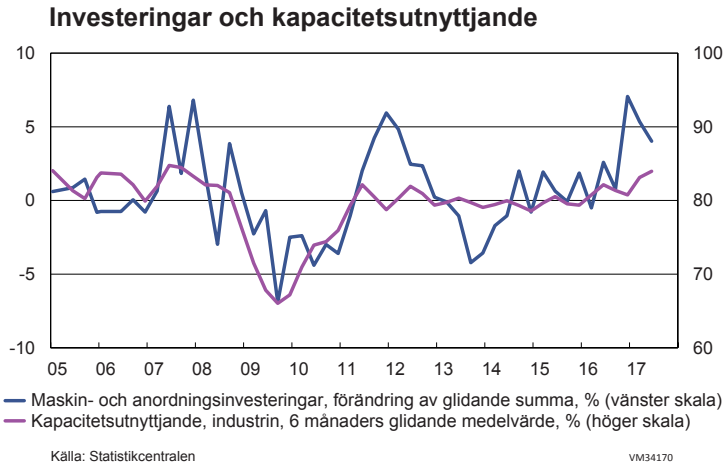

FoU-investeringarna förutspås småningom vända mot en klar tillväxt. Enligt investeringsförfrågan var utsikterna för industrins FoU-investeringar emellertid dystra för innevarande år. Positivt är dock att produktionsförväntningarna inom den bransch som har den största betydelsen för FoU-investeringar, det vill säga teknologiindustrin, redan har förbättrats och att ökningar planeras även i totalinvesteringarna.

Tyngdpunkten i investeringarna håller på att förskjutas särskilt från bostadsbyggande mot maskiner och anläggningar för industrin samt mot företagens FoU-investeringar. Den negativa realräntan och den goda tillgången till finansiering stöder investeringarna under hela prognosperioden. Det som gör prognosen osäker är att tidsplanerna för genomförandet av stora projekt avsevärt kan påverka skillnaderna mellan investeringsbeloppen under två successiva år. Dessutom är de normala riskerna med föränderliga konjunkturer naturligtvis betydande.

Tabell 8. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	2016 andel, %	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
		Procentuell volymförändring					
Husbyggande	47,7	-5,4	2,1	9,9	8,2	3,2	2,4
Bostäder	28,6	-6,5	2,0	10,5	8,2	4,5	0,3
Övriga hus	19,1	-3,7	2,3	9,0	8,2	1,2	5,7
Anläggningsverksamhet	10,1	4,1	-0,9	10,2	1,7	2,4	2,0
Maskiner och apparater	23,2	-1,6	4,4	10,1	2,0	4,8	5,5
FoU-investeringar*	19,1	-0,5	-5,2	-3,3	0,7	4,3	4,9
Totalt	100,0	**-2,6**	**0,7**	**7,2**	**4,7**	**3,7**	**3,5**
Privata	81,6	-3,4	2,2	7,9	5,5	4,0	4,1
Offentliga	18,4	0,9	-5,2	3,9	1,0	2,1	0,9
		Procent					
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)							
Realinvesteringar		20,6	20,8	21,5	22,2	22,7	23,3
Privata		16,4	16,8	17,6	18,2	18,7	19,3
Offentliga		4,2	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0

* Innehåller odlade tillgångar och produkter som skyddas av immateriell äganderätt

1.3.4 Offentliga investeringar

I fjol var de offentliga investeringarnas BNP-andel 4,0 %, vilket är nära medeltalet på lång sikt. De offentliga investeringarna väntas öka något varje år under prognosperioden. Av de offentliga investeringarna är 30 % investeringar i mark- och vattenbyggande, och andelen övriga byggnadsinvesteringar är ungefär lika stor. FoU-investeringarnas andel är en dryg fjärdedel, och investeringarna i maskiner och anläggningar utgör cirka 15 %.

De statliga investeringarna ökas av en satsning på 600 miljoner euro för att iståndsätta befintliga farleder. Anslagen för bastrafikledshållningen håller på att stiga både i år och nästa år. De nya farledsprojekten är få till antalet. I budgeten för 2017 minskade anslagen för FoU-verksamhet något. För 2018 anslås mer pengar för Tekes och Finlands Akademi. År 2019 upphör de tillfälliga tilläggsanslagen för bastrafikledshållningen. I vårens ram för statsfinanserna anvisades ett tilläggsanslag för Försvarsmaktens investeringar 2019 och jaktplanen under nästa årtionde. Utvecklingen av landskapens ICT-system förutsätter investeringar. Dessa har tagits i beaktande i statens investeringar 2018 och framåt.

Historiskt sett är lokalförvaltningens investeringsutgifter på en tämligen hög nivå. Underhållet av kommunernas befintliga byggnadsbestånd förutsätter omfattande ombyggnadsinvesteringar. I tillväxtcentra är även nybyggnationen och trafikledsinvesteringarna alltjämt omfattande de närmaste åren. Dessutom kommer det redan nu livliga byggandet av sjukhus att tillta, trots att investeringar i social- och hälsovården blev tillståndspliktiga med stöd av en temporär lag som trädde i kraft för mer än ett år sedan.

1.4 Inhemsk produktion

1.4.1 BNP

Starkaste ekonomiska tillväxten på ett halvt årtionde

Efter fyra år av nedgång vände produktionen 2016 mot en tillväxt på 1,6 %. Tillväxten var klart snabbare i början av året och hela ekonomins värdeökning under årets första hälft var 4 % högre jämfört med läget ett år tidigare. Den ekonomiska tillväxten grundade sig på en produktionsökning i flera branscher. Tack vare den förbättrade inhemska och internationella efterfrågan var den sammantagna värdeökningen för alla huvudbranscher större än föregående år. Även när det gäller underbranscherna var det bara den offentliga serviceproduktionen och energiförsörjningen som backade (till följd av anpassningsåtgärderna inom de offentliga finanserna och den varma vintern). I motsats till föregående år hängde produktionens utveckling därmed på annat än bara byggverksamheten. I många branscher är produktionen fortfarande lägre än den nivå som rådde före finanskrisen, men värdeökningarna inom kemiindustrin, fastighetsbranschen och tjänster för affärslivet hör till de mest betydande undantagen.

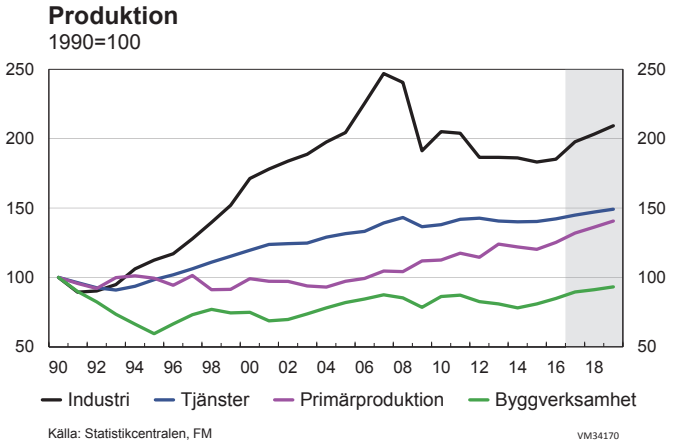

Under våren och sommaren har vi sett nya tecken på en fortsatt positiv konjunktur. Dessa är bland annat ökningen av nya ordrar, tillväxten inom den privata serviceproduktionen och den fortsatt starka byggverksamheten i tillväxtcentrumen. Det förefaller som att företagen nu lider mycket mindre av den ringa efterfrågan som i flera år begränsat produktionsmöjligheterna. Så sent som för ett år sedan uppgav vart tredje eller fjärde företag inom industri-, byggnads- eller servicebranschen att bristen på efterfrågan bromsar upp produktionstillväxten. I en enkät som genomfördes i somras rapporterade endast vart femte eller sjätte företag en otillräcklig efterfrågan på mellan- eller slutprodukter. Särskilt i byggnadsbranschen är det nu bristen på yrkesskicklig arbetskraft snarare än efterfrågan som begränsar tillväxtmöjligheterna. Inom industrin har också den otillräckliga kapaciteten blivit ett större hinder för tillväxten om man jämför med läget ett år tillbaka, särskilt inom skogsindustrin och metallindustrin. Företagen i dessa branscher har meddelat att de kommer att investera i utvidgningar.

Totalproduktionens tillväxtkontributioner
procentenheter

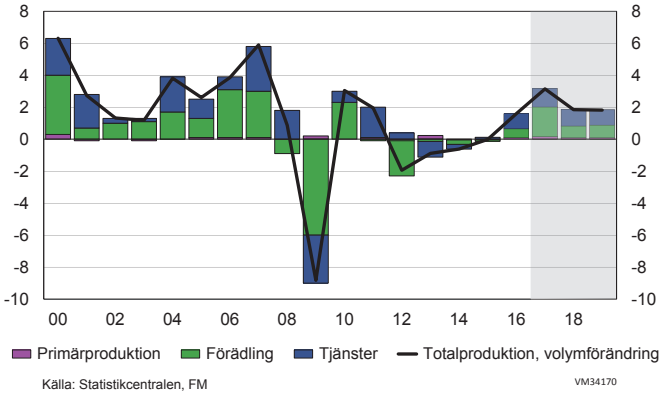

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34170

Trots hindren för en produktionstillväxt har värdeökningen inom hela ekonomin tagit fart. Industrins växande orderingång till följd av den starka internationella efterfrågan, flertalet påbörjade privata och offentliga byggprojekt som fortskrider samt ökningen i serviceproduktionen inom alla huvudbranscher har bidragit till tillväxten. Även om den snabba tillväxtfasen som konstaterades i början av året förefaller vara förbi, indikerar Finlands näringslivs konjunkturförfrågningar att den positiva fasen fortsätter åtminstone under årets senare hälft. De antaganden om en snabbare tillväxt inom världshandeln och världsekonomin som prognosen grundar sig på stöder dessutom sådan industriproduktion som är inriktad på export och därmed indirekt även produktionen av tjänster för affärslivet. En stärkt import till Europa, som är Finlands viktigaste handelsområde, främjar finska industrigrenar som tillverkar investerings- och mellanprodukter. Tack vare den breda tillväxtbasen och ett mycket starkt början av året kommer värdeökningen hos hela ekonomin att öka med ungefär 3 % i år. Tillväxttakten planas ut 2018 och 2019, men den totala produktionen ökar alltjämt med cirka 2 % per år.

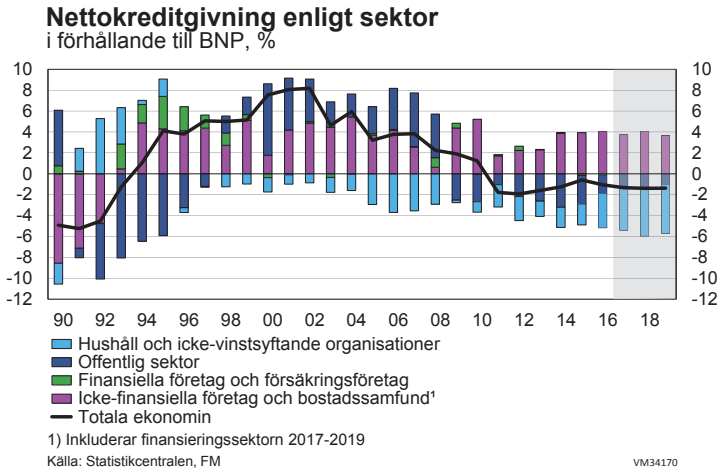

1.4.2 Förädling

Nya ordrar till industrin och produktionen inom industrin ökar snabbt

Konjunkturnedgången inom industrin, som hade varat i fem år, upphörde i fjol och hela branschens värdeökning var 1,1 % högre än året innan. Under de första sex månaderna av 2017 accelererade tillväxten klart, även om den avtog under det andra kvartalet. I början av året var tillväxten särskilt stark inom kemiindustrin, inom förädlingen av metaller samt inom den del av metallindustrin som tillverkar maskiner och elapparater. Även inom skogsindustrin ökade tillväxttakten i och med att produktionen inom den mekaniska skogsindustrin, produktionen av massa och produktionen av kartong ökade.

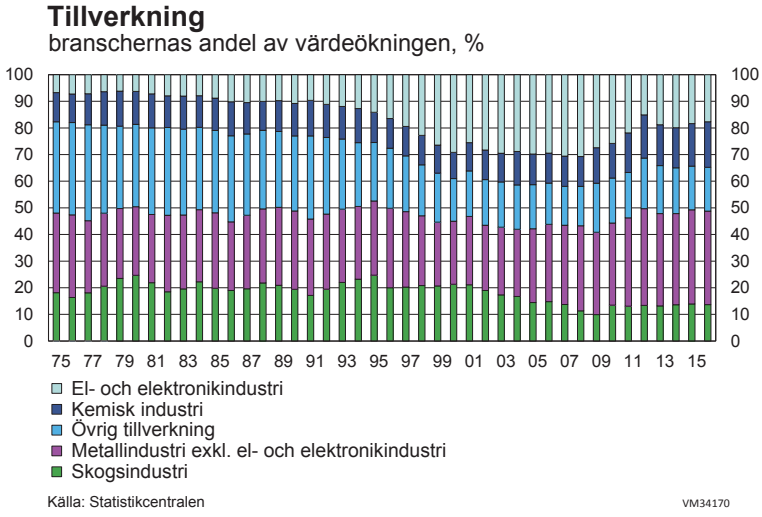

Merparten av industriproduktionen är råvaror och investeringsvaror som går på export. Efterfrågan på dessa har förbättrats av tillväxten inom världsekonomin och världshandeln samt av det högre kapacitetsutnyttjandet som följt av den ekonomiska tillväxten. Dessutom har kostnadseffektiviteten mätt enligt arbetskostnaderna per enhet förbättrats i början av året. Industriföretagen har fått rikligt med nya ordrar – i början av året 20 % mer än ett år tidigare. Skeppsbyggnadsindustrin har vunnit flest nya ordrar, men ordrarna har ökat även inom kemiindustrin och skogsindustrin. Produktionsförväntningarna för årets andra hälft är således positiva.

Volymindex för industriproduktionen per bransch

3 månaders glidande medelvärde, förändring från föregående år, %

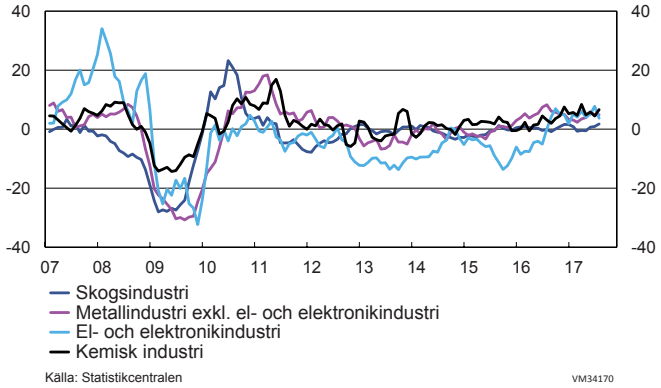

Källa: Statistikcentralen VM34170

Enligt konjunkturförfrågningarna har teknologi- och kemiindustrin de bästa tillväxtförutsättningarna. Inom skogsindustrin räknar företagen med att tillväxten avtar mot slutet av året, men kapacitetshöjningen i Äänekoski stöder tillväxten senast från början av nästa år. På det hela taget kommer den industriella produktionen att öka med nästan 7 % i år tack vare nya de nya ordrarna och den positiva utvecklingen i början av året.

De närmaste åren kommer exportefterfrågan att öka allteftersom tillväxten inom världshandeln tilltar, och importtillväxten väntas bli snabbbare 2018 och 2019 särskilt på de marknader i Europa som är viktiga för de finländska företagen. Ökningarna av produktionskapaciteten och företagens ansträngningar att förbättra sina produkters konkurrenskraft stöder industriproduktionen under kommande år. Värdeökningen inom industrin tilltar och stabiliserar sig kring cirka 3 % 2018 och 2019. Trots tillväxten håller nivån på industriproduktionen 2019 alltjämt på att bli en sjättedel lägre än toppåret 2007.

Konjunkturuppgången fortsätter inom byggnadsverksamheten

Produktionen inom byggnadsbranschen ökade starkt i fjol för andra året i rad. I början av året accelererade tillväxttakten eftersom ett flertal stora byggprojekt var på gång samtidigt. Tillväxten främjas också av mångsidigheten i byggandet. Flyttningsrörelsen ökar efterfrågan på bostäder i tillväxtcentra, kommunerna investerar i hälsovårds- och undervisningslokaler och företagen har startat projekt för att utvidga och ersätta kapacitet – allt detta återspeglas i byggandet av affärs-, kontors- och jordbrukslokaler. Nybyggnationen är dock livligare i tillväxtcentra än utanför dem, det vill säga tillväxten är regionalt sett ojämnt fördelad. Behovet av ombyggnad är särskilt stort när det gäller bostads- och kontorshus.

Förtroende och produktion i byggandet
saldo och förändring jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol, %

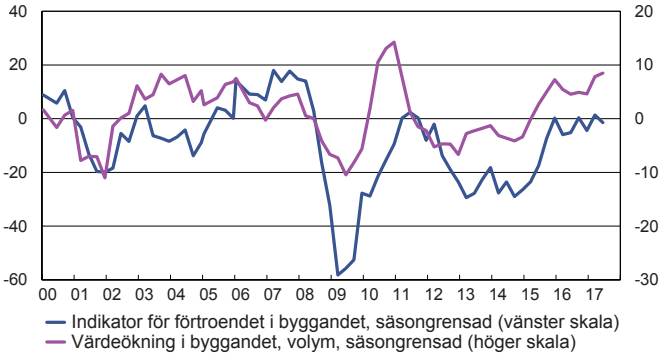

Källa: Statistikcentralen, Europeiska kommissionen VM34170

Produktionsförväntningarna inom byggnadsverksamheten är alltjämt tämligen ljusa. Det råder en mångsidig efterfrågan på olika byggnadstyper och företagen upplever att orderstocken är starkare än normalt. Dessutom ökar statens trafikledsinvesteringar mark- och vattenbyggandet i år. Tillväxten begränsas emellertid i allt högre utsträckning av bristen på yrkesskicklig arbetskraft. Därtill ökade antalet bygglov inte längre i början av året. Stödd av de pågående byggprojekten kommer produktionen inom byggnadsbranschen att växa med nästan 6 % i år, vilket är mer än i fjol.

Byggnadsverksamheten fortsätter livlig i tillväxtcentra även nästa och därpå följande år, men antalet nya påbörjade byggnadsprojekt ökar inte längre i samma takt som på senare år och därmed kommer produktionsökningen att avta något. Åren 2018–2019 vilar tyngdpunkten på några stora byggprojekt och värdeökningen inom byggnadsverksamheten stärks med en årlig takt på ungefär 2 %. Tack vare tillväxten håller produktionen i år på att överstiga den nivå som uppnåddes 2007, men den överhettade nivån 1989 var 10 % högre.

1.4.3 Tjänster

De privata tjänsterna växer på bred bas

Den privata tjänsteproduktionen och därigenom hela tjänstesektorns värdeökning har stärkts redan i två års tid. Däremot har den offentliga tjänsteproduktionen krympt tre år i rad. I början av året ökade produktionen inom servicebranscherna snabbare än i fjol. Tillväxten var stark särskilt i de branscher som stöder affärslivet, såsom i finansierings- och försäkringsbranschen, projektering och informationstjänster. Även när det gäller konsumenttjänster har försäljningen ökat trots den anspråkslösa utvecklingen av köpkraften.

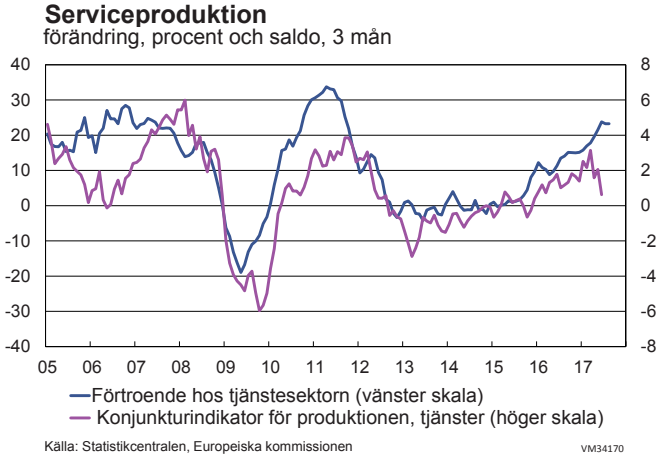

Konjunkturläget är stabilt för de privata tjänsterna. Försäljningen håller på att öka och väntas fortsätta öka under årets andra hälft. Endast en femtedel av de företag som deltog i konjunkturenkäten uppger att efterfrågan begränsar tillväxten. Det finns inga andra särskilda hinder för tillväxten med undantag för byggnadsbranschen, som lider av brist på yrkesskicklig arbetskraft, och industrin, vars kapacitet ställvis redan är utnyttjad till fullo. Informations- och kommunikationstjänsterna liksom inkvarterings- och restaurangbranschen har de bästa förutsättningarna för tillväxt. Handeln väntas också fortsätta livlig. I år blir värdeökningen inom tjänsterna 2 % högre jämfört med fjolåret.

I fortsättningen stöds tjänsteproduktionen av efterfrågan inom industrin och i andra branscher, och därmed är utsikterna goda även för en tillväxt inom servicebranscherna. Tjänster som främst riktar sig till konsumenter lider av den svaga utvecklingen hos köpkraften, men den internationella efterfrågan ökar den inhemska tjänsteproduktion som kopplas till efterfrågan i utlandet, även via mellanprodukter. Åren 2018 och 2019 avtar tillväxten inom tjänsteproduktionen något jämfört med 2017 och fortsätter med en takt på ungefär 1,5 %.

Tabell 9. Produktion per bransch

	2016 andel, %[1]	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**	I medeltal 2016/ 2006
		procentuell volymförändring						
Industriproduktion	20,3	-0,2	-1,6	1,1	6,8	2,8	3,0	-1,9
Byggande	6,8	-3,6	3,7	4,9	5,8	1,9	2,2	0,1
Jord- och skogsbruk	2,7	-1,7	-1,4	4,2	5,5	3,2	3,3	2,4
Industriproduktion och byggande	27,1	-1,0	-0,3	2,0	6,5	2,6	2,8	-1,5
Tjänster	70,2	-0,4	0,2	1,3	2,0	1,5	1,4	0,7
Produktion till baspris	100,0	-0,6	0,0	1,6	3,1	1,9	1,8	0,0
Bruttonationalprodukt till marknadspris		-0,6	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8	0,2
Arbetets produktivitet inom samhällsekonomin		0,1	0,1	1,2	2,1	1,3	1,5	0,1

[1] Andel av produktionen, löpande priser.

PRODUKTIVITETSUTVECKLING PER BRANSCH

Den ekonomiska tillväxten grundar sig på lång sikt på en ökning av arbetskraftsinsatsen och arbetsproduktiviteten. I Finland har antalet invånare i arbetsför ålder (15–64-åringar) minskat sedan 2010 och därför kommer arbetskraftsinsatsens effekt på den ekonomiska tillväxten att börja minska, ifall de övriga faktorerna (förändringar i deltagandet på arbetsmarknaden, den strukturella arbetslösheten och den genomsnittliga arbetstiden) inte ökar arbetskraftsinsatsen. I Finland grundar sig den ekonomiska tillväxten i fortsättningen allt mer på en höjning av arbetsproduktiviteten. Det här är inget helt nytt fenomen: under de senaste 40 åren har nästan två tredjedelar av den årliga tillväxten i den privata sektorn – en värdeökning på cirka 2,5 % i snitt – härrört från en ökning av arbetsproduktiviteten och återstoden (en dryg tredjedel) från en ökning av arbetskraftsinsatsen.

Under de senaste 40 åren har ökningen av arbetsproduktiviteten i den privata sektorn främst grundat sig på en utveckling av produktiviteten inom industrin och servicebranscherna (se figuren). Av den årliga ökningen i produktiviteten, nästan 3 % i snitt, har en tredjedel kommit från industribranschernas och ungefär hälften från servicebranscherna. Byggandet och primärproduktionen har haft mindre andelar och det har funnits större slumpmässig variation i tillväxteffekterna. På 1970- och 1980-talen hade primärproduktionen en klart positiv effekt på tillväxten, en effekt som i medeltal härrörde till hälften från jordbruket och till hälften från skogsbruket. Byggandet har i medeltal haft en klart mindre effekt på produktivitetsökningen än primärproduktionen.

Branschspecifika tillväxtkontributioner för produktivitet
privata sektorn

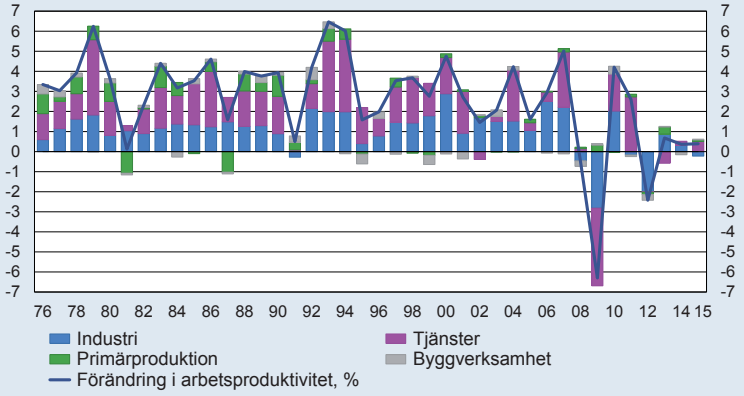

Källa: Statistikcentralen

Inom industrin hade elektronikindustrin en enorm effekt från mitten av 1990-talet. Ända fram till finanskrisen stod denna bransch ensam för i medeltal en tredjedel av hela produktivitetsökningen i den privata sektorn. Även pappersindustrin har haft en klart positiv effekt på produktiviteten, särskilt före 1990-talet. Under perioden 1976–2015 stödde dessa två branscher tillsammans produktivitetsökningen med 0,3 respektive 0,2 procentenheter i snitt per år. På samma sätt som oljeförädlingsbranschen har bägge branscherna sporadiskt också försämrat produktivitetsutvecklingen. I motsats till vissa servicebranscher har ingen industribransch emellertid på lång sikt utgjort någon permanent broms för produktivitetsutvecklingen.

Bland servicebranscherna har handeln och telekommunikationsbranschen haft de största effekterna på produktiviteten. I snitt har dessa två branscher tillsammans förbättrat produktiviteten i den privata sektorn med cirka 0,1 procentenheter per år. Handelns effekt på produktiviteten har varit tämligen konstant, medan telekommunikationsbranschen uppvisade den största produktivitetseffekten mellan 1995 och 2005. Även fastighetsbranschen har vissa år haft betydande positiva eller negativa effekter på produktivitetsutvecklingen. Det är emellertid svårare att mäta värdeökningen i denna bransch än på många andra branscher eftersom en betydande del av värdeökningen utgörs av kalkylmässiga boendetjänster som ägarboende tillhandahåller sig själva. Bland tjänsterna finns det några branscher som oavbrutet har försämrat produktivitetsutvecklingen i den privata sektorn. Dessa är bland annat vissa branscher som tjänar affärslivet (juridiska tjänster, konsulttjänster, tekniska tjänster) samt tjänster för finansierings- och försäkringsverksamhet. Resultatet kan delvis handla om mätningsfel och man har observerat stora skillnader mellan produktiviteten i olika företag.

Under perioden 1976–2015 förbättrades produktiviteten i den privata sektorn med 2,7 % i snitt per år. Inom den offentliga förvaltningen var produktionstillväxten bara 1 % i snitt per år, och hos hälso- och socialtjänsterna försämrades produktiviteten med 0,4 % i snitt per år. Att jämföra produktion på marknadsvillkor med produktion som saknar marknad är emellertid inte helt problemfritt.

Enligt en färsk prognos kommer hela ekonomins produktivitetsökning att blir klart snabbare de närmaste åren och beräknas röra sig kring drygt 1,5 % i snitt per år 2017–2019. Den starka konjunkturfasen påskyndar tillväxttakten. Åren 2000–2016 var tillväxten i medeltal bara något över 1 %. Omstruktureringen av ekonomin har bromsat upp produktivitetsutvecklingen alltefter som produktion inom industrigrenar med stark och bredbasig produktivitetsutveckling antingen har lagts ned eller flyttats bort från Finland. På samma gång har de tjänster som mer anspråkslöst och sporadiskt ökar produktiviteten fått en större del av den övergripande värdeökningen inom ekonomin. Detta kommer att dämpa produktivitetsförbättringen även framöver.

Den ovan beskrivna utvecklingen grundar sig på en bedömning av uppgifterna om makroekonomin. På mikronivå antyder resultaten om företagen i Finland att finns stora skillnader i produktiviteten och också i hur produktiviteten har förändrats. Enligt färska resultat som omfattar material om hela Finland växer exporten, förbättras sysselsättningen och betalas högre löner i produktiva och lönsamma företag. I stället för branschvis inriktade åtgärder verkar det som om allmänna politiska åtgärder som stöder företagens egen produktivitetsutveckling och tillväxtsträvan skulle vara de mest effektiva sätten att höja produktiviteten. Tryggandet av jämlika verksamhetsbetingelser gör också att alla slags företag bemöts på lika villkor. Incitament för att investera i mänskligt kapital förbättrar produktiviteten på lång sikt.

1.5 Arbetskraft

Den ekonomiska tillväxten lindrar kompatibilitetsproblemen på arbetsmarknaden

En bredbasig och snabb förbättring av den ekonomiska aktiviteten förbättrade sysselsättningen i början av 2017. Antalet sysselsatta ökade under perioden januari–juni med 0,6 % jämfört med läget ett år tidigare. På grund av förlängningen av arbetstiden som ingår i konkurrenskraftsavtalet ökade antalet arbetstimmar däremot inte. Antalet lediga arbetsplatser är alltjämt högt: efter säsongsutjämning på en nivå av över 40 000. Den fortsatt starka ekonomiska tillväxten och ökningen i efterfrågan på arbetskraft gör att antalet sysselsatta 2017 blir 0,7 % högre än i fjol och sysselsättningsgraden stiger till 69,4 %.

Enligt Statistikcentralens arbetskraftsförfrågan minskade sysselsättningen knappt alls i början av 2017 och sysselsättningsgraden har hållits på 8,7 %. Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik har sysselsättningen emellertid minskat klart i alla områden och i alla ålders- och yrkesgrupper. Att arbetslöshetsgraden inte längre sjunker beror åtminstone delvis på att dolda arbetslösa och andra personer utanför den egentliga arbetskraften aktiverat sig och sökt jobb, vilket är vanligt när konjunkturläget förbättras. Den allt snabbare ekonomiska tillväxten får arbetslösheten att vända nedåt igen i slutet av året. Arbetslöshetsgraden 2017 förutspås bli 8,6 %.

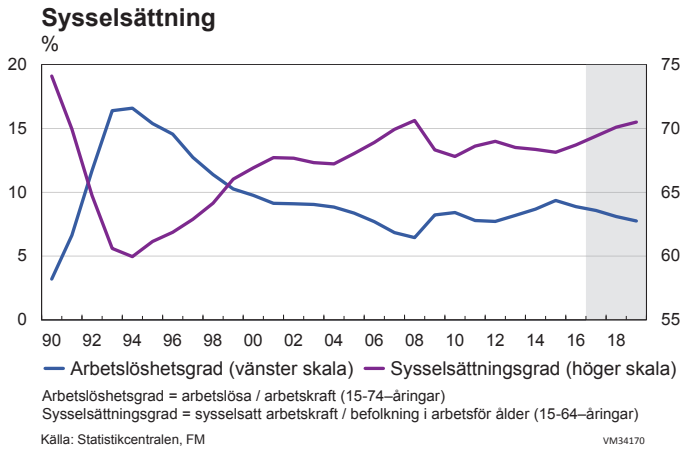

En fortsatt tämligen snabb tillväxt i bruttonationalprodukten 2018 och 2019 förbättrar sysselsättningen ytterligare och samtidigt minskar antalet arbetslösa. Antalet sysselsatta förutspås stiga med 0,8 % 2018 och med 0,5 % 2019. Därmed stiger sysselsättningsgraden till 70,5 % 2019. I prognosen har man antagit att löneförhöjningarna är återhållsamma och att de därigenom stöder sysselsättningen under prognosperioden.

Att personer utanför arbetskraften aktiverar sig och söker jobb torde göra att sysselsättningsgraden minskar långsamt 2018. På motsvarande sätt kan det stora antalet undersysselsätta fördröja såväl ökningen av sysselsättningsgraden som minskningen av arbetslöshetsgraden, om en del av efterfrågan på arbete kanaliseras till dem i stället för att öka antalet nya sysselsatta. Arbetslösheten hålls sålunda tämligen hög under hela prognosperioden trots den kraftigare ekonomiska tillväxten. Arbetslöshetsgraden sjunker till 8,1 % 2018 och ytterligare till 7,8 % 2019.

Antalet långtidsarbetslösa sjönk snabbt i alla åldersgrupper i början av 2017. I och med den starka ekonomiska tillväxten väntas antalet långtidsarbetslösa och strukturellt arbetslösa fortsätta att sjunka de närmaste åren, om än långsammare än de senaste månaderna. Antalet strukturellt arbetslösa är trots det fortsatt högt, nästan 200 000 personer enligt ANM:s arbetsförmedlingsstatistik, vilket bidrar till en långsammare minskning av arbetslöshetsgraden de närmaste åren.

På senare år har förbättringen i sysselsättningsläget fördröjts av problem med att få arbetslösa arbetssökande och lediga arbetsplatser att mötas i olika regioner och yrkesgrupper. Tack vare den snabbare ekonomiska tillväxten håller kompatibilitetsproblemen äntligen på att minska. Enligt ANM:s arbetsförmedlingsstatistik har arbetslösheten minskat i början av 2017 i alla NTM-centralers områden och i alla yrkesgrupper. Det stora antalet lediga arbetsplatser i flera branscher har således börjat nagga arbetslösheten i kanten, vilket visar att kompatibiliteten på arbetsmarknaden har förbättrats. Det kan antas att de lediga platsernas kvalitet beträffande lön och arbetsvillkor förbättras allteftersom ekonomin växer, varvid även arbetslösa som bor längre bort lockas att söka dem. Enligt ANM:s arbetsförmedlingsstatistik har de lediga platserna de senaste månaderna fyllts klarts snabbare än tidigare, vilket är ytterligare ett tecken på att kompatibilitetsproblemen har minskat.

Utbudet på arbetskraft är ingen betydande begränsande faktor för sysselsättningens tillväxt under prognosperioden, eftersom antalet arbetslösa och dolda arbetslösa totalt fortfarande är mycket stort: nästan 400 000 personer. I vissa yrkesgrupper kan man dock redan skönja brist på arbetskraft. Enligt Finlands näringslivs konjunkturbarometer (juli 2017) har bristen på yrkeskunnig arbetskraft blivit det största hindret för utvecklingen av verksamheten i byggnadsbranschen.

Tabell 10. Arbetskraftsbalans

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	1000 personer i medeltal per år					
Befolkning i arbetsför ålder (15-74 åringar)	4 096	4 102	4 109	4 119	4 131	4 138
förändring	9	6	7	10	12	7
Befolkning i arbetsför ålder (15-64 åringar)	3 491	3 476	3 463	3 453	3 443	3 436
förändring	-17	-15	-13	-10	-10	-7
Sysselsättning (15-74 åringar)	2 447	2 437	2 448	2 464	2 484	2 497
därav 15-64 åringar	2 386	2 368	2 379	2 396	2 413	2 422
Arbetslösa (15-74 åringar)	232	252	237	231	218	210
	procent					
Sysselsättningsgrad (15-64 åringar)	68,3	68,1	68,7	69,4	70,1	70,5
Arbetslöshetsgrad (15-74 åringar)	8,7	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8
	1000 personer under ett år					
Immigration, netto	18	12	16	17	17	17

1.6 Inkomster, kostnader och priser

1.6.1 Löner

I år utvecklas inkomstnivån i huvudsak enligt konkurrenskraftsavtalet mellan arbetsmarknadsparterna. De avtalsenliga lönerna höjdes inte och i den offentliga sektorn gjordes nedskärningar i semesterpenningarna med 30 %. Dessa faktorer beräknas tillsammans sänka de avtalsenliga lönerna med 0,3 % i snitt. I inkomstutvecklingsprognosen antas andra faktorer än de avtalsenliga lönerna höja inkomsterna med 0,6 %. De nominella inkomsterna antas sålunda öka med 0,3 % 2017.

Om man ser till hela ekonomin var lönesummans ökning i början av 2017 klart snabbare än vad man skulle kunna anta utifrån inkomstnivåindexet och sysselsättningens utveckling. Det beror främst på att sysselsättningen bland löntagare har förbättrats klart snabbare än sysselsättningen bland företagare. Hela ekonomins lönesumma förutspås öka med 1,8 % 2017.

Förhandlingar om löneförhöjningarna 2018 förs branschvis. Inkomsternas förutspås stiga fortsatt måttfullt så att inkomstnivån stiger med 1,4 % 2018 och med 1,6 % 2019. Denna höjning av inkomstnivån är alltjämt långsammare än genomsnittstakten under 2000-talet, vilket är i samklang med den höga arbetslösheten. Antalet sysselsatta förutspås stiga med 2,2 % 2018 och med 2,1 % 2019..

Tabell 11. Disponibel inkomst

	2016 andel, %	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**	I medeltal 2016/2006
		procentuell förändring						
Löntagares kompensationer	58,8	0,3	1,0	1,7	0,3	1,5	1,8	2,4
Löner och arvoden	47,6	0,4	1,0	1,5	1,8	2,2	2,1	2,5
Arbetsgivares socialskydds-avgifter	11,2	-0,2	1,3	2,5	-6,1	-1,7	0,6	2,1
Förmögenhets- och företagar-inkomster, net	25,2	6,4	6,3	6,5	10,7	8,8	7,8	0,8
Skatter på produktion och import minus subventioner	16,0	1,0	0,2	5,7	0,6	2,0	2,6	3,3
Nationalinkomst	100,0	1,8	2,1	3,5	3,0	3,6	3,6	2,1
Disponibel inkomst		1,8	2,2	3,6	3,0	3,6	3,7	2,1
Bruttonationalinkomst, md euro		207,3	211,2	217,8	226,2	234,5	243,1	

Tabell 12. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**	I medeltal 2016/2006
	procentuell förändring						
Avtalslöneindex	0,7	0,6	0,6	-0,3	0,6	0,8	2,1
Löneglidning m.m.	0,7	0,8	0,5	0,6	0,8	0,8	0,7
Förtjänstnivåindex	**1,4**	**1,4**	**1,1**	**0,3**	**1,4**	**1,6**	**2,8**
Real förtjänstnivå [1)]	0,4	1,6	0,8	-0,6	-0,1	0,1	1,1
Medelinkomst [2)]	1,2	1,4	0,7	0,8	1,6	1,8	2,2
Enhetsarbetskostnad [3)]							
i hela samhällsekonomin	0,9	1,1	0,1	-2,8	-0,4	0,0	2,3

[1)] Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

[2)] Hela samhällsekonomins lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin.

[3)] Löntagarersättningarna dividerade med volymen av bruttoförädlingsvärdet till baspris.

1.6.2 Konsumentpriser

Mätt enligt det nationella konsumentprisindexet steg konsumentpriserna med 0,8 % under det andra kvartalet år 2017, jämfört med motsvarande tidpunkt år 2016. Konsumentpriserna steg snabbare i slutet av år 2016 och början av 2017, men denna utveckling började igen avta under det andra kvartalet år 2017. Stödd av fjolårets stigande priser på råolja har underposten energi, med en årsförändring om 7,3 %, en betydande inverkan på inflationen. Effekten är dock måttfullare än tidigare, eftersom oljepriset började sjunka på nytt särskilt under sommaren år 2017. Under andra kvartalet år 2017 steg priserna på tjänster

med 1,7 % jämfört med ett år tidigare. För förädlade livsmedel var siffran 0,4 %. Å andra sidan sjönk priserna både på varor och på färsk mat under andra kvartalet år 2017 med en dryg halv procent jämfört med ett år tillbaka.

Prognosen för innevarande års inflation är 0,9 % mätt enligt det nationella konsumentprisindexet. Att priset på råolja år 2017 är klart högre än i synnerhet år 2016 trappar upp inflationen under innevarande år. År 2017 förutspås således det genomsnittliga fatpriset vara cirka 7 euro högre än det faktiska medelpriset år 2016, som var 40 euro/fat. De upprepade effekterna av det stigande oljepriset påskyndar också prisstegringen mer allmänt. Att den amerikanska dollarn sjunker i förhållande till euron kommer emellertid att tillfälligt dämpa det stigande oljeprisets effekter på de inhemska priserna. Effekterna av energipriserna på inflationen förutspås fortsätta positiva, om än något mer återhållsamma, även åren 2018–2019.

Konsumentpris- och förtjänstnivåindex
förändring från föregående år, %

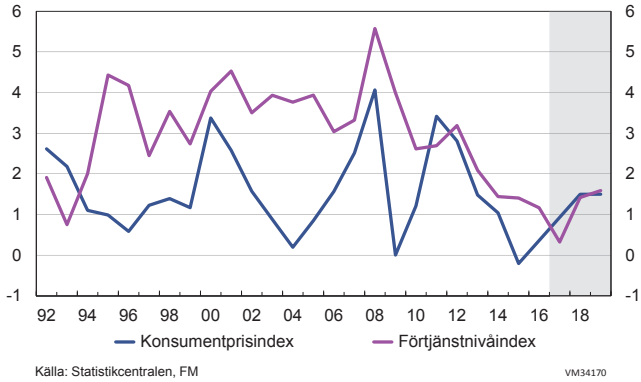

Källa: Statistikcentralen, FM VM34170

I år antas priserna på tjänster stiga med 1,6 %, det vill säga klart långsammare än i fjol. Priserna påverkas bland annat av fjolårets löneuppgörelser och av den allt långsammare ökningen i hyresnivån. I fjol påskyndades tjänsteinflationen av de förhöjda serviceavgifterna inom hälsovården. Sådana förhöjningar har inte gjorts längre i år. Åren 2018–2019 stiger tjänstepriserna med ungefär två procent per år.

När det gäller livsmedel har prisutvecklingen varit måttfull i år bland annat till följd av att sötsaksskatten slopats och av att råvarupriserna gått ned. Priserna på varor påverkas bland annat av exportpriserna, som år 2017 börjat stiga efter en längre period av nedgång. Varupriserna antas därmed vända mot en lätt uppgång mot slutet av året, men prisernas årsförändring förblir alltjämt negativ under innvarande år. Skattejusteringar uppskattas påverka inflationen positivt med 0,2 procentenheter år 2017 och enligt bedömningar kommer den inflationsökande effekten av skattejusteringar år 2018 att vara större än under innevaran-

de år. Inflationen främjas i år av höjda fordons-, bränsle- och tobaksskatter, men den sänkta bilskatten påverkar i motsatt riktning.

Mätt enligt det nationella konsumentprisindexet förväntas inflationen stiga till 1,5 % åren 2018 och 2019 under förutsättning att den ekonomiska tillväxten fortsätter. Priserna stiger på en bredare bas i olika nyttighetsgrupper jämfört med innevarande år, men de stigande priserna på tjänster kommer även i fortsättningen att ha den största effekten på den totala inflationen. Under prognosperioden förväntas inflationen påskyndas av det måttfullt stigande oljepriset, den allt starkare amerikanska dollarn och räntenivån, som uppvisar en låg nivå som förväntas stiga.

Mätt enligt det harmoniserade konsumentprisindexet var inflationen i euroområdet i snitt 1,5 % under årets andra kvartal. Om man bortser från det stigande energipriset och dess indirekta konsekvenser, har inflationen varit måttfull trots att den ekonomiska tillväxten har stärkts gradvis i euroområdet. Utifrån de bedömningar som experterna vid Europeiska centralbanken har gjort gällande de ekonomiska utsikterna i euroområdet är inflationen 1,5 % i år, 1,3 % år 2018 och 1,6 % år 2019. För Finlands del är de jämförbara tillväxtsiffrorna enligt det harmoniserade konsumentprisindexet i finansministeriets prognos 0,9 % år 2017, 1,5 % år 2018 och 1,5 % år 2019. I år förblir prisutvecklingen i Finland långsammare än i euroområdet, eftersom konjunkturuppgången har startat senare i Finland.

Tabell 13. Prisindex

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**	I medeltal 2016/2006
	procentuell förändring						
Exportprisindex[1)]	-0,4	-0,9	-1,9	2,5	1,3	1,5	0,0
Importprisindex[1)]	-1,6	-4,2	-2,8	4,9	2,5	2,7	-0,1
Konsumentprisindex	1,0	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,5	1,7
Harmoniserat konsumentprisindex	1,2	-0,2	0,4	1,0	1,5	1,5	1,9
Hemmamarknadens basprisindex	-1,3	-3,2	-1,6	4,3	1,6	2,7	2,0
Byggnadskostnadsindex	1,0	0,5	0,5	0,4	2,1	2,2	2,3

[1)] Enligt nationalräkenskaperna

BASEFFEKTER – VAD BETYDER BASEFFEKT OCH VARFÖR PÅVERKAR DE INFLATIONSPROGNOSEN?

I anslutning till aktuella siffror över inflationens utveckling och kortsiktsprognoser över årsinflationen talar man ofta om baseffekter (eng. base effects). Den för speciellt innevarande års inflationsutveckling betydelsefulla baseffekten härstammande från energipriserna, till vilken det även hänvisats i denna översikt, har en betydande effekt på inflationsutvecklingen. Det handlar om ett tekniskt begrepp som anger hur mycket inflationen har ökat strax innan en viss granskningsperiod börjar. Baseffekterna påverkar således inflationsprognosen mekaniskt och ger värdefull information om den förväntade inflationsutvecklingen. I denna ruta beskrivs baseffekterna på inflationsutvecklingen mätt enligt det harmoniserade konsumentprisindexet på samma sätt som för hela euroområdet i Europeiska kommissionens vårprognos (Inflation: between temporary effects and slow trends, European Economic Forecast, Spring 2017).

Baseffekterna kan också granskas mer ingående. Baseffekter uppträder om en förändring i konsumentprisindexets årsförändring beror på förändringar ett år tidigare. Förändringar av detta slag kan till exempel bero på skatteförändringar eller på plötsliga och betydande förändringar i energipriserna. Om man tillämpar det exempel som lades fram i rutan i Europeiska kommissionens vårprognos kan årsändringen i konsumentpriserna vid tidpunkten t (π_t) anges med formen

$$\pi_t = \pi_{t-1} + \delta_t - \delta_{t-4},$$

där δ_t och δ_{t-4} beskriver kvartalsinflationen vid tidpunkterna t och t-4. Ekvationen visar hur en baseffekt (δ_{t-4}) påverkar årsförändringen i inflationen[1]. Den årliga förändringen i konsumentpriserna kan alltså enligt formeln uttryckas med hjälp av årsinflationen i föregående period samt med hjälp av skillnaden mellan den aktuella kvartalsvisa inflationen och den kvartalsvisa inflationen för ett år sedan. Denna skillnad kan betraktas som en tilläggsinflation som berättar hur mycket större nuvarande kvartalsinflation (vid tidpunkten t) är, jämfört med kvartalsinflationen för ett år sedan. Kvartalsinflationen för ett år sedan, det vill säga baseffekten, påverkar därmed negativt på inflationen om $\delta_{t-4}>0$, vilket visas med negativt tecken i formeln. När det gäller att utarbeta prognoser kan det vara intuitivt att tänka på inflationen som ett fenomen som uppkommer oberoende av prisutvecklingen under gångna perioder, det vill säga att tala om intern inflation. Om konsumentpriserna däremot väntas stiga till exempel med en procent ett visst år och samma år berörs av en baseffekt på en halv procent, skulle den interna inflationen bara öka med en halv procent. Därmed kan man tänka att en positiv baseffekt har en negativ effekt på den interna inflationen.

Även om tonvikten i inflationsprognoser naturligtvis vilar på en bedömning av den kommande utvecklingen bör baseffekternas inverkan på inflationsutsikterna inte underskattas. Genom att skriva ekvationen ovan för perioden t+1 kan vi granska baseffektens roll i inflationsprognosen.

---

1 Till skillnad från kommissionens exempel har vi här inte delat upp kvartalsinflationen separat på långsiktsmedelvärdet och avvikelser från det. Därmed skiljer sig denna definition av baseffekt något från kommissionens exempel. I rutan används kvartalsmaterial eftersom det även används i finansministeriets inflationsprognos.

Figur 1 visar baseffektens uppskattade inverkan på den faktiska inflationsutvecklingen och inflationsprognosen under perioden 2016–2018. Exemplet bygger på det harmoniserade konsumentprisindexets uppdelning på underposterna basinflation, energi och oförädlade livsmedel. Figuren visar alltså baseffekten med motsatt förtecken, varvid ett positivt värde anger en effekt som påskyndar inflationen.

Beräknade baseffekter för HKPI och dess delkomponenter

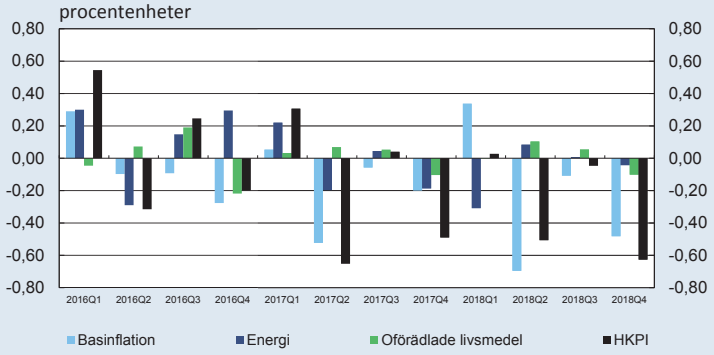

Källa: Statistikcentralen, FM

Figuren visar tydligt den baseffekt av energipriserna som följer av fluktuationerna i oljepriset. Baseffekten påskyndade inflationsutvecklingen i slutet av år 2016 och under det första kvartalet av år 2017. Baseffekten av energipriserna fick emellertid inflationen att mattas av under andra kvartalet år 2017. Efter en smärre positiv baseffekt under det tredje kvartalet fortsätter energipriserna att dämpa inflationen kring årsskiftet 2017–2018. Baseffekten från energi minskar småningom under prognosperioden eftersom prognosbanan är jämnare än utvecklingen hittills. Inflationen väntas dock tillta under prognosperioden, och därför är baseffekten för basinflationen i figuren negativ mot slutet av prognosperioden.

2 Ekonomisk politik och offentlig ekonomi

2.1 Samtliga offentliga samfund

Det djupa underskottet i de offentliga finanserna har minskat gradvis på senare år. De av regeringen fastställda anpassningsåtgärderna och den ekonomiska tillväxten som kom igång i fjol har stärkt Finlands offentliga finanser. Den offentliga skulden har ökat avsevärt de senaste åtta åren. De närmaste åren växer skulden långsammare och skuldens andel av BNP minskar.

Problemen med de offentliga finanserna är strukturella. Trots det positiva konjunkturläget kommer de offentliga finanserna att uppvisa ett underskott. På grund av den åldrande befolkningen kommer det emellertid också på lång sikt att råda avsevärd obalans mellan inkomsterna och utgifterna i de offentliga finanserna. För att de offentliga finanserna på lång sikt ska vila på en hållbar grund och pensions-, vård- och omsorgsutgifterna ska kunna finansieras utan åtgärder för att stärka de offentliga finanserna eller ytterligare skuldsättning, borde saldot uppvisa ett klart överskott i början av nästa årtionde.

Underskottet i statsfinanserna krympte i fjol. Statens inkomster gynnades särskilt av den rejäla ökningen av skatteinkomsterna. Samtidigt var utgiftsutvecklingen måttfull. En motsvarande utveckling av statsfinanserna fortsätter också de närmaste åren. Även lokalförvaltningens underskott krympte år 2016 och utvecklingen fortsätter i samma riktning även under år 2017. Underskottet hos lokalförvaltningen kommer dock igen att öka under nästa år, men i och med Sote-reformen kommer utgiftsposter att flyttas över på landskapen, vilket underlättar lokalförvaltningens ekonomi från och med år 2020. Det sammanlagda underskottet för statsförvaltningen, lokalförvaltningen och i ett senare skede landskapsförvaltningen beräknas vara avsevärt i början av nästa årtionde.

Arbetspensionsinrättningarnas överskott har krympt de senaste åren på grund av ökningen av pensionsutgifterna och den låga räntenivån. Överskottet fortsätter att krympa under prognosperioden, eftersom den förväntade räntehöjningen inte räcker till att täcka de växande pensionsutgifterna. De övriga socialskyddsfondernas saldo vände och visade ett

överskott i fjol till följd av höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna. Under prognosperioden förbättras de övriga socialskyddsfondernas saldo av att arbetslöshetsutgifterna minskar.

År 2014 nådde utgiftsgraden, det vill säga utgifterna i förhållande till BNP, sin högsta nivå under innevarande årtusende. Sedan dess har nivån sjunkit i stadig takt bland annat till följd av olika anpassningsåtgärder. Skatteuttaget, det vill säga förhållandet mellan skatter och utgifter av skattenatur och BNP, minskas i år av bland annat skattelättnader och ändringar i konkurrenskraftsavtalets betalningsgrunder. Under kommande år minskar skatteuttaget något också på grund av att många skatteunderlag växer långsammare än BNP.

År 2014 översteg underskottet i de offentliga finanserna i förhållande till BNP tillfälligt gränsvärdet 3 % som fastställts i EU-fördraget. Sedan dess har underskottet klart sjunkit till under gränsen. Den offentliga skulden har däremot växt till över 60 % i relation till BNP och kommer att stanna på en nivå över gränsvärdet de närmaste åren. Praxisen i anslutning till EU-bestämmelserna beskrivs i det preliminära utkastet till budgetplan som publiceras i oktober samt i rutan på sidan 60.

De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter
i förhållande till BNP, %

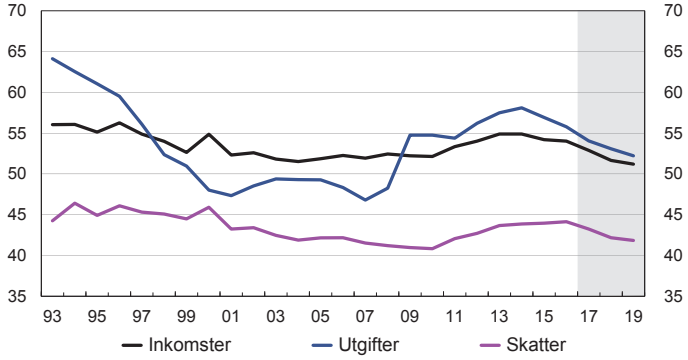

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Tabell 14. Offentliga samfund [1]

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	md euro					
Direkta skatter	33,8	34,8	35,6	37,2	37,5	38,8
Skatter på produktion och import	29,6	29,7	31,1	31,3	32,0	32,7
Socialförsäkringsavgifter	26,3	27,0	28,0	27,4	27,7	28,5
Skatter och socialskyddsavgifter totalt [2]	90,1	92,2	95,2	96,9	98,0	100,8
Övriga inkomster [3]	23,2	22,1	21,8	22,5	22,7	23,3
erhållna räntor	2,1	2,1	1,9	1,9	2,0	2,2
Inkomster totalt	**112,8**	**113,6**	**116,5**	**118,4**	**120,0**	**123,3**
Konsumtionsutgifter	50,7	51,1	51,7	51,4	52,6	53,8
Subventioner	2,7	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7
Socialförmåner och -bidrag	40,3	41,6	42,3	43,1	44,1	45,1
Övriga transfereringar	6,1	5,8	5,6	5,5	5,5	5,5
Subventioner och transfereringar totalt	49,0	50,2	50,6	51,3	52,3	53,3
Kapitalavgifter [4]	9,3	9,0	9,0	9,6	9,9	10,2
Övriga utgifter	10,4	9,0	8,8	8,7	8,5	8,5
erhållna räntor	2,5	2,4	2,3	2,2	2,0	2,0
Utgifter totalt	**119,4**	**119,3**	**120,2**	**121,0**	**123,3**	**125,7**
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	**-6,6**	**-5,7**	**-3,8**	**-2,6**	**-3,3**	**-2,4**
Statsförvaltningen	-7,8	-6,3	-5,8	-5,1	-4,6	-3,3
Lokalförvaltningen	-1,6	-1,3	-0,9	-0,1	-0,7	-1,0
Arbetspensionsanstalterna	3,4	2,7	2,4	1,8	1,5	1,2
Övriga socialskyddsfonder	-0,7	-0,8	0,5	0,8	0,4	0,6
Primärt överskott [5]	-6,2	-5,3	-3,3	-2,3	-3,3	-2,5

[1] Enligt nationalräkenskaperna
[2] Innehåller kapitalskatter
[3] Inkl. kapitaltransfereringar och förslitning av kapital
[4] Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar
[5] Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter

FINLAND OCH EU:S FINANSPOLITISKA REGLER

Finlands offentliga skuld i relation till BNP har överstigit referensvärdet 60 % enligt artikel 126 i EU-fördraget sedan 2014 och skuldkvoten har än så länge inte sjunkit under referensvärdet 60 % i kommissionens prognoser. Sedan 2013 har kommissionen redan skrivit sju rapporter angående om Finland uppfyller skuldkriteriet.

Kommissionens senaste bedömning av utvecklingen av Finlands offentliga skuld publicerades i maj 2017. I rapporten konstaterade kommissionen fortfarande att Finland uppfyller skuldkriteriet. Bedömningen motiverades med ökningen av skulden på grund av konjunkturläget, iakttagandet av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del samt att Finland har genomfört strukturella reformer som stärker de ekonomiska tillväxtförutsättningarna och de offentliga finansernas hållbarhet i enlighet med de landsspecifika rekommendationerna.

Den ekonomiska konjunkturuppgången gör det lättare att iaktta skuldkriteriet under de närmaste åren, när en högre bruttonationalprodukt och ökade skatteinkomster sänker skuldkvoten. De senaste siffrorna visar att skuldkvoten i Finlands offentliga finanser började sjunka redan 2016 och enligt finansministeriets ekonomiska avdelnings prognos fortsätter skuldkvoten att sjunka fram till 2021.

Finland är fortfarande i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och berörs av de krav enligt den som gäller framsteg mot det medelfristiga målet. I den förebyggande delen granskas uppnåendet av det medelfristiga målet (Medium Term Objective, MTO) som ställts upp för varje medlemslands strukturella saldo och om landet avviker från anpassningsbanan mot MTO. I de landsspecifika rekommendationerna för innevarande och nästa år, som godkändes av rådet i juli, fastställs den årliga anpassningen som förutsätts. Anpassningen fastställs och granskas med hjälp av två pelare: förändringen i det strukturella saldot och den så kallade utgiftsregeln .

Finlands medelfristiga mål för det strukturella saldot är -0,5 % i förhållande till BNP och regeringen strävar efter att uppnå målet senast 2019. Det årliga anpassningskravet mot det medelfristiga målet enligt de landspecifika rekommendationerna har varierat mellan 0 och 0,6 procentenheter.

Medlemsländerna i den förebyggande delen kan ansöka om att tillfälligt avvika från det medelfristiga målet eller anpassningsbanan mot målet på grund av betydande strukturreformer (den s.k. strukturreformsklausulen) eller därmed jämförbara investeringar (den s.k. investeringsklausulen). Hösten 2016 ansökte Finland om att få utnyttja både strukturreforms- och investeringsklausulen 2017. Utnyttjandet av strukturreformsklausulen motiverades med konkurrenskraftsavtalet och den pensionsreform som trädde i kraft i början av 2017. Våren 2017 konstaterade kommissionen att Finland har rätt att tillämpa båda flexibilitetsklausulerna. Flexibiliteten totala dimensioner är 0,6 % i relation till bruttonationalprodukten.

Beviljandet av rätten att tillämpa flexibilitetsklausulerna minskar den årliga anpassningen mot Finlands medelfristiga mål. Enligt de landsspecifika rekommendationerna som godkändes av rådet i juli 2017 kan Finlands strukturella saldo försämras 0,5 % i relation till bruttonationalprodukten 2017. År 2018 ska Finland uppnå sitt medelfristiga mål med beaktande av den flexibilitet som beviljats.

Tabell 15. Parametrar för den offentliga ekonomin

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	i förhållande till BNP, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	43,9	44,0	44,1	43,2	42,2	41,8
Den offentliga sektorns utgifter [1]	58,1	56,9	55,8	54,1	53,1	52,2
Den offentliga sektorns nettoutlåning	**-3,2**	**-2,7**	**-1,8**	**-1,2**	**-1,4**	**-1,0**
Statsförvaltningen	-3,8	-3,0	-2,7	-2,3	-2,0	-1,4
Lokalförvaltningen	-0,8	-0,6	-0,4	-0,1	-0,3	-0,4
Arbetspensionsanstalterna	1,7	1,3	1,1	0,8	0,7	0,5
Övriga socialskyddsfonder	-0,3	-0,4	0,2	0,3	0,2	0,2
Primärt överskott [2]	-3,0	-2,5	-1,5	-1,0	-1,4	-1,0
Den offentliga sektorns skuld	60,2	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1
Statsskulden	46,3	47,6	47,5	47,7	47,5	46,9
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1000 personer	626	619	614	610	609	605
Staten	139	133	131	130	128	127
Lokalförvaltningen	477	475	473	469	470	468
Socialskyddsfonderna	11	11	11	11	11	11

[1] EU harmonisering.
[2] Nettoutlåning utan nettoräntor.

Tabell 16. Euroområdets finansiella sparande och skuld

	2016	2017**	2018**	2016	2017**	2018**
	Finansiellt sparande			Skuld		
	i förhållande till BNP, %					
*Finland	-1,8	-1,2	-1,4	63,1	62,5	61,9
Finland	-1,9	-2,2	-1,8	63,6	65,5	66,2
Storbritannien	-3,0	-3,0	-2,3	89,3	88,6	87,9
Sverige	0,9	0,4	0,7	41,6	39,1	37,0
Danmark	-0,9	-1,3	-0,9	37,8	36,7	36,0
Irland	-0,6	-0,5	-0,3	75,5	73,5	72,7
Spanien	-4,5	-3,2	-2,6	99,4	99,2	98,5
Nederländerna	0,4	0,5	0,8	62,3	59,8	57,2
Luxemburg	1,6	0,2	0,3	20,0	22,0	22,3
Portugal	-2,0	-1,8	-1,9	130,4	128,5	126,2
Österrike	-1,6	-1,3	-1,0	84,6	82,8	81,2
Tyskland	0,8	0,5	0,3	68,3	65,8	63,3
Frankrike	-3,4	-3,0	-3,2	96,0	96,4	96,8
Belgien	-2,6	-1,9	-2,0	105,9	105,6	105,1
Italien	-2,4	-2,2	-2,3	132,6	133,1	132,5
Grekland	0,7	-1,2	0,6	179,0	178,8	174,6

Källa: EU-kommissionens prognos våren 2017, *Finland: FM hösten 2017.

2.1.1 Bedömningar av finanspolitikens verkningar

Finanspolitiken är i viss mån stimulerande 2017 i fråga om alla offentliga finanser. Konkurrenskraftsavtalet och de tillhörande skattelättnaderna som regeringen har fastställt stimulerar finanspolitiken med cirka 1,2 miljarder euro. Av de anpassningsåtgärder som regeringen har fattat beslut om riktar sig cirka 750 miljoner euro mot statsfinanserna. Även kommunernas anpassningsåtgärder samt höjningen av arbetspensionsförsäkringsavgiften inom den privata sektorn skärper finanspolitiken.

År 2017 beräknas skatteuttaget till följd av konkurrenskraftsavtalet minska med cirka en procentenhet från fjolårets 44 % i relation till BNP. Skatteuttaget fortsätter att minska de påföljande åren, eftersom de viktigaste skatteunderlagen, såsom lönesumman och den privata konsumtionen, växer långsammare än BNP. Utgiftsgraden började sjunka 2015 och samma utveckling fortsätter under de närmaste åren tack vare sparåtgärder och minskade konjunkturrelaterade utgifter.

Hur finanspolitiken är inställd kan också granskas med hjälp av förändringen i det strukturella underskottet beräknad enligt EU:s gemensamma metod. [1] En granskning av hur finanspolitiken är inställd genom förändringarna i det strukturella underskottet ger inte en bild som helt sammanfaller med en granskning som härletts från enskilda inkomst- och utgiftstransaktioner. Exempelvis försvagar en ökning av de åldersbundna utgifterna för sin del det strukturella underskottet under prognosperioden, även om inga nya beslut som ökar utgifterna fattas.

Den offentliga sektorns balans och strukturell balans[1]
i förhållande till BNP, %

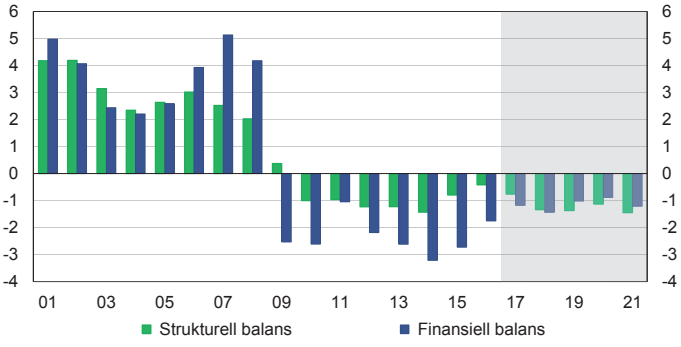

[1] Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

1 Det strukturella underskottet beräknas genom att man undanröjer konjunkturlägets inverkan på den offentliga sektorns underskott. Den återstående delen beskriver den bedrivna politikens och andra än konjunkturrelaterade faktorers inverkan på underskottet. Förändringarna i det strukturella underskottet beskriver således förändringarna i den totala inställningen av finanspolitiken. När det strukturella underskottet minskar är finanspolitiken åtstramande. Ett svagare strukturellt underskott innebär å sin sida att finanspolitiken är stimulerande. Mätningen av det strukturella underskottet är emellertid förenad med stor osäkerhet, eftersom bedömningen av produktionsgapets storlek har en betydande inverkan på beräkningen.

Det strukturella underskottet beräknas öka klart i år och nästa år, så enligt den indikatorn kan finanspolitiken betraktas som stimulerande dessa år. Det strukturella underskottet ökar, eftersom produktionsgapet snabbt håller på att slutas. Finanspolitiken kan anses vara i det närmaste neutral från och med 2019, eftersom det strukturella underskottet beräknas stanna på drygt en procent i relation till BNP.

MÄTNING AV HUR FINANSPOLITIKEN ÄR INSTÄLLD

När man vill bedöma den bedrivna politikens inverkan på de offentliga finanserna måste man kunna skilja beslutens inverkan från ekonomins strukturer. Ofta är intresset särskilt fokuserat på två indikatorer: den offentliga sektorns saldo och den offentliga sektorns skuld. Ingendera av de här indikatorerna beskriver emellertid i sig de politiska beslutsfattarnas åtgärder eller hur finanspolitiken är inställd, utan de reagerar också på faktorer som är oberoende av de politiska beslutsfattarna. För bedömningen är det nödvändigt att skilja åt inverkan av diskretionära åtgärder och andra faktorer.

I den här rutan beskrivs alternativa sätt att bedöma hur finanspolitiken är inställd. Eftersom Finland har förbundit sig till EU:s gemensamma finanspolitiska regler ligger huvudvikten på jämförelse av indikatorer som används i EU-sammanhang. Dessa indikatorer är till sin natur antingen så kallade top-down- eller bottom-up-indikatorer. Kombinationer av dessa används också. I den här rutan ligger fokus på det strukturella underskottet och förändringen i det, analysen av enskilda diskretionära åtgärder som helhet samt DFE-indikatorn (Discretionary Fiscal Effort), som beskriver den diskretionära finanspolitiken. Indikatorerna beskrivs i detalj i kommissionens ”Vade Mecum” samt i ett arbetspapper som för närvarande bereds vid finansministeriet.[1]

Det strukturella underskottet grundar sig helt och hållet på analys på makronivå. I EU-sammanhang är det strukturella underskottet tänkt att beskriva underskottet i de offentliga finanserna, efter avdrag för effekterna av konjunkturväxlingar samt av engångsfaktorer och tillfälliga faktorer. De sistnämnda faktorerna kan vara till exempel ändringar i anslutning till skatteuppbörden, som leder till tillfälliga ändringar i den tidsmässiga fördelningen av skatteutfallet. För att beräkna det strukturella underskottet behövs också en bedömning av det ekonomiska konjunkturläget och dess inverkan på underskottet i de offentliga finanserna. Kalkylerna i den här rutan grundar sig på finansministeriets prognos för makroekonomin och en uppskattning av ekonomins potentiella produktion och produktionsgapet, som beräknas enligt en gemensam EU-metod.

Ett annat sätt att analysera hur finanspolitiken är inställd, framför allt under valperioden, är att ana-lysera enskilda diskretionära åtgärder och räkna samman deras effekter (s.k. bottom-up-analys). Som jämförelseobjekt kan man för de offentliga finansernas del använda det sista rambeslutet under föregående valperiod. I början av valperioden fattar en ny regering beslut om många åtgärder som påverkar utgifter och inkomster i budgeten, tilläggsbudgetarna och rambesluten. Effekten av dessa åtgärder får man genom att jämföra utgifter och inkomster

1 EC (2017): Vade Mecum on the Stability and Growth Pact 2017 Edition. European Economy Institutional Paper 052, March 2017. Economic and Financial Affairs.

med den ”tekniska ramen” från slutet av föregående valperiod. De samlade bedömningarna av åtgärdernas effekt finns i planen för de offentliga finanserna.

Ett tredje sätt att bedöma finanspolitiken är med en indikator som beskriver den diskretionära finanspolitiken (Discretionary Fiscal Effort), det vill säga en DFE-indikator. Den kombinerar bottom-up- och top-down-analysmetoderna. I den här indikatorn räknar man samman inkomståtgärderna för bedömningarna av de enskilda åtgärdernas effekt. För de offentliga utgifternas del avdras effekten av konjunkturväxlingar och därefter jämförs postens ökning med den potentiella produktionstillväxten. Om de offentliga utgifterna utan effekten av konjunkturväxlingar har ökat snabbare än den potentiella produktionen kan utgiftsåtgärdernas effekt betraktas som stimulerande för ekonomin. Från DFE-indikatorn avlägsnas också tillfälliga diskretionära åtgärder på både inkomst- och utgiftssidan.

Alla metoder för mätning av hur finanspolitiken är inställd har sina svagheter. Till att börja med behövs bedömningar av effekten för alla diskretionära åtgärder som påverkar de offentliga finanserna. Bedömningarna av effekten är punktvis mycket osäkra och det är svårt att få information om till exempel kommunernas åtgärder. För kalkylen kan man i sin tur behöva en bedömning av konjunkturläget, det vill säga produktionsgapet, som beräknas som skillnaden mellan faktisk och potentiell produktion. Den potentiella produktionen och produktionsgapet är icke skönjbara variabler och mätningen av dem är ofta problematisk.[2] Naturligtvis går också mät- och prognosfel i de skönjbara variablerna som använts i beräkningarna vidare till de härledda indikatorerna. På grund av osäkerheten i mätningen är det en god idé att använda flera indikatorer i bedömningen av hur finanspolitiken är inställd.

I figuren intill presenteras en bottom-up-indikator som beräknats av DFE-indikatorn, förändringen i det strukturella underskottet och enskilda politiska åtgärder 2012–2019. Enligt bottom-up-metoden har finanspolitiken varit åtstramande under perioden 2012–2015 och kommer utifrån aktuell kunskap att vara åtstramande också 2018–2019. Uppfattningen om finanspolitiken blir delvis en annan om endast DFE-indikatorn och förändringen i det strukturella underskottet analyseras. Enligt dessa indikatorer skulle finanspolitiken ha varit stimulerande i början av granskningsperioden. I synnerhet 2012–2013 skulle stimulansen enligt DFE-indikatorn ha varit relativt stor.

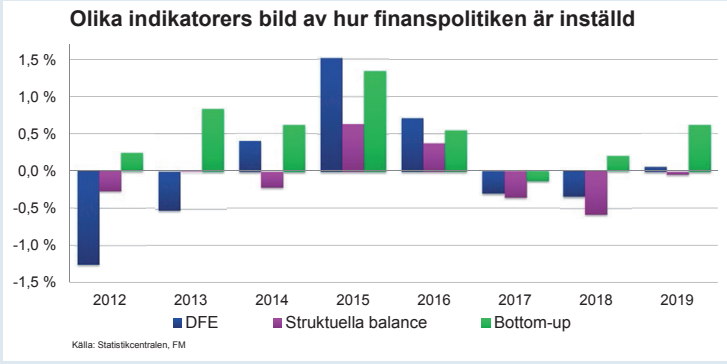

2 En bra översikt över osäkerheten i fråga om mätning av produktionsgapet ECB (2005): Monthly Bulletin, Feb 2005, Box 5.

När man bedömer hur finanspolitiken är inställd är det viktigt att vara medveten om vilka faktorer som påverkar de olika indikatorerna. Skillnaderna mellan indikatorerna beror till en del på de olika beräkningsmetoderna men också på förändringen i befolkningens åldersstruktur.

Först analyseras inverkan av beräkningsmetoden exempelvis för 2012. Enligt budgetförslaget för 2012 fattade den dåvarande regeringen beslut om anpassningsåtgärder med en nettoeffekt på totalt cirka 900 miljoner euro. Åtgärderna bestod av anpassning av utgifter för cirka 700 miljoner euro och av inkomster för cirka 200 miljoner euro. I efterhand har anpassningen krympt något, vilket syns i värdet på top-down-indikatorn. I DFE-indikatorn har inkomståtgärderna beräknats på samma sätt som i top-down-indikatorn, genom att räkna samman enskilda åtgärder. Däremot har utgiftsåtgärderna bedömts genom att jämföra ökningen av utgifterna utan effekten av konjunkturväxlingar med den potentiella produktionstillväxten. Finlands potentiella produktion växte då betydligt långsammare än de offentliga utgifterna, vilket syntes som stimulerande politik mätt med DFE-indikatorn.

Förändringen i det strukturella underskottet som är helt och hållet beräknad på makronivå stannar i det här fallet mellan dessa två indikatorer. Enligt den var politiken 2012 i viss mån stimulerande, eftersom budgetbalansen försämrades med hela 1,2 procentenheter, där konjunkturens effekt var -0,9 procentenheter. Budgetbalansen försämrades alltså klart mer än den ekonomiska konjunkturen gav skäl att anta.

För Finlands del är den åldrande befolkningen en central faktor som förklarar skillnaderna i de resultat som indikatorerna ger. Ökningen av de åldersbundna utgifterna på grund av förändringen i befolkningens åldersstruktur leder till att de offentliga utgifterna ökar automatiskt årligen utan nya beslut och försämrar saldot i de offentliga finanserna. Utgiftsåtgärderna i bottom-upp-indikatorn påverkas emellertid inte alls av åldrandet. De indikatorer där effekten av en ökning av de åldersbundna utgifterna ingår i utgiften (DFE-indikatorn och förändringen i det strukturella underskottet) ger en mer stimulerande bild av finanspolitiken än bottom-up-indikatorn.

Det arbetspapper som för närvarande bereds vid finansministeriet visar att de åldersbundna utgifterna 2009–2016 ökade årligen med i genomsnitt 0,3 % i relation till BNP. Alltså skulle finanspolitiken mätt exempelvis med förändringen i det strukturella underskottet vara cirka 0,3 procentenheter mindre stimulerande, om effekten av en ökning av de åldersbundna utgifterna tas bort från indikatorn.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att DFE-indikatorn och förändringen i det strukturella underskottet på grund av den automatiska stimulerande effekten av åldrandet ger en mer stimulerande bild av finanspolitiken än bottom-up-indikatorn. Åldrandet förklarar en del av skillnaderna mellan indikatorerna, men skillnaderna kan inte förklaras enbart med detta. Även beräkningsmetoden som används i indikatorerna påverkar resultaten. Eftersom man exempelvis i DFE-indikatorn jämför utgiftsökningen med den potentiella produktionstillväxten, beror uppfattningen om utgifternas stimulerande effekt på bedömningen av den potentiella produktionstillväxten. För att kunna bedöma finanspolitiken på ett mångsidigt sätt är det viktigt att basera bedömningen på beräkningar av flera olika indikatorer.

2.1.2 De offentliga samfundens skuld

De offentliga samfundens skuld ökade i fjol med endast 2,7 miljarder euro, vilket är mindre än på många år, och skuldens förhållande till BNP började minska. Skuldkvoten översteg emellertid klart referensvärdet 60 %. De närmaste åren ökar den nominella skulden, men skuldkvoten fortsätter att minska och kan understiga gränsvärdet 60 % på medellång sikt. Skuldkvotens utveckling har för sin del sin förklaring i att BNP:s värde nu uppskattas vara mer än 10 miljarder euro större 2021 än beräknat våren 2017.

Prognosen för statsskulden ligger till grund för prognosen för den offentliga ekonomin. Största delen av den offentliga skulden, mer än 100 miljarder euro, är den statliga budgetekonomins skuld. Även kommunerna har skulder, sammanlagt knappt 20 miljarder euro. I samband med landskapsreformen överförs sjukvårdsdistriktens skuld från kommunerna till landskapen. Tidigare har socialskyddsfonderna inte haft någon skuld, men 2014 och 2015 var Arbetslöshetsförsäkringsfonden tvungen att ta lån på grund av de växande arbetslöshetsförmånerna. Fondens upplåning var dock tillfällig och skulden har redan minskat betydligt.

Till den offentliga skulden räknas också vissa andra poster, såsom skulder hos enheter som hör till den offentliga sektorn men inte omfattas av budgeten, säkerheter som hänför sig till de derivatavtal som använts för hanteringen av statens skuldportfölj, skulder som hänför sig till statens livscykelprojekt, kärnavfallshanteringsfondens kapital och de mynt som är i omlopp. Även arbetspensionsanstalterna har säkerheter som hänför sig till derivatavtal, som räknas till den offentliga skulden.

Den offentliga sektorns skuld i relation till BNP minskade med 0,5 procentenheter 2016. I den bifogade tabellen specificeras de faktorer som bidragit till förändringen i den offentliga sektorns skuldkvot. Med hjälp av tabellen förklaras sambandet mellan den offentliga sektorns saldo och förändringen i skuldkvoten i nationalräkenskaperna. I tabellen betyder plustecken att faktorn har en ökande inverkan på skuldkvoten medan minustecken betyder att faktorn inverkar minskande på skuldkvoten.

Den offentliga sektorns primära saldo, det vill säga de totala inkomsterna minus de totala utgifterna, exklusive ränteutgifterna, uppvisade ett underskott på 0,7 % i relation till BNP i fjol. Detta bidrog till skuldökningen med 0,7 procentenheter. Ränteutgifterna ökade skuldkvoten med 1,1 procentenheter. När skulden sätts i relation till BNP, minskar en ökning av BNP:s värde skuldkvoten. I fjol ökade BNP-värdet med 2,9 %, vilket bromsade upp skuldökningen med 1,8 procentenheter.

Arbetspensionsanstalternas saldo uppvisade ett överskott på 1,1 % i relation till BNP i fjol (i tabellen raden Anskaffning av finansieringsmedel (netto)). Arbetspensionsanstalternas överskott används inte till att amortera på de offentliga finansernas skuld och därför måste arbetspensionsanstalternas överskott elimineras från de faktorer som påverkar förändringen i skuldkvoten. Utöver dessa faktorer minskade också andra faktorer den offentliga sektorns skuldkvot med 1,6 procentenheter 2016. Effekten av andra faktorer var större än normalt, vilket berodde på bland annat en minskning av statskassan och de säkerheter som hänför sig till derivatavtal.

Tabell 17. Ändringen av de offentliga samfundens skuldförhållande och faktorerna som påverkar det

	2015	2016	2017**	2018**	2019**	2020**	2021**
Skuldförhållandet, % av BNP	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1	60,2	59,9
Ändring av skuldförhållandet	3,4	-0,5	-0,6	-0,6	-0,8	-0,9	-0,3
Faktorer som påverkar ändringen av skuldförhållandet							
Primärä finansiella balans	1,6	0,7	0,2	0,4	0,0	-0,1	0,2
Ränteutgifterna	1,1	1,1	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9
Ändring av BNP-beloppet	0,0	-1,2	-1,8	-1,3	-1,1	-0,8	-0,7
Ändring av priser på BNP	-1,3	-0,6	-0,6	-1,0	-1,1	-1,1	-1,2
Anskaffning av finansieringsmedel (netto)	1,3	1,1	0,8	0,7	0,5	0,4	0,4
Övriga faktorer [1]	0,7	-1,6	-0,1	-0,3	0,1	-0,2	0,1

[1] Övriga faktorer inkluderar statens privatiseringsinkomster, utlåning samt effekterna av faktorer hänförande till värdering och periodisering av inkomster och utgifter.

Plusmärkt effekt höjer och minusmärkt effekt sänker skuldförhållandet.

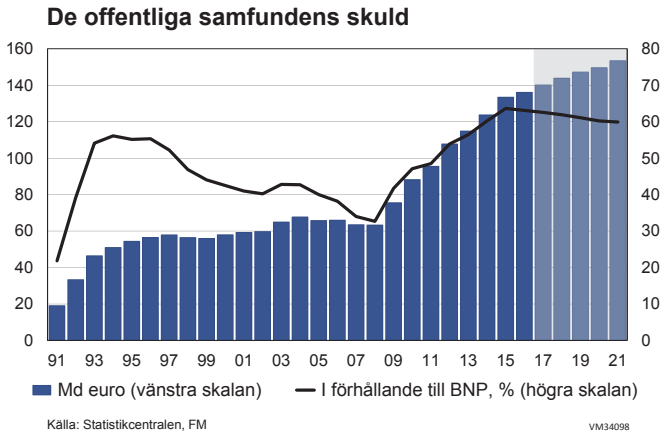

UTGIFTS- OCH BESKATTNINGSGRUNDER SOM REGERINGEN FASTSTÄLLT

Regeringsprogrammet har som mål att åtgärda skuldsättningen och stärka den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt. Det kräver såväl åtgärder för att minska behovet av upplåning som åtgärder för att stärka den ekonomiska tillväxten. De sparåtgärder på fyra miljarder euro som fastställdes i början av regeringsperioden dämpar ökningen av de offentliga utgifterna. Exportutvecklingen och därigenom också den ekonomiska aktiviteten påskyndas å sin sida av konkurrenskraftsavtalet som ingicks 2016 i syfte att sänka arbetskraftskostnaderna. Samtidigt stöder regeringen löntagarnas köpkraft genom att lätta upp förvärvsinkomstbeskattningen.

Tabellen nedan samlar den kumulativa effekten på statsfinanserna av Juha Sipiläs regerings beslut som gäller inkomster och utgifter 2016–2021, exklusive till största delen tillfälliga ökningar av anslag som man fattat beslut om inom det finansiella ramverket. Åtgärder som försämrar balansen i statsfinanserna anges med minustecken och åtgärder som förbättrar balansen anges med plustecken. Effekterna anges i relation till den föregående valperiodens sista plan för de offentliga finanserna, det vill säga den tekniska planen för de offentliga finanserna som gjordes upp våren 2015.

De sammantagna effekterna av beslut som gäller inkomster och utgifter, kumulativa, md euro

	2016	2017	2018	2019
Beslut som minskar statens anslag	0,9	1,4	1,8	2,1
Beslut som ökar statens anslag	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5
Uppskattad effekt av indexfrysningar och kompenserande besparingar	0,1	0,5	0,8	1,2
Tilläggssatsningar av engångsnatur på spetsprojekt, netto	-0,3	-0,4	-0,5	0,0
Konkurrenskraftsavtalet, inkl. kompensation för ändringar i skattegrunderna	0,0	-0,9	-0,8	-0,8
Kompensationen i statsandelarna till kommunerna för skatteinkomständringar	-0,3	-0,4	-0,5	-0,6
Beslut som ökar statens skatteinkomster	0,2	0,6	0,9	1,2
Beslut som minskar statens skatteinkomster (exkl. justeringarna av förtjänstnivå- och konsumentprisindex i förvärvsinkomstbeskattningen)	-0,3	-0,6	-1,0	-1,2
Övriga beslut som ökar statens inkomster	0,0	0,1	0,1	0,1
Effekterna på saldot för statsfinanserna, netto	0,1	-0,2	0,3	1,5

Besparingar i regeringsprogrammet

Bedömningarna av effekten av vissa åtgärder på regeringsprogrammets nedskärningslista på 4 miljarder euro (bilaga 6) har preciserats under beredningen och diskretionära ändringar har tagits med på nedskärningslistan. Bedömningen är fortfarande förenad med osäkerhet bland annat på grund av kommunernas beslut samt osäkerheten i anslutning till bedömningarna av vissa åtgärders effekt. Dessutom är en del av åtgärderna fortfarande på beredningsstadiet.

Kommunförbundet genomförde i månadsskiftet maj–juni en enkät angående bland annat regeringsprogrammet effekter och utifrån den blir effekten av åtgärderna i regeringsprogrammets bilaga 6, som är beroende av kommunernas beslut, på de offentliga finansernas balans avsevärt mindre än väntat 2018. Kommunerna har emellertid anpassat sin ekonomi på andra sätt, bland annat med permanenta personalanpassningsåtgärder.

Statsminister Juha Sipiläs regerings största besparingar gäller överföringsutgifterna till hushållen. Sparåtgärderna koncentreras till början av ramperioden. Då dessa besparingar räknas samman med den förra regeringens sparåtgärder koncentreras åtstramningarna till 2017, när den ekonomiska tillväxten förväntas vara som snabbast under innevarande regeringsperiod.

Spetsprojekt

Regeringsprogrammets strategiska mål kommer att främjas bland annat med regeringens så kallade spetsprojekt. Åren 2016–2018 satsas 1 miljard euro på spetsprojekten och 0,6 miljarder euro på att minska underhållsskulden.

Diskretionära utgiftsökningar

Lagstiftningen som styr statens uppgifter och skyldigheter tillsammans med den utgiftsram som regeringen fastställt begränsar möjligheterna till olika diskretionära utgiftsökningar. Inom ramen för systemet gjorde regeringen 2016 diskretionära ändringar som uppgick till drygt 400 miljoner euro netto och 2017 är nettoökningen före eventuella utgiftsökningar i slutet av året knappt 600 miljoner euro. De viktigaste enskilda ändringarna hänför sig till konkurrenskraftsavtalets effekt på statens utgifter på grund av sjukförsäkringslagen och de satsningar som Terrafames verksamhet krävde. Ökningarna har i många avseenden varit tillfälliga.

Ändringar i beskattningsgrunderna

I inkomstposterna för ramperioden har man beaktat de ändringar i beskattningsgrunderna som det beslutats om i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram. Enligt regeringsprogrammet är målsättningen med skattepolitiken att öka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. I regeringsprogrammet ingår både sådana åtgärder som skärper beskattningen och sådana som lindrar den. I beskattningen av förvärvsinkomster görs det i överensstämmelse med regeringsprogrammet årligen justeringar motsvarande den höjda inkomstnivån eller inflationen. Beskattningen av låg- och medelinkomsttagare lindras genom en höjning av arbetsinkomstavdraget.

I de kalkylerade skatteintäkterna har man också beaktat skatteändringarna i anslutning till det konkurrenskraftsavtal som regeringen och arbetsmarknadsorganisationerna ingått. I budgetförslaget för 2018 gör indexjusteringarna i statens inkomstskatteskalor så att beskattningen inte skärps på grund av inflationen och progressionen i skattesystemet. Detta minskar statens skatteinkomster med cirka 123 miljoner euro. Utöver detta har regeringen beslutat att lindra förvärvsinkomstbeskattningen på så sätt att beskattningen av löntagarna inte ska skärpas 2018, trots ökningen av socialskyddsavgifter för den försäkrade. Effekten av detta på statens skatteinkomster är cirka 174 miljoner euro.

2.2 Statsfinanser

Enligt nationalräkenskaperna har staten i åtta år uppvisat ett underskott, även om underskottet har minskat de senaste två åren. Sedan 2008 har statens inkomster ökat med en tiondel och utgifterna har ökat med en fjärdedel, trots att anpassningsåtgärderna har dämpat ökningen av utgifterna avsevärt. Den allt snabbare ekonomiska tillväxten leder till att underskottet kommer att krympa klart i år och nästa år. Helt och hållet blir man ändå inte av med underskotten ens på medellång sikt.

Under den första hälften av innevarande år har statens inkomster, i synnerhet skatteinkomsterna, ökat avsevärt medan utgifterna har minskat något. Saldot blir helt klart bättre tack vare den utmärkta ekonomiska tillväxten och anpassningsåtgärderna. Ekonomin kommer att växa relativt väl också nästa år så att underskottet minskar. Budgetekonomins utgifter minskar något och skatteinkomsterna ökar, om än inte fullt så mycket som i år.

Beredningen av vård- och landskapsreformen samt inrättandet av landskapen 2020 ökar statens utgifter åtminstone till en början. Försvarsmaktens nyanskaffningar börjar också försämra statens saldo i synnerhet under nästa decennium.

Till statsfinanserna räknas också den så kallade fondekonomin, det vill säga statens fonder exklusive Statens pensionsfond. Inkomstöverskottet i fondekonomin har i allmänhet varit positivt, men börjar så småningom bli negativt, vilket försämrar statsfinansernas saldo något.

Statsskulden översteg 100 miljarder euro i fjol. Eftersom budgeterna kommer att uppvisa underskott fram till slutet av decenniet fortsätter också statens skuldsättning. Skuldsättningen ökar emellertid långsammare. Utöver budgetstaten har speciellt Senatfastigheter och universitetens fastighetsbolag skulder. Finnveras medelsanskaffning räknas inte till statsskulden.

Utöver skulden har staten villkorade åtaganden, särskilt statens borgensförbindelser. Enligt statens bokslutsuppgifter finns gällande borgensförbindelser för totalt cirka 46 miljarder euro eller cirka 21 % i relation till BNP. De största ansvarsförbindelserna hänför sig till Finnveras exportfinansiering och Statens bostadsfonds verksamhet. Ökningen av statens borgensförbindelser utjämnades i fjol. Enligt uppgifter från Eurostat var borgensförbindelserna inom Finlands offentliga finanser i förhållande till totalproduktionen på högsta nivå bland EU-länderna 2015.

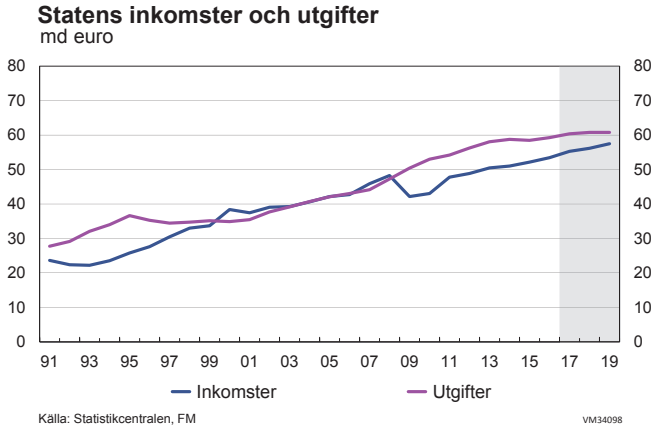

Tabell 18. Statsförvaltning [1]

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	md euro					
Direkta skatter	12,6	13,0	13,7	14,7	14,9	15,5
Skatter på produktion och import	29,6	29,7	31,1	31,3	32,0	32,7
Skatter totalt [2]	42,7	43,3	45,3	46,9	47,7	48,9
Övriga inkomster [3]	8,8	9,2	8,6	8,9	9,1	9,2
därav erhållna räntor	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Inkomster totalt	**51,5**	**52,5**	**53,9**	**55,8**	**56,7**	**58,2**
Konsumtionsutgifter	13,7	13,7	14,1	13,9	14,2	14,5
Subventioner och övriga transfereringar	38,2	38,2	38,8	40,0	40,1	39,7
till övriga offentliga samfund	26,2	26,2	27,1	28,3	28,3	28,0
Ränteutgifter	2,4	2,3	2,2	2,0	1,9	1,9
Kapitalavgifter [4]	4,9	4,7	4,7	5,0	5,2	5,3
Utgifter totalt	**59,2**	**58,9**	**59,7**	**60,9**	**61,4**	**61,5**
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	**-7,8**	**-6,3**	**-5,8**	**-5,1**	**-4,6**	**-3,3**
Primärt överskott [5]	-5,7	-4,4	-3,9	-3,4	-3,1	-1,7

[1] Enligt nationalräkenskaperna
[2] Kapitalskatter inkl.
[3] Inkl. mottagna kapitaltransfereringar (kapitalskatter exkl.) och förslitning av fast kapital
[4] Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar
[5] Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter

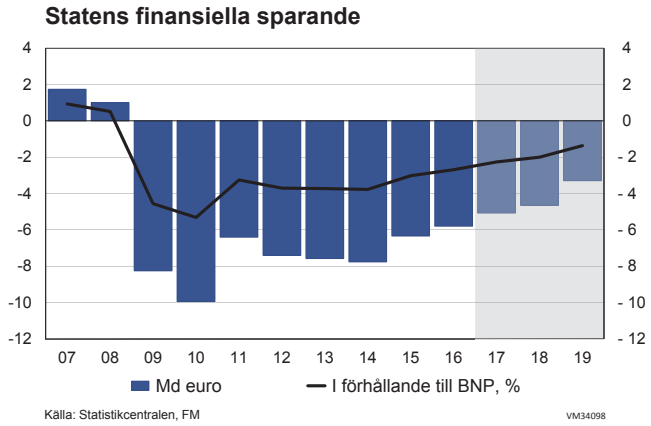

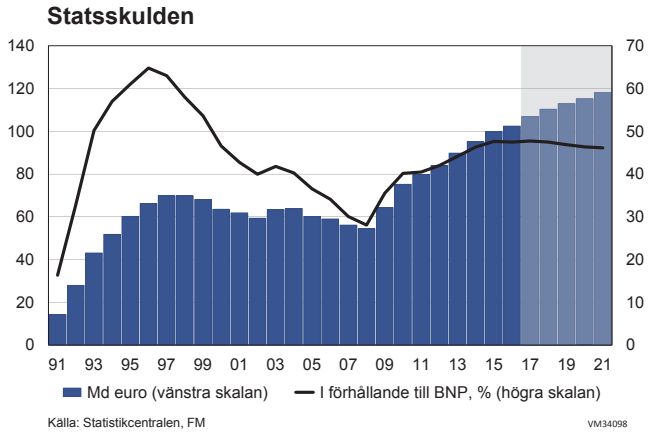

2.2.1 Utgifter inom statsfinanserna

Statens totala utgifter enligt nationalräkenskaperna uppgick i fjol till 59 miljarder euro, det vill säga drygt en procent mer än 2015. Mest ökade överföringsutgifterna som staten betalar i synnerhet till kommunerna samt konsumtions- och investeringsutgifterna. Subventionerna och ränteutgifterna minskade. Över hälften av statens utgifter är överföringsutgifter till andra sektorer, särskilt till kommunerna och socialskyddsfonderna. Cirka en fjärdedel är konsumtionsutgifter och de övriga utgifterna består företrädesvis av investeringar, subventioner och ränteutgifter.

Statens utgifter ökar måttligt under de närmaste åren. Utgifterna minskas av regeringsprogrammets anpassningsåtgärder och minskningen av kostnaderna i anslutning till asylsökande i år och nästa år. Anslagen för invandring är ändå något större än beräknat i våras.

Även de sänkta arbetsgivaravgifterna som ingår i konkurrenskraftsavtalet och den tillfälliga nedskärningen av semesterpenningar ger besparingar. Den förlängda arbetstiden förväntas också minska personalen och därigenom de löntagarersättningar som staten betalar. Utgifterna minskas likaså av att statens riskkapital minskar nästa år.

Sänkningen av arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgifter i anslutning till konkurrenskraftsavtalet gör ett hål i FPA:s finansiering, som åtgärdas genom att öka statens överföringar till FPA. På spetsprojekt, inklusive tilläggsfinansiering till bastrafikledshållningen, satsas totalt 1,6 miljarder euro 2016–2018. Anslagen som används till spetsprojekten ökar ännu nästa år. Beredningen av vård- och landskapsreformen samt valfrihetsförsöken ökar utgifterna nästa år. Ränteutgifterna är också framöver obetydliga tack vare den låga räntenivån, trots att statsskulden ökar.

BUDGETEN FÖR 2018 OCH RAMARNA FÖR STATSFINANSERNA

Programmet för statsminister Sipiläs regering innehåller en utgiftsregel som omfattar hela valperioden och som styr utvecklingen av utgifterna inom budgetekonomin. Den anger maximibeloppet av största delen, ungefär fyra femtedelar, av budgetutgifterna. Genom utgiftsregeln säkerställs en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik som främjar ekonomisk stabilitet.

Budgetförslaget för 2018 baserar sig på planen för de offentliga finanserna för 2018–2021 från april 2017. Utgiftsramen för statsfinanserna har angetts med beaktande av de utgiftsbesparingar som överenskommit i regeringsprogrammet och senare.

Ramnivån för 2018 är 44 453 miljoner euro, varav cirka 110 miljoner euro kvarstår som en så kallad ofördelad reserv efter budgetförslaget för 2018. Dessutom har 300 miljoner euro reserverats för tilläggsbudgeter. Utanför ramen står de utgifter som förändras i enlighet med konjunkturerna och finansieringsautomatiken, såsom utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, lönegarantin, bostadsbidraget samt basutkomststödet. Nämnda utgifter räknas ändå in i ramen i fråga om utgiftseffekterna av de ändringar som företagits i grunderna för dem. Utanför ramen stannar dessutom bland annat ränteutgifterna för statsskulden, momsutgifterna, finansplaceringarna samt de utgifter där staten fungerar som teknisk förmedlare av finansieringsandelar från utomstående. Utgifterna utanför ramen uppgår till cirka 11,6 miljarder euro 2018.

Utgifterna enligt statens budgetförslag för 2018 uppgår till sammanlagt cirka 55,7 miljarder euro. Utgifterna ökar med cirka 0,2 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. De besparingar som påverkar statsbudgetens anslag och som regeringen beslutat om enligt bilaga 6 ökar med cirka 0,3 miljarder netto jämfört med besparingarna 2017. Utgiftsnivån höjs bland annat av att de anslag som används för spetsprojekt ökar med drygt 250 miljoner euro från 2017 samt av de växande pensionsutgifterna. Däremot minskar utgifterna för invandringen med drygt 100 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2017. Utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa minskar med cirka 168 miljoner euro jämfört med innevarande år, huvudsakligen till följd av det förbättrade sysselsättningsläget.

Ökningen av anslagen som konkurrenskraftspaketet för med sig minskar. Ränteutgifterna för statsskulden är drygt 1,2 miljarder euro, vilket är cirka 0,1 miljarder euro mindre än i år.

År 2018 beräknas inkomsterna inom budgetekonomin (exklusive upplåningen) vara cirka 52,8 miljarder euro och skatteinkomsterna cirka 44,0 miljarder euro. Inkomsterna inom budgetekonomin ökar med 4,4 % jämfört med budgeten för 2017 (inklusive tilläggsbudgeterna) tack vare den förbättrade ekonomiska aktiviteten. Intäkterna från samfundsskatten växer kraftigast av de skatter som staten uppbär.

Vid budgetmanglingen fattade regeringen beslut om en lindring på 270 miljoner euro i beskattningen av förvärvsinkomsterna för alla inkomstnivåer. Solidaritetskatten kvarstår på nuvarande nivå. I skattegrunderna för förvärvsinkomster görs en indexjustering i enlighet med konsumentprisindex.

För att finansiera lindringen av beskattningen av arbete beslutade regeringen att höja alkoholskatten med 100 miljoner euro och skatterna för uppvärmnings-, arbetsmaskin- och kraftverksbränslen med ett nettobelopp på 45 miljoner euro. Höjningarna av tobaksskatten fortsätter i överensstämmelse med regeringsprogrammet åren 2018–2019. År 2018 är höjningen 68 miljoner euro.

Statens budgetförslag uppvisar ett underskott på cirka 3,0 miljarder euro, vilket täcks genom att öka statsskulden. I slutet av 2018 beräknas statsskulden uppgå till cirka 110 miljarder euro.

Underskottet inom budgetekonomin har minskat med cirka 1,2 miljarder euro jämfört med planen för de offentliga finanserna från våren 2017. Förändringen kan nästan i sin helhet förklaras med de större inkomstposterna, som grundar sig på de klart förbättrade utsikterna för det ekonomiska läget sedan våren.

Faktorer som bidragit till förändringen i jämvikten hos statens budgetekonomi jämfört med planen för de offentliga finanserna 2017, md euro

	2018
Jämviktskalkyl, planen för de offentliga finanserna 28.4.2017	**-4,1**
Precisering av utgiftsstaten	**-0,2**
Förändring till följd av utgifterna för invandringen	-0,1
Korrigering av ett tekniskt fel i statsandelsmomentet för basservice	0,1
Skattekompensationer till kommunerna för skattelättnaderna	-0,2
Annan förändring (netto)	-0,1
Precisering av inkomststaten	**1,4**
Nya ändringar i beskattningsgrunderna	0,0
Ändrade uppskattningar av blandade inkomster och ränte- och dividendinkomster och inkomster av aktieförsäljning)	0,1
Andra faktorer som påverkat de uppskattade inkomster (inkl. uppgifter om influtna belopp och den nya konjunkturprognosen)	1,2
Förändring totalt	**1,4**
Jämviktskalkyl, regeringens budgetproposition	**-3,0**

2.2.2 Inkomster inom statsfinanserna

Den allt snabbare ekonomiska tillväxten syns också i form av ökade skatteinkomster. Den ekonomiska tillväxten som kom igång i fjol ökade statens skatteinkomster med mer än 4 %. Många viktiga skatteinkomstposter växer i rask takt också under de närmaste åren. De senaste åren har tyngdpunkten i beskattningen förskjutits från direkta till indirekta skatter.

I början av 2020 överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster från kommunerna till landskapen. I och med reformen ökar statens skatteinkomster avsevärt, eftersom en del av kommunernas inkomster överförs till staten. En del av intäkterna från kommunalskatten och samfundsskatten överförs till staten. Enligt regeringens riktlinjer får beskattningen inte heller skärpas för någon i samband med reformen. Därför lättas förvärvsinkomstbeskattningen upp något i början av 2020.

Viktiga poster i statens övriga inkomster är förmögenhetsinkomsterna och överföringarna från Statens pensionsfond. Överföringarna från Statens pensionsfond fastställs så att de årligen täcker 40 % av statens pensionsutgifter. Statens förmögenhetsinkomster beräknas stanna kvar på i stort sett samma nivå som idag. Inkomster från försäljningen av statens egendom betraktas i nationalräkenskaperna som finansoperationer och räknas därför inte som inkomster som minskar underskottet.

Direkta skatter

De influtna skatterna på förvärvs- och kapitalinkomster består av intäkterna från den progressiva skatten på förvärvsinkomster, kapitalinkomstskatten, rundradioskatten samt den källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga. Viktigast av dessa är den progressiva skatten på förvärvsinkomster, som påverkas mest av sysselsättningen och löneutvecklingen. Kapitalinkomster är bland annat utdelningsinkomster, överlåtelsevinster och hyresintäkter.

I beskattningen av förvärvsinkomster görs årligen indexjusteringar för att säkerställa att beskattningen inte skärps till följd av det progressiva skattesystemet samt höjningen av den allmänna inkomstnivån eller konsumentpriserna. Innevarande år minskar de influtna skatterna på förvärvs- och kapitalinkomster för sin del på grund av de skattelättnader som fastställdes 2016 i samband med konkurrenskraftsavtalet. Det förbättrade sysselsättningsläget syns i en något snabbare ökning av löneinkomsterna, vilket också ökar intäkterna från förvärvs- och kapitalinkomstskatten. Skatteintäkterna ökar också genom att det tidsbestämda barnavdraget faller bort. I samband med budgetmanglingen inför 2018 fattade regeringen beslut om lättnader i förvärvsinkomstbeskattningen för samtliga inkomstklasser.

I prognosen för förvärvs- och kapitalinkomstskatten har man också på medellång sikt antagit att indexjusteringar av grunderna görs 2019–2021, som säkerställer att beskattningen av arbete inte skärps till följd av höjningen av den allmänna inkomstnivån eller konsumentpriserna.

Samfundsskatten utgör den konjunkturkänsligaste delen av skatteinkomsterna. Intäkterna från samfundsskatten har också minskat på grund av att samfundsskattesatsen sänktes 2014 och tidigare i syfte att bevara Finlands ställning som ett konkurrenskraftigt investeringsobjekt i den internationella skattekonkurrensen. Företagens förbättrade lönsamhet och återhämtningen i den ekonomiska tillväxten ökade emellertid de influtna samfundsskatterna i fjol. Intäkterna från samfundsskatten förväntas fortsätta sin positiva utveckling under prognosperioden. År 2020 kommer statens intäkter från samfundsskatten att öka särskilt genom att kommunernas andel av samfundsskatten minskar i samband med vård- och landskapsreformen. Inga ändringar görs i beskattningsgrunderna för samfundsskatten 2017–2021.

Intäkterna från källskatten på ränteinkomster har sjunkit synnerligen mycket de senaste åren på grund av den låga räntenivån. Dessa skatteintäkter beräknas öka först mot slutet av prognosperioden i takt med att räntenivån stiger.

Indirekta skatter

Skatterna på bränslen höjdes från och med början av innevarande år. Intäkterna från andra punktskatter är vanligtvis mycket jämna, om det inte företas några ändringar i beskattningsgrunderna. Tobaksskatten har höjts stegvis sedan början av 2016 och höjningarna fortsätter fram till 2019. Vid ingången av 2018 höjs alkoholskatten samt energiskatten på bränslen för uppvärmning, arbetsmaskiner och kraftverk. Ändringarna i skattegrunderna uppskattas öka intäkterna från punktskatter under prognosperioden något jämfört med en situation där inga förhöjningar görs. Skatteunderlagen för punktskatt uppskattas i huvudsak minska på grund av beskattningens styreffekt. Till följd av detta minskar de indirekta skatterna i relation till den totala produktionen, när utvecklingen av skatteunderlagen är klar långsammare jämfört med BNP-tillväxten.

Hushållens ökade konsumtionsutgifter har påskyndat ökningen av den influtna mervärdesskatten i fjol och en liknande utveckling förväntas fortsätta under de närmaste åren. En ändring görs i uttaget av mervärdesskatt i början av nästa år så att mervärdesbeskattningen av varuimport överförs från Tullen till Skatteförvaltningen. Detta inverkar negativt på den influtna mervärdesskatten nästa år.

Bilskatten har sänkts sedan början av 2016 och sänkningen fortsätter stegvis fram till 2019. Intäkterna från bilskatten minskar under prognosperioden. Fordonsskatten höjdes från och med början av innevarande år.

Tabell 19. Utvecklingsprognos för vissa inkomst- och efterfrågansposter som påverkar skattebelagda inkomster och skatteunderlaget 2015–2021, årlig ändring, %

	2015	2016	2017**	2018**	2021/2018**
	ändring, procent per år				
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	1,8	1,6	2,3	2,4	2,7
Löne- etc. inkomster	1,1	1,5	1,8	2,2	2,5
Pensioner och andra sociala förmåner	3,1	1,7	1,2	2,0	2,7
Kapitalinkomster	4,9	1,5	7,6	4,1	3,7
Förtjänstnivåindex	1,4	1,1	0,3	1,4	1,6
Driftsöverskott	6,5	5,3	10,7	9,1	6,5
Värdet av hushållens beskattningsbara konsumtionsutgifter	0,2	1,8	2,9	2,4	2,6
Mervärdesskatteunderlaget	0,5	2,8	3,1	2,8	2,8
Bensinkonsumtionen	-1,4	-0,2	-2,7	-2,4	-2,2
Konsumtionen av dieselolja	1,6	4,8	0,3	0,9	0,6
Elkonsumtionen	-0,9	2,0	1,5	0,4	0,4
Beskattad alkoholkonsumtion	-3,6	0,1	-0,8	1,9	0,1
Nyregistrering av personbilar	4,5	9,1	2,3	3,4	2,0
Konsumentprisindex	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,7

Tabell 20. Vissa ändrade skatteunderlagsposters inverkan på skatteavkastningen

Skatteslag	Skatteunderlag	Ändring	Ändring i skatteavkastningen, mn euro
Förvärvsinkomstskatten	Löneinkomster	1%-enhet	385, varav staten 126 och kommuner 176
	Pensionsinkomster	1%-enhet	122 varav staten 31 och kommuner 81
Kapitalinkomstskatt	Kapitalinkomster	1%-enhet	11
Samfundsskatt	Driftsöverskott	1%-enhet	45, varav staten 31 och kommuner 14
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1%-enhet	120
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1000 st.	7
Energiskatt	Elkonsumtionen[1]	1 %	9
	Bensinkonsumtionen	1 %	13
	Dieselkonsumtionen	1 %	14
Alkoholskatt	Alkoholkonsumtionen	1 %	14
Tobaksaccis	Cigarrettkonsumtionen	1 %	9

[1] Exkl. industri, datacentraler och växthus

Tabell 21. Beräknade inkomster inom budgetekonomin

	2016 bokslut	2017 inkl. tilläggs-budg.	2018**	2019**	2020**	2021**	2021/2017** ändring på årlig nivå, %
			md euro				
Beräknade skatteinkomsterna totalt	41,8	42,2	44,0	45,3	58,9	61,2	8 1/2
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	13,3	13,4	14,5	15,1	27,0	28,5	19 1/2
Skatter och avgifter på grund av omsättning	18,1	18,3	18,9	19,6	21,3	22,1	4
Punktskatter	7,2	7,2	7,4	7,4	7,4	7,3	1/2
Övriga skatter	3,3	3,3	3,2	3,2	3,2	3,2	-0
Inkomster av blandad natur	5,6	5,3	5,5	5,4	5,5	5,6	-0
Ränteinkomster och vinstredovisningar	1,6	2,5	2,8	1,8	1,8	1,8	5 1/2
Inkomstposterna totalt	**49,5**	**50,4**	**52,7**	**53,0**	**66,7**	**69,0**	**7**

Tabell 22. Verkningar av de största förändringarna i de offentliga samfundens skatteintäkter

	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
	mn euro					
Förvärvsinkomstskatter	-515	-805	-418	44	-559	-426
Genomsnittlig höjning av kommunalskatteprocenten	36	50	0	0	0	0
Kapitalinkomstskatt	51	2	-9	0	0	0
Samfundsskatt	122	105	4	6	0	0
Andra direkta skatter	25	-1	-6	-34	0	0
Mervädesskatt	0	-156	-200	0	0	0
Energiskatt	103	116	47	-2	0	0
Andra indirekta skatter	94	140	160	78	34	0
Socialskyddsavgifter	552	-1033	-314	205	7	-24

2.2.3 Budgetekonomi och nationalräkenskaper

I fjol var underskottet enligt nationalräkenskaperna 5,8 miljarder euro och motsvarande budgetunderskott 4,9 miljarder euro. Därmed kan man inte direkt sluta sig till räkenskapernas saldo utifrån saldot enligt budgetekonomin. Man kan inte heller alltid sluta sig till statens upplåning utifrån budgetunderskottet. Statskontoret ökade i fjol statsskulden klart mindre, bara med cirka 2,3 miljarder euro, än vad budgetunderskottet, cirka 4,6 miljarder euro, skulle ha krävt. Det fanns många orsaker till skillnaden mellan underskottet och förändringen i skulden, av vilka den viktigaste var att statskassan minskade med cirka 1,2 miljarder euro.

Orsakerna till skillnaden mellan saldona enligt budgetekonomin och nationalräkenskaperna är många. Exempelvis är räkenskaperna baserade på prestationsprincipen, medan budgetekonomin delvis är baserad på kassaprincipen. Skatter, subventioner och EU-avgifter omvandlas enligt prestationsprincipen med en korrigering av periodiseringen. Storleken på de skillnader som korrigeringarna av periodiseringen orsakar syns först i efterhand.

I statsbudgeten upptas som utgifter olika finansplaceringar, till exempel lån som staten beviljat och aktieförvärv. På inkomstsidan upptas på motsvarande sätt återbetalda lån, aktieförsäljningar och så vidare. I räkenskaperna behandlas dessa i allmänhet som finansiella transaktioner som inte påverkar saldot enligt räkenskaperna.

Ränteutgifterna enligt räkenskaperna är klart större än ränteutgifterna i budgeten. Detta beror i första hand på att de betalda räntorna enligt räkenskaperna inte innehåller den minskade inverkan på ränteutgifterna som följer av derivatavtal i anslutning till räntorna, till skillnad från statsbudgeten. Genom att använda derivat har Statskontoret lyckats minska de faktiska ränteutgifterna som betalas från budgeten. I räkenskaperna behandlas derivatavtalen som finansiella transaktioner som inte påverkar statens saldo.

I nationalräkenskaperna är den statliga sektorn mer omfattande än enbart budgetekonomin, i vilken närmast ingår statens ämbetsverk. Till räkenskapernas statliga sektor hör förutom budgetekonomin bland annat de statliga fonderna (exklusive Statens pensionsfond), universiteten och deras fastighetsbolag samt Senatfastigheter. Nu och då omvärderas besluten om klassificering av olika offentliga enheter. Exempelvis i år har Finpro Oy och det nya statsbolaget Valtion kehitysyhtiö Vake Oy klassats som hörande till den statliga sektorn. På Statistikcentralens webbplats finns en förteckning över alla enheter som hör till statsförvaltningen och mer allmänt till den offentliga sektorn (endast på finska).

Reservationsanslagen i budgeten är två- eller treåriga anslag som budgeteras i budgeten för ett år. I nationalräkenskaperna noteras reservationsanslagen baserat på prestationsprincipen enligt deras användning. Nettoinverkan av överförda anslag kan variera stort från år till år.

EU-länderna rapporterar två gånger per år skillnaderna mellan siffrorna i budgeten och räkenskaperna till Eurostat i samband med underskotts- och skuldrapporteringen. Skillnaden mellan saldot enligt statens bokslut och nettokreditgivningen när det gäller tidigare år borde kunna förklaras på ett bra sätt och detsamma gäller andra undersektorer av de offentliga finanserna. I rapporteringen utreds också den så kallade skulddynamiken, alltså hur väl nettokreditgivningen inom de offentliga finanserna stämmer överens med förändringen i den offentliga skulden. Följande rapporteringsrunda är i slutet av september.

Tabell 23. Balansen i budgetekonomin och nettokreditgivningen inom statsförvaltningen[1]

	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	md euro				
Överskottet (+) / underskottet (-) i budgetekonomin[2]	**-4,7**	**-4,9**	**-4,1**	**-3,0**	**-2,5**
Privatiseringsinkomster (nettoinkomster av aktieförsäljning)	0,3	-0,1	0,2	-1,1	-0,2
Finansiella placeringar, netto	-0,6	-0,8	-0,6	-0,5	-0,5
Inkomstöverskott i enheter utanför budgeten	-0,9	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Korrigering av kassa-/prestationsprincipen	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Övriga korrigeringsposter[3]	-0,5	0,4	-0,3	0,4	0,6
Nettokreditgivningen (+)/-upplåningen (-) inom statsförvaltningen	**-6,3**	**-5,8**	**-5,0**	**-4,3**	**-2,8**

[1] Enligt nationalräkenskaperna

[2] Innehåller skuldhanteringsutgifter

[3] Innehåller bl.a. återkallade skulder, omplacerade vinster av direkta utländska placeringar, tilläggsdividender samt inverkan av periodisering av reservationsanslag

2.3 Landskapens ekonomi

I och med vård- och landskapsreformen överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster samt många andra uppgifter från kommunerna och staten till 18 landskap som inrättas på det finländska fastlandet. Enligt den uppdaterade tidtabellen för reformen inleder landskapen sin verksamhet ett år senare än planerat, i början av 2020. Ändringen i tidtabellen har beaktats i prognosen för de offentliga finanserna.

Ökningen av behovet av social- och hälsovårdstjänster på grund av att befolkningen åldras kommer att inriktas på landskapen. Landskapen måste från första början arbeta effektivt för att deras utgifter inte ska öka snabbare än finansieringen. Till en början tyngs landskapen av merkostnader för arbetet med att inleda verksamheten och organisera sig, vilket medför en extra utmaning för effektiviseringen av verksamheten.

I prognosen har man antagit att landskapens löpande inkomster och utgifter är nästan i balans. Detta förutsätter att landskapen lyckas effektivisera sin verksamhet jämfört med sina inkomster som fastställs enligt lagen om landskapens finansiering.

Landskapssektorns saldo uppvisar ett litet underskott 2020–2021, vilket huvudsakligen beror på de omfattande investeringarna i verksamhetslokaler. En stor mängd påbörjade eller planerade investeringsprojekt håller på att överföras till landskapen från sjukvårdsdistrikten. Nivån på investeringarna är uppskattningsvis cirka 0,8 miljarder euro 2020. Landskapens riksomfattande servicecenter för fastighetsförvaltning genomför huvuddelen av investeringarna.

Landskapens inkomster består till största delen av statlig finansiering samt försäljningsinkomster och avgiftsinkomster från kunderna. Landskapens totala inkomster 2020 uppgår till cirka 23,8 miljarder euro. Statlig finansiering täcker huvuddelen av utgifterna. Landskapens övriga inkomster uppgår till cirka 3,3 miljarder euro.

Lanskapens statliga finansiering består av finansiering med allmän täckning, återbäring av mervärdesskatt, landskapets försäljningsinkomster och subventioner från staten samt statens särskilda finansiering. Den särskilda finansieringen från staten och tillhörande utgifter beskrivs inte i prognosen för landskapssektorn, eftersom den särskilda finansieringen till största delen hänför sig till uppgifter där landskapet endast förmedlar finansieringen.

Landskapsförvaltningens totala utgifter uppgår till cirka 24,4 miljarder euro 2020. Mer än 90 % av landskapets utgifter utgörs av köp av tjänster och varor eller personalkostnader. Andra viktiga utgiftsslag är investeringar och socialbidrag.

Även en avsevärd mängd skulder överförs till landskapssektorn. I slutet av 2020 är skuldbeloppet uppskattningsvis cirka 4,0 miljarder euro. Beloppet är större än sjukvårdsdistriktens nuvarande skuldbelopp, eftersom sjukvårdsdistriktens investeringar under de närmaste åren utökar skulden. Skulden beräknas också öka under 2020. Huvuddelen av skulden överförs till landskapens gemensamma servicecenter för fastighetsförvaltning.

Tabell 24. Landskapens ekonomi 2020

	Miljarder euro
Inkomster totalt	23,8
Utgifter totalt	24,4
varav investeringutgifter	0,8
Finansiellt sparande	-0,6
Skuld	4,0

LANDSKAPSFÖRVALTNINGEN I PROGNOSEN FÖR DE OFFENTLIGA FINANSERNA

I prognosen för de offentliga finanserna har man antagit att landskapen kommer att klassificeras som en del av statsförvaltningen i nationalräkenskaperna, eftersom staten finansierar landskapens verksamhet. Landskapens ekonomi tas upp som en separat undersektor till statsförvaltningen. I prognosen ingår landskapen med sina affärsverk, de bolag som landskapen äger och de riksomfattande servicecentren i landskapssektorn. Den slutliga sektorklassificeringen av landskapen och de övriga enheterna i nationalräkenskaperna fastställs senare av Statistikcentralen.

Landskapsförvaltningens prognos är fortfarande en teknisk prognos. I bedömningen av landskapens ekonomiska uppgifter har baserats på många antaganden om landskapens verksamhet samt om utgifternas struktur och utveckling. Prognosen preciseras när nya statistikuppgifter blir klara och detaljerna kring landskapsreformen klarnar. I prognosen har inte beaktats exempelvis valfrihetslagstiftningens eventuella inverkan eller särlösningen för tillväxttjänsterna i Nyland.

Utgifts- och inkomststrukturen för de uppgifter som överförs till landskapen från kommunerna har uppskattats för 2015 utifrån data per uppgift i statistiken över kommunekonomin. I prognosen har utgiftsstrukturen för året i fråga projicerats på de påföljande åren med den faktiska och förväntade utvecklingen samt ändringarna i uppgifterna. I bedömningen har också använts kommunernas uppskattning av kostnadsutvecklingen för de uppgifter som överförs. Åren 2020–2021 grundar sig landskapets utgiftsprognos på en bedömning av ökningen av behovet av social- och hälsovårdstjänster, ändringarna i uppgifterna, inverkan av regeringens diskretionära åtgärder samt den förväntade utvecklingen av produktionsfaktorernas priser. I bedömningen av landskapens investeringar har man använt bakgrundsfakta om beredningen av landskapen och sjukvårdsdistriktens investeringsplaner.

Utgiftsstrukturen hos de uppgifter som överförs från staten grundar sig på uppgifterna i statsbokslutet för 2016.

Utgifterna i anslutning till beredningen av landskapens verksamhet fördelas mellan staten och lokalförvaltningen före 2020. Exempelvis utvecklingen av ICT-system kräver omfattande investeringar, som i prognosen har förmodats uppgå till cirka 150 miljoner euro årligen under perioden 2018–2021.

2.4 Lokalförvaltning

Lokalförvaltningens underskott uppgick i fjol till 0,4 % i relation till BNP. Underskottet krympte för andra året i rad. Konsumtionsutgifterna ökade endast obetydligt, vilket bland annat berodde på att nedskärningarna av semesterpenningen 2017 till största delen redovisades redan 2016 enligt semesterkvalifikationsår samt på konsumtionsutgifternas dämpade prisutveckling. Även investeringsutgifterna ökade endast obetydligt. Av lokalförvaltningens inkomster ökade i synnerhet statsandelarna, som påverkades av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, ökningen av kompensationerna på grund av ändringarna i beskattningsgrunderna samt ökningen av omsättningsskatten på kommunernas retursystem.

Lokalförvaltningens underskott fortsätter att krympa i år. Lokalförvaltningens konsumtionsutgifter minskar till följd av åtgärderna enligt konkurrenskraftsavtalet, kommunarbetsgivarnas sänkning av pensionsavgifterna samt av regeringen fastställda anpassningsåtgärder. Dessutom fortsätter kommunerna och samkommunerna att effektivisera sin verksamhet och anpassa sin ekonomi med åtgärder som dämpar ökningen av utgifterna. De ökade skatteinkomsterna förbättrar lokalförvaltningens inkomster. I synnerhet intäkterna från samfundsskatten börjar visa sig bättre än man tidigare uppskattat.

Åtgärderna i regeringsprogrammet når inte målet för 2018

Lokalförvaltningens underskott ökar 2018 och 2019. Lokalförvaltningens utgiftstryck lättar emellertid från och med 2020, när social- och hälsovårdens uppgifter överförs till landskapen. I utvecklingskalkylen för lokalförvaltningen för 2018–2021 har beaktats endast redan preciserade åtgärder som påverkar kommunekonomin och som har inkluderats i planen för de offentliga finanserna från våren 2017 eller i budgetförslaget för 2018. Kalkylen innehåller inte kommunernas och samkommunernas egna åtgärder för 2018–2021. De beaktas i utvecklingskalkylen efter att budgetarna är klara. Dessutom har man antagit att den genomsnittliga kommunala skattesatsen stannar på samma nivå som 2017. Vård- och landskapsreformen har beaktats i utvecklingskalkylen genom att man skiljt åt landskapsförvaltningen och lokalförvaltningen enligt den uppdaterade tidtabellen från och med 2020.

Finlands Kommunförbund utredde i maj–juni av innevarande år vilken effekt regeringsprogrammets viktigaste åtgärder för att påverka kommunekonomin har på kommunerna och samkommunerna. Dessutom utreddes i en enkät hur konkurrenskraftsavtalet verkställts och vilka egna anpassningsåtgärder kommunerna vidtagit. Utifrån enkätsvaren ser det ut som om de direkta anpassningsåtgärderna enligt bilaga 6 i regeringsprogrammet inte kommer att nå de sparmål som beräknats för dem under de närmaste åren. Enligt resultaten av enkäten kommer inte heller den sparpotential som förlängningen av arbetstiden som ingår i konkurrenskraftsavtalet förväntades medföra att nås enligt den tidigare beräknade tidtabellen.

Lokalförvaltningens skatter, statsandelar, konsumtions-utgifter och investeringar

ändring jämfört med året innan, md euro (gängse priser)

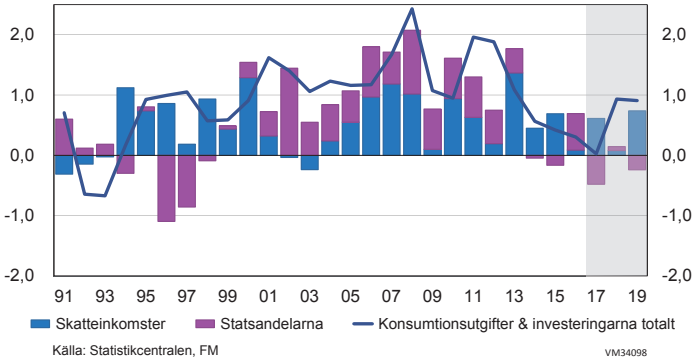

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Förändringen i befolkningens åldersstruktur har redan länge ökat behovet av vård- och omsorgstjänster och därmed utgiftstrycket i kommunekonomin. Lokalförvaltningens konsumtionsutgifter vänder mot tillväxt nästa år, eftersom anpassningsåtgärderna inte räcker till att upphäva de merutgifter som orsakas av det ökade servicebehovet. Konsumtionsutgifterna ökas också bland annat av att dagvårdsavgifterna för låg- och medelinkomsttagare sänks från början av 2018, eftersom åtgärden väntas öka efterfrågan på dagvård. Dessutom är lokalförvaltningens investeringsbehov och underhållsskuld fortsatt omfattande. Byggandet av sjukhus är fortsatt livligt, trots att investeringar i social- och hälsovården blev tillståndspliktiga med stöd av en temporär lag som trädde i kraft för mer än ett år sedan.

Ökningen av lokalförvaltningens skatteinkomster blir anspråkslös nästa år. Skatteinkomsterna ökas emellertid av att kommunerna kompenserar för de sänkta dagvårdsavgifterna genom att höja de nedre gränserna för fastighetsskatter samt av kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten. Fastighetsskattens övre och nedre gränser höjs dessutom i enlighet med regeringsprogrammet under perioden 2016–2019, på så sätt att intäkterna från fastighetsskatten ökar med totalt 100 miljoner euro, det vill säga cirka 25 miljoner euro årligen. Bakom den exceptionellt kraftiga ökningen av samfundsskatten 2017 ligger engångsfaktorer vars effekt inte sträcker sig till 2018. Därför minskar intäkterna från samfundsskatten nästa år. Ökningen av de kommunala skatteinkomsterna blir dessutom svar och kommunernas statsbidrag ökar endast litet, eftersom kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna sänker statsandelarna.

Lokalförvaltningens utgiftstryck minskar med vård- och landskapsreformen

Lokalförvaltningens underskott ökar fortfarande 2018, eftersom behovet av social- och hälsovårdstjänster ökar allt snabbare. Dessutom avslutas bland annat nedskärningen av semesterpenningen enligt konkurrenskraftsavtalet 2020, vilket ökar lokalförvaltningens konsumtionsutgifter till största delen redan 2019. År 2020 nästan halveras lokalförvaltningens inkomster och utgifter och underskottet krymper märkbart, när ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänster överförs till landskapen. I och med vård- och landskapsreformen lindras tillväxttrycket på lokalförvaltningens konsumtionsutgifter, eftersom lokalförvaltningens uppgifter i framtiden inriktas allt mer på bland annat utbildning. Utgiftstrycket på social- och hälsovårdstjänsterna på grund av att befolkningen åldras är avsevärt, men något motsvarande tryck riktas inte mot de uppgifter som blir kvar hos kommunerna. Detta syns också i att lokalförvaltningens skuldkvot inte längre ökar.

I samband med vård- och landskapsreformen överförs sjukvårdsdistriktens investeringar på cirka 0,8 miljarder euro från lokalförvaltningen till landskapens ekonomi. Från lokalförvaltningen överförs dessutom sjukvårdsdistriktens skuld på cirka 3,4 miljarder euro till landskapssektorn. Beloppet är större än sjukvårdsdistriktens nuvarande skuldbelopp, eftersom deras investeringar under de närmaste åren utökar skulden som överförs.

Lokalförvaltningens skuld[1]

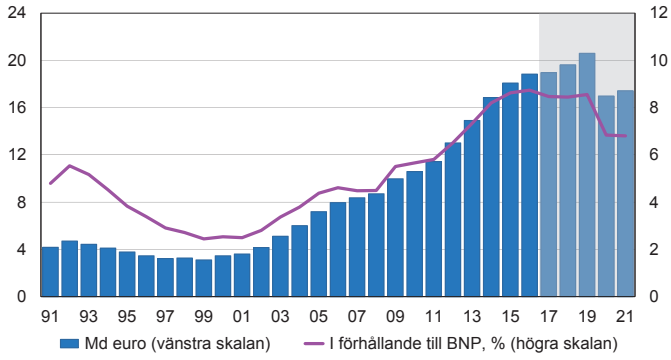

[1] Inkl. vård- och landskapsreformen år 2020

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Tabell 25. Lokalförvaltning[1]

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	md euro					
Skatter och socialskyddsavgifter totalt	21,2	21,9	22,0	22,6	22,6	23,4
därav kommunalskatt	18,2	18,6	18,7	18,8	18,9	19,5
samfundsskatt	1,4	1,7	1,5	1,9	1,9	1,9
fastighetsskatt	1,5	1,6	1,6	1,8	1,9	1,9
Övriga inkomster[2]	18,5	18,5	19,0	18,7	18,9	18,8
därav erhållna räntor	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
erhållna transferingar från statsförvaltningen	13,8	13,7	14,3	13,8	13,9	13,6
Inkomster totalt	**39,6**	**40,3**	**40,9**	**41,2**	**41,6**	**42,1**
Konsumtionsutgifter	33,4	33,8	34,0	33,9	34,7	35,5
därav löntagarutgifter	21,7	21,7	21,5	20,9	21,0	21,3
Transfereringar	3,1	3,2	3,3	2,6	2,6	2,6
därav socialförmåner och -bidrag	1,3	1,3	1,4	0,8	0,7	0,7
subventioner och övriga transfereringar	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
ränteutgifter	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kapitalavgifter[3]	4,7	4,6	4,5	4,8	4,9	5,1
Utgifter totalt	**41,2**	**41,6**	**41,8**	**41,3**	**42,2**	**43,1**
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	**-1,6**	**-1,3**	**-0,9**	**-0,1**	**-0,6**	**-1,0**
Primärt överskott[4]	-1,7	-1,4	-1,0	-0,3	-0,8	-1,1

[1] Enligt nationalräkenskaperna
[2] Inkl. mottagna kapitaltransfereringar och förslitning av fast kapital
[3] Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar
[4] Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter

2.5 Socialskyddfonder

2.5.1 Arbetspensionsfonder

Arbetspensionsanstalternas överskott minskade i fjol till 1,1 % i relation till BNP, medan överskottet under 2000-talets första decennium var i genomsnitt drygt 3 %. Arbetspensionsutgifterna har ökat snabbt under de senaste åren, när pensionärerna blivit fler till antalet. Utöver antalet pensionärer ökas pensionsutgifterna också av att den genomsnittliga nivån på pensionerna stiger, eftersom de nya pensionerna är större än de som redan betalas.

Det svaga sysselsättningsläget och den långsammare höjningen av inkomstnivån har för sin del dämpat ökningen av avgiftsinkomsterna under de senaste åren, trots att pensionsavgifterna samtidigt har höjts i snabb takt. Den låga räntenivån har minskat pensionsfondernas förmögenhetsinkomster. Trots det har höjningen av tillgångspriserna, i synnerhet driven av höjningen av aktiepriserna, ökat pensionsförmögenhetens värde med nästan 190 miljarder euro i slutet av 2016.

Arbetspensionsanstalternas överskott minskar under prognosperioden från nästan 1 % till mindre än 0,5 % i relation till BNP. Den huvudsakliga orsaken till detta är att arbetspensionsutgifternas tillväxttakt stannar i närheten av 4 %. Höjningen av den genomsnittliga nivån på pensionerna och pensionernas årliga indexjusteringar utöka pensionsutgifterna trots att ökningen av antalet pensionärer så småningom mattas av.

Pensionsfondernas förmögenhetsinkomster väntas vända mot måttfull tillväxt under prognosperioden i takt med att räntorna stiger. Dessutom växer pensionsavgiftsinkomsterna något snabbare då ökningen av lönesumman tilltar i måttfull takt. Avgiftsinkomsterna ökar också tack vare den höjning av den privata sektorns arbetspensionsavgift på 0,4 procentenheter som gjordes i början av innevarande år. Avgiften fryses enligt överenskommelse på nuvarande 24,4 % nivå även för 2018–2019. Enligt Pensionsskyddscentralens senaste långsiktiga kalkyler medför denna avgiftsnivå emellertid vissa höjningstryck från och med början av 2020-talet.

Tabell 26. Socialskyddsfonder [1]

	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
	md euro					
Avkastning på placeringstillgångar	3,5	3,4	3,5	3,6	3,8	4,1
Socialskyddsavgifter	26,3	26,9	27,9	27,4	27,7	28,4
arbetsgivarnas avgifter	17,9	18,2	18,8	17,6	17,3	17,4
försäkrades avgifter	8,4	8,7	9,2	9,8	10,3	11,0
Transfereringar från övriga offentliga samfund	13,9	14,3	14,6	16,1	16,0	15,8
Övriga inkomster	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Inkomster totalt	**44,2**	**45,2**	**46,5**	**47,5**	**47,9**	**48,8**
Konsumtionsutgifter	3,6	3,7	3,6	3,6	3,7	3,8
Socialförmåner och -bidrag	34,7	35,9	36,6	38,0	38,9	39,8
Övriga utgifter	3,2	3,7	3,4	3,3	3,3	3,4
Utgifter totalt	**41,5**	**43,3**	**43,6**	**44,9**	**45,9**	**47,0**
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	**2,7**	**1,9**	**2,9**	**2,6**	**2,0**	**1,8**
Arbetspensionsanstalterna	3,4	2,7	2,4	1,8	1,5	1,2
Övriga socialskyddsfonder	-0,7	-0,8	0,5	0,8	0,4	0,6
Primärt överskott [2]	1,2	0,5	1,6	1,3	0,6	0,4

[1] Enligt nationalräkenskaperna
[2] Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter

2.5.2 Övriga socialskyddsfonder

De övriga socialskyddsfonderna består i huvudsak av Folkpensionsanstalten, som ansvarar för grundskyddet, samt Arbetslöshetsförsäkringsfonden, som ansvarar för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa. Efter ett par år med underskott vände de övriga socialskyddsfondernas saldo i fjol och uppvisade ett överskott på 0,2 % i relation till BNP. Höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften med 1 procentenhet i början av 2016 samt den avstannade ökningen av utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa bidrog till vändningen.

De övriga socialskyddsfondernas överskott väntas öka något i år, när sysselsättningsläget förbättras och minskar arbetslöshetsutgifterna. I prognosen har beaktats att arbetslöshetsförsäkringsavgiften enligt förslag ska sänkas med 0,2 procentenheter från och med nästa år. Trots det kommer arbetslöshetsförsäkringsfondens konjunkturbuffert, i ljuset av prognosen, att samla medel så att arbetslöshetsförsäkringsavgiften utifrån nuvarande lagstiftning borde sänkas ännu mera senast från och med 2020. Därför har man antagit att arbetslöshetsförsäkringsavgiften kommer att sänkas ännu med 0,3 procentenhet från och med 2020. Av försiktighetsskäl har sänkningens storlek uppskattats så att konjunkturbufferten når sitt maximibelopp 2021, även om en sänkning av avgifterna verkställs redan från och med 2019 och arbetslöshetsutgifterna minskar mer måttfullt än väntat.

De övriga socialskyddsfondernas utgifter minskas under prognosperioden av de besparingar som riktas mot det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa, läkemedels- och sjukvårdsersättningarna, sjuk- och föräldradagpenningarna samt bostadsbidragen och studiestöden. Dessutom skars de förmåner som är bundna till folkpensionsindex ner med 0,85 % från och med början av innevarande år och de höjs inte 2018–2019 i enlighet med det tidigare beslutet. Besluten gäller dock inte basutkomststödet, beträffande vilket betalningen överfördes från kommunerna till FPA i början av innevarande år. Besparingarna syns till stor del så att statens överföringar till de övriga socialskyddsfonderna minskar.

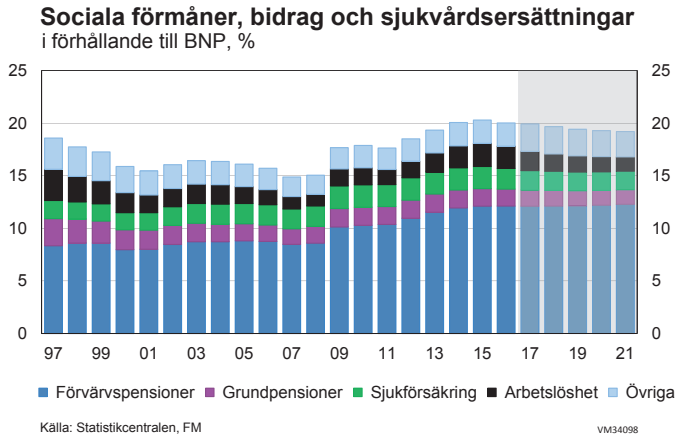

Tabell 27. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2014	2015	2016	2017	2018**	2019**
Socialförsäkringsavgifter [1]						
Arbetsgivare						
Sjukförsäkring	2,14	2,08	2,12	1,08	0,87	0,98
Arbetslöshetsförsäkring	2,20	2,33	2,85	2,40	1,91	1,91
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	17,75	18,00	18,00	17,95	17,75	17,35
Kommunernas pensionsförsäkring	23,79	23,65	23,21	21,95	21,75	21,35
Löntagare						
Sjukförsäkring	2,16	2,10	2,12	1,58	1,54	1,67
Arbetslöshetsförsäkring	0,50	0,65	1,15	1,60	1,90	1,90
Arbetspensionsförsäkring	5,85	6,00	6,00	6,45	6,65	7,05
Förmånstagare						
Sjukförsäkring	1,49	1,49	1,47	1,45	1,53	1,59
Pensionsindex						
Arbetspensionsindex	2509	2519	2519	2534	2551	2589
Folkpensionsindex	1630	1637	1631	1617	1617	1617

[1] Årliga medeltal. Arbetsgivaravgifterna samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter som procent av lönerna. Sifforna är vägda medeltal.

2.6 Långsiktiga hållbarheten i den offentliga ekonomin

Även om den offentliga skulden i relation till BNP har börjat sjunka något, väntas inte de offentliga finanserna komma i balans. Förändringen i befolkningsstrukturen i en permanent ofördelaktig riktning innebär en avsevärd utmaning för balanseringen av de offentliga finanserna under kommande decennier. Den demografiska förändringen ökar pensions-, hälso- och sjukvårds- samt långvårdsutgifterna, och det nuvarande skatteuttaget räcker inte till att finansiera utgifterna. Dessutom minskar befolkningen i arbetsför ålder, som finansierar välfärdstjänsterna och förmånerna med skatter. I Finland syns förändringen i befolkningsstrukturen tidigare än i de övriga EU-länderna.

Hållbarhetsunderskottet inom de offentliga finanserna innebär att den offentliga ekonomins inkomster inte på lång sikt räcker till för att täcka utgifterna. En permanent obalans mellan inkomster och utgifter hotar att öka skuldsättningen så att den blir okontrollerbar. Hållbarhetsunderskottet kan tekniskt sett uttryckas som skillnaden mellan det överskott som tryggar hållbarheten i den offentliga ekonomin och underskottet i den offentliga ekonomin vid utgångsåret (i nuläget 2021) för beräkningen (se figuren). Det överskott som tryggar hållbarheten innebär att den offentliga ekonomin ska uppvisa ett överskott på ungefär 2 % i förhållande till BNP i början av nästa decennium för att den offentliga ekonomin ska klara av det framtida utgiftstrycket till följd av den åldrande befolkningen utan ytterligare åtgärder. I stället för överskott pä 2 % beräknas den offentliga ekonomin uppvisa ett strukturellt underskott, utan effekten av anskaffningen av jaktplan, på ungefär 1 % i förhållande till BNP 2021.

Finansministeriet beräknar att hållbarhetsunderskottet är ungefär 3 % i förhållande till BNP, det vill säga cirka 8 miljarder euro på 2021 års nivå.[1] Det uppskattade hållbarhetsunderskottet har ökat något jämfört med förra våren, till följd av bl.a. de fastställda skattesänkningarna och den förmodade sänkningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften. I beräkningen av hållbarhetsunderskottet har de långsiktiga åtgärder som fastställts i regeringsprogrammet för att förbättra den offentliga ekonomin inte heller beaktats, såsom social- och hälsovårdsreformen. Dessutom har det anslag på cirka 1 miljard euro som reserverats för anskaffning av jaktplan i statens utgiftsram för 2021 inte beaktas. [2]

---

1 Finansministeriets bedömning av den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt görs i enlighet med EU:s gemensamt avtalade metoder och beräkningsprinciper. Hållbarhetskalkylen är en belastningskalkyl, där det projiceras en utveckling baserad på dagens lagstiftning och praxis och utgående från en befolkningsprognos, en uppskattning av utgifterna enligt åldersgrupp och en uppskattning av den ekonomiska utvecklingen på lång sikt. En närmare beskrivning av beräkningsmetoderna finns i finansministeriet metodbeskrivning angående hållbarhetskalkyler https://vm.fi/sv/metodbeskrivningarna. I slutet av metodbeskrivningen analyseras också hållbarhetskalkylens känslighet för de antaganden som använts i beräkningen, eftersom beräkningen är förenad med stor osäkerhet och är känslig för antaganden om den framtida utvecklingen. Kalkylen är emellertid ett konsekvent sätt att analysera kommande utmaningar för de offentliga finanserna och metoder för att lösa dessa.

2 Den effekt anskaffningen av jaktplan har på hållbarhetsunderskottet har inte beaktats eftersom det ännu inte har fattats beslut om anskaffningarna och det exakta priset inte är känt. Trots att det är fråga om en i sin helhet stor anskaffning på uppskattningsvis 7–10 miljarder euro är dess inverkan på hållbarhetsunderskottet rätt liten. Det är inte fråga om en permanent ökning av utgifterna utan snarare en ersättningsanskaffning av engångsnatur, om inte kostnaderna för underhåll i relation till BNP ökar avsevärt från nuvarande nivå.

Finansministeriets beräkning av hållbarhetsunderskottet
i förhållande till BNP, %

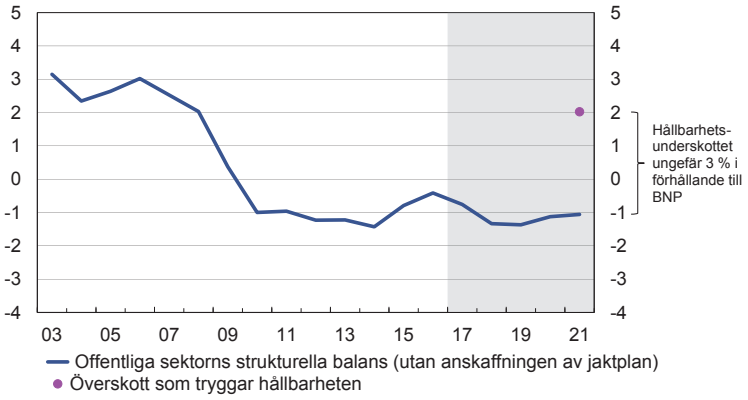

Källa: Statistikcentralen, FM

VM34098

Ändring av åldersrelaterade utgifter
från och med 2015, i förhållande till BNP, %

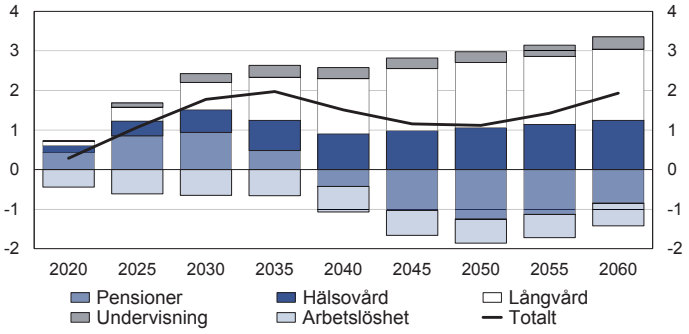

Tabellen har utarbetats med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets SOME-modell

Källa: FM

VM34098

Bilaga

Bilagetabeller

1. Precisering av prognoserna
2. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2011 - 2015, %-förändring
3. Balansen för utbud och efterfrågan
4. Samhällsekonomins finansiella jämvikt

Tabell 1. Precisering av prognoserna1

	2016				2017**				2018**				2019**			
	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3
BNP till marknadspris, volymförändring, %	1,6	1,4	1,5	1,9	0,9	1,2	2,4	2,9	1,0	1,0	1,6	2,1	-	1,2	1,5	1,8
Konsumtion, volymförändring, %	1,4	1,5	1,5	1,6	0,5	0,7	1,4	1,6	0,4	0,3	0,8	1,2	-	0,6	0,7	1,0
Investeringar, volymförändring, %	4,1	5,2	5,2	7,2	2,7	2,8	3,6	4,7	3,2	3,1	2,9	3,7	-	3,3	3,4	3,5
Export, volymförändring, %	1,0	0,5	1,5	1,3	2,4	2,9	4,7	4,7	3,2	3,4	3,7	3,7	-	3,6	3,9	4,1
Arbetslöshetsgrad, %	8,9	8,8	8,8	8,8	8,5	8,5	8,5	8,6	8,1	8,1	8,1	8,1	-	7,8	7,8	7,8
Konsumentprisindex, förändring, %	0,3	0,4	0,4	0,4	1,3	1,2	1,0	0,9	1,3	1,3	1,3	1,5	-	1,4	1,4	1,5
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	- 2,6	- 2,7	- 2,7	-2,7	- 2,6	- 2,7	- 2,5	-2,3	- 2,1	- 2,2	- 2,0	-2,0	-	- 1,8	- 1,7	-1,4
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	- 2,2	- 1,9	- 1,9	-1,8	- 2,5	- 2,3	- 1,8	-1,2	- 2,0	- 2,0	- 1,7	-1,4	-	- 1,7	- 1,4	-1,0
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	47,7	47,8	47,8	47,5	49,2	49,1	48,5	47,7	50,2	49,7	48,6	47,5	-	50,0	48,6	46,9

[1] Ekonomisk översikt / publiceringstiderna: 22.12.2016 (eö4), 28.4.2017 (eö1), 21.6.2017 (eö2) samt 19.9.2017 (eö3)
Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 2. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2012 - 2016, %-förändring

	Åren 2012-2016		Genomsnittliga prognosfel	
	Medeltal av prognoser	Medeltal av utfall	Under- eller överskattning av prognosen[1]	Prognosfelets storlek[2]
BNP (volym)	1,5	-0,1	1,6	1,8
BNP (värde)	3,5	1,8	1,7	1,8
Privata konsumtionen (värde)	3,1	2,4	0,7	1,0
Bytesbalans, % av BNP	-0,4	-1,0	0,7	1,3
Inflation	2,1	1,1	1,0	1,1
Lönesumma	2,5	1,3	1,2	1,2
Arbetslöshetsgrad	8,2	8,6	-0,4	0,5
Statsskulden, % av BNP	47,5	46,0	1,6	1,6
Statens nettoutlåning, % av BNP	-2,9	-3,4	0,5	0,6
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, % av BNP	-1,8	-2,5	0,6	1,1

Jämförelsen av prognoserna införs i de preliminära nationalräkenskaperna i mars/juli. Medeltalet för de fem senaste åren har beräknats utifrån vårens och höstens prognoser om budgetåret.

[1] Indikatorn för under- eller övervärdering är det genomsnittliga prognosfelet.

[2] Medeltalet av felens absoluta värde anger prognosfelens genomsnittliga storlek, oberoende av felets riktning.

Tabell 3. Balansen för utbud och efterfrågan, miljoner euro

	Löpande priser					
	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	205 474	205 474	215 615	223 919	232 232	240 806
Import av varor och tjänster	78 393	77 481	78 616	84 814	89 205	94 525
Totalutbud	**283 867**	**282 955**	**294 231**	**308 734**	**321 437**	**335 331**
Export av varor och tjänster	76 482	76 431	75 967	81 536	85 615	90 445
Konsumtion	164 346	166 977	170 771	174 540	178 955	183 562
privat	113 635	115 856	119 056	123 150	126 500	129 905
offentlig	50 711	51 121	51 715	51 390	52 455	53 657
Bruttobildning av realkapital	42 235	42 713	46 423	49 643	52 749	56 010
privat	33 643	34 562	37 860	40 800	43 499	46 433
offentlig	8 592	8 151	8 563	8 843	9 250	9 577
Totalefterfrågan	**283 867**	**287 261**	**293 861**	**308 364**	**321 067**	**334 961**
	Fasta priser, referensår 2010; ej adderbara					
	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	186 552	186 536	190 130	195 597	199 708	203 396
Import av varor och tjänster	74 799	77 161	80 577	82 875	85 025	87 690
Totalutbud	**261 351**	**263 697**	**270 707**	**278 472**	**284 733**	**291 087**
Export av varor och tjänster	73 495	74 114	75 054	78 561	81 449	84 792
Konsumtion	148 267	149 954	152 397	154 824	156 679	158 187
privat	103 127	104 847	106 771	109 327	110 835	112 179
offentlig	45 136	45 114	45 638	45 523	45 870	46 036
Bruttobildning av realkapital	38 694	38 962	41 757	43 710	45 312	46 900
privat	30 885	31 565	34 074	35 948	37 388	38 905
offentlig	7 801	7 393	7 682	7 762	7 924	7 996
Totalefterfrågan	**261 224**	**264 143**	**269 967**	**277 203**	**282 904**	**288 649**

Tabell 4. Samhällsekonomins finansiella jämvikt

	2012	2013	2014	2015	2016
	i förhållande till BNP, %				
Bruttoinvesteringar	**22,3**	**21,2**	**20,6**	**20,4**	**21,5**
hushåll och icke vinstsyftande samfund	6,5	6,2	5,9	5,7	6,3
företag och kreditinstitut	11,8	10,8	10,5	10,7	11,3
offentliga samfund	4,0	4,2	4,2	4,0	4,0
Bruttosparande [1]	**20,7**	**19,7**	**19,7**	**19,9**	**20,7**
hushåll och icke vinstsyftande samfund	4,5	5,0	4,2	3,9	3,3
företag och kreditinstitut	14,3	13,2	14,5	15,0	15,3
offentliga samfund	1,9	1,5	1,0	1,1	2,0
Finansiellt överskott	**-1,8**	**-1,8**	**-1,2**	**-1,0**	**-1,2**
hushåll och icke vinstsyftande samfund	-2,3	-1,5	-1,9	-2,0	-3,3
företag och kreditinstitut	2,6	2,3	3,9	3,8	3,9
offentliga samfund	-2,2	-2,6	-3,2	-2,7	-1,8
Statistisk differens	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,2

[1] Inklusive kapitalöverföringar, netto